Christen

1928

[illegible] 2041. [illegible] 2016 [illegible]
[illegible] 2019
[illegible] 3145 3153 [illegible] 3241 3217
[illegible] 2020) (3286
[illegible] 2016
[illegible] 2005 [illegible]
2031. [illegible]

No. 2059 VRIJDAG 28 December 1928 48ste Jaargang.

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

Kerstmistroost.

Laat bruisen de golven,
Laat buld'ren de zee . . .
Gij wordt straks bedolven
Door wondere vree!

Laat vallen de tranen,
Laat wank'len de boot . . .
Uw zuchten gaan tanen
Voor een Trooster groot!

Laat suizen de winden,
Laat breken het hart . . .
Voor 't Kind dat wij minden
Zwijgt storm en zwijgt smart!

Laat woeden de baren,
Laat sidd'ren 't heelal . . .
De kribbe moet 't sparen,
Het kruis staat nog pal!

Laat varen de wereld
En zondige lust . . .
Bij 't kruis en de kribbe
Vindt Uw ziele rust!

G. B.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

Wordt verlicht.

Jes. 60 : 1.

»Maak u op«, zoo vangt de Profeet aan zijn volk [...]e te roepen, wordt verlicht (letterlijk wordt licht); [...]ant uw licht komt! Dat licht komt uit den hemel, [...] is de heerlijkheid Gods.

Jesaja was wel een Oud-Testamentische Profeet, [...]aar met een Nieuw-Testamentische gezindheid door den H. Geest. Merk hoe hij het vernederde ineengedrukte Zion aanspreekt. Hij wees naar de naderende verschijning van Christus, die wel zou beginnen met 's Heeren komst in het vleesch, maar door zou gaan, van heerlijkheid tot heerlijkheid, totdat de gansche volheid dier heerlijkheid, de glorie Gods op aarde, zoude voltooid zijn.

In dien tijd der opgaande heerlijkheid en verlichting leven wij nu, maar met een volmaakte heerlijkheid in verwachting. Christus is gekomen als het afschijnsel van 's Vaders heerlijkheid, en zal dat eeuwig zijn. Hij is het ware licht, verlichtende ieder mensch, als Hij in de wereld komt. (Joh. 1 : 9).

Wij staan weer vlak voor een Kerstfeest. En zal dat wezenlijk een feest voor ons zijn, dan moeten wij Gods Kerstgave kennen.

Een bijzondere eigenschap en voortreffelijke waarde van die Gave is, dat zij licht is.

Licht in de duisternis, die de aarde bedekt, donkerheid, die de volken doet dwalen en omtasten.

Licht in onze verduisterde harten.

Licht op ons levenspad naar een onzichtbare toekomst.

Christus is ons licht. 't Is voor menschen bestemd en der menschheid gegeven. De oude Priester Zacharias zong van »de Opgang uit de hoogte«.

Nu komt de Profeet Jesaja met de aansporing tot ons: »Maak u op«. Dat wil dus zeggen staat op uit uw sluimer en wordt actief, geef acht en merk op wat God u geeft; want uw licht komt en de heerlijkheid des Heeren gaat over u op. Heerlijk, want dat is het, waaraan de in duisternis gezeten mensch het eerst behoefte heeft. Plaatst een blinde midden in een prachtig natuurtafereel, hij kan er niets van genieten. Hem ontbreekt het licht.

Duizende menschen worden bestraald, bestraald met het licht van Christus, het Evangelie, maar zij genieten er niet van, dewijl zij in de duisternis blijven en die liever hebben dan het licht, dewijl zij de zonden vasthouden en — zooals de Heere Jezus zegt — hunne werken boos zijn.

De meeste menschen wandelen bij het licht van hun eigen lamp — verstand, wetenschap en inbeelding

No. 2008. VRIJDAG 6 Januari 1928 47ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

Een Heer, één geloof, één doop. | Verschijnt Vrijdags. | *Allen één in Christus.*

Adres der Redactie:
Ds. J. LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen.

Adres voor Administratie:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge.
Postrekening no. 42318.

ABONNEMENTSPRIJS bij vooruitbetaling
Voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1,00.
Voor 't Buitenland per jaar f 5,00.

ADVERTENTIES van 1—5 regels 50 ct.
Elke regel meer 10 ct. Bij abonn. volgens tarief

Aan onze medeverbondenen!

De Redaktie biedt de medearbeidende broeders en zusters haar hartelijken gelukwensch aan bij de wisseling des jaars. Mocht er allerwege een uitzien zijn naar nieuwe arbeidsmogelijkheden en een geloofsvol aanpakken van de kansen, die God ons geeft. De Heer heeft nog groote zegeningen voor ons weggelegd, als er bij ons maar is een vertrouwend ingaan op Zijn voorwaarden. Er zijn in de gemeenten nog veel sluimerende krachten en de gebrachte offers kunnen ongetwijfeld hooger opgevoerd worden. Wij staan nog niet aan de grenzen van ons kunnen. De Heere Jezus storte Zijn liefde rijker in ons uit, opdat er allerwege nog meer volharding, meer overgave, meer ijver openbaar worde!

Misschien willen nog vele broeders en zusters gaan bidden om Gods hulp teneinde hun leven op een zoodanigen voet in te richten, dat ze 1/10 van hun inkomsten beschikbaar kunnen stellen voor het werk des Heeren. Zij zullen er niet door verarmen en Gods werk zal groeien!

De Heere vermeerdere u en make u overvloedig in de liefde jegens elkander en jegens allen en sterke uwe harten om onberispelijk te zijn in heiligmaking voor onzen God en Vader bij de verschijning van onzen Heere Jezus Christus met alle Zijne heiligen! Amen.

Uw E.-R.

Aanteekeningen bij Matth. 5 : 38-42.

Gij hebt gehoord dat gezegd is : Oog om oog en tand om tand : 38.

Gehoord — gezegd. 't Gaat om de overlevering, de mondelinge overlevering. Wanneer de Schrift wordt aangehaald heet het: er *staat geschreven.* In de Bergrede plaatst de Heer Zijn onderwijs tegenover de *overlevering*, niet tegenover de *Schrift.*

De overzetters van onzen Statenbijbel waren hier onzeker. De eene maal voegden ze «tot», de andere maal «van» tusschen den tekst. Vgl. vers 22, 28, 33 en 38. Het moet telkens zijn *door* de ouden. Gemeend zijn met die ouden de leerautoriteiten, de groote, gezaghebbende Schriftgeleerden of wijzen, die zich, in de laatste eeuwen van 't Jodendom hadden bezig gehouden met de uitlegging van de wet en haar toepassing in 't dagelijksch leven.

Wanneer de Heere Jezus nu zegt: «gij hebt gehoord, dat door de ouden gezegd is», en dan een Schriftwoord aanhaalt dan bedoelt Hij er dit mee: gij hebt gehoord, wat door de ouden geleerd wordt omtrent dit Schriftwoord en zijn toepassing. Wat de ouden daaromtrent gezegd hadden weten *wij* natuurlijk niet, omdat we niet, gelijk de discipelen, het onderwijs der Rabbijnen genoten hebben. Wij hebben geen Joodsch verleden.

De Heere Jezus stelt tegenover de «ouden» zichzelf. Als Hij Zijn jongeren in 't geheugen teruggeroepen heeft wat de «ouden» omtrent uitleg en toepassing van een Schriftwoord leerden, stelt Hij er met nadruk tegenover: «maar *Ik* zeg u».

Om het onderwijs, dat de Heer geeft te kunnen verstaan, is het derhalve noodig te weten wat de Rabbijnen leerden. Tegenover de honderden «afgeleide beginselen», waarmede dezen het leven van hun volksgenooten omtuinden, stelt de Heer Jezus Zijn aanwijzingen. Niet het *O.-Testament*, maar de *traditie* verwerpt Jezus. En die *traditie* was de geestelijke tyran, die Israël knechtte, «vermoeid en belast» maakte.

Dus: gij weet wat door de autoriteiten geleerd en door de Schriftgeleerden doorgegeven wordt als beteekenis en toepassing van den regel: oog om oog en tand om tand. Daarna volgen de regels, die Jezus

geeft voor 't verkeer der Zijnen onder elkander en in deze wereld.

Die regels zijn nu niet zoo direct daarop gegeven en zoo snel achter elkaar, als ze in onzen Bijbel staan en door ons gelezen worden. Zij vormen meer de conclusies, de gevolgtrekkingen, het resultaat van een, wellicht urenlang leergesprek tusschen den Meester en de jongeren over dit onderwerp. En eerst wanneer het onderwerp breedvoerig besproken, vermoedelijk met beelden en gelijkenissen verduidelijkt was, volgde de «conclusie», de «stelling». Dan werd het resultaat der bespreking in een enkele zin samengevat en herhaald, totdat ze onverliesbaar in 't geheugen der jongeren gegrifd stond.

(Opmerking: dit is het voorbeeld en het bewijs van de noodzakelijkheid der catechisaties. De Heere Jezus catechiseerde met Zijn jongeren.)

Oog om oog en tand om tand, is niet letterlijk te nemen; is formule. Het wil zeggen dat hij, die iemand schade doet, die schade volledig moet vergoeden. Konden ze 't over het bedrag niet eens worden, dan diende de partij, die schade geleden had een vordering tot schadevergoeding in.

We bevinden ons met deze verzen dus op het terrein van *het burgerlijke recht*, niet op het terrein van het strafrecht. Hier worden geen regels gegeven, waarnaar de *Overheid* zich heeft te gedragen, doch die het verkeer der discipelen van Christus in de wereld en tegenover elkaar moeten beheerschen.

Maar Ik zeg u, dat gij den booze niet wederstaat, d.w.z. dat gij den kwaadwilligen geen proces aandoet: 39.

't Gaat tegen geldzucht en rechthebberij. Een christen moet niet naar den rechter loopen om geld los te krijgen. Een overschatting van de beteekenis van het geld leidt daartoe.

Een paar plaatsen in het N.-Testament maken duidelijk wat de Heer hier bedoelt.

Daar is in de eerste plaats, het verhaal van den man, die Jezus' tusschenkomst inriep voor de verdeeling van een erfenis. De Heer Jezus onderzoekt niet wie van die beide broeders ongelijk heeft. De vraag naar «recht» en «onrecht» negeert de Heer. Hij wil niet, dat de kwestie naar dezen regel zal worden opgelost. De rechtsregel schakelt Hij uit. Zijn antwoord is: wacht u voor de zucht naar geld, de mensch leeft niet van hetgeen hij over heeft. Hij wil dat we bereid zullen zijn aan het kortste eind te trekken. Geld is Hem niet gewichtig genoeg om er een proces om te beginnen.

Paulus wijst de Korinthiërs terecht, omdat ze rechtszaken hadden. Ze liepen er mee naar den rechter. Dit is, zegt Paulus, in ieder geval af te keuren, dat christenen bij meeningsverschil aangaande het «mijn en dijn» de hulp van den wereldlijken rechter inroepen. Maar Hij gaat nog verder en zegt: 't is verkeerd dat gij onderling rechtszaken hebt; waarom lijdt gij niet liever schade en waarom lijdt gij niet liever ongelijk?

Dit is een aanbeveling van dezelfde methode, die de Meester heeft toegepast bij de erfeniskwestie; liever schade en ongelijk lijden dan procedeeren.

Te bedenken is nu, dat Paulus' 1e brief aan de Korinthiërs een 15 à 20 jaar eerder geschreven is dan het Evangelie van Mattheus. Paulus was met het onderwijs des Heeren goed op de hoogte. De afkeuring van de handelwijze der procedeerende Korinthiërs zegt ons, hoe Paulus Jezus verstaan heeft en hoe wij de woorden des Heeren hebben te verklaren: wederstaat de boozen niet, doet den kwaadwilligen geen proces aan, liever schade, liever ongelijk lijden.

't Is gemakkelijk in te zien welk een zegen het voor de samenleving zou zijn, als naar dezen regel werd gehandeld. Rechthebberij en geldzucht bederven de atmosfeer en zijn oorzaken van ontzaglijk veel hardheid en liefdeloosheid. Zij zijn de voedingsbodem van de anti-christelijke gezindheid van breede massa's. En 't merkwaardige is, dat hun anti-christelijke gezindheid dezen menschen vaak het hardst wordt verweten door hen, die door hun negeeren van Jezus' voorschriften deze gezindheid verwekken en voeden.

Maar is het wel doorvoerbaar? Kàn men naar dezen regel leven? Zal hij de samenleving niet ruïneeren?

Wat de klagende en verongelijkte erfgenaam gedaan heeft na het antwoord van den Heer, weet ik niet. 't Is zeer wel mogelijk, dat hij naar een anderen Meester geloopen is. Wat de Korinthiërs gedaan hebben op Paulus' vraag: «waarom lijdt ge niet liever schade, waarom lijdt ge niet liever ongelijk?» is ook niet bekend.

Misschien heeft de verongelijkte erfgenaam Jezus' antwoord «onpractisch» genoemd. En 't is best mogelijk dat de Korinthiërs Paulus' raad naïef, zeer naïef gevonden hebben, ongeschikt om te worden opgevolgd.

Dit is ook hier duidelijk, dat men Christus' discipel niet kan zijn zonder *geloof*, *werkelijk* geloof. Wie niet inderdaad gelooft in den levenden, rechtvaardigen God, kan nooit in de praktijk van het leven Jezus' discipel zijn. Men make zich daaromtrent geen illusies: «Zoo iemand achter Mij wil komen, *die verloochene zichzelven, neme zijn kruis op*, en volge Mij.

Jezus stelt Zijn eischen aan menschen, die kinderen zijn geworden van den hemelschen Vader. Van hen, van hun levenshouding moet een zuiverenden invloed op de wereld uitgaan. Als ze zich onderwerpen aan het woord van Christus, daardoor in staat gesteld door een *werkelijk* vertrouwen in Zijn Persoon, dan zijn ze het licht der wereld en het zout der aarde.

Anders niet.

Wie christen is, moet Christus' geboden niet negeeren. L.

Over opvoeding.

Mislukte kinderen.

Kinderen zijn hemelboden. Soms brengen ze hun boodschap echter wat onduidelijk over. Het Kind van Bethlehem wist het: »Ik moet zijn in de dingen Mijns Vaders«. Voor gewone kinderen is het vaak echter een lange weg om tot dat inzicht te komen. Men kan niet zeggen, dat dat in elk geval aan de ouders ligt. Er

zijn althans voorbeelden, die ernstigen twijfel daaraan wettigen. En wie geen kinderen heeft of ze nog klein heeft, moet voorzichtig zijn in zijn oordeel over zijn opvoedkundige wijsheid en paedagogische talenten. En wie in zijn opvoeding slaagde, dient wel te bedenken dat allicht factoren, in zijn kinderen aanwezig of in de omgeving werkzaam, medegewrocht hebben aan dat goede resultaat.

Waarschuwende gevallen.

Er zijn gevallen, die tot voorzichtigheid manen. Denk aan Ismaël. Ismaël's vader was gewis een van harte godvreezend man, wiens leven in- en uitwendig, gaaf was. De Schrift roemt in Abraham het geloof. En toch mislukte Ismaël. Er zat reeds vroeg een verkeerde, spotzieke geest in hem. Het heilige liet hem onberoerd; hij was een profane jongen van wiens invloed Sara niets goeds verwachtte voor Izaäk. Sara stond er op, dat Ismaël verwijderd werd en de Heere billijkte Sara's verlangen. Abraham moest zich van Ismaël scheiden. Ismaël ging van huis als een mislukt kind en niemand zal willen beweren, dat dit Abraham's schuld was. Abraham zal wel gedaan hebben, wat hij kon, maar de tegenstrevende factoren in Ismaël bleken, althans gedurende de jaren, dat hij onder Abraham's invloed stond, te sterk.

Andere voorbeelden.

Met Izaäks zonen was het niet in orde. Met geen van beiden. In hun geschiedenis zijn allicht aanwijzingen te vinden van verkeerde opvoeding. Maar Samuël's zonen? Ze waren ongeschikt om hun vader op te volgen als richters. Hij had ze wel er voor aangewezen, maar ze wandelden niet in zijn weg. Is Samuël in hun opvoeding te kort geschoten? Heeft hij bij al zijn zorg voor Israëls welzijn, zijn huisgenooten vergeten? Geen Israëliet kon een klacht tegen hem inbrengen, toen hij zijn emeritaat aanvroeg Maar zijn huisgezin? Zijn kinderen? We weten daaromtrent niets met zekerheid. Doch vast staat, dat hij een godvreezend, rechtvaardig en wijs man was en zijn kinderen een boosaardig hart hadden. Zijn opvoeding had gefaald. Omdat hij te kort was geschoten? 't Verkeerd had aangelegd? Of ondanks het feit dat hij gedaan had wat hij kon en dat goed gedaan had? Wie durft het zeggen?

Een beslissend voorbeeld.

De gelijkenis van den verloren zoon is zeer ernstig. En dat, wijl ze *gelijkenis* is, de verhouding voorstelt tusschen den mensch en God. Men mag in den vader van de gelijkenis nu God voorgesteld zien of Christus — 't is in ieder geval een heilig Persoon.

En nu zegt de Heere Jezus dat die vader twee zonen had en . . . geen van beiden zijn op hun plaats. Het zijn beide zijn kinderen, maar niet een van hen is wat hij zijn moet. Eén van hen, de jongste, loopt bij zijn vader weg. Men denke zich dit in! Men stelle zich een vader in de gemeente voor, bij wien een van zijn jongens wegloopt. Men zou allicht niets zeggen, maar wel allerlei gedachten voelen opkomen. Men zou wat gaan vermoeden, iets ongunstigs aangaande dien vader. De Heere Jezus zegt echter, dat we God te zien hebben in dien bepaald ongelukkigen vader. Schijnbaar faalt God dus wel tegenover menschen. We veronderstellen geen oogenblik, dat het dien jongsten zoon thuis aan iets heeft ontbroken; we gelooven niet, dat die vader ook maar in 't minste tegenover hem gefaald heeft. We gelooven veel meer dat het van den kant van dien vader volkomen in orde was. Dat blijkt overtuigend uit het overleg en den terugkeer van den afgedwaalde. Hij heeft niet de minste verontschuldiging, *alle* schuld ligt bij hem. En ondanks deze volmaakte opvoeding mislukte de jongeling. De vader droeg wel smart, maar had geen zelfverwijt. — Zoo kan 't dus ook gaan. De tegenwerkende factoren zijn niet altijd in de jeugdjaren te overwinnen; ook niet door de beste opvoeding.

Verloren moeite?

Is daarom de moeite eener zorgvuldige opvoeding verloren moeite? Neen, daarom schrijven we deze dingen geenszins. We willen slechts waarschuwen voor een overhaast en onrechtvaardig oordeel. Al beslist een goede opvoeding niet reeds in de kinderjaren, daarom is ze nog niet verloren. Ze blijft bewaard en werkt door. De omstandigheden kunnen zich zoo wijzigen, dat het kind den zegen ontvangt, van wat het eens als lastig van zich af zette.

Ismaël bewijst dit. In de woestijn komt hij in doodsnood. Zijn moeder zet zich op een afstand neer en geeft zich aan de wanhoop over. Ismaël brengt nu in toepassing, wat hij van Abraham heeft geleerd: Ismaël bidt. 't Verleden wordt hem tot een zegen. De vruchten van Abraham's opvoeding beginnen te rijpen. Hij wordt er door behouden.

Niet altijd wordt dat openbaar. Maar hierbij is te bedenken:

a. dat ons gezichtsveld klein is; heel klein. God overziet het geheel. Daarom moeten we ons geen afsluitend oordeel vormen over het al of niet mislukt zijn van ons werk.

b. We moeten God gehoorzamen, afgezien van de door ons waargenomen resultaten. We werken niet om de resultaten, doch om God gehoorzaamheid te bewijzen. We werken niet ons werk, doch Zijn werk. Wanneer wij maar doen wat God van ons vraagt, zal God zeker door ons werk tot Zijn doel komen. God heeft onzen arbeid niet alleen noodig om te kunnen *redden*, maar ook om te kunnen *oordeelen*. Dus wordt Hij door ons werk altijd verheerlijkt. L.

In welke verhouding staat gij tegenover het werk der zending?

Een afscheidswoord van Zr. G. REILING.

Een jaar geleden mocht ik, na een afwezigheid van ruim 3 jaren, weer in ons Vaderland terugkeeren. 't Was een gelukkig weerzien, dat me wachtte. Thuis, in den familiekring, in de gemeente, ja in de gemeenten, overal wachtte me een recht hartelijk welkom.

Met hoeveel vragen wachtte men mij. Nu ik nog eens in mijn gedachten aan al die vragen en andere uitdrukkingen denk, ga ik een antwoord afleiden op de vraag: „In welke verhouding staat gij tegenover het werk der zending?'

Over 't algemeen zou ik zeggen, is er in onze gemeenten groote belangstelling. Met hoeveel aandacht werd geluisterd en hoe dikwijls werden mij later nog allerlei vragen gesteld, als ik even gelegenheid had om met dezen en genen een en-

kel woordje te wisselen. Op hoeveel plaatsen hebben verschillende personen mij de hand gedrukt en mij verzekerd, dat men voor mij gebeden had en zou blijven bidden. En waar ik straks weer zal heengaan, ben ik er van overtuigd, dat er bijna geen gemeente is, waar men niet met veel belangstelling aan mij denkt en voor mij en het werk Gods onder de heidenen bidt. Waar ik aan dit alles denk op dit oogenblik, is er, gemengd met een weinig afscheidswee, toch blijdschap in mijn hart. Ik beveel mij gaarne in uwe voorbede aan, en ben er van verzekerd, dat mijn verwachting in dezen niet teleurgesteld wordt

Toch zijn er ook nog andere gevoelens, als ik aan dit jaar terugdenk. Soms komt even een gevoel van groote teleurstelling boven. Men heeft mij gevraagd: „Gaat ge er nog weer heen?" Die vraag wekte even mijn verwondering op. Ik was toch met vacantie thuis en vacantie beteekent toch, dat men voor een tijd het werk neerlegt om het straks met vernieuwde kracht weer te aanvaarden. Natuurlijk is het waar, dat een vacantie ook anders kan eindigen. Toch kwam het me voor, dat er soms in die vraag de meening verborgen lag, dat het gaan naar Kongo meer een liefhebberij was, die ik kon opgeven als ik slechts wilde.

Behalve degenen, die zendingswerk meer of minder als liefhebberij beschouwen, zijn er die wel belangstellen, het werk noodig oordeelen, maar meer ook niet. Misschien zegt ge: „Maar wilt ge meer dan belangstelling?" Wat ik meer verwacht had, is verantwoordelijkheidsbesef. Behalve enkele gelukkige uitzonderingen, wordt er weinig of geen verantwoordelijkheid gevoeld voor het werk der zending. Jezus' opdracht, dat het Evangelie overal gepredikt moet worden, wordt met blijdschap aanvaard. Immers zonder die opdracht waren wij nu zeker ook nog heidenen en hoe dankbaar zijn we voor de zegeningen van het Evangelie. Is er een zendings-collecte, kan men zendingsnieuws lezen of hooren, dan mist men de gelegenheid niet om te geven of te hooren. Maar dit is niet genoeg. De opdracht van Jezus moet in zijn geheel vervuld en daar moeten wij aan medewerken. Dat is onze plicht. Nu zal ik niet zeggen dat elk Christen naar de heidenwereld moet trekken, maar wel, dat ieder christen zendeling moet zijn. Zendeling in eigen omgeving, met de zekerheid verantwoordelijk te zijn, dat het Evangelie overal verkondigd wordt. En waar de Heer enkelen onder ons roept om te gaan, om Zijnen Naam te dragen tot de heidenen, daar is het zeker de verantwoordelijkheid van allen, om dat werk te steunen. Waar de Heer mij riep, heb ik gehoorzaamd. Ik wil het hier wel bekennen, dat ik gehoorzaamheid heb moeten leeren. Ik heb er nooit aan gedacht of er geld genoeg gegeven zou worden om het werk te betalen, dat ik moest gaan verrichten. Ook nu maak ik me daarover niet bezorgd. Wel heeft het zendingsgenootschap met tekorten te kampen, waardoor het werk wel eens moet lijden. Maar wat mij het meest een gevoel van teleurstelling heeft gegeven is niet in de eerste plaats, dat er niet meer geld wordt gegeven, maar dat men zich bijna niet verantwoordelijk gevoelt. Of denkt ge misschien, dat het vervullen van Jezus' opdracht zooveel geld kost, dat er toch geen be'alen aan is? — — 't Is gelukkig dat de Heer ons voor niet meer verantwoordelijk stelt dan wij kunnen verrichten. Hij vraagt niet van de persoon die 1 talent heeft om er evenveel mee te doen als hij, die 5 had, maar wel verwachtte Hij verantwoording voor dat ééne talent. Een ieder onderzoeke zijn eigene verantwoordelijkheid.

Behalve in mij persoonlijk was er ook groote belangstelling voor de menschen in Kongo, hunne begrippen, leefwijze enz. Eveneens was er veel belangstelling voor het werk door andere zendelingen verricht en voor dat van de inlandsche onderwijzers-evangelisten. Het komt mij voor, dat de uitgebreidheid van het werk moeilijk begrepen kon worden. Misschien lag dat er wel aan omdat ik er niet in geslaagd ben om er een goede voorstelling van te geven. Gaarne zal ik vragen beantwoorden als men mij die wil zenden. Ook hoop ik van tijd tot tijd eens het een en ander over het werk te schrijven.

Aan allen die getracht hebben om dit jaar mij en ons werk te helpen, nogmaals mijn hartelijken dank. Als ik denk aan de

VERVOLGVERHAAL.

Willems heeft gelijk.

Een ware geschiedenis, naverteld door G. B.

6

(Boer Haakse was woedend, omdat zijn dochter Sophie Baptist geworden was. Hij had haar bij de haren door de kamer gesleept, maar zij had niet toegegeven. Als herbergier van den dorpsherberg was boer Haakse zeer gewild, hoewel hij zelf een tegenzin had in dit bedrijf. Na het gebeurde met Sophie vreesde hij vooral den spot der bezoekers. Een rijke boer, „dikke Reller", werd zijn spot met gelijke munt betaald gezet. Maar sedert dien avond was de boer als dood voor zijn dochter. Soms was zij in de verzoeking uiterlijk als al de anderen te zijn en in 't geheim haar Heiland lief te hebben. Maar zij herkende daarin een influistering van den duivel. Na een half jaar was zij met goedvinden der ouders in de stad in betrekking gegaan op verzoek van een ziekelijke dame. Toen deze kort daarop was overleden, was Sophie gebleven en voedde nu ook de kinderen op. In 't bijzonder voor haar vader bad zij veel tot God. Op zekeren keer kreeg zij een groot verlangen weer eens thuis te zien. Toen zij kwam waren allen zeer verheugd, maar van haar vader ontving zij slechts een kort: „Goeden dag!" en niet eens een handdruk. Zij bedwong spoedig haar gevoelens en liet niet veel merken).

De zon stond al laag in het westen en had de hemel in een gouden gloed gezet. Sophie maakte zich gereed voor de reis, terug naar de stad. Eerst moest zij ongeveer een uur te voet afleggen en zij verheugde zich reeds over dezen tocht dwars door de stille velden, alleen met haar God. Hoe dikwijls had zij vroeger reeds van zulke uren genoten! Hoe had dat haar hart dikwijls goed gedaan, wanneer de hemel zoo boven haar hoofd gekoepeld was en de door God geschapen natuur haar omringde! Dan was het haar, alsof zij in den voorhof haars Vaders wandelde.

De hemelen vertellen de eere Gods, en zij had het gevoel, als moest zij met den leeuwerik omhoog vliegen en den grooten God een lof- en danklied toejubelen.

Zoo wandelde zij ook nu in deze stille avondure. Heerlijke geuren stegen op uit de velden, en de krekels piepten links en rechts van den weg.

Het werd zoo plechtig stil in het hart van Sophie

»Hul in Uw teer erbarmen
Mijn zwakke hart;
Draag lieid'rijk mij in d' armen,
In vreugd en smart.
Troost met Uw rijken zegen
Uw arme kind;
Dan volg ik langs Uw wegen,
Gewillig, blind.«

Zoo zong Sophie zacht als een gebed op tot haar Heer en Heiland.

Plotseling schrok ze op door snelle voetstappen die naderbij kwamen en op hetzelfde moment hoorde zij zich zelfs bij haar naam roepen. Toen zij omzag, stond zij tegenover boer Damberg.

»Je hebt zeker erg veel haast, niet Sophie?«

»O, dat juist niet; ik ben al vroeg van huis gegaan en kan de boot die mij in de stad zal brengen nog gemakkelijk halen«.

vele jurkjes, boeken, potlooden, poppen, naalden, spelden, zeep enz., die ik verpakt en verzonden heb, zeg ik u nogmaals hartelijk dank. En waar ik met de zichtbare en onzichtbare bewijzen van uwe diepste belangstelling ga vertrekken, ben ik er zeker van dat de band tusschen ons sterker is geworden.

Bij dezen neem ik van u afscheid en wensch u allen den zegen des Heeren voor het jaar, dat weer voor ons ligt. De Heere zegene u in al uwen arbeid en Hij doe het werk in de gemeenten uitbreiden, zoodat nog velen mogen knielen bij het kruis. De Heere sterke en beware ons allen en make ons steeds meer bekwaam voor Zijnen dienst.

Met hartelijken groet, G. REILING.

Mijn adres is nu weer B. M. S. Yakusu
Haut Congo Belge
W. Centraal Afrika

ZENDING.

In den namiddag van den eersten Kerstdag had er een plechtige, ernstige handeling plaats in de kerk onzer gemeente te Stadskanaal. De handeling hield mede verband met zendingsbelang van al onze Nederlandsche gemeenten.

Zuster Geertruida Reiling, de van ons uitgaande Zendelinge, die iets langer dan een jaar met vacantie in haar ouders huis en in de gemeenten mocht vertoeven en arbeiden stond gereed om naar haar Zendingspost, Yakusu, Centraal Afrika terug te keeren.

De gemeente hier belegde een afscheid-samenkomst, waarbij afgevaardigden van zustergemeenten uit de omgeving verwacht werden.

De gemeenten Nieuw Weerdinge, Nieuwe Pekela en Muntendam maakten van die gelegenheid gebruik, terwijl als vertegenwoordiger der Unie optrad br. Ds. Bouritius van N. Pekela.

Te vijf ure ving de samenkomst aan en de ruime kerk was vrijwel geheel gevuld met belangstellenden. De Voorganger der gemeente, Ds. Weenink, trad op om te laten zingen Gez. 270 : 7 en 8, ging voor in gebed, las daarna uit de H. Schrift voor Handelingen 15 : 35 tot 41 en na nog eens met de gemeente gezongen te hebben Ps. 86 : 5, hield Ds. W. een zeer hartelijke meditatie naar een woord in vers 35 van het gelezene: „ Laat ons wederkeeren". Dit werd toegepast op onze zuster Zendelinge, die ook tot haar arbeidsveld zou wederkeeren, maar ook op de gemeente(n), die ook geroepen worden om maar telkens weer en met volharding tot haar Zendingstaak terug te keeren.

Eindelijk werd nog veel nadruk gelegd op de woorden in vers 40, waar gezegd wordt, dat de afreizende broeders Zendelingen der gemeente, d e r g e n a d e G o d s door de broederen werden bevolen.

Dat willen wij ook doen, zeide spreker, en onze Zendelinge der genade Gods bevelen.

De zuster knielde neer, de geheele gemeente stond op en de oud Voorganger Ds. van Beek sprak het gebed uit.

Hierna volgden nog verschillende toespraken van afgevaardigden van genoemde gemeenten en der Unie.

Zr. Reiling hield nog een korte, hartelijke toespraak en sprak haar dank uit, ook jegens al de gemeenten, die zij had bezocht, en die haar zoo vriendelijk hadden ontvangen. Zij beveelt zich steeds in de voorbede der gemeenten aan.

»Ik heb je al langen tijd niet meer gezien. Je komt zeker niet dikwijls thuis?«

»Neen, Willem«.

Nu gingen zij zwijgend naast elkander.

Het waren beide een paar flinke menschen. Reeds vroeger, wanneer zij met elkander dansten, zeiden de toeschouwers: »Dat is een mooi paar, zij passen prachtig bij elkander«.

Zij kenden elkander al zoo lang. Zij hadden samen de school bezocht, en toen reeds was Willem bij elke gelegenheid aan de zijde van Sophie geweest en had haar dapper verdedigd, wanneer anderen haar kwaad wilden doen.

Dikwijls hadden zij schaatsen gereden op de beek en wanneer er later bal was werd Sophie altijd door Willem gevraagd.

Kwam hij eens in de herberg, dan was hij zeer zeker de laatste, die naar huis ging, wanneer Sophie thuis was, terwijl hij anders slechts een paar oogenblikken tijd had. Het was dan ook geen geheim, dat hij veel voor Sophie gevoelde. En ook zij moest zichzelf bekennen, dat Willem Damber van alle jongelingen bij haar de voorkeur had.

Nu zij echter naast elkander gingen, vond geen van beide den moed te spreken. Elk gevoelde, dat een oogenblik — een gewichtig en beslissend oogenblik — voor hen gekomen was.

Willem had reeds enkele malen gekucht, maar eindelijk begon hij toch: »Sophie, ik zou je wel eens iets willen vragen«.

»En dat is?«

»Sophie, wij kennen elkander reeds zoo lang, wij zijn reeds zoo dikwijls samen geweest, en ik geloof, dat we elkander wel mochten lijden«.

»Ja, dat is waar, Willem«.

»Nu, Sophie, je kent mijn omstandigheden, je weet, dat ik het beter heb dan de anderen. Vader is oud en kan niet meer, en moeder is verleden jaar gestorven. Siena Beerends, die voor de huishouding zorgt, is wel goed; maar vader zegt; er moet een vrouw in huis. Ik heb dat zelf ook wel ingezien, en toen dacht ik direct aan jou. Sophie . . . wil . . . je . . . mijn vrouw worden?«

Sophie zweeg. Nu was die vraag gedaan, waarnaar zij vroeger zoo verlangde, maar nu gevreesd had.

Het was waar, ieder meisje in het dorp zou Willems hand met blijdschap hebben aangenomen. Geen wonder! Want dat beteekende rijkdom en aanzien. En ook zij zelf had in stille uren van deze dingen gedroomd, en dan was het steeds geweest, alsof zij aan de poorten had gestaan van een sprookjesachtig geluk.

Maar nu? Dacht zij thans over rijkdom en eer niet geheel anders, nu zij de rijkdom van een hart kende, dat vrede heeft?

Als zij nog steeds geen antwoord gaf, nam haar begeleider wederom het woord: »Sophie, zeg toch ja; je zult het goed bij mij hebben.

Je zult bij mij niet behoeven te werken. Je zult slechts de dienstboden het werk moeten aanwijzen. En aan vermaak en uitgaan zal het je niet ontbreken; dat kunnen wij ons veroorlooven.

(Wordt vervolgd).

Een kwartet zong, met orgelbegeleiding, naar de woorden van Psalm 121, roerend schoon. Ten slotte zong de gemeente

God zij steeds met u tot wederzien,
Dat Zijn rechterhand u leide,
En uit doodsgevaar bevrijde!
God zij steeds met u tot wederzien.

De zegenbede, in den zin van Hand. 20 : 39, vormde het slot van onze ernstige en gewijde samenkomst.

Dat het voor de familie en bijzonder voor de hoogbejaarde ouders van zr. Reiling een diep gevoelige plechtigheid was, zullen onze lezers mee kunnen gevoelen.

Het persoonlijk afscheid nemen en handdrukken nam nog een geruimen tijd in beslag.

Intusschen mogen onze Nederlandsche gemeenten 't zich een eer maar boven alles een bijzondere genade van God achten, dat zij ook haar Zendelinge hebben, die daar in Central Africa het werk onzer gemeenten uitvoert. Zij vertegenwoordigt ons in dat donkere werelddeel, maar 't is om mee 'licht te ontsteken, van hetwelk God ons hier zoo overvloedigl jk veel doet genieten. Dat er dan ook steeds meer in al onze gemeenten teekenen van trouw medeleven op zendingsgebied mogen gezien worden, teekenen van volharding en werkelijke liefde voor de Zending.

Dat onze harten en monden dagelijks tot gebed voor den verschillenden arbeid, waartoe God ons roept geopend mogen blijven — dan ook zal onze beurs wel open gaan om geregeld en naar vermogen voor de zending te offeren.

Thans bevindt zich onze Zendelinge nog op de groote reis naar de plaats harer bestemming. God doe haar veilig en met een verblijd hart die plaats en haren geliefden arbeid bereiken!

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Jezus' doop en verzoeking.

Les voor Zondag 29 Jan. 1928.

Matth. 3 : 13 — 4 : 11; Luc. 3 : 22, 23; 4 : 1—13.

Voor deze les lijkt mij een inleiding noodzakelijk. Ik zou, dunkt me, gaarne de aandacht van de kinderen vestigen op het feit, dat Jezus zijn lust, ja zijn *leven* had in het volbrengen van den wil des Vaders. Denk b.v. aan Hebr. 10 : 7 en Joh. 4 : 34. Jezus handelde nooit eigenzinnig; geheel zijn leven stond in het teeken van hartelijke gehoorzaamheid tot het uiterste; Fil. 2 : 8.

Hebt gij u hier goed ingedacht, dan beginnen we eerst met Jezus' doop. Voorop stellen we Matth. 3 : 15. Het betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen = Het betaamt ons alles te doen, wat God ons voorstelt en daarmee van ons vraagt.

Wat beteekende de doop ook weer? Immers een zinnebeeldige belofte Gods omtrent het rein worden van de zonden, zoodat ze niet meer beschouwd worden als van ons te zijn. Wie zich door Joh. liet doopen, aanvaardde daarmee Gods belofte. En God wil, dat berouwhebbenden dat doen. Het zou niet betamelijk zijn, dit teeken der belofte te negeeren, indien men wel gelooft in vergeving.

Jezus kon zich niet laten doopen voor zijn eigen zonden. Hij nam echter, volgens den Raad Gods, de zonde der wereld op zich. (Lees Lev. 16, en zie, hoe de var en de beide bokken in Chr. hun vervulling hebben) 1 Toen Jezus zich liet doopen, betoonde Hij daardoor dat Hij der wereld zondeschuld had aanvaard, maar beleed ook, dat Hij van al die zonden ontdaan zou zijn, als Hij eenmaal niet uit het water maar uit het werkelijke graf opstond. In zekeren zin stond Jezus er dus precies zoo voor als ieder die zich doopen liet, maar dan als degene, die in onze plaats wilde staan. Ook Hij ging door zijn doop op Gods belofte omtrent het rein worden van zonden in. Hij voor allen. Dat was betamelijk.

Na deze voorbereidende verklaring gaan wij vertellen: Zoo zien wij dan in onze gedachten ook Jezus tot Joh. de Dooper komen om te vragen, of hij ook Hem wil doopen. Vertel van de tegenwerping van Joh. en hoe hij dan toch het verzoek van Jezus inwilligde en den doop bediende in den Jordaan.

Dan volgt de nederdaling van den H. Geest in de gedaante van een duif — vooraf ging een gebed. Door dien Geest zou Jezus steeds bezield worden en in staat zijn, dat groote werk der zondenuitdelging te volbrengen.

En toen kwam er nog een zeer opvallende gebeurtenis bij. Vertel van de stem uit den hemel. Op dezen Jezus, wiens lust het was alle gerechtigheid te vervullen, 's Vaders Raad te volbrengen, rustte 's Vaders welbehagen.

Vol van den H. Geest verliet Jezus Joh. de Dooper en den Jordaan. Waarheen, denkt ge? Naar de woestijn. (Ik vermoed: de woestijn van Judea, het steppenland ten noorden van Hebron en ten westen van de Doode Zee.) Daar was Hij eenzaam en had er een moeilijken strijd, 40 dagen lang. Satan viel Hem geweldig aan. Waarmee zooal, is ons niet bekend.

Na 40 dagen groote honger; zie Luc. 4 : 3 en 4. Jezus zei niet: „Ik kan het niet", maar: Ik doe het niet, want Ik ben hier in den weg mijns Vaders en nu moet Hij het maar weten; Ik leef uit zijn wil.

Toen: Zie Luc. 4 : 5 en 6. — — De duivel wilde zich wel terug trekken, als Jezus eerst maar hem aanbad. Bedrieglijk voorstel! Ging Jezus er op in, dan zou Hij immers óók — met heel de wereld — in de zonde en in satans macht gevallen zijn. Jezus wilde alleen in 's Vaders weg de heerschappij erlangen.

Eindelijk: Luc 4 : 9—12. Hier is het een of andere gedeelte van het tempeldak of van een der bijgebouwen des tempels bedoeld. De van elkander verschillende opmerkingen, die vakgeleerden hierbij maken mogen ons vermanen om niet te doen, alsof wij precies wisten, waaraan wij bij „tinne des tempels" hebben te denken.

De verzoeker ging speculeeren op het te voren getoonde Godsvertrouwen. Toch had hij ook van die zijde geen resultaat. Zulke roekelooze dingen deed Jezus niet. Daarbij hebben we ook geen goeden grond om hulp van God te verwachten. Dat zou geen bewijs van geloof zijn, maar van roekeloosheid.

Satan week van Jezus. Jezus had zich niet uit 't spoor laten brengen en deed dat ook later niet. Het was, alsof Hij steeds dacht: „Zie, Ik kom om Uwen wil te doen, o God en anders niets". Gelukkig zijn zij, die van Jezus leeren, dat ook steeds te bedenken.

—o—

1) 't Is natuurlijk niet de bedoeling, dat hierover veel verteld zal worden. Maar die vertelt, moet dit begrijpen.

2) Wanneer deze stof bedoeld was voor bijbellezingen voor volwassenen, zou ze veel te veel zijn. Het komt mij echter voor, dat er voor kinderen, vooral voor de kleineren, niet zoo heel lang van verteld kan worden.

3) Elke onderwijzer of onderwijzeres zorge toch vooral, zelf met de stof vertrouwd te worden. Een heel goed middel is in gedachten de les aan twee of drie kinderen uit de eigen klas te vertellen. De kleinen hebben groote verbeeldingskracht. Zij kunnen zich van alles voorstellen, dat niet werkelijk aanwezig is. Zoo moet gij, waarde broeder en zuster, u ook verbeelden, dat een paar kinderen bij u zitten; en dezen gaat gij dan alles fluisterend vertellen. Dan kunt gij uzelf oefenen en controleeren.

4) Er zijn roosters voor nabestellingen disponibel.

K. R.

UIT DE GEMEENTEN.

ZWOLLE. Donderdag, 22 Dec. j.l., kwam ter Gemeentevergadering een zr. tot ons, welke na berouwvollen terugkeer, weder wenschte te worden opgenomen in de Gemeente. Wij heetten haar hartelijk welkom. Nadien hoorden wij belijdenis van een br. en zr., welke zich als zondaar voor God hadden leeren kennen, en konden getuigen, dat ook zij thans wisten dat de Heere Jezus hun Verlosser was. Verder verblijdde het ons, dat de geredde zielen tevens inzicht hadden in het gebod des Heeren en ten spoedigste wilden gedoopt worden.

Waar wij hiertoe te Zwolle geen gelegenheid hebben, verheugde het ons dat de Gemeente Deventer haar doopvont disponibel stelde en, na gehouden correspondentie verklaarde ons den 2den Kerstdag te verwachten. In blijde stemming vertrokken alzoo den 2den Kerstdag een 8-tal leden benevens de doopcandidaten naar Deventer. Br. Kuipers bepaalde ons bij het Schriftgedeelte, dat handelt over de drie Wijzen uit het Oosten, welke zochten en vonden en niet handelden naar menschelijke geboden. Een aandachtige schare beluisterde deze prediking en waar de doopcandidaten ook hadden leeren verstaan het: „Heere! wat wilt Gij, dat wij doen zullen", zoo waren zij bereid te volgen. En toen wij de handeling zagen voltrekken na voorlezing en bespreking van Rom. 6, werden wij allen bepaald bij ons eigen watergraf.

Hierna hadden wij Avondmaal en daarbij werden de jongste br. en zr. hartelijk welkom geheeten in de gemeente. Met de trein van circa half twee vertrokken de Zwolsche leden weer naar Zwolle om des namiddags nog eens samen te komen ter viering van een liefdemaal. Ook dit feestelijk samenzijn slaagde best, waartoe het feit medewerkte, dat een groot aantal brs. schippers met hun vrouwen in ons midden waren vanwege de ijskorst op de verschillende rivieren.

Mogen wij verder steeds in Zijnen dienst werkzaam zijn, zooals wij zoo dikwijls hebben gezongen: „Maak mij 't kanaal van Uw zegen o Heer".

Met broeder groet, De Secr. J. B.

LEEUWARDEN. Hadden wij het voorrecht br. Fabrie vanaf de Kerstdagen tot en met den Nieuwjaarsdag in ons midden te hebben, met dank aan den Heer kunnen wij getuigen, dat wij gezegende dagen met elkaar mochten doorbrengen en dat wij kennelijk de tegenwoordigheid des Heiligen Geestes mochten ervaren, zoowel onder de prediking van onzen broeder als bij de viering van het feest met de kinderen, en het gezellig samenzijn dat de gemeente met vele gasten na afloop van dat feest mocht houden.

Het was ons tot groote blijdschap, toen op den Nieuwjaarsmorgen werd bekend gemaakt, dat twee zusters tot den beslissenden stap gekomen waren, om door den doop aan de gemeente verbonden te worden.

Welgemoed gaan wij daarom het nieuwe tijdperk in, temeer daar wij gelooven, dat èn het woord van br. Fabrie èn de geregelde Woensdagavondprediking van br. Barendregt, meerdere vruchten zullen afwerpen. d. V.

MEDEDEELINGEN.

Van den Zendingspenningmeester.

Ontvangen voor de Congo, Gem. N. Pekela f 23.20.
A. H. ZERBST, Rijnlaan 128bis, Utrecht.
Postgiro 68108.

Wonderlijk bewaard.

Ds. REILING EN FAMILIE.

Het onderstaande meldde de N. Prov. Groninger Courant van 28 Dec.:

Nw. Weerdinge, 26 Dec. Gisteravond ongeveer 8 uur kwam Ds. Reiling, predikant der Bapt. gemeente alhier en zijn familie waaronder zuster Reiling, die als zendelinge werkt en deze week naar haar arbeidsveld weer hoopt te vertrekken van Stadskanaal per auto van Roozen uit Weerdinge gereden toen hun nabij de ijzeren klap te Musselkanaal een ongeluk overkwam. De bestuurder van de auto reed te ver en inplaats van de klapbrug over te rijden reed hij in het hoofdkanaal. Wonder boven wonder bleef de auto halverwege aan den walkant hangen, zoodat alleen het voorste gedeelte in het water terecht kwam en de bestuurder alleen kennis met het natte water maakte. De andere inzittenden kwamen met den schrik vrij, behalve Ds. Reiling die nog eenige blessuren opliep tengevolge van het vallen tegen het glas.

Wij ontvingen bevestiging van de waarheid van dit bericht.

Groote vrede was er ook in de oogenblikken des gevaars het deel van onzen broeder en de zijnen.

In alle onze gemeenten zal zeker groote dankbaarheid heerschen jegens God, dat Hij Ds. Reiling en zijn familieleden bewaard heeft. E.-R.

Groote Gewestelijke Jeugddag *op Woensdag 11 Januari* in de Baptiste Kerk te Muntendam.

I. Middagvergadering van 3—5 ½ uur.
Leider ds. N. van Beek.

In de middagvergadering zullen spreken:
ds. de Haan over: Wat kan een lid der ver. voor Jezus doen?
ds. G. Bouritius „ De Bijbel als levensgids der Jeugd.
ds. J. Hekhuis „ De groote beteekenis van de lente des levens.

Koffiepauze 5 ½—6 ½ uur.

II. Avondvergadering van 6 ½—9 uur.
Leider ds. G. Bouritius.

In de avondvergadering zullen spreken:
ds. N. van Beek over: De jeugd van Jezus.
ds. J. W. Weenink als vertegenwoordiger van den Ned. Baptiste Jeugdraad over: Daniël, een held in Gods Koninkrijk.
br. J. Reinholdt over: Wat zijn wij aan Jezus schuldig?
Vrije toespraken en vragen door de Jeugd.

Medewerking verleent de muziekver. „Elad" en enkele *zangkoren*. De Jeugd der Gewestelijke Gemeenten wordt vriendelijk verzocht om dezen Jeugddag te bezoeken. Jonge vrienden, houdt 's middags 11 Jan. vrij voor deze belangrijke vergadering. De Muntendammer Jeugd doet het ook. Bidt met ons om een rijk gezegenden middag. De toegang is vrij voor alle Jeugdigen, Jeugdwerkers en belangstellenden in het Jeugdwerk.

Dus: Vergeet niet op 11 Jan. Muntendam,
En een flinke boterham!

CORRESPONDENTIE.

Het versje, waarmede het vorig No. van ons orgaan opende, was een bede, gelijk de lezer wel bemerkt zal hebben. Het had er echter ook boven behooren te staan, nietwaar? E.-R.

Br. S. P. H. te Ha. Tot en met No. *16* is betaald.

28 Dec. j.l. overleed onverwacht, in den ouderdom van ruim 73 jaar onze geachte broeder

SCHELTE VISSER

sinds 10 Juni '27 Weduwnaar van Beeuw Jonkmans, die hij dus spoedig volgde naar het eeuwig Vaderhuis. In hem verliest de Gemeente een stille maar zeer trouwe broeder.

Namens de Gemeente
Het Bestuur.

Leeuwarden, 2 Jan. '28.

Heden ontsliep in zijn Heer en Heiland onze geliefde Vader, Behuwd- en Grootvader

SCHELTE R. VISSER

sedert 10 Juni Weduwnaar van Beeuw Jonkmans, in den ouderdom van ruim 73 jaar.

Zijn toevlucht was Jezus.

Uit naam der Kinderen,
W. VISSER, Workum.

Huizum, 28 Dec. 1927.

EBEN-HAËZER

Zaterdag den 14den Januari 1928 hopen onze geliefde Oom en Tante

T. BLAAUW
en
M. BLAAUW—Koning

hunne

40-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Uit naam
E. TIMMER
A. TIMMER—Kanon
Oosterbatstraat No. 11,
Groningen.

H. PAALMAN
A. PAALMAN—HULLEMAN
te Zwolle
wenschen alle broeders en zusters *een gelukkig Nieuwjaar.*

SOLI DEO GLORIA

Den 14den Januari 1928 hopen onze geliefde Ouders

T. BLAAUW
en
M. BLAAUW--Koning

hunne

40-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Dat de Heer 'hen nog vele jaren moge sparen is de wensch van hunne dankbare Kinderen

B. BAAUW
J. BLAAUW—v. d. Zwaag
R. SIEKMANS
H. SIEKMANS—Blaauw
G. BLAAUW
E. BLAAUW-van Komen
en Kleinkinderen.

Oosterbatstr. No. 11, Groningen.

Ondertrouwd:
E. HUIZINGA
en
Fr. DRENTH

HENGELO [O.], Jac. Catsstr. 34)
NW. WEERDINGE, 3e Kruisdiep)
28 Dec. 1927.

Huwelijksinzegening D.V. op Dinsdag 17 Januari 1928, n.m. 5 uur door Ds. K. Reiling in de Bapt. Kerk te Nw. Weerdinge.

Zoo de Heere wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders

J. SMELTEKOP
en
T. SMELTEKOP—Fokkens

Dinsdag den 10den Jan. a.s. hun

25-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Delfzijl, Januari 1928.

Hunne dankbare Kinderen
ENGELIENA
FOKKINA

Schip Res. „Nova",
p.a. Wed. J. Brongers.
Oranjestraat, Delfzijl.

Bij dezen brengen wij *onzen innigen dank* voor de vele blijken van deelneming tijdens de ziekte en na het overlijden van onze geliefde Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

AKKELINA SCHENKEL,
Weduwe van D. Klooster.

Uit aller naam,
M. KLOOSTER.

GRONINGEN, Jan. 1928.

Heden verblijdde ons de Heere met de geboorte van een welgeschapen

ZOON.

S. VENEMA.
J. VENEMA—BAJEMA.

KOUDUM, 24 December '27

J. LIST en Echtgenoote wenschen de broeders en zusters zoowel hier als in 't buitenland *Gods besten zegen in 1928.*

Gezang 274 vers 7 en 8.
Vlijtscheweg 21, Apeldoorn.

Den broeders en zusters in Christus wordt over 1928 *'s Heeren zegen* toegebeden door W. VEENSTRA en
W. VEENSTRA—DE VRIES
Smitstr. 28, Amsterdam.

Gods besten zegen toegewenscht aan al onze medebroeders en zusters, zoowel in als buiten ons vaderland, in 1928.

B. PLEIJZIER en
J. PLEIJZIER—LIST
Vlijtscheweg 21, Apeldoorn.

No. 2009. VRIJDAG 13 Januari 1928. 47ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

Een Heer, één geloof, één doop. Verschijnt Vrijdags. *Allen één in Christus.*

Adres der Redactie:
Ds. J. LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen.

Adres voor Administratie:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge.
Postrekening no. 42318.

ABONNEMENTSPRIJS bij vooruitbetaling
Voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1,00.
Voor 't Buitenland per jaar f 5,00.

ADVERTENTIES van 1—5 regels 50 ct.
Elke regel meer 10 ct. Bij abonn. volgens tarief

Nieuwjaarsgroeten van President en Secretaris van het Baptist Wereld Verbond.

EEN KOSTBAAR KLEINOOD VAN DE BAPTISTEN

door Dr. E. Y. Mullins, President van het Baptist Wereld Verbond.

In mijn Nieuwjaarsgroet aan de Baptisten over de geheele wereld wensch ik den nadruk te leggen op twee Baptiste gebeurtenissen en op een van onze groote geestelijke kleinoodiën.

De eerste gebeurtenis is de vierhonderdsten verjaardag van den dood van Balthasar Hubmaier op den 10den Maart 1928. Hubmaier was een van de uitnemendste van onze Baptiste voorvaderen. Hij verloor zijn leven op den brandstapel om der wille van zijn geloof. Prof. Dr. F. L. Anderson van Newton Centre, Massachusetts, heeft toegezegd een artikel over Hubmaier te schrijven, dat in alle onze Baptiste bladen zal gepubliceerd worden Het verdient bepaald ernstige overweging, dat onze voorgangers en leiders op Zondag 4 Maart of een week later over Hubmaier spreken. Is dit niet een schoone gelegenheid om over vrijheid van geloof en aanverwante denkbeelden te handelen?

De tweede gebeurtenis is de op komst zijnde vergadering van het Baptist Wereld Verbond te Toronto, Canada, in Juni 1928. Alle krachten worden ingespannen om deze tot een groote en gedenkwaardige bijeenkomst te maken. Onze Canadeesche broeders doen hun uiterste best en heeten allen hartelijk welkom. Indien de voorteekenen niet bedriegen zal de opkomst zeer groot zijn.

Het Baptist Wereld Verbond is het grootste enkelvoudige middel, dat de Baptisten hebben om de wereldgemeenschap te bevorderen. En het mag toch zeker wel gezegd worden, dat gemeenschap een van onze grootste, ja, de allergrootste van onze geestelijke kleinoodiën is. Op de vergaderingen van het Wereld Verbond komen allerlei verspreide groepen samen. Zij wisselen groeten en denkbeelden aan elkaar uit. Zij bouwen op en stimuleeren elkander. Zij, die ontberingen en vervolgingen moeten verdragen, ontvangen bemoediging en kracht van degenen, die met vrijheid en voorspoed zijn gezegend, terwijl deze op hun beurt door het heldhaftig verdragen van hun broeders worden geïnspireerd. Wederzijdsch begrijpen en waardeering worden gekweekt.

De Baptisten nemen snel in aantal toe in vele deelen der aarde. Zij zijn op weg om geestelijk een wereldinvloed te worden. Hun beginselen passen bij een opgaande beschaving. De wereld heeft thans vooral behoefte aan het evangelische getuigenis der Baptisten, aan de leer, dat de ziel rechtstreeks toegang heeft tot en verantwoordelijk is aan God, en aan al den economischen en socialen neerslag van deze groote waarheid. De Baptisten zijn in staat om den volkeren, die nog in het duister tasten wat betreft de vrijheid van godsdienst, den koninklijken weg te wijzen, die naar het doel leidt.

In Toronto zullen wij weder bijzondere gelegenheid hebben om onze grootsche boodschap aan de wereld te proclameeren. Laat ons overal ernstig bidden, dat God met Zijn sterkte in ons midden wone en dat het Congres door Hem gebruikt worde tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk over de geheele aarde.

Een volgend maal luisteren we naar de begroeting van Dr. Rushbrooke. E.-R.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

De bediening der Verzoening.

«En al deze dingen zijn uit God, die ons met Zichzelven verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening der verzoening gegeven heeft». 2 Kor. 5 : 18.

We hebben weer Oud- en Nieuwjaar gevierd. En waar een christen niet maar zonder meer van het eene in het andere overglijdt, doch als bewust mensch de komende dingen tegemoet treedt, staat hij op zulke dagen wel eens even stil, zichzelf bepalende bij z'n roeping en taak ook voor het nieuw begonnen jaar.

De mensch wil nu eenmaal graag z'n taak overzien. Hij weet gaarne hoe ver die strekt, wat anderen van hem verwachten en van hem mogen verwachten, en ook wat God van hem verwacht.

Ook ik heb me met die vraag ten opzichte van het nieuwe jaar bezig gehouden. Het resultaat mijner overwegingen was, dat ik als mijn taak inzonderheid zag «de bediening, of prediking der verzoening».

De verzoening is immers het kenmerkende in het Evangelie, meer nog dan de wijsheid en de heiligheid.

Zeker, in het Evangelie komen ook die beide tot uitdrukking, maar toch is dat niet het wezenlijke in het Evangelie. Alleen in het Evangelie wordt de verzoening gepredikt; de wijsheid en heiligheid komen ook buiten het Evangelie tot openbaring.

Zon, maan en sterren, ja heel de zichtbare schepping, predikt de wijsheid Gods, doch den vergeving behoevenden zondaar zeggen zij niets van verzoening, en juist daaraan heeft hij behoefte.

In het brandende braambosch, de tempeldienst en het verontrust geweten, hebben we de prediking van de heiligheid Gods, maar den schuldbewusten zondaar kan uit dat alles niet leeren den weg tot het Vaderhart Gods, daarom is noodig de bediening der verzoening.

De eerste preek in den Bijbel, een preek van God zelf, is een preek der verzoening. In de paradijs-belofte van Gen. 3 : 15 predikt God zelf de verzoening. Hij weet, verzoening is de diepste behoefte der verontruste en schuldbeladen menschenziel.

Zoo was het en zoo is het.

—o—

Bij alles wat een Evangeliedienaar dus ook dit jaar te doen zal hebben, is dit de hoofdzaak, hij moet zijn een dienaar der verzoening.

Wie zoo een heel jaar door Zondag op Zondag een paar keer en soms in de week ook nog eenige malen te prediken heeft, ontkomt soms niet aan het gevoel, dat zijn boodschap zeer oud is en dat, terwijl de zucht naar iets nieuws, iets anders, iets origineels zoo sterk is. Geen wonder, dat velen meenen, dat ook het Evangelie nieuwe vormen behoeft, en dat de dienaar zich wat meer bij smaak, wensch en opvatting van dezen tijd moet aanpassen.

Op het voor of tegen van dat alles wil ik thans maar niet ingaan. Mij persoonlijk is het duidelijk, dat hij moet zijn een bedienaar der verzoening.

En als hij dat met den noodigen ernst doet, dan geloof ik niet dat de eisch van nieuwe vormen enzv. zoo krachtig blijft.

Want met de verzoening predikt hij *het meest verbazende feit.* Al naar gelang het verbazende in het feit der verzoening tot uiting komt, zal ook, zoo wil het mij althans voorkomen, de behoefte aan nieuwe vormen enzv. op den achtergrond geraken.

Het mag zoo zijn, dat nieuwe tijden ook nieuwe behoeften hebben, waar blijft het, dat verzoening *de* behoefte *aller tijden* is.

Verzoening is heusch geen leerstelling, geen inzicht of meening, die morgen of eerlang voor een nieuwe, een betere moet worden prijsgegeven.

Neen, neen, verzoening is de noodschrei aller zielen en aller tijden.

Wij willen dus voor alle dingen in 1928 bedienaars der verzoening zijn.

—o—

Een aangename en gemakkelijke taak vindt ge?

Dat ben ik nog maar zoo niet met u eens.

Bedienaar der verzoening is m.i. nog iets meer dan een prediker der verzoening.

De bedienaar is tevens dienaar der verzoening, en heeft meer te doen dan enkel de verzoening te prediken.

In dienst der verzoening moet hij ook rekenen met de eisch en de behoeften der verzoening. Wat toch richt een prediking der verzoening uit onder menschen die zich absoluut niet bewust zijn van God gescheiden te zijn, of zelfs ontkennen schuldig en verloren voor God te zijn.

Die dus een bedienaar der verzoening wil zijn, moet op die zaken inwerken. Hij moet, zoo te zeggen, ook bezig zijn de behoefte aan de verzoening op te wekken.

En dat is nog heusch zoo gemakkelijk niet.

Daartoe moet hij veelal de menschen in hun eigen ik aantasten.

Alle roem moet hen ontnomen worden. Hij mag hun niets laten om mee te pronken, want de verzoening moet gaan over de geheele levenslinie. Buiten Christus en Zijn verzoening moet alles als verdoemelijk gebrandmerkt worden.

Die hieraan bezig is, de behoefte aan de verzoening op te wekken, die zal ondervinden, dat dit niet is naar de natuurlijke en oppervlakkige wensch van het menschdom van dezen tijd, maar tenslotte toch dat het beantwoordt aan de diepste zielenooden aller menschen.

Het zal er op aankomen, dat we ook dit jaar voor de bediening der verzoening pal staan. De duivel zou heel gaarne willen, dat wij werden bedienaars der wijsbegeerte, der kunst, der rede enzv.

Zelfs tegen het bedienen van den godsdienst koestert hij weinig bezwaar, als het maar niet is een bedienen van de verzoening.

—o—

Gemeente en dienaar, stelt elkander den eisch van de bediening der verzoening. Wij hebben aan niets meer behoefte dan daaraan.

De diepe innerlijkheid der verzoening moet opnieuw weer doorvoeld en doorleefd worden. Het zal ons warmer en toegewijder maken. Ons bidden zal meer het niveau van het aanbidden bereiken. Alle traagheid en karigheid zal daarom moeten wijken. We zullen dan onmogelijk op onze lauweren kunnen rusten. We worden weer agressief (aanvallend). We bidden om geopende deuren en gaan ze ook binnen, zelfs als er zich maar een kiertje opent.

We worden meer christenen van de groote lijn en voelen de kleinzieligheid steeds meer in ons sterven. We verliezen daarbij misschien heel wat van onze huishoudelijkheid en gemoedelijke intimiteit en nemen steeds meer aan de allures van een strijdend, een optrekkend leger. En ook de geestelijke, de zoo onmisbare discipline zal dan beter tot haar recht komen.

In gesloten rijen trekken we dan op en . . . . de Heere zelf zal onze voor- en achtertocht wezen. Want voor Hem is het Evangelie, de bediening der verzoening. Zal Hij ons en onze gemeenten gebruiken tot heil voor Nederland en de wereld, dan laat ons aanvatten de bediening der verzoening, afgezien van smaak en wensch des tijds. Doen we dit niet met alle energie, dan laat het u niet verwonderen, dat Hij ons passeert en anderen gebruikt. De Heere blijft bij aller tijden eisch en behoefte, en daarom eenparig op ter verzoening.

H. v. d. S.

LOSSE SCHAKELS.

De „Toelichtingen".

Het doet ons genoegen, dat we reeds uit enkele gemeenten mochten vernemen dat deze „toelichtingen" met instemming begroet worden. Over hun bruikbaarheid moet de praktijk het woord verleend worden. En deze zwijgt — natuurlijk — voorloopig nog. 't Zal ons echter aangenaam zijn — schrijver zoowel als redaktie — mettertijd haar meening te mogen vernemen. Ondertusschen geve men hem overal een goede kans!

Het Extra Kerstnummer van De Christen.

De verkoop van dit Nummer heeft geheel aan onze verwachting beantwoord. Enkele, waaronder vrij groote, nabestellingen konden niet meer worden uitgevoerd, ofschoon we ruim duizend exemplaren over hadden laten drukken. Het vertrouwen, dat we in onze gemeenten hadden, is opnieuw bevestigd geworden.

We hebben echter ook weer gevoeld, hoezeer we in ons werk van elkander afhankelijk zijn. Dat wordt nog onvoldoende beseft. De advertenties uit onze gemeenten kwamen te laat binnen. Meermalen drongen we op toezending aan en moesten wel wachten, tot de gemeenten daaraan gehoor gaven, omdat heel onze prijsberekening mede daarop gebaseerd was. We wilden een presentabel nummer aanbieden, een Nummer bovendien, dat voor 10 cent geleverd kon worden. Dat was, in verband met de grootte van de oplaag, natuurlijk niet mogelijk zonder dat er voor een geraamd bedrag aan advertentiegelden binnenkwam. Dat hebben enkele gemeenten te laat; anderen in 't geheel niet bedacht. Vandaar, dat we toch nog wat later verschenen, dan de belofte luidde. Gelukkig heeft de verkoop daaronder niet geleden. Maar toch is het dringend noodig, dat bij een volgende gelegenheid de gemeenten op dit punt grootere activiteit ontwikkelen.

Wij eindigen met een woord van warmen dank voor de groote medewerking, van velen ondervonden. Moge Gode het Evangelie, in deze uitgave aan duizenden gebracht, rijkelijk zegenen!

Pensioenfonds der Engelsche Baptisten.

Voor enkele maanden schreven we over de plannen van onze Engelsche gemeenten om een fonds te vormen voor uitkeering aan rustende predikanten en hunne weduwen. Ze wilden f 3.000.000 in een keer bijeenbrengen. Verwacht wordt dat de predikanten aan jaarlijksche premies evenveel zullen betalen als de rente van dit kapitaal bedraagt. Volgens de laatste berichten is van de verwachte drie millioen gulden reeds ruimschoots twee en een half millioen ontvangen. De ontbrekende f 500.000 zullen er ook nog wel komen. Dan is deze zaak in Engeland voorloopig geregeld. Ik zeg voorloopig, want, hoe groot dit bedrag ook moge zijn, het laat nog maar een matige, eigenlijk te lage uitkeering toe. I.

Aanteekeningen
bij Matth. 5 : 38-42.

II.

«Weg met de *rechthebberij*», is de strekking van 't verbod: maar Ik zeg u, dat gij den booze (kwaadwillige) niet wederstaat (geen proces aandoet). Aan die rechthebberij ligt de inhaligheid ten grondslag en de inhaligheid is weer een gevolg van de overschatting van het geld. De juistheid van onze verklaring bewezen we met Jezus' houding tegenover den man, die Zijn hulp inriep voor de verdeeling der erfenis, en met Paulus' bestraffende woorden der procesvoerende Korinthiërs.

Tegen de *lichtgeraaktheid* richt zich het volgende woord: *maar zoo wie u op de rechterwang slaat keer hem ook de andere toe.*

Vreemd: op de *rechterwang*. Waren dan alle Joden links? Neen. Maar het maakte verschil, of men iemand een oorvijg gaf met de binnenzijde of de rugzijde van de hand. De Rabbi's gaven hun leerlingen, die een vermaning verdienden, een klap met de rugzijde van de rechterhand. Zoo'n klap kwam natuurlijk ook op de rechterwang aan.

Het is dus een oorvijg van een zeer bepaalde beteekenis, die de Heer hier op 't oog heeft. Niet de oorvijg, die bedoelde pijn te veroorzaken, maar die, die bij het onderwijs uitgedeeld werd en als terechtwijzing bedoeld was.

In de leerzalen der Schriftgeleerden ging het anders toe dan in onze hoogescholen. Den meestal volwassen leerlingen, werd een vernederende behandeling geenszins gespaard. Men leze maar eens Jes. 50 : 6. De leerlingen kregen oorvijgen, geeselslagen en werden vaak zoo toegesnauwd, dat hun het speeksel in 't gezicht vloog.

«Ik geef mijn rug dengenen, die mij slaan, en mijne wangen dengenen, die mij het haar uitplukken; mijn aangezicht verborg ik niet voor smaadheid en speeksel».

De Heere Jezus behandelde Zijn jongeren anders.

«Leer van mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van harte».

En Hij wilde niet, dat zij, die nu Zijn discipelen waren, maar eens leeraren zouden zijn, de methoden der Schriftgeleerden zouden volgen. Zij moesten als leeraar Hem ten voorbeeld nemen.

Hij wilde echter ook niet, dat zij zich tegen de vernederingen, die hen in het leven aangedaan zouden

worden, verzetten zouden. Zij moesten wat kunnen verdragen.

De lichtgeraaktheid is een nare eigenschap. Met de menschen, die direkt op hun teenen getrapt zijn, heeft men wat last! Jezus zegt; gij zult de aangedane vernedering stil aanvaarden. Gij zult gelooven dat God, de groote Opvoeder, er achter staat.

Hierbij is te denken aan Hebr. 12:

«Want dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geeselt iederen zoon, dien Hij aanneemt».

Natuurlijk doet God dat niet met eigen hand. Hij gebruikt daarvoor menschen. «Slaan», krenken, grieven die u, dan hebt ge over hen heen te zien en te zeggen: 't zijn de handlangers van mijn hemelschen Vader.

Zóó onder beleedigingen staan is: de andere wang toekeeren.

't Is dus een woord voor de praktijk van 't leven dat hier gesproken wordt. Niet iets onmogelijks; niets geen overdrijving. En van hoe groote en gezegende gevolgen het zijn zou, wanneer het in praktijk gebracht werd, is licht in te zien

Hoe onnoemelijk veel kwaad heeft de lichtgeraaktheid al niet gebrouwen! Over menschen, die zich «gepasseerd» achten, beleedigd, gekrenkt, miskend voelen, struikelt men.

En daaruit komt dan heel wat kwaad voort. Er zijn menschen, wier eer geregeld in reparatie is. In elke gemeente heeft men haast doorloopend een paar leden op de helling, die gelooven door de hardhandigheid van anderen wat deuken en beulen te hebben opgeloopen.

't Is echter een akelige vertooning: die lichtgeraaktheid met heel den rompslomp.

De Meester heeft voor u dit antwoord, als ge meent gekrenkt en gekwetst te zijn, niet genoeg «geacht, geëerd en erkend» te worden, m.a.w. als ge meent, een oorvijg op de rechterwang te hebben ontvangen: «keer dien man ook de andere toe», wees bereid een nieuwe vernedering in ontvangst te nemen.

Ga in de binnenkamer; dank uw hemelschen Vader voor de ondervonden kastijding en vraag Hem de, u door menschen aangedane vernedering, te willen heiligen aan uw hart.

L.

Slot volgt.

VERVOLGVERHAAL.

Willems heeft gelijk.

Een ware geschiedenis, naverteld door G. B.

7

(Boer Haakse was woedend, omdat zijn dochter Sophie Baptist geworden was. Zij bleef op haar standpunt staan ook. Als herbergier van den dorpsherberg was boer Haakse zeer gewild, hoewel hij zelf een tegenzin had in dit bedrijf. Na het gebeurde met Sophie vreesde hij vooral den spot der bezoekers. Voor zijn kind was boer Haakse voortaan als dood. Sophie trok op verzoek van een ziekelijke dame naar de naburige stad en toen haar mevrouw stierf, bleef zij de huishouding besturen en de kinderen opvoeden. Voor haar vader vooral bad zij veel Eens bezocht zij weer het ouderlijk huis maar haar vader bleef ongenaakbaar. Op de terugreis naar de boot, te voet door de velden werd Sophie aangesproken door boer Willem Damberg, die haar vroeg of zij zijn vrouw wilde worden. Ze kenden elkander reeds zoo lang en naar deze vraag had zij vroeger verlangd, maar had zij thans gevreesd. Toen zij direct geen antwoord gaf begon Willem op het jawoord aan te dringen en schilderde haar een gemakkelijk leven vol vermaak voor, daar hij rijk was.)

Wanneer Willem gehoopt had, dat hij door deze laatste woorden Sophie gewillig had gemaakt, de zijne te worden, dan had hij zich hierin toch bedrogen. Juist deze woorden waren het, die Sophie tot bezinning brachten. Hoe zou de wereld haar nog kunnen verblijden, nadat zij de blijdschap der verlossing en de vreugde van een geheiligde omgang met God had leeren kennen!

Deze blijdschap bleef toch eeuwig, terwijl de wereld met al haar begeerlijkheid zou vergaan!

Daarom antwoordde zij kort besloten: »Neen, Willem, dat kan niet gebeuren!«

Wanneer het hemelgewelf boven hem zou zijn ingestort, had Willem niet verbaasder kunnen zijn dan nu hij dit korte antwoord hoorde. Hij geloofde dan ook werkelijk, niet goed te hebben gehoord en vraagde: »Wat zegt ge daar?«

»Het kan niet gebeuren!«

»Het kan niet gebeuren? Waarom niet?«

»Nu, omdat het nu eenmaal niet kan«.

»Ja, Sophie, hoe moet ik dat nu opvatten? Zijt ge misschien reeds aan iemand anders verbonden?«

Sophie zweeg een oogenblik, maar zeide dan: »Ja, Willem, ik ben aan iemand anders gebonden, maar niet zooals gij het bedoelt. Ik heb mij nog aan geen man verbonden, maar heb mij met Christus verbonden. Gij hebt dat echter tot op dit oogenblik nog niet gedaan; en daarom passen wij niet bij elkaar«.

»Nu, dat hindert toch niets, daarom kan men toch evengoed trouwen, en bovendien heb ik juist heel graag een vrome vrouw«.

»Zoo, meent ge dat? Maar ik zou wanneer ik ga trouwen, toch ook graag gelukkig willen zijn! Maar hoe zou ik dat kunnen, wanneer ik op mijn levensweg den Heiland volg en mijn man bewandelt den

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Jezus, door Johannes de Dooper bekend gemaakt, wint zijn eerste discipelen.

Les voor Zondag 5 Febr. 1928.

Joh. 1 : 19—52.

Inleiding: 14 dagen geleden waren wij in onze

gedachten bij Joh. de Dooper. Wij vernamen van zijn eigenaardige persoonlijkheid, maar vooral bleek ons zijn groote invloed als prediker. Letterlijk iedereen wilde hem hooren en zeer velen kwamen tot zijn doop.

Zoo groot was zijn invloed, dat de Joodsche Raad officieel liet informeeren, wat Joh. de Dooper van zichzelf zeide.

a. Joh. de Dooper en de gezondenen uit Jeruzalem, v. 19—28. Vertel nu van de afgevaardigde priesters en Levieten. Zij hebben hem waarschijnlijk gevraagd, of hij de Christus was. Daarop volgt v. 20. Verder: Nieuwe vragen, nieuwe ontkenning. In v. 22 gedwongen tot het geven van een verklaring. Die volgt in v. 23. Slechts een stem wilde Joh. zijn. Niets groots in zichzelf; slechts een roeper, die wilde, dat zijn persoon achter zijn taak zou terugtreden. 't Ging niet om hem maar om dengene, die komen zou, ja die nu gekomen was (26). Vooral in v. 27 stelde Joh. de Dooper het onderscheid tusschen hem en den Messias zeer duidelijk. (Tracht deze dingen vooral in eigen woorden te zeggen, vrij van de formuleering, die we in den bijbel hebben, en toch de redeneering van Joh. weergevende).

b. Jezus aangeduid als «Lam Gods».

Kort daarna zag Joh. Jezus in zijn nabijheid. Vertel zijn getuigenis tot v. 34. En laat daarop dadelijk volgen v. 35—40. Deze twee gedeelten zijn wel onderscheiden maar toch eng verbonden door het herhaalde gezegde: «Zie het Lam Gods».

c. Deze twee waren voor goed gewonnen. De een heette Andreas; de ander was vermoedelijk Johannes, die ons ook een Evangelie geschreven heeft 1.) Zij waren voor goed gewonnen. Ze wilden Jezus gaarne altijd volgen. Vertel nu wat Andreas deed — hoe hij van zijn broer dacht; met hem sprak; hem bij Jezus bracht; wat Jezus zeide. 41—43.

d. Filippus en Nathanaël.

Nog twee werden spoedig voor goed dicipelen van Jezus.

Filippus gevonden — wellicht onderweg, zie v. 44. «Volg mij».

Filippus kreeg elken dag Jezus meer lief. Toen zij weer in Galilea waren, ging hij zoo spoedig mogelijk naar zijn vriend Nathanaël; vertel 46—52. Interessant vind ik het antwoord van F. in v. 47. Hij was zeker en vond redeneering overbodig. Jezus was zijn eigen reclame. Zoo is 't nog. Laat gij ook voor uw klas in uw persoon Jezus zien? Vergeet vooral niet er op te wijzen, hoe Nathanaël overtuigd werd, toen hij van de alwetendheid van Jezus vernam. Daar kan ook heel mooi een «toepassinkje» bij gemaakt worden: Jezus ziet ook ons!

V. 52 zou ik ongeveer als volgt willen weergeven: N. zou zien, dat voor Jezus de hemel altijd open was. Wie met Jezus is — van harte — heeft ook een geopende hemel, d.w.z. die is verzekerd van de wezenlijkheid en de nabijheid Gods. Dat is niet om te schrikken; 't maakt gelukkig . . . . indien wij Jezus liefhebben en wij ook zijn discipelen geworden zijn.

—o—

1) Johannes de evangelist heeft steeds de gewoonte in zijn evangelie zijn naam te verzwijgen. Ik sluit mij hier aan bij 't vermoeden van velen.

---

weg der wereld? Zie, dan zou ik mijn geheele leven treuren en dit eene is mij wel duidelijk, dat, wanneer wij het innerlijk niet met elkander eens zijn, wij het uiterlijk ook niet kunnen zijn, want harmonie moet van binnen komen«.

»Nu, hoor nu dan toch eens aan! Ik ben toch geen heiden, ik geloof toch ook aan onze Heere God en ik ga toch ook wel naar de kerk en gedoopt en aangenomen ben ik toch ook! Stelen en bedriegen doe ik niet, of weet ge soms iets op me te zeggen?«

»Dat niet, Willem, heelemaal niet. Gij zijt een fatsoenlijk mensch, maar ook niet meer«.

»Wat zou ik dan meer moeten zijn?«

»Een Christen!«

»Ja, maar ik zou toch denken, dat ik dat was!«

»Ons denken bedriegt ons dikwijls. Wie is werkelijk een christen? Toch alleen diegene, die van ganscher harte Christus navolgt. Maar dat kan men maar niet zonder meer, dan moet men eerst wedergeboren worden, leven uit God hebben ontvangen en dan in dit nieuwe leven zijn gaan wandelen; maar dat is voor u nog verborgen.

Van harte wensch ik echter, dat het je duidelijk mocht worden. Geloof mij, ge zoudt dan veel gelukkiger zijn!«

»Sophie, ik weet het, dat je Baptist geworden bent; maar dat hindert mij niets. Wanneer ge meent, dat wij hetzelfde moeten zijn, nu, dan zal ik mij ook laten doopen en dan word ik ook Baptist«.

»Dat waart gij dan toch nog niet!

Dat is voor mij alsof gij onder valsche vlag zoudt varen als een zeeroover. Wij zouden dan uiterlijk hetzelfde zijn, maar innerlijk ver van elkander staan. Gelooft gij trouwens, dat, wanneer ge de doop verlangt, men u ook zal doopen?«

»Ja, waarom niet?«

»Omdat voor ons, Baptisten, de doop heel niet de hoofdzaak is. De doop is bij ons niet nummer één. Wanneer de mensch tot bekeering gekomen is, wanneer hij zijn levend geloof aan Christus belijden kan en dan zelf begeert, gedoopt te worden, kan het gebeuren. Er komen verschillende menschen tot ons, die om de een of andere reden gedoopt willen worden; ja, er zijn menschen, die de doop der geloovigen reeds duidelijk is, voor zij tot bekeering zijn gekomen, zooals ook bij mijzelf het geval was. Wanneer wij die allen wilden doopen, hadden wij spoedig groote gemeenten, maar dan geen gemeenten naar de Heilige Schrift. Zulk een doop zou ook nog zondiger zijn, dan de z.g. doop aan zuigelingen. Zie, Willem, het komt er maar op aan, of gij tot bekeering komt en een ander mensch wordt. Maar dat moogt gij niet doen om mij. Daarom kan ik niet met je trouwen. Ik zou dan veel te veel moeten denken, dat je je tot mij, maar niet tot God bekeerd had«.

Maar nu ontwaakte in Willem zijn boerentrotschheid. »Wat«, riep hij uit, »bekeeren, neen, ik ben altijd een fatsoenlijk mensch geweest en dan behoef ik niet naar het kruis te kruipen. Een fijne wil ik niet worden. Wanneer je mij dan niet hebben wilt, neem ik eenvoudig een ander, ik kan genoeg krijgen.«

(Wordt vervolgd).

2) V. 33: «Ik kende hem niet». Mijn gedachte is, dat Joh. de D. Jezus nog niet als Messias kende, dat de schuchtere ouders daarover gezwegen hebben.

K. R.

CORRESPONDENTIE.

Br. D. B. te H. Wij hopen er voor te zorgen, dat de roosters voor de volgende maanden op tijd in aller bezit zijn. De prijs is per jaar bedoeld. Daar echter niet genoeg besteld zijn, zal er misschien een cent per rooster bij moeten komen. K. R.

Waarom niet te Athene?

Waarom kwam het te Athene niet tot gemeentestichting? Over deze vraag moest ik nadenken, toen ik de zendingsreizen van Paulus overwegende tot Athene kwam en er bij bepaald werd, dat juist daar geen gemeente gesticht werd.

Het was op de tweede zendingsreis van Paulus. In Filippi ontstond een gemeente, te Thessalonica eveneens, dan te Athene niet en in Korinthe en ook later in Efeze weer wel.

Waarom was ditzelfde te Athene nu niet aan Paulus gelukt. En daar hield hij nog wel zulk een geschikte toespraak. Hoe dikwijls wordt de rede van Paulus op den Areopagus niet beschouwd en geroemd als de ideaal methode om buitenstaanders te benaderen. Hoe handig weet Paulus daar niet zijn boodschap aan te knoopen aan de daar gevonden situatie.

En toch ligt juist in het optreden van Paulus te Athene een zijner grootste mislukkingen. Hij is er heelemaal niet in geslaagd daar zooals op andere plaatsen een gemeente te stichten.

Wat mag daarvan toch wel de oorzaak zijn? Was er in zijn rede aldaar te weinig geestelijke diepte? Heeft hij er zich toe laten verleiden om in 't midden dezer philosophen en altijd op nieuws beluste wijsgeeren, een enkel philosophische beschouwing over het Christendom te geven?

Ik zou hierop niet gaarne een bevestigend antwoord geven. Hoewel de kring zijner toehoorders wel onwillekeurig zijn rede een ietwat philosophische tint gegeven kan hebben.

Ontegenzeggelijk heeft hij daar diepe gedachten uitgesproken: God is geest, God is niet verre van ons, in Hem leven en bewegen wij ons, de wereld is een schepping en geen chaos, voorzienigheid inplaats van toeval en de eenheid van het menschengeslacht inplaats van de hoogmoedige onderscheiding tusschen Grieken en barbaren.

En toch haperde er iets, er ontstond geen gemeente.

Wat er dan haperde?

Naar mijn bescheiden meening niets anders dan dit: Hij verkondigde niet openlijk de boodschap van Christus. Lees zijn rede maar eens na.

't Wil mij voorkomen dat Paulus uit goede bedoelingen het kruis verzweeg. Hij rekende een beetje al te veel met de mentaliteit zijner toehoorders. Voor een kruis en een gekruiste hadden dezen niets anders dan verachting.

De gevolgen van Paulus' rede waren dan ook niet de gewenschte. Hij gevoelde zelf dat het mis was. Teleurgesteld verliet hij deze wijsgeerenstad.

Ik geloof zelfs hij ging niet alleen teleurgesteld, maar ook berouwvol. Hij vertrekt naar Korinthe. Maar hoe gaat hij naar Korinthe. Hoor het hem zelf zeggen: „Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u, dan Jezus Christus en dien gekruisigd". 1 Kor. 2 : 2.

Waarom te Athene geen gemeente? Omdat Paulus daar niet voldoende een Christus-prediker was. Het was ten hoogste een ombolsterde Christus die hij daar predikte.

Heeft ook ons dit niet iets te zeggen. Waarom dikwijls zoo weinig bekeeringen? Zou het ook eens daarmede verband kunnen houden, dat wij te weinig den Christus prediken?

Of is het gevaar slechts denkbeeldig dat we ook een ombolsterden Christus prediken? 't Wil mij voorkomen van niet.

Er wordt in onzen tijd door allerlei kringen en kerken zeer veel gepredikt en verkondigd en toch wordt de schare der van Christus vervreemden steeds grooter. Mij dunkt er is wel prediking genoeg, maar er is te weinig Christusprediking. 't Is zoo dikwijls de leer, het inzicht, het gevoel, de kerk, het zaakje de persoon die gepredikt wordt.

De wereld is zoo langzamerhand zat geworden van het Christendom, maar snakt innerlijk naar Christus. En waar deze veelal niet anders dan met al de franje van het Christendom omhangen verkondigd wordt, wendt de wereld zich daarmede ook van Hem af.

Hoe dikwijls worden Evangelisatie bizondere samenkomsten enzv. ondernomen, met als achtergrond het verlangen de eigen kring of kerk daardoor in ledental te doen toenemen.

Daar is Christus dan ombolsterd met het kerk of kringbelang. O, als we daar eens meer heen kwamen dat we Christus meer regelrecht en zonder deze ombolstering van partijbelang verkondigden, we zouden stellig meer zielen tot Hem zien komen.

De Heilige Geest die het altijd weer op Christus' verheerlijking toelegt, zou zich veel meer tot onze pogingen bekennen.

Heusch, mijn broeder en zuster, het is niet onnoodig dat we den H. Geest te hulp roepen om ons te leeren allereerst „de Zaak" en eerst daarna „het zaakje" te bedoelen.

We waren veelal te egocentrisch (Ik in het middenpunt) en te weinig Christocentrisch (Christus in het midddenpunt). Vandaar ook onze mislukkingen.

Dit euvel kan heusch niet gedekt worden door goede rechtzinnigheid. Zelfs het vasthouden aan de overige bijbelsche waarheden is hier niet afdoende. Christus en Christus alleen zal de geprezene zijn. En daarom:

„Niet ik maar Christus zij geëerd geprezen,
Niet ik maar Christus zij mijn woord en lied;
Niet ik maar Christus zal mijn leven wezen,
Niet ik maar Christus zij 't, dien men steeds ziet".

H. v. d. S.

De Heerlijkheid van Christus.

De brief aan de Kolossenzen.

Hoofdst. II : 1—5.

Paulus' strijd voor de hem persoonlijk onbekende gemeenten.

Christus is de „verborgenheid Gods", des Vaders uitgebeelde gedachte. Door Hem te leeren kennen komt de gemeente tot den rijkdom van de volle verzekerdheid des verstands.

in dewelke alle schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn : 3.

Hier zegt de apostel, waarom het door Christus komt tot volle verzekerdheid des verstands.

Christus is het antwoord Gods op de vragen van 't menschelijk hart. Hij is het „beginsel" der schepping (vgl. 1 : 16 en 17). Uit dit beginsel is de schepping te verklaren. Wie Christus dus kent, Christus in Wien alles wortelt, op Wien alles rust, op Wien alles is aangelegd, verstaat de schepping. Christus, als het beginsel der schepping, is de X, de onbekende, die de wijsgeerige systemen, het stelsel van wereldverklaring, trachten te benaderen. In Christus komt het denken tot rust.

Met Christus troost God ons over alle smart, die ons verduisterd zijn in het verstand over ons heeft gebracht.

En dit zeg ik opdat niet iemand u misleide met beweegredenen, die een schijn hebben : 4.

Wie niet goed onderlegd is, wordt gemakkelijk een prooi van vreemde leeringen. Daarom had Paulus meer dan een gemoedelijk woord. Hij wilde ook, dat de geloovigen zich van hun positie en bezit rekenschap leerden geven. Zij moesten zichzelf verstaan. Naarmate ze in kennis, kennis der geestelijke dingen toenamen, zouden ze minder gevaar loopen misleid te worden.

„Beweegredenen die een schijn hebben", zijn redeneeringen, die logisch onberispelijk zijn opgebouwd, doch wier vooronderstellingen niet deugen.

Voorzichtigheid is geboden. De leugen pakt niet. Slechts de redeneering, die een schijn van waarheid heeft, die waar *schijnt* te zijn is gevaarlijk. Vraag slechts of het „naar Christus" is, van Hem afvoert, of Hem verheerlijkt.

Want hoewel ik met het vleesch van u ben, nochtans ben ik met den geest bij u, mij verblijdende en ziende uwe ordening en de vastheid uws geloofs in Christus : 5.

Paulus' raad en waarschuwing komt niet te laat. Nu kon nog veel leed voorkomen en veel arbeid gered worden.

Hij ziet de „orde en het bolwerk van hun geloof", en daarover verblijdde hij zich.

Tot danken en juichen beweegt hem den toestand der gemeente; tot bidden en strijden sporen hem haar omstandigheden aan.

Hoe droevig steekt bij deze houding van Paulus ten opzichte van andere gemeenten en hun nood, onze houding menigmaal af, waar 't gaat om andere gemeenten, hun behoeften en nooden, hun deugden en gevaren! We moeten ons Unieleven sterken onzen gemeenschapszin bevorderen.

De *zelfstandigheid* der enkele gemeenten, schade het *saamhoorigheidsgevoel* niet! L.

UIT DE GEMEENTEN.

DELFZIJL. 1927 is voorbij. Thans is het mogelijk terug te blikken over een vol jaar. We hebben het gedaan. En wanneer we het deden kwam allerlei terug in onze gedachten. Dankbaarheid vervulde ons hart. Onze Vader heeft ons gezegend. Talrijke vruchten mochten we ontvangen op het werk wat steeds gedaan werd in den naam des Heeren. 26 brs en zrs werden gedoopt. Veler gebeden werden verhoord. Innig is er gedankt.

1 Januari is een dag als andere dagen, toch niet geheel. Is ze niet als onze verjaardag? Vragen we dan niet in onze gedachten, wat zal dit jaar nu brengen? Zooals een verjaardag is voor de enkeling, zoo is 1 Januari voor ons allen de dag waar wij dankend vragen, wat zal dit nieuwe jaar ons brengen. Zal het rouw zijn, of vreugde, zal ik staande blijven of zal ik overwonnen worden door de wereld. „Zijne trouw is u tot schild en pantser" lees ik op m'n kalenderblaadje. Wanneer deze wapenrusting de onze is dan hebben we niets te vreezen. Er kome wat komt, wij zijn gewapend, „Zijne trouw" zal ook dit jaar ons behoeden. Met Hem gevoelen wij ons als een held, onoverwinnelijk.

Nog een kleine terugblik. In December hadden we 3 Evang. Samenkomsten. Ds. Huizinga van Hengelo sprak over verschillende onderwerpen. De opkomst was goed. Jezus' geboorte herdachten we met jong en oud. Met plm. 180 kinderen vierden we Kerstfeest. Bij de Jongelieden propaganda-avond was ons kerkgebouw veel te klein, eenige tientallen moesten we helaas teleurstellen. Aan velen is dus de heerlijke Kerstboodschap gebracht, velen zijn daardoor gezegend geworden.

J. A. H.

HARLINGEN. De gemeente mocht met blijdschap het feest vieren van Jezus' geboorte. Reeds den eersten Kerstdag kwamen we 's morgens om 6 uur met een klein aantal broeders en zusters te zamen, om in den geest te aanbidden bij de Kribbe van Bethlehem. We hadden reeds daar een gezegende ure en gevoelden, dat door dit gemeenschappelijk gebed, een sfeer werd geschapen, waarin de Heer ons die dagen kon zegenen. We werden dan ook niet beschaamd en mochten bij vernieuwing het heerlijk Kerstevangelie met vreugde ontvangen.

Den 2den Kerstdag vierden we dubbel feest; doordat er des voormiddags een doopsbediening plaats vond. Een zuster, welke na veel strijd vrede had gevonden, wenschte ook in dezen den Heer te volgen. 't Lokaal was als altijd overvol; de prediking ernstig en bezielend; doop en avondmaal gezegend. 's Middags werd met de kinderen der Zondagsschool het feest van Christus' geboorte gevierd; ook daar heerschte een blijde stemming.

's Avonds hadden we nog liefdemaal. Met blijdschap werd door velen getuigd van Gods liefde en genade. Al te spoedig was de tijd daar om te eindigen; maar we kunnen vermelden een vollen rijken Kerstzegen te hebben ontvangen.

Oudejaarsavond werd door onzen geachten Voorganger nogmaals Gods Woord verkondigd en mochten we nog eens een terugblik werpen op den achterliggenden tijdkring, waarin we ons groote tekort zagen maar ook Gods trouw en velerlei zegen, die over ons als gemeente was.

Zoodat we met geloof en vertrouwen weer een nieuwe tijdkring zijn ingegaan, wetende dat Gods vriendelijk aangezicht ook in 1928 over ons zal zijn. Met groete en heilbede voor 1928.

• R. v. d. S, Secr. Bapt. Gem. Harlingen.

Nw. WEERDINGE. Geliefde broeders en zusters! Het zij mij vergund u te vertellen, dat onze Gemeente alhier gezegende dagen heeft beleefd. 1e Kerstdagmorgen was onze kerk geheel gevuld met een aandachtig luisterende schare. Onder de aanwezigen waren vele brs en zrs, welke voorheen lid onzer Gemeente waren, doch, door den economischen toestand gedwongen, nu elders hun woonstede hebben. Zij waren nu met de feestdagen overgekomen en het was ons een voorrecht hen eens weer te begroeten. Ze waren „bij moeder thuis". 's namiddags vierden onze 4 Zondagsscholen feest. Aan den avond van dezen eersten feestdag trof onze Voorg. en zijn familie echter een ernstig ongeluk (zie „De Christen" van 6 Jan.)

De Gemeente hoorde hiervan echter pas aan den middag van den 2den Kerstdag toen we samen kwamen om liefdemaal te vieren. Onze Ouderling, br. Wiersema, liet de Gemeente eerst zingen „Prijst den Heer met blijde galmen" en deelde daarna, met bewogen stem, in enkele woorden aan de Gemeente mee, wat er was gebeurd. Indien God het niet had verhoed, we durven er niet aan denken wat er dan was geschied.

De Gemeente was diep ontroerd en op verzoek van onzen broeder Ouderling gingen eenige broeders voor in hartelijke dankzegging voor Gods wonderbare uitredding. Er heerschte in 't liefdemaal een dankbare stemming, vele broeders en zusters getuigden van de liefde van Jezus.

Oudejaarsavond kwamen we als Gemeente bijeen om terug te denken aan 't geen achter is. We hebben alle redenen om dankbaar te zijn. Nieuwjaarsmorgen werden we weer bepaald bij 't geen voor ons ligt en wij zijn dankbaar te mogen weten, dat de toekomst in de hand onzes Gods is.

Dat de Heer alle broeders en zusters in dit pas begonnen

jaar rijkelijk mag zegenen en we allen mogen medearbeiden in het werk van onzen God. De Secr.

P.S. In 't berichtje over het ongeluk staat per abuis, dat zendelinge Zr. Reiling zich ook in de auto bevond. Dit is niet juist. In de auto waren, behalve de chauffeur, Ds. K. Reiling. en zijn vrouw, R. Reiling en twee familieleden uit Amsterdam

MEDEDEELINGEN

DE STATISTIEK VAN 1927.

De vragenlijsten voor de Statistiek van 1927 zijn aan de betreffende adressen in duplo verzonden. Beide lijsten moeten nauwkeurig worden ingevuld; de eene wordt dan aan ondergeteekende gezonden en de andere blijft bewaard in het archief der Gemeente.

Men gelieve er bij de invulling op te letten, dat hetzelfde eindcijfer van 1926 als begincijfer in deze vragenlijst vermeld wordt.

De ingevulde vragenlijsten worden *vóór 15 Febr.* e k. bij ondergeteekende ingewacht.

In afwachting, B. PLANTING, U.-Secr.
Amsterdam, Tolstr. 117.

Zendelinge G. Reiling.

De familie ontving bericht, dat zuster Reiling, die Woensdagmiddag 28 Dec. j.l. van Antwerpen vertrok, Woensdag en Donderdag stormweer heeft gehad. Donderdag begon het echter reeds te kalmeeren en daarna was het zoo mooi, als 't maar kon. Recht rumoerig is de zee, volgens haar schrijven, slechts 24 uur geweest.

Ze heeft aan boord kennis gemaakt met een zendeling en diens echtgenoote en nog een andere dame, met wie ze 4 jaar geleden ook reisde en die haar herkende. „Goed gezelschap, kalme zee en geen last van de kou. We kunnen 't niet beter wenschen".

Zoo schreef zij den 1sten Jan. 1928. K. R.

Van den Zendingspenningmeester.

Ontvangen voor de Zending van de Gem. Harlingen f 42.91; Kl. Meisjesver. Harlingen f 3.50; Voor de Congo de Gem. Sneek f 80.—

Agenda van den Jeugddag van den ring Drachten, te houden op Donderdag, 26 Jan., te Drachten.

's Namiddags 3 uur, opening door den Leider, Ds. Barendregt.

Toespraak van den afgevaardigde van den Jeugdraad, Ds. Hekhuis.

Bijdragen uit de verschillende vereenigingen.

5—6 uur, Pauze, waarin nuttiging van medegebracht proviand.

6.15 uur, heropening door den Leider.

Toespraken, Voordrachten, Opstellen, Getuigenissen, enz. van Jeugd en Jeugdleiders.

9.00 uur, Sluiting.

De dag wordt opgeluisterd door muziek en zang.

Allen hartelijk welkom. Ook anderen.

A. P. BARENDREGT, Jeugdsecr. voor Friesland.

Zendeling Bell.

Waar Zendeling Bell binnenkort in ons land komt, om in de Gemeenten mededeelingen te doen betreffende het Zendingswerk aldaar, beveel ik de collecten die die avonden gehouden zullen worden *dringend* aan en verzoek de Gemeenten vriendelijk, mij het geld *ten spoedigste* te doen toekomen.

Zie «De Christen» No. 2000, d.d. 11 Nov. 1927 waar staat:

7. Dat de Gemeenten zich verplichten, bij elke samenkomst door Rev. Bell gehouden een collecte te houden voor de Zending, en de opbrengst dier collecte zonder nadere bestemming op te zenden aan den Zendingspenn. der Unie.

A. H. ZERBST, Rijnlaan 128bis, Utrecht.
Postgiro 68108.

CORRESPONDENTIE.

v. B. te St. Ja, zend a.u.b. per bode, aan mij geadresseerd. Dan komen ze wel op hun plaats.

Uw A. z. st. W. kwam een week te vroeg. E.-R.

Heden verblijdde de Heere ons met de geboorte van een

Dochter.

J. DE HAAN
J. DE HAAN—Frans.

Marktstr. 10, Winschoten.

Vriendelijk verzoek

aan alle abonnee's, die vorige week van mij een stortingsbiljet ontvingen, om het abonnementsgeld voor 't 1ste kwartaal 1928 te willen storten op mijn postrekening 42318 voor 18 Jan. e.k.

Daarna geen geld meer sturen, daar ik dan de kwitantie's heb afgegeven.

Bij voorbaat dank. De Adm.

Correspondentie.

Mogen we broeders Voorgangers, die genegen zijn de gemeenten te dienen door het houden van lezingen, verzoeken ons daarvan mededeeling te doen met vermelding van hun onderwerp[en] ?

We meenen te weten, dat er gemeenten zijn, die zij met publikatie daarvan zouden dienen. E.-R.

Allen, die ons hun heilwenschen aanboden voor het nieuwe jaar, betuigen we hierbij onzen hartelijken dank! E.-R.

No. 2010 VRIJDAG 20 Januari 1928 47ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

Een Heer, één geloof, één doop. | Verschijnt Vrijdags. | *Allen één in Christus.*

Adres der Redactie:
Ds. J. LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen.

Adres voor Administratie:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge.
Postrekening no 42318.

ABONNEMENTSPRIJS bij vooruitbetaling
Voor Nederland en Koloniën per kwartaal f1,00.
Voor 't Buitenland per jaar f 5,00.

ADVERTENTIES van 1—5 regels 50 ct.
Elke regel meer 10 ct. Bij abonn. volgens tarief

Nieuwjaarsgroet van den Secretaris van het Baptist Wereld Verbond.

Aan mijn broeders van eenzelfde Baptist geloof in Nederland!

Waarde broeders!

In den naam van Jezus Christus groet ik u en wensch u een voorspoedig en gezegend Nieuw Jaar toe. Moge de genade Gods u vermenigvuldigd worden en Zijn vrede uw deel zijn van het begin van 1928 tot aan zijn einde.

Het jaar, dat wij betreden hebben, wordt van groote beteekenis in de geschiedenis van onze beweging. Zijn meest op den voorgrond tredende gebeurtenis zal het vierde Baptiste Wereldcongres zijn, dat te Toronto in de laatste week van Juni wordt gehouden. Daar komen tezamen mannen en vrouwen van het verre Oosten [Japan en China], van het verre Zuiden [Zuid-Afrika en Zuid-Amerika], van de Antipoden [Australië en Nieuw-Zeeland]. Ik vertrouw, dat ook uw land afgevaardigden zal zenden, die ongetwijfeld opgetogen verslagen zullen uitbrengen van de grootsche bijeenkomsten. Baptisten hebben een diepgaand besef van hun eenheid in het evangelie van God onzen hemelschen Vader. Zij vinden elkaar in de belijdenis van de Godheid van Jezus Christus, in Zijn verzoenend sterven, Zijn glorierijke opstanding en verhooging, Zijn levende tegenwoordigheid en de gave van Zijn Heiligen Geest. Zij eerbiedigen de Heilige Schrift, waardoor God tot hun harten spreekt. Zij hebben de gedachte lief, dat zij leden van elkander zijn en verblijden zich in «Eén Heer, één geloof, één doop». Hoe zegenrijk toch zijn de congressen, waar broeders en zusters, die millioenen geloofsgenooten vertegenwoordigen, van de zegetochten van het evangelie verhalen, en waar zij elkander sterken en bemoedigen. Geen ras, geen kleur, geen taal, geen sociale verschillen, geen politieke inzichten, neen, niets mag scheiden allen, die «een zijn in Christus Jezus».

In dit nieuwe jaar zal het driehonderd jaar geleden zijn, dat een Baptist het levenslicht aanschouwde, die een van Gods uitnemendste gaven was niet alleen aan onze geloofsrichting, maar ook aan de geheele wereld. John Bunyan werd in 1627 geboren. In Toronto zullen wij in dankbaarheid de goedheid van God prijzen, die Bunyan geroepen heeft en hem de onsterfelijke «Des Christens-Reize» deed schrijven, een boek, dat vele duizenden uit vele geslachten tot eeuwigen zegen is geworden en hen op hun pelgrimspad naar het Vaderland hierboven opgebeurd heeft.

«Geloof, vrijheid en gemeenschap» zijn de drie zaken, waarvoor wij Baptisten strijden.

Geloof in Christus, den levenden, tegenwoordigzijnde, verlossenden Heer — dat is het allervoornaamste. Dat is het fundament, waarop de doop rust.

Vrijheid in Christus. Tegen elke poging om ons aan banden te leggen handhaven wij onze vrijheid.

Gemeenschap in Christus. Hij heeft ons tot een geheel gemaakt en tegen elk dweperig of sectarisch pogen om ons te verdeelen bidden wij in Zijn naam weerstand.

Geliefden in onzen Heer, ik groet u en bid dat 1928 voor voorgangers en leerenden en alle leden onzer gemeenten een jaar moge zijn van de rechterhand des Allerhoogsten.

De uwe in den dienst van het evangelie van waarheid en liefde, J. H. RUSHBROOKE,
Baptist Vrijgestelde voor Europa en Ex-President
Baptiste Unie van Groot Brittannië en Ierland.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

In deze uwe kracht.

Richt. 6 : 14*b*.

Staande in den ingang van een nieuw jaar en blik-

kende in de toekomst, kunnen er vele gedachten en overwegingen in ons oprijzen. Wij weten gelukkig niet wat ons in het komende jaar wedervaren zal en of we het jaar nog doorleven zullen. Wij kunnen plannen vormen en verwachtingen koesteren. Maar zullen we die plannen kunnen uitvoeren en zullen we onze verwachtingen zien vervuld worden? Het blijft voor ieder mensch vragen, vragen en afwachten. Hierdoor blijkt duidelijk onze afhankelijkheid van God, die onze tijden in Zijn hand houdt en ons lot bestuurt.

Gelukkig de mensch, die zich zijn afhankelijkheid wel bewust is, en gehoorzaam en vertrouwend den wil en de leiding Gods wil volgen, en dat volgen als zijn levensvorm aanneemt.

Wellicht staat gij voor een arbeid of een taak, die u bezorgd doet zijn. De vraag komt naar voren: hoe zal ik kunnen doen wat mij wordt aangewezen om te doen? Ge gevoelt, dat het u te moeielijk, te zwaar zal kunnen zijn. Geen wonder, de grootste mannen, die in den Bijbel vermeld worden en geroepen werden door God om een gewichtige taak te aanvaarden — denk maar aan Mozes, Jozua, sommige Richters in Israël, aan Saul, aan David, aan Salomo etc. — ook sommige Profeten, die door God geroepen werden, zij hebben allen blijken gegeven, dat ze zich te klein, te zwak en onbekwaam gevoelden voor de grootsche taak, die hun voorgelegd werd.

Het hier bovenstaande gezegde, is tot Gideon gesproken. Ook hij werd tot groote daden door den Heere geroepen. Dat viel hem geheel onverwachts te beurt. En ook hij had ernstige bezwaren.

Wat was het geval? Het volk Israëls werd gestraft om de afwijking van zijn God en het leven in vele zonden, zonden, welke ook de heidenen bedreven. Nu gebruikte de Heere den machtigen volksstam, de Midianieten als een roede, om Zijn volk te kastijden. Het gansche land Israëls kwam in bitteren nood; want de Midianieten beroofden het geheel en namen zoowat alles in beslag en de kinderen Israëls leden gebrek aan alles; hun koren werd van hun akkers en hun vee uit de velden door de vijanden geroofd. Toen Israël door den nood gedreven tot verootmoediging kwam en tot God begon te roepen, ontfermde God zich weer over hen. En zooals het in dien tijd meer gebeurde, Hij verwekte een man met heldenmoed uit hun midden, die als verlosser tegen de vijanden optrad en 't volk bevrijdde uit de handen hunner belagers. Deze mannen heetten Richters.

In den tijd, waarin wij ons nu verplaatsen was het Gideon. De Heere zond Zijn Engel tot hem terwijl hij tarwe dorschte op een verborgen plaats, om niet door de vijanden ontdekt te worden. Dat koren in te zamelen en te dorschen, opdat er eenige voeding zoude zijn voor zich en zijn volksgenooten, kenmerkte hem als iemand met heldenmoed, en dat wordt hem ook door Gods bode gezegd Bij die gelegenheid wordt hij dan ook aangewezen als de verlosser des volks uit de handen der Midianieten. Gideon gevoelde zich zeer bezwaard. 't was hem te groot en te wonderlijk. Maar de bode Gods zeide: «Heb Ik u niet gezonden?» In verband daarmede wordt tot hem gezegd:

«Ga heen in deze uwe kracht». — In deze uwe kracht. Welke kracht was dat? 't Was door

God genadiglijk gegeven kracht, in verband met de bedoeling Gods om zijn volk genade te bewijzen en te verlossen.

Geliefde lezers, als de Heere iemand roept tot eenige arbeid of levenstaak, die ons wel zwaar en boven ons vermogen kan toeschijnen — daar geeft Hij ook de noodige kracht, dat hebben alle heiligen, onder het Oude- en onder het Nieuwe Verbond, steeds ondervonden. En de Apostelen hebben er van getuigd, dat Gods kracht in onze zwakheid wordt volbracht. En immers voor Gods kracht is niets onmogelijk! Hoe sterk maakt God dan de zwakken!

Om zulks te ervaren is dit noodig:

1. Wij moeten weten door God geroepen te zijn tot een arbeid of strijd, of taak. — Geen eigenwillige godsdienst, geen zelf gekozen bedrijf, zonder den wil van God geraadpleegd te hebben. Dit heeft betrekking op het dagelijksche, burgerlijke leven, maar bijzonder ook op de vervulling onzer roeping in de Gemeente en op het wijde arbeidsveld van het Koninkrijk Gods. Weten we tot een taak door God geroepen te zijn, dan staan we als helden op onzen post! Dan weet God van ons te maken, dat, wat we naar Zijn raad wezen moeten, en wij worden dan niet beschaamd of teleurgesteld!

2. Wij moeten van de ons geschonken kracht een geloovig en gehoorzaam gebruik maken. Ga heen in deze uwe kracht — werd tot Gideon gezegd. Er blijven nog al te vaak heerlijke gaven en krachten, ons van God verleend, ongebruikt liggen. Wij zijn dan traag in 't benaarstigen, waartegen Paulus de Gemeenten waarschuwde, terwijl wij «vurig van geest» behoorden te zijn. 's Heeren werk duldt geen uitstel of wijfeling. Wij hebben op de leiding des Geestes acht te geven. Het is een der bijzondere zegeningen Gods, die in onzen tijd der Gemeente geschonken worden, dat er zooveel te doen is en de gelegenheden voor alle geloovigen, hetzij meer of minder ontwikkeld, om deel te nemen aan 't werk des Heeren, zoo menigvuldig zijn. Denk b.v. aan het machtige middel de drukpers. Daar kan toch ieder christen zich van bedienen en er anderen mede dienen. Duizenden op aarde worden gezegend door middel van het geschreven woord!

Gaat heen in deze uwe kracht en werkt terwijl het dag, de dag der genade is! — God wil u gebruiken. Strijd den goeden strijd des geloofs en bestookt het rijk des satans op alle punten, hetzij het moet dienen zondaren tot bekeering te leiden, of tot voorlichting van dwalende geloovigen, tot sterking en vertroosting der zwakken en wankelenden, of hetzij tot stichting en sterking van de Gemeente in welker midden gij verkeert.

Israël was zwaar getroffen en had door eigen afwijking veel te lijden toen Gideon geroepen werd. Er was weinig uitlokkens aan om den strijd aan te binden tegen de Midianieten en andere volken, die Israël bedreigden. Ook thans op geestelijk gebied zijn er vele tegenstanders en listige vijanden. De Heere zegt ons: «Ga heen in deze uwe kracht!»

Uwe arbeid zal niet ijdel zijn in den Heere, omdat het de kracht Gods is, waarmede gij optreedt.

Slechts geloofd en gehoorzaamd, met gebed en dankzegging, alzoo in stille onderworpenheid aan den wille Gods. — Zoo heeft Gideon ook overwonnen.

N. v. B.

LOSSE SCHAKELS.

De twee mijlen van het leven.

De Heere Jezus heeft gezegd dat de levensweg maar twee mijlen lang is. «En zoo wie u zal dwingen ééne mijl te gaan, ga met hem twee mijlen». Wie een van die mijlen schrapt, wandelt niet goed. Er zijn menschen, die zich alleen op de eerste bewegen; anderen willen de eerste overslaan en probeeren het heele leven op de tweede mijl te brengen.

De eerste mijl.

De eerste mijl is die van den plicht.

Wanneer een Israëlietisch reiziger aan een gevaarlijke streek toekwam, ging hij in een nabijgelegen stad geleide vragen. De burgers van die stad mochten dat niet weigeren. Deden zij dat toch en werd zoo'n reiziger overvallen en gedood, dan werden zij daarvoor strafbaar gesteld. Slechts wanneer hun geleide niet was ingeroepen, gingen zij vrij uit. — Nu behoefde dat geleide niet gratis te worden gegeven. Het «en zoo wie u zal *dwingen*» beteekent vermoedelijk: en zoo wie u zal *huren*. Er was dus de overeenkomst gemaakt om tegen een behoorlijke vergoeding over een bepaalden afstand geleide te geven.

De Heere Jezus nu zegt dat we er niet mee tevreden moeten zijn dat we onzen plicht gedaan hebben. Dat zijn jongeren hun plicht doen, acht Hij vanzelfsprekend. De Heer kwam niet in de wereld om ons dat te leeren. Dat heeft Mozes ons reeds gezegd. Mozes maakte die bepaling van de *eerste* mijl. Zijn plicht doet ieder fatsoenlijk mensch.

Die mijl ligt er dus òòk voor de discipelen van den Heere Jezus. Die mijl is ook voor hen de éérste. De Heere heeft hen van het afleggen van deze eerste mijl geenszins ontslagen. Ook een christen moet zijn plicht doen. Dat éérst. Hij is wel een vrijgemaakte, doch geen vrijgemaakte in dien zin, dat hij van de vervulling van zijn plicht ontheven is, doch dat hij bekwaam gemaakt is om zijn plicht èn meer dan zijn plicht te doen. Voor hem ligt achter de eerste mijl nog een *tweede*. De Heere Jezus bracht ons *boven* het plichtleven uit, doordat Hij ons leerde onzen plicht *en* mèèr dan onzen plicht te volbrengen.

De tweede mijl

De tweede mijl is de mijl der liefde.

We moeten eerst onzen plicht volbrengen. Als we dat gedaan hebben, zijn we echter niet klaar. Voor de eerste mijl zijn we «gehuurd». Is die afgelegd, dan is er nog meer te doen. Dan is er nog ruimte voor liefdebetoon. Dan is er nog gelegenheid om meer te doen dan «recht» is. Rechtvaardig te zijn is nog niet uitsluitend christelijk. Niet dat de liefde onrechtvaardig zou zijn. Neen, ze is boven-rechtvaardig. De Heere Jezus zeide niet, dat men z'n jongeren als de Zijnen herkennen zou aan hun rechtvaardigheidszin, aan hun rechtvaardig leven. Hij noemde het wezenlijke kenmerk Zijner jongerkring: een liefde, gelijk aan de Zijne.

Het leven van den Heere Jezus was één wandelen op de tweede mijl. Zijn leven was «boven-rechtvaardig»; niet een *negeeren*, doch een *overtreffen* van de eerste mijl. «De liefde handelt niet onrechtvaardig».

Het leven onder de heerschappij der liefde, kenmerkt den discipel van Jezus Christus. Voor de eerste mijl is hij «gehuurd», die is hij «gedwongen» te gaan. Bij de tweede begint de vrijheid. Liefde is nooit dwang. Liefhebben is alleen mogelijk in vrijheid.

De volgorde eerbiedigen

Er is een verward Christendom. Men voelt, dat de christen een leven der liefde moet lijden, een leven in vrijheid. Men wil dat nu doen met verwaarloozing van zijn plicht. Men gelooft, dat men kan liefhebben, zonder rechtvaardig te zijn; vrij kan zijn zonder zijn plicht te doen.

Maar dat heeft Jezus de Heer ons niet geleerd.

Hij schoof de liefde niet *in de plaats* van den plicht.

Onze gemeenschap als discipelen van Jezus Christus berust op vrijwilligheid, maar deze vrijwilligheid gaat niet gepaard met uitsluiting, doch met vervulling van den plicht.

Wie zijn plicht gedaan heeft, de eerste mijl heeft afgelegd zal als discipel van Christus *verder* gaan, en daardoor zijn discipelschap *bewijzen*.

De vaste bijdrage, de kontributie naar recht en billijkheid, komt eerst en daarna de kollekte voor de recht-loozen, voor hen, die van barmhartigheid moeten leven.

Soms kwijnde een gemeente weg omdat haar leden de eerste mijl oversloegen, van een geven naar recht en billijkheid niet wilden weten, doch slechts «liefdegaven» wilden geven.

In de zwoele sfeer van het blinde gevoelsleven kan een gemeente niet duurzaam tieren. Het kan haar slechts goed gaan als haar leden de *eerste* en de tweede mijl bewandelen, en wel is waar de *eerste* eerst.

De Theologische School der Vrije Evangelische Gemeenten.

Onze Vrije Evangelische broeders hebben thans definitief besloten een eigen opleidingsschool te stichten. Na lang wikken en wegen schijnt men vrij eenparig tot dat besluit te zijn gekomen. Apeldoorn is gekozen als plaats van vestiging. Ds. A. Winckel te Leeuwarden is benoemd tot docent. Den tweeden Kerstdag zal de opening en de installatie van Ds. Winckel plaats vinden*). We wenschen de school Gods zegen toe tot heil van ons volk.

*) Kopie van voor Kerstmis 1927. DE DRUKKER

Eerlijk, ook in woorden.

Niemand onzer kan een leven presenteeren, dat de hoogte zijner belijdenis haalt. Dat neemt echter niet weg, dat ieder er zich ernstig op heeft toe te leggen dat zijn leven geen twijfel wekt aan de oprechtheid zijner woorden. In een gemeente zong een groot en

geschoold koor op esthetisch wel onberispelijke wijze een lied, waarin het leed en den nood van den zondaar treffend geteekend werden. Telkens keerde daarin de opwekking weer: »redt hem!« Daarna ging de gemeente naar huis en wachtte tot den volgenden Zondag, om zich dan weer zoo voortreffelijk te hooren toezingen, dat zij »hem« redden moest. Daarbij liet zij het echter. Zij was het met de zangers eens dat »hij« gered moest worden, maar deed er geen poging toe.

Strafexerceeren.

Wij hebben er op te letten, dat wij geen aanleiding geven om te twijfelen aan de oprechtheid onzer woorden. De Heere Jezus waarschuwde daarvoor in de gelijkenis van de twee zonen, van welke er een heel braaf antwoordde op 's Vaders opdracht »ja Heer«, maar hij ging niet. We vragen nog al eens wat van God in onze gebeden. We moeten dan echter probeeren onze daden, onze offers zoo dicht mogelijk bij onze gebeden te brengen. Wie niet toont, dat het hem ernst is, heeft het recht om te bidden verloren.

Bij het wenschen moet ook het willen komen. Er staan in den Bijbel woorden, die sommigen schijnen vergeten te hebben: gaat uit in de heggen en stegen, en dwingt ze om in te komen. »Gaat uit» zegt de Heer, niet »wacht af« wie er komen zullen. Er zijn verschillende dingen, die in orde moeten zijn a.g. kerk en preek en preeken, doch *gij*, wat zijt *gij* mijn Heer schuldig? God vraagt uw persoonlijke toewijding. Als er geen evangelistenbloed in ons zit, worden we koud en stijf, en een lichaam, dat in die condities komt, groeit niet meer. Het is kostelijk te zingen:

Jezus neemt de zondaars aan,
Roept dit troostwoord toe aan allen!

maar dan moet men er ook werk van maken om die »allen« die

»van 's levens rechte baan,
op den dwaalweg zijn vervallen«,

en dus niet in de kerk komen om te hooren wat Jezus doet, dat te gaan vertellen. Wanneer men dat verzuimt, dan wekt men twijfel aan de oprechtheid zijner woorden, zoo niet meer dan twijfel. We moeten de waarheden van het Evangelie niet tot holle klanken maken, want dan staan we mede schuldig aan de afkeer van het Evangelie, die zich van breede kringen heeft meester gemaakt. Gaat sommigen de deftigheid in den weg zitten? Waar wij of onze ouders van *niets iets* geworden zijn, zou 't jammer zijn, als die zegen ons geestelijk stram en onbruikbaar maakte. Gelooft ge, dat een maand strafexerceeren met het Leger des Heils u goed zou doen, dan onderwerp u aan deze behandeling.

In ieder geval:

Werkt, want de nacht zal komen,
Dat men niet meer kan!

L.

VERVOLGVERHAAL.

Willems heeft gelijk.

Een ware geschiedenis, naverteld door G. B

8

(Boer Haakse, tevens herbergier van den dorpsherberg, was woedend omdat zijn oudste dochter Sophie Baptist geworden was. Vooral nadat de herbergbezoekers daarover gespot hadden was hij als dood voor zijn kind. Sophie ging naar de naburige stad op verzoek van een ziekelijke dame en bleef daar in betrekking ook na de dood van haar mevrouw. Zij bad veel, vooral voor haar vader. Bij een bezoek aan het ouderlijk huis bleek hij echter even koud en hard voor haar. Toen zij naar de boot terugging, te voet door de velden, werd zij aangesproken door de jonge rijke boer Willem Damberg, die haar ten huwelijk vroeg. Hij schilderde haar een gemakkelijk en genotvol leven aan zijn zijde. Sophie echter weigerde tot groote verbazing van Willem. Zij wees op hetgeen hen van elkander scheidde, zij was een christin en hij nog onbekeerd. Hij wilde om haar zich wel laten doopen en Baptist worden, maar zij vertelde hem dat alleen bekeerde en wedergeborene menschen in de gemeente werden opgenomen. Toen verklaarde hij ronduit, geen fijne te willen worden, dat hij dan wel een ander zou nemen).

»Zoo, Willem, nu hebt ge eerlijk gesproken. Zoo wordt tenminste niemand bedrogen. Maar bedenk wel, dat gij hiermee een levenskeuze doet, een keuze tusschen Christus en de wereld«, sprak Sophie.

»Zoo, dan worden de Baptisten zeker alleen zalig?«

»Neen, dat niet, de Schrift zegt: » . . . opdat een *iegelijk*, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe«.

»Maar ik geloof toch ook!«

»Ja, net zooals gij gelooft, dat Amerika bestaat; maar gij kunt niet zeggen: „Dit is de overwinning, die de wereld overwint, namelijk ons geloof!" Maar zie, de boot zal direct afvaren, nu moet ik voortmaken. Goeden nacht, Willem! God moge uwe oogen openen voor het ware geluk des levens!«

»Dus gij wilt mijn vrouw niet worden?«

»Neen, Willem, onder deze omstandigheden nooit!«

»Nu, dan niet! Goeden nacht!«

Willem stond nog een poosje op den dijk, hij zag, dat Sophie vlug op de boot stapte. Dan draaide hij zich langzaam om en bromde een vloek op de Baptisten, die naar zijn gevoelen er schuldig aan waren, dat hij in zijn verwachtingen was teleurgesteld. Hij had er geen oog voor, dat het Christus zelf was, die tusschen hem en Sophie de grens vormde.

Boer Haakse, die in de beste tijd van zijn leven was, was altijd een sterke man geweest, die in het werken alle anderen steeds vooruit was.

Dat werd plotseling anders. Hij begon zich soms zoo moe te gevoelen en bemerkte een eigenaardige stekende pijn in zijn borst. Dikwijls, wanneer hij wat haastig iets vastgreep, moest hij zelfs naar adem hijgen.

In 't begin sloeg hij er weinig acht op, daar hij meende, dat het een verkoudheid was, die wel spoedig over zou zijn. Maar het ging niet over, integen-

Bouwen en Bewaren.

De Gemeente en hare ambten.

De hoogstheerlijke en waardige in den hemel is Christus — en op aarde is het de Gemeente — omdat zij met haar leden met Christus op 't nauwst verbonden is. Ter toebereiding en opbouwing der Gemeente heeft God — behalve den grooten Leeraar, den Heiligen Geest — ook menschen als werktuigen in dienst gesteld. Alszoodanig zijn in de Gemeente aangewezen bijzondere bedienaren of ambtsdragers (Hand. 20 : 24; Rom. 11 : 13; 1 Cor. 9 : 17 ; 26 : 3, en elders). Met dit begrip verbindt men dikwijls de meest aanstootelijke gedachte aan „heerschappij". In Matth. 20 : 26 geeft de Heere J zus aanwijzing, hoe de dienst in de Gemeente er uit ziet en uit te voeren is : „Wie onder u groot wil zijn, die zij dienaar". Paulus geeft in 1 Cor. 3 : 5 de toepassende verklaring: „Wie is Paulus en wie is Apollos? — Dienaren zijn zij!"

Er is in de Gemeente verdeeling en verscheidenheid van diensten, 1 Cor. 12 : 5: „Er is verscheidenheid der bediening". De bedieningen, over welke Paulus spreekt (Eph. 4 : 11, vergeleken met 1 Cor. 12 : 28) kunnen in twee groepen samengevat worden. Apostelen, Profeten en Evangelisten vormen de eerste groep en hebben den dienst in den zin van opvoeding en regeling. Ouderlingen, presbyters of leeraars, opzieners en diakenen vormen de tweede groep. Hun dienst geldt de plaatselijke Gemeenten.

Apostelen in engeren zin zijn de twaalf discipelen, die Jezus zelf als gezanten uitzond. Hun Apostolaat heeft blijvende beteekenis in het koninkrijk Gods. Volgens Eph. 2 : 20 is de Gemeente gebouwd op het fundament der Apostelen en Profeten. Apostelen naar de benaming, zijn allen, die door Jezus geroepen en voor de wereld-zending uitgezonden zijn (Rom. 16 : 7).

Profetendienst komt daarmede overeen. In Eph. 2 : 20 en 3 : 5 worden zij met de Apostelen geïdentificeerd (onder één begrepen). De Apostel kon met profetische gaven toegerust zijn (b.v. Johannes) ; maar niet alle Profeten waren ook Apostelen. Hand. 11 : 27, 28 en 21 : 10 spreken van Profeten.

Evangelistendienst wordt ons in Hand. 21 : 8 genoemd. Het zijn mannen, die door den Geest Gods gedreven, nu hier, dan daar optreden en het Evangelie verkondigen.

Dat betreffende de bovengenoemde tweede groep voor dezelfde bedieningen verschillende benamingen gebruikt worden, blijkt ons uit Tit. 1 : 5—7. Ouderlingen Bisschoppen, ook Herders en Leeraars hadden ééne bediening (1 Tim. 5 : 17; 3 : 1; Hand. 20:28; 1 Petr. 5 : 1, 2). Van de diakenen wordt geen herderlijk werk gevraagd, maar, zooals het woord Diaconia beteekent, dienen zij de Gemeenten (bijzondere armenzorg).

De eischen, die aan de bedienaren in de Gemeente gesteld worden, zijn genoemd in:

1. 1 Tim. 3 : 1 v.v.: Het ambt (bediening) van

---

deel, het werd steeds erger, een afmattende hoest kwelde hem en roofde hem soms geheele nachten alle slaap. Toen de dokter eens voorbij ging, riep hij hem binnen en vertelde hem zijn toestand.

De dokter onderzocht hem, trok een bedenkelijk gezicht en raadde hem aan, eens naar dokter Kruidman in de stad te gaan.

De boer meende aanvankelijk, dat dit niet noodzakelijk was, maar toen het na enkele weken nog steeds erger met hem werd, ging hij er toch toe over.

In de stad moest hij het huis voorbij, waar Sophie in betrekking was; hij gluurde eenigszins nieuwsgierig naar binnen, maar was blij, dat Sophie hem niet zag.

De dokter zeide hem eerlijk, dat zijn toestand wel bedenkelijk, maar nog niet hopeloos was, schreef een recept en verzocht hem, over veertien dagen weer terug te komen.

Op de terugreis kwam hij de oude Willems tegen, die vriendelijk met hem begon te spreken. Hij echter zeide, dat hij erg veel haast had en liet hem op den weg staan.

Merkwaardig, hij had op zijn gansche tocht steeds het vriendelijk gezicht van Willems voor oogen; het speet hem nu toch, dat hij een leugen verteld had.

Veertien dagen zijn spoedig voorbij en de boer maakte zich weer gereed, naar den dokter te gaan.

Toen kwam zijn vrouw bij hem en zeide: »Klaas, je gaat immers naar de stad, nu kan je mooi eenkleinigheid voor Sophie meenemen. Je wilt het toch wel even overhandigen?«

Haakse streed met zichzelf. Dat ontbrak er nog maar aan! Maar hij had zijn vrouw hartelijk lief en had altijd volgehouden, dat zij de beste vrouw was mijlen ver in den omtrek. Daarom kon hij nu moeilijk dit verzoek weigeren en antwoordde onverschillig, terwijl hij het pakje in zijn zak stak: »Dat kan ik wel meteen doen«. Wat zou het eigenlijk ook wezen? Het dienstmeisje zou opendoen, hij zou het pakje dan bij de deur overgeven en verder gaan naar den dokter.

Onderweg ontmoette hij een kennis, die ook naar de stad moest.

Zij hadden elkander veel te vertellen totdat zij reeds voor de deur van den dokter stonden, en pas in de wachtkamer dacht Haakse weer aan zijn boodschap. Nu, hij kon het straks immers even goed doen. Toen hij bij den dokter klaar was, ging hij dan ook rechtstreeks naar het huis en belde aan. Onmiddellijk daarop hoorde hij vlugge voetstappen, de deur werd geopend, en voor hem stond . . . . . Sophie.

»Vader!« riep zij uit, en het volgende oogenblik hing zij reeds aan zijn hals en drukte hem een kus op zijn wang. Daarna nam zij hem bij den arm en trok hem de kamer binnen en zeide: »Kom, ga toch zitten, Vader!«

Daar stond de groote man als een jongetje, dat zijn les niet meer kende. Wat wilde hij hier toch doen? Hij was geheel in verwarring gebracht door deze overval en wilde op de eerste de beste stoel plaats nemen. Maar dat liet Sophie niet toe. Neen, hij moest in een gemakkelijke leuningstoel plaats nemen, die dicht bij de warme kachel stond.

(Wordt vervolgd).

een opziener is „voortreffelijk” en vraagt edel doen en edel karakter. Het onvermijdelijke in den aard van den dienst zelf gegrond, wordt hiermede genoemd.

2. 1 Petr. 5 : 3 waarschuwt voor heerschzuchtige naturen, die niemand nevens zich en met hen op gelijken voet dulden.

3. 1 Tim. 3 : 9. Hier wordt de persoonlijke voorwaarde genoemd, dat n.l. bij de bedienaar der Gemeente, behalve uitwendige deugdelijkheid, ook het innerlijke of gemoedsleven in orde moet zijn: „houdende de verborgenheid des geloofs in een rein geweten”.

4. In 2 Tim. 4 : 5 richt Paulus zich vermanend tot Timotheüs en schrijft hem: „Maar gij, wees wakker in alles, lijd verdrukkingen, doe het werk van een Evangelist, maak dat men van uwen dienst ten volle verzekerd zij”.

Zoo is Timotheüs als Evangelist voorgesteld (1 Tim. 1 : 18; 4 : 14). 1 Tim. 3 : 10 vooronderstelt een proeftijd, teneinde de Gemeente overtuigd kan worden aangaande den broeder, die haar dienen zal.

De taak der dienende broeders wordt genoemd:

1. 1 Petr. 5 : 2: „Weidt de kudde Gods, die onder u is” enz.

2. Hand. 20 : 29, 30. Dit heeft betrekking op toezicht en waakzaamheid der dienaren, omdat de kudde licht in gevaar komt om door valsche leeringen en op verscheurende dieren gelijkende personen, uit elkaar gedreven en van de waarheid Gods afgevoerd te worden.

Intusschen is de Gemeente, ofschoon de bedienaren wel het eerst verantwoordelijk zijn, toch persoonlijk evenmin van plicht en verantwoordelijkheid af, en men mag alle lasten maar niet op de schouders der bedienaren laten neerkomen. De Gemeente heeft de roeping hare dienaren te steunen, en bijzonder de Ouderlingen, die wel regeeren en voornamelijk die dienen in het woord en de leer, dubbele eer waardig te achten, en dat om huns werks wil, dat toch het werk der Gemeente is. (1 Tim. 5 : 17).

Omtrent het getal der Ouderlingen in een Gemeente vinden wij in de Schrift geen bepaalden regel aangegeven. Jac. 5 : 14, waar Ouderlingen (meervoud) en „Gemeente” (enkelvoud) genoemd wordt, wijst op meerdere Ouderlingen eener Gemeente. Er zal daarmede gehandeld moeten worden naar het getal der gemeenteleden.

—o—

Uit de bespreking:

Zoolang de Gemeenten eerbaar en bescheiden er tegen waken, dat geen ongeschikten of niet door God geroepenen een ambt toegewezen wordt of dezulken toegelaten worden; zoolang in de Gemeenten Gods Geest nog leiding heeft, roept en afzondert (Hand. 13: 1—3); zoolang in haar de door den Heere verleende gaven dienstbaar gesteld worden, stroomt ook nog de zegen des Woords en de kracht des Heiligen Geestes in de Gemeenten, en door haar de wereld in. Dan blijft de Gemeente vruchtbaar ten bate van de Zending. De voornaamste eigenschappen der ambtsdragers worden genoemd in: 1 Tim. 3 : 1—7; 8—13; Tit. 1 : 5—9; Hand. 6 : 2—7; 1 Tim. 4 : 6—16; 5 : 17; 1 Cor. 4: 1—5; 12 : 4—11 en elders. Deemoedig — bereid tot dienen, reinheid, trouw, godsvruchtigheid, waarheid en wijsheid, deze eigenschappen mogen niet ontbreken, wanneer iemand als een geroepene Gods en door de Gemeente bevestigde optreedt. Wie de dienst des Woords of eenige andere dienst uitvoert, moet kunnen zeggen: „de liefde van Christus dringt ons” (mij)! Wanneer de Heere iemand roept daar deelt Hij hem (of haar) gaven toe en zorgt voor zijn werktuigen. Zij, die geroepen zijn, laten zich door hun Hoofd in den hemel in den voortreffelijken dienst hier op deze verleidelijke aarde bewaren. Zij, over wie, wegens hun afdwalen, afglijden in wandaden en zonden, de Gemeente treurt en tranen stort, zijn zeker geen door God geroepen dienaren, maar huurlingen (Joh. 10: 12, 13). Dezulken maakt God openbaar terwille van de getrouwen. Een levende Gemeente is zich haar heilige taak bewust, de dragers der schriftuurlijke ambten, wil de Heere behoeden en bemoedigen; Hij onderscheidt hen van de kwade arbeiders.

De Heer zegt: „Ik zal mijne Gemeente bouwen.”

Een volgenden maal — zoo God wil — over de offeranden der Gemeente.

N. v. B.

Aanteekeningen bij Matth. 5 : 38-42.

III.

EISCH GEEN VERTROUWEN!

En zoo iemand met u rechten wil, en uwen rok nemen, laat hem ook den mantel.

Ook dit woord zegt iets anders dan 't oppervlakkig gelezen, wel lijkt. 't Gaat over het pandrecht. Wil iemand dat uitoefenen, zoo moet ge hem daarin geheel ter wille zijn, zegt de Heer.

Had een arme schuld gemaakt dan mocht men daarvoor zijn mantel te pand nemen. De mantel was het kleedingstuk, dat men daags droeg. 's Avonds werd den arbeider zijn loon uitbetaald. Het loon van den arbeider mocht bij den werkgever niet overnachten. Des morgens nam nu de schuldeischer den mantel als pand. 's Avonds kwam hij, om dien in te ruilen tegen het te vorderen bedrag. Gebeurde het nu, dat de arme het verschuldigde niet kon betalen, dan deed de wantrouwende of vrekkerige schuldeischer het volgende: den mantel mocht hij niet houden. Dat had Mozes uitdrukkelijk verboden. Dit kleedingstuk diende den arme 's nachts tot deken. Nu kon hij wachten tot den volgenden morgen en dan opnieuw den mantel meenemen, maar dat deed hij niet graag, uit vrees, dat de schuldenaar zich 's nachts uit de voeten zou maken. Hij hielp zich dan zoo, dat hij voor den nacht den arme zijn hemdrok te pand vroeg. Dien kon de stakker 's nachts wel missen en hij had een onderpand, dat hij zijn geld kreeg.

Zeer vereerend was het dus niet voor den arme, als hij 's avonds zijn hemdrok als pand mee moest geven. Een krenkend wantrouwen sprak daaruit.

Nu zegt de Meester: verdraag dat; eisch niet, dat men u vertrouwen zal; toon u ten volle bereid uw schulden te betalen en geef als blijk daarvan elke gewenschte zekerheid.

Over vers 41 schrijven we onder L. Schakels en dat gaan we hier dus voorbij. Het wil zeggen:

doe meer, dan gij verplicht zijt te doen.

Vers 42. *Geef dengene, die iets van u bidt, en keer u niet af van degene, die van u leenen wil.*

Wanneer een Israëliet verarmd was, was zijn welgestelde volksgenoot verplicht hem financieel te helpen. Hij moest den ander een nieuwe bestaansmogelijkheid verschaffen. Van het daartoe geleende geld mocht geen rente worden genomen.

Gewichtig is hier het algemeene karakter van het voorschrift. Heeft iemand geld, dan heeft hij het niet voor zichzelf, doch om er mee te dienen. Wat we bezitten, bezitten we ten behoeve der gemeenschap, waarin en waar door we tot onze bestemming komen. In 't middelpunt van het Nieuwe Testament staat de *Rijksgedachte*.

Daar het voor de hand ligt, dat we aan deze verplichting ons graag willen onttrekken, zegt de Heer: *geef!*

Dat dan wellicht het geld weg zal zijn vindt men dàn alleen erg, wanneer men de waarde van het geld anders bepaalt dan het N. Testament dit doet.

Het is, naar het oordeel van Jezus, beter zijn geld te wagen en te verliezen, dan zijn plicht te verzuimen.

Wie meent, daarover anders te mogen denken, moet wel weten, wat daarmede in 't geding is aangaande den Persoon des Heeren Jezus.

En Jezus zeide: zoo iemand achter mij wil komen, die verloochene zichzelf, neme zijn kruis op en volge Mij.

Als deze dingen alzoo zijn, wie kan dan zalig worden? En Jezus zeide: bij de menschen is het onmogelijk, maar alle dingen zijn mogelijk bij God.

De voorschriften der Bergrede gelden alleen den weder geborenen en kunnen alleen door wedergeborenen worden opgevolgd.

De naam-christen bezwijkt. L.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

't Gesprek met Nicodemus.
Nog een getuigenis van Joh. de Dooper.

Joh. 3. —

Les voor Zondag 12 Febr. 1928.

Deze les kan, ofschoon nog al moeilijk, toch niet best overgeslagen worden. We moeten ons dus allemaal maar met dubbelen ernst er aan wijden. Voor de kleintjes is het echter even goed een mooi verhaal te vertellen, b.v. uit het reeds eerder genoemde boek van J. Hobma, D e K r u i s v l a g i n t o p. En voor de grooteren willen wij ons n i e t voornemen e l k v e r s van dit gedeelte te moeten v e r k l a r e n. Ook deze les moet een v e r t e l l i n g zijn en geen bijbellezing. Wat wij niet geschikt in een vertelling kunnen opnemen laten we een voudig rusten voor hen, die na ons komen. Er ligt heel veel moois in deze les, genoeg om er later nog met voldoening over na te denken. Nauwkeurige bestudeering is echter dringend noodzakelijk.

Met een herinnering aan de vorige les komt men gemakkelijk op streek. We vernamen, hoe Jezus zijn eerste disc. won. Vandaag vernemen we van een heel anderen man, een leeraar. Deze werd niet een disc. van Jezus, zooals die anderen. Hij volgde Hem later niet steeds. Maar in zijn hart kreeg hij Jezus wel steeds meer lief.

Jezus was met zijn disc. te Jeruzalem op het Paaschfeest. Daar had Hij zeer de aandacht getrokken: Veel gesproken, veel teekenen en wonderen gedaan. Iedereen sprak van Hem. Zie Joh. 2 : 23. Zelfs de oversten. Let op „wij" in 3 : 2. Een van deze menschen was bijzonder getroffen. Nicodemus. Hij verlangde nadere kennismaking. Maar waarschijnlijk had hij ook reeds gemerkt, dat er onder zijn collega's velen waren, die niets van Jezus hebben moesten. Hij zag er tegen op, dat zij vernemen zouden, hoe zeer hij in dien Rabbi van Nazareth belang stelde. Daarom koos hij den avond uit om eens naar Jezus toe te gaan, en wij zullen het hem maar niet kwalijk nemen.

Toen de zon onder was gegaan, (dan begon voor de Joden de nacht) en 't op straat stiller begon te worden, ging N. op stap naar 't huis, waar Jezus logeerde. Zijn hoofd was vol gedachten. Hij wilde van alles vragen, denk ik. Het zou een gesprek worden over belangrijke onderwerpen. Later kwamen dikwijls Schriftgeleerden, *om met Jezus te praten in de hoop, dat zij Hem zouden* kunnen vastzetten of beschuldigen. Nicodemus niet. Hij had eerbied voor Jezus en zijn ziel was begeerig naar de *waarheid. Hij verlangde ernstig met Jezus te spreken.*

Hij kwam. Begroeting. Heel eerbiedig begon hij. Zeg hfst. 3 : 2, en voeg er aan toe: „Ik zou wel graag eens *met u willen spreken*".

Wellicht hebben zij eerst gesproken over het Koninkrijk, dat de Messias zou oprichten, en in verband daarmee over de bedorvenheid der menschelijke natuur. Misschien heeft Nicodemus wel gezegd, dat de Joden toch Gods volk waren, en dus ver boven de heidenen stonden in reinheid. En toen keek Jezus hem heel ernstig aan en zeide: v. 3. Daar ligt in opgesloten: Ook gij, Nic., zijt door de zonde bedorven. Om in Gods Koninkrijk te komen, moet ook de beste wederom geboren worden.

Maar dat begreep N. niet. Een volwassen mensch kon toch niet weer een klein kindje worden en in doeken gewonden neerliggen dacht hij. En toen heeft Jezus hem dit nog verder uitgelegd. De H. Geest maakt ons hart anders, maakt een mensch tot een nieuwe persoonlijkheid. Uitwendig valt dat wel is waar niet op; even groot, dezelfde kleur van haar, enz. Maar het innerlijke van dien mensch wordt veranderd. En wanneer een mensch door den H. Geest innerlijk nieuw gemaakt is, dan merkt men het later ook aan verschillende dingen. Spreken, handelen, heel zijn openbaring; aan alles is te zien, dat hij den Heer liefheeft. — — Gebruik nu het beeld, dat Jezus ook gebruikte, ter illustratie.

Zij praatten samen waarschijnlijk nog een heelen tijd. Nic. hoorde vreemd op. Nieuwe dingen hoorde hij. En hij nam goed ter harte, wat Jezus sprak.

Jezus sprak met hem van de groote liefde Gods. Die was zoo groot, dat God . . . zie v. 16. Sta even stil bij die overgave van Chr. Nic. natuurlijk weer verwonderd.

Dan gebruikt gij het beeld van den koperen slang, zie Num. 21 : 4—9. — — Wie gelooviz op Jezus ziet als voor ons aan 't kruis verhoogd, zou daarmee betoonen God en Gods liefde te gelooven. — — Niet, dan God en Gods liefde verloochenen; zich verharden; zie ook v. 18*b*. Gelooven, dan steeds meer God liefkrijgen, gered worden en gelukkig worden, het eeuwige leven hebben.

Eindelijk ging Nic. naar huis; en hij dacht nog veel aan dit bezoek. En hoe meer hij er over dacht en tevens acht gaf op hetgeen Jezus later nog deed en sprak, hoe

meer hij Jezus lief kreeg. Toen later de Joodsche Raad bitter over Jezus sprak, nam hij het voor Hem op en verdroeg het dat hij daarom beleedigd werd, (Joh. 7 : 50—52); en toen Jezus gestorven was, stoorde hij zich aan niemand meer; hij hielp Jozef van Arimathea, om den geliefden Meester na zooveel bespotting en onrecht ten minste nog eerbiedig te begraven.

Zoo zal het ons ook gaan, jongens. Als wij niet op Jezus letten om wat te zoeken, waar we op vallen kunnen, maar om Hem beter te leeren kennen, dan zien we hoe langer hoe meer, hoe rein en hoe goed Hij is, en dan krijgen we Hem steeds meer lief. Dan zien we ook steeds beter in dat wij zelf onrein zijn, geheel bedorven; en we bidden God, dat zijn H. G. ook ons een nieuw, rein hart moge scheppen.

Als we eerst inzien, hoe bedorven wij zelf zijn en hoe rein en goed Jezus is, dan houden we Hem ook in de hoogste eer. En dat moet ook.

Joh. de Dooper werd eens verteld, dat Jezus meer volk trok en meer succes had dan hij. Zie v. 26 en 27, — en vertel hoe Johannes toen sprak, hoe mooi hij den Christus voorstelde en zelf achter Hem terug trad als de vriend van den bruidegom. En laat dan nog tenslotte goed uitkomen de geheel eenige positie van Jezus in het Godsrijk; v. 35 en 36. Dan wordt het gesprek met Nic., waarin toch ook de Christus in 't middelpunt is gesteld, bevestigd door het getuigenis van Joh. de Dooper.

—o—

Vindt gij ook niet, waarde brs. en zrs., dat het een mooie les is? Als gij zelf Jezus hartelijk liefhebt en uw alles van Hem afhankelijk stelt, dan zullen de u toevertrouwde kinderen dat vooral bij deze les aan u bemerken. Tracht er u dus goed in te werken met verstand en hart beide en vertrouw dat God u ten zegen zal doen zijn.

K. R.

EEN PREDIKING VAN JOHN WESLEY.

Een koopman hoorde eens naar een prediking van John Wesley en zijn belangstelling werd zeer groot, toen hij bemerkte dat Wesley over het gebruik van het geld sprak en als eerste gedeelte der preek noemde: „Verdien, zooveel gij maar kunt!" Onze toehoorder was opgetogen daarover en fluisterde: „Zeer goed!" Toen het tweede gedeelte luidde: „Bespaar, zooveel gij kunt!" stemde hij nog meer toe en men hoorde hem murmelen: „Uitstekend, heeft men ooit zulk een preek gehoord?"

Wesley geeselde de geest van verkwisting en bestrafte het luxe dat op elk gebied bijna heerschte. Onze toehoorder wreef zich in de handen en dacht bij zichzelf: „Juist, zoo heb ik altijd al gezegd en er naar gedaan".

Maar Wesley kwam tot het derde gedeelte der prediking: „Geef alles, wat gij kunt!" en daarbij vermaande hij, met geld en goed niet den Mammon, maar God te dienen en zich met den Mammon vrienden te maken. „O wee", klaagde nu de koopman, „wanneer dat waar is, zal ik nog veel moeten inhalen, want dan heb ik veel verzuimd!"

—o—

Heeft niet elk van ons in dat opzicht veel in te halen? Hoeveel werk der liefde en veel werk in Gods Koninkrijk wordt tegengehouden, omdat het geld ontbreekt; en dikwijls omdat vele kinderen Gods niet denken aan het woord: „Op elken eersten dag der week, legge een iegelijk van u iets bij zichzelven weg, vergaderende een schat, naardat hij welvaren verkregen heeft". 1 Cor. 16 : 2. Men is zoo gewend, zichzelf als *eigenaar*, en *niet* als *rentmeester*, *beheerder* te beschouwen van wat ons *toevertrouwd* is. Men is blij over iedere winst en vermeerdering maar alle winst is niet zoo als het soms uiterlijk lijkt. Wat gebeurt met het goed, waarmee God onze hand gevuld heeft?

N. P. G. B.

Heden ontsliep in vollen vrede onze innig geliefde Moeder, Behuwd-, Grooten Overgrootmoeder Mejuffrouw

Margaretha Meeuwig

Weduwe van den Heer E. v. d. Steur

in den ouderdom van 87 jaar.

2 Timoth. 4 : 7 en 8.

Uit aller naam

I. E v. d. STEUR.

Haarlem, 13 Jan. '28.

Keizerstraat 7.

Heden nam de Heer weder tot zich ons geliefd Dochtertje en Zusje

JANTJE

in den ouderdom van drie maanden.

D. STRIEZENAN

T. STRIEZENAN— Doornkamp

en Kinderen.

Winschoten, 12 Jan. '28.

No. 2011. VRIJDAG 27 Januari 1928. 47ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

Een Heer, één geloof, één doop. | Verschijnt Vrijdags. | *Allen één in Christus.*

Adres der Redactie:
Ds. J LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen.

Adres voor Administratie:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge.
Postrekening no. 42318.

ABONNEMENTSPRIJS bij vooruitbetaling
Voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1,00.
Voor 't Buitenland per jaar f 5,00.

ADVERTENTIES van 1—5 regels 50 ct.
Elke regel meer 10 ct. Bij abonn. volgens tarief

Op arendsvleugelen.

Ex. 19 : 4.

Op arendsvleuglen gedragen
Over bruisende golven der zee,
Gedragen op arendsvleuglen,
Snel voort naar de eeuwige ree.
Over bergen en dalen en kloven,
Steeds hooger ten hemelschen top;
De vleuglen zijn sterk, die mij dragen,
En zij heffen tot God zelfs op.

—o—

Ja, onder die sterke vleuglen,
Hoe liefelijk rust ik daar uit!
Daar, daar is m' een toevluchtsplekje,
Mijn vastheid, mijns harten besluit!
De vijand moog boven mij krijschen,
En dreigen en klappren naar lust —
Die vleuglen blijven beschermend,
'k Blijf onder die vleuglen gerust.

—o—

En onder die vleuglen geborgen,
En op die vleugelen bewaard,
Dat biedt een zalig genieten,
Wordt ons door Gods liefde verklaard.
Dat geeft zoo bewuste verzekring
't Ervaren bij dag en bij nacht;
Want onder die vleuglen is vrede,
En op deze vleuglen is kracht.

Naar 't Duitsch, van A. v. VIEBAHN. N. v. B.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

Een vast karakter.

«Toen nu Daniël verstond, dat dit schrift geteekend was, ging hij in zijn huis (hij nu had in zijne opperzaal opene vensters tegen Jeruzalem aan), en hij knielde drie tijden 's daags op zijne knieën, en hij bad, en deed belijdenis voor zijn God, gansche-lijk gelijk hij voor dezen gedaan had».

Dan. 6 : 11.

Een zeer bekende gestalte uit het Oude Testament is het, die ons in dit vers geteekend wordt. Een man, waaraan wij de schoonheid van een vast karakter kunnen bestudeeren. Zulke karakters zijn in onze dagen tamelijk zeldzaam en daarom is het zeer goed om ons af te vragen, hoe zulk een vast karakter zich wel openbaart.

—o—

Daniël, de gevangene uit Juda in Babylon, was gekomen tot een zeer invloedrijke positie. Ernstig overlegde de koning, hem over een geheel koninkrijk te zetten. Het natuurlijke gevolg daarvan was, dat de hovelingen hem benijdden. «Wat, deze Jood, die bovendien nog een geheel andere godsdienst heeft dan wij, zal ons worden voorgetrokken ?

Dat nooit! Dat laten wij ons nooit welgevallen. Maar hoe zullen wij hem te pakken nemen? Hoe kunnen wij hem ten val brengen? Van zijn wijze van regeeren kunnen wij niets zeggen. Maar wanneer we deze man nu eens in tegenspraak konden brengen met de wetten van zijn God, dan hadden wij gewonnen spel!«

Het was hier net als aan alle hoven, vooral aan de Oostersche, waar nijd en misgunst in volle bloei staan.

En deze menschen spelen het klaar, dat er een wet wordt gemaakt, waarnaar men een maand lang een God noch een mensch iets verzoeken mocht, behalve den koning.

Er behoorde wel karakter toe, om in zulk een omgeving trouw te blijven aan zijn overtuiging, om in zulk een omgeving zijn God niet te verloochenen.

De Oostersche hoven waren te allen tijde plaatsen, waar lux , zinnelijkheid en ook gruwelijkheden aan de orde van den dag waren.

En het gevaar was ook voor Daniël groot, dat hij

zich liet meesleepen, zich liet aansteken; dat ook hij zoo deed, zooals het vleesch het wilde en dat hij zijn God verloochende. Maar dat is juist het groote in dezen man, het bewonderenswaardige, dat hij in deze omgeving vol gevaren, vol verzoekingen, zulk een vast, sterk, onberispelijk karakter geworden en gebleven is.

—o—

Laat het ons een aansporing zijn Daniël na te volgen. Er is geen enkele toestand in het leven, die ons zou kunnen dwingen, ons Christendom te verloochenen. In elke omgeving kunt gij uw God getrouw blijven en uw Heiland navolgen.

Ja, het is door de ervaring bewezen, dat juist die menschen, die in een bijzonder moeilijke omgeving verkeerden, die op bijzondere wijze gevaar liepen, juist het getrouwste waren en steeds sterker werden in hun Christelijk leven en in hun geloofsleven. Want juist dezulken waren geheel en al op God aangewezen.

Hoeveel zendelingen, die jarenlang leefden in de eenzaamheid van donkere binnenlanden zijn daar gerijpt tot echte, vaste, Christelijke persoonlijkheden.

Laat ons eens en voor altijd de spreekwijze afschaffen, die altijd zegt: «Ja, wanneer ik in een andere omgeving verkeerde, dan wilde ik ook wel een Christen zijn!»

Denkt aan Daniël en leert van hem!

Het zijn niet de omstandigheden die ons tot menschen maken, het geloof alleen vermag dat! Wanneer gij uw Heiland slechts getrouw wilt zijn, dan wordt gij door Gods kracht in het geloof bewaard tot zaligheid.

—o—

Dit is zeker; het karakter van dezen man bestond ook tegen het vuur der vijandelijke kritiek. Ja, laat er maar eens hier of daar een man of vrouw optreden, die probeert een heilig, God welgevallig leven te leiden, direct schieten de kritiekers als paddestoelen uit den grond op. Heeft Jezus zelf niet gezegd: «Indien gij van de wereld waart, zoo zou de wereld het hare liefhebben; maar omdat gij van de wereld niet zijt, maar Ik u uit de wereld heb uitverkoren, daarom haat u de wereld!?» Dat heeft de wereld nog nooit kunnen laten. Dat er menschen zijn die zoo geheel anders willen zijn dan zij, dat haat zij. O, er zijn scherpe oogen op ons gericht, zij slaan ons gade in ons familieleven, maatschappelijk leven, beroepsleven. Zijn wij getrouw, dan kunnen wij dit vuur der kritiek wel verdragen.

Daniël hield stand in het vuur dezer kritiek. Zijn vijanden moesten openlijk verklaren: wij kunnen van deze Daniël niets zeggen. In al zijn regeeringsdaden is er niets, wat ons gelegenheid zou kunnen geven, hem ten val te brengen. Zijn godsdienst en zijn geloofsleven konden zijn vijanden eigenlijk in 't geheel niet beoordeelen. Maar zijn doen en laten als minister, dat konden zij beoordeelen, dat lag open en bloot voor hun oogen. En dat hebben zij beoordeeld.

Zie, de wereld kan de geestelijke ervaringen van een Christen in 't geheel niet verstaan en daarom heeft het zoo weinig zin, dat men tot wereldmenschen veel spreekt over zijn innerlijke ervaringen.

Dat heeft weinig waarde. Maar de wereld kan zeer goed beoordeelen, of gij getrouw, nauwgezet en stipt zijt. Naar onze uiterlijke wandel en verschijning beoordeelt de wereld ons. Kunnen wij bestaan tegen het vuur van deze kritiek?

Oordeelt de wereld zoo over ons, zooals zij over Daniël geoordeeld heeft?

—o—

Iemand met karakter wordt genoemd een mensch, waarvan men ongeveer vooruit kan zien, hoe die zich in een bepaalde omstandigheid zal houden.

Zoo was het bij Daniël. Zijn vijanden wisten één ding heel precies: de man mag tot *alles in staat zijn*, tot één ding is hij niet in staat, namelijk, dat hij zijn God zou verloochenen,

Dat zullen wij nooit bereiken.

Zoodra het gebod van den koning Darius verscheen, was het eerste, wat Daniël deed, in zijn opperkamer gaan en bidden; precies zoo, als hij tot nu toe steeds gedaan had, zooals hij het gewoon was te doen. «Wat, ik mag niet meer bidden? Men wil mij de gemeenschap met mijn God en Heer verbieden? Dat nooit! Ik moet bidden! Dat is mijn levenselement!...» En dat wisten zijn vijanden. En daarmee rekenden ze.

Oordeelt de wereld ook zoo over ons? Dat men zegt: bij hem of haar zal men nooit bereiken, dat zij van het pad der gerechtigheid afwijken, hun Heiland verloochenen, hun God prijsgeven!? O, een vast karakter is dat.

—o—

Hoe men zulk een vast karakter wordt? De man, die zoo onberispelijk was in zijn beroep, de man, die een karakter had als uit diamant, die man was een getrouwe bidder. Hij leidde een werkelijk gebedsleven. Het was geen snel afratelen en opzeggen van allerlei spreukjes en versjes, het was een werkelijk gesprek, dat de man tijd kostte. Daniël bad. Maar het waren niet enkel gebeden die hij uitsprak. Ook deed hij belijdenis voor zijn God, ook dankte hij God. Lees slechts het negende hoofdstuk van het boek Daniël.

Heilige gebedsgewoonten had de man. Driemaal daags viel hij op zijn knieën en bad en dankte en loofde God.

Aan die vaste uren hield hij zich, hij liet zich niet beïnvloeden door niets en niemand. Laat ook ons streven naar heilige gewoonten in het leven.

Daniëls karakter is zoo langzamerhand ontstaan. Jaren aaneen had hij het gedaan en het was hem tot een tweede natuur geworden. En toen dan het uur der beproeving der verzoeking, kwam, toen stond hij als een rots midden in den storm.

—o—

Daniël had opene vensters tegen Jeruzalem aan. Dat wil zeggen: hij wilde steeds aan het Vaderland denken.

Hij wist, in deze richting, daar ligt mijn Vaderland, daar ligt Jeruzalem. Zoo vaak hij zijn blik daarheen richtte, ontwaakte in zijn ziel het verlangen daarheen. En daarom is Daniël er niet toe gekomen, zich in Babylon zoo vast te vestigen.

Wanneer wij aan Jeruzalem denken, staat voor onze ziel het Jeruzalem dat boven is, waar Christus is, die voor ons gestorven is, onze Heiland, die onze zonden wegnam. Opene vensters naar Jeruzalem! Heerlijk, vrije toegang te hebben tot den Vader, de groote scheidsmuur, de schuld, te weten gevallen.

Opene vensters naar Jeruzalem! Wie die heeft, is geworteld in den Eeuwige en Onvergankelijke.

Is uw venster open naar Jeruzalem,
Arme vreemdling hier op aard' in Babylon?
Ziet geloovig biddend gij naar boven
Tot uw Heer komt uit Zion?

N. P. G. B.

Die zijn van ons.

De volgende, uit vaardigen pen gevloeide woorden, kwamen mij dezer dagen onder de oogen en wekten niet weinig mijn verwondering.

„Ziet u, die gedoopte kinderen zijn van ons, de kerk heeft zich met hen te bemoeien. Een kind komt niet als wit papier ter wereld. Het heeft *niet later zelf* (cursiveering van mij) uit te maken of het Christen, Jood, Mohammedaan of heiden wil worden, evenmin als het zijn eigen nationaliteit, zijn maatschappelijken kring of stand kan kiezen. Het is lichamelijk en geestelijk de voortzetting van het leven der ouders".

Daarover moest ik het lezende wel even nadenken. Het was een predikant die zoo sprak. Het wil mij voorkomen, dat hij het voor het minst mis heeft, wanneer hij zegt: „die gedoopte kinderen zijn van ons (de kerk)". Maar 't overige van zijn redeneering zal hij zelf bij dieper nadenken moeilijk kunnen handhaven.

Het komt immers hier op neer, de kinderen zijn wat de ouders zijn, ze mogen en kunnen ook niets anders zijn.

Nu denk ik daarbij aan Luther, Calvijn, Zwingli e.a., die waren ook eens kinderen, die hadden dus ook *niet later zelf* mogen uitmaken wat ze wilden zijn. Die hadden dus ook te zijn wat hun ouders waren, n.l. goede Roomsch Katholieken.

Daar veroordeelt een protestantsche dominee in een veeg hervormers en hervorming. En dat, terwijl hij misschien op 31 October nog meewerkte in een hervormingsdienst, of een Luther- of Calvijnavond, of wie weet zelfs zijn krachten gaf in een anti-Rome meeting.

Met deze stelregel mag de Jood geen Jood, de Mohammedaan geen Mohammedaan, de heiden geen heiden worden. Immers ze moeten blijven wat ze geboren werden, ze hebben het *niet later zelf* uit te maken. Ergo, geen zending onder de Joden en evenmin zending onder de heidenen.

Ja, ja, men hoort soms van wonderlijke zaken.

Ik weet niet welke broeder zoo sprak, maar anders kon het wellicht z'n nut hebben hem dit artikeltje ter lezing te sturen.

Doch dit mag ik er tot des broeders troost aan toevoegen, hij behoeft niet bij Luther en Calvijn te blijven staan, hij mag verder terug gaan. En van elk geslacht zeggen, gij behoordet te zijn wat uw voorouders waren. Gaat hij op die wijze ver genoeg door, dan komt hij vanzelf tot de eerste gemeente terug. En van alle daaruit ontsproten geslachten, dus ook dat van heden, mag hij zeggen, wat die waren, behoort gij te zijn.

Die menschen uit de eerste gemeente, wisten echter van geen kinderdoop, dus dan ook hans daarmede opgehouden, die wisten echter ook van geen keten van onvrijwillige en gelijksoortige schakels. Neen, die erkenden de vrije persoonlijkheid van het individu, zij geloofden met Jezus de Christus „die *wil* die kome etc." Wel wisten ze van een heiligen in den Heere opwassenden tempel, een gebouw samengevoegd uit *levende* steenen.

Wat moet men al geen kromme sprongen doen, wanneer men onware, onbijbelsche zaken toch een schijn van bestaansrecht wil bijleggen.

Die dominee mag er zijn rust in hebben, dat hij zeggen kan „die zijn van ons". Wij willen maar doorgaan en trachten de kinderen voor den Meester te

winnen, hun latende de ontwikkelingsmogelijkheid tot een eigen persoonlijkheid en de vrijheid der keuze, vóór of tegen Christus. De Heere helpe ons om door geheiligden levenswandel en trouw getuigen voor de waarheid, de in nevelen dolende menschheid tot de waarheid terug te brengen. Hij helpe het ons echter te doen in liefde en ernst en zonder eenigen eigendunk. En bovenal willen we bedenken, dat wien veel gegeven is, van dien zal ook veel gevraagd worden.

H. v. d. S.

ZENDING.

Hulp van melaatschen in het werk der Zending, dat is inderdaad wel iets bijzonders.

Vroeger reeds maakten wij onder deze rubriek melding van de voltooide Zendingsheilstempel te Riga, en wezen op het merkwaardige van dat reusachtige gebouw, waarin ook een Evangelistenschool opgenomen is, en wezen we op de bijzonderheid, dat letterlijk geloovigen over de geheele aarde aan dien tempel meegebouwd hadden.

Diep treffend is echter een brief met bijdrage gezonden door een directeur van een melaatschen-Asyl. Den inhoud van dat schrijven laten we hier volgen:

„Ingesloten vindt u een check voor 5 Pond (= f 60). Dat is het bedrag eener bijdrage voor een zitplaats in den Rigaër heilstempel door de melaatschen van het Chiengmay-Asyl samengebracht. 304 dezer arme melaatschen sleepen daar hun leven voort. Ik verheug mij zeer bijzonder te mogen vermelden, dat ze allen Christenen zijn.

Voor ongeveer 20 — zoo gaat de schrijver voort — hebben mijn vrouw en ik de arbeid onder deze arme menschen hier begonnen. Gedurende dien tijd werden hier meer dan 900 melaatschen met hulp en onderdak geholpen. Met vurige gebeden zijn we dezen arbeid begonnen, en nog heden bidden wij den Heere, dat ieder, die in dit Asyl binnenkomt, toch een ware Christen moge worden. Onze hemelsche Vader heeft in Zijne genade die gebeden verhoord, en van den eersten dag tot op heden ten dage is ieder melaatsche een Christen geworden. Zij hebben een nieuw leven met den Heere begonnen en brengen Hem gaarne hunne gaven bij. Beslist ieder hunner offert wel de tiende van zijn inkomsten. Natuurlijk is hun inkomen zeer, zeer klein. Buiten hun kleine portie rijst ontvangen zij eenmaal per week nog geen 50 cent. Hiervoor moeten zij zich de allernoodigste voedingsmiddelen aanschaffen, als visch, groente, zout, etc. En desniettegenstaande geven zij den Heere de tienden! Ik kan u echter verzekeren, dat zij hun deel voor den arbeid met vreugde wijden en ze met ernstige gebeden gepaard laten gaan. Ik kan u ook mededeelen, dat onze kranken sedert 4 jaar zeer veel belangstelling toonen in den zendingsarbeid. Zij verbazen zich, dat de honger naar het Woord onder de Russen thans zoo zeer merkbaar is. Tot nu toe dienden hunne gaven hoofdzakelijk voor de Bijbelverspreiding. In Jezus verbonden

Uw James W. McKean".

Nieuwe godsdienstige opwekking in Rusland.

Uit dat zoo zeer verscheurde met zijn uit elkaar gedreven bevolking, komen goede tijdingen aan op-

wekkingen op godsdienstig terrein. Sir George Hume, die in Rusland doorgetogen is, zegt daarvan het volgende:

„Wanneer een kerk dood is, kan zij ook door een vervolging herleven, en dat is in Rusland geschied. De Sovjetregeering heeft kortgeleden verklaard, dat zij de godsidee niet uitroeien kon, en dat de christelijke invloed en de „roode armee" zich uitbreidt.

Hij spreekt dan van een bericht, dat aan de Grieksch-orthodoxe kerk voorgelegd was geworden, meldende, dat het Russische volk in zijn honger naar geestelijke voeding, tot de Evangelische gemeenschappen heen drong. Als een epidemie — zoo schreef men — gaat 't van dorp tot dorp. Geheele districten treden tot het Protestantsch geloof over. Nauwkeurige cijfers kunnen niet gegeven worden, maar men schat het getal hunner aanhangers op 7—8 mill. De priesters der kerk staan er machteloos en hulpeloos tegen.

Èn ander bericht zegt, dat 7000 arbeiders van een fabriek persoonlijk en met eigen handen, in een Provincie een kerk hebben gebouwd.

In de Provincie Smolensk hebben 6000 fabrieksarbeiders door vrijwillige gaven zich een kerk laten bouwen.

Een andere kerk werd door 2000 arbeiders gebouwd. Zij lieten op de betaaldagen een zeker deel van hun loon afhouden, totdat de kerk met een waarde van f 50.000 gereed was.

In allen gevalle werd deze nieuwe kerk, naast het vroegere kerkgebouw, dat eens door de Regeering in beslag genomen en tot een clubhuis had ingericht, gebouwd.

N. v. B.

De Heerlijkheid van Christus.

De brief aan de Kolossenzen.

Hoofdst. II : 6—15.

Volkomen verlost!

Gelijk gij dan Christus Jezus den Heere hebt aangenomen, wandelt alzóó in Hem : 6.

Wandelt alzóó.

Het woord „wandelen" staat in de H. Schrift vaak voor de openbaring, de praktijk des levens.

Zeer verstaanbaar.

Iemands wandel is de beweging, uiting, openbaring van zijn lichaam. De bouw en hoedanigheden, de voor- en nadeelen van 't lichaam, komen eerst tot openbaring, worden eerst zichtbaar, wanneer de mensch zich beweegt.

Daardoor kreeg het woord wandelen ook de overdrachtelijke beteekenis van openbaring van inwendig leven.

Het onderscheid, dat er in geestelijk en zedelijk opzicht onder de menschen bestaat, openbaart zich in de daden, die zij verrichten, in de praktijk des levens. Vandaar dat men de levenspraktijk „wandel" ging noemen.

Uit het „hoe" en „waarheen" van uw leven, blijkt uw levensbeginsel.

„Wandelen in Christus Jezus", wil zeggen zoo leven, als Zijn woord het van ons vraagt, als strookt met Zijn openbaring.

Daarom zal onze wandel verschillen, naardat onze kennis van Christus uiteen loopt.

VERVOLGVERHAAL.

Willems heeft gelijk

Een ware geschiedenis, naverteld door G. B.

9

(Boer Haakse, tevens herbergier van den dorpsherberg, was woedend omdat zijn oudste dochter Sophie Baptist geworden was. Vooral na het spotten der herbergbezoekers was hij als dood voor zijn kind In de naburige stad kwam Sophie in betrekking en bleef er na de dood harer meesteres. Na een bezoek aan het ouderlijk huis werd zij door den jongen rijken boer Willem Damberg ten huwelijk gevraagd. Zij weigerde echter omdat Willem nog onbekeerd was. Toen Sophie was vertrokken, vloekte de jonge boer op de Baptisten. Boer Haakse, de anders zoo sterke man, gevoelde zich den laatsten tijd ziek. De geneesheer zond hem naar den dokter in de stad, die zijn toestand wel bedenkelijk, maar nog niet hopeloos achtte. Na veertien dagen moest hij terugkomen en toen verzocht zijn vrouw hem een pakje voor Sophie mee te nemen. Sophie deed zelf open, viel hem om den hals en zette hem in een gemakkelijke stoel dicht bij de kachel).

Zelfs een voetbankje haalde Sophie, maar toen ze het onder zijn voeten wilde schuiven, bedacht ze ineens, hoe haar vader altijd veel last van koude voeten had.

En voor de boer er iets aan doen kon, had zij hem de schoenen reeds uitgetrokken en den warmen steen, die altijd in de kachel lag, onder zijn voeten gelegd. Daarna ging zij voor hem staan en begon te vragen en te vertellen.

»Vader, hoe gaat het u eigenlijk? Moeder schreef dat ge ziek zijt. O, wat heb ik toch veel aan u gedacht! Gij ziet er echter niet bijzonder goed uit, het is naar ik hoop toch niet erg?«

En dan streek zij hem over zijn haar zoo teeder en zacht, als alleen een liefhebbende kinderhand het kon doen.

»Maar nu moet gij toch eerst eens een boterham hebben«, en voor hij er iets aan doen kon was zij reeds de kamer uit en keerde spoedig terug met zulk een heerlijke maaltijd, alsof een koning bediend moest worden.

Terwijl hij at, vraagde zij naar huis, en hoe het daar ging; zij dacht aan alles, en hij bemerkte, hoe haar hart toch aan het ouderlijk huis hing. Dat deed zijn hart toch goed; en had hij eerst slechts met ja en neen geantwoord, nu begon hij reeds een en ander te verklaren en eindelijk vertelde hij haar zelfs een paar dorpsgeschiedenissen. Hij kon het ook niet laten, haar weer vriendelijk aan te zien. Wat zag zij er toch goed uit in haar eenvoudige kleeding! Hij gevoelde zich werkelijk trotsch, zulk een dochter te hebben.

Hij vertelde haar ook, dat Willem Damberg voor ongeveer drie maanden getrouwd was Hij had zijn huishoudster genomen; maar het geluk was reeds geweken. Nu zij zijn vrouw geworden was, bekommerde zij zich zeer weinig om de huishouding. Grootmoeder moest alles doen. Maar zijn vrouw wilde van de eene vermakelijkheid naar de andere. Maar dat kostte verbazend veel geld en nu vloekte en schold de jonge echtgenoot den geheelen dag, zoodat geen knecht het er meer uithouden kon, en

Wie besnijdenis en spijswetten nog meent te moeten onderhouden, heeft een gebrekkige kennis van Christus. Alle „zelfdoen" heeft Christus afgesneden.

Er ligt in Hem een *volkomen* heil, een zaligheid, die „*af*" is.

Waar dit op den voorgrond gesteld wordt, leest ge : *Christus Jezus, de Heere*. Dat was de geheele belijdenis der eerste gemeente. Haar „kort begrip". *Christus — Jezus — Heere*, wie dat kon zeggen en zeide, behoorde tot haar, want wie dat beleed, wist dat hij vandaag of morgen genoodzaakt kon worden om te bewijzen, dat dit geloof hem een zaak des harten, een levenskwestie was.

Gelijk gij Christus Jezus den Heere hebt aangenomen, wandelt alzóó in Hem.

Alzóó = laat uw doen overeenstemmen met uw weten; laat uw levens*praktijk* Christus openbaren als uw levens*beginsel*.

Uit uw levenspraktijk blijkt — niet wat ge van Christus *denkt*, maar wat Hij u inderdaad *is*.

geworteld en opgebouwd in Hem, en bevestigd in 't geloof, gelijkerwijs gij geleerd zijt, overvloedig zijnde in hetzelve met dankzegging : 7.

Voor een wandel als christen is noodig:

1. *Standvastigheid*. Deze is dan voorhanden, wanneer men in Christus wortel heeft geslagen. Hem heeft aangenomen. Dat is voor een christelijken wandel, een openbaring van christelijk leven, het eerst noodige. Christus moet de bodem zijn waaruit wij onze sappen trekken. We moeten niet *op* Hem staan, maar *in* Hem zijn ; *geworteld zijn*, dus in Hem vastigheid, zekerheid hebben, rust genieten. Een plant groeit niet, voordat ze *vast* staat, haar wortelen ingeweven heeft.

Van innerlijke *zekerheid* en uit haar voortvloeiende *standvastigheid* moeten onze handelingen getuigen.

2. Het tweede is : *Vooruitgang*, toename, ontwikkeling. Deze heeft dan plaats, wanneer wij door onderwijzing worden opgebouwd.

Terwijl het fondament onbewegelijk blijft liggen, moet het gebouw onzer kennis worden opgetrokken. Wij mogen niet blijven staan bij de eerste beginselen.

God gaf ons Zijn Geest, de groote Verwekker en Bouwmeester van het geestelijk leven opdat wij zouden *weten* de dingen, die ons door God gegeven zijn.

3. In de derde plaats zegt de Apostel hoe de *hoedanigheid* van ons leven moet zijn. Wij moeten *bevestigde*, d.w.z. soliede, degelijke, karaktervaste christenen zijn.

Standvastig wordt de mensch door vastheid van wil ;
de toename in kennis is zaak des verstands ;
de degelijkheid, betrouwbaarheid is vrucht van karaktervorming.

Men kan een groote wilskracht en een scherp verstand hebben ; standvastigheid aan uitgebreide kennis paren, maar deze in dienst stellen van verkeerde doeleinden. Een derde is daarbij noodig : vastheid, degelijkheid, goede hoedanigheid.

Vergeet als christen, de voeding van uw hart niet !

Overvloedig zijnde in hetzelve met dankzegging.

---

de echtelieden zelf kijfden den ganschen dag.

Verbazend gauw was de tijd vervlogen, en Haakse moest zich gereedmaken, naar huis te gaan. Toen pas dacht hij aan het pakje, dat hij nu Sophie overhandigde.

Sophie bracht hem nu aan de boot.

Toen hij afscheid nam, drukte hij haar nog eens de hand en zeide: »Leef wel, mijn kind!«

Nog lang wuifde Sophie aan den waterkant; daarna ging zij met een gelukkig hart terug; zij had haar vader weergevonden! De liefde, die zoo lang had moeten strijden, had eindelijk toch overwonnen.

Toen Haakse thuis kwam, bracht hij de groeten niet over, die Sophie hem opgedragen had. Hij gevoelde iets in zijn hart, dat hem daarin verhinderde. Dat was zijn trotschheid, de boerentrotschheid!

De gang naar den dokter moest steeds weer worden ondernomen. Haakse deed het graag. Waarom? Omdat hij zich verheugde over het uurtje van samenzijn met Sophie. Eindelijk deed hij zelfs de groeten van haar en zeide tot zijn vrouw: »Het is toch eigenaardig, het meisje weet niet, wat zij alles wel doen zal om het iemand goed te geven, wanneer men bij haar is«.

Vanaf deze tijd was een opvallende verandering in de houding van Haakse op te merken. In de herberg liet hij zich bijna niet meer zien. In de familiekring was hij vriendelijker dan anders. Overigens was hij echter veel in zichzelf gekeerd en stil. Het eigenaardigste was nog wel, dat hij zich dikwijls langen tijd in zijn kamer opsloot. Men dacht algemeen in de familie, dat dit een gevolg was van zijn ziekelijke toestand, wanneer hij zich opsloot, meenden vrouw en kinderen, dat hij ongestoord rust wilde nemen. Het deed hem ook klaarblijkelijk goed, want het was, alsof er een heilige wijding op hem lag, wanneer hij uit zijn kamer kwam.

Eindelijk echter viel het zijn vrouw op, dat het bed nooit gebruikt was en wanneer zij hem vraagde: »Hebt gij geslapen?« dan was het antwoord steeds: »Neen!«

Wat zou hij daar toch doen? Op zekeren dag moest zij juist aan den anderen kant van het venster iets verrichten. Geheel toevallig wierp zij een blik in de kamer. Wat zag zij daar? Was het werkelijk waar?

Haar man, de waard van »Het zwarte paard«, zat daar bij de tafel en las de Bijbel! Zijn handen waren gevouwen, en hij was zoo in zijn lectuur verdiept, dat hij zijn vrouw in 't geheel niet bemerkt had.

Stil trok zij zich terug, en een nooit gekende vreugde gevoelde zij in haar hart, dat zij nu een man had, die in den Bijbel las. Zelf was zij reeds geruimen tijd bevriend met het Boek, en toen Sophie eens in een vertrouwelijke ure haar blik op de volle verlossing door Christus gewend had, had zij dankbaar toegegrepen, en haar hart bezat thans den vrede Gods, die alle verstand te boven gaat. Zij wist nu dus van het geheim van haar man; maar daar hij het zoo zorgvuldig bewaarde kon zij het niet over haar hart verkrijgen, den teederen sluier te verscheuren. Te meer verheugde zij zich, dat haar man steeds vaker en langer aan de heldere wateren van het Woord Gods vertoefde, die zulk een liefelijke verandering bij hem tot stand gebracht hadden.

(Wordt vervolgd).

Heel het christelijk leven moet gekenmerkt worden door een overstroomende dankbaarheid.

Heerlijk, wie zoo staat.

Heerlijk wie *dezen* overvloed heeft.

Diè is rijk, hoe arm hij ook zijn moge.

Het heil dat God in Christus schenkt, is zòò groot, zoo volkomen, dat ieder, die daarin leeft, het hart gaat overloopen van dankbaarheid.

Wat zal ik met Gods gunsten *overlaan*,
Die trouwe Heer voor Zijn gena vergelden?

Het hart moest Gods gunsten omzetten in dankzegging. Waar dit proces uitblijft, treedt verval van geestelijke kracht in.

„Overstroomend in uw wandel met dankzegging”.

Hoe kostelijk zou het zijn, wanneer men van *deze* overstrooming wat meer hoorde of las! L.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

De eerstelingen van Samaria.

Joh. 4 : 1—42.

Les voor Zondag 19 Febr. 1928.

Jezus werkte geruimen tijd in Judea en trok door zijn prediking veel volk. We hebben er verleden week al iets van gehoord. Gelukkig was Joh. de Dooper niet jaloersch, als soms menschen hem verlieten om naar Jezus te luisteren. Zoo moest het immers komen. Maar eindelijk besloot Jezus toch om naar 't Noorden van 't land te trekken, naar Galilea.

Gewoonlijk kozen de Joden, die deze reis wilden maken, een omweg. Welke? Waarom? Vertel het.

Jezus *moest* door Samaria gaan. De disc. wisten het niet, maar wij weten nu wel waarom. Daar waren menschen, die verlangend uitzagen naar den Messias.

De reis moest natuurl. te voet worden afgelegd. Weg niet zoo vlak als de onze; heuvelachtig land. Vaak ook losse, mulle wegen. Vermoeiend. Zoo kwam het gezelschap in de vallei tusschen de bekende bergen Ebal en Gerizim. Daar lag Sichar. In deze buurten had Jacob ook meermalen vertoefd; lang geleden. Een akker met een put veroverd. Later aan Jozefs nageslacht toegezegd. Bij die put, op dat stuk land hielden ze stil. Stel u die aankomst voor. Hoe ze overlegd zullen hebben. De disc. weggingen om . . . ; Jezus zich een mooi plekje opzocht of terecht maakte om wat uit te rusten. Hij was moe! [Als gij soms moe zijt, dan kan Jezus u begrijpen. Hij was ook dikwijls moe Hij heeft zichzelf niet ontzien.]

Zoo zat Jezus dan bij de put. Hij rustte zich. Daar kwam iemand aan — een vrouw. Op 't hoofd een kruik. Ze wilde — . . .

Jezus sprak haar aan met een verzoek . . .

De vrouw dacht: „Nu, dat is ook wat vreemds”. En wat ze dacht, zei ze. Vertel v. 9. Jezus' antwoord, v. 10. kan best aldus gezegd worden: „Als gij eens wist, wie Hij is, die tot u gezegd heeft . . . .”

Vers 11 en 12 toonen de verwondering en de overlegging der vrouw.

Jezus toonde haar aan, wat aan haar water ontbrak, door te zeggen hoe 't er mee ging. Wederom dorsten. Heel gewoon, zegt ge. Juist. 't Was wel Jakobs bron, doch maar heel gewoon water. Jezus bedoelde heel iets anders: Den Heiligen Geest. — Voor de ziel — zij heeft daardoor steeds overvloed.

De vrouw begreep het niet. Ze zei: [vertel 15—18].

Daar schrok de vrouw van. Die Man wist alles. En zij had geen mooie geschiedenis. Ze schaamde zich. Ja, Jezus kende ook deze vrouw, evenals Nathanaël, van wien we 14 dagen geleden gehoord hebben.

Zij wilde niet graag verder over haar fam. geschiedenis praten. Ze begon vlug over wat anders. v. 19 en 20.

Jezus was dus in haar oog een profeet. Dan kon Hij ook wel verder met haar over godsdienstige zaken spreken. Hij legde haar uit, dat het er niet op aan komt wáár men bidt, enz. . . . . God is immers niet als wij; heeft geen lichaam van vleesch en bloed. Niet aan een plaats gebonden.

„Ach”, zei de vrouw, „dat kan ik haast niet begrijpen; maar de Messias komt. En die zal ons alles wel duidelijk maken”. Jezus zeide : 26. — Dat kwam haar direct goed voor. Dat kon ze wel gelooven. Hij wist haar heele geschiedenis zoo maar. Hij sprak zoo merkwaardig over God en over 't bidden. Gewis — dacht ze — Hij is 't; en weg . . . . De waterkruik liet ze staan. Wat ze ging doen, zullen we straks zien.

Juist bij 't laatste deel van 't gesprek tusschen . . . . . . waren de disc. gekomen v. 27. Eerst stil. Toen de vrouw weg was: 31.

Maar Jezus had 't eten vergeten. Hij was zoo blij. 't Geluk straalde van zijn oprecht gelaat. Hij had met een arme zondares gesproken. en haar hart was ontsloten voor het heil des Heeren. En in zijn geest zag Hij de andere Samaritanen reeds komen. En Hij zei tot de disc. „Ach vrienden ik had het al heelemaal vergeten, want ik heb een spijs, die gij niet weet”. Vertel wat de disc. dachten. Jezus ging verder (34). En voeg er dan in eigen woorden v. 35 bij. (36—38 verzwijgen we maar, 't hindert niet in de vertelling). „O, wat zal het nog heerlijk worden, mijne discipelen. Maar we moeten nu toch eerst maar wat eten”*.

En toen ze misschien goed en wel hun brood op hadden (we weten niet *precies* wanneer), daar kwamen menschen aan. Wat wilden die? Met Jezus spreken; luisteren naar wat Hij sprak.

Hoe kwamen ze daar zoo bij? Wel, de vrouw had in haar dorp alles verteld. En de menschen hadden direct geloofd, dat die Man de Messias moest zijn. En Jezus wilde ze natuurlijk gaarne verder onderwijzen.

Toen kwamen ze met een verzoek. Een poos blijven. Goed. Een paar dagen.. Drukke dagen. Veel vertellen; antwoorden op vragen ook. Maar ook heerlijke dagen. Velen geloofden. En wat waren ze blij. Vertel, wat ze tot de vrouw zeiden (42).

En wat zal Jezus blij geweest zijn. Menschen tot het geloof brengen en daardoor gelukkig maken, dat wil Hij gaarne. Toen Hij na twee dagen verder ging, was er vreugde in zijn ziel. Hij, die alles wist, wist ook, dat er eens een heele gemeente in deze buurt zou zijn. De eerstelingen van den grooten oogst had Hij zelf mogen binnen halen. Nog had Hij hun niet alles kunnen vertellen. Zijn dood en opstanding moesten nog tusschen beide komen. Maar dit was een hoopvol begin. Verlangende harten hadden den Messias gevonden. K. R.

*) Al staat 't er niet bij, dit moest toch gebeuren. We fantaseeren dus heusch niet te veel.

UIT DE GEMEENTEN.

HAARLEM, Jan. 1928. Geleek het er op, alsof de Kerstdagen voor de Gem. alhier teleurstellingen zouden brengen, onze God heeft ons in die dagen juist blijde dankenstof gegeven. 21 Dec. bereikte ons het teleurstellende bericht, dat onze gel. Voorganger tamelijk ernstig ongesteld was geworden. Toch was Z Eerw. weer in zooverre hersteld, dat wij in de beide morgenbijeenkomsten zijn prediking mochten beluisteren. En bij vernieuwing overstroomde ons de aloude boodschap: „Een kind is ons geboren". Den 2en Kerstdag, direct na de prediking wenschte een hoogbejaarde vrouw, reeds ruim 70 jaren oud, onze Voorg. te spreken, wat tengevolge had, dat zij met haar verloren leven tot den Heiland kwam en de zoolang begeerde rust verkreeg. Christus Triumphator!

Het aangekondigde liefdemaal, om b.g. redenen geleid door een der brs. Ouderlingen, (wel kon onze Voorg. aanwezig zijn) getuigde van een blijde stemming, wat wel hieruit bleek, dat meer dan 50 medeverbondenen hunne medewerking verleenden door uiting te geven van hunne gemeenschap met Christus. Het Kerstfeest met de Zondagsschoolkinderen was opgewekt als altijd. Behalve dat aan hen, die dit onderwijs verlieten wegens gevorderden leeftijd, een bijbel werd uitgereikt waarbij zij elk door onzen Voorg. werden toegesproken, ontvingen alle leerlingen als blijvende herinnering een sierlijke kop en schotel met decoratie betrekking hebbende op het Kerstfeest, en een bordje waarop randschrift: „Zondagsschool „De Kindervriend" Kerstfeest 1927" en met in 't midden den tekst: „De Heere is mijn Herder" of: „Jezus maakt gelukkig" Zondag 8 Jan. n.m. 6 uur was onze zaal en bovendien ook de aangrenzende leerkamer eivol om de 3de jaarlijksche jeugddemonstratie bij te wonen. Wie meent dat de jeugd hier niets heeft, heeft zich van het tegendeel kunnen overtuigen. Het uitgebreide programma op den voet te volgen, voert te ver. Alleen iets over de openbare Catechisatieles. Daar bleek duidelijk, dat onze kinderen tot Jezus en tot de Gem. geleid worden. We merkten uitspraken op van ouderen als: „Wij zijn in onze jeugd ten opzichte van Godsdienstonderwijs tekort gekomen". Aan 't einde werd aan onzen Voorg. en echtgenoote, als de stuwkrachten van ons jeugdwerk, door de aanwezigen met dankbare harten toegezongen: „Dat 's Heeren zegen op u daal" enz. Uit de verslagen op onze jaarverg. bleek een moreele en finantieele vooruitgang. Weer konden eenige steenen bewaard worden voor een ruimer bedehuis. Met vast vertrouwen treden wij het nieuwe tijdperk in. Helpe onze God en al onze medeverbondenen het gestorven leven te willen blijven sterven. Namens de Gem. B.

STAVOREN. Wanneer ik in „De Christen" lees van de wonderen Gods in het zegenen zijner kinderen en het toebrengen van zondaren, dan is dit eene blijdschap des harten. Wij mochten een heerlijk Kerstfeest vieren. Den eersten dag werden wij door onzen geachten br. Voorganger driemaal met onze gedachten naar Bethlehem gevoerd om daar onzen geboren Heiland te aanschouwen in Zijne groote vernedering, opdat er een weg van verhooging zoude geopend worden voor het zich van zijne schulden bewust zijnde zondaarshart. Den tweeden Kerstdag werden wij bij vernieuwing bepaald bij Jezus' geboorte en des avonds werd er feest gevierd met de kinderen. Hoewel er niet zoovele kinderen op onze Zondagsschool zijn, toch hebben wij een heerlijk feest gevierd en mochten ons met de kinderen in Jezus' geboorte verheugen.

Oudejaarsavond werden wij gewezen op het vergankelijke en haastig henenvliegende van alles wat hier beneden is, maar dat de engel zweert bij Dien die eeuwig leeft dat er geen tijd meer wezen zal. Eene eeuwigheid wacht ons allen, de blijde verwachting voor Gods volk, maar het donker vooruitzicht van de wereld. Nieuwjaarsmorgen werden wij opmerkzaam gemaakt op de behoefte voor ons allen om Jezus als onzen Leidsman steeds voor oogen te houden.

Ook mochten wij onze Jaarvergadering houden, waar wij met elkander overdachten de trouw van onzen God, en de zegeningen, die Hij ons heeft geschonken, en wij zeiden het den gezangdichter na: onverdiende weldaden hebben wij van onzen God genoten. Wij mochten een geliefde broeder als Voorganger uit Gods hand ontvangen, die als boodschapper Gods onze harten menigmaal door Gods Woord verkwikt. Wij zagen verdwaalden weer terugkeeren, en zondaars vonden vrede in hunnen Heiland. Ook op stoffelijk gebied heeft de Heere het wel gemaakt.

Nu bidden wij van God, dat wij en dat alle Gods kinderen zoo Gods nabijheid mogen ondervinden dat zij steeds mogen zingen: „Weg wereld" enz. S. VISSER, Scriba.

Secretaris der Gem. is NU: J. W. ZWAAN, Voorstraat, Stavoren.

Voor Jeugd en Jeugdwerkers.

Gewestelijke Jeugdconferentie te 2e Exloërmond.

Leek het aanvankelijk, dat het plan voor dezen Jeugddag, door allerlei moeilijkheden, in duigen zou vallen, toch mocht *het eindelijk gelukken een dag te vinden waarop geen verhinderende* omstandigheden tegenwerkten. Het was Vrijdag 13 Jan. '28.

Tegen drie uur in den middag kwamen de leden der verschillende vereenigingen uit E.-E.veen, Ter-Apel, Weerdingermond, Valthermond opzetten, om in de vriendelijke Baptisten kerk door die van Ex.mond zeer hartelijk te worden ontvangen en begroet. Men had daar gezorgd voor een warm kopje thee, hetwelk zich direct al aandiende als een kleine vergoeding voor de groote reizen.

Aangezien deze gem. herderloos is, sprak Ds. Reiling, die tevens de leider van den dag was, namens de Jeugd van 2e Ex.mond een hartelijk begroetingswoord, nadat eerst met geestdrift was gezongen: „Rijst op, Rijst op voor Jezus'" enz.

Spreker las de vergaderden voor de geschiedenis van de bezetene te Gadara en zijn wonderbare genezing, te vinden in Mark. 5 : 1—20, naar aanleiding waarvan een enkele opmerking werd gemaakt over 't ontmoeten van ons met Jezus. Indien wij Jezus ontmoeten en Jezus ons, dan „gebeurt" er iets. Dit kan niet uitblijven. Ds. Reiling sprak er zijn vreugde en dankbaarheid over uit dat we tot nu toe steeds ervaren hadden dat wij Jezus ontmoeten op onze Jeugddagen en sprak de innige begeerte uit, dat dit ook op dezen dag het geval mocht zijn.

Met overtuiging werd hierna aangeheven: „Er is een Heiland, groot van kracht, steeds bereid" enz.

Ds. Visser bepaalde ons een wijle bij: „Doode vliegen" of liever: „Doodende vliegen". De wijze Salomo schenkt er zijn aandacht aan, dus zal 't voor ons ook goed zijn ze niet gedachtenloos te passeeren. Immers: „Een doode vlieg doet de zalf des Apothekers stinken en opwellen". De Heere beware ons dat wij nooit de positie van „de doode vlieg" innemen en tevens beware Hij ons voor vele doodende vliegen, die ons leven stinkende voor God zoeken te maken.

Evenwel het onderwerp dat deze middagverg. beheerschte en dat tevens op de geheele Conferentie 't stempel zette was: „Jezus in het leven van jonge menschen".

Dit thema was in drie punten gedeeld, over elk waarvan een opstel zou geleverd worden door leden der Jeugdvereenigingen. De eerste vraag dan, die naar voren gebracht werd, luidde: „Waarom hebben wij Jezus in ons leven noodig?" De eerste inleider, Hibbr. Bodewits, is eerder ge eigd om te vragen: „Waarom hebben wij Jezus n i e t noodig in ons leven en dan weet hij niets op te noemen waarvoor en waarom wij Jezus niet noodig zouden hebben. Hij besluit dus: Om en voor alles hebben wij dit noodig. En voor ons stoffelijk welzijn, doch bovenal voor ons geestelijk, ons eeuwig welzijn. Het tweede opstel door Wilhelmina v. d. Ploeg, stelt ons direct voor een geweldig feit, zij zegt: „Evengoed zouden wij kunnen vragen: „Waarom is de zon noodig in de natuur?" Dus zoo onmisbaar de zon is voor alle leven op aarde, in de natuur, zoo onmisbaar is Jezus voor het leven en de groei en ontwikkeling daarvan in ons leven.

Punt 2. „Hoe kan Jezus in ons leven Zijn invloed uitoefenen?" werd behandeld door Marchien Wijnsema. Zij deed duidelijk naar voren komen dat wij ons hebben te geven aan Jezus, zonder eenig voorbehoud. Onze verhouding tot Jezus moet in orde zijn en tevens moeten wij 's Heeren gemeenschap zoeken. Denk aan de zondares aan Jezus' voeten.

Wij ontmoetten in deze verg. Jezus. Wij zagen allen in het gewicht en 't belang van een bewust leven met, door en in Jezus Christus. Ds. Reiling stond o a. in de bespreking van dit onderwerp nog even stil bij punt 3: „Wat zijn de gevolgen van Jezus' invloed op ons leven?" Deze zijn geweldig. Ons leven wordt dan een lofprijzing Gods inplaats van een egoïstisch gewurm. Ons leven wordt een vruchtbaar leven, waarvan wij zelf ook verbazend veel zielsgenot zullen smaken.

Na al het gehoorde en besprokene was 't dan ook waarlijk

een dank-, bid- en belijdenisstonde, die hierop volgde. Degenen, die zich daarin uitspraken, waren aller hartetolk.

De middagverg. werd gesloten om plm. 6 uur en de avondverg. begon weder om 7 uur. In dit tusschenliggende Pauzeuur werd de meegebrachte proviand haar plaats gegeven.

De Avondvergadering liet zich bijzonder teekenen door de gedachte: „Nu en straks“ want Ds. Visser sprak over „Ideaal en geloof“. Het Ideaal-leven is een leven van wat ben ik NU en wat zal ik STRAKS zijn. Echter moet ons Ideaal-leven door 't geloof worden beheerscht. Immers Jezus wil ons ware Idealisten zien worden. Daarom spreekt Hij: „Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en zijne gerechtigheid“. Aan dat Ideaal moeten alle andere getoetst worden.

Ds. Reiling plaatste ons in: „Strijd en Overwinnen“. Nu strijd, straks overwinning. Evenwel wil hij 't ons nog meer zoo voorstellen: Strijd in de wereld, met onszelven en met anderen, doch Jezus is onze ,,Overwinning“. Hij is de kracht Gods, die nimmer beschaamt.

Nog werd ook in deze avondverg. neergelegd de „groet“ van de N. B. J. R. en werd er met nadruk op gewezen dat wij, hoewel we in eigen kring soms weinigen in getal zijn, wij toch als jeugdigen in geheel ons Vaderland een flinke schare zijn. Wij vormen een macht met Jezus als ons groot Centraal Punt.

De Zangvereeniging „Jezus Alleen“ van Em.-Erfsch.veen, het Muziekkorps en het Mannenkoor van 2e Exloërmond deden allen hun best om de vergaderingen het Evangelie in zang en muziek te doen hooren.

Met dank aan God keerden wij huiswaarts en „reisden onzen weg met blijdschap“.

E.-E.v. G. V.

INGEZONDEN.

Uit DE MIJNSTREEK.

Dagen lang hadden we er naar uitgezien, telkens weer er voor gebeden, dat God ons een heerlijk gezegend Kerstfeest mocht geven. En zoo is het ook geworden, er heerschte op ons feest een vrije, prettige geest en we werden ook gezegend, diep in onze ziel. Waren er op ons vorig Kerstfeest een vijftigtal aanwezig, nu waren er ruim honderd, de allerkleinsten nog niet meegeteld. Ze waren gekomen, de broeders en zusters van Roermond, Sittard, Kerkrade en Terwinselen. En vroolijk trokken de stammen op om den Heere een feest te houden. We hadden eerst Kerstfeest met de twintig kinderen der Zondagsschool en daarna met de ouderen. De kerstboom gaf zijn vriendelijk licht, lichtbeelden werden vertoond, er was voor tractatie gezorgd, onze zangvereeniging gaf twee zangnummers ten beste, maar het heerlijkste was wel het oogenblik, toen iedereen het woord kon nemen. De eenvoudige toespraken en getuigenissen van broeders en zusters, sommigen in het afgeloopen jaar bekeerd, zegenden onze ziel meer dan iets anders. We gevoelden hoe goed het is dat broeders ook tezamen wonen.

Gelukkig waren ons een paar lokalen van de Gereformeerde school voor deze gelegenheid afgestaan. Wij zijn dankbaar aan het schoolbestuur en danken onzen God die de harten daartoe neigde. Maar vindt U het eigenlijk wel juist, dat wij voor zoo'n feest van de gunst van anderen afhangen en dat we nog steeds elken Zondag in de woningen van broeders moeten samenkomen?

Het werk lijdt er onder. De ruimte is te beperkt. Vreemden komen niet. De onlangs opgerichte zangvereeniging moet in benauwde kamers repeteeren, onze Zondagsschool wordt ook al in een kamer gehouden.

Werkelijk broeders en zusters, bij al de goede wil van de verschillende broeders, het gaat op den duur niet en het werk lijdt er ernstig onder.

Op verschillende manier hebben we getracht aan een Lokaal te komen. Door de Staatsmijnen te verzoeken een vrijkomend gebouwtje beschikbaar te stellen, doordat een broeder uit het noorden (br. Wiersema) voor ons een beroep deed op den Minister, die indertijd wel eenige toezegging had gedaan. Ook Ds. Reiling was in dezen actief. Niets mocht echter baten. Te huren is hier letterlijk niets. Wij hebben de zaak voor den Heer neergelegd en verwachten dat Hij, die ons steeds zegende, ook in dezen nood zal voorzien. Toch meenen wij U niet onkundig te mogen laten van deze behoefte.

Wij weten zeer wel, dat er veel noodig is in elke Gemeente en meenen dan ook geen beroep te mogen doen op de gemeentekassen. Wij verzoeken de broeders Voorgangers, Ouderlingen en Diakenen der Gemeenten, deze zaak ter sprake te willen brengen en dan niet den zelfden Zondag, maar tegen een volgenden Zondag een collecte aan te kondigen. Zoo kunnen de broeders en zusters er op rekenen, lijdt eigen Gemeente geen schade en wij hebben goede hoop. Vernamen wij niet van een Gemeente waar in één collecte de kosten haast van een heel lokaal werd bijeengebracht?! En, aldus redeneeren wij, waarom zouden die broeders o n s in onze moeilijkheid niet even bereidwillig steunen als eigen Gemeente? De liefde zoekt immers zichzelven niet?

Gaarne zullen wij elke gift, groot en klein, in De Christen verantwoorden. U kunt ze aan elk der onderstaande adressen zenden, doch bij voorkeur aan den penningmeester.

Mogen we U tenslotte nog zeggen dat de grond hier peperduur is, dat bouwen ook van een eenvoudig lokaaltje, veel geld kost, dat onze broeders geen van allen een belangrijke bijdrage kunnen geven?

Natuurlijk doen wij zelf wat we kunnen. De collecten zijn zelfs zeer goed te noemen, maar zonder Uw hulp zien wij geen kans klaar te komen. Wij hebben een lokaal noodig, ook al wijl onze gemeente naar onze overtuiging hier wel een toekomst heeft

Het Bestuur:

JAN R. FIJN, Leerend-ouderling,
Sterrenstraat 6, Treebeek.
K. TEN CATE, Ouderling, (Secretaris)
Heufkenstr. 8, Brunssum.
J. OOSTERLOO, Diaken,
Spoorstraat 4b, Treebeek.
A. POUTSMA, Diaken, (Penningm.),
Sluiterstraat 37, Brunssum.

Heden nam de Heere uit ons midden weg

SIJMENTJE VOORTMAN

in den ouderdom van 33 jaren.

Gedurende drie jaren was zij een getrouw lid onzer Gemeente.

Zij was ook in haar sterven eenswillens met den Heer.

«Zalig zijn de dooden die in den Heere sterven».

Namens de Gem. Deventer
HET BESTUUR.

Deventer, 18 Jan. 1928.

Onze Vereeniging leed heden een smartelijk verlies, door het onverwachte overlijden van een onzer Bestuursleden:

Mej. Sientje Voortman,

in den ouderdom van ruim 33 jaren.

Haar heengaan was vrede.

Namens de Jongedochters-vereeniging «Evangeline».
HET BESTUUR.

Deventer, 18 Jan. 1928.

Abonneert U op „De Christen“.

Adverteert in Dit Blad

Correspondentie.

Wij zullen, voorloopig als proef, De Kindervriend bij twee Nrs. tegelijk verzenden. Dit beteekent vermindering der exploitatiekosten en brengt voor de afnemers geen andere bezwaren mee, dan dat zij hun beste lingen om de 14 dagen kunnen wijzigen. L.

De Ch

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTI

Een Heer, één geloof, één doop. Verschijn

Adres der Redactie:
Ds J. LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen.

Adres voor Administratie:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge.
Postrekening no. 42318.

Levensbelemmeringen in de Gemeente.

Er is op deze aarde voor den waren geloovige in Christus niets grootscher en heerlijker als de Gemeente des Heeren. De wonderbare nieuwe schepping Gods, die door de heilige Engelen eerbiedig bewonderd wordt, en die met biddend verlangen om het geheim er van in te zien, haar aanstaren (1 Petr. 1 : 12), vervult ook zóó de harten van de volgelingen van Jezus, dat zij opgevoed worden tot eeuwigen jubel (Eph. 3 : 21). Ook worden ze tot aanbidding bewogen wanneer zij zich voor den geest stellen dat wonderwerk Gods, dat den vroegeren geslachten niet was geopenbaard, (Gal. 1 : 4) maar nu aan de geloovigen in teekenen gegeven door Zijne heilige Apostelen en Profeten. dat n.l. ook de heidenen «medeërfgenamen» en leden van hetzelfde lichaam en medegenooten Zijner beloften in Christus zijn, door het Evangelie (Eph. 3 : 3—5). Ook zij gevoelen het diep, dat hier wonderen «der genade Gods» te aanschouwen zijn, en komen met Paulus tot den uitroep: «O, diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods!»

De Gemeente van Jezus Christus openbaart nu in haren tijdelijken bestaansvorm een tweezijdig karakter. Zij vertoont een Goddelijke zijde, welke den Heere en Zijn werk siert, en een menschelijke zijde, welk minder heerlijkheid naar voren brengt.

Het ligt in onze bedoeling als thema het tweezijdig karakter der Gemeente te overwegen.

a. de Goddelijke zijde der Gemeente, bij het licht en de onderwijzing der Heilige Schrift, die ons bijzonder gegeven wordt aangaande de Gemeente-stichting, uit welke blijkt, dat de Gemeente van direct Goddelijken oorsprong is. «Vóór de grondlegging der wereld uitverkoren», (Eph. 1 : 4) «geschapen in Christus Jezus, is zij Zijn voortbrenging!» (Eph. 2 : 10). Een verborgenheid is haar oorsprong, haar leven, haar toebereiding en hare voltooiing. „In Christus Jezus“ is zij een „woonstede Gods in den Geest“. (Eph. 2 : 22); de tempel des levenden Gods

ebruari 1928 47ste Jaargang

risten

STE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

t Vrijdags.

Allen één in Christus.

ABONNEMENTSPRIJS bij vooruitbetaling
Voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1,00.
Voor 't Buitenland per jaar f 5,00.

ADVERTENTIES van 1—5 regels 50 ct.
Elke regel meer 10 ct. Bij abonn. volgens tarief

(Eph. 2 : 21; 1 Cor. 3 : 16, 17) het mysticke lichaam van den verhoogden Heere en Zaligmaker in den hemel (Eph. 1 : 22, 23; 4 : 16, 17). Door bekeering en geloof in Zijnen Naam, wordt iemand deze Goddelijke schepping geestelijk „ingelijfd" (Hand. 2 : 28). Deze inlijving kost den ouden, zondigen, uit het stof geschapen mensch zijn vleeschlijk gezind bestaan, terwijl hij overgebracht wordt door God in een hemelsche sfeer en uit de macht der duisternis in het Koninkrijk van den Zoon Zijner liefde (Col. 1 : 13) en maakt hem een nieuw leven deelachtig (1 Joh. 5 : 11—13). Dit „nieuwe" leven heeft zijn oorsprong in God, is geestelijk en eeuwig.

Hoe dat geestelijk leven zich doet kennen, toont Paulus aan in Gal. 5 : 22, 23. Het is een leven welks aard is volmaakte liefde, (1 Cor. 13; Matth. 5 : 43—48; Col. 3 : 14 en elders) volkomen „vreugde" en vrede des harten; volgens den zin van Christus bewaard (Filip 4 : 7) en bevestigd (Jes. 26 : 3); volkomen geduldig of verdraagzaam (Jak. 1 : 2—4; 5 : 8—10). Voorts bezit het de eigenschappen: vriendelijkheid, goedigheid, trouw, zachtmoedigheid en matigheid. Waar in een Gemeente dit geestelijk leven heerscht en de overhand gewint, daar openbaart zich een hemelsche gezindheid; want Geest is leven door den Geest en strekt zich uit naar God-gelijkheid en voltooiïng der heiliging. Als eeuwig leven is het Goddelijk leven vol van waarheid en vrede, in tegenstelling met het vleeschelijk leven, dat vol is van leugen en onvrede (Gal. 5 : 19—21; Eph. 4 : 25—32) — Het leven Gods heeft de Gemeente in Christus! Johannes getuigt: „Wie den Zoon heeft, heeft het leven" [1 Joh. 5 : 12]. Zalig dus de Gemeente die „in Christus Jezus" is. Zij zal leven het leven Gods, des Geestes, eeuwig leven! Dit Goddelijke, geestelijk en eeuwig leven wil nu de Heere Jezus in alle leden der Gemeente opwasbaar maken, dieper doen doordringen tot levensvolheid en tot voltooiïng doen komen, zoodat zij ten dage Zijner verschijning daar voor Hem

staan zonder vlek of rimpel der gevallene aardsche schepping [Eph. 5 : 27]. Dat Hij dit doen zal, hiervan zijn wij zeker [1 Thess. 4 : 24; Phil. 1 : 6]! Zoo verschijnt de Gemeente in Goddelijk licht gezien, groot en voortreffelijk. Zij verheerlijkt God en dwingt de geloovigen tot aanbidding!

b. Richten wij nu onzen blik op de menschelijke zijde der Gemeente, doch in het licht van God, dan is de heerlijke schepping Gods minder verheven grootsch. Dit te moeten konstateeren is droevig en verootmoedigend. Men ervaart zulks wel bij locale of plaatselijke Gemeenten. In het licht van den opgewekten en verhoogden Heiland, is ons wel alle roem, die wij bij God moesten hebben, uitgesloten.

Hieraan ligt het, dat er levensbelemmeringen in de Gemeenten kennelijk zijn.

Dit op te merken en op zichzelven acht te geven, is de algemeene verplichting van alle geloovigen in Christus. Want hier liggen groote gevaren. De zeven brieven aan de Klein-Aziatische Gemeenten (Openb. 2 en 3) kunnen als illustratie dienen om te doen zien hoe er verschillende geestelijke toestanden als levensbelemmering in locale Gemeenten aanwezig kunnen zijn. „Ik heb tegen u", zoo sprak de Heer uit den hemel tegen een eens voortreffelijke Gemeente. En dan noemt Hij enkele oorzaken, die het leven der Gemeente hadden doen zinken, en met een totalen ondergang bedreigden. Tot een Gemeente moest het heeten: „Gij hebt nog slechts schijn-leven, in werkelijkheid zijt gij dood" (Openb. 3 : 1). Hoe treurig en verschrikkelijk! Men kan, gelijk we gezien hebben, den schoonen naam van Gemeente van Jezus Christus dragen en toch geestelijk gestorven zijn! Dit ernstig feit vermaant de geloovigen tot practische behartiging van het Woord Gods: „Onderzoek uzelven, ja, zeer nauw, of gij in het geloof zijt; of kent gij uzelve niet, dat Jezus Christus in u is? tenzij gij eenigszins verwerpelijk zijt" (2 Cor. 13 : 5).

Vele Gemeenten in onze dagen gelijken, wat hun geestelijk leven betreft, op die te Corinthe, aan welke de Apostel Paulus, de stichter dier Gemeente onder tranen schreef: „Ik vrees, als ik kom, dat ik u niet zal vinden, zooals ik (en ook de Heere) het zoude wenschen; dat er niet eenigszins zijn: twisten, nijdigheden, toorn, gekijf, achterklap, oorblazingen, opgeblazenheden, beroerten onder u" (2 Cor. 12 : 20). Bij zulk een verward, zondig Gemeenteleven wordt de roem en eere van God en Christus te schande gemaakt!

Ter onzer zelfbeproeving en bewaring willen wij vervolgens nog op eenige levensbelemmeringen in de Gemeenten opmerkzaam maken.

Wordt vervolgd.

Over Opvoeding.

DE LEEUWENTEMSTER.

Eens kwam ik in een school om inlichtingen over een kind. Bij deze gelegenheid verzocht het hoofd der school mij, eens om te zien naar Frits M. Eigenlijk behoorde dit niet tot mijn »speciale gevallen« (dat waren namelijk de mishandelingen). Integendeel, het was een erge deugniet.

Geen orde, geen respect, geen gehoorzaamheid . .
zijn moeder klaagde zelf steen en been over den benge
Zij wilde hem graag een poos ergens anders zie
opgenomen. Hij was echter nog maar acht jaar ou
In huis scheen het een of ander niet in orde te weze
Hij werd klaarblijkelijk thuis reusachtig verwend . .

—o—

Dus »ik zag er eens naar om«.
Ik vond de familie M., bestaande uit moeder, d
negenjarige dochter en het nauwelijks achtjarige zoontj
thuis. De kamer was wel tamelijk opgeruimd, moede
rookte cigaretten, de kinderen verveelden zich oogen
schijnlijk. Ik zou direct een voorbeeld van de schoon
verhouding tusschen moeder en zoon aanschouwe
»Frits«, riep de moeder, »geef de juffrouw eens ee
stoel«. »Geef ze zelf een«, verklaarde Fritsje kalmwe
Toen wist ik al gauw, wat de klok geslagen ha
Moeder haalde namelijk stilzwijgend zelf een stoel.
Haar klachten over haar ongehoorzame zoon werde
dikwijls door treffende en meteen onbeschaamde ui
roepen van het zoontje onderbroken.
Ten slotte kon ik het niet laten verwonderd t
vragen: »Maar waarom krijgt hij niet eens een flink
draai om zijn ooren ?«
Zij bleef de zachtmoedigheid en het geduld zelf. Z
sprak veel van haar »beroep«, en dat zij niet veel tij
gehad had, om de kinderen te denken en herhaald
steeds weer: »Ik ben te toegefelijk, ik weet het; wer
kelijk bang ben ik voor den bengel, o, wat die nie
alles uithaalt. Ach juffrouw, slaan, dat kan ik niet ove
het hart krijgen«.
Het bleek, dat de vader een deugniet was, die zic
van dit alles niets aantrok, maar reeds lang zijn eige
weg ging.
»Die loeder«, vulde Fritsje deskundig aan. Het k ein
meisje was iets manierlijker, maar klaarblijkelijk ha
ook zij geen onvoorwaardelijk respect voor moeder

—o—

Wij spraken nog een beetje over het een en ander
en eindelijk smeekte moeder M. mij weenend, haa
toch met raad en daad bij te staan en de kindere
onder strenge tucht te brengen. Zij speelde het nie
»met ze« klaar.
Toen ik over allerlei voorstellen die ik gedaan ha
met haar gesproken had, er op wijzend, dat het bij d
kinderen beslist ontbrak aan strenge tucht, gaf zij he
allemaal toe, maar smeekte, alleen de jongen ergens
op het land te zenden voor een tijdje. Zij hield beslis
veel van haar kinderen, daaraan was geen twijfel.

—o—

Geheel aan het einde van ons gesprek vraagde ik
aan de moeder, die de achtjarige »drie turven hoog«
zoo over het hoofd gegroeid was, naar haar »beroep«.
En toen vernam ik verbazingwekkende en interessante
dingen. Zij was . . . leeuwentemster. Acht Bengaalsche
leeuwen gehoorzaamden haar en werden door haar
getemd en den volke vertoond!
Ik leerde dus, dat een achtjarige kinderziel sterker
en ontembaarder zijn kan dan acht Bengaalsche leeuwen.
Is dat nu iets om te lachen of er over na te denken?
Bij leeuwentemmers denkt men toch aan menschen
met een onbuigzame wil, menschen die alles kunnen
»temmen«.
Hoe groot, zoo dacht ik bij deze ervaring, is toch

de kunst, kinderzielen op te voeden, wanneer zulk een schijnbare tegenstelling, zulk een tweevoudige natuur in het hart van den moeder kan zijn.

(Uit »Kindergarten« van Elsa Adam. Fried.)

BEGIN INTIJDS!

„Gij hebt niet hard genoeg geloopen", zeide iemand op het perron tot een man, die de sneltrein, die hij had willen nemen, juist zag vertrekken.

„Ja", antwoordde hij, geloopen heb ik hard genoeg, maar ik ben er niet vroeg genoeg mee begonnen".

—o—

Zoo gaat het vele menschen. Zij denken, spreken, werken voor de een of andere zaak en spannen zich geweldig daarbij in; en toch wordt het doel door hen niet bereikt, zij beginnen niet vroeg genoeg!

Hoe vele vaders en moeders weenen om een verloren kind! Toen het klein was, gaven zij het altijd zijn zin; toen het opgroeide, wilden zij beginnen het op te voeden, maar ach, het ging niet meer, het boompje was te sterk geworden, zij konden het nu niet meer buigen. Zij waren te laat begonnen met hun opvoedingswerk, en de uitkomst was een verloren zoon of een verloren dochter.

N. P. G. B.

De Zending in China.

Zendingstoespraak van Zend. John Bell, gehouden te Haarlem.

Geliefde toehoorders. Het is me een waar genot de Baptisten Gemeenten in Holland weer eens te bezoeken, en broeders en zusters te ontmoeten, waaronder sommige oude bekenden. Zooals velen van u zullen weten, had ik in 1899 het groote voorrecht met mijn vrouw een rondreis door uwe Gemeenten te maken.

Op uw Unievergadering ontmoette ik toen Br. Klickmann van Londen, die ik sedert dien dikwijls heb ontmoet. Slechts weinige dagen geleden bezocht ik hem en zijn vrouw. Zij beiden waren in goeden welstand en verzochten mij hunne hartelijke groeten aan u over te brengen.

De leiders van het Baptiste Zendingshuis laten u eveneens groeten en tevens danken voor 't geen gij doet voor de Zending. Zij hopen dat uw belangstelling in gebed en gave moge toenemen.

Het verblijdt ons allen, dat Zuster Reiling u vertegenwoordigt in de Congo, en wij hopen, dat gij in staat wordt gesteld nog meerderen naar het Zendingsveld af te vaardigen.

Toen ik de laatste keer in Holland was, vertegenwoordigde ik de Congo. Gij allen weet, dat mijn vrouw daar stierf in 1901. Toen ik in 1904 in Engeland terugkeerde wilden de dokters, met het oog op m'n gezondheid, mij niet toestaan naar de Congo terug te keeren. Daar ik echter geen lust had in Engeland te blijven, gaf ik mij voor China.

Misschien herinnert ge u, dat mevrouw Bentley, de dochter van Ds. Kloekers, geboren werd in China. Ds. Kloekers was een der eerste zendelingen van het Baptiste Zendingsgenootschap in China in het jaar 1859. Zoodoende heeft Holland een vooraanstaande plaats in de belangstelling van het B. Z. G. In 1905 hertrouwde ik en in datzelfde jaar voeren mijn vrouw en ik uit voor China.

Als ik terug zie op de meer dan 32 jaren dienst in de Congo en China, is mijn hart vol van dankbaarheid jegens God, voor al de wonderen en de kracht Zijner genade die ik heb mogen zien. Zoowel onder het meest primitieve volk van de Congo, als onder de meest gecultiveerde heidensche naties, is het Evangelie van Jezus Christus nog altijd de kracht Gods om te zaligen een ieder, die gelooft. Jezus en Jezus alleen kan voorzien in de nooden van het menschelijk hart.

Wanneer ik spreek in de Hollandsche Gemeenten, is het niet mijn bedoeling te spreken over de politieke toestand in China. Dat land is thans een ware chaos. Er zijn echter onder al de verschillende partijen zeer bekwame mannen en vrouwen. Wij kunnen slechts tot God bidden, dat het dezen gegeven moge zijn een weg te vinden om gerechtigheid en vrede in hun land te stichten. Eveneens is het onze bede, dat de vooraanstaande mannen in elk land voor al hunne verbindingen met dit groote volk, wijsheid en leiding mogen ontvangen.

Ik hoop in elk der Gemeenten te spreken over een der volgende onderwerpen:

1. De vordering van China aan de Christelijke Kerk;
2. De Kerk, inzonderheid in China en Shensi, zooals ik die ken;
3. De Zending in China en haar contrast met de Chineezen;
4. Resumé van 16 jaren in Shensi, samenvallende met het ontstaan van de Republiek.

Rom. 10 : 14. „En hoe zullen zij hooren, zonder die hun predikt?"

In dit groote hoofdstuk hebben we Paulus pleitende bij de Gemeente voor zijn eigen en voor andere naties. In de Handelingen der Apostelen zien we hem pleitende bij de heidensche volkeren om toch Jezus Christus aan te nemen. Het is zonder twijfel, dat Paulus de grootste zendeling is, welke de Gemeente ooit had. Hier was een man:

1. Welke leefde in Christus en Christus in hem;
2. Welke had een hemelsche hartstocht voor zielen;
3. Welke zijn onderwijs concentreerde rond het kruis, de dood en opstanding van onzen Heere, Zijn verhooging en Zijn wederkomst in glorie;
4. In zijn prediking trachtte hij steeds zijn gehoor te begrijpen opdat zij mochten ontvangen de voor hun passende boodschap.

Met alle ootmoed mag ik zeggen, dat uwe zendelingen Paulus zoeken te volgen, zooals hij Christus volgde. Maar helaas! we schieten veel te kort. Mag ik u verzoeken te bidden voor de zendelingen? Denk er aan hoeveel dank gij verschuldigd zijt, voor de geregelde samenkomsten met geestverwanten tot opbouw van uw geestelijk leven, en denk eens aan hen, die weggenomen zijn van elke verwante ziel en in de eenzaamheid leven.

Ik wil u leeren kennen het terrein waarop ik gewerkt heb: het volk en onze methode om hen met het Evangelie te bereiken.

1. *Het terrein zelf.*

Het B. Z. G. werkt in drie van de 23 provincies van China. Elke provincie is grooter dan België en Holland. Wij hebben Shantung, een kust-provincie, Noord-Westelijk daarvan Shansi, bekend als de martelaarsprovincie, en verder Westelijk Shensi. Het is ongeveer 1200 mijl van Shanghai, en het is de provincie waarin ik gewerkt heb. We hebben twee hoofdstations Sianfu, de hoofdstad, een stad met ongeveer 250.000 inwoners, en San Yuan, dertig mijl noordelijker, een stad met ongeveer 80.000 inwoners.

We zijn verantwoordelijk voor het land uit den omtrek en verder noordelijk tot over een afstand van 250 Eng. mijl. In deze plaats zijn 19 districts-steden en 6000 dorpen. In nog geen 500 van deze worden christenen gevonden.

2. *Het volk.*

De beginnende zendeling heeft niet alleen tijd noodig om de taal te leeren, maar ook moet hij trachten de menschen te begrijpen, alsook hunne gewoonten, opdat hij ze niet beleedige. Indien ge een gast plaats laat nemen aan uw rechter- en niet aan uw linkerhand, ge beleedigt hem. Of indien gij hem een kop thee aanbiedt met één en niet met twee handen, ge beleedigt hem andermaal. Indien ge niet vraagt naar zijn eervolle naam, ouderdom en zijn eerwaarde ouders, ge beleedigt hem wede om. En indien gij hem beleedigt ge kunt hem niet beïnvloeden. Allereerst krijgt de zendeling een indruk van hunne ouderwetschheid. Ge ziet er dingen die er reeds hebben moeten zijn in de dagen van Abraham. De opgravingen in Ur der Chaldeën zijn het geopenbaarde leven zooals het geleefd wordt in het binnenland van China. Deze huizen en binnenpleinen zijn op dezelfde wijze gebouwd. Gij gevoelt als een kind van dezen tijd, dat terwijl onze voorvaderen wilden waren, waren zij beschaafd.

Hier is inderdaad een natie welke gezien heeft de opkomst en verval van Egypte, Assyrië Babylon, Griekenland en Rome, en gij bewondert deszelfs hooge ouderdom en vraagt hoe het zich zoolang heeft weten te handhaven? En gij moet begrijpen dat dit op rekening staat van *het patriarchaal systeem.* De zonen met hun families blijven in één huis, zoolang als de ouders leven. Onverschillig hoe oud de zoon is, hij zal niet ongehoorzaam zijn aan zijn vader. Wij weten echter dat een van onze Evangelisten die reeds grootvader was, naar een buitenstation zou gaan. Hij beloofde te zullen gaan, maar een paar dagen later zeide hij niet te kunnen gaan. We vroegen hem waarom. Hij antwoordde: „Mijn vader wil mij niet laten gaan!" Het familieleven was de instandhouding van het volk. De oude vader had de macht over leven en dood in zijn familie, hij was verantwoordelijk voor hun goed gedrag. De zonen aanbidden hunne voorvaderen tot in het negende geslacht. Daarom wenscht elke familie zonen te bezitten. Een familie heeft soms vijf generaties en bestaat uit 40 of 50 leden. Nu deze oorzaak.

Groote economische moeilijkheden. Ongeveer 90 % leeft op het land. Er is in het binnenland van China geen industrie. Het land is verdeeld in zeer kleine deelen, en het is een worsteling om er van te krijgen voedsel, brandstof en kleeding. Denk u eens in, minder dan een Engelsche acre [4740 M.^{2}] hoe hard die worsteling moet zijn.

Het individualisme. Elke familie heeft haar eigen gemeenschap en zorgt alleen voor haar eigen bestaan en eigen belangen. De menschen zijn zoo in beslag genomen door den strijd om het bestaan, dat zij weinig denken aan het leven van anderen.

Het materialistische hunner beschouwing. Het confucianisme was slechts strijden voor dit leven.

VERVOLGVERHAAL.

Willems heeft gelijk.

Een ware geschiedenis, naverteld door G. B.

10

(Boer Haakse, tevens herbergier van den dorpsherberg, was woedend omdat zijn oudste dochter Sophie Baptist geworden was. Vooral na het spotten der herbergbezoekers was hij als dood voor zijn kind. Sophie kwam in betrekking in de naburige stad. De jonge rijke boer Willem Damberg vroeg haar ten huwelijk maar zij weigerde omdat Willem nog onbekeerd was. De jonge boer vloekte de Baptisten, die hij de schuld van de weigering gaf. Boer Haakse werd ziekelijk en moest meermalen naar de stad, den dokter raadplegen. Toen hij eens voor zijn vrouw een pakje moest mee nemen voor Sophie, en hij van plan was het bij de deur af te geven, haalde Sophie hem binnen, omhelsde hem en verzorgde hem zoo goed en liefderijk, dat hij geheel ontwapend was en allerlei vertelde van huis. Daar vertelde hij er niets van. Van tijd tot tijd sloot hij zich in zijn kamer op, de familie meende, dat hij daar rust nam, maar zijn vrouw ondekte, dat hij tot haar groote vreugde in den Bijbel las. Een lieflijke verandering was bij hem tot stand gekomen).

Kan het ook anders? Is niet het Woord van God naar Zijn eigen getuigenis een levend woord? Moet niet iedereen, die het biddend en nadenkend leest, ervaren, dat het in zijn hart en leven een omvormende kracht openbaart, ja, dat men dan met de kracht van God in aanraking komt?

Het werd met boer Haakse niet beter; alle medicijnen hielpen niets.

Integendeel, het werd steeds erger met hem. Het werd eindelijk zoo erg met hem, dat hij niet meer naar den dokter in de stad kon gaan. Sophie zag tevergeefs naar haar vader uit.

Het kwam spoedig zoover, dat hij in bed moest blijven. Zijn vrouw verzorgde hem zoo goed als het haar maar mogelijk was; maar veel tijd had zij toch ook nog noodig voor allerlei arbeid. Dan was hij alleen met zijn Bijbel. Slechts wanneer hij iemand hoorde aankomen, legde hij de Schrift gauw aan den kant.

Op zekeren dag vraagde zijn vrouw hem: »Lieve man, hebt gij ook den een of anderen wensch? Zeg het maar gerust, indien het mogelijk is, zal het gebeuren«.

»Och ja, een wensch heb ik wel«.

»Nu, zeg het mij dan toch!«

De zieke zweeg en staarde als in gedachten voor zich uit. Het viel hem zoo 't scheen niet gemakkelijk, zijn begeerte uit te spreken.

Nu legde zijn vrouw haar hand op de zijne en herhaalde: »Zeg het mij toch!«

»Ik wilde Sophie graag om mij heen hebben«.

»Die wensch zal vervuld worden. Nu de huisheer weer getrouwd is, kan Sophie gemakkelijk terugkomen«.

Dankbaar lachend zag de zieke haar aan, toen hij zeide: »Laat haar dan direct maar komen!«

Na twee dagen reeds kwam Sophie met een zonnig lachje op het gezicht de kamer, waar haar vader

Bouwen en Bewaren.

DE OFFERS DER GEMEENTE.

Hierover handelde Pred. Kopplin alsvolgt:

Gelijk op het geheim, de ambten en de leden der Gemeente, geven wij ook acht op hare offers. De Stichter toch, de groote Hoogepriester, heeft, terwijl Hij op deze aarde wandelde, onvergelijkelijke offers gebracht, teneinde de Gemeente tot stand te brengen. Zou dan nu de Gemeente ledig uitgaan? Ons geloof zou dan werkeloos zijn, en een geloof zonder werken is dood [Jak. 2 : 17]. Daar God ons eerst heeft liefgehad, betaamt ons wederliefde te toonen [1 Joh. 4 : 19]. Die liefde dringt tot de daad, tot een offer.

Weliswaar de loop der geschiedenis doet opmerken, dat er na de ballingschap van de Joden een gestadige daling in het brengen van offers onder Israël viel te bespeuren, terwijl al meer de cultus zich op een heiligdom concentreerde. De stichting der N. Testamentische Gemeente bracht nog vermindering van offers mede, wegens terzijdestelling van altaar en priesterdom. Hiermede is echter het geheele beloop der verandering niet omschreven. De offerdienst der N. T. Gemeente is tegenover die der O. T. Gemeente niet gedaald, maar verhoogd. Slechts de onvolkomene gestalte van het offer werd allengs terzijde gesteld, opdat het volmaaktere als werkelijk offer, meer naar voren gebracht werde. Het dierlijk offer moest verdwijnen. Niet het doode, maar het levende offer wilde God. Daarom ook heeft onze Verlosser in hoogste zelftoewijding aan het kruis zijn offer den Vader toegebracht. De Gemeente moet daaruit leeren, haar offers Gode te brengen.

Petrus spoorde de geloovigen aan „.... geestelijke offers te brengen, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus" [1 Petr. 2 : 5]. Zulke offers zijn:

1. Het lofoffer der kinderen Gods [Hebr. 13 : 15]. Wie de zondeverzoenende kracht van het bloed van Jezus kent en ervaart, om er door te leven in de heerlijke vrijheid der kinderen Gods te genieten en ten allen tijde Gods gemeenschap mag ervaren, wiens geloof in het lijden bij Christus' kruis sterkte biedt, die zal den naam des Heeren een lofoffer brengen door te belijden en den lof des Heilands te verkondigen. Zulks wordt »de vrucht der lippen« genoemd en is Gode een aangenaam offer.

2. Een weldadigheidsoffer (v. 16), dat niet mag vergeten of nagelaten worden. Petrus beschrijft Jezus als den grooten Weldoener. Zijn geheele zijn was een weldaad. Een gedachtenisteeken der christelijke liefdadigheid voor alle tijden is de »barmhartige Samaritaan«. Jezus zelf legde daar nadruk op met de woorden in Matth. 7 : 12 en 25 : 4. Zoo heeft later Tabea haren Meester juist verstaan, toen zij kleeding vervaardigde voor de weduwen en den bitteren nood verzachtte. Zulk een offer brachten ook de Filippenzensche geloovigen, toen zij Paulus' behoeften bedachten, opdat hij niet bij de zendings- en gemeentezorgen nog voedings- en kleedingszorgen zoude hebben. Voor al Gods kinderen, bijzonder de zusters, is hier een wijd terrein voor zegenrijken arbeid.

3. Het offer des geloofs (Filip. 2 : 17). De geloovigen te Filippi woonden onder een in allerlei gruwelen levend heidensch geslacht. Eens waren zij daaraan gelijk, tot zij door het Evangelie nieuwe

---

lag, binnen. Hij stak niet een, neen, beide handen stak hij naar haar uit, en zijn eerste woord was: »Zwaar heeft de scheiding op mij gedrukt!«

»Nu, vader, wij zijn thans weer vereenigd; ik ben bij u en blijf bij u«.

»Zal dat je niet zwaar vallen?«

»Vader, hoe kunt gij zoo spreken; er bestaat voor mij geen grooter blijdschap, dan hier bij u te zijn«.

Stil gleed een traan langs de wang van de zieke; Sophie echter droogde hem met zachte hand af. O, wat deed dat hem goed! Het was hem, alsof zij een groote schuld van zijn hart afwiesch.

Voor Sophie kwamen nu drie weken van groote verkwikking. Zij had spoedig den Bijbel ontdekt, en het was een der gelukkigste uren van haar leven, wanneer haar vader dan vraagde, hem daaruit voor te lezen. En hoe was zij verwonderd, als hij haar zelfs bepaalde plaatsen vroeg, die zij moest lezen!

Deze schriftgedeelten waren dikwijls gebruikt, ja het was zelfs, alsof er tranen op waren gevallen.

Vooral 1 Tim. 1:13 moest zij dikwijls voorlezen: »Ik die tevoren een lasteraar was, en een vervolger en een verdrukker; maar mij is barmhartigheid geschied, dewijl ik het onwetende gedaan heb in ongeloovigheid«. En dan ook het 15de vers: »Dit is een getrouw woord, en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben«.

Ja, het waren zalige uren, die Sophie lezend en biddend met haar vader doorbracht. Maar er zou spoedig een einde aan komen. Op zekeren dag, nadat de zieke een weinig gesluimerd had, zeide hij plotseling: »Sophie, haal ze allemaal bij mij!«

Sophie deed zooals hij gevraagd had.

Toen de geheele familie rondom het bed stond geschaard, zat de vader overeind en gaf iedereen de hand. Hij had voor allen nog een woord van vermaning. De laatste, die hij de hand gaf, was Sophie.

Luid, alsof hij wenschte, dat allen het zouden hooren, sprak hij: »Sophie, oude Willems heeft gelijk ..... blijf gij deze weg bewandelen ..... o mijn kind. Het moge je ..... in het leven goed gaan!«

Hij viel in de kussens terug.

Door de inspanning, dachten zij allen; maar neen, de ziel was reeds ontvloden aan het lichaam.

Sophie bemerkte het het eerst.

Zij drukte haar vader de oogen dicht, streek nog eenmaal over zijn volle haardos, en terwijl een heete traan op het kussen van het doodsbed viel, zeide zij met plechtige ernst: »Vader, wij zullen elkander weerzien«

—o—

Boer Haakse rustte nu buiten op het stille kerkhof in de schaduw van het oude kerkje

Bijna het geheele dorp was op de begrafenis geweest; allen hadden hem de laatste eer willen bewijzen.

In zijn huis ging nu alles weer den gewonen gang. Zijn vrouw had er aan gedacht, de herberg op te geven; maar haar zoon Hendrik, die nu alles overnam, wilde daar niets van weten.

(Wordt vervolgd).

menschen werden. Nu waren zij, ofschoon eertijds duisternis, licht in den Heere. Hun godvruchtigen wandel deed schitterend licht uitstralen onder hunne heidensche medeburgers. Over zulk een heilig offer was de Apostel uitnemend verheugd. Hij is bereid zich als een drankoffer over hun offer uit te storten, opdat de waarde van hun offer nog verhoogd zou worden. Waarlijk, de wandel in het licht van Gods kinderen, midden in de donkere wereld is een den Heere aangenaam offer!

4. Ook de heidenen zullen een offer worden (Rom. 15 : 16). Als priesterlijke dienaar des Heeren Jezus is Paulus tot de heidenen gezonden. Hij brengt hun de prediking des kruises van Christus als een blijde boodschap. Die boodschap bewees zich voor hen, die geloofden een kracht Gods. Zij werden wedergeboren, vol des Geestes en vertoonden een nieuw leven. De zoo vernieuwde menschen, die voortaan God toebehoorden, Hem wilden dienen, beschouwde de gelukkige Apostel als een aangenaam offer Gode gebracht.

Ieder geloovige is geroepen zulk een priesterlijke offerande aan te brengen. De boden van Christus brengen zoo de uit de wereld geredde Gemeente als een offer aan God.

Hier moet de zendingsgave dienst doen. Paulus evenals alle zendelingen hadden hun werk zonder den dienst der Gemeente niet kunnen uitvoeren. Kunt gij zelf al niet heengaan, help dan door uwe gave anderen uitzenden en verzorgen. Zaai met vaste hand en mildelijk, en gij zult zegen oogsten. Gemeente- vereenigingsen Zendingskassen hebben vele middelen noodig. De Zending geschiedt naar den zin of bedoeling van Christus. Daarom is ook het offer daarvoor gebracht Hem welgevallig.

5. Oprecht, ernstig gebed (Hebr. 5 : 7). Bij onzen Heiland heette bidden ook offeren. Hij wijdde Zichzelven aan den Vader. Weliswaar ons gebed is nog iets anders als dat van Jezus. Nochtans waar ook ons gebed, gepaard met lof en dank, Gode gebracht wordt of de weerklank van Gods stem in de ziel vernomen wordt, daar wordt het recht bidden en smeeken, en een offer der ziel. Wordt vervolgd.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Verwerping te Nazareth.
Wonderen te Kapernaüm.

Luc. 4 : 14—44.

Les voor Zondag 26 Febr. 1928.

Op zijn reizen door Galilea kwam Jezus ook te Nazareth. Herinner met enkele opmerkingen, hoe Hij daar vroeger geleefd had en dus bekend was. Nu een heelen tijd weg geweest.

Veel veranderd. Timmerman — leeraar; ook reeds wonderen gedaan. Iedereen sprak van Hem. Een groep mannen (disc.) bij Hem.

Zoo dan nu weer te Nazareth. Stel u voor de verschillende opmerkingen der dorpsgenooten onder elkander. Spoedig Sabbat. Jezus' gewoonte van der jeugd aan. Nu ook — maar als leeraar.

Ook te N. zou Hij spreken. Allen nieuwsgierig. Wij gaan in onze gedachten ook mee naar de synagoge.

Toen de dienst goed en wel begonnen was, stond Jezus op. De synagogedienaar had de rol van Jesaja uit de kist genomen en aan Jezus overhandigd. Lezen begin van Jes. 61. (Boek = rol). Daarna: Rol dicht en zitten om te verklaren (Joodsche gewoonte). En Jezus maakte duidelijk, dat de tijd voor de vervulling was aangebroken. Vers 21 is natuurlijk niet alles, wat Jezus gezegd heeft. Dan zou v. 22 onbegrijpelijk zijn. Ik neem aan, dat de evangelist bedoeld heeft: De zin van de toespraak was: „Heden enz."

Iedereen had met mond en ooren geluisterd. Nu verbaasd (22); ze konden zich niet begrijpen dat Jezus zoo spreken kon.

Maar Jezus kende hun ongeloovige en booze harten. Hij wist wat er nog gebeuren zou en sprak tot hun waarschuwing nog een woord; v. 23—27. Over deze verzen behoef ik zeker niet te schrijven. De strekking is duidelijk: Die het eerst in aanmerking kwamen stonden er naast. Denk er goed over na en vertel deze verzen in eigen woorden met toepassing op de menschen van Nazareth.

Maar, helaas, dit werd geheel verkeerd opgenomen. Wel begrepen; niet erkend. Teeken den toestand in de synagoge: Booze gezichten; gefluister, gepraat hard op: „Er uit met Hem". Een of twee van de driftigste mannen vooruit. Jezus grijpen; de deur uit; allen mee. Wat wilden ze? Er kwam een boos plan op in hun hart. Nazareth lag hoog: de synagoge stond op een der hoogste punten; even verder ging het bijna recht naar beneden, een steile helling! Daar heen drongen en duwden ze Jezus. Wat? Ja, vreeselijk, ze wilden Hem naar beneden storten en te pletter laten vallen.

Maar . . . zóó ging dat toch niet. Zóó zou Jezus niet sterven en 't was ook zijn tijd nog niet. Er gebeurde iets vreemds. De Nazarenen ondervonden, dat deze Jezus niet alleen spreken kon, maar ook bovenmenschelijke macht had. (Hier betoone men door stem en houding rustige kalmte, die kinderen een daad van stille majesteit van Jezus doet verwachten).

Op eens . . . niemand kon een hand uitsteken. Wellicht waren ze reeds dicht bij hun doel. En daar ging Jezus zoo maar tusschen al die opgewonden menschen door en niemand kon Hem iets doen. De Nazarenen stonden verbaasd. Helaas zij bekeerden zich niet van hun boosheid. En Jezus ging weg.

Jezus ging naar Kapernaüm en bleef daar een mooi tijdje. Waarschijnlijk was Hij reeds eerder daarheen verhuisd. Matth. 4 : 13. V. 31 „Sabbatdagen" wijst op een verblijf van meerdere weken. Hij legde geregeld de Schriften uit.

Eens was er in de synagoge . . . (33). Vertel maar verder. Let er op dat de bezetene Jezus kende als „de Heilige Gods".

Dit voorval maakte een geweldigen indruk, 36 en 37.

Uit de synagoge met Simon Petrus naar huis. Vertel wat daar gebeurde.

De laatste verzen mogen niet uitvoerig verteld worden. Dat zou verwarring kunnen brengen. Men vertelle, dat reeds dienzelfden avond, alle menschen die zieken hadden, Jezus bijna bestormden, en dat Hij het o, zoo druk had met hen te helpen; meer niet. En nog alleen 42—44. Den volgenden dag wilde Jezus vertrekken, maar de menschen wilden Hem wel vast houden. Hij liet zich

echter niet bewegen, want Hij moest ook in andere steden het evangelie van het Koninkrijk Gods verkondigen.

K. R.

UIT DE GEMEENTEN.

's-GRAVENHAGE. Niettegenstaande wij ons verblijden in het heden, is het een voorrecht de in het verleden genoten zegeningen eens weder voor onzen aandacht te zien geplaatst. Daartoe was de gemeente alhier den 18 Januari j.l. tezamen gekomen. Vreemd deed het aan de geschiedenis der gemeente, tot dusverre — schier ononderbroken — telken jare weder door denzelfden broeder, ditmaal door den tegenwoordigen Secretaris te hooren weergeven.

Br. de Wit, wij gedenken u en uwen arbeid in- en voor de gemeente verricht met dankbare erkentelijkheid!

Het jaarverslag van den Secretaris, een algemeen overzicht gevend van het in 1927 als gemeente doorleefde, stemde tot dankbaarheid aan onzen God. De Heere spaarde onzen broeder, Ds. J. Jeronimus, en gaf hem lust en kracht tot geregelde voortzetting van den arbeid. Het bestuur, tot 10 leden uitgebreid, diende de gemeente zoowel op geestelijk, alsook op stoffelijk terrein naar vermogen. Moge een en ander strekken tot opbloei van- en tot toevoeging aan de gemeente, opdat zij moge zijn een sieraad voor haren Heer.

Het jaarverslag van den Penningmeester getuigde van een geven uit liefde tot den arbeid, zoodat over 1927 een batig saldo mocht worden geboekt.

Voorts werd verslag gegeven van den toestand der verschillende vereenigingen, waarin, ofschoon een enkele sombere bladzijde niet werd verzwegen, over het algemeen een danktoon werd beluisterd. God sterke ook de in het vereenigingsleven werkzaam zijnde broeders en zusters en vervulle hen met Zijne liefde!

Zoo mochten we als Gemeente getuigen: „De Heere heeft ons tot hiertoe geholpen; de Naam des Heeren zij geloofd" en daarom, boeders en zusters:

Komt moedig voortgetreden, Een Gids gaat aan onz' zij,
Die, wank'len onze schreden, Staat met Zijn hulp nabij.

Met broedergroet en heilbede voor het werk onzer Gemeenten
's-Gravenhage, Januari 1928. M., 2e Secr.

MIJNSTREEK. Geliefde brs. en zrs. in Christus. Niet willende dat ge ons zult vergeten, laten we nog eens iets van ons hooren, en wel dit: Zondag 8 Jan. hielden we onze Jaarvergadering ten huize van een onzer broeders te Brunssum. Na een kort inleidingswoord naar aanleiding van Deut. 8 : 18 van onzen br. ouderling J. R. Fijn, hoorden we het verslag van den Secr. dat in 't kort hierop neerkwam, dat onze gem. 3 leden was aangewonnen, 4 leden (waarvan 2 te 's-Gravenhage en 2 te Valthermond werden gedoopt) werden de gem. toegevoegd, terwijl 1 lid van elders tot ons kwam. Twee leden moesten we wegens hun ongestadigen levenswandel uitsluiten. Hoewel het ons zeer bedroefde, meenden we toch ook in dezen getrouw te moeten zijn. Verschillende pogingen werden gedaan om een vergaderlokaal te krijgen, doch tot nu toe zonder eenig noemenswaardig succes. We hopen en bidden, dat hierin spoedig verandering moge komen; het gaat zoo niet meer: onze gem. wordt te groot om in een woonkamer samen te kunnen komen. Onze Penningmeester was alhoewel niet voldaan, toch zeer goed tevreden. Eenige meubelen werden aangeschaft, die we straks in ons kerkgebouw ook kunnen gebruiken. De samenkomsten des Zondags, zoowel als de bidstonden des Woensdags, worden zeer goed bezocht. Er heerscht een goede geest.

Broeders en zusters, bid met- en voor ons, dat God zelf onze Leidsman moge zijn en blijven, daar wij van zooveel verstoken zijn. Komt voorwaarts in den Heil'gen Strijd!

Namens de gem., K. TEN CATE, Brunssum.

WINSCHOTEN. Vorige verantwoording Bouwfonds f 112,50. Nog ontvangen van E. S., Paterson N. J., N.-Amerika 8 Dollar (f 20,—). Thans na het zenden der circulaire „Boontjes poten" samen ontvangen f 132,50. Hartelijk dank ook de laatste zender. Maar zal deze broeder werkelijk de laatste helper zijn? Wie wil ons kerkje, dat wij over eenigen tijd hopen in gebruik te nemen verder uitrusten met noodzakelijke meubelen? Het is des Heeren werk!

Penningmeester is T. Meijer, St. Vitusstr. 12, Winschoten.

Voor Jeugd en Jeugdwerkers.

Jeugddag van den Ring Drachten op 26 Jan.

Zooals aangekondigd was, opende de leider Ds. A. Barendregt van Harlingen, om precies 3 uur de middagvergadering op de gewone manier. Alle aanwezigen — voornamelijk uit Drachten, Bergumerheide en Haulerwijk — heette hij hartelijk welkom, speciaal den afgevaardigde van den N. B. J. R. Ds. J. Hekhuis van Muntendam; de leider voelde zich door diens aanwezig-zijn zeer geëerd. Leeuwarden was zonder kennisgeving afwezig.

De toespraak van br. A. P. Barendregt — nu niet als dominee, maar als „jongmensch" — handelde over de edelmoedigheid en zelfoverwinning van den jongen David, niettegenstaande de verleider, hier in den persoon van Abisaï, hem influisterde, dat hij zijn vijand Saul, straffeloos van 't leven kon berooven; lees hiertoe 1 Sam. 26.

De N. B. J. R. sprak door Ds. J. Hekhuis over 't onderwerp: „Jezus voor de Jeugd"; door hem werden we vooral bepaald bij Obadja, die vroom was vanaf zijn jeugd, want van hem staan geschreven de woorden, door hem zelf getuigd: „Ik uw knecht nu vrees den Heer van mijn jonkheid af" (1 Kon. 18 : 12e). O, Heiland, geef dat alle jongelieden van heden en van alle tijden dat in hun later leven kunnen zeggen!

Door een jonge zuster uit Drachten werd een opstel geleverd over „De bekeering van Saulus"; wat een tegenstelling toch tusschen de gezindheid voor en na de bekeering: tegen Jezus — vóór Jezus. Een andere zuster uit Drachten deed nog een leerrijke voordracht, strekking: „Berust in uw lot" en die van de geschiedenis „Kreupele Tom", die de leider ons vertelde naar aanleiding van de voordracht: „Met al onze lichamelijke zwakte kunnen we altijd nog wel iets voor Jezus doen". Verder verleende haar medewerking de Bapt. mandolineclub „Philharmonie" van Haulerwijk, zoowel in deze eerste als in de tweede vergadering. Br. S. Houkes, eveneens uit laatst genoemde plaats, sloot precies 5 uur met dankgebed en tegelijk met zegenbede over 't vervolg en einde van dezen jeugddag. Deze eerste vergadering was inderdaad goed geslaagd: gezellig, ernstig en opbouwend. Eere worde God toegebracht!

Van 5—6 uur duurde de theepauze en in dezen tijd kon ieder gebruiken, wat hij meegebracht had aan proviand. Verschillende vrienden en vriendinnen, broeders en zusters in Chr. werden begroet en de hartelijke groeten meegegeven, enz. enz., we weten wel, hoe 't in de regel in zoo'n pauze toegaat.

Weer precies op tijd: 6 uur, opende br. Barendregt de avondvergadering. God weet, welke vurige gebeden door ieder persoonlijk tijdens 't openingsgebed van den leider tot zijn troon zijn opgezonden. In deze tweede vergadering hoorden we eenige ernstige voordrachten, 1 uit Bergumerheide, 1 uit Haulerwijk en 2 uit Drachten, de laatste gedaan door nog al jonge „mannen". De dochter van de leider van de ontvangende vereeniging zong ons 't lied: „Steun mijn moede hart, Heer" enz. Ook nu werden eenige opstellen geleverd: „De rijke jongeling", door een jonge dochter uit Drachten, vooral de woorden: „Eén ding ontbreekt u" werden op den voorgrond geplaatst; wat ontbreekt u? mij? Laat uw (mijn) ziel antwoorden.

„Halfheid" was 't opstel van een jongen broeder uit Haulerwijk, dit lokte nog al eenige gedachtenwisseling uit: „opdat de mensch Gods volmaakt zij, tot alle goed werk volmaakt toegerust".

Naar aanleiding van 't gesprek van de Heer Jezus met de aanvankelijk-voor-de-massa-bevreesde Nicodemus over de wedergeboorte hield een jonge boeder uit Bergumerheide een opstel met titel: „De nieuwe geboorte": wie gelooft in deze moderne wereld eigenlijk nog aan de door de Bijbel gestelde eisch: wedergeboorte, de grondige en totale verandering van iemands gezindheid? U? Dank dan God door uw Heiland, Christus. — 't God-welgevallige slot was het getuigenis van enkele jongbekeerden over de liefde van den Zaligmaker voor hen en hun liefde tot Hem, de dankgebeden van eenige jonge broeders en 't slotgebed van den gastheer br. S. Veltman. Na 't zingen van 't vers „Hoe zalig is het volk dat naar uw klanken hoort" ging de vergadering uiteen.

Allen durven, naar ik meen, te getuigen:

„De Heer was in ons midden".

Vader, geef dat er vruchten gezien worden. Heilige Geest, breek door in aller hart!

Dat er meer van zulke dagen georganiseerd worden!

H. T. J.

MEDEDEELINGEN

HAULERWIJK.

De Gemeente Haulerwijk heeft onder biddend opzien tot haar hemelschen Vader, den heer Ds. A. P. Barendregt te Harlingen, tot Voorganger beroepen.

Haulerwijk, 26 Jan. '28. De Secr. L. JANSMA.

ROTTERDAM.

Secretaris der Gemeente Rotterdam is:
br. R. SISSING, Schoonebergerweg 22a.

Secretaris der Gemeente MUNTENDAM is thans: br. A. FABER, Scholthuizen te Veendam.

Van den Zendingspenningmeester.

ZENDELING BELL.

Vriendelijk verzoek ik de Gemeenten waar Zendeling Bell geweest is, mij spoedig de collecten van dien avond te doen toekomen.

Tevens verzoek ik de Gemeenten mij ook dit jaar voor 1 April de zendingsgelden te doen toekomen. Dringend wordt verzocht mij geen gelden te zenden bestemd voor Zendingsgenootschappen in Nederland, b.v. *Nederl. Zendingsver.* of *Zending onder Israël.*

Utrecht, Rijnlaan 128bis A. H. ZERBST,
Giro 68108. Zendingspenn.

CORRESPONDENTIE.

M. Nienhuis, Muskatine, Iowa. Uw schrijven ontvangen. Zal ab.geld doorzenden, zoodra het in mijn bezit is. U gelieve het voortaan te zenden aan de Administratie: H. de Jonge, Nieuw Weerdinge. — Den Heere bevolen! oud-Groninger. E.-R.

Zondag 29 Januari ontsliep in haar Heer en Heiland dien ze meer dan 50 jaren getrouw diende onze geliefde Zuster de Wed.

SAARTJE BOITEN-Snijders

in den gezegenden ouderdom van bijna 85 jaar.

Zr. Boiten het oudste lid onzer Gemeente was een moeder in Israël. Hoewel ze gestorven is leeft ze in onze harten voort.

Namens de Bapt. Gem. Muntendam.

Muntendam, 29 Jan. '28.

Onze Vereeniging leed heden een smartelijk verlies door het overlijden van onze geliefde Zuster

Hendrikje Bakker
geb. Visser.

Haar blijmoedige getuigenis dat haar anker in Jezus vast lag, trooste ons in dit smartelijk verlies.

Onze Zuster is thuis. De gedachtenis des rechtvaardigen zal in zegening zijn.

Namens de Vrouwenver.
HET BESTUUR.

Stavoren, 23 Jan. 1928.

Heden ontsliep in haar Heer en Heiland na een geduldig gedragen lijden mijn geliefde Echtgenoote en der Kinderen zorgdragende Moeder

Hendrikje Visser

in den ouderdom van 61 jaar en 3 maanden.

Zwaar valt ons dit verlies doch de wetenschap dat zij bij haar Heer en Heiland is en juicht voor den troon lenigt onze diepe smart.

Uit aller Naam
ABE BAKKER.

Stavoren, 23 Jan. 1928.

Harlingen, 29 Jan. '28.

„Vaartwel!"

Ondergeteekende, aan boord s.s. Berendgaria Southampton (Eng.) 1 Februari 1928, roept alle medeverbondenen in Christus in Nederland toe, bij zijn vertrek naar Amerika: Vaartwel, tot wederzien, zij het hier, of aan de Godsrivier!

JOHAN DE JONG.
Nieuwstraat, Harlingen.

Heden overleed in haar Heer en Heiland na een geduldig en blijmoedig gedragen lijden in de vaste wetenschap dat haar anker bij Jezus vast lag onze geliefde Zuster

Hendrikje Visser
Echtgenoote van Abe Bakker.

Dat de Heere onze Broeder en Kinderen sterke en trooste in deze zoo zware slag. Wij staren haar na in de blijde verwachting straks weer met haar hereend te worden.

De Gem. van ged. Christenen te Stavoren.

Stavoren, 23 Jan. 1928.

HERMANUS KROMHOUT
en
MAAIJKE KOUDENBURG

hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats hebben op Donderdag 9 Februari a.s.

Vlieland, 25 Jan. 1928.
Dorpstraat 23.

Correspondentie.

Br. H. te W. Ga met Uw schrijven accoord. De Adm.

No. 2013 VRIJDAG 10 Februari 1928. 47ste Jaargang.

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

Een Heer, één geloof, één doop. Verschijnt Vrijdags. *Allen één in Christus.*

Adres der Redactie:
Ds. J. LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen.

Adres voor Administratie:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge.
Postrekening no. 42318.

ABONNEMENTSPRIJS bij vooruitbetaling
Voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1,00
Voor 't Buitenland per jaar f 5,00.

ADVERTENTIES van 1—5 regels 50 ct.
Elke regel meer 10 ct. Bij abonn. volgens tarief

Levensbelemmeringen in de Gemeente.

(Vervolg).

Gods Woord en de ervaring in het practische leven toonen ons aan, dat er levensbelemmeringen in de Gemeente veroorzaakt kunnen worden:

1. Door den God dezer eeuw. Satan, de groote aartsvijand der Gemeente, heeft het immers herhaaldelijk beproefd, Gods werk in de geloovigen te verwoesten. En wij hebben gezien in hoe talrijke gevallen, wanneer „menschelijke" verantwoordelijkheid in geding kwam, dat het hem gelukt is. Is satan ook reeds door Jezus' verlossingswerk op Golgotha een overwonnen vijand, hij houdt zich toch niet stil, maar roert zich onafgebroken om en in de Gemeente en tracht zijn verstorend en verwoestend werk uit te voeren, terwijl hij onkruidzaad onder de tarwe zaait, d.w.z. het reine met het onreine, het goddelijke met het ongoddelijke vermengt. Naar dienzelfden regel, dat het hem gelukt, verdwijnen dan liefde, vrede, lijdzaamheid, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid en reinheid uit het gemeenschapsleven der geloovigen.

—o—

Het geestelijk leven kan in een Gemeente belemmerd worden

2. Door de dienaren van Jezus Christus. Laat er zich wel iets heerlijkers en grootscher denken dan een boodschapper van Jezus Christus te mogen zijn? Het Woord Gods is vol van lof er over en over de bediening er van. [Jes. 52 : 7; 1 Tim. 3: 1; 4 : 17; 1 Thess. 5 : 12, 13 etc.] Door God zelf uitverkoren en met bijzondere geestesgaven toegerust, werden zij bestemd om als Apostelen, Profeten, Evangelisten, Herders en Leeraars de heiligen te dienen, tot hunne volmaking, tot het werk der bediening, tot opbouwing des lichaams van Christus [Eph. 4 : 11, 12]. Hoe verschillend ook hunne diensten wezen mogen in de Gemeente, de Heere gebruikt hen allen! Kinderen Gods moeten de dienaren van Christus dus niet indeelen in Predikanten eerste, tweede en derde soort of graad. Van de zendboden van Christus wordt alleen vereischt, dat zij trouw zijn [1 Cor. 4 : 1—5].

Hoedanig nu de „geestelijke" bedrijvigheid der gezondenen Gods en Voorgangers in het werk des Heeren behooren te zijn daarover schrijft Paulus in 1 Tim. 3 : 2—7 en in Tit. 1 : 7—9. Waar deze geestelijke eigenschappen een gezant van Christus niet versieren, daar zal door zijn persoon het goddelijke leven in de Gemeente belemmerd worden! De levensbelemmering zal zich kenmerken bij het onderling of gemeenschappelijk verkeer der gemeenteleden. Hoe zoo de Voorgangers en leidende broeders het geestelijk leven eener Gemeente kunnen belemmeren, daarvoor leveren ons de H. Schrift en onze ervaringen genoegzame bewijzen. Ik herinner slechts aan Paulus en Barnabas, in strijd over den helper Johannes Markus [Hand. 15 : 36 , 39] en aan Paulus en Petrus in den strijd over hun verhouding tegenover de wet [Gal. 2: 11—17]; aan Hymeneüs en Philetus, die niet bij de leer van Christus volhardden [2 Tim. 2 : 18]; aan Demas, die de tegenwoordige wereld weer liefgekregen had (2 Tim. 4 : 10; aan Judas Iskarioth, die Apostel was, doch zijn Meester aan de vijanden door verraad overleverde. En als bijzondere belemmering noemt Petrus nog de gewinzucht, de heerschzucht etc. (1 Petr. 5 : 2, 3).

—o—

Het geestelijk leven eener Gemeente kan belemmerd worden

3. Door de leden zelf. Kinderen Gods behooren in alles de leer des Heeren te versieren (Tit. 2—10). Zij kunnen zulks, wanneer zij naar den Geest wandelen (Gal. 5 : 16). Doen zij dat niet, dan volbrengen zij „de werken des vleesches", waardoor dan het geestelijk leven in de Gemeente zeer belemmerd wordt. Benevens de 17 werken des vleesches, die Paulus ons in Gal. 5 : 19 v.v. opsomt, als: „echtbreuk, hoererij, onreinigheid, ontuchtigheid, afgodendienst,

toovenij, vijandschap, twist, jaloerschheid, toorn, tweedracht, verdeeldheid, nijd, moord, dronkenschap, brasserijen en dergelijke", wordt het geestelijk leven in zijn ontwikkeling en openbaring belemmerd, en verslapt zoo iemand ook in 't gebed, in de breking des broods, de gemeenschap en trouwzijn aan de gezonde leer. Hierbij hielden zich echter wel de eerste christenen (Hand. 2 : 41—47). Zij behooren daarom tot de sterksprekende voorbeelden van persoonlijk christendom!!

Verder kan het geestelijk leven in de Gemeente belemmerd worden vanwege het „verlaten der eerste liefde" door de leden; wanneer zij naar blood menschelijke, verhevene dingen streven, wanneer zij de natuurlijke eigenschappen (b v. kennis en kunst hooger schatten in 's Heeren dienst) dan de beoefening der geestelijke gaven, of wanneer hun godsdienstig leven in uitwendigheden verloopt, of een wettisch leven wordt.

Al deze afwijkingen uit de evangelische banen voeren tot de „vleeschelijke" gezindheid en tot scheuringen en hatelijkheden. Waar nu in eene Gemeente des Heeren zulk een gedrag en toestand zich voordoet, daar verdwijnt iedere Goddelijke of hemelsche gezindheid, en daar zal de Heere zich weldra van zulk een Gemeente afwenden!! Doch voor Hij heen gaat klinkt uit Zijn mond: „bekeer u"!

Ik eindig met de ernstige woorden Gods, door onzen verhoogden Heere tot de Gemeente gericht: „Die ooren heeft om te hooren, die hoore, wat de Geest tot de Gemeenten zegt" (Openb. 3 : 22) en: „Bekeer u" (Openb. 3 : 3).

In een volgend no. — D.V. — nog iets over de voltooiing der Gemeente. N. v. B.

De tweede bekeering.

In m'n vorig artikeltje over dit onderwerp stelden we reeds vast, dat letterlijk genomen, van een tweede bekeering geen sprake kan zijn, maar dat het evenwel zeer begrijpelijk is, dat men tot een dergelijke benaming komt. Immers daar waar de bekeering meer middel dan doel wordt, daar blijkt het, dat men de rechte blik op de bekeering óf verloren, óf nimmer gehad heeft. De bekeering mag nimmer enkel middel tot zaligheid, vrede en rust; of garantie- en toegangsbewijs voor den hemel worden. Een dergelijke bekeering is rijker aan zelfzucht dan aan zelfverloochening; in haar is een te veel aan handhaving en een te kort aan kruisiging van het «Ik».

Neen, een bijbelsche bekeering is meer. Die is: *a.* de heenwending tot God; *b.* de afwending van de afgoden; *c.* de overgave aan God; en *d.* de verwachting van Christus uit de hemelen.

«En hoe gij tot God bekeerd zijt van de afgoden, om den levenden en waarachtigen God te dienen, en Zijnen Zoon uit de hemelen te verwachten» (1 Thess. 1 : 9, 10).

Daar zien we dus duidelijk, dat de bekeering nimmer zich tot een dag of moment van het verleden bepaalt, maar dat zij heel het leven bestrijkt en een voortgezette daad wil zijn.

En dat laatste nu bedoelen de menschen veelal die spreken van een tweede bekeering.

Zij hebben het leeren zien, 't is hun als een openbaring geweest, dat hun bekeering niet «af» is.

Zij gaan zichzelve bepaalde eischen stellen, die misschien in de volgende punten vervat kunnen worden:

1. Onmiddellijke loslating van elke erkende zonde of verdachte neiging;
2. De algeheele overgave van geheel het wezen en zijn aan Christus, en dat niet slechts als de Heiland, maar ook als de Meester en Heere;
3. Geloovig aangrijpen der beloften en der kracht Gods ten behoeve van een heilig leven;
4. De vrijwillige dooding des eigen- en ik-levens, opdat God zij alles en in allen;
5. De innerlijke vernieuwing en reiniging des gemoeds;
6. Afzondering voor God tot heiliging en dienen.
7. De vervulling met «Kracht» en den Heiligen Geest.

In deze zeven punten is zoowat alles vervat, wat men met een tweede bekeering bedoelt. En ik denk wanneer we ze een voor een eens aandachtig beschouwen, dan zullen we moeten toegeven, ook al zouden we persoonlijk aan een andere formuleering de voorkeur geven, dat er veel in is, dat onze biddende belangstelling verdient.

Het kan dan ook heusch geen kwaad, dat we onze bekeering eens aan deze punten toetsen en onderzoeken hoeveel daarvan in onze bekeering terug gevonden wordt.

Neen heusch, het gevaar is heelemaal niet denkbeeldig, dat wij van de bekeeringsopenbaring, de bekeeringsdaad, de bekeering zelve maken. Een echte bekeering is nu eenmaal een zaak van aanrijpen en uitgroeien. Vandaar dat ook de bekeeringsdaad, de bekeeringsopenbaring, ik bedoel daarmede het tot overgave komen, een zekere rijpheid vereischt. Een onrijpe bekeering, een geforceerde bekeeringsdaad, baart teleurstelling en kan in het zieleleven van den betrokkene een stoornis verwekken, die óf slechts in verre toekomst, door allerlei smarten heen, óf in 't geheel niet weer hersteld kan worden.

Met dergelijke onrijp-bekeerden, naderhand «afvalligen», is dikwijls heel weinig te beginnen. Er is door ruw, ontijdig ingrijpen en forceeren, veel in zulke zielen verwoest.

Vooral bij onbekende personen is peilen bij de bekeering geboden. Duizendwerf liever geen z g. bekeering, dan een onrijpe bekeering. De bekeering moet blijven een Gods-wonder, een wonder Zijner genade. Het «menscht» dikwijls te veel in de bekeeringen. Het moet blijven: «Soli Deo Gloria», ALLEEN God de eere. Ons willen is in hoogste instantie, slechts het willen dat Hij werkt.

Bekeering eischt ook een zekere atmosfeer. Ik geloof niet, dat onder alles door maar menschen bekeerd worden, of . . . . de bekeeringen zijn er dan ook naar.

Ik herinner mij een geval van iemand die in de plaats waar hij vandaan kwam zonder meer voor bekeerd door ging; in een andere plaats, onder andere christenen gekomen, was er echter geen sprake van dat de persoon durfde zeggen bekeerd te zijn. Kijk zoo iets moest eigenlijk niet mogelijk zijn. En zoo iets zal ook niet meer voorkomen, wanneer direct in de (eerste) bekeering wordt opgenomen, wat ernstige christenen naderhand in de tweede bekeering willen verwerken. De H. Geest leere ons de dingen recht te verstaan en . . . . recht te willen.

H. v. d. S.

De offers der Gemeente.

Vervolg.

6. Het offer van geheel ons lichaam (Rom. 12 : 1 de gewichtigste bewijsvoering). Wij zijn verlost, opdat we naar geest, ziel en lichaam God verheerlijken zouden. De gedachte, het lichaam is niet geschikt daarvoor, is niet door Gods Woord ingegeven. (Zie 1 Cor. 6 : 19 en 20; 15 : 37 en 38). Paulus kende dit raadsbesluit Gods. Daarom vermaande hij allen: Ik bid u dan broeders door de ontfermingen Gods, dat gij uwe lichamen stelt tot een levende, heilige en Gode welbehagelijke offerande. In de ure der bekeering, toen Christus ons in het diepste van ons wezen aangreep, om van daaruit ook het lichaam met al zijn bewegingen onder Zijn beheersching te nemen, nam de Heere ook het lichaam. Nimmer mogen de leden wapenen der ongerechtigheid zijn, maar moeten in den dienst van Christus gesteld worden (Rom. 6 : 12, 13). Immer teruggave van ons lichaam aan den Heere is het einddoel van alle heiliging.

Zulk een offer kan alleen hij brengen, die niet meer wereldgelijkvormig is. De levensvorm der wereld is het lichaam te stellen tot een werktuig om de begeerlijkheden des vleesches na te jagen, veel geld te verzamelen en de bewondering der menschen te verwerven op verschillend gebied.

De ware geloovige denkt en handelt anders. Over fijnproevers, die hun buik tot een God maken en over hen, die de wereld-mode najagen spreekt de Apostel in Filip. 3 : 18 en 19 een oordeel uit.

Veelmeer is de eisch te worden door de vernieuwing des gemoeds (Rom. 12 : 2). Deze vernieuwing werkt God in ons uit, voorzoover wij Hem ons leven wijden. Laten wij na Hem te gehoorzamen, dan houdt de vernieuwing des gemoeds op. Wij worden dan eenvoudig ongeschikt om Gods wil te onderscheiden. Slechts hij, die dagelijks zijn lichaam opnieuw ten offer brengt, kan onderscheiden welke de volmaakte wil van God is en wat uit den booze is.

Hier vangt de strijd aan, van welken in 1 Cor. 9 : 27 gesproken wordt Paulus moest zijn lichaam bedwingen, gelijk men een vijand afweert en dan voert hij dien bedwongen vijand gevangen weg en dwingt hem tot dienstbaarheid onder de heerschappij des Geestes. Dat beteekent niet zelfgekozen pijniging en plagen van het lichaam. Hij verstond wel wat het zegt: «Al ware het, dat ik mijn lichaam overgaf, opdat het verbrand zou worden en had de liefde niet, zoo zou het mij geen nuttigheid geven» (1 Cor. 13 : 3). Op de doorgaande levensgemeenschap met Christus door het geloof komt alles aan. Tot volkomen redding der ziel is ook de toewijding des lichaams noodig «Ik wil niet anderen prediken en zelf verwerpelijk worden». Derhalve die ongehoorde krachtsbetooning bij de erkentenis de volmaaktheid als het einddoel

Gods, nog niet bereikt te hebben, maar ze na te jagen. Is zulks ook uw streven, lezer? Dat toch is uw redelijke godsdienst.

Het offer onder het Nieuwe Verbond heeft zoo een verinnerlijking en verdieping ondergaan. De Gemeente van Jezus Christus heeft niet minder, maar meer te offeren dan Israël. Daarvoor heeft zij de verzekering, dat haar offer Gode welgevallig is door het offer van Jezus Christus. Het wordt niet vergeefs gebracht. Het werkt mede tot heil en zegen der geheele wereld. Deze offers zijn niet uitvoerbaar, zonder dat ons hart Gode gewijd zij. Daarop komt het aan. Dat is ons grootste gewin! (Vergeet ook het offer des gebeds niet).

Een andere broeder wees op:

Het offer der handen, de stoffelijke offergaven.

Het heilig, priesterlijk volk Gods offert geestelijke offers in Christus Jezus, Gode aangenaam. Onder het N. V. is ieder geloovige priester. Daarom hebben ook allen te offeren. Jammer dat velen hunne roeping met de stoffelijke offers vergeten of daarin nalatig zijn. De stoffelijke zijn van de geestelijke offeranden niet te scheiden. Bij het offer der lippen, des lichaams, des harten, behooren de offers der handen. Zijn wij navolgers Desgenen, die zichzelven ten offer gaf, dan moeten wij Hem als een geheel offer toebehooren. Hem behoort dan ook ons geld en goed. De Schrift zegt: «Eer den Heere van uw goed en van de eerstelingen uwer inkomsten». (Spr. 3 : 9). Geef acht op uwe stoffelijke offers! Brengt gij werkelijke offers tot eere van God?

Gewichtig is de aard en wijze van onze offers. Er zijn vele kinderen Gods, die voor zich den zegen des gevens verminderen, door gemis van Gode welgevallige orde in 't geven. Orde brengt alleszins zegen aan. Er wordt zoo dikwijls toevallig gegeven — als 't eens zoo uitkomt. Er steekt dan geen orde in 't offeren en dan ontbreekt ook de noodige ernst. 't Geven moet systematisch geschieden. De Eerstelingen onzer inkomsten behooren den Heere toe. Velen geven niet ter rechter tijd. De Heere krijgt dan niet het geld, dat Hem toekomt. Daarom gaat voor het Koninkrijk Gods het beste geld verloren, gevolg daarvan is dat op het arbeidsveld de middelen niet toereikend voorhanden zijn. Ze zouden er zijn, wanneer maar alle gevers ordelijk gaven. Ons geven moet naar de aangewezen orde in de H. Schrift geregeld worden. Dat is de juiste regelmatigheid! Het geordend geven der eerste Gemeenten is ons ten voorbeeld. De materieele offers der Paulinische Gemeenten waren systematisch geregeld. In 1 Cor. 16 : 1, 2 lezen wij: «Gelijk ik aan de Gemeenten in Galatië verordend heb, doet ook gij alzoo. Op elken eersten dag der week legge een iegelijk van u bij zichzelven iets weg, vergaderende een schat, naar dat hij welvaren verkregen heeft». Het geld zou gereed gelegd worden. De Heere moet het juiste bedrag hebben, het eerste en beste en vooruit, niet maar het overblijvende. Daar is menigmaal te weinig bereidvaardigheid en geloof bij Jezus' discipelen. Waarom wordt het geld voor Gods werk niet gereed gemaakt, evenals men het bij de aardsche aangelegenheden moet doen?

Verder lezen wij in 2 Cor. 9 : 7: «Een iegelijk

doe, gelijk hij in zijn hart voorneemt; niet verdrietig cf gedwongen, want God heeft een blijmoedigen gever lief». Over de Macedonische christen roemt de Apostel, dewijl zij met alle bereidwilligheid gegeven hadden. Deze bereidwilligheid hebben onze Gemeenten noodig.

Hoeveel moet men offeren? Dat moet zich regelen naar het inkomen en naar het hart. Een iegelijk doe naardat hij in zijn hart voorneemt. Wat wij doen, moet met het hart en met overtuiging geschieden, eerlijk en trouw, als onder het oog van God. De Apostel sloot zich bij woorden uit het Oude Testament aan, toen hij zeide: «Die spaarzamelijk zaait, zal ook spaarzamelijk maaien, en die in zegening zaait, zal ook in zegening maaien» (2 Cor. 9 : 6). Een regeling volgens de Schrift is het tiendeoffer. Dit geschiedt nog door vele christenen, niet als naar een wet, maar als naar een goddelijken maatstaf. Deze is gemakkelijk te beadministreeren.

Sommigen zeggen: «De beurs is het maatgevend orgaan des menschen.» Velen worden prikkelbaar, wanneer er over geven gesproken wordt, (slechte toestand des harten). De Heere zegt: «Verschijnt niet ledig voor mijn aangezicht». Ook slaan vele christenen de oogen neer als er gecollecteerd wordt, evenals een Neger, die met gesloten oogen het aangegeven lied zong, tot de collectant hem aanstootte en zeide: «Nu, geef nu eens eerst en zing dan verder». Wij behoeven om te geven volvaardigheid des gemoeds om te willen en te doen. Dan is ons offer Gode welgevallig. God wil allerlei genade overvloedig doen zijn en wij kunnen rijk worden in goede werken.

In een volgend no., zoo God wil, nog iets anders over de Gemeente. N. v. B.

De Zending in China.

Zendingstoespraak van Zend. John Bell, gehouden te Haarlem.

METHODEN.

We kunnen niet langer stilstaan bij het volk, maar de vraag komt:

Hoe kunnen we zulke menschen bereiken met de boodschap des Evangelies?

Indien ge bestudeerd hebt het leven van onzen Heere en Zijne manieren om in contact te komen met mannen en vrouwen, dan zult ge vinden niet minder dan 14 verschillende manieren. Zijn eerste discipelen waren visschers, en dat was zeker geen toeval, want een visscher heeft vele methoden noodig om verschillende visschen te vangen. Maar de methode van onzen Heere kunt ge indeelen in genezing, onderwijs, prediking. En deze methoden gebruiken wij thans.

Ziekenhuizen. We hadden twee ziekenhuizen, een in Sianfu met 120 bedden en een in San Yuan met ongeveer 50. Patiënten komen van veraf en van nabij. Maar zij kunnen eerst niet begrijpen de onbaatzuchtige dienst, en zijn eenigszins bevreesd. Geen Godsdienstig gedoe, maar waarachtig christendom gaat er naar uit de zieken en lijdenden te helpen. Vele van de Chineezen denken, dat er een ander motief dan dat der liefde moet zijn, waarom wij zorg voor hen dragen. Wanneer de patiënten een tijdje in het ziekenhuis geweest zijn, verliezen ze langzamerhand hun vrees, en zij beginnen te luisteren naar de geschiedenis van Gods groote liefde. Zij leeren liederen en eenige van de wonderbare geschiedenissen. Sommigen van hen gelooven in Jezus, maar zij keeren allen naar huis terug met liederen en tractaten en vertellen aan anderen wat zij hoorden. En zoo worden de dorpen geopend voor ons.

ONDERWIJS.

We hebben meer dan 50 lagere scholen, in welke ongeveer 1500 jongens en meisjes zijn. De meesten van hen zijn kinderen van Christenen. Er is een dagelijksche dienst en een bijbelles. Vele van onze oud-leerlingen zijn onderwijzers in zendings- en gouvernementsscholen. En niet weinige van deze bekleeden een verantwoordelijke gouvernementsbetrekking. Ze zijn voor de gemeente in vele opzichten een groote hulp.

PREDIKING.

De prediking is onze voornaamste methode om het Evangelie te propageeren. In 27 steden hebben we een zaal voor samenkomsten. Deze zalen zijn als winkels en zijn aan de straatkant open. Aan de muren hangen teksten en schilderijen en langs de muren in het rond staan stoelen voor de toehoorders; de voorbijgangers die naar binnen komen om te rusten van de hitte. Bij koud weer komen ze binnen voor de warmte en een kop thee. Een Evangelist en zijn helper zijn aanwezig, en spreken met hen persoonlijk, of prediken voor de menigte. Bijbellezingen worden dikwijls 's avonds gehouden. Dan hebben we onze Evangelisatietenten, waarmee we van stad tot dorp gaan, en verschijnen op markten en kermissen.

Gij wenscht misschien te weten, hoe de Evangelist het Evangelie presenteert aan hen, waarvan de meesten niets afweten van Jezus Christus? Voor alles, God heeft den mensch niet gelaten zonder het getuigenis van Zichzelf in het hart. Er kunnen illustraties gebruikt worden van dingen waarvan de menschen iets afweten. Westersche illustraties zijn hier natuurlijk niet geschikt. Ik wil er eenige noemen.

a. *De eerste keizers.* Dat waren Yao en Shun. Men gelooft, dat zij tusschen de 4 en 5000 jaar geleden over China geregeerd hebben. Keizer Yao is bekend als degene die het water heeft teruggedreven, en sommige menschen gelooven dat hij Noach was en van zijn schoonzoon Shun wordt gezegd, dat hij Sem was. Daar is ook een legende van een zondvloed, toen 8 werden gered. Nu kan de Evangelist vertellen van Noach en de ark, dat de wereld nu verdoemd is, maar dat God Zijnen Zoon gezonden heeft om ons te redden. Hij wil zijn onze ark. Verder Yao en Shun beide baden tot den eenen God van hemel en aarde. De naam die wij voor God gebruiken is dezelfde als die zij gebruikten. De Evangelist zegt nu, wij zijn niet gekomen om te spreken van een buitenlandsch God, maar van die onzer vaderen, en Hij roept ons tot berouw.

b. *De hemeltempel.* Er is een tempel in Peking,

die bekend is als de hemeltempel. Het is een groot rond gebouw zonder afgoden. En in deze tempel kwamen de keizers eens per jaar om God te aanbidden. Hij beleed, evenals de Hoogepriester van ouds, de zonden des volks en bad om zegen voor hetzelve. Wanneer hij daarmede klaar was, werden 17 jonge ossen als een offerande geofferd op het altaar buiten den tempel. De Evangelist spreekt nu over Jezus onze groote Hoogepriester, welke ook is onze offerande. Ik herinner mij gehoord te hebben, hoe een betrekkelijk ongeleerd christen het volk vertelde dat het noodig was dat Jezus de wereld vertegenwoordigde, en ik was diep geroerd. Hij toonde aan, indien een lid van een familie verkeerd doet, is de vader daarvoor verantwoordelijk, indien een district voor vogelvrij verklaard wordt, de burgemeester van de stad, welke is de vader, is verantwoordelijk en wordt gestraft. Wordt een provincie vogelvrij verklaard, zooals Shensi was in 1911, toen het uitmoordde de Manchus, de gouverneur, die de vader is, werd gestraft, indien een heele natie verkeerd doet, de keizer alleen kan het vertegenwoordigen. Maar, zoo vroeg hij, wat gebeurt er, wanneer de geheele wereld gezondigd heeft. Wie kan haar vertegenwoordigen? Een keizer of een koning kan slechts vertegenwoordigen zijn eigen volk, zoo ook een president. Maar om de wereld te vertegenwoordigen, dat kan alleen de in Jezus Christus mensch geworden God doen, en Hij is genoegzaam voor allen die in Hem gelooven, en gewasschen zijn in Zijn bloed, en ontheffing en vergiffenis van zonde is verzekerd.

Slot volgt.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

De Helper van zondaren.

Marc. 2 : 1—22; Luc. 5 : 1—11 en 17—32.

Les voor Zondag 4 Maart 1928.

Als wij van Jezus' geschiedenis vertellen, treft ons telkens zijn groote liefde. Hij had de zieken en ongelukkigen lief; maar vooral had Hij menschen lief, die bedroefd waren om hunne zonden. Hen te helpen was allermeest zijn lust. 't Is te begrijpen, want de zonde is de oorzaak van alle ellende, en haar grootste ellende is wel, dat door haar de mensch geen vrede met God heeft. En dat wilde Jezus zoo gaarne herstellen. Wij kunnen duidelijk merken, dat Jezus op aarde gekomen is om zondaren te helpen. En in de geschiedenis voor vandaag hebben wij daar een paar mooie voorbeelden van.

I. Jezus en Petrus.

Jezus had een toespraak gehouden aan 't strand en daarbij gezeten op de schuit van Petrus, terwijl de menschen aan den oever zaten of stonden om te luisteren. Wat daar gesproken is weten we niet, maar toen de rede uit was, gaf Jezus aan Petrus bevel om naar de diepe plaatsen van 't meer te varen en daar zijn net uit te werpen (P. was visscherman). Vertel Luc. 5 : 5.

Zoo gingen zij dan de zee op. Er ging ook nog een andere boot mee. Vertel v. 6 en 7. Dan eerst 9 en 10*a*. Dit goed voorstellen. P. dacht bepaald aan zijn zonden. Achtte zich onwaardig, zoo gezegend te worden. — Vertel dan v. 8.

Maar Jezus troostte hem. Menschen, die door de zegeningen niet trotsch maar ootmoedig worden en hun zonden belijden, die laat Jezus niet aan hun lot over. Hij zou Petrus wel helpen Luc. 4 : 18, en hem zelfs in zijn bijzonderen dienst nemen. 10*b*. Daarna 11.

II. Jezus en de lamme man.

Toen Jezus op zekeren tijd weer te Kapernaüm was, gebeurde er iets, dat ons heel duidelijk toont, hoe Jezus vooral bedrukte zondaars helpen wil. (Zie hier vooral bij Marc.)

Deze geschiedenis vertelt gemakkelijk. Ik geef daarom slechts een paar opmerkingen.

Wij weten niet, hoe zij op het (natuurlijk platte) dak gekomen zijn. Sommige huizen hadden wel een trap buiten, doch daarvan meldt de evangelist niets. S. G. Stock vermoedt, dat ze in een aangrenzend huis naar boven gegaan en toen overgestapt zijn, — maar wij weten het niet. Ik vind dit geen bezwaar. Zonder trap en zonder buurman lijkt het mij nog best te doen. Eén man klautert bij een lange paal naar boven. Met een koord of touw helpt hij anderen, die niet zoo goed klimmen kunnen. Samen hijschen zij hun vriend op. Natuurlijk zeg ik niet, dat het zoo gebeurd is. Ik bedoel maar: Er was vast wel wat op te vinden om boven te komen.

Ik neem aan, dat dit huis een gedeeltelijk overdekte binnenplaats heeft gehad — zooals heel veel oostersche huizen, en dat Jezus daar gestaan heeft. Deze „daken" waren natuurlijk in vele gevallen niet zóó hecht gebouwd als boven de woonhuizen, en dus ook gemakkelijker op te breken. De plaats en de aangrenzende vertrekken konden door toehoorders bezet worden.

Het „beddeken" is ongetwijfeld een heel eenvoudig rustbed geweest: Een paar stokken en een mat.

„Jezus hun geloof ziende, zeide enz." Dit geeft m.i. reden om aan te nemen, dat zij ook geloof hadden omtrent 's mans zonden en daardoor veroorzaakte onrust.

De conclusie in vers 7 is geheel juist.

De vraag van Jezus in 8 en 9 versta ik aldus: De schriftgeleerden dachten: Met dit geval zit Hij verlegen. Hij durft niet zeggen: „Sta op en wandel", en nu zegt Hij dit maar. Dat is gemakkelijk. Maar Jezus bedoelde: Als 't zeggen ook waar zal zijn, dan is dit het moeilijkst.

Leg er den nadruk op dat zonden vergeven de hoofdzaak voor Jezus was. Uit Jezus' wijze van doen mogen we m.i. afleiden, dat deze man er groote behoefte aan gehad heeft.

III. Jezus en Levi, de tollenaar.

Ook hier slechts enkele opmerkingen.

Jezus, de kenner der harten riep Levi natuurlijk niet zoo maar willekeurig. Levi wilde wel graag, zie ook Luc. 5 : 31, 32.

Levi was blij met Jezus en bracht vele collega's met Hem in aanraking.

Als zondaren zich bekeeren wil Jezus ze voor altijd met zichzelf vereenigen. Levi werd een van de twaalf apostelen, n.l. Mattheüs de tollenaar.

Zeg niet zonder meer, dat Jezus de vriend van tollenaren en zondaren was. Dat zeiden zijn vijanden, Luc. 7 : 34. Hij werd hun vriend, als zij zich bekeerden en vergeving begeerden. Dan was zijn liefde hun steun om een nieuw leven te beginnen.

K. R.

De Heerlijkheid van Christus.

De brief aan de Kolossenzen.

Hoofdst. II : 6—15.

Volkomen verlost!

Aan de dankbaarheid de waakzaamheid paren!
Er zijn roofridders op den weg!
Dit:

Ziet toe, dat niemand u als een roof vervoere door de filosofie en ijdele verleiding. 8.

Op 't zelfde gevaar was reeds vers 4 gewezen.
Hier komt de Apostel er uitvoeriger op terug.
„Ziet toe", vraagt bizondere opmerkzaamheid.
Gevaren zijn altijd van praktischen aard; ze vragen een dringende waarschuwing als dit „Ziet toe".
't Gaat om één zekere „filosofie", door den Apostel nader gestempeld als een „*ijdele verleiding*". Gewis heeft de Apostel niet alle filosofie, alle wereldwijsheid zonder meer als ijdele verleiding beschouwd. Hij had de leer op 't oog, die te Kolosse als aanvulling op het Evangelie verkondigd werd. Die noemt hij bedrog, verzinsel.
Kunnen we dit oordeel van den Apostel niet overnemen voor de theosofie onzer dagen? Wil deze ons ook niet boven het Evangelie uitbrengen en van het Evangelie losmaken, bewerende een hoogere wijsheid te brengen?
Waar 't om het Evangelie gaat mogen we niet toegefelijk zijn. Dezen schat hebben we ongerept te bewaren.

naar de overlevering der menschen, naar de eerste beginselen der wereld, en niet naar Christus. 8.

Dit is beginsel, uitgangspunt der Kolosser filosofen.
Hun schijnbaar zoo geestelijk leergebouw, hun van allerlei nieuws aangaande engelen en geesten doortrokken, en tot engelenaanbidding aansporend onderwijs is „naar de overlevering van menschen", is menschelijk van oorsprong, komt van beneden. Het is geen openbaring, maar speculatie, droomerij.
„De eerste beginselen der wereld", is een uitdrukking die we licht verkeerd verstaan. Bedoeld zijn de elementen, de natuurmachten.
Naar de opvatting der ouden hadden alle bestanddeelen of elementen der wereld hun eigen engelen „natuurmachten". Door de menschen te onderwerpen aan allerlei voorschriften, hun verhouding tot de stoffelijke dingen rakende, voorschriften omtrent eten en drinken, het vieren van rustfeestdagen, bracht men hen onder de „natuurmachten".
Boven zulk een „godsdienst" zulk een wijze van godsvereering, zijn de christenen verheven. Zij naderen rechtstreeks tot God, aanbidden Hem in geest en waarheid. Al dat andere is „niet naar Christus".

Want in Hem woont al de volheid der godheid lichamelijk 9.

God woont in Christus.
Hoe woont zij in Hem? Lichamelijk, gelijk het leven in het lichaam.
Het leven openbaart zich in het lichaam en door het lichaam. Zoo openbaart zich God in- en door Christus. Daarom maakt Christus, bij Zijn toekomst „de heerlijkheid van den grooten God" zichtbaar voor 't menschelijk oog.
Door Christus, den Middelaar, treedt het leven Gods de gemeente in. Hoe meer Christus in haar gestalte verkrijgt, hoe meer het leven Gods hààr leven wordt. Zij moet groeien tot de „mate der grootte van Christus", vervuld worden tot „al de volheid Gods".

Deze gedachte lag ook den Apostel in den zin, want, zegt hij:

en gij zijt in Hem volmaakt, die het Hoofd is van alle overheid en macht. 10.

In Christus *is* de gemeente er al.
Alles, wat Christus heeft, is het hare.
Woont de volheid der godheid in Hem, dan is ze ook reeds in de gemeente, nog wel niet in haar geheel, maar wel de gemeente geheel vervullend.
Daarom beteekent van *Christus* afgetrokken worden voor de gemeente verarming.
Ze *is* er, ze *bereikt* het — dank zij haar gemeenschap met Christus. Op de bewaring en volmaking dier gemeenschap alléén komt het aan.

In Wien gij ook besneden zijt met een besnijdenis, die zonder handen geschiedt, in het uittrekken van het lichaam der zonden des vleesches, door de besnijdenis van Christus. 11.

Eens was de besnijdenis, als Israëls onderscheidings- en eereteeken Paulus' trotsch geweest. Na zijn bekeering had zij hare beteekenis aan Christus moeten afstaan.

Ook de Gemeente heeft hare besnijdenis, maar een besnijdenis, die in ieder opzicht boven die der Joden staat.
Ze werd door God zelf voltrokken.
Door deze besnijdenis werd weggenomen, wat geen mensch bij den ander kan uitroeien: het lichaam des vleesches.
„Lichaam" is niet letterlijk te nemen. De Apostel bedoelt het geheel van zonde, van verkeerde eigenschappen, neigingen, lusten, begeerten enz. Wanneer het dus heet, dat het „lichaam der zonde" is uitgetrokken, dan wil dat zeggen, dat God een *volkomen* verlossing schonk.

Deze besnijdenis is dus niet de toewijding aan een nieuw leven, doch *werkelijke* levensvernieuwing. Daarom is zij *Gods* daad, een scheppingsdaad, waardoor het oude wordt opgeheven en een nieuwe schepping ontstaat.

Deze besnijdenis *geschiedt* „zonder handen", draagt een geestelijk karakter.
Ze *bestaat* in de bevrijding van de heerschappij der zonde, de verlossing uit het zondegeheel, waarin we opgenomen waren en verward zaten.
Ze *heet*: „besnijdenis van Christus", want ze heeft tot veronderstelling en voorwaarde, het verlossingswerk, door Christus volbracht.
Ze is de *verwerkelijking*, de vervulling van het besnijdenissymbool van Israël. L.

RECTIFICATIE.

Eenige weken geleden vermeldde ik in dit blad, dat wijlen br. M. Krook werd gedoopt door den Eerw. Heer Bramwel Booth, zoon van den generaal v. h. Leger des Heils. Later bleek, dat deze mededeeling op een vergissing berustte. De doopsbediening had plaats onder leiding van den Eerw. Heer Booth Clibborn, schoonzoon van den ouden generaal.
Aan het verzoek om herstel der vergissing voldoe ik natuurlijk gaarne.
A'doorn. K. A. v. BEEK.

MEDEDEELINGEN

Van den Zendingspenningmeester.

Ontvangen van Leeuwarden Jongel.ver. «Eben-Haëzer» f 15.—; Den Haag voor de Congo f 100.—; Voor Paramaribo f 25.—; Zonder bestemming f 25.—.
Bijeenkomsten Zendeling Bell, ontvangen collecten: Amsterdam f 30.—; Utrecht f 16.71; Arnhem 37.55; Emmer-Erfsch.veen f 20.09; Den Haag f 24.76.
Van de Gem. Deventer, Haarlem en andere waar Zendeling Bell geweest is, nog niet ontvangen, verzoeke spoedige toezending.
A. H. ZERBST, Giro 68108, Rijnlaan 128bis Utrecht.

Br. Barendregt heeft na biddend beraad, geen vrijmoedigheid gevonden, om het beroep naar Haulerwijk te aanvaarden.

Groote Gewestelijke Jeugddag op Woensdag 15 Februari in de Bapt. Kerk te Hoogezand.

MIDDAGVERGADERING van 3—5½ uur.
Leider Ds. J. Hekhuis.

I. In de middagvergadering zullen spreken:
Ds. J. W. Weenink, Stadskanaal; Ds. de Haan, Vriescheloo; Ds. G. Bouritius, Nieuwe Pekela.

Koffiepauze 5½—6½ uur.

AVONDVERGADERING van 6½—9 uur.
Leider Ds. J. W. Weenink.

II. In de avondvergadering zullen spreken:
Ds. G. Bouritius; Ds. de Haan; Ds. J. Hekhuis.
Vrije toespraken en vragen door de Jeugd.
Medewerking verleent de Zangvereeniging «Hosanna» Hoogezand en «Looft den Heer» Muntendam. De Jeugd der Gewestelijke Gemeenten wordt vriendelijk verzocht om dezen Jeugddag te bezoeken. Jonge Vrienden, houdt 's middags 15 Februari vrij voor deze belangrijke vergadering. De Jeugd van Hoogezand doet het ook. Bidt met ons om een rijk gezegenden middag.
De toegang is vrij voor alle Jeugdigen, Jeugdwerkers en belangstellenden in het Jeugdwerk.
Vergeet vooral niet op 15 Februari uw boterham mede te nemen! A. Kl.

UIT DE GEMEENTEN.

ZENDELING BELL IN ARNHEM.

Voor een klein maar zeer aandachtig en dankbaar gehoor heeft br. Bell j.l. Zondag een leerrijke en stichtelijke rede gehouden over het evangelie in China.
Hij sprak over de moeilijkheden waar de christen in dat oer-oude heidenland mee te kampen heeft, de grootste moeilijkheid is wel het bijna absolute egoïsme. Doordat de patriarchale maatschappijvorm in het binnenland heerscht — waardoor een gezin bijna als een afgesloten volkje voortleeft — begrijpt de Chinees meegevoel met menschen buiten zijn familie niet. Armoede, lijden, dood van anderen gaan hem gewoonweg niet aan.
Dan heerscht in dat land een dor materialisme, de Chinees bekommert zich alleen om dit leven. De groote wijsgeer der Chineezen, Confucius, leerde dat een mensch dit leven niet kon begrijpen, dus zeker het volgende leven niet. Dat typeert de levenshouding van het volk.
Hoe nu door te dringen door dat verharde egoïsme en materialisme?
God heeft in overlevering en taal zich getuigen verschaft. In de oer-oude geschiedenis bestaat het verhaal van twee keizers, waarvan de eene de wateren terug dreef, zijn naam doet denken aan den naam „Noach", diens zoon heette ongeveer Sem, en velen meenen, dat de Chineezen afstammelingen van Sem zijn. Deze keizers aanbaden één God des hemels en der aarde, die God heeft een tempel zonder een enkel afgodsbeeld.
Maar nog duidelijker heeft Gods Geest zich aansluiting verzekerd in de letterteekens der Chineezen, waarvan Mr. Bell ons enkele leerde, en deed zien, hoe de beteekenis en de vorm treffende evangelie-symbolen waren.
Dan verhaalde br. Bell hoe in de vreeselijke tijden van omwenteling en oorlog God de Zijnen beschermde.
Wij zijn dankbaar voor het bezoek van onzen broeder en hopen hem nog eens in ons land te mogen ontmoeten. B.

'S-GRAVENHAGE. Het was op den avond van den 27sten Jan. dat de 4 kleinste vereenigingen van de gemeente Den Haag: twee Meisjes- en twee Knapenvereen., gezamenlijk hun jaarfeest vierden. Stampvol was ons gebouw en uit volle borsten weerklonk: „Dat ons loflied vroolijk rijze, dat het klinke tot Uw eer" enz., waarna wij God smeekten om een zegen voor dezen avond. Het zeer goed verzorgde programma werd nu afgewerkt. Alles werd keurig gedaan door de jongens en meisjes, zooals tableaux, samenspraak, voordrachten. Als bijzondere attractie willen we nog noemen een sprookje, getiteld „Zomernacht", wat zeer goed voldeed.
Ook werden nog vier prijzen uitgeloot.
Kortom, het is een zeer goed geslaagde avond geweest. En de ouders èn de kinderen èn de leidsters en leiders, zij hebben allen een gezegende ure gehad, en met dankbare harten hebben wij onzen God daarvoor gedankt en Hem den lof gebracht voor dezen avond. Met een „'k Wil U o God mijn dank betalen, U prijzen in mijn avondlied", keerden wij dankbaar huiswaarts.
Den Haag. A. GEBEL.

LEEUWARDEN. Mochten op den avond van 25 Januari j.l. onze br. en zr. Hakse zich bizonder verblijden over het groote voorrecht dat twee hunner kinderen ('n dochter en 'n schoondochter, door den doop aan de gemeente verbonden werden, de gemeente verblijdde zich niet minder over het feit dat haren arbeid weer zichtbare vruchten te aanschouwen gaf, vruchten waarnaar verlangend was uitgezien, en die biddend waren verbeid. Een talrijke schare — geen plaats bleef onbezet — was opgekomen ter bijwoning dezer doopplechtigheid, zoodat br. Barendregt, vóór hij den doop voltrok, eene schoone gelegenheid had aan velen het heerlijke werk van Jezus Christus voor zondaren, te prediken en om aan de hand van Rom. 6 : 4 duidelijk te maken wat het beteekent: met Jezus gestorven te zijn, met Hem begraven te worden en om, gelijkerwijs Hij uit de dooden is opgewekt, in nieuwigheid des levens te wandelen, tot heerlijkheid des Vaders.
En de prediking en de doop maakten blijkbaar een diepen indruk op al de aanwezigen, terwijl de tegenwoordigheid des Heeren in alles kennelijk werd ervaren.
Was het wonder dat bij het begin van de avondmaalsviering er behoefte was te zingen: „Loof, loof, den Heer! mijn ziel, met alle krachten"; dat men in blijde stemming aanzat; dat er voor de zusters werd gebeden en met de ouders werd gedankt, en dat men dankbaar huiswaarts keerde, want de Heer had alles wel gemaakt. de V.

SNEEK. Hoewel wij geen melding kunnen maken van doopbedieningen, kunnen we toch spreken van oogenblikken van rijken zegen en van liefelijke vertroostingen Gods.
Noemen wij U eerst het j.l. Kerstfeest. Nadat wij door onzen br. Voorg. in den morgendienst als gemeente bij de heugelijke aloude tijding bepaald waren, vierden wij des middags feest met onze Zondagsschoolkinderen, ongeveer 120 in getal. Het zien van zoo'n blijde kinderschaar kan het hart reeds goed doen.
Ook het liefdemaal aan den middag van den 2den Kerstdag gehouden, was een ure waarin Gods onmiddellijke nabijheid werd ervaren. Vele brs. en zrs. getuigden van de groote liefde

die daar is in Christus Jezus, voor 't verlorene, alsook van Zijn trouw, bij onze ontrouwheid.

Zondag 29 Jan. j.l. hadden we br. J. Sevensma van A'dam in ons midden. Terwijl deze br. voor ons optrad, maakte onze br. Voorg. van de gelegenheid gebruik, een herderlooze gemeente met het Woord te dienen.

Ook in de volkssamenkomst aan den avond van den volgenden dag belegd, trad genoemde br. op, en daar br. Sevensma voor velen een welbekende is, was ons kerkgebouw telkens meer dan vol. De bovengenoemde gebeurtenissen hebben velen goed gedaan, reeds mochten we hooren van zielen die vrede en rust hadden gevonden. Geve de Heere, dat door dit alles nog velen mogen komen die de knie voor Hem leeren buigen en in gehoorzaamheid leeren wandelen.

Woesdag 1 Febr. werden ons eenige mededeelingen gedaan over het Zendingswerk in China, door Zend. Bell. We kunnen vermelden, dat het voor ons een goede avond is geweest. Moge deze avond bij velen meer liefde verwekken voor de zending, opdat meer gedaan kan worden tot heil van zielen, God tot eer, ons tot blijdschap.

Met br. groeten, de Secr. J. v. d. H.

EINDHOVEN. Als we het gemeentenieuws lezen, dan kunnen ook wij niet zwijgen. Al kunnen we geen vooruitgang zien in het ledental, toch kunnen we met recht spreken van zegeningen. Al was het, dat we eenigszins met zorg de Kerstdagen tegemoet gingen; doordat sommige broeders en zusters op reis wilden gaan; toch hebben we gezien, dat onze God niet aan plaats en tijd gebonden is. We hebben feest gevierd met de kinderen, alhoewel we nog geen Zondagsschool hebben. Toespraken werden gehouden en vele stukjes ten beste gegeven. Ook den kinderen was een recht goed feest bereid.

Zondag, 15 Januari, hadden we het voorrecht br. de Vries uit Zwolle in ons midden te hebben. Het deed ons goed iets van elkander te mogen hooren op gemeentelijk gebied. We worden door elkander aangemoedigd, en het geeft ons nieuwen lust om verder te gaan.

Het komt ons voor dat hier nog menschen zijn, die baptist zijn, en niet met ons opgaan. We zouden gaarne willen, dat wanneer er brs. of zrs. uit de gemeenten vertrekken naar hier, daarvan aan ons mededeeling verstrekt werd. Vooral voor jonge menschen is dat noodig. We hebben lichtelijk allen ervaren hoe noodig het is om als brs. en zrs. aan elkander verbonden te zijn. Dat we allen een ernstig voornemen mogen hebben, om als een man te strijden tegen het ongeloof en we ten uitvoer mogen brengen het werk, dat de Heer ons op de schouders heeft gelegd! Ook in de samenleving met de brs. en zrs., opdat we in den grooten dag allen mogen staan voor den troon van Hem, die Zijn Woord niet ledig zal doen wederkeeren. de Secr. W. LINDEMAN.

HOOGEZAND. Het is zeer verblijdend en verkwikkend, gedurig in de gemeenteberichten te kunnen vernemen van de groote weldaden Gods. Immers, het verlangen bezielt ons en brengt ons gedurig in stille afzondering tot God, Gods weldaden te mogen aanschouwen. Dat schept n i e u w e kracht en brengt n i e u w leven in de gemeente. Waar die weldaden gemist worden, is het noodig dat de gemeente zichzelf ernstiglijk onderzoeke voor het aangezicht des Heeren wat de oorzaak daarvan is. Het gaat ons te Hoogezand nog zeer goed. Zondag 8 Januari hield de gemeente haar Jaarvergadering. In blijde stemming blikten we terug op den arbeid der gemeente in 1927. De Heere heeft ons vele weldaden bewezen. De verschillende verslagen waren zeer bemoedigend en getuigden van hoopvolle verwachtingen Onder het genot van koffie en koek was de avond reeds te vroeg verstreken.

19 en 20 Januari hield de gem. Evangelische samenkomsten. Een viertal brs. waren uitgenoodigd de samenkomsten te willen leiden. Onze hartelijke dank voor hunne bereidwilligheid. Ds. Vasseur (onderwerp „Verteerend verlangen") en Ds. Roest (onderwerp „Teekenen aan den Hemel") leidden den eersten avond. Terwijl Evang. Smit (onderwerp „De liefde Gods geopenbaard in Christus") den 2den avond leidde. We gelooven, dat het zaad des Evangelies hetwelk gezaaid is, wortel zal schieten en vruchten voortbrengen tot eer Zijns Naams.

Brs. en zrs. we zijn weer een nieuwen tijdkring ingegaan. Laat ons voor 1928 biddende verwachten en verwachtende bidden, dat de Heere nog vele zielen verlosse uit de macht van Satan en aan de gemeente toedoen om zalig te worden. Laat ons naar gaven en krachten daaraan medewerken, God van den Hemel zal het ons doen gelukken.

S. KLUIN, Secr.

Maandag, 30 Januari, ontsliep in haar Heer en Heiland, na een langdurig lijden, onze geliefde Zuster

Titia Sophia Sluis,

Echtgen. van Pieter Nijman, in den ouderdom van 55 jaar. De vaste wetenschap, dat ze thans juicht voor den Troon van God, trooste onzen Broeder en zijne Kinderen.

We staren haar na in de vaste overtuiging, straks weer met haar hereend te zullen worden, met Jezus, voor Eeuwig.

De Gem. van ged. Christenen te Hoogezand.

Hoogezand, 30 Jan. 1928.

Correspondentie.

Mr. E. Rot Oaklawn Ill. Uw brief in de beste orde ontvangen. Hartelijk dank voor Uwe medewerking. Aan de nieuwe abonnee's verzond ik reeds de eerste No's. De Adm.

Ondertrouwd:
ROELOF SISSING
en
ALIDA H. SPIER

De huwelijksvoltrekking zal plaats hebben op Woensdag 15 Februari half elf.
Huwelijksinzegening half drie Geuzenstr. 9.

R'dam, 2 Febr. 1928.
Schoonebergerweg 22.

No. 2014 VRIJDAG 17 Februari 1928 47ste Jaargang

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

Een Heer, één geloof, één doop. | Verschijnt Vrijdags. | *Allen één in Christus.*

Adres der Redactie:
Ds. J. LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen.
Adres voor Administratie:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge.
Postrekening no. 42318.

ABONNEMENTSPRIJS bij vooruitbetaling
Voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1,00.
Voor 't Buitenland per jaar f 5,00.
ADVERTENTIES van 1—5 regels 50 ct.
Elke regel meer 10 ct. Bij abonn. volgens tarief

GENADE.

De genade en de waarheid is door Jezus Christus geworden.
Joh. 1 : 1.

«Er is genade!» O lieflijk woord!
Het liefste dat een zondaar hoort.
Want ach! wat ligt de ziel toch nader
Bij 't diep gevoel van zonde en schuld, —
Dat ons met enkel schrik vervult —
Dan God te kennen als een Vader,
Die niet naar 't recht ter straf ons leidt,
Maar zaligt uit barmhartigheid?

Hij die 't ontwaakt geweten kent,
En naar Gods reinheid de oogen wendt,
Hoe zou hij zalig kunnen wezen?
Hij schrikt voor God, hij vliedt voor Hem,
Hij hoort het oordeel in zijn stem,
Hij kan niets meer dan voor Hem *vreezen.*
Maar in Gods goedheid ingeleid —
Daar vindt de zondaar zaligheid.

O! zalig wie 't geloof ontvangt,
Dat God niets meer van ons verlangt,
Dan in den lof zijns Naams te leven.
Hij die zich zelv' in eeuwge kracht
Voor onze schuld ten offer bracht,
Hij kan, hoe heilig, 't kwaad vergeven:
Hij is een God van zaligheid,
Die *zondaars* tot zich binnen leidt.

Wie God in zijne *liefde* omvat,
Die heeft den allergrootsten schat:
Die heeft de rust der ziel gevonden;
Die smaakt Gods liefde, en *liefde* ALLEEN,
Die leeft van Gods barmhartigheên,
Bij 't blijvend smartgevoel der zonden,
Die roemt, van uit zich zelv' geleid,
Alleen in Gods barmhartigheid.

De Gemeente van Morgen.

Het onderwijs, dat de jeugd wordt gegeven, mag zich in klimmende belangstelling verheugen. Men denkt er over na; men spreekt er over. Ik verraad geen geheimen, althans maak niets openbaar, dat verborgen moest blijven, wanneer ik zeg, dat ook op de predikantenvergaderingen de bearbeiding der jeugd punt van bespreking geweest is.

We hebben onze Jeugdkonferenties; onzen Jeugdraad. In verschillende gemeenten worden, naar wij meenen te weten, geregeld vergaderingen van het Zondagsschoolpersoneel gehouden ter bespreking van de lessen. In De Christen verschijnt sedert eenigen tijd een leiddraad voor deze Jeugdwerkers en de uitgave van De Kindervriend spreekt ook van de begeerte om de kinderen ruimer met het Evangelie te dienen.

Er is al veel gewonnen, wanneer men voelt dat het werk nog beter gedaan moest worden. Er heerscht onvoldaanheid met de resultaten van het werk der Zondagsschool. Dat doet geen inbreuk aan de waardeering van de trouw, waarmede velen, jaren aanéén, den kinderen het Evangelie bekend gemaakt hebben. Die waardeering mag er echter geenszins toe leiden om, indien dat mogelijk is, andere en betere wegen in te slaan. Het gaat om het werk. Een konservatisme, dat het bestaande wil behouden om het bloote feit, dat het bestaat, en het wil laten gelijk het is, alleen omdat het nu eenmaal zoo is, is uit den booze. Indien vooruitgang mogelijk is mag die niet tegengehouden worden uit eerbied voor het verleden. Gemakzucht en traagheid mogen hier evenmin een woord meespreken.

Van die behoefte om het werk beter te doen, spreken al de bovengenoemde «nieuwigheden». Daarmede zijn we er echter nog niet. We hebben onzen weg nog niet gevonden. Geduldswerk moet meer gewaardeerd worden. De beteekenis der opwekkingssamenkomst

moet over 't geheel wat lager, die van het Jeugdwerk wat hooger worden aangeslagen. De Zondagsschool wil meer zijn dan bewaarschool. Ze wil onderwijzen, geestelijk voeden en vormen en daar ze de kinderen slechts één uur in de week heeft, is het wel zeer noodzakelijk, dat ze dat onderwijs geeft op de best mogelijke wijze.

—o—

Vaststaande het feit, dat de Zondagsschool onderwijs moet geven, wijzer moet maken, ontleent de onderwijzer het recht om voor de kinderen te staan aan het feit dat hij meer weet dan zij, dat hij in de stof, die op de Zondagsschool behandeld wordt, beter thuis is dan de kinderen.

Men kan den Heere Jezus hartelijk liefhebben, veel van kinderen houden, maar men kan daaraan geenszins het recht ontleenen om de kinderen te onderwijzen.

Niet, dat de liefde tot den Heer en de kinderen voor den Zondagsschoolonderwijzer overbodig zou zijn. Volstrekt niet. Maar ze zijn niet genoeg. Er is kennis noodig, een kennis, die ver boven die der kinderen uitgaat. Men moet de stof beheerschen, héél het terrein kennen.

Een jongen uit de zesde klas weet alles wat de kinderen in de eerste klas moeten leeren, maar toch denkt niemand er over een jongen, die de zesde klas met eere doorliep, bevoegd te verklaren om eersteklas leerlingen te onderwijzen.

Wie onderwijs zal geven moet niet slechts zooveel weten als z'n leerlingen moeten kennen, maar veel meer. Eerst dan zal hij zich «zeker» voelen en de dingen op een bevattelijke wijze kunnen mededeelen.

Wie klaar staat om naar de Zondagsschool te gaan moet weten: ik heb iets te zeggen, ik heb den kinderen iets mede te deelen, dat ze nog niet weten. Wie anders gaat, zal zijn tijd vermorsen — en niet slechts zijn tijd maar ook den tijd der kinderen.

En dat mag niet. Het ééne uur per week, dat we de Jeugd hebben, moet zoo produktief mogelijk gemaakt worden. Gaan de kinderen de zaal uit, zoo moeten we weten dat ze iets meenemen, iets rijker heengaan, dan zij kwamen. Zoo trekken we van Zondag tot Zondag het gebouw hunner kennis op en doen den invloed van het Evangelie over hun verstand, gemoed en geweten groeien.

Daarom is het noodig dat onze broeders en zusters die zich voor dit Jeugdwerk geven, in de *kennis* van den Bijbel en in het *verstaan* der Schrift boven hun leerlingen een stuk uitrijzen.

—o—

We voegen het *kennen* en het *verstaan* der Heilige Schrift samen. Ook voor de eenvoudigste vertelling, de vertelling aan de jongste kinderen, is het noodig het verhaal te *verstaan*, zal de vertelling waarde hebben Immers, wie vertelt gebruikt andere woorden, daarom is iedere vertelling tegelijk een verklaring. En die verklaring moet goed zijn.

Maar toch is het kennen en verstaan der Schrift niet genoeg. Daarmede alleen is men nog geen geschikt onderwijzer. Men moet ook het kind verstaan. Zonder dat kon men wel eens gelijken op den man, die in de lucht slaat. Het onderwijs moet doeltreffend

gegeven worden. Het mag den kinderen niet over hoofd gaan.

Niet alle stof is voor elken leeftijd geschikt.

Wat de jongsten boeit, zal de opmerkzaamheid d ouderen niet kunnen vasthouden. En omgekeerd.

En ook de wijze van behandeling zal moeten u eenloopen.

Er zal gerekend moeten worden met de ontwikk ling van bepaalde vermogens op de verschillen leeftijden.

De vorm, waarin de waarheid aan het kind gebrac wordt, zal moeten aansluiten aan den staat van o wikkeling, waarin de leerling verkeert.

Lichaam en geest zijn juist in de jaren, waarin de kinderen op de Zondagsschool hebben, sterk a veranderingen onderhevig. Hiermede moet gereke worden. We moeten ons met deze veranderingen de hoogte stellen en ons onderwijs er naar inricht

Aan het feit van de snelle ontwikkeling der kin ren, van hun vluggen lichamelijken en geestelijk groei, moet invloed toegekend worden:

a. bij de keuze der stof;
b. bij de verdeeling der kinderen in klassen;
c. bij de wijze van behandeling der onderwerp

We hopen op deze dingen terug te kunnen kom
L.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

Het spreken Gods

„God, voortijds veelmalen en op veler wijze, tot de vaderen gesproken hebben door de Profeten, heeft in deze laats dagen tot ons gesproken door den Zoon
Hebr. 1 : 1.

God heeft tot ons gesproken, dat is de korte same vatting van den hoofdinhoud van dit Schriftwoor Daar staat het in een eenvoud, die het ieder mogeli maakt. We verstaan wat dat zeggen wil. Het is e woord van een en al beslistheid.

Hoe groot in eenvoud en toch hoe diep in bed ling en beteekenis.

De schrijver wil immers een bepaalde groep van kind ren Gods te hulp komen, dewijl zij in het gevaar zi gekomen den eenvoud des geloofs in Christus te v liezen. Onder een zekere beïnvloeding zijn ze er t gekomen te denken, dat de oude bedeeling de nieuw toch eigenlijk in he rlijkheid, althans in duidelijkhe en tastbaarheid te boven gaat. In zijn brief toont schrijver nu trek voor trek aan, dat de nieuwe bede ling in openbaring en beteekenis ver te boven ga Christus gaat boven de engelen, boven Mozes, bov Aäron, boven Abraham enzv. Naar het oude grijp of verlangen, beteekent voor hem dan ook verachter in de genade. Neen, ze moeten weten, de openbari Gods is niet afgesloten, maar gaat door in toeneme de heerlijkheid.

Voor dit groote doel steekt hij dan ook maar dire

n wal, en toont aan dat ook het spreken Gods een eeds weer herhaalde, doorgaande en in beteekenis enemende zaak is.

We wenschen U thans enkele dingen aangaande dat reken Gods voor te stellen.

—o—

We zien het:

1. *Als openbaring der gemeenschapszin.*

Hebt ge er wel eens over nagedacht, welk een hoone gave God ons in de spraak gegeven heeft. el u voor dat mensch en dier die gave miste. Ik em daarbij ook het dier. Ge zijt het toch met me ns, dat ook het dier z'n spraak heeft. Hebben niet vogels in hun getsjilp en de honden in hun geblaf n middel van onderling verkeer van God ontvangen? Zou niet een menschheid zonder spraak hetzelfde jn als een wereld zonder verkeer? Hoe lang zoudt het uithouden op een eiland welks bewoners geen raak ontvingen. Geen spraak, zou dan ook beteeke- n geen taal. Hoe zou het U daar te moede zijn, emand om mee te spreken, niemand om naar te luis- ren, en geen boek of courant om te lezen. Ik geloof zoudt ten spoedigste wegvluchten van dit eiland s doods.

Hoe zou het in de wereld zijn als God eens aan k dier zijn spraak ging ontnemen. Ik geloof het zou ikwerf angstig stil wezen, en we zouden verlangen ok der dieren stem weer te hooren, ja al was het n maar het gebalk van den ezel.

Ja waarlijk m'n broeder en zuster, we zijn, wat de nderlinge gemeenschap betreft, van onze spraak ta- elijk afhankelijk.

Twee menschen kunnen in een trein naast elkander itten, ze gevoelen in vele dingen misschien gelijk, geloo- en beide hetzelfde, verwachten beide hetzelfde enzv., elaas ze kennen elkanders taal niet, ze kunnen elkan- er geen uiting geven van het innerlijk zijn. En wat ebben ze nu aan elkander? Zoo goed als niets. Kun- en elkander wellicht een beetje verlegen toelachen. Vie weet of beide zich op de reis niet vervelen, ter- wijl ze zooveel aan elkander konden hebben, wanneer e slechts elkanders taal kenden

Spreken is dan ook een uiting van gemeenschapszin. Als kinderen in hun spel ruzie krijgen gebeurt het wel ens, dat ze vast besluiten, nooit weer een woord tegen lkander te zullen spreken. Ter volvoering van hun esluit persen ze dan de lippen stijf op elkander, en m te voorkomen, dat er dan toch nog een woord oorheen breekt, houden ze de kleine knuist voor den mond en drukken die nog steviger dicht.

En zoo doen niet alleen kinderen, maar ook groote menschen, wel niet zoo zichtbaar met de knuist, maar och gaan velen elkander opzettelijk ongegroet voorbij. n er is soms heel wat toe noodig om zulke menschen weer met elkander aan 't spreken te krijgen. En al naar gelang de wrok uitslijt, wordt de plooi om de mond losser, en eindelijk begint deze zich te openen, m de eerste woorden door te laten. Zoodra dat ge- beurt, weet men, dat de genegenheid tot de gemeen- schap weer begint te leven.

Dat is dus ook het schoone in het spreken Gods. Hij openbaart daarmede Zijn drang naar gemeenschap. Is dat niet iets heerlijks? God spreekt Zelf, omdat Hij ge- meenschap wil, gemeenschap met zondige wezens, en Hij geeft ons de spraak, opdat wij zouden hebben een middel voor gemeenschapsoefening met elkander, maar bovenal ook met Hem.

Vooral voor dat laatste, m'n broeder en zuster, hebt ge de spraak ontvangen. Die dat bedenkt, gevoelt ook de beteekenis van het: »Uw woord zij allen tijd in aangenaamheid, met zout besprengd«. Die gevoelt dat ook heel wat onder christenen nog wel voorkomende aardigheden, kwinkslagen en vooral vele zinspelingen contrabande zijn. En vele geestigheden ziet hij dan als ongeestelijkheden. De mond neemt dan moeilijk meer de plooi van den lach aan, want hij moet onwillekeu- rig denken aan: »Gij hebt den Heiligen Geest vele smarten aangedaan«.

—o—

We zien het spreken Gods:

2. *Als hoogste bevrediging der liefdesbetrekking.*

Kunt ge u wel een vriendschaps- of liefdesbetrekking indenken zonder woorden, hetzij dan gesproken of geschreven woorden? Immers neen, vriendschap en liefde hebben behoefte aan woorden.

Zeker, brieven en geschenken zijn in dienst der liefde of der vriendschap van veel beteekenis. Ze kunnen zeer veel zeggen. Maar toch, er gaat niets boven spreken. Want immers spreken is aanwezig zijn. Ik schakel hier radio en telephoon een wijle uit. Ook die zijn tenslotte in dienst der liefde en der vriendschap nog maar weer gebrekkige hulpmiddelen.

Het echte, het onmiddellijke spreken is het hoogste. Vandaar dan ook, dat menigeen de laatste woorden van een afgestorven dierbare zoo trouw bewaart.

Het spreken Gods is dus van Gods zijde een tref- fende openbaring van Zijn drang naar liefdesgemeen- schap met ons, maar is ook tevens een bevrediging voor onze liefdesbetrekking met Hem.

De schrijver van den Hebreërbrief teekent ons met dit enkel woord, heel de openbaring Gods als een spreken Gods, een verklaring van liefde en vriendschap.

En niet slechts in de openbaring Gods aan de mensch- heid in 't algemeen, maar ook voor elk mensch in 't bijzonder geldt de openbaring Gods nu als een spreken Gods.

Vandaar dan ook, dat God spreekt veelmalen en op velerlei wijze. Hij sprak door de profeten, maar ook in het lot der volkeren. Al de bemoeiïngen Gods, in voorspoed of tegenspoed, lijden en moeite, zijn tenslotte een spreken Gods.

Lang hebben we het misschien niet verstaan, maar zoodra het oor doorboord is, wordt alles een machtige sprake Gods.

De raadgevingen van ouders en opvoeders, ja ook hun bestraffingen en kastijdingen, hullen zich dan op- eens in het kleed der sprake Gods.

Het leven met al zijn lief en leed, ja zelfs het sterven wordt dan een spreken Gods. Welzalig het volk dat het geklank kent!

Kent gij het?

Is uw oor doorboord?

Ge verbergt u voor Gods spraak als weleer het eerste menschenpaar?

O, doe het niet.

Uw God spreekt, spreekt door Zijn Zoon, spreekt

door het bloed van Golgotha.

En wat spreekt Hij. Hij spreekt kom! Hij spreekt: »Komt dan en laat ons samen rechten, zegt de Heere, al waren uwe zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol«.

O, wat ik u bidden mag, hoor naar uw God en kom!

H. v/d S.

De voltooiïng der Gemeente.

Achtereenvolgens gaven wij onzen lezers weer, wat door verschillende Predikanten onzer Gemeenten in Duitschland, in conferentie verzameld, over de Bijbelsche Gemeente werd behandeld. Het ging over: »Het geheim der Gemeente«; »de leden der Gemeente«; «de ambten der Gemeente«; »de offers der Gemeente«; »de levensbelemmeringen in de Gemeente«, en nu moet nog volgen: de voltooiïng der Gemeente, door Pred. Balzer, Stettin:

De hooge koopprijs, welke Jezus voor Zijne Gemeente betaald heeft, duidt reeds aan welk doel Hij met haar wil bereiken. Wel heeft Hij haar reeds hier als Zijn Bruid tot een hoogen stand verheven en haar bestemd tot volkomenheid [Matth. 5:48; 1 Cor. 2:6; Phil. 3 : 15; Col. 2 : 10], en haar een tegenwoordige heerlijkheid gegeven [1 Joh. 17:22; Rom. 8:30], maar zij zal door volkomenheid tot geheele voltooiïng van tijdelijke tot eeuwige heerlijkheid worden opgevoerd [Joh. 17 : 24; Rom. 8 : 18].

VERVOLGVERHAAL.

Willems heeft gelijk.

Een ware geschiedenis, naverteld door G. B.

11

(Boer Haakse, tevens herbergier van den dorpsherberg, was woedend omdat zijn dochter Sophie Baptist geworden was. Hij wilde niets meer van haar weten. Zij kwam in betrekking in de stad. De jonge rijke boer Willem Damberg werd door haar afgewezen, toen hij haar ten huwelijk vroeg. Hij vloekte over de Baptisten, daar hij hen de schuld daarvan gaf. Boer Haakse werd ziekelijk, moest dikwijls naar den dokter in de stad en zocht voor zijn vrouw Sophie op. Zij gaf het hem zoo goed als zij kon en door haar liefde werd hij geheel ontwapend. Thuis begon hij in stilte de Bijbel te lezen en veranderde geheel. Op zijn verzoek kwam Sophie thuis. Heerlijke uren brachten zij beiden met hun Bijbel door. Toen hij eens de geheele familie rondom zijn bed riep, gaf hij allen de hand en zeide tot Sophie: „Oude Willems heeft gelijk . . . . blijf dezen weg bewandelen!" Bij Willems was Sophie tot bekeering gekomen. Boer Haakse stierf en bij de begrafenis bewees bijna het gansche dorp de laatste eer. In huis ging verder alles zijn gewonen gang. De weduwe wilde de herberg op geven, maar haar zoon Hendrik wilde er niets van weten).

»De herberg levert ons een flink stuk geld op«, zeide hij, »en dat kunnen wij goed gebruiken«.

Zijn moeder herinnerde hem aan het woord, dat een kastelein voor gek moet spelen bij iedereen; maar Hendrik wilde ook daarvan niets hooren. Toen

De werkzame kracht, die haar tot voltooiing voeren zal, ligt in Jezus (Phil. 1 : 6 ; Hebr. 12 : 2). Hij is de Overste Leidsman tot onze zaligheid en de Voleinder des geloofs (Hebr. 2 : 10 ; 7 : 25). Wanneer wij bedenken in welk een toestand de geloovigen zich hier menigmaal bevinden, dan kunnen wij beseffen hoe groot en gewichtig het werk van Jezus voor ons is. Maar de Heilige Geest is daarin Zijn medearbeider (Eph. 3 : 16), die de nieuwe schepping in ons ten einde zal brengen. Hij werkt bijzonder door Zijn werktuigen (Eph. 4 : 11) en door het Woord Gods, om de geloovigen tot volmaking te brengen. Doch wij zelf moeten Christus' medewerkers zijn tot onze volmaking (Phil. 2 : 12; 3 : 12). In het boek de Openb. van Jezus Christus (z.g.n. »van Johannes«) worden wij tienmaal vermaand tot overwinning.

De weg tot onze voltooiïng is dezelfde, welke onze Heiland en verheerlijkt Hoofd in Zijne vernedering gevolgd heeft. Het is de weg der gehoorzaamheid, des lijdens en des stervens (zie Hebr. 5 : 8; 12 : 21 en Rom. 1 : 5; 15, 17; Phil. 2 : 8; Hand. 14 : 22; Rom. 8 : 17, 18; 2 Tim. 2 : 12).

Het einddoel onzer volmaking wordt niet in ons aardsche bestaan, maar daarna, aan gene zijde des grafs of met de verandering van onze persoonlijkheid met de wederkomst des Heeren bereikt (1 Cor. 15 : 51; 1 Thess. 4 : 15; Openb. 20 : 5; Hebr. 10 : 25; Phil. 3 : 20; 1 Joh. 3 : 3 2 Cor. 5 : 10; 1 Cor. 3 : 13; Col. 3 : 3; Rom. 8 : 19). Dit einddoel omvat drie momenten :

zij echter zeide, dat het ook niet de wil van God kon zijn, begon hij heftig uit te varen.

Of zijn vader dan soms geen man van eer geweest was en of een herbergier niet een weldoener der menschheid was, doordat hij iedereen diende en met spijs en drank verzorgde.

»Ja, wanneer hij goed betaalt«, antwoordde zijn moeder, en maakte een einde aan het gesprek.

De herberg werd dus verder in stand gehouden en de jonge herbergier probeerde zelfs er nog uitbreiding aan te geven.

Het was dus geen wonder, dat Sophie zich hier niet langer thuis kon gevoelen, waar de overste dezer wereld gediend werd. Zij nam dan ook met blijdschap een haar aangeboden betrekking bij een aanzienlijke familie in een groote stad aan. Maar zij ging er slechts op in onder voorwaarde, dat haar werd toegestaan, elke Zondag minstens eenmaal naar de kerk te mogen gaan.

Dat werd toegestaan. Ja, toen haar mevrouw bemerkte, dat Sophie, die aan het hoofd van de keuken stond, zoo nauwgezet haar plicht deed, gaf zij verlof, ook in de week verschillende vereenigingen te mogen bezoeken.

In haar dagelijksche arbeid trachtte Sophie te bewijzen, dat een werkelijk christen ook een betrouwbaar mensch is.

Bijzonder gelukkig gevoelde Sophie zich, dat het haar nu gegund was, elken Zondag Gods Woord te beluisteren en hartelijk te mogen omgaan met menschen, die eveneens probeerden, ware navolgers van Jezus te zijn en Zijn Woord geheel en al tot

a. De volkomen gelijkwording (lichamelijk en geestelijk) met den Zoon van God, die wij door opstanding of verandering en opneming bereiken en door openbaarwording voor Christus en openbaarwording met Christus.

b. De volkomene verbintenis met Christus (Openb. 22 : 17; Eph. 5 : 26; Openb. 19 : 6—9; Ps. 45), het *in* Hem zijn.

c. De volkomene deelname aan de heerlijkheid des Zoons van God. Hij zal ons dan het Koninkrijk geven en de volkomene troon-heerlijkheid met ons deelen (Matth 13 : 43; Luk. 12 : 32; 22 : 29; Judas v. 14; Openb. 5 : 10 en elders.)

Uit de bespreking van het onderwerp nog dit:

Gewichtig is nog de aan het licht stellen der begrippen »Gemeente« en »Koninkrijk Gods«, alsmede duidelijkheid aangaande de verhouding dier beiden. De Gemeente is aangewezen tot kindschap (Eph. 1 : 5), maar ook tot zoonschap (zoonsrecht, erfrecht), om het even hoe vernederd en verschrompeld thans het zieleleven van Gods kinderen er vaak nog uit ziet, zij worden dan uitwendig en inwendig verheerlijkt. Ook het lichaam deelt er in. Wij zijn volgens Phil. 3 : 15 immers »in Hem volmaakt«, maar wij jagen naar de volle openbaring er van. Wanneer God alles en in allen zal zijn, omvat dit lichaam, ziel en geest. Phil. 3 : 11 spreekt van een voor-opstanding. Dat vooronderstelt een geheiligd wezen, en legt ons de verplichting op, om ons geheel den Heere te wijden. Van groote beteekenis is de vermelding van de diensten der geloovigen in de toekomende eeuwen (Eph. 2 : 6, 7 ; 4 : 12 en 13 en elders). Er behoeft niet voor gevreesd te worden, dat het in den hemel vervelend zal zijn ! God heeft voor ons allen wat te doen. De tijd is reeds daar om onze »bouwgrond« te beproeven en zoo ook het bestaansrecht van het Baptisme te laten voorkomen. Wanneer we geen bijbelsche gemeenten zijn, wat zijn we dan? Het betaamt ons ook altijd ernstig te onderzoeken, of wij ook in alles bijbelsch zijn.

Hoe diep zijn Gods gedachten! Wie zal ze ten volle doorgronden? Hoe rijk is Gods genade! Wie kan haar geheel doorzien? Hoe wonderbaar het begin, de voortzetting en het einde der Gemeente en van het Koninkrijk Gods in alle eeuwen! Den alleen wijzen God zij door Jezus Christus de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen.

(Vertaald). N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Zieken genezen. Een doode opgewekt.

Matth. 8 : 1—13 ; Luc. 7 : 1—18.

Les voor Zondag 11 Maart 1928.

Onze les bestaat uit drie deelen. De onderw. overdenke rustig elk deel afzonderlijk. Een overgang te maken van

richtsnoer voor hun leven maakten.

Onder de leden der gemeente was ook een man, die verschillende gaven van God ontvangen had. Hij was een eenvoudige meubelmakersknecht met een stil en zacht karakter.

Hij was een meester in de zangkunst. Ofschoon hij geen muziekinstrument bespeelde, kon hij elk lied zoo maar van het blad zingen, en zoo kon hij met zijn kleine maar ijverige zangvereeniging alle vier stemmen instudeeren. Bovendien had hij ook de gave, met kinderen te kunnen omgaan. Hij was de leider van de Zondagsschool en hij verstond het de kleinen de groote heilsfeiten uit Gods Woord zoo begrijpelijk en aanschouwelijk voor te stellen, dat zij als betooverd aan zijn lippen hingen. Zij hielden zoo bijzonder veel van hem, dat zij in hun later leven, wanneer zij reeds lang de schoolbanken hadden verlaten, nog met veel warmte en bewondering van hem spraken. Ook moest hij nogal eens de predikant vervangen in de prediking des Woords en dan werden de toehoorders altijd rijk gezegend.

Bij Sophie, die ook lid was geworden van de zangvereeniging, ontstond spoedig een stille, diepe neiging tot deze man. En toen hij om haar hand vroeg, kon zij niet anders, dan na ernstig gebed hem haar hand reiken. Sophie had nog heel andere uitzichten; maar zij koos toch de eenvoudige meubelmakersknecht en had er in haar lange leven, dat haar gegeven werd, nooit berouw van.

In haar ouderlijk huis dacht men er anders over.

Men zag deze ernstige, stille man over de schouder aan, toen Sophie hem voor het eerst voorstelde; alleen haar moeder kreeg hem spoedig lief en sprak graag met hem.

Zoo werd er nu spoedig een eigenaardige bruiloft in het ouderlijk huis gehouden.

Haar broeder wilde beslist een vroolijke bruiloft houden met dans en pracht, en het kostte Sophie nogal eenige moeite, hem duidelijk te maken, dat zij als discipelin van Jezus ook een bruiloft wenschte, die Hem verheerlijken kon.

Zoo was het slechts een klein gezelschap, dat op de bruiloft bijeen was. Haar broeder had er evenwel toch voor gezorgd, dat eenige jeugdvrienden van Sophie waren verschenen, en toen het middagmaal afgeloopen was, zette hij den bierkruik op de tafel, haalde speelkaarten voor den dag en begon met de vrienden der jeugd te spelen. Sophie zag het aan met pijn in haar hart; elke troef was als een vuistslag in haar gezicht en galmde voor haar gevoel door het vertrek als een hoongelach der hel. Zou zij daarbij zwijgen en door haar zwijgen haar Heer verloochenen? Eindelijk kon zij het niet meer verdragen. Zij smeekte in stilte tot God om kracht, ging dan naar haar broeder toe, legde haar hand op zijn schouder en zeide: «Beste Hendrik, ik heb je een verzoek te doen, en naar ik hoop kun je er aan voldoen; ik heb niet graag, dat er op mijn bruiloft kaart gespeeld wordt».

Een angstige stilte volgde op deze woorden.

Somber zag Hendrik naar de kaarten, die hij in de hand had.

Daarna zag hij zijn kameraden in de oogen.

(Wordt vervolgd).

't eene deel der les op 't andere is meestal niet moeilijk. We vertellen van:

I. Genezing van een melaatsche.
II. Genezing van een knecht v. d. hoofdman.
III. Opwekking van den jongeling te Naïn.

—o—

Inleiding:

Wij hebben weer nieuwe voorbeelden van Jezus' liefde. Wat was Hij toch heel anders dan wij. Wij denken doorgaans honderdmaal meer aan onszelf dan aan 't geluk van een ander, verstoren soms het geluk van een ander om ons zelf het een of ander te verschaffen. Jezus wilde altijd graag helpen, troosten gelukkig maken. Als wij ons met Hem vergelijken, dan zien wij pas hoe zondig wij zijn.

Jezus had met zijn wonderen tegelijk ook nog een ander doel dan helpen alleen. Zijn groote daden moesten dienen als teekenen voor zijn goddelijkheid. Johannes heeft dat heel duidelijk gezegd in zijn Evangelie. Vertel of lees Joh. 20 : 30, 31 en lees voor u zelf bovendien ook nog Joh. 5 : 31—36 en Joh. 10 : 24, 25.

Zijn wonderen waren teekenen van zijn goddelijkheid — maar zijn liefde ook, want geen sterveling heeft ooit zóó liefgehad.

Maar wij hebben voor van middag nu wel genoeg over den persoon van onzen Heiland gepraat; we moeten nu toch heusch met onze geschiedenis aan 't vertellen.

I. Genezing van een melaatsche.

Melaatschheid kennen wij hier gelukkig niet. In 't Oosten komt zij nog gedurig voor. Ook wel in Afrika. 't Is een vreeselijke ziekte. Ze zit eigenlijk door 't lichaam, maar vertoont zich in de huid. Zie Lev. 13 en 14, vooral 13 : 43—46. De ziekte tast echter niet alleen de huid aan, maar verteert geheele lichaamsdeelen — heel langzaam. Kans op genezing was oudtijds zoo goed als uitgesloten. 't Is een besmettelijke ziekte ook, waardoor afzondering noodzakelijk is.

In Israël golden de melaatschen bovendien voor onrein. Daarom was in Israël bijzonder strenge afzondering geboden. Natuurlijk ging het niet altijd volgens den letter. (Lees maar eens voor u zelf — niet om te vertellen — I Kon. 7 : 3 en vervolgens).

De melaatschen moesten dus afgezonderd leven. Ze moesten ook de bovenste lip bedekken, gescheurde kleeren dragen, blootshoofds gaan, alsof ze in rouw gedompeld waren. Ze moesten ter waarschuwing roepen: „Onrein! Onrein!"

Men deed niet veel voor de melaatschen. Hun lot was ellendig. Soms waren ze in gezelschappen bij elkander; soms alleen. Ze waren uitgestootenen en leden zoowel geestelijk als lichamelijk.

Zulk een man kwam op zekeren dag naar Jezus toe. Vrienden hadden hem bepaald in zijn afzondering van Jezus verteld. Wel een bewijs dat Jezus reeds alom bekend was — zelfs in de hutten der melaatschen.

Hij — de onreine — mocht natuurlijk niet onder de menschen komen, maar hij zal vermoedelijk wel gedacht hebben: Als ik roep „Onrein! Onrein!" dan zullen de menschen, die Jezus omringen, wel op zij gaan en dan kom ik bij mijn Redder. En als Hij wil, dan word ik genezen, want Hij *kan* mij wel helpen.

Vertel nu maar zelf verder, wat er gebeurde, en laat vooral goed uitkomen dat Jezus wel wilde en zelfs den onreinen man aanraakte. Toepassing: Zoo doet Jezus altijd; ook als wij met ons onrein hart tot Hem gaan. Vergeet ook vooral niet te vertellen, dat Jezus den man naar den priester zond voor keuring. Zijn werk kan wel licht verdragen.

II. Het volgende deel van onze les gebeurde te Kapernaüm. Een hoofdman van het Romeinsche garnizoen aldaar had een knecht die ernstig ziek was. Die hoofdman was geen Israëliet, maar Israëls godsdienst had een diepen indruk op hem gemaakt.

Hij hoorde, dat Jezus in de stad was en vroeg gauw aan de ouderlingen van de Joden, of zij voor hem naar Jezus wilden gaan om Hem te verzoeken, zich over des hoofdmans knecht te ontfermen. (Wij volgen 't verhaal van Lucas. Mattheüs vertelt niet van deze tusschenpersonen, maar dat is toch geen principieel verschil. Men kan zeggen: De hoofdman sprak door de boden tot Jezus en Jezus omgekeerd).

In vers 8 heeft de hoofdman, naar 't mij voorkomt, willen zeggen: Ik ben evenmin vrij als mijn knecht. Een ondergeschikte; een mensch onder de macht. („Van anderen" is aanvulling van onze vertalers). En toch worden mijn woorden (bevelen) uitgevoerd. Hoeveel te meer zal gebeuren, wat *Gij zegt*. Als Gij met een woord de genezing van mijn knecht beveelt dan zal hij genezen.

En nu nog één opmerking: Het verhaal van Luc. volgende, moet men wel tusschen voegen, dat Jezus gezegd heeft: „Mannen gaat gerust naar huis. Den knecht zult gij daar gezond aantreffen".

Verder moet ieder zich zelf de gebeurtenis maar goed indenken; vooral op den ootmoed van dezen heiden even wijzen; en dan zal 't wel gaan.

III. Nu gaan wij tenslotte in onze gedachten nog met Jezus naar een ander plaatsje in Galilea. 't Heette Naïn. 't Was een dag na de genezing van den knecht v. d. hoofdman dat door Jezus' liefdemacht te Naïn iets heel bijzonders gebeurde.

Dit gedeelte kan m.i. geheel zonder „Toelichtingen" verteld worden. Er zal, hoop ik niet eens gevaar bestaan, dat de een of de ander onnadenkend een Westersche begrafenis bij Naïn fantaseert, met lijkwagen enz., want we lezen nadrukkelijk van een baar, die trouwens ook in ons land wel gebruikt wordt. Ook zal wel niemand den jongeling voorstellen *in een kist en eerst het deksel laten* verwijderen. Herinner u maar even Lazarus en Jezus, en dan weet ge, dat de lijken in doeken werden gewikkeld. Ik schrijf over deze geschiedenis dus maar niet meer en wensch u allen een goeden middag op Zondag 11 Maart a.s.

K. R.

MEDEDEELINGEN

OMSLAG DE CHRISTEN.

Onze lezers zullen zich wellicht herinneren, dat reeds voor langen tijd het voornemen werd opgevat om De Christen in omslag te laten verschijnen. De uitvoering daarvan liep echter niet zoo vlot, als wij ons hadden voorgesteld. Het uitstekend gevolg echter, dat we met ons Kerstnummer hadden, bepaalde onze aandacht opnieuw bij deze zaak. Er had overleg plaats van Redaktie en Administratie met eenige deskundige broeders en nu zijn nieuwe pogingen in 't werk gesteld. Onze wensch en verwachting is, dat we met de uitgave van een omslag met a.s. April zullen kunnen beginnen.

Voor advertenties op den omslag worden kontrakten afgesloten voor *13 achtereenvolgende plaatsingen*, te beginnen met het Nr., dat de eerste week in April verschijnt.

De prijs dezer advertentiën is zeer laag gesteld.

De ruimte wordt verkocht per vakje groot 65 bij 40 mM. De prijzen zijn als volgt:

VOORPAGINA, (totaal 12 vakjes).

1 v. p. kwart. f 13.— p. v. (13 plaatsingen is f 1.— p. pl.)
6 v. „ f 11.70 „ (13 „ „ f 0.90 „)
12 v. „ f 10.40 „ (13 „ „ f 0.80 „)

Overige pagina's (per pagina 18 vakjes) 20 p Ct. lager, wordt dus:

1 v. p. kwart. f 10.40 p. v. (13 plaatsingen is f 0.80 p. pl.)
6 v. „ f 9 36 „ (13 „ „ f 0.72 „)
12 v. „ f 8.32 „ (13 „ „ f 0.64 „)
18 v. „ f 7.80 „ (13 „ „ f 0.60 „)

We hebben voor de uitvoering van dit voornemen den steun onzer gemeenten noodig. We vermoeden, dat allen dit zullen verstaan en gaarne hun steun verleenen. Men werke mede en geve zijn advertentie op en probeere in de plaats zijner inwoning advertenties te krijgen.

Circulaires, in 't bizonder deze zaak betreffende, worden op aanvrage gaarne toegezonden evenals exemplaren van De Christen, waarvan de oplage gestadig groeit.

Onze lezers sporen wij dringend aan om bij hun inkoopen steeds de voorkeur te geven aan de adverteerders in ons blad.

Zij steunen daardoor indirect ons werk.

Men pakke nu *direct* aan en dat in *elke* gemeente!

We rekenen op U!

We hebben **br. Tj. ten Hove, Berg en Boschweg 23 te Apeldoorn**, bereid gevonden zich met de verzorging van den Omslag te belasten. Alle correspondentie hierover, zoowel als de advertenties, zende men aan zijn adres.

Uw E.-R.

N. B. Voor de **gewone** advertenties [overlijden enz.] die slechts *een maal* geplaatst worden, blijft het adres H. de Jonge, te Nieuw Weerdinge.

CORRESPONDENTIE.

N. v. B. te S. Heb de boeken ontvangen. Vriendelijk dank. E.-R.

Zr. Dr. te B. U is zeer dankbaar voor de «Raadgevingen en Toelichtingen?»

't Doet ons een genoegen dit te vernemen; verwondert ons echter niet. E.-R.

Mag ik de afnemers van De Kindervriend verzoeken mij vòòr 1 Maart a.s. het verschuldigde tot en met de Nrs. 24 te voldoen? Men storte op mijn postrekening Nr. 10206 I. Na den eersten Maart zullen we vermoedelijk hen, die aan dit verzoek niet voldeden, een postkwitantie laten aanbieden. Het is mij zeer aangenaam dat zoovelen mij telkens na de verschijning van 4 Nrs. sturen, wat ze mij schuldig zijn. Waarom zoudt gij allen mij dit genoegen niet gunnen?

Ik weet, gij doet het en wacht nu af. L.

J. v. L. te d. H. is geheel van gemeenschap verstoken, hoopt spoedig lid eener gemeente te worden en leest met zegen de heerlijke waarheden, die in ons blad behandeld worden. 't Doet ons genoegen te vernemen, dat «De Christen» ook zijn taak in dezen, de alleen wonende te doen meeleven, goed vervult. Inderdaad, ons blad heeft in ons Vaderland een eigen taak, getuige als het is van waarheden, die lang verwaarloosd en voor velen nog verborgen zijn. We pleiten voor de vereeniging der geloovigen volgens de H. Schrift en geven ons gaarne om oor en hart der kinderen Gods daarvoor te winnen. De Adm. zal onzen broeder proefex. zenden om er in z'n woonplaats mee te werken. E.-R.

UIT DE GEMEENTEN.

DEVENTER. Hoewel de Gemeente in den laatsten tijd nog al geteisterd werd door verliezen, waaronder het plotseling overlijden van eene jonge zuster, lid van onze Jonged. Ver., heeft de Heer ons ook nu en dan lieflijk willen verkwikken door aangename vergaderingen in ons Bethel.

Zoo hadden wij Zondag 22 Jan. l.l. Zendeling Bell in ons midden, die, (vertaald door br. Bendieu uit Arnhem) aan een talrijke, aandachtig luisterende schare, interessante mededeelingen deed omtrent den moeitevollen, doch (Gode zij dank) niet onvruchtbaren arbeid, in dat Oostersche rijk, waar de Baptisten op 3 verschillende plaatsen hunne Zendingsstations, Scholen en Ziekenhuizen hebben.

Op 1 Febr. werden de deuren van Bethel geopend voor een Bruidspaar om te worden ingezegend, te midden van ouders, familie en bekenden. De Voorganger bepaalde hen vóóraf (naar aanleiding van Efeze 5 : 21 verv.) bij de Onderdanigheids-eisch voor de Bruid en de Liefdesroeping van den Bruidegom, als voorwaarde van waarachtig Huwelijksgeluk.

Op 2 Febr. had daar weer iets anders plaats n.l. een Propaganda-avond onzer Jonged. Ver. „Evangelina" wier werkzame leden zich al eenige weken hadden bezig gehouden met het vervaardigen en verzamelen van ruim 100 fraaie voorwerpen, die in de pauze in evenzoovele loten verloot werden, zoodat ieder wat ontving voor zijn geld. Met het bedrag, op die wijze verkregen, hoopt „Evangelina" straks weer iets goeds en nuttigs uit te richten.

De Voorganger sprak bij deze gelegenheid over de „Ware Wijsheid", die woont bij de kloekzinnigheid enz. Spr. 8 : 12 v.v., als noodzakelijk voor ieder mensch om verstandig te handelen en nog gemakkelijker te bekomen voor hare liefhebbers (Jac. 1 : 5) dan één van bovengenoemde fraaie voorwerpen uit de tombola. Een goed woord van de Presidente; samenspraken met nuttige, godsdienstige strekking, waarin de Kl. Meisjesver. „In het kleine getrouw", (het pleegkind van Evangelina) op treffende wijze meedeed en een ernstig woord van een br. ouderling, maakten het zeer gezellig, zoodat allen welvoldaan huiswaarts keerden, al had de een ook meer geluk bij de tombola, dan de ander.

Eindelijk nog 5 Febr. j l. heerschte weer een feestelijke stemming in Bethel toen de Voorganger met uitgangspunt van Joh. 21 : 7: „Het is de Heer" de wonderbare uitbreiding van het Baptisme over de geheele wereld schetste, wat die eerste 7 gedoopte christenen zich daar bij de zee van Tiberias zeker niet hebben voorgesteld.

Wij zijn den Heer dankbaar voor deze verkwikkingen en willen ook voor de toekomst op Hem alleen hopen Wiens werk wij werken, en die belooft: „Ik ben met u alle dagen".

Deventer, Febr. '28. M. E. DE WERKER.

HAULERWIJK. Het schijnt dat het gezegde: „Geen bericht goed bericht", niet een ieder bevredigt. Mij werd althans gevraagd: wanneer zien wij iets in De Christen over de gemeente? Ja, brs. en zrs., dit is niet omdat het ons niet goed gaat, maar omdat zich geen bizondere gebeurtenissen voordoen. De arbeid in de gemeente gaat zijn gewonen gang, alhoewel wij verlangend uitzien naar een Voorganger. In de Kerstdagen was het ons goed om de aloude boodschap des Vredes te beluisteren, dewelke ons werd verkondigd door br. Brandt van Hamburg. Mochten wij den eersten avond het Kerstfeest vieren met 140 kinderen, den tweeden avond was het ons goed om met gemeente en vrienden feestelijk samen te zijn. Het kerkgebouw was flink bezet en men kon het ieder aanzien, dat het goed was daar te zijn.

Den 23en Jan. werd de gem. Jaarvergadering gehouden. Uit de verslagen mochten wij vernemen, dat het de gem. in velerlei opzicht goed gaat. De penningmeesters maakten melding van vooruitgang. De secr. moest echter melden, dat het

ledental is achteruit gegaan, waar twee brs. een zijweg zijn ingegaan en alzoo de eenheid hebben verbroken. Hoopvol gaan wij echter voort, wetende, dat hoewel de mensch ontrouw is, God getrouw is. 't Was ook op die vergadering, dat de gem. besloot, om Ds. Barendregt als haar Voorganger te beroepen, en er werd gebeden dat God het zoo mocht maken, als het Hem goed was. Wij zijn echter teleurgesteld, maar hopen dat de Heer spoedig in onze behoefte mag voorzien.

Zondag, 5 Febr., hadden wij Ds. van Dongen en Zendeling Bell in ons midden, ook dit was een goede dag, welke ons bepaalde bij de liefde Gods en ons aanspoorde tot wederliefde voor den Heer, Zijn schepsel en Zijn werk.

Den 7en en 8en Febr. hield de gem. Evangelische samenkomsten, waar de brs. Ds. Reiling en Ds. Louw als sprekers optraden. Op krachtige wijze werd gesproken en hoewel wij geen directe zegeningen mochten aanschouwen, weten wij dat 's Heeren Geest machtig is en de nawerker zal zijn. Dat het moge dienen tot versterking der eenheid en tot toebrengen van zondaren. Dat geve de Heer! De Secr. L. J.

HENGELO. Een God die wonderen doet, zoo luidde het onderwerp van een onlangs door onzen Voorganger gehouden middagpreek. Wij als Gods kinderen gelooven alzoo in Hem. Gelijk wij in Hem gelooven als een liefhebbend Vader, die ons in Christus onze zonden vergeeft, zoo willen wij ook in Hem gelooven als een machtig God, die in staat is Zijne menschenkinderen, Zijn wondermacht te toonen. En wanneer wij onze oogen open hebben voor Zijn wonderdaden, dan kunnen wij ze ook aanschouwen. Immers als, gelijk Zondag 5 Febr., een 3-tal broeders en 2 zusters door Zijn wonderlijke liefde in den Heere Jezus getroffen, Hem niet langer weerstand kunnen bieden, doch zich met lichaam en ziel aan Hem geven en door den doop voor God en Zijne Gemeente belijden dat zij niet meer zich zelf maar Christus willen leven, ik vraag u mijn br. en zr. — is dat geen wonder van de genade onzes Gods? Neen, we aanschouwen geen wonderen in dien zin, dat een dood lichaam uit het graf wordt opgewekt, maar veel heerlijker wonderen zien wij gebeuren als geestelijk doode zielen uit hun zondenslaap worden opgericht om het eeuwige leven tegemoet te gaan. Vrijdagavond 10 Febr. mochten we bij monde van Rev. Bell vertolkt door Ds. Weenink vernemen, dat ook in China Gods macht en wonderen zich openbaren. We hadden een genoeglijken avond. We bidden dat God verder krachtig werke in onze gemeenten. De correspondent.

Heden overleed, in zijn Heer en Heiland, onze beste Vriend, Hoofd en Oprichter der Zondagsschool die hij bijna 39 jaren met liefde en opoffering geleid heeft

Johannes Boiten,

in den ouderdom van ruim 60 jaar.

Namens het Bestuur der Baptisten Zondagsschool.

Muntendam, 13 Febr. '28.

Heden ontsliep na een langdurig lijden in zijn Verlosser en Zaligmaker onze geliefde Broeder

Johannes Boiten,

in den ouderdom van ruim 60 jaar.

Br. Boiten is een van de 5 pioniers en medeoprichters onzer Gemeente. In Gemeente, Zondagsschool en Geheelonthoudersver. is hij meer dan 38 jaar lang een ijverig werker geweest.

Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hunnen arbeid; en hunne werken volgen met hen.

Openb. 14 : 13*b*.

Namens de Bapt. Gem. Muntendam.

Muntendam, 13 Febr. '28.

ABONNEERT U OP „DE CHRISTEN".

Heden ontsliep zacht en kalm in zijn Heer en Heiland, onzen innig geliefden Echtgenoot en zorgvolle Vader, Behuwd- en Grootvader

Johannes Boiten,

in den leeftijd van ruim 60 jaren, na een gelukkige Echtvereeniging van bijna 39 jaar.

Zwaar valt ons dit verlies, maar de zekerheid hem straks weer te zullen zien in Heerlijkheid, is ons tot ware troost.

Mede namens de Kinderen,

Wed. L. BOITEN—Holman.

Muntendam, 13 Febr. '28.

Heden nam de Heere, na een langdurig lijden van onze zijde weg, onze geachte medeoprichter en 2e Voorzitter Br.

JOHANNES BOITEN,

in den ouderdom van ruim 60 jaar.

Meer dan 38 jaar lang besteedde hij zijn tijd en kracht aan het Jeugdwerk.

Onvermoeid wees hij de Jeugd op den grooten Jeugdvriend Jezus.

Het Bapt. Jeugdwerkers-Comité „De Jeugd voor Jezus" te Muntendam.

Muntendam, 13 Febr. 1928.

SOLI DEO GLORIA.

Den 23sten Februari 1928 hopen D.V. onze geliefde Ouders

W. J. ZWAAN

en

A. ZWAAN—Veersma

hunne

40-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Dat de Heere hen nog vele jaren moge sparen is de wensch van hunne dankbare Kinderen.

Ps. 103 : 1.

D. BOUMA
IJ. BOUMA-Zwaan
Leeuwarden.
A. HELFRICH
S. HELFRICH-Zwaan
Makkum.
S. ZWAAN
J. ZWAAN-de Jong
J. ZWAAN
D. ZWAAN-Smits
J. ZWAAN
T. ZWAAN-Reitsma
Stavoren.
P. VISSER
S. VISSER-Zwaan
Scharl.
S. ZWAAN en Verloofde
Stavoren.
F. ALTA
J. ALTA-Zwaan
Harlingen.
U. ZWAAN
IJ. DE BOER
Stavoren.
en Kleinkinderen.

Stavoren, Febr. 1928.

No. 2015 VRIJDAG 24 Februari 1928 47ste Jaargang

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

Eén Heer, één geloof, één doop. | Verschijnt Vrijdags. | *Allen één in Christus.*

Adres der Redactie:
Ds J. LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen.

Adres voor Administratie:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge.
Postrekening no. 42318.

ABONNEMENTSPRIJS bij vooruitbetaling
Voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1,00.
Voor 't Buitenland per jaar f 5,00.
ADVERTENTIES van 1—5 regels 50 ct.
Elke regel meer 10 ct. Bij abonn. volgens tarief

AAN ZEER STILLE WATEREN.

God bewonderen.

Wie is een God gelijk Gij, die de ongerechtigheid vergeeft? Micha 7 : 18a.

De Profeet Micha, een tijdgenoot van Jesaja, leefde in een critieken, zelfs bangen tijd, onder zijn volk Israël en Juda. Wanneer we zijn profetiënboek lezen, dan leeren wij wel, welke harde bestraffingen hij tegen zijn volk moest uitspreken; maar daar tusschen in ook vertroostingen voor de godvreezenden en treffende toekomst-profetiën, om hun geloof te sterken en hun verwachtingen te verhelderen. En aan 't einde van zijn boek verkondigt hij de liefde en trouw van Israëls God en stelt in uitzicht wonderbare teekenen van lankmoedigheid en vergevensgezindheid jegens het afvallige volk, om het door goedertierenheid tot bekeering te dringen en wonderlijke verlossing te schenken.

Waar de Profeet nadenkt over de lankmoedigheid en ontferming Gods, ondanks de zonden en zedenbederf des volks in het verleden, en het in de toekomst te verwachten heil, dan spreekt hij zijn bewondering uit met de woorden in den hierbovenstaanden tekst.

Hij heeft voor zijn geest een vergelijking: »Wie is een God gelijk Gij« enz. Hij denkt aan de wrede, wraakzuchtige, bloeddorstige goden der heidenen, die van geen medelijden en vergevensgezindheid weten. Hoe hoog staat Israëls God boven hen verheven, niet alleen door Zijn machtige wonderdaden, maar vooral omdat Hij de ongerechtigheid vergeeft! O, dat is groot!

Wij merken hier zoo iets van Paulus' bewondering, als hij in Rom. 5 : 8 zegt: »Maar God bevestigt (toont, bewijst) zijne liefde jegens ons, dat Christus voor ons gestorven is, toen wij nog zondaars waren«.

Misschien zinspeelde de Profeet wel op zijn eigen naam — Micha — verkorting van Michajahu — welke beteekent: Wie is als Jehovah?

Dat de Profeet zulk een vergelijking maakt verwondere ons niet. Oudtijds immers werden de goden der heidenen nog als werkelijke godheden aangemerkt. Eerst in het N. Testament geeft Paulus een andere beschouwing, en verkondigt, (1 Cor. 8 : 1; 10 : 19 en 20) dat de heidensche goden afgoden en niets zijn, ja zelfs, dat de offers, die aan die afgoden gebracht worden, den duivelen geofferd worden. Dit werd ten tijde van Micha zoo nog niet verstaan.

Doch wat den Profeet het meest tot bewondering noopt, is het feit, dat Israëls God de ongerechtigheid vergeeft.

Wij hebben in onzen tijd ook nog met denzelfden God te rekenen. Veel en op velerlei wijze wordt er thans nog over Hem gesproken en geleerd. Er zijn immers een menigte theologen — godgeleerden — in naam of in werkelijkheid, die hun particuliere beschouwingen en gevoelens hebben over God. Doch niet alleen zulke hoog ontwikkelde menschen maken wijsgeerige op- en aanmerkingen over God; ook veel minder geleerde en ontwikkelde lieden, hebben vaak hunne ideeën en aanmerkingen over Hem, over Zijne werken en bestuur. Hij maakt het niet vele menschen naar hun genoegen!

Wij hebben geheel nieuwe kennis en inzicht noodig, om recht en goed van God te denken en te spreken. Door die kennis hebben wij dan ook zelfkennis, die niet minder noodig is.

In beide opzichten is die kennis absoluut door den Heiligen Geest voor ons een mogelijk bezit. Dit was ook zoo bij Profeten en Apostelen het geval.

't Was ook zoo met Micha.

Alleen zulke God-vereerders bewonderen Hem. Wel spreken velen, die nog krachtens hun opvoeding aan God gelooven, over veel van Gods groote werken, in de natuur bij voorbeeld, zelfs ook wel over Zijn rechtvaardigheid en liefde, men kan er van spreken, dichten

en zingen; maar, helaas, betrekkelijk weinigen bewonderen Hem wegens het groote feit, dat Hij de ongerechtigheid, d.i. de zonde vergeeft! Toch is dit het grootste en hoogste, bij het vele, dat wij van God weten. Hiervan getuigt de gansche H. Schrift (Zie o a. Ex. 34 : 6, 7).

En daarvoor wordt Hij het minst gedankt!

Hoe is dat zoo? — »Vergeven« doet aan schuld denken; want alleen wanneer er schuldigheid is, is vergeving noodig. Dat staat de groote massa der menschen in den weg. Godsdienstig zijn, soms zelfs veel doen en opofferen voor God, dat gaat nog, maar zich schuldig, doodschuldig verklaren, zich laten dienen en redden, daar komt alles tegen op, wat in het hoogmoedig bestaan des menschen aanwezig is. Den hemel verdienen wil men liever dan den hemel en het hemelsch leven alleen uit genade ontvangen.

»O, ween, o kind der aard ween,
Omdat ge een zondaar zijt!«

Het Evangelie, de openbaring des Heiligen Geestes is steeds bezig de wereld van zonde te overtuigen. Dat getuigenis werkt steeds krachtig op het geweten van hen, die het hooren. Het brengt de gewetens tot ontwaken. Wie het Evangelie afwijst, zondigt niet alleen tegen den Geest Gods, maar doet ook zijn ziel en geweten geweld aan.

De komst van Gods Zoon in het vleesch, Zijn strijd, lijden en sterven, Zijn stroomend bloed, alles tot redding van het menschelijk geslacht, getuigen luide van de diepgezonkenheid van hetzelve.

God is liefde, ja zeker, Hij vergeeft gaarne de ongerechtigheid, maar Hij heeft — met eerbied gesproken — Zichzelven die vergeving mogelijk gemaakt door het Offer van Jezus Christus.

Naarmate wij ons meer onze zonde en het schuldige der zonde, onzer eigene zonde, bewust worden, gevoelen wij ons ook meer gedrongen, om met Micha uit roepen, als in heilige bewondering: »Wie is een God gelijk Gij, die de ongerechtigheid vergeeft«. Ja, dat is vertroosting voor een door schuldbesef verbroken hart. Dan zien wij, als kinderen des Nieuwen Verbonds, God in Christus, de wereld met Zichzelven verzoenende, haar hare zonden niet toerekenende; dan is er vrijmoedigheid om toevlucht te nemen tot den troon der genade. Dan weten wij gereinigd van de zonde tot God te kunnen naderen door het bloed des Lams.

Daarom zingt de Gemeente:

»Ik geloof de schuldvergeving
Enkel om des Midd'laars bloed«.

Ieder, die zich zoo, door het geloof, zijne of hare zondevergeving bewust is, prijst God allereerst en bovenal voor *die* genade en is vatbaar voor al de zegeningen voor nu en hiernamaals, die God beloofd heeft, en even zeker zal schenken, als Hij vergeving van zonden geschonken heeft.

't Is daarom eeuwig leven Hem te kennen, te lieven, dienen dezen Heere. N. v. B.

De Zending in China.

Zendingstoespraak van Zend. John Bell, gehouden te Haarlem.

Zend. Bell sprak over de prediking als het voornaamste

middel om het Evangelie bekend te maken. Ze vin aanknopingspunten :

a. in de meening der Chineezen a.g. hun eerste keizers

b. in den tempel des hemels, het gebouw zonder a goden, en

c. Het geschreven leesteeken. Ik geloof de Geest va God heeft veel met het Chineesche leesteeken te doe omdat er zooveel godsdienstige leerstelligheid in is. H kruis is hun woord voor tien, 't welk beteekent vo komen, en wanneer twee menschen een verdrag teekene betreffende eenige zaak, de twee onderteekenaars moete dit teeken plaatsen onder hunne namen, het verdrag zo anders niet van kracht zijn. De Evangelist zegt nu, Go maakte een overeenkomst met menschen en Hij teekend die met het kruis. Een ander leesteeken beteekent „man" Plaats nu de man op het kruis en ge krijgt een ande leesteeken voor „hout" en wanneer gé een lijn trekt do de lange streep van het kruis om er de nadruk op leggen, krijgt ge wortel, fundament, oorsprong.

Het wordt dan de man, of Christus gekruisigd is h fundament van het leven. Er zijn vele leesteekens zooa deze. Nog twee slechts. De man aan het kruis met onde elke arm een man beteekent „kom". Zoo zegt ook Jezu „kom". Dan hebben we nog het woord „Schaap" „Lam" en het woord „Mij". Plaats nu „Mij" onder „Lam en dit woord beteekent „Gerechtigheid". Kunt gij h verklaren hoe deze leesteekens voor meer dan drie du zend jaar geleden gemaakt, zulk een Evangelische b teekenis hebben? Waarlijk, God was bezig de mensche voor te bereiden op de boodschap des Evangelies.

d. De wonderbare gelijkenissen van onzen Heere Jezu welke elke Chinees begrijpen kan. Er was niets bekrom pens in Christus' onderwijs. Ik heb gezien hoe eenig onontwikkelde Chineezen voorsteld n de gelijkenis van „verloren Zoon" zooals het gebeurt in sommige Chineesch huizen. Zij li ten zien, waarom de jongste zoon weggin de twee broers hadden ruzie met elkander. Een groo menigte keek toe, terwijl een Evangelist vertelde, h wij zijn weggegaan van God, zooals deze jongen, en elk stap op zijn afgaand pad wordt b kend gemaakt, en zij tot zichzelf komen en zijn terugkeer naar het ouderlijk hui En als zij aanschouwden de oude vader zijn terug komen zoon welkom heetende, en de zich verheugend vrienden, waren aller oogen met tranen gevuld. De oudst zoon verschijnt knorrig en boos. Maar de gasten zijn ni tevreden voordat ook hij zich verheugt in het feest e wij allen zingen: „O, blijde dag".

Op zekeren dag vroeg iemand, een christen, mij in d kerkzaal of ik geloofde in „De Verkiezing". Het w nogal een duistere kwestie om daar te beantwoorden. E tijd je later was ik in een dorpskerk, en zag na de dien diezelfde christen. Ik vroeg hem, waarom hij die vra gedaan had en hij vertelde mij een wonderbare geschi denis. Hij was ongeveer 50 jaar oud. Toen hij 17 ja was werd hij leerling bij een lombardhouder te Szechua Hij moest een reis van 30 dagen maken. Hij had nimme van Jezus gehoord, maar op die reis hoorde hij spreke over Jezus als: „De Heilige Man van de buitenlanders" Dat was alles wat hij van Jezus wist. In deze wink had hij allerlei bezigheden te verrichten. Eenige jare later verpandde een vrouw een doos met kleeren. Zij k deze niet weer inlossen. De pandjeshouder bestelde zij leerling de doos te openen en de inhoud te verkoop Hij nam de kleeren er uit en vond op den bodem e groot portret van een man.

Het was precies een Zondagsschoolplaatje van Jezu

maar Wang wist niet wie het was, maar hij gevoelde, dat deze man hem kon helpen. Hij plaatste de schilderij boven zijn bed. Op zekeren dag kwam er een gast in zijn slaapkamer en zag daar de schilderij. Hij zeide: „Weet ge Wang wie dat is?" „Neen", zei Wang; „maar ik ben nieuwsgierig het te weten". „Dat is Jezus". „O! vertel mij wie Hij is". „Ik weet het niet, maar ik heb zijn schilderij gezien in de kerkzaal en zij zeggen dat het Jezus is, dat is de Heilige Man van de buitenlanders, dat is alles wat ik er van weet".

Wang nam de schilderij voorzichtig weg en deed ze in een doos. Hij zeide, dat wanneer hij zich bedroefd en ontmoedigd gevoelde, keek hij op deze schilderij en het deed hem goed.

Eenige jaren later keerde hij terug naar San Yuan, en op een Zaterdag bezochten twee vrienden hem. Een van hen zeide: „Morgen is het de aanbiddingsdag van de vreemdelingen". „Zeg me er iets meer van, mag ik in de kapel komen, wat moet ik er voor doen?" Hij verzocht hem den volgenden morgen te komen en hij zou hem er in brengen.

Den volgenden morgen verscheen Wang reeds vroeg en op z'n best gekleed bij de kapel. Zijn vriend bracht hem in de leege kapel en verliet hem. Wang was kwaad en dacht er aan om ook weg te gaan, maar de menschen begonnen te komen, totdat de kapel gevuld was. Hij bleef de heele dienst, maar hij kon het zingen en spreken over dingen waar hij nog nooit van gehoord had niet begrijpen. Hij verliet voor deze dag de kapel, maar hij kon er niet meer wegblijven en eens op een morgen om 7 uur hoorde hij de schoolbel voor de bidstond. De kapeldeur stond open, en hij ging naar binnen. Die morgen sprak de predikant over de rijke man en de arme Lazarus en hij luisterde met al zijn ooren. Na afloop sprak hij met de predikant en kwam als een zondaar tot Jezus Christus. De zoeker en de Zaligmaker vonden elkander. Mijn waarde vrienden hoe is het met U? Hebt gij Jezus Christus gevonden?

Deze rede werd door een opeengepakte schare met groote aandacht beluisterd. Er was een ruischen van den Heiligen Geest te bespeuren.

God zegene dezen trouwen dienstknecht op al zijn wegen.

H. v. d. S.

Bouwen en Bewaren.

EVANGELISATIE.

Dat woord is zoo ongeveer het wachtwoord van vele belijders van den Christus geworden. 't Heeft een lieflijken klank; immers het is na verwant aan het Evangelie of de blijde boodschap van Godswege tot de menschen gebracht. Het omvat den verschillenden arbeid, welke geschiedt om vele menschen, vooral dezulken, die met gewone diensten der kerken of gemeenten, niet bereikt worden. Ook dient evangelisatie wel ter aanvulling, waar het terrein van een kerk te uitgestrekt is, en ook wel op kerkelijk gebied om het rechtzinnig deel van het kerkpubliek, daar waar moderne of vrijzinnige predikanten de kerk bedienen, tegemoet te komen, en ze voor de kerk vast te houden. In beide laatst bedoelde gevallen verliest evangelisatie eigenlijk haar wezenlijk karakter en wordt het weer kerkdienst.

Evangelisatie is «inwendige zending», is in hare juiste openbaring e v a n g e l i s e e r e n, = aan zondaren te brengen de boodschap van zaligheid in Christus, en van de goede gelegenheid om er deel aan te krijgen. Zulk evangeliseeren past op kerkelijk gebied niet. Immers de «Kinderdoopende» kerken verklaren bij dien doop, allen die tot haar behooren, of die onder hare leden geboren worden, verbondelingen, door Christus aangenomenen, of Christenen te zijn. Deze behoeven slechts opvoeding, breeder onderwijs, en daarmede zijn ze, kunnen althans zijn, goede leden der kerk. 't Is dus niet te verwonderen, dat vele ijveraars voor de kerk, werkelijke evangelisatie vreezen en als geheel overbodig afwijzen. Immers de aard van gezond evangeliseeren is, alle zondaren of onbekeerde menschen tot persoonlijke bekeering en geloof in den Heere Jezus te bewegen. Waar zoo geëvangeliseerd wordt, wordt het wel wat bedenkelijk voor een kerk, welken naam die ook moge dragen.

Interessant was, wat in een referaat, in dit verband gezegd werd, een paar maanden geleden op een jaarvergadering van de Vereeniging voor Inw. Zending in Noord-Holland. De referent was Ds. Creutsberg, de predikant in de Duinoordkerk in Den Haag, de man, die gewoon is consequent te denken en dan ook geen blad voor zijn mond te hebben, beschouwde de evangelisatie zoowat als een protest tegen de modernen of vrijzinnige predikanten in de Herv. kerk, waardoor dezen gaandeweg uit de kerk gedreven werden. Hij wil de krachten, veel of weinig, die bij de vrijzinnigen schuilen, voor de kerk behouden. Gevolgelijk kwam hij er toe te beweren, dat de Herv. kerk door confessioneelen (die ook de Inwendige Zending in 't moderne Noord-Holland uitvoeren) «vermoord» wordt! Dat was sterk gesproken, en 't heeft, zooals te begrijpen is, nog al wat stof opgejaagd op kerkelijk terrein. Intusschen heeft men er niet veel zakelijks kunnen tegenstellen.

Iets vroeger en gedurende de tweede helft der vorige eeuw ontstond de eigenlijke evangelisatie of inwendige zending en werd krachtig aangepakt door buitenkerkelijke mannen, met name Ds. J. de Liefde en Ds. Witteveen en hunne volgelingen. Er is toen veel gearbeid.

Ds. de L. gaf eens zijn plan te kennen, geheel Nederland door evangelisten te laten beëvangeliseeren, en zoo de Herv. kerk een pil in te geven, waardoor ze zou sterven of beter worden.

Gestorven is die kerk nog niet en of ze beter geworden is??? . . . Wel blijkt het tot heden, in 't algemeen, dat de Inwendige Zending toch eigenlijk op vrij kerkelijke lijn beteekenis behoudt en doel treft. Denk maar aan de Tentzending. Sedert de z.g.n. «Nederlandsche Tentzending» meer en meer in kerkelijke bedding geleid is, heeft ze haar kracht en beteekenis verloren, en thans wordt reeds verluid, dat ze door gebrek aan belangstelling opgeheven is.

Daarentegen breidt zich het tentwerk op meer of minder vrij evangelisatie-gebied steeds uit. Als Lente en Zomer weer daar zijn, dan zetten de ev.-tenten hare zeilen weer uit en stroomen de scharen er weer heen

om op eenvoudige, populaire wijze het Evangelie te hooren verkondigen. In verschillende Provinciën en door verschillende corporaties worden dan met één bedoeling tenten opgeslagen — «Zoeklichttent» en zelfs een tent van de z.g.n. «Darbistische broeders» noodigen dan de menigte onder hun tentdak. Zie, dat dat is evangelisatie. — God zegene al dien arbeid!

Doch er is meer, we kunnen denken b.v. aan evangelisatie-wagens of auto's. of schepen; wij geven acht op colportatie met bijbels en bijbelsche geschriften, boeken en bladen, tractaatverspreiding en huisbezoek en houden rekening met de «Heilslegeractie» etc. etc. Zij ons hart werkelijk dankbaar voor al dien arbeid om zielen met den Heiland van zondaren in aanraking te brengen en ook om de geloovigen voort te helpen op het terrein van «den goeden strijd» en tot de gemeenschap der heiligen. Daartoe toch leidt samenwerken.

En last not least moet nog genoemd den arbeid van het Nederl. Bijbelgenootschap. Dat is een arbeid voor in- en uitwendige zending bij uitnemendheid. Wat het kerkelijke aangaat wordt bij dien arbeid een vrijwel neutraal standpunt ingenomen. Alle in Christus geloovigen kunnen er deel aan nemen, maar zijn het ook verplicht te doen. Immers wij allen hebben behoefte aan den bijbel, voor ons zelf, voor onze gezinnen, voor onze gemeenten en voor den evangelisatie-arbeid in 't algemeen. En het B. G. zorgt er voor, dat we onze keurig nette bijbel voor matigen prijs kunnen bekomen, ja zelfs, dat aan armen dat kostbare boek óf voor veel verminderden prijs, óf kosteloos kan worden uitgereikt.

Dit legt aan alle christenen verplichting op.

En hoe door het Genootschap de zending in de heidenwereld geholpen en bevorderd wordt, daarvoor getuigen o.a. de 800 vertalingen van den bijbel of gedeelten er van, die door bemiddeling des Genootschaps bezorgd en onder 't bereik van verschillende volken en stammen gebracht kunnen worden.

Gode zij dank wegens al dien heerlijken arbeid, voor Zijn naam en zaak! N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Twijfel. — Afkeerigheid. — Liefde.

Luc. 7 : 18—50.

Les voor Zondag 18 Maart 1928.

I. Twijfel.

Ter inleiding vertelle men met een enkel woord, dat Joh. de Dooper door Herodes in de gevangenis gesloten is betrekkelijk in het begin van 't optreden van Jezus. In die gevangenis mochten echter zijn vrienden hem komen bezoeken. Natuurlijk hebben zij hem ook geregeld alles verteld, wat ze van Jezus wisten.

Wat Johannes van Jezus hoorde schijnt niet geheel in overeenstemming te zijn geweest met zijn verwachtingen. (Zie nog even weer in Mat. 3 en Luc. 3). Zoo besloot Joh. een paar vrienden naar Jezus te zenden. Die zouden Hem vragen: «Zijt gij werkelijk de Christus of moeten wij nog een ander verwachten.»

Deze vraag heeft bij de bijbellezers heel wat vrage doen oprijzen. B.v.: Twijfelde Joh. werkelijk? Ho zou dat kunnen? Vroeg hij misschien in 't belan van zijn discipelen — om hen van twijfel te verlossen? Wilde Joh. Jezus aansporen tot meer doortastend (volgens Joodsche Messiasverwachting) daden? Bi mij komt gedurig de gedachte op, of misschien oo al deze dingen tegelijk aanwezig zijn geweest. Na tuurlijk is het niet onmogelijk, dat Joh. ook zelf ern stig twijfelde; en vers 23 geeft m.i. reden om aan t nemen, dat Joh. zelf in gevaar was van zich aan Jezu te stooten. Daarmee is volstrekt nog niet gezegd, da hij Jezus losliet, maar hij wilde, verwachtte, dat Jezu anders zou optreden.

Vertel, wat Jezus deed juist, toen de boden kwamen 't Antwoord kan ieder dan ook heel goed zelf ver tellen.

Hier is vooral voor de oudste klassen gelegenheid voor een toepassing: Wie betwijfelt, of Jezus wel de Zoon van God is, die moet maar eens goed acht geven op alles, wat Hij gedaan heeft, op zijn liefde, op zijn woorden, op zijn werken. Jezus is zijn eigen aanbeveling

II. Afkeerigheid.

Toen de boden van Johannes vertrokken waren hield Jezus nog een toespraak tot het volk over Jo hannes den Dooper. Hij zeide: Wat voor een man hebt ge u voorgesteld, toen gij naar de woestijn ging om daar Joh. den Dooper te ontmoeten? Een als een riet? Gewis niet. Enz.

Zoo wees Jezus er heel duidelijk op, dat Joh. een Godsgezant was. Toch stond hij nog in de Oude Bedeeling. Van het Nieuwe Verbond had hij wel me profetischen blik iets gezien, doch meer ook niet. He wezen van het Koninkrijk van Christus kende hij niet

Toch was hij en bleef hij «een man van God ge zonden». Velen hadden hem ook als zulk een man ontvangen; maar velen ook niet, vooral onder de oversten. Allen die zich van God en Gods Raad af keerden, hadden ook wat van Joh. te zeggen — en die hadden ook wat van Jezus te zeggen. Dat maakt Jezus toen meteen nog eens goed duidelijk met een beeld uit het kinderleven.

Verte! het! Maar let goed op: De eerste kinderen zijn 't beeld van 't volk. Die wilden aan de anderen telkens het spel voorschrijven en de anderen moesten zich daar naar schikken. (Eerst feest, misschien bruilof — toen begrafenis). Natuurlijk gaat dat niet. Kinderen willen zich niet laten dwingen. Maar deze menschen wilden ook Joh. de D. en Jezus de wetten stellen en dat ging heelemaal niet. Zoo keerden zij zich me zware en toch geheel valsche beschuldigingen van beiden af, 33, 34. Joh. kon hen niet dienen en Jezus kon hen ook niet dienen, omdat zij niet in Gods wegen wilden wandelen (30).

III. Liefde.

Tenslotte gaan we nog vertellen van iemand, die Jezus hartelijk liefhad. Natuurlijk was dat niet iemand die God de wet wilde voorschrijven. Ook niet iemand die dacht: Komt het wel alles zooals ik verwachtte? Het was een vrouw, die een zondig leven achter zich had, maar zich nu verheugde in de vergeving van haar zonden. Dat was dan ook de oorzaak van haar liefde tot Jezus.

Jezus was ten eten genoodigd door zekeren Simon — een Farizeër. Waarom? We weten het niet. Bepaald niet uit liefde; dan was de behandeling wel wat beter geweest. Vertel de aankomst en let op 44—46.

Eindelijk gezeten, eigenlijk meer gelegen op de lage rustbanken — met de voeten achterwaarts. Daar kwam ongevraagd een vrouw. Achter Jezus knielde ze. Wat ze wilde? Maar die voeten waren niet gereinigd van het stof! zie 44! Tranen. Zij bleek zeer bewogen. Ze was bepaald reeds eerder met Jezus in aanraking geweest; zie 47! Liefde tot Jezus dreef haar. Wat zij zag (44), hinderde haar natuurlijk. Vertel wat ze deed. Simons overlegging.

Jezus wees hem met een gelijkenis terecht.

En wat ook de menschen mopperden (49), Jezus liet deze vrouw getroost naar huis gaan.

Wie zijn zonden betreurt en belijdt, ontvangt de zekerheid en vergeving — en krijgt Jezus lief.

K. R.

Reisbericht van Zendelinge Reiling

S.S. Anversville.

Hoewel het nog maar twee weken geleden is dat we klaagden over den strengen winter, zitten we nu te blakeren in de tropische zon, of eigenlijk beter gezegd ontwijken we de zon zooveel mogelijk. Het is de laatste dagen drukkend warm en ondertusschen bereiken ons de berichten over sneeuw, overstrooming enz. in Europa. En hier is het zomer en het schijnt onmogelijk, dat we zoo kort geleden nog midden in den winter waren.

Maar laat me iets over deze laatste dagen vertellen. Zooals we allen nog weten, hadden we erg koude Kerstdagen. Ook 27 Dec. muntte niet uit in warmte, maar wel in overvolle en late treinen. Op de perrons waar we op de te laat aankomende treinen moesten wachten, was het erg koud. Maar zoodra de trein binnen was en wij in den trein, hadden we van de koude niets meer te vreezen. Wij kwamen veel te laat in Roozendaal aan en vreesden dat de trein naar Antwerpen was vertrokken. We liepen zoo vlug als onze bagage ons toeliet en waren nog juist op tijd. Dat beteekende echter dat de trein veel te laat vertrok en omdat de reis extra lang duurde door de sneeuw, kwamen we veel te laat in Antwerpen aan. Wij begaven ons dadelijk naar het hotel, waar we de nacht zouden vertoeven en hier werden we opgewacht door familieleden van één der zendelingen in Yakusu. Zij hadden een pak mee te geven en wij spraken eenigen tijd samen over het laatste nieuws dat wij van Yakusu hadden ontvangen. Daar het al laat was en wij vermoeid waren van de reis, zochten we, nadat deze bezoekers ons hadden verlaten, spoedig onze kamers op. We rustten uit van de reis en den volgenden morgen hadden we nog een en ander te doen in Antwerpen en toen voor 1 uur naar de boot.

Op de boot waren heel wat bezoekers en er was bijna geen ruimte op het dek om te loopen. Al spoedig werden de bezoekers gewaarschuwd dat het tijd was om te vertrekken. Het duurde lang, voordat de vele bezoekers het schip hadden verlaten. De eerste loopplank werd ingetrokken en daarna de tweede en toen werden de touwen losgemaakt. Tot op de boot was ik niet alleen geweest, maar toen mijn broer de boot moest verlaten werd het toch wel wat eenzaam. We wuifden elkaar nog toe en dan werd ook het laatste touw losgemaakt en de afstand tusschen ons grooter. Daar trekt de kleine sleepboot ons voort en de wuivende menigte verdwijnt langzaam uit het gezicht.

Daar stond ik alleen, maar hoewel ik bekennen moet, dat het me wonderlijk te moede was, mocht ik toch ook de nabijheid des Heeren ondervinden. Ik zocht en vond troost in die gemeenschap. In mijn hut teruggekeerd zie ik een papier, dat daar juist neergelegd is. Het blijkt een telegram te zijn. De boodschap luidt: „Psalm 121 : 4". Neen, de Heer sluimert niet. Ik wist het wel, maar het deed mij goed op dat oogenblik er op die manier aan herinnerd te worden. Daarbij wist ik ook dat er velen waren die op dat oogenblik en ook voor het verdere van de reis aan mij zouden denken en voor mij zouden bidden.

Het was koud op dien Woensdagnamiddag, maar zoolang de zon scheen konden we toch wat op het dek rondloopen. Men begon de koffers in de hutten te dragen, wat door velen met belangstelling werd gadegeslagen. Er is toch altijd een kans dat je koffers niet zijn meegekomen of naar een verkeerde plaats verhuizen. Maar na een poosje vond ik mijn hutkoffers op hun plaats. De zon ging ondertusschen onder en met de duisternis werd het ook kouder. Het was niet langer mogelijk om op dek te vertoeven en wij werpen nog een laatste blik op de dorpen in Zeeland die we passeeren. Om 7 uur zagen we de haven en de lichten van Vlissingen voor het laatst. Het kleine motorbootje kwam om de loods, die ons zoover den weg had gewezen, af te halen en bracht ons een anderen loods om ons door het Kanaal te helpen. Na Vlissingen kwamen we uit de Schelde en in de zee en daarbij ook in de golven. Het werd onstuimig en daardoor alles erg beweeglijk aan boord. Toen de loods ons bij Ostende zou verlaten, was het zoo stormachtig dat hij niet afgehaald kon worden en mee verder reisde.

Donderdag was het nog stormachtig en koud. Tegen den nacht werd het echter rustiger en hoewel het Vrijdag nog koud was, ging de wind meer liggen en de ergste koude begon te wijken. Donderdag had ik ook kennis gemaakt met zendeling Wimer en zijn vrouw, die op reis zijn naar Fransch Kongo en reeds van Amerika zijn gekomen. Nu had ik dus ook gezelschap, waardoor de reis veel aangenamer werd. Wij hebben verder ook geen storm weer gehad en het werd alle dagen warmer.

Zondag ontvingen we bericht dat we brieven konden verzenden. De zee was kalm en nu zou de loods ons in een van de reddingsbooten verlaten en overgaan op een andere boot die op reis was van Kongo naar Antwerpen. Wij schreven en verzonden brieven en zagen toe hoe de reddingsboot werd neergelaten. Ondertusschen naderde de andere stoomboot en ging men daar naar toe roeien. We konden de menschen op de andere boot heen en weer zien loopen en hooren roepen. Toen de loods daar aan boord was, roeide men weer terug. De andere boot stoomde verder en nadat de reddingsboot was opgeheschen stoomden wij in tegenovergestelde richting. Spoedig was de boot uit het gezicht verdwenen en wij waren blij dat we gelegenheid hadden gehad om bericht naar huis te zenden over de bijzonder beste reis, die we zoover hadden gehad.

Maandag was het weer warmer en Dinsdagmorgen vroeg zagen we land en stopten we bij Tenneriffe om steenkolen in te laden. Velen gingen aan land, anderen bleven aan boord. Nu het schip stil lag gevoelden wij de warmte ook meer. Velen kwamen aan boord om van alles te verkoopen. Het bekende Tenneriffe-werk was er in

overvloed, daarbij nog prachtig werk in koper en ivoor, prachtige tapijten, kleeden enz. . . . De prijzen waren hoog, maar men kon er afdingen. Ik kocht nog iets voor 25 francs waarvoor 100 gevraagd werd en nu heb ik het misschien nog te duur. Tegen 12 uur gingen alle verkoopers ons weer verlaten en even later stoomden we weer verder het Zuiden en de warmte tegemoet.

De zee was alle dagen kalm maar toch was er eerst nog een frissche wind. Zaterdag 7 Jan. was het echter erg stil en drukkend warm en zouden we wel graag een beetje van uw winterkoude hebben gehad. Maar de warmte zal wel weer wennen en we zijn dankbaar dat we zoo'n prachtige reis hebben. Hadden we al wat zorg voor de zeereis in den winter, dan bleek dat onnoodige zorg geweest te zijn. Ook wist ik niet of er wel meer zendelingen zouden reizen en ook daarvoor had ik niet bezorgd behoeven te zijn. Alles gaat dus al weer boven verwachting.

De uwe in den Heer
G. REILING.

N.B. Dit bericht, nog aan boord geschreven, is verzonden te Kinshasa, den 20sten Jan. Toen was dus het eerste gedeelte van de landreis reeds afgelegd, n.l. de bommelrit van 2 dagen met den trein. Op dien dag begon de tocht over de rivier. K. R.

Hoe onze kerken vol kunnen worden!

Spurgeon vertelt ergens: «Toen ik voor het eerst naar Londen ging, preekte ik voor tachtig of negentig personen in een groote kerk, maar mijn kleine gemeente had een goede gedachte van mij en noodigde anderen uit om te komen en de zitplaatsen te bezetten. Ik heb mijn groote bekendheid altijd mijn warmhartige menschen gedankt, want zij waren zoo ernstig en vol geestdrift voor hun jonge predikant van het platteland, dat zij nooit moede werden, zijn lof te verkondigen.

Wanneer gij mismoedig of bedroefd zijt over de ledige plaatsen in uw kerk, zou ik u willen aanraden, bij uw voorganger te beginnen met hem te prijzen. Het is niet moeilijk, iets te ontdekken, waarin uw voorganger uitblinkt. Spreek daar dan over en niet over zijn gebreken. Spreek over de geestelijke zegeningen, die gij door zijn predikaties hebt; op die manier zult gij de menschen aansporen te komen en naar hem te luisteren, meteen zult gij dan uw voorganger een weldaad bewijzen, het gevulde huis zal zijn hart verwarmen en hem tot een betere prediker maken, en gij zult des te meer blij met hem zijn, omdat gij hartelijk over hem hebt gedacht en gesproken. Geloof het vrij, dat het volworden van een kerk niet enkel het werk des predikers is».

N. P. G. B.

In Memoriam.

(Gaarne plaatsen we dit woord ter gedachtenis aan den trouwen werker, die in br. J. Boiten Sr. van ons heenging. E.-R.)

JOHANNES BOITEN †

Broeder Joh. Boiten, de vurige strijder voor den naam en de zaak des Heeren, is niet meer. Ofschoon zijn gezondheidstoestand in den laatsten tijd wel veel te wenschen overliet, was toch nog steeds de hoop aanwezig, dat de Heere, die daartoe machtig, hem de volkomene gezondheid terug zou schenken. 't Heeft echter niet zoo mogen zijn. Gods gedachten zijn hooger dan onze gedachten en in den morgen van den 13den Februari nam de Heere hem tot zich en verloste hem alzoo uit dit aardsche lijden.

Wie onzer heeft hem niet gekend, — hem, een der pioniers en medestichters der Baptisten Gemeente te Muntendam? Reeds als kind van 6 à 7 jaren heeft schrijver dezes hem mogen leeren kennen, waar hij als een der eerstelingen onderwezen mocht worden op de Zondagsschool, welke mede door hem was opgericht. 't Was steeds zijn lust om in den dienst des Heeren werkzaam te zijn en mede te werken aan de uitbreiding van Gods Koninkrijk. Voor zeer velen is hij ten zegen geweest. In het 38-jarig tijdperk, dat hij werkzaam was in den Zondagsschoolarbeid, heeft hij vele kinderen tot Jezus mogen leiden. Ook in den arbeid der Gemeente heeft hij steeds een zeer werkzaam aandeel gehad. Waar de Gemeente soms in moeilijke omstandigheden verkeerde, daar was het br. Joh. Boiten, die steeds raad wist. Mede onder zijn leiding heeft hij de Gemeente mogen zien bloeien en zich zien uitbreiden, en onder Gods zegen zien brengen op het peil, waarop ze thans staat. — Uitgezonderd de laatste paar jaren, heeft hij steeds als diaken, belast met de verzorging der armen, een deel van den kerkeraad uitgemaakt, waarin hij met liefde en ijver diende.

Ook op het terrein der nuchterheidsbeweging was hij steeds een vurige strijder. Mede onder zijn leiding werd de Afd. Muntendam van den N. C. G. O. V. opgericht. Hiervan was hij vele jaren voorzitter.

Op maatschappelijk gebied nam hij ook steeds als een der vooraanstaande personen een plaats in en maakte hij ook deel uit van het bestuur der Afd. Muntendam van het Groene Kruis.

Waar zijn dagelijksche arbeid het zoo leidde, dat hij met vele gezinnen in aanraking kwam, heeft menigeen uit zijn mond een woord van troost, bemoediging, of wat men dan oòk noodig had, mogen ontvangen. —

En thans is dit alles voorbij. Zijn taak was hier op aarde volbracht. De Heere heeft hem opgeroepen om de plaats in ontvangst te nemen in het Vaderhuis daarboven, welke bereid is voor degenen, die de verschijning des Heeren hebben liefgehad. Met den Apostel Paulus kon hij roemen: «Ik heb den goeden strijd gestreden en het geloof behouden, voorts is mij weggelegd de kroon, welke de Heere mij bereid heeft».

Vrijdag 17 Februari mochten we het stoffelijk overschot overbrengen naar de groeve der vertering. Een groote schare Gemeenteleden en vrienden van den overledene waren hierbij tegenwoordig. Tegen half drie in den namiddag werd de kist door een 6-tal zoons van den overledene naar het kerkgebouw gedragen, van waaruit de begrafenisplechtigheid plaats had.

Nadat de kist, bedekt door een aantal kransen, voor het spreekgestoelte was neergezet, werd de rouwdienst onder leiding van Ds. J. Hekhuis, aangevangen met het zingen van Gez. 187 : 1:

Hoe zacht zien wij de vromen,
Den dood hier zonder schromen
Blijmoedig tegengaan.
Waar al de vreugd van 't leven,
Den zondaar moet begeven,
Daar vangt de vreugd des Christens aan.

Naar aanleiding van Hebr 12 : 1—11, werd gewezen op den ernst des levens en het met lijdzaamheid loopen den loopbaan die ons voorgesteld is, ziende op den Oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus Christus . . . . . . Woorden van troost en bemoediging werden gesproken tot de achtergelatene vrouw en kinderen van br. Boiten.

Namens den kerkeraad werd gesproken door Ouderling br. J. Bolman, terwijl br. J. Bosma, eveneens Ouderling, het woord voerde namens den N. C. G. O. V. Voorts spraken nog namens de Zondagsschoolvereeniging zr. Joh. Menkema en namens de Jeugdbond br. A. Faber. De Afd. Muntendam van het Groene Kruis was vertegenwoordigd door de heer Jager, evangelist te Muntendam, welke wees op de prettige samenwerking en aangename verhouding, welke men steeds van de zijde van den overledene in het bestuur had. Ook de Levensverz. Mpij. „Vesta" was vertegenwoordigd en diens afgevaardigde sprak woorden van dank voor de wijze, waarop de overledene steeds voor haar was werkzaam geweest. Tenslotte werd nog het woord gevoerd door Ds. N. van Beek, em. pred.

te Stadskanaal, die den overledene had leeren kennen als een trouwen vriend en broeder.

Na het zingen van Gez. 182 : 4, ging Ds. van Beek voor in dankgebed en werden de aanwezigen in de gelegenheid gesteld een laatste groet aan den overledene te brengen, waarmee deze plechtige rouwdienst was afgeloopen.

Vervolgens begaf men zich naar den doodenakker, om het stoffelijk overschot aan den schoot der aarde toe te vertrouwen. Voorafgegaan door een 50 à 60-tal kinderen der Zondagsschool, zette de stoet zich in beweging, gevolgd door plm. 200 à 250 personen.

Bij de geopende groeve werd, wegens het minder gunstige weer, weinig gesproken Ds. J. Hekhuis sprak nog enkele woorden tot omstanders en familie, en beval het ontzielde lichaam den Heere aan tot den dag der opstanding.

De oudste zoon van den overledene dankte hierna voor de bewezen eer, aan zijn vader gebracht.

Waar de achtergebleven weduwe, zuster Boiten, een geliefde Echtgenoot, en de kinderen een zorgvollen vader naar de groeve der vertering hebben gebracht, daar zij onze bede, dat de Heere hen mag vertroosten en sterken in dezen voor hen zoo zwaren beproevingsweg.

Gr. R. B.

MEDEDEELINGEN

Agenda:

Donderdag 1 Maart Jeugddag te Sneek, onder leiding van Ds. A. P. BARENDREGT.

4 uur n.m. opening door den leider.

Toespraak van Ds. J. Jeronimus als vertegenwoordiger van den N. B. J. Opstellen en voordrachten uit de vergadering.

6—7 uur pauze, waarin nuttiging van medegebracht proviand.

7—9½ uur heropening door den leider.

Verschillende toespraken, inleidingen en voordrachten uit de vergadering.

Wie kan, kome en trachte anderen mede te brengen.

A. P. BARENDREGT.

Van den Zendingspenningmeester.

Ontvangen van de Gemeente Haarlem voor de Congo f 50.—; Paramaribo f 24.—; zonder bestemming f 21.72½; Leeuwarden zonder bestemming f 60.—; N. Pekela voor de Congo f 14.55.

Samenkomsten Zendeling Bell.

Ontvangen van de Gemeenten:

Harlingen	f 24.06.
Deventer	„ 29.18.
Haarlem	„ 41.77.
Sneek	„ 25.—.
Haulerwijk	„ 15.75.
Leeuwarden	„ 20.30.
2e Exloërmond	„ 30.—.
N. Pekela	„ 23.—.
Hengelo	„ 68.52.
Vriescheloo	„ 17.35.

Vriendelijk verzoek ik de volgende Gemeenten mij de collecten der samenkomsten met Zendeling Bell *ten spoedigste* te doen toekomen.

Stadskanaal, N. Weerdinge, Emmer-E.Veen, Hoogezand, Groningen, Delfzijl, Workum en Stavoren.

A. H. ZERBST, Rijnlaan 128bis
Giro 68108, Utrecht.

HOORN.

Het adres der Gemeente Hoorn is;
W. SPANGER, *Veenenlaan 205, Hoorn.*

CORRESPONDENTIE.

Br. K. Brongers, die te Groningen theologie studeert, stelt zich doorloopend beschikbaar om Gemeenten Zondags en op samenkomsten te dienen.

Zijn adres is: 2e Willemstraat 28a, Groningen.

Secretarissen!

a. Uw adres voor Gemeenteberichten is Piet Heinstraat 58a, Groningen.
Eenigst adres!

b. Beschrijft Uw papier aan één kant. E.-R.

UIT DE GEMEENTEN.

UTRECHT. Het verheugt ons brs. en zrs., U reeds in het begin van dit jaar zulke goede tijdingen te mogen mededeelen. Reeds tweemaal werd ons doopvont geopend, eerst om een jonge zr. en daarna om 2 brs. in onze Gem. op te nemen

Ds. Planting was zooals gewoonlijk voor deze gelegenheden tot ons gekomen en ook langs dezen weg kunnen wij niet nalaten een enkel woord van dank te spreken aan onze zr.-Gemeente A'dam, die ons in dezen altijd zoo trouw ter hulpe is geweest. Ook onze laatste Jaarvergadering gaf ons een dankbare blik op de verrichte werkzaamheden.

De lezingen die door Ds. Planting gehouden worden in de Doopsgezinde kerk trekken hier in de stad veler belangstelling, verder getuigde deze vergadering van groei en uitbreiding vooral op het gebied van Jeugdwerk Naast de reeds bestaande vereenigingen werden er een Knapenvereen. en een Tusschenkrans voor meisjes van 12—16 jaar en een Vrouwenvereeniging in het leven geroepen.

Doch laat ons nu niet verder meer over ons zelf spreken, maar dit is onze vraag: brs. en zrs. legt met ons Uwe gebeden aan den troon des Heeren neder, want zonder Hem kunnen wij niets doen, opdat ook de Heere ons kan geven datgene wat voor de groei en bloei onzer Gem. noodig is. De behoefte aan een betere localiteit is bij ons de vraag van den dag, doch dit is ook aan Hem bekend, laat ons dan biddend wachten op Zijn tijd. En al onze mede-brs. en zrs. doen dit met ons. D. M. Secr.

AMSTERDAM. De Amsterdamsche Gemeente heeft het jaar 1927 feestend beëindigd. De Gemeente was den Heere dankbaar bij de viering van den verjaardag haars leeraars, aangezien deze slechts eenmaal in 't achterliggende jaar wegens ongesteldheid verhinderd was geweest, om in haar midden voor te gaan. Ook werd er feest gevierd toen de Zondagsschool en Meisjeskrans den grooten Kerstdag samenkwamen. Eveneens was er blijdschap, toen de Gemeente met Jeugdvereenigingen en vele vreemdelingen het geboortefeest vierde van haren Heer Deze bijeenkomst stond in het teeken van evangelisatie, en hoewel er geen vruchten openbaar werden, niettemin was er een trilling des Heiligen Geestes merkbaar.

De verslagen over 't afgeloopen jaar deden van toenemende prestatie gewagen. — De Zendingsvereeniging bracht bijna 7000 exemplaren van „De Zaaier" aan den man. De offervaardigheid in de Gemeente nam merkbaar toe.

De ons thans allen bekende broeder Zendeling Rev. Bell, trad tweemaal in Amsterdam op. Het kerkgebouw was daarbij

steeds overvol. De vruchten van dezen arbeid zullen op 's Heeren tijd tot openbaring komen. W. VEENSTRA, Secr.

2e EXLOËRMOND. Het is al weer een heele poos geleden, dat wij als Gemeente iets van ons lieten hooren. Gode zij dank, het gaat goed in geestelijke richting. Wij hebben den laatsten tijd goede dagen gehad. Onze jonge broeder De Haan, student te Hamburg, heeft zijn Kerstvacantie in ons midden doorgebracht en mocht de Gem. een 6-tal keeren dienen. Ook mocht onze broeder op den 2den Kerstdag op het liefdemaal tegenwoordig zijn. Ook daar hebben wij genoten van 's Heeren tegenwoordigheid, want eenigen tijd daarna *mochten wij hooren, dat een 3-tal zielen zich hadden* overgegeven aan den Heer. Den 25sten Jan. hadden wij onze Jaarvergadering en het bleek uit het verslag van den Secr., dat wij in ledental achteruit gegaan waren wegens het vertrek naar elders van vele broeders en zusters. Doch financieel staat het iets gunstiger dan in het verleden. Als nieuwe bestuursleden werden gekozen broeder W. Talen als Ouderling en de broeders Albert Niemijer en E. Grooten als Diaken, welke broeders den 5den Febr. j.l. door onzen ouden broeder van Beek *zijn ingeleid in hun arbeid.*

Zoo gaan wij steeds blijmoedig voort,
In vast vertrouwen op Zijn Woord,
Hoe moeilijk soms de weg ook schijn
Het eind zal zeker zalig zijn.

Tevens zij nog vermeld, dat een broeder den Doop heeft aangevraagd. Mochten er nog vele volgen op deze eersteling in 1928. Er zijn hier nog velen, die er voor staan en toch nog niet komen. Wat verhindert U, mijn vrienden? Kom toch en doe naar 's Heeren Woord en gij zult er wel bij varen en vrede hebben ook in deze voor Uwe ziel.

Uw broeder in Christus, PIETER DE RAAF, Secretaris.

VRIESCHELOO. Ons werd verzocht de lezers en lezeressen van „De Christen" eenige mededeelingen te doen toekomen in den vorm van een Gemeentebericht. Nu dan, waarde brs. en zrs., het gaat de Gem. Vriescheloo goed in den laatsten tijd. Den 30—31sten Januari en den 1sten Februari hield de Gemeente Evangelische Samenkomsten, met medewerking van de broeders Ds. Barendregt en Ds. Hekhuis.

Deze *samenkomsten waren biddend voorbereid, inzonderheid* voor bovengenoemde broeders predikanten. We hadden dan ook recht heerlijke samenkomsten, steeds voor een groote menigte menschen. We gevoelden de werking van Gods Geest iederen avond. De broeders hebben zich niet tevergeefs gegeven. Wij danken God, die ons thans eenige vruchten doet aanschouwen. Een drietal jonge meisjes hebben zich aan den Heiland en aan de Gem. gegeven. De Gem. is ook zeer gesticht geworden, ja we gelooven dat nog vele zegeningen ons deel zullen worden.

Op Donderdag den 9den Februari trad voor ons op Zendeling Bell van China met woord en beeld. Dezen avond was er geen plaats meer over; *velen moesten bij de deur terug.* Onze kerk en leerzaal waren geheel gevuld. Ds. Weenink van Stadskanaal vertolkte de woorden van br. Zendeling Bell. We mochten een blik slaan op de toestanden in China en de moeilijkheden aanschouwen, waarmede aldaar de christenen hebben te kampen, om hen het Evangelie te brengen.

In ieder opzicht mocht deze avond geslaagd heeten en de Gem. Vriescheloo wenscht br. Bell een gezegend leven in dienst van den grooten Meester toe. God geve Zijn onmisbaren zegen over al den arbeid *over 't gansche wereldrond!*

W. E. K.

STAVOREN. Moesten wij kort geleden van uit de Gem. droefheid melden, daar een zuster door den dood uit ons midden was weggenomen, thans kunnen wij nieuw leven boeken, en dus vreugde, daar twee jeugdige zusters en een broeder niet alleen hun hart aan den Heiland gaven maar ook Zijn wil aangaande den doop wenschten te volbrengen. Wij kunnen dan ook niet nalaten, dit blijde nieuws u mede te deelen. Des middags voor de doopsbediening las onze geachte Voorganger Gen. 22 en koos als tekst Rom. 12 vers 1. *Eerst stelde hij ons voor hoe gewillig Abraham was, toen* God met de boodschap kwam om zijn eenigen zoon, dien hij liefhad te offeren, waartegenover wij er op werden gewezen hoe de Heiland gewillig het offerlam voor ons was geweest. Het zou te veel ruimte nemen om veel daarvan te zeggen, alleen zij gezegd: het was één gehoor, hoewel ons kerkje zoo vol was, dat er nog enkelen teleurgesteld huiswaarts moesten keeren. Na de prediking knielden (na de gebruikelijke vragen met een blijmoedig ja te hebben beantwoord) de doopelingen, terwijl een ernstig gebed werd gedaan door onzen geachten Voorganger, waarna werd gezongen Gez. 49 vers 1 en 5. Toen had de plechtige doopsbediening plaats onder 't zingen van Ps. 89 vers 7. Daarna schaarden wij ons *met de nieuwe leden om den Disch des Heeren,* waar zij hartelijk welkom werden geheeten. Nog zij gemeld dat wij niet met 3, maar met 4 nieuwe leden aanzaten, daar ook een broeder terugkeerde. 's Avonds werd blijmoedig getuigd (in den bidstond) van de groote daden des Heeren. Zoo gaan wij dan dankbaar voorwaarts en tevens biddend:

Och dat men op deez' eerstelingen
Een rijken oogst van voorspoed zag!

Met br. gr. De Secr. J. W. ZWAAN.

Zoo de Heer wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders

G. GRINGHUIS

en

A. GRINGHUIS—Folkers

den 1sten Maart 1928 hunne

30-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Hunne dankbare Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.

N. Weerdinge, Febr. '28.

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van een welgeschapen Zoon

JOHANNES GERHARD.

W. GRAASKAMP.
D. J. GRAASKAMP—Prinsen.

Winterswijk, 11 Febr. 1928.

Geen kans ziende om al den geliefden Brs. en Zrs., die den 16den Februari en daarna zoo treffend bewijzen van hunne deelneming en waardeering, mijn persoon aangaande, zonden, elk persoonlijk te schrijven, neem ik deze gelegenheid te baat, om hun allen mijn innerlijken

dank te betuigen.

De Uwe in Christus,

Stadskanaal, N. v. BEEK.

Met Statistiek van broeder 1640 leden.

No. 2016 VRIJDAG 2 Maart 1928 47 Jaargang

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

Een Heer, één geloof, één doop. | Verschijnt Vrijdags. | Allen één in Christus.

Adres der Redactie:
Ds. J. LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen.
Adres voor Administratie:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge.
Postrekening no. 42313.

ABONNEMENTSPRIJS bij vooruitbetaling
Voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1,00.
Voor 't Buitenland per jaar f 5,00.
ADVERTENTIES van 1—5 regels 50 ct.
Elke regel meer 10 ct. Bij abonn. volgens tarief

De Balthasar Huebmaier herdenking op den 2den Zondag in Maart*)

Balthasar Huebmaier.

Balthasar Huebmaier was de leider der Baptisten ten dage der hervorming en wat President Mullins voorstelt n.l. dat de 400ste verjaardag van diens martelaarschap op 11 Maart a.s. allerwege gevierd worde, verdient de sympathie van het gansche Wereldverbond. De Index van verboden boeken, die door de Roomsche kerk wordt uitgegeven, noemt hem naast Luther, Zwingli en Calvijn als een van de vier «hoofden en leiders der ketters». Dit is ook de wel-overwogen meening van de beste hedendaagsche geschiedkundigen van de hervormingsperiode.

De oorzaak, waarom hij betrekkelijk onbekend is gebleven, moet gezocht worden in de kortstondigheid van zijn buitengewonen levensloop en verder in het feit, dat de geheele Baptiste beweging de pas werd afgesneden en in bloed werd gesmoord door vervolgingen, die geen medelijden kenden, en dat na een eeuw van verdachtmaking en ellende de Protestanten en Katholieken als het ware schijnen overeengekomen te zijn om Huebmaier en zijn volgelingen aan de vergetelheid over te leveren. Het wetenschappelijk onderzoek der Baptisten geeft ons een nieuw beeld van wat de Roomsche Index eens aanbood. Huebmaier evenaarde Luther, Zwingli en Calvijn wat eigenschappen, kennis en welsprekendheid betreft, en hij overtrof ze in inzicht en doorzicht. Hij ijverde voor het geestelijke karakter der gemeente en voor algeheele godsdienstvrijheid en was als zoodanig zijn tijd minstens drie eeuwen vooruit. Luther en Calvijn zijn op hun sponden gestorven; Zwingli viel in den strijd; Huebmaier echter won een martelaarskroon.

Balthasar Huebmaier werd in 1481 te Freiburg in Zuid-Duitschland geboren. Zijn ouders zijn ons geheel onbekend. Hij voorzag in eigen onderhoud, terwijl hij studeerde. In 1511 verwierf hij aan de universiteit te Freiburg den graad van meester; een jaar later dien van doctor in de theologie onder leiding van den beroemden Dr. Eck. Van 1512 tot 1516 maakte hij deel uit van de faculteit van de universiteit van Ingolstadt, die hij sedert 1515 als rector presideerde. In 1516 werd hij prediker en priester in de cathedraal te Regensburg aan den Donau, een beroemd politiek centrum van die dagen, en oefende door zijn spreek- en leidersgaven gedurende zeven jaren zeer sterken invloed uit op de stad. Dit was zijn Katholieke periode.

Langzamerhand echter kwam hij onder de bekoring van de geschriften van Luther met het gevolg, dat hij in October van het jaar 1523 te Zurich zich openlijk aan de zijde der Protestanten schaarde. Van 1523 tot 1525 werd hij voorganger der Hervormde gemeente te Waldshut en bracht bijna de geheele stad en haar omgeving binnen de Protestantsche kudde. Hij bekrachtigde zijn scheiden van Rome door in 1524 Elisabeth Hueglein te huwen, die met zeldzamen trouw en heldhaftigheid zijn latere lotgevallen deelde. In het begin van 1525 werd hij aanhanger van de geloofsovertuiging der zoogenaamde Anabaptisten; hij liet zich tegen Paschen van datzelfde jaar doopen en werd van stonde aan een groote verkondiger en verdediger van hun leer.

Toen de Oostenrijkers onder de regeering van den Katholieken aartshertog Ferdinand eischten, dat de stad Waldshut haar geliefden voorganger Huebmaier zou uitleveren, vluchtte hij naar Zurich, waar de hervormer Zwingli de macht in handen had. Daar werd hij tot eeuwige schande van Zwingli in de gevangenis geworpen en op de pijnbank gemarteld om hem een herroeping van zijn overtuiging aangaande den doop af te dwingen. Onder het vreeselijkste lijden heeft hij eindelijk herroepen — laat hem, die op de pijnbank heeft geleden zonder een oogenblik te twijfelen, de eerste steen op hem werpen — en werd hem toegestaan naar Nicolsburg in Moravië een goed heenkomen te zoeken waar hij bitter berouw had over zijn zwakheid.

*) Ziet verzoek onder Correspondentie.

Onder de bescherming van de heeren van Lichtenstein begon hij van Juli 1526 tot Juli 1527 daar opnieuw de verkondiging van de Baptiste leerstellingen onzer vrijheid van geweten, scheiding van kerk en staat, de gemeente een geestelijk geheel en gevormd alleen door gedoopte geloovigen en dat de sacramenten uitsluitend symbolisch zijn. Huebmaier's arbeid werd buitengewoon rijk gezegend. Gedurende dit eene jaar doopte hij al de evangelische leidslieden alsmede de beide heeren van Lichtenstein. Niet minder dan 6000 menschen gingen in dit eene jaar tot het Baptisme over en vele rechters en edelen werden voorstanders van den welsprekenden hervormer en prediker. Stroomen tractaten, in het Duitsch en Latijn geschreven, vloeiden uit zijn pen. Zijn invloed nam bij sprongen toe. Het leek wel, alsof gansch Arabië Baptist zou worden. Geen wonder, dat zijn eigen aanhangers hem eerden en zijn vijanden hem vreesden, want hij was een behoorlijk gevormd mensch, een toegewijd Christen, kundig in de Schriften boven zijn tijdgenooten, welsprekend redenaar, klaar en kloek schrijver, helder polemicus, edelmoediger en vriendelijker dan zijn tijdgenooten, een zeer bezadigd, aantrekkend en begeesterend leider, die, wanneer het hem niet onmogelijk was gemaakt, de geheele geschiedenis van Europa en de Hervorming zou hebben kunnen veranderen.

Intusschen werd Ferdinand van Oostenrijk koning van Boheme en Moravië en hij eischte van de heeren van Lichtenstein de uitlevering van Huebmaier. Het zou ijdel geweest zijn weerstand te bieden en in Juli 1527 werden Huebmaier en zijn vrouw in een Oostenrijksche gevangenis gezet. Negen maanden hebben zij er in verschillende cellen doorgebracht ten prooi aan ondervoeding, verschrikkelijke koude en afzondering, en gedurende het grootste gedeelte van den tijd ziek, terwijl zij bovendien nu en dan op de pijnbank werden gemarteld. Deze lichamelijke kwellingen kon de hooggevoelige Huebmaier niet verdragen en weer wankelde hij en stond hij op het punt toe te geven. In het laatste onderzoek op de pijnbank echter erkende hij nog wel, dat hij te Waldshut dingen had gedaan, die als verzaking van de Oostenrijksche regeering konden worden uitgelegd, maar hij handhaafde met alle beslistheid zijn overtuiging inzake een gemeente van geestelijk geb renen, doop en avondmaal. Huebmaier werd dientengevolge den 3den Maart tot den brandstapel veroordeeld om er levend te worden verbrand. Ofschoon er sterk bij hem op aangedrongen werd om aan een priester te belijden en de laatste diensten der kerk te aanvaarden, bleef hij weigeren.

Op den 10den Maart 1528 werd hij te Weenen tot de plaats der executie uitgeleid. Zijn vrouw riep hem toe om flink te zijn. Hij bleef moedig tot het einde toe; volgens het getuigenis van een vijand «als een onwankelbare rots». Hij vroeg vergeving aan allen, die hij op de eene of andere wijze verkeerd bejegend had en hij schonk op zijn beurt vergeving aan allen, die hem kwalijk hadden behandeld. Hij stierf te midden der vlammen, den naam van Jezus aanroepende.

Drie dagen later werd zijn trouwe vrouw in de Donau verdronken. Een toegewijder hulpe, een moediger vrouw, een vuriger Baptiste komt maar zelden in onze geschiedenis voor. Op dezen gedenkdag van den marteldood van haar echtgenoot, verdient Elizabeth

Hueglein Huebmaier ook geëerd te worden.

Welke waren de geloofsovertuigingen, waarom de Huebmaiers bereid waren het leven te offeren?

Zij hielden vast aan een geestelijke gemeente, samengesteld alleen uit persoonlijk geloovigen, aan het evangelie van het Nieuwe Testament, aan de rechtstreeksche gemeenschap, die de ziel met God mag uitoefenen, aan de noodzakelijkheid, dat men Gods genade persoonlijk moet ervaren, aan gewetensvrijheid en aan scheiding van kerk en staat. Voor deze idealen hebben zij het leven gegeven.

Zij stierven, omdat zij protesteerden tegen het verderf en de tyrannie der Roomsche kerk, tegen de vergoding der sacramenten en het priesterschap van enkelen, den kinderdoop en de transsubstantiatie en een onwedergeboren gemeente en bovenal verzetten zij zich tegen het gebruik van geweld en dwang inzake geloof en godsdienst.

Zij zijn niet tevergeefs gestorven. Ofschoon hun volgelingen verstrooid en gedood werden en hun arbeid schijnbaar vernietigd, hebben niettemin de komende eeuwen, beïnvloed als zij waren door deze beschouwingen, hun denkbeelden overgenomen, zoodat in alle vrije landen der wereld de leer van vrijheid van godsdienst en scheiding van kerk en staat veld wint. In Amerika zijn ze zelfs in de grondwet van de Vereenigde Staten opgenomen.

Aldus zijn Huebmaier's fiere woorden in vervulling getreden: «Goddelijke waarheid is onsterfelijk en ofschoon ze op het oogenblik tot stilstand kan worden gebracht, gegeeseld, gekroond met doornen, gekruisd en in een graf begraven, zal ze toch op den derden dag overwinnend opstaan en in heerlijkheid haar schepter zwaaien tot in alle eeuwigheid».

FREDERICK L. ANDERSON.

EEN WOORD VAN AFSCHEID,

door Rev. JOHN BELL.

Op het punt van Nederland te verlaten en naar Londen terug te keeren wil ik gaarne een woord van afscheid richten tot de broeders en zusters, en hun zeggen, dat het mij tot groote blijdschap was uwe gemeenten nog eens weer te bezoeken.

Gij hebt mij zeer hartelijk ontvangen, en ik dank u allen er voor. Het was inderdaad een genot vele oude vrienden, Voorgangers en leden weer te zien. Van de Voorgangers in 1899 zijn er nog slechts vier over, de brs. Van Beek, Kuipers, Visser en Planting, en het was mij tot blijdschap deze mannen weer te zien, die zooveel voor de Baptisten in Holland gedaan hebben. De Heer ga voort met hunnen arbeid voor Hem te zegenen. Ik verblijd mij ook met u allen over de prachtige vermeerdering van het aantal jongere predikanten, mannen, die ik met blijdschap de hand heb mogen drukken, en God heb mogen danken voor het succes van hun werk. Ik noem degenen, die ik ontmoet heb, in de volgorde waarin ik hen heb leeren kennen: de brs. Jeronimus, v. d. Schors, Weenink, Bouritius, Visser, Reiling, Van Dongen, Barendregt, Louw, Roest, De Haan en Huizinga. Het spijt mij, dat het niet mogelijk was de andere broeders in de bediening te ontmoeten. De Heer vermeerdere zeer het aantal Voorgangers, en Hij doe het in de naaste toekomst. Bijzonder verblijdde het mij het goede werk van leerende Ouderlingen in de Voorgangerlooze gemeenten te zien zooals b.v. in den 2den Exloërmond, Haulerwijk en Hoogezand.

Dewijl ik na 1899 slechts voor enkele dagen in Holland geweest ben, zullen sommigen uwer misschien gaarne iets vernemen van den algemeenen indruk, dien ik op mijn rondreis ontving. In den algemeenen toestand, politiek en maatschappelijk, is er veel overeenkomst tusschen Holland en Groot-Brittannië, en ik heb opgemerkt, dat in beide landen het volk over het algemeen een hoogeren levensstandaard bereikt heeft dan 30 jaar geleden. Dit blijkt in Holland in de betere salariëering van uwe predikanten, en in sommige plaatsen in de oprichting van betere gebouwen voor godsdienstoefening en woningen voor uwe Voorgangers. In sommige opzichten spijt het mij dat sommige oude gewoonten in Holland gaan verdwijnen. Het spijt mij niet, dat ik geen honden meer als trekdieren zag gebruiken, maar wel, dat de gouden en zilveren oorijzers, die vroeger in sommige streken veel door de dames gedragen werden, langzamerhand verdwijnen, evenals de spiegeltjes, die ik vroeger wel buiten aan de ramen van huiskamers zag. Maar ik denk, dat wij zulke veranderingen moeten beschouwen als de prijs, die betaald moet worden om de volken nader tot elkander te brengen, hoewel eenvormigheid altijd leelijk is. Het deed mij echter genoegen te zien, dat vooral in provinciesteden en dorpen niet zooveel kort haar en korte rokken gedragen werden als in andere streken. Het kwam mij voor dat uwe verschillende plaatsen van radio-omroep met hun partij-programma's nu juist niet bevorderlijk zijn voor den vrede, maar het trok mijn belangstelling in menige Bapt. woning »radio« te vinden en te luisteren naar berichten uit Londen alsof ik in mijn eigen huis te Londen zat.

Wat den toestand der Baptisten aangaat, ik verblijd mij zeer met u allen in de groote dingen, die de Heer voor u gedaan heeft, en voor de zeer groote uitbreiding in de laatste 29 jaren. Gij wordt langzamerhand eene kracht in het land. Ik weet, dat het een zeer harde strijd geweest is, en nog is, om die volle erkenning te verkrijgen van de beginselen, waarvoor de Baptisten opkomen in het godsdienstige en nationale leven van het volk. Gij zijt echter op weg naar de overwinning.

Ik heb 22 gemeenten bezocht en 28 maal gesproken gedurende mijn verblijf van vier weken onder u. Het was mij zeer aangenaam de scharen te zien die samenkwamen en in sommige plaatsen moesten zelfs velen terug omdat er geen plaats meer was. In Utrecht was de vergadering in de kerk der Doopsgezinden en in Leeuwarden in die der Vrij-evangelischen, en in beide plaatsen werden wij door de leden zeer hartelijk ontvangen. In alle vergaderingen waren verschillende kerkgenootschappen vertegenwoordigd, en het was mij aangenaam te zien, dat zij wel in een Bapt. kerk wilden komen. Er zijn landen waar dat niet gebeuren zou. Ja, de Baptisten heffen hunne hoofden op. Vooral was het mij aangenaam te zien, dat het werk te Stadskanaal en omgeving — de wieg van het Baptisme in Nederland — niet alleen in stand gehouden is, maar zich zeer sterk uitbreidt. Dat is niet altijd zoo in de geschiedenis der gemeente, dat de geboorteplaats een van de krachtigste plaatsen is. Het komt meer voor, dat daar zwakheid en traagheid heerscht, en dat »de eersten de laatsten zullen zijn«.

Er is eene groote verscheidenheid in uwe predikanten en leden, die bepaald verkwikkend aandoet, en duidelijk illustreert, dat gij een volkomen lichaam zijt, en niet slechts een lid van het lichaam. Ik verblijd mij in den evangelischen ijver en het vuur, dat ik bij allen opmerkte, en ook dat uwe geschriften zulk een voorname plaats onder u innemen, en tamelijk veel gelezen worden; ik geloof zelfs, dat uwe Bapt. literatuur meer gelezen wordt onder u, dan in Engeland het geval is. (naar evenredigheid zeker. Vert.) De Red. zal ongetwijfeld zeer bemoedigd worden door nog meer lezers.

Mag ik nu nog, om mijn indrukken juist weer te geven, er een enkel woordje critiek bijvoegen? Zooals velen uwer weten, ben ik geen vereerder van »heilige« plaatsen en ook geen niet-rooker, maar in de meeste vergaderingen gevoelde ik, dat meer eerbied in de gebouwen, waar gij samenkomt wel wenschelijk zou zijn.

Ten slotte wensch ik br. Planting en allen, die regelingen getroffen hebben voor mijn rondreis, hartelijk te danken. Alles was zoo goed mogelijk voorbereid, en ik heb nergens ook maar de minste moeite gehad. Ook een woord van dank aan mijn vertalers, de brs. Fabrie eenmaal, v. d. Schors viermaal, Bendien tweemaal, Van Dongen negenmaal en Weenink elfmaal. Hun sympathie en belangstelling maakte het spreken tot een waar genot. Dat had zoo gemakkelijk anders kunnen zijn. Er waren natuurlijk enkele vermakelijke vergissingen, maar zij waren meest onbelangrijk. De ruimte laat niet toe dat ik ze noem, maar sommigen, die Engelsch verstonden, zullen zich zulke gevallen wel herinneren.

God zegene u allen, en bekwame u om ook die steden in bezit te nemen waar nog geen Bapt. gemeente bestaat. »Het koninkrijk der hemelen wordt geweld aangedaan, en de geweldigers nemen het met geweld«. Matth. 11 : 12.

De uwe in Christus' dienst
JOHN BELL.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Een bezetene tot een prediker des heils gemaakt.

Marc. 5 : 1—20; Luc. 8 : 26—39.

Les voor Zondag 25 Maart.

Op zekeren dag gaf Jezus zijn disc. bevel, om over te varen naar de andere zijde van het meer van Gennesareth. 't Was slechts voor een kort bezoek, nog korter dan in der tijd het bezoek aan Samaria. Jezus kwam en vertrok ook dadelijk weer. Maar evenals bij die geschiedenis met de Samaritanen zou men ook hier wel kunnen zeggen: Jezus moest in die landstreek zijn. Hij deed er een groot werk: Hij verloste een man uit de macht van Satan en maakte van hem iemand, die in zijn omgeving van Jezus en zijn werk sprak.

Jezus voer dan met zijn discipelen naar den Oostkant van het meer. Daar lag aan den zeekant een zeker terrein, waar de mensch n in Jezus' dagen niet langs durfden te loopen. 't Was een plaats, waar de heuvelen veel spe-

Statistiek der Unie van Baptisten Gn in Nederland op 1 Januari 1928.

PLAATSNAAM der GEMEENTE	ADRES van KERK of LOKAAL	Zitplaatsen	ADRES van den PREDIKANT, VOORGANGER of LEEREND-OUDERLING	ADRES van den SECRETARIS				LEDENTOENAME			AFNAME				OPBRENGSTEN			VEREENIGINGEN										Zondagsscholen		
					1 Jan. 1927	1 Jan. 1928	Mannen	Doop	Attestatie	Wederopname	Overleden	Attestatie	Uitgesloten	Onttrokken	Gemeente	Vereenigingen	Totaal	Jongelings	Jongedochters	Jongelieden	Knapen	Meisjes	Vrouwen	Zang	Muziek	Tractaat	Catechisatie	Aantal	Personeel	Leerlingen
Amsterdam	Kerkstraat 204	150	B. Planting, Tolstraat 117	W. Veenstra, Smitstraat 28³	120	124	42	3	12	1	3	3		6	4925	501	5426		21	48		78								
Apeldoorn	Hoogakkerlaan 50	120	K. A. v. Beek, Van Hasseltl. 37	R. Zwaal, Zwolsche binn. weg 34	55	61	25	5	3		1			1	1076	98	1174			25				20		40		1	4	20
Arnhem	Hommelscheweg 27	75	C. Brandt, Apeldoorn	F. Albertsma, Talmaplein 76	28	28	12		1			1			780		780											1	2	20
Bergumerheide	Nieuwe weg	180	K. Koopmans	S. van der Meer	58	57	22	2			1	1	1		783		783	12			7						11	1	4	120
Delfzijl	Waterstraat	200	W. Roest, Waterstraat	J. Heijnen, Lijnbaanstraat	59	87	35	26	5			3			2935	778	3713		8		27	20	10							
Deventer	Binnensingel	150	K. Kuipers, Lagestraat 143	P. Klein, Boschbergweg 145	88	84	39	2		1				7	2878		2878	12	14 ~~8~~	20		14 ~~12~~	22	28				1	8	170
Em.-Erfscheidenv.	Kanaal A	350	G. Visser, Kanaal A	G. J. Olijslager, E.-Compascuum	175	165	76		10	3	2	16	3	2	2794	150	2944	16	15		8	25	4	10			20	1	4	40
2e Exloërmond	No. 65	240	J. de Jonge, Kijl 7	P. de Raat, Kijl 7	151	127	65	1	4		2	25	2		2100		2100	20	30	80	12	16		30	12		10	1	6	100
Foxhol		180		Joh. Siekman, Stationsweg	56	55	23					1			1210	700	1910			35		15			20			1	3	67
's-Gravenhage	Zuid-Binnensingel 10	250	J. Jeronimus, Kepplerstr. 326	P. Buining, Z.-binnensingel 10	176	181	64	7	15			6	7	4	5207	800	6007	15	45	50	22	39		30	13			1	3	75
Groningen	Meeuwerderweg 75	750	J. Louw, Piet Heinstraat 58a	A. Bos, Verlengde Heereweg 62	471	485		21	16	2	4	21			9560	2279	11839	23	46	125	27	24		48				1	3	±60
Haarlem	Bakenessergracht 65	117	J. v/d Schors, Bosch en Vaartst. 30	G. Broertjes, Heerew. 82 Heemstede	133	119	46	10	2		2	5	3	16	6852	717	7569	15	25		12	65	30	72	19		12	4	22	370
Harlingen	Noorderhaven 49	200	A. Barendregt, Gr. Breedepl. 23a	R. v/d Sluis, ~~Noorderhaven 103~~ Lieumandijk 22	86	101	43	11	6			1	1		(?)	(?)	(?)	35		14		15		28		20	14	1	13	105
Haulerwijk	Boven	270	J. v. d. Heide, Veenhuizen I	L. Jansma, Boven	69	67	24	1				1	1	1	2344	651	2995	27	29			49	12	30				2	8	125
Heeg		70	J. A. Zoethout	P. J. de Vries	21	23			2						483		483						12	10	18	7		1	12	140
Heerlen			J. R. Fijn, Sterrenstr. 6, Treebeek	K. ten Cate, Heufkenstraat 81	35	38	17	4	1	1		1	2		245		245										10	1	3	90
Hengelo (O.)	Jacob Catsstraat 36	300	J. Huizinga, Jacob Catsstr. 34	K. Drent, Woolderscheweg 98	231	289	115	17	46	1		2		1	7018	1230	8248		60	140		39		20				1	3	22
Hoogezand	Kielsterstraatweg	200	J. Reinholtd, Kielsterstraat	S. Kluin, Foxhol	96	99	47	5	8				5	5	1238	427	1665		15	30				25		8	22	5	14	140
Hoorn	Mosterdsteeg	80	D. Ozinga, Groot Noord	W. Spanger, Veerenlaan 205	39	32	12		2		1	4	1	3	(?)	(?)	(?)	13		10				25				1	2	70
Leeuwarden	Noordvliet 11	150	H. v. d. Heide, Noordvliet 11	F. J. de Vries, v. d. Kooystr. 16	63	65	29	4	3		2	3			1970	230	2200		14	20		45			14			1	3	23
Muntendam	Kerkstraat	300	J. Hekhuis, Kerkstraat	A. Faber, Scholth., Veendam.	169	158	69	2	2		3	9	2	1	3482	1182	4664		35	44		70	12	20		9		1	6	45
Nieuwe Pekela	Hoofdweg	210	G. Bouritius E 48	H. Bonnes, E. 34	98	97	41	5	3	1		7	1	2	2779		2779		15	25		20		50	18		50	3	9	150
N.-Weerdinge	3e Kruisdiep	350	K. Reiling, 3de Kruisdiep	H. de Jonge	268	257	102	6	12	4		26	3	4	7033		7033	12	43		14	30		30		15	14	2	5	85
Rotterdam	Geuzenstraat 9	75	J. Hellingwerf, Jaffakade 7b	R. Sissing, Schoonberg.weg 22b	34	24	10			1		3	1	7	802		802							60		16	50	4	19	300
Sneek	Oppenhuizerweg	200	H. Visser, Willem Lodewijkstr. 45	J. v. d. Heide, Kloosterdw.str. 16	110	103	46	1	3	1	2	9	1		3869	350	4219	17	10	35	16	20	24							
Stadskanaal		350	J. W. Weenink	P. Smit, Schoolkade 36	305	289	136	8	2	1		24	2	1	7792	1055	8847		50	40				20		20	20	4	8	120
Stavoren	Voorstraat	130	J. van Dongen	J. Zwaan, Voorstraat	62	72	29	1	5	5	1				1874		1874		18					35			84	5	24	287
Utrecht	Kromme Rijn 16	60	A. Zerbst, Rijnlaan 128bis	D. Molijn, J. P. Coenstraat 33	46	52	18	5	6			5			1755	528	2283		10	23	18	32	9				22	1	2	20
Valthermond	Zuiderdiep No. 77	200	A. Smit, Zuiderdiep 91	A. Grooten, Zuiderdiep 77	32	18	8	1	2			10		7	230		230						11					1	4	66
Vriescheloo	Hoofdweg	250	J. de Haan	E. Kuilman, Wedderbergen	101	94	41	1	5		1	6	6		1075		1075			20								1	2	100
Workum	Zuidend	85	H. Leenstra, Zuidend	P. Hornstra, Zuidend	56	59	22	3							1347	120	1467		8	20		30	10		12			2	8	120
																											12	1	4	35
40.				Totaal	3491	3510	1259	82	176	22	25	193	42	68	86436	11796	98232	117	505	804	156	644	152	591	126	135	331	49	178	3085

Gemeenten, niet tot de Unie behoorend.

PLAATSNAAM	ADRES	Zitplaatsen	PREDIKANT	SECRETARIS	1 Jan. 1927	1 Jan. 1928	Mannen	Doop	Attestatie	Wederopname	Overleden	Attestatie	Uitgesloten	Onttrokken	Gemeente	Vereenigingen	Totaal	Jongelings	Jongedochters	Jongelieden	Knapen	Meisjes	Vrouwen	Zang	Muziek	Tractaat	Catechisatie	Aantal	Personeel	Leerlingen
Drachten	Vogelzang	200	S. Veltman, Stationsweg	T. Wobbes, Noordkade	19	32	19	12	2				1		1831		1831			18										
Eindhoven	Ipenlaan 40	150	J. Donker, Plataanlaan 47	W. Lindeman, Sloepstr. 1	30	27	9	1	2	1		5	2		595	111	706		12	15		14	14					1	6	78
Zwolle	Spinhuis, Breehoek	100	H. de Vries, 1 Weidjestraat 14	J. Brinkhuis, Deventerstraat 75	12	27	16	5	10	1			1		875		875							12				1	1	8

ENKELE OPMERKINGEN
over de Statistiek 1 Jan. 1928.

1. Sommige opgaven van 1 Jan. 1927 kwamen niet overeen met de opgaven in de vorige Statistiek. Wij hebben die differenties meestal afgeschreven onder rubriek „zich onttrokken".

2. Enkele Gemeenten hebben verscheidene leden met attestatie zien vertrekken. Anderen kwam dit weer ten goede. Alleen is het ietwat vreemd, dat minstens 14 attestaties meer afgegeven zijn dan geboekt.

3. Het aantal gedoopten is in vergelijking met andere jaren zeer gering geweest. Gemiddeld $^2/_3$ minder dan de voorgaande jaren.

Het gevolg daarvan is, dat de algemeene toename in 1927 zeer miniem is, n.l. slechts 17.

4. De inkomsten der Gemeente zijn ongeveer dezelfde van het vorige jaar. Wanneer de Gemeenten Harlingen en Hoorn niet verzuimd hadden hun inkomsten te vermelden, dan zou er zelfs een geringe stijging zijn. Het totale bedrag kan dan ook wel met plm. f 4000 vermeerderd worden.

Men moet echter wel in aanmerking nemen, dat de inkomsten der Gemeenten en haar opbrengsten niet hetzelfde beteekenen. Sommige Gemeenten hebben eigendommen etc. waarvan ze huur etc. ontvangen. Dat is bij de inkomsten inbegrepen.

5. Eindelijk, dat getallen dor en droog zijn, zal in dezen alleen de ervaring zijn van hen, die ze oppervlakkig betrachten. Voor de aandachtige en nadenkende lezers spreken ze boekdeelen in allerlei toonaard.

A'dam. B. PLANTING, Unie-Secr.

---

lonken hadden, en de rotsen zeer ruw waren. Die spelonken en holen waren wel als graven gebruikt.

Toen Jezus zich zoo gedrongen gevoelde, om die streek te bezoeken, zwierf daar een ongelukkige man rond. De booze geesten hadden hem geheel in de macht. Hij had geen kleeren meer aan — verscheurd. Hij had builen en wonden — zelf geslagen. Kwam er een mensch in de buurt, hij maakte ze door geluiden en gebaren angstig, waarschijnlijk ging hij ze ook wel achterna. Iedereen was bang voor hem en daarom durfden de menschen in die buurt niet komen.

Men had vroeger ook al geprobeerd, om dien man in boeien te slaan en hem zoodoende voor zichzelf en voor anderen onschadelijk te maken. Maar telkens werd hij dan weer zoo woest en zoo sterk, dat hij alles verscheurde en vernielde. Nu scheen er niets meer aan te doen te zijn. In de grootste ellende leefde hij daar bij 't meer in de spelonken en holen van die woeste landstreek.

Juist naar deze streek ging Jezus. Zou het er Hem om te doen geweest zijn om dien ongelukkigen man te ontmoeten? Wat denkt ge? Zoo ja dan bereikte Hij oogenblikkelijk zijn doel.

Nauwelijks uit 't schip — terstond ontmoette Hem zie Marc. Daar kwam die man aan hollen. Jezus ook bang? Nu zou er heel wat anders gebeuren, dan wanneer daar andere menschen kwamen. Jezus ging niet achteruit. Weldra lag de man voor Hem op den grond. Zie Marc. 5 : 6 en 7 en Luc. 8 : 28 en vertel wat de man zeide.

Waarom hij dat zei? Wel, omdat Jezus aan de booze geesten bevolen had, dien man los te laten. Ze deden het niet oogenblikkelijk. Spraken eerst nog door den mond van dien man. Ze waren bang, dat ze weer naar hun eigen plaats terug moesten. Ze kenden Jezus wel, veel beter dan de menschen. Hij was niet bang, maar de geesten vreesden Hem.

Niet ver van daar, waar het land minder woest was,

waren zwijnenhoeders met hun kudden. Vertel het verzoek der geesten. 't Werd ook ingewilligd. De man was de duivelen kwijt. Ongetwijfeld hebben de disc. hem geholpen, om de allernoodzakelijkste kleeding hem te geven of ergens weg te halen. Nu was hij niet meer zoo wild en vreemd, maar heel dankbaar.

Ondertusschen werden de zwijnenhoeders raar verschrikt. De zwijnen werden wild; daar zaten toen de duivelen in. Maar ze hadden er niet lang hun helsch pleizier van. De kudden waren niet ver van den zeekant, die daar steil en hoog was. Zwijnen drongen elkander op; in wilde beweging ging het naar de zee. — Er in, — alle gesmoord, ± 2000.

Hoeders bang —, naar 't dorp terug en alles vertellen. Overal menschen om te luisteren en groote opwinding.

Het duurde niet zoo heel lang, of de menschen kwamen uit het naaste dorp, om zelf eens te kijken. Natuurlijk keken ze naar dien bewusten man. Stel hem even voor in 't gezelschap van Jezus en de disc. — — Ze verwonderden zich, werden zelfs een beetje bang. Vooral als ze aan die zwijnen dachten. Wat mocht die eene van dat groepje vreemdelingen wel voor een man zijn? O, als die bij hen bleef, dan wisten ze niet, hoe bang ze zouden zijn. Vertel nog hun verzoek, dat ook toegestaan werd.

Maak een toepassing: Die Jezus niet hebben willen, verlaat Hij. Vreeselijk verzoek eigenlijk! Dat kwam natuurlijk ook door de gedachte aan de schade. Wij begrijpen ook niet goed, waarom Jezus die zwijnen aan de geesten overgaf. Toch is 't ellendig, dat zij Jezus weg wilden hebben. Ze wisten niet wat ze deden.

Stel voor, hoe Jezus aanstalten maakte om weer aan boord te gaan en vestig dan de aandacht op den man. Wellicht sprak er iets uit zijn oogen. Hij zei het ook hardop. Begrijpelijk!

't Mocht niet. Sneu? Jezus had werk voor hem. De menschen vreesden voor Jezus. Dat moest anders worden. Vertel de opdracht, die hij kreeg; laat Jezus vertrekken en vertel dan wat de man deed.

Toen Jezus er later nog eens weer kwam, verzocht men Hem niet weer om toch uit hun landstreek weg te gaan, maar kwamen de menschen dadelijk tot Hem met een ongelukkigen man en vroegen Jezus om hem te genezen. Zie Marc. 7 : 31—35.

Opmerkingen:

1. Mattheüs vertelt van twee bezetenen. Wij kunnen dit verschil niet verklaren. Mij komt nog het meest aannemelijk voor, dat er twee zulke ongelukkige menschen geweest zijn, doch dat de een om zijn toestand en geschiedenis eigenlijk maar alleen de aandacht getrokken heeft. Over hem werd later maar alleen gesproken; doch Mattheüs, die zelf bij de uitdrijving der geesten tegenwoordig was, had natuurlijk niet vergeten, dat er toch ook nog een andere man was. Echter, dit is slechts veronderstelling en geen zekerheid.

2. De zwijnen-historie doet ook vragen oprijzen, waarvoor geen afdoend antwoord te vinden is. De veronderstelling, dat het een straf was voor de eigenaars, omdat de Joden geen zwijnen mochten houden, komt mij gezocht voor. Ten eerste zou ik geen voorbeeld weten, wat ons zegt, dat Jezus vaker zoo deed en ten tweede had Decapolis (Zuid-Oostelijk v. h. meer) geen zuiver Joodsche bevolking. M.i. moeten we hier weer bekennen: Wij weten het niet; wij vertrouwen echter, dat Jezus ernstige redenen had om te doen, zooals Hij deed.

3. Legio, afleiding van legioen, in den regel 6000 man.
4. Overzicht over de les.
Inleiding: Het besluit om over te varen.
I. Beschrijving van de omgeving en van Legio.
II. Ontmoeting en bevrijding.
III. 't Verzoek der burgers en de opdracht aan den verlosten man.

K. R.

Groote gewestelijke Jeugddag te Hoogezand.

Deze jeugddag was de laatste in dit wintertijdperk. En ook van deze laatste jeugddag willen wij iets vertellen. Vooraf echter iets over de voorlaatste jeugddag die 11 Januari gehouden is te Muntendam. Door samenloop van omstandigheden is daarvan geen verslag uitgebracht in ons blad. In de middagvergadering waren vele jeugdigen bijeen en een gewijde stilte heerschte onder het aanhooren der referaten.

Ds. N. v. Beek was de leider van dit samenzijn. De verschillende sprekers sloten mooi bij elkaar aan met hun onderwerpen, die hun opgegeven waren ter behandeling. Ds. J. de Haan sprak over: „Wat kan een lid der vereeniging voor Jezus doen?" Ds. G. Bouritius sprak over de beteekenis van: „De Bijbel als levensgids der Jeugd", waarna Ds. J. Hekhuis sprak over: „De groote beteekenis van de lente des levens". De pauze werd gebruikt voor het nuttigen der meegebrachte boterhammen en het luisteren naar de muziekvereeniging „Elal" van Muntendam.

De avondvergadering werd geleid door Ds. G. Bouritius. De kerk kon de groote schare jeugdigen maar nauwelijks bevatten. Na het openingswoord van den leider sprak Ds. N. v. Beek over: „De Jeugd van Jezus" De Zangvereeniging „Euphonia" van Nieuwe Pekela luisterde de avond op door hare liederen, de muziekvereeniging begeleidde nu en dan het gemeenschappelijk gezang in de plaats van het orgel.

Ds. J. W. Weenink hield een interessante toespraak als vertegenwoordiger van den N. B. J. R. en sprak verder over: „Daniël, een held in Gods Koninkrijk". Br. J. Reinholtd sprak een ernstig woord over: „Wat zijn wij aan Jezus schuldig?" Enkele jongeren kwamen nog aan het woord, een dubbelkwartet uit Stadskanaal zong een paar wonderschoone liederen en het einde van deze prachtige jeugddag, die door schoon weer begunstigd werd, was gekomen.

—o—

De jeugddag te Hoogezand vond onder minder gunstige weersomstandigheden plaats. Er stond een hevige wind en de regen striemde ieder die zich buiten waagde in het gezicht. Toch viel het bezoek zeer mee. De kerk te Hoogezand was reeds 's middags aan de vrouwenkant geheel bezet en 's avonds was de kerk zoowaar geheel vol jeugdige menschen. Een groep uit Muntendam had een zware trap op de fiets en enkelen uit Nieuwe Pekela moesten nog grooter afstand afleggen; maar het grootste gedeelte uit Pekela was aangekomen met een voor dit doel gehuurde autobus.

Ds. Weenink en Ds. de Haan waren verhinderd te komen, voor eerstgenoemde was verschenen Ds. van Beek.

—o—

Ds. J. Hekhuis opende de middagvergadering met een toespraak over Jes. 6. De jonge profeet werd aangeraakt door een vurige kool van het altaar, de gloed ging van de lippen over de tong in het hart toen begon Jesaja te spreken met een nieuwe tong en een nieuwe taal. Spr. hoopte dat de aanwezigen bijeen waren om iets over God te zeggen. De Heer roept ook ons om van Hem te getuigen.

—o—

Ds. N. van Beek, die in 't bijzonder welkom was geheeten, begon met te zeggen: „Een jonge kracht, (Ds. Weenink) is verhinderd, nu moet gij het maar weer met de oude doen".

Spr. hield hierop een toespraak over Ps. 142 : 5, waar David de klacht uitspreekt: „Niemand zorgde voor mijne ziel!" David was in groote benauwdheid; hij werd vervolgd door zijn schoonvader, koning Saul, het was gemunt op zijn leven; verschrikkelijk wanneer dan de ziel onverzorgd is. Het is de duivel te doen om de zielen der menschen, maar het is ook God te doen om onze zielen. Vele jonge menschen bekommeren zich haast niet meer om de belangen hunner zielen.

Heerlijk is het dat er zoo veel voor jonge menschen gedaan wordt, in Christelijke scholen zoowel als in allerlei vereenigingen.

Spr. wekt de jonge menschen op om dankbaar te zijn voor vaders en moeders en allen die zorg hebben voor hunne zielen. Er is zooveel vuile, onzedelijke taal onder de jonge menschen in fabriek en werkplaats; eer men er aan denkt, is dan de ziel besmet.

Wanneer er echter niemand zou zijn, die zorg wilde dragen voor uwe zielen, Eén is er, die het wil doen, onze Heer Jezus Christus. Uit eigen ervaring spreekt Spr. van zorg over zijn eigen ziel en raadt alle jonge menschen aan zorg te hebben voor eigen en anderer zielen en die zielen toe te vertrouwen aan den Heer Jezus Christus.

(Slot volgt.)

UIT DE GEMEENTEN.

BERGUMERHEIDE. Vele lezers van De Christen zullen wel eens denken: zou er te Bergumerheide geen jeugdwerk zijn? Ja, hoor, het is er gelukkig en wij willen er u iets van vertellen. Wij hebben een jongelings- en een knapenvereeniging, die samen ongeveer 20 leden tellen. Een klein getal? Ja, maar niet zoo klein of de Heer wil het zegenen.

15 Febr. vierden we ons jaarfeest. Van de uitgenoodigde, omliggende vereenigingen was alleen Leeuwarden vertegenwoordigd. Om 7.30 opende de Voorganger het feest. Het locaal was flink bezet met jonge en oudere menschen. De afwerking van het rijk voorziene programma hield ons lang bezig. We eindigden dankbaar en dankzeggende. Moge dit heidebloempje, dat weer bloeit, maar bloeien tot Gods eer en tot zegen zijn voor vele jonge menschen.

A. BOONSTRA,
Secr. v. d. Jongel.ver. „Onderzoekt de Schriften"

MEDEDEELINGEN

AGENDA

van de eerste Jeugdkonferentie te Groningen, in de Baptiste Kerk, Meeuwerderweg, op Zaterdag 10 Maart a.s.

MIDDAGVERGADERING 3.30 uur tot 5.30 uur.

Onderwerp: Geestelijke stilstand.

1. Opening Ds. Roest.
2. Begroeting Ds. Louw.
3. Koorzang.
4. Behandeling van het onderwerp.
   a. Waardoor kan deze stilstand intreden? Inl. br. Reinholtd,
   b. Wat moeten we *nalaten* om dezen toestand te voorkomen? Inl. Ds. Roest.
5. Koorzang.
   c. Wat moeten we *doen* om dezen toestand te voorkomen? Ds. Hekhuis.
6. Na elke inleiding bespreking.
7. Muziek.
8. Gem. gebed.

Pauze 5.30 uur tot 6.30 uur.

AVONDVERGADERING 6.30 uur tot 8.30 uur.

Onderwerp: Geestelijk herstel.

1. Opening Ds. Hekhuis.
2. Muziek.
3. Zang.
4. Behandeling van het onderwerp.
   a. Verstaat den roep uws harten! Spr. br. K. Brongers.
   b. Hoort de stem van uw geweten! Spr. Ds. Roest.
   c. Aanvaardt de gave Gods! Spr. br. Reinholtd.
5. Koorzang.
6. Slotwoord Ds. Hekhuis.

Men brenge spijze mee; in de pauze wordt in de leerzaal drank gepresenteerd. De Koren van Muntendam, Delfzijl, Hoogezand en Groningen hebben medewerking toegezegd.

CORRESPONDENTIE.

Wij maken opmerkzaam op de herdenking van den marteldood van *Balthazar Huebmaier*, waaraan het eerste artikel in dit Nr. gewijd is.

We geven onze gemeenten in overweging in een hunner godsdienstoefeningen op 11 Maart van dit feit gedachtenis te vieren. Men zou daarbij enkele gedeelten uit bedoeld opstel kunnen voorlezen, ter voorlichting der leden en vrienden en ter eere van dezen grooten bloedgetuige

Wekt de Heilige Schrift ons niet op de gedachtenis der getrouwe getuigen te bewaren en te eeren? Gedenkt uwe Voorgangeren, die u het Woord Gods verkondigd hebben. En één hunner, en een zéér begenadigde onder hen, was *Balthazar Huebmaier*. De blik op mannen als dezen martelaar vervult onze harten met een ontroerende vreugde en staalt onze trouw.

In allen en in alles worde echter de eere en dankzegging toegebracht aan den Getrouwen Getuige van Golgotha, die thans in den hemel troont en in alle eeuwen de Roem en de Kracht der Zijnen was! E.-R.

Een vraag. Wat hebt gij gedaan voor het verkrijgen van advertenties voor het Omslag van De Christen, dat D.V. zal worden uitgegeven, aanvangende April dezes jaars?

Ziet en herleest het bericht dienaangaande geplaatst in De Christen van 17 Febr. (No. 2014) en vraagt circulaires aan bij:

Den heer Tj. ten Hove, Berg- en Boschweg 23 te Apeldoorn.

Doet *handeling*, zegt de Heer.

Proefnrs. De Christen op aanvraag gratis bij de Administratie te Nieuw Weerdinge. E.-R.

Correspondenten,

die 1e kwartaal 1928 nog niet hebben afgerekend, verzoek ik vriendelijk, dit nu ten spoedigste te doen.

Bij voorbaat dank.

H. DE JONGE, Adm.

Doordat de opgave der Gemeente Heeg nog werd bijgevoegd, leze men in „Enkele opmerkingen" algemeene toename niet 17 maar 19. Vermeerdering van 't totaal bedrag plm. f 3000.

No 2017 VRIJDAG 9 Maart 1928 47ste Jaargang

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

Eén Heer, één geloof, één doop. | Verschijnt Vrijdags | *Allen één in Christus.*

Adres der Redactie:
Ds. J. LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen.
Adres voor Administratie:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge.
Postrekening no. 42318.

ABONNEMENTSPRIJS bij vooruitbetaling
Voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1,00.
Voor 't Buitenland per jaar f 5,00.
ADVERTENTIES van 1—5 regels 50 ct.
Elke regel meer 10 ct. Bij abonn. volgens tarief

KOERS HOUDEN.

De laatst gepubliceerde statistiek van ons werk in Nederland, vertoont niet een zoo verblijdend beeld, als we het de laatste jaren gewoon waren.

Toch spreekt ze van veel goeds en geeft ze niet slechts stof tot zelfonderzoek maar ook tot dankzegging.

Er was vooruitgang. Niet veel — neen — maar de gang van de slak is altijd nog beter dan die van de kreeft. Bovendien is de afname, gebracht onder het hoofd »zich onttrokken«, in werkelijkheid kleiner dan het cijfer zegt. Niet allen, die dit jaar in dit cijfer begrepen zijn, hebben den weg verlaten, waarop onze gemeenten wandelen. Misschien vinden we ze nog wel eens onder een andere rubriek terug.

Dan bleef de ernst bewaard. Daarvan spreekt de rubriek uitgesloten geheel en de rubriek »zich onttrokken« ten deele. De tucht werd toegepast. De directe tuchtoefening trof 42 personen en wie zal zeggen hoeveel er onder de 68, door den tucht van woord en Geest, de indirecte tuchtoefening, afvielen?

De offervaardigheid, voor zooveer die zich in de opbrengsten weerspiegelt, *klom.* Deze rubriek is een extra studie waard voor al de leden. Men berekene het gemiddelde eens voor heel het land; het gemiddelde voor zijn eigen gemeente en vrage men zich af of men — gezien wat anderen doen — wel geheel vrij-uit gaat.

We hielden koers, we bewaarden ons beginsel. We willen ook in 't nieuwe jaar niets van ons beginsel opofferen, om succes te behalen. Op zulken vooruitgang, *schijnvooruitgang,* moet inzinking en achteruitgang volgen. Op een trouw leven uit het N. Testament en een volhardend biddend arbeiden in gehoorzaamheid aan den Heer, volgt de zegepraal. Het verstreken jaar is allicht een jaar geweest, meer van innerlijke groei dan van groote uitbreiding. Ook zulke jaren doen ons werk goed. Ze maken de wortels sterker.

Het Evangelie geeft ergens een prachtig beeld van de discipelen. Na een heerlijken namiddag heeft Christus hen gedwongen in het schip te gaan en over te varen naar de andere zijde. Onder strijd gehoorzamen ze. Maar op zee steekt een hevige tegenwind op. Jezus zegt: »voorwaarts«, de elementen bulderden: »terug«. Maar de gehoorzaamheid aan Christus triumfeert; het Woord van den Meester heerscht over hen. »Zij *pijnigden* zich« zegt Markus, maar bleven den koers trouw, dien Christus hun gewezen had.

Als 't moet, als tegenwind opsteekt, zij dit beeld der jongeren het onze.

Christus sloeg hen van verre gade en in dien nacht kwam hij, wandelende op de zee, tot hen in de boot, gebood wind en zee stilte en bracht hen aan de overzijde.

Die ervaring zal dan òòk de onze worden.

Gehoorzaamheid leidt tot overwinning.

L.

Ruimtevrees.

Een wonderlijke kwaal. Ik had er nog nooit eerder van gehoord en wist waarlijk niet dat zoo iets bestond. Wist gij het lezer, dat sommige menschen lijdende zijn aan Ruimtevrees? Doch laat ik eerst iets naders aangaande het onderhavige geval mededeelen.

Een goede kennis vertelde me, dat de predikant in zijn geboorteplaats is lijdende aan ruimtevrees. Wat scheelt die man dan, is hij abnormaal, of niet heelemaal bij zinnen? Neen, geenszins. Hij verricht voortreffelijk werk en is een goed en geliefd Herder en Leeraar. Alleen de man moet binnen de grenzen van zijn standplaats blijven, want zoodra hij die overschrijdt, wordt hij door een geweldige vrees overvallen, die hem het verder gaan beslist onmogelijk maakt. Van vrees ziet hij dan tenslotte niets meer en is niet meer in staat de sloot van de weg, en een auto van een voetganger te onderscheiden.

Arme man, hij is beslist gebonden aan het kleine plaatsje, waar hij nu reeds jaren woont. Het is zoo

langzamerhand opgekomen, voor enkele jaren kon hij een genabuurde kerk ook nog wel eens dienen, doch thans niet meer.

Dit voorval bracht me een beetje aan 't mijmeren over ruimtevrees. En ik ben daarbij tot de conclusie gekomen, dat, in overdrachtelijken zin genomen, heel wat menschen en ook heel wat predikanten aan ruimtevrees lijden. En zoo genomen is er zoowel een lichtzijde als een schaduwzijde.

De oude vromen spreken bij voorkeur over «het in de ruimte gebracht». Nu, ik moet zeggen die uitdrukking is niet zoo mis. Die geweest is in de positie van Ps. 126 : 3, «De banden des doods hadden mij omvangen, en angsten der hel hadden mij getroffen; ik vond benauwdheid en droefenis», die zegt na zijn bekeering ook gaarne met Ps. 118 : 5: «Uit de benauwdheid heb ik den Heere aangeroepen; de Heere heeft mij verhoord, stellende mij in de ruimte». Zoo'n bekeering heeft veelal een goede grond. Ik voor mij mag het zoo wel. 't Lijkt me beter dan de bekeeringen alias «Hij gelooft het ook wel».

Hoe begeerlijk deze ruimte ook is, toch leven zoovele er naar trachtenden in een bepaalde ruimtevrees. Ze zijn zeer bevreesd de zonde van «het zich toeëigenen» te zullen begaan, of ook wel, dat er nog te weinige kenmerken der «inwendige roeping» zijn. Ze zouden niet gaarne met «een genomen Jezus» de eeuwigheid ingaan.

Met sommige dezer stakkerds heb ik echt te doen, doch met anderen ook weer niet. Ook onder hen is het niet alles goud wat blinkt.

Er zijn er bij die koesteren hun ruimtevrees welbewust. Ze weten heel goed, dat het leven in de ruimte een leven van overgave moet zijn, de overgave van heel het leven met al wat er in is, en van geheel hun persoonlijkheid. En daar wringt hem juist de schoen, want er zijn dingen in het leven waarvan ze liever geen afstand doen. Vandaar dat ze dan maar liever in hunne «afzichtelijke verdorvenheid», hunne ruimtevrees blijven zwemmen, en daarbij doorgaande als toonbeelden van orthodoxie.

Gelukkig, er zijn onder dezen ook anderen, velen zelfs. Bij hen is het als gevolg hunner godsdienstige vorming een werkelijk onverdachte vrees. Zij werden gevormd door aan ruimtevrees lijdende predikanten. Zij hebben het Evangelie in z'n vervulling niet leeren kennen. Deze predikers hebben, hoewel ongewild, steeds het tekort van het Evangelie gepredikt. De in Gods Woord vastgelegde Godsopenbaring is voor hen nog niet voldoende, daar moeten nu nog allerlei openbaringen bijkomen. Openbaringen van het volgende genre.

Een eenvoudige boerenarbeider was in zijn militaire diensttijd tot bekeering gekomen. Bij zijn boer, een ouderling van de plaatselijke kerk nog wel, teruggekeerd, begon hij van zijn vrede, z'n zekerheid en z'n geluk te getuigen. De boer begon hem hier al heel gauw over onderhanden te nemen. Toen dit niet hielp werd zwaarder geschut opgesteld, de dominé met nog een zeer ervaren tweede ouderling kwam eens een onderzoek instellen naar «de inwendige kenmerken». De man moest nu maar eens vertellen wat hij «gezien» had? Gezien? Wel met het natuurlijk oog niets, met het zielsoog had hij wel zijn totale bedorvenheid en

verloren toestand voor God, alsmede Christus zi
Borg en Middelaar gezien. Of hij dan nooit eens e
«gezicht of openbaring» gehad had. Neen, dat ni
alleen hij was voor hij tot overgave kwam wel ze
verontrust geweest. Of hij dan op post staande, n
nooit eens door een ongeziene geslagen was, of v
een eenzame weg in de sloot geworpen. Of hij
duivel nog nooit gezien had aan 't voeteneind v
zijn bed bijvoorbeeld. De man moest al deze vrag
ontkennend beantwoorden.

De conclusie van dominé en z'n ouderlingen wa
dat hij geen «gekende des Heeren» was, want ze
de duivel had hij nog nooit gezien.

Kijk, dat is een ruimtevrees van bedenkelijk soo
Zulke predikanten hechten meer waarde aan een d
vels-openbaring dan aan een Christus-openbaring, acht
de laatste zonder de eerste althans niet voldoend
Geen wonder, dat onder leiding van zulke Leeraars (
menschen tot de utopische verzuchting komen: «Ac
dat de Heere me nog eens gaf te zuchten om een zucht

En dan de kinderdoopende predikanten? Zij aa
vaarden de Schriftuurlijke Gods-openbaring toch o
niet? Zij kennen toch ook aan de historie het rec
toe een wijziging te brengen in het Christus-bevel
in de Apostolische orde? Zij hebben ook niet de g
heele Schrift, maar bepalen zich tot een uittreksel
Waarom treden ze niet in de ruimte der waarheid
der Schriftopenbaring? Ruimtevrees. Er mocht eens
veel voor ten offer gebracht worden.

Doch nietwaar broeders en zusters, wij zijn mensch
die de waarheid willen en sluiten dus ook ons o
niet voor een voor ons bestaand gevaar.

Ook voor ons Baptisten is er meen ik wel een
gevaar. Ik begon u te vertellen van dien dominé, d
zich alleen maar bewegen kan binnen de grenzen v
zijn eigen standplaats. Stel u voor dat die man
eens ging vertellen, de wereld is niet grooter dan h
dorpje waarin ik woon. Belachelijk zult ge zegge
Maar niet minder belachelijk zou het zijn, wanne
wij gingen denken en zeggen, onze gemeente is h
Koninkrijk Gods, wat daar buiten is, is niets. Nu ze
gen wij dat niet, denken het ook niet, dat ligt o
zelfs zeer verre, maar toch, ik geloof dat de duivel
op uit is, elke kerkgroep in zelfvoldaanheid te doe
ondergaan en te doen vergeten de roeping jegens alle
Vandaar, dat ook wij niet buiten dat gevaar staan.

Er kan echter ook een lichtzijde aan de ruimtevree
zijn.

Voor heel wat belijders zou het een zegen zij
wanneer ze wat meer de ervaring van dien domin
hadden. Zoodra die man de grenzen overschrijdt word
hij tot stikkends benauwd.

Zijn ook den belijder geen grenzen gesteld? Ja toch
immers hij is wel in, maar niet meer van de wereld
Hij is een heilige, een afgezonderde. Ook hij hee
grenzen te eerbiedigen. Ach, dat elke schrede over d
grens, onmiddellijk zulk een benauwdheid ten gevolg
had. Helaas, menigeen verstaat de rampzalige kuns
over deze benauwdheid heen te komen. Het gebeur
zelfs, dat men roemende in de genade in de zond
leeft. Men is zoo vrij, dat men tenslotte slechts voo
weinig meer terugdeinst. Ze hebben zulk een lieve
Jezus, dat alles wel terecht komt, men moet van Hem
niet zoo bekrompen denken, en daarbij: «Die va

lieden zonder zonde is» enzv. Nee hoor, ze zijn «vrije» christenen.

Nu moet ik eerlijk zeggen, dezen kan ik niet anders dan wat meer ruimtevrees toewenschen. Wat mij aangaat, ik verkies liever te zijn met hen, die zuchtende behouden worden, dan die roemende verloren gaan. En ik twijfel niet of beide soorten bestaan.

H. v. d. S.

ZENDING.

Een hospitaal in de binnenlanden van Afrika.

(Een brief van Prof. Dr. A. Schweitzer).

„Bij Europeesch licht gezien is mijn hospitaal op het Zendingstation te Lambare in Equatoriaal-Afrika niet groot. In de laatste maanden is het geregeld met 150 patiënten bezet. Wij zijn hier thans met drie Artsen en drie Europeesche verpleegsters. Uit de inboorlingen hebben wij zes helpers. Slechts één van deze kan lezen en schrijven. Van verplegen verstaan ze niet veel. Meestal zijn het vroegere verpleegden, die in den tijd hunner herstelling ons in den arbeid wat in de hand werkten en nu uit erkentelijkheid bij ons blijven, tot zij te eeniger tijd eens heengaan, wanneer zij zich op hunne dorpen weer neerzetten, om rust te genieten.

Met welke bezwaren men in het bedrijf in zulk een, ofschoon bescheiden hospitaal, te worstelen heeft, kunnen zij, die de toestanden in de oerwouden niet kennen zich niet voorstellen. De helft van onzen tijd en kracht moeten wij besteden om orde te bewaren. En hoe bescheiden zijn dan nog onze begrippen van orde!

Het eerst bezwaarlijke bij 't orde bewaren geldt de spraakkwestie. In onze barakken bij ons hospitaal zijn minstens 15 talen of dialecten vertegenwoordigd. Dit is zoo, omdat vele lui uit de diepste wouden komen, zich dan een of twee jaar in onze omgeving ophouden, om als houthouwers bij de bewerking van fijne houtsoorten te arbeiden. Wij en ook onze helpers zijn niet in staat ons al die talen en dialecten ook maar eenigszins eigen te maken. Wij moeten dus door teekens ons aan velen verstaanbaar maken. Eens gebeurde het, dat iemand, die een operatie ondergaan moest, toen we hem op de operatie-tafel legden, zonder dat wij hem konden duidelijk maken, wat er met hem gebeuren moest, zeer verschrikte, meenende, dat hij in de handen van kanibalen (menscheneters) gevallen was!

De menschen uit het diepst der wouden, wier spraak wij niet verstaan kunnen, zijn dan ook de minst ontwikkelden en onbeschaafdsten onzer patiënten. Zij hebben het meest noodig onderricht te worden, hoe men zich in het hospitaal heeft te gedragen. Hoeveel moeiten en zorgen ons dit ook bezorgt, zij leven in de volle vrijheid naar hun wilden aard zich uit. De meesten hunner geven er geen acht op, dat zij 's morgens geholpen en verbonden moeten worden. Men moet ze er bij halen. Komen ze dan niet direct aan de beurt, en men verliest hen maar een oogenblik uit het oog, dan knijpen zij er uit en gaan heel gemoedelijk bij hun vuur zitten. (Iedere patiënt namelijk heeft een vuur brandende bij zijn leger. Daags kookt hij zijn eten er op, des nachts houdt de rook hem de muskieten op een afstand.)

Van gehoorzaam iets doen hebben zij niet het minste begrip. Verstaan of niet verstaan, zij gaan hun eigenwilligen gang en weten zich handig aan alle doen te onttrekken.

Bij al hun ongemanierdheid en onwilligheid komt ook nog, dat zij absoluut geen waardeering van eenig ding kennen. Zij moeten 's morgens de vervuilde verbandmiddelen in de beek uitspoelen en dan komen die in de wasch, maar als we niet nauw opletten, verdwijnt alles, terwijl ons dat alles zoo duur uitkomt. De dokter, zoo redeneeren zij, heeft van die „lappen" nog genoeg. Over al die ervaringen hebben we een voortdurenden strijd met ze te voeren.

Ook gevoelen onze patiënten niet het minste respect voor het eigendomsrecht der stichting. Alles moet afgesloten worden. Dikwijls moeten we deze of gene arbeid onderbreken om een riem of een mes of een bijl of hark uit te reiken aan wie ze gebruiken moet. Wij zelf dragen een dozijn sleutels bij ons. En dan moet er nog weer nauwkeurig voor gewaakt worden, dat het uitgegeven gereedschap weer terug gebracht wordt!

Voor de planken en balken, die ik voor mijn gebouwen noodig heb, heb ik geen ruimte om ze af te sluiten. Ze liggen in stapels buiten. Niet zelden komt het dan voor, dat een patiënt zijn vuur stookt van mijn planken etc ; dan hebben zij zelf geen hout uit 't bosch te halen !

Het gevoeligst treft ons het wegrooven van kano's (bootjes). Wij hebben die veel noodig. Wel worden ze met ketting en slot vastgelegd, maar 't gebeurt wel dat een onzer bedienden 's avonds nog ergens heen moet en in den nacht terug komt. Dan leggen ze de kano wel gebonden vast, maar zonder slot. Zoo gebeurt het dan wel, dat een der patiënten dit bemerkende, eenvoudig met de kano op reis gaat, om wellicht nooit weer te keeren.

Een ander bezwaar is de voeding der patiënten. De gestelde regel is, dat hun familie hun van levensmiddelen voorziet. Maar dat alleen is voor hen mogelijk, die in de nabijheid van onze stichting wonen. Voor hen, die meer dan 15 Kilometer van ons af wonen, of die, zooals de houthouwers diep in het woud zich ophouden, is 't niet mogelijk iets te verwachten. Dan moeten wij ze zelf eten verschaffen. Het is echter het allermoeilijkst een troep menschen uit het woud te verplegen en te voeden. In de dorpen om ons heen wordt wel mais, maniok en bananen verbouwd. Maar de lui zijn er nog maar niet toe te bewegen, levensmiddelen uit te voeren, zelfs niet tegen dure betaling. In 't algemeen verbouwen ze maar juist zooveel als ze voor eigen gebruik noodig hebben. Meer te verbouwen achten zij te lastig en ze hebben er geen lust toe, dewijl het zoo bezwaarlijk is, hun akkers tegen wilde zwijnen, olifanten en dieven te beschermen. In hoofdzaak ben ik dus er op aangewezen, om de zieken met rijst te voeden, die ons uit Europa of uit Indië aangevoerd wordt. Dit komt natuurlijk zeer duur. Soms mislukt ook wel de toevoer van rijst en dan staan we voor hongersnood. Dit is ons reeds overkomen.

Hierbij komt nog, dat patiënten uit het oerwoud de ingevoerde rijst zeer slecht kunnen verdragen Ze zijn er niet aan gewoon. Ze krijgen er ingewandsverstoring en maaglijden van. Wat heb ik in de laatste maanden daar onder geleden. En toch moest ik al weder rijst toedienen, omdat er anders niets was ! Hoe vele menschen, die nu in 't graf liggen, waren wellicht nog blijven leven, wanneer ik hun ander voedsel had kunnen geven.

Onder den druk dezer omstandigheden, zoo schrijft de Professor, heb ik moeten besluiten zelf een pantage aan te leggen. Drie Kilometer rivieropwaarts van het hospitaal ben ik begonnen, bosch uit te roeien. Wie onder de herstellende patiënten iets doen kan, alsmede de andere helpers, moeten meehelpen. Gansche dagen ben ik zelf bij het werk, en moet ik de verpleging der kranken aan mijn collega's overlaten. Maar zonder eigen plantage om vruchten te kweeken, kan het hospitaal niet langer blijven bestaan, ook financieel niet.

Met deze moeielijkheden hebben we te kampen, om de lijders uit het oerwoud medische hulp te kunnen verleenen. Menigmaal wordt men er moedeloos onder. Maar telkens weer wordt men bemoedigd en opgewekt door het besef, dat we de liefde van Jezus in deze duisternis en jammer kunnen uitdragen en Zijn naam verkondigen, om in die ellende redding te mogen aanbieden".

(Uit „Der Neuruppiner Missionsbote".) N. v B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

De kranke vrouw en het dochtertje van Jaïrus.

Luc. 8 : 40—56.

Les voor Zondag 1 April 1928.

Jezus had — zooals verleden Zondag verteld is — een bezoek gebracht aan Dekapolis de landstreek ten Oosten en Zuid Oosten van het meer van Galilea. Hoe Hij daar zijn genade en macht betoond heeft, heeft ons aller belangstelling geboeid. En terwijl wij nu in gedachten den vroeg ren Legio laten vertellen van 's Heeren

groote daden, volgen wij den Heiland weer op zijn reizen, om te zien, welke werken Hij verder heeft verricht. In onze les van heden zien we Jezus weer aan de Westzijde van het meer; en we hebben goede reden om aan te nemen dat Hij „in zijn stad", d.i. te Kapernaüm was.

De menschen hadden al naar Jezus uitgezien. Zoodra Hij terug was, had Hij ook weer veel te doen (zie bij Mat.) Velen wilden zijn woorden hooren; velen begeerden zijn hulp bij ziekten. Dit laatste was ook het geval in het huis van een overste der synagoge. Vertel, hoe het er daar thuis voor stond.

Deze vader en moeder zullen wel blij geweest zijn, toen ze hoorden, dat Jezus weer in de stad was. Vertel, hoe zij overlegd en besloten hebben en hoe Jaï us ging om 's Heeren hulp te vragen.

Jezus was door een groote schare omgeven; waarschijnlijk was Hij juist weer bezig belangrijke dingen uit te leggen (zie bij Mat.) Daar kwam Jaïrus. Zijn gelaat teekende groote zorg. Hij kon niet wachten. Vertel, hoe hij op Jezus toetrad, zich voor Hem op de knieën liet vallen, enz., zie v. 41.

Jezus was gaarne bereid om mee te gaan. Brak dus zijn gesprekken af, maakte zich gereed en ging.

Zooals altijd gingen ook nu de menschen — zoovelen als maar konden — met Jezus mee. Dat ging natuurlijk niet als een afdeeling infanterie in marschkolonne met flinken pas voorwaarts. Ik vermoed, dat deze schare betrekkelijk langzaam vooruitgekomen is. Stellig ging het Jaïrus wel te langzaam; maar er was ook iemand in d stad, die het niet te langzaam ging.

Daar woonde n.l. een vrouw, die 12 j. lijdende wa (evenlang als het dochtertje van Jaïrus geleefd had Vertel iets van haar geschiedenis. Misschien rijst d vraag: Waarom ging zij niet eerder naar Jezus? Na tuurlijk kan niemand dat met zekerheid zeggen maar i heb in dezen wel een vermoeden: Volgens Lev. 15 : 2 was ze door haar kwaal onrein en moest ze zich in a zondering houden.

Deze vrouw dacht: Zie Mat. 9 : 21. Tevens zal z gedacht hebben: Er mag van komen, wat er van kom ik waag het. Zelfs melaatschen heeft Hij niet afgewezen Hij zal 't ook mij niet doen. En misschien merkt gee mensch er wat van, als ik Hem stilletjes van achtere aanraak.

Ze maakte, dat ze op den weg kwam en werkte zic tusschen de menschen. Vlak bij Jezus; achter Hem; alle liep zoover goed. Ze bukte zich, pakte even den zoo van Jezus' mantel, liet dien ook meteen weer los. Voelde — o wat blijdschap — dat haar krachten terug kwamen Trachtte meteen weg te komen, maar . . . . Jezus ston stil. Vertel wat er toen nog gebeurde, en vooral ho Jezus haar geloof roemde.

Wat zal die vrouw blij geweest zijn, maar wij zoude ondertusschen Jaïrus bijna vergeten. Wat zal die man moeilijk gehad hebben tijdens dit oponthoud. Wat zal hi gedacht hebben? Zie, daar kwam iemand van zijn huis hij liep op Jaïrus toe. Vertel de boodschap. Jaïrus na

VERVOLGVERHAAL.

Willems heeft gelijk.

Een ware geschiedenis, naverteld door G. B.

12

(Boer Haakse, tevens dorpsherbergier, was woedend omdat zijn dochter Sophie Baptist geworden was. Hij wilde daarom niets meer van haar weten. De jonge rijke boer Willem Damberg werd door haar afgewezen toen hij haar ten huwelijk vroeg. Boer Haakse werd ziek en door de betoonde liefde van Sophie geheel ontwapend. In stilte begon hij in den Bijbel te lezen. Op zijn sterfbed zeide hij tot Sophie: „Oude Willems heeft gelijk.... blijf dezen weg bewandelen!" Bij Willems was Sophie tot bekeering gekomen. De weduwe wilde de herberg aan den kant doen, maar haar zoon Hendrik, die aan het hoofd der zaak kwam te staan wilde er niets van weten.
Sophie ging nu in een groote stad dienen en leerde op de zangvereeniging een eenvoudige meubelmakersknecht kennen, waarmee zij in het huwelijk trad. Behalve haar moeder zag men thuis niet erg hoog tegen hem op. Haar broeder wilde een vroolijke bruiloft met dans en pracht maar Sophie wilde niet. Na het middagmaal begon Hendrik met enkele vrienden bij een glas bier kaart te spelen.
Sophie verzocht hem daarmee op te houden. Hendrik zag somber van zijn kaarten naar zijn vrienden).

Zijn vrienden zagen hem vragend aan. Maar er lag zooveel spot in die stomme vragen, dat hij tot in 't diepst van zijn hart in opstand kwam tegen deze naar zijn meening zoo vernederende behandeling van zijn zuster. In ziedende toorn wierp hij de kaarten op tafel, zoodat zij alle kanten uitstoven, duwde zijn zuster op zij en schreeuwde: „Is m dat ook een bruiloft? Dat is een begrafenis!"

Woedend ging hij de deur uit en wierp die me een harde slag achter zich dicht.

Sophie was blij, toen zij 's avonds met haar ma op weg was naar de boot. Halverwegen kwamen zi een wankelende gestalte tegen.

Toen zij naderbij kwamen, bleef de wankelend staan. Sophie zag in een vuurrood gezicht me starende oogen en herkende vol schrik boer Damberg, die haar juist hier ten huwelijk had gevraagd en haar in verzoeking had gebracht, haar Heiland voor wereldsche genietingen en welstand te verloochenen.

Onwillekeurig vlijde zij zich dichter tegen haar Johan aan en dankte in stilte haar God, dat die haar voor deze dronkaard had bewaard.

Sohpie was dus nu met haar Johan getrouwd. In een klein, eenvoudig huisje leidden zij een gelukkig huwelijksleven. Dat had de dochter van de herbergier uit „Het zwarte paard" vroeger ook niet gedacht, dat zij eens zoo bescheiden zou moeten leven! Maar toch was zij gelukkig, want onder dit dak woonde de vrede, ja, de vrede Gods, die hooger is dan alle menschelijk verstand, en die steeds het hoogste en heerlijkste is, wat een mensch ten deel kan vallen.

In den loop der jaren werd het huwelijk met zes kinderen gezegend, die opgevoed werden in de vreeze Gods. Ze werden niet naar het doopbekken gebracht om besprengd te worden, maar op handen des gebeds werden zij gedragen tot aan het warme Jezushart. De ouders hadden de woorden van Jezus in hun diepe beteekenis begrepen: „Laat de kinder-

tuurlijk van streek. Maar gelukkig; Jezus zag, hoorde en begreep alles; kwam troosten en gerustetellen, zie 50. Op dit vers worde nadruk gelegd.

Nu weer verder. Jezus ging, en nu gingen allen. Dicht bij 't huis van Jairus gekomen, hoorde en zag men reeds de gehuurde klagers. Vertel wat Jezus zeide en hoe Hij bespot werd; allen uit het huis stuurde; eenigen mee nam (wie?); en wat verder gebeurde.

Dat er verwondering en groote blijdschap was in dit huis, dat spreekt van zelf En dat Jezus ons volle vertrouwen hebben moet, dat is hier ook goed duidelijk geworden.

Overzicht over de les:
Inleiding: We volgen Jezus verder.
I. Jezus door Jairus om hulp gesmeekt.
II. Onderweg, genezing van de kranke vrouw.
III. Opwekking van het dochtertje van Jairus.

K. R.

De Heerlijkheid van Christus.

De brief aan de Kolossenzen.

Hoofdst. II : 6—15.

Volkomen verlost!

Zijnde met Hem begraven in den Doop, waarin ge ook met (Hem) opgewekt zijt door het geloof

kens tot mij komen en verhindert ze niet, want derzulken is het koninkrijk Gods!" Met liefhebbende harten brachten de ouders hunne kinderen tot Jezus en verheugden zich ten zeerste toen zij zagen, hoe deze jonge menschen Hem als hun Heiland aanvaardden en Zijn eigendom werden.

In 't bijzonder werd bij de ouders een ijverige omgang met God in 't gebed opgemerkt naast een groote ijver die zij bij hun arbeid aan den dag legden. Het bleef bij hen „Ora et labora!" „Bid *en* werk!" En zij konden werken! Sophie wilde er niets van weten, dat haar man alleen zou verdienen. Waarom kon zij dan zoo goed met de naald omgaan? Spoedig had zij menschen gevonden, die haar naaiwerk brachten en weldra had zij soms zooveel te doen, dat zij tot twee uur 's nachts voor de naaimachine zat. Wanneer haar man 's avonds thuis kwam, maakte hij meubels voor hun eigen huishouding en soms ook voor anderen.

Het gebeurde wel, dat, wanneer andere menschen reeds lang in slaap waren, in het timmerschuurtje een opgewekt geestelijk lied aangeheven werd. Nauwelijks waren de eerste woorden gezongen, of uit de kamer waar de naaimachine stond klonk een heldere sopraanstem er bij.

Zoo zongen Johan en Sophie alle moeheid en mismoedigheid het huis uit. God zegende echter zichtbaar zulk een ijver. Na enkele jaren konden de echtelieden een huis met twee verdiepingen koopen, waarin zij gingen wonen met dankbare harten en met volle ijver verder hunne werkzaamheden voortzetten

Maar hoe ijverig zij ook waren, zij vergaten daarbij niet de heiliging van den Zondag. Zij wilden niet, dat deze dag bezoedeld zou worden door het stof van

der werking Gods, die Hem uit de dooden opgewekt heeft. : 12.

In vers 11 sprak de Apostel over de besnijdenis van Christus.

Hier wordt die besnijdenis in verband gebracht met den Doop.

Lezen we echter nauwkeurig!

Noemt de Ap. den Doop hier de besnijdenis van Christus?

Neen!

Hij haalt den Doop aan als *getuige* van die besnijdenis.

De Doop *is* niet de besnijdenis, die Christus aan den mensch voltrekt, maar *getuigt* van haar.

Immers: de besnijdenis van Christus is het uittrekken en afleggen van het lichaam des vleesches, en de Doop de *begrafenis* van dat «uitgetrokken», «afgelegde» lichaam.

De Doop komt *na* deze «besnijdenis», zooals de begrafenis na het sterven komt.

De begrafenis is de bezegelende getuige van den dood, en de Doop is de bezegelende getuige van de aflegging van den «ouden mensch».

«In Hem» zijn we besneden, gedood naar den ouden mensch. Daarom worden we gedoopt tot de gemeenschap met den gestorven Heiland.

Zonder *die* gemeenschap is er geen verlossing van

---

den arbeid. En de kinderen vergaten het tot in hoogen ouderdom niet, welk een dag van zegen en blijdschap een Zondag in het ouderlijk huis was. Dat alle ouders dat mochten bedenken!

In den zomer stond de huisvader dikwijls reeds vroeg op, zonder dat de huisgenooten het bemerkten. Dan ging hij de stad uit en begroette de opgaande zon. Met de leeuwerik, die jubelend opsteeg, steeg ook zijn ziel op in dank en aanbidding tot God, en menig lied zong hij daar buiten in het vrije veld tot eer van Hem, die zijn ziel beminde. Meestal plukte hij een bos veldbloemen voor de zijnen thuis. Om 7 uur was hij er weer.

Allen stonden op, en omdat op Zaterdagavond alles gereed gemaakt was, behoefden de kinderen slechts in de kleeren te schieten en klaar waren zij. Dan werd er in den Bijbel gelezen en gezongen en er was iets te bemerken van hetgeen vader reeds buiten genoten had.

Hij had reeds vroeg iets ontvangen, daarom kon hij nu ook geven. Zouden vele huisvaders hieruit niet iets kunnen leeren?

Moeder hief vaak een lied aan en allen zongen dan mee:

»Al den weg leidt mij mijn Heiland,
Wat verlangt mijn ziel dan meer?
Zou ik immer aan Hem twijf'len
Die mij voortleidt, keer op keer?
Zoete troost en zaal'ge vrede
Heb ik steeds op Zijn bevel:
'k Weet, wat hier mij overkome,
Hij maakt alle dingen wel«.

(Wordt vervolgd).

zonde mogelijk. Zonder haar sterven we niet *der* zonde, doch wel *door* de zonde.

Op een met Hem begraven worden volgt echter een met Hem opgewekt worden.

Waar het oude voorbij is, kan iets nieuws ontstaan; waar de eene heerscher onttroond is, kan een andere den schepter opnemen.

Vroeger heerschte de zonde — dat beteekende ondergaan;

Thans heerscht de genade — dat beteekent leven-voor-eeuwig.

Zonde brengt *tot in* den dood.

Genade brengt *door den* dood *heen*.

De genade is nog machtig waar de zonde reeds is uitgewerkt.

Waar de zonde haar laatste triomf viert, begint de genade haar eeuwige zegepraal: de dood is verslonden tot overwinning.

De verlosten gaan niet afwaarts, maar opwaarts.

Ze hebben de crisis, waarin anders iedere zondaar blijft, achter zich. Christus heeft hen er doorheen geholpen.

In Christus toch *was* God.

In Christus *werkte* God.

In Christus heeft God de zonde verzoend en den dood overmocht.

Daarom voert gemeenschap met Christus tot opstanding.

Christus *heeft* het opstandingsleven: Ik *leef*.

Christus *geeft* de Zijnen dat leven: Gij *zult* leven.

De hope der kinderen Gods betreft de *ontwikkeling*, de *voltooiïng* van 't geen ze *bezitten*. Daarom voelen ze zich innerlijk over den dood heen; vrij van hem. De *vreeze* des doods ziet ge dáár niet, waar *Christus* den schepter voert.

Het opstandings*lichaam*, waarop Gods kinderen wachten en waarnaar ze verlangen, eischt en veronderstelt het opstandings*leven*, dat ze ontvingen.

En Hij heeft u, als ge dood waart in de misdaden en in de voorhuid uws vleesches, mede levend gemaakt met Hem, al (uwe) misdaden u vergevende. : 13.

Eens was het vleesch «onbesneden»; toen heerschte het nog, en die heerschappij was voor u: dood-zijn.

Nu heeft er een verlossing plaats gehad, bestaande in de besnijding, de onttrooning van het vleesch.

Die verlossing heet in vers 12 naar haar *toedracht*: begraven en opgewekt worden. Hier naar haar *wezen*: overgaan uit den dood in het leven.

En dat *«met Hem»*. Onvermoeid herhaalt de Ap. in elke verbinding deze woorden, waar hij over de verlossing spreekt.

Een zoodanig einde van onzen tegenwoordigen, ouden toestand, dat tegelijk het begin is van een nieuwen en beteren toestand, is voor den zondaar slechts mogelijk in de gemeenschap met Christus.

Aan het nieuwe leven gaat de opheffing van het oude vooraf.

God *vergaf* alle overtredingen, die ons strafschuldig maakten.

Zoolang God ze *toerekende*, was geen bevrijding mogelijk.

Nu echter *schonk* Hij ze ons; schold ze kwijt.

Die daad beteekende de opening der gevangenis. Door haar verloor de dood het middel om macht over ons uit te oefenen.

Hoe kwam deze heilsdaad, die aan de opwekking voorafging en moest voorafgaan, tot stand?

Het antwoord geeft vers 14.

uitgewischt hebbende het handschrift dat tegen ons was, in inzettingen (bestaande), hetwelk (zeg ik) eenigerwijze ons tegen was, en heeft dat uit het midden weggenomen, hetzelve aan het kruis genageld hebbende. : 14.

De overtredingen zijn kwijtgescholden, de schuldbrief is uitgewischt.

Ieder gebod werd een beschuldiging en de wet in haar geheel een schuldbrief. Aan haar geboden zijn beloften en bedreigingen verbonden. Wie haar houdt, ontvangt loon, wie haar overtreedt, staat schuldig.

De wet houdt ons uit den hemel.

Zij is een *poort* tot de zaligheid, maar een *gesloten* poort.

Als poort der zaligheid is zij heel goed; maar omdat ze gesloten is, is zij *tegen* ons, onze vijandin.

Christus is uw poort ter zaligheid geworden; Middel des behouds.

De wet begint met eischen en eindigt met geven.

Christus doet omgekeerd.

Door de wet wordt de *rechtvaardige* behouden, door Christus de *zondaar*.

De wet rekent met den mensch, zooals hij zijn *moet*; Christus rekent met den mensch, zooals hij *is*.

Als *niets* bezittende gaan we niet tot de wet, die alles *eischt*, maar tot Hém, die alles *geeft*.

en de overheden en de machten uitgetogen (ontkleed) hebbende, heeft Hij die in het openbaar tentoongesteld, en heeft door hetzelve over hen getriumfeerd. : 15.

Zonde legt een band; 't is een band aan buitennatuurlijke, booze machten. Zonde is satanisch.

Christus' strijd om onze bevrijding was dus een strijd tegen den Booze. Christus' overwinning beteekende Satans uitwerping.

Satan werd door het kruis «ontkleed», ontwapend en zoo als 't ware tentoongesteld.

Satans lot is beslist, zijn oordeel geveld — een afschrikwekkend voorbeeld voor allen, die zich tegen God verheffen! L.

Groote gewestelijke Jeugddag te Hoogezand.

(Slot.)

Ds. G. Bouritius schilderde een tijdperk uit de geschiedenis, door in 't bijzonder stil te staan bij het lijden en strijden der Hugenoten in Frankrijk. In de Parijsche bloedbruiloft bereikte het leed dezer getuigen Gods wel het hoogtepunt.

Nochtans waren zij getrouw en God was met hen. Waar deze geloovigen zoo heel veel over hadden voor hun overtuiging, goed en bloed en leven, niet bij wijze van spreken, maar in letterlijken zin, zoo werden de aanwezigen aangespoord om hun jonge leven geheel te besteden in het dienen van den Heer Jezus Christus.

—o—

In de pauze werden lange tafels opgesteld, waaraan onder gezellige kout de meegebrachte boterhammen genuttigd werden. 't Was buiten koud, maar binnen warm, niet enkel door de gloeiende kachel, maar ook door het vuur, dat in de harten brandende was.

Spoedig was nu de kerk van Hoogezand gevuld en kon het tweede gedeelte van den Jeugddag beginnen.

—o—

Br. Reinholtd was de leider dezer vergadering. Een hartelijk woord van welkom werd door hem gesproken en in 't bijzonder wees Spr. voorts op de beteekenis der gewestelijke Jeugddagen. Hij hoopte, dat ook deze laatste Jeugddag in dit seizoen een zeer gezegende mag zijn.

—o—

Ds. G. Bouritius sprak een ernstig woord over het verloren paradijs en het zoeken der menschen naar het geluk, naar de geopende poort van het paradijs, zonder te kunnen binnengaan. Nergens vinden zij een smid, die de gebroken sleutel van het paradijs kan repareeren. Slechts Jezus is de groote Gelukssmid, die het heimwee des harten kan stillen.

—o—

Nadat de vereenigde zangkoren van Muntendam en Hoogezand onder leiding van Br. Mosterd enkele schoone liederen hadden gezongen, begon Ds. van Beek te wijzen op de haast der menschen van onzen tijd. Uit eigen ervaring wist Spr. te vertellen van de trekschuit, die afgelost werd door de toen snelle paardentram, die weer vervangen werd door de stoomtram; toen dat spoedig niet meer snel genoeg ging, kwam de electriciteit als drijfkracht en straks wordt het vliegtuig wellicht het normale middel om zich te verplaatsen.

In Luc. 10. het laatste vers staat een woord van den Heer Jezus geschreven, dat Hij eenmaal sprak tot Martha: „Een ding is noodig!" Bezig te zijn is goed, over vele dingen bezorgd te zijn is soms noodig, maar het allernoodigste is dit eene ding waarvan Jezus spreekt. Jezus maakt aanmerking op Martha's gezindheid. Martha ontvangt Jezus bij haar te gast; Maria wil te gast bij Jezus zijn, dat is het verschil.

—o—

Nadat nogmaals de vereenigde zangkoren hadden gezongen, volgde een solo van een jonge broeder uit N. Pekela, waarna Ds. Hekhuis sprak als vertegenwoordiger der N. B. J. B. „Jozua, de zoon van Nun, week niet uit de tent". Daarop wees Spr. en toonde aan, dat deze jonge man een trouwe tentbezoeker was en daarom aan het hoofd van het leger kon staan, daar hij ook niet week voor de vijand en ook niet van voor het aangezicht van den levenden God. Maar hoeveel jonge menschen zijn goed begonnen, door Zondagsschool, vereeniging, samenkomsten te bezoeken en zijn later toch afgeweken. Daarom ook door deze Spr. een aansporing om getrouw te worden en getrouw te blijven.

—o—

Nogmaals zongen de zangers en zangeressen, Br. Reinholtd sprak een slotwoord en na dank te hebben gebracht aan onze Heer en Heiland werd de vergadering gesloten met het zingen van het bekende: „God zij steeds met u, tot wederzien . . . ."

N. P. G. B.

MEDEDEELINGEN van den Zendingspenningmeester.

Rectificatie.

In De Christen No. 2015 d.d. 24 Febr. staat vermeld: Ontvangen van de Gem. Haarlem voor de Congo f 50.—; Paramaribo f 24.— en Zendeling Bell f 41.77, *dit moet zijn:*

Ontvangen van de Gem. *Stavoren* f 50.— voor de Congo; f 20.— voor Paramaribo en samenkomsten Zendeling Bell f 13.50, en van Haarlem zonder bestemming f 21.72½; samenkomsten Zendeling Bell f 28.27½.

ONTVANGEN SAMENKOMSTEN ZEND. BELL.

Gem. N. Weerdinge f 15.73; Gem. Delfzijl f 12.92; Gem. Heeg f 20.— en Gem. Workum f 20.50.

Nog moet ik ontvangen de collecten van de Gem. Hoogezand en Groningen. Verzoeke vriendelijk mij het ten spoedigste op te sturen.

Van den Uniepenningmeester.

Studiefonds.

De Commissie, belast met het innen van het geld voor het studiefonds, verzoek ik mij de gelden te doen toekomen.

A. H. ZERBST, Rijnlaan 128bis, Utrecht. Giro 68108.

Verbeteringen.

Voor Deventer zijn in de Statistiek enkele cijfers verkeerd of niet overgekomen:

Meisjesver. niet 12 maar *14* leden;
Vrouwenver. *4* leden,
Jongedochtersver. niet 8 maar *14* leden;
Catechisatie *20* jongens en meisjes.
Verbeteringen van dezen soort zijn dubbel welkom.

E.-R.

UIT DE GEMEENTEN.

HAARLEM, 5 Febr. Heden was het weer een dag vol blijdschap en dank aan God voor de gemeente alhier. In de avondbijeenkomst zagen wij twee broeders, beide kinderen van leden der gem., en twee zusters in het watergraf afdalen. Vooral ook voor een dezer zusters was het een gewichtige maar ook blijde ure, waar zij na veel strijd en meest heftige worstelingen met de stormen van dit leven, de ruste en de bewarende almacht des Vaders mocht ervaren. Het was hun tot zaligheid en ons tot vreugde en geloofsversterking.

Geve onze Meester meerderen op deze eerstelingen in dit jaar, maar ons ook lijdzaamheid om de wasdom over het gestrooide zaad geduldig af te wachten.

H. B.

Secr. der gemeente te Haarlem is: G. Broertjes, Heerenweg 82, Heemstede.

GRAND RAPIDS, Febr. Ik kan mij voorstellen dat vele broeders en zusters in het oude Vaderland nog wel eens gaarne iets willen hooren van de Hollandsche Baptiste gemeente alhier. Het is dan ook al geruimen tijd geleden sedert wij iets van ons hebben laten hooren, en toch is er reden genoeg om u mede te deelen wat groote dingen de Heere in ons midden heeft gedaan. Het jaar 1927 is voor onze gemeente een jaar geweest van buitengewone uitbreiding en goede verstandhouding. Konden wij in ons vorig verslag niet van veel uitwendige zegen gewagen toch was het ons net of wij van verre hoorden een ruischen in de toppen der moerbezieboomen. Niet minder dan 30 maal mochten wij de doop der Schrift zien toegepast op de belijdenis des geloofs, terwijl 5 leden tot ons overkwamen met attestatie uit andere gemeenten.

Gelukkig heeft men er toe kunnen besluiten met algemeene stemmen om met het oog op het jongere geslacht en het meer Engelsch element, de prediking in de Hollandsche taal om de andere Zondag en dan wel bij de morgendienst op te geven, zoodat wij nu de eene Zondag 1 Engelsche en 2 Hollandsche diensten hebben en de andere Zondag 1 Hollandsche en 2 Engelsche; dit werkt uitstekend en tot aller

bevrediging, zoodat door deze stap een reuzenbezwaar is opgeheven en een zware steen afgewenteld. Elke Zondag hebben wij flinke opkomsten, terwijl men gaarne luistert naar het woord en de prediking van onzen geachten Voorganger, die nu reeds 32 jaren de gemeente alhier heeft gediend en dat wel 3 maal per Zondag. In Chicago en Grand Haven, waar onze Voorganger om de 14 dagen heengaat, om ook daar het woord des Evangelies te brengen, is een flinke opkomst en veel belangstelling maar geen uitbreiding. Onze bidstonden elke Donderdagavond gehouden, worden zeer druk bezocht, een opkomst van 75 à 80 bezoekers is zeer gewoon en in den regel is de tijd veel te kort, ook in de jeugd-organisatie, Bijbelklas en Vrouwenvereeniging heerscht een flinke levendige en opgewekte geest — hoe kan het ook anders nietwaar? daar toch de bidstonden met recht genoemd kunnen worden de thermometer der gemeente. Onze Voorganger gaf ons bij het jaarlijksche liefdemaal tot motto: „Vermeerder ons het geloof!" en immers kan het geloof nooit te veel verwachten. Nog maar pas is de eerste maand verstreken of al weer mochten wij 2 broeders en 1 zuster tot de gemeente zien toegevoegd, waaronder de oudste zoon van onzen Voorganger met zijne gade. Persoonlijk mochten wij het voorrecht smaken dat weer 2 onzer kinderen tot de gemeente mochten worden toegevoegd, zoodat nu reeds 4 onzer kinderen bekeerd zijn en nog blijven wij aanhouden, sterk aanhouden in het gebed, opdat nog anderen mogen volgen. Tenslotte kan ik officieel mededeelen, dat de gemeente alhier hare Voorganger op zijn verzoek permissie heeft gegeven om nog eens het oude Vaderland te bezoeken, zoodat velen nog eens de hun welbekende D. Laansma mogen ontmoeten en anderen hem mogen leeren kennen. D.V. hoopt hij met een paar maanden af te reizen om zijne hem toegestane vacantie van niet minder dan 3 maanden in Nederland en Engeland door te brengen. Moge de Heere hem zegenen op zijn reis en hem nog voor velen tot een zegen stellen. Wellicht heb ik nu reeds te veel ruimte gevraagd en zal daarom mijn verslag eindigen met al de broeders en zusters in Nederland Gods besten zegen toe te wenschen en persoonlijk allen die ons kennen door dezen hartelijk te groeten.

Uw broeder in Christus, WILLEM DE VRIES.
546 Crosby Str., Grand Rapids.

LEESTAFEL.

Christelijke Ervaring. Uitgave van J. N. Voorhoeve, te den Haag.

Dit is het tweede deel van den IIden Jaargang der Bijbelstudiebibliotheek.

Gesproken wordt in dit werkje over den brief aan de Filippenzen. Het is minder een verklaring dan wel een reeks stichtelijke beschouwingen naar aanleiding van dit schrijven van den Apostel. De warme toon doet weldadig aan. Voor de praktijk van het leven worden hier vele nuttige wenken gegeven. Voorhoeve's stellige verzekering (naar aanleiding van Fil. 2 : 12 en 13): «een geloovige kan niet afvallen en verloren gaan», zullen alle lezers dezer regelen niet deelen. L.

Heden ontsliep, zeer plotseling, in haar Heer en Heiland, onze geliefde Vrouw, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

Fennechien Ruiter

in den ouderdom van bijna 68 jaar.

De wetenschap, haar spoedig weer te zien, is onze heerlijke troost.

TJ. SIPKES.
H. GROENEVELD
S. GROENEVELD—Gorter
Prouderce, N.-Amerika.
JOH. GROENEVELD
I. GROENEVELD—Kroeze
Nw. Weerdinge.
J. REINHOLTD
JOH. REINHOLTD—Groeneveld Hoogezand.
B. WITHOF—Kok
M. WITHOF en Kleinkinderen.

Musselkanaal, 27 Febr. '28

Heden verblijdde de Heere ons met de geboorte van een Zoon

Johannes Herman

JOH M TIMMER
A. TIMMER—ter Braak.
Amsterdam, 25 Febr. 1928.
Iste Helmerstraat 176huis.

Zoo de Heere wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders

B. PLEIJZIER
en
J. PLEIJZIER—List

den 14den dezer hunne

25-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Dat de Heere hen nog lang moge sparen is de wensch en bede van hunne dankbare Kinderen

M. PLEIJZIER.
T. PLEIJZIER.
C. PLEIJZIER en Verloofde.
J. PLEIJZIER.
C. PLEIJZIER.

Psalm 103 vers 1.

Apeldoorn, Maart 1928.
Vlijtscheweg 21.

Heden werden wij door 's Heeren goedheid verblijd met de voorspoedige geboorte van een welgeschapen Dochter

JANKE

H. FENNEMA
J. FENNEMA—Steenhouwer.
Leeuwarden, 4 Maart 1928.
Weg naar Cambuur 4.

Door 's Heeren goedheid werden wij heden verblijd met de voorspoedige geboorte van een Dochter

JAIKE

FRANS HUIZINGA.
CHRISTINA EIER.
Leeuwarden, 6 Maart '28.
Noordvliet 229.

Ondertrouwd:
ED. W. PERA
en
M. LANGEDIJK—van der Mei

Kerkelijke huwelijksinzegening in de Singapore Presbyterian Church, door Rev. G. W. Douglas Singapore, N.O.I.

Groningen, Nw. Bleekerstr. 17a.
1 Maart, 1928.

SOLI DEO GLORIA

Zoo de Heer wil hopen onze geliefde Ouders

L. JANSMA
en
B. JANSMA—Hofstra

den 13/3 a.s. hunne

25-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Dat de goede God hen nog vele jaren voor ons spare is de wensch van hunne dankbare Kinderen.

Haulerwijk, Maart 1928.

No. 2018 VRIJDAG 16

De Ch

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTI

Eén Heer, één geloof, één doop. | Verschijn

Adres der Redactie:
Ds. J. LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen.
Adres voor Administratie:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge.
Postrekening no. 42318.

Den Zoon van God eeren.

Het wordt in den tegenwoordigen tijd meermalen en van verschillende zijden opgemerkt, dat de menschen over 't algemeen meer voor religie beginnen te gevoelen, dat wil dus zeggen, godsdienstiger worden, dan zij voor een halve eeuw geleden waren. Ook verschillende fracties van sociaal-democraten begint men te merken, dat religie niet geheel gemist kan worden in het leven der volken. Deze opmerking heeft zeker een grond van waarheid, en het is zeer te wenschen, dat ze ook voor velen practische waarde moge hebben.

Of de menschen dan door godsdienstigheid beter worden? Wij zouden dat niet direct durven bevestigen. Maar wel denken wij, dat, wanneer de menschen eens wat uit het lagere, materialistische verheven worden, zij dan ook aan hoogere dingen gaan denken, en dat zij meer vatbaar worden voor den zegenenden invloed van het Evangelie van Christus. En wanneer dat zoo wordt, is er ongetwijfeld reeds veel gewonnen.

Een groot deel van ons Nederlandsche volk, is onnaakbaar geworden voor het Evangelie, en daarom kunnen duizenden onzer medeburgers en leden van kerken, geen kennis aan Jezus Christus bekomen, althans niet zooals het heilig Evangelie Hem openbaart.

Van eeren van Jezus als Zoon van God en Zaligmaker van zondaren kan er bij hen geen sprake zijn. Zij verkeeren totaal in zwarte duisternis betreffende alles wat hemelsch is.

Godsdienst zonder eeren van Jezus, heeft slechts betrekkelijke waarde. Tijdens 's Heeren omwandeling op deze aarde was er nog wel veel godsdienst onder het Joodsche volk. En voorzoover er werkelijk godsdienst was, zelfs bij zijn tegenstanders, heeft de Heere dien niet versmaad. Hij prees zelfs het goede in de leer der Farizeën aan, door tot zijn leerlingen te zeggen: «Wat zij u zeggen, doet dat; maar doet niet naar hunne werken».

De wil van God is, dat alle menschen zijn Zoon

Maart 1928 47ste Jaargang

risten

STE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

t Vrijdags

Allen één in Christus.

ABONNEMENTSPRIJS bij vooruitbetaling
Voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1,00.
Voor 't Buitenland per jaar f 5,00.

zullen eeren. «Opdat zij allen den Zoon eeren, gelijk zij den Vader eeren. Die den Zoon niet eert, eert den Vader niet, die Hem gezonden heeft». (Joh. 5 : 33.) Het ware eeren van Jezus bestaat niet in uiterlijkheden, al zijn die ook christelijk. Jezus wil geëerd worden door de erkentenis van zijn waardigheid als Zoon van God en door de erkenning en dankbare waardeering van alles, wat Hij voor den schuldigen zondaar is en wat Hij voor hem deed en doet. De Heere Jezus zocht zijn eer niet, maar wilde voor de menschen zijn, door zijn zaligmakende genade, dat, wat degenen, die genade konden ervaren, er vanzelf toe gebracht werden om Hem te eeren.

Dan wordt Hij in zijn eigen werk verheerlijkt, en de mensch, de verloste zondaar, zalig.

De Heere kan door niets anders geëerd worden.

Dat zal eeuwig de eer en de roem voor Hem zijn.

De geredde zondaars, zingen en zullen eeuwig, in de hemelsche gewesten, de glorie bezingen van het Lam, dat hen gekocht heeft met zijn bloed. Dat zal de hoogste vereering van den Heere Jezus zijn. Daarmede moet hier nu reeds begonnen worden.

Daarom zingen we van tijd tot tijd:

«Geeft Jezus eer! Hem, de hope der zondaars». Waar dit oprecht met het hart gezongen wordt, daar verblijdt zich onze Heere en juichen de Engelen mede!

Dezer dagen kon men in een blad, «Die Chr. Welt» (De christelijke wereld) lezen, dat er te Hamburg, onder leiding van een Jood, Schimke genaamd, een Bond gesticht is, die als motto heeft: «Joden, die Jezus vereeren» tot verbroedering der volkeren. De bond tracht de Joden voor 't Messias-geloof te winnen en keert zich tegen de zending onder de Joden en den overgang van Joden tot het Christendom. Er wordt een tijdschrift uitgegeven onder den titel: «Hoor, Israël».

Deze Joden willen dus Jezus vereeren, Jood blijven, en blijven die zij zijn. Zóó bedoelt de Heere zijn vereering niet. Dat zou alleen wereldsche vereering zijn,

en die heeft Jezus steeds afgewezen. Hij wil voor alle menschen iets zijn tot hunne zaligheid, tot verzoening van hunne zonden door zijn bloed, en wil nieuwe menschen van hen maken!

Hem gelooven, Hem aannemen, dat bedoelt Hij en daardoor wordt Hij vereerd. Hij wil den geheelen mensch hebben, omdat deze dan alleen voor eeuwig behouden en veilig is.

Hierin ligt ook het k r a c h t m i d d e l voor den christen. N. v. B.

LOSSE SCHAKELS.

Baptisten in Argentinië.

In 1900 waren er in Argentinië drie gemeenten met ongeveer 100 leden. Thans zijn daar negenenveertig gemeenten, te zamen tellende 5300 leden. Zij leiden hun eigen Voorgangers op en geven een eigen orgaan uit.

Het Bidstond-Ideaal.

De Baptist Times schreef een prijsvraag uit over dit onderwerp. Zeer vele antwoorden kwamen in. We willen onzen lezers niet onthouden, wat naar het oordeel der redactie het beste was:

»De bidstond is onmisbaar voor het bestaan en het welzijn der gemeente. In den Bijbel worden enkele ideale bidstonden beschreven. (Hand 1 : 13). Deze bidstond was voorbeeldig vanwege het bezoek, de eensgezindheid, ernst, geloof en verwachting. Een goede bidstond vereischt persoonlijke voorbereiding van verstand en hart. Onze diensten zijn vaak koud, saai, doodsch, omdat de persoonlijke voorbereiding ontbroken heeft. Er is een wezenlijk verband tusschen persoonlijk en openbaar gebed. Onze Heer zei: ga in uw binnenkamer (Matth. 6 : 6). Voordat we Gods Voorhoven ingaan, moeten we onze binnenkamer betreden, verlatende het rumoer, den druk en de beslommeringen der wereld en gemeenschap oefenen met onzen hemelschen Vader.

Een Bidstond-programma:

1. Precies op tijd beginnen.
2. Kort gebed in den Heiligen Geest door den Leider.
3. Een passend lied. Alle liederen moeten vóór het begin zijn uitgezocht. Er moet opgewekt en hartelijk worden gezongen.
4. De leider wijst op het doel van de samenkomst en zegt dat alle gebeden kort, eenvoudig en ernstig moeten zijn. Lange, formeele, steriotype gebeden verkoelen de atmosfeer en bedroeven den Heiligen Geest. Alle moeten samenstemmen in de begeerde zaak Betweterij, bitterheid en vitterij moet gekruisigd worden en één eenig gebed worden opgezonden naar den hemel door den dienst van den Verlosser.
5. Nadat de leider bovengenoemde opmerkingen gemaakt heeft, vraagt hij drie of meer broeders of zusters om te bidden.
6. Lied.
7. Een geschikt gedeelte van Gods Woord worde goed voorgelezen door een met den Geest vervulde broeder of zuster gevolgd door een paar toepasselijke opmerkingen er over.
8. Een geestelijk lied, solo.
9. Spontane gebeden door drie of meer broeders en zusters.
10. Lied.
11. Stil gebed.
12. Een scheidingslied.
13. Zegen.

Als regel diene de Bidstond een uur. Maar we moeten *God niet aan tijd binden en onze* aanbidding niet naar de klok regelen.

De leider moet zijn gevoelen geregeld toetsen en d dienst variëeren.

Allicht wil men bovenstaande overwegen en w gelooft er voordeel mee te kunnen doen, doe het.

Ieder brenge een turf mee!

In enkele streken van Groningen en misschien oo in andere plaatsen, bestond vroeger de regel, dat i den winter elk kind een turf mee naar scho moest nemen. Die turven werden gedurende de schoo uren verstookt en allen genoten van de warmte, d bereid werd uit de turven, door allen samengebrach

Mij lijkt deze methode. Wie 't om warmte te doe is moet er zelf mede voor zorgen. Hier komt men met wenschen en klachten niet. Een turf meebrenge ieder een en dan worden we allen verwarmd. Hoe vaa wil men niet, dat het van den ander komt. M.i. mo de moeite gelijk verdeeld worden. Wie meewerkt, g niet mee; wie staat toe te zien, wordt koud.

't Geldt voor uw godsdienstoefeningen, uw bidstor den, uw vereenigingen; breng ieder een turf mee en zal er behagelijk worden! L.

Een gevaarlijke (?) bede.

Het klinkt misschien ietwat vreemd? Een bede, ee gebed is toch altijd iets goeds en kan nimmer ee gevaarlijk iets zijn. Ja ziet ge, daar zit het hem juis op vast. Dat kan ik maar niet zonder meer onde schrijven. Om mij daarin te kunnen verstaan, zal he noodig zijn, mij nader daarover uit te spreken.

Ik wil dat ook doen, doch niet dan nadat ik voo opgesteld heb, dat het allerminst in mijn bedoelin ligt iemands bidden te becritiseeren. Het gebed is m een veel te heilige zaak om er critiek, althans neg tieve critiek, over uit te oefenen. Ik zou niet gaarn iemand de vrijmoedigheid voor het openbaar gebe ontnemen. Integendeel, ik moedig daartoe gaarne aa Er zijn al veel te weinig Enos-christenen, christene die den Naam des Heeren aanroepen. Ik heb dikwe een rijken zegen ontvangen uit een hortend en stooten gebed, waarvan men echter gevoelen kon, dat het u de diepte der ziel opborrelde. Ook hoorde ik dikwij zeer goed gestileerde gebeden, vaardig doorspekt m bijbelteksten, helaas zij deden denken aan het Noo derlicht, wel mooi, maar koud. Het lijkt mij onna tuurlijk en ten hoogste ongeestelijk iemand voor he openbaar gebed te willen examineeren. Het is ni toelaatbaar, dat de 20-jarige zoon of dochter nog i de brabbeltaal van den 3-jarige iets aan z'n vade vraagt, maar luistert de vader niet gaarne naar he nog onbeholpen gesnap van z'n kleine? Of stelt h de eisch dat zoo'n kind alleen dan iets in 't bijzij van anderen mag zeggen, wanneer het een goed woordenkeus en een rijpe ervaring heeft? Neen toch Nu, zoo ook op geestelijk gebied. Als daar een nieuw geborene een nood op het hart heeft, die hij gaarn den Vader voorlegt, laat hem dat dan gerust doen. E laat hem van ons dan maar ongemerkt leeren, de noo dige bescheidenheid in acht te nemen, en z'n gebe ook een goede vorm te geven. Maar laat ons voor niet stellen de eisch der «volleerdheid», want, zij deze nog onbeholpenen misschien niet dikwijls d Elia's die met hun gebed de regenbakken vullen?

Maar o schrik, ik ben een heel eind afgedwaald. Ik wou iets zeggen over een gevaarlijke bede. Ik bedoel deze: «Heere, breng mij nader tot U».

Dat is een bede die ge op bidstonden nog al eens hoort uitspreken. En men kan niet anders dan zich daarover verblijden. Het is een goed teeken als Gods kinderen verlangen meer nabij den Heere te komen. Toch heb ik over deze bede moeten nadenken, en kwam daarbij tot de overtuiging, dat deze bede gevaarlijk is, gevaarlijk voor den natuurlijken mensch.

Wat toch is het geval. Het handelt zich hier niet enkel om een kwestie van afstand en ruimte, maar om een afstand bepaald door ons zedelijk of innerlijk zijn. Het gaat dus niet enkel om het nader treden, maar om het innerlijk gereinigd worden, de zedelijke verhooging.

In den regel heeft er zich iets tusschen God en onze ziel gedrongen, 't welk ons doet gevoelen, dat we nader gebracht moeten worden. Vandaar dan ook deze bede.

De trouwe verhoorder des gebeds, dit gebed verhoorende, begint dan ook met deze hindernissen weg te nemen. En nu zal het er op aankomen, of we op de verhooring gesteld zijn.

Laat me enkele dingen mogen noemen. Daar is een aan uw zieleleven knagende vriendschap. De Heere wil u verhooren, maar dan ook een einde aan die vriendschap zien.

Uw zelfrespect is tamelijk overvloedig ontwikkeld. Gij bidt: «Breng mij nader». De Heere verhoort u, en laat een vurige lastercampagne over u toe. Gij acht het misschien ondragelijk en toch is het de verhooring op uw gebed.

Kijk m'n broeder en zuster, als wij bidden om naderbij te komen, dan moeten we ook accoord gaan met de middelen die de Heere daartoe gebruikt. Het komt voor, dat Hij ons daardoor aanvankelijk dingen doet verliezen als: onze voorspoed, gezondheid, aanzien, rust, dierbaren enzv.

Met deze dingen moet men rekenen, als men bidt: «Heere, breng mij nader tot U». Zijn die niet gevaarlijk voor den natuurlijken, den ouden mensch? O, zeker, ze breken het eigen Ik geheel in ons af. Doch waar deze wordt afgebroken, wordt juist de nieuwe mensch van dag tot dag in ons gebouwd.

Zullen we het nu voortaan maar niet meer bidden? Neen, daartoe willen we niet besluiten. We willen het echter niet uit gewoonte, maar met heilige aandacht bidden. En dank God, wanneer dan de Heilige Geest die bede op onze lippen legt. Hoe zou het ook anders. Als nieuwe schepselen kunnen we ook niet meer met het oude accoord gaan. En als God ons naderbij wenkt, dan handelen we als een Jakob, dan zeggen we op de wenk van God om naar Beth-El te komen evenals hij: «Doet weg de vreemde goden, die in het midden van u zijn, en reinigt u en verandert uwe kleederen». (Gen. 35 : 2.) Goddank, het waarachtig wedergeboren kind van God, wordt steeds weer in de nood van het naderbij willen komen gebracht. Alleen de bastaard kan het bij het oude, en op een afstand goed uithouden. Die geeft geen acht op de waarschuwing van den Meester: «Wacht u van den zuurdeesem van Herodes», Herodes de man van onzalige vermenging van wereldzucht en religie.

Neen, Christus wil geen volgen van verre. Hij legt deze hemelsche hartstocht naar zijn dichte gemeenschap in het hart der Zijnen.

Er is zulk een heerlijk koor in de bundel, 't welk zegt:

«Breng mij nader, nader, nader dier'bre Heer!
Nader, Heiland aan Uw zij!
Breng mij nader, nader, nader, dier'bre Heer!
Woon steeds met Uw Geest in mij!»

Ik schaam me heusch niet te zeggen, dat ik dit koor dikwijls in heete tranen zing. En ik dank m'n God elke keer dat ik het zoo mag zingen. Men mag dat mystiek, overgevoelig of ik weet niet wat noemen, ik zou wenschen dat Gods Geest eens zulk een brandend verlangen naar 's Heeren nabijheid over ons uitstortte, dat heele gemeenten het in tranen zongen. Ik geloof niet, dat er een groote behoefte is aan Noorderlicht-christenen, maar wel aan brandende kaarsen, die verlichten, verwarmen en . . . . verteren.

«O Geest! o Geest! breek door, breek door!»

H. v. d. S.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Bethesda. Genezing en vijandschap.

Joh. 5.

Les voor Zondag 8 April 1928.

Deze les is veel moeilijker dan die van de laatste weken. Ernstige voorbereiding is dus beslist noodzakelijk. Het uitvoerig »overzicht« zal — naar ik hoop — helpen, om duidelijk te maken, hoe men de vertelling kan inrichten. Vooraf zal ik trachten door verschillende opmerkingen enkele moeilijkheden op te helderen.

—o—

In de inleiding wijze men er op, dat Jezus waarschijnlijk geruimen tijd niet te Jeruzalem was geweest, nadat Hij daar vroeger, wat uit vorige lessen bleek, gepredikt en wonderen gedaan had. In dien tusschentijd had men ongetwijfeld in Jeruzalem wel gehoord, wat er zooal in Galilea gebeurde. En de oversten waren er tamelijk ongerust over. Dat kunnen we veilig aannemen.

Nu was Jezus weer in Jeruzalem, want het was feest. Welk feest weten we niet. Natuurlijk was er weer veel volk in de stad uit alle deelen van 't land. Jezus ook aanwezig met zijn discipelen.

In dien tijd bezocht Hij een plaats waar heel veel zieken lagen. Toch was het geen ziekenhuis, zooals er in onze steden zijn. Er waren geen doktoren en geen verpleegsters. 't Was een gebouw, bestaande uit 5 zalen, d.w.z. afdeelingen. 't Is ongetwijfeld een soort gang geweest rondom een vijver. Het dakwerk werd door zuilen gedragen.

Met absolute zekerheid is de plaats niet aan te geven. Er zijn wel kenners van het Oosten, die gelooven, dat we hier aan het water van Siloham ten zuiden van den tempel te doen hebben. Daar moeten ook sporen van de 5 galerijen gevonden zijn.

Het water van dezen vijver kwam soms in beroering,

waarschijnlijk door ondergrondsche verbinding met een hooger gelegen fontijn. Volgens S. G. Stock is er 14 Maart 1815 een groote toevloed van water geweest gedurende twintig minuten. Dat deze beroering door een engel geschiedde, vermelden de beste handschriften niet. Er is dus wel reden om te vermoeden, dat een afschrijver het heerschende volksgeloof tusschen het eigenlijke bericht heeft gewerkt. In elk geval werd soms het water beroerd en had dan daarna genezende kracht.

Waarom er slechts één persoon van profiteeren kon, kan ook al weer niet met zekerheid gezegd worden. Misschien heeft wel de gedachte geheerscht, dat reeds door het baden van no. 1 het water onrein werd en dus ongeschikt voor no. 2.

Onder de vele zieken vertelle men van den eenen, bij wien Jezus stil bleef staan. Hij wist natuurlijk wel, waarom juist bij dezen. Denk hier aan v. 14. Vertel 's mans toestand en daarna, hoe Jezus hem aansprak en genas.

Wilt even spreken over 's mans gehoorzaamheid en vertrouwen. Jezus zei: Sta op . . . enz. Hij is niet gaan redeneeren: Kan ik dat wel? Hij is het gaan probeeren. Dat moeten wij ook doen met Jezus' bevel aan ons. Dan maakt Hij alles wel.

Vertel, waar de genezene heen ging. Wellicht om te danken. Neem daar een voorbeeld aan. Intusschen veroorzaakte hij meteen groote opschudding. Stel u

VERVOLGVERHAAL.

Willems heeft gelijk.

Een ware geschiedenis, naverteld door G. B.

13

(Boer Haakse, tevens dorpsherbergier, was woedend omdat zijn dochter Sophie Baptist geworden was. Door de liefde van Sophie werd hij echter geheel ontwapend. Daar hij ziek was begon hij in stilte den Bijbel te lezen. Op zijn sterfbed zeide hij tot Sophie: „Oude Willems heeft gelijk.... blijf dezen weg bewandelen!" De herberg werd voortaan door Hendrik, de oudste zoon, bestuurd. Sophie ging in een groote stad in betrekking, leerde op de zangvereeniging een eenvoudige meubelmakersknecht kennen en trad met hem in het huwelijk. Op de bruiloft verzocht zij Hendrik, met het kaartspel te willen ophouden, hetgeen hij ook deed, maar zeer kwaad de deur uitging. Aanvankelijk had Sophie het met haar Johan niet breed, maar God zegende hun ijver zoodat zij zelf een flink huis konden koopen. Zij waren zeer gelukkig met de kinderen, een zestal, die God hun had geschonken. Bij alle vlijt vergaten zij echter niet, de Zondag te heiligen. In den zomer ging de vader al vroeg een wandeling maken, bracht veldbloemen mee naar huis en nadat er uit de Bijbel was voorgelezen, hief moeder een lied aan, dat allen van harte meezongen.)

Daarna ging de geheele familie naar de kerk, wanneer de moeder althans niet door een baby verhinderd was om mee te gaan. Vader en kinderen bleven daarna nog in de Zondagsschool en kwamen daarna met hongerige magen thuis, waar zij het door

voor iemand met zijn mat onder den arm op Sabbat in den tempelvoorhof. V. 10.

Daarna kwam Jezus ook bij den tempel. 14. Waarschuwing . . . . Mij dunkt, wij moeten het den man niet als een kwaad aanrekenen, dat hij Jezus dadelijk bekend maakte. Hij schijnt niet op de hoogte te zijn geweest en in onwetendheid te hebben gehandeld.

De Joden hebben na de mededeeling van den genezene stellig een vergadering gehouden en daar tot vervolging besloten. Wellicht een half-officieele spoedvergadering met de leden van het Sanhedrin die aanwezig waren. Een besluit als v. 16 meldt, kan niet in een gesprek van enkelen genomen worden.

Ik veronderstel, dat men Jezus toen in 't openbaar (maar niet officieel in een raadsverg.,) b.v. in den voorhof, ter verantwoording heeft geroepen, en dat de volgende verklaring van Jezus dienzelfden dag nog uitgesproken is.

Hiermee begint het tweede en moeilijkste deel; vertel er zooveel van, als gij kunt.

Jezus zette uiteen, dat Hij en God de Vader één waren. Hij deed op aarde des Vaders werk. Nieuwe woede van de Joden. (Johannes bedoelt hiermee den Hoogen Raad). Jezus kon echter niets terug nemen. Het was zoo. En omdat 's Vaders werk steeds door ging (denk maar aan 't groeien in de natuur, aan de instandhouding van ons leven enz.), werkte Jezus ook door.

moeder bereide middagmaal alle eer aandeden. Na den maaltijd was het rustig in huis. De ouders lazen dan meestal „De Christen" en de kinderen waren bezig met „De Kindervriend"; vader hielp hen nog wel eens bij de raadsels, soms bezocht hij nog een zieke of een arm mensch, en daarna ging het gemeenschappelijk weer naar de kerk. 's Avonds echter was er in de woning druk bezoek van jongelingen en jongedochters. Er werd gezongen uit volle borst en allerlei dingen, meestal uit de Schrift, besproken. Dikwijls stonden er heel wat menschen op straat om te luisteren naar de prachtige vierstemmige liederen. Om 10 uur werd gewoonlijk met gebed gesloten.

Zoo was de Zondag steeds een dag van rijken zegen, met gouden schijnsel werden de werkdagen door dezen dag beschenen en blijdschap en vrede woonden zoo in dit huis.

De zegen van zulk een huwelijksleven bleef niet achterwege. De zielen waren frisch en monter, de lichamen niet minder.

Slechts twee kwamen er bij te kort, dat waren dokter en apotheker.

Slechts tweemaal was dokter over de vloer geweest, de eerste maal, toen de eerstgeborene longontsteking kreeg, waaraan hij ook, nauwelijks een jaar oud, gestorven was, en de tweede maal, toen kleine Johanna een keelontsteking kreeg, waarvan zij echter spoedig weer genas.

Anders groeiden alle kinderen vroolijk en gezond op. De vier dochters werden later flinke huisvrouwen.

Voor de jongste waren de ouders in het begin nogal bezorgd. Het was een bleek en zeer vreesachtig

Van zichzelven deed Hij niets, kon Hij niets, maar 's Vaders werk deed Hij steeds en zal Hij ook in de toekomst doen. Zelfs in het laatste oordeel. Ook het zaligmaken, 't geven van het eeuwige leven.

Voor deze taak heeft de Vader Hem ook de teekenen zijner hoogheid gegeven, opdat men kon weten, wie Hij was. Eerst in de getuigenis van Joh. de Dooper, 31 en verv. Herinner even aan wat Joh. van Jezus had gezegd.

Behalve dat sprak God zelf uit, wie Jezus was, n.l. door de wondermacht, die Hij Jezus gegeven had. Die had Jezus niet van zichzelf. Die kon Hij, als Hij niet van God was, zichzelf ook niet verschaffen. v. 36.

Bij deze verklaring over zijn eenheid met den Vader voegde Jezus een ernstige vermaning over het ongeloof der Joden. Niet alleen, dat ze Hem niet geloofden; ook Mozes niet. Wel naar 't uiterlijk, maar niet echt. Dan zou hun godsdienst meer hartezaak zijn geweest en dan zouden ze met een andere begeerte de Schriften hebben gelezen. — Nu was het hun ook te gering om den Nazarener te volgen. Ze zochten niet ootmoedig naar Gods weg, maar, 44. Ze hadden God niet hartelijk lief, 42. Daarom wilden ze niet tot Jezus komen en zich door Hem laten zegenen.

Die zoo tegenover God staan, kunnen niet gezegend worden door Jezus. Dat is ook een waarschuwing voor ons.

Overzicht van de les.

Inleiding.

I. De genezing en de gevolgen.

a. Vermelding van 't feest te Jeruzalem en de beschrijving van Bethesda. 1—4.

b. De eene kranke .... en hoe hij genezen werd.

c. De beroering in den tempelvoorhof; Jezus waarschuwde den genezene; de Joden besloten tot vervolging.

II. De verantwoording van Jezus.

a. Jezus verklaarde zijn eenheid met den Vader. — Hij deed des Vaders werk in alles, zelfs in 't oordeel, ook in 't zaligmaken. — De Vader getuigde van Hem, door Joh. de Dooper en door Jezus' wondermacht te geven.

b. Jezus vermaande de Joden over hun ongeloof. Ze geloofden Hem niet, eigenlijk ook Mozes niet, omdat ze God niet liefhadden.

K. R.

MEDEDEELINGEN

Van den Zendingspenningmeester.

Ontvangen voor de zending van de Gem. Amsterdam f 62 50, Gem. Veendam f 40.—.

Voor de Congo Gem. Groningen f 200.—.

Collecte Zendeling Bell Gem. Groningen f 38,41.

Vriendelijk worden de Gemeenten verzocht mij de jaarlijksche zendingsgiften ten spoedigste te doen toekomen.

Ook giften van vereenigingen en particulieren worden gaarne ontvangen.

A. H. ZERBST.

kindje. En 't mist hem had zijn moeder als eenmaal Hanna in 't bijzonder den Heer gewijd. Reeds voor zijn geboorte had zij God gebeden, of Hij uit haar kind een werktuig en instrument in Zijn hand wilde maken, en nu was het kindje zoo bleek en bedeesd. Had God haar gebed niet verhoord? O zeker, maar Hij beproefde slechts haar geloof. Toen de jongen dertien jaar oud was, wijdde hij zijn leven reeds aan den Heer. Hij gaf een goede getuigenis tegenover zijn speelmakkers en later werd hij een prediker van het Evangelie. Zoo werd het gebed van Sophie verhoord. Zouden niet vele moeders zoo hun kinderen aan den Heer kunnen wijden? Hij kan ook de geringsten gebruiken in Zijn dienst.

Het behoeft voorzeker niet nogmaals gezegd te worden, dat Sophie onder zulke omstandigheden, die steeds weer de zegen des Heeren openbaarden, zeer gelukkig was.

Maar bij alle geluk vergat zij ook het ouderlijk huis niet. Voortdurend droeg zij haar familieleden op in het gebed aan den Heer, dat ook zij den weg van vrede met God mochten leeren kennen. En ook hier begon God reeds de gebeden te verhooren.

Van haar moeder ontving zij brieven, waaruit duidelijk het leven uit God te bemerken was en haar zuster Gretha was na een werkelijke bekeering des harten reeds lid der gemeente geworden, ja, zelfs was een der broeders, die vrijmetselaar geweest was, na zwaren strijd het eigendom van Christus geworden.

Helaas was nog steeds onder het dak van haar ouderlijk huis opgericht de troon van koning en tyran alcohol. Zou het niet mogelijk zijn, hem van zijn troon te werpen en God een altaar te bouwen?

Sophie was er daarom heel blij mee, toen er een brief van moeder kwam met het verzoek, toch eens met haar man over te willen komen. Het was wel is waar niet mogelijk, er een Zondag tusschen uit te breken, om de kinderen; maar des te meer trachtte Sophie haar Johan er toe te bewegen, te gaan. Het was voor hem echter zeer moeilijk, een besluit te nemen, daar hij één zijner Zondagen, en dus ook voor een keer zijn geliefde Zondagsschool moest opofferen; maar toch bad hij zijn God, dit offer te zegenen en hem ten zegen te doen zijn.

Zoo ging hij dan op zekeren Zaterdagmiddag op reis en werd bij zijn aankomst zeer hartelijk ontvangen. Hij hield zich veel bezig met zijn zwager Hendrik, de herbergier, zoodat deze, in het begin erg stug en koel, eindelijk ontdooide en zich ook in gesprekken inliet.

Hij bemerkte, dat hij met zijn zwager over allerlei kon spreken, waarin hij belang stelde, en dat deze in 't geheel niet probeerde om hem te bekeeren, waarvoor hij zoo zeer gevreesd had en dat hij verafschuwde.

Toen Johan 's Maandagsmorgens opstond om zich voor de afreis gereed te maken, vraagde hij: „Barmhartig God, wat heb ik nu hier voor U kunnen doen?" Hij was voorgegaan in gebed, wat de waard zich had laten welgevallen omdat het haast niet anders kon.

Maar het hart van Johan was bezwaard.

(Wordt vervolgd).

Den Haag, Maart 1928. De gemeente te 's-Gravenhage maakt belanghebbenden bekend dat van de te haren gunste gesloten geldleening 1918, de per 1 April a.s. vervallende coupons, alsmede de hiernagenoemde uitgelote aandeelen aan onderstaand adres betaalbaar zijn.

Uitgeloot zijn de nos. 1 - 28 - 51 - 77 - 97 - 121 133 - 145 - 169 - 175.

Tevens wordt toezending verzocht van het in 1927 uitgelote, doch tot op heden niet verzilverde aandeel no. 73. C. MEIJNER, Neptunusstr. 136c, Scheveningen

Van den Uniepenningmeester.

De gemeenten worden vriendelijk verzocht mij zoo spoedig mogelijk de verschuldigde contributie te doen toekomen. Gemakshalve vermeld ik hierbij de verschuldigde bedragen.

Amsterdam	f 24.80	Heerlen	f 7.60
Apeldoorn	- 12.20	Hengelo	- 57.80
Arnhem	- 5.60	Hoogezand	- 19.80
Bergumerheide	- 11.40	Hoorn	- 6.40
Delfzijl	- 17.40	Leeuwarden	- 13.—
Deventer	- 16.80	Muntendam	- 31.60
Em.-Erfsch.veen	- 33.—	N. Pekela	- 19.40
Foxhol	- 27.20	N. Weerdinge	- 51.40
's-Gravenhage	- 36.20	Sneek	- 20.60
Groningen	- 97.—	Stadskanaal	- 57.80
Haarlem	- 23.80	Stavoren	- 14.40
Harlingen	- 20.20	Valthermond	- 3.60
Haulerwijk	- 13.40	Workum	- 11.80

Utrecht, A. H. ZERBST, Uniepenn.
Rijnlaan 128bis. Giro 68108.

„OMROEPERTJES".

Met het eerstverschijnend nummer in April a.s. begint »De Christen« zijn omwandeling door de Gemeenten en de huisgezinnen der »verstrooiden«, in een nieuw kleed, een ieder, die met hem kennis maakt, in aanraking brengende met het heilbrengende Woord des Heeren en getuigende van Gods daden van genade nabij en ver.

Door velen wordt van week tot week met verlangen uitgezien naar dezen trouwen bode, die zulk een ruim leven en hartelijk meeleven mogelijk maakt.

De verandering in het uiterlijk van »De Christen« is van praktischen aard. De Omslag wil een wegwijzer zijn voor allen, die dit blad lezen, bij het doen van hun inkoopen. En wij bevelen de adressen van hen, die daarop hun aanbiedingen doen, bij onze lezers warm aan.

Verschillende zakendrijvende broeders en buitenstaanders zonden ons hun adres, om het mede te laten dragen in de huisgezinnen, die De Christen week op week verwachten.

En die nog achterbleven? Waarom zoudt gij uw zaak niet door »De Christen« laten aanbevelen?

Zendt uw annonce op aan onderstaand adres.

Prijzen :

1 vak (11 r.) p. kwart. f 10.40 p. vak (13 plaatsingen is 0.80 p. pl.)
6 „ „ „ f 9.36 „ „ („ „ „ 0.72 „ „)
12 „ „ „ f 8.32 „ „ („ „ „ 0.64 „ „)
18 „ „ „ f 7.80 „ „ („ „ „ 0.60 „ „)

Voor kleine advertenties geven wij een rubriek »Omroepertjes«, bestaande uit vakjes van 20 × 60 m.m.

(5 regels). Deze »Omroepertjes« worden naar de plaatsen, waaruit ze afkomstig zijn, gerangschikt. Wij plaatsen den eventueelen plaatsnaam met flinke letter er boven. Deze »Omroepertjes« kosten f 5.00 per kwartaal, en worden dus voor f 5.00 dertien keer geplaatst.

Een uitnemende gelegenheid dus voor allen, die iets hebben te verkoopen of aan te bevelen.

Inzending beslist voor 23 Maart!

Men wachte niet — 't is immers voor uw eigen zaak en onze gemeenschappelijke zaak!

Adm. adv.rubriek Tj. TEN HOVE,
Berg en Boschweg 23 te Apeldoorn.

UIT DE GEMEENTEN.

HARLINGEN. „En de Heere deed tot de gemeente die zalig werden'; dit Schriftwoord mochten we weer eens bij vernieuwing ervaren.

't Mag dan ook wel een wonder van genade heeten, wanneer een gansch huisgezin bijna gelijktijdig tot God bekeerd wordt en ook den Heer in gehoorzaamheid wenscht te volgen. Hiervan mochten we nu Zondag 4 Maart getuigen zijn; een gezin, bestaande uit man, vrouw en twee dochters, werden op hun belijdenis door den doop aan de gemeente toegevoegd. 't Was een bizondere dag voor de gemeente. Met blijdschap mochten we tweemaal op de gewone tijden de prediking van het Evangelie beluisteren; 's avonds om half acht zou in het kleine lokaal de doopplechtigheid plaats vinden. Wegens beperkte ruimte kon aan deze samenkomst niet bekendheid gegeven worden. In gesloten kring dus behandelde onze geachte Voorganger bij deze gelegenheid de geschiedenis van den stokbewaarder, daarna daalde het viertal af in het watergraf. 't Was een ernstige ure en we konden ons zoo met onzen broeder verheugen, dat hij met zijn gansche huis aan God geloovig geworden was. Na afloop van deze doopsbediening begaven we ons als gemeente naar 't groote lokaal, waar we met onze nieuwe leden den dood des Heeren mochten gedenken. We hadden ook hier een rijk gezegende ure en werden in elkanders gemeenschap gesterkt. Ja, de Heer geeft ons wel ruime stof tot dankbaarheid, want onwillekeurig gaan onze gedachten nog even terug, en gedenken we, hoe we voor eenige weken werden opgeschrikt door het uitgebrachte beroep op onzen Voorganger. Maar we mochten ook deze zaak in 't gebed aan den Heer voorleggen en zooals reeds bekend is, heeft de Heer ook in dezen alles welgemaakt. We mochten onzen broeder Voorganger als bij vernieuwing van God ontvangen en nu reeds weer zegen op diens arbeid aanschouwen. Moge de Heer nog meer getrouwe arbeiders uitstooten in Zijn Wijngaard, opdat de nog herderlooze gemeenten hun wensch mogen vervuld zien.

Met heilbede en groeten, uw zr. in Chr. R. v. d. S.

STADSKANAAL. Zondag 4 Mrt. is voor onze gemeente geweest een dag, waarop wij met blijdschap en dankbaarheid kunnen terugzien. Twee broeders en drie zusters mochten wij dien dag door de wateren des doops heen, welkom heeten in de gemeente. Mogen wij over opkomsten niet klagen, ons kerkgebouw was toen meer dan gevuld. Van heinde en verre was men saamgekomen. Och, het kon ook haast al niet anders. Het vriendelijk voorjaarszonnetje goot des morgens al vroeg zijn milde stralen over het aardrijk en noodigde tot kerkgaan uit. Onze Voorganger sprak dien morgen naar aanleiding van deze woorden: „In den nacht, in welke Hij verraden werd, nam Hij het brood". En met de kracht en met al het vuur, dat hem steeds eigen is, werd in een drietal schetsen de rijkdom naar voren gebracht, verborgen in deze woorden. Een nacht vol van duisternis, maar Gode zij dank, daar tegenover een Heiland vol van liefde en mededoogen. Aandachtig werd dan ook beluisterd het vriendelijk noodend woord en aanschouwd de symbolische begrafenis en opstanding van de 2 broeders en 3 zusters. Het was een goede ure, en wij gelooven, dat er meer op zal volgen. 't Is echter niet alleen deze dag, die ons tot dankbaarheid stemt, neen lezer(es), op onzen gemeentelijken arbeid van den laatsten tijd, kunnen wij met dank aan God terugzien. Den 5den Febr. mochten wij ook 2 broeders zien afdalen in het water en begroeten in de gemeente. De winterarbeid getuigde van

warmte en liefde. Evangelische samenkomsten werden gehouden te Musselkanaal en Stadskanaal. Vele menschen mochten wij hierdoor bereiken en in aanraking brengen met de herscheppende macht van Gods genade, zooals een der brs. sprekers op die samenkomsten zeide. Ja, verloren zonen en dochteren mochten wij zien neerknielen bij het kruis van Golgotha. Blijdschap in den hemel, blijdschap bij ons, broeders en zusters, allen die den Heere Jezus en Zijn verschijning liefhebben, deelt met ons in deze blijdschap! P. S.

ZENDING.

De diepe wonde, die der Zending onzer Duitsche gemeenten in Cameroen (West-Afrika) door den Europeeschen oorlog geslagen werd begint langzaam te genezen, zoodat eenige van onze broeders er weer naar hartelust kunnen arbeiden en trachten het verscheurde op het ruime arbeidsveld weer tot elkander te brengen en verder tot verbreiding van de kennis des Evangelies van Christus voort te werken. Zij werken daar nu niet weer als Duitsche burgers in een Duitsche Kolonie, maar onder Engelsch bestuur. Doch het gaat om zielen voor Jezus. „Der Neuruppiner Missionsbote" brengt maandelijks weer goede berichten aangaande het werk en zijne vorderingen.

Ook biedt men in dit blad dikwijls leerzame wenken betreffende de Zending den lezers aan, ook wel om misverstand aangaande de heidenen bij ons Europeanen weg te nemen

Het Februarinommer brengt een bijzonder onderwerp naar voren over:

„De wereldbeschouwing der natuurvolken".

Wij nemen er een en ander uit over:

Oppervlakkig hebben dikwijls Afrikareizigers de veronderstelling uitgesproken als zouden de natuurvolken, of zooals men ze kortweg noemt, de primitieven, zonder eenige religieuze gedachte leven, en kwamen dan tot het besluit, dat het de Zending onmogelijk zoude zijn, een religie als het christendom is bij hen ingang te doen vinden. De werkelijkheid is echter anders. De natuurmenschen worden in al de aangelegenheden huns levens dagelijks door religie beïnvloed. Want gelijk er geen volk zonder spraak is, zoo is er ook geen volk zonder religieuze voorstellingen aan te treffen. De mensch is door God tot God geschapen, (van Gods geslacht. Hand. 17 : 28) deze trek des Scheppers laat zich tot in de onderste lagen des heidendoms bemerken; er is onder die volken een streven zichtbaar, om de raadsels van hun bestaan uit te vorschen, en te komen tot een gods- en wereldbeschouwing, tot een houvast een basis of richtsnoer in het leven en in den dood. Hoe verward en gestrengeld de begrippen aangaande religieuze zeden en gebruiken ook zijn, er vertoont zich toch bij hen een begeerte, aan welke een eenigszins omlijnde beschouwing *een systeem ten grondslag ligt*, waarvan zeker geen hunner persoonlijk een duidelijk begrip heeft. Eerst door veel zorgvuldig, moeielijk naspeuren door zendingsarbeiders is het gelukt, een meer omlijnd denkbeeld te vormen van de religie der natuurvolken, die men met de samengestelde benaming „Animisten" aanduidt.

Het eerste groote raadsel, waaraan geen denkend wezen ontkomen kan, is het raadsel des levens. Hoe verklaart het zich dat de animist (of heiden) die door zijn eng samengegroeid zijn met de natuur de geheimen des levens veel meer navorst dan de moderne grootstadsmensch? Voor den animist is de gansche natuur: mensch, dier, planten en zelfs levenlooze dingen „bezield"; onder ziel verstaat hij geheel iets anders dan wij, n.l. de levensstof, de levenskracht, die in ieder voorwerp aanwezig is. En omdat deze geheime kracht, de „zielestof", het hoogst wonderbare is, dat hij kent, bidt hij het aan. Immers een voorwerp van aanbidding moet de mensch hebben. Kent hij den waren God niet dan maakt hij zichzelven goden.

De animistische beschouwing van de „zielestof" beheerscht zijn geheele denken en voert hem tot de zonderlingste zeden en onzeden, tot bijgeloovigheden en tooverij. Alle geluk alle welvaart hangt voor den mensch, naar zijn inzicht, daarvan af, dat hij zorgvuldig waakt voor zijn zielestof deze vermeerdert en wordt gesterkt. Alle ongeluk wordt toegeschreven en verklaard doordat de ongelukkige zijn zielestof verwaarloosd heeft. Daarom is hij voortdurend er op uit zijn zielestof te vermeerderen en te bekrachtigen en zich zielestof toe te eigenen. Anderszins is hij voortdurend door vrees bevangen, dat menschen, dieren of geesten, wellicht een deel van zijn wezen, hetzij haar of afgesneden nagels, of ook door hem gedragen kleedingstukken, waarin zielestof van hem is hem *ontnomen* kan worden en worden vernietigd, dat hem zeer schaden zou.

De vermeerdering van de zielestof geschiedt eenvoudig door de gebruikte voeding. Daar echter de mensch, naar animistische beschouwing de meeste zielestof in zich heeft, en wel het rijkelijkst in het hoofd en in het bloed, zoo deinst de animist er niet voor terug om zijn vijanden en dikwijls ook zijn eigen stamgenooten, ja zelfs zijn eigen kinderen te verorberen. Vele bijgeloovigheden gruwelen en afschuwelijke zeden zijn terug te brengen tot hun wijze van zien of beschouwen. Bij het bouwen van een brug, bij de fundamentlegging van een huis, eischt men veelal een menschenoffer dat ingemetseld wordt, tot sterking van 't gebouw en om de bewoners van het huis gezondheid en een lang leven te verzekeren. Vele tooverijen moeten dienen om zielestof over te dragen, b.v. van een gezond mensch op een zieke; dikwijls ook dringt de wensch om de zielestof van een vijand machtig te worden, om door de vernietiging er van den vijand te benadeelen.

Het tweede groote raadsel, dat de natuurmensch tevergeefs tracht uit te vinden, is het raadsel van den dood. Hier staat hij voor een donkere poort die elk indringen afweert. Hij kan het zich maar niet voorstellen, dat een mensch, die kort tevoren leefde, ademde handelde ja wellicht nog in 't volle bezit van zijn kracht was, nu op eenmaal totaal zou ophouden te bestaan. Hij ziet in de hem omgevende natuur menigerlei beeld van een leven na den dood; b.v. de Maan, die „sterft" en herleeft en begint te lichten, en zoo gelooft hij dat de rijke ziel des menschen blijft voortleven, minstens zoolang als haar de gedachtenis der levenden een voortbestaan verleent. Vandaar ook de vele zorg bij de animisten hiervoor, dat zijne nakomelingen — vooral de zonen — want dochters komen daarvoor niet in aanmerking, hem na zijn dood offers zullen brengen. Immers zoodra de doode vergeten is, d.w.z. hem geen offers meer gebracht worden houdt ook zijn schimmenleven op.

Dat de dood echter niet de oorspronkelijke bestemming van den mensch is, daarvan heeft ook de animist een vermoeden, gelijk de volgende „sage der woede", welke zendeling Sieber in het tijdschrift voor taal der inboorlingen vermeld, illustreert. Deze sage komt in eenigszins verschillenden vorm, ook bij andere volksstammen voor. Zij luidt alzoo:

„Voor oude tijden zond God de Kamelions (behoorende tot de familie der hagedissen) op de aarde met de opdracht: „Gaat heen en brengt de menschen een goede boodschap en zegt hun dat ze na het sterven weder opstaan". De Kamelions echter vertraagden hun komst; toen verscheen de slang en verkondigde den menschen, dat God haar gezonden had om hun te zeggen: „De menschen, die sterven zullen niet opstaan maar de dood houdt hen vast". De dood hoorde zulks met vreugde aan, en dacht:

„Welk een groote macht heeft mij toch God gegeven !”

Toen eindelijk de Kamelion met zijn boodschap tot de menschen kwam, ontmoetten de lieden hem en zeiden: „Jou houden wij voor een leugenaar en gelooven de slang”.

De slang en de Kamelion gingen nu op onderzoek uit bij God. God zeide: „De menschen zullen in de toekomst de slang dooden waar ze haar ook vinden, dewijl zij de menschen boos behandeld heeft en hen steeds vijandig is”.

Ja, de slang heeft de menschen bedrogen en tot zonde verleid, dat weten wij ook en daardoor is de dood in de wereld gekomen. Jammerlijk en somber klinkt die doodsklacht der heidenen in de duistere oerwouden. 't Is een toon van vertwijfeling; een besef van overweldigd te zijn door den dood en zijne onweerstaanbare macht grijpt hem aan.

Niets vermag aan die zielen licht, troost en hoop te brengen, dan de blijde boodschap van Hem, die den kop der slang vermorzeld heeft, en zielen uit den dood tot het leven, tot een eeuwige overwinning voert!

O machtig' Evangelie-woorden!
Spoed heerlijk voort en overwint!
Och! dat U alle volk'ren hoorden,
Zoo ver men immer volk'ren vindt!

N. v. B.

Verslag van de vergadering van den ring Sneek, van den Frieschen Baptisten Jeugdbond te Sneek, op 1 Maart 1928.

Ongeveer half vijf opende Ds. Barendregt als voorzitter de vergadering. Na 't zingen van no. 125 en gebed, las de voorzitter 1 Joh. 2 : 3 t/m 17. Een kort welkomstwoord aan alle aanwezigen volgde, waarna we eenigen tijd bepaald werden bij 't voorgelezene en in 't bijzonder 't 17e vers. Gewezen werd op de vergankelijkheid van alles, maar tevens op de heerlijke verzekerdheid, dat elk, die Gods wil doet, niet ten onder zal gaan. Spreker wekte ons op, ons geheel te geven en ons leven te besteden in 's Meesters dienst. Als afgevaardigde van den N. B. J. R. sprak Ds. J. Jeronimus. Deze bepaalde ons bij 't brandende braambosch [Ex. 3 : 2] en wenschte ons allen 't vuur van 't heilig idealisme toe. Tusschen de verschillende werkzaamheden werd telkens gezongen, doch deze nummers zullen we kortheidshalve weglaten. Van H. de Jong, van Workum, hoorden we de voordracht: „Maria op den kruisberg”, terwijl Mej. A. Smits van Stavoren een opstel over: „Jerobeam” gaf met als strekking: „Geen eigen, maar Gods wegen volgen”. „De blindgeboorne”, was de titel van een voordracht van Mej. W. de Vries van Harlingen. De 15 minuten, aan Ds. J. van Dongen van Stavoren toegekend, werden gevuld met een kort, maar ernstig woord over: „De goede keuze” [Hebr. 11 : 24—26]. Hij ried ons aan, evenals Mozes, voor God te kiezen ten koste van alles. De pauze van 6—7 u. werd besteed aan 't nuttigen van de meegebrachte mondvoorraad onder 't genot van thee, door de Sneekers gegeven. De avondvergadering werd om 7 uur geopend met gebed door den heer H. Leenstra Sr., waarna J. de Jong van Sneek een inleiding liet hooren over: „Gods leiding het noodlot of het toeval”. Z'n doel was, uiteen te zetten dat men zich niet aan toeval of noodlot *mag* overgeven maar aan Gods leiding *moet* toevertrouwen. Deze inleiding lokte eenige bespreking uit, en in aansluiting erop sprak Ds. H. Visser ons 15 minuten toe. Hij gaf ons den raad, ons te bepalen bij Gods Woord en dat tot richtsnoer voor het leven te nemen. Mej. T. de Boer uit Stavoren vertelde ons iets van haar zieleheil en wekte onbeslisten op, de toevlucht tot Jezus te nemen. 'n Twee-stemmig lied van twee zusters uit Harlingen viel wel in den smaak. We hoorden daarop een opstel van H. Hornstra uit Workum over: „Beslistheid”. Hij ried ons aan, altijd beslist te zijn en steeds voor den Heiland uit te komen, en Zijn Naam te belijden, trots oneer of minachting. Ds. Barendregt verhaalde nog in 't kort een voorval uit z'n leven, in verband met dit opstel. De voordracht van H. Leenstra Jr. uit Workum, viel wel in den smaak. Hoewel de titel: „Ween, kind der aarde”, een ernstige vermaning aan ons gaf, werd ook daarin ons heil naar voren gebracht en al *moeten* we weenen, omdat we *zondaars* zijn, toch mogen we juichen, omdat Christus ons vrijgemaakt heeft. 't: „Ik *weet*, dat *mijn* Verlosser leeft, paste er dan ook heel goed bij en velen spraken hierin hun verzekerdheid uit. S. Bakker uit Harlingen gaf een voordracht ten beste, getiteld: „Waarheen ?” Mej. G. van Netten, van Heeg, zette in een opstel over: „Hoe moet de gemeente van Christus zich openbaren ?” duidelijk uiteen en bewees met verschillende Bijbelplaatsen, hoe de levenswandel van de gemeente, van den christen, behoorde te zijn. Ds. J. Jeronimus kwam nu nog eens aan 't woord. Hij bepaalde ons bij 't volgen van den Heiland en ried aan, bij dat volgen de noodige beslistheid te toonen. Hij wenschte de Friesche Jeugd kracht om te volgen en ijver om voort te gaan en Gods zegen daarop toe. De laatste voordracht, van een lid uit Stavoren, droeg tot opschrift: „Aan een moeder”. 't Was toen al bijna half tien geworden en daarom sprak Ds. Barendregt een slotwoord, ons uitnoodigende voor den eerstvolgenden Jeugddag op 2e Pinksterdag. Hij betuigde zijn blijdschap erover dat gedurende de geheele vergadering zulk een ernstige geest heerschte, die niet naliet bij allen een aangename herinnering na te laten. We zongen tot slot no 180 uit den bundel waarna Ds. Barendregt voor en met ons allen dankzei aan den Hemelschen Vader, die ons zulk een gezegende, opbouwende vergadering had gegeven. Er waren aanwezig jongelui uit: Harlingen, Heeg, Sneek, Stavoren en Workum. Dankbaar voor de genoten zegeningen gingen nu de verschillende gezelschappen naar hun plaatsen van bestemming. God gaf ons een gezegenden dag en heeft velen in 't geloof versterkt. „Eere zij Zijn Naam”. Mogen er dan ook nog eeuwigheidsvruchten van gezien worden. Dat er velen als armen verlorenen tot Hem komen om door Hem bevrijd te worden van zonde en schuld. 't Was voorzeker de wensch van alle aanwezigen, die den Heiland kenden, maar niet 't minst van

DEN VERSLAGGEVER.

No 2019 VRIJDAG 23 Maart 1928 47s'e Jaargang

De Christen

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

Een Heer, één geloof, één doop. | Verschijnt Vrijdags | Allen één in Christus.

Adres der Redactie:
Ds. J LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen.

Adres voor Administratie:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge.
Postrekening no. 42318.

ABONNEMENTSPRIJS bij vooruitbetaling
Voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1,00.
Voor 't Buitenland per jaar f 5,00.
ADVERTENTIES van 1—5 regels 50 ct.
Elke regel meer 10 ct. Bij abonn. volgens tarief

God heeft ons eerst lief gehad.

O liefde Gods, die uit de smarten
Van zond' en dood ons redding schonkt
Uw gloed heeft onze koude harten
Tot inn'ge wederliefd' ontvonkt.
Eerst hebt G' U zelf aan ons gegeven;
Nu wijden w' U ons hart en leven.

* * *

Wij vraagden niet naar Uw erbarmen,
Der zonde in slavendienst verkocht.
Maar Gij zaagt neer in eeuw'ge ontferming
En hebt ons reddend opgezocht.
Gij vondt ons dood in schuld en zonden,
Maar liet Uw Zoon voor ons verwonden.

* * *

Wij waren U in haat ontvloden,
Maar Gij liet nimmer van ons af;
Wij schonden roek'loos Uw geboden,
Uw Zoon droeg willig onze straf.
Wij wilden ons niet lokken laten,
Maar Gij waart sterker dan ons haten.

* * *

Wij zien Uw Zoon aan 't hout geklonken;
Voor ons verrezen uit den dood.
Nu liggen we U aan 't hart gezonken;
Die macht der liefd' is ons te groot.
Nu wijden we U ons hart en leven,
Wijl Ge ons U zelf hebt eerst gegeven!

Ds. J. DE LIEFDE.

De zelfverzekerdheid van den Heiland.

De zekerheid, waarmede Jezus Zijn werk deed, was volstrekt. Hieromtrent geven de Evangeliën volledige klaarheid.

Er woonde in Hem een zekerheid van *kunnen*, die nooit wankelde. Aarzeling was Jezus vreemd. Meermalen was er twijfel bij hen, die Zijn hulp begeerden. Men vreesde, dat de macht, waarover Jezus beschikte, niet zou reiken tot de hoogte van den nood, waarin men gekomen was.

Tot dit onvolledige vertrouwen, gaf Jezus door niets aanleiding. Hij heeft het bestendig bestreden als volkomen ongemotiveerd.

De vraag, of Hij kon helpen liet Hij nimmer afhankelijk stellen van Zijn *macht*; wel van Zijn *wil*. Hij wilde gezocht worden als Persoon, niet als neutrale Krachtbron. Niet om het Zijne, maar om Hem moest het te doen zijn. Zijn hulp was eerstens *wilsdaad*, daarna eerst *machtsbewijs*.

Jezus deed Zijn wonderen nooit in 't verborgene. De geringste vrees voor mogelijke mislukking zou daartoe geleid hebben. Aangaande den afloop is Hij nooit in 't onzekere. Hij zegt *vooruit* wat Hij gaat doen. Wat Hij wil, *doet* Hij. Hij heeft *volmacht*; *goddelijke* volmacht. Wat God kan, kan Hij ook.

Hij gaat heen, om Jaïrus' dochtertje, dat in haar uiterste ligt, gezond te maken. Hij laat zich ophouden. Een eventueel onderwijl intredende dood zal Hem niet verhinderen om onderweg de vrouw te helpen. Inderdaad treedt door dat oponthoud de dood in. Daarop heeft het vertrouwen der betrokkenen zijn uiterste grens bereikt. 't Is te laat. Jezus zegt: Vrees niet; geloof alléén! Zijn macht kent de doodsgrens niet. Hij is even zeker, dat op Zijn woord de dooden opstaan, als wij weten dat we een slapende kunnen wekken.

De vader van den maanzieken knaap heeft een teleurstelling opgedaan met de discipelen. Nu komt hij tot Jezus met de twijfelzieke bede: Indien Gij kunt, dan ontferm U mijner en help mij.

Deze bede stelt de mogelijkheid, dat Jezus' macht grenzen heeft. Het stellen dier mogelijkheid weerspreekt Jezus' machtsbewustzijn. Daarom wordt ze onmiddellijk afgewezen: wat dat betreft «indien gij kunt», — alle dingen zijn mogelijk dengene, die gelooft.

Grenzen zijn er. Ze liggen echter niet in Jezus. Hij is volkomen verzekerd, dat Hij kàn. Begrensd worden

Zijn daden niet door Zijn vermogen, maar door de geloofsmaat der menschen.

Anders staat Jezus tegenover den melaatsche, die verklaart: Heer, indien Gij *wilt*, Gij *kunt* mij reinigen. Deze begrenzing Zijner daden aanvaardt Jezus. Zijn daden zijn *wils*uitingen. Openbaringen van Zijn *Persoon*, van *Zijn Hart*. Ik *wil*, wordt gereinigd.

Blijde aanvaardt Hij de eer, die de hoofdman Hem geeft: Spreek slechts een woord en mijn knecht zal gezond wezen. «Groot» noemt Jezus dit geloof. Hierin lag verhoogde machts*erkenning*. Hem werd met dit woord een hooger macht toegekend, dan gewoonlijk geschiedde.

Waar de discipelen voelende, dat de verlossing buiten de grenzen van het menschelijk-mogelijke ligt, uitroepen: wie kan dan zalig worden? antwoordt Jezus verheugd over deze ontdekking der grenzen: alle dingen zijn mogelijk bij God.

Jezus' *zelf*vertrouwen was absoluut. Daarom eischt Hij een volkomen vertrouwen.

Dat wij nu den Heiligen Israëls geen grenzen stelden! Ziende op Jezus' volledige zelfverzekerdheid moeten we vragen: Heere, vermeerder ons 't geloof; verruim den geloofscirkel, totdat hij samenvalle met de grenzen van uw *on*begrensd vermogen! L.

LOSSE SCHAKELS.

Onze wereldtaak.

Men schat de bevolking der aarde op 1864 millioen. Daarbij is een klein gedeelte, waarvan men moeilijk vast kan stellen, welken «godsdienst» ze eigenlijk hebben. Hun godsdienstige voorstellingen zijn zeer simpel. Meer dan een geestenvereering, geboren uit vrees voor de geesten, is niet, wat bij hen voor godsdienst doorgaat. Dit gedeelte wordt op 5% van de 1864 mill. geschat.

Het Boeddhisme beheerscht 31% van de bevolking der aarde. 13 Procent der aardbewoners zijn Hindoes. Mohammed, die zooveel later op het wereldtooneel trad dan Boeddha, wordt door 12% van het menschdom als profeet geëerd.

Aan Abraham werd eens een talrijke nakomelingschap beloofd en van de 100 menschen, die thans leven is er een van zijn geslacht. Deze zegen is aan Abraham dus wel bevestigd geworden. Met een invloed, evenredig aan hun getalsterkte stellen zij zich niet tevreden, zooals genoegzaam bekend is.

De overblijvende 38% der stervelingen behoort tot het «Christendom» En hiervan vormen de Grieksch-Katholieken, de Roomsch-Katholieken en de Oud-Roomschen samen weer 18%. De rest — «protestanten» zullen we ze maar noemen — 20%.

Uiterlijk genomen is de berg Zion dus reeds hooger dan alle bergen. De lijnen zuiver te trekken is ons niet gegeven. Den Heere komt het oordeel toe. Zijn Evangelie, dat zoo ontzaglijk rijk is, worde echter alom bekend. Waar 't komt, overwint het. Het brengt Gods kracht in 't menschheidsleven. Het werkt op den enkeling in en doortrekt het geheel. Het werkt persoonlijke bekeering en ondermijnt godsdienststelsels en vormen van samenleving, die op andere beginsel[en] berusten.

Heerlijk zal eens 't nieuwe lied,
Langs der heem'len boog weergalmen,
Waar het psalmen aller stem,
Hem, met geschal, loven zat.
't Heuglijk jubellied der scharen,
Die deez' Herder zal vergaren
Tot één kudde, in éénen stal!

Ons werk — een lichaam.

«Gij zijt een lichaam, geen lid» schreef br. Zend[e]ling Bell in zijn indrukken van zijn laatste bezoek aa[n] onze gemeenten.

Er is onder ons verscheidenheid. Sommigen kunne[n] daarom slecht slapen. Hun stoort dat. Nu werkt inde[r]daad eentoonigheid en eenvormigheid kalmeerend[er] dan haar tegendeel. Dank zij echter het velerlei ve[r]schil, dat opgemerkt wordt tusschen gemeente en g[e]meente, arbeider en arbeider, zijn we compleet en g[e]zond. We verlangen het niet anders; we danken [...] voor. Eenvormigheid lijkt een groote kracht te zij[n] maar is in werkelijkheid den geest doodend. G[od] heeft meer te zeggen, dan Hij door één mensch k[an] zeggen; ons meer te toonen, dan één oogenpaar zie[n] kan. Luisterende naar elkaar leeren we Gods vee[l]vuldige wijsheid kennen en Zijn veelzijdig werk be[]wonderen.

Ook in de gemeente herhaalt zich de verscheide[n]heid van het geheel. Dat moet verstaan worden a[ls] goddelijke genadedaad. De ééne Geest werkt in ve[le] vormen. Hier dringe zich niemand naar voren of in [het] midden. Ik ben niet tegen het latijn, maar vrees h[et] domineeren van een enkelen broeder. Wil een lid alle[s] in zijn vorm persen, dan weerstaat hij het werken d[es] Geestes. Er moet bewegingsvrijheid blijven; groe[i]mogelijkheid. Het is on-geestelijk als allen een geli[jk] gestempeld Christendom vertoonen, als aller geesteli[jk] kleed denzelfden snit vertoont. De *veelvuldige* wij[s]heid Gods hebbe gelegenheid zich in ons midden [te] openbaren.

De zegen der gemeenschap.

Gemeenschap bewaart voor eenzijdigheid. Wie zi[ch] aan de gemeenschap onttrekt, zich isoleert, derft de[n] zegen van de inwerking van het «andere». Dit geld[t] voor den enkeling en voor de gemeente. Alleenstaand[e] boomen blijven alleen. De bestuiving missen ze. D[e] ervaring heeft ons niet laten zien, dat de geïsoleerd[e] gemeenten groote groeimogelijkheden bezaten. Ied[er] raadplege de historie maar. Men heeft den verbeterend[en] den invloed der anderen noodig; der anderen, die ni[et] slechts *anderen* maar ook *anders* zijn. De goede be[]doeling redt ons niet. De eenzijdigheid doodt ons echter wel.

Men neme kruis en vrucht; pijn en vreugd de[r] gemeenschap dankbaar aan uit Gods hand.

En bedenke: men is slechts *lid*, geen *lichaam*.

Prof. M. van Rhijn over de schade va[n] den Kinderdoop.

In het Algemeen Weekblad voor Christendom en

[C]ultuur van 9 Maart, schrijft deze hoogleeraar over [h]et woord «beroep». We nemen er hier iets uit over:

«Gaan wij het verdere verloop van de geschiedenis [n]a van het woord «beroep» in de geschiedenis van het [C]hristendom na, dan zien wij, dat het woord zich [a]llereerst heeft ontwikkeld aan de hand van de voor[s]telling van een bijzondere roeping van den christen. Intusschen verloor deze beteekenis van het woord [»]roeping» in den loop der jaren toch hoe langer hoe [m]eer aan kracht. Dit laat zich ook wel begrijpen: [t]oen de christelijke Kerk zich meer en meer uitbreidde, [k]wamen er steeds meerderen, die wel leden der Kerk [w]aren, maar toch eigenlijk den dieperen zin van het [E]vangelie niet begrepen. Vooral was dit het geval [s]edert de Kinderdoop opkwam, want toen behoefde [m]en in zeker opzicht zelf geen besluit meer te nemen [o]m christen te worden. Men werd in de christelijke [K]erk geboren en was in zekeren zin christen krachtens [z]ijn geboorte. De roeping, die den enkeling ten deel [v]iel, trad op den achtergrond».

Wanneer de Kinderdoop het besef dat men om [c]hristen te zijn geroepen moet wezen, heeft verloren [d]oen gaan, dan ligt, dunkt ons, de gevolgtrekking voor [d]e hand! men schaffe den Kinderdoop weer af. De [e]rnst van het christen-zijn wordt dan allicht ook weer [w]at dieper gevoeld.

Katholieken?

Hoe langer hoe meer burgt zich in ons land de [g]ewoonte in om de Roomschen de «Katholieken» te [n]oemen. Zelf noemen de aanhangers van de kerk van [R]ome zich bij voorkeur zoo. Ten onrechte echter. «Katholiek» zijn ze nu eenmaal niet. Ze zijn Roomsch. [H]et typeerende van dat deel der Christenheid is [n]iet dat het Katholiek is (algemeen geldende normen [a]anhangt) maar luistert naar 't geen de bisschop van [R]ome zegt en zich aan dien geestelijke onderwerpt.

De leer van de verandering van brood en wijn in [h]et lichaam en bloed van Christus is toch niet Katho[lie]k (algemeen geldend?) Evenmin toch de leer van [M]aria's onbevlekte ontvangenis en de leer van de [o]nfeilbaarheid van de Paus? Deze geloofsstellingen [z]ijn speciaal Roomsch. Wie ze aanhangt, is *niet* Ka[th]oliek.

Laat ons de dingen zuiver blijven zien en de Roomschen, [R]oomschen noemen.

Hengelo I.

Naar door ons ontvangen berichten zou br. Prins, [d]e Voorganger der gemeente Hengelo I zijn bediening [n]eergelegd hebben. Onbekend met de oorzaken daar[v]an, hopen we dat die gemeente, in goede verstandhouding met haar zustergemeenten ter plaatse en in 't [l]and een goede toekomst beschoren zij. L.

Goochelende kerken.

Neen maar, daar sta ik nu toch heusch even beduusd [v]an. Daar lees ik het volgende als een gewoon nieuws[b]erichtje in een der Haarlemsche bladen.

„Goochelavond.

Op 2 Maart zal in de bovenzaal van De Kroon des

avonds om 8 uur door Jhr. Andringa de Kempenaar, notaris te Haren, een goochelavond georganiseerd worden, waarvan het batig saldo zal worden afgedragen aan de Diaconie van de Waalsche kerk alhier".

Dat is dus weer een nieuwe attractie in dienst van het Christendom. In Paulus' dagen leefde men naar den stelregel van: „Op elken eersten dag der week, legge een iegelijk van u iets bij zichzelven weg, vergaderende eenen schat, naardat hij welvaren verkregen heeft. (1 Kor. 16 : 2) En het is van omstreeks dien tijd dat Lukas bericht: „En de Apostelen gaven met groote kracht getuigenis van de opstanding van den Heere Jezus; en er was groote genade over hen allen. Want er was ook niemand onder hen die gebrek had". Hand. 4 : 33, 34. Let bij het laatste vooral op de combinatie, met groote kracht getuigenis van de opstanding van den Heere Jezus, en niemand die gebrek had.
Het ging in die dagen minder gebeft, gerokt en gehandschoend, maar men had tot stijving van den diaconiekas aan den goochelaar geen behoefte. Er was toen misschien minder goud en edelgesteente aan armen, handen en vingers, maar voor Gods Koninkrijk gleden deze kostbaarheden toen ook gemakkelijker door de vingers want, „er werd krachtig getuigd en er was groote genade over allen".
Ik geloof men had toen ook niet haast zooveel noodig voor poederen, parfumeeren en schminken (zich het gezicht verven). Neen, het was toen nog meer: „Doch gij hebt de zalving van den Heilige", 1 Joh. 2 : 20. En daarom kon Paulus in zijn dagen nog zeggen: „Want wij zijn Gode een goede reuk van Christus, in degenen, die zalig worden en in degenen, die verloren gaan". Neen, men had toen de jammerlijke hedendaagsche surrogaten niet zoo zeer noodig. Er was toen minder ruimte voor snobbisme (grootdoenerij en modezucht) en meer plaats voor den Heilge Geest. En de penningmeesters van dien tijd hadden het daardoor heel wat gemakkelijker dan die van dezen tijd.
Men droeg toen geen schoentjes van slangenleer, maar was wel „geschoeid met de bereidheid van het Evangelie des vredes". (Leg even de nadruk op bereidheid) Ef. 6 : 15, om het rijk van den ouden slang te bekampen.
Maar foei, wat ben ik als een echte conservatieve zwartrok weer ver afgedwaald. We hadden het immers over kerken en goochelaars. Nu ja, ik zei toch ook, dat ik beduusd ben, laat dat dan als verontschuldiging mogen dienen.
Ik kan er niets aan doen, maar ik kan soms zeer sterk naar dat oude conservatisme verlangen. Dat oude conservatisme wist van offeren, en dat op een wijze, dat niemand gebrek had onder hen, het offerde met een: „dank vader, dank voor die genade", het offerde zoo, dat er aan het hocus pocus van den goochelaar geen behoefte was.
Mij wil het voorkomen, dat deze hocus pocus beweging een tamelijk duidelijke aanklacht jegens het christendom van heden is en voortvloeit uit gebrek aan ernst, liefde en toewijding voor de zaak des Heeren. En of grabbelton en tombola wel zoo heel ver van hocus pocus verwijderd zijn?
Dat komediant en predikant elkander steeds inniger

zoeken en naderen, was mij bekend. Waar kerk en theater er zoo intensief op bedacht zijn een compromis (minnelijke schikking) tot stand te brengen, daar kan men haast niet anders verwachten. Daar verhuist tot beider genoegen heel wat van de kansel naar de planken en van de planken naar de kansel.

Dat goochelaar en predikant ook al op weg waren elkander te ontmoeten, wist ik echter niet. Of men zoo banaal (plat) zal wezen dat ook nog een of ander predikant die hocus pocus avond met gebed gaat openen?

De kerk is toch heusch wel vindingrijk en vooruitstrevend, dat ze voor haar verheven taak *ook* reeds beslag op den goochelaar weet te leggen. En dan zegt men nog dat ze als het hinkend paard achter de golvingen en geestesstroomingen van onzen tijd komt aansukkelen. Nog een stap verder en de goochelaar dient haar niet meer buiten de kerk, maar ook in de kerk, op de kansel zelfs.

Wat zeg ik? Nog een stap verder? Die stap is reeds lang gedaan. Reeds eeuwen geleden werd deze stap gedaan. Of was het geen hocus pocus beweging toen men voor den doop der geloovigen, de onbijbelsche kinderbesprenging in de plaats stelde?

Het is en blijft een heele goocheltoer om de menschen de oogen te sluiten voor de waarheid der Heilige Schrift. Helaas men hocus pocust nog maar steeds door met de tooverformules van „zaad der kerk", „verbondskinderen", „zaad Abrahams" enzv.

Helaas, de slappe goê-gemeente laat zich al te licht betooveren.

En zoo goochelt men ook weg de gemeente der geloovigen en hocus pocust dan terecht, dat de kerk het voortgezette Israël is. Voor Israël is geen verwachting meer. En de beloften voor Israël eigent men zich zonder meer toe. Van een opname der gemeente weet men niets. Men kent niet anders dan Christus' komst ten oordeel. Zelfs de bekende Ds. Knap pleit in een zijner nieuwste werkjes „Opstanding en Eeuwig Leven" voor slechts één opstanding en vertelt ons dat we reeds meer dan een duizendjarig rijk beleefd hebben. Het is alles volgens hem slechts beeldspraak. „Er wordt mede gezegd, dat de duivel in zijn invloed geknakt is. Zulks gedurende een zeker afgebakend tijdperk, dat door het symbolische cijfer duizend wordt aangegeven". Hij verwacht dan ook nog meerdere duizendjarige rijken, want er is volgens hem slechts een rustpauze mee bedoeld, waarin het Christelijk leven opbloeit en alle onderlinge verhoudingen heiligt, waarin de gemeente dan tevens nieuwen moed voor den strijd schept.

Ook al weer zoo'n terecht gegoochelde geruststelling voor onbekeerde en onwedergeboren vromen. Er zijn echter van die uitspraken in de Schrift, die zich moeilijk weg laten goochelen. B.v.: „Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien". Joh. 3 : 3. En: „Gaat heen in de geheele wereld, predikt het Evangelie aan alle kreaturen, die geloofd zal hebben en . . . . . gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet geloofd za hebben, zal verdoemd worden". Mark. 16 : 15, 16.

We roepen dan ook aan allen toe die Gods Woord liefhebben en er absoluut goddelijk gezag aan willen

toekennen, weert uit uw kerk elken goochelaar en elke goochelarij en dat in elk opzicht.

H. v. d S.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Spijziging der 5000 en wandelen op de zee

Joh. 6 : 1—33. Vergel. vooral in Mat. 14 en Marc. 6.

Les voor Zondag 15 April 1928.

Inleiding.

De les van heden plaatst ons met onze gedachten weer in een andere, doch niet in een onbekende omgeving. In de nabijheid van het meer van Galilea is Jezus zeer dikwijls geweest. Joh. bepaalt de plaats niet nauwkeurig. We hebben reden om te denken aan het land ten N.O. van het meer. Een woeste plaats was het; d.w.z. 't land werd er niet bebouwd; 't was «natuurgrond»; in dien tijd grootendeels met gras begroeid, zie Joh. 6 : 10. De Heer schijnt er naar verlangd te hebben, om zich een weinig uit de hoofdplaatsen terug te trekken, zie Mat. 14 : 12, 13. Jezus was daar vaker geweest. Blijkbaar mocht Hij daar graag eens vertoeven. De bekende berg (zie Joh. 6 : 3; op den berg = een bepaalde, wel bekende berg) was ook ditmaal weer doel van den tocht. Overgevaren. Booten vastgelegd. Dáár weer heen. Rustig met de discipelen.

Vertel, wat *ze* in den loop van den dag op zeker oogenblik zagen, zie vooral Marc. 6 : 33 en 34. Vertel ook wat Jezus dacht en deed. (34*b* en Mat. 14 : 14.) Zoo verliep de tijd. Het werd nog een drukke dag. 1). Ondertusschen daalde de zon al weer. De avond naderde.

Wat de disc. dachten en zeiden (zie bij Mat. en Marc.) Jezus ging er niet op in, maar wendde zich tot Filippus (zie Joh. 6 : 5). Jezus stelde Filippus op den proef, en daarmee al zijn disc., voor zoover zij gehoord hebben, wat Jezus zei. Hij vroeg niet om raad te ontvangen (6 : 6*b*). Filippus wist geen raad. En de anderen ook niet. Ze zagen maar één mogelijkheid: Ieder naar zijn eigen huis (Mat. 14 : 15). Maar Jezus dacht er anders over. De discipelen rekenden nog zoo weinig met Jezus. Jezus moest hen beschamen. Zie Joh. 6 : 9 en Mat. 14 : 17 en 18. Vertel wat de disc. dachten en wat Jezus zei.

Toen het brood bij Jezus gebracht was, trad de Heiland dadelijk beslist op. Bevel: Nederzitten. Stel dat aanschouwel. voor. Bij groepen in 't gras; wellicht in rijen bij elkaar.

Dan 't gebed. Dan 't breken van 't brood (mes gebruikte men niet); uitdeelen aan en door de disc. Nu hadden ze 't druk. Ik zie ze in mijn gedachten loopen. De mantel met den arm wat uitgehouden. Misschien is 't zoo ook wel in werkelijkheid geschied.

Tenslotte: Verzamelen. Niets vermorsen van Gods goede gaven. Niet denken: «'t Kost immers niets» Tenslotte 12 manden vol over! Wat zullen die disc.

verwonderd gekeken hebben. Helaas, 't is bij verwondering gebleven. Zie Marc. 6 : 52.

't Volk enthousiast. «De profeet», Joh. 6 : 14. Een gedachte, door één gefluisterd, straks door anderen gezegd, had Jezus' instemming niet. Koning! Joh. 6 : 15. Dat moest voorkomen worden. Oogenblikkelijk stuurde Jezus de disc. weg. Die wilden niet dadelijk, zie Marc. 6 : 45 en Mat. 14 : 22; er was dwang noodig. Toen zij weg waren, trad Jezus zeer beslist op tegen de scharen. Zie Marc. 6 : 45, 46. Dat schijnt echter niet voldoende te zijn geweest; ze wilden zich niet best weg laten sturen. Toen ging Jezus zelf weg, Joh. 6 : 15.

De disc. op zee. Storm.

Jezus op den berg, in gebed.

Maar Jezus was in den geest ook bij zijn disc. Zie Marc. 6 : 48. Ging naar hen toe.

Vertel de ontroering, en alles wat er verder gebeurde. Zie vooral bij Mat.

Toen spoedig aan land.

Den volgenden dag!

De menschen waren aan de overzijde gebleven. Wellicht in de openlucht geslapen.

Spoedig begrepen allen, waar Jezus moest zijn. Terug. Jezus gezocht, gevonden en aangesproken, zie Joh. 6 : 25.

Jezus ging daar niet op in, maar stuurde 't gesprek in een andere richting. Vertel nu Joh. 6 : 26—33 als een ernstige vermaning van Jezus.

Vers 26 versta men aldus: De spijziging was hun geen teeken geworden; ze kwamen er niet door tot het geloof, dat Jezus Gods Zoon was. Zij hadden bij Jezus alleen brood gevonden, maar in Hem geen Heiland gezien, die het eeuwige leven kon geven.

Na een verklaring van v. 26, volgt dan de vermaning van v. 27. Met de spijze die blijft, bedoelde Jezus zichzelf. Dat blijkt uit de volgende verzen.

Jezus' wondermacht is mooi. Ook wij mogen Hem al onze nooden voorleggen. Maar Hij zelf is meer dan zijn wonderen. We moeten Hemzelf hebben. Hij moet onze Heiland zijn. Hij is voor ons heil zoo onmisbaar als brood voor ons lichaam, zie Joh. 6 : 32, 33. Van ganscher harte in Hem gelooven, dat is beslist noodzakelijk, zie v. 29.

—o—

1. Wat Joh. hier niet verteld heeft ontleenen wij aan Mat. en Marc. De spijziging had pas in den namiddag plaats. K. R.

STATUTEN
der
Unie van Baptisten-Gemeenten in Nederland

Art. 1. *Naam, duur en plaats van vestiging.*

De naam der Unie is: Unie van Baptisten-Gemeenten in Nederland. Zij is aangegaan voor den tijd van 29 jaren en 11 maanden, te rekenen van 9 Juni 1889. Bij het verstrijken van genoemd tijdvak is de vereeniging opnieuw aangegaan voor den tijd van 28 jaren en 11 maanden. Zij is gevestigd te Amsterdam.

Art. 2. *Grondslag.*

Onder Baptisten-Gemeenten worden verstaan gemeenten die belijden dat Jezus Christus de eengeboren Zoon van God en de algenoegzame Zaligmaker voor zondaren is; die naast persoonlijk geloof den doop (onderdompeling) als verplichtend voor het lidmaatschap stellen.

Art. 3. *Lidmaatschap.*

a. De Unie omvat Baptisten-Gemeenten of Gemeenten van gedoopte Christenen die rechtspersoonlijkheid verkregen hebben of volgens de wet op de kerkgenootschappen van 10 Sept. 1853 (Staatsblad no. 102) bij de Regeering bekend zijn en die tot het lidmaatschap der Unie zijn toegelaten.

b. Een gemeente, die tot het lidmaatschap der Unie wenscht te worden toegelaten moet zich met overlegging harer statuten bij den secretaris der Unie opgeven, door de Commissie der Unie aan de Algemeene Vergadering der Unie voorgesteld om door deze Vergadering opgenomen te worden.

c. Een gemeente verliest haar lidmaatschap van de Unie door daarvoor te bedanken of ook doordat zij door de Algemeene Vergadering der Unie uitgesloten wordt. Bij het verlies van het lidmaatschap vervallen alle rechten aan het lidmaatschap verbonden.

Art. 4. *Doel der Unie.*

Het doel der Unie is:

a. onder hare leden liefde, achting en samenwerking te bevorderen;

b. gelegenheden te verschaffen om de beginselen der gemeenten bekend te maken en het Evangelie te verbreiden;

c. mede te werken tot verbreiding van het Evangelie in het algemeen.

Art. 5. *Organisatie.*

De Unie treedt handelend op door middel van een Algemeene Vergadering en haar Commissie.

Art. 6. *De Algemeene Vergadering.*

De Algemeene Vergadering bestaat uit:

a. de erkende predikanten of voorgangers der gemeenten;

b. de leden der Commissie;

c. de afgevaardigden van de gemeenten. Deze afgevaardigden zullen jaarlijks door de gemeenten gekozen worden en hebben het geheele Unie-jaar zitting;

d. de door de Algemeene Vergadering benoemde eereleden.

Art. 7. *De Commissie.*

a. De Commissie der Unie zal uit minstens 3 leden bestaan.

b. Zij wordt door de Algemeene Vergadering gekozen uit leden der aangesloten gemeenten.

c. Zij vertegenwoordigt de Unie zoowel in als buiten rechten.

d. Haar adres is tevens het centraal adres in regeeringszaken voor al de aangesloten gemeenten.

Art. 8. *Finantiën.*

De uitgaven der Unie zullen bestreden worden uit:

a. een jaarlijks door de Algemeene Vergadering vast te stellen contributie der aangesloten gemeenten;

b. andere baten die haar mochten ten goede komen.

Art. 9. *Huishoudelijk Reglement.*

Al hetgeen verder betrekking heeft op de regeling der werkzaamheden en de belangen der Unie wordt nader bepaald in een huishoudelijk reglement in overeenstemming met deze statuten vast te stellen.

Art. 10. *Verandering der statuten.*

Voor verandering in deze statuten zijn noodig minstens $^2/_3$ der door de Alg. Ver. uitgebrachte stemmen en de Kon. goedkeuring.

Aldus vastgesteld op de Algemeene Vergadering te 's-Gravenhage den 8 Juli 1926.

J. LOUW, Voorzitter.
A. HOF, Secretaris.

ZENDING.

Zendingshuis, Kinshasa, Kongo.

Dinsdag 17 Jan., 's morgens om ruim 10 uur kwamen we hier goed en wel aan. We waren vermoeid van de reis, maar zijn nu uitgerust en verlangen er naar om verder te reizen.

Zondag 8 Jan was het drukkend warm, maar 's avonds hadden we een onweersbui, waardoor het veel koeler werd en ook later is het niet weer zoo drukkend warm geweest op zee. Terwijl we alle dagen dichter bij Kongo kwamen, werd er steeds meer gesproken over gele koorts en of men ons zou toestaan aan land te komen in Matadi of niet. Sinds eenige weken gaat niemand in en uit Matadi. Men vreest voor besmetting.

Vrijdagmorgen 13 Jan. zagen we de kust opnieuw en stoomden we de Kongomond in. Maar niet lang duurde dit of wij moesten stoppen. Later mochten we weer verder, maar na een paar uren werden de ankers neergelaten en daar midden op de rivier brachten we den nacht door. Zaterdagmiddag waren we tegenover Boma, maar we bleven midden op de rivier en mochten niet aan land. De goederen voor Boma werden in een kleine boot overgeladen en we bleven weer 's nachts midden op de rivier. 's Avonds was het telkens erg ongezellig op dek en erg warm binnen. Er was bijna geen licht op dek om geen insecten te lokken en alle vensters werden gesloten opdat geen muskieten naar binnen zouden gaan. 's Nachts was het daardoor telkens erg warm. Zondagmiddag stoomden we weer verder en waren voor het donker was dicht bij Matadi. Voordat Matadi in 't zicht was werden echter de ankers weer neergelaten en vertoefden we de laatste nacht op de rivier.

Maandagmorgen waren we in spanning, wat verder zou gebeuren. Tegen 9 uur kwam een kleine stoomboot tegen de onze aan te liggen en daarna waren er besprekingen met den kapitein. Toen werd bekend gemaakt, dat passagiers voor

den eersten trein met een half uur moesten vertrekken en wij gingen het laatste inpakken. Tegen 10 uur waren we met een draagbaar deel van onze bagage op de kleine boot en wij stoomden verder. Zoodra we aankwamen liepen we naar de trein en zochten een plaats. Hier kwam zendeling Guyton nog even bij ons om mij wat brieven te brengen en hij vertelde een en ander over de toestand daar. Naar de geruchten, die we gehoord hadden, viel het ons nog al mee. Er waren nog 8 Europeanen in het ziekenhuis, waaronder één zendeling. Hij sprak van 12 dooden, maar later werd beweerd, dat er niet zooveel slachtoffers van de gele koorts waren. Hoeveel inboorlingen is moeilijk te controleeren, maar in de laatste dagen waren geen nieuwe gevallen ontdekt. Reeds voor twaalf uur vertrok de trein. Alle vensters en openingen waren met fijn gaas bedekt, zoodat we geen muskieten in den trein zagen. Gele koorts ontstaat, doordat men herhaalde malen door zeker soort muskieten is gestoken. Deze ziekte komt alleen in havenplaatsen voor.

Het eerste gedeelte van de treinreis is prachtig. Die hooge bergen en dan de dalen, bedekt met boomen. Hier en daar een met geweldige vaart voortspoedende stroom. En zoo kronkelen we verder om de bergen en door de dalen. Hier en daar over stroomen en diepten en daar zendeling en mevrouw Wimer dit nooit eerder hadden gezien, was er telkens wat nieuws op te merken. Zoo gingen de eerste uren vlug voorbij, maar we kwamen langzaam vooruit. De eerste 2 uren deden we maar 25 K.M. Later ging het echter vlugger. Wij begonnen langzamerhand moe te worden van het kijken en de stoelen werden dus harder. De zon ging onder, maar gelukkig had men lampen aangebracht in onzen wagen en dus hadden we licht. Later vernamen we, dat wij de eenigsten waren die zich in lamplicht mochten verheugen. De andere 4 wagens, er waren 5, waren duister. Alleen een enkele, die een kaars had meegebracht, kon daarmee de duisternis eenigszins verdrijven.

Deze treinwagens deden mij aan de vroegere paardetrams herinneren, ofschoon ik niet precies kan aangeven, waarin ze aan elkander gelijk zijn. Er zijn 12 stoelen en dus 12 zitplaatsen, Deze stoelen zijn draaibaar en als de trein een kromming maakt, draait men een beetje mee. De eerste klasse trein heeft vaste zitplaatsen, maar die was ons wel wat te duur. Wij moesten voor ons zelf en 40 K.G. bagage 22 gulden betalen en de eerste klasse kost ongeveer de dubbele prijs. Alleen heeft men dan dit voordeel, dat men meer bagage vrij heeft.

Tegen middernacht waren we te Thysville, waar een dokter eerst onze pols moest voelen, voordat we het station mochten verlaten. Tevens moest daar ons inschrijvingsbewijs worden aangeteekend. Toen we daarmee klaar waren, was zendeling Jennings er, om ons af te halen en even later waren we in hun huis, waar mevrouw Jennings van alles gereed had om onze honger en dorst te stillen en om het overtollige stof voor een oogenblik van aangezicht en handen te verwijderen. Ook al mee om hen niet al te lang wakker te houden, gingen we tegen 2 uur weer naar de trein. Een half uur later ging het weer verder, maar van deze nachtelijke tocht zal ik weinig vertellen. Ik laat het aan uwe verbeelding over, hoe we sliepen en telkens weer wakker werden, als we stopten. We behoefden wel niet te stoppen voor het in- en uitlaten van reizigers, maar het was vaak noodig om water op te nemen. Zoo brak de morgen aan, en begon onze belangstelling weer levendig te worden. Niet alleen in de omgeving, maar ook om te zien hoeveel K.M.s waren afgelegd. De afstand van Matadi naar Thysville is 220 K.M. en van Matadi naar Kinshasa 415 K.M. Daarom hadden de zoogenaamde stations onze volle belangstelling. Al spoedig berekenden wij, dat we voor den middag te Kinshasa zouden zijn, maar het laatste gedeelte van den spoorlijn is recht, daar er weinig of geen heuvels zijn.

Zoodoende waren we nog voor 10 uur te Kinshasa. Voor we de trein verlieten hadden we weer een bezoek van een dokter, die niet alleen onze pols voelde, maar ook vroeg, hoe de trein er uitgezien had, toen we er in gingen. Met den goeden raad om, als we ons na een paar dagen niet wel gevoelden, ons dadelijk te melden, liet hij ons verder gaan.

Met deze treinreis ging het anders dan gewoonlijk. Het was vrij entree, maar betalen als je er uitgaat. Toen we ook aan die plicht hadden voldaan, mochten we ons naar het zendingshuis begeven. We waren dankbaar, weer in een huis te zijn. Er was heel wat water noodig, om al het vuil van aangezicht en handen te verwijderen. Ook was het aangenaam, 's middags weer aan tafel te zitten om te eten. Zoo'n dag en nacht in den trein maakt je dankbaar voor heel veel dingen.

Na 't eten gingen we wat rusten en later maakten we kennis met de andere zendelingen te Kinshasa. Dat we 's avonds vroeg naar bed gingen, is te begrijpen en den volgenden morgen waren we weer heel wat uitgerust. Onze bagage was nog niet gekomen en we gingen informaties inwinnen en andere boodschappen doen. Tot mijn spijt vernam ik, dat er geen plaats meer voor me was op het stoomschip Kigoma, dat voor vertrek gereed lag. Den volgenden dag moesten we weer voor verschillende dingen de stad in. Kinshasa is bijna een Europeesche stad en ik was in staat om mijn gebroken horlogeglas er door een nieuw te laten vervangen. Dien middag ging ik mee naar school en zoo ging de tijd vlug voorbij. Vrijdagmorgen kwam, en wij waagden een laatste poging om een plaats op de boot te krijgen, wat met de hulp en opoffering van andere passagiers, ook zendelingen, gelukte. Om 10 uur had ik mijn kaartje en om 12 uur vertrok de boot. Enkele passagiers waren op het laatste oogenblik verhinderd om mee te gaan en zoo was het, dat ik nog mee kon. En zoo ben ik dan nu met het laatste gedeelte van de reis bezig en hoop spoedig in Yakusu te zijn.

Zooals zeker wel begrepen wordt, is dit laatste gedeelte geschreven aan boord van het stoomschip Kigona. De Heere heeft onze gebeden voor deze reis verhoord en mijn weg aangenaam en voorspoedig gemaakt. Hem zij daarvoor dank gebracht. Ook nu reis ik weer in gezelschap van 5 andere zendelingen. Deze boot is één der grootste, zoo niet de grootste van de rivierbooten. Er zijn meer dan 100 passagiers. Ook komen we veel vlugger vooruit dan 4 jaar geleden. Alleen als we 's avonds heel laat stoppen wordt er hout ingeladen en dan is er altijd overvloed voor den volgenden dag.

Dinsdag 31 Jan. hoop ik te Yakusu aan te komen en dan later weer eens een en ander van de zaken daar vertellen.

S.S. Kigoma. G. REILING.

UIT DE GEMEENTEN.

2e EXLOËRMOND. Den 4en Maart was voor ons als gemeente een genoeglijke dag. Een broeder had den Doop aangevraagd. Toen wij den 29 Febr. onze gemeenteverg. hielden, kwam er nog een broeder, die al eenigen tijd Jezus als zijn Verlosser en Zaligmaker kende, met het verzoek om ook naar 's Heeren bevel gedoopt te worden. Beide broeders werden op hunne heerlijke belijdenis door de gemeente aangenomen. Zondag 4 Maart was, zooals gewoonlijk onze oude broeder van Beek in ons midden, die de plechtigheid leidde. Na afloop van een heerlijke opwekkende en met jonge moed gesproken preek naar aanleiding van Galaten 5 : 13 werden onze broeders bij den Disch des Nieuwen Verbonds welkom geheeten in 't midden der gemeente. Mochten ook deze broeders sierlijke leden worden onzer gemeente en nu met hunne echtgenooten nog lang voor de gemeente zijn en blijven. De Heere zegene en sterke ze op al hunne wegen.

En mochten op deze eerstelingen in 1928 nog velen volgen. Er zijn hier nog zoo velen, die met den eenen voet op den drempel staan. Waarom toch nog langer gedraald mijn vrienden? Wat verhindert u om gedoopt te worden? Sta op en doe het nu, eer het te laat is! Wij zijn in dezen nog vol goede verwachting.

Komt voorwaarts in den Heiligen strijd
Kom broeders niet versagen
Met Jezus kunnen wij altijd
De felste worsteling wagen
Steeds het oog op Hem gericht
Dan zullen wij altijd overwinnen.

P. DE RAAF.

VRIESCHELOO. Op Zondag den 4en Maart had de gem. het voorrecht haar doopvont weer te mogen openen. Zes jonge menschen hadden denHeiland van zondaren beleden en wenschten, naar 's Heeren bevel te handelen en door den doop te belijden, niet ik, maar Christus leeft in mij. 't Waren allen kinderen van leden der gem. Bij deze gelegenheid behandelde onze geachte Voorganger Handelingen 2 vers 37b en 38; in verband met v. 41a. Duidelijk werd aangetoond, dat dit de geboorteacte der gemeente was. Na de doopsbediening schaarden we ons rond den Disch des Heeren met de jonge leden, die welkom werden geheeten door onzen ouderling br. R. Hamster. Duidelijk liet deze br. uitkomen, dat er voor geloovigen geen grooter geluk denkbaar is, dan te zien dat hun kinderen tot Jezus komen. Wij zijn het daarmede volkomen eens nietwaar, brs. en zrs.? Het was voorwaar een heerlijke dag voor de gem. en met een dankbaar hart namen we afscheid van elkaar. Gode alleen de eer!

Wedde. De Secr. E. K.

GRONINGEN. Zondag 4 Maart was voor Baptist Groningen weer een dag van meer dan gewone beteekenis Vier brs. en vier zrs. hadden belijdenis van hun geloof in den gestorven en verrezen Christus afgelegd. In den namiddagdienst van evengenoemden Zondag daalde dit achttal in het water af, om ten aanschouwe van een groote schare de belijdenis af te leggen: IK ben gestorven, voortaan leeft Christus in mij.

Ons kerkgebouw was tot in alle hoeken bezet. De predikant der gem. had tot onderwerp voor dezen dienst gekozen, het woord dat Annanias sprak tot den bekeerden Saulus van Tarsen; „Wat vertoeft gij? Sta op en laat u doopen". Waarom draalt gij? Dit was de ernstige vraag, die den bekeerden ongedoopten in overweging werd gegeven. Deze dienst en de plechtigheid van den doop, werd besloten met de viering van het H. Avondmaal. Hierbij werd dit achttal voor het eerst, en de Gemeente bij vernieuwing bepaald, bij de zaligheid, die ons deel is geworden door het verlossend lijden en sterven van onzen Heer en Heiland. D.

MEDEDEELINGEN

De a.s. Unievergadering

In verband met bovengenoemde vergadering zijn we zoo vrij het volgende onder de aandacht der Gemeenten te brengen.

1. De *Algemeene Vergadering der Unie* zal D.V. gehouden worden te *Nieuwe Pekela* den 4 en 5 Juli e.k.

2. De in verband daarmee te houden *Voorjaars-Comm.vergadering* zal 23 en 24 Mei e.k. te *Utrecht* worden gehouden.

3. *Voorstellen* etc. voor de *Agenda* der Algemeene Vergadering moeten *vóór 18 Mei* e.k., met korte toelichtingen voorzien, aan ondergeteekende worden toegezonden.

4. *Afgevaardigden* moeten worden gekozen en aan den Secr. der Unie worden opgegeven.

5. *Candidaten* voor twee Comm.leden kunnen worden gesteld. (Aftredende zijn J. Louw en J. W. Weenink).

6. Desgelijks *Candidaten voor de Redactie «De Christen»*. (Aftredende zijn J. Louw, N. v. Beek, J.

v. d. Schors en G. Bouritius) en voor «*De Zaaier*», (aftredende B. Planting). Deze aftredenden zijn echter allen herkiesbaar.

7. *Beknopte mededeeling* over uw Gemeente voor het *Jaarverslag*, ziet ondergeteekende gaarne bijtijds tegemoet.

8. Voorstellen etc. voor de *Agenda der Comm.-vergadering* (ook van Comm.leden) worden vóór 5 Mei ingewacht.

Amsterdam, Tolstraat 117.

B. PLANTING Uniesecr.

Van den Uniepenningmeester.

Gemeenten die subsidie wenschen worden verzocht hun aanvragen voor *10 April* in te zenden, onder bijvoeging finantieel jaarverslag, begrooting- en gezinnenstaat.

A. H. ZERBST, Uniepenn.

Van den Zendingspenningmeester.

Voor de Zending ontvangen Gem. Franeker f 10.—; Gem. Haulerwijk f 96.05. Nog te vermelden valt wat in de vorige opgaven is vergeten. Ontvangen collecte Zend. Bell, Gem. Stadskanaal f 50.—.

Bij de vorige opgaven vergeten te melden:
Ontvangen van de Gemeente Arnhem voor de Zending f 50.—.

Waar de boeken eind April sluiten, verzoek ik dringend, spoedige toezending der Zendingsgelden.

A. H. ZERBST, Rijnlaan 128bis, Utrecht.
Giro 68108.

Naar wij vernemen heeft de heer Prins, Voorganger bij de Gemeente Hengelo I zijn bediening neergelegd.

INGEZONDEN.

Ging er eenigen tijd geleden uit de gelederen der Baptisten in Nederland geen stem op, waard om beluiste[n] te worden? Was daar geen voorstel, om bij toerbe[urt] door één onzer predikanten een preek te laten verschijne[n] geschikt om in vacante gemeenten of kleine kringen worden voorgedragen? Was 't een voorstel voor de Alg[e]meene Vergadering? Was 't een stem uit de menigt[e]. Ons geheugen laat ons in den steek en onze „Christen" juist *die* „Christen" natuurlijk, schijnt spoorloos verdwene[n]. Maar een voorstel wàs er van dien aard en we verheu[gen] den er ons bij voorbaat reeds op, want wij gelooven t[en] stelligste in den zegen, die dergelijke preeken zullen bre[n]gen. Ze geven ons elke week een bemoediging van [de] zijde onzer voortrekkers, een woord van wijding, dat to[t] zeker overal plaats zal vinden. Of is een dergelijk vo[or]stel nog in behandeling? God geve 't. Want dan zal [d]ook in Indië wekelijks de stem onzer Hollandsche broed[ers] bereiken. En de Indische Baptisten (onbeduidend kudde overigens) zullen er, evenzeer als onze verstrooiden elde[rs] wèl bij varen.

Wij wachten vol vertrouwen.

Uw br in Chr.
J. DE JONG.

Langoan (Celebes), 14 1-'28.

NASCHRIFT. We vernemen over dit onderwerp gaa[rne] de gevoelens van vacante gemeenten en alleenwone[nde] geloovigen.

E.-R.

LEESTAFEL.

Schemering, door D. van der Spiegel. Uitgave van F. Callenbach te Nijkerk.

„Schemering" is het tweede deel van den 31sten Ja[ar]gang der Vereeniging Christelijke Bibliotheek.

De titel geeft den inhoud van het boek wel goed we[er]. 't Is schemering van begin tot eind. Ik kan niet zegg[en] dat zulks opfleurende lektuur is. De heerlijkheid van [het] Evangelie blijft heel het boek door bedekt. In niet [é]én figuur speuren we iets van de kracht van Christus. 't Bl[ijft] bij pogingen. Daardoor is dit boek een arm boek, a[l] zooals het leven vaak is. Deze armoede zal hem, die rij[k] is, en in het volle licht, dat in Christus opging, wand[elt] treffen. De andere lezers zullen door deze lektuur n[iet] verder gebracht worden.

Wat wel jammer is.

We hopen op boeken, waarin de macht en rijkdom [der] genade ons ontroert.

L.

Dringend verzoek

aan die Correspondenten welke 't 1ste kwartaal nog niet afrekenden, dit nu onmiddellijk te doen.

Nog enkele dagen en 't 2de kwartaal begint te loopen; voor de Administratie is het zeer gewenscht, dat voor 28 Maart alles is afgerekend.

Mag ik op Uwe medewerking rekenen? De Adm.

Wie zendt mij het t.w. adres van den Heer B. Steenbergen v.h. te Maassluis?

Door 's Heeren goedheid werden wij heden verblijd met de geboorte van een Zoon

Hendricus Johannes.

J. H. SCHILTMAN
H. R. SCHILTMAN—Stötefalk.

Haarlem, 9 Maart 1928.
Esschilderstraat 2 zw.

L. JANSMA
en
B. JANSMA—Hofstra

betuigen hiermede *hun dank* voor de vele blijken van belangstelling, ondervonden bij hun 25-jarig Huwelijksfeest.

Haulerwijk, Maart '28.

No 2020 VRIJDAG 30 Maart 1928 47ste Jaargang

De Christen

[O]RGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

Een Heer, één geloof, één doop. Verschijnt Vrijdags. *Allen één in Christus.*

Adres der Redactie:
[D]s. J LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen.

Adres voor Administratie:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge.
Postrekening no. 42318.

ABONNEMENTSPRIJS bij vooruitbetaling
Voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1,00.
Voor 't Buitenland per jaar f 5,00.
ADVERTENTIES van 1—5 regels 50 ct.
Elke regel meer 10 ct. Bij abonn. volgens tarief

Mijn Heiland aan 't kruis.

Daar hangt met brekend harte,
Omringd door smaad en hoon,
Mijn Heiland, Man van smarte,
Aan 't schandlijk kruis ten toon!
'k Zie naagien in zijn handen,
Een doornen kroon op 't hoofd.
Zijn lichaam is, o schande!
Van kleeding gansch beroofd!

* * *

O, Lam Gods! zoo geslagen
Om mijne zonde en schuld,
Wat smaad hebt gij gedragen,
Wat pijn hebt Gij geduld!
Ik kan ze niet doorgronden,
O, Jezus! Uw genâ;
Maar 'k weet voor mijne zonden
Stierft Gij op Golgotha!

* * *

Och, Heiland! wil mij leeren
De zonde steeds te ontvliên;
En mocht ik haar begeeren,
Geef me op Uw kruis te zien.
Och! maak mijn zondig harte
Toch van de zonde vrij,
O, Jezus! Man van smarte,
Gestorven ook voor mij!

(Gevolgd). N. v. B.

Het Hoogheidsgevoel van den Heiland

Gepaard aan een zuivere nederigheid, een nederigheid des harten, gaat bij den Heere Jezus een ongeevenaard hoogheidsbesef. Dat besef werd door Hem uitgesproken in beelden, waarin Hij de beteekenis van Zijn Persoon voorstelt, en ligt achter zoo menige gelijkenis.

Christus stelde zichzelf, de kennis van Zijn Persoon, tot centrum van Zijn arbeid. Een weldoener in den gewonen zin van het woord kan men Hem eigenlijk niet noemen. De weldoener is daarmede tevreden, dat Hij geholpen heeft. Bij Christus was dat niet zoo.

Daarvan is een sprekend voorbeeld. De vrouw, die Hem aanraakt, als Hij op weg is naar de woning van Jaïrus, voelt zich genezen en wenscht onopgemerkt te blijven. Wate genezen, helpen, Jezus' uitsluitend en laatste doel geweest, Hij zou haar hebben laten gaan. Hij doet dit echter niet. Ofschoon zij gaarne verborgen wil blijven, dwingt de Heer haar tot openbaring. Hij had een hooger liggend doel dan haar herstel: Hij wil openbaring van Zijn Persoon. Voor Hem ligt het einddoel in Hemzelf, dat Hij gekend en aanvaard worde.

De Romeinsche hoofdman te Kapernaüm betoont Hem een groot vertrouwen. Hij is godvreezend; een man van het type van Kornelius, de hoofdman van Cesarea. Hij bouwde den Joden een synagoge. Desondanks rust hun verachting op hem, den onbesnedene. Als *mensch* is hij hun sympathiek, als «voorhuid» is hij in hun oog het Koninkrijk Gods onwaardig, over den drempel van zijn huis komen ze niet. Ze zitten met hem niet aan tafel. De besnijdenis is de scheidslijn. Die lijn verdeelt de menschheid in een heilig en een onheilig deel. En niet alleen voor deze bedeeling is ze van kracht; niet alleen *nu* scheidt ze. Deze scheidslijn werd door het Israël van Jezus' dagen doorgetrokken tot over het graf. De besnedenen gingen het Paradijs binnen; de onbesnedenen naar het koude, donkere deel van den Hades (het Doodenrijk).

Het geloof, dat de Heer bij den onbesneden hoofdman vindt, geloof in Hèm, beantwoordt Hij met dat geweldige woord van hen, die komen zullen van

Oosten en Westen en aanzitten met Abraham, Izaäk en Jakob in het Koninkrijk Gods en van de zonen des Koninkrijks, die uitgeworpen zullen worden in de buitenste duisternis.

Hiermede wordt een nieuwe scheidslijn getrokken; een scheidslijn, die loodrecht staat op die, die voor het Israël zijner dagen gold. *Die scheidslijn is het geloof in Hem.* Die loopt niet tusschen Israël en heidenwereld, maar dwars door Israël en heidenwereld heen. Ze scheidt hier en hiernamaals. In Hem geloovigen, schoon onbesnedenen, opent Jezus de poorten van het Paradijs: ze zullen aanzitten met Abraham, Izaäk en Jakob.

En de gevolgtrekking daaruit maakt Jezus met klare woorden: De zonen, de erfgenamen des Koninkrijks, ongeloovigen, schoon besneden, zullen uitgeworpen worden in de verste, koudste deelen van het Doodenrijk.

Zoo alles-omkeerend, alles-overheerschend schat Christus de Heiland de beteekenis van Zijn Persoon. De verhouding tot Hèm, en die *uitsluitend*, beslist over ieders lot.

Zalig is Hij, die aan *Mij* niet zal geërgerd worden. Het hoogheidsgevoel van den Heiland is *volstrekt.*

L.

ONS SCHULDOFFER

Als wij van offers spreken, denken we direct aan den offerdienst en de symboliek des Ouden Testaments. En als er in het Nieuwe Testament over offers of over het Offer gehandeld wordt, vinden we dadelijk een zinspeling op of terugwijzing naar de eeredienst, vooral de offerdienst onder Israël.

Ook ons groot, alle offers omvattende, Offer, het Lam, Jezus Christus, was een «schuldoffer» (Jes. 53 : 10.)

Schuldoffer en zondoffer hadden één beteekenis en werden volgens eenerlei wet behandeld (Lev. 7 : 7)

Door die beide offers werd er verzoening bewerkt en aangebracht. Deze symbolische handelingen en vele anderen, wezen alle heen naar Gods verlossingswerk, waarvan het Evangelie getuigt, als door Christus volbracht.

Door alle tijden heen werden en worden nog bij de prediking des Woords beelden en gelijkenissen gebruikt Onze Heiland, immers wij weten het, heeft bij zijn prediking bijna altijd in beelden en gelijkenissen gesproken, en dat zonder zich ooit te vergissen of onlogisch te zijn.

Zulks is niet altijd het geval met predikers uit de menschen bij het gebruiken van beelden. Ze gaan niet altijd op.

Na de symbolische handelingen aan Israëls Priesters voorgeschreven zijn eendeels (ze waren wat meer) toch ook als beelden bij Gods prediking te beschouwen. Doch ze zijn illustraties door God zelf gegeven, om ons de verlossing en vergeving van zonden in het offer van Zijn Zoon te leeren kennen in zijn wezen en aard.

Voor verschillende gevallen van zondigen of in aanraking komen met de zonde en hare gevolgen, b v. een gestorvene of dood aas van een dier, wordt in Lev. 4 een zondoffer aangewezen en geboden. Daarenboven was er een zondoffer noodig bij de wijding

der priesters en bij de reiniging van den melaats
Al die offers wezen heen en hadden hunne beteek
in de kracht van het offer dat gebracht werd
den V e r z o e n d a g, eenmaal des jaars.

De zondoffers werden gebracht indien de daa
betrokkenen «gezondigd hadden door a f d w a l i
van eenige geboden des Heeren, dat niet zou ged
worden, en tegen een van die gedaan hebben».
bedoeling daarvan was niet opzettelijke overtredin
Voor opzettelijke zonden gold geen offer. Daar st
de doodstraf op.

Wat nu aangaat het schuldoffer, dat leeren wi
aard en wezen bijzonder kennen uit Lev. 6 : 1
Wij nemen dat gedeelte hier letterlijk over:

«Verder sprak de Heere tot Mozes, zeggende:

Als een mensch gezondigd en tegen den H
overtreden zal hebben, dat hij aan zijn naaste zal
logen hebben van hetgeen hem in bewaring, of
hand gesteld was, of van roof, of dat hij met gew
zijn naaste onthoudt; of dat hij het verlorene gevon
en daarover gelogen en met valschheid gezworen
hebben; over iets van alles wat de mensch d
daarin zondigende; het zal dan geschieden, dewijl
gezondigd heeft en schuldig geworden is, dat
weder uitkeeren zal den roof, dien hij geroofd, of
onthoudene, dat hij met geweld onthoudt, of het
waarde, dat bij hem te bewaren gegeven was, of
verlorene, dat hij gevonden heeft; of van al, waaro
hij valschelijk gezworen heeft, dat hij hetzelve in z
hoofdsom wedergeve en nog het vijfde deel daar
boven toe doen zal; wiens dat is, dien zal hij
wedergeven op den dag zijner schuld. En hij zal d
Heere zijn schuldoffer brengen tot den priester, e
volkomen ram uit de kudde, met uwe schatting,
schuldoffer. Dan zal de priester voor hem verzoeni
doen voor het aangezicht des Heeren, en het zal h
vergeven worden; over iets van al, wat hij do
waar hij schuld aan heeft».

Welk een schoone beschrijving van wat recht
billijk is, en dat betracht moet worden door den een
mensch jegens den ander. God eischt in alles re
en trouw in alle handelingen des levens God is lief
en kan nooit iemand of eenig levend wezen kwa
behandelen of benadeelen, en Hij is in alles rech
vaardig en getrouw.

De liefde doet den naaste geen kwaad, leert Paul
Doch dat is het niet alleen, wat wij uit bovenstaan
aanhaling kunnen leeren. Er wordt ons, ook met b
trekking tot het schuldoffer en de verzoening d
zonde, een b e g i n s e l G o d s te verstaan gegeve
Iemand, die tegen zijn naaste gezondigd heeft en zic
schuldig gemaakt heeft — heeft ook tegen God zic
schuldig gemaakt. Er is dan tegen de liefde gezondig
't Is dan niet alleen goed te maken door met d
mensch, die men kwaad bejegend heeft weer all
goed en in orde te maken, 't moet ook met God i
orde komen, anders blijft de zonde, zonde tegen God

Wanneer we nu Lev. 27 lezen, dan kan het on
blijken, dat dezelfde eischen, die volgens het Gods
recht in de verhoudingen tusschen den mensch e
zijn naaste, ook gelden in de verhouding tusschen de
mensch en God. Alles, wat door iemand aan zij
medemensch bedriegelijk onttrokken is en weerhoude

rdt, moet geheel terug gegeven en nog een vijfde
l bovendien!

Dit is maar niet alleen een belangrijke orde- en
enwet, maar wordt ons in den Bijbel vermeld als
symbool van al de eischen Gods jegens den mensch,
araan voldaan moet worden om de verzoening
schen den mensch en zijn Schepper een werke-
heid te doen worden.

De v e r z o e n i n g, door middel van het gegeven
e n o f f e r, is van God uitgegaan en gaat nog
eds van Hem uit. «G o d w a s i n C h r i s t u s d e
r e l d m e t Z i c h z e l v e n v e r z o e n e n d e«,
t Paulus in 2 Cor. 5 : 19; maar laat er dan op
gen — en dat geldt voor den mensch: «Laat u
t God verzoenen».

Denken we ons nu in de orde bij het schuldoffer,
r God bevolen. Daar gold het nog de symboliek
Israëls godsdienst. De vervulling van die symbo-
he handeling zien in Christus, die, volgens Jes. 53
0 ons schuldoffer is. God eischt terug, naar heilig
ht, wat Hem door den mensch ontnomen is op
riegelijke wijze.

Dat toch is *de* zonde van den gevallen mensch,
hij zich van zijn God afgewend heeft tot Satan,
in plaats van aan God getrouw en gehoorzaam te
, gehoorzaam werd aan Gods wederpartij.

De zonde van Judas tegen Jezus en de zonde van
am tegen zijn Schepper zijn in den diepsten wortel
ijk.

De menschelijke natuur des zondaars berooft God
n eer en recht door ongehoorzaamheid. De mensch
Gode e e r b i e d, l i e f d e e n g e h o o r z a a m-
i d v e r s c h u l d i g d, maar kan ze niet vergoeden
r den eisch der heiligheid en rechtvaardigheid Gods.
arom is er een Middelaar Gods en der menschen
een Plaatsbekleeder.

Er moet een s c h u l d o f f e r zijn en dat is Jezus
ristus, Gode onstraffelijk (Hebr. 9 : 14) geofferd
r de schuldige menschheid, gehoorzaam geworden
de tot den dood, ja, den dood des kruises. Nu is
de schuld afgedaan voor den prijs des bloeds met
er nog meer dan een vijfde daar boven! Er is
zoening door voldoening!

Treffend is in dit verband de onderwijzing van den
ostel Paulus in Rom. 5 : 18 en 19. De lezer sla
gedeelte der Schrift eens op! En geloof met het
rt! N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

In Fenicië en Dekapolis.

Marc. 7 : 24—8 : 10. Zie ook Mat. 12 : 21—39.

Les voor Zondag 22 April 1928.

Niet alleen in de omgeving van het meer heeft Jezus
h geopenbaard; ook in de grensdistrikten is Hij
weest. Het schijnt evenwel, dat Hij daar niet alleen
r toe is gegaan om te werken, maar ook om ten-
nste enkele dagen uit het gedrang te zijn, zie Marc.
24. In dien tijd begon de vijandschap tegen Jezus
reeds zeer scherp te worden. Wel werd daardoor niet
verhinderd, dat velen Hem zochten, maar het was
toch zeer pijnlijk en vermoeiend voor Jezus.

Zoo zien we dan Jezus in de grensstreken van
Fenicië. Een onbekende was Hij daar al lang niet
meer, zie Marc. 3 : 7, 8. Onopgemerkt blijven ging
dus ook hier bezwaarlijk. Trouwens, hoe zou Jezus
het ook volhouden om zich te verbergen, terwijl zijn
hulp zoo dringend begeerd werd. „Hij kon niet
verborgen zijn". Hij voelde zich altijd veel te zeer
aangetrokken door den Hem omringenden nood. En
nood was ook in de plaats, waar Hij zich nu ophield.
— — Vertel zoo duidelijk mogelijk, wat in vers 25*a*
met een enkel woord is aangeduid.

Deze vrouw had reeds genoeg van Jezus gehoord.
Dat blijkt uit den naam, dien ze Hem gaf en het sterke
aanhouden om hulp. En dat nog wel een Heidensche!
Ja, ze was geheel overtuigd, zooals er haast geen
Joden gevonden werden.

Deze vrouw dan wist, dat Jezus in de buurt was.
Ze zag Hem over weg gaan en riep. (Hier volge men
't verhaal van Mattheüs).

Jezus deed anders, dan wij van Hem gewoon zijn.
Zweeg en ging verder. Zij riep vaker. De disc. zeiden:
„Laat ze van U, want ze roept ons na" = ontdoe U
van haar. Ik neem aan, dat ze bedoelden: Help haar
maar gauw. Ik maak dit op uit Jezus' antwoord, dat
toch aan de disc. gericht schijnt te zijn. Het is heel
wel mogelijk, dat de vrouw dit antwoord ook gehoord
heeft. Vreemd van Jezus! Wellicht heeft Hij haar al-
dus beproefd, om straks des te duidelijker belijdenis
van haar te hooren.

Zij gaf het niet op. Kon niet gelooven, dat Jezus
niet helpen zou; kon ook niet los worden van den
nood bij haar thuis. Ze liep Jezus na. Misschien, toen
Hij ergens in huis ging, of anders heeft ze Hem op
den weg ingehaald. Viel neer en bad.

En wat er toen nog gebeurde is eenig mooi. Vertel
het met geheel uw hart.

Daarna is Jezus spoedig weer vertrokken. De evan-
gelist Marc. leidt ons met onze gedachten naar Deka-
polis (7 : 31). Denk hier aan de les over Legio.

Eens vroegen de menschen hier, of Jezus wel weg
wilde gaan. Nu: zij brachten . . . . (32).

Een doove, die ook bijna stom was. Vertel.

Dat ze 't niet verzwijgen konden is geen wonder.
Maar wij begrijpen niet recht, waarom Jezus hun ge-
bood te zwijgen.

Voor dit gedeelte van de les zijn m.i. verdere „toe-
lichtingen" overbodig.

„In die zelfde dagen". Dat is geen nauwkeurige
tijdsbepaling. Doch is er m.i. reden om dit verhaal bij
het vorige deel der les te voegen, daar de spijziging
„in die zelfde dagen" en ook aan de overzijde van
het meer plaats vond. Na dien moesten ze immers
overvaren naar de Westzijde.

Mij dunkt, dat ook dit deel van de les geen moei-
lijkheden zal opleveren, en dus kan ik gerust de pen
neerleggen. Ik doe dat gaarne, waarde medearbeiders

(sters), want ik wil U volstrekt niet beleedigen door zelfs wat licht is nog te gaan toelichten.
Tot later dus, zoo God wil. K. R.

Huishoudelijk Reglement

Art. 1. *Bepalingen tot het lidmaatschap.*

a. Elke bij de Unie behoorende Gemeente is verplicht van elke verandering in haar statuten aan de Commissie kennis te geven.

b. In deze Statuten moet de bepaling voorkomen, dat bij eventueele ontbinding der Gemeente haar baten aan de Unie vervallen en onmiddellijk onder het beheer der Unie komen, met dien verstande dat wanneer binnen den tijd van 10 jaar in dezelfde plaats weer een Baptisten-Gemeente verrijst, en in de Unie is opgenomen, de Unie verplicht is, genoemde baten aan deze nieuwe gemeente af te dragen.

Art. 2. *De Algemeene Vergadering.*

a. De Algemeene Vergadering zal gehouden worden eenmaal 's jaars op tijd en plaats die minstens drie maanden te voren door de Commissie bepaald en in het Orgaan der Unie gepubliceerd zijn. Eventueele veranderingen zullen per eerste gelegenheid in bedoeld orgaan bekend gemaakt worden.

Op verzoek in schrift door $^{1}/_{5}$ van de leden der Algemeene Vergadering of op voorstel van de Commissie zal

VERVOLGVERHAAL.

Willems heeft gelijk.

Een ware geschiedenis, naverteld door G. B.

14

(Boer Haakse, tevens dorpsherbergier, was woedend omdat zijn dochter Sophie Baptist geworden was. Maar door de liefde van zijn dochter werd hij eindelijk ontwapend en op zijn sterfbed sprak hij: „Oude Willems heeft gelijk.... blijf dezen weg bewandelen!" De herberg werd voortaan door Hendrik, de oudste zoon, bestuurd Sophie ging in een groote stad in betrekking, leerde op de zangvereeniging een eenvoudige meubelmakersknecht kennen en trad met hem in het huwelijk. Op de bruiloft wekte zij de toorn op van Hendrik door hem te verzoeken met het kaartspel te willen ophouden. Het ging Sophie met haar Johan goed, zij konden spoedig een grooter huis koopen en werden gezegend met een zestal gezonde kinderen. De Zondag werd steeds gebruikt als een dag van het „zijn in de dingen des Vaders". Van bijzondere gebedsverhooring kon Sophie spreken. Nog steeds bad zij voor haar familie thuis. Toen de moeder een uitnoodiging zond over te willen komen tot een bezoek ging Johan heen met de begeerte, tot zegen te kunnen zijn. Hendrik sprak eerst weinig maar ontdooide spoedig, vooral toen hij bemerkte, dat zijn zwager geen poging deed hem te bekeeren. Toen Johan zich gereed maakte weer heen te gaan, was zijn hart zeer bezwaard, daar hij meende, niets voor den Heer te hebben gedaan.)

Maar toen hij later bij de deur zijn zwager de hand

zij binnen zes weken in een buitengewone zitting word[t] bijeengeroepen.

b. Gemeenten mogen voor elke vijftig leden of gedee[lte] daarvan, benevens haar predikant of voorganger, één gevaardigde zenden.

c. Van hun benoeming zal behoorlijk kennis word[en] gegeven aan den Secretaris der Unie, minstens zes wek[en] vóórdat de Algemeene Vergadering zal gehouden word[en]. Elke gemeente heeft het recht om voor den afgevaa[r]digde die verhinderd is zijn opdracht te vervullen e[en] plaatsvervanger aan te wijzen, mits daarvan vóór de [a]name der presentielijst aan den Secretaris der Unie ken[nis] gegeven wordt.

d. Teneinde in de agenda te kunnen worden opgenom[en] zullen alle voorstellen in schrift en geteekend en van t[oe]lichting voorzien, aan den Secretaris der Unie moet[en] worden toegezonden, minstens acht weken voor dat [de] Algemeene Vergadering gehouden wordt. Toelichting[en] van de zijde der voorstellers kunnen worden gepubliceer[d]. Later ingekomen voorstellen kunnen met goedvinden d[er] Commissie op de agenda geplaatst worden, doch zull[en] het laatst behandeld worden.

De Commissie is bevoegd, desgewenscht met vera[nt]woording aan de Algemeene Vergadering een voorstel een toelichting ter zijde te leggen.

e. Voorstellen kunnen worden gedaan door de Commi[s]sie, de Sub-commissies der Algemeene Vergadering en d[e]

gaf, hield deze die een oogenblik vast, drukte h[a] hartelijk en zeide met een warmte, die men anders n[i] van hem gewoon was: »Johan, één ding moet gij m[e] beloven«.

»En dat is?«

»Dat gij heel gauw eens terugkomt«.

»Dat beloof ik je graag«.

Zoo namen zij afscheid, en Johan ging met op[ge]ruimd hart naar huis.

Maar toen er vier weken om waren, dacht hij a[an] hetgeen afgesproken was en reisde weer naar z[ijn] zwager. Ditmaal kwam hij reeds op Zaterdagmidd[ag] aan. Juist toen hij het huis wilde binnengaan, sto[nd] zijn zwager op het punt, het te verlaten. Omdat [hij] in het zwart gekleed was, met hooge hoed op, vraa[gde] de Johan direct na de begroeting: »Gaat gij naar [een] begrafenis«?

»Ja, oude Reller is plotseling overleden, een beroe[rte] trof hem en in enkele minuten was hij dood.

Nu wilde ik juist naar de begrafenis. Wanneer [gij] zoudt willen, kom dan gerust mee«.

»Ja, dat doe ik, ik heb hier reeds zooveel over de[n] man gehoord en Sophie heeft mij reeds zooveel v[an] hem verteld, dat ik nu ook belangstellend ben in z[ijn] begrafenis. Dus hij heeft een beroerte gehad?«

»Ja, de dokter zeide, dat hij het er te goed v[an] genomen heeft en vooral te veel heeft gedronken. [Hij] had altijd een flesch sterke drank in huis, die el[ke] week gevuld werd . . . .»

Het begon reeds donker te worden, toen de bei[de] zwagers van de begrafenis thuiskwamen. Johan sto[nd]

de Gemeenten.

f. Alle besluiten met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen genomen, zullen van kracht zijn. Wanneer het personen betreft zal bij voorkeur schriftelijk gestemd worden.

g. De Algemeene Vergadering kiest voor haar bijeenkomsten haar leider uit de leden der Commissie.

h. De notulen worden aan het slot van elke zitting vastgesteld.

Art. 3. *De Commissie.*

a. De leden der Commissie regelen onderling de functies

b. De leden der Commissie worden gekozen voor den tijd van drie jaren. Zij aanvaarden hun functie na afloop van de Algemeene Vergadering die ze gekozen heeft. Zij treden volgens rooster af, en zijn in het jaar van aftreden niet herkiesbaar.

c. Tusschentijdsche vacatures worden zoo spoedig mogelijk aangevuld. De gekozene treedt af op het tijdstip, waarop de persoon in wiens plaats hij gekozen is, zou aftreden.

d. Elke gemeente, alsook de Commissie der Unie heeft het recht voor iedere vacature één candidaat te stellen. De namen der candidaten moeten minstens 8 weken vóór de Algemeene Vergadering aan den Secretaris bericht worden.

Indien geen gemeente van haar recht gebruik maakt voorziet de Commissie daarin.

e. De Commissie zal niet minder dan tweemaal in het jaar bijeenkomen en behoorlijk door den Secretaris der Unie tot die bijeenkomsten worden opgeroepen. Buitengewone bijeenkomsten der Commissie zullen op verzoek van de meerderheid harer leden met opgave van reden eveneens door den Secretaris worden samengeroepen.

f. Een commissielid kan geen afgevaardigde van een gemeente zijn.

g. De Algemeene Vergadering heeft het recht eereleden te benoemen. Zij mogen met vergoeding van reis- en verblijtkosten alle vergaderingen der Unie bijwonen en hebben een adviseerende stem.

h. De Secretaris der Unie zal aan de Algemeene Vergadering een jaarverslag aanbieden. Gemeenten wier secretarissen acht weken vóór de Algemeene Vergadering niets voor het jaarverslag hebben ingezonden behoeven in het verslag niet besproken te worden.

i. De Algemeene Vergadering en de Commissie kunnen sub-commissies benoemen.

j. Bij ernstige oneenigheden in een gemeente is de Commissie der Unie bevoegd zelf of een door haar aan te wijzen sub-comissie, na behoorlijk overleg met de betreffende Gemeente onderzoekend en raadgevend op te treden, wanneer minstens het vijfde gedeelte der leden der be-

nog in het ruime voorhuis, terwijl zijn zwager even naar de stal gegaan was om naar het vee te zien.

Toen kwam opeens, op schuwe en stille wijze, een vrouw de deur binnen. Zij liep eenigszins in gebogen houding en had een doek om zich heen geslagen zooals de zigeunervrouwen gewoonlijk hebben. Johan, die door haar niet werd opgemerkt, dacht niet anders, dan dat zij ook een zigeunervrouw was en met minder goede bedoelingen was binnengeslopen. Juist wilde hij op haar toeloopen, toen ook Hendrik uit de stal terug kwam en riep: «Goeden avond, Trijntje!»

«Goeden avond.»

Alles, wat er verder gebeurde, geschiedde zonder dat er een woord gesproken werd.

De vrouw haalde een flesch onder haar doek vandaan; Hendrik vulde de flesch.

Zij legde eenige geldstukken op de tafel en verliet met een: «Goeden avond!» het huis.

«Wie was dat toch?» vraagde de stille toeschouwer van dit tooneel.

«O, dat was schooi-Katrijn!»

«Schooi-Katrijn?»

«Ja, zoo wordt zij hier genoemd, omdat zij alle dagen uit bedelen gaat.»

«Voor wie haalt zij toch die sterke drank?»

«Voor zich zelf. 's Morgens en 's avonds haalt zij steeds een flesch vol.

Graag geef ik het haar niet, maar wat zal men er aan doen? Zij betaalt het altijd en dan kan ik natuurlijk niet weigeren.»

«Kan zij het goed doen?»

«O neen! Zij *had* het goed kunnen hebben, Haar man liet haar een klein huisje na, dat daar, dat gij van hieruit kunt zien. Ook een flink stukje grond was er bij; maar dat is reeds lang verkocht en van het huisje behoort haar ook zoo goed als niets meer. Het wordt steeds erger met haar. Zij laat alles omkomen, alleen voor haar flesch zorgt zij; die is altijd gereed. Zij verdrinkt alles».

«Treurig!»

«Ja, het is treurig; maar wat zal men er aan doen? Zooals men leeft, zoo gaat het in 't leven».

's Nachts sliepen de beide zwagers in dezelfde kamer. Hendrik kon pas laat zijn bed opzoeken, want hij had het zeer druk gehad. Toen hij eindelijk te bed lag, bemerkte Johan, dat hij zeer omwoelde, ja soms was het, of hij zacht een zucht loosde. Eindelijk vraagde hij: «Kunt gij niet in slaap komen?»

«Neen».

«Hoe komt dat dan?»

Och, ik weet het niet; ik moet zoo veel aan oude Reller denken».

«Zoo? Dan gaat het je precies als mij».

«Wat? Hoe komt gij daar nu bij. Gij hebt hem nauwelijks gekend».

«Dat is waar; maar ik moet steeds denken aan de lijkrede».

«Is die je niet goed bevallen?»

«Dat minder; maar zij geeft mij veel te denken».

«Zoo? Wat dan?»

(Wordt vervolgd).

(sters), want ik wil U volstrekt niet beleedigen door zelfs wat licht is nog te gaan toelichten.

Tot later dus, zoo God wil. K. R.

Huishoudelijk Reglement

Art. 1. *Bepalingen tot het lidmaatschap.*

a. Elke bij de Unie behoorende Gemeente is verplicht van elke verandering in haar statuten aan de Commissie kennis te geven.

b. In deze Statuten moet de bepaling voorkomen, dat bij eventueele ontbinding der Gemeente haar baten aan de Unie vervallen en onmiddellijk onder het beheer der Unie komen, met dien verstande dat wanneer binnen den tijd van 10 jaar in dezelfde plaats weer een Baptisten-Gemeente verrijst, en in de Unie is opgenomen, de Unie verplicht is, genoemde baten aan deze nieuwe gemeente af te dragen.

Art. 2. *De Algemeene Vergadering.*

a. De Algemeene Vergadering zal gehouden worden eenmaal 's jaars op tijd en plaats die minstens drie maanden te voren door de Commissie bepaald en in het Orgaan der Unie gepubliceerd zijn. Eventueele veranderingen zullen per eerste gelegenheid in bedoeld orgaan bekend gemaakt worden.

Op verzoek in schrift door $^{1}/_{5}$ van de leden der Algemeene Vergadering of op voorstel van de Commissie zal

VERVOLGVERHAAL.

Willems heeft gelijk.

Een ware geschiedenis, naverteld door G. B.

14

(Boer Haakse, tevens dorpsherbergier, was woedend omdat zijn dochter Sophie Baptist geworden was. Maar door de liefde van zijn dochter werd hij eindelijk ontwapend en op zijn sterfbed sprak hij: „Oude Willems heeft gelijk.... blijf dezen weg bewandelen!" De herberg werd voortaan door Hendrik, de oudste zoon, bestuurd Sophie ging in een groote stad in betrekking, leerde op de zangvereeniging een eenvoudige meubelmakersknecht kennen en trad met hem in het huwelijk. Op de bruiloft wekte zij de toorn op van Hendrik door hem te verzoeken met het kaartspel te willen ophouden. Het ging Sophie met haar Johan goed, zij konden spoedig een grooter huis koopen en werden gezegend met een zestal gezonde kinderen. De Zondag werd steeds gebruikt als een dag van het „zijn in de dingen des Vaders". Van bijzondere gebedsverhooring kon Sophie spreken. Nog steeds bad zij voor haar familie thuis. Toen de moeder een uitnoodiging zond over te willen komen tot een bezoek ging Johan heen met de begeerte, tot zegen te kunnen zijn. Hendrik sprak eerst weinig maar ontdooide spoedig, vooral toen hij bemerkte, dat zijn zwager geen poging deed hem te bekeeren. Toen Johan zich gereed maakte weer heen te gaan, was zijn hart zeer bezwaard, daar hij meende, niets voor den Heer te hebben gedaan.)

Maar toen hij later bij de deur zijn zwager de hand

zij binnen zes weken in een buitengewone zitting word bijeengeroepen.

b. Gemeenten mogen voor elke vijftig leden of gedee daarvan, benevens haar predikant of voorganger, één gevaardigde zenden.

c. Van hun benoeming zal behoorlijk kennis word gegeven aan den Secretaris der Unie, minstens zes wek vóórdat de Algemeene Vergadering zal gehouden word Elke gemeente heeft het recht om voor den afgevaa digde die verhinderd is zijn opdracht te vervullen e plaatsvervanger aan te wijzen, mits daarvan vóór de o name der presentielijst aan den Secretaris der Unie ken gegeven wordt.

d. Teneinde in de agenda te kunnen worden opgenom zullen alle voorstellen in schrift en geteekend en van to lichting voorzien, aan den Secretaris der Unie moet worden toegezonden, minstens acht weken voor dat Algemeene Vergadering gehouden wordt. Toelichting van de zijde der voorstellers kunnen worden gepubliceer Later ingekomen voorstellen kunnen met goedvinden d Commissie op de agenda geplaatst worden, doch zull het laatst behandeld worden.

De Commissie is bevoegd, desgewenscht met vera woording aan de Algemeene Vergadering een voorstel een toelichting ter zijde te leggen.

e. Voorstellen kunnen worden gedaan door de Comm sie, de Sub-commissies der Algemeene Vergadering en d

gaf, hield deze die een oogenblik vast, drukte ha hartelijk en zeide met een warmte, die men anders n van hem gewoon was: »Johan, één ding moet gij n beloven«.

»En dat is?«

»Dat gij heel gauw eens terugkomt«.

»Dat beloof ik je graag«.

Zoo namen zij afscheid, en Johan ging met op ruimd hart naar huis.

Maar toen er vier weken om waren, dacht hij a hetgeen afgesproken was en reisde weer naar z zwager. Ditmaal kwam hij reeds op Zaterdagmidd aan. Juist toen hij het huis wilde binnengaan, sto zijn zwager op het punt, het te verlaten. Omdat in het zwart gekleed was, met hooge hoed op, vra de Johan direct na de begroeting: »Gaat gij naar e begrafenis«?

»Ja, oude Reller is plotseling overleden, een beroe trof hem en in enkele minuten was hij dood. Nu wilde ik juist naar de begrafenis. Wanneer zoudt willen, kom dan gerust mee«.

»Ja, dat doe ik, ik heb hier reeds zooveel over de man gehoord en Sophie heeft mij reeds zooveel v hem verteld, dat ik nu ook belangstellend ben in z begrafenis. Dus hij heeft een beroerte gehad?«

»Ja, de dokter zeide, dat hij het er te goed v genomen heeft en vooral te veel heeft gedronken. H had altijd een flesch sterke drank in huis, die el week gevuld werd . . . .»

Het begon reeds donker te worden, toen de bei zwagers van de begrafenis thuiskwamen. Johan sto

de Gemeenten.

f. Alle besluiten met volstrekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen genomen, zullen van kracht zijn. Wanneer het personen betreft zal bij voorkeur schriftelijk *gestemd worden.*

g. De Algemeene Vergadering kiest voor haar bijeenkomsten haar leider uit de leden der Commissie.

h. De notulen worden aan het slot van elke zitting vastgesteld.

Art. 3. *De Commissie.*

a. De leden der Commissie regelen onderling de functies

b. De leden der Commissie worden gekozen voor den tijd van drie jaren. Zij aanvaarden hun functie na afloop van de Algemeene Vergadering die ze gekozen heeft. Zij treden volgens rooster af, en zijn in het jaar van aftreden niet herkiesbaar.

c. Tusschentijdsche vacatures worden zoo spoedig mogelijk aangevuld. De gekozene treedt af op het tijdstip, waarop de persoon in wiens plaats hij gekozen is, zou aftreden.

d. Elke gemeente, alsook de Commissie der Unie heeft het recht voor iedere vacature één candidaat te stellen. De namen der candidaten moeten minstens 8 weken vóór de Algemeene Vergadering aan den Secretaris bericht worden.

Indien geen gemeente van haar recht gebruik maakt voorziet de Commissie daarin.

e. De Commissie zal niet minder dan tweemaal in het jaar bijeenkomen en behoorlijk door den Secretaris der Unie tot die bijeenkomsten worden opgeroepen. Buitengewone bijeenkomsten der Commissie zullen op verzoek van de meerderheid harer leden met opgave van reden eveneens door den Secretaris worden samengeroepen.

f. Een commissielid kan geen afgevaardigde van een gemeente zijn.

g. De Algemeene Vergadering heeft het recht eereleden te benoemen. Zij mogen met vergoeding van reis- en verblijfkosten alle vergaderingen der Unie bijwonen en hebben een adviseerende stem.

h. De Secretaris der Unie zal aan de Algemeene Vergadering een jaarverslag aanbieden. Gemeenten wier secretarissen acht weken vóór de Algemeene Vergadering niets voor het jaarverslag hebben ingezonden behoeven in het verslag niet besproken te worden.

i. De Algemeene Vergadering en de Commissie kunnen sub-commissies benoemen.

j. Bij ernstige oneenigheden in een gemeente is de Commissie der Unie bevoegd zelf of een door haar aan te wijzen sub-comissie, na behoorlijk overleg met de betreffende Gemeente onderzoekend en raadgevend op te treden, wanneer minstens het vijfde gedeelte der leden der be-

nog in het ruime voorhuis, terwijl zijn zwager even naar de stal gegaan was om naar het vee te zien.

Toen kwam opeens, op schuwe en stille wijze, een vrouw de deur binnen. Zij liep eenigszins in gebogen houding en had een doek om zich heen geslagen zooals de zigeunervrouwen gewoonlijk hebben. Johan, die door haar niet werd opgemerkt, dacht niet anders, dan dat zij ook een zigeunervrouw was en met minder goede bedoelingen was binnengeslopen. Juist wilde hij op haar toeloopen, toen ook Hendrik uit de stal terug kwam en riep: «Goeden avond, Trijntje!»

«Goeden avond.»

Alles, wat er verder gebeurde, geschiedde zonder dat er een woord gesproken werd.

De vrouw haalde een flesch onder haar doek vandaan; Hendrik vulde de flesch.

Zij legde eenige geldstukken op de tafel en verliet met een: «Goeden avond!» het huis.

«Wie was dat toch?» vraagde de stille toeschouwer van dit tooneel.

«O, dat was schooi-Katrijn!»

«Schooi-Katrijn?»

«Ja, zoo wordt zij hier genoemd, omdat zij alle dagen uit bedelen gaat.»

«Voor wie haalt zij toch die sterke drank?»

«Voor zich zelf. 's Morgens en 's avonds haalt zij steeds een flesch vol.

Graag geef ik het haar niet, maar wat zal men er aan doen? Zij betaalt het altijd en dan kan ik natuurlijk niet weigeren.»

«Kan zij het goed doen?»

«O neen! Zij *had* het goed kunnen hebben, Haar man liet haar een klein huisje na, dat daar, dat gij van hieruit kunt zien. Ook een flink stukje grond was er bij; maar dat is reeds lang verkocht en van het huisje behoort haar ook zoo goed als niets meer. Het wordt steeds erger met haar. Zij laat alles omkomen, alleen voor haar flesch zorgt zij; die is altijd gereed. Zij verdrinkt alles».

«Treurig!»

«Ja, het is treurig; maar wat zal men er aan doen? Zooals men leeft, zoo gaat het in 't leven».

's Nachts sliepen de beide zwagers in dezelfde kamer. Hendrik kon pas laat zijn bed opzoeken, want hij had het zeer druk gehad. Toen hij eindelijk te bed lag, bemerkte Johan, dat hij zeer omwoelde, ja soms was het, of hij zacht een zucht loosde. Eindelijk vraagde hij: «Kunt gij niet in slaap komen?»

«Neen».

«Hoe komt dat dan?»

Och, ik weet het niet; ik moet zoo veel aan oude Reller denken».

«Zoo? Dan gaat het je precies als mij».

«Wat? Hoe komt gij daar nu bij. Gij hebt hem nauwelijks gekend».

«Dat is waar; maar ik moet steeds denken aan de lijkrede».

«Is die je niet goed bevallen?»

«Dat minder; maar zij geeft mij veel te denken».

«Zoo? Wat dan?»

(Wordt vervolgd).

treffende gemeente daartoe schriftelijk een verzoek tot de Comissie der Unie richt, nadat zij de andere partij vooraf met haar voornemen in kennis heeft gesteld, of wanneer de Commissie der Unie het noodig oordeelt.

Na gedaan onderzoek en advies brengt de Unie-Commissie rapport uit aan de Algemeene Vergadering, en voegt daarbij eventueel een voorstel.

k. Voorzitter, secretaris en penningmeester zijn aangewezen als commissie van dagelijksch bestuur en kunnen onder verantwoording aan de commissie in spoedeischende zaken handelend optreden.

l. De Commissie benoemt tijdig rapporteurs die de boeken der penningmeesters nazien en op de Algemeene Vergadering verslag uitbrengen.

m. De Commissie zorgt tijdig voor de publicatie van een door haar in bijzonderheden geregelde agenda voor de Algemeene Vergadering.

Art. 4. *Voorgangers.*

Als predikanten of Voorgangers worden erkend, broeders die door een Gemeente beroepen en in hun ambt bevestigd zijn en van wier benoeming behoorlijk kennis is gegeven aan den Secretaris der Unie.

Personen die niet door tusschenkomst van de Algemeene Vergadering zijn opgeleid kunnen niet erkend worden wanneer zij niet onderzocht zijn volgens Art. 6.

Art. 5. *Van de opleiding tot den Dienst des Woords.*

Broeders die wenschen opgeleid te worden voor het ambt van Dienaar des Woords moeten door hun gemeenten aan de Commissie der Unie worden voorgedragen. De Unie-Commissie laat een onderzoek instellen naar hun roeping en ontwikkeling.

Wanneer de uitslag van dat onderzoek bevredigend is, wordt de candidaat-kweekeling, indien noodig, zooveel mogelijk door de Unie in de gelegenheid gesteld een behoorlijke opleiding te ontvangen. Plaats en duur der opleiding zal door de Unie-Commissie in overleg met den candidaat-kweekeling worden bepaald.

Art. 6. *Onderzoek van Candidaat-Voorgangers.*

Een Commissie van onderzoek, aan te wijzen door de Commissie der Unie, brengt over elken candidaat tot het voorgangerschap, die niet door tusschenkomst van de Algemeene Vergadering is opgeleid advies uit, alvorens hij wordt beroepen.

Art. 7. *Finantiën.*

Het finantieele jaar loopt van 1 Mei tot 30 April. Gemeenten, die aan haar verplichtingen niet hebben voldaan, zullen geenerlei rechten tot de Algemeene Vergadering hebben.

De verslagen der kashouders en der administrateurs worden met de rapporten der rapporteurs als bedoeld bij art. 3, sub l, zoo spoedig mogelijk vóór de Algemeene Vergadering gepubliceerd.

De Commissie der Unie dient een begrooting in.

Art. 8. *Notulenboek.*

De verhandelingen der Algemeene Vergadering en der commissie worden behoorlijk genotuleerd en na goedgekeurd te zijn, mede door den Voorzitter onderteekend. Alle besluiten, zoo niet uitdrukkelijk anders bepaald wordt, zullen onmiddellijk van kracht zijn, tot dat zij worden opgeheven. De besluiten en moties zullen afzonderlijk geboekt en naar mogelijkheid gedrukt worden.

Art. 9. *Geschriften.*

I. *a*. De Unie geeft een blad uit, dat zij als haar officieel orgaan erkent. Het wordt geredigeerd door een Commissie van redactie, bestaande uit minstens vier leden, jaarlijks gekozen of herkozen door de Algemeene Vergadering, aan wie zij van alles en te allen tijde verantwoording schuldig is.

b. De commissie van redactie regelt de werkzaamheden onderling. Ieder redacteur is verantwoordelijk voor het door hem verzorgde gedeelte.

Zij bekleeden hun functies van 1 September tot 31 Augustus.

c. Wanneer er eenig verschil bij de redactie mocht ontstaan over het wel of niet plaatsen van stukken, enz. dan kan zij zich beroepen op de Commissie der Unie en zal zij moeten handelen overeenkomstig het besluit dezer Commissie.

d. De Administrateur wordt behoudens goedkeuring der Algemeene Vergadering door de Commissie benoemd en is aan haar verantwoording schuldig.

II. *a*. De Unie geeft een Evangelisatieblaadje uit. Het wordt geredigeerd door één redacteur jaarlijks gekozen of herkozen door de Algemeene Vergadering, waaraan hij ten allen tijde en van alles verantwoording schuldig is.

b. Wat de Administratie betreft gelden dezelfde bepalingen als onder I d in dit artikel.

III. Door de Unie wordt een boekhandel gedreven. Voor alle geschriften als: tractaten, boekjes enz., die daarin verkrijgbaar zijn, staat de Commissie der Unie verantwoordelijk.

Wat de Administratie betreft gelden dezelfde bepalingen als onder I d. van dit artikel.

Aldus opgemaakt en vastgesteld op de Algemeene Vergadering te 's-Gravenhage, den 8 Juli 1926.

J. LOUW, *Voorzitter.*
A. HOF, *Secretaris.*

MEDEDEELINGEN

19de Friesche Bondsdag van Baptisten Gemeenten in Friesland, op *Paasch-Maandag 9 April 1928* te Leeuwarden, in 't lokaal Groote Hoogstraat.

AGENDA:

9½—10 uur, Bidstond, leider H. v. d. Heide.
10¼—12½ uur, MORGENVERGADERING,

a. Opening door den Voorzitter, Ds. H. Visser van Sneek.
b. Notulen door den Secretaris H. Fennema.
c. Verslag door den Penningmeester H. Leenstra.
d. Mededeeling door den Voorzitter, Bijbelcolportatie en Evangelisatie.
e. Zang van de zangvereeniging „Loof den Heer", Leeuwarden.
f. Vraag: Hoe denken wij over het organisatiewerk onder de jeugd, inleider br. H. Leenstra van Workum.
g. Referaat: Doop: Waarom? Waartoe? Wanneer? Inleider Ds. D. van Dongen v. Stavoren.
h. Bestuursverkiezing (zie toegezonden agenda) etc.

2—5 uur, MIDDAGVERGADERING.
a. Opening.
b. Zang.
c. Bijbelinleiding, Efeze 4 : 1—16, door Ds. A. P. Barendregt van Harlingen.
d. Vrij woord en Sluiting.

De Secretaris H. FENNEMA.

P.S. Iedere Gemeente zendt 2 afgevaardigden.

D.V. hoopt de Gemeente te 's Gravenhage op den 1sten Paaschdag v.m. 10 uur, haar kerkdienst per radio te doen uitzenden.

In het eerstvolgende no. van „De Christen" zullen tijd en orde van den dienst worden medegedeeld.

Den Haag, J. BOITEN, Asterstr. 150.

Programma van de eerste groote Baptiste Jeugdkonferentie in Twenthe, te houden D.V. op 9 April. 2den Paaschdag in de Bapt. Kerk, Jacob Catsstr. te Hengelo (O.)

Opening 's nam. 3 uur, door den Heer Ds. Huizinga.
Te behandelen onderwerpen:
a. Verloren kracht! Richt. 16 c.a. Inl. E. Huizinga.
b. Verloren reinheid. Num. 12 c.a. Inl. S. W. Vis.

PAUZE,

(waarin thee wordt gepresenteerd door de Jongeliedenverg. van Hengelo).

Boterham meenemen!

AVONDSAMENKOMST.

Opening 7 uur.
Te behandelen onderwerpen:
a. „Vergadert u geen schatten op aarde", in te leiden door F. E. Huizinga, Theol. student te Hamburg.
b. „De versmaadheid van Christus meerdere rijkdom, dan de schatten van Egypte", in te leiden door den heer G. Heinen.
c. „Gij zult een schat hebben in den hemel", in te leiden door Ds. Huizinga.

In de avondsamenkomst worden ververschingen gepresenteerd. Komt allen en brengt anderen mede. Het belooft een goede dag te worden. Verschillende zangver. verleenen hun medewerking. V.

Allen, die nog iets verschuldigd zijn aan „Ons Depot" of Bijbelgenootschap worden *in hun eigen belang* verzocht die bedragen uiterlijk voor 8 April over te maken aan den Depôthouder. K. KUIPERS, Postrek. 50836. Deventer, Lagestraat 143.

PAASCH-MAANDAG Bondsdag STADSKANAAL

10—10½	uur	Bidstond. Leider br. J. Bosma, Veendam
10½—10¾	„	Zang v/h Zangkoor „Loof den Heer" van Muntendam.
10¾—11	„	Opening door den Voorzitter Ds. J. Hekhuis.
11—11½	„	Referaat Ds. J. W. Weenink. Onderwerp: „Ons uiterlijk".
11½—12	„	Bespreking referaat.
12—1½	„	Koffie-pauze. (Gelegenheid tot het stellen van schriftelijke vragen).
1½—1¾	„	Zang v/h Zangkoor „Loof den Heer" van Muntendam.
1¾—2¼	„	Bijbelbespreking over 1 Cor. 15 : 12—20. Inl. Ds. J. de Haan, Vriescheloo.
2¼—4	„	Theepauze (Liefdemaal)
4—4½	„	Slotwoord door den Voorzitter Ds. J. Hekhuis.

Zusters, Broeders en Vrienden neemt uw boterham mede. De Secr. J. BOITEN Johz.

Jeugdconferentie te Groningen, 10 Maart j.l.

Daar verdrongen ze zich in de leerzaal: Vrienden uit Delfzijl, Muntendam, Haulerwijk, Hoogezand — en, naar we gehoord hebben — zelfs uit Stadskanaal. Daar tusschen door schoven Groningsche meisjes met theeketels. De dampende thee en de warme kachel werden door de gasten wel bizonder gewaardeerd na den kouden autotocht.

Wel wat laat, maar nu weer in goede condities zetten we ons in de ruime kerk. Ds. Hekhuis, schijnbaar altijd in volle kracht, altijd alsof het gisteren pas begon, opende met gebed. Paulus' ernstige woorden over den rijkdom van Christus' liefde, over het wonen van Christus in onze harten, spraken in deze oogenblikken wèl tot ons. Een stille smeeking om dién zegen klom tot God omhoog.

Ds. Louw, die ons namens de Groninger Baptiste Jeugd welkom heette, sprak ook van de „vriendelijke tegemoetkoming" der natuur, die op dezen dag voor winterkoude gezorgd had. „Vriendelijke tegemoetkoming" want behooren dergelijke konferenties niet *in den winter* gehouden te worden?

Maar voor ons, die nog gedachtig waren aan de barre kou, op onzen tocht geleden, was deze opmerking niet van ironie ontbloot.

„De oogen van den dwaas zijn in de einden der aarde", zeide de Spreukendichter ons. „Dwaas" willen we niet zijn, dus moesten we het goede maar dichtbij, in het gewone, probeeren te ontdekken. God is een God van *heden* van *dichtbij*, werd ons gezegd en ons toegewenscht, dat we dat ook op onze konferentie mochten gelooven en ervaren.

En — we mogen 't direkt wel zeggen — we zijn van die ervaring niet verstoken gebleven.

„*Geestelijke Stilstand*", was 't onderwerp, waarover achtereenvolgens de geachte broeders Reinholtd, Ds. Louw en Ds. Hekhuis spraken. Ds. Roest kon, wegens ernstige ongesteldheid, helaas! niet aanwezig zijn.

Br. *Reinholtd*: we moeten *loopen*, *aktief* zijn. De weg kan lang vallen. Dan vertragen we onwillekeurig. We worden moe; we willen rusten. O! dat arbeiden en *niet* moede worden! Zalig geheim. — Zien we ook niet vaak op anderen en laten ons door hun gedrag ophouden?

treffende gemeente daartoe schriftelijk een verzoek tot de Comissie der Unie richt, nadat zij de andere partij vooraf met haar voornemen in kennis heeft gesteld, of wanneer de Commissie der Unie het noodig oordeelt.

Na gedaan onderzoek en advies brengt de Unie-Commissie rapport uit aan de Algemeene Vergadering, en voegt daarbij eventueel een voorstel.

k. Voorzitter, secretaris en penningmeester zijn aangewezen als commissie van dagelijksch bestuur en kunnen onder verantwoording aan de commissie in spoedeischende zaken handelend optreden.

l. De Commissie benoemt tijdig rapporteurs die de boeken der penningmeesters nazien en op de Algemeene Vergadering verslag uitbrengen.

m. De Commissie zorgt tijdig voor de publicatie van een door haar in bijzonderheden geregelde agenda voor de Algemeene Vergadering.

Art. 4. *Voorgangers.*

Als predikanten of Voorgangers worden erkend, broeders die door een Gemeente beroepen en in hun ambt bevestigd zijn en van wier benoeming behoorlijk kennis is gegeven aan den Secretaris der Unie.

Personen die niet door tusschenkomst van de Algemeene Vergadering zijn opgeleid kunnen niet erkend worden wanneer zij niet onderzocht zijn volgens Art. 6.

Art. 5. *Van de opleiding tot den Dienst des Woords.*

Broeders die wenschen opgeleid te worden voor het ambt van Dienaar des Woords moeten door hun gemeenten aan de Commissie der Unie worden voorgedragen. De Unie-Commissie laat een onderzoek instellen naar hun roeping en ontwikkeling.

Wanneer de uitslag van dat onderzoek bevredigend is, wordt de candidaat-kweekeling, indien noodig, zooveel mogelijk door de Unie in de gelegenheid gesteld een behoorlijke opleiding te ontvangen. Plaats en duur der opleiding zal door de Unie-Commissie in overleg met den candidaat-kweekeling worden bepaald.

Art. 6. *Onderzoek van Candidaat-Voorgangers.*

Een Commissie van onderzoek, aan te wijzen door de Commissie der Unie, brengt over elken candidaat tot het voorgangerschap, die niet door tusschenkomst van de Algemeene Vergadering is opgeleid advies uit, alvorens hij wordt beroepen.

Art. 7. *Finantiën.*

Het finantieele jaar loopt van 1 Mei tot 30 April. Gemeenten, die aan haar verplichtingen niet hebben voldaan, zullen geenerlei rechten tot de Algemeene Vergadering hebben.

De verslagen der kashouders en der administrateurs worden met de rapporten der rapporteurs als bedoeld bij art. 3, sub l, zoo spoedig mogelijk vóór de Algemeene Vergadering gepubliceerd.

De Commissie der Unie dient een begrooting in.

Art. 8. *Notulenboek.*

De verhandelingen der Algemeene Vergadering en der commissie worden behoorlijk genotuleerd en na goedgekeurd te zijn, mede door den Voorzitter onderteekend. Alle besluiten, zoo niet uitdrukkelijk anders bepaald wordt, zullen onmiddellijk van kracht zijn, tot dat zij worden opgeheven. De besluiten en moties zullen afzonderlijk geboekt en naar mogelijkheid gedrukt worden.

Art. 9. *Geschriften.*

I. *a.* De Unie geeft een blad uit, dat zij als haar officieel orgaan erkent. Het wordt geredigeerd door een Commissie van redactie, bestaande uit minstens vier leden, jaarlijks gekozen of herkozen door de Algemeene Vergadering, aan wie zij van alles en te allen tijde verantwoording schuldig is.

b. De commissie van redactie regelt de werkzaamheden onderling. Ieder redacteur is verantwoordelijk voor het door hem verzorgde gedeelte.

Zij bekleeden hun functies van 1 September tot 31 Augustus.

c. Wanneer er eenig verschil bij de redactie mocht ontstaan over het wel of niet plaatsen van stukken, enz. dan kan zij zich beroepen op de Commissie der Unie en zal zij moeten handelen overeenkomstig het besluit dezer Commissie.

d. De Administrateur wordt behoudens goedkeuring der Algemeene Vergadering door de Commissie benoemd en is aan haar verantwoording schuldig.

II. *a.* De Unie geeft een Evangelisatieblaadje uit. Het wordt geredigeerd door één redacteur jaarlijks gekozen of herkozen door de Algemeene Vergadering, waaraan hij ten allen tijde en van alles verantwoording schuldig is.

b. Wat de Administratie betreft gelden dezelfde bepalingen als onder I d in dit artikel.

III. Door de Unie wordt een boekhandel gedreven. Voor alle geschriften als: tractaten, boekjes enz., die daarin verkrijgbaar zijn, staat de Commissie der Unie verantwoordelijk.

Wat de Administratie betreft gelden dezelfde bepalingen als onder I d. van dit artikel.

Aldus opgemaakt en vastgesteld op de Algemeene Vergadering te 's-Gravenhage, den 8 Juli 1926.

J. LOUW, *Voorzitter.*
A. HOF, *Secretaris.*

MEDEDEELINGEN

19de Friesche Bondsdag van Baptisten Gemeenten in Friesland, op *Paasch-Maandag 9 April 1928* te Leeuwarden, in 't lokaal Groote Hoogstraat.

AGENDA:

$9\frac{1}{2}$—10 uur, Bidstond, leider H. v. d. Heide.
$10\frac{1}{4}$—$12\frac{1}{2}$ uur, MORGENVERGADERING,

Zie 11 : 4, vooral 4b, en vertel eerst van die plannen. Hoe uitdagend voor God!

Dan vertelt ge, hoe langzamerhand de plannen vasteren vorm kregen. Bouwkundigen overlegden. En eindelijk begon het werk. Wat een drukte! Graven; steenen hakken, groote, uit de bergen. Wat fundamenten! Wat moest dat worden? Enz. Enz.

En daarna vertelt ge, wat God deed. Ja, God blijft toch God! Hij staat boven alles. Wie gelukkig wil worden, die doe van harte naar zijn wil.

N.B. Ik heb — gelet op de beschikbare ruimte — heel weinig geschreven over hoofdstuk 11. Ik vertrouw n.l., dat dit hoofdstuk niet al te veel moeite zal opleveren. Daarentegen kwam hoofdstuk 9 mij wel moeilijk voor.

K. R.

MEDEDEELINGEN

VOORZORG.

15de Jaarvergadering van de vereeniging tot ondersteuning van rustende Voorgangers «Voorzorg», te houden op Dinsdag 3 Juli 1928 te Nieuwe Pekela, des namiddags 3 uur.

Te behandelen punten:

1. Opening. 2. Notulen. 3. Mededeelingen. 4. Jaarverslag van den Secretaris. 5. Jaarverslag van den Penningmeester. 6. Verkiezing van twee bestuursleden, aftredend Br. A. Dijkstra 2de Voorzitter en Br. C. J. Louw 1ste Secretaris. 7. Rapport Commissie Statutenherziening. 8. Rondvraag. 9. Sluiting.

Te behandelen bij het rapport:

De Gemeente Utrecht stelt voor dat de Voorgangers der aangesloten Gemeenten een nader te regelen percentage van hunne salarissen betalen voor hunne Wed. en ouderdomspensioenen.

Toelichting:

Te Utrecht is men van meening dat door deze bepaling ten 1ste de inkomsten van bedoelde vereeniging belangrijk zullen worden verhoogd; 2de dat van de andere zijden ook onze Brs. Voorgangers recht hebben voor hunne belangen op te komen.

Het bestuur:
J. G. Olyslager, Voorzitter.
C. J. Louw. Secretaris, Kanaalweg 5.

Scheveningen, 4 Juni 1928.

Verwacht worden alle Comitéleden. Afgevaardigden van niet aangesloten Gemeenten hartelijk welkom. Toegang hebben alle leden van aangesloten Gemeenten.

Agenda Jeugdkonferentie N. Pekela.

STADSKANAAL vraagt wat kan de Jeugdraad doen voor het Zondagsschoolwerk!

PROGRAMMA

2e dag der Algem. Vergadering

der Unie van Baptisten-Gemeenten in Nederland.

9 uur voorm. Bidstond onder leiding van Ds. J. Hekhuis.

10 uur. Conferentie. Leider Ds. K. Reiling.

1. Onderw.: »Menschen van de daad«. Inl. Ds. J. W. Weenink.
2. Onderw.: »Wanneer zijn we geschikt om door den Heer gebruikt te worden?« Inl. Ds. J. Louw.
3. Onderw.: »Onderlinge Verzoening«. Inl. Ds. B. Planting.

('t Laatste onderwerp in reserve).

De inleiding duurt 15 — hoogstens 20 min. Daarna een korte bespreking. Een en ander wordt afgewisseld door gemeenschappelijk gezang en zang van het zangkoor te N. Pekela en het dubbel quartet van Stadskanaal.

$12^{1}/_{2}$—2 uur. Middagpauze.

2 uur. Jeugdconferentie (zie programma in het vorige No. van »De Christen«).

Nederlandsche Baptisten (in 't bijzonder uit de prov. Groningen en Drenthe) maak u op! Kom, in dichte drommen of lange rijen, naar N. Pekela. 't Belooft een dag van hoog geestelijk genot te zullen worden, een Conferentie-dag bij uitnemendheid, een Baptisten feestdag.

Belanghebbende vrienden zijn op dezen dag ook hartelijk welkom.

Neem zelf uw proviand voor de middagpauze mee. Voor deze »daggasten« zorgt de Gem. N. Pekela voor de noodige koffie.

Komt allen, maar komt met biddende harten.

B. PLANTING, Unie-Secr.

UIT DE GEMEENTEN.

MUNTENDAM. Mochten we l.l. onze blijdschap over 's Heeren zegen uiten, dewijl 2 brs en 4 zrs tot de Gem. waren toegedaan, zoo kunnen we thans weer, door Gods genade, van gezegende dagen en geopenbaarde vruchten melding maken. Voorzeker, heerlijke dagen hebben we gehad, brs en zrs

1e. Den 26sten April was voor de Gem. een dag van groote blijdschap. Hierop mochten we gedenken den geboortedag van onzen geachten Voorg. Deze dag is dan ook niet onopgemerkt voorbij gegaan. 's Avonds was in ons kerkgebouw geen plaats onbezet. Zelfs velen, niet tot de Gem behoorende, kwamen onzen Voorg. feliciteeren. Wel een bewijs, dat onze Voorg. hier geliefd is Doch dit bewijs is niet enkel in goede woorden, maar ook terdege met de daad betoond. De naam des Heeren zij geprezen!

2e. Ook hebben we gezegende Pinksterdagen gehad. En op den eersten dag 's avonds, op onze huishoudelijke vergadering, werd onze Pinksterzegen nog vergroot, doordat we een br. en een zr. in ons midden hadden, die belijdenis voor de Gem. aflegden. Ja, Gods Woord keert niet ledig weder. Laat de satan werken, de wereld spotten brs en zrs, wij gaan voorwaarts in des Heeren kracht.

Den tweeden dag hebben we ons verspreid. Eén groep ging naar Vriescheloo, een tweede naar Zuidlaren en een derde naar Emmerdennen. En toen we later weer saamver-

Er zijn zooveel stremmende invloeden. „Gij liept wel" — (Galaten), 't is bij ons toch geen verleden tijd? Geen stilstand; om geen prijs stilstand!

Ds. Louw: de loop kost strijd, zelfverloochening. Ongemerkt schuift de Booze ons lasten in de ziel. Dan „wil" het niet recht meer. Zonde verheft zich; uit het eigen „vleesch", die „kweekplaats van de zonde", scheuren ze omhoog. Waken! Afleggen. Gaat dat gemakkelijk? Neen. Ach, we spannen vaak niet de uiterste krachten in, weerstaan wel, maar niet ten bloede toe. Wie den hoogsten prijs niet wil geven, komt er niet. Hoe aangrijpend ernstig werd ons onze roeping!

Ds. Hekhuis wijst op de wolk van getuigen, die ons onzichtbaar omgeven en gadeslaan. Bovenal: ziende op Jezus. De blik op Jezus, trekt ons naar Jezus heen; vooruit, omhoog! Het „afzien" leidt af. Verbinding met Jezus trekt er ons door. Die Krachtbron wint het. Gelukkig wie aangesloten is en zorgt dat de verbinding intact blijft!

Het zangkoor van Muntendam zong ons een paar mooie liederen in 't hart.

Een vraag kwam uit de vergadering, in verband met de gehoorzaamheid als voorwaarde om in beweging te blijven: jonge menschen, wier ouders hun Doop verbieden — wat moeten die doen?

Antwoord: ongehoorzaamheid door overmacht heeft geen geestelijken stilstand ten gevolge.

Toen: bidden en danken. Een paar broeders, rijk aan ervaring, leidden ons.

Nu betraden we de warme leerzaal en de zonnige straten. Groningsch baptiste en baptist gezinde jeugd, zorgde voor ons.

Zeven uur: Avondbijeenkomst. Nu gold het meer den nog onbekeerden jongen menschen wegwijzersdiensten te doen.

Geestelijk herstel, was het vraagstuk, hetwelk voor hen besproken zou worden.

Hoort den roep uws harten, zeide br. student Brongers. Kwijnt een boom, dan heeft dat oorzaak. De bodem is niet geschikt; de boom vindt er niet voldoende voedsel. Overplanting of bodemverbetering is noodzakelijk. 't Hart roept om God. Alleen in God ingeplant, uit Hem het leven trekkend, kan de mensch uit zijn innerlijk verval opstaan. Vergis u niet. Houd u niet als doof. Hoor den roep uws harten, den roep om God.

Ds. Hekhuis sluit hierbij aan met de opwekking luister naar de stem van het geweten. Het geweten — gewichtig orgaan! Het is Gods stem in 't menschelijk hart. Het waarschuwt voor de zonde: het veroordeelt de zonde. Gehoorzaam het! Het is een oprechte vriend.

Aanvaard de gave Gods, riep nu br. Reinholtd den nog onbeslisten toe. Die gave is Jezus. „Ik ben het, die met u spreekt", zei de Heiland tot de Samaritaansche. HIJ is het, jonge menschen. Hij vervult uw diepste verlangen. Met Zijn komst, komt vrede. In 't Paradijs reeds beloofd, is Hij te Zijner tijd verschenen, vrede brengende.

Aanvaard Hem. Eenvoudig werk. Zooals een gift uw eigendom wordt, door eenvoudig haar te aanvaarden, wordt Jezus uw eigendom. Aanvaard Hem nu!

Ds. Louw: Ik sluit deze eerste Groningsche Jeugdconferentie, ik zeg eerste, want ik verwacht, dat er meerdere zullen volgen. Laat ons het gehoorde bewaren. Hoe we dat kunnen? Op één manier: zooveel mogelijk in praktijk brengen. Direkt.

Een paar jonge menschen danken God in hartelijke woorden.

De Leider van dezen avond dankt alle medewerkenden; ook den koster, die getracht had, de kerk te verwarmen. We hadden hem gaarne wat meer succes gegund.

Een vriendelijk afscheid allerwegen.

Tot weerziens, vrienden uit Groningen en omgeving!

N. N. WASOOKDAAR.

H. J. HOLLÉ
en
A. HOLLÉ—de Jong

W. de JONG
en
Gr. de JONG—Hof

betuigen, mede namens wederzijdsche familie, *hun hartelijken dank* voor de zeer vele blijken van belangstelling bij hun huwelijk ondervonden.

Groningen, Bilitonstraat 69.
Deventer, Stationsplein 5.

Harlingen, 21 Maart 1928.

Heden ontsliep in haar Heere en Heiland na een langdurig en geduldig gedragen lijden, onze geliefde Vrouw, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

Grietje Idserda,
Echtgenoote v. Jac. v/d Sluis,

in den ouderdom van bijna 69 jaar.

Jac. v. d. SLUIS en Kinderen.

Harlingen, 21 Maart 1928.

Heden nam de Heere uit ons midden weg onze Zuster

Grietje v. d. Sluis-Idserda

Zij kon de laatste jaren vanwege haar lijden niet met de Gem. opgaan. Maar zij was door haar voorbeeldig dragen, en helder oordeel in de dingen van Gods Koninkrijk, een steun voor de Gem.

Zij is ontslapen in het vaste geloof aan haar algenoegzame Zaligmaker.

Wij oogen haar met dankbaarheid en blijdschap na.

De Bapt. Gem.

Zoo de Heere wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders

TJ. ROZEMA
en
A. ROZEMA—Bos

den 10den April hunne

25-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Dat de Heere hen nog lang moge sparen is de wensch van hunne dankbare Kinderen.

Leeuwarden.

Schenkeschans 153.

No 2021 VRIJDAG 6 April 1928 47ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Berg en Boschweg 23, Apeldoorn.

PAASCHFEEST.

Laat ons het heerlijk leven prijzen —
Het hemelsch leven van Gods Zoon.
Met goddelijke machtsbewijzen
Steld' Hij des vijands val ten toon.
Hij stierf aan 't kruis; verwierf het leven
Schoon 's vijands list het anders dacht;
Zijn leven is den mensch gegeven,
Die neerlag onder satans macht.

De Heer verrees! Dat is de tijding,
Die ons tot 't heerlijk Paaschfeest wenkt;
't Is 't feest der hoogste levenswijding
Wijl God ons zulk een leven schenkt.
Nu leven wij niet eigen leven,
Maar leven zooals God 't belooft,
Dat nu in Christus is gegeven.
Aan ieder, die Zijn woord gelooft.

„Ik leef, 'k ben uit den dood verrezen",
Zoo sprak in glorie onze Heer —
En als Hij leeft — Hem zij geprezen!
Leven ook wij in Hem nu weer.
Met Hem gestorven en verrezen,
Verlost van Zonde-schuld — zoo groot —
Dat feit doet wijken alle vreezen,
Verheffend boven zond' en dood!

N. v. B.

Jezus' leven: middelpunt-mijdend.

De verzoeking, die den Heer niet losgelaten heeft en die Hij gestadig heeft overwonnen, was deze: middelpunt te wezen.

Zijn leven wordt naar dezen kant gekarakteriseerd door het verhaal over Zijn woestijndagen, volgende op Zijn Doop

Wat Satan Hem daar voorstelt komt neer op de onttroning Gods. Niet onderworpen wezen; niet de tweede zijn, niet aan den omtrek staan en God in eigen leven den troon laten bezetten, is de verzoeking.

Deze verzoeking wees Jezus in elke der drie vormen, waarin ze zich toen voordeed, af. Hij stelde de gehoorzaamheid voorop als levensregel.

In deze gehoorzaamheid is Jezus gebleven. Hij bleef Uitvoerder — werd niet Ontwerper. De blik bleef op God gericht; het oor voor God open. Als Hij gaat spreken opent Hij den mond, opdat God Zijn woorden daarin legge. Hij geeft geen eigen gedachten, maar spreekt Gods gedachten uit en werkt Gods werken.

Van dat leven in afhankelijkheid spreekt het gebedsleven van den Heiland. Aan niets was Hem meer gelegen dan in den weg des Vaders te blijven.

Gethsemané is een sterk getuige van dezen afhankelijkheidszin van den Zaligmaker. Daar wordt de gehoorzaamheid zeer zwaar. Wat de Vader eischt perst Jezus' ziel schier ten doode. Nochtans handhaaft Hij ook in dezen hoogsten nood de middelpuntsverwisseling. Hij *laat* God in het midden, op den troon: niet Mijn wil — de Uwe geschiede.

Het Evangelie van Johannes wijst sterk op dezen trek in 's Heeren leven. Bij dezen Evangelist zegt de Heer: Spijze is het Mij dat ik doe den wil Desgenen, die Mij gezonden heeft en Zijn werk volbrenge.

Ook in de brieven wordt op deze zijde van het leven van Jezus den grootsten nadruk gelegd.

De brief aan de Hebreeën zegt, dat Hij ofschoon Hij de Zoon was, gehoorzaamheid geleerd heeft, uit hetgeen Hij geleden heeft. En a.g. de Gethsemané-ure staat er deze merkwaardige verklating: dat Hij verhoord geworden is uit de vreeze, ofschoon niets in het verhaal den indruk eener verhooring geeft. Misschien vinden we hier deze gedachte, dat Jezus, omdat Hij met overwinning van den wil van 't zwakke vleesch, zoo ernstig bad dat alleen Gods wil en niets anders geschieden zou, Hij toen niet van den weg is afgekomen. Zijn bede was: «Uw wil geschiede» en die bede vond verhooring, omdat Hij zoo schuchter en voorzichtig naar den weg tastte.

Bekend is Paulus' verklaring in Fil. II, waar Jezus

tegenwoordige heerschers-positie in oorzakelijk verband gebracht wordt met Zijn gehoorzaamheid tot in den dood aan 't kruis.

Hij dankt Zijn verhooging aan Zijn gehoorzaamheid. En dezelfde waarde kent de Hebreënbrief aan die gehoorzaamheid toe waar 't de zaligheid betreft: Gehoorzaam geworden zijnde, is Hij degenen, die Hem gehoorzaam zijn, een Oorzaak van eeuwige zaligheid geworden.

En dit woord dekt zich met de uitspraak, waarmede Christus de heilsbeteekenis van Zijn overgave verklaarde: De Zoon des menschen is niet gekomen om gediend te worden maar om te dienen en Zijn ziel te geven tot een losgeld voor velen.

Jezus' leven was middelpunt-mijdend; niet heerschen, maar gehoorzamen. God de Eene en de Eerste te laten zijn en zelf niet meer te wezen dan Orgaan, Dienstknecht.

Zoo werd Zijn leven een *bestendige* ontlediging, een van oogenblik tot oogenblik voortgaande zelfverzaking

Daardoor heeft Jezus' leven de hooge waardij gekregen van volstrekte Gods-openbaring. God en niets dan God werd in Zijn leven openbaar; in Zijn woorden, Zijn daden, Zijn sterven.

Daarom heeft de Gods-openbaring in Hem haar einde, in den zin van uiterste hoogte, bereikt. L.

Ernstig Christendom.

Er bestaat in ons land, en ook in andere landen, een bond van „Ernstig Christendom". Ik stel voorop dat die bond een goed werk doet en verheven idealen nastreeft, en toch geeft de aanwezigheid van zulk een bond te denken, en kan deszelfs aanwezigheid niet zonder meer tot blijdschap strekken.

Ligt in de benaming van dezen bond niet een verholen aanklacht of erkenning? Is ze eigenlijk niet een aanklacht jegens het Christendom en tegelijkertijd de erkenning dat Christendom niet altijd een zaak van ernst is?

Ik weet wel, er lagen bij de benaming andere motieven voor, en men heeft wat anders gewild, dan aanklagen en erkennen. Men heeft een meer ernstige openbaring van het Christendom gewild en dat zeer terecht.

Zoodra ik echter begin te spreken van ernstig Christendom, spreek ik, hoewel ongewild en met tegenzin misschien, daar toch mee uit, dat er ook een niet of althans minder ernstig Christendom bestaat.

En dat is voor mij het bezwaarlijke. Voor mij staat de zaak ongeveer aldus. Men kan met evenveel recht spreken van „nat water" en „witte sneeuw", als van „ernstig Christendom".

Mij dunkt, die het Christendom in zijn oorsprong, wezen en doel bestudeert, die kan evenzoomin spreken van „niet ernstig Christendom", dan van „droog water" en „zwarte sneeuw".

Christendom is altijd, en behoort altijd te zijn een zaak van ernst.

Het Christendom is toch in zijn oorsprong niet menschelijk, maar goddelijk. Ware er geen Gods-openbaring, er was geen Christendom. Het Christendom wortelt toch niet in de eerste plaats in den in den mensch voorhandene godsdienstigen aanleg. Het Christendom

dankt toch voor alle dingen zijn ontstaan aan de Go openbaring in Christus. En blijft dat niet altijd d zaak van ontroerenden ernst, dat God om der w van den mensch, in Christus mensch wordt?

Het Christendom is meer dan religie. Het teek zich eigenlijk af in de vraag: „Wat dunkt u van Christus, wiens zoon is Hij?"

Het gaat in het Christendom dus om de perso van den Christus.

Iemands Christendom is slechts datgene wat Chris voor hem is. Is Christus slechts zijn zedemeester, is ook z'n Christendom slechts zaak van zedelijk lev

Is Christus hem niet meer dan een sociaal herv mer, dan is ook zijn Christendom niets anders socialisme.

We zullen het er echter stellig over eens zijn, Christendom meer is, en eerst dan tot zijn volle zenlijkheid komt, wanneer Christus werkelijk *Christus* voor ons wordt.

En dat is toch zeker nooit iets anders dan een za van ernst? Want immers Christus, *de Christus*, s in zich, ik de verloor'ne, de van God vervreemde kan dat ooit ophouden een zaak van ernst te zijn?

En waar het Christendom dus meer wil zijn d slechts een samenstelling van zedewetten, meer d enkel sociale hervorming, doch niets minder bedo dan onze vrijmaking van vloek en macht der zon en de gemeenschap met God als kinderen des Vad daar moeten we al weer zeggen, is dat dan geen za van grooten ernst?

Ach, we behoeven slechts terug te denken aan on intrede in het Christendom, en we zijn het er over ee Christendom *kan* en *mag* niets anders zijn dan e zaak van ernst.

Immers onze intrede in het Christendom dateert van het oogenblik, dat wij Christen werden. Het was die dagen, toen de zonde ons was als een zwaa in onze ziel, de molensteen aan onze hals gebonde die ons naar ontzettende, walgelijke diepten dreigde sleuren, de bloedwreker, die ons op de hielen za wiens doodelijken steek ons elk oogenblik kon treff en ons storten in de eeuwige diepten der sombere v God verlatenheid.

In die dagen werd er „met mond en hart" geroep „uit de diepten van ellenden". Het was in die fell bittere worsteling tusschen geloof en twijfel, dat w gedurig in weenen uitbarstende moesten roepen: „Sch mij een rein hart o God! en vernieuw in het binne ste van mij eenen vasten geest".

En toen daar eindelijk de nacht week voor de da en boetetranen in vreugdetranen zich oplosten, to het door onze ziel trilde: „Gij zijt verlost, God hee u welgedaan", was er toen ook een eind aan de zo juist beschreven ernst gekomen? Immers neen! Ho dikwijls mengde zich toen nog de boetetraan met d vreugdetraan. Hoe schrijnend was toen dikwijls h bewustzijn, na ontvangen genade opnieuw gezondig te hebben. Ik schaam me heusch niet hier neer schrijven dat ik nog dikwijls niet anders kan, dan mij zonde voor God te beweenen.

En daarom, hoe zou het Christendom iets ande kunnen zijn, dan een zaak van heilige ernst?

En hoe is men er dan toe gekomen om een bon

n ernstig Christendom te stichten? Ja geliefde lezer, is een heele lijdensgeschiedenis, die zich echter in e weinige woorden laat samen vatten. Men heeft rechte blik op zonde en genade, of op zichzelf en ristus verloren.

Daaruit vloeit voort, dat veler Christendom in zijn zen ziekelijk is, en aanleiding wordt tot allerlei zie-ijke uitwassen. En denk nu niet dat men voor het stateeren dezer uitwassen naar Amerika moet trek-. O neen, dat is absoluut overbodig. Of is dat nog t een uitwas, dat een zich Christen noemend iemand noodige eergevoel en zelfrespect verliest? Dezer en klaagde een diaken eener zekere kerkgemeen-ap me z'n nood. Hij vertelde mij hoe dikwijls nog ge, ongehuwde veel geld verdienende, zich bekeerd mende menschen, bij hem kwamen aankloppen om voorkomende gelegenheden ondersteuning uit de enkas te ontvangen. „Men schaamt zich" aldus n zegsman, „om degelijk gekleed te gaan, maar n schaamt zich niet om met een zeer gedurfd kort je, de zeer mondaine, maar tevens dure, glimmende schkleurige zijden kousen, en in lakschoentjes van elfde kleur, zich met een beroep op de armenkas mij te wenden".

Nu ik moet zeggen, ik stond van deze klacht dan n even beduusd. En toen genoemde diaken mij nog rdere onthullingen deed over Christenmenschen, na een paar dagen van werkeloosheid of ziekte apend met tompouce en aktentasch zich reeds als n behoevenden bij hem aandienden, omdat deze bij dag levende menschen, in beter dagen geen cent den weten te sparen, ja zelfs zonder een cent in huwelijk waren getreden, en, dank zij het verder-k huurkoop-systeem hun meubeltjes nog niet eens hunne kunnen noemen, toen begon ik eerst recht begrijpen dat er veel van den christelijken ernst k is.

Naar verzekering van mijn zegsman, komt het voor, de armenkas moet voorkomen, dat deze „dames heeren" de verhuiswagen voor de deur krijgen en van hun inboedeltje beroofd zien.

Dat er veel van de ernst zoek is, was mij bekend, ar ik had toch heusch niet kunnen denken dat het zoo ver gevorderd is.

Ik dacht aanvankelijk, dat mijn zegsman wel wat rdreven zou hebben. Doch toen ik nog deze morgen ge vrouwen, gekleed met bloote beenen-kousen eschkleurige zijden kousen) van een Katholieke soep-deeling zag komen, werd ik wel aardig van die ge-chte teruggebracht.

Gezien op deze uitwassen is het geen wonder dat n uit protest daartegen overging tot stichting van bond van ernstig Christendom.

Ik begrijp het, en prijs het. Alleen wil ik er maar n op wijzen, dat men uit die daad niet mag con-deeren, dat er dus ook wel een ander dan ernstig ristendom kan bestaan. Neen, waar de ernst op-udt daar wijkt het Christendom. Christendom is en en kan niets anders zijn, dan een zaak van heilige nst.

Meer ernst, zij onze wensch en bede voor dezen tijd.

H. v. d. S.

ZENDING.

Yakusu, 10 Febr. . . .

Laatste gedeelte van de reis, aankomst en eerste dagen te Yakusu . . . .

De rivierreis werd zonder hinder en vlug afgelegd. Veel bijzonders viel er op die reis niet voor. Tot Bumba waren er 5 andere zendelingen aan boord en toen ik van hen afscheid nam Zondagmorgen voor 5 uur, moest ik het verder zonder hun gezelschap doen.

Maandagavond waren we te Isangi en ontmoette ik bekenden van de gemeente daar. Ik vroeg hun naar zendeling Mill en zijn vrouw en zij brachten hen bericht dat ik aan boord was. Na 't eten kwamen zij er aan fietsen. Ik was hen al tegemoet geloopen. Wij gingen samen naar de boot terug om rustig te kunnen praten, maar die rust werd spoedig verstoord, doordat een van de jongens die in de keuken bezig was, zich erg brandde met kokend water. Mevrouw Mill ging naar huis terug om medicijnen en verbandstoffen te halen. Ondertusschen werd een noodverband aangelegd en toen zij terugkwam werd het goed verbonden. 't Was werkelijk erg, maar de man was de volgende dag toch rustig en 't plan was, dat ze hem te Stanleyville naar het ziekenhuis zouden brengen. Het was al 11 uur geworden voordat we afscheid namen. Ik had al heel wat Yakusu-nieuws ontvangen en zag met verlangen het oogenblik tegemoet, om allen te zien. Lang niet alles was blij nieuws. Ds. Mill was ver van gezond en moet noodig naar huis. Eén van de andere Yakusu-zendelingen moet echter eerst komen om zijn werk over te nemen, en dus wordt het misschien wel April voor ze kunnen vertrekken.

Dinsdag kwamen we steeds meer in bekend terrein. Toen ik het eiland zag, voor we te Yakusu kwamen, wist ik dat het geen twee uur meer zou duren en ik begon de minuten te tellen. Ik kon haast niet kalm afwachten, maar eindelijk werd 4 maal geblazen en zag ik hen naderen met de boot van Yakusu. Al mijn koffers stonden gereed op het benedendek en na een haastig afscheid van enkele passagiers, ging ik ook naar beneden. Spoedig was ik met al mijn hebben en houden in de roeiboot en werd vlug weggeroeid. Maar niet lang roeiden ze of 't was «bosamba», een hand. We moesten elkaar eerst een hand geven en toen konden ze naar den oever roeien. Terwijl we naderden, was er heel wat beweging. Vlaggedoek was of werd uitgehangen. Velen van de meisjes zwaaiden met een vlag en toen ik aankwam, stonden ze in 2 rijen gereed op de trap, die naar boven leidt. A. Wilkinson en G. Owen waren de eersten om mij welkom te heeten. Ook Mevrouw Millman was naar beneden gekomen, maar Mevrouw Ennals wachtte boven aan de trap met baby Ford op haar arm. 't Was een blij weerzien en al de zendelingen waren bekenden voor mij Ik kwam dus niet op een vreemde plaats. Eerst even met Mevr. Millman naar huis en toen naar 't nieuwe huis van de verpleegsters. Daarna naar ons eigen huis. Alles was nog weinig veranderd en ik gevoelde me spoedig weer thuis. Niet lang was ik thuis of daar hoorden we de kerkbel. Ik had vergeten dat het Dinsdag was en dus tijd voor de bidstond. Maar spoedig maakte ik mij gereed om naar de kerk te

gaan en met de anderen mee te bidden en te danken. Men vergat niet om ook voor mijn behouden aankomst te danken. Ze zeiden dat ik niet veranderd was in mijn afwezigheid, dus was ik ook voor de anderen geen vreemde.

Den volgenden dag, 1 Febr., was er gemeentevergadering waar 11 doopcandidaten met algemeene toestemming werden aangenomen. Zondagmorgen om 7 uur waren we al in de kerk. Na een korte toespraak en gezang en gebed, gingen we naar de rivier waar de doopsbediening plaats had. Om 9 uur weer naar de kerk en na de preek mochten we met een groote schare de dood des Heeren gedenken. De nieuwe leden werden welkom geheeten en ook 2 die met schuldbelijdenis waren teruggekeerd.

Nu zijn al weer 10 dagen voorbij gegaan sinds mijn terugkeer en alles gaat weer zijn gewonen gang. Er is niet veel veranderd in mijn afwezigheid. Enkele meisjes hebben ons verlaten en anderen zijn in hun plaats gekomen. Die hier waren toen ik wegging, zijn wat grooter geworden en Mevrouw Millman heeft nu ook weer enkelen van de meisjes die hier waren, toen ik wegging. Wij hebben nu 15 meisjes en samen hebben wij 26 meisjes. We hopen dat dit getal spoedig vermeerderd wordt. Ook zijn de problemen en moeilijkheden niet veranderd en daarom bevcel ik allen in uwe voorbeden aan.

Met hartelijken groet. G. REILING.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

De blindgeborene.

Joh. 9.

Les voor Zondag 29 April 1928.

Wij zijn in deze les weer met Jezus te Jeruzal[e] Daar ondervond Hij — vooral van de oversten — bitte[re] vijandschap. (Joh. 7 getuigt daarvan; let ook op 8 : 5[9]) Jezus bleef echter steeds dezelfde : De werken des Vad[ers] waren Zijn lust. En ofschoon Hij soms toornen moest [en] bestraffende woorden spreken, Hij werd niet verbitter[d] maar bleef gaarne bereid om te helpen, die Hem nood[ig] hadden.

Van zoo iemand hooren we heden weer. Jezus kwa[m] aan hem voorbij (v. 1); ik vermoed bij het verlaten v[an] den tempel. Die man was blind en zat te bedelen. Daar[t]

VERVOLGVERHAAL.

Willems heeft gelijk.

Een ware geschiedenis, naverteld door G. B.

15

(Boer Haakse, tevens dorpsherbergier, was woedend omdat zijn dochter Sophie Baptist geworden was. Maar door de liefde van zijn dochter werd hij eindelijk ontwapend en op zijn sterfbed sprak hij: „Oude Willems heeft gelijk.... blijf dezen weg bewandelen!" Hendrik, de oudste zoon, was voortaan de waard.

Sophie, die in betrekking ging in een groote stad, leerde daar op de zangvereeniging een eenvoudige meubelmakersknecht kennen, trouwde met hem, en leidde een gelukkig huwelijksleven. Een zestal kinderen verhoogde zeer het geluk. Door een kleine ruzie op de bruiloft om het kaartspel, was er een kleine verwijdering met Hendrik ontstaan. Maar op uitnoodiging der moeder was Sophie's man, Johan, gekomen en bij het afscheid verzocht zijn zwager hem, spoedig het bezoek te herhalen. Toen dat gebeurde was Hendrik juist van plan, de begrafenis bij te wonen van de plotseling overleden Reller, een der getrouwste bezoekers der herberg. Na de terugkeer van de begrafenis, waarbij ook Johan geweest was, kwam „Schooi-Katrijn" om een flesch sterke drank. Zij verdronk alles, wat beide zwagers treurig vonden. 's Nachts konden de zwagers, die in dezelfde kamer sliepen, de slaap niet vatten. In het gesprek, dat volgde, bleek, dat beiden aan de oude Reller dachten. Johan dacht aan de lijkrede. Hendrik vraagde naar de reden.)

«Nu, gij weet», zeide Johan, «dat de dominé de overledene geprezen heeft als een flinke, rechtschapene man. Hij had het tot iets gebracht in het leven, en was ook door den doop lidmaat der kerk van Christus geworden. Nu was het wel waar, dat hij niet vaak in kerk geweest was, maar op zijn leven was toch eigenlijk niets aan te merken. En over[i]gens . . . wij willen niet oordeelen, maar hopen [o]p de genade Gods.

Die woorden: «Wij willen niet oordeelen!» d[ie] men zoo dikwijls bij een graf hoort, zijn eigenlij[k] toch reeds een oordeel.

Men zegt daarmee zeer duidelijk: «Er is nog w[el] iets, dat wij veroordeelen moeten, maar God mog[e] hem genadig zijn!»

En dan de woorden: «Hunne wèrken volgen hu[n] na!» Wat zal die oude Reller nu navolgen? Zi[jn] brandewijn drinken of zijn jagen naar de goedere[n] dezer wereld of misschien zijn bijtende spot, waa[r]mee hij anderen zoo zeer kon doen en waarva[n] ook uw vader wist mee te spreken? Het is to[ch] een feit, dat deze man zich gedurende zijn leve[n] zeer weinig of in 't geheel niet om God bekommer[d] heeft, Die hem levenslang de genade tevergee[fs] heeft aangeboden, en zou die God hem dan n[u] toch genadig zijn? Een vreemde gedachte hee[ft] men dan van de heiligheid van God! Zooveel i[k] van de Bijbel weet en het zelf doorgemaakt he[b], moet men Gods genade in dit leven aanneme[n], wanneer men die eeuwig genieten wil. God bied[t] Zijn genade iedereen aan.

Er geen acht op slaan beteekent, moedwillig God[s] genade weigeren. Kunt gij, beste Hendrik, u we[r]kelijk voorstellen, dat oude Reller nu als een zalig[e] geest bij God is?»

«Neen, dat kan ik mij ook niet goed voorstellen, maar ontving de moordenaar aan het kruis ook gee[n] genade?»

«Ja, daar spreekt men graag van; maar ik zo[u] niet graag tot zoolang willen wachten, wanneer i[k] nu reeds de genade Gods kan ontvangen. Zooal[s] gij zelf gezegd hebt, was Reller binnen een minuu[t] dood. Dan is het toch wel zeer twijfelachtig, of hi[j]

was de poort, die toegang verleende tot de voorhoven van den tempel, een zeer geschikte plaats.

Die man was blind. Hoelang? Dat was ernstig. Vele menschen geloofden dat zulke dingen straffen waren voor bepaalde zonden. De disc. ook. Dat is een verkeerde gedachte. Natuurlijk is alle lijden *gevolg* van de zonde *in 't algemeen*. Ook heeft 't lijden den zondaar iets te zeggen. God handelt ook daarin met ons. Maar het is volstrekt niet altijd straf voor gedane zonde. Het kan ook een zegen zijn op verschillende andere manieren.

Gelijk gezegd, de disc. dachten er ook zoo over. En zij vroegen aan Jezus: Bij wien mag nu die zonde liggen? Bij hemzelf? En hij was reeds bij zijn geboorte blind! Zou dan de zonde der ouders hier gestraft worden in de blindheid van dezen man? Jezus dacht er heel anders over. Vertel v. 3.

Dadelijk wist Jezus, wat Hij doen zou. De werken Gods moesten gezien worden. De vijandschap der Joden kon Hem daar niet van terug houden; drong veel meer tot spoed. Vertel v. 4 en 5.

Wellicht heeft de blinde man het laatste deel van het gesprek wel gehoord. Dan zal hij wel in spanning gezeten hebben, wat Jezus nu wel doen zou. En Jezus, die nu (dat vermoed ik stellig) vlak bij hem stond spuwde, enz.; vertel v. 6 en 7a.

De man geloofde en ging. Misschien had hij een gids;

alles nog met zijn Verlosser in orde heeft kunnen maken. De moordenaar had meer tijd dan een minuut. Hij kon zijn geloof aan Christus toonen en ook Christus openlijk belijden. En de Schrift zegt: «Indien gij met uwen mond zult belijden den Heere Jezus, en met uw hart gelooven, zoo zult gij zalig worden.»

Hendrik zweeg. Na een korte pauze ging Johan verder: «Ik was straks in gedachten ook nog met iemand anders bezig».

«Met iemands anders?»

«Ja».

«Wie is dat dan?»

«Schooi-Katrijn».

Hendrik lachte vroolijk. «Nu, dat ontbrak er nog maar aan; die is niet waard, dat men er een oogenblik slaap om verliest. Of ben je verliefd op haar geworden?»

Johan ging niet in op de laatste opmerking, maar zeide eenvoudig:

«Ik heb medelijden met haar».

«Wat, met haar?» klonk het van het andere bed. «Met haar behoeft gij geen medelijden te hebben; zij heeft zelf de schuld van alles!»

«Werkelijk?»

«Nu, wie dan anders?»

«Gij, Hendrik!»

«Dat is een beleediging!» schreeuwde Hendrik. «Hoe kunt gij zooiets zeggen!»

«Nu, Hendrik, wees maar kalm; ik zal alleen mijn gedachte zeggen, en als zwager mag ik dat toch wel doen. Ben ik mis, dan kunt gij dat mij bewijzen en dan neem ik mijn woord terug. Gij hebt echter gezegd, dat zij alles verdrinkt; maar waar blijft al het geld, dat zij op die manier uitgeeft? Het komt in uw kas, en het schijnt mij toe, dat, terwijl zij haar huis afbreekt, gij het in dat van u

misschien was hij ook zoo goed bekend, dat hij met een stok den weg kon vinden. Hij deed geloovig, wat hem bevolen was, en . . . . werd genezen. Wat zal hij om zich heen gekeken hebben. Immers, hij zag voor 't eerst: Het water, de heuvels, het dal enz., enz. Wat een blijdschap! Zijn heele gelaat veranderde. Niets meer van dat doffe, droeve van weleer. Heldere blijde oogen; gelukkig gezicht. De buren kenden hem toen hij thuis kwam, maar nauwelijks. Vertel v. 8—11

Toen de buren van Jezus hoorden, betrokken hun gezichten wel een beetje. De oversten hadden omtrent Jezus een ernstig gebod afgekondigd*, zie v. 22; met die Jezus scheen er toch wel iets niet in orde te zijn. Ze besloten nu om het geheele geval aan de Farizeërs bekend te maken. En de genezene moest zelf maar mee.

*) Uit de synagoge geworpen worden is de term voor: Buiten de gemeenschap gesteld zijn; niet meer als Israëliet gelden; dus ook geen aandeel meer hebben in de aan Israël gegeven heilsgoederen. Er is ook een lichtere vorm van uitsluiting geweest, die na een zeker aantal dagen opgeheven kon worden. Of dit in Jezus' dagen ook reeds zoo toegepast is, is niet geheel zeker. Het besluit in 9 : 22 zal wel — evenals in 16 : 2 — algeheele uitsluiting beteekenen. Want te belijden, dat Jezus de Christus was, werd door de oversten voor iets vreeselijks gehouden.

---

inbouwt».

«Wanneer ik haar geen sterke drank wil geven, gaat zij eenvoudig naar het volgende dorp om het te halen.

Dus dan geeft een ander het haar toch».

«Dat is waar, misschien, misschien ook wel niet. Maar ik zou toch liever zien, dat een ander het haar gaf, dan bleven uw handen en geweten rein! Bedenk toch ook, dat zij haar zaligheid bezig is te verspelen, en gij zijt haar handlanger, om niet te zeggen de handlanger van iemand anders».

«Van den duivel, wilt gij zeggen; ja, ik begrijp je wel. Maar daarover behoeft gij u niet bezorgd te maken.

Goeden nacht!»

Het bed kraakte; zoo gooide Hendrik zich om en haalde zwaar adem.

Of hij werkelijk sliep? Johan bad voor hem.

Toen Johan den volgenden morgen ontwaakte, was Hendriks bed reeds ledig. Reeds vroeg was hij opgestaan.

Johan zag het venster uit en bemerkte dat een prachtvolle Zondagmorgen was aangebroken. De velden waren als in een paarlen kleed uitgedost, dat de zonnestralen duizendvoudig weerkaatste. Diepe stilte was overal. Het was, alsof de vrede Gods de geheele wereld vervulde, zoodat men bijna kon vergeten, dat men op deze aarde woonde, die een zondige, vredelooze menschheid draagt.

Nu steeg een leeuwerik op, Johan's lievelingsvogeltje, en jubelde het lied steeds hooger in de blauwe ether, alsof het elke seconde wilde gebruiken, om den grooten Schepper der wereld te verheerlijken. Johan las Ps. 103, en ook zijn ziel verhief zich tot zijn God, die helderder dan de zon buiten zijn hart bescheen met het licht van Zijn genade.

(Wordt vervolgd).

Toen zag hij spoedig enkel strakke gezichten voor zich. Geen enkel teeken van blijdschap over zijn genezing. Hij moest eerst vertellen (15).

Zooiets op Sabbat! Dat was 't eerste al dadelijk. Bittere woorden [16]; verdeeldheid in de meeningen (16). Vraag: Wat zegt gij (17)?

Sommigen van de heeren dachten: 't Heele geval kon wel bedrog wezen; om reclame voor Jezus te maken misschien. (18a). De ouders moesten komen. Vertel maar tot 21.

Dat hielp ook al niet. De man moest zelf weer voorkomen. Opnieuw voor 't verhoor. v. 24—34. Dit gedeelte is zeer spannend, doch niet moeilijk.

V. 24 „Geef God de eer" is een uitdrukking waarmee zooiets bedoeld werd als: Weet, dat God u hoort dus zeg de waarheid! v. 24, 25 en 31. „Zondaar" bedoelt: iemand van slechte zeden; iemand, die zich om God of zijn gebod niet bekommert.

Laat op het eenvoudige getuigenis in v. 25 flink nadruk vallen. Ook op de eenvoudige maar steekhoudende redeneering in v. 30 tot 33. Denk bij vers 31 aan de meening der Joden volgens v. 2. De Farizeën waren echter door boosheid verblind en lieten zich niet overtuigen. In boosheid wierpen ze hem de zaal uit.**)

Dat was wat. Maar toch niet het ergste. Hij zag! Dat was van belang. Hij zag de wereld om hem heen. Aanstonds zou hij ook Jezus zien en in Hem zijn Heiland vinden. Hij had Jezus nog niet gezien. Maar Jezus had gehoord, wat er gebeurd was (35), en Hij zocht hem op. Vertel het gesprek.

Hoe heerlijk! De man zag nu voorgoed. En nu was hij wel „uitgeworpen" door de Farizeën, maar toch rijk. Hij zag — niet alleen de omgeving maar ook den Zone Gods en hij geloofde in Hem. De oversten werden steeds meer verbitterd en verblind, maar deze eenvoudige en verachte man werd gelukkig. Hij zag — Jezus!

Overzicht van de les.

a. Genezing, vooral 't gesprek over zonde en straf. 1—7
b. Onder buren. 8—12.
c. Voor den Raad. 12—17.
d. De ouders verhoord. 18—23.
e. Tweede verhoor. Belijdenis. Uitwerping. 24—32.
f. De „uitgeworpene" zag Jezus en geloofde in Hem. 33—39.

K. R.

**) „Zij wierpen hem uit". Het is niet gezegd dat de in v. 22 bedoelde uitsluiting hier is toegepast. De man had ook nog niet beleden dat Jezus de Christus was; alleen maar, dat Hij geen „zondaar" kon zijn maar wel een vrome Godsman moest wezen, daar God Hem in zijn wonderen zoo hielp. Waarschijnlijk is hij op bevel van de heeren uit de vergaderzaal geworpen.

UIT DE GEMEENTEN.

UTRECHT. Den 4den Maart waren we bijeen gekomen, om het zevenjarig bestaan van de Jongel.ver. „Maranatha", feestelijk te herdenken Jonge vrienden, tot U richten wij ons in 't bijzonder, om te vertellen hoe dit zevende jaarfeest is geweest. Lang was er gewerkt, om het feest tot een goed feest te maken en bovenal zoo, dat het mocht uitloopen tot eer van Jezus. En onze gebeden werden verhoord. We mochten opmerken: dit zijn jonge menschen, wier lust het is om Christus toe te behooren en te dienen. Vrienden, wij hebben een vreugd- en zegenrijke avond gehad. In het vertrouwen dat ook onze vrienden met en voor ons bidden, gaan wij voort met te verkondigen „Maranatha", of Jezus komt. Daartoe geve ons de Heer kracht, lust en opgewektheid.

De Secr. H DOST.

DEN HAAG. In onzen modernen tijd, worden vele, en belangrijke nieuwstijdingen, door de Radio uitgezonden. Ook de gemeente te 's-Gravenhage heeft het voornemen, om door middel van de Radio, a.s. Zondag 8 April, het Opstandings-Evangelie van onzen verrezen Heiland, de ether in te zenden. Geve de Heere, dat duizenden luisteraars daardoor een eeuwigen zegen mogen ontvangen.

Hoewel dit de eerste Hollandsche Baptisten uitzending zal zijn, willen wij toch op de oude, en meest gebruikelijke wijze, ons gemeentenieuws maar aan onzen E.-R toevertrouwen, die wel voor de verdere doorzending zorg draagt.

Maakten wij in ons jaarverslag melding van een gestadigen opbouw en bloei onzer gemeente, ook in 1928 geeft de Heere ons rijkelijk Zijn zegen te aanschouwen.

5 Febr. l.l. zagen wij 2 broeders en 2 zusters, door den Doop de gemeente intreden.

Zondag 1 April, openden wij andermaal ons Doopvont, om 3 broeders en 4 zusters, op belijdenis des geloofs door den Doop de gemeente in te leiden, terwijl nog een zuster, vroeger bij de Vergadering (Darbisten), werd opgenomen. Na den Doop schaarden we ons om den Disch des N. Verbonds. Dat was een gezegende ure. Gods kinderen prijzen hun opgestanen Heer, die nog voortgaat Zijn gemeenten te bouwen en die gezegd heeft, dat de poorten der hel haar niet zullen overweldigen.

P. B.

MEDEDEELINGEN

Van den Uniepenningmeester.

Dringend herinner ik de Gemeenten aan de toezending der Uniecontributie.

Zie De Christen no. 2018 d d. 16 Maart 1928.

STUDIEFONDS.

De commissie van bovengenoemd fonds wordt vriendelijk verzocht, mij de gelden spoedig te doen toekomen.

Waar ik nu voor de Zending en Uniegelden ontvang, wordt verzocht op het girobiljet te melden voor welke bestemming het is.

A. H. ZERBST, Uniepenn.

Van den Zendingspenningmeester.

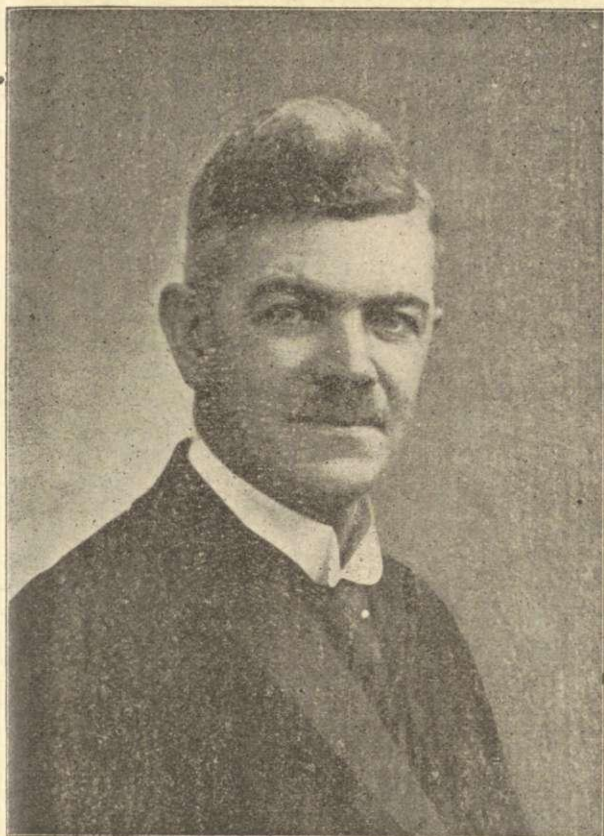
Ontvangen voor de Congo: Gem. N. Pekela f 21.93; Gem. Heerlen f 4.80; Gem. Stadskanaal f 570.—; Zr. Wed. F. Meyer te Nieuwe Pekela f 2.44.

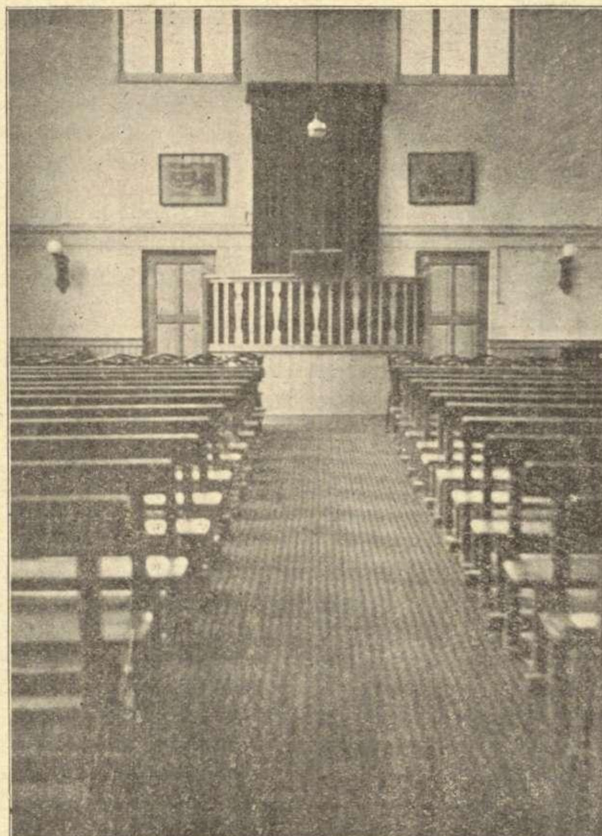
Vriendelijk verzoek ik de Gemeenten, die nog zendingsgeld te sturen hebben, dit zoo spoedig mogelijk te doen.

A. H. ZERBST, Rijnlaan 128bis, Utrecht.
Giro 68108

De Gemeente 's-GRAVENHAGE hoopt D.V. Paasch-Maandag 9 April, een gezellige bijeenkomst te organiseeren, waarbij zij gaarne Broeders en Zusters, van omliggende gemeenten, uitnoodigt.

De Gemeente GRONINGEN viert Paasch-Maandag 's avonds 7 uur liefdemaal en zal belangstellenden daar gaarne begroeten.

Ds. J. Jeronimus, predikant en Interieur kerkzaal

der Baptiste Gemeente te 's-Gravenhage.

Programma Radio-Kerkdienst.

9.50 u. v.m. Zondag (Paschen.)

Kerkdienst op 1950 M. Huizen, vanuit het Kerkgebouw der Baptiste Gemeente, Zuidbinnensingel 10, 's-Gravenhage.

Voorganger Ds. Jeronimus, predikant aldaar.

1. Orgelspel. Organist de Heer J. de Ruiter.
   - a. Koraal: O Haupt voll Blut und Wonden. (J. S. Bach.)
   - b. Largo. (G. F. Händel.)
   - c. Jesus unser Trost und Leben. (J. S. Bach.)
   - d. Adagio Cantabile. (Pietro Nardini.)
2. Zingen Psalm 118 : 11—12.
3. Votum.
4. Bijbellezen Markus 16 : 1—11.
5. Gebed.
6. Zingen Gezang 141 : 1, 3.
7. Lezen van den tekst, Markus 16 : 9, 10.

   En als Jezus opgestaan was, des morgens vroeg, op den eersten dag der week, verscheen Hij eerst aan Maria Magdalena, uit welke Hij zeven duivelen uitgeworpen had.

   Deze heengaande, boodschapte het dengenen, die met Hem geweest waren, welke treurden en weenden.
8. Eerste gedeelte der prediking: „Paaschgeschiedenis"
9. Zang van het Kerkkoor. (Directeur de Heer R. Hof Jr.
10. Tweede gedeelte der pred.: „Paaschboodschap".
11. Zang van het Kerkkoor:

    Hoe schoon is 't in Zion, stad van onzen God.
    O, hoe schoon, hoe heerlijk, is Zion, de stad Gods.
    Hoe heerlijk schoon is Zion.
12. Derde gedeelte der prediking: „Paaschroeping"
13. Zang van het Kerkkoor:
14. Vierde gedeelte der prediking: „Paaschzegen".
15. Dankgebed.
16. Zingen Gezang 137 : 1, 6. Onderwijl collecte voor de kosten aan de Radio-uitzending verbonden — voor luisteraars is 't adres: Jeronimus, Giro-nummer 107005.
17. Zegenbede.
18. Orgelspel (met viool).
    - a. Zegelied. (J. S. Bach.)
    - b. Sarabande a.d. Violoncello Suite No. 6. (J. S. Bach.)
    - c. Aria. (G. Tartini.)
    - d. Gezang 50 : 4.

J. BOITEN, penn. der gem.
Astcrstraat 150, 's-Gravenhage.

HENGELO (O.)

1e Paaschdag:

v.m. 10 uur prediking en doop;
n.m. 4 uur H. Avondmaal.

2e Paaschdag:

v.m. 10 uur prediking door E. Huizinga, theol. student;
n.m. 3 uur jeugdconferentie; n.m. 7 uur samenkomsten.

K. DRENT, Secr.

CORRESPONDENTIE.

a.g. De Kindervriend.

Er zijn enkele plaatsen, waar De Kindervriend uitstekend verkocht wordt. k Geloof echter, dat op alle plaatsen, waar Baptisten domicilie gekozen hebben, het blaadje een ruimen lezerskring zou kunnen krijgen.

Daarom zouden we gaarne zien dat er zich dáár, waar De Kindervriend nog weinige vrienden onder de kinderen heeft, een broeder of zuster zou optreden als «Kindervriend-Correspondent». Zij zullen allicht enkele meisjes, oudere kinderen, kunnen winnen om geregelde afnemers te vinden en dezen te bedienen.

Gaarne zenden we gratis proefnummers aan hen, die er eens moeite voor willen doen en de kinderen die er mee werken, een belooning, in overleg met de «Correspondenten».

Behalve aan die plaatsen waar «verspreide» leden wonen, ontving ik gaarne hulp te
Stadskanaal, Musselkanaal.
Foxhol.
Stavoren.
Rotterdam, Schiedam, alsmede te
Arnhem Zwolle en Valthermond.

De Kindervriend kost bij 25 ex. en meer, 1 cent per stuk, franco.

Groningen. J. LOUW.

Zwolle. De Gem. te Zwolle krijgt behoefte aan een eigen lokaliteit, waarin ze haar werk, hetwelk tot hiertoe gezegenden voortgang had, beter zal kunnen voortzetten. Ze is daarom gelukkig dat br. J. H. Roerink verklaard heeft, dat gedurende eenigen tijd de baten van den verkoop dier goederen, dat doel ten goede zullen komen.

HENGELO I. Br. Prins schrijft, naar aanleiding van het bericht van zijn ontslagname als Voorg. der Gemeente Hengelo I, enkele nadere bijzonderheden dienaangaande.

Hij was tot het inzicht gekomen dat de Gemeente Hengelo I inzake de verhouding tot de andere gemeente daar ter plaatse zich niet door den rechten geest liet leiden. Hij stuurde derhalve op verandering daarin aan. Velen bleken daarvoor te vinden te zijn. Niet allen echter. Dit had tengevolge dat br Prins met een Ouderling, een Diaken en een veertigtal leden uittrad en zich reeds om een broederlijke samenspreking tot de tweede gemeente gewend heeft.

Vanwege de late ontvangst van genoemd schrijven moeten wij het — voor ditmaal althans — bij deze korte samenvatting laten. Moge de geest van onderlinge waardeering en samenwerking den arbeid in Twente in heerlijke wijze ten goede komen.

E.-R.

INGEZONDEN.

Met dezen bericht ik U volkomen accoord te gaan met het ingezonden stuk van br. J. de Jong, voorkomende in „De Christen" d.d. 23 dezer.

Als alleenwonende geloovigen zou ik, alsmede mijn echtgenoote, het zeer op prijs stellen zoo'n preek te ontvangen.

Wij gelooven, dat door de uitgifte der preeken een groote Zegen zal uitgaan en zien dan ook met belangstelling de tijd tegemoet dat dit verwerkelijkt zal worden. Dat God t. z. t. broeders lust en gelegenheid mag geven dat ook op deze manier het Evangelie door en bij de verstrooide brs. en zrs. in vacante gemeenten en kringen gebracht mag worden.

Met vr. groeten en Gods Zegen, Uw br. en zr. in Christus,

H. KONING en Echtgenoote

Den 13den April hopen, zoo God wil, onze lieve Ouders

HEIN DE JONG
en
RENSCHE DE JONG-Gorter

hunne

25-jarige Echtvereeniging

te gedenken.

Dat de Heer hen nog vele jaren moge sparen, is de wensch van hun dankbare Kinderen en Verloofde.

Sneek, April '28.

Kruizebroederstraat 79.

Verhuisd:

L. Lantinga Alkmaar, v. Dijkgraafstr. 14, naar:
Heilinglan 2.

Aan onze Abonnee's!

die het abonnementsgeld per post betalen, zond ik deze week 't bekende stortingsbiljet.

Mag ik U allen verzoeken, Uw abonnementsgeld *nu* op mijn postrek. te storten? Stel niet uit, dat beteekent veelal „vergeten".

Bij voorbaat mijn dank.

Uw Administrateur.

No 2022 VRIJDAG 13 April 1928 47ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

*Eén Heer
Eén geloof
Eén doop*

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

*Allen
— één —
in Christus*

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Berg en Boschweg 23, Apeldoorn.

De mensch in het oog van Jezus.

Bekend is het onderscheid, dat waar te nemen is tusschen Paulus' brieven en de evangeliën. Dit onderscheid wordt vaak gezien als een tegenstelling.

Het oordeel van Jezus over den mensch zou milder zijn, hoopvoller, optimistischer. In Paulus' oordeel over den mensch zou men den Joodschen Rabbi proeven. Bij hem alles donkerheid. Hij ziet alles in het zwart. Zoo zou Jezus niet doen.

Inderdaad lijkt ons het verschil, dat op te merken valt tusschen Paulus' brieven en de evangeliën meer de woordkeus te raken dan de zaken zelve. Uitdrukkingen, door Paulus gebezigd voor de beschrijving van mensch en wereld, vinden we in de evangeliën niet.

Te bedenken is, dat Jezus volksonderwijs gaf; Paulus schreef aan geloovigen. Paulus stond achter kruis en opstanding en zag de dingen in het licht dezer feiten. Jezus kon mensch en wereld nog niet in dat licht zetten. Ook deze verschillende plaatsen, die Jezus en Paulus in de geschiedenis innemen, verklaren het verschil in hun wijze van spreken over den toestand des menschen.

Toch merkt men, bij nauwkeurig lezen van de evangeliën, dat Paulus Jezus' leerling geweest is. Hij gaat niet boven den Meester. Hij zegt wat Jezus zeide. Hij zegt *hetzelfde*; hij zegt het echter *anders*.

Ook de Heiland oordeelde niet hoopvol over den mensch. Goed luisterende en door Zijn woorden en beelden heenkijkende, merken we, dat ook voor hem de mensch een volkomen verlorene was. Ook Hij zag den toestand van den mensch in als hopeloos. Elke verwachting van en voor den mensch was weg.

't Is Jezus' voortdurende strijd geweest voor déze waarheid: het oog Zijner volksgenooten te openen; daarvan het bewustzijn Zijner jongeren te doordringen. De zaligheid ligt — zegt Jezus — op eeuwigen afstand van den mensch; zalig te worden is voor hem onmogelijk.

Een belangrijk moment was het voor Hem, toen iemand uit de schare naar voren trad met de vraag: «Zijn er ook weinigen, die zalig worden?» Hier was doorbraak. Hier bleek ondermijnd te zijn de diep ingedrongen waan, dat Israël als zoodanig, dat Israël wijl het Israël was, zalig zou worden.

Jezus' antwoord is een versterking van dit doorbrekend besef. *Strijd* om in te gaan, want velen zullen eens zoeken in te gaan en niet kunnen.

Maar veel hooger rees Jezus' voldoening, toen een der apostelen vroeg: «Wie kan dan zalig worden?» Onmiddellijk versterkt de Heiland dit nieuwe inzicht met de woorden: *Bij de menschen is het onmogelijk*, maar niet bij God.

Hiermede legt Jezus het heil volledig in Gods hand, laat het geheel en alleen vrucht zijn van Gods genade.

Bekend is de gelijkenis van den onbarmhartigen dienstknecht. (Matth. 18). Van beteekenis is hierin de grootte van de schuld, die de Heer den «dienstknecht», eigenlijk Stadhouder, laat hebben: tienduizend talenten. De som is zóó hoog gesteld, dat ieder moet voelen: hier is geen afkomen aan. Slechts vergeving, kwijtschelding, kan uitkomst schenken. Afgezien van de barmhartigheid van den koning is de toestand buiten hope.

In de gelijkenis van den verloren zoon is een trek, die voor ons onderwerp van groot gewicht is. De zoon is weergekeerd. De Vader heeft hem ontvangen. De oudste moppert daarover. Nu laat de Heere Jezus den Vader dit oordeel uitspreken over den zoon, die teruggekeerd en terechtgekomen is: deze mijn zoon was *dood* en is *weder levend geworden.*

Van beteekenis is dit oordeel over den toestand van den eens verlorene, dat Jezus den Vader laat spreken, voor de vaststelling van Jezus' kijk op onzen toestand als zondaars. In Zijn oog zijn wij dood. Het «verloren zijn» is een dood zijn.

Is dat iets anders dan wat Paulus zegt in Efeze twee? Is het oordeel, dat Jezus in de gelijkenis indirect over onzen toestand velt, niet hetzelfde dat Paulus' brieven doortrekt en uitgangspunt is van Zijn heilsprediking?

In Paulus' oogen brandde geen ander licht, dan eens Christus verlichtte. L.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

Waar is de Scheidbrief.

»Alzoo zegt de Heere: Waar is de scheidbrief van ulieder moeder, waarmede Ik haar weggezonden heb? of wie is er van Mijne schuldeischers, aan wien Ik u verkocht heb? ziet, om uwe ongerechtigheden zijt gij verkocht, en om uwe overtredingen is uwe moeder weggezonden.« Jes. 50, 1.

Weenend en klagend zat Israël neer in zijn gevangenis. De rivieren van Babel waren de stille getuigen van de bittere tranen die geschreid werden, als ze dachten aan Zion. De harpen werden aan de wilgen gehangen, het lied verstomde, de zangers zwegen, hoe zouden zij een lied des Heeren zingen in een vreemd land. Neen, deze lippen konden niet meer zijn het voertuig voor een der liederen Zions, ze plooiden zich echter te gewilliger voor een zacht geprevelde, rauwe verwensching over de dochter van Babel.

En waarom dit alles? Waarom? Had niet de Heere God hun verlaten? Waren ze niet kennelijk verstooten en den ondergang prijsgegeven? Wat hielp het, dat daar al mooie woorden werden gesproken als: »Vrees niet, want Ik ben met u; zijt niet verbaasd, want Ik ben uw God; Ik sterk u, ook help Ik u, ook ondersteun Ik u met de rechterhand Mijner gerechtigheid«. Jes. 41, 10; En: »Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken, en de rookende vlaswiek zal Hij niet uitblusschen; met waarheid zal Hij het recht voortbrengen«. Jes. 42, 3. Wat heeft men onder zulke omstandigheden aan woorden als: »En tot den ouderdom toe zal Ik dezelfde zijn, ja tot de grijsheid toe zal Ik ulieden dragen; Ik heb het gedaan, en Ik zal u opnemen, en Ik zal dragen en redden.« (Jes. 46, 4).

Ja wat helpt dat alles als men daarbij toch verstooten en verlaten is en als een vogelvrij verklaarde in de wereld staat.

Verbleekten al deze prachtige woorden niet bij het helle licht der werkelijkheid? En wat had men aan die oude vergeelde documenten uit het verleden die thans toch geen gangbare waarde bleken te bezitten.

Was niet alles een ijdel woordenspel geweest, gedrenkt in bittere ironie. Wat was er b.v. overgebleven van de woorden van een Hoséa: »En Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid; ja Ik zal u Mij ondertrouwen in gerechtigheid en in gericht en in goedertierenheid en in barmhartigheden; En Ik zal u Mij ondertrouwen in geloof; en gij zult den Heere kennen« Hos. 2, 18, 19.

Wat was daar nu van overgebleven?

Niets toch zeker?

Had Hij, die deze woorden sprak, niet kennelijk den huwelijkseed gebroken en hen verworpen en verjaagd?

Hoe kon anders Zijn heilige tempel in puin nederliggen, en heidenen het heilig land der erve uitmerge-

len, terwijl zij, de verbondelingen, het zaad Abraham smachten in de gevangenis der heidensche honden, onbesnedenen ?

Neen, ook Jesaja kon gerust ophouden met z'n fleem, ze lieten zich nu eenmaal niet langer leur ook door hem niet.

Alsof ze niet zelf iedere dag zagen en aan den lij gevoelden, dat ze waren als de kinderen eener v stootene moeder.

Zoo ongeveer was de gedachtengang van het v 't welk Jesaja een boodschap van heil en hulp mo brengen.

Ze hadden zich totaal aan dezen verkeerden wa overgegeven, en waren dientengevolge geheel ont gankelijk voor woorden als: »Gij zijt een God zich verborgen houdt«, of »Zijn weg is in het heil dom«. (Het ontoegankelijke).

Ze staarden zich nu eenmaal blind op den sch van het oogenblik.

De profeet is echter met hun meening niet on kend. Hij gaat er dan ook op in en zegt: Maar gij dan terwille van uw moeder een verstooten v zijt, waar is dan de scheidbrief van ulieder moed Waar is dan het bewijsstuk dat ze naar den regel v Deut. 24, 1 werkelijk een weggezondene, een gevloe is ?

Neen, wanneer gij dan zulke echte realiteitsmensch zijt, ga dan niet geheel op in schijn en gevoel, ma lever het bewijsstuk uwer verwerping.

O zeker, de profeet wil heelemaal niet tegenspre dat hunne moeder eene weggezondene is. Doch zoo als met de scheidbrief, het bewijsstuk dat het v altijd uit is. Neen, »Om uwe overtredingen is u moeder weggezonden«.

Neen, er is geen scheidbrief uitgereikt. Het is n voor eeuwig, maar 't is slechts tijdelijk dat zij we gezonden zijn. De zaak is volstrekt niet hopelo Neen heusch, Hij breekt den huwelijkseed niet.

Wel hebben zij gehoereerd en geboeleerd en zi daarmede der verstooting waardig gemaakt. Maar to de hand der genade en der liefde laat niet los. Zo lang ze het bewijsstuk der verwerping niet kunn toonen, hebben ze geen recht in dezelve te geloov Het komt maar op het bewijzen aan.

Ook hier geldt: De mensch lijdt veelal 't meest
Van 't lijden dat hij vreest.

—o—

Er ligt in dit woord van Jesaja iets heel moois vo tobbende zielen. Er zijn van die tobbers die altijd we twijfelen aan de mogelijkheid hunner zaligheid. H ontbreekt hun aan vertrouwen om geloovig in te ga op de openbaring Zijner genade. Ze meten zoo gaar de mogelijkheid der zaligheid met de maat hunner b vinding of inzichten. En natuurlijk dan schieten ze tijd te kort.

Zijt ook gij misschien een derzulken? Redene ook gij, ik kan niet anders gevoelen dan mijn sch ding van God.

Het mag waar zijn, maar waarmede bewijst ge, d ge een verworpene, een ter hellevaart bestemde zij

Ja, de Heere laat zich met mij niet in, 't zijn lou tegenspoeden waarmede ik te kampen heb.

Maar eilieve, is er een kwaad in de stad dat

eere niet doet? Wie leidde Israël gevangen, God of ebukadnezar? Was het niet God die het deed door ebukadnezar?

Ja, maar ik ben zoo zondig.

't Mag zijn, ik geloof dat onmiddellijk. Meer nog, ik loof zelfs dat uw zonde u scheidde van God. Maar u uw zonde u ook van God gescheiden moeten uden? Zou ze dat moeten nu, nu het handschrift t tegen ons was, uit het midden is weggenomen aan het kruis genageld en dat terwijl het met bloed uitgewischt? Kol. 2, 14.

Zou de zonde dat moeten nu, nu Hij is een verening voor onze zonden; en niet alleen voor de ze, maar ook voor de zonde der geheele wereld? Joh. 2, 2).

Zou uw zonde dat moeten, daar waar Christus zijn orboorde Middelaarshanden naar u uitstrekt om u t het vaderhart Gods terug te voeren.

Neen, Goddank dat kan uw zonde niet meer. Chriss staat boven haar, heeft haar den angel des doods tnomen, heeft haar gebroken in haar kracht. Vanar, dat Hij kan vragen wat *wilt* gij dat *Ik* u doen l.

Daarom tob niet langer. Uw verwerping is niet geocumenteerd. Gij vindt de scheidbrief niet.

Wat u gescheiden houdt is uw twijfel, uw ongeloof, w wantrouwen en . . . . misschien ook uw verholen st tot de zonde.

Gij stelt misschien niet alleen uw gevoel boven de odsopenbaring, maar knoopt daar ook nog aan vast e eisch, dat Hij u zalig maakt *in* inplaats van *van* we zonden. Gij wilt wel zalig worden, maar dan ijven *bij* uwe zonden, althans bij een deel daarvan, w lievelingszonden. Ja, mijn waarde, zoo zal het niet aan. Christus wil u van uw zonde wegvoeren.

—o—

Het blijkt echter, dat er toch een scheiding zonder cheidbrief mogelijk is. In dat geval representeert de onde de scheidbrief. De zonde voert van God af. at toch is de ervaring der kinderen Gods. Als daar onde, onbeleden, of misschien zelfs onbestreden zonde het hart is, dan ontstaat stellig en zeker het gevoel at de gemeenschap met God gestoord is.

Die toestand mag niet bestendigd en anders zou de onde tenslotte toch als de opheffing van het geloof ot een scheidbrief worden.

Hoe dit te voorkomen ?

Door aan de wereld de scheidbrief te geven.

Misschien moet er om Jezus' wil een eind komen an een bestaande vriendschap, een vennootschap of ts van dien aard.

Het blijft de groote vraag, of ge om Jezus' wil met lles wilt breken.

Misschien doet ge in vele dingen nog zoo gaarne et de wereld mede.

Ge bemint misschien het uiterlijk van de wereld en enkt er niet aan, of althans niet voldoende aan, dat ns uiterlijk een stuk van ons innerlijk is, een geheel aarmee, ja zelfs de blootlegging van ons innerlijk is.

Kijk, zoo is het mogelijk dat alhoewel er geen cheidbrief is er toch tot op zekere hoogte een scheiding is.

Mijn broeder, mijn zuster, laat het niet alzoo zijn.

Reik nog heden aan de wereld de scheidbrief uit en kom en leef in de dichte gemeenschap van Hem die u mint met een eeuwige liefde.

H. v/d S.

GELIJK-RICHTERS

Hierover schrijft een broeder uit Zwitserland aan de losse-schakel-smid van „Der Wahrheitszeuge" een merkwaardig woord, dat ook ons te denken geeft. Hij schrijft: „Reeds eenige jaren lang ben ik werkzaam in een groote machinefabriek voor electrische toestellen. Tegenwoordig nemen wij interessante proeven met zoogenaamde gelijk-richters. Groote luchtledige glaskogels met eenige buisvormige uitsteeksels zijn hieraan verbonden met electrische geleidingsdraden.

Binnen in de glazen kogel ligt op de bodem een beetje kwikzilver. Alles dus heel eenvoudig. Wanneer nu de gewone electrische wisselstroom van buiten in de kogel wordt toegelaten, wordt het kwikzilver warm, het verdampt en nu gebeurt er iets eigenaardigs. De wisselstroom wordt veranderd in gelijkstroom, welke zonder meer door het toestel wordt afgegeven. Het geheele proces speelt zich geheel geruischloos af en maakt zich alleen bemerkbaar door wonderbaar schoon licht te geven en aangename warmte te verspreiden. Slechts één voorwaarde stelt de gelijk-richter bij het verstrekken van gelijkstroom: hij wil niet aangeraakt worden, hij is in de ware zin des woords „kuisch", elke aanraking bestraft hij met den dood. Wel is hij dus bereid, aan de menschheid te geven kracht, licht en warmte, maar in volle heiligheid (wanneer ik dat zeggen mag), elke overtreding bestraft hij onvoorwaardelijk".

—o—

Is dat geen treffend beeld van onze gemeenten? Moest niet elke gemeente zulk een gelijk-richter zijn, die de wisselstroom der wereld verandert in de gelijkstroom van den hemel? Hoeveel van hun zelf nemen de nieuw bekeerden toch mee in de gemeenten! Daar is behoefte aan verdampt kwikzilver (den Geest Gods) om een grondige verandering in gelijkstroom te voorschijn te roepen. Niet met groot geschreeuw, maar door een wonderbaar, het menschelijk verstand onverklaarbaar „lichten" zal het geschieden, door de warme adem der liefde. O, dat al onze gemeenten zulke „gelijk-richters" waren, opdat nog vele „wisselstroomen" der wereld veranderd kunnen worden in „gelijkstroomen des hemels!"

Wie wenscht dit niet eveneens ?

KLEINE ZONDEN.

Een houtwormpje is slechts een heel klein schepseltje vergeleken bij een boom. Maar wanneer de worm zich door de bast van den boom heeft heengevreten, zullen de bladeren van den boom het volgende jaar eerder afvallen dan van de andere boomen er om heen. En wanneer de worm tot in het hart des booms doordringt, sterft de sterke boom in twee of drie jaar geheel af.

—o—

Er wordt weinig acht geslagen op kleine zonden.

Die schijnen zoo weinig te beteekenen, maar zij dringen al dieper en dieper binnen in hart en leven, worden tot vaste gewoonten en bedorven gedachten en gevoelens en dooden tenslotte den geest en het geweten. Geeft daarom acht op de kleine vossen, die de wijngaard bederven.

N. P. G. B.

ZENDING.

Verblijdende bijzonderheden.

De Amerikaansche Baptisten hebben op hun tien zendingsvelden 26 hospitalen en 47 zendeling-artsen en meer dan 300 Am. en Diaconessen uit de inboorlingen. In het jaar 1925 werden over de 213000 kranken behandeld.

In Belgisch Congo hebben de Noordelijke Baptisten uit Amerika, onder een bevolking van 12 millioen zielen, 50 zendelingen met 860 medearbeiders uit de inboorlingen, 37 gemeenten met 14571 leden. Zij hebben 3 hospitalen en 8 apotheken.

Baptisten in Japan. Hier arbeiden hun zendelingen onder een bevolking van 58 millioen menschen. Deze arbeid werd in 1872 begonnen door de Amerikaansche Noordelijke Baptisten. Thans arbeiden er 56 zendelingen, die in 37 gemeenten 4438 leden verza-

VERVOLGVERHAAL.

Willems heeft gelijk.

Een ware geschiedenis, naverteld door G. B.

16

(Boer Haakse, tevens dorpsherbergier, was woedend omdat zijn dochter Sophie Baptist geworden was.

Ontwapend door de liefde zijner dochter sprak hij op zijn sterfbed: „Oude Willems heeft gelijk . . . . . . blijf deze weg bewandelen!" De oudste zoon, Hendrik, nam de herberg over. Sophie trouwde met een eenvoudige meubelmakersknecht en leidde een gelukkig huwelijksleven, dat gezegend werd door een zestal kinderen. Een verwijdering met Hendrik was het gevolg van een kleine twist op Sophie's bruiloft over Hendrik's kaartspel. Op uitnoodiging der moeder ging Sophie's echtgenoot, Johan, de familie een en andermaal bezoeken. Hendrik en Johan waren samen bij de begrafenis van oude Reller geweest in leven stamgast der herberg.

Johan ontmoette 's avonds ook „Schooi-Katrijn" die al haar bezittingen verdronk. 's Nachts konden beide mannen niet slapen en Johan wees op het verkeerde en zondige van het schenken van alcoholische dranken.

Hendrik wilde het echter nog niet inzien en maakte een einde aan het gesprek.

Den volgenden morgen scheen de zon in volle glans, de vogels jubelden, een heerlijke Zondagmorgen was aangebroken.

Ook Johan dankte zijn God voor het licht der genade, dat in zijn hart scheen.)

Met zonneschijn in de oogen, zooals alleen het kind van God dat hebben kan, verscheen Johan in de kamer, waar de familie zich juist om de tafel schaarde.

Maar hier ontmoette hij wolken, zwarte, sombere

melen mochten. 276 personen uit de bevolking z
zijn in dienst der zending.
Op de Philippijnen-eilanden arbeiden ook de Noo
delijke Baptisten, sedert 1900. Hun eerste zendelin
Eric Lund, was een Spanjaard en vertaalde den Bijb
in de Visayataal. Thans staan er 34 Am. zendeling
met 203 inlandsche evangelisten op het arbeidsve
In 117 gemeenten zijn 10903 leden verbonden. In h
jaar 1926 konden 1914 zielen gedoopt worden.
Birma (achter-Indië) is het oudste Baptistis
zendingsveld. Adoniram Judson was zijn onvergetelij
eerste zendeling. Hij begon in 1843 te Rangun, toe
maals een uiterst slordig dorp. Thans is het de hoo
stad, met 350.000 inwoners, een der mooiste sted
van het Oosten. Het aantal inwoners van Birma wor
op 8½ millioen geschat.
Onze zendelingen arbeiden onder 10 verschillen
rassen van menschen, n.l. onder de Birmanen, de Sgav
Carenen, de Pwo-Carenen, de Schees, de Caschine
de Chins, de Indiërs, de Talaïngs, de Anglo-Indië
en de Lahus. Er zijn tegenwoordig 1236 Baptiste
gemeenten in Birma, van welke 954 zelf hun beno
digde middelen bij elkaar brengen. Hun ledental
ongeveer 100272. Ze hebben hun eigen Universitei
4 Theologische Seminaries en 303 scholen voor g
woon onderwijs met 35700 leerlingen. In 1926 mochte

zij niet minder dan 5994 zielen door den doop in haar midden opnemen. *De gemeenten brachten 4½ millioen gulden op voor haren arbeid.*

De groote daden Gods op Nias. Eenigen tijd geleden kon men in gewone couranten de opmerking gedrukt zien: „Nias is een eiland, dat nog voor geen beschaving vatbaar schijnt te zijn". En inderdaad is Nias voor de zending een wonderland. Wij kunnen dus merken hoe weinig de wereldlijke pers ingelicht is! Naar waarheid is het zóó: 1925 had de zending op Nias 10 hoofdstations met 154 filialen, alsmede 164 ongeorganiseerde christelijke kringen met 65000 christenen, terwijl nog 23000 doop-onderricht ontvingen.

Het getal inwoners van Nias beloopt 15000—18000. Ongeveer de helft daarvan werd in christelijke gemeenten samengevoegd. In 119 volksscholen werden 8000 kinderen onderwezen. De 191 onderwijzers hebben een driejarige cursus doorgewerkt. 14 grondig voorbereide inboorlingen zijn tot Predikanten beordend.

In Zuid-Afrika zijn ook levensteekens. In de Zuid-Oosthoek van het „donkere werelddeel" vindt men nog 9 Baptisten gemeenten en gemeentjes met een gezamenlijk ledental van 1459, die midden in een Engelsche en Afrikaansche omgeving, zich in Europeeschen vorm ontwikkelen. Na den oorlog echter verwint de Engelsche taal steeds meer de overhand. Vijf Predikanten bedienen deze gemeenten en houden zooveel mogelijk contact met elkander. Twee hunner zijn van Duitsche afkomst, maar zijn uit Amerika hier gekomen. Zij spreken nog in de Duitsche taal. De andere broeders spreken gewoonlijk in het Engelsch. Verscheiden gemeenten breiden zich in de laatste jaren door bekeeringen en doop tamelijk wel uit.

Ook in East-Londen werd gedurende 't vorige jaar tweemaal den doop bediend, eens aan 3 en later aan 24 personen op belijdenis des geloofs.

Zoo, zoo zien wij 't Godsrijk komen;
't Komt steeds meerder elken dag!

(Der Wahrheitszeuge.) N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

De goede Herder.

Joh. 10 : 1—21.

Les voor Zondag 6 Mei 1928.

Een opmerking vooraf:
De verzen 7 8 en 9 laten we in de vertelling weg.

wolken, die op het gezicht van zijn zwager te zie
waren, die zijn vriendelijke morgengroet slechts me
een grommend: «Morgen!» beantwoordde. Het ge
sprek wilde niet vlotten.
De huisvader at haastig, greep zijn hoed en gin
naar buiten. Toen was het, alsof de ban gebroke
was en onder gezellige kout werd de maaltijd verde
voortgezet tot het einde.
Toen de kinderen het vertrek verlaten hadde
vraagde Hendrik's vrouw: «Zeg eens, hebt gij wa
met elkaar gehad?»
De gevraagde vertelde nu van het nachtelijk gesprek
«Ja, nu is het mij duidelijk genoeg», was haa
antwoord, «toen hebt gij een gevoelige plek bi
hem aangeraakt.
Ik geloof, dat hij reeds lang geen rust meer hee
bij de zaak, en wanneer hij geen herberg had, zo
hij zeker niet een openen.»
«Ja, maar wat zegt gij dan van de zaak?»
«Ik? Nu, dat wil ik wel zeggen.
Mijn geweten heeft reeds lang gesproken. Toe
heb ik dikwijls de Bijbel ter hand genomen om
daarin te lezen.
En spoedig bemerkte ik, dat ik zelf anders moes
worden. Dat heb ik ook ernstig geprobeerd, maa
altijd tevergeefs; ik bemerkte al heel gauw, dat ik
mij niet zoo maken kon, als God mij gaarne wild
hebben. Ik wanhoopte tenslotte ooit het doel te be-
reiken. Toen heb ik mij op zekeren dag God voo
de voeten geworpen en eenvoudig gezegd: «Heere
ik weet niets meer met mij zelf te beginnen, wees
Gij mij genadig!»
Ik nam steeds weer de Bijbel ter hand, en einde-
lijk ontving ik genade, toen ik Jezus als mijn eenigst
Heil en mijn Zaligmaker aannam en een zalige
vrede beslag legde op mijn hart. In mijn blijdschap

heb ik dat ook mijn man gezegd. Ik had gehoopt, dat hij nu ook doen zou als ik: maar hij zeide, dat was niets dan inbeelding, hij wilde blijven, wie hij was, want hij had nog nooit iemand iets ontnomen en was net zoo goed een christen als anderen. O Johan, bid toch veel voor hem!»

Johan gaf haar de hand en zeide: «Dat zullen wij beiden getrouw doen.» En dan nam hij zijn zakbijbel en las: «Indien er twee van u samenstemmen op de aarde, over eenige zaak, die zij zouden mogen begeeren, het zal hun geschieden van Mijnen Vader, die in de hemelen is . . . .»

Johan vond zijn zwager in den tuin tegen een boom geleund, donker voor zich uitkijken. «Een prachtige morgen is het toch, nietwaar?» zoo sprak hij hem aan. Maar geen antwoord volgde. Toen legde hij hem de hand op den schouder en vraagde: «Heb ik je misschien leed gedaan?» Weer geen antwoord.

«Hendrik, laat ons toch in vrede leven; wij hebben nog nooit iets met elkaar gehad en ik mag je graag lijden!»

«Gij zoudt mij wel graag willen doopen?»

Johan keek hem verwonderd aan. Dan stak hij zijn arm door die van den ander, trok hem mee naar een bank in den tuin en zeide: «Kom, wij willen hier een oogenblikje gaan zitten.» De ander liet het toe, en Johan zeide: «Nu moet gij mij eens vertellen, Hendrik, hoe komt gij toch op zulk een gedachte? Heb ik wel ooit een woord over den doop gezegd? Bovendien heb ik nog nooit een mensch gedoopt.

Hoe komt gij er toch bij?»

«Omdat je Baptist bent en alle menschen doopen wilt.

Maar dan heb je bij mij geen geluk. Ik ben gedoopt en laat mij niet nog eens weer doopen; ik ga niet veranderen van geloof!»

«Je doet precies, alsof bij ons de doop de hoofdzaak was.»

«Dat is het toch ook; daarom beginnen jullie er altijd direct over».

«Nu, dat verwijt is voor mij niet nieuw. Maar vergeet nu niet, dat ik nog nooit een woord over de doop tot je gezegd heb en dat ik er niet over begonnen ben, maar gij zijt begonnen. Wanneer gij trouwens geregeld naar de kerk zoudt willen gaan en dan even geregeld ook onze godsdienstoefeningen zoudt willen bezoeken, zoudt gij spoedig bemerken. dat men in de kerk veel meer over de doop spreekt dan bij de Baptisten en wel eenvoudig daarom, dat men hem in de kerk veel noodiger heeft en hij daar veel meer hoofdzaak is dan bij de Baptisten.»

«Ja, maar Christus heeft gezegd: «Laat de kinderkens tot Mij komen!»

«Zeker heeft Hij dat gezegd; wanneer Hij dat niet gezegd had, zou ik niet zoo graag onderwijzer in de Zondagsschool zijn. Maar denk nu eens aan, wanneer gij nog nooit eens wat van de doop hadt gehoord, ja, zelfs niet eens wist, dat er een doop bestond, zou dit vers je dan wel ooit op het idee van een doop hebben gebracht?»

«Dat wel niet.»

«Ziet gij, gij geeft daarmee toe, dat hier geen sprake is van de doop. Jezus zegt daarentegen: «Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden!» en tot Zijn discipelen zegt Hij: «Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve doopende en leerende hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb!»

(Wordt vervolgd.)

Dit gedeelte is te moeilijk voor kinderen en daardoor zwaar om te vertellen. 't Is duidelijk, dat Jezus hier door 't zelfde beeld nog iets bijzonders zeggen wil, n.l. iets over zijn geheel eenige positie in het Godsrijk. De vraag rijst: Wie zijn in v. 8 bedoeld? Dat kunnen toch de profeten niet zijn. Ze waren — de valschen buiten beschouwing gelaten — door God gezonden mannen. Ik zie *ook geen* kans, dit vers *zóó op de* Farizeën toe te passen, dat het werkelijk past. Heel goed zou het passen op den valschen Messias, Judas, de Galileër, de zoon van een rooverhoofdman en op allen, die zichzelf tot herder = vorst van het volk hebben gemaakt. — In v. 9 zijn ongetwijfeld weer de schapen bedoeld; wellicht daarenboven ook nog degenen, die later (als onder-herders) Jezus' herderstaak in zijn naam zouden uitoefenen (in de gemeenten). Het lijkt me echter te moeilijk, om met kinderen *over dit gedeelte te praten.*

— — — — — — — —

In het vorige hoofdstuk hebben we vernomen, dat de Joden Jezus slecht maken wilden. 9 : 24, 29. Ze praat ten over Hem als een, die 't volk verleidt, een gevaarlijk mensch. In hfst. 10 vernemen we, dat Jezus het tegendeel heeft aangetoond. Hij stelde de kenmerken van een goeden, echten herder tegenover die van den roover en ook van den huurling. Men moet bij 't vertellen telkens voor een goede toepassing op Jezus zorgen, maar daar toch niet te vlug mee aankomen; telkens eerst rustig en duidelijk, ja zoo aanschouwelijk mogelijk het stuk herdersleven vertellen en dan pas de toepassing.

We beginnen dus maar met een herinnering aan de bittere woorden, die door de Joden aangaande Jezus tot den blindgeboorne gesproken zijn, om dan de nieuwe les in te leiden met te vertellen, dat Jezus van deze booze gedachten heel goed op de hoogte was, en later in een rede duidelijk maakte, dat het tegendeel de waarheid was. Geen volksverleider was Hij maar iemand, die 't heil van het volk zocht. Dat deed Hij met een beeld uit het veehoudersbedrijf. Hij kende het landleven van nabij.

— — — — — — — —

Nu moet niemand aan Abraham en zijn groote kudden denken maar aan kleine boeren die meestal zelf hun schapen hoedden.

Die kudden bleven gewoonlijk in 't veld, in kooien; dat zijn geen stallen zooals wij die kennen; alleen maar door een muur omgeven niet overdekte ruimte. Een nauwe, lage deur gaf toegang. Een deurwachter bleef er bij; soms ook meerdere mannen.

De muur diende voor bescherming tegen wilde dieren en dieven, roovers. 't Gebeurde wel eens dat er een roover kwam. Vertel hoe die dan deed. Waarom kwam hij niet bij de deur? . . . . Wie zóó kwam was vast een roover. Zoo kwam de goede, werkelijke herder niet. Vertel ook, hoe die kwam.

Dat is 't eerste kenmerk van den echten herder. Dat past op Jezus. Hij kwam in 't openbaar, bracht geen geheime leer, predikte *in den tempel en in de synagogen* Joh. 18 : 19, 20. Niemand schrok. Hij kwam niet als over den muur en het volk was niet bang van Hem.

— — — — — — — —

Als dan de herder binnen stond, was er wat moois te zien, zijn aanwezigheid veroorzaakte natuurlijk geen onrust; hij was immers voor de wachter en voor de schapen een bekende. Maar meestal waren er schapen van verschil en de eigenaars in de kooi. Zoo'n geval moeten we ons voorstellen om Jezus verder te begrijpen. Hoe vond de herder zijn eigen schapen? Zij kenden zijn stem en de namen, die hij ze gaf. Natuurlijk kende hij die zelf ook. De herder begon die namen te roepen, en zie, 't eene schaap na 't andere stak 't hoofd op — en kwam, en ging door de poort. Waren al zijn schaapjes buiten dan ging de herder voorop, dáárheen, waar hij de beste weide hoopte te vinden.

Een vreemde — al was hij geen roover — zou dat niet *voor* elkaar *krijgen.* Waarom niet? v. 5.

Dit was dus het tweede kenmerk van den echten herder. Dat paste ook weer op Jezus. Zie v. 14 Natuurlijk kwamen niet allen als Hij riep, d. w. z. niet allen geloofden in Hem. De eenvoudigen, ootmoedigen kwamen wel en lieten zich gaarne leiden. 't Was *hun*, alsof ze bij name geroepen werden.

Zult gij ook komen, als de Herder, Jezus Chr., u roept?

— — — — — — — —

Maar Jezus kon nog meer noemen, waaraan men zien kon dat Hij een echte herder was en geen volksverleider, die zichzelf en zijn voordeel zocht. Zelfs met een gehuurde knecht kon Hij niet vergeleken worden.

De roover wilde wat vers 10 *zegt.*

De gehuurde knecht wilde loon. Hij kon zeer goed met de schapen vertrouwd raken, hun namen leeren, voor 't oog net een herder zijn; de eerste kenteekenen had hij wel. Maar 't herdersleven leverde ook gevaren op. Stel je voor, dat er eens een wolf kwam; v. 12, vertel dit.

Dat zou de echte herder niet doen. Hij zocht steeds *het goede voor de schapen.* En *hij* gaat er ook niet één, twee, drie vandoor. Denk aan David I Sam. 17 : 34 35. De goede herder deed zoo, v. 11.

Ook dit paste weer op Jezus. Zou Hij dan ook voor ons met de knots slaan? Neen nog heel wat anders. Hij legde zijn leven voor ons af; daarmee versloeg Hij den „moordenaar" satan.

— — — — — — — —

Het spreekt van zelf, dat Jezus vooral zijn schaapjes had onder de Joden. In 't begin tenminste. Maar zijn oog zag verder, v. 16.

Dat deed Hij niet in eigen persoon, maar door middel van zijn apostelen en evangelisten, predikers en zendelingen. Dat is heerlijk voor ons. O als Jezus je roept luister dan en volg Hem. Bid maar gedurig om een schaapje van zijn kudde te mogen worden.

De Joden twistten over Jezus. Sommigen zeiden in hun boosheid verschrikkelijke dingen v. 20. Maar anderen zeiden: „Dat kan niet waar zijn".

Neen, dat kon ook niet waar zijn. Wij weten het beter. Hij is een echte, goede Herder. Wij zullen gelukkig zijn in zijn kudde met heel zijn volk dat over de wereld verspreid woont.

K. R.

UIT DE GEMEENTEN.

SNEEK. Hoewel het nog niet zoo lang geleden is, dat wij iets van *ons lieten hooren, willen we toch langs dezen weg* u weer eens iets mededeelen. We hebben n.m. de vreugde mogen smaken, dat er een paar maal een doopsbediening *in de gemeente kon plaats hebben.*

Zondag 4 Mrt. was het een jonge broeder die, nadat hij op zijn eenvoudige belijdenis door de gemeente was aanvaard, door den doop *zijn intrede in de gemeente* deed.

Zondag 1 April waren het twee zusters, welke niet alleen tot hun eigen, maar ook tot ons aller blijdschap, door het *watergraf heen als gehoorzame kinderen Gods, in de gemeente* konden worden opgenomen.

Waren dit voor ons allen heerlijke oogenblikken, niet in het minst moet dit een paar ouders, ook gem.leden goed gedaan hebben, waar zij door deze gebeurtenissen mochten *zien, hoe hun zoon en dochter hier beleden, de wil des* Heeren te willen doen. Zien we nu nog eens op de andere

zuster, hoe ver zij eerst van de gemeente afstond, dan kan het *niet* anders, of *we moeten met haar getuigen*, de Heere is wonderlijk in Zijn werken.

Na de beide doopsbedieningen schaarden we ons als gem. met de *nieuwe* leden *om* de Avondmaalstafel, waarbij de nieuwelingen hartelijk welkom werden geheeten bij monde van een der broeders Ouderlingen.

Geve de Heere, dat *meerderen mogen volgen*, die de knie voor Hem leeren buigen, en dat we als gemeente maar steeds tot een voorbeeld mogen zijn voor dezulken — Hem ter eere *en ons tot blijdschap.*

Met hartelijke br. gr., de Secr. J. v. d. H.

De Heerlijkheid van Christus.

De brief aan de Kolossenzen.

Hoofdst. II : 16—19.

Heilige Vasthoudendheid.

Dat u niemand oordeele in spijs of in drank, of in het stuk des feestdags of der nieuwe maan of der Sabbatten 16

Neen, de geloovigen zijn niet meer een deel der wereld. Uit het oude levensverband zijn ze verlost en overgebracht in een geheel nieuwen staat des levens.

Er zijn voorschriften, zeer nuttig en heilzaam voor den mensch vóór en buiten Christus. Voor den christen hebben ze hun beteekenis verloren.

Men steekt geen man meer in kinderkleeren en plaatst iemand, die zelfstandig geworden is, niet meer onder een voogd.

Het zuiverst zal de wandel van hem wezen, die Christus kent als een volkomen Verlosser. Wie het verlossingswerk echter halveert vervalt altijd in de fout Joodsche of andere beneden-christelijke elementen in het christendom op te nemen.

Daartegen waarschuwen de verzen 16—19.

Uit hetgeen de Apostel 6—15 gezegd had, maakt hij hier de gevolgtrekking.

Heilige dingen of dagen kent de christen niet meer. Vragen ten aanzien van spijs en drank, het vieren van dagen worden door ons beoordeeld uit het oogpunt van nuttigheid.

De christelijke vrijheid kent hier geen andere beperking dan die der liefde.

De spijze noch de dag maken ons bij God aangenaam. *Niemand* oordeele u in deze zaken. Hiervoor bestaat geen vaste regel, geen bindend voorschrift.

Men moet ook niet naar zulke steunsels grijpen. Sommigen zoeken autoriteiten in geloofszaken. Ze willen leunen. Inplaats van daaraan toe te geven, kweeke men zelfstandigheid aan. God wil persoonlijkheden, geen cijfers. God wil ontwikkelde uitgegroeide menschen; geen verminkte gestalten.

Feestdagen — Nieuwe maan — Sabatten, dat zijn de *jaarlijks* teugkeerende groote feesten en de *maandelijks* en *wekelijks* weerkeerende feestdagen (vgl. Mark. 3 : 4). Hij noemt ze uitvoerig, omdat het verzwijgen van een dier groepen men een bindend-verklaring zou afleiden.

De Geest is: autoriteit van binnen.

Waar die gemist worden komen de omtuinende regels.

welke zijn een schaduw der toekomende dingen, maar het lichaam is van Christus : 17.

Schaduwen zijn godsdienstige feest- en vierdagen.

Schaduwen — daarmede is hun beteekenis en waarde zuiver afgeteekend.

Een schaduw is een teeken, een getuige.

Ze getuigt van een voorwerp. Waar dat afwezig is, is ook geen schaduw.

Ze getuigt van licht, want waar geen licht is, werpen de voorwerpen geen schaduw.

Van in het licht staande voorwerpen spreken die schaduwen dus.

De inzettingen, die Mozes gaf, zijn schaduwen. Daarachter waren realiteiten, die in deze inzettingen hun schaduwen in de geschiedenis voor zich uitwierpen.

Hoe hooger de zon rijst, hoe kleiner worden de schaduwen.

Zoo was het met het goddelijk heil. Hoe meer de dag van Christus naderde, hoe geestelijker, innerlijker de dienst van God werd. Nu aanbidden we den Vader in Geest en waarheid.

De Geest is de plaats; de waarheid de vorm van onzen godsdienst.

Maar het lichaam, het schaduw-werpend voorwerp is van Christus. Christus is niet heil-*afbeeldend*, maar heil-*brengend.*

Dat (dan) niemand u overheersche naar Zijn wil in nederigheid en dienst der engelen, intredende in hetgeen hij niet gezien heeft, tevergeefs opgeblazen zijnde door het verstand zijns vleesches : 18.

„Niemand doe u den zegeprijs missen”.

De zegeprijs — de Apostel staat het bekende beeld van den wedloop vaker voor den geest, dan hij het noemt.

De verleiders te Kolosse wijzen een anderen heilsweg aan. Wie naar hen luisterde, zou den zegeprijs missen, want slechts in de baan, door God verordend wenkt deze.

Door valsche nederigheid en engelenvereering raakten ze het „heilsspoor bijster. Tusschen zichzelf en den Heer schoven ze een reeks van engelen, wier gunst zij door vereering zochten te verwerven.

Schijn-geestelijkheid -- een verkeerd georienteerde nederigheid leidt op ongoddelijke paden.

Iemand, die *valsche* parelen draagt zal zich daarop meer verheffen, dan hij, die *echte* bezit.

Eigenwillige godsdienst en schijn-geestelijkheid komt uit het vleesch voort. Het vleesch bootst na, komt niet verder dan een *vorm en* maakt den mensch „opgeblazen”; een omtrek zonder inhoud.

De niet doordenkende meent dat de omvang naar den inhoud is. Op hem maakt zulke godsdienstigheid indruk en daarom waarschuwt de Apostel: op deze wijze doen ze u den zegeprijs missen, dat: is de volle verlossing op den dag van Christus' toekomst.

en het hoofd niet behoudende, uit hetwelk het geheele lichaam, door de samenvoegselen en samenbindingen voorzien en tezamen gevoegd zijnde, opwast met goddelijken wasdom : 19.

Alles, wat maar eenigszins de zaligheid raakt, raakt *ook den Zaligmaker.*

Wie een anderen heilsweg neemt, laat het Hoofd, laat Christus los die de Eenheid der Schepping, de Eenheid tusschen God en mensch en de Eenheid der gemeente is.

„Samenvoegselen en samenbindingen”, gewrichten en zenuwen doen het lichaam niet leven; houden het ook niet in stand. Christus is de levenskracht, die zich van hen als van geleidingen bedient.

Wie de gemeenschap met het Hoofd opgeeft, verbreekt zijn eenheid met de gemeente. En wie het Hoofd vasthoudt, laat de leden niet los.

Het gaat om het *lichaam.* L.

De Bijbel als levensgids der Jeugd*).

In onze Gemeente hadden wij j.l. Zondag een z.g. Gemeente-

*) Toespraak, gehouden op de Jeugddag te Muntendam

avond met de Jeugd. Zulk een avond laten wij gewoonlijk volgen op een Jeugdavond waarbij onze Gemeente uitgenoodigd wordt. In onze Gemeenteavond, waar ditmaal oude brs. en zrs. spraken over het jeugdwerk in vroeger dagen vertelde een oude zuster, dat men toen wel enkele vereenigingen had, maar geen eigenlijk „jeugdwerk", althans niet datgene wat men er tegenwoordig onder verstaat.

—o—

Jeugd! De belangstelling voor de jeugdigen van jaren is in onze dagen wel zeer groot. Wij leven in de eeuw van de Jeugd. De Jeugd is de hoop der toekomst. De menschheid heeft het ver gebracht, zoo roept men in onze dagen. Maar ook zijn er nog dingen, die ongewenscht zijn.

Gemaakte fouten moeten worden voorkomen. De schaduwzijden van het leven moeten worden opgeheven. Wij moeten tegemoet gaan een vrije, blijde wereld. Wat een of ander volk, wat een of andere politieke partij nu niet kan bereiken, verwacht men van het volk, van de partij van morgen, de Jeugd.

Daarom is veler hoop gevestigd op de Jeugd. Daarom verheugt zich de Jeugd in aller belangstelling. Daarom gaat de strijd om de Jeugd.

—o—

De strijd om de Jeugd! Ziet, hoe het zelfbewustzijn groeit van die jonge mannen en vrouwen, van die jongens en meisjes, die, nauwelijks de kinderschoenen ontgroeid, reeds worden ingewijd in de sociale, economische, politieke, religieuze problemen van onze tegenwoordige wereld. Maar het zijn sterke beenen, die de weelde kunnen dragen.

De vrijheid, die aan de Jeugd gegund wordt, slaat zoo spoedig over in bandeloosheid en in vele landen ziet men met ontzetting een verwilderde Jeugd opgroeien. De misdadigheid neemt toe, en vele symptomen (ziekteverschijnselen), doen het ergste voor de toekomst vreezen. In communistische kringen is het de Jeugd, schoolkinderen bijna nog, die in Rusland en China gruwelen van wreedheid bedrijft, en wij hebben allen wel eens iets gehoord van de „kinderplaag", de bandelooze Jeugd, die zonder bekende ouders stad en land afstroopt en uitplundert. Vele jeugdigen, ook buiten communistische kringen, worden door gewetenlooze leiders of eigenlijk verleiders in anti-christelijke sfeer opgevoed. O die leiders der Jeugd! Welk een verantwoordelijkheid dragen zij!

—o—

Vele landen kennen daarom ook de strijd om de school. Daar wordt het kind geschikt gemaakt voor de maatschappij. Hoe kunnen de onderwijzers het kind in goeden of ook in slechten zin beïnvloeden. Wanneer het kind op school bekwaam wordt gemaakt om door allerlei wetenschappen en kundigheden nog meer ontvankelijk te worden voor indrukken van buiten, komt de jeugdige ook in aanraking met allerlei letterkundige producten. In zeker tijdperk onzer jeugdjaren worden wij bijna allen overvallen door een ware leeswoede. Wanneer men geen paal of perk daaraan stelt, lezen we alles, groen en rijp, als het maar boeiend is.

Allerlei gedachten bestormen ons, allerlei droomen worden gedroomd, allerlei plannen gemaakt. Wij zijn in de „Sturm und Drang"-periode".

Wij wenschen iets te doen. Veel te doen. Wij gevoelen dat zich in ons krachten openbaren, die gebruikt kunnen worden. Maar wij weten niet waarvoor. Wij weten niet waartoe. Allerlei wijsgeerige vragen komen bij ons op. Waartoe zijn wij in de wereld? Vanwaar het leven? De mensch . . . . . vanwaar komt hij? Waarheen gaat hij? Waarom zooveel leed in de wereld? -- Wij zien uit naar een antwoord. Wij zoeken een leidsman. Een gids, die ons veilig leidt door 's levens labyrinth.

—o—

De Bijbel als levensgids der Jeugd. Dat is het onderwerp, dat mij is opgegeven. De Bijbel! Daar zie ik een spotlach komen op menig jeugdig aangezicht. De Bijbel, dat oeroude, onmoderne, langdradige boek der vromen, der stijve en zedepreekende menschen met lange gezichten! Dat is toch geen boek voor onze verlichte, moderne eeuw! En vooral niet geschikt als g i d s voor de Jeugd.

—o—

De Bijbel levensgids der Jeugd. Ja, alle kritiek ten spijt. Nog weinige jaren, dan zal onze Jeugd veranderd zijn in huisvaders en huismoeders . . . . . als zij het beleeft. En nog

een weinig tijds . . . . en een deel van hen zijn grijsaards geworden. Er is reeds lang een andere Jeugd.

Maar de Bijbel overleeft hen allen en blijft jong en frisch. Geen leger overleefde zooveel slagen, geen vesting weerde zooveel aanvallen af, geen rots werd ooit door zooveel stormen geteisterd als de Bijbel. Hij heeft de opkomst en de ondergang van de vier wereldrijken van Daniël overleefd.

Van Assyrië zijn nog slechts enkele beschadigde beeldwerken voor onze musea over. Perzië is, evenals het daardoor overwonnen Babylon, gewogen en te licht bevonden. Griekenland leidt nog maar een zwak bestaan in zijn historische vermaardheid, en het ijzeren Rome hield reeds lang op zich te beroemen. Maar het boek, dat dit alles heeft voorzegd, leeft nog steeds!

Naties, koningen, profeten, systemen, instellingen zijn weggezonken, maar de Bijbel neemt tegenwoordig nog het diepste denken der menschen in beslag, wordt met de grootste scherpzinnigheid onderzocht, wordt meer gelezen, gezift en besproken, meer overgegeven bemind èn heviger aangevallen, meer verdedigd en bestreden, ijveriger vertaald en rijkelijker aan de wereld gegeven, meer geëerd en veracht dan eenig ander boek, dat de wereld ooit heeft gezien. De Bijbel overleeft, zelf onveranderd, alle veranderingen. Hij beweegt alle gemoederen, en wordt toch zelf door niets bewogen. Hij ziet alle dingen in verval geraken, maar zelf is hij onvergankelijk; hij ziet tienduizenden boeken door den stroom van den tijd verslinden; maar hijzelf wordt voortgedragen, totdat de Engel zijn rechtervoet op de zee en zijn linker op de aarde zet en bij den Eeuwigen zweren zal, dat er voortaan geen tijd meer zijn zal!

(Wordt vervolgd).

MEDEDEELINGEN
Van den Uniepenningmeester.

Ontvangen gelden voor het Studiefonds.

Per Ds. v. d. Schors:

Gem. Utrecht	f 23.—
„ Hoorn	- 15.—
„ Amsterdam	- 30.—
„ Haarlem	- 30.—
„ Den Haag	- 22.50
„ Rotterdam	- —.—
	f 120.50

Per Ds. Barendregt:

Gem. Workum	- 15.—
„ Heeg	- 5.—
„ Harlingen	- 29.50
„ Stavoren	- 17.50
„ Sneek	- 25.—
„ Leeuwarden	- 25.—
Leeuwarder Jeugd	- 3.50
„ Haulerwijk	- 25.90
„ Bergumerheide	— f 146.40
Transporteeren	f 266.90

Per transport	f 266.90

Per Ds. Weenink & Enter:

Gem. Groningen	f 80.—
„ Stadskanaal	- 80.—
„ N. Weerdinge	- 40.—
„ Muntendam	- 25.—
„ Delfzijl	- 15.—
„ Emmer-E.Veen	- 15.—
„ 2e Exloërmond	- 15.—
„ Valthermond	- 10.—
„ Vriescheloo	- 10.—
„ Hoogezand	- 10.—
„ N. Pekela	- 19.46
„ Apeldoorn	- 4.22
„ Deventer	- 18.33
„ Hengelo	- 50.—
„ Heerlen	- 5.—
„ Foxhol	- —.—
„ Arnhem	— f 397.01
	f 663.91
af onkosten	f 13.10
Totaal	f 650.81

A. H. ZERBST, Rijnlaan 128bis, Utrecht. Giro 68108.

ATTENTIE S.V.P.

Velen voldeden reeds aan mijn verzoek en stortten 't abonnementsgeld op mijn postrek. Anderen echter nog niet.

Wie het nog wil doen, haaste zich. 20 dezer worden de kwitantie's verzonden aan hen, die nog niet betaalden.

De Adm.

Rectificatie.

In de advertentie van L. Lantinga van de vorige week stond Heilinglan 2, dit moet zijn Heilingland 2.

No. 2023 VRIJDAG 20 April 1928 47ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Berg en Boschweg 23, Apeldoorn.

LOFZANG.

Halleluja! Lof zij het Lam!
die onze zonden op zich nam.
Wiens bloed ons heeft geheiligd!
Die dood geweest is en Hij leeft.
Die 't volk, dat Hij ontzondigd heeft,
in eeuwigheid beveiligt!

Den Koning op des Vaders troon
den Eerstgeboren uit de doôn,
den Bloed- en Heilgetuige!
der Vorsten Vorst, der Heeren Heer,
zij heerschappij en dank en eer!
dat alle knie Hem buige!

Lof zij het Lam, Gods Metgezel,
uit Davids Zaad, d' Immanuel!
God in het vleesch verschenen!
In Hem, die wederkomen zal,
In Hem aanbidde 't gansch Heelal
Jehova, den Drieëenen!

Aanbidt den Vader in het Woord!
Aanbidt den Zoon, aan 't Kruis doorboord!
Aanbidt den Geest uit beiden!
Van Zijn gemeenschap, Zijn gena
Zijn liefde en trouw, Halleluja!
zal ons geen schepsel scheiden.

DA COSTA.

De aanbidding van Jezus.

Het Nieuwe Testament zegt ons met duidelijke woorden, dat Jezus in de Apostolische gemeenten is aangebeden. Dit feit is van buitengewone beteekenis.

Tot de rechtstreeksche aanbidding van een mensch is het elders in de geschiedenis niet gekomen.

Jezus is aangebeden, en deze aanbidding is opgekomen in het land, waar Jezus geleefd heeft. Niet elders. Men is begonnen Jezus te aanbidden onmiddellijk na Zijn heengaan van de aarde. Eigenlijk al iets eerder. Er zijn geen eeuwen verloopen na het leven van Jezus en de eerste maal, dat men zich aanbiddend voor Hem nederboog. Menschen, die met Hem hadden omgegaan, dag in dag uit, jaren aaneen, hebben voor Hem de knieën gebogen, en Hem aangebeden, goddelijke hulde toegebracht.

De beteekenis hiervan stijgt nog belangrijk daardoor, dat het *Joden* waren, die met de aanbidding van Jezus begonnen zijn. Joden, monotheïsten menschen dus, die een gruwel hadden van het veelgodendom en de schepselvereering, menschen, die leefden bij de woorden: »Hoor Israel, de Heere, onze Heere is een eenig Heere« en leefden in diepe gehoorzaamheid aan de wet, die zeide: Gij zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben!

Deze menschen zijn er toe gekomen Jezus van Nazareth, met Wien ze gegeten en gedronken hadden, te aanbidden en goddelijk te vereeren. Zij hebben Hem aangeroepen als hun Heere en Oudtestamentische uitspraken, op God betrekking hebbende, op Jezus toegepast. Een iegelijk, die den Naam des Heeren (Jehova's) zal aanroepen, zal zalig worden, zegt de Profeet en de Apostel brengt het zonder meer, zonder eenige beperking of terughouding, over op Jezus.

Waarin vinden we de verklaring van dit merkwaardige feit? Het is het kenmerkende van het Christendom. Christendom is daar, waar Jezus wordt aangebeden.

De aanbidding van Jezus begint met de opstanding. Waarom? Door Zijn opstanding is Hij krachtig, *bewezen* te zijn de Zoon van God. Jezus' opstanding is Jezus' rechtvaardiging. De Apostelen ontvingen door de opstanding huns Meesters het bewijs van de juistheid van hun geloof; de rechtvaardiging hunner belijdenis. In Zijn leven leerden zij Jezus kennen en belijden als Zoon van God in den geheel eenigen zin van het woord. Zoon van den *levenden* God, zegt Petrus; en »levende God« was een omschrijving van den Naam voor *Israels* God.

Op die belijdenis werd Jezus ter dood veroordeeld. Zij was (leek het) godslastering.

De opstanding rechtvaardigde Jezus echter; zij bewees, dat deze belijdenis niet godslastering, doch waarheid geweest was.

En daaruit heeft de schare van Jezus' jongeren on-

middellijk de eenig mogelijke gevolgtrekking gemaakt: Hij moet worden aangebeden.

Er is geen andere keus — eenmaal vaststaande dat Jezus beleed de Zoon te zijn van den eenigen God — Hij moet verworpen of aangebeden worden.

Waar door de opstanding Jezus' belijdenis gerechtvaardigd werd, is de aanbidding, de goddelijke vereering van Jezus, een eisch, die van Godswege tot ons komt.

»Opdat ze allen den Zoon eeren, gelijk ze den Vader eeren«. En: »wij zijn in den Waarachtige, doordat we zijn in Zijn Zoon Jezus Christus en die God in Wien wij zijn door in Jezus te zijn, is de *waarachtige* God en het eeuwige leven«. I Joh. V : 20.

L.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

RICHTING GEKOZEN

Opdat ik Hem kenne . . . . .
Fil. 3 : 10a.

Er zijn vele richtingen in den levenswandel der menschen; dit behoeft zeker geen nader bewijs. Wij denken nu meer uitsluitend aan die op godsdienstig gebied. Wanneer men van tijd tot tijd zijn aandacht eens daarbij bepaalt, dan verbaast men zich, zien de verschillende richtingen en de door elkaar kruisende wegen, waarin christenen en zoogenaamde christenen zich bewegen en binnen welk een aantal verschillende kerken zij zich afzonderen. Op dat terrein zijn de richtingen ontzettend vele. Niet alleen onderscheiden zich Roomsch Katholieken en Protestanten en blijven in hunne richtingen wijd uit elkander, maar op Protestantsch gebied zelf — en vooral daar — vertoonen zich bijna ontelbare richtingen, waarin men zich steeds verder verwijdert van hen, met wie men voorheen samenwandelde en werkte. De reden daarvan kunnen gewichtig en waardig zijn, of ook van weinig beteekenis, ja zelfs kunnen zij onedel en misdadig zijn.

Wat het verschil van kerkelijke richting betreft komt het veel voor, dat personen alleen in een bepaalde richting gaan krachtens geboorte en opvoeding. Zij houden er geen eigen overtuiging op na, loopen eenvoudig aan de leiband van anderen. Hoe het dan in hun kerk toegaat en welke beginselen daar gevolgd worden, daarover maken zij zich gansch niet druk. Zij hebben geen overtuiging. Daarentegen treft men ook ernstige menschen aan, die met overtuiging ijveren voor de kerk, bij welke zij aangesloten zijn of althans in opgevoed zijn; hetzij dan krachtens piëteit, of traditie, of historie. Als dezulken geloovigen zijn, dan zeggen wij hun: »Een ieder zij in eigen gemoed ten volle verzekerd«.

Meer ingrijpend zijn de l e e r - r i c h t i n g e n in den boezem van verschillende kerken. Deze voeren niet zelden tot verbittering en nijdigheid en onedelen strijd. De strijd wordt dan vaak niet gevoerd over Schriftbeschouwing, maar over de traditioneele leer-voorschriften der kerk, in casu in ons land de Hervormde, de Gereformeerde en Luthersche kerk. Het gaat hoofd-

zakelijk over al of niet zich stiptelijk houden aan leer en ordinantiën der kerk. Een degelijk onderz of die leer en die ordinantiën der kerk wel werke in allen deele met de leering der Heilige Schrift eenigbaar zijn, vindt althans bij streng kerkelijke m schen, weinig plaats. De overeenstemming meent m moet er zijn; de kerk kan niet dwalen, en als e eenige twijfel rijst, redeneert men toch wel zoo dat men toch meent overeenstemming met de Sc gevonden te hebben. Denk o.a. maar aan de doop- en de Verbondsleer.

In de Hervormde of zoogenaamde volkskerk, toonen zich bijzonder drie hoofdrichtingen in de stellige of dogmatische stroomingen: de Ethischen, reformeerden en Confessioneelen. (De vrijzinnige modernen nemen een geheel afwijkend standpun sluiten zich als het ware buiten het Christendom, de zij den Christus, die de H. Schrift ons leert ken uitschakelen, en hun moraal-philosophie in de pl van Hem verheerlijken).

Er worden onder de Gereformeerde kerkgroepen onderscheidene richtingen en persoonlijke opvattin aangetroffen, de een vaak al vromer dan de ander.

Zoo zijn onder de vrije kringen, vergaderingen gemeenten ook zeer vele variaties.

Intusschen is er voor ieder geloovige een rich of levensrichting noodig. Men moet toch op iets a sturen. Een richting, die men inslaat bepaalt het ei van den tocht. Als men naar 't Noorden gaat, k men niet in 't Zuiden. Daarom is het van zoo gr gewicht zich te verzekeren, dat de richting, die volgt — hetzij op leerstellig gebied of hetzij op practi terrein — een goede, Gode welbehagelijke is. Het ei draagt den last, zegt een dagelijksch spreekwoord. wordt reeds vaak in dit leven ondervonden, en zal zonder bij ons eeuwig einde openbaar worden. zeker te zijn van dat eeuwig einde hebben wij te le op de richting van ons leven en streven.

Wij plaatsten hier boven een woord van den gro Apostel Paulus. Deze Apostel had een wonderlijk leden. Veel had hij op godsdienstig gebied los moe laten en verlaten »om Christus te gewinnen«. Hij, echte orthodoxe Jood en vurig ijveraar voor de vo vaderlijke inzettingen en voor de Farizeesche leer, dat alles prijs gegeven om een veel grooter, geeste bezit voor zijn vrede des harten en zijn zaligheid d achtig te worden. Nu had hij een geheel nieuwe ri ting ingeslagen en een hooger doelwit zich voor steld; daar strekte hij zich naar uit met veel z toewijding en inspanning, evenals een wedlooper de loopbaan bij Olympische spelen.

»Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner standing«, dat was het ideaal, daar ging het om, daar alleen. Daar voerde zijn levensrichting heen, en wist hij, dat het einde heerlijk zou zijn. Dit zag ook in Christus zelf verwezenlijkt, Wiens overwinn en heerlijkheid ook de zijne waren en eeuwig zou zijn. Hij kende en verstond wel de woorden, door d Meester nagelaten: »Dit is het eeuwige leven, dat U kennen, den eenigen, waarachtigen God, en Je Christus, Dien Gij gezonden hebt«. In den Christ zag hij God en in Diens werk Gods werk, dat a heil had uitgewerkt en verder in hem uitwerken zo en wat hem tot eeuwige zaligheid noodig was. Daa

n zich meer en meer bewust te worden, dat was n diepste begeerte en dat beheerschte zijn gansche vensrichting, en dat gaf hem ook, door den Heiligen eest, de juiste denkbeelden en leering, om onder Joden Heidenen een zaligend Evangelie te verkondigen.

Waarde lezer van deze regelen, onderzoek uwe ge- ofs- en levensrichting. In welke kerk, gemeente of ing gij uw gemeensch ap meent te moeten vinden — ef acht op uwe richting. Waarheen komt gij er door, at zult ge bereiken. Gij hebt Christus noodig en de acht zijner opstanding. Alles, wat daar buiten ligt, buiten Christus zijn oorsprong heeft, heeft niet de inste waarde voor u en uwe zaligheid; en staat uwen rede, blijdschap en leven in den weg.

Christus wil zijn alles en in allen.

N. v. B.

ZENDING.

Goede tijding uit Rusland.

Een in Moskou arbeidende broeder schrijft van daar »Der Missionsfreund«: Onlangs is hier door de aptisten-Vereeniging (kerk of gemeente mag 't niet eten, Vert.) een Bijbelschool opgericht. Drie der leer- ngen, Letten, schreven mij een brief, waaruit ik het olgende weergeef:

»De Heere heeft de gebeden zijner kinderen in usland verhoord, gebeden, die in de laatste jaren dag n nacht opstegen tot den troon der genade. Thans ebben wij onze eigen Bijbelschool (ter opleiding van vangelisten etc.) met 50 leerlingen. Onze harten zijn oor God en voor Zijn werk ontvlamd. Onze begeerte s zielen voor Hem te winnen. Uitgenomen eenige uitschers, Estlanders, Polen en wij drie Letten, zijn e andere leerlingen allen Russen. De Russische arbeid aat een groote toekomst tegemoet. Wonderbare heils- eiten hebben wij aanschouwd, ja, de groote geestelijke eweging in ons land trekt de opmerkzaamheid van alle belangstellenden in het evangelisatiewerk tot zich. De Heere zal zijn werk verder opvoeren.

In die verwachting zijn wij nog versterkt, sedert wij eenige jonge broeders aangetroffen hebben, die toege- rust met kracht uit den hooge, het Evangelie wenschen te verspreiden. Bidt dus voor dien grooten arbeid! Onze hartelijke groeten zenden wij u, ook van de leeraren en leerlingen der Rigaer Bibelschule.«

Dat is inderdaad een goede tijding. Laat ons voor de inzamelaars van den oogst in de naaste toekomst bidden en gelooven, dat er voor Rusland weer betere dagen zullen aanbreken.

»Niet door kracht of geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden, zegt de Heere der heirscharen«.

—o—

Een ander ooggetuige vermeldde voor eenigen tijd het volgende: Niet lang geleden voerde de Heere mij op wonderbare wijze uit Sovjet-Rusland weg. 't Zij mij vergund kortelijk iets over de tegenwoordige ver- houdingen mee te deelen. Dikwijls is de zucht geslaakt: De toestand is hopeloos. Nochtans breekt het Evangelie zich baan, steeds verder. Als een machtige stroom stort het zich uit en vloeit door gevangenissen en door de donkerste en zwaarste omstandigheden heen. Dit brengt de leiders des volks vaak in verlegenheid.

Bijvoorbeeld een van de Moskouer stadsregeering, de Tscheka, maakte deze rekening op: Rusland had in 1914 200000 aanhangers der Baptisten en Evangelische Christenen, sedert 1925 kan hun getal op ongeveer 5 millioen gesteld worden. Hun Predikanten wordt het volgende ten laste gelegd: »Gij wilt u van de Regeering losscheuren. Met de Staatskerk hebben wij afgerekend, en zij verteert thans zichzelve. Maar gij, dweepzuchtigen, schijnt niet eens den dood te schuwen. Jullie invloed op de massa des volks is wel zoo, dat we een vrije volkskeuze niet kunnen toestaan. Bij stemming zoudt gij in de meerderheid zijn, en dan zou er met ons afgerekend worden. Gijlieden zijt onze ergste vijanden. En dat niet alleen hier, maar in de geheele wereld. Met uwe lectuur en met uwe prediking dringt gij overal in. Met jullie moeten en zullen wij radikale opruiming houden!«

In Rusland bekomt men in 't algemeen den indruk van in een door en door anti-christelijken tijd te leven. God, Vader, Zoon en Heilige Geest worden op de gruwelijkste wijze gelasterd. Een eerlijk burger wordt door angst getroffen, wanneer hij de lastering van al wat heilig is in couranten en tijdschriften, in karikaturen en afbeeldingen onder de oogen neemt.

Herhaaldelijk had ik gelegenheid, om met regeeringsbeambten en hoogstaande Communisten over godsdienstvragen te spreken. In de meeste gevallen wonden zij zich zoo op, dat zij van woede nauwelijks meer een woord konden uitbrengen. Eens had ik het met 3 personen, zij kwamen juist van een zitting uit Moskou. Met woedende gebaren schreeuwden zij mij toe: »Wij zijn Anti-Christen. Wij zullen met de Jezusvereerders afrekenen. Wanneer er een duivel is, willen wij 't met hem houden en ons aan zijne zijde stellen. Hij heeft zeker zich tegen God en hemel in revolutie over gesteld, en zoo willen wij met satan de zege behalen.«

Arm Rusland met uw millioenen inwoners!

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Bij den maaltijd in het huis van een overste der Farizeën.

Luc. 14 : 1—24.

Les voor Zondag 13 Mei 1928.

De les bestaat uit 4 deelen, die alle goed overdacht moeten worden. Het laatste houde men echter ook bij het vertellen der eerste deelen wel in 't oog. Wie zal deel krijgen aan de zegeningen van het Godsrijk? De Farizeën dachten: «Wij! Want wij zijn zeer gestipt in het onderhouden van Gods wet". Maar terwijl zij Jezus „waarnamen", nam Jezus hen waar en merkte hun hoogmoed op. En nadat Hij daarop gewezen had, vermaande Hij meteen over hun z.g.n. gulheid jegens anderen, die echter niet voortkwam uit het verlangen om anderen gelukkig te maken, maar uit zuivere zelfzucht. Na deze eerste gesprekken was de opmerking van een der gasten in v. 15 een mooie gelegenheid voor Jezus

om aan te toonen, dat men aan de zegeningen van het Godsrijk niet deel krijgt door verdienste; verder dat zij die voor zich zelf leven er ook geen deel aan zullen hebben, maar alleen zij, die wel weten, dat zij er niet om 't een of ander voor in aanmerking komen, maar die de vriendelijke uitnoodiging — uiting van des Konings groote begeerte om gelukkig te maken — gaarne en dankbaar aannemen.

Bij v. 15 bedenke men, dat de Joden zich het Godsrijk heel zinlijk voorstelden. En de Heiland zelf heeft zich daarbij aangepast door te spreken van „aanzitten met Abraham, Izaäk en Jakob". Men moet daaruit niet afleiden, dat Jezus de gedachten der Joden daarmee voor juist verklaart. Ik zou veel liever zeggen: Jezus heeft het niet noodig geoordeeld, daarover nauwkeurige mededeelingen te doen. Wij leven dus maar in goed geloof verder. — Als het er op aankwam om over het deelkrijgen aan deze dingen te spreken, dan maakte de Heiland gebruik van de onder zijn volk levende gedachten.

De gast, wiens opmerking wij in v. 15*b* hebben, heeft stellig willen zeggen, misschien wel met een bijzonder „er" van vroomheid: „Of men voor al die maaltijden genoodigd wordt, geeft minder; de hoofdzaak is maar, dat je eens deel zult hebben aan den maaltijd in Gods Koninkrijk".

De les is gemakkelijk in te deelen. 1—6; 7—11;

VERVOLGVERHAAL.

Willems heeft gelijk

Een ware geschiedenis, naverteld door G. B

17

(Boer Haakse, tevens dorpsherbergier, was woedend omdat zijn dochter Sophie Baptist geworden was. Ontwapend door de liefde zijner dochter sprak hij op zijn sterfbed: „Oude Willems heeft gelijk . . . . . . blijf deze weg bewandelen!" De oudste zoon, Hendrik, nam de herberg over. Sophie trouwde met een eenvoudige meubelmakersknecht, Johan, en leidde met hem een gezegend huwelijksleven. Op bezoek bij Hendrik, was deze met Johan op de begrafenis van oude Reller geweest, een stamgast van de herberg en 's avonds had Johan „Schooi-Katrijn" ontmoet, die al haar bezittingen verdronk. In een nachtelijk gesprek wees Johan op het verkeerde en zondige van het schenken van alcoholische dranken, maar Hendrik wilde dat niet inzien. Een lieflijke Zondag brak aan, maar Hendrik was nog kwaad en toen Johan een gesprek met hem trachtte aan te knoopen, vroeg hij ineens of Johan misschien hoopte hem spoedig te doopen. Johan wees op de kerken, waar de doop hoofdzaak is maar bij de Baptisten niet. Hendrik haalde het woord aan: „Laat de kinderkens tot Mij komen!" Waarop Johan antwoordde met het: „Die gelooft zal hebben en gedoopt zal zijn . . . . ").

»Ja, maar laatst hoorde ik van een dominé, die verklaarde, dat dit vers niet goed vertaald is; het moest zijn: »Gaat dan henen, onderwijst al de volken, nadat gij hen gedoopt hebt!«

»Nu, dat is merkwaardig; ik hoorde laatst een, die uit het Grieksch bewees, dat onze vertaling de eigenlijke beteekenis goed weergeeft. Wie heeft nu gelijk?"

12—14; 15—24. Duidelijke voorstelling van de deel
der les is van groot belang bij het vertellen. Ied
tracht voor zich zelf de hoofdgedachte van elk de
te formuleeren; schrijf het voor u zelf op. Zelf werk
is 't allervruchtbaarste. En daar deze les geen ernsti
moeilijkheden heeft, vind ik ze voor zulk een pogi
zeer geschikt. Ik geef er daarom slechts enkele o
merkingen over.

Inleiding: „Vandaag hebben we een heel belan
rijke geschiedenis. Een voornaam man, overste . . .
had Jezus genoodigd. Niet uit hoogachting maar o
met zijn mede-Farizeën een gelegenheid te hebben o
eens goed op te letten op 't geen Hij sprak en dee
Doch ondertusschen lette Jezus ook op hen, en spr
zeer ernstig met hen. Vooral het deel krijgen aan
zegeningen van het Godsrijk.

Zij beschouwden den Sabbat blijkbaar als een o
gelegden last. Die zijn er meer. God gaf hem als e
gunst. Zoo bezie men ook den Zondag.

Bedenk en zeg ook, dat vers 7 voor sommige me
schen wel omgekeerd mag worden. Sommigen late
graag hun nederigheid zien door achteraan te zitte
wat soms de gezelligheid eener samenkomst zeer schaad

V. 14 kan krachteloos gemaakt worden. Als me
iets voor armen doet om loon en niet om hen gelukki

»Dat weet ik niet!«

»Ik ook niet. Wij weten het dus beide niet, omd
wij geen Grieksch kennen.

Maar dat is ook niet noodig. Mijn gezond ve
stand zegt mij, dat Christus Zijn discipelen niet na
zuigelingen gezonden heeft om het Evangelie te ve
kondigen, en bovendien zijn de »Handelingen de
Apostelen« misschien wel de beste uitlegging va
genoemd woord.

Want daar ziet men, hoe de discipelen de Heilan
hebben verstaan en op dat gebied staan zij bij m
toch hooger dan de geleerden van tegenwoordig

»Ja, maar staat er ook niet ergens geschreven va
de doop van een geheel huis?«

»O zeker, voor zooveel ik weet, zijn er vijf „ge
heele huizen" gedoopt«.

»Nu, daar waren dan toch ook kinderen bij?«

»Zoo, weet je dat wel zeker? Ik wil trouwens we
toegeven, dat er kinderen bij waren, maar dan kin
deren, die het woord konden aannemen en verstaa
maar in geen geval zuigelingen«.

»Hoe wilt gij dat bewijzen?«

»Uit de Heilige Schrift! Zoek maar op de doop va
Cornelius in Handelingen 10. Direct in vers 2 word
van zijn huis gesproken: »Godzalig en vreezend
God met geheel zijn huis«.

In vers 24 wordt dan gezegd: »En Cornelius ver
wachtte hen, samengeroepen hebbende die van zij
maagschap en bijzonderste vrienden«. In vs. 33 zeg
hij: »Wij zijn dan allen nu hier tegenwoordig voo
God, om te hooren . . . . In vers 36 zegt Petrus to
deze vergadering: »Dit is het woord, dat Hij gezon
den heeft . . . .« In vers 42: »Hij heeft ons gebo
den, den volke te prediken, en te betuigen«. In vers
44 staat: »De Heilige Geest viel op allen, die he

te maken, vrees ik, dat zoo iemand zijn loon weg heeft. Zie Joh. 4 : 34, en laat het u gelukkig maken als gij aan anderen kunt doen of geven, wat God hen zou willen geven.

De verontschuldigingen, v. 18—20, kunnen niet ernstig opgenomen worden. Het waren slechts voorwendsels om van de uitnoodiging af te komen. Velen maken zich van de uitnoodiging van Jezus af, velen, die a.h w. eerst genoodigd zijn, die bij het Evangelie zijn opgegroeid. Zij geven zich over aan andere dingen. Dit is een ernstige waarschuwing: Kinderen der Zondagsschool, als Jezus u noodigt, komt en volgt Hem na.

K. R.

N.B. Ik verzoek vriendelijk aan alle besturen der Zondagsscholen, die roosters ontvangen hebben, zooveel keer $6^1/_2$ cent op mijn postrekening, 109502, te storten, als het aantal der door hen ontvangen roosters.

K. R.

Bond van Baptisten Gemeenten in de Veenkoloniën.

Ook dit jaar vergaderde de Bond op den 2en Paaschdag in de ruime kerk te Stadskanaal. De warme lentezon trok een bijzonder groote schare belangstellenden. De kerk bleek dan ook spoedig te klein om de schare toegestroomden te kunnen bevatten. Door wel 500 bezoekers was deze vergadering bezocht. Wel een bewijs er voor, dat deze dag burgerrecht heeft verkregen bij de Veenkoloniale Baptisten. Br. J. Bosma, ouderling der Gem. Muntendam, leidde den bidstond die om 10 uur begon. Uit 1 Joh. 3 werden de eerste drie verzen gelezen. Een ernstig en opbouwend woord werd ter inleiding gesproken. Velen voelden zich na dit kernachtig inleidend woord gedrongen om God om een gezegenden dag te bidden. 't Was een gewijd oogenblik. Hierna sprak de Voorzitter, Ds. Hekhuis, een doeltreffend en bemoedigend welkomstwoord. Het kerkelijk zangkoor „Looft den Heer" van Muntendam, dir. de heer M. Mosterd van Groningen, deed zich op zeer verdienstelijke wijze hooren.

Ds. Weenink hield een interessant referaat over „Ons Uiterlijk". Ons uiterlijk, begon spreker, moet ons innerlijk vertolken. Baptisten zijn Christenen die niet om den Sinaï geschaard zijn, maar op Golgotha en des Olijfbergstabernakelen. Zij hebben God op hun wegen ontmoet niet als Jehova die onder bliksemen en donder Zijn wet oplegt, maar als Vader, die Vader is. Zij weten, dat zij Zijne kinderen zijn en als zoodanig willen zij zich gedragen. Blijdschap en eerbied, waaraan zij bijzondere liefde voor de waarheid paren, is hun kenmerkend persoonlijk bezit. Dit bezit brengen zij in hun uiterlijk. Dat wil zeggen in hun kleeding. Baptisten zijn geen bewonderaars van de paalheiligen der 5e eeuw, die boven het „gewoel der

woord hoorden«. Al deze uitdrukkingen: »godzalig zijn, hooren, weten«, kunnen toch niet op zuigelingen worden toegepast. En zoo is het met al deze verzen; men moet alleen opmerkzaam lezen«.

»Dat mag wel wezen; maar ik ga niet van mijn geloof af«.

»Heb ik dan ooit geprobeerd je van je geloof af te brengen? Ik denk echter, dat je ten opzichte van je geloof een vergissing begaat. Jij denkt, dat er verschillende soorten van geloof bestaat, een Roomsch Katholiek, een Hervormd, Gereformeerd, Luthersch, Baptist geloof en vele andere geloovèn«.

»Is dat dan niet zoo?«

In geen geval! Lees de Bijbel maar, dan zul je gauw bemerken, dat die maar één geloof kent, dat is het geloof, dat God werkt, het hart vervult, levend en krachtig is, zoodat men dit geloof zelfs zien kan in de handel en wandel der geloovigen; ja dat ons hier reeds en straks eeuwig zalig maakt. Het is maar niet een onzeker iets, maar een macht, die overwinnend in ons leven openbaar wordt.

Maar vertel mij eens, hoe zijt gij tot dat geloof gekomen, waar gij niet af wilt?«

»Nu, mijn ouders waren Luthersch, en toen ben ik natuurlijk ook Luthersch gedoopt en opgevoed«.

»Kunt gij daarvoor?«

»Hoe bedoel je dat?«

Hoe ik dat bedoel? Nu, wanneer je in de Roomsch Katholieke kerk waart geboren, wat zoudt gij dán zijn?«

»Roomsch Katholiek«

»Maar wanneer gij nu als Israëliet geboren waart?«

»Ja, dan zou ik nu een Jood zijn«.

»Merk je dan niet, dat je alleen Luthersch bent, omdat je nu eenmaal van zulke ouders geboren bent? Je hebt je „geloof" om dit woord maar eens even te gebruiken, niet zelf uitgezocht, je bent ook niet uit eigen overtuiging Luthersch geworden, je „aanneming" ten spijt.

Je hebt het goed uitgedrukt, je bent Luthersch opgevoed. Nu leeft bij velen het beginsel: „Ik ga niet van mijn geloof af", en verwisselen een kerkgenootschap voor het geloof. Maar bovendien, wanneer men deze stelregel huldigt, dat men niet van zijn geloof mag afgaan, dan is het ook onrechtmatig, Luthersch te zijn«.

»Zoo . . . . waarom?«

»Omdat Luther van zijn geloof af ging!

Hij was zelf van geboorte niet Luthersch.

En dan is het ook verkeerd, om hem te volgen. Neem dat nu niet op als een smaad voor Luther. Gode zij dank, dat Hij hem ons gegeven heeft! Maar wat geeft dat alles!

In de eerste plaats is toch de hoodzaak:

Hebt gij vergeving uwer zonden, vrede met God en de zekerheid des eeuwigen levens?«

»Kan men dat dan weten?«

»Zeker! Johannes zegt: „Wie in den Zoon gelooft, heeft het eeuwige leven!"

Paulus weet reeds hier op aarde, dat hij de kroon des levens dragen zal. Daarom zegt hij terecht: „Zijn wij kinderen, zoo zijn wij ook erfgenamen!" Hij spreekt vol vertrouwen van de toekomstige heerlijkheid.

Zonder deze zekerheid is het leven een kwelling en het sterven nog veel meer.

Heden nog kunt gij zekerheid krijgen.

Nu nog kunt gij vrede vinden«.

(Wordt vervolgd)

wereld" wilden zijn en daarom op hooge zuilen verblijf hielden. Zij zijn ook geen discipelen van Fox, den grondlegger der kwakersche beweging, die geen kleedingszorgen wilde hebben en daarom een lederen pak kocht in de hoop dat tot zijn dood toe te kunnen dragen. Evenmin voelen zij iets voor de Amsterdamsche naaktloopers uit den tijd der Doopersche woelingen. Zij willen in hun kleeding niets anders dan hun blijdschap en eerbied uitbeelden.

Behalve aan de kleeding schenken Baptisten aandacht aan het lichaam. Zij zijn van gevoelen dat een blijde reine ziel in een volkomen lichaam behoort te wonen. Daarom zijn Baptisten voorstanders van die oefeningen, die van het lichaam een tempel maken die den geest der wedergeboorte waardig is. Eindelijk nog merkte spreker op, dat Baptisten hun beschouwingen moeten uitdrukken in hun godsdienstoefeningen. Daar dient de eerbiedige blijheid te heerschen, hetgeen heel iets anders is dan de weerzinwekkende wanorde, die men wel eens in sommige kringen aantreft. Met onverdeelde aandacht werd naar den referent geluisterd. Aan de bespreking merkte men, dat het gehoor dankbaar was voor de behandeling van dit actueele onderwerp.

Na de koffiepauze liet „Looft den Heer" van Muntendam zich andermaal hooren. De goed gezongen liederen boeide de aanwezigen. Enkele van de vele vragen, die bij het bondscomité waren ingekomen werden verklaard door ds. N. v. Beek, Ds. Weenink en Ds. Bouritius. De anderen moesten tijdshalve onbehandeld blijven. Hierna leidde Ds. de Haan de bijbelbespreking over 1 Kor. 15 : 12--20. 't Was een leerzame en gezegende bespreking. Door deze bespreking over de opstanding werd het geloof in den opgestanen Christus en onze eigene opstanding daaruit voortvloeiende, gesterkt.

Het liefdemaal was weer hoogtepunt van geestelijke vrijheid en blijheid, waar weer zoo echt de eenheid en het geluk dat er in den verrezen Paaschvorst ligt tot uitdrukking kwam. Ouden en jongen gaven met groote blijdschap getuigenis van de levende hope die in hen is. De Gemeente Stadskanaal zorgde in de koffiepauze weer voor een uitstekende bediening. Het zangkoor „Looft den Heer" gaf na het liefdemaal nog enkele nummers ten beste die evenals de vorige, komende uit het hart, ons in het hart werden gezongen. Ds. Hekhuis dankte aan het slot de Gem. Stadskanaal voor de vriendelijke ontvangst der bonds-Gemeenten en voor haar uitstekende verzorging. Verder werd dank gebracht aan directeur Mosterd en het zangkoor voor de prachtige ten gehoore gebrachte liederen en allen die aan het welslagen van den bondsdag hadden medegewerkt. Hoewel wij genegen zijn, ging spreker voort, om met Petrus op den berg der verheerlijking uit te roepen: „Laat ons hier tabernakelen maken", maar wij in deze wereld niet zijn om tabernakelen te maken en op de taborshoogten te wonen, maar om ons werkende en biddende voor te bereiden voor de eeuwige tabernakelen in den hemel, zoo zegt de Heere tot ons, gelijk Hij eens tegen Mozes zeide: „Zeg den kinderen Israels dat zij voorttrekken!" We willen vereend voorttrekken, als trekossen die in 't gelijke juk loopen, voorttrekken in het juk van Hem die gezegd heeft, „Mijn juk is zacht". Van de discipelen op den berg lezen we: „En zij zagen niemand dan Jezus alleen". Zoo laat ook ons in den strijd des geloofs niets anders zien dan Jezus alleen.

Jezus alleen in het strijdperk des levens, Jezus alleen in het uur des doods, in het uur des oordeels, Jezus alleen tot in alle eeuwigheid.

Ds. Hekhuis deelt vervolgens nog mede dat de aanstaande Pinksterbondsdag zal gehouden worden te Vriescheloo. 't Is voor de eerste maal dat Vriescheloo de bondsgemeenten zal en kan ontvangen in haar nieuwe kerkgebouw.

De Voorzitter spoorde tot het bezoeken van deze vergadering flink aan. Laat ons een zijn, zegt hij, in daad en woord.

Ds. N. van Beek wordt verzocht om met dankzegging te willen eindigen.

Na het zingen van Gezang 189 : 4: Nooit kan 't geloof te veel verwachten enz., gingen de aanwezigen met dankbare en voldane harten huiswaarts. H.

UIT DE GEMEENTEN.

MUNTENDAM. Zondag 8 April (1sten Paaschdag) was voor onze gem. een dag van dubbele blijdschap,

1e. omdat we mochten gedenken, dat onze Heiland, als de Levensvorst uit het graf is verrezen;

2e. omdat we 2 brs. en 4 zrs. in ons midden hadden, die belijdenis voor de gem. hadden afgelegd, en op dezen dag, door den Doop, in de gem werden opgenomen. Ons kerkgebouw was meer dan vol. Met alle aandacht werd naar onzen Voorg. geluisterd, die naar aanleiding van Hand 8 : 26 t.m. 40 de beteekenis van den Doop zeer duidelijk verklaarde.

Daarna werd de H. Doop aan de brs. en zrs. voltrokken. Na den dienst werd het H. Avondmaal gevierd; en sprak br. Bosma den nieuwen leden een hartelijk welkom toe. We gingen huiswaarts, na den Heer voor al het goede te hebben gedankt. Hij geve, dat op deze eerstelingen in 1928 nog velen mogen volgen. Met broedergr.,

Veendam. de Secr. A. F.

HOORN. Het is de gemeente Hoorn een behoefte ook eens iets van zich te laten hooren. Door Gods goedheid kunnen wij melden, dat de gemeente staande is gebleven, ook in den veelbewogen tijd, die gepasseerd is door het vertrek van haar Voorganger. De gemeente Sneek was bereid haar Voorganger eenmaal per maand af te staan, en nog vele Zondagen mochten we door andere brs. Voorgangers gediend worden. Den 27 Februari mochten de Jongelieden-, Jongedochters- en Mandoline-vereeniging hun Jaarfeest vieren onder leiding van Ds. Visser van Emmer-Erfscheidenveen, hetwelk een zeer gezegende en gezellige avond was. Nu is er ook een Meisjesvereeniging opgericht met aanvankelijk 18 leden, 't welk een moeilijk, maar naar we hopen en bidden toch gezegend werk zal wezen. De gemeente Hoorn heeft combinatie gezocht en gevonden met de gemeente Workum teneinde samen een Voorganger te kunnen beroepen. Geve de Heer onze God, dat die pogingen gezegend mogen worden om hier, op dit groote arbeidsveld, nog velen ten zegen te zijn. Den 1sten Paaschdag mocht de gemeente door de radio, die opgesteld was in ons lokaal, de preek beluisteren van Ds. Jeronimus te Den Haag welke zeer duidelijk woordelijk kon gevolgd worden. Wij hopen dat zoo'n uitzending nog eens spoedig weer moge plaats vinden ten zegen voor alle menschen van ver en nabij. Zoo gaat de gemeente voorwaarts in vol vertrouwen in Jezus' nabijheid. En waar Jezus is, daar zegent Hij.

Met broedergroet, de Secr. W. SPANGER.

's-GRAVENHAGE. Door Gods goedheid zoover geleid, mocht de Jongelingsvereeniging „Timotheüs" alhier, 30 Maart l.l., haar 4-jarig bestaan feestelijk herdenken. Nadat de Voorzitter zijn welkomstwoord had beëindigd, sprak Ds. Jeronimus een feestrede uit, naar aanleiding van Jesaja 40 : 30 „De jongelingen zullen gewisselijk vallen". Spreker stelde hiertegenover de „Eeuwige Jeugd", welke allen kenmerkt, die Jezus als hun Verlosser kennen. De afgevaardigden der Gemeente en der Knapenvereeniging brachten hun gelukwenschen over. Met voordrachten, opstellen, samenspraken en muziek werd het feest voortgezet. Ds. Jeronimus sloot de feestelijke vergadering met dank aan God.

Vele warme belangstelling is ons getoond van de leden der Gemeente, alsook van vele anderen.

Onze bede is dat „Timotheüs" ten zegen zal zijn voor hare leden en in hare omgeving. de R., Secretaris.

INGEZONDEN.

GEDRUKTE PREEKEN.

M. de R.!

Naar aanleiding van het ingezonden stukje in De Christen van 23 Maart, deel ik u mede, dat ook de Gemeente eventueel van preeken, geschreven door onze Voorgs. gebruik zou maken.

Men moet echter eerst de kosten berekenen vóór men den toren gaat bouwen. Komen er niet veel abonnees, dan zouden die preeken duur worden.

De preeken door de Gereformeerden uitgegeven kosten 8 gulden per jaargang.

Het is soms moeilijk voor ons om preeken te vinden, want wij hebben — nu al heel lang — jaar in jaar uit preeklezen. Wij hebben een paar bundels van Spurgeons preeken maar die kunnen we toch niet telkens weer lezen, zoodat we ons soms wel eens tot de preeken van andere kerken begeven.

Hoe goed zou 't dus zijn als wij eigen werk hadden.

In afwachting

namens de Gemeente van gedoopte christenen te Heeg,

P. VAN NETTEN.

RADIO-UITZENDING.

Ondergeteekenden verzoeken beleefd opname van onderstaand schrijven. Bij voorbaat onzen dank.

Radio-preek.

Door vrienden waren we in de gelegenheid de radiopreek van Ds. Jeronimus te beluisteren.

Een lichte ontroering doorvoer ons op den Paaschmorgen, toen ons door den aether werd toegeroepen: „De Heer is waarlijk opgestaan". Met een dankbaar hart hebben we aangehoord de Paaschboodschap, welke Ds. Jeronimus ons bracht.

Ongetwijfeld zullen de broeders en zusters, welke in plaatsen wonen waar geen gemeente is, en in de gelegenheid waren te luisteren, hetzelfde ervaren hebben, en zullen ook zij, evenals wij, rijk gezegend zijn geworden.

Laat ons hopen dat vele gemeenten het initiatief van Den Haag mogen overnemen, om ook eens een dienst uit te zenden. Het is tevens zoo'n kostelijk middel om de menschen, welke misschien wel eens over Baptisten hebben hooren spreken, of misschien wel eens door brochures „ingelicht" zijn, te overtuigen omtrent den wil Gods, waardoor ze tevens de Baptisten ongetwijfeld beter zullen leeren kennen.

Maar de kosten? zal men misschien vragen.

Wanneer de verstrooide Baptisten en andere belangstellenden de hand eens in de beurs steken, dan worden de kosten toch wel gedekt.

H. J. SCHIPPERS
E. J. SCHIPPERS—VIS.

Zutphen, 11 April 1928.

MEDEDEELINGEN

HAULERWIJK.

De Gemeente Haulerwijk, verlangend uitziend naar een Voorganger, heeft den Heer C. Brandt te Hamburg als zoodanig beroepen. De Secr. L. J.

„VOORZORG"

De Comm. voor Statuten-herziening verzond aan alle aangesloten gemeenten haar rapport; te behandelen op de e.k. jaarvergadering die, D.V., 3 Juli te N. Pekela gehouden zal worden.

Voorstellen voor de jaarvergadering worden tijdig ingewacht.

Men doet de penningm. br. S. Houkes een groot genoegen, indien men vóór 31 Mei de verschuldigde contributie betaalt, opdat hij zijn boeken behoorlijk zal kunnen afsluiten.

De Secretaris C. J. LOUW.

Schev., Kanaalweg 5.

Van den Uniepenningmeester.

De volgende Gemeenten worden *dringend* verzocht de verschuldigde contributie *ten spoedigste* op te zenden.

Arnhem	f 5.60	Hoogezand	f 19.80
Delfzijl	- 17.40	Leeuwarden	- 13.—
Deventer	- 16.80	Muntendam	- 31.60
Em.-Erfsch.veen	- 33.—	N. Weerdinge	- 51.40
Foxhol	- 27.20	Sneek	- 20.60
's-Gravenhage	- 36.20	Valthermond	- 3.60
Haulerwijk	- 13.40	Workum	- 11.80
Heerlen	- 7.60		

Van den Zendingspenningmeester.

Ontvangen voor de Congo: de Wed. A. Drent Hengelo f 10.—; Gem. Stadskanaal f 150.—.

Voor de Zending: Gem. Deventer f 40.—; Gem. Utrecht f 32.55.

Zoo er nog Gemeenten of Brs en Zrs zijn, die nog zendingsgelden hebben te sturen, verzoek ik vriendelijk dit spoedig te doen, aangezien over een 12 dagen de boeken worden afgesloten.

A. H. ZERBST, Rijnlaan 128bis, Utrecht. Giro 68108.

CORRESPONDENTIE

Verslag Jeugddag Hengelo was voor dit Nr. te laat. E.-R.

K. K. te D. Wordt bij gelegenheid geplaatst. Dank voor toezending. E.-R.

De Bijbel als levensgids der Jeugd*).

(Vervolg).

Deze Bijbel wordt U aangeprezen o Jeugd, als een Gids des levens. De grootste mannen prijzen de Bijbel als hun gids ten leven. Gij kent immers allen de geschiedenis van Sir Walter Scott, die op zijn sterfbed vroeg: „Breng mij het boek". „Welk boek?" vroeg Lockhart, zijn schoonzoon. „HET Boek, de Bijbel", zei Sir Walter, „er is maar één Boek". Ja, waarlijk, dit Boek is het Woord van God. Andere boeken, zelfs de beste, stellen ons teleur, maar dit Boek nooit. Andere boeken komen en gaan, maar dit blijft eeuwig. Andere boeken spreken òf tot het verstand, òf tot het geweten, òf tot het hart, maar dit boek spreekt tot die alle. Andere boeken zijn voor bepaalde tijden en omstandigheden, maar dit Boek is voor alle tijden en omstandigheden. Andere boeken zijn voor bepaalde volken en eeuwen, maar dit Boek is voor **allen** en kent geen tijd.

*) Toespraak, gehouden op de Jeugddag te Muntendam

—o—

Het zou geen te groote moeite zijn tal van voorbeelden aan te halen uit de Meesterwerken van Augustinus en Milton en Shakespeare en Goethe en Bacon en Pascal en Scott en Carlyle en Ruskin en Browning en Arnold en Tennyson en Gladstone, dat deze grooten den Bijbel hebben liefgehad en vereerd. De invloed van de taal en de stijl des Bijbels was het, die hunne werken zoo beroemd maakten. Zijn er in de niet-christelijke literatuur werken die vergeleken kunnen worden bij de Ciritar Dei, de Divina Comedia, de Summa Theologica, de Imitatio Christi, het Verloren Paradijs, de Christen-reize?

—o—

De zuiverste toetssteen voor de letterkunde is de tijd, en dien toetssteen hebben wij in het feit, dat, waar boeken uit ver-vervlogen tijden heden ten dage bijna nergens meer gelezen worden dan aan onze gymnasia en hoogescholen, en dat, waar boeken van later tijd, welk een schitterende ontvangst zij ook bij hun verschijnen genoten, nu reeds bijna vergeten zijn, de Bijbel in onzen tijd vertaald en verspreid en gelezen wordt niet door één volk, maar door alle volkeren, hij heeft den tand des tijds doorstaan.

—o—

Ook de groote mannen der kunst, en wie van onze jeugdigen wil later niet tot de groote mannen gaan behooren, hebben de Bijbel gebruikt als gids en leiddraad, althans de besten onder hen. Wij behoeven slechts de namen te noemen van Giotto, en Rembrandt, en Tintoretto, en Botticelli, en Fra Angelico, en Rafaël en Michaël Angelo, die meer te danken hadden aan hun onderwerpen, dan hun onderwerpen aan hen. Toen een Dante en Milton naar onderwerpen zochten, waarin zij hun genie en gedachten den vrijen teugel konden laten, wendden zij zich tot den *Bijbel* en *ontvingen dáár* beide ingeving en bezieling voor de Divina Comedia en Paradise Lost. Keeren wij ons naar de Toonkunst, dan zien wij, dat alle groote meesters op dit gebied hun meesterwerken gronden op dit hoogste standpunt. Händel's Messias, Hayden's Schepping, en Mendelsohn's Elia, om nog niet eens te spreken van Spohr, Sullivan, Bach, Mackenzie, Elgar en anderen, die zoo algemeen en voortdurend bemind worden, omdat zij den diepsten grond van ons leven raken.

—o—

Ook vele groote mannen der Beeldhouwkunst en Architectuur zijn groot geworden door den invloed die het Boek der Boeken op hen had. Het rijk der gedachten, van het gevoel, van de daad, zijn alle in beslag genomen en zijn verheven en veredeld door den Bijbel.

Op welsprekende wijze heeft Farrar zich uitgesproken doo[r] deze woorden: „De Bijbel is een literatuur, die door gee[n] eeuw of natie kan worden geëvenaard of overtroffen, al zo[u] elke bibliotheek in de geheele wereld zijn blijven bestaan, e[n] de beste woorden van iederen leeraar zijn neergeschreven. Welke problemen laten de boeken des Bijbels onopgelost? Welke diepten hebben zij niet gepeild? Welke hoogte nie[t] bereikt? Voor welk zielelijden hadden zij geen troost? Wel[k] geweten bleef onbestraft? Welk hart ongeroerd? Hoe dwaa[s] is het een boek te beschimpen, dat door alle eeuwen hee[n] door duizenden groote mannen naarmate hunner grootheid is geëerbiedigd; een boek, voor hetwelk eeuw in, eeuw ui[t] strijders hebben gestreden, wijsgeeren hebben gewerkt, e[n] martelaren hebben gebloed!"

—o—

Hoe jammerlijk daarentegen zijn die groote mannen, di[e] het zonder den Bijbel wilden probeeren, mislukt. Verschillend[e] voorbeelden, daaronder zeer bekende, zou ik kunnen noeme[n] ter illustratie. Maar ik wil slechts één *ontroerend* voorbeel[d] noemen. In Duitschland, in ons Seminarie, kreeg ik eens de raad van een leeraar: „Wanneer gij enkele goede uren wi[lt] hebben in uw vacantie, lees dan eens het werk van Brach[-] vogel, „Friedemann Bach". Die raad volgde ik op. Aan d[e] hand van historische gegevens schildert ons de schrijver he[t] leven van den beroemden toonkunstenaar Sebastiaan Bac[h.] Deze gevoelde zich geheel dienstknecht Gods en weigerd[e] beslist lichte muziek te spelen, daar hij met zijn kunst Go[d] wilde verheerlijken. Zijn zoon Friedemann had nog groote[r] talent dan vader Sebastiaan. Als toonkunstenaar was de zoo[n] een reusachtig genie. Maar helaas meende hij groote dinge[n] tot stand te kunnen brengen zonder God en Zijn Woord. Maa[r] hij mislukt. Hij componeert groote dingen, maar de mensche[n] worden vervuld met afkeer, als zij het hooren. Hij zelf ve[r-] brandt zijn werk. Hij komt bij een zigeunertroep terecht e[n] trouwt een zigeunermeisje. Eindelijk, na een in-smartelij[k] leven, sterft hij, verzoend met God, in lompen, nadat hij voo[r] 't laatst nog een stuk gecomponeerd had, waarin hij zijn stri[jd] en ondergang doet uitkomen. „Wie God verlaat heeft sma[rt] op smart te vreezen".

—o—

Daarom, laat de Bijbel u een levensgids zijn, o Jeugd. D[e] Bijbel openbaart u den Levensvorst Jezus Christus. En He[m] te kennen voor hart en leven als Verlosser en Zaligmaker [is] onbeschrijflijk heerlijk. Laat u leiden tot Hem.

N. P. G. B.

No. 2024 VRIJDAG 27 April 1928 47ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen

Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Berg en Boschweg 23, Apeldoorn.

MIJN LAMPJE.

[S]til, als een lamp in het heiligdom,
[S]traalt in mijn ziel het geluk alom;
['t] Flikkert niet schel en het laait niet als vuur;
['t] Schijnt er zoo stille, maar 't schijnt op den duur.

[K]ennen ook andren den vurigen gloed
[D]ie hen den hemel bestorremen doet, —
['k] zit maar stil bij den scheemrenden schijn,
[D]ie mij mijn lampje zoo dierbaar doet zijn.

[O] ja, ook ik weet, ik weet heel gewis
[D]at er en wat er de duisternis is!
['k] Weet wat het is, die stikdonkere nacht
[W]aar men zoo eenzaam, verlaten in smacht!

[M]aar nooit zóó dik kan de duisternis zijn,
[D]at zij mij uitbluscht den lampeschijn,
[D]oor alle nachtzwarte donkerte heen
[B]oort het zijn stralen, mijn lampeke kleen.

['k] Zie ze niet altijd, maar 'k weet dat ze er zijn;
['k] Weet dat ik nimmer bevreesd heb te zijn:
['t] Lampje dat brandt met nooit tanenden gloed;
['k] Weet het, ik wéét het, — en dat geeft mij moed.

NELLIE VAN KOL.

WEDERGEBOORTE.

De beteekenis van het werk, dat het N. Testament [a]an Jezus toekent, is evenredig aan de hoogheid, die [h]et aan Zijn Persoon toeschrijft.

Het verwacht van Hem, dien het als den Zoon van [d]en levenden God belijdt, een vernieuwing van heel [d]e schepping. Reeds in de Evangeliën spreekt de Heer [v]an een wedergeboorte der schepping. (Matth. 19 : 28). [E]n Johannes hoort de Verheerlijkte Meester zeggen: »Ziet, Ik maak alle dingen nieuw«. Maar ook afgezien [v]an deze directe uitspraken, wordt door heel het N. Testament een wereldvernieuwing verwacht als de vol[-] tooiing van Christus' werk. Paulus hoort de schepping zuchten als in barensnood zijnde, en Petrus zegt: wij verwachten nieuwe hemelen en een nieuwe aarde. Met deze verwachting wordt vastgehouden aan de eenheid en samenhang van al het geschapene.

De verandering, die Jezus Christus in den mensch tot stand brengt, is volkomen. De verschillende uitdrukkingen, waarmede deze beschreven wordt, bedoelen duidelijk het omvattende, het volstrekte van de verandering, die Christus in den mensch bewerkt, scherp te laten uitkomen.

Bij Johannes wordt gesproken van een »van boven« geboren worden, een hooger levensprincipe ontvangen. (Joh. 3). In de brieven van dezen Apostel wordt dat nader beschreven als een *uit God* geboren zijn. Petrus spreekt ook van een andermaal geboren zijn, uit onvergankelijk zaad, door het levende en duurzame Woord Gods. Ook Paulus heeft de uitdrukking »wedergeboorte«: door des Heiligen Geestes bad van wedergeboorte en vernieuwing heeft God ons gered (Tit. 3 : 5). Hij zegt: zoo iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel, het oude is voorbij gegaan; iets nieuws is ontstaan. Paulus vindt deze doorbraak van een hoogere werkelijkheid in zich zelf: Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij. Daarom zegt hij ook dat, terwijl de uitwendige mensch verdorven wordt, de inwendige een dagelijksch voortschrijdende vernieuwing ondergaat.

Het »hoe« der wedergeboorte onttrekt zich aan onze waarneming evenals het »wanneer«. Wel worden ons de voorwaarden genoemd waarop de geboorte-herhaling intreedt. Ze komt tot stand door Woord en Geest. Het door God gesproken woord heeft de levenskiem in zich. (Gen. 1) en de Geest is de atmosfeer, die dien kiem doet uitspruiten.

De vernieuwing, die Christus bij den mensch tot stand brengt, raakt dus het brongebied van diens leven. Het is een *zijns*-verandering; een genezing van den levenswortel.

Nu is het *zijn* niet slechts rijker, omvattender dan het *bewust*zijn, maar gaat — uit den aard der zaak — ook aan het bewustzijn vooraf. Zijn en bewustzijn

vallen, zoomin wat den tijd als den inhoud betreft, samen.

We zeggen hiermede niet, dat de wedergeboorte buiten het bewuste leven omgaat, maar dat de wedergeboorte een feit kan zijn geworden, voor dat de wedergeborene het zich *bewust* is. 't Is echter niet mogelijk, dat iemand wedergeboren kan zijn, zonder het zich bewust te *worden.*

De wijzen, waarop een mensch zich bewust wordt wat God aan hem deed en voor hem werd, zijn echter zeer verschillend. Hierbij spreken verleden, omstandigheden en karakter van den enkeling een belangrijk woord mee.

Hoofdzaak is, dat duidelijk zij, dat Christus' werk, heel den mensch omvat.

L.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

Niet verhoord en toch gezegend.

»En opdat ik mij door de uitnemendheid der openbaringen niet zou verheffen, zoo is mij gegeven een scherpe doorn in het vleesch, namelijk een engel des Satans, dat hij mij met vuisten slaan zou, opdat ik mij niet zou verheffen.

Hierover heb ik den Heere driemaal gebeden, opdat hij van mij zou wijken.

En Hij heeft tot mij gezegd: Mijne genade is u genoeg; want Mijne kracht wordt in zwakheid volbracht. Zoo zal ik dan veel liever roemen in mijne zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone.«

2 Cor. 12 : 7—9.

In dit hoofdstuk, 2 Cor. 12, staat in bovenstaande verzen een ongehoord woord.

Ons blijkt hieruit, dat Paulus eens een hartstochtelijke wensch, een vurig gebed in zijn leven heeft gehad. Hij werd gekweld door een huiveringwekkend lijden, dat Paulus niet beter vergelijken kan als met een engel van Satan, die hem pijnigt en met vuisten slaat.

Het is begrijpelijk, dat Paulus graag van deze verschrikkelijke plaag verlost wil worden.

Maar het gebed wordt niet verhoord, zijn vurige wensch wordt niet vervuld. Wat nu? Wat zal Paulus nu beginnen? Nu gebeurt het onbegrijpelijke, Paulus besluit nu te gaan roemen in zijn zwakheid. Hij wordt sterk in zijn geloof door het onverhoord gebed.

Wonderlijke gevolgtrekkingen houdt Paulus er op na. Het gewone denken wordt er door omgekeerd. Boven deze gebedsstrijd schrijven wij het woord: Niet verhoord en toch gezegend.

—o—

Bij ons zijn er soms wenschen en begeerten, die wij eigenlijk niet goed in het gebed voor God durven neerleggen.

Wij weten er misschien allen wel iets van en behoeven er hier niet op in te gaan.

Maar bij Paulus was het toch werkelijk iets anders. Waarom was hij geroepen op den weg naar Damascus? Moest hij niet die geweldige taak, hem op de schouders gelegd, kunnen vervullen? In den nacht z verschijnen de afgezanten der volkeren om te ko en te helpen met het Evangelie.

Maar Paulus is lamgelegd door zijn kwaal. klacht zou berechtigd zijn: »Waarom is mij meer gedragen dan anderen, wanneer ik het niet uitvoe mag?« Hij kon toch bidden: »*Niet* om mijnent maar om Uw koninkrijk en wereldzendings wil . .

—o—

Kunnen er onder ons geen toestanden voorko dat wij eveneens zoo zouden kunnen bidden? De vo ganger wordt ziek, of de vader thuis, of moeder, ziel van het gezin. Zullen dan de leden der gemee de kinderen thuis en de vrienden niet driemaal vaker tot God mogen bidden om genezing, om heffing van het lijden?

O zeker, wij mogen dat! Heeft niet de Heer Je zelf in Gethsemané gebeden, driemaal, om voorbijg van den drinkbeker? Paulus doet hier hetzelfde.

—o—

De bede wordt geweigerd, ja, maar om, op and manier, des te heerlijker verhoord te worden. Je werd door Zijn doodslijden heen de Opgestane, hen »allen tot Zich zou trekken«. Voor Paulus zij andere mogelijkheden gekomen, om voor zijn Hee werken. Het is, alsof Paulus aan des hemels ven heeft geklopt om een gave, maar ineens gaat de d wijd open en God verschijnt zelf met het woo »Paulus, zie liever van de gave af en neem Mi Paulus hoort, dat hij in zijn zwakheid God niet min lief is, ja, dat God hem juist zóó beter gebruiken k En nu bedaren de stormen in zijn hart en wordt stil . . .

In het Johannes-Evangelie toont de Apostel ons, de discipelen van stap tot stap tot het geloof kwam

Zoo gaat het in het leven der kinderen Gods stee Wanneer ook wij slechts als Paulus mogen leer »Mijn genade is u genoeg!«

—o—

Waarom de genade zijn deel is wordt ook gez door God. »Want Mijne kracht wordt in zwak volbracht«.

Zijn zwakheid is geen hindernis, maar juist het we zaamste middel, waardoor de geweldigste kracht z deel worden kan.

—o—

Er zijn verschillende manieren, waarop men z zwakheid kan beschouwen. Men kan ze bespotten verwenschen, zooals sommige menschen plegen te do Maar God gebruikt onze zwakheid om ons sterk maken, want Zijn doel is geen zwakheid, maar krac

De geloovige verlegt het middelpunt van zijn le in God. Uit God ontvangt de geloovige de hoog kracht.

—o—

Ook nog om een andere reden werd aan Pau zijn wensch geweigerd. En wel, opdat hij deemoe zou blijven. Hij zegt het zelf: »Opdat ik mij door uitnemendheid der openbaringen niet zou verheffen, mij gegeven een scherpe doorn in het vleesch . .

Paulus heeft wonderbare gezichten gehad, heeft mog inblikken in Gods gedachten, werd een wereldtaak een wereldsucces toegedacht. Het gevaar was niet de beeldig dat deze vurige natuur zich daarop ging verheff

Daarom moest hij voortdurend herinnerd worden aan n zwakheid en gebreken.

Paulus is deemoedig. De zwakke, lijdende mensch merkt op pijnlijke manier, dat het niet gaat zooals graag wil. Maar Paulus laat varen, wat hij niet en mag. Hij *wil* niet reizen en preeken, als hij ziek En nu kan God hem op andere wijze gebruiken. Toen hij te Filippi in de gevangenis zat, meende hij ts te kunnen doen, maar God gebruikte hem om de kbewaarder het Evangelie te brengen. Te Rome is hij in gevangenschap, maar hoewel hij niet reizen en trekken kan, hij kan voor de gemeente r ten zegen zijn, kan Titus, Timotheüs en vele anen opleiden tot verkondigers van het Evangelie. En bovendien, wat heeft hij nu kostelijk tijd en gelenheid, nu hij ziek is of gevangen zit, zijn heerlijke even te schrijven en daardoor voor millioenen ten en te zijn.

—o—

En ten slotte, wanneer de vijanden komen, wanneer Vijand komt, hebben zij niet met den zwakken ulus te doen, maar met den machtigen God.

s Zijn genade, geliefde lezer, u ook genoeg, dan ook Zijne kracht bij u in zwakheid kunnen worden bracht.

N. P.

G. B.

LOSSE SCHAKELS.

Vierde Baptiste wereldkongres.

Drieëntwintig jaar bestaat thans de Baptiste Wereldd. Zijn vierde Kongres zal het dit jaar houden in onto (Kanada). Deze samenkomsten zijn van uitnend belang om onze menschen, vooral de leiders, meer dan plaatselijk of op z'n best nationaal getsveld te openen. Iedere Baptist moet zich wereldger voelen. Des te ruimer zijn gezichtskring is, des rouwer zal hij den arbeid doen in zijn plaatselijke neente. Het moest mogelijk zijn om ieder Baptist, ninste een maal in zijn leven, zoo'n kongres te laten wonen. In ieder geval hebben onze gemeenten zich e spannen om hun Voorgangers de gelegenheid te nen tot internationaal meeleven. Geld, hiervoor uitgeven, is goed besteed. De duivel Bekrompenheid rdt er mee uitgeworpen.

De agenda.

De agenda voor dit Kongres is zeer rijk. De moeiheden waarvoor de zending staat in verband met opleving van het nationaal besef in de Oostersche den, zullen onder 't oog gezien worden. Broeders China, Japan en Engelsch Indië zullen zeggen hoe deze zaak zien. Met de toenemende beteekenis van Zuid-Amerikaansche Staten zal ook op dit Kongres ening worden gehouden. Brazilië schijnt een macht n beteekenis te zullen worden in de Baptiste wereld. aparte zittingen zullen vraagstukken de industrie, militarisme en het imperialisme besproken worden. De verzorging van de Kongresgodsdienstoefening op ndagmiddag is in handen gelegd van Amerika's arte bevolking, die door een paar honderd personen tegenwoordigd zal zijn. De preek zal gehouden wor-

den door Dr. L. K. Williams, predikant bij de Gemeente der zwarte Baptisten te Chicago, welke gemeente de grootste Bapt. Gemeente der wereld is.

De deelname.

Meer dan vijftig landen zullen te Toronto op het Kongres vertegenwoordigd zijn. Het generale thema is: Baptistisch leven in het leven der wereld, terwijl het motto luidt: „alles samen te vatten in Christus" (dat in Hem al de volheid wonen zou. Kol. 1 : 19).

Vrijzinnigheid en volkskerk.

De vrijzinnigen ijveren voor de volkskerk. Ze hebben daarvoor reden. Gezien van hun uitgangspunt, hun „kerkopvatting" is daarvoor, dunkt me, ook meer te zeggen dan voor het ijveren der orthodoxen voor dat instituut. Een volkskerk te willen, een kerk, die heel het volk omvat en tegelijk deze kerk aan een belijdenis te binden, lijkt me niet schappelijk tegenover belangrijke volksgroepen.

Op een vergadering te Den Haag, waarop kerkbouwplannen voor de Vrijzinnigen in die stad besproken werden, zeide Ds. Beversluis o.m, dat de kerk alle geestesstroomingen in zich op te nemen en te verwerken heeft, omdat de kerk gedragen moet worden door het leven zelf".

Wie meent, dat de kerk „volkskerk" moet zijn, zal tegen deze redeneering niet veel kunnen inbrengen. Men vraagt zich echter af welke gelijkenis deze „kerk" die „alle geestesstroomingen in zich opneemt en verwerkt" nog zal hebben met de Gemeente des N.-Testaments.

Maar inderdaad: een „volkskerk" moet worden gedragen door het „leven zelf". De Gemeente van Christus wordt echter gedragen door het leven van den opgestanen Verlosser. Zij leeft het leven der wedergeboorte. Dat is het verschil tusschen „kerk" en Gemeente.

Veranderend Modernisme.

Het modernisme wordt dieper, ernstiger. Er wordt gesproken van een „Rechts-modernisme". Woordvoerder dezer richting was Prof. Roessingh, hoogleeraar te Leiden, die onlangs, op negenendertig jarigen leeftijd overleed. Wat ons in de geschriften van dezen vrijzinnigen geleerde vooral trof, was het besef van zonde. Daarmede gepaard gaat de behoefte aan genade. En wanneer de schrijver dan nog zegt dat hij Gods genade niet anders kon ervaren dan in Christus, dan luisteren we met belangstelling en blijdschap.

Zulk een prediking moet op het volk heilzamer inwerken dan de negatieve en oppervlakkige „boodschap" die het modernisme van voorheen, het „oud-modernisme", meende te moeten brengen. Een-modernisme dat Christus predikt bekeering en wedergeboorte eischt zal — dunkt ons in alle bescheidenheid — ook zijn houding moeten herzien tegenover het geheel der Schrift en tot een andere bijbelwaardeering genoodzaakt worden.

Kinderdoop en geloofsontsporing.

We weten wel, we worden niet vriendelijk aangezien wanneer wij de geboorte en het taaie leven van den

Kinderdoop in verband brengen met ziek geloof. Maar voor ieder, die onder het volk verkeert, is dat geen geheim. De eigenlijke reden waarom velen hun zuigelingen laten besprengen in den naam van Vader, Zoon en Geest is geen andere, dan dat zij er een waarborg in zien voor de zaligheid hunner spruiten. Wie onder ons weet niet van de verontwaardiging van Gereformeerde, Hervormde of anders gerichte kinderdoopgodsdienstige ouders of bloedverwanten, wanneer deze vernamen dat er kinderen of familieleden waren, die hun kroost niet lieten doopen? „En als dat kind dan eens komt te sterven?" was de vraag die den jongen ouders van de verschillende kanten werd voorgehouden. En de onuitgesproken meening was: dan gaat het immers verloren!

Dit geloof in het water is wijd verspreid. Den 19 Januari van dit jaar werd het nieuwe lid van het Huis Karageorgewitsj, de jongste zoon van Koning Alexander van Zuid-Slavië, te Belgrado gedoopt. Als doopwater werd water uit de Adriatische zee, den Donau, de Save en de Vardar gebruikt. Als dat nog niet helpt, nietwaar . . . . . ?

Ja, zegt ge, maar dat is daar Grieksch Orthodox gebied. Maar wat dan te denken van dien Nederlandschen Zendeling ergens in Afrika, die een fleschje met water uit den Jordaan meenam om er zijn zoontje mee te besprengen?

Ach, dat men toch terugkeerde tot den eenvoud en den g zonden zin der Heilige Schrift! L.

Uit de hand des Heeren leven.

Er zijn er onder Gods kinderen, die het een hooge gr van geloof en Godsvreeze achten, wanneer iemand: „ de hand des Heeren leeft". Dat hun waardemeter in de niet altijd even zuiver is, en zij anderen tevens wel e te kort doen, komt niet in hun op. We vergeven hun natuurlijk zonder meer, maar meenen toch, dat het eens z'n nut kan hebben, wanneer we eens over het z. „leven uit de hand des Heeren" spreken.

Wat bedo lt men er mede?

In den regel dit: dat iemand, die in dienst van G koninkrijk staat geen vast salaris geniet.

Die zoo doet, gaat dan bij vele gemoedelijke vrou voor bijzonder geloovig door.

Spreekt men over zulke mannen of vrouwen, dan teek zich onmiddellijk een zekere devotie op het aangezi dier vromen af.

Geldt het den een of ander Evangelist, dan zal n niet nalaten, om dan daarmede misschien aan zijn bo schap meer kracht bij te zetten, te zeggen: „Hij l uit de hand des Heeren".

Nu is het alleen maar jammer, dat die Evangelisten zelf ook zoo gaarne vertellen, hetzij òf van het podiu òf in huiselijke gesprekken.

En daar blijft het in den regel niet bij.

Neen, dit leven uit de hand des Heeren, wordt nog eens gemaakt tot het Schibboleth der echtheid. Wie niet zeggen kan, wie vleeschelijk genoeg is om van e vast inkomen te leven, reikt lang niet tot hunne hoog

s lang geen eerste rangs Christen.

Werden nu dergelijke menschen op hun troontje der elfingenomenheid nu maar niet zoo bewierookt door de oê gemeente, dan was dat nog zoo erg niet, doch helaas, eze staat vol devotie en kijkt bewonderend bij hen op. Het zonder „male en buidel" staat hun daarbij helder voor den geest. Het lijkt alles zoo echt Apostolisch. En ngemerkt spreken ze het deze „would be" Apostels na: „Waarom weegt gijlieden geld uit voor hetgeen geen brood is". Is men in die term vervallen, dan is er maar een heel kleine schrede meer voor noodig en men verklaart alle bezoldigde dienstknechten des Heeren tot broodpreekers. Men heeft dan meteen een vrome verontschuldiging voor 't gesloten houden van z'n portemonnaie.

Laten we de zaak eens een beetje van meer nabij bezien. Is dat nu het uit de hand des Heeren leven, het niet vast bezoldigd worden?

Neen, duizendmaal neen!

Zeker, er zijn bijzondere geloofsmannen geweest, die geen vaste bezoldiging hadden. Denk b.v. aan de gebedsheld George Müller, Hudson Tauler en anderen. Doch laat ik het er maar direct bij zeggen, er is zoo jammerlijk veel namaak op dit terrein.

Wanneer de z.g. geloofsmannen zoo gaarne vertellen, dat ze uit de hand des Heeren leven, en even gaarne afgeven op andere dienstknechten des Heeren, als zijnde de broodpreekers, dan is dat voor mij al geen bijzondere geloofsdaad.

Voorts is het voor mij altijd eenigermate twijfelachtig, wanneer deze menschen zoo gaarne hun gebedsverhooringen,

VERVOLGVERHAAL.

Willems heeft gelijk.

Een ware geschiedenis, naverteld door G. B.

18

(Boer Haakse, tevens dorpsherbergier, was woedend omdat zijn dochter Sophie Baptist geworden was.

Ontwapend door de liefde zijner dochter sprak hij op zijn sterfbed: „Oude Willems heeft gelijk . . . . . . blijf deze weg bewandelen!" De oudste zoon, Hendrik, nam de herberg over. Sophie trouwde met een eenvoudige meubelmakersknecht, Johan, en leidde met hem een gezegend huwelijksleven. Johan kwam eenige malen bij Hendrik op bezoek, knoopte een gesprek met hem aan over de herberg en Hendrik bracht daarbij het gesprek op de godsdienst. Hij meende dat Johan hem wilde overhalen om van Luthersch Baptist te worden, maar Johan wees hem ten slotte op de hoofdzaak: „Vergeving van zonden te hebben en de zekerheid, het eeuwige leven te hebben ontvangen". Nu nog kon Hendrik vrede vinden, werd hem door Johan gezegd).

»Meent gij dan, dat ik geen vrede heb? Ik kan met iedereen wel opschieten«, zeide Hendrik.

»Zoo schieten de zondaars ook altijd goed met elkaar op. Maar de vrede Gods is meer. Die alleen maakt gelukkig en is machtig, geeft ook een vruchtbaar leven. Want God zegt: „O, dat gij op Mijn geboden acht geeft, dan zal uw vrede zijn als een rivier!" Zie mijn beste, zulk een vrede maakt werkelijk gelukkig. Jezus moet onze vrede geworden zijn, dan is het woord van Paulus als een lofzang voor ons: »Hij is onze vrede!«

Hendrik dacht eerst een oogenblik na maar sto toen eensklaps op en ging heen met de woorde »Ik moet eerst eens naar het vee zien«.

De dag was gedaald en nu was het weer avo geworden. Johan had op een bank in de tuin gez ten en had de zonsondergang gade geslagen. W derom was het zoo plechtig stil in de natuur; slech van een boerenplaats in de verte klonk het geklepp van een ooievaar. Den geheelen dag had Johan n meer met zijn zwager kunnen spreken.

Spoedig na het gesprek van dien morgen was h naar een naburig dorp gegaan en was pas 's avon teruggekeerd. Nu was hij nog druk in de herbe bezig en kon zich daarom niet met zijn zwag bemoeien.

Johan ging nu maar intijds naar bed, daar h den volgenden morgen reeds vroeg wilde heengaa

Het middernachtelijk uur had reeds geslagen, toe hij van eenig gerucht ontwaakte. De maan sche helder door het venster: zoo kon hij duidelijk o derscheiden, wat er in de kamer gebeurde. Hij w wakker geworden, doordat zijn zwager ging slape Wederom ontdekte hij, dat deze rusteloos bleef o woelen. Zou hij weer beginnen te vragen? Nee dat wilde hij ditmaal niet weer doen. Hij dacht nog net over na, wat deze onrust wel te beteekene had, toen hij plotseling zacht hoorde vragen: »Joha slaapt gij?«

»Neen, Hendrik«.

»Johan!«

»Ja?«

»Och, Johan!«

»Hendrik, wat mankeert er toch aan? Je bent toch wel goed?«

»Och, hoe zou ik goed zijn! Weet je, ... ik deed van morgen, alsof ik vrede had; maar dat is niet waar, ik heb geen vrede! Spreek, kan ik ook wel vrede vinden?»

O zeker wel, Hendrik!«

»Maar ik ben zoo'n groote zondaar. Ik houd het zoo niet meer vol. Ik heb den geheelen dag ontzettend geleden. Daarom ben ik ook weggegaan. Ik heb op het land achter een haag gelegen en wilde in 't geheim vrede vinden, maar te vergeefs. Ik ben een groote zondaar!«

»God zij dank!«

»Wat zeg je daar?«

»God zij dank! zeg ik; want voor een groote zondaar bestaat er een nog grootere Heiland. Kom, laat ons maar opstaan, dan gaan wij in de woonkamer beneden; daar zullen wij de Bijbel openen en dan zult gij zien, dat Jezus uw Heiland is«.

Spoedig zaten de beide mannen met de Bijbel voor zich. Heete tranen van berouw vloeiden over Hendriks wangen. Nu viel hij op de knieën en bad om genade en vergeving. Zijn zwager deed Johanneswerk; onvermoeid bleef hij heenwijzen naar het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.

Lang worstelde Hendrik om licht.

Maar toen 's morgens de eerste zonnestraal de aarde kuste, werd het ook licht in zijn binnenste. Gods wonderheerlijke vrede vervulde zijn ziel en hij riep uit: »Nu wéét ik, wat geloof beteekent. Ja, nu bemerk ik de krachten des eeuwigen levens!«

in de vorm van toegezonden postwissels etc., alsmede hun huidige nooden demonstreeren. De echte geloofsmannen deden daar meen ik niet aan mee.

Ik ken iemand, die leefde vroeger ook uit de hand des Heeren, zijn toenmalige omgeving wilde het gaarne zoo. Naderhand brak de man er mede. En wat verklaart hij? „Ik heb het nooit zoo goed gehad als toen, maar ik maakte toen ook bedenkelijke vorderingen in het vroom en huichelachtig bedelen".

Wanneer zoo'n Evangelist vertelt: „U begrijpt ik zeg het nergens om, de Heere zal wel zorgen, en ik heb het om niet ontvangen en ik geef het ook om niet, maar ik moest heden mijn talrijk gezin met één rijksdaalder en een onbetaalde doktersrekening achterlaten", ik kan er niets aan doen, maar dan wordt voor mij de zaak wel eenigermate bedenkelijk.

Zoo iets is dan natuurlijk heel gauw een publiek geheim, en in den regel legt het den „geloofsman" geen windeieren. Menigeen stopt hem iets toe, of stuurt hem iets na. En hoeveel? Ja wie zal het zeggen, doch daarmee komen we meteen op een nieuw chapiter.

Dit leven uit de hand des Heeren mist elke contrôle. En ik geloof deze „geloofsmannen" zijn ook geen erge liefhebbers van contrôle. Hunne hoogere geloofsregionen schijnen nu eenmaal geen organisatie noodig te hebben. Statuten, huishoudelijk reglement enzv. zijn dan veelal ook uit den booze en koninklijke goedkeuring willen staat gelijk met het beest aanbidden.

En toch zijn er dikwijls bezittingen als: gebouw, inventaris, huis, enzv. Van wie is het? Nu ja, het is van

---

Zij vielen elkander nu in de armen, bewogen door hemelsche blijdschap, en een gloeiend dankgebed steeg als een heilig offer omhoog, een welriekende reuk voor God.

Zij dachten er nu niet meer aan om te gaan slapen. De tijd duurde Hendrik echter te lang, dat zijn vrouw in de kamer verscheen.

Toen zij echter kwam, behoefde hij geen woord te zeggen; zijn gezicht was zoo gelukkig en stralend, dat zij zeide: »Zoo kan slechts iemand kijken, die vrede gevonden heeft!« Innig gelukkig omhelsden zij elkander.

Spoedig moest Johan nu vertrekken; maar ditmaal begeleidde Hendrik hem een eind op den weg. Toen zij van elkander afscheid namen, vraagde Johan nog: »Hendrik, wat zal er nu eigenlijk gebeuren met de herberg?«

Hendrik schrok zichtbaar; daaraan had hij in al zijn blijdschap in 't geheel nog niet gedacht.

»Ja, wat bedoel je, Johan? Die kan ik toch zeker evengoed blijven houden?«

Nu ja, wanneer je het kunt.

Maar je bent nu een kind van God en hebt een wijze Vader in den hemel.

Maak het tot een vaste regel in je leven, niets zonder Hem te doen en ook geen dingen te doen, die Hij niet kan zegenen. Bid ook om licht ten opzichte der herberg, en Hij zal je op rechte en goede wegen leiden«.

Hendrik beloofde het. En zoo namen zij afscheid.

(Slot volgt.)

allemaal, alle dingen gemeen, natuurlijk, *maar* het gebeurt nog al eens dat het toevallig op naam van den „geloofsman" staat. Men kan nooit weten . . . de oude dag hm hm.

Dat deze geloofshelden zoo fel fulmineeren tegen contrôle en organisatie is m i. zeer bedenkelijk. Daarin hebben ze de waarachtige geloofsheld Paulus lang niet aan hun zijde. Blijkens 2 Kor. 9 : 4 neemt Paulus broeders uit Macedonië mee om er bij tegenwoordig te zijn, dat hij de in Macedonië verzamelde gelden in Jeruzalem afdraagt. Paulus redeneert niet: we moeten elkander vertrouwen. Bij Paulus sluit het vertrouwen in geen enkel opzicht de contrôle uit.

Tevens kan ik me Paulus moeilijk voorstellen als bij voorkeur over zijn nooden sprekend. Wat dunkt u van dien Evangelist, die het tot gewoonte had, om wanneer hij ergens „diende" met zijn hospus te gaan wandelen, en dan toevallig vol aandacht voor de een of andere winkelruit bleef staan. Was het bij een manufacturenzaak, dan gleed eenige keeren z'n blik veelzeggend langs z'n eigen sjofel jasje, en met een blinkende traan in het oog klonk het dan vol verzuchting uit z'n mond: Kom, laat ons verder gaan broeder, ik word verzocht om te begeeren en zal niet God voor Zijn knecht zorgen".

Dat dit veelal niet zonder gevolgen was begrijpt ge, zeker wel.

Zeker er zijn menschen, die op bijzondere wijze uit het geloof en uit de hand des Heeren leven. Voor hen koester ik een ongeveinsde hooge achting.

Helaas, er zijn velen die onder dien *schijn* leven, maar het zijn veelal bedelaars met de boord om. Zij misleiden de goê gemeente en wekken verkeerde voorstellingen. Bij slappe zielen kweeken ze ook nog dikwijls een zondige zorgeloosheid aan.

Weet ge wel dat er onder deze geloofsmannen zijn, die in een auto het land doortuffen, terwijl menige trouwe gesalarieerde dienstknecht des Heeren soms ternauwernood weet, hoe een paar nieuwe schoenen machtig te worden?

Ik zou in vele dezer geloofsmannen meer geloof hebben, als ze hun zaakjes eens onder contrôle stelden. Nu ben ik helaas zeer geneigd te gelooven, dat deze menschen niet uit de hand des Heeren leven althans niet op bijzondere wijze, maar uit de hand der lichtgeloovige goê gemeente, uit de bedelnap. Waarom anders die vrees voor contrôle en organisatie?

En dan nog een air aannemen, of zij uitsluitend de menschen zijn, die uit de hand des Heeren leven.

Een moeder uit een groot gezin die met zorg, overleg, vlijt en gebed haar huisgezin bestuurt, zou dus niet uit de hand des Heeren leven? Ik meen van wel terdege.

Zou niet ieder werkman, die weet dat hij elke dag de kracht ontvangt voor zijn zware dagtaak, daarom bidt en er voor dankt niet uit de hand des Heeren leven? Ik meen van wel.

In zekeren zin leven toch alle menschen uit de hand des Heeren. Velen wel onbewust, doch Gods kinderen niet alzoo

Ik vind het erg jammer dat menschen zich niet ontzien zulke dingen tot een bedelpatent te maken. En nog meer betreur ik dat zoovele goedmoedige Christenen zooiets ook nog zòo hoog waardeeren en daardoor mede bevorderen en instandhouden.

Vooral voor ons als Baptisten, die toch gezonde gemeente-organisatie en dus ook contrôle willen, moest zooiets heelemaal contrabande zijn. Want juist door deze vrome aanstellerij worden de waarheden Gods aangaande gemeente-orde en gemeentelijk leven mede ten onder gehouden.

Laat ons daarom wakker en *nuchter* zijn.

H. v. d. S.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Bedenkt de dingen die boven zijn!

Luc. 12 : 13—31 en Luc. 16 : 19—31.

Les voor Zondag 20 Mei 1928.

»Wie geld heeft, kan doen, wat hij wil«. Zoo den ken ten minste vele menschen. Moois koopen; lekk eten; ook nog wat weggeven.

Jezus moest zich daar wat meer mee bemoeien Zoudt gij dan heusch willen, dat Hij geld uitdeelde Hij heeft veel betere dingen om uit te deelen. Waaro zouden wij niet liever het beste van Hem begeeren in plaats van het minderwaardige!

Maar soms doet iemand ons onrecht aan: wil o niet geven, wat ons toekomt. Dat is toch heel ver keerd, onrechtvaardig! In der daad. Doch indien Jezu nog als mensch met ons sprak, dan zou Hij wel zeg gen: Maak u ook daarover niet al te druk. Zoek lieve deel te krijgen aan het Kon. Gods; dat is gewichtige dan uw deel van 't geld. Bedenk de dingen die boven zij

Eens kwam er een man tot Jezus, die oneenigheid had met zijn broeder, omdat deze hem niet goed be handelde in een erfenis-kwestie. Hij wilde, dat Jezu hem helpen zou; maar Jezus ging er niet op in. Da wil natuurlijk niet zeggen, dat Jezus niet begreep ho onprettig zulke dingen voor een mensch kunnen zijn Ik vermoed, dat Jezus gedacht heeft: Daar begin i niet aan, want dan zou ik er misschien aan meewerken dat de menschen nog meer over zulke dingen gaa denken en dat ze de betere dingen heelemaal vergeten En Hij gaf ten antwoord: »Mensch, wie heeft mij to een rechter of scheidsman over u gezet?«

En toen wendde Jezus zich dadelijk tot allen die bij Hem waren met een ernstige toespraak. Zijn doel wa om duidelijk te maken, dat de menschen met hun be geerte naar geld heel voorzichtig moeten zijn, omda het hoogste geluk zelfs voor veel geld niet te koopen is

Vertel nu de gelijkenis, 16—21, en maak naar aanleiding van v. 21 een kleine toepassing.

Dit onderwerp hield Jezus dikwijls bezig. De evangelisten maken er gedurig melding van. En nadat Jezus van dien rijken man, dien dwazen man, gesproken had tot allen, hield Hij over hetzelfde onderwerp nog een toespraak tot zijn discipelen.

De Zondagsschoolonderw. trachte dit gedeelte, 22-31, op kinderlijke wijze te beredeneeren. Men moet zich telkens weer afvragen: »Zou mijn klas mij kunnen begrijpen?« Daardoor komt men 't best vooruit. »Toelichtingen«, die men zoo maar nazeggen kan in de klas, zijn zeer nadeelig voor de onderwijzende brs. en zrs.; bedenkt dat steeds!

Voor »zorgen« kent het N. Test. twee woorden, waarvan het eene meer ziet op het vervullen van onze taak; het andere op het zich ongerust maken over de dingen, het heen en weer geslingerd worden. Dat Jezus hier de vogelen en het gras noemt, is niet, opdat wij ons zelf daarmee gelijk zouden stellen. Menschen moeten zich wijden aan hun taak en »zorgen«, dat alles in orde is, wat tot hun taak behoort. Maar daarmee

aan ze dan ook ver boven de vogelen. Die kunnen leen hun instinct uitleven; zij kunnen, hetgeen zij elf niet verzorgen kunnen, niet aan God toevertrouen. Dat kunnen menschen doen; daarom behooren ij dat ook te doen.

In v. 25 is ongetwijfeld niet lichaamslengte maar vensduur (lengte) bedoeld. 't Woord, dat hier met lengte« vertaald is, is in Joh. 9 : 21 en 23 met ouderdom« vertaald. Bovendien gaat het in deze veren niet over lichaamsgrootte maar over het verzorgen an het leven.

Op vers 31 moet vollen nadruk gelegd worden.

Zoo pas is reeds gezegd, dat dit onderwerp Jezus ikwijls bezig gehouden heeft. En zoo is het in der aad. De les van vandaag bepaalt ons nog weer bij en rede van Jezus, waarin Hij duidelijk gemaakt heeft, at men zijn geluk niet moet zoeken in geld en weelde maar in de zegeningen des hemels. Vertel het veraal Luc. 16 : 19—31.

Men legge er nadruk op, dat de rijke man in zijn ijkdom opging; blijkbaar niet aan meer dacht, zelfs iet aan de schrijnende armoede vlak bij hem. Hij roeg niet naar God, niet naar Gods wil en niet naar ods gaven.

De arme Lazarus heeft ongetwijfeld zijn troost en racht in God gezocht, want de zaligheid is nooit oor Jezus voorgesteld als het loon voor geleden armoede zonder meer, maar als 't deel van hen, die God efhebben.

De honden zijn ongetwijfeld wilde honden geweest. De hond gold in Israël voor onrein en was dus geen huisdier. Wilde honden schijnen er echter nog al wat geweest te zijn.

Uit de voorstelling van het zitten in Abrahams schoot moet niet afgeleid worden, dat Jezus de gangbare gedachten van de Joden voor juist heeft verklaard, maar eenvoudig, dat Hij het niet noodig geoordeeld heeft over het leven en zijn der gezaligden bijzonderheden te openbaren.

Men verzuime vooral niet de waarde van den bijbel en van de verklaring en prediking daarvan hier te bespreken. Daarin zoeke de zondaar. Wie Gods Woord verwaarloost, moet niet gelooven, door wonderen wel terecht gebracht te zullen worden. Zijn niet zoeken is bewijs van zijn afkeerigheid; en die wordt door wonderen niet veranderd. Bij de opwekking van Lazarus en de opstanding van Jezus is dat wel gebleken. Wie aan de dingen, die boven zijn, eenmaal deel wenscht te hebben, die zoeke ze hier met geheel zijn hart.

K. R.

UIT DE GEMEENTEN.

HENGELO (O.) Heerlijke Paaschdagen hebben we beleefd! Toen een oude broeder vroeg: „hebt ge o o k een Paaschzegen genoten?" konden we daarop met een volmondig „ja" antwoorden. 't Was een bijzondere feestdag voor onze gemeente. 1e Paaschmorgen een eivolle kerk, zoo zelfs dat het pastorie-meubilair te hulp gehaald werd. Nog hadden allen geen zitplaats en moesten velen zich met een staanplaats of anderszins vergenoegen. Onze voorg. br. Huizinga bezielde in gloedvolle woorden de aandachtig luisterende schare met het Evangelie van den opgestanen Heiland. Het zangkoor der gemeente gaf onder den dienst eenige liederen ten beste. Bovendien werden we zichtbaar een 6-tal malen herinnerd aan de

woorden van br. Paulus: „Wij zijn dan met Hem begraven door den doop in den dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de dooden opgewekt is tot heerlijkheid des Vaders, alzoo ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden". Wederom een 6-tal door den doop toegevoegd tot de gemeente die zalig wordt omdat zij gelooven in het volbrachte Heilandswerk. De Heere is waarlijk opgestaan; ook in uwe harten mijn lezers? 's Namiddags ontmoetten we elkaar weer aan den disch des Heeren. Hartelijke woorden werden er gesproken. We zagen hier en daar een traan wegpinken. 't Was velen wonderlijk te moede elkaar aan deze plaats weer voor 't eerst te ontmoeten na jaren van scheiding. Ge hebt het reeds eerder in dit blad kunnen lezen dat een deel der moedergemeente met haar voorganger br. Prins aan het hoofd zich van haar heeft losgemaakt om voortaan met de dochtergemeente één Heer, één geloof en één doop te belijden in broederlijke liefdeband. Een dertigtal waren in een voorafgegane gemeentevergadering reeds tot onze gemeente toegetreden; anderen staan nog te komen. Och, dat de Heere de harten van allen neige opdat de splijtzwam in de plaats onzer inwoning vernietigd zij!

We vormen thans een gemeente van de tweede grootte in het Ned. Baptiste verband. Zusters en broeders, moge ons dit een aansporing zijn tot veel gebed, waakzaamheid en werkzaamheid, opdat we niet alleen onze plaats behouden, maar vooruit komen! Lichtende sterren in onze omgeving; Twente voor Jezus! dat zij onze leuze! K. D.

VERSLAG
VAN DEN GROOTEN JEUGDDAG IN TWENTE.

Nog versch liggen ons de Paaschdagen in het geheugen en wel in 't bijzonder de 2e Paaschdag, want in Hengelo hield men toen de eerste Jeugddag. Begunstigd door het mooie weer waren er zoo ongeveer 200 jonge menschen aanwezig uit verschillende plaatsen der omgeving. De leider Ds. Huizinga, sprak het welkomstwoord en bracht ons de vele zegeningen, die we van den opgestanen Heiland mochten ontvangen onder het oog. Een korte bidstond volgde hierop. De zangver. uit Almelo zong ons een lied. Hierna kreeg br. E. Huizinga het woord over „Verloren kracht". De moraal die daarin opgesloten lag was: ga voorzichtig met uw kracht om en niet zooals Simson, want hij verloor zijn kracht en kracht is een sieraad waar men zeer voorzichtig mee om moet gaan. Aan de bespreking namen verschillende personen deel. In een korte theepauze hield Mej. Veenstra uit Enschedé een voordr. get. „Moederliefde". Na de pauze kreeg S. W. Vis het woord over: „Verloren reinheid". Hij toonde aan, dat de oorzaak hoofdzakelijk in het onreine hart lag. De geschiedenis van Mirjam zegt ons daar genoeg van, eerst het hart, daarna geheel de ziel. Een vraag werd ons voorgelegd: Waarop is uw leven gebaseerd? Op verloren reinheid of is uw hart rein gemaakt in het bloed van het Lam?

Het dubbel kwartet uit Borne zong ons eenige liederen toe, waarna een vriend uit Deventer sprak over: De geestelijke kracht van Paulus. Mej. P. van Dam zong zeer verdienstelijk een lied. Daarna trad de pauze in. Het meegebrachte brood werd nu genuttigd en er heerschte een prettige stemming.

Ter opening van de avondsamenkomst las de leider Matth. 19 : 16 t.m. 31 voor. Het koor uit Almelo zong. F. E. Huizinga leidde het onderwerp in: „Vergadert u geen schatten op aarde". Spr. wees op den zegen en den vloek, die er op de schatten der aarde rusten. Is 't wel noodig, dat wij schatten vergaderen? Aanmerkt de vogels en de leliën. Nu zang van het koor uit Hengelo. G. Heinen sprak over: „De smaadheid van Christus meerdere rijkdom, dan de schatten van Egypte". Hij noemt namen als Mozes, Paulus en meerdere mannen uit den Bijbel, die liever de versmaadheid droegen, dan de eer van menschen te ontvangen. En wat doen wij? Kom, verlaat de schatten van Egypte en volg Jezus na. L. de Haan zeide nu nog, dat het jammer was, dat er zooveel kracht verloren was gegaan. Maar de kracht die we nog hebben, die moeten we besteden in den dienst van den Heiland. De leider sprak nu over de woorden: en gij zult een schat hebben in den hemel. Hij had op een boerenhoeve eens gelezen: Hij weet wat hij verliest, die het tijdelijke voor het eeuwige kiest, want, komt het uur van scheiden, dan heeft hij geen van beiden. En dat uur van scheiden kan zoo spoedig komen. Wat verkiest

gij? De schatten dezer wereld of Jezus? Als gij Jezus kiest dan hebt gij een schat in den hemel. Gode werd nog dank gebracht voor Zijn vele zegeningen, die Hij ons geschonken had. En velen getuigden: het was ons goed daar te zijn.

De Secr. J. V.

MEDEDEELINGEN

Zoo de Heere wil hoopt de gem. Harlingen den aanstaanden Hemelvaartsdag een liefdemaal te houden. Zij noodigt door dezen alle brs. en zrs. in Friesland hartelijk uit dit te willen bijwonen.

Aanvang 's middags 2 uur.

De Secretaresse R. v. d. SLUIS.

CORRESPONDENTIE.

Verslag Bondsdag Leeuwarden kwam voor dit No. te laat.

Gemeentenieuws Workum en E.-Erfsch.veen, dito.
E.-R.

Zr. E. F. D. te D. Ook met drukkers moet men geduld hebben. Dank voor uw lankmoedigheid.
E.-R.

LEESTAFEL.

Bibliotheek »Overjarig Koren«. Uitgever zie a vertentie in dit blad.

Preeken van mannen, die indertijd bij vrome kringen ze in aanzien stonden en er nu nog gaarne gelezen worde Philpot, die met name genoemd wordt, was Baptist. Toen in Londen een dienst van de Strich Baptisten bijwoonde werd er juist een preek van dezen getuige voorgelezen. W een bewijs, dat hij ook onder zijn landgenooten nog niet ve geten is. „De officieel Gereformeerden hebben op hem tege dat hij het „Verbond" negeert — wat voor ons een aanbev ling is. Wie preeken als „Overjarig Koren" leest, wordt ieder geval niet nieuwerwetsch-eenzijdig. Men leze ze, do leze ze niet uitsluitend. L.

Evangelisatie-bibliotheek. Uitgave van J. N. Voo hoeve te Den Haag.

We ontvingen van deze bibliotheek de eerste zending va den nieuwen jaargang, bestaande uit:
een boek (geb.) „Opwaarts" 142 blz.
een tekstkaart en
zestien traktaten van twee pag. geïllustreerd.

Zulke lektuur is voedsel voor de werklust onzer evangeli satiemenschen — en wie onzer is dat niet? L.

Correspondentie.

Onze correspondent te Haarlem, br. C. M. MOORHOF, is verhuisd van Bakenessergracht 65 naar

Korte Bagijnerstraat 30rood.

Belanghebbenden gelieven dit te noteeren.

De Administrateur.

No 2025 VRIJDAG 4 Mei 1928 47ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Berg en Boschweg 23, Apeldoorn.

BIJ DEN DOOP.

Wijze: Gez. 29.

Vóór de bediening.

Door 't geloof in U herboren
Zijn wij U ter eer hier saâm,
Heiland, wil ons danklied hooren
En 't belijden van Uw naam.
Gij kwaamt door Uw bitter lijden
Ons van zond' en dood bevrijden,
Daarom prijzen wij U Heer,
Leer ons dat nog dag'lijks meer.

Wij, der zonde in U gestorven,
Buigen nedrig voor Uw woord,
Gij hebt 't leven ons verworven,
Daarom juichen w' eeuwig voort.
Ja gehoorzaam in U levend,
Op den heilsweg voorwaarts strevend
Staren w' op Uw weldaad Heer,
Wordt G' ons grooter dag'lijks meer.

Naar Uw woord «met U begraven,
Door den doop tot uwen dood»,
Zoo wilt G' uwe waarheid staven
Van het leven uit den dood,
Tot verlichting en versterking
In geloofs- en liefdeswerking;
Zoo wordt ons Uw Doop, o Heer,
Waard'ger, schooner, dag'lijks meer.

Na de bediening.

Daalden wij hier met U neder
In het ak'lig duister graf,
Wij verrezen met U weder,
Wijl Uw Geest ons 't leven gaf; —
Leven om aan God te wijden
En Uw toekomst te verbeiden, —
Zij dat zalig leven Heer
In ons zichtbaar, dag'lijks meer!

Hooger, hooger zij nu 't streven!
Wat ons hier beneden treft;
't Stil vertrouwend, hoopvol leven
Zij de kracht, die ons verheft.
Steeds getrouw U na te treden,
En vereend met al uw leden,
Dat 's de keus des harten, Heer,
Sterk ons daarin meer en meer!

S. N. v. B.

(Uit «De Christen» van April 1888.)

BEKEERING.

De keerzijde der wedergeboorte is de bekeering. De wedergeboorte is niet zonder de bekeering en de bekeering niet zonder de wedergeboorte.

Wedergeboorte is levens*begin*; bekeering is levens*doorbraak*. Daarom wordt de wedergeboorte nooit *bevolen*. Zij is zuiver gave; zuiver daad Gods. Ze voltrekt zich — schoon ze haar voorwaarden stelt — toch achter het bewustzijn. Als *scheppingsdaad* is ze niet waarneembaar. Met de bekeering is dat eenigszins anders. Ze wordt geëischt. Ze wordt beschreven als daad van den mensch. Als levens*doorbraak* vraagt ze onze toestemming. Ze is de aanvaarding van Gods gave; het treden op Gods zijde.

Niet dat ieder willekeurig mensch zich in ieder willekeurig oogenblik des tijds maar zou kunnen bekeeren. Niet in dien zin is de bekeering onze daad. Ze is onze daad slechts als reactie op Gods daad. Waar Gods daad nog achterwege bleef, kan de mensch geen daad, die leven en vrede geeft, volbrengen.

Daarom staat het bekeeringsbevel in de Schrift nooit alleen en komt nooit onvoorbereid.

Jezus trad op en zeide: bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen. Deze eisch had dus een dubbele beperking, een beperking, die de personen en den tijd betrof: «u», gij, die *Mij* hoort, en *nu*, nu het Koninkrijk der hemelen *u* nabij gekomen is.

De voorwaarde waarop aan de toehoorders de eisch

tot bekeering gesteld kon worden was, dat Gods heerschappij zich voor hun oog ontvouwde.

Petrus stelt op den Pinksterdag den eisch der bekeering aan hen, die heel het Evangelie van Christus' sterven en opstanding kennen. En Paulus zegt dat God nu, op grond van de prediking van de zending Zijns Zoons aan alle kreaturen, allen menschen alom beveelt, dat zij zich bekeeren.

In het bekende woord, waarmede men voorzichtig moet omgaan: heden, indien gij Zijne stem hoort, verhard uw hart niet, is de tusschenzin: *indien* gij Zijn stem hoort, te onderstrepen.

«De ervaringen van hen, die tot bekeering komen, zijn zeer verschillend», zegt Ds. Reiling in zijn geschrift: Enkele opmerkingen over eenige belangrijke punten van leer en leven.

Hierbij mag, ook onder ons, wel worden stilgestaan. Een bekeering met horten en stooten geldt nog te veel voor een normale bekeering. Ze zal daar gevonden worden, waar iemand uit diepe duisternis tot het licht kwam, of na ontrouw te zijn geworden aan de kennis, die een christelijke opvoeding inplantte, door de macht der waarheid teruggetrokken werd. In zulke gevallen moet een bekeering door veel strijd gekenmerkt en als een machtige overgang ervaren worden.

Onder andere omstandigheden zal 't uit den aard der zaak anders gaan. Kinderen van geloovige ouders hebben geen bekeerings«geschiedenis», en die van hen te willen hooren is hen afstooten of tot fantasten maken. Niet ieder heeft het verleden van een Saulus van Tarsen of het karakter van een Jakob en niet ieder bereikt z'n elfde levensure als een moordenaar. Gelukkig niet.

Van Izaäks bekeering heeft de Schrift niets te vertellen. Ze had wel plaats, maar was geen «geschiedenis». Naast den eenen Paulus met z'n Damaskusure, staan 11 Apostelen, bij wien de overgang in 't Rijk Gods zich anders voltrok.

Regel zal bij de kinderen der gemeenteleden een geleidelijke overgang zijn, eindigende in een oogenblik van volle aanvaarding en beslissing. Men neme daarmede genoegen en schrijve God geen methode voor.

L.

LOSSE SCHAKELS.

Onze hoogste behoefte.

In zijn boek „Christus langs den Indischen heirbaan" vertelt Hauly Jones dat hij, na een gesprek met een Hindoe, dezen vroeg of zij nog samen zouden bidden.

„Ja", antwoordde de Hindoe, „dat wil ik graag doen, maar op één voorwaarde: dat U niet bidt om dingen, maar alleen om God".

Dat is inderdaad onze hoogste behoefte. Als menschen hebben we *God* noodig. Zonder Hèm zijn we er niet. Dat is onze *eere* en onze *nood*. Met minder, met iets zakelijks kunnen we niet toe. Zoekt, zegt de Heere Jezus, als 't eerste en 't hoogste voor uw leven God koningschap, dat, wat recht is voor God en al 't a dere ontvangt ge als toegift, als uitvloeisel van d Godsregeering over uw leven. Het eeuwige leven is, d we God kennen.

De kunst van „neen" te zeggen

Men moet „neen" *kunnen* zeggen. Maar als men doet, moet men wel weten hoe men 't doet. Een fij voelend mensch zal iemand niet gaarne teleurstelle De wijze, waarop sommigen iets kunnen weigeren g tuigt niet van gemoedsbeschaving. Als 't goed is, z 't ons altijd wat moeilijk vallen anderen niet ter will te zijn.

Een schrijver had een Chineeschen uitgever een ma nuscript gezonden. Deze zond het terug met het vo gende begeleidende schrijven: „We lazen uw manuscri met groot genoegen. Bij den heiligen asch onzer voo vaderen verklaren wij, dat wij ons nog nooit verdie hebben in zulk een meesterwerk. Wanneer wij dit boe zouden publiceeren, zou het ons in de toekomst o mogelijk zijn om een werk staande op lager peil uit t geven En daar het ondenkbaar is dat we binnen d e.k. tienduizend jaar een boek zullen vinden gelijkwaa dig aan het door u aangeboden manuscript, zijn w tot ons groot leedwezen genoodzaakt dit verheve werk terug te zenden en vragen u wel duizend maa om verontschuldiging".

L.

Bouwen en Bewaren.

Het lichamelijke des menschen.

De Apostel Paulus heeft de leden der Gemeente te Corinthe aangespoord tot eerbied en heiliging van he lichaam. »Weet gij niet«, zoo schreef hij hun, »dat uw lichamen leden van Christus zijn?« En iets verder »Weet gij niet, dat ulieder lichamen tempelen des Heili gen Geestes zijn, die in u is, dien ge van God heb en dat gij uws zelfs niet zijt?«

Door de gansche H. Schrift heen wordt er veel be langrijks aangewezen betreffend 's menschen lichaam Zonder lichaam is de mensch nog wel een geestelijk wezen, maar geen mensch zooals God hem bedoeld of zooals Hij den mensch geschapen heeft. In het scheppingsverhaal (Gen. 2 : 7) wordt niet gezegd: God schiep den mensch en gaf hem een lichaam, maar God formeerde den mensch lichamelijk uit het stof der aarde en maakte hem door de inblazing van Zijn levensadem tot een levende ziel. Het lichaam, geschapen naar Gods beeld en gelijkenis, werd bezield, en het leven Gods kwam in dat lichaam wonen en daardoor werd de mensch tot zijn bestemming gebracht. Het leven was de band, die den mensch aan zijn Schepper verbond. En het is, helaas, gebleken, dat dien band door de zonde losgemaakt kon worden, en zoo werd de mensch »godloos«, los van God. Dit maakte den mensch lichamelijk en geestelijk diep rampzalig en aan den dood ten prooi.

Doch God heeft den mensch niet weggeworpen of hem maar, zonder meer, in de macht des satans, den

moordenaar, overgelaten; maar Hij bleef den mensch als mensch behandelen en zegenen! Hij liet door alle eeuwen heen »Zijn zon opgaan over boozen en goeden en regende over rechtvaardigen en onrechtvaardigen« (woord van Jezus). Hij heeft Zich voor het menschelijk geslacht lankmoedig en groot van goedertierenheid betoond. Hij gaf spijs en drank voor het lichaam en licht voor den geest des menschen. Maar de geest moest over het lichaam der menschen beschikken en heerschen in God daardoor in erkentenis houden, anders werden zij in 't lichaam gestaft en naar den geest van God verwijderd.

Dit is historisch geworden. En de mensch bleef voor zichzelven verantwoordelijk. En met het nalaten van de eerbiediging Gods, die zij Hem schuldig waren, hebben zij ook alle eerbied voor zichzelven weggeworpen, en hebben hunne lichamen overgegeven tot ontuchtigheid en hoogmoed en allerlei gruwelen. Dat is het wat de Schrift een »leven naar het vleesch« noemt. De Apostel Paulus heeft in zijn brief aan de Romeinen, op ontroerende wijze over deze dingen geschreven.

Daar, waar de mensch den eerbied voor zijn lichaam als zijn schepping Gods en bestemd om een woning van Gods Geest te zijn, verwaarloost of prijsgeeft, daar zinkt hij al dieper weg, zelfs beneden het dier, en wordt eindelijk door God losgelaten en aan zijne begeerlijkheden overgegeven. (Rom. 1 : 24).

De eerbied voor het lichamelijke van den mensch, is nog altijd gebleken daar, waar nog vreeze Gods aanwezig was. Dit is ook gebleken in de zorg en eerbied, die men had voor de lichamen hunner afgestorvenen Terwijl de heidenen over 't algemeen hunne lijken verbrandden, hebben Abraham en zijn geloovige nakomelingen, met den meesten eerbied de lichamen hunner overledenen met de nauwgezetste zorg behandeld en ze begraven — en deden zulks in 't geloof en met verwachting voor de toekomst en 't leven na het sterven. Die toekomst dachten zij zich niet zooals de afgodische heidenen, voor wier beschouwing het toekomstige bestaan des menschen slechts een schimmenleven was, neen, het volk des Verbonds, de kinderen Israëls, die in Abrahams geloof leefden, geloofden in een lichamelijke opstanding, evenals Abram dat kon verwachten van God, toen hij zijn Izaäk zoude offeren. — Immers ging hij van de overtuiging uit, dat God machtig was hem uit de dooden te verwekken. Hebr. 11 : 18.

—o—

Op diezelfde lijn en in de orde der openbaring mogen wij ons denken de vleeschwording van »het Woord« — de Zoon van God. Hij nam het lichamelijke der menschheid aan en werd den menschen in alles gelijk, uitgenomen de zonde Hij was *de* mensch, zooals God den mensch hebben wil, overeenkomstig Zijn scheppingsplan van den mensch; de mensch in zijn persoonlijkheid het (juist) uitgedrukte beeld van zijn Scheppers zelfstandigheid (Hebr. 1 : 3). Sprekend wordt de Zoon Gods ingevoerd als Hij zegt: »Gij (God) hebt Mij het lichaam toebereid« (Hebr. 10 : 5). In en door het lichaam des menschen is de zonde bedreven, door het offer des lichaams moest de zonde verzoend worden. Dit is door Christus plaatsbekleedend, priesterlijk voor de

wereld geschied. Daarom kon Petrus schrijven (H. 2 : 24): »Die zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout (het kruis)«.

Wij zijn niet alleen naar de ziel verzoend en verlost, ook naar het lichaam. Daarom kan ons lichaam een tempel des Heiligen Geestes zijn, en is ons burgerschap in de hemelen, waaruit wij ook den Zaligmaker verwachten.

De voltooiïng van 's Heeren verlossingswerk op deze aarde werd zichtbaar en tastbaar met Zijne lichamelijke opstanding. Deze opstanding werd reeds aan 't einde van het Apostolische tijdperk door sommige dwaalgeesten voorgesteld als alleen geestelijk of zelfs zinnebeeldig. Hierdoor werd de werkelijkheid van 's Heeren opstanding ontkend, evenals dit nog door het tegenwoordig modernisme geschiedt.

De eerste sporen van die ontkenning waren reeds kenbaar in de gemeente te Corinthe toen Paulus haar zijn eersten brief schreef. Die ontkenning begon met de ontkenning van de door sommigen verwachte opstanding der dooden in 't algemeen. En toen Johannes zijn eersten brief schreef, waren velen reeds veel verder afgeweken van het waarachtig geloof in den levenden Christus.

Lichamelijk stond Christus op en werd de Eerstgeborene uit de dooden. Zóó staat Hij nu voor de Zijnen met Zijn verzekering: »Ik leef en gij zult leven!«

Deze verzekering gaf Paulus in de pen wat hij aan de gemeente te Philippi (H. 3 : 21) schreef: »Die ons vernederd lichaam veranderen zal, opdat hetzelve gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam, naar de werking, waardoor Hij ook alle dingen Zichzelven kan onderwerpen«.

N. v. B.

Schemerlamp impressies.

Of het u, mijn waarde lezer, reeds opgevallen is, weet ik niet maar mij wil het voorkomen, dat het schemerlamp gebruik steeds algemeener wordt. Vooral in groote heerenhuizen kan men tegenwoordig veelal zien, dat 's avonds de groote salonlamp geen dienst doet, maar wel de in verschillende hoeken der kamers opgestelde schemerlampen.

Ik heb eens een oogenblik gemijmerd over dit verschijnsel. Wat is het, enkel een mode, waarin de een den ander zonder meer volgt?

Het kan zijn, maar ik geloof toch dat hoewel bij velen wellicht onbewust, er iets anders achter steekt. Mij dunkt, het is meer de veelal onbewuste drang naar het mystieke (geheimzinnige).

Deze lampen met getemperd licht in allerlei kleurenvariaties, zoo hier en daar in een hoek opgesteld, scheppen onwillekeurig een sfeer. En vooral aan deze sfeer schijnt het thans levend menschdom steeds meer behoefte te hebben.

Wat voor een sfeer is het dan? Die der knusse vertrouwelijkheid?

Zoo mag het in sommige gevallen zijn. En dat is ook heelemaal niet onverklaarbaar. Iemand over eenige zaak in gebreke te stellen gaat dikwijls gemakkelijker zoo in den schemer, zonder hem bij het volle licht in de oogen behoeven te blikken, dan in het vol uit-

stralende en alles duidelijk afteekenende licht. Ook dan is het erkennen en belijden van verkeerdheden wellicht niet zoo moeilijk, als dan, wanneer het volle licht, ook zonder eenige terughouding, de schaamteblos en het spijtgevoel openbaart.

Dat moge een lichtzijde dezer schaduw- en schemerbeweging zijn.

Toch geloof ik, dat hier aan een andere sfeer gedacht moet worden.

Ik moet eerlijk zeggen, ik weet het haast niet onder woorden te brengen, maar 't lijkt mij zoo iets te zijn, als de drang naar bepaalde stemn ingen. Men heeft behoefte aan een zekere aandoening of ontroering, die dan tenslotte weer tot een zekere devotie moet brengen.

Ik moest bij dit alles denken aan het samentreffen met het verschijnsel aan de steeds meer gebruikelijke kampvuren. Men zit immers thans ook gaarne op de sombere heide rond een kampvuur. Denk daarbij aan de z.g. sterkampen te Ommen. Daar ziet men hoe menschen uit alle deelen van Christelijk (!) Europa neerhurken rond de fantastische flikkeringen van het kampvuur. Daar windt men zich op of laat zich opwinden tot bepaalde zieletrillingen en zwelgt op zeer moderne, misschien zelfs mondaine, wijze de bedwelmende geuren van het oude heidendom in.

Daar in die stille avondflikkeringen laat men het kruis los en buigt men zich voor den gebruinden Ooster-

VERVOLGVERHAAL.

Willems heeft gelijk.

Een ware geschiedenis, naverteld door G. B.

19

(Boer Haakse, tevens dorpsherbergier, was woedend omdat zijn dochter Sophie Baptist geworden was. Ontwapend door haar liefde, sprak hij op zijn sterfbed: „Oude Willems heeft gelijk . . . . . blijf deze weg bewandelen!" De oudste zoon, Hendrik, nam de herberg over. Sophie trouwde met een eenvoudige meubelmakersknecht, Johan geheeten, en leidde met hem een gezegend huwelijksleven. Johan geraakte bij bezoeken, die hij aan Hendrik bracht herhaaldelijk met deze in gesprek over de godsdienst en de herberg. Hendrik meende dat men hem wilde overhalen om Baptist te worden. Eindelijk echter kwam hij tot het geloof aan den Zaligmaker Jezus Christus en vond vrede voor zijn ziel. Bij het afscheid vroeg Johan hem wat er met de herberg gebeuren zou.

Hendrik meende, die wel te kunnen aanhouden, maar beloofde, steeds God om raad te vragen in alle dingen des levens).

Sophie was ten zeerste verwonderd, toen den volgenden Zondag plotseling haar broeder de deur binnen stapte.

»Hendrik, wat drijft jou naar de stad en in ons huis?«

«Nu ik wilde graag eens bij jullie zien en zou graag mee willen gaan naar de kerk».

«Dat is prachtig! Wanneer wij in het licht van God wandelen, kunnen wij niet zonder gemeenschap met andere kinderen Gods».

Hendrik genoot zeer van de prediking des Woords

goede hulp te zijn voor 't verloochenen van Christu ling als de Wereldleeraar. Die kampvuren schijnen ee den Wereldredder. Was het niet bij een soortgelijk schemerflikkering dat Petrus tot driemaal toe den Meeste verloochende?

Misschien vindt ge het wel heel kinderachtig, maa mij lijkt het haast zoo dat satan van de omstandig heden waaronder Petrus tot zijn verloochening kwa goede nota heeft genomen, en daarom bezig is, ze al een beproefd middel meer algemeen te maken.

Hoe groot de afstand tusschen schemerlamp e kampvuur is, waag ik niet te zeggen. Dat beide we iets met elkander hebben uit te staan lijkt me echte tamelijk zeker.

Satan wil zoo graag dat de mensch geheel will en zonder eenige contrôle zijn ziel openstelt voor be paalde gevoelens. En daartoe kunnen ongetwijfeld schemerlamp en kampvuur goede diensten bewijzen

En hoevele menschen zijn er, die òf droomen, o althans liefst slechts droomen, over het leven. Ze er varen echter, dat het leven wel iets anders is, dan he zitten bij schemerlamp of kampvuur, maar dat het i een bittere en voortdurende harde strijd. Deze strij willen ze echter niet aan en vandaar schemerlamp en kampvuur om voor een oogenblik aan de strijd te ontvluchten en zich een leven zonder strijd en moeite te droomen.

---

en van de gemeenschap met de kinderen Gods Maar toen hij 's avonds nog een oogenblikje me zijn zwager alleen was, vraagde deze: «Hendrik, ben je nu nog zoo gelukkig?»

«Niet geheel».

«Waarom dan niet?»

«Ik kan niet recht bidden».

«Maar hoe komt dat dan?»

«Ik zal het je zeggen: Johan, de sterke drank is er altijd tusschen».

«Zoo, dan moet je òf de drank òf God en het gebed opgeven».

Hendrik was zeer in gedachten verdiept, toen hij den volgenden morgen weer heenging. Maar in den avond van denzelfden dag zorgde hij er voor, dat zijn gezin vroegtijdig naar bed ging. Alleen de dienstbode moest nog opblijven.

Wie beschrijft echter de verbazing der kinderen, toen zij den volgenden morgen uit hun kamer kwamen en geen tapkast meer zagen. Ook alle glazen en flesschen waren verdwenen, en buiten voor de deur, waar met groote letters gestaan had: «Het zwarte paard!» was niets meer te zien dan een witte plek. Moeder de vrouw drukte echter haar man stil de hand, en een vreugdetraan gleed haar over de wangen.

Vier weken waren sindsdien voorbijgegaan; weder was het Zondag. In het vroege morgenuur kwam Hendrik weer bij zijn zwager binnenstappen, ditmaal echter vergezeld door zijn vrouw. Nadat de begroeting had plaats gehad, zeide Sophie: «Gij treft het vandaag goed; wij hebben een doopsbediening. Jullie gaan toch ook mee?»

«Wij gaan niet alleen mee, maar willen ook ge-

Hoe begrijpelijk zoo iets ook is, heldhaftig, mannelijk s het niet. Het is daarbij nog erg bedriegelijk, want mmers de golfslag van het leven werpt zulke zielen och steeds weer terug in de branding van 's levens erkelijkheid. Helaas, met steeds geringer strijdlust en eerstandsvermogen.

Zoo komt menigeen tot de toestand van het geleefd worden. Op deze wijze worden slappe zielen gevormd, n dat in een tijd, waar zoo veel behoefte is aan enschen van vasten wil, menschen die bewijzen een geprojecteerd leven te leiden.

Ik wil me heusch niet voor profeet uitgeven, maar k meen toch te zien, dat deze schemermanie ons iets e zeggen heeft. Worden we hierbij niet als vanzelf erinnerd aan het woord: »En de menschen hebben e duisternis liever gehad dan het licht«.

Men zoekt naar de gulden middenweg en kiest oor den schemer. Niet al te goddeloos en niet al te echtvaardig.

Rome, die het licht van het Woord den menschen nthoudt, en het kruis verdonkert met allerlei bijomstigheden, houdt tevens zeer veel van donker gerand glas en getemperd licht.

En in meerdere protestantsche kerken begint men it voorbeeld te volgen en men zit bij voorkeur in alfdonker bij eenig kaarslicht.

Wie weet of dit verschijnsel ook niet toegeschreven moet worden aan het feit, dat men wel weet geen gehoor te hebben gegeven aan den eisch van het kruis.

De Heere beware onze gemeenten voor deze duivelsche futloosheid. Meer dan ooit is er thans behoefte aan helden, strijders voor den vollen eisch des Evangelies. Er vaart een bijzondere zuigkracht door deze wereld, die wil heenzuigen naar de droomhoek, de schemerillusie, waar geleidelijk de wil tot het hoogere en het goede wordt uitgeschakeld en waar men het kruis loslaat.

God beware ons voor deze droom passie. Laat ons liever alarm blazen. *Er zijn gevaren! ontzettende gevaren!*

Weet ge wel dat diezelfde zuigkracht ook zulke kostbare goederen van levensbezit meezuigt? Denk slechts aan zaken als: huwelijkstrouw, zedigheid, eerbied enzv.

Dat sommige kerken, die zich reeds lang hardnekkig verzetten te leven naar eisch des Woords, den schemer beminnen en zoeken, is zeer begrijpelijk, maar wij willen toch zijn gemeenten van geloovigen. Wij mogen dus geenszins het oog sluiten voor de werkelijkheid en er aan ontvlieden. Neen m'n broeder en zuster, met open oog en bij het volle licht onze levensweg vervolgd, dat zijn we onze belijdenis, en meer nog, Hem dien wij belijden, verschuldigd. Blijven bij Woord en Kruis totdat de eeuwige Dageraad komt en de Morgenster opgaat in onze harten.

H. V. D. S.

---

oopt worden».

«Wat, gij?»

«Ja, wij! Onze Bijbel, die wij eens zonder voorordeel gelezen hebben, heeft ons den weg gewezen. iets is ons zoo duidelijk, dan dat wij nu ook deze tap moeten doen. Vandaag willen wij ons voor en doop aangeven, nog liever zouden wij direct ee gedoopt worden, wanneer dat mogelijk is».

En het was mogelijk. Waar zulke duidelijke teeenen van het nieuwe leven aanwezig waren, kon e gemeente niet anders, dan op de wensch van eze doopscandidaten ingaan.

Toen zij den volgenden dag weer huiswaarts ouden gaan, moesten Johan en Sophie beloven, m den volgenden Zondag hen te bezoeken.

Daarna reisden zij, als eenmaal de kamerling, un weg met blijdschap.

De volgende Zondag kwam, en 's middags wamen de «stadsmenschen» werkelijk bij Hendrik an. Deze begroette hen warm en hartelijk.

Hij vertelde zijn zwager direct, dat deze een godsienstoefening moest leiden, waartoe Johan ook oniddellijk bereid was. Het geheele dorp was uitgeoodigd, en zij kwamen bijna allen, hoewel de meesten it nieuwsgierigheid. Johan gaf Gez. 207 op:

«Welzalig 't huis, o Heiland onzer zielen!
Waar Gij de vreugd, waar Gij de vriend van zijt;
Waar allen saam voor God als Vader knielen,
En aan Zijn dienst zich ieder heeft gewijd!
Waar aller oog blijft aan Uw wenken hangen;
Waar aller hart voor U van liefde slaat;
Waar aller mond U groot maakt met gezangen;
Waar aller voet op Uwe wegen gaat».

Niemand zong vuriger mee dan Sophie. Hier in dezelfde kamer, waar nu Jezus verheerlijkt werd, was zij eens om Zijns Naams wil over de grond gesleept. Welk een overwinning der genade! Welk een verhooring der jarenlange gebeden!

Haar geloof werd zeer gesterkt.

Nu las haar man de geschiedenis van den tollenaar Zacheüs voor en koos als tekstwoord het woord van Jezus: «Heden is dezen huize zaligheid geschied». Luk. 19 : 9. Diep bewogen schilderde hij eerst de zaligheid, die in Christus Jezus ons geworden is. Dan vertelde hij, voor wie deze zaligheid verschenen is en ten slotte wees hij er op, hoe men deze zaligheid kon ontvangen. Voorbeelden behoefde hij niet aan te halen; de geheele situatie der dingen, de familie van den herbergier, het huis, waarin inplaats van alcoholische dranken nu het water des levens aangeboden werd, het sprak allemaal zoo'n geweldige taal, dat de geheele vergadering ten zeerste onder den indruk kwam.

Toen de dienst afgeloopen was, gingen allen stil en nadenkend naar huis. De laatste, die heenging, was «Schooi-Katrijn». Zij had vele tranen vergoten. Waren het tranen van berouw geweest of andere tranen, waaraan drinkers zoo rijk zijn? God wist het. Toen zij bijna haar huis bereikt had, riep een vreemde haar toe: «Moedertje, is dat daar niet een herberg?» Daarbij wees hij met den vinger op het huis van Haakse. «Ik ben hier vroeger wel eens geweest maar weet niet heel precies meer de weg».

Schooi-Katrijn was blijven staan en zag om, maar dan ging zij weer langzaam verder, terwijl zij de vreemde toeriep: «Ja, dat is wel het huis; het was vroeger een herberg, maar nu is het een huis Gods!»

EINDE.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Bedenkt de dingen, die boven zijn.

Mat. 19 : 16—20 ; zie ook bij Marc. en Lukas.

Les voor Zondag 27 Mei 1928.

Inleiding : Nog een keer: „Bedenkt de dingen, die boven zijn". Waarom? Wel, omdat wij deze les zoo moeilijk leeren. Wij bedenken altijd weer de dingen, die op de aarde zijn met achterstelling van de dingen, die boven zijn. Dat wist Jezus wel, en ongetwijfeld heeft Hij er daarom zoo dikwijls over gesproken. Wie gaarne eeuwig in Gods Koninkrijk wil zijn, die moet het op aarde zoo lief hebben, dat hij er als het wezen moet, alles voor missen kan. Ja, die moet gaarne altijd doen, wat Jezus wil. En niemand behoeft te vreezen, dat hij daarbij werkelijk schade zou lijden. Daar zullen we in deze les iets van hooren.

We hooren allereerst van een man, die tot Jezus kwam met de vraag: „Wat zal ik goeds doen, opdat ik het eeuwige leven hebbe?"

Dit deel van de les laat zich gemakkelijk in drieën verdeelen.

a. Beschrijving van den persoon. De evangelisten vullen elkander aan. De een noemt hem een jongeling, de ander een overste — al te jong is hij dus stellig niet geweest. Hij zelf sprak ook, alsof zijn „jonkheid" tot het verleden behoorde.

Hij was rijk, zeer ernstig, deugdzaam, begeerig naar het eeuwige leven. Hij had er veel voor over. — — Nu deze man kwam tot Jezus met de reeds vermelde vraag. Nu gaat gij bij het vertellen al uw aandacht concentreeren op

b. de ontmoeting met Jezus.

Met „niemand is goed, enz." liet Jezus zichzelf buiten beschouwing. Hij is goed in een anderen zin, dan deze man het bedoelde. Tracht, wat toen gezegd is, goed duidelijk weer te geven. 's Mans ernst en deugd [bij *a* reeds genoemd], blijkt hier. Ook zijn begeerte.

Maar dan de laatste eisch. Daarbij dat „aanzien" van Jezus, Marc. 10 : 21 ; en tenslotte dat droevig worden en heengaan.

Jezus heeft bepaald begrepen, dat het geld hier de heerschappij had en de speciale verhindering voor dezen man was.

Nu laat gij den rijkaard gaan en vertelt,

c. wat Jezus nog met zijn disc. besprak.

Vergelijk bij v. 23 Marc. 10 : 24. Het blijkt wel, dat Jezus er nog wel een woordje meer van gezegd heeft, dan Mat. 16 : 23, 24 doet vermoeden. Let maar op 't volgende vers en op v. 27. Ze werden zelfs ongerust over zichzelf, en toch hadden zij geen geld, dat hun in den weg kon staan.

„Een kameel door 't oog van een naald". 't Komt mij voor, dat dit een soort staande uitdrukking is geweest om iets onmogelijks aan te duiden. Men legge op dat „onmogelijk" en dan ook op het „mogelijk" van v. 26 den nadruk.

De discipelen dachten nog verder; vooral Petrus. Zij hadden wel geen groote rijkdommen voor Jezus prijs gegeven, maar wat ze opgaven, was hun alles, Mat. 4 : 2[0]. Maar — dacht Petrus — hoe zal 't ons nu gaan? Jezu[s] maakte hem duidelijk, dat wij daar niet ongerust ove[r] behoeven te wezen. De Heer beloont mild; wel mee[r], nooit minder dan Hij beloofd heeft.

Met de verzen 27—30 komen wij dan van zelf in he[t] andere deel van de les: Heb geen zorg. Doe gerust alle[s] wat de Heer wil met geheel uw hart, met opoffering va[n] alles, wat geofferd moet worden. De Heer maakt he[t] goed. En allen die Hem liefhebben merken het op me[t] blijdschap.

Vertel nu de gelijkenis, 20 : 1—16.

Een wijngaardenier had werkers noodig; 't was zek[er] in een drukken tijd. Daarom ging hij er op uit en

a. huurde mannen. Telkens weer. Vertel.

't Loon niet vergeten te noemen; v. 2 en v. 7. — — En laat ze dan maar werken, tot eindelijk de zon is ge[]daald en aanstonds onder gaat. Dan vertelt gij van

b. de afrekening.

Vertel dat ook maar; hier zijn geen „toelichtingen" noodig.

Zoek hier geen regel voor 't maatschappelijk leven maar een beeld voor Gods Koninkrijk. Onze Heer i[s] „goed", zooals niemand goed is. Straks, in den groote[n] dag vraagt Hij niet eens: Hoelang hebt gij mij gediend? Hij geeft niemand te min; en is gaarne zeer mild. Trou[w]wens, hier gaat het ook niet meer om wat te v e r d i e n e n, want het „dienen" is geen last maar op zich zelf reeds een lust. En beloofd de Heer nog zoovee[l] voor de toekomst. Neen Petrus behoefde [19 : 27] nie[t] ongerust te zijn. En wij ook niet. Zoekt maar gerus[t] met geheel uw hart de dingen, die boven zijn; 's Heere[n] wil te doen zij u gerust het hoogste, het zal nooit iemand berouwen.

Verbeeld u echter ook nooit een streepje voor te hebben want dan valt het u tegen. Vele eersten zullen de laat[]sten zijn.

K. R.

MEDEDEELINGEN

HARLINGEN.

Het adres van de Secretaris dezer Gemeente is:
Zr. R. v. d. Sluis,
Lieumendijk 22, Harlingen.

Br. L. DE HAAN,

die te Hamburg zijn opleiding ontvangt zal met de beide Pinksterdagen gaarne een gemeente dienen.
Adres: Seminarie, Hamburg 34
Rennbahnstr. 119, Duitschland.

BAPTISTE LANDDAG.

Op den tweeden Pinksterdag a.s. zal D.V. te Zuid-Laren, in het bosch »Laarwoud« een Landdag gehouden worden, georganiseerd door een Com. te Groningen.

Begin *1 uur.* Medewerking van Muziekkorps en Zangkoor. Verschillende toespraken. Toegang 10 cent.

Van den Zendingspenningmeester.

Ontvangen voor de Congo: van de Gem. Workum f 50.— ; van de Gem. Eindhoven f 9.30 ; van de Gem. N. Weerdinge f 215.—.

Voor Zendeling Bell van de Gem. N. Weerdinge f 33.90

Van den Uniepenningmeester.

Door bemiddeling van *Br. Klickmann* de somma van 25 p. st. of *f 300.—*.

Br. Klickmann en de gevers en geefsters betuigen wij onzen hartelijken dank. Tijdshalve en plaatsruimte laat ik de lijst van namen achterwege.

GEM. PARAMARIBO.

In opdracht van bovengen. gemeente moet ik de Brs. en Zrs. hartelijk bedanken voor de ruime gift naar in 't afgeloopen jaar geschonken. Naar bescheiden die ik ontvangen heb, is het een hardwerkende gemeente met een prachtige Baptiste Christelijke Zondagschool.

Br. Blufpand, de Voorganger, hoopt zoo nu en dan in De Christen mededeeling te doen.

Laten wij ook deze gemeente geestelijk als stoffelijk gedenken.

A. H ZERBST,
Rijnlaan 128bis, Utrecht. Giro 68108.

HAULERWIJK. Met blijdschap deelt de Gemeente mede, dat de heer C. Brandt het beroep als Voorganger te Haulerwijk heeft aangenomen.

de Secr. L. J.

UIT DE GEMEENTEN.

WORKUM. Paasch-Zondag. Onze gemeente had deze dag een bizondere feestdag, n.l. in den middagdienst om 3 uur, werden 4 jonge belijders van Jezus Christus door den Doop aan de gemeente verbonden. Ze hadden allen een goed getuigenis afgelegd van 't geloof in den Heiland van zondaren, de gemeente kon hen met blijdschap toelaten. Broeder H. Leenstra, ouderling der gemeente, sprak bij deze gelegenheid een zeer gepast woord tot de talrijke aanwezigen, en was tevens bedienaar van den Heiligen Doop. Het Avondmaal dat gevierd werd na afloop der doopsbediening was een goede ure. Mogen de jonge leden in Gods kracht bewaard worden om te wandelen in de vreeze des Heeren.

Namens de gemeente, P. HORNSTRA, Secr.

EMMER-ERFSCHEIDENVEEN. Reeds eenige maanden hebben we niets laten hooren door middel van onze papieren bode, maar dit vond zijn oorzaak niet in ontbreken van nieuws.

De wintercampagne is weer achter den rug en voor de meeste leden der gemeente staat een drukke tijd in het maatschappelijk leven voor de deur. De wintertijd is altijd de drukste op geestelijk gebied. Iedere maand hadden we samenkomsten, lezingen of iets van dien aard. Vele broeders strooiden met milde hand het zaad des Evangelies. Voor ons traden op de broeders Ds Barendregt, Zendeling Bell, Ds. v. Dongen, Joh. de Heer, Ds. H. Visser, Ds. Bouritius en Ds. Veltkamp, waarover we reeds eerder schreven.

Ook mochten we vruchten zien, want zielen gaven zich over aan Jezus.

De Paaschdagen waren heerlijk gezegende dagen. Paasch-Zondag werden des morgens drie broeders en een zuster op hun belijdenis gedoopt. Ze wenschten der wereld gestorven, met Christus te leven. Br. ouderling Wilts heette de jonge leden bij het Avondmaal hartelijk welkom, de hoop uitsprekende, dat deze vier jonge menschen werkelijk sieraden voor de gemeente mochten worden.

Paasch-Maandag werd des avonds een jeugdvergadering gehouden en brachten de jeugdigen door woord, muziek en zang het evangelie aan vele menschen. Ook mochten we dezen avond een jonge man zien nederknielen om zijn hart uit te storten voor den levenden Verlosser, bij Wien hij vrede vond.

Wij waren met de engelen Gods verblijd en onze bede is: „Laat op deze eerstelingen, een rijke oogst van zegen volgen

o Heer". Moedig gaan we voorwaarts in 's Heeren kracht. Met broedergroeten. De Correspondent.

MIJNSTREEK. Ja, wij zijn er nog, hier in 't Zuiden, en het gemeentewerk gaat door 's Heeren goedheid gezegend voort.

Op 16 Februari vertelde Ds. Reiling van het werk der Baptiste zending in de Congo, en dat van zijn zuster in het bijzonder, als resultaat mochten we f 4.80 voor de zending aan br. Zerbst opzenden.

Ook Zondag 18 Februari hadden wij Ds. Reiling in ons midden en ging hij ons in beide samenkomsten voor. Wij zijn hem recht dankbaar voor zijn bezoek. Voor onze beide samenkomsten des Zondags hebben wij een lokaal van de Gereformeerde school kunnen huren. Dit is een heele uitkomst daar het vergaderen in kamers haast niet meer ging en de samenkomsten zoowel als onze bidstonden geregeld goed bezocht worden. Toch zien we met verlangen uit naar een eigen lokaal, waarin wij niet alleen des Zondags onze Godsdienstoefeningen kunnen houden, maar waarin ook het zangkoor kan oefenen, de Zondagsschool kan gehouden worden, zoowel als de kleine Meisjesvereeniging, die over eenigen tijd wordt opgericht, en het Godsdienstonderwijs aan de jeugd, dat zeker a.s. herfst moet worden ter hand genomen, plaats kan vinden. Willen wij hier ons werk met kracht aanpakken en voortzetten dan moet er een lokaal, beter nog, een kerk komen en moet er op den duur een prediker komen die heel zijn kracht en al zijn tijd aan het werk kan wijden.

Maar laat het tweede nog eenige jaren op zich wachten wij kunnen voort. Van tijd tot tijd komt een der predikers uit meer noordelijke streken tot ons en hier zijn broeders bereid om met hun gaven de gemeente te dienen. Onze samenkomsten hebben geregeld plaats en de gemeente wordt gesticht.

De behoefte aan een eigen lokaal is veel dringender, daarom vroegen wij eenigen tijd geleden door De Christen onze broeders om in elke gemeente een (vooraf aangekondigde) collecte voor ons te houden en we wachtten en wachtten tot deze week we een postwissel van f 11,10 mochten ontvangen. Welk een blijdschap. De wolk als eens manshand is er.

U kent toch de geschiedenis broeders, enkele uren na het verschijnen van dat wolkje kwam er een plasregen, zoo hevig als men ze in jaren niet gekend had.

Hoe komt het dat de jongste gemeente het eerst hulp stuurt? Ik denk omdat zij ongeveer in dezelfde moeilijkheden verkeeren en zich dus gemakkelijk in de onze verplaatsen kunnen.

Maar de gemeenten dan die jarenlang reeds genieten van kerk- en vergaderzaal, zij zullen nu zich bezinnen en collecteeren en de broeders en zusters zullen geven onzelfzuchtig en mild; en de wolk als eens manshand zal blijken de voorbode van een milde stroomen van zegen brengende regen te zijn geweest.

Treebeek. J. R. F.

19e FRIESCHE BONDSDAG van Baptisten Gemeenten in Friesland gehouden op Paasch-Maandag 9 April 1928 te Leeuwarden.

Gelijk als voorafgaande jaren werd ook dit jaar weer de Friesche Bondsdag gehouden, welke ook weer als gewoon, ook thans met een bidstond werd voorafgegaan, welke onder leiding stond van br. H. v. d. Heide, Ouderling der ontvangende gemeente Na het voorlezen van 2 Kon. 6 vanaf vers 8—17 sprak hij een kort maar opbouwend en ernstig woord over dit schriftgedeelte, waarna door eenige broeders het aangezicht des Heeren werd gezocht, Hem vragende om Zijne onmisbare leiding voor dezen dag, en gelijk het in de natuur jubelde van nieuw ontluikend levenslicht omglansd door zonneschijn, dat ook onze harten mochten tintelen van Gods liefde op dezen dag. Hierna gingen we over tot de morgenvergadering welke gepresideerd werd door de voorzitter Ds. H. Visser van Sneek, die in zijn openingswoord uiteen zette het doel dezer bondsdagen, n.l. de stichting van samenhoorigheid der verschillende Friesche gemeenten onder elkaar, de band der eensgezindheid en der liefde nauwer aaneen te brengen, voorts stond spreker nog stil bij het jeugdwerk hier in Friesland welk ons aller aandacht vraagt en terdege noodig heeft. Moge de Heer ons kracht, wijsheid en genade geven om de jeugd op te voeden met geestelijke spijze overeenkomstig Zijnen wil, en dat hieruit een geslacht moge opgroeien, doelbewust in hunne roeping in deze wereld als wel in 't gemeentelijk leven.

Vervolgens werden er eenige huishoudelijke zaken afgehandeld, waarna door de Voorzitter eenige mededeelingen en gedachten in de vergadering gelegd werden over Bijbelcolportatie en Evangelisatie, een werk van bijzonderen en aangenamen aard, waardoor zelfs gemeenten zijn ontstaan, en aan een geschikt persoon, die met energie te werk gaat een goede bron van inkomsten bezorgt.

Na eenige besprekingen over dit punt te hebben gehad, zal er getracht worden om een omlijnd plan dienaangaande, de verschillende gemeenten voor te leggen. Aangaande het jeugdwerk in Friesland werd Ds. A. Barendregt van Harlingen wederom voor een jaar herkozen, om als leider onzer Friesche jeugd op te treden. Geve God hem kracht en wijsheid voor deze zoo belangrijke tak van arbeid. Daarna werd aan Ds. D. van Dongen van Stavoren gelegenheid gegeven tot het ten gehoore brengen van zijn referaat, Doop: Waarom? Waartoe? Wanneer? Referent begon met de vraag te stellen: is het nog noodzakelijk in onze gemeenten om over deze vraag „Doop" te gaan redeneeren, nochtans zet spreker deze vraag in drie punten uiteen, alzoo WAAROM: Hoewel de doop niet direct maar wel indirect de deur der gemeente mag heeten, (het waarachtig geloof en de zekerheid moet echter eerst voorafgaan) alvorens tot deze daad van gehoorzaamheid kan worden voldaan. Tevens is de doop een vraag van een goed geweten, en ten tweede een openbare belijdenis. WAARTOE: Wanneer wij het eerste punt goed verstaan, en er een serieuze gewetensvraag van hebben gemaakt: „laat U doopen" ja wat nog meer zegt: we kunnen het niet nalaten de stap der gehoorzaamheid te volgen als we Jezus vastklemmen in 't geloof en voelen dan de dringende noodzakelijkheid en wordt het een, de liefde van Christus dwingt mij. WANNEER: Hierop deze vraag kunnen wij kort en zakelijk zijn, daar Gods woord dienaangaande, voldoende antwoord geeft, en in bovengenoemde punten reeds is aangehaald, n.l. wanneer we op Golgotha zijn geweest en onze zonden hebben beweend en beleden en getuigen: maar niet IK leef, maar Christus leeft in mij.

Na deze korte en duidelijke uiteenzetting, volgde een dru[...] bespreking, welke om des tijdswil bekort moest wor[...] Hierna gingen wij pauzeeren en werd de meegenomen [...] viand gemeenschappelijk genuttigd en was spoedig de [...] verstreken en werd een aanvang gemaakt met de midd[...] vergadering waarin aan Ds. Barendregt gelegenheid gege[...] werd tot 't uiteenzetten van het Schriftgedeelte Efeze 4 va[...] vers 1—16. De brief aan de Efezeërs is iets bijzonders, [...] de gemeente vroeger verborgen, thans is zij geopenbaard [...] maken zoowel Joden als heidenen deel uit van het licha[...] van Christus. Hoewel Paulus een gevangene in Christus [...] achte hij het toch een groot voorrecht dit te mogen drag[...] Verder stond spreker stil bij de heerlijke punten van o[...] zacht- en lankmoedigheid, elkander dienende in de liefde, [...] wanneer wij deze gaven bezitten en verwerken kunnen [...] de broeders dienen zooals Christus ons leert, en ma[...] zoodoende deel uit van het lichaam waarvan Christus [...] Hoofd is, een geest, een lichaam, een hoop, een doel, en [...] Heer, een geloof, een doop en God boven allen Met stijge[...] belangstelling hebben we allen geluisterd, en werd dank [...] bracht aan spreker voor zijne eminente uiteenzetting. Daa[...] kregen we nog een oogenblik van vrij woord, waarin [...] broeders en zusters getuigden van de liefde van Chris[...] Wij hebben een machtigen Heiland, die al den weg ons le[...] Met welk een blijdschap werd er getuigd: Ik ben een k[...] van God, en werd er waarschuwend en uitnoodigend [...] sproken tegen de onbeslisten, en heerschte er een atmos[...] van Gods liefde en tegenwoordigheid en werden we verkw[...] met innerlijke blijdschap bij 't aanhooren van al deze he[...] feiten. Veel te vlug was de tijd verstreken en wees de k[...] het uur van vertrek voor de vele brs. en zrs. van elders a[...] Met dank aan God voor deze heerlijke dag en elkander t[...] roepend tot wederzien, ging een ieder weer naar het zijne.

Leeuwarden. H. FENNEMA

Zoo de Heer wil hopen onze geliefde Ouders
H. PLANTING
en
J. C. PLANTING—de Vries
den 8sten Mei 1928 hunne
25 jarige Echtvereeniging
te herdenken.
Hunne dankbare Kinderen
S. PLANTING.
G. PLANTING.
G. PLANTING.
Haulerwijk, April 1928.

Gez. 273 : 1.
Zondag den 6den Mei '28 hopen D.V. onze geliefde Ouders
ROELOF OTTENS
en
JANTIEN MOLENAAR
hunne
35-jarige Echtvereeniging
te herdenken.
Hunne dankbare Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.
Stadskanaal, Mei '28.

Zoo de Heere wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders
D. C. SMIT
en
P. VAN DER MEULEN
den 13den Mei den dag te gedenken dat zij voor
25 Jaar
in den Echt zijn verbonden.
Dat de Heere hen nog lang moge sparen is de wensch van hunne dankbare Kinderen.
Haarlem, Mei 1928.
Harmenjanstraat 70.

HYPOTHEEK.

Een kleine bloeiende Gemeente vraagt, teneinde over te kunnen gaan tot het koopen van een eigen Vergadergelegenheid, een HYPOTHEEK.

Brieven onder No. 1243 met opgave van rentevergoeding bij de Administratie van dit blad.

Correspondentie.

H.H. Adverteerders gelieven er nota van te nemen, dat het adres van den Heer Tj. ten Hove voorheen te Apeldoorn, thans is:

Da Costakade 47, Utrecht.

De Adm.

„DE CHRISTEN"

het blad voor

Familieberichten

No 2026 VRIJDAG 11 Mei 1928 47ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

LEVEN.

Nú ken ik eerst het leven,
Sinds Hij 't voor mij wou geven,
Die zonder zonde stierf.
Wat waarde heeft het mijne,
Dat jammerlijk-onreine?
Geloofd zij Hij, die redding mij verwierf!

Nú ken ik eerst het sterven;
't Doet mij den hemel erven,
Daar Hij is opgestaan.
Zij dachten Hem te dooden,
Maar zie, den dood ontvloden,
Droeg Hij naar 's Vaders troon de zegevaan!

Nú leef ik om te sterven;
Met Christus wil ik erven,
Gedoopt in Zijnen dood.
Nu sterf ik om te leven,
Zijn vleesch ook mij gegeven,
Dat is mijn kracht en mijner ziele brood.

(„In Gods Licht".) GUNNING.

GELOOF.

Naast wedergeboorte en bekeering spreekt de Schrift, in verband met des menschen vernieuwing, ook van «geloof».
Het geloof is gave en daad.
Gave èn daad. Niet zuiver daad des menschen. Zij is menschelijke daad, menschelijke houding als reactie op een doen Gods.
Jezus vraagt den genezen blindgeborene: gelooft gij in den Zoon Gods? Deze antwoordt: wie is Hij Heere, opdat ik in Hem gelooven moge?

Hier is bereidwilligheid om te gelooven. Voldoende is deze echter niet. 't Gelooven is zonder meer niet mogelijk. De Heer moet het gelooven *mogelijk* maken. Hij moet den grond des geloofs geven. Aan het gelooven onzerzijdsch moet een openbaring, een mededeeling van Gods zijde voorafgaan. Eerst als de Heere Jezus zich zelf openbaart, kan de aangesprokene gelooven. Niet eerder.

Het is dus niet zoo, dat ieder willekeurig mensch op elk willekeurig tijdstip van zijn leven zou kunnen gelooven. Zoo'n geloof ware inbeelding. Gelooven veronderstelt openbaring, aanbieding, verlichting. Gelooven is aannemen en niemand kan iets aannemen, zoo het hem niet van boven gegeven wordt. Niemand kan iets zien, zoo hij niet in 't licht gesteld wordt. Gelooven is vertrouwen, maar wie kan vertrouwen voordat hem een grond tot vertrouwen is aangetoond?

De brief aan de Hebreën zegt a.g. het geloof: het geloof is een overmand zijn door de onzienlijke dingen en een eigendomsbewijs van de zaken, waarop men hoopt (Hebr. 11 : 1). De onzienlijke dingen zijn er eerst, zij naderen ons, dringen zich aan ons op en overtuigen ons zoo van hun bestaan. Ze maken zich geldend tegenover het geweten en het hart.
Een geloovige is dus een overtuigd gewordene. Zijn geloof is een kwestie van eerlijkheid; geen verdienste, geen eigen werk. Hij is overtuigd geworden; de waarheid heeft hem aangegrepen, bijgevolg «gelooft» hij nu.
En wijl «geloof» dus door God gewekte zekerheid, gewrocht vertrouwen is, is gelooven «zalig zijn». In het geloof ervaart de mensch Gods liefde en vrede.

Het geloof is dus niet uit u, Gods gave is het.
De mensch kan zichzelf het geloof niet geven; wel weigeren het te aanvaarden Hij kan de zich opdringende overtuiging afwijzen. Dan is hij ongeloovig, wat iets anders is dan niet-geloovig. De ongeloovige is hij, die gelooven kòn en moest maar niet wil en nu het licht boven den glans der zon uitbluscht; het hemelsch gezicht ongehoorzaam is.
Op deze geloofsweigering volgt het weggezogen worden door de buitenste duisternis; het overgelaten worden in Satans macht.
Die niet geloofd zal hebben zal verdoemd worden. L.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

Levensprobleem en Levensgeluk.

»Doch dit zeide Hij, hen beproevende; want Hij wist zelf, wat Hij doen zou«.
Joh. 6 : 6.

Elk leven heeft z'n problemen en elk leven strekt zich uit naar het geluk.

Dat is de indruk die ge steeds weer opdoet, wanneer ge met menschen in aanraking komt, die u een blik gunnen in het meer intieme van hun leven. Opvallend is daarbij echter, dat het groote meerendeel der menschen niet schijnt te weten welke plaats zij aan probleem en geluk zullen geven. Meestal vindt ge ze tegenover, inplaats van naastelkander, gesteld.

Men denkt er in den regel niet aan, dat probleem en geluk elkander moeten dienen, en dat vooral het eerste het laatste moet bevorderen. Vandaar dat het stellig zijn nut kan hebben, dat we in het licht van dit woord der Heilige Schrift, deze zaak eens ietwat nader beschouwen.

We wijzen u dan eerst op: *Filippus en het probleem*. De twaalve zijn zeer opgewonden tot Jezus teruggekeerd. Zij zijn zoo vol van het verkregen resultaat, dat ze er haast alles voor kunnen vergeten. Doch terwijl ze bezig zijn te vertellen wat ze gedaan en wat ze bereikt hebben en er van mogen gewagen, dat ze niet alleen kranken genezen, maar zelfs duivelen uitgeworpen hebben, dringt het ook in eens weer tot hun door wat ze gehoord hebben. En ze vertellen Jezus van het droevig verscheiden van Johannes den Dooper, die als gevolg van Herodes' slapheid en Herodias' fanatisme het hoofd in den kerker verloren heeft.

Dit schijnt op den Meester dieper indruk te maken dan Hij in woorden aan de discipelen laat blijken. Het doet Hem echter naar de stilte en de eenzaamheid verlangen. Dit is tevens wel noodig tot verdieping der nog te oppervlakkige discipelen.

De schare laat Hem echter niet zoo gemakkelijk los. Ze wil voor den zegen Zijner gemeenschap best de zee omwandelen, er voor in een woeste plaats wezen, ja zelfs wel er het Paaschfeest voor opgeven.

Voor deze oprechte belangstelling wil de Meester dan ook gaarne een kleine vergoeding geven, vandaar Zijn plan hen aan deze plaats te spijzigen. Dit plan is echter voor de discipelen een wassend probleem. Vanwaar moeten de brooden komen, dat is de angstige vraag die hun knelt.

Daar hebt ge het al, daar vraagt de Meester reeds aan Filippus: »Vanwaar zullen wij brooden koopen, opdat deze eten mogen?«

Hij wist het dus ook niet?

Waarom juist dit aan Filippus gevraagd?

Omdat deze van Bethsaida was?

Wellicht.

Maar dan was ook niemand het terrein meer meester dan juist hij. Dan moest hij ook het best de bronnen kennen, waar deze zaken te verkrijgen waren. Maar, dan kon ook niemand meer van de onmogelijkheid overtuigd zijn dan Filippus.

Het is heel wel mogelijk dat juist daarom Filipp in dezen de aangesprokene moest zijn.

Er is echter nog iets. De Meester kende het karak van Filippus. En dat karakter behoefde, als dat v ieder ander, de heiliging. En vooral ook daarom w Filippus de aangesprokene.

Hoe dan? Wel, Filippus was wat wij zouden n men, een koele berekenaar, een verstandschristen.

Dat blijkt wel uit zijn antwoord. Hij heeft reeds rekend hoeveel er wel noodig zou zijn. Zijn eindcij is tweehonderd penningen (85 gulden) en dat zou n niet eens genoeg zijn. En dan: vanwaar zooveel ge

Het blijkt dat Andreas de broeder van Simon Pet heel anders staat. Hij gelooft nog wel, dat de He uit weinig veel kan maken, vandaar dat hij de a dacht vestigt op het jongsken met de vijf gerstebr den en de twee vischjes.

Er zijn onder de menschen droomers die opblikk naar de sterren en de steenen voor hunnen voet n zien en er over struikelen.

Er zijn onder de menschen ook van die Filipp naturen, die zoo sterk met het alledaagsche reken het natuurlijke, dat ze onmogelijk kunnen indringen de wondermacht des Heeren. Hun geestelijke horiz wordt daarmede zeer beperkt.

Dat was ook het karaktereuvel van Filippus. stelde het natuurlijke, het zintuigelijke te veel op d voorgrond. Zoo ook wanneer hij zegt: »Toon ons d Vader en het is ons genoeg«. (14 : 8).

Hiervan wil Jezus Filippus afhelpen, opdat hij hooger en meerder levensgeluk zal komen. Doch da toe laat de Meester hem eerst in het probleem va loopen, Hij zelf wist wat Hij doen zou.

* * *

Wij en de problemen.

Ook wij hebben onze levensproblemen en zijn neigd te denken dat ze ons levensgeluk in den w staan. Uit bovenstaande blijkt echter, dat ze ons m ten dienen.

Hoe dienen ze ons?

Doordat ze alle opgelost worden?

Neen, ze dienen ons eerst dan, wanneer ze blij bestaan, doch ons er toe brengen dat we ze in gel vige overgave in 's Meesters handen neerleggen.

't Zou lang niet zonder gevaar zijn, wanneer we alle wisten op te lossen. 't Zou allicht tot een ho gevoeligheid brengen die schade deed aan het gr denken en verwachten van Jezus. Wie kan zeggen w een gevoelige knak ons geloof daardoor zou krijg

En wanneer we dan bedenken dat we eigenlijk den regel van »U geschiede naar uw geloof« lev Wat zou er dan nog geschieden, als de problemen plaats tot versterking tot verzwakking des gelo zouden zijn.

Hoe weinig ervaring zou er dan zijn van goddeli uitredding, goddelijk genade betoon. Hoeveel weinig zouden we dan de dingen in hemelsch licht zien. natuurlijk zou uit dat alles voortvloeien, weiniger da baarheid. Het slot zou dan ook moeten zijn leven versombering.

Of gestel eens er waren in 't geheel geen problem dat zou dan haast gelijk moeten staan met alles voorzien en te doorzien.

Zouden we daarmede gelukkig zijn?

O neen, dat zouden we onder de gegeven omstan- gheden alleen kunnen zijn, wanneer we ook tevens t vermogen bezaten alles naar wensch te regelen. n wie heeft dat? Immers niemand. Alles voorzien, aar niet alles naar wensch kunnen regelen, zou toch lijk staan met door niets meer van eigen ongeluk scheiden te zijn. Thans echter houdt dikwijls het obleem ons nog gescheiden van het ongeluk. En arom, dank God voor het probleem!

* * *

Jezus en de problemen.

Voor Jezus bestond hier geen vraag. Hij wist zelf at Hij doen zou. Dat geldt niet slechts van dit maar ok van elk probleem.

We kunnen het dus steeds en in elk opzicht aan em toevertrouwen. Hoe veilig dus met Hem, hoe zeker. ij zal het steeds tot het goede einde brengen.

Hij wist wat Hij doen zou. Ook bij zijn zending. e aarde biedt Hem geen enkele verrassing. Hij kwam 't volle bewustzijn en volkomen begrijpen van wat geschieden zou. Hij *wist* en toch Hij *wilde*. Uit alles preekt Zijn beslistheid en Zijn overgave.

Hij *wist*, maar ook Hij *weet*.

Al schijnt het soms ook alsof de duivel door de egzinking en verliederlijking der wereld veld wint, ij *weet!!*

Laat dat ook ten opzichte van het Koninkrijk Gods nze troost zijn en blijven. Hij *weet*. Wij weten het iet. 't Is ook niet noodig, *Hij weet.*

En daarom mijn broeder en zuster, zit gij op 't ogenblik met problemen, niet te ontwarren knoopen uw levensdraad. Denkt gij dat ze uw schade be- oelen, uw geluk tegenstaan, ga dan heen en schrijf et de vaste hand des geloofs boven elk probleem *Hij eet*, en gij zult zien uw geluk groeit. En gij kunt nmogelijk langer zuchten, maar gij dankt omdat het innen in U daartoe dringt.

Hij *wist*, Hij *weet*, Hij *zal weten*. Hij zal weten ons bewaren. Hij zal weten Zijne gemeente te redden, ij zal weten haar te heiligen, Hij zal weten haar te erlossen.

Hij zal weten, den vijand neer te werpen, dien vij- nd, die ons zoo dikwijls onverwinbaar schijnt, die ns de moed wil nemen en ons geluk verstoort.

Uw ziel zegge Halleluja, want voor Uw Meester estaan geen problemen en in Zijn hand zijn uw pro- blemen slechts de bloesemknoppen van de bloem des eluks.

Dank God voor zulk een Heiland, maar ook dank od, die door de problemen ons het geluk vermeerdert.

H. v/d S.

Drie lichtpunten.

Gedachten over Lukas 15 : 11—32.

Dit Schriftgedeelte omvat een zeer merkwaardige elijkenis, door onzen Heiland uitgesproken: de zoo- genaamde gelijkenis van den verloren zoon.

De gelijkenissen van den Heere Jezus houden onuit- puttelijke bronnen van leering en vermaning in, en zijn ook lichtbronnen, om het Koninkrijk Gods in zijn waren aard te zien en de grondbeginselen der Godsopen- baring op te merken. Van deze laatsten vooral ge- tuigen de drie gelijkenissen in Luc. 15. De Heere Jezus nam aanleiding om ze uit te spreken naar de ver- schijning van vele »tollenaren en zondaren«, die Hem naderden om Hem te hooren, en de ergernis daarover van Farizeën en Schriftgeleerden, die het Jezus tot een verwijt maakten, dat Hij zich met zulke menschen bezig hield. In de eerste gelijkenis, die van 't verloren schaap, worden Israëls leeraren op hun roeping gewezen door een voorbeeld van een goeden, trouwen herder. De tweede gelijkenis handelt over de gemeente Israëls, in welke de ootmoedigen zoeken terug te vinden, wat ze verloren hadden, en na 't gevonden te hebben, zoo hoogst gelukkig konden zijn. Terwijl dan in de derde parabel de liefde Gods des Vaders jegens zondaren op aangrijpende wijze wordt voor oogen gesteld.

Aan deze laatste onderwijzing wijden wij nu eens bijzonder onze aandacht. Daarin zien we dan in hoofd- lijnen, drie lichtpunten, belichtende den zondaar, de be- keering eens zondaars en eindelijk zijn redding en aan- neming door den Vader.

Deze gelijkenis is reeds vaak door het gesprokene en geschreven woord behandeld en ook verschillend toegepast, soms op Israël, soms ook op de algemeene toestand van den zondaar, en daar tegenover de won- derbare liefde Gods. Deze laatste achten wij wel de meest practische beschouwing en mitsdien ook het meest in overeenstemming met de bedoeling des Heeren.

Met de twee zonen, die voorgesteld worden, be- doelde de Heere blijkbaar twee soorten van menschen in verhouding tot God als Vader, evenals er ook bij 't begin van 't hoofdstuk van twee verschillende ge- zindheden van menschen sprake is. Beide echter zijn voorwerpen van de liefde Gods.

Eerst wordt dan de jongste zoon, als de zondaar in het licht gesteld. Zijn optreden tegen zijn vader is de treffende teekening en openbaring der zonde in den mensch, zooals die ook uit de historie van den val van het menschelijk geslacht ons bekend is.

Hoe het heeft kunnen gebeuren, dat de door den Schepper rein geformeerde mensch, die zich verlustigde in de kennis en gemeenschap Gods, tot zonde verleid kon worden en zondigen kon, zal ons aan deze zijde des grafs wel een geheim blijven. De geschiedenis der zonde heeft God ons in Zijn Woord te kennen ge- geven. Hierdoor zien we dan ook, dat het standpunt van den jongsten zoon uit de gelijkenis, tegenover zijn vader ingenomen, hetzelfde is, dat onze ouders, Adam en Eva, na verleid te zijn, innamen tegenover God De zoon verlangde naar zijn hersenschim van onafhankelijkheid. Hij wilde niet langer beheerscht worden of onder de tucht des vaders blijven, en wilde ook zelf beheer hebben over dat, waarop hij meende recht en aanspraak te hebben. Erfgenaam zijns vaders was hij niet, zulks was, volgens oostersche zede, alleen de oudste zoon. De jongeren kregen deelen naar 's vaders beschikking. »Geef mij het, dat mij toekomt«, spreekt hij stoutweg. De vader voldoet aan zijn eisch. Hoe rijk is nu de jongen! Spoedig pakt hij alles, wat hij heeft, bij elkaar, zijn geld in den zak en nu maar naar een ander land, waar zij hem niet kennen, en zoo ver mogelijk onder het opzicht des vaders weg! Nu zal zijn eigen wil gelden, nu zal het vleesch met al

zijn begeerlijkheid den vrijen teugel hebben. Wat lacht hem die weelderige toekomst tegen. Welk een schaar van vrienden omringden hem, met wier zeden hij medeleefde. Wat gevoelde hij zich vrij. Niemand waarschuwde of bestrafte hem. Van het enge verkeer en leven in 't ouderlijk huis, wist hij nu niets meer, en wanneer hij er nog wel eens aan dacht wekte het afkeerigheid bij hem op. Alles wat hij had: geestesgaven, lichaamskrachten, nooddruft, eer, kortom alles werd verteerd en . . . toen kwam er groote hongersnood in het land, en ook hij begon gebrek te lijden. Hij kwam zelfs bij de zwijnen terecht en wil met die vuile dieren medeeten, maar dat werd hem niet eens vergund. Zie, zoo doet de wereld, als ge haar niets toe kunt brengen en als ge niet meer met haar kunt meedoen, dan laat zij u aan uw ongelukkig lot over. De zoon was dieper gezonken en ellendiger geworden dan de slaven zijns vaders.

Zoo weet de Heere Jezus de jammerlijke toestand van den zondaar te teekenen — de mensch, die zich van God en den hemel heeft afgekeerd. Dit toch heeft niet alleen betrekking op de menschen van toen, maar eveneens op die van nu. De zonde draagt geen andere vruchten, al is het, dat die vruchten zich niet altijd op dezelfde wijze vertoonen. De jammeren zijn niet allen zoo van uitwendigen aard als van den jongeling, die ons geteekend werd. Maar wat moet er in 't gemoed van zulk een mensch omgaan, voorals hij nog niet geheel verhard is. — Waarheid blijft: »de goddeloozen hebben geen vrede, zegt mijn God«. Zij kennen zelfs den weg des vredes niet, terwijl er geen vreeze Gods voor hun oogen is.

(Wordt vervolgd). N. v. B.

ZENDING.

Rusland met al zijn ellende op verschillend gebied, is nochtans een gezegend arbeidsveld voor Evangelieboden. Die boden gaan thans grootendeels uit van de Baptisten, wier hoofdbureau is te Riga, en uit Duitschland, uit den Evangelischen kring «Licht im Osten», Werningerode am Harz.

Voorzichtigheidshalve noemen de Evangelisten zich met bijbelsche namen.

Zoo schreef br. «Sosipater» aangaande zijn arbeid als volgt:

Zielen volgen de uitnoodigende stem des Heilands op. De maand December ('27) was extra reismaand voor me. Ik bezocht onze broeders en zusters, die in het district Hommel verstrooid wonen. Veel genot mocht ik aan hen beleven en mijn grootste wensch werd vervuld, dat we te B.*) in het centrum van onzen arbeid konden verzamelen en ik daar kon verblijven. Dagelijks deed ik belangrijke ervaringen op, en mocht mij in den Heiland verblijden. Ja, mijn eenigste begeerte is, Hem maar meer lief te hebben en trouwer te dienen. Hij zegende onze samenkomsten en 10 zielen gaven gehoor aan des Heilands stem, en gaven zich om Hem te volgen.

* * *

*) Plaatsnamen schrijf ik niet voluit, omdat zeker vele onzer lezers ze niet zouden kunnen uitspreken. — N. v. B.

Een andere broeder, «Silvanus» geheeten, schrijft:

Gemeenten worden bezocht.

Op 6 Dec. begaf ik mij op reis, om de gemeenten en kringen onzer geloofsgenooten in de districten Br., Tsch. en M. te bezoeken. Zooals de Heere in de dagen der Apostelen, Paulus en Barnabas uitzond, om den heidenen de blijde boodschap te laten hooren, zoo zond Hij ook mij en gaf mij in zendeling Janson een medearbeider en bondgenoot op mijn zendingstochten. Geheel onverwachts ontmoetten wij elkander te H. en hier vandaan reisden we verder samen van plaats tot plaats. Niet overal werden onze samenkomsten druk bezocht, maar we mochten overal de nabijheid des Heeren bespeuren. Op een dorp B. had men van onze komst gehoord en maakten zich gereed om ons te verwachten en samenkomsten te organiseeren en te luisteren naar de Evangelische boodschap. Aan 't einde der samenkomst verzocht men ons dringend toch spoedig eens weer te komen om hun van den Heiland te vertellen. Weer op een ander dorp, waar wij een zeer groote samenkomst hielden, bezocht door vele nog buiten Christus zijnden, om aandachtig te luisteren. De bijeenkomst strekte zich tot middernacht uit; men wilde al meer van Jezus hooren. Nu volgde het dorp Pl. Met welk een hartelijkheid werden we hier door onze broeders en zusters ontvangen. De uren van 's middags 12 tot 's nachts twee uur brachten we door in gebed en voorbede. Deze tijd zal ons onvergetelijk blijven. Men wilde niet scheiden, het was of wij elkander reeds jarenlang kenden. Maar het moest toch tot uit elkander gaan komen. Wij moesten verder naar de plaatsen B. en R. Hier vindt men de grootste gemeenten en ook wel de meest gefortuneerden. Zij hebben een eigen bedehuis, en ook een goede zangvereeniging. Geloofd zij den Heere, zij zijn ook rijk aan geestelijk leven. Mochten we zoo eenerzijdsch met veel genoegen onze zendingsreis vervolgen, anderzijdsch was het inderdaad een zware tocht, wegens vorst en sterken wind. Wij waren tegen die koude niet warm genoeg gekleed, en was koude vatten onvermijdelijk. Veel heb ik om des Evangelies wil, bijzonder in de laatste 7 jaar, geleden. Doch prijs en aanbidding zij Hem, die mij altijd weer nieuwe kracht gegeven heeft, om Hem verder te dienen.

* * *

Een broeder, die zich «Klemens» noemt, deelt het een en ander mede uit een jaarbericht over 1927. Hij schrijft:

Lof en aanbidding zij den Heere voor de wonderbare zegeningen en voor Zijne barmhartigheden, die Hij ons gedurende het vorige jaar deed ervaren. Natuurlijk waren er ook wel vele bezwaren te trotseeren, menigte van zorgen drukten ons en aan onze tekortkomingen ontbrak het evenmin, doch de Heere gaf genade en immer weer kracht in alles tot overwinning.

De volgende vermeldingen mogen dienen om van den arbeid kennis te nemen. Er werden in '27 37 bekeerlingen gedoopt, terwijl er nog 15 tot bekeering kwamen. Iederen Zondag en ook wel in de week, mocht ik met het woord dienen, en voorts 150 bezoeken afleggen. Tienmaal leidde ik voor en met de gemeente het H. Avondmaal. Tweemaal per week leidde ik dirigentencursus en zangoefening met de zangvereen. en onderwees 60 nieuwe leden. Bij mijn bezoekreizen was ik meer dan 20 maal van huis en bleef gewoonlijk iedere maal 2 dagen uit. Gedurende vier dagen hield ik voor onze jonge predikers een serie voordrachten, die hun in menige zaak opheldering konden geven.

Mijn geliefde vrouw is mij een bijzondere hulp. Zij werkt mede in de zangvereeniging, arbeidt onder de vrouwen, onder meisjes en kinderen. Zij organiseerde een schoon Kerstfeest voor kinderen.

De Heere heeft voor alles kracht verleend, daarom brengen wij Hem onzen dank. Wij vertrouwen, dat Hij ons en Zijn werk verder zegenen zal. Bid voor ons, dat de Heere ons steeds meer geve vrucht te dragen, en dat wij allen dorstigen zielen het water des levens kunnen aanbieden. Bid, dat wij worden mogen als een bron, die het nimmer aan water feilt.

* * *

Br. «Aristarchus», maakt melding van een opwekking onder de Joden. Op machtige wijze zegent de Heere Zijn werk te Beridischeff en omgeving, een plaats, die bijna uitsluitend door Joden bewoond wordt. In een nabij gelegen dorp B. leven meer dan 3000 personen. Evenals in Ninevé is ook hier een verlangen om naar een goddelijke boodschap te luisteren en om van den Heiland te hooren. Er zijn er zoo weinigen, die er hun iets van vertellen. Eenige familiën kon ik bezoeken en van dienst zijn, en ze zijn van harte bereid om voortaan alleen Christus te dienen. N. v. B.

De heerlijkheid van Christus.

(De brief aan de Kolossenzen).

Hoofdst. II : 20—III : 4.

Gestorven — Opgewekt.

Indien gij dan met Christus de eerste beginselen der wereld zijt afgestorven, wat wordt gij, alsof gij in de wereld leefdet, met inzettingen belast. : 20.

Naar twee zijden beschrijft dit gedeelte [2 : 20—3 : 4] het leven van den christen. Eerst wordt gezegd, waarvan hij vrij is [2 : 20—23] en dan, waartoe hij geroepen is. [3 : 1—4].

Daarom groepeeren zich deze uitspraken om de woorden „gestorven" en „opgewekt".

De centrale waarheid in het leven van den christen is dat hij gestorven en opgewekt is. Van haar uit moet derhalve de christen zijn leven zien en inrichten. Iedere eisch, die hem gesteld wordt, moet daaraan getoetst worden.

Gestorven — opgewekt: in die waarheid ligt zoowel zijn vrijheid als de beperking zijner vrijheid.

Reeds in vers 11 is op dezen kern en grondslag van het christelijk leven gewezen.

Hier komt hij er op terug en verlangt een christendom, dat zichzelf verstaat en toont te verstaan.

Christendom moet zijn uitwerking van het „gegeven"

van Golgotha; de tentoonspreiding van de beteekenis van het feit, dat Christus gestorven en opgestaan is.

Tegen alle onderwijs, dat berust op de miskenning van deze centraal-waarheid, moet de gemeente afwijzend staan. Is het „niet naar Christus", [: 8] dan is het voor haar veroordeeld.

De geloovigen zijn, door hun gemeenschap met Christus, voor de Natuurmachten dezer wereld gestorven. Daarom mogen ze niet behandeld worden als wereldlingen. Ze hebben elders domicilie; ze zijn ingeschreven in de hemelen. Christenen zijn een „nieuwe schepping", ontslagen van wetten en voorschriften, die gegeven waren voor het beneden-christelijk leven.

Ze hebben andere behoeften,
andere vooruitzichten,
een andere taak.

n.l. raak niet, smaak niet en roer niet aan, welke dingen alle verderven door het gebruik, ingevoerd naar de geboden en leeringen der menschen. : 21, 22.

Voorschriften, uitsluitend de stoffelijke dingen rakende, hebben voor hen hun kracht verloren. Voor dat leven, dat een inwendige autoriteit heeft, zijn regelingen van buiten af, overbodig.

Hoe minder Geest hoe meer geboden.

Hoe minder middelpuntsgemeenschap, hoe meer omtuinende bepalingen.

dewelke wel hebben een schijnrede van wijsheid in eigenwillige (gods)dienst, en nederigheid en in het lichaam niet te sparen, doch zijn niet in eenige waarde, maar tot verzadiging des vleesches. : 23.

Er zit een schijn van wijsheid in deze bepalingen. Luister maar eens naar hen, die de voorgeschreven vasten van Roomschen of Joden verdedigen. Maar in de praktijk schieten deze regels te kort en worden deze theorieëu weerlegd.

Men kan het „vleesch" voeden, terwijl men het lichaam laat verzwakken.

Een zelf*gekozen* weg, hoe hard en doornig, smal en hobbelig hij ook zijn moge is nimmer een weg van zelf*verloochening*.

Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zoo zoekt de dingen die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods. III : 1.

De Apostel spreekt hier over den aard, de uiting en de toekomst van het leven des christens.

„Indien", 't sleutelwoord van deze verzen.

„Indien", hier wordt de voorwaarde genoemd.

„Indien" hier staat ge voor de bergpas, waar ge eerst doorheen moet, zult ge in die wereld van hemelsche gezindheid en goddelijke krachten komen en u thuis voelen.

Hoevelen stappen over dat „indien" weg en blijven in die streken een vreemdeling!

Neen, de Apostel wil bij zijn lezers geen twijfel opwekken, maar hen slechts heel nadrukkelijk bepalen bij een heugelijke gebeurtenis.

Dat „indien" is hier zooveel als: „gij zijt immers".

Welnu, bedenkt dan, wat daaruit voortvloeit.

't Christelijk leven heeft z'n vooronderstelling.

't Christelijk leven heeft z'n openbaring.

't Christelijk leven heeft z'n belofte.

Gij zijt met Christus opgewekt; dat is uw levensbegin.

Een lagere levensvorm is door een hoogeren vervangen.
Eens leefde Christus *ons* leven stierf *onzen* dood.
Nu leven wij Zijn leven en sterven niet meer.
„Ik leef en gij zult leven".

Dat leven openbaart zich, uit den aard der zaak, in een nieuw streven.

Er zijn hemelsche en er zijn aardsche dingen.

Er is een leven, dat zich benedenwaarts richt, naar de aardsche uitstrekt en er is een leven dat hongert naar de dingen van hooger orde.

Men leert iemand niet zoozeer kennen aan wat hij *bezit*, dan wel aan wat hij *wenscht* te bezitten.

Niet onze bezittingen, maar onze begeerten zijn ons eigendom.

Wat is in den hemel?
In den hemel is Jeruzalem.
In den hemel is de erfenis.
In den hemel is de zegeprijs.
In den hemel is ons burgerrecht.
Die worden daar bewaard.
In den hemel is de wachtende Hoogepriester.
In Dezen heeft den christen alles; uit Dezen moet zich zijn tweede leven verwerkelijken!

Daarom die herhaling en verscherping der opwekking van 't eerste vers in vers twee:

> bedenkt de dingen, die boven zijn, niet die op de aarde zijn. : 2.

Het „zoeken" is hier een „bedenken".
Ons denken beïnvloedt ons leven.
Onze gedachten beheerschen onzen wandel.
Ons denken moet zich bewegen om en zoeken in te dringen in de dingen van hooger orde.
Laat de hemelsche dingen niet aan „hun beloop over".
Als zij u de gegevens, de stof verstrekken voor uw denken, doordringen zij, via uw denken, uw wezen.

> Want gij zijt gestorven, en uw leven is met Christus verborgen in God. : 3.

Hier wordt uit elkaar gelegd, wat reeds in vers 1 lag opgesloten.

Daar zei hij: gij zijt *opgewekt*.

Welnu: wie opgewekt is, is dood geweest en *leeft weer*.

Door het sterven had er een uittreden uit deze wereld plaats en: het herleven sprak van een ander levensbeginsel en levensdoel.

Als christen staat ge tusschen de aardsche dingen en er tegelijk boven. Gij leeft *op* aarde, doch zijt *in* Christus en omdat Christus verborgen is in God, zijt gij het ook.

Daarom kent u de wereld niet.

Daarom vraagt dat leven echter ook uw bizondere opmerkzaamheid en verzorging.

Het is verborgen, nog verborgen, maar bestemd om openbaar te worden. Het hemelsche is het toekomstige.

> Wanneer nu Christus zal geopenbaard zijn, die ons leven is, dan zult ook gij met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid. : 4.

Verheerlijking is het, wat den christen wacht.
God brengt het verborgene aan het licht.
Treedt Christus uit de verborgenheid te voorschijn dan verschijnt Hij ook in de Zijnen. Hij zal wonderbaar worden of zich laten bewonderen in Zijn heiligen.
Zijn nederdalen is ons opstijgen.

Komt Hij van boven, dan gaan de Zijnen naar boven, Hem *tegemoet*.

Geopenbaard in heerlijkheid. Dat is de bekroning van 't verlossingswerk; het einde van de pelgrimsreize.

Dat is de aanneming tot zonen; de vervulling der aloude belofte: Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige.

L.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

De opwekking van Lazarus.

Joh. 11.

Les voor Zondag 3 Juni 1928.

Inl. In de les over den blindgeboorne is reeds gebleken, dat te Jeruzalem veel vijandschap was tegen Jezus maar dat ook velen steeds meer vertrouwen in den Heer kregen. Niet ver van Jeruzalem woonde een gezin, waar men groot vertrouwen in Jezus had; waar men Hem gaarne in huis ontving. Als Jezus te Jeruzalem wilde zijn, logeerde Hij er dan ook meestal. 't Was maar een half uurtje van de stad (15 stadien = 30 minuten), in het dorpje Bethanië, dat op den Olijfberg lag, onmiddellijk ten Oosten van Jeruzalem. In dat huis was eens groote bezorgdheid. Ze waren met hun drieën . . . . . enz. enz.

Ieder leze met groote aandacht het hoofdstuk en lette op de verschillende deelen, denke er zich goed in en dan komt alles terecht. Het is een eenvoudig, doorloopend verhaal, dat weinig toelichting behoeft. Maar omdat er zooveel op elkaar volgende bijzonderheden in zijn, komt het nog al op 't geheugen aan. Ook voor deze les is men maar niet eventjes in een halfuurtje klaar met de voorbereiding. Begin er vooral vroeg mee en controleer — als gij b v. wandelt of fietst of bij een andere gelegenheid — u zelf, of het er *in* zit.

Ik onderscheid in dit hoofdstuk niet minder dan *10* bijzonderheden Dat is in der daad veel. Doch wie goed oplet, gewint er toch wel een overzicht over, doordat sommige heel belangrijk zijn en andere niet meer dan mededeelingen van ondergeschikt belang bevatten, b.v. om het volgende in te leiden of aan het voorafgaande te verbinden. Voor het gemak laat ik de verdeeling van het hoofdstuk hier volgen.

1—5. Lazarus ziek; bericht naar Jezus; Jezus' antwoord.
6—16. Gesprek met de disc. over 't gevaar van Jeruzalem en over Lazarus.
17—19. Mededeeling van begraven en vertroosten.
20—27. Gesprek met Martha, die Jezus tegemoet geloopen was.
28—31. Maria naar Jezus, gevolgd door vrienden.
32—37. De ontmoeting met Maria.
38—44. Bij het graf.
45—46. Geloof en achterdocht.
47—53. Vergadering v. d Joodschen Raad.
54—57. Jezus trok zich van Jeruzalem terug.

't Eerste deel is een soort inleiding. Bij het tweede is wel gelegenheid om te vertellen, dat de Heere ons

ook met beproevingen zegenen wil; dat wij ons lot toch maar gerust in zijn hand moeten vertrouwen. Het derde deel kan niet ontbreken maar is met een paar zinnen te vertellen. Denk er aan dat een doode geen 4 of 5 dagen »boven aarde« stond, maar nog den zelfden dag begraven werd.

Het vierde deel verdient bijzondere zorg. 't Is zeer belangrijk.

Vers 33 meldt ontroering van Jezus. Het hier door Johannes gebruikte woord doet denken aan zich bedwingen om verontwaardiging in te houden. Gewis om de hier aangerichte verwoestingen door de zonde.

Vers 38. Spelonk. Waarschijnlijk toch een uitgehouwen holte. De steen werd er ongetwijfeld voor gezet. Denken wij ons de helling een weinig schuins, dan moet de steen misschien evenveel gelegen als gestaan hebben.

In het 8e deel, dat weer in de verteling zeer ondergeschikt is, bedoel ik met achterdocht hen, die tot de Farizeërs gingen; vergelijk Joh. 9 : 13.

Voorts wensch ik u pleizierige studie en een gezegenden middag met de kinderen.

K. R.

De Geest van Christus.

[Ingezonden door K. Kuipers.]

Op de eerste schoone aarde, de origineele Schepping, die niet woest en ledig was, heerschte de wonderbare tegenwoordigheid Gods. Daar was nog geen behoefte aan Verlossing; maar voor de menschen der tweede aarde heeft God, na den Val, Verlossing bereid, en hoe verbazend veel dat God en Gods Zoon gekost heeft lezen wij Jes. 53 : 4, 5 „Waarlijk Hij heeft onze krankheden op Zich genomen. Onze smarten heeft Hij gedragen, enz".

Wanneer nu onze verlossing den Heer Jezus zóóveel gekost heeft, waarom zondigen wij dan nog? Als wij dat alles, wat Hij voor ons verwierf, niet willen aannemen; geen verlangen, geen dorst daarnaar hebben, hoe diep treurig is dat?

Ik weet daarvoor geen andere verklaring, dan dat degenen, die 't niet wagen met God te leven, op een of andere wijze nog gebondenen des Satans zijn. Wanneer n.l. de Duivel nog iets aan u heeft, al is 't ook nog zoo gering, dan kan hij door die kleine opening net zooveel gift in uw hart en zin gieten, als hij verkiest.

Sommige menschen zeggen zoo vaak: „Ik kan niet gelooven!" Dat is echter niets anders dan een demonische kracht, die hun eveneens het bidden belet. Zij hebben geen behoefte. Het is toch verschrikkelijk als iemand geen dorst heeft naar God; naar den H Geest en Zijne volheid, en daarvoor weet ik geen andere verklaring, dan dat Satan nog op eenigerleiwijze door bedrog of anderzins een plaats in zulk een hart heeft. Hoe kan zóó iemand nu in waarheid vrij worden? Daar is geen ander middel dan een grondige verootmoediging. Wij moeten ernstig tot onszelven inkeeren, ons verleden onderzoeken. Eene zuster zeide mij onlangs, dat zij den H. Geest nog niet ontvangen had, en als ik haar vroeg: waarom niet? was haar antwoord: „Vroeger heb ik mij veel met Spiritisme en dergelijke dingen bezig gehouden". Een broeder uit eene Jongel. Vereeniging zeide tot mij: „Als u eens wist, hoeveel z.g.n christenen zich met tooverij bezig houden". Zulke menschen worden door den Duivel vastgehouden en hij laat hun niet eerder los, dan wanneer zij zich hartgrondig bekeeren. Het vasten dat de Heer bedoelt, is losmaking van de knoopen der ongerechtigheid; opdat geen verbinding met Satan blijve en hij zegge:

> Ik zal wederkeeren in mijn huis, vanwaar ik uitgegaan ben en komende, vindt hij het ledig, met bezemen gekeerd en versierd. Dan gaat hij heen en neemt met zich zeven andere geesten, boozer dan hij zelf en ingegaan zijnde, wonen zij aldaar en het laatste van denzelven mensch wordt erger dan het eerste. Alzoo zal 't ook met dit boos geslacht zijn. Matth. 12 : 44, 45.

Zie ook Efeze 2 : 3: In welken gij eertijds gewandeld hebt, naar de eeuw dezer wereld, naar den Overste van de macht der lucht; van den geest, die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid.

De Apostel zegt niet: In SOMMIGE kinderen. Derhalve regeert de Duivel door zijn demonen en booze geesten in ELK ongehoorzaam mensch. Als onze kinderen groot zijn geworden, maar niet wedergeboren, worden ook zij zonder twijfel van booze geesten beheerscht, en daarom is 't onze dure roeping voor hen te bidden en hen tot Jezus te brengen, want anders zal 't voortdurend erger met hen worden. Niet zelden is het met de kinderen der geloovigen erger gesteld, dan met die der ongeloovigen als zij van booze geesten beheerscht worden. Deze zijn zóó talrijk, dat zij Satans macht schier alom op deze aarde werkzaam kunnen doen zijn. Zij zijn bekwaam om in de lichamen van menschen en dieren in te dringen en dezelve te overheerschen (Markus 5 : 8—13) ja, zij zoeken ernstig een of ander lichaam, zonder 't welk zij, naar 't schijnt, hun booze macht niet kunnen uitoefenen.

Finney verhaalt van een landbouwer, die hem met zijn paard naar de kerk wilde rijden. Hij vroeg, of het dier wel mak was, waarop de man antwoordde, dat 't het makste paard van de heele wereld was, „maar", voegde hij er aan toe: „Waarom vraagt u dat zoo?" „Ik ken den Duivel", sprak Finney „en weet, dat hij mij haat". Het paard had nauwlijks een Kilometer geloopen, toen 't reeds van een booze geest bezeten, beproefde Finney een ongeluk te bezorgen.

(Wordt vervolgd).

UIT DE GEMEENTEN.

NW. WEERDINGE. 't Zij mij vergund, U iets mede te deelen uit onze Gemeente. 'k Wil U niet vertellen van de groote veenbranden, die in de afgeloopen week den Zuid-Oosthoek van Drente teisterden en waarvan de dagbladen U de bijzonderheden wel berichtten. Laat mij echter U even vertellen, dat in Nw. Weerdinge de brand niet of zoo goed als niet heeft gewoed. Hoe belangrijk en geweldig een dergelijke verwoesting ook moge zijn, ik mag U nog belangrijker nieuws vertellen.

Zondag 4 Maart mochten we twee zusters in 't watergraf zien afdalen en weer opstaan en nu 6 Mei aanschouwden wij dat een zuster en zes broeders door den doop de Gemeente werden toegedaan. Een zuster, die verhinderd was, zal D.V. a.s. Zondag gedoopt worden. 't Zijn alle jonge menschen in de kracht van hun leven, één hunner was de jongste zoon van een onzer Ouderlingen, zoodat nu al zijn kinderen lid éèner Baptiste Gemeente zijn. 't Was een rechte feestdag voor onze Gemeente, de kerk was eivol.

Onze bede is, dat op deze eerstelingen nog een rijke oogst moge volgen.

H. d. J. Secr.

MEDEDEELINGEN

De Nationale Baptiste Jeugdconferentie

is al weer in 't zicht. Verleden jaar zijn wij te Sneek overeengekomen, om ook in 1928 een Nationale Jeugd-Conferentie te organiseeren in aansluiting met de Unievergadering te Nw. Pekela Welnu, die tijd is niet ver meer en daarom is met de voorbereiding van die Conferentie reeds een begin gemaakt.

Op het programma voor den Vrijdagmorgen zal ook staan: Voorstellen uit de Jeugdkringen der gemeenten. Waar men dus voorstellen heeft, waarvan men wenscht, dat ze op die vergadering behandeld zullen worden, ga men die nu spoedig formuleeren. Uiterlijk 23 Mei verwacht ik uw voorstellen, opdat de complete agenda op tijd kan worden gepubliceerd.

Met hartelijke groeten

K. REILING, Secr.

MEDEDEELING en OPROEP.

D.V. zal op den 2en Pinksterdag in het hotel KLOPMA aan de Veemarkt te Leeuwarden onze 3e Friesche Jeugddag gehouden worden.

Aanvang 's morgens 10.30.

Het programma bevat tal van bijdragen met veelbelovenden inhoud.

De gelegenheid in het hotel Klopma is zoowel bij schoon als ongunstig weder prachtig.

Boven een groote luchtige en fijn ingerichte tooneelzaal. Beneden een fijne cantine waar thee, koffie en melk tegen sterk verminderde prijzen kan verkregen worden.

Friesche Jeugd! Komt in uw geheel op!

Ook anderen met jonge harten zijn ons welkom.

Laten wij komen met biddende harten en met de begeerte om voor zooveel aan ons ligt, den dag te doen gelukken.

Twee collecten zullen worden gehouden. Eén voor 't Jeugdwerk in Friesland, kleinste bijdrage f 0.25 s.v.p. Een voor de kosten van den Jeugddag, minste bijdrage f 0.10 s.v.p. Dat alle bezoekers zich voornemen deze collecten *minstens* met zóóveel te bevorderen.

Wil ook vooral niet vergeten uw liederenbundels mede te brengen. Voor proviand zorge een ieder zelf.

De Jeugdsecr. voor Friesland
A. P. BARENDREGT.

CONTRIBUTIE KAS »VOORZORG«.

In dank ontvangen van de Gemeente Den Haag f 90.
van de Gemeente Utrecht f 26.-
S. HOUKES, Penningm., Haulerwijk. Giro no. 13447

CORRESPONDENTIE

a.g. DE KINDERVRIEND.

Zr de V.-H. te H. Neen, 't zijn niet altijd gemakkelijk versjes, die opgegeven worden. Dat is een bezwaar, omd de rooster voor kinderen van 5 en kinderen van 12 jaar mo dienen. Wat voor de jongsten, die haast nog geen versje kenne geschikt is, is den ouderen kinderen reeds bekend. 't Is er me als met de niet in klassen gesplitste Zondagsschool: men ve telt voor de jongsten te moeilijk of de anderen vervelen zic

We zullen echter zorgen dat, als een moeilijk versje afge drukt staat, het „zijkaartje" een gemakkelijk te leeren vers zal zijn. U kent de uitdrukking „zijkaartje" immers wel? heb die uit kindermond opgevangen voor het niet afgedrukte doch alleen op 't kaartje opgegeven versje. Wat vindt u va die oplossing.

Overigens zal dit wel altijd zoo blijven, dat wie wat leere wil, zich inspanning moet getroosten. En ook kinderen zij wel eens gemakzuchtig.

U heeft toch ook een gesplitste Zondagsschool?

De Heere zegene alle Jeugdwerkers met een groote ge dachte van de beteekenis van hun werk! E.-R.

DE BRIEF AAN DE KOLOSSENZEN. Met dit Nr. hebbe we de toelichtingen of het „leerstellig" gedeelte van deze brief gegeven. We meenen het hierbij te moeten laten, daa de nog volgende vermaningen een algemeen karakter drage en buiten het hoofdonderwerp van den brief liggen. E.-R.

Br. S. H. te H. Met uw opgaaf wordt te zijner tijd rekenin gehouden. E.-R.

DANKBETUIGING

Allen, die hebben medegewerkt om den 28sten April 1928 voor ons tot een onvergetelijke dag te maken, daarvoor ***onzen hartelijken dank.***

J. WIERSEMA.
J. WIERSEMA—Kruit.
Nw. Weerdinge, Mei 1928.

Maandag 14 Mei hopen zoo de Heer wil mijn lieve Ouders

K. HEIKLAAR
en
R. HEIKLAAR—Hoekstra

hun

25-jarig Huwelijk

te herdenken.

Jozua 24 vers 15*b*.

ANNA FRANCINA.

Groningen, Mei 1928.
Duikerstr. 9.

Bezoek 14 Mei v. 3—5 uur.

No. 2027 VRIJDAG 18 Mei 1928 47ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

Allen
— één —
in Christus

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

CHRISTUS' OVERHOOGHEID.

De Gemeente viert, met klimmende rechtvaardiging, de verhooging van haar Heer.

Dit leert de geschiedenis en de ervaring van den enkeling, dat Jezus de verwachting overtreft, die men van Hem heeft.

Hij is voor de menschheid geen teleurstelling maar een verrassing geweest.

Het Evangelie gewaagt van de aldoor groeiende verwondering van hen, die Jezus leerden kennen en in Zijn gemeenschap leefden. De overtuiging overmeesterde hen, dat Jezus altijd nog grooter was, dan zij Hem zagen.

Paulus schrijft, nadat hij Christus reeds jaren kent, dat het zijn alles overheerschende begeerte is: Christus te leeren kennen En aangaande de liefde, die in Christus tot openbaring komt, heeft hij de paradoxe bede geuit, dat de Gemeente mocht weten welke zij de hoogte en diepte, de lengte en breedte en zoo *leeren kennen* de liefde van Christus, die *alle kennis te boven gaat.*

Tot dit inzicht van Jezus' overgrootheid zijn zij gegroeid die Hem het beste leerden kennen.

Zij hadden dat niet altijd. Zij hadden een tijd gehad, dat zij geloofden met Hem «klaar» te zullen komen. De alles overtreffende grootheid en heerlijkheid van Jezus is eerst langzaam tot hen doorgedrongen en heeft hen tenslotte overmeesterd.

Jezus beantwoordde ongetwijfeld aan de verwachtingen en voorspellingen des Ouden Testaments. En toch moeten wij, die Zijn beeld voor ons hebben staan, zooals de werkelijkheid het toont, zeggen dat Jezus grooter geweest, dieper van wezen, rijker van beteekenis dan, naar de opvatting Zijner tijdgenooten, het O. Testament Hem teekent.

Wanneer men Petrus en Johannes gezegd zou hebben in die ure, waarin ze Jezus' discipelen werden, wat zij *later zelf* aangaande Jezus beleden hebben, dan zouden ze geantwoord hebben: «onmogelijk!» Maar hun leven *met* Christus, was een voortdurende zelf*openbaring van* Christus. Zij ervoeren telkens dingen van Hem, die ze niet verwacht hadden.

Aanvankelijk is Hij voor hen nummer één. Dan hun *Meester*; wel mèèr, maar toch niet wezenlijk *anders* dan zij. Dan komt het oogenblik, dat deze gedachte doorbroken wordt en zij uitroepen: «*Wie is toch deze?*» Hij wordt hun een *Wonder*. En dat is Jezus den Zijnen gebleven. Bestendig ligt Zijn weg boven den hunne, totdat eindelijk het inzicht doorbreekt: Hij is Gods Zoon; de wereldheiland! Kruis en opstanding brengen het *wonder* van Zijn Persoon, de beteekenis van Zijn verschijning op aarde eerst recht tot openbaring.

En wanneer zij, die in het N. Testament van Jezus getuigenis afleggen, thans op aarde konden komen, zien konden wat de wereld door Jezus geworden is, zien, hoe Zijn invloed onweerstaanbaar om zich gegrepen heeft, de gewetens heeft gezuiverd, de zeden verreind, de samenleving der menschen op nieuwe grondslagen gezet heeft en nog steeds bezig is aan kracht te winnen en Satans werken te verbreken, — dan zouden zij zeggen, dat de beteekenis, die Jezus voor de wereld kreeg, ook hun voorstellingen heeft overtroffen.

Er zijn christenen, die van zichzelf zeggen, dat zij in het Marana-tha leven, die zich wagen aan nauwkeurige voorstellingen van datgene, wat Christus in de *toekomst* zal zijn. Ook hun voorstellingen zullen doorbroken worden en in innerlijke heerlijkheid verre blijven beneden de werkelijkheid, waarin Jezus deze wereld zal opheffen.

Jezus is geen teleurstelling; Hij is iets anders. Hij is een Bevrediging èn Hij is meer: Hij is een *Verrassing voor eeuwig*. Hij is de Bekende-Ongekende; Hij is het eeuwig Wonder.

Wie Jezus aanvaardt, wie den stap tot Jezus doet, treft een keus, wier zalige beteekenis hij nu nog niet doorgronden kan, maar die zich door de jaren heen zal openbaren in de ontplooiïng van Zijn leven.

Dat zegt Christus' hemelvaart. L.

LOSSE SCHAKELS.

De Gemeente en de jonge kinderen.

't Verdient aanbeveling met de menschen te rekenen, minstens van het oogenblik af, dat zij er zijn.

We zullen niet zeggen, dat dat nooit gedaan wordt. In de huisgezinnen heeft men, haast al vanzelfsprekend, deze gewoonte.

Niet overal echter. Soms gaat men met de menschen eerst rekenen als ze al een eindje of een goed eind op den weg zijn.

Dat gebeurt in de gemeenten nog te vaak.

Wel bracht de tijd verbetering en werd de belangstelling in de buiten-staanden sterk naar de jeugd verschoven, maar men begint nog niet daar, waar men, konsekwent zijnde, beginnen moest.

Ook de gemeente moet gaan rekenen met den mensch, van het oogenblik af, dat hij er is.

Zeker — ze neemt geen kinderen in zich op — haar deur vindt geen zuigeling — maar dat wil toch niet zeggen, dat ze daarom de eerste levensjaren buiten den kring van haar belangstelling moet stellen? Ze heeft knapen- en meisjesarbeid en ontvangt op haar Zondagsschool reeds kinderen van vijf jaren.

Ze legt tusschen zichzelf en deze jonge levens een zekeren band. Ze toont, dat ze zich een roeping bewust is tegenover hen. Ze verricht een taak onder deze kinderen.

Die taak kan niet eerder *begonnen*, die roeping niet eerder *nagekomen* worden, dan dat de kinderen voor *bearbeiding* geschikt zijn. Maar die taak en die roeping zijn er, zoodra het kind er is.

Op een of andere wijze moet de Gemeente daaraan uiting geven. Ze kan dat o.i. het beste doen door haar Zondagsschool. Deze moet een lijst aanleggen, waarop de kinderen ingeschreven werden bij hun geboorte. Na elk jaar worden de ouders bezocht namens de Zondagsschool en behalve bij de verjaardagen toont deze ook bij andere gewichtige omstandigheden, als ziekten enz., haar belangstelling in het lot van den kleine.

Deze bizonderheden kan men naar wensch regelen. Men zorge slechts dat de Gemeente toone zich bewust te zijn een roeping te hebben tegenover allen.

Christus-prediking.

Voor enkele maanden, zoo vertelt een Voorganger in The Baptist Times, preekte ik over den Zoon des menschen temidden van de gouden kandelaren. Onder mijn gehoor was ook een meisje van negen jaar, kind van deftige familie. Onder het naar huis gaan sprak haar moeder met haar over den dienst en merkte uit de levendige antwoorden van het kind, dat haar geest onder den dienst zeer bezig geweest was en dat zij de bedoeling van den predikant heel goed had begrepen. »Moeder«, zei het kind, »de dominee zei: een gemeente is geen gemeente, tenzij dat Jezus in haar midden was — Hij vertelde ons dat Jezus in het midden der gouden kandelaren wandelde. — Hoe mooi moet Jezus zijn in het midden der kandelaren, wanneer deze alle branden«.

Toen de prediker dit hoorde was hij erg beschaamd. Het kleine kind had meer in den tekst gezien dan hij. De gedachte aan den verheerlijkten Heiland, die het kind had gekregen, was een korrektuur van zijn preek. Hij had een christelijke vergadering opgeroepen »te schijnen over een donkere wereld en de donk heid en duisternis van dezelve te verdrijven door h geloofsgetuigenis«. Het meisje had de kandelaren in cirkel gezet, dat al hun licht viel op het »aangez van Jezus«, zoodat de heele wereld »de heerlijkh Gods zou zien in het aangezicht van Jezus Christu

De kleine had recht; de prediker had gefaald. D u, mijn kind! Zonder dat ge 't wist hebt ge een langrijke fout in mijn prediking ontdekt. Mijn taak het niet de wereld te beschijnen, maar de stralen mijn getuigenis samen te doen vallen op het »aan zicht van Christus, zoodat heel de wereld Zijn scho heid mag zien en »Hem kronen tot aller Heer«.

L

De Statistieken.

a. Uit Europeesche landen.

De Duitsche Baptisten telden einde 1927 260 meenten, 482 Predikanten en leerende Ouderling 714 stations, helpende broeders en zusters 1122; k gebouwen en lokalen 290 en 60567 gemeenteleden 1927 werden 2742 op belijdenis gedoopt; de Zonda scholen 688, onderwijzers(ressen) 3161 met 30 leerlingen.

—o—

b. Dertien Posen-Pommersche Gemeenten hebb 17 Predikanten en Ouderlingen, 18 kerken en loka 1975 leden, terwijl in 1927 81 personen werden gedoo In 27 Zondagsscholen werden 693 kinderen onderwez

—o—

c. In Zwitserland zijn 8 Gemeenten met 15 Pre kanten en 9 kerkgebouwen en 1218 gemeentelede In 1927 werden 75 belijders gedoopt.

—o—

d. In Nederland zijn 34 gemeenten met 3576 le en 32 kerkgebouwen en lokalen, 34 Predikanten leerende Ouderlingen. In 1927 werden 100 perso gedoopt. In 49 Zondagsscholen werden door 178 ond wijzers(ressen) 3085 kinderen onderwezen.

—o—

e. De Baptistische Wereldbond ge voor 1928 de volgende cijfers aan:

	Gemeenten	Predikanten en Zendelingen	Lede
Europa (zonder Rusland)	8190	4137	6378
Azië	3143	1420	34316
Afrika	1234	339	725
Amerika (Noord)	56721	40531	84959
Centraal en West-Indië	642	263	6172
Zuid-Indië	422	187	3414
Australië	453	368	3300
	70805	47245	967995

v. B.

Drie lichtpunten.

Gedachten over Lukas 15 : 11—32.

(Vervolg).

Het tweede lichtpunt laat ons den zondaar zien, di zich bekeert en den weg der bekeering inslaat. Me op, dat zijne bekeering van binnen uit begint. Zij

erlijk leven was gruwelijk geweest, aan allerlei zonden d hij zich schuldig gemaakt. Doch later had hij zich l wat ingetogener moeten houden; hij kon niet meer edoen in het uitspattend gedrag van voorheen, nu 't veld in moet met de zwijnen. Maar dat was nog en bekeering. Hij had zijn elegante kleeren niet verisseld voor lompen, omdat hij zoo nederig geworden s, maar omdat hij niet anders kon en verarmd was. lekkernijen en braspartijen, waaraan hij zich vroeger ergaf had hij er niet aangegeven omdat hij er niet er van hield, maar alleen omdat hij ze niet meer beken kon en hem zelfs de voeding der zwijnen geeigerd werd — maar dat was nog geen bekeering! Neen, de bewustheid, dat hij de zoon was van een ken vader en dat hij zich van de zegeningen van t vaderhuis had afgewend, om een boozen weg te an bewandelen, greep hem aan in zijn binnenste. — ij kwam tot zich zelven, evenals iemand, die t een roes of bedwelming opkomt. Hij denkt weer en het huis zijns vaders staat hem weer helder oor den geest, terwijl hij zich zelven ziet als diep onlukkig en in een veel slechter conditie dan de slaven ns vaders, over wie hij vroeger zelf gebieden en behikken kon ten zijnen dienste.

Merk op, dat hij niets kwaads van zijn vader denkt f spreekt; ook niet klaagt over het slecht gezelschap, t hem tot zondigen verleid heeft; hij denkt alleen aan jn eigen zonde, die hij aan zijn vader wil gaan beden, en om ontferming smeeken, om in den dienst ns vaders aangesteld te worden. — Weer als zoon 't vaderhuis opgenomen te worden, daaraan durft ij niet eens te denken! Een huurling zijns vaders te orden, om op die wijze zijn eigen kost te verdienen, , op die genade zijns vaders durft hij nog te hopen!

Zie, op deze wijze teekende onze Heere Jezus in eze gelijkenis de ware verootmoediging en inwendige ekeering, maar die zich ook direct naar buiten zou penbaren. — »Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan«, oo stamelen des zondaars lippen, maar ook met een eslisten wil om het te doen. Het eenige wat hij vooreemt, als middel om tot zijn doel te komen, is zijn onde en onwaardigheid belijden. Alleen op genade urft hij hopen. De beneveling der wanhoop trok op. ndien toch een van de vreemde landlieden hem nog iet zóó verachtte of hij vertrouwde hem zijn zwijnen oe ter bewaking en verzorging, dan was er nog wel ans, dat zijn rijke vader het met hem als huurling ou willen beproeven.

En hij gaat; hij gaat naar zijn vader, die, zonder at hij 't weet, reeds verlangend naar hem uitziet en em terug verwacht. Toen de zoon den vader nog niet ag en nog op »verren« afstand was, zag hem reeds ijn vader, die met innerlijke ontferming over hem beogen werd. En terwijl de zoon nog slechts schooroetend nader kwam, liep de vader hem tegemoet en . . ondanks het liederlijk en verarmd er uitzien van ijn zoon — viel hij hem om zijn hals en kuste hem. — Dat was reeds de verzoening! De zondige zoon vond maar nauwelijks gelegenheid om zijn zich voorgenomen belijdenis uit te spreken. De vader was hem in alles voor met liefde en genade.

De opmerking is wel eens gemaakt: hier is toch geheel geen sprake van middelaarschap of offer voor

de zonde. De verloren zoon kwam maar zoo onmiddellijk met schuldbelijdenis tot zijn vader. Dit schijnt voor sommige bijbellezers wat onbegrijpelijk, terwijl anderen van die opvatting gebruik maken, om hun ontkennend opgevat, geliefd denkbeeld of leerbegrip te staven.

Tegenover dezulken is ons antwoord dit: De Heere heeft deze gelijkenis in geen geval uitgesproken, om er een bepaald theologisch-dogmatisch leerstuk over verzoening en verlossing des zondaars door aan de hand te doen. Hij heeft geen leerstelling, maar feiten, werkelijkheden bedoeld te openbaren. Hij heeft te verstaan gegeven hoe een zondaar is, en daar tegenover hoe God, Zijn Vader is. Hij laat ons door zijn woord in het hart eens menschen en ook in het hart Zijns Vaders zien. Hij verklaart ons wat het zegt als een zondaar zich bekeert; maar ook laat Hij, als Hij den vromen, godsdienstigen oudsten zoon teekent, iemand zien, die zich *niet* bekeert, en 's vaders liefde versmaadt. En wat aangaat de verzoening des zondaars komt het in deze gelijkenis weer treffend uit, dat evenals later de Apostelen door den Heiligen Geest geleerd hebben, de verzoening en verlossing des menschen eerst en alleen van God is uitgegaan. »God was in Christus, leerde Paulus, de wereld met zich zelven verzoenende«. En gelijk in de behandelde gelijkenis te aanschouwen gegeven wordt, dat de vader zijn verloren, zedelijk dooden, maar terugkeerenden zoon te gemoet kwam, zoo is God in Christus de schuldige menschheid te gemoet gekomen, om haar de kus der verzoening op haar verworden, uitgeteerd aangezicht te drukken, haar in Zijn geopende armen op te vangen en rust te bieden aan Zijn Vaderhart.

(Slot volgt). N. v. B.

DE „VROEGDOOP".

Dr. v. d. Vaart Smit, gereformeerd predikant te Oud-Beierland, heeft onlangs een afkeurend woord gesproken over den «Vroegdoop«. Men moet n.l. weten, dat er in de Ger. kerken een strooming is. die het niet oorbaar acht te wachten met het besprengen van den zuigeling totdat de moeder weer zoover hersteld is, dat ze er bij tegenwoordig kan zijn. Het kind moet gedoopt worden op den Zondag, volgende op de geboorte.

Niet alle leden en theologen dier kerk zijn echter kan dat gejaag gediend. Ze meenen dat met het voltrekken dier handeling wel een paar weken gewacht van worden.

Nu dunkt ons: moeten kinderen gedoopt worden, is 't om een of andere reden geboden, dan moet het zoo gauw mogelijk gebeuren. Dat volgt, dunkt ons hieruit, dat een kind sterfelijk is van de geboorte af.

Dr. v. d. Vaart Smit is er echter tegen. En waarom? Hij ziet in dien vroegdoop den *Roomschen zuurdeesem* werken. Daar slaat hij den spijker wèl op den kop. Precies: de Roomsche zuurdeesem. De Roomschen leeren n.l., dat de Doop de wedergeboorte werkt. En — konsekwent als Rome is, wacht het met het doopen der zuigelingen geen dag en geen nacht. Waar zooveel op 't spel staat, mag men niet wachten op 't herstel van de moeder. Daar doopt men. Desnoods doopt de

baker, als de pastoor niet tijdig genoeg ter plaatse kan zijn. Maar in geen geval laat men de baby ongedoopt sterven.

—o—

Hoe is nu die stormloop naar den Ger. doopbekken anders te verklaren, redeneert Dr. v. d. Vaart Smit, dan dat »onze« menschen een soortgelijke waarde aan den doop toekennen? Eenigszins te verstaan is dat wel, want leert Rome dat de doop de erfzonde teniet doet, de Ger. belijdenisschriften zeggen — halfslachtig genoeg — dat de doop de erfzonde niet *ganschelijk* teniet doet = Roomsche zuurdeesem.

—o—

We gelooven, mèt dien schrijver uit de Ger. kerken, dat deze doop*overschatting* zoo zeer naar den doop der babies doet verlangen.

Gaat hij echter dien zuurdeesem uitzuiveren, zal 't einde dan niet wezen, dat heel de Kinderdoop onhoudbaar zal blijken?

Prof. Hepp van de Vrije Universiteit heeft een fijner speurzin. De »Reformatie« legt daarvan elke week getuigenis af. Wel niemand speurde de gevaren der Geelkerkiaansche dwalingen beter dan hij

Hij merkt ook, dat Dr. v. d. Vaart Smit een gevaarlijken weg opgaat. Deze wil den vroegdoop afschaffen als »Roomschen zuurdeesem«, en de »Reformatie«, vreest allicht dat er dan konsekwenterwijze meer afgeschaft zal moeten worden. We schreven indertijd dat de doopsopvatting, door Dr. v. d. V. Smit gekwalificeerd als »Roomschen zuurdeesem«, de »eenige verklaring is voor het opkomen, de snelle verbreiding en het taaie leven van den kinderdoop«. Wordt deze zuurdeesem uitgezuiverd, dan verdwijnt eerst de »vroegdoop« en op den duur allicht de kinderdoop heel maal. Immers zou met het vervallen van het moti dat tot den »vroegdoop« leidt voor velen ook den red voor den Kinderdoop zèlf vervallen zijn.

Daarom heeft de Reformatie vast het »waarschu wingssein« gegeschen. Tot verdriet van »Kampen Dr. C. Bouma te Zwolle heeft reeds instemming be tuigd met de afkeurende woorden van zijn kollega Oud-Beierland en »De Wachter«, die voor Kampen o post staat, liet haar ingenomenheid ook duidelijk blijke

Gelukkig, dat men over deze dwaling maar niet t rust kan komen. L.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Te Jericho. De blinde en de tollenaar doo Jezus geholpen.

Luc. 18 : 31—19 : 10.

Les voor Zondag 10 Juni 1928.

Reeds in de beide voorafgaande lessen bleek, da de oversten bittere vijandschap tegen Jezus koesterden Tot nog toe konden zij den Heiland evenwel geen kwaad doen, want »zijne ure was nog niet gekomen« Jezus wist echter, dat die ure reeds dicht bij was. In de verte zag Hij a.h.w. het kruis reeds. Hij ontwee het echter niet, maar ging nogmaals op naar Jeruzalem — nu voor 't laatst.

De disc. doorzagen dit alles niet in diezelfde mate

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

Vaarwel, lief Vaderland!

«Nu willen ze toch naar Zuid-Amerika of naar Zuid-Afrika. Maar wanneer ze verdrinken of de zwarten eten ze op, dan zullen ze nog aan mij denken, ik heb het hun gezegd».

Luid en ruw, in onvervalscht dialect, klonken deze woorden over het groote voorplein van een oude adellijke bezitting. Zij kwamen uit den mond van de half doove jachtopziener en waren gericht tot zijn chef, de hoofd-inspecteur, die, geleund op zijn vervaarlijke stok, voor hem stond, terwijl hij machtige rookwolken uit zijn pijpstompje blies.

«Wat, wat», was het antwoord, «zal Zandberg werkelijk er tusschen uit knijpen naar de overzijde van de oceaan?» Twee dikke blauwe rookwolken werden kort na elkander in de zonnige morgenlucht geblazen. «Ik had gedacht, dat hij zich nog wel bedenken zou .... Hm, hm, 'k had hem hier graag gehouden ....! Wat ontbrak hem hier dan ...? Had hij niet genoeg aardappelland ....? Kon hij daarmee niet rondkomen ....? Dan had men hem meer moeten uitmeten .... Hij is de beste hier .... Kunnen wij hem hier niet vasthouden?»

Langzaam en hoofdschuddend waren deze woorden over de lippen van de hoogste landgoed-ambtenaar gekomen.

Luidruchtig ging de jachtopziener direct verder: «Dat geeft allemaal niets, mijnheer de inspecteur! Zandberg heeft een harde kop, dat zeggen ze allemaal. De oude schoolmeester zegt ook: «Wat die niet wil, dat doet hij ook niet!»

Maar bovendien, wat wil hij nog meer? Hij heeft reeds twee vette ganzen en acht mooie eendjes en zijn varken. Dat is meer dan voldoende! Hij mag niet meer hebben, anders heeft hij evenveel als een jachtopziener. En nu heeft hij ook reeds al zijn huisraad verkocht. Morgen vertrekt hij reeds, heeft hij gezegd, en ....

Twee scherpe fluitsignalen deden beide mannen omkijken: de jonge baron kwam de breede trap van het kasteel af, hooge, blankgepoetste laarzen aan de voeten en het geweer over den schouder. Twee bruingevlekte jachthonden beantwoordden, blaffend en huilend op hem toespringend, het fluitsignaal. De luide, krakende stem van den jachtopziener was doordringend genoeg geweest, om de jonge baron er iets van te laten verstaan.

«Wat is er aan de hand, inspecteur?» riep hij reeds van verre.

De aangesprokene ging voor de naderende jonge

aar wel kenden zij de vijandschap der Joden te Jeuzalem. En vrees bekroop hun harten, toen Jezus zich ederom gereed maakte voor een reis naar die stad. ie Marc. 10 : 32.

Jezus zelf was niet bevreesd, ofschoon Hij veel beter ist dan zij, hoeveel Hij lijden moest en hoe ontroerd ok zij zouden zijn. Dat zal ongetwijfeld het verlangen ij Hem gewekt hebben om de disc. op alles voor te ereiden. En zoo vernemen we dan uit de evangeliën, at Jezus tot zijn disc. sprak over hetgeen te Jeruzalem ou gebeuren. Vertel Luc. 18 : 31—34.

Wij vernemen dus, dat Jezus den loop der gebeurenissen vooruit kende. Maar, hoe vreeselijk de dingen ok zouden zijn en hoezeer Hij er ongetwijfeld ook nder geleden heeft, toch werd Hij er niet door veritterd. Steeds was zijn hart vervuld met liefde voor ngelukkigen en vooral voor dezulken, die zuchtten nder den last van het klagend geweten.

In de onmiddellijke nabijheid van Jericho zat een linde man om van de voorbijgangers aalmoezen te ragen. Vertel v. 35—43.

De vertelling van deze genezing zal wel geen moeilijkheden opleveren. Men vergete niet, er op te wijzen, dat men dezen blinde tot zwijgen wilde brengen. Er zijn altijd veel moeilijkheden om tot Jezus te komen, vooral met den nood onzer zielen. Barthimeüs zal wel niet geweten hebben, dat Jezus daar nooit meer voorbij zou trekken, maar hij toonde een ernst, alsof hij daar sterk mee rekende. Dat is een goed voorbeeld Wilt gij, dat Jezus u helpt voor de geestelijke blindheid uwer ziel, laat u niet tegenhouden om Hem aan te roepen. 't Kon eens de laatste gelegenheid zijn.

heer, die nauwelijks een haartje onder de neus op de bovenlip had, in de houding staan, nam de pijp uit den mond, terwijl de rechterhand de hoed afrukte, en zeide: «De daglooner Zandberg wil beslist landverhuizer worden, mijnheer de baron! Hij wil er zich niet van laten afbrengen. Wij hebben alles reeds geprobeerd.»

«Zandberg? Willem Zandberg, wil die weg?» Onwillekeurig gevoelde de jonge man een zekere ontroering.

Hij moest denken aan zijn nog niet door standsverschil verduisterde kinderjaren. «Willem Zandberg wil weg?» herhaalde hij nog eens.

«Toen ik vroeger met andere jongens spelen wilde, lette ik er steeds op, of mijn oude gouvernante mij ook zag, en zoo niet, dan kneep ik er tusschen uit naar Willem Zandberg. Ik heb altijd veel van hem gehouden en doe het nog. En hij wil weg?» — Deze stemming beheerschte hem slechts voor een oogenblik. Spoedig kwam er wat anders. «Neen, neen», voer hij uit, «dat gebeurt niet! Zandberg was ons dagloonerskind, en ik was vroeger ook reeds de jonge baron.

Nu is hij mijn daglooner, en dat zal hij blijven, en ik ben zijn baron, zijn edelman, en dat blijft ik ook. Hij is hier op mijn landgoed groot en sterk geworden, en nu moet hij ook voor mij werken. Ik laat hem eenvoudig niet weggaan».

In de verdere stroom zijner beweringen, dat de

Hoe blij was de man, toen zijn roepen succes had; zie Marc. 10: 49—50.

Dat Matth. ons van twee blinden vertelt en de andere ev. slechts van een, zal wel op dezelfde wijze verklaard moeten worden als we verondersteld hebben bij de geschiedenis van Legio. Ik acht het niet bepaald noodig de kinderen reeds in deze moeilijkheden in te leiden. Schijnt het om de een of andere reden in een klas echter toch gewenscht, dan doe men het gerust doch met volle eerbied voor den bijbel.

Dat B., genezen zijnde, Jezus volgde, laat zich verstaan Dat sommige menschen door Jezus in den nood hunner zielen geholpen worden en Hem later niet in der daad en waarheid volgen, is onbegrijpelijk.

In Jericho gebeurde nog meer bijzonders. Daar was nog een man, die veel belang stelde in Jezus, heel veel zelfs. Weer een heel ander man. Een tollenaar, en nog wel een overste onder dezen. Het gebeurde geeft m.i. reden om te vermoeden, dat hij verlangend was om een God gewijd leven te leiden, en dat maakt het dan weer heel begrijpelijk, dat hij niet alleen belang stelde in Jezus maar dat Jezus nog veel meer belang stelde in hem.

Jezus ging door Jericho, en Zacheüs dacht: Nu moet ik Hem zien. Verdere plannen schijnt hij aanvankelijk niet te hebben gehad, maar toen bleek, dat Jezus die wel had, was hij zeer verblijd; zie Luc. 19 : 6.

Maar hoe Jezus te zien? Was voor hem niet zoo eenvoudig. Vertel 19 : 1—10.

Ook hier zal de vertelling weer vanzelf goed gaan, als men zich alles maar eerst goed heeft voorgesteld. Een paar opmerkingen kunnen misschien nog van dienst zijn.

---

familie Zandberg reeds ten tijde van grootvader en overgrootvader tot het landgoed behoord had, enz., kon de inspecteur slechts heel voorzichtig en schuchter de opmerking maken: «Mijnheer de baron, dat is nu niet meer zoo als vroeger, de menschen zijn vrij om te gaan, waarheen zij willen. Zandberg zegt, dat hij in Zuid-Afrika iets voor zich zelf kan krijgen, terwijl hij het hier niet eens tot een koe heeft kunnen brengen».

«Mijnheer, mijnheer de baron, genadige heer», stotterde de kribbige jachtopziener onvoorzichtig achter de rug van de breed geschouderde inspecteur, «Zandberg, die heeft een harde kop. Een koe zou hij wel gekregen hebben, wanneer hij in der tijd met mijn Grietje had willen trouwen. De jonge mijnheer wilde hem een . . . .»

«Och wat, het moest nog net zoo zijn als vroeger!»

Zijn hondenzweep veelzeggend door de lucht zwiepend, zoodat de beide viervoeters verschrikt opzij sprongen, brak hij dit voor hem onaangenaam wordend gesprek kort af, keerde zijn beide getrouwe dienaars den rug toe en zocht afleiding in de geliefkoosde jacht.

«Zoo een als Zandberg krijgen wij niet weer». Met deze woorden keerde de hoofd-inspecteur zich om en ging eveneens heen, en de jachtopziener bromde enkel nog: «Maar een dikke kop heeft hij toch!»

(Wordt vervolgd.)

De wilde vijgeboom, die in de laagten, zooals het Jordaandal, veel voorkwam, heeft een lagen stam. Het was dus gemakkelijk er in te klimmen. De takken spreiden zich ver uit, zoodat men er zich ongetwijfeld wel vrij goed in kon verbergen.

V. 7. Jezus is daar bepaald een nacht over gebleven. Wat verkreeg Z. toch veel meer dan hij zich had durven denken; v. 3. Natuurlijk is er veel gesproken, wat wij niet weten. In een van die gesprekken behoort ongetwijfeld ook v. 8. Dat vers kan niet op zichzelf gedacht worden. V. 9 is stellig naar aanleiding van v. 7. »Want ook deze — al is hij een tollenaar — is een zoon van Abraham«. V. 10 geeft dan mooie aanleiding voor een slot. K. R.

UIT DE GEMEENTEN.

A'DAM, 10-5-'28. De Amsterdamsche gemeente had Zondag 6 Mei 11. een belangrijken dag. Zij zag na eenige vergeefsche pogingen, om in Amsterdam Noord een Zondagsschool te kunnen openen, haar streven bekroond.

Het stadsbestuur stond welwillend de Meidoornschool aan den Laanweg voor dit heerlijke doel af. Een ware uitkomst voor de kinderen der daar wonende leden en, zij het tevens een wegbereiding voor hen, die zonder ouderlijken steun hun Heiland moeten vinden.

Vijf maal zeven kinderen hadden der noodende stem gehoor gehoor gegeven en in de banken plaats genomen.

De leeraar der gemeente gaf bij deze opening de leiding en wijding.

Met voortdurend opblikken naar den Heer der zending, aanschouwe het personeel van „De goede Herder" menige vrucht op dit nieuwe akker'je. W. VEENSTRA, Secr.

Hamburg-Horn, 4-5-'28.

Aan de broeders en zusters in Nederland!

Ik heb er lang over gedacht eens iets in „De Christen" te schrijven, maar tot dusver ontbrak mij de moed. Toch geloof ik, dat verschillende brs. en zrs. in Holland nu en dan zullen denken: „Die studenten konden ook wel eens iets van zich laten hooren". In dit geval „— lezen".

Dit en iets anders gaven mij aanleiding een paar woorden vanuit kamer 13 aan jullie te schrijven.

Als ik uit de Paaschvacantie terugkwam viel het mij op, hoe in ons vaderland de natuur reeds verder ontwikkeld was dan hier. 'k Zocht toen m'n kaart op en vond dat Hengelo ongeveer een graad zuidelijker ligt dan Hamburg; tevens dat laatstgenoemde stad zich dichter bij de zee bevindt. Ik geloof dat hier alles, d.w.z. in zoover het de natuur betreft meer dan een week ten achteren is. Zoo heb ik tweemaal het opengaan der peer- en appelbloesems gezien, tweemaal lente beleefd.

Lente: tijd van wind en zon. Gods adem strijkt over boom en veld en ontwaakt door deze zachte beroering, drukken de knoppen zich uit de bolsters om zich te kunnen ontplooien. De zon beschijnt de teere blaadjes en vol vreugde rekken ze zich uit. Een tijd van nieuw leven; maar ook een tijd van strijd met bewegingbelettende banden.

Toen las ik in de bijbel van een geluid, gelijk de wind veroorzaakt en van tongen als van vuur. En zooals in de natuur, zoo komt ook hier in de aangeraakten een leven, een machtig leven, dat zich weldra naar buiten openbaart. Ik hoor een Petrus, bevrucht, geïnspireerd ter eere Gods een rede houden; ik zie hem bloeien en vrucht dragen dank zij de werking des Heiligen Geestes. Welk een zegenende beroering. Wel komt de strijd met menschen, die als banden het nieuwe willen kluisteren, maar als bolsters vallen ze af.

God schenke ons ook in de a.s. Pinksterdagen dezen heiligen wind, dit heilig vuur, opdat wij vervuld met dit nieuwe leven, ons ontwringend aan oude banden, om ons ter eere van den Bevrijder te kunnen ontplooien.

MEDEDEELINGEN

Programma

der 2e Jongelieden-Conferentie der Hollandsche Baptisten *te Den Haag* (2e Pinksterdag) Z.-Binnensingel 10.

10 uur Voorm.-Samenkomst, leider Ds. Jeronimus Den Haag.

1. Opening en begroeting door den leider.
2. Zangkoor Den Haag.
3. Onderwerp: *„Moed"*. Inleider Ds. B. Planting.
4. Zangkoor Amsterdam.
5. Onderwerp: *„Beleid"*. Inleider d.hr. A. H. Zerbst.
6. Onderwerp: *„Trouw"*. Inleider Ds. Jeronimus.
7. Zangkoor Den Haag.

12—1 uur Koffie-pauze.

1 uur Namid.-Samenkomst, leider Ds. Planting.

8. Gecombineerd Zangkoor Den Haag en A'dam.
9. Onderw.: *„Zien op Jezus"*. Inleider d.hr. D. Molijn, Utrecht.
10. Onderw.: *„Aanraking met Jezus"*. Inleider d.hr. G. Planting, A'dam.
11. Zangkoor Amsterdam.
12. Onderw.: *„Blijven bij Jezus"*. Inleider d.hr. C. Mosterd, Den Haag.
13. Gecombineerd Zangkoor Den Haag en A'dam
14. Slotwoord door den leider.

Plm. 3 uur Gemeenschappelijk theedrinken.

Overigens zorgt ieder voor eigen consumptie.

P.S. Voor elk onderwerp ter inleiding hoogstens 10—15 min., daarna een korte bespreking.

Namens de regl. Com., B. PLANTING.

De a.s. Unievergadering.

Daar vele Gemeenten nog niets inzonden voor de Agenda der Algemeene Vergadering [te houden D.V. 4 en 5 Juli te N. Pekela], herinneren we er bij dezen nog eens aan:

1. Dat **voorstellen** etc. uiterst vóór 22 Mei moeten ingezonden worden.

2. Dat de namen der **afgevaardigden** vóór 30 Mei ingewacht worden.

3. Dat Gemeenten, die in het **jaarverslag** vermeld wenschen te worden, eveneens vóór 30 Mei een beknopt overzicht moeten inzenden.

In afwachting, B. PLANTING U.-Secr.
Amsterdam, Tolstr. 117.

2e Pinksterdag

Baptiste Landdag te Zuid-Laren, bosch «Laarwoud».

Opening *1 uur*, vermoedelijk voorafgegaan door rondgang met muziek door het dorp.

Medewerking van het Muziekcorps „De Bazuin" en het Zangkoor „De Lofstem".

SPREKERS:

1. Br. Reinholdt. Onderw.: „Gelukkige menschen".
2. Nog in bespreking
3. Ds. Louw. Onderw.: „Geest en Heilige Geest".

Bouwfonds Winschoten.

Hartelijk dankend ontvangen van D. V. te K. f 10.—

Over enkele weken hopen wij ons nieuw gebouw in de Mr. de Sitterstraat te Winschoten te openen.

Wie de zaak des Heeren hier wil steunen, doet een goed werk. Want wij hebben nog veel noodig, o.a. een orgeltje of geld daarvoor.

Penningmeester is T. Meyer,
St. Vitusstr. 12, Winschoten.

2e Exloërmond.

Het adres van den Penningmeester der Gemeente 2e Exloërmond, is voortaan E. GROOTEN,
2e Exloërmond, Kijl No. 13.
De Secretaris P. de Raaf.

INGEZONDEN.

Aan de Friesche Baptiste en Baptist gezinde jongeren.

Of gij jongeren er al reeds aan hebt gedacht of meer nog er over hebt gesproken dat wij binnenkort wederom het Pinksterfeest zullen mogen vieren, op welks tweeden dag gij ook wederom zult worden opgeroepen om u in Leeuwarden te vereenigen om er de zaken des eeuwigen levens te bespreken, weet ik niet.

Ik heb er reeds meerdere malen bij stil gestaan en heb dan gedacht, wat zal de jeugddag te zien en te hooren geven. Ik hoop dat er een zeer groote opkomst zal zijn.

Zullen allen die kunnen er heen gaan, en niet zeggen, zooals ik wel eens hoorde, „ik zie er het nut niet van in"? Want dan juist vraag ik u er heen te gaan, opdat gij het nut er van zult leeren kennen en het eenmaal kennende, zult gij er een volgende keer niet meer weg blijven.

Of hebt gij niet noodig gesterkt te worden en opgebouwd in de dingen die van boven zijn? Bedrieg u zelven niet. Gij weet dat Paulus aan de Korinthiërs een verwijt maakt over hunne lauwheid. Zorgt alzoo dat gij het niet wordt, opdat gij niet daardoor steeds meer afdwaalt en tenslotte voor het Koninkrijk Gods geheel verloren gaat. Toont dat uw geest voor de zaak Gods krachtig en vol vuur is. Toont het naar buiten dat wij jongeren zijn, in wie het doelbewust streven zit om mede te helpen tot uitbreiding van het Koninkrijk Gods.

Tot eer van Christus, onzen Middelaar!

Ik hoop dat er gehoord zal worden een keur van krachtige en pittige referaten en dito uit het hart komende woorden. Ook geloof ik, dat er kracht van uit kan gaan,

wanneer gij straks in Leeuwardens straten blijde uw liederen doet schallen en waar gij in den naam des Heeren onzes Gods te zamen komt.

Daarom! allen op naar Leeuwarden.

Rijst op, rijst op voor Jezus.

Ids fen Snits.
Sanatorium Appelscha.

Dit opwekkend woord moesten wij belangrijk inkorten. Het zal zijn doel er echter zeker niet door missen nietwaar Friesche Jeugd? E.-R.

De Geest van Christus.

[Ingezonden door K. Kuipers.]

Verder is 't van belang te weten, dat de Demonen hoofdzakelijk strijden tegen de geloovigen: die met ernst zich aan de leiding des H. Geestes willen overgeven.

Sedert ik in Amerika den H. Geest ontving is mijn gansche leven een strijd met Demonen: die mij dan eens door de Russische Regeering, dan door enkele personen; en helaas ook zelfs door predikanten bestreden. Ja, *ook door predikanten* komen Satan en zijne Demonen ons soms bekampen!

Wanneer gij, mijn lieve vriend en broeder, bemerkt, dat de Duivel iets tegen *u wil ondernemen*, dan is er maar één verweermiddel: Gansch rustig *blijven*, en alles *in* 't gebed voor den Heer brengen: nooit uzelf verdedigen, of daarover verstoord worden. Laat mij u een verborgenheid aanwijzen die ons op dit punt van groot nut kan zijn. Lees I Cor. 13. Het Hooglied der Liefde.

Alle wetenschap, gave, geloof en werk is niets tegenover de liefde. Dat is den Duivel ook wel bekend en daarom zendt hij Demonen, daarom zendt hij allerlei vijandschap, lastering en dergelijke, om ons uit onze goede verhouding en liefdesgemeenschap met God te verdrijven. Menig christen ervaart zulks. Hoe dikwijls wordt men in 't gesprek trots, driftig, woedend? De Duivel weet, dat wanneer hij u de liefde steelt, hij u alles ontstolen heeft. Dan kunt gij daar staan, met menschen- en engelentong redeneeren, alles uit de H. Schrift weten, maar 't is tevergeefs. Wilt gij zeker zijn van uw wedergeboorte, dan is daarvoor een klaar bewijs, n.l. of in uw leven de liefde Gods openbaar werd, die warme liefde tot den medemensch, die liefde, die anderen wil redden. Indien gij nooit zulk een geest der liefde in u bespeurd hebt, is dat een teeken dat gij nog niet uit God geboren zijt.

Sommigen van u hebben zich den Heer geheel overgegeven om van Hem gezegend te worden, zij hebben de begeerte om de gave Gods in zich op te *nemen*: *100 pct. voor Christus* te zijn. Juist omdat gij daarom gebeden hebt en dat verlangen in uw hart is, moet gij nu ook bereid zijn deze gave Gods te ontvangen in zóódanigen strijd, als tevoren in uw leven niet is voorgekomen. Wellicht zullen de aanvechtingen des boozen zóó sterk worden, dat gij uitroept: „O mijn God ik wil liever sterven!"

Finney verhaalt van een jurist, die tijdens een opwekking van de eene zaal in de andere liep, schreiende tot God en smeekende: „O help mij bidden, help mij bidden!" Zoo was hij innerlijk ontroerd en aangegrepen.

Hoe kan men nu van die booze machten bevrijd worden? Het eenige middel daartegen — men mag nu vóór zijn bekeering een fatsoenlijk mensch of een groot zondaar geweest zijn — is grondige verootmoediging des harten voor God. Alles, wat uit den booze is moet beslist nagelaten worden, maar ook ALLES! Niets hoegenaamd moogt gij vasthouden, anders kan de Duivel altijd weer tot u inkeeren en gij zult nooit volkomen vrij worden van de booze machten. Integendeel, het wordt voortdurend erger met u. Paulus schrijft Gal. 6 : 14:

> Hetzij verre van mij, dat ik zou roemen, anders dan in het kruis van Jezus Christus mijnen Heer, door welken de wereld mij gekruisigd is en ik der wereld.

De wereld is vol van wereldlingen, hoe *voortreffelijk zij ook* opgevoed en onderwezen mogen zijn. In de harten van allen, die nog niet zijn weergeboren, wonen de booze geesten, en deze kunnen zelfs religieus zijn, mooie Schriftuurplaatsen aanvoeren en schoone gedichten maken, maar 't geschiedt niet door den H. Geest. Wij moeten echter beslist zeggen: Wat

niet van God is, behaagt ons niet! Wat schoons de wereld ook oplevert, wij moeten het afwijzen als niet uit den Vader.

Ik was eens in een gemeente in Polen. Het koor organiseerde een groot concert, heel schoon, maar de Geest van Christus was er niet en als die Geest ontbreekt, is 't fraaiste gezang niets nut, *want 't is niet van God.* Wij moeten klaar onderscheiden en nooit DOODE zaken voor LEVENDIG en LEVENDE zaken voor DOOD verklaren: Zoodra gij echter ernstig naar dit leven, naar den Geest tracht, zullen niet slechts 7, maar wel 70 Demonen komen en alles doen, om u ten val te brengen.

De hulpmiddelen in dezen strijd voor de geloovigen zijn bidden en vasten, Matth. 17 : 21, ja, de gansche wapenrusting Gods hebben zij noodig. Efeze 6 : 10—18.

Wanneer men aanvangt medelijden te hebben met het vleesch, dan is er kans, dat een booze geest over zoo iemand komt. Men bidt en zingt nog, maar de gansche geestelijke kracht is verdwenen. De Heer Jezus echter leert ons, het vleesch te kruisigen, en Paulus roept de Galatiërs toe: „Die van Christus zijn hebben het vleesch gekruist met zijn begeerlijkheden". Gal. 5: 24.

Het is uiterst gevaarlijk, als wij ons vleesch veroorlooven naar schoonheid te zien en te trachten. Ons leven behoort altijd IN en MET den Heer te zijn. Als wij met Christus gekruist zijn, dan moet niet de vraag zijn: waarmede wij ons kleeden en wat wij eten en drinken zullen.

Voor ettelijke jaren ontmoette ik een zuster in Philadelphia met welke ik eens in hetzelfde koor had gezongen. Zij was destijds een goede ijverige christin. Thans was zij gehuwd. Ik schrok echter toen ik haar wederzag. Zij zag er niet slecht uit, maar nauwelijks had ik een paar woorden met haar gewisseld, of 't was mij, alsof ik een doode zag. Zij was geheel zonder geestelijk leven.

Staat 't met menigeen uwer ook niet alzoo? Neem uw zwaard en houw rechts en links om u en zeg: „O Heer m U alleen wil ik gemeenschap hebben".

Wie kinderen heeft, zal dikwijls bemerkt hebben, dat (en vooral de kleine meisjes) ijdel worden. Zij spelen gaarne m mooi lint in hun haar. O, gij vaders en moeders, neem d lint en verbrand het, zoek 't eenvoudigste, wat gij vinden ku en bindt dat in 't haar van uw kind. Ik meen dit in voll ernst! Op ons als ouders rust de verantwoording, wanne onze kinderen door den wereldgeest ingepalmd worden.

Één der vreeselijkste gebeurtenissen, die in de Openbari van Joh. vermeld worden en aan 't einde zal plaatsvinde (Openb. 9 : 1—11) zal zijn, dat ontelbare scharen van booz *geesten, zoodra zij uit hun tegenwoordige gevangenis bevrij* worden, de arme bewoners der aarde ontzettend zullen pijn gen, zoodat zij begeeren te sterven, maar de dood zal va hen vliéden.

Daarom is het heerlijk tot de Bruid des Lams te behoore omdat de Heer over deze gebeurtenissen heerscht. En welk natuur moet die Bruid bezitten? Immers, de Lamsnatuur, d Geest van Christus, de Goddelijke, de Hemelsche natuur. E hoe worden wij deze natuur deelachtig? Het antwoord vin de lezer in 2 Petr. 1 : 3, 4:

> Gelijk ons de Goddelijke kracht alles, wat tot h leven en de godzaligheid behoort, geschonken hee door de kennis desgenen, die ons geroepen hee tot heerlijkheid en deugd, door welke ons de groots en dierbaarste beloften geschonken zijn, opdat g door dezelve der Goddelijke natuur deelachtig zou worden, nadat gij ontvloden zijt, het verderf dat i de wereld is, door de begeerlijkheden.

Overgenomen uit de Missionsfreund, door K. KUIPERS.
Deventer, 14-4-'28.

Woensdag 23 Mei a.s.
zoo de Heer wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders

JACOB DANIËLS

en

HENDERIKA CATARINA HUISMAN

hunne

25-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Hunne dankbare Kinderen.

Nijveenschemond, Mei '28

Heden overleed zacht en kalm in haar Heer en Heiland onze dierbare Echtgenoote en Moeder

Aaltje Heidelberg

in den ouderdom van 46 jaar.

H. HAMSTER.
GEERT.
JANTJE.

N. Pekela, 8 Mei '28.

Onzen hartelijken dank, bizonder aan de Gem. Sneek, voor de vele blijken van liefde op 10 Mei j.l.

H. VISSER en Echtgen.

Filipp. 4 : 4.

H. PLANTING
J. C. PLANTING—de Vries

betuigen bij dezen, mede namens hunne kinderen, ***hunnen hartelijken dank*** voor de vele blijken van belangstelling ondervonden bij hun 25-jarig Huwelijksfeest.

Haulerwijk, Mei 1928.

Door dezen betuigen wij ***onzen hartelijken dank,*** voor de vele blijken van belangstelling bij ons 35-jarig Huwelijksfeest ondervonden, in 't bijzonder de Gemeente.

R. OTTENS
J. OTTENS—Molenaar.

Stadskanaal, Mei '28.

ATTENTIE s.v.p.!

Gewone advertenties, familieberichten enz. zende men uitsluitend aan H. DE JONGE, Administrateur te N. Weerdinge en niet naar den Heer Tj. ten Hove te Utrecht.

Dat geeft onnoodige vertraging en onkosten. De Adm.

Verloofd:

E. B. PLANTFEBER

en

R. WIJBINGA.

Utrecht,)
Sneek,) 6 Mei '28.

Verloofd:

J. PLANTFEBER

en

H. DOST.

Utrecht,)
A'dam,) 9 Mei '28.

JAN SIKKE VIS

en

JANTJE BOOTSMA

geven u kennis van hun voorgenomen Huwelijk, waarvan de voltrekking D.V. zal plaats hebben op Zaterdag 26 Mei 1928.

Borne, Aanslagsweg 5B
Hengelo (O), Boekeloscheweg 13
10 Mei 1928.

Huwelijksinzegening op 26 Mei a.s. voormiddags 10.30 uur, door Ds. J. Huizinga in de Baptistenkerk Jacob Catsstraat, Hengelo.

No. 2028 VRIJDAG 25 Mei 1928 47ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

De groote Pinkstergave.

Een wonderzon is er verrezen,
Die Jezus' vriendenschaar bestraalt.
De Heilge Geest, dat Goddlijk Wezen,
Kwam uit den hemel neêrgedaald!
Een licht vlamt plotsling om hen henen,
Dat zich in vuurge tongen splijt;
Elk hunner, van dien gloed omschenen,
Wordt tot een tempel Gods gewijd.

—o—

Zij breken uit in lofgezangen,
En loven Jezus' majesteit;
De Trooster komt Zijn plaats vervangen,
Die hen in alle waarheid leidt.
Hij komt, terwijl zij luide juichen,
Met wondergave, in hemelschijn,
Om met hun geesten te getuigen,
Dat zij Gods eigen kindren zijn.

—o—

Die Geest doet hen in vreemde talen,
Nooit vroeger door hen aangeleerd,
De groote werken Gods verhalen,
Die zondaars uit den dood bekeert.
De saâmgevloeide volken hooren
Hen spreken in hun eigen stem,
Zoo is het werk van Babels toren
Verbroken in Jeruzalem.

—o—

De Geest door Jezus ons gegeven,
Is van onze erfnis 't onderpand;
Het zegel van ons eeuwig leven,
En onze gids naar 't Vaderland,
En 't zij wij hopen, 't zij wij duchten,
Hetzij in voor- of tegenspoed,
Met onuitsprekelijk verzuchten,
Bidt deze Geest in ons gemoed.

Naar Ds. J. DE LIEFDE.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

De Godsrivier, waardoor de Pinksterstroom vloeit.

Hij (Jezus) dan door de rechterhand Gods verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen Geestes ontvangen hebbende van den Vader, heeft dit uitgestort, dat gij nu ziet en hoort. Hand. 2 : 33.

Hand. 2 begint met: »als de dag van het Pinksterfeest vervuld werd«. Het P.f. was er, immers was het van Israëlietischen oorsprong, een Oudtestamentisch feest — een feest van groote beteekenis voor het volk. Pinksteren beteekent »vijftigste«. 50 dagen na Israëls verlossing uit de slavernij van Egypte, gaf God aan Zijn volk Zijne wet op den Sinaï Daar werd dat volk een koninkrijk dat God zelf als Koning zou hebben, en dat van zijn Koning een grondwet ontving. Schoone en duidelijke type van wat Pinksteren, in vervulling, worden zou voor een nieuw volk, — de Gemeente des N.-Testaments. Toen Israël in »het land der belofte« was ingegaan, werd Pinksteren ook het feest der eerstelingen van het nieuwe koren, van hetwelk een brood gebakken, vóór zij er zelf van geproefd hadden als een beweeg- of wijdingsoffer in Gods woning moest gebracht worden.

Door al deze bevelen en voorschriften Gods heeft Hij zijn heilsgedachten voor de toekomst geopenbaard.

Deze heilsgedachten zijn uitgewerkt, in vervulling gekomen met *ons* Pinksterfeest.

Om waarlijk P.f. te vieren had Israël bereid te zijn en God te gehoorzamen en het offer te brengen — geheele zelfovergave — dat God eischte en dat voor 't behoud van het volk en hun ten zegen noodig was.

Nu is het Pinksterfeest met al zijn typische beteekenis, vervuld geworden voor den tijd des Nieuwen Verbonds. Nu niet meer voor een enkel volk, maar voor alle volken der aarde. Doch de Godsrivier heeft een bedding, waardoor zij tot de volken der aarde stroomt. De duidelijke aanwijzing daarvan, wordt ons te aanschouwen gegeven door al het gebeuren op het

eerste christelijk Pinksterfeest. Merk op hoe de Apostelen, en de geloovigen, bij monde van Petrus, den vertegenwoordigers van verschillende volken, toespreken. Zij geven verklaring van wat er gebeurde, van dat, wat voor de menigte geheel vreemd en onbegrijpelijk was, en verkondigen de groote werken Gods.

De rivier Gods was vol water, en dat levenswater stortte zich uit op aarde, en werd zoo in de door God gegeven bedding geleid.

't Was de vervulling van *de* belofte des Vaders van welke Jezus gesproken had. (Luk. 24 : 49).

De rivier heeft haar oorsprong uit God in den hemel, en wordt vandaar gevoed. Ze kan niet minder worden en nooit uitdrogen! 't Gaat er mede als met den stroom, die uit de rots in de Woestijn ontsprong, nadat Mozes er op geslagen had. Die stroom vormde een beek, die doorstroomde en Israël volgde op hun verdere reizen. (1 Cor. 10 : 4).

De bedding nu van de rivier Gods is de Gemeente, van welke Christus het verheerlijkt Hoofd is. Hij en de Gemeente zijn volkomen één. Hij is als Hoofd gezalfd, en de heilige olie vloeit van het Hoofd op het geheele lichaam.

Dit is de treffende gedachte door Petrus uitgesproken in bovenstaand bijbelwoord.

God heeft aan den opgewekten en verhoogden Jezus de belofte des Heiligen Geestes gegeven en vervuld. En in Jezus zijn al de Zijnen gezegend met *den* zegen des Geestes Gods. Daardoor kunnen zij vereenigd, de bedding zijn binnen welks oevers de stroom des levens tot de dorre plaatsen der aarde vloeit, om daar, waar niets dan dood en verderf heerscht, leven en onverderfelijkheid te doen ontstaan door het Evangelie, waardoor ook alle duisternis verdreven wordt.

Het is de Middelaar Gods en der menschen, die ook in de Pinkstergeschiedenis op den voorgrond treedt; door Wien allen zegen tot de menschen komt, en door Wien het licht en de krachten des Heiligen Geestes treffen en werken onder de volken der aarde en in de harten van menschen.

Als ik dat wonder vatten wil
Staat mijn verstand eerbiedig stil.

De vervulling van de belofte des Heiligen Geestes is in Christus een v o l d o n g e n f e i t. Dat wordt niet weer herhaald. Dat is historie geworden. Wenschen wij des Geestes heil te genieten, dan moeten wij dat uit en door Jezus Christus ontvangen. Hem en Zijne onnaspeurlijke verlossing eeren en verheerlijken wij, als wij vervuld worden van den Geest en zoo door den Geest leven.

Hieruit volgt, dat voor den geloovige alles aankomt op de verhouding waarin hij staat met Christus en Zijn lichaam, de Gemeente.

De Pinksterzegen en volheid kwam over en in de geloovigen te Jeruzalem, toen zij biddend voorbereid, eendrachtig bijeen waren. Dat was naar den wil en bedoeling des Heeren. Nu was er bij de geloovigen een gebaande weg voor Gods Geest. Er was een diepgaande behoefte aan den Geest, en die behoefte kon geheel vervuld worden, en werd vervuld. Nu ging er kracht uit van de gezegenden, voor duizenden tot zaligheid.

Ziedaar wat ook de gemeenten en zendingsvereenigingen boven alles noodig hebben om doel te bereiken en tot overvloedigen geestelijken zegen te zijn.

Geld en menschen, gaven en kennis is er noodig maar veel meer nog de Heilige Geest in de volle gemeenschap van het Hoofd der Gemeente. Immers als dit laatste in ons is en door ons beoefend wordt, dan drijft de liefde Christi ons om al onzen medemenschen de zaligheid in Christus deelachtig te doen worden.

Onze medemenschen moeten eerst tot Jezus Christus geleid en Hem door geloof en bekeering deelachtig worden, om den Heiligen Geest te kunnen ontvangen. De wereld of de kinderen dezer wereld, kunnen den Geest niet ontvangen en kunnen niet naar waarheid Pinksterfeest vieren.

Lezer, moogt gij een rijk gezegend Pinksterfeest kunnen vieren, tot eer van God. N. v. B.

Moeten we juichend naar den hemel ?

Er zijn slechts weinige zaken ter wereld, die zoo algemeene belangstelling hebben, dan het sterven van een mensch. En ik ben onmiddellijk bereid toe te geven dat het sterven van zoo diepe beteekenis is, dat het aller aandacht waard is.

Het blijkt helaas, dat de menschen daarbij meer letten op het *hoe* dan op het *waarom*, meer aandacht schenken aan begeleidende verschijnselen en bijkomstigheden, dan aan het wezen der dingen.

Of men bij deze dingen zich laat leiden door de leuze eind goed alles goed, weet ik niet, maar wel meen ik te weten, dat men veelal een overdreven waarde toekent aan de manieren waarop iemand sterft, en ook aan de begeleidende verschijnselen.

Dit is echter niet zonder gevaar en kan een mensch tot zeer ver bezijden de waarheid staande conclusies brengen.

Het is nogal eens m'n gewoonte, om wanneer men mij zoo in de huizen vertelt van gestorven familieleden de vraag te doen: »En, is hij (zij) naar den hemel gegaan«. Daarop kreeg ik dan dikwijls de wonderlijkste antwoorden. Ik diep er enkele uit m'n herinnering op en schrijf ze hier neer. »Ik zou het wel denken want dominee heeft op zijn verlangen nog met hem gebeden«. Ik moest haar nog iets voorlezen uit den Bijbel«. »Hij zei nog een Psalmvers op«. »Hij ging uit als een nachtkaars«. »Zij werd niet eens door den booze aangevallen«.

Een moeder motiveerde de zaligheid van haren zoon met het feit, dat hij na het uitblazen van den levensadem een glimlach op z'n aangezicht had.

Anderen maakten zich zeer bezorgd over het lot der heengeganen omdat ze niet geroemd hadden, geen Engelen gezien, niet vermaand hadden; niets uit den Bijbel opgezegd; niet verlangd naar het laatste oogenblik; niet gezongen hadden, niets gezegd zelfs, niet meer om Gods Woord gevraagd enzv.

Dat de wereld, de vrome wereld inzonderheid, zoo iets doet is zeer begrijpelijk. Immers voor hun is de Bijbel, het Evangelie veelal niets meer dan een stervensreligie. Den godsdienst heeft de mensch noodig om goed en gerust te kunnen sterven. Dat de godsdienst veel meer een levens- dan een stervenskwestie is, is zeker nimmer recht tot hun doorgedrongen. Het laatste oogenblik is het voor hun alles beslissende.

Helaas ook in de kringen der kinderen Gods hebben deze dingen een te sterke navolging gevonden. Ook daar wordt wel eens te veel waarde aan het stervensproces, het *hoe* van het sterven, toegekend.

Door velen schijnt het als iets zeer ideaals beschouwd te worden, wanneer iemand juichend naar den hemel gaat. Dat is eigenlijk je ware.

Ik haast me om toe te geven dat dit vooral voor de achterblijvenden iets zeer aangenaams is, waardoor ook het eigen sterven meer van zijn schrikgedaante verliest. In zooverre ga ik er dan ook volkomen mee accoord. Doch, ik zeg ook met volle overtuiging, dat men in dezen vooral niet verder mag gaan. Het mag niet uitgroeien tot een keursteen der zaligheid, en nog minder tot een grond der zaligheid, die ligt elders.

Maar mag men dan niet verlangen juichend naar den hemel te gaan? Dat wil ik niet zeggen, maar noodig is het niet. En of het nu meer tot verheerlijking van Gods naam is, dat iemand juichend naar den hemel gaat, staat voor mij ook nog niet altijd vast.

Waarom dan niet?

Wel, in het verlangen kan een zekere ijdelheid schuilen en ook een zekere vrees. Een ijdelheid voorzoover het bedoeld is als demonstratie van het goed Christen zijn en vrees waar het verlangen geldt, om zich vooral niet veel van de stervensweeën door te maken.

Maar hoe komt men aan deze gedachtengang, toch door Gods Woord zeker?

Ik meen van niet. Ik vermoed dat veel meer de martelaarsverhalen hiertoe de aanleidende oorzaak waren.

Ik kan mij niet herinneren ergens in de Schrift gelezen te hebben, dat men juichend naar den hemel moet gaan.

Is dan ook Jezus, die den hemel voor ons ontsloot, juichend ten hemel gevaren? De Bijbel vertelt daar niets van. Wel lezen we in Hebr. 4 : 14, dat Hij de hemelen doorgegaan is, maar meer ook niet.

En was er voor Hem geen reden tot juichen? Het doel verwezenlijkt, de zonde verzoend, de dood vernietigd, de hel verwonnen, satan onttroond, terug naar de heerlijkheid enzv. Dat alles was feit geworden. En toch zegt de Bijbel niet dat Hij juichend stierf, of ten hemel voer.

De gezaligde moordenaar dan?

Was er voor hem niet alle oorzaak juichend en roemend naar den hemel te gaan? Had niet de Meester het duidelijk gezegd: «Heden zult gij met mij in het paradijs zijn?» Was dat geen geweldige, schokkende overgang? Zoo kort geleden nog een spotter, een misdadiger, een veroordeelde, een verdoemde en nu een gezaligde. En toch berichten ons de Evangelisten verder niets over zijn juichend en roemend ten hemel gaan.

En de Apostelen dan, zijn zij juichend naar den hemel gegaan? We weten het niet. Wel weten we dat enkelen hunner het leven om Jezus' wil hebben moeten afleggen, doch meer ook niet. De Bijbel biedt dus weinig grond voor het juichend naar den hemel gaan.

Een man als Paulus legt dan ook meer de nadruk op het leven. Hij zegt: «Want het leven is mij Christus, en het sterven is mij gewin» (Filip. 1 : 21.)

Juist daarop komt het aan, of het leven Christus is. Dat moet de beslissende factor zijn en blijven.

De hoogste en schoonste kansen om Christus te verheerlijken, liggen in het leven en niet in het sterven. Aan deze verheerlijkingskansen in het leven minder ernstig aandacht te schenken dan toch gaarne juichend te willen sterven, lijkt mij zeer bedenkelijk, ik had bijna gezegd zondig en misdadig.

Het Christusoffer bedoelt toch *meer* dan de stervensvrees op te heffen en de stervensmogelijkheid te scheppen? Het bedoelde toch zeker het Christusleven te leven, van onzen ijdelen wandel verlost te worden?

Zouden we anders niet te kort doen aan vele gezaligden? Hoevelen, in wier leven onmiskenbaar het haken naar het Christusleven voorhanden was, stierven misschien onder veel strijd en benauwdheid. Zullen we nu aan hunne zaligheid twijfelen? Dat zou misdadig zijn.

Of zouden anderen, wier leven minder nauwgezet en wier sterven gemakkelijk was, thans een hoogere graad der zaligheid deelachtig zijn? Ook dat zou misdadig zijn.

Het gebeurt immers, dat menschen zonder Christus heel rustig sterven. Hoe dat dan kan? Daarop kan ik thans niet nader ingaan, misschien daarover naderhand nog eens een artikeltje.

Wat ik thans wou zeggen is eigenlijk alleen maar dit. Let niet te veel op het *hoe* van het *sterven*, want dat heeft dikwijls zeer weinig te beteekenen, doch let op het *hoe* van het *leven*.

Vraag niet hoe zal ik over tien of twintig jaar sterven, maar hoe zal ik vandaag voor Christus leven. De kunst van het sterven ligt in de kunst van het leven. Één ding blijft door al de eeuwen waar. Het leven Christus, dan ook het sterven gewin.

De rijkdom van het Evangelie strekt zich over het geheele leven en niet slechts over het sterven uit. Aanvaardt dien vollen rijkdom tot roem en prijs van Hem, met wien wij voor eeuwig vereenigd zijn.

H. V. D. S.

Drie lichtpunten.

Gedachten over Lukas 15 : 11—32.

(Slot).

Het derde lichtpunt belicht ons het vaderhuis en de vadervreugde. Het meest wonderbare daar is de vaderliefde.

»Er is blijdschap in den hemel voor de Engelen Gods over éénen zondaar, die zich bekeert« — zoo had de Heere gesproken en dat wordt hier geïllustreerd. Groote blijdschap was er in 't vaderhuis, toen de weergekeerde zoon daar binnen geleid werd.

De vader was de eerst verblijde, en zijn blijdschap verwekte blijdschap bij al de huisgenooten en onderdanen. »En zij begonnen vroolijk te zijn«.

Alleen de deugdzame oudste zoon was niet verblijd; maar die was in 't veld.

Middenpunt van al de feestelijke beweging is de mierarme, weergekeerde, bekeerde jongste zoon! Deze ware het reeds genoeg geweest — en 't had hem vreugde bereid, wanneer hij onder de huurlingen des vaders opgenomen ware geworden.

Doch daar denkt de vader niet aan. Zulks zou immers een beleediging geweest zijn!

's Vaders bevel is: »Brengt voor het beste kleed, en doet het hem aan, en geeft een ring aan zijn hand en schoenen (sandalen) aan de voeten. En brengt het gemeste kalf (dat voor een onverwacht bezoek of 'n plechtige gelegenheid gereed stond), en slacht het, en laat ons eten en vroolijk zijn«. En als reden voor dat alles somt de vader op en zegt: »Deze mijn zoon was dood en is weder levend geworden, en hij was verloren, en is gevonden!«

Daar verschijnt nu de eens verlorene, de eens voor zijn vader doode zoon, in zijn schitterend feestkleed; de ring als teeken van zijn zoon-zijn aan den vinger, zijn voeten gewasschen en bekleed met nieuwe sandalen — in de feestzaal!.

Kunt ge u iets heerlijkers denken. De begenadigde heeft zeker de oogen niet durven opslaan. Als onwaardige, gelijk hij zich bewust geworden was, werd hij gezegend en verheerlijkt, tot ergernis van den oudsten zoon, afbeelding van Farizeën en Schriftgeleerden, de de deugdzamen en voortreffelijken in eigen oogen — maar zonder liefde voor zijn eens ongelukkigen broer . . . en voor zijn vader. Hij geniet geen feestgenot. Alleen wrevel vervult hem, en hij is geheel gevoelloos voor tranen en smeekingen, die uit het liefdehart zijns vaders — maar voor hem een heer — opwelden.

—o—

Wat heeft de Heiland met dat alles willen teekenen? De vader van de beide zonen is God, de Vader in den hemel De dienaren zijn de Engelen, die zich, al dienende, mede verblijden en de feestvreugde helpen verhoogen. De Engelen immers zijn wezens, die uitgezonden worden ten dienste dergenen, die de zaligheid beërven zullen.

Hoe duidelijk wordt ons door den Heere Jezus de zaligheid van waarlijk bekeerden en tot God toevluchtnemende zielen! 't Is zaligheid waarbij niets te wenschen overblijft dan dit, dat ook anderen, familieleden en medemenschen, in hetzelfde geluk mogen deelen, en komen in dezelfde verhouding tot den Vader, waartoe de zaligen gekomen zijn.

Immers in die verhouding des menschen tot God — de verhouding des kinds tot zijn geliefden Vader — bestaat de zaligheid, welke met de feestvreugde in 's vaders huis in de gelijkenis geteekend is.

Die verhouding deed ook de Apostel Johannes jubelen toen hij schreef: «Ziet, hoe groote liefde ons de Vader gegeven heeft, n.l. dat wij kinderen Gods genaamd (verklaard) zouden worden. Daarom kent (of erkent) ons de wereld niet omdat zij Hem (den Vader) niet kent».

De vraag kan nu nog bij onze lezers rijzen: wanneer moeten wij ons die zaligheid denken van deze eens verloren zoon, als hij in 's Vaders feestwoning terug gebracht werd? — Heeft de Heere daar den hemel en de zaligheid hiernamaals bedoeld of willen teekenen?

Ongetwijfeld heeft de Heere ook aan de hemelsche zaligheid en aan 't hemelsche Vaderhuis gedacht. Hij heeft echter niet willen leeren, dat er alleen zaligheid voor het hiernamaals zoude zijn. Neen, de Heere heeft meermalen het «zalig zijt gij», over Zijn volgelingen uitgesproken, met het oog op het heil, dat zij reeds hier bezaten, al ware 't ook onder strijd en lijden, en dat zij aanvankelijk kenden voor hunne harten.

Een zondig mensch, die tot zichzelven gekomen is, en met berouw over zijn zonden, door Christus zich tot God gewend heeft, komt terstond in de gemeenschap Gods, als met zijn Vader, met Wien hij ver-

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

2

(Een jachtopziener en de hoofd-inspecteur van een oude adellijke bezitting hadden het druk over Willem Zandberg, een daglooner op het landgoed, die als landverhuizer naar Zuid-Afrika wilde Men had hem niet van dat plan af kunnen brengen. De jonge baron had vroeger als kind vaak met hem gespeeld, maar betreurde het, dat er geen lijfeigenschap meer bestond, die hem in staat gesteld had, deze daglooner vast te houden. Want het was de beste onder de knechten, dat moest ook de inspecteur toegeven. De jachtopziener kon het niet zetten, dat hij zoo'n „harde kop" had.

De man, die zoo het onderwerp van het gesprek geweest was, die zoo geprezen, maar ook verguisd was, bevond zich tijdens dit gesprek niet zoo heel ver uit de buurt. Hij was bezig een span paarden voor de wagen te bevestigen en had het meeste van het gesprokene verstaan. Maar van zijn stijfhoofdigheid of hardheid was nu niets aan hem te bespeuren, integendeel, hij scheen zelfs een weinig weemoedig gestemd te zijn. Het ging er immers nu om, afscheid te nemen van de beide paarden, met welke hij nu voor het laatst zou arbeiden. Wat waren zij toch trouwe kameraden voor hem geweest! Wanneer het zweet hem van het voorhoofd liep, liep het zweet hen ook bij alles neer; deden hem alle beenderen pijn, dan gingen ook zij langzaam en afgemat huiswaarts. Buiten zijn vrouw had hij het met hen nog het best kunnen vinden Steeds weer moest hij hen nu bij het inspannen zacht over den nek strijken en vriendelijke woordjes tot hen zeggen. Bij de menschen had hij hier slechts drijvers of naturen vol slaafsche onderworpenheid kennen geleerd. Hij, die in zich steeds een drang naar vrijheid en zelfstandigheid had bespeurd; had zich daarom meer tot zijn paarden dan tot zijn mededienstknechten aangetrokken gevoeld.

Den volgenden morgen wandelde de familie Zandberg de weinige bezittingen achterna, die vooraf reeds naar het station waren gebracht Zij spraken weinig, maar des te meer ging er in hen om. Het was alsof het vooruitkomen zeer moeilijk was. Alsof hunne ruggen wilden verlammen, alsof zij lood in de schoenen hadden, alsof een zware last op hunne borst drukte, die het ademhalen belemmerde. Hun innerlijk samengegroeid zijn met de vaderlandsche grond en alles, wat daarop leefde en groeide, zou dat nu geheel verscheurd worden? Bij elke voetstap werd de scheiding smartelijker.

»Zie eens, wat staat ons koren toch mooi«, zeide

zoend geworden is. Dan wordt het feest voor de ziel; dan jubelt het hart: «Het is mij goed nabij God te wezen». De mond begint dan te juichen: «O, welk een vreugde, o, welk een vreugde, een kind van God te zijn!»

Dan is er en kan er zijn vrede en vreugde, die alle verstand te boven gaat, die wel is waar op deze aarde en in dit lichaam, nog ten deele is, maar die eens voltooiïng hebben zal in het Vaderhuis, dat reeds voor ons open staat, en waar nu reeds de Engelen vreugde bedrijven over menschen, die zich bekeeren, en hun Zaligmaker geloovig en dankbaar aannemen.

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Sion verwerpt haar Koning.

Mat. 21 : 1—17; Luc. 19 : 28—48.

Vergelijk ook Marcus en Johannes.

Les voor Zondag 17 Juni 1928.

Van Jericho is Jezus ongetwijfeld den volgenden dag doorgereisd naar Jeruzalem, of eigenlijk naar Bethanië, waar Hij waarschijnlijk bij vrienden logeerde. Daar kwam Hij [Joh. 12 : 1] 6 dagen voor het Pascha aan, dus op den 8sten Nisan. Dit moet een Vrijdag geweest zijn*). De volgende dag was dus een Sabbat.

In de omgeving hadden menschen uit de schare, die Jezus vergezeld had, verteld, dat Hij gekomen was. Te Jeruzalem was daarover reeds veel gesproken; zie Joh. 11 : 55, 56. Vele nieuwsgierigen trokken naar B. om

Zandberg tot zijn vrouw, wijzende op het groote golvende graanveld, dat zij net voorbij gingen.

»Zie, daar graast de zwartbonte! Het was nog een kalf, toen ik met je trouwde«, was vrouw Zandberg's antwoord na een korte pauze, en dit antwoord kwam uit dezelfde bron van innige liefde tot het vaderland. Geen koeienhoren, geen halm was hun eigendom van alles, wat hunne oogen aanschouwden, en toch spraken zij van de bezittingen van hun voormalige hooggeboren heer, alsof het niet enkel hun eigendom, maar zelfs een stuk van hun hart was.

Nog eenmaal stonden zij stil.

Nog eens zagen zij om. Voor het laatst zag het oog naar de nederige dagloonershutten; in een daarvan hadden zij beiden hun jeugd, en in een hun eerste huwelijksjaren doorgebracht. Daarna keerden zij zich vastbesloten om, en nu ging het voorwaarts. Vrouw Zandberg drukte haar tweejarig dochtertje Marie nog vaster aan haar borst. Zandberg schoof het pak op zijn rug recht, greep naar de hand van zijn vierjarig zoontje Willem, zij verdwijnen tusschen de boomen van het donkere bosch . . . ., een verre, onbekende toekomst gaat het nu tegemoet.

In de haven aangekomen, bleek Zandberg weer een echte zorgzame echtgenoot te zijn. Hoewel zijn jonge vrouw niet klaagde of zuchtte, probeerde hij haar toch met allerlei opmerkingen te bemoedigen.

Jezus te zien, en ook om Lazarus te zien, een man dien Jezus kort te voren in het leven teruggeroepen had, nadat hij reeds 4 dagen onder de dooden had gewoond. Er was tegen Paschen geweldig veel volk in en om Jeruzalem. De enge, oude stad kon ze onmogelijk bevatten. In de omliggende dorpen moesten ook velen bij vrienden logeeren of ook wel in tenten bivakeeren. Velen kwamen naar B. Ongetwijfeld ook velen uit Jeruzalem, ofschoon B., aan de Oostzijde van den Olijfberg gelegen, van de stad uit iets meer was dan een Sabbatsreis. Ongetwijfeld is dat ook den Zondag na den Sabbat al vroeg weer begonnen. De Grieksche tekst doet aan gedurig komen denken. Feestelijk ging men Jezus tegemoet (Joh. 12: 12, 13).

Bij deze gelegenheid gaf Jezus bevel aan twee zijner discipelen, om naar een tegenoverliggend dorp te gaan, en daar een jongen ezel te gaan halen. Ze zouden het dier daar aangebonden vinden, waarschijnlijk achter een huis. Volgens den evangelist Mat. was er ook een oude ezelin en moesten ze die ook meebrengen**.)

Vertel maar ; de boodschap die ze meekregen, kan ieder zelf lezen. Ik behoef daar niet meer over te schrijven.

Geen zadeltuig. Kleeding in plaats daarvan.

Dan volgt de vertelling van het begin van den optocht.

Nadat ze weer aan de westzijde van den Olijfberg waren gekomen, kwam geheel Jeruzalem in 't zicht. Men zag over de muren heen op de stad neer. Wat mooi was dat. Maar Jezus werd daardoor niet geboeid. Vertel waar Hij aan dacht. Zijn weenen. Enz.

De schare bleef opgetogen. Met gejuich ging het voort. Heel Jeruzalem kwam in beroering. Dat hadden sommige Farizeërs onder de schare al zien aankomen. Vertel Luc. 19 : 39, 40.

Met gejuich ging het op den tempel toe.

»Wat een geweldig zeekasteel is dit toch! Ja, dat is een ijzersterke boot«, waren zijn eerste woorden, toen zij op hun stoomschip kwamen. Toen hij een korte rondgang door de verschillende groepen landverhuizers gemaakt had, kwam hij terug met de boodschap: »Haast allemaal landgenooten!« om daarmee aan te duiden, dat in vele reizigers een stuk vaderland mee in de vreemdte ging.

Zoo losweg voegde hij er nog aan toe: »Er was ook een man bij, die met zijn vrouw een stuk uit den Bijbel las«. Hoe nauw zij met dit Bijbellezende echtpaar nog in aanraking zouden komen, dachten zij toen nog niet.

Met deze boot en met deze reisgenooten zouden zij nu de steeds breeder wordende rivier afvaren in de eindelooze ruimte van het onzekere element.

Het deed hun echter pijn toen een oude matroos de toekijkende passagiers spottend toeriep: »Nu is 't gedaan met je oude vaderland!«

Daar kwam echter nu zooveel nieuws en vreemds te kijken, dat het de eenvoudige dagloonersmenschen haast sprookjesachtig toescheen. Het scheen hun toe, dat zij in een tooverwereld waren verzeild geraakt, toen een nietig sleepbootje voor hun zwemmende kazerne gespannen werd, dat hen in der daad vooruit bracht, buiten het mastbosch, in de vrije, open vaarroute.

(Wordt vervolgd.)

Bij de muren van den voorhof had het rijdier natuurlijk zijn dienst gedaan en ging Jezus te voet verder. Binnen die muren, zou Hij nu nog eenmaal op zeer bijzondere wijze optreden. Vertel, wat daar te zien was, en wat Jezus deed (tempelreiniging).

Jeruzalems oversten namen dit alles echter verkeerd op. Vertel hier ook Joh. 12 : 10, 11. Ze lieten Jezus ook heel goed voelen, dat ze ontevreden waren. Dat Jezus ook toen nog wonderen van genezing verrichtte, kon geen verandering bij hen bewerken. Vertel Mat. 21 : 14—16. Ten slotte keerde Jezus zich van hen af en ging weg. Hij wist wel, dat de vijandschap weldra de allerscherpste vormen zou aannemen, want ook als koning heeft de dochter Sions (= inwonerschap van Jeruzalem) Jezus verworpen.

Als wij de geschiedenis verder volgden, zouden we weldra vernemen, hoe de booze plannen der Joden tot uitvoering kwamen en Jezus gedood werd. We willen dat echter sparen voor later tijd, om nu eerst te beginnen met de oudste geschiedenissen uit den bijbel.

Opmerkingen.

*) 14 Nisan (Abib) was 't begin van 't Pascha ; dan moest het lam geslacht. Dat was ditmaal op een Donderdag. Vrijdag dag der kruisiging, voor den Sabbat.

**) Ik zie niet in, dat we hier bepaald aan een jong veulen moeten denken 't Is niet eens te bewijzen, dat het een veulen van de door Mat. genoemde oude ezelin was. Hij spreekt van een ezelin en *een* veulen, niet van *haar* veulen. Bovendien lijkt het mij niet zonder beteekenis, dat ook het veulen aangebonden was, niet los bij de ezelin liep. Ik neem het begrip wat ruim en denk aan een jongen ezel. Wat die oude er ook nog bij moest doen, weet ik niet. Wel verdient het onze aandacht, dat in de profetie ook sprake is van een ezel en een veulen.

—o—

Hiermee eindigen we voorloopig de lessen over 't leven van Jezus om met het Oude Testament te beginnen. Daar het moeilijk gaat de heele bijbelsche geschiedenis van het begin tot het eind te behandelen, leek het me 't beste in aansluiting met het Kerstfeest uit het N. Testament te laten vertellen en het tweede halfjaar uit het Oude. Indien gewenscht wordt, dat ook een volgend jaar voor de Zondagsschool in De Christen geschreven wordt en ik dat werk voortzetten mag, hoop ik tegen Paschen uitvoerig de lijdensgeschiedenis te behandelen. Daarna gelijkenissen. En daarna weer O. Testament. Dit jaar heb ik lijdensweken en Paaschfeest buiten de Zondagsschool gelaten. Sommigen hebben dat ongetwijfeld vreemd gevonden, doch ik geloof, dat wij op deze wijze de geschiedenis beter, rustiger kunnen behandelen. De lijdensgeschiedenis behoeft toch ook niet elk jaar te worden verteld.

Ik had het daar reeds over een volgend jaar. Het is echter ook mogelijk dat er in de Unievergadering bij de bespreking van het jaarverslag van De Christen klachten over dit deel van den inhoud van het blad loskomen, waardoor alles anders wordt. We zullen dan in elk geval wel op of aanmerkingen te hooren krijgen, 't zij dan om voort te gaan of om op te houden.

Er zijn nog Zondagsschoolbesturen die de roosters niet betaalden. Willen zij dat even doen. $6^1/_2$ cent per rooster voor het geheele jaar s.v.p. op postrekening 109502.

K. R.

ZENDING.

De zendingsarbeid onder de Mohammedanen is, behalve die onder de Joden, zeker wel de moeilijkste. Bij hen is veelal eenige beschaving en niet minder fanatieke godsdienstijver, en dat stelt hen hatelijk tegenover het Christendom, en zulks niet altijd zonder reden van de zijde der zoogenaamde Christenen.

Over het algemeen echter komt in verschillende landen, waar veel Mohammedanen wonen, wel eenige wijziging. De scherpte gaat blijkbaar van hunne fanatieke houding tegenover christelijke volken wel wat minder worden. Daar komt meer neiging onder hen, zij het al niet tot Christus en wezenlijk Christen zijn, toch wel tot christelijke zeden. Ook de politieke toestanden en veranderingen in het Oosten werken daartoe mede.

In het zendingsblad „International Review of Missions", van Januari l.l. schrijft men daarover het volgende:

„Het is bijna overbodig te zeggen, dat er een gestadige wijziging in de verhouding en daarmede gepaard gaande onrust, de Mohammedaansche wereld doordringt. De Angora-regeering is onder krachtige leiding van Kemal Pascha reeds tot een revolutie gekomen op politiek, religieus, geestelijk en sociaal gebied. Turkije is een republiek geworden. De Schariat is door een Europeesch wetboek vervangen; men proklameert godsdienstvrijheid; het sultanaat, het kalifaat en de monnikenorden zijn afgeschaft; de teruggetrokkenheid en afgetrokkenheid der vrouw heeft een einde genomen. De fez [soldatenmuts] en andere speciaal Oostersche kleederdracht, zijn opgeruimd; de Gregoriaansche kalender is ingevoerd. Het Islamitisch verbod om gedenkteekenen op te richten, heeft men ver buiten de wettische verordeningen gesteld, zoo zelfs, dat de oprichting van een standbeeld voor Kemal Pascha in Constantinopel veroorloofd werd. Joden, Grieken en Armeniërs kwamen reeds in 1926 in eenigszins andere verhouding en bekwamen sedert burgerrechten, en de verzekering van het ministerie van Justitie, dat alle burgers der Turksche Republiek „zonder onderscheid van rassen, nationaliteit of godsdienst gelijk behandeld zouden worden". De religieuze scholen [Mohammedaansche] zijn ten deele reeds door openbare scholen vervangen en staan onder opzicht van de regeering des lands.

De uitwerkingen der nieuwe beweging op godsdienstig gebied zijn nog verschillend. De oude orthodoxe richting, volgens welke de Koran geheel en woordelijk moet aangenomen worden, wordt nog door eenigen gevolgd; anderen ijveren voor een geheel nieuwe uitlegging. Onverschilligheid aangaande den godsdienst en onkunde komen veel voor. Uit bijna alle deelen der Mohammedaansche wereld gaan er stemmen op, die melden van een nieuwe neiging om naar de christelijke boodschap te luisteren, wanneer die hun verstandelijk gebracht wordt.

In P e r z i ë is in de laatste jaren een toenemende trek naar het Christendom merkbaar; echter heeft het cultusministerie te Teheran verordend, dat het onderwijs volgens de Mohammedaansche wet voor Mohammedaansche leerlingen verplichtend en dat onderwijs in niet-Mohammedaansche religie verboden is. Daarmee is de werkzaamheid der zendingsgenootschappen, evenals het bestaan van christelijke gemeenten, uiterst bedreigd.

In T u r k i j e staat de zending voor nieuwe verplichtingen en bedrijvigheden. De Mohammedanen maken meer dan voorheen gebruik van de chr. zendingsscholen en hospitalen. De regeering staat den zendingsarbeid in wijderen kring vele vrijheden toe, n l als het niet in

propagandistische beweging overslaat, waaruit onderlinge strijd ontstaan kon.

In S y r i ë leeft, sedert het einde van den Drusen-oorlog, de zendingsactie op. De toestand der meer dan 100000 Armeensche vluchtelingen wordt er beter. De zendingsscholen zijn nauwelijks meer voldoende, er is verlangen bij de menschen naar ontwikkeling.

In P a l e s t i n a is op het gezamenlijke zendings- en schoolwezen nieuwe opleving. De Arabieren kiezen liefst voor hun kinderen de nieuw ingerichte regeeringsscholen, waarop de Koran geleerd wordt. De Joden maken bij voorkeur gebruik van hun eigen scholen, zoodat de zendingsscholen hoofdzakelijk de christelijke gemeenten dienen. Volgens een nieuw ingevoerde wet der regeering, oefent deze een onbeperkte controle uit. De evangelische arbeid onder de Mohammedanen hier, ondervindt minder vijandschap dan ooit te voren, bijzonder op landelijk gebied; maar de grootste toegenegenheid om te hooren naar het Evangelie, is in dalende richting, weinigen zijn bereid om tot het Christendom toe te treden, en weinig verneemt men van bekeering.

[Gedeeltelijk uit „Der Neuruppiner Missionsbote".]

N. v. B.

UIT DE GEMEENTEN.

DEN HAAG. 6 Mei was voor de gemeente Den Haag, weer een belangrijke dag in haar geschiedenis.

Een broeder en zuster, uit Baptisten ouders, die hun Heer en Zaligmaker bij de broeders Darbisten, hadden leeren kennen, werden op hun verzoek en belijdenis des geloofs, in het midden der gemeente opgenomen.

Aan den avond van dien dag, werden 2 zusters door den Doop aan de gemeente toegevoegd.

Wonderlijk werd Gods zoekende liefde in deze 2 zusters geopenbaard.

De eene zuster n.l. is van geboorte Oost Indische (Medan), Sumatra's Oostkust. De andere zuster Nederlandsche. Bruin en blank knielden op het Doopvont voor den Zaligmaker der wereld, belijdende Jezus Christus als hunnen Heere.

Wij dachten bij dien oogenblik aan het woord van den Meester in Matth. 8 vers 11: „Doch Ik zeg u, dat velen zullen komen van Oosten en Westen en zullen met Abraham en Izaäk en Jacob aanzitten in het Koninkrijk der hemelen".

Gemeente des Heeren, dank God voor Zijn Evangelie, dat de gansche aarde omvat! en dat de Heere, diegenen op de rol der volkeren schrijft, die in Sion geboren zijn. Ps. 87.

Met br. gr. en heilbede, P. BUINING, Secr.

INGEZONDEN.

Mijnheer de Redacteur!

Ik heb gelezen een stuk over „Bekeering' geteekend L., voorkomende in De Christen van 4 Mei 1928, en meen dat dit niet juist is. Allereerst staat er, of na ontrouw te zijn geworden aan de kennis, die een christelijke opvoeding inplantte, door de macht der waarheid teruggetrokken werd. In zulke gevallen moet een bekeering door veel strijd gekenmerkt en als een machtige overgang ervaren worden — en ook wat er dan verder volgt.

Evengenoemde bekeering had moeilijkheden met zijn „christelijke opvoeding" welke hem in den weg stond en wij willen hier ook niet aan tornen. Doch in het leven van kinderen van geloovige ouders doen zich weer andere moeilijkheden voor, die evenzoo hoog staan. Want immers in ieder hart schuilen zoo veel zonden, die men niet missen wil. Zelfs na de bekeering is het nog altijd strijd.

Dus dat hier wel sprake is van een bekeeringsgeschiedenis, een enkele „misschien" uitgezonderd maar dan ook aan weerszijden. Ter voorbeeld diene, de rijke jongeling. Deze had goed geleefd, zoo goed zelfs dat Jezus hem aanziende, hem beminde, maar toch als het er op aankwam een zonde had, welke geen kleine was, n.l. verkoop wat gij hebt en geef het den armen.

Wie van de kinderen van geloovige ouders durven te zeggen dat zij op een lijn staan met de rijke jongeling. En wij lezen verder van hem, „hij ging bedroefd weg want hij had vele goederen".

Dus deze conclusie dat er in ieders hart wel wat leeft, en waar zooveel strijd is, dat nooit een mensch denken kan, maar alleen Hij die boven is, dit weet, en welke dan ook in doorsnee, evenzoo zwaar is, als bij kinderen van niet geloovige ouders. Waar de Schrift niets meldt van Isaäks bekeering, doet hier de doorslag niet, hij kan er evenwel wel zijn. M.

We gelooven met den Inzender, dat ook de bekeering van kinderen van geloovige ouders wel met veel strijd gepaard kàn gaan. Over 't geheel genomen zal hun strijd echter anders zijn dan dergenen die „verre" waren. Bekeering is voor allen noodig; men hechte echter niet aan een bepaalde methode. Dat schaadt.

Overigens blijkt uit dit schrijven niet dat onze broeder het niet met ons artikel eens zou zijn. Zijn aanvullende opmerking kan nuttig zijn. E.-R.

MEDEDEELINGEN

Te Zuid-Laren zullen, behalve de reeds genoemde broeders nog spreken:

br. H. Mostert, leerend ouderling der Gemeente Foxhol en br. L. de Haan, kweekeling te Hamburg.

Advertentierubriek.

Daar we zoo langzamerhand naar het tweede kwartaal toegaan, brengen we de advertentiepagina's weer eens bizonder onder de aandacht onzer lezers. Br. TJ. TEN HOVE, thans wonende *Da Costakade 47 te Utrecht*, zal belangstellenden gaarne advertentietarieven toezenden.

We vestigen de opmerkzaamheid vooral op de rubriek *„Omroepertjes"*, die de Administratie voornemens is te openen. Iedere zakenman ontvangt daardoor de gelegenheid op een billijke wijze zijn artikel onder de aandacht van onze lezers te brengen. De prijs van deze kleine advertenties is:

5 regels à f 5.— per 13 maal plaatsing.

Tot mijn leedwezen is door mij over 't hoofd gezien, dat br. E. Huizinga, kweekeling te Hamburg, zich gaarne beschikbaar stelde om in de Pinkstervacantie een gemeente te dienen. Misschien is er echter nog een gemeente, die van zijn diensten op deze dagen kan profiteeren. E.-R.

De Zondag van het Wereldkongres

24 Juni 1928.

Aan de Baptiste Gemeenten in alle deelen der wereld.

Wij wenschen de predikanten en voorstanders van al onze gemeenten te herinneren aan het verzoek van het Uitvoerend Comité van den Wereldbond om den *Zondag vallende op 24 Juni*, te vieren als Kongres-Zondag.

Het Baptist Wereldkongres zal dan zijn zittingen houden en het is zeer gewenscht dat de gemeenten in alle deelen der wereld zich op dien dag vereenigen in gebed en lofzegging;

dat op de kansels aandacht geschonken worde aan de geschiedenis, de bizondere beginselen en de roeping van het Baptisme en dat de zegen Gods worde afgesmeekt over de groote Vergadering te Toronto.

E. Y. MULLINS, *President Baptiste Wereldbond.*

CLIFTON D. GRAY,) *Secretarissen.*
J. H. RUSHBROOKE,)

Bond van Bapt. Gemeenten in de Veenkoloniën.

AGENDA van de te houden Bondsdag op 2de Pinksterdag a.s. in de Bapt. kerk te VRIESCHELO.

$10-10\frac{1}{2}$ uur.		Bidstond. Leider br. J. Brongers van Veendam.
$10\frac{1}{2}-10\frac{3}{4}$	«	Zang van het Zangkoor v. N. Pekela.
$10\frac{3}{4}-11$	«	Openingswoord door den Voorzitter Ds J. Hekhuis van Muntendam.
$11-11\frac{1}{2}$	«	Referaat onderwerp ? door Ds. G. Bouritius van N. Pekela.
$11\frac{1}{2}-12$	«	Bespreking referaat.
$12-1\frac{1}{2}$	«	Koffiepauze (Gelegenheid tot het stellen van schriftelijke vragen).
$1\frac{1}{2}-1\frac{3}{4}$	«	Zang van het Zangkoor v. N. Pekela
$1\frac{3}{4}-2\frac{1}{4}$	«	Bijbelbespreking. Inleider Ds. J. W Weenink van Stadskanaal.
$2\frac{1}{4}-4$	«	Theepauze (Liefdemaal).
$4-4\frac{1}{2}$	«	Slotwoord.

Op dus naar Vrieschelo opdat het vol worde!
Zusters, Broeders en Vrienden neemt uw boterham mede

De Secr. J. BOITEN JOHZN.

Ds. G. Visser te Emmer-Erfscheidenveen heeft een beroep ontvangen van de gemeenten Hoorn en Workum

Zoo de Heere wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders

HIDDE VELTMAN

en

ALETTA HILLEBRANDA WIELINGA

den 1sten Juni hunne

25-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Dat de Heere hen nog lang moge sparen is de wensch en bede van hunne dankbare Kinderen

Anna.
Johanna.
Herrie.

Psalm 103 : 1.

Sneek, Mei 1928.
Boschgracht 1.

Receptie van 3 tot 5 uur.

Zoo de Heer wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders

PIETER SMIT

en

JANTJE KOSMEIJER

den 30sten Mei den dag te gedenken waarop zij voor

25 Jaren

in den Echt werden verbonden.

Met dank aan God geven wij hiervan kennis.

Hunne dankbare Kinderen.

Musselkanaal, Mei 1928.

Dinsdag 8 Mei 1928 ontsliep na een korte ziekte, zacht en kalm, in haar Heer en Heiland, onze getrouwe Zuster

AALTJE HEIDELBERG,

Gel. Echtgen. van onzen Diaken H. Hamster,

in den ouderdom van 46 jaar.

Haar plotseling heengaan was een ernstige prediking.

De Bapt. Gem. te N. Pekela.

Huishoudster.

GEVRAAGD eenv. besch. juff. of wed. z. k. met gez. gestel en goed humeur, leeft. t. 30—40 jaar, in gezin met 4 kind. van 7—19 jaar, die met toewijding haar taak op zich kan nemen.

Br. met adressen voor inform. aan: W. J. KARSSEN,

Kennemerstraatweg 62, Alkmaar.

VERBETERINGEN.

In het voorstuk »Christus' Overhoogheid«, voorkomende in het vorige No. van De Christen staat dat Christus aanvankelijk voor de Apostelen nummer één was, moet zijn: »Aanvankelijk is Hij voor hen hunner één«.

De brief uit Hamburg-Horn, eveneens in dat No. opgenomen, was afkomstig van br. E. Huizinga.

Zoo de Heere wil hopen onze geliefde Ouders

SIETSE HOEKSEMA

en

JACOBTJE SCHEERSTRA

op Zaterdag 26 Mei hunne

45-jarige Echtvereeniging

te herdenken.

Hunne dankbare Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.

Groningen, Mei 1928.
Meeuwerderweg 57.

Thuis van 4—6 uur.

No. 2029 VRIJDAG 1 Juni 1928 47ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

LICHT.

De zon daalt neer in 't Westen;
En aan den overkant,
Vlogen van al de huizen
De ruiten in rooden brand.

Die alledaagsche ruiten
Van nuchter, kleurloos glas,
Ze lichtten en laaiden alsof er
Een eigen zon in was.

Ze stonden zoo rijk te pralen,
Al was het huis ook arm;
In tooverende stralen
Leek 't al zoo schoon en warm.

Maar dieper daalt de zonne,
Stil-aan verglom de glans,
Om ganschlijk te verdwijnen
Met 't licht aan 's hemels trans.

Niets schooner dan de ziele
Waarin Uw liefde straalt!
Niets droever dan de ziele
Waarin die liefde faalt!

O Leven van mijn leven,
O mijner ziele Licht,
Wil mij toch niet verbergen
Uw stralend aangezicht!

Nellie van Kol.

Leven wij in de laatste tijden?

1.

Ook in onze kringen wordt dikwijls zoo gevraagd. Wij denken daarover niet gelijk. Daarom is men wel eens wat bevreesd, daarover te spreken, 't Gaat zoo, als met alle dingen haast, de één blijft veel te ver achter, de ander gaat veel te ver vooruit.

Er leven in onze dagen menschen, die doen, alsof zij net zoo thuis zijn in deze dingen als met de geschiedenis van de 80-jarige oorlog of de aardrijkskunde van Palestina.

Ook gaat men wel eens wat te reclameachtig te werk. Een kleine scheepsjongen beklaagde zich eens bij een voorganger, dat hij voor 7 gulden een boek gekocht had van een colporteur, die gezegd had, dat dat het belangrijkste was, wat een toekomstig zeeman noodig had.

Een dik boek bleek het te zijn over opname, bruidgemeente enz. enz.

Men doet vaak, alsof de wederkomst de vraag aller vragen is. Maar *de* vraag is toch steeds, of wij weten het eigendom des Heeren te zijn!

Wanneer dat zoo is, mogen wij op ons toepassen: «Zoo is er dan geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn,» . . . en zulk een genadeverbond met God biedt alle zekerheid voor de toekomst, waarin Gods liefde alles wel zal maken. Wij mogen de rotsvaste overtuiging hebben, dat Hij, die Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, met Hem ons alle dingen zal schenken. [Onze toekomst is veilig in Zijn hand! Een kind mag zich over alle mededeelingen, die zijn vader hem over allerlei toekomstplannen zegt, van harte verblijden. Hij mag zijn vader ook wel eens een vraag voorleggen en ook nog wel eens één daarbij maar het zou onkinderlijk en een teeken van wantrouwen zijn, wanneer hij de vader voortdurend zou plagen met: «Zorgt gij nu werkelijk wel voor mij? Zult gij mij nu beslist wel gedenken in uw testament?»

Een al te sterk vragen en dwingen omtrent de toekomst des Heeren is m.i. onkinderlijk en ondankbaar, want de Heer heeft om Zijns kruises wil recht op ons geheele vertrouwen; wat Hij belooft, dat houdt Hij zeker, en wanneer Hij ons bijzondere bewijzen Zijner liefde kan geven, doet Hij het.

Wij moeten echter ook niet te bang zijn om ons met deze dingen in te laten. Dat velen in onze dagen

zoozeer er mee dweepen komt ook doordat vele kerken groote nalatigheid aan den dag leggen ten opzichte van de wederkomst van Christus.

Reeds in de wetenschap beseft men, dat er eens een einde zal komen aan al het heden bestaande. De een zegt dat de zon al meer warmte zal verliezen en wij een verschrikkelijke ijsperiode tegemoet gaan. De dichter-astronoom Flammarion heeft in diepaangrijpende wijze geschilderd hoe het einde van het menschengeslacht, langzaam, maar onontwijkbaar, naderkomt.

Anderen vermoeden een plotselinge vernietiging. Wie kan ontkennen, dat de ondergang verborgen liggen kan in één der stofwolken, die naar onveranderlijke wetten der mechaniek ons naderen om misschien de aarde en ons geheele planetensysteem en alles, wat ooit geleefd en gedacht heeft, in vernietigende vlammen om te doen komen?

Wij kennen de H. Schrift en weten, dat de wederkomst des Heeren Jezus Christus, zoowel voor Hem zelf alsook voor de Apostelen vanzelfsprekende zekerheid geweest is. Het lag in de lijn van het O.-Testament, was gefundeerd in het Zoonschap Gods van Christus en werd daarom bevestigd door den Heer Jezus zelf en is zalig bezit der Apostelen en der eerste Gemeente geworden.

Nooit is in den loop van de ruim 1900 jaar der geschiedenis der kerk deze heilige en heiligende zekerheid der wederkomst van Christus verloren gegaan.

Niet alle leeraars der kerken hebben het als bijzonder leerstuk behandeld, maar niemand heeft het ook gewaagd, het te verwijderen. De wederkomst van Christus is zoowel te Constantinopel als te Rome, te Wittenberg als te Genève onomstootelijk leerbezit. Leerbezit . . . . dat is weinig en dat is ook veel. Het is weinig. Er waren in de loop der geschiedenis tijden, dat dit leerbezit was als een kapitaal zonder rente, als een talent in de aarde verborgen. En dat is toch ook weer veel. Want er kwamen tijden, dat men dit geld naar de bank bracht en blij werd met het bezit door het genot der rente.

Iets anders zou ik nu ook nog willen noemen. Het is toch eigenaardig, dat de H. Schrift de wederkomst als *zeer dicht nabij* aanziet, de Heer Jezus zelf zoowel als Zijn Apostelen. Gij weet dat allen. Gij weet, hoe de Apostel Paulus de hoop gehad heeft, niet meer te behoeven sterven, maar veranderd, overkleed te mogen worden. Wij beseffen diep de kracht van dit wonderbare bewustzijn van de voor-de-deur-staande toekomst des Heeren. O dat doet ons zoo goed, menschen met een groote, sterke hoop in het hart te zien!

[Wordt vervolgd.]

LOSSE SCHAKELS.

Een gebed van Nebukadnezar.

In Mesopothamië zijn (boeken) kleitafeltjes gevonden, dateerende uit den tijd toen Abraham wellicht wandelde in de straten van Ur.

Eén tafeltje, dagteekenende uit het jaar 600 voor Christus, behelst de woorden, eens gesproken door Nebukadnezar bij de inwijding van een tempel:

«Ik, Nebukadnezar, wijd, met opgeheven handen, dezen tempel aan U, smeekende U om mij te helpen in mijn regeering van mijn volk en mijne vijanden neder te werpen». .

Die in woorden niet struikelt . . . .

Duruy zegt in zijn «Geschiedenis van Frankrijk»: De eerste koning van Frankrijk was Pharamond, een schepping der fantasie, die nooit bestaan heeft. Hij werd opgevolgd door zijn zoon . . . .

En van Sir James Roche wordt verteld, dat hij eens de vraag opperde: «waarom zullen wij onszelf arm geven ten behoeve van de volgende geslachten? Wat deden de komende geslachten voor ons? . . . .»

Zr. Reiling aan de Congo.

In het tijdschrift «Yakusu», dat in de plaats van dien naam gedrukt wordt, geeft zr. Reiling een kort reisbericht. Ze zegt er o.a. in:

«Hoe blij was ik, weer terug te zijn! Ik had nog nooit zoo'n goede en voorspoedige reis gehad, maar het is nochtans beter te arriveeren dan te reizen.

Nu voel ik me al weer heelemaal thuis. Reeds zijn drie weken voorbijgegaan en de tijd snelt voorbij, gelijk gewoonlijk. Mej. Wilkinson heeft de gelegenheid waargenomen om een korte vacantie te nemen. Zoodra ze teruggekeerd is hopen we een plan te gaan uitvoeren bedoelende meer verbinding met de meisjes te krijgen. We wenschen in contact te komen met meer meisjes, doch bovenal wenschen we te zien dat de meisjes, die ons omgeven, in aanraking komen met Hem, die ons roept. En onze meisjes wenschen we terug te zien keeren naar hun dorpen, om andere meisjes en vrouwen behulpzaam te zijn om den weg des levens te vinden».

Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland.

Deze bond gaf in 1916 een jaarboekje uit. Thans, 1928, verschijnt er weer een. Het bevat gegevens, die niet alleen de leden dier gemeenten, maar ook andere godsdienstig medelevenden Nederlanders belang moeten inboezemen.

Aangesloten bij den bond zijn 22 gemeenten met een totaal ledental van 3582. In deze gemeenten arbeiden 16 predikanten, 1 hulpprediker en 1 leerend ouderling. Vijf gemeenten zijn vacant. Het aantal catechisanten bedraagt 1217 en het aantal Zondagsschoolleerlingen 1861.

Behalve in het aantal Zondagsschoolleerlingen, dat van 2626 op 1861 terugliep, gingen alle cijfers sedert 1896 omhoog.

Het jaarboekje bevat Statuten en Huishoudelijk reglement van den bond. Voorts een lijst van ontslapen Voorgangers, de Statuten en Huish. reglement der Samosi-zending en bijzonderheden omtrent Bondscomité, Orgaan, Kassen, Commissies en Fondsen.

Het kost 60 cents en verkrijgbaar bij W. S. Koopmans, Dijkstraat 5, Franeker.

De j.l. gehouden Vergadering van de Commissie der Unie.

Te Utrecht, in de gastvrije woning van haar Penningmeester vergaderde deze Com. 23 en 24 Mei.

't Waren twee vermoeiende dagen. Velerlei vroeg de aandacht van deze dienaren der geunieerde gemeenten. En in welken geest en gezindheid de vraagstukken besproken werden, blijkt voldoende hieruit, dat een hunner verklaarde, dat de dagen, waarop de Com. vergaderde, voor hem de mooiste van 't heele jaar waren.

Eén avond kwamen de leden van Utrechts dappere gemeente met belangstellenden samen om te luisteren naar de toespraken van een drietal predikanten-commissieleden.

De agenda der Algemeene Vergadering en der Nat. Jeugdconferentie zullen spoedig in De Christen worden opgenomen. L.

Eén woord te veel.

Onze broeders, Predikanten der Vrije Evangelische gemeenten in Nederland, hielden, ruim een maand geleden, hunne vergadering te Apeldoorn.

Belangrijke besprekingen werden, volgens hun periodiek «Ons Orgaan», gevoerd over verschillende vragen betreffende hunne gemeenten en arbeid. Onder deze ook de vraag: «Mag de doop alleen aan kinderen der geloovigen bediend worden?» (Wij meenden steeds, dat de Vr. Evang. gem. op dat punt wel een onbetwijfelbaar systeem hadden.) Die te bespreken vraag trof onze aandacht. (Wat er over gehandeld is weten we nog niet.)

Hoe jammer, zoo dachten wij terstond, dat men het woord «alleen» niet heeft weggelaten! Wat had er dan ongetwijfeld een meer vruchtbare bespreking, naar aanleiding van die vraag kunnen geschieden! Hoe had men dan steun kunnen vinden in den Bijbel!

Wij meenen op vele punten, ook wel gewichtige, met onze Vrije Evangelische (beter: Evangelisch Vrije) broeders te kunnen samenstemmen, — vooral ook — bedriegen wij ons niet — in de hoogst gewichtige vraag: Wie is als een geloovige of christen en wie als een ongeloovige of niet-christen te beschouwen en te behandelen?

Dat onderscheid meenen wij, dat de Vrije broeders, even als wij maken, en dat zij ook niet beweren, dat een mensch door natuurlijke geboorte een christen kan zijn; maar dat daartoe noodig is wedergeboorte of geboorte uit den Geest. En dat zij mitsdien ook, even als wij, alleen iemand, die met overtuiging met zijn zonden tot Christus toevlucht heeft genomen en nu zich bewust is door het offer op Golgotha gebracht, met God verzoend te zijn — als een geloovige of christen begroeten. Ware het anders dan zou zulks een misleiding van zielen zijn!

Er zijn meer punten waarin Baptisten en Vrije Evangelischen samenstemmen, o.a. ook wel bij de opvatting, dat de Gemeente des Heeren, in hare openbaring, een gemeente van geloovigen behoort te zijn, in boven omschreven zin. En dat er dienvolgens ook gemeentelijke tucht moet zijn.

Wij verheugen ons er over zoo vele geestverwanten, buiten ons gemeenteverband te hebben. Maar hoe daarbij de uitoefening van den zoogenaamden kinderdoop toe te passen is, bij het licht van Gods Woord, gaat inderdaad het denkvermogen van een gewoon christen-mensch te boven!

S. N. v. B.

ZENDING.

Een en ander uit het jaarverslag van het Engelsche Bapt. Zendinggenootschap.

Weer is een jaar van zegenrijken arbeid, maar ook van moeiten en bezwaren en strijd voorbij, en het jaarverslag geeft in het Meino. van »The Missionary Herald« een kort overzicht van het werk in Britsch-Indië, China, Congoland, op Ceylon en Jamaïca en in Noord-Frankrijk. Het Genootschap heeft tegenwoordig 166 mannelijke zendelingen in dienst, waarvan 139 getrouwd en wier vrouwen overal krachtige medewerksters zijn, voorts 21 mannelijke en 12 vrouwelijke dokters, 29 gediplomeerde verpleegsters en 132 ongetrouwde zendingszusters, behalve de inlandsche medearbeiders op elk zendingsveld.

In dit »Een en ander« zullen we ons maar bepalen bij eenige mededeelingen uit 't Congoland en China. Van het heerlijke werk op 't station Yakusu vernemen we van tijd tot tijd door onze zendingszuster Reiling, en vroeger hoorden we telkens van 't station Wathen en omgeving. In de veronderstelling, dat velen onzer lezers nog wel eens iets van het oude bekende terrein willen vernemen, herinneren we er aan, dat wegens de groote uitgebreidheid van het arbeidsveld, dit in drieën verdeeld is: het oude Wathen, Thysville en Kibentele. Op 't station Wathen was de arbeid onder vrouwen en meisjes bijzonder gezegend geweest en verscheiden van de meisjes, die de school hadden verlaten, waren naar haar dorpen teruggekeerd en daar begonnen de vrouwen en meisjes te onderwijzen in hetgeen zij zelve geleerd hadden en tevens bekend te maken met den Heiland van zondaren. Op bijna 100 plaatsen wordt alzoo door vroegere leerlingen van de school, mannelijke en vrouwelijke, onderwijs gegeven en behalve het geregelde werk op het station zelf, de school enz enz. hebben de zendelingen al deze plaatsen van tijd tot tijd te bezoeken en er toezicht te houden.

Hoe gezegend het werk van die inlandsche onderwijzers soms zijn kan, vertelt Mevrouw Frame van Kibentele. Zij was getroffen door het verstandig uiterlijk en gedrag van een jongmensch en had hem gevraagd waar hij onderwijs genoten had. Hij had geantwoord, terwijl hij de hand legde op den schouder van een anderen jongen man: »Dit is mijn onderwijzer. Hij heeft mij tot Jezus geleid en mij alles geleerd wat ik weet«. En deze jonge man, Masamba genaamd, had zelf slechts onderwijs genoten van een inlandschen onderwijzer op een van de dorpen.

Te Kibentele zijn de zendelingen begonnen een school te openen, waar de inlandsche onderwijzers maandelijks eenige dagen kunnen komen voor verder onderricht en raad. De drie keeren, dat deze school gehouden is, waren telkens ruim 50 onderwijzers uit verschillende dorpen opgekomen om hiervan gebruik te maken.

Van Thysville wordt bericht, dat op 't Kerstfeest 19 doopcandidaten in een riviertje Kikuta gedoopt waren. Zij werden den volgenden dag bij het Avondmaal plechtig welkom geheeten in de gemeente. Ongeveer 500 leden namen daaraan deel. De gemeente telt nu 1339 leden, 110 meer dan het vorige jaar. Zij bracht ruim 26000 francs op voor den arbeid, die op 121 verschillende plaatsen door onderwijzers en evangelisten wordt verricht.

Op al de stations in 't Congoland werden in 't afgeloopene jaar 989 bekeerde heidenen door den doop in de gemeenten opgenomen.

Van den treurigen toestand in China lezen wij genoeg in de dagbladen om te weten met welke groote moeilijkheden de zending daar te worstelen heeft. Vooral de provincie Shensi, waarvan wij in den laatsten tijd meer bijzonderheden hebben vernomen door het bezoek van zendeling Bell, heeft ontzettend geleden. Zooals we reeds uit vroegere berichten weten, hebben al de zendelingen op bevel van den Engelschen gezant de provincie moeten verlaten, omdat hij den toestand er niet langer veilig achtte. Het jaarverslag zegt dan ook, dat er maar één rapport is ingekomen en wel van zendeling Shields, die ondanks alle moeilijkheden naar San Yuan teruggekeerd is om er toezicht te houden op het werk. Hij deelt o.a. mee, dat de Regeeringsscholen de kweekplaatsen zijn van den haat jegens de vreemdelingen en het zendingswerk. Velen zijn van oordeel, dat er maar zeer weinig hoeft te gebeuren, of er komt een algemeene uitbarsting. Te Sianfoe was de vijandschap het hevigst, maar de Chineesche broeders zetten trouw den arbeid voort, en er waren verscheiden doopcandidaten. Te Shih-Shui nam een student van de bijbelklasse de leiding van de school op zich en eveneens van de godsdienstoefeningen. Te Wei-Nan verzochten de leden een broeder om onderwijs te geven in de school en voor te gaan in de prediking, en brachten 50 dollars bijeen voor zijn onderhoud. Te Hsin-Feng en te Ma-E waren flinke scholen en de arbeid der gemeente werd met kracht voortgezet, zoodat vooral op de laatste plaats soms alle zitplaatsen meer dan bezet waren. Vier vrouwen waren er gedoopt.

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

3

(Een jachtopziener en de hoofd-inspecteur van een oude adellijke bezitting hadden het druk over de daglooner Willem Zandberg, die als landverhuizer naar Zuid-Afrika wilde.

De jonge baron betreurde het, dat er geen lijfeigenschap meer bestond, dan had hij deze beste daglooner vastgehouden. De besprokene was met zijn paarden bezig: weemoedig was hij gestemd. Den volgenden dag viel het ook moeilijk afscheid te nemen van de streek, die hem zoo lief was geworden.

Maar kortbesloten ging de familie Zandberg verder, vader en moeder en de tweejarige Marie met de vierjarige Willem. In de haven verwonderden de eenvoudige menschen zich zeer over alles wat er hier te zien was.)

Afwisselend werden zij bang en dan weer ten zeerste verbaasd, wanneer kleine stoombootjes of motorbootjes driest vlak langs de voorsteven van hun oceaanstoomer voorbijschoten en toch niet overvaren werden.

Toen zij een heuvelachtig gedeelte van het land voorbij stoomden, wisten zij niet, wat zij zagen.

Als trotsche kasteelen zagen de villa's vanaf de

In het district Fu-Yin-Tsun was men genoodzaakt sommige dorpsscholen op te heffen, maar de toestanden in aanmerking genomen is het geen kleine zaak, dat er 30 scholen in stand gehouden zijn. De oude pastor Sun wordt wonderlijk gesterkt, hij doet een belangrijk werk en is een verstandig raadgever voor zijn collega's. »Het is mij leed, voegt Rev. Shields er bij, dat ik geen grooter inzameling van zielen kan berichten, maar toch geloof ik, dat wij veel reden tot dank hebben«.

In de provincie Shantung kon geregeld gearbeid worden met een tentzending, waarvan rijke vruchten werden gezien. Maar de moeilijkheid is, wanneer op een rondreis op verschillende plaatsen menschen tot Christus komen, dat zij na het vertrek der tent weinig opbouwend onderwijs kunnen ontvangen. Maar toch wordt met dankbaarheid melding gemaakt van blijvende vrucht. Pastor Meng Loa San heeft met zijn mede-arbeiders op 15 verschillende plaatsen met de tent gewerkt, en hij zorgt er zooveel mogelijk voor dat na het vertrek van de tent verder onderricht wordt gegeven. In een dorp waar verleden jaar de tent geweest is, bestaat nu een kleine gemeente. En zendeling Payne schrijft: »Als wij in de toekomst gedwongen mochten worden om Shantung te verlaten, hebben wij een voldoend aantal bekwame en trouwe mannen, geordende voorgangers, die de geheele kudde van 7000 volgelingen van Christus kunnen weiden«.

Ook uit de provincie Shansi zijn verblijdende berichten. De zendelingen daar hebben ook voor een tijd hun arbeidsveld moeten verlaten, maar konden later terugkeeren, en uit Sinchouo schrijft zendeling Lewis met dankbaarheid over de trouw, waarmede de Chineesche medearbeiders, mannelijke en vrouwelijke, den arbeid hadden voortgezet door prediking en huisbezoek.

Dat er voor zooveel arbeid als het Zendinggenootschap doet in al de landen waar het werkzaam is veel geld noodig is, behoeft niet gezegd te worden. Er is dan ook gewoonlijk een tekort, dat echter dikwijls gedekt wordt, geheel of gedeeltelijk, tijdens de jaarvergaderingen, maar nu is er nog een tekort van 12500 p.st., of 150.000 overgebleven. Het verslag maakt echter met dankbaarheid melding van de ontvangst van 139.421 p.st. (f 1.673.052) die de gemeenten hebben opgebracht voor den arbeid. »In aanmerking genomen de industrieele depressie en de prachtige wijze waarop de gemeenten geantwoord hebben op de vraag voor het pensioenfonds, dan moeten wij zeggen dat het wonderbaar is«.

De Engelsche Unie wenscht n.l. een pensioenfonds te stichten voor oude en invalide voorgangers en hun weduwen en weezen. Zij vroeg daarvoor een bedrag van 300.000 p.st. of f 3.600.000! En zij ontving voor dat doel tot nog toe 272.000 p.st. of f 3.264.000! Men kan echter wel begrijpen, dat dit licht invloed had op de ontvangsten van het Zendinggenootschap.

Er zijn in Engeland meer kleine en zwakke gemeenten dan groote en sterke. Daarom hebben onze broeders daar eenige jaren geleden een »Ondersteuningsfonds« gesticht, groot 250.000 p. st. of f 3.000.000, om daaruit de zwakkere gemeenten te helpen hun voorgangers behoorlijk te salarieeren. Het is echter duidelijk dat zulke kapitalen grootendeels door de groote en sterke gemeenten moeten opgebracht worden, en het is daarom te meer verblijdend, dat zij hun krachtige schouders er onder gezet hebben, en dus getoond hebben, dat zij des Apostels woord: »Draagt elkanders lasten en vervult alzoo de wet van Christus« hebben verstaan. A.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Schepping — De eerste menschen.

Gen. 1 en 2.

Les voor Zondag 24 Juni 1928.

Wij laten nu voorloopig de geschiedenissen uit het leven van Jezus los en beginnen met de verhalen van het Oude Testament. Daarin komt allereerst aan beurt de schepping en het bericht aangaande de eerste menschen.

Waar komt alles, wat wij zoo zien, toch vandaan? Planten, bloemen, bergen, rivieren enz.? Vele planten uit stekjes of zaad, enz. Maar vanwaar is dat? Waar is het begin? En vanwaar is het? Menschelijke wetenschap kan deze laatste vragen niet beantwoorden. Zij kan veel naspeuren en onderzoeken, maar achter het eerste begin kan zij niet zien.

De geloovigen denken daarbij aan God en zij houden er zich van verzekerd, dat al het bestaande zijn oorzaak vindt in Gods scheppingswerk. Het eerste wat wij in onzen bijbel lezen is dan ook al dadelijk de mededeeling van deze groote zaak. „In den beginne schiep God den hemel en de aarde". God schiep, de eeuwige en voor onze oogen onzichtbare God bracht tijdelijke en zichtbare dingen voort.

Hoe lang zou dat nu al geleden zijn? Nu, dat is niet zoo precies te zeggen. Wel heel heel lang. Het scheppingswerk Gods is reeds begonnen, toen er nog geen zon of maan bestond. Er is hier in den bijbel wel sprake van dagen, maar dat beteekent bij God dikwijls iets anders

---

berghoogten op hen ter neer; en de verschillende huisjes die hier en daar in het land, half verborgen achter boom en struikgewas, te zien waren, schenen hen huisjes uit een kinderspeelgoeddoos te zijn.

Toen zij deze romantische streek voorbij waren, ontrolde zich een geheel ander panorama aan hun oog. Het waren groote, groene vlakten, prachtige sappige weilanden, die, afgewisseld door dorpen en eenzaam liggende boerenplaatsen, de steeds breeder wordende rivier omsloten. Het was een prachtig en steeds afwisselend gezicht.

De oude gebouwen en schuren werden afgewisseld door nieuwe woonhuizen met heldere roode daken. In de weilanden en aan de buitenkant der dijken graasde prachtig roodbont vee.

Zoo ging het door tot aan de uitmonding der rivier. Daar zouden zij weer andere dingen aanschouwen, maar zoo interssant als dit zou het niet meer zijn.

De kust week al meer en meer, en droefheid sloop het hart binnen.

Waar was nu het lieve vaderland gebleven en waar zouden zij nu komen? Waar was het land nu, waar zij het wel is waar moeilijk hadden gehad, maar dat toch hun eigen dierbaar vaderland gebleven was? En waar was voor hen dan nu het nieuwe vaderland? Zij zagen achter zich . . . geen land meer te bekennen, voor zich uit was natuurlijk in 't geheel geen land te zien en aan beide zijden ook niets. Kwam dan nergens meer een huis, een boom om den blik daarop te doen rusten? Land, land wilde het oog aanschouwen; water, water was alles, wat het oog zag! Onwillekeurig zag het oog naar boven, alsof daar land te zien was, iets wat vast was; maar daar waren slechts drijvende wolkgevaarten, ijle dampgestalten, anders niets.

Of echter buiten land en zee om nog een houvast bestond?

Zou daaraan ook gedacht worden?

Stil, betrekkelijk stil en slechts weinig bewogen lag de onafzienbare watermassa gedurende de eerste dagen voor de oogen der aan enkel land gewende passagiers. Zoodra het heimweegevoel iets verdween, scheen het leven eentonig te zullen worden, wanneer de fantasie de geest geen bezigheid gaf. Dat gebeurde bij Zandberg op buitengewone manier. Eigenaardige gedachten kwamen er bij hem op. Wanneer deze groote, groote zee eens geheel land was, hoeveel dagloonders zouden dan zelf iets kunnen bezitten. Bij het uitzicht in de verte begon hij al in te deelen.

Hier een geweldig stuk koren, daarnaast rogge, daarachter grasland enz. enz. O, wanneer hij daarop dan eens werken en oogsten kon! Nu, Afrika zou hem immers het begeerde brengen!

Maar, zulk een gemoedelijke en droomende planmakerij zou de geweldige wereldzee niet lang dulden. Zulke eenvoudige landarbeiders zouden zich niet verbeelden, dat het hier altijd zoo mooi en tam naar wensch toeging, alsof men op het onbewegelijke akkerland was. Neen, de zee zou toonen, dat geweldige krachten zich hier konden openbaren.

Wat zou er dan nu gebeuren?

Zou er storm komen? Wilde, huizenhooge golven? Ja, dat zou nu gebeuren! Had de Noordzee zich ditmaal genadig niet als moordzee getoond, de golf van Biscaje wilde zijn beruchtheid als «wilde zee» niet verspelen.

En wat zou dat inhouden?

Zeeziekte met stekende hoofdpijn, alsof een dolk door de slapen gestoken werd, onwelzijn, alsof men de ingewanden door de hals moet worgen? Ja, dat gebeurde allemaal, maar ergere dingen zouden ook nog komen. Onder de passagiers brak een spijsverteringsziekte uit die de één na den ander aanstak: onder groot en klein vielen de offers. En ook de ouderharten van Zandberg en vrouw zouden diep gewond worden.

Het was een verschrikkelijke dag, toen door de schier ongevoelige zeelieden drie lijken na elkander over boord getild en het alles verslindende watergraf overgegeven werden! Terwijl de moeder wegens haar eigen ziekte onderin moest blijven en haar op deze manier de tegenwoordigheid bij deze begrafenis barmhartig bespaard bleef, moest de vader het aanzien, hoe zijn dochtertje, gewikkeld in zeildoek, in de donkere diepte werd neergeworpen.

(Wordt vervolgd.)

dan bij ons. Denk maar eens aan den tekst: „Duizend jaren zijn bij den Heer als een dag — en een dag is soms ook bij Hem als duizend jaren". Daarmee moeten wij hier dus wel rekening houden. Het eerste begin is heel, heel lang geleden geweest.

En 't is ook niet alles in een wip klaar gekomen. Eerst lezen we, dat de aarde er *was*, maar woest en ledig. Door het werk van Gods Geest werd er orde gebracht. Eerst maakte God licht. (Let wel niet door de zon. Zie v. 14). Toen scheiding tusschen wolken en wateren; toen scheiding tusschen water en land; enz. De onderwijzer zorge in de bijzonderheden van Gen. 1 en 2 goed thuis te zijn en vertelle zoo eenvoudig mogelijk

Wek vooral niet de voorstelling, alsof alles plotseling, als op een tooverwoord te voorschijn is gekomen. Ik neem niet aan, dat de hier genoemde werken Gods geworden zijn op dezelde manier als de wonderboom van Jona. Ik zie Gods werk overal groeiende groot worden. Daar sommige ongeloofsprofeten onzen kinderen, vooral als ze grooter worden, gaarne met wetenschappelijke moeilijkheden in hun geloof aantasten, is het zaak, dat wij zorgen geen verkeerde voorstellingen te geven. Het is hier toch ook niet de vraag, in hoeveel minuten of jaren God dit werk deed, maar door het woord zijner macht kwam het tot stand.

Bijzondere aandacht verdient het bericht van de schepping des menschen eerst van Adam, later van Eva. Het is duidelijk, dat aan deze schepping een veel grootere beteekenis gehecht moet worden dan aan die der planten en dieren. Het wijst er op, dat de mensch een heel ander wezen zou worden een bijzonder werk van Gods hand.

Zoo heeft God dan alles, wat is, geschapen. Ons, menschen, zégt dit, dat alles zijn eigendom is; dat ook wij, zooals wij zijn, Hem als eigendom toebehooren Verzuim niet deze les den kinderen in te prenten.

Nu gaan wij nog vertellen van den hof en het leven der eerste menschen in dien hof God had op aarde alles gereed gemaakt voor den mensch. De vruchten waren reeds rijp aan de boomen, toen hij geschapen was. En God plaatste hem op een bijzonder mooi plekje, enz. enz.

Daar leefden Adam en Eva geheel gelukkig. Ze kenden God aan den wind des daags, zie 3 : 8.

Ze *dachten* zelfs geen kwaad. Men kan zich niet goed voorstellen, hoe dat wel geweest is.

De mensch stond aan het hoofd der schepping. De hof was aan zijn zorgen toevertrouwd. Bouwen en bewaren [2 : 15] had God hem tot taak gegeven. Verder moest hij alle dingen hun naam geven. Ook dit zal wel niet in een wip afgewerkt zijn; maar langzamerhand kreeg alles, waarmee de mensch te maken had, een naam.

Op de groote werken van Gods schepping acht te geven, is zeer nuttig. Hoe groot en wijs moet die God zijn, wiens gedachten in de schepping zijn verwezenlijkt. Elke bloem, ja elke grashalm verdient onze bewondering. En laat ons nu vooral niet vergeten, dat God van alles, ook van ons zelf, de Maker en dus ook de Eigenaar is. Dat elke jongen en elk meisje, elke man en elke vrouw leere den Schepper te eeren door zijn wil blijmoedig te doen. K. R.

ONBEKEND.

„Ziet, hoe groote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden. Daarom kent ons de wereld niet, omdat zij Hem niet kent". 1 Joh. 3 : 1.

Er is voor sommige menschen nauwelijks grooter ramp denkbaar, dan dat zij onbekend zijn. Geen wonder, zij hebben er behoefte aan dat er met hen gerekend wordt, dat ze tot op zekere hoogte gevierd worden, en den onbekende valt zoo iets niet te beurt, die moet er genoegen mee nemen, dat men hem ongeacht passeert. Vandaar, dat ze er dan ook zoo druk op uit zijn om toch vooral goede connexie en introductie te krijgen.

Hoe heel anders is dit bij de kinderen Gods. Ook zij staan als onbekenden in deze wereld. Het is echter niet hun ramp maar hun voorrecht.

Ja heusch, mijn broeder en zuster, het is zoo, het is uw voorrecht.

Ik weet wel, ook onder ons zijn er wel eens die het soms meer lastig dan aangenaam vinden en daarom ook nog wel eens dingen naar de introductie der wereld.

Het geschiedt echter geheel ten onrechte en slechts dan, wanneer we voor een oogenblik onze geestelijke stand vergeten, of wanneer we ons die nog niet voldoende bewust zijn geworden.

Dus het blijft een voorrecht als onbekenden in deze wereld te staan?

Niets anders dan dat m'n broeder en zuster.

En hoe zou het ook anders, let slechts op de oorzaak, of vraag, wie kent ons niet, en waarom niet?

De oorzaak is eigenlijk, dat we bemind zijn, van God bemind.

En het is in deze zondige wereld nu eenmaal niet anders, maar liefde is vaak de oorzaak van haat. Het verdorven menschelijk hart is vol afgunst. En overal waar de vlam der liefde oplaait, openbaart zich ook veelal een tegenvlam van haat.

Let maar eens op. Kaïn haat Habel, omdat deze bemind wordt. Zoo ook kunnen we tegenover Abraham Lot stellen, tegenover Israël Farao, tegenover David Saul enz.

Kijk, wij zijn bemind, de Vader heeft ons Zijn liefde gegeven, en dat verdraagt de wereld niet. Vooral omdat het een *gegeven* liefde is.

Was het nu nog zoo dat we haar verdiend hadden, dan was het nog iets anders, en ook wel eenigermate te billijken.

Dan waren we ook *anders* geweest als zij.

Maar nu is ze niet verdiend. We waren niet anders. Integendeel, we waren precies als zij, dood in zonden en misdaden, vijanden en afkeerigen van Christus' kruis.

En dan welk een omvang der liefde!

„Dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden".

En Johannes was in zijn opvatting dienaangaande geheel eenig.

Hij wilde daarmede niet alleen zeggen, we zijn tot kinderen aangenomen, en tot erfgenamen gemaakt, neen, we zijn geboren kinderen, bij de wedergeboorte geboren uit de liefde Gods. Het zaad Gods en der wedergeboorte is in ons en draagt vrucht (v. 9). We zijn de goddelijke natuur deelachtig geworden.

Ter oorzake van deze liefde, maar vooral ook deze geboorte, deze algeheele vernieuwing en verandering, kent de wereld ons niet meer. Is dat geen voorrecht?

En dat vooral wanneer we er aan denken, dat met de wereld, niet de schepping, niet de menschheid, maar de God vijandige macht bedoeld wordt.

De wereld die overigens het hare lief heeft, heeft ons niet meer lief, kent ons niet meer.

Waarom, omdat God ons lief heeft, omdat we kinderen Gods zijn geworden, omdat we wedergeboren, veranderd zijn, omdat we van de wereld niet meer zijn. Omdat zij Hem niet kent, kent ze ook ons niet meer die uit Hem geboren en door Hem bemind zijn.

De wereld stelt ons tot op zekere hoogte met God op één lijn en kent ons een zekere wezenseenheid met God toe, en daarom kent en erkent zij ons niet meer.

Is dat niet om uit te jubelen?

Zouden we het anders wenschen? Neen toch zeker?

* * *

Eigenlijk is het een heel natuurlijke zaak, dat de wereld ons niet meer kent en erkent.

We zijn immers uit God geboren, en staat dat niet gelijk met gestorven voor de wereld?

En wie kan nu verwachten, dat met gestorvenen nog gerekend wordt?

En wat vooral van doorslaande beteekenis is, is, als gevolg der wedergeboorte, het bezit der goddelijke natuur.

De wereldsche natuur openbaart zich in drie stukken: de begeerlijkheid des vleesches de begeerlijkheid der oogen en de grootschheid des levens (1 Joh. 2 : 16).

Dat is bij den wedergeborene anders. Hij verzorgt niet meer het vleesch naar deszelfs begeerlijkheid, maar hij is er gedurig aan bezig het in den dood te geven.

Zijn oog wordt niet meer heengetrokken naar deszelfs begeerlijkheid d.w.z. hij laat het niet zonder protest en verzet meer in die richting trekken maar hij rukt het liever uit en bidt: wendt, wendt mijn oog.

Hij jaagt niet meer mee naar de grootschheid des levens, maar vernedert en werpt zichzelf neer.

Door deze drie machten wordt de wereld echter geregeerd en geleid. Daar waar dit nu niet zoo meer is, vindt zij iets vreemds, iets wat zij niet kent en nog minder gedoogt. Zij verdraagt geen ander levensbeginsel dan het hare.

De wereld eischt voor deze drie machten absolute erkenning en aanbidding.

En juist daarom is het kruis, waaraan deze machten worden gedood en uitgeschud haar een ergernis.

Nimmer laat zij oogluikend toe, dat haar levensbeginsel genegeerd of bestreden wordt. Dat maakt al haren haat gaande.

Ongevoeligheid of onverschilligheid jegens de drie haar leidende en beheerschende machten laat zij nimmer ongestraft.

De prediking en de belijdenis van het kruis kan zij desnoods nog verdragen, als er maar niet mee gepaard gaat, een verloochening van wat haar het hoogste en onmisbare schijnt. De wereld heeft het hare lief. Zij ziet en wil de tegenstelling tusschen God en zichzelf. Zij lacht om de onnoozelheid van sommige christenen die meenen dat men haar zal winnen door haar een beetje tegemoet te komen. Nog eens, de wereld lacht er om, en weet heel goed de waarheid van 's Heilands woord: „Wie een vriend der wereld *wil* zijn, zal een vijand Gods gesteld worden".

Zij heeft drie altaren, voor de begeerlijkheid des vleesches; de begeerlijkheid der oogen; en de grootschheid des levens, elk een. En ze tracht de belijders daarheen te lokken en wee hen, die daar zonder offer voorbij gaat. Dien kent zij niet meer, die moet met haar haat, list en geweld rekenen. Alleen geknield voor een dezer altaren gaat zij een verzoening, een vriendschap of gemeenschap aan.

Bij deze altaren houdt zij wacht en ziet toe, zeer scherp zelfs, of onze daden, woorden, gedachten, onze vermaken, onze begeerten, onze manieren, kortom ons alles nu wel anders is dan zij.

Wie ook maar even talmt is reeds in groot gevaar. Op hem wordt een geweldige zuigkracht losgelaten. En zoo hij er niet toe komt met alle macht en kracht van haar weg te *willen* en daarom Christus te hulp roept, zal hij zeker vandaar niet meer weg *kunnen*. Neen, zij laat niet met zich spelen.

En daarom mijn broeder en zuster weg van haar, onbekend voor haar.

Vragen we het onszelf weer eens ernstig af, hoe is het, ben ik een vreemdeling voor de wereld, kent zij mij niet, ben ik anders dan zij. Mogen we het heden nog zeggen, zeggen vol dankbaarheid en ootmoed de wereld kent ons niet, omdat zij Hem niet kent?

God geve dat het zoo zij en steeds meer zoo worde.

H. v/d S.

MEDEDEELINGEN

Van den Zendingspenningmeester.

Ontvangen van Br. M. J. Verhorst te Wissekerke f 2.
Utrecht, Rijnlaan 128bis. A. H. ZERBST.
Giro 68108.

Kandidaten gevraagd.

De Gemeenten worden verzocht haastiglijk kandidaten op te geven voor de Redaktie van De Kindervriend.

UNIEVERGADERING op 4 en 5 Juli a.s. te Nieuwe Pekela.

Commissieleden, afgevaardigden en gasten.

Om een goede regeling mogelijk te maken zal de regelingscommissie te N. Pekela het zeer op prijs stellen, dat men haar spoedig, uiterlijk voor 15 Juni a.s., bericht geeft:

a. Of en hoeveel nachten men logies verlangt.

b. Of men deel wenscht te nemen aan een gemeenschappelijken maaltijd plus koffietafel of een van beiden, voor de eerste en tweede dag of *een* dier dagen.

c. Tijd van aankomst en zoo mogelijk van vertrek.

d. Of men een rijwiel meeneemt.

Dit is n.l. van groot belang daar de afstanden hier tamelijk groot zijn.

e. Voorts, alles wat dienen kan om het de commissie van voorbereiding gemakkelijk te maken.

Adres v. d. Secr. is: H. BONNES, Nieuwe Pekela.

WINSCHOTEN.

Voor het Bouwfonds met veel dank ontvangen van Ds. V. te S. f 2.50; Sch. V. te W. f 2.50. Door onze circulaire »Boontjes Poten« hebben wij thans in totaal f 147.50 ontvangen. Wie helpt nu verder?

—o—

Wij noodigen onze zustergemeenten hartelijk uit

zich door twee afgevaardigden te laten vertegenwoordigen bij het in gebruik nemen der nieuwe kerk in de Mr. de Sitterstraat (bij de Maranatha-school) te Winschoten, hetgeen Zondag 10 Juni D.V. om 4 uur nam. zal plaats vinden. In aansluiting daarop hopen wij liefdemaal te houden.

Namens de afd. Winschoten Gem. Nieuwe Pekela,
G. BOURITIUS.

INGEZONDEN.

Immers, aan de rechterzijde ziet men Korenaren en Druiven, de zinnebeelden van zegen en vruchtbaarheid; toespeling tegelijkertijd op Brood en Wijn, de Sacramenten des Nieuwen Testaments, en teekenen van 's Heeren Jezus' gebroken lichaam en vergoten bloed.

Bovenstaande woorden zijn een aanhaling uit: „Verklaring van de plaat, voorstellende de breede en de smalle weg", en brachten mij bij vernieuwing het volgende in herinnering.

Wij Baptisten staan er op om zoo dicht mogelijk bij de waarheid te zijn, vooral ook in ons gemeentelijk of kerkelijk leven, en dat is goed.

Maar zouden we niet nog dichter bij de waarheid zijn als we bij het Avondmaal gebruikten niet het nat van uitgeperst bessen maar van werkelijk druiven?

Immers de Heiland zeide: „Ik ben de ware wijnstok". D doet ons terstond denken aan druiven; wij denken bij dez woorden toch nimmer aan bessenstruik en bessen.

Mogelijk zijn er bezwaren, best mogelijk, maar als het ga om de waarheid te handhaven zullen ook deze te overwinne zijn, en behooren overwonnen te worden.

Ik geef dit ter overweging.

Gron. H.

LEESTAFEL.

Ter gelegenheid van de Olympiade zagen bij J. N Voorhoeve te Den Haag het licht twee geschriftjes

Welkom in Holland.
Jagende naar . . . . .

En een viertal tractaten:

De Sterkste.
Wie zal het winnen?
De vergeten bruid.
Alles wat ik over heb.

Aanbevolen lektuur ter verspreiding! L.

VRIENDELIJK VERZOEK
aan alle correspondenten, die 't tweede kwartaal nog niet hebben afgerekend, dit nu zoo spoedig mogelijk te doen. Bij voorbaat mijn dank. DE ADM.

Woensdag 23 Mei 1928, nam de Heer onze God wederom een onzer leden tot zich. Plotseling overleed, zacht en kalm, onze Broeder

Geert Harm Groen

te Alteveer, in den ouderdom van bijna 70 jaar.

De Bapt. Gem. te N. Pekela.

L. ENGELSMAN
H. ENGELSMAN—Pleijzier
geven hierbij kennis dat de Heere hen verblijdde met de geboorte van een welgeschapen Zoon

Tonnis.

Delfzijl, 25 Mei 1928.

WINT ABONNEE's VOOR „DE CHRISTEN"

No 2030 VRIJDAG 8 Juni 1928 47ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

Leven wij in de laatste tijden?

2.

En toch werd het niet zoo, als deze reuzen in 't eloof het hoopten. Wij dwergen kunnen het zeggen. Zij zijn niet veranderd, gelijk zij hoopten, de Heer is niet zoo spoedig gekomen, als zij dachten. «Aldus» ... zoo hoor ik het koor der kleinen . . . . «hebben zij zich vergist!»

Zoo willen wij niet spreken! In de eerste eeuwen der gemeente ging men gebukt onder een zwaar kruis. Onze geloofsgenooten uit die groote, ernstige tijden strekten zich met oneindig heilsverlangen uit naar den wederkomenden Heer. Zij voelden hun tijd aan als een onzelfstandig tijdstuk tusschen verwerkelijking en voleinding der verlossing.

Er kwamen ook dagen van rust, tijden, waarin men de wereld in bezit nam en ook door de wereld in bezit genomen werd. Verlicht ademde men ruimer, toen in de dagen van Constantijn bewaarheid werd: «In dit teeken zult gij overwinnen!» †

Sommigen zien in Constantijn de verderver des Christendoms. In zekeren zin is hij het misschien geweest.

Maar voor zijn tijd werd hij aangezien als de bevrijder des Christendoms. Er mogen ook nu nog wel menschen zijn, die als vanzelfsprekend beschouwen: «De christen voor de leeuwen!» Maar laat ons niet vergeten, dat allen, ook de tot sterven en kruis dragen bereide christenen den Heere lofzongen, toen de ure van vrijheid aanbrak.

Maar de kerk richtte zich in op aarde en voor de aarde. Geen wonder dat de behoefte aan Christus' wederkomst toen meer en meer verdween. En dan kwamen er weer tijden, dat men het einde der wereld als voor de deur rekende. Zulk een tijd was het einde der eerste 1000 jaar na Christus en het begin der tweede 1000-jarige periode. Het was een tijd van groote verwarring zoowel in het kerkelijk als in het staatkundig leven. Een groot verlangen naar volkomen verlossing uit de ellende der tijd ging door de harten der geloovigen. Ja, zoo algemeen was het geloof aan het spoedige einde van de wereld, dat men enkel nog maar houten kerken bouwde. En dan 350 jaar later! De zwarte dood (1348—51) die in 3 jaar millioenen menschen in Europa ten grave sleepte, bracht de merkwaardige verschijning der Flagellantenoptochten. In lange rijen gingen deze boetende menschenkinderen danken met omwonden hoofd, onder stroomen van tranen en ontroerende boetgezangen, de geesel over de ontbloote, bebloede rug striemend. Eén, naar zij zeiden, van Christus ontvangen waarschuwingsbrief voorlezend, trokken zij van de eene plaats naar de andere. En het diepste verlangen dezer dwalenden en toch zoo waarachtigen, gold het naderende einde der wereld.

En zoo is het steeds gegaan. Soms was de gedachte aan den wederkomende Christus ingesluimerd; maar in dagen van moeite en zorg, van oorlogen en revoluties en natuurkathastrofen heffen de geloovigen hunne hoofden op tot Jezus en de brandende vraag des harten luidt: «Wachter, wat is er van de nacht?» «Komt de morgen nader?» Dat is dan geen vraag der nieuwsgierigheid, maar komt voort uit het christelijk bewustzijn. Sedert de stichting der gemeente is het de laatste tijd!

De engelen hebben op hemelvaartsdag den discipelen verkondigd: «Gij Galileesche mannen, wat staat gij en ziet op naar den hemel? Deze Jezus, die van u opgenomen is in den hemel, zal alzoo komen, gelijkerwijs gij Hem naar den hemel hebt zien henenvaren!» En sedert dat oogenblik is de Heere de Wederkomende, en de diepste zin der wereldgebeurtenissen zijn de voorbereidingen voor de wederkomst des Heeren en daarmee het einde dezer bedeeling.

De Heer is nabij! Daarbij blijft het. En wij moeten met de geloovigen uit alle geslachten en volkeren de vraag: «Leven wij in de laatste tijden?» beantwoorden met een beslist: «Ja!» Dit antwoord is bijbelsch onuitwijkbaar en ons geloovigen wel vertrouwd. Sedert het Pinksterfeest te Jeruzalem, toen de Heilige Geest werd uitgestort, leven wij in de laatste tijden.

En tijden van krachtig geloof waren en zijn nog tijden van sterk geloof in de nabije wederkomst van Christus.

Maar wanneer wij vragen, of wij in de laatste tijden leven, bedoelen wij eenvoudige menschen toch, of de Heer in deze generatie of in het volgende geslacht komt. Maar meteen schrikken wij dan. Want dan lijkt het of wij een tijd zouden willen bepalen.

En daarvoor beware onze hemelsche Vader ons toch in genade.

Er zijn allerlei menschen geweest, die precies hebben willen aangeven, wat dag en uur het groote gebeuren zou plaats vinden. Wij weten en lezen er genoeg van om te weten, wat treurige dingen al zijn voorgekomen. Alle datums bewezen nog steeds niet de juiste te zijn en nog steeds probeert men weer de tijd te bepalen. «Dag en ure weet niemand dan de Vader alleen!» heeft de Heer Jezus gezegd. Laat het daarbij blijven!

Bij deze dingen wordt te weinig uit het oog verloren, dat wij aangewezen zijn op het geheel, niet op het bijzondere, op tijden en niet op minuten; op waken en bidden en niet op het berekenen.

(Wordt vervolgd.)

LOSSE SCHAKELS.

Britsch- en Buitenlandsch Bijbelgenootschap.

Dit Genootschap hield 3 Mei zijn 124e jaarvergadering te Londen.

In 't laatste jaar voegde het 13 nieuwe vertalingen aan zijn lijst van uitgaven toe. In totaal is de Bijbel in zijn geheel of een bijbeldeel overgezet in 608 talen. Ongeveer 10.000.000 ex. van den Bijbel en gedeelten van den Bijbel werden verkocht en verspreid; d.i. ongeveer 27.000 stuks per dag.

We voegen hier nog aan toe, dat de Baptiste Unie in Rusland van de Regeering toestemming ontving om in het land Bijbels te laten drukken.

Gemeentebelang en eigenbelang.

Het belang der Gemeente moet boven het eigenbelang worden geplaatst. Ook boven het belang van den enkeling. Dit te bedenken is vooral eisch voor hen, die met de behartiging van de belangen der gemeente betrouwd zijn. In de handen van ouderlingen en diakenen legde de gemeente de verzorging van haar geestelijke en stoffelijke belangen. Deze broeders mogen het stoffelijk belang van een enkel lid nooit stellen boven het belang der gezamenlijke leden. Gaat het dus om arbeid, voor de gemeente te verrichten, om leveranties aan de gemeente, dan moet het gemeentebelang den doorslag geven en niet het belang van die enkelingen, die bij dezen arbeid of deze leveranties persoonlijk financieele belangen hebben. Is br. A. duurder dan een buitenstaander, dan is het bestuur gehouden het gemeentebelang te stellen boven het financieele voordeel van één lid, d.w.z. de financieele belangen van de *vele* leden boven die van het ééne lid. Hiervan kan wel afgeweken worden, doch niet door den kerkeraad, doch slechts door de gemeente. Zij heeft het recht om, om bepaalde redenen, het financieel belang van één harer leden boven het hare te stellen. De kerkeraad mag dat echter niet doen.

Wie nadenkt en recht tegenover de gemeente staat, zal 't ook niet anders willen. Want welk rechtgeaard gemeentelid zal nu wenschen, dat de gemeente hèm

een opdracht zal geven, als een ander het werk bil
ker wil uitvoeren?

Konsulentschap.

Een gemeente moet een leider hebben. Een *lei*
wat niet in alle gevallen hetzelfde is als een sprel
Heeft ze er echter geen, dan verdient het aanbeveli
dat ze naar een raadsman en helper omziet. In 't
gemeen is het gewenscht dat een herderlooze gemee
zich onder de hoede stelt van den herder eener na
rige kudde. Te weinig wordt dat bedacht. We we
wel, dat daaraan heel wat werk verbonden kan z
maar zooveel gemeenschapsbesef en verantwoordel
heidsgevoel voor 't algemeene werk moet er zijn,
we er die meerdere moeite voor over hebben.

Elke vacante gemeente moest er toe overgaan om
overleg met de Comm. der Unie een Konsulent,
Raadgever te benoemen. Gewichtige aangelegenhe
konden dan steeds onder goede, deskundige leid
worden besproken. Allicht bleven dan enkele gemeen
bewaard voor onberaden stappen. Er kwam dan
meer leiding in 't werk en grootere activiteit. De raa
man zou in vele gevallen tevens blijken stuwkra
te zijn.

Willen de gemeenten, die het vooral aangaat, d
zaak eens in ernstige overweging nemen en dan
daden voortschrijden?

Wacht U voor de sollicitanten!

Er zijn menschen, die zich door den Heer geroe
weten — naar zij zeggen — voor den arbeid in
wijngaard. Dat is zoo te verstaan, dat zij gaarne
vaste positie als Voorganger willen hebben. Waar
bij welke gezindte schijnt vaak van minder gewich
zijn. 't Zijn allemaal »afdeelingen van 't eene le
zeggen ze en derhalve is 't hun onverschillig bij w
»wapen« ze dienen. Moeten ze gedoopt worden
een kansel te mogen beklimmen? Goed: ze laten
doopen. Kan 't zonder: het is hun ook goed.

Zij sturen sollicitatiebrieven 't land door. Soms
beeren ze een »leidenden broeder in den arm te nem
maar ook gaat de sollicitatie wel rechtstreeks naar
begeerde gemeente. Natuurlijk wordt bij dit alles: »
heimhouding verzocht«.

Onze gemeenten moeten zich met dergelijke mensc
niet inlaten. Het predikambt is te gewichtig dan
het toevertrouwd zou mogen worden aan mannen,
sterk den indruk maken slechts om den broode n
dit ambt te staan. Bovendien: het eischt wel overtui
en goed onderlegde personen. Vaak zijn deze kan
pretendenten menschen, die geen vak geleerd heb
geen betrekking of werkkring hebben en nu het ev
gelie gebruiken om een kostwinning te vinden. Pa
kende deze kategorie van reizende predikers al.
denken dat de godsdienst een gewin (– een bron
inkomsten) is. »Wijk af van dezulken!« roept hij
motheus toe. (I Tim. 6 : 5). Wanneer iemand we
loos en broodeloos is, mogen we hem wel help
doch niet door hem tot Voorganger te ordenen.
dat te zijn is nog wel wat meer en wat anders noo
dan werkeloosheid en (misschien) werkschuwheid.

Dus broeders en zusters in herderlooze gemeen

eest kieskeurig waar het de keus van een Voorgan-
er geldt! Let op de kundigheden en kennis, het ka-
kter en de motieven, voordat ge een beslissing neemt.
Goedkoop« alleen moet nooit het laatste woord spre-
en. Ook hier is het waar: beter er *om* verlegen, dan
r *mee* verlegen.

Sprekers.

Een vacante gemeente wil graag eens en nog liever
ak een »spreker« hebben. Begrijpelijk! Dat van »el-
ers« heeft altijd zoo zijn bekoring. Zelfs als 't niet
eter is, bevredigt het zoo'n enkel keer alleen al om-
at het »anders« is.

Men zij echter ook in het uitnoodigen van »sprekers«
ieskeurig. Aanbiedingen (want ook dat komt voor)
egge men haast zonder uitzondering ter zijde. Wie
ichzelf aanbiedt stelt zichzelf onder verdenking.

Maar de leidende broeders moeten maar niet Jan en
Alleman voor de gemeente laten optreden. Men moet
weten, wie er staat. Men moet de man of persoonlijk
goed kennen of van betrouwbare zijde gunstige infor-
maties over hem hebben ontvangen. Met het ongekon-
troleerd laten optreden van allerlei sprekers, kan een
gemeente haar reputatie verliezen.

Bovendien: eenvoudige gemeenteleden, mannen en
rouwen zonder dieper doorzicht, kunnen door de vro-
me woorden van zulk een vreemdeling wel zoo gestreeld
worden, dat ze hem tot hun heer begeeren, waartegen
anderen zich ernstig zullen gaan verzetten. En waarom
zulk een verdeeldheid binnengehaald? We moeten onze
gemeenten te goed achten voor het binnenhalen van
feestelijke zwervers. L.

Bouwen en Bewaren.

DE VERSCHIJNING DER GEMEENTEN OP DEZE AARDE.

Het pas gevierde Pinksterfeest heeft ons weer bij
herhaling bepaald bij den geboortedag der Gemeente
des Nieuwen Verbonds, wat betreft hare verschijning
op deze aarde.

Zij is van hemelschen oorsprong, evenals hare leden
persoonlijk, die uit den Geest geboren zijn.

Aangaande 's Heeren Gemeente zijn vele nevelachtige
beschouwingen en misbegrippen, zelfs dwaalbegrippen,
vooral waar het geldt, kerk en gemeente. Kerken
onder verschillende benamingen en van verschillende
gezindheden, maken er veelal, elk voor zich, aanspraak
op, Gemeente des Heeren te zijn.

Er is inderdaad maar ééne Gemeente, het lichaam
van Christus, in den zin van Hoofd en leden. Ze wordt
ook wel tempel Gods genoemd. Dit schoone beeld,
ontleend aan het aardsche heiligdom onder Israël, was
ook eenig. Niets mocht daar naast of tegenover ge-
plaatst worden om de voorgeschreven eeredienst des
volks er in uit te voeren. In den eenen tempel waren
al de heilige dingen aanwezig, als voorwerpen tot
den heiligen, Gode gewijden dienst. Dien tempel
noemde Jehovah Zijn huis. Daar wilde Hij de aan-
bidders en offeraars ontvangen. Daar openbaarde God
zich in de Schechina.

Dit was het schoone, typisch-profetisch beeld van de geestelijke Gemeente des Nieuwen Verbonds. In deze Gemeente, als levend lichaam en als Gods huis, wil de Heere Jezus wonen, en zelfs in hare kleine deelen al ware 't van twee of drie, wil Hij in 't midden zijn. En de Heilige Geest wil daar Zijn woon- en werkplaats hebben. Daar ontsteekt Hij licht en maakt elk deel der Gemeente tot een «gouden kandelaar», teneinde het Goddelijk licht in de duistere wereld te laten uitstroomen. In dit verband is de Gemeente ook een «pilaar en vastigheid der Waarheid» (1 Tim. 3 : 15). Wat zich tegen Gods geopenbaarde waarheid verzetten moge, zoolang de Gemeente nog op deze aarde is, zal altijd blijken, dat niemand iets tegen de waarheid, maar slechts vóór de waarheid vermag!

Nu is er wel op te letten, dat het Nieuwe Testament veel over de Gemeente spreekt, maar ook dikwijls over Gemeenten. De locale of plaatselijke Gemeenten worden erkend en afzonderlijk toegesproken, bijzonder door de Apostolische brieven. Toch was er slechts ééne Gemeente. Paulus heeft zich zeer beijverd om al de noodige verordeningen aan al de Gemeenten voor te leggen, en de uitvoering derzelve overal in de verschillende Gemeenten aan te bevelen. Deze verordeningen stonden allen in verband en waren gegrond op leven door het geloof in de Gemeenten. Nimmer werd de eene Gemeente boven de andere verheven, of ook tegenover een andere vernederd, maar allen werden geroepen elkander te dienen door de liefde.

Kortgeleden, toen schrijver dezes in verband met het Pinksterfeest, nog al eens over de Gemeente geschreven had, werd hem gevraagd: wat bedoelt ge met de Gemeente? Bedoelt ge de Baptisten gemeente? Dan — zoo werd er bijgevoegd — ben ik 't niet met u eens. Geen wonder! Maar dat was door hem nooit beweerd. 'k Achtte een antwoord op genoemde vraag bijna te naïf om ze te geven. Toch deed ik het, en sprak als mijn gevoelen uit, dat *de* Gemeente bestond uit alle verlosten des Heeren. De deur tot die Gemeente staat voor alle menschen open, maar niemand kan of mag er binnengaan anders dan door de deur. En het is aan ieder bijbellezer bekend, dat Christus de deur is der groote, uit alle volken der aarde verzamelde Gemeente.

Nu past hier de vraag: welke plaats nemen op de aarde de locale gemeenten, met tientallen, honderdtallen of duizendtallen leden, in? Ons antwoord is: Zij vertegenwoordigen, elk op hare plaats, de algemeene groote Gemeente! De koninkrijken, keizerrijken en republieken zenden hunne vertegenwoordigers tot andere rijken en volken.

Deze mannen gelden dan voor hun geheele volk, dat ze vertegenwoordigen. Hoe hoogst belangrijk is het dat zulk een gezant een waardig en getrouw vertegenwoordiger is, en hij een goede indruk van zijn volk en zijn regeering geve. De medeburgers van zijn land, die met hem in den vreemde vertoeven, moeten bij dien Excellentie terecht kunnen om raad, hulp en inlichting te bekomen.

Zóó vertegenwoordigt dan ook elke plaatselijke Gemeente van wedergeborenen, hoe klein of arm naar de wereld, de «groote Gemeente».

Die Gemeenten, die tezamen de groote Gemeente

belichamen, zijn de oorspronkelijke, gelijk we die in het boek «De Handelingen der Apostelen» omschreven vinden. Een ander of een tweede soort gemeenten zijn er nooit ontstaan. Menschen hebben wel verschillende kerken en kerkgenootschappen opgericht en die somwijlen den naam van «gemeenten» gegeven, maar dat is misleidend en tegen Gods bedoelen en wil. De H. Schrift kent geen kerk of kerken.

Het kan zeker de bedoeling niet zijn, dat de vertegenwoordigende Gemeenten in alle uitwendigheden, vormen van eeredienst etc. precies dezelfde zouden zijn als die in den Apostolischen tijd. Ook toen waren in al hare wijze van doen niet alle Gemeenten gelijk. — Doch de wezenlijke éénheid der eerste Gemeenten in leven, aard en karakter was en moet er zijn, en waar die niet is, is er van een Nieuw Testamentische Gemeente geen sprake. Een zich noemende gemeente kan door onwaarheid en onheiligheid een smaad en schande in deze wereld voor de moeder-Gemeente, de groote Gemeente en voor het geheele christendom zijn. Zij loochenen dan, dat wat de H. Schrift van Jezus' Gemeente getuigt. Zoo ook als een lid eener Gemeente zich onwaardig, wereldsch gezind, afgodisch of zedenloos gedraagt, doet hij de Gemeente smaad en schande aan, en wordt de naam des Heeren om zulk een lid gelasterd. Iedere Gemeente is, als deel der Gemeente Gods, een heiligheid Gode en door Jezus Christus duur gekocht. De Gemeente is onberekenbaar veel meer dan een menschelijke corporatie en organisatie. Zij is Gods geestelijke schepping in Christus Jezus.

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

4

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg, wilde het oude landgoed verlaten om naar Zuid-Afrika te gaan. Bij de adellijke familie kon hij toch geen eigendom verwerven. Het afscheid van het oude vaderland viel zeer moeilijk. Maar de reis op de oceaanboot gaf voor de eenvoudige menschen zooveel nieuws te zien, dat voor een poos alle gevoel van weemoed op den achtergrond gedrongen werd.

De reis was eerst mooi over een kalme zee, maar in de golf van Biscaje ontstond onder de passagiers een soort epidemie, waaraan ook de kleine Marie ten prooi viel. De moeder moest wegens ziekte onderin blijven, maar de vader was er getuige van, hoe zijn dochtertje, in zeildoek gewikkeld, door de zee verzwolgen werd.)

De sterke man moest zich aan een mast vasthouden, toen het kleine lijkje, omsloten door de natte, bruisende golven, voor zijn oogen verdween. Zijn oog bleef staren op de begeerige plaats, die zijn kleine Marie als buit had opgenomen. Maar steeds verder verwijderde het schip zich van die plek. Hij kon haar niet meer met zijn blikken vasthouden. Zij was nu verre van hem, ver van de zieke, weenende moeder en het vragende vier-jarige broertje, diep, oneindig en onbereikbaar diep daar beneden!

De werkelijke levensaard van een christen en mitsdien ook van een Gemeente, zooals die omschreven kan worden, is: «geloof, hoop en liefde». Deze drie eigenschappen aanwezig zijnde, kan en mag daarop volgen: «Eén Heere, één geloof, één doop en één God en Vader». Hier ligt de grondslag der éénheid welke de Heere wil voor de Zijnen en waarin Hij verheerlijkt wordt en wij zalig in vrede leven!

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

De zondeval — Kaïn en Abel.

Gen. 3 en 4.

Les voor Zondag 1 Juli 1928.

Inleiding. Verleden week vertelden we van de Schepping. 't Laatst van den mensch. Onwillekeurig moesten we er aan denken, dat alles Gods eigendom was, maar ook dat God aan alles zijn zegen gaf, en dat vooral de eerste menschen gelukkig waren in God. Dat was heel mooi.

Vandaag hebben we een heel andere geschiedenis, een heel droevig verhaal. Die gelukkige verhouding tusschen God en de menschen werd verbroken. De zonde kwam tusschen beide; en de bittere vruchten er van bleven niet uit. Al heel spoedig hadden die eens zoo gelukkige menschen veel verdriet.

I.

Toen God de aarde aan de heerschappij van de menschen overgaf en het bouwen en bewaren van den hof hen zeer bijzonder opdroeg, had God vrijheid gegeven om te eten van de vruchten van alle boomen in den hof op één na. Vertel 2 : 16, 17. Natuurlijk hielden Adam en Eva zich gaarne aan dat woord. Ze hadden toch overvloed en Gods waarschuwing voor de gevolgen namen ze gaarne ter harte. God sprak natuurlijk de waarheid. Ze kenden nog geen leugen.

De slang was zeer listig en schijnt wel werktuig van den duivel te zijn geworden. Op zekeren dag sprak zij Eva aan. Vertel maar, hoe dat verliep. V, 1—5 is natuurlijk „kort bericht". Wie weet, wat er al gesproken is! En eindelijk begon Eva te gelooven, dat God liegen kon. Vreeselijke gedachte, niet waar? Daar begon de scheiding de breuk met God. Dit denke de onderw. zich vooral goed in! Anders moet de vertelling mislukken. Dat de boom er voor Eva's oogen anders, begeerlijker dan ooit [6], uit begon te zien, laat zich verstaan. Ze stond nu heel anders tegenover God. Zijn waarschuwing was als misleiding verworpen. Zoo kwam zij nu gemakkelijk tot de daad en wist zij ook Adam daartoe te bewegen. Ach, dat eten was nu ook maar een kleinigheid meer. Het ergste zat in de harten.

O, hoe was nu alles op eenmaal veranderd!

Hun oogen werden geopend . . . . . voor de zonde en haar gevolgen. V. 7. naakt. Tevoren waren ze dat ook, maar ze hadden er geen erg in. Wat hun onschuld en hun geweten betrof, waren ze de engelen gelijk. De zonde bracht beschaamdheid. Vertel hoe ze zich dekten.

God kwam. Ze kenden Hem nog als vroeger [8], maar met schrik. Vluchten. Gelukkig dat ze nog niet verhard waren en niet brutaal God durfden afwachten.

Nu de samenspreking. Let vooral op het afschuiven van de schuld.

God sprak daarna eerst tot de slang, toen tot de menschen. In het woord tot de slang [15] ligt een belofte. De vriendschap met den booze zou verbroken worden. Met het zaad der vrouw is Chr. bedoeld als de vertegenwoordiger van alle nakomelingen van Eva. V. 16—19 is dan tot de menschen. De vrouw vooral zou zeer veel smart moeten lijden als gevolg van dezen afval van God. Ook de mannen zouden het niet licht hebben. Toets u zelf eens, waarde Zondagsschoolonderw., of gij ook in dezen met God verzoend zijt. Hier is reden om aan zoogenaamde lui-lekker landverwachtingen allen grond te ontnemen.

Nu volgt nog de uitdrijving uit den hof, waarbij vooral 22*b* mij belangrijk voorkomt.

II.

Met verloop van tijd kregen Adam en Eva ook kinderen, verscheidene zelfs, zie 5 : 4, zonen en dochteren! Twee er van [naar 't schijnt de oudsten] zijn bijzonder bekend: Kaïn en Abel. Ze waren niet rein neen, zondig als hun ouders. Toen ze groot werden, bleken deze broeders veel van elkander te verschillen; zie I Joh. 3 : 12 en Hebr. 11 : 4. Boos geloovig.

Vertel de offerande. Wij weten niet, waarom K. dat nog deed! Misschien om niet minder te zijn dan A? Wij weten ook niet, hoe het K. duidelijk werd dat God zijn offer afwees. Misschien door innerlijke onrust?

O, wat zou het toch anders geweest zijn, wanneer zij thuis op het kerkhof ware begraven! Dan had men bloemen op het kleine grafje kunnen planten en elken Zondag kon men er dan heengaan. Maar nu? O, hij wilde er niet meer aan denken. Hij begon te duizelen bij de gedachten die hem bestormden.

Enkele weken woedde reeds de epidemie, waaraan vooral kinderen, maar ook verscheidene volwassenen, zoowel mannen als vrouwen, ten offer vielen en die uit een leven vol hoop en plannenmaken werden weggerukt.

Geen vriendelijk weer, geen milde zonneschijn was in staat Zandberg te verkwikken, toen men weer gemeenschappelijk aan dek kon zijn.

Was er dan nog iets in de wereld, wat hen troosten en opbeuren kon?

Zou Afrika ooit in staat zijn, hen schadeloos te stellen voor hun groot verlies?

Vrouw Zandberg zag toevallig naar het echtpaar, dat meermalen samen in den Bijbel las. «Wat zouden die beiden nu wel zeggen, want zij hebben ook een kind verloren evenals wij?» vraagt zij haar man, een kleine beweging in hun richting makend.

Juist in dit oogenblik ging vrouw Landman, want zoo heette deze familie, opstaan en begon onder de ernstige en bleeke menschen die daar zaten, kleine blaadjes rond te deelen.

«Zou u dit als 't u belieft eens willen lezen?» Met deze woorden geeft zij vrouw Zandberg glimlachend ook een tractaat. Dankend wordt het aangenomen. Het opschrift: «De weg naar den hemel!» zegt reeds veel. Zij laat Willem een oogenblik onder den hoede des vaders en leest opmerkzaam het aangeboden papiertje. Toen zij het gelezen had, moest zij het nog eens nadenkend omdraaien en overzien; daarna staat zij op, geeft het haar man en zucht: «Ja, dat zou heerlijk zijn!»

Haar eenigst overgebleven kind komt weer in de hoede van moeder terug.

Vader zoekt een plaatsje uit op een hoop touwwerk, leest het papier ook, draait het blad eveneens een paar maal om en om, staat ook met een zucht weer op, maar zegt er niets van.

De beide vrouwen kijken elkaar voortaan vaker aan en spoedig ontsluiten zich ook hunne harten voor elkaar in steeds wederkeerende gesprekken. De beide mannen groeten elkander voortaan ook vaker. Maar verder kwam het ook niet, want Zandberg ontweek zooveel mogelijk.

«De man leest zoo vaak in de Bijbel en spreekt er ook over, ofschoon hij geen dominé is en zelfs geen onderwijzer, enkel maar metselaar.» Met dit woord van critiek en uitdrukking gevend aan zijn bevreemding sprak hij eens zijn meening over het vrome echtpaar uit. Voor beiden was zulk een zelfstandig christelijk leven iets vreemds.

Er tegen ingaan konden zij eigenlijk toch niet en probeerden het evenmin. Maar stof tot nadenken gaf het hen genoeg.

De bescheidene vrijmoedigheid, waarmee de familie Landman optrad, hoe zij hun reisgenooten op de ware troost- en levensbron wezen, had tot gevolg, dat het gesprek over godsdienstige dingen tot dagelijksch gesprek geworden was. Enkelen meenden ook te moeten bewijzen, dat zij vrome menschen waren en namen hun liederenboeken en zelfs gebedenboeken mee op het dek. Rustig en nadenkend gelezen werd er echter niet veel, maar des te meer en levendiger werd er vaak gesproken.

Maar wanneer het tot een geesteloos, drijverig debat kwam, trok het echtpaar Landman zich in tijds terug. Het was hun enkel te doen om ter rechter tijd een kort en passend woord te zeggen, waardoor een ander kon geholpen worden.

Rustig en regelmatig was op zekeren dag de golfslag, een lieflijk koeltje blies. De zee was zoo kalm en onschuldig, alsof zij geen mensch en geen schip kwaad kon doen.

Met zulk weer kwam natuurlijk iedereen boven. De reizigers stonden en zaten in groepjes bijeen; ieder sloot zich aan waar hij meende, zoo ongeveer te passen. «Kijk, deze tekst heeft mijn man mij heden morgen laten lezen», zeide vrouw Landman en wees enkele vrouwen, waaronder ook vrouw Zandberg, 2 Sam. 12 : 23 aan: «Maar nu is het dood, waarom zou ik nu vasten? Zal ik hem nog kunnen wederhalen? Ik zal wel tot hem gaan, maar hij zal tot mij niet wederkomen.

Deze woorden sprak koning David eenmaal, toen een kind van hem gestorven was», voegde zij er verklarend aan toe, «en zou dat niet het beste zijn, wanneer wij, die ook kinderen verloren hebben, allen hetzelfde konden zeggen: «Ik zal wel tot hem gaan! ?»

(Wordt vervolgd.)

Kaïn werd diep ongelukkig, 4 : 5. Hij schijnt een boos plan te hebben gekoesterd. [Dat leid ik af uit Gods waarschuwing en de later bedreven misdaad.] Vertel van Gods waarschuwing en van 't geen later geschiedde, 8.

Kaïn werd weer door God opgezocht, maar 't ging heelemaal niet goed met K. Uit v. 13 spreekt geen echt berouw alleen spijt om de straf. Kaïn wilde niet meer met God te maken hebben. „Aan mij is toch niets meer te doen, laat mij maar gaan." Zooiets lees ik er uit.

Na dit gesprek vertrok Kaïn. Niet alleen. Ongetwijfeld is een zuster, die, wat haar aard betrof wel zoowat bij hem paste, mee gegaan. Hij ging ver weg. Gaf dat land een naam en bouwde zich een verschansing, een vaste woonplaats uit vrees voor roofdieren en wellicht ook voor menschen, gedachtig aan zijn eigen misdaad.

Ook Kaïn kreeg kinderen. Ach zij aardden naar hun ouders, naar 't schijnt. Ruwheid en slechte zeden kregen in Kaïns geslacht spoedig de overhand. [Met een paar enkele opmerkingen daarover sluite men de les. Vers 18—26 worde niet in bijzonderheden verteld.]

Het is niet moeilijk een overzicht over deze les te krijgen.

I. Zondeval.

a. Gods gebod. *b.* De zonde. *c.* De gevolgen. [Beschaamdheid, vrees voor God, schuldafschuiven, oordeel [ook belofte] over slang en menschen.] *d.* Uitdrijving. Tracht zelf a, b c, d te plaatsen; dit uit te zoeken scherpt op; bij c ook 1, 2, 3, 4.

II. Kaïn en Abel.

a. Kinderen. *b.* Offerande. *c.* Verbitterd. *d.* Verhard. *e.* Naar en in het vreemde land.

K. R.

MEDEDEELINGEN

Onze a.s. Unie-Vergadering.

Menigmaal en van verschillende zijden is de wensch uitgesproken, om aan onze Unie-Vergadering een ietwat ander karakter te geven. Tot nu toe namen de behandeling den Unie-zaken en de bespreking van Voorstellen etc. uit de Gemeenten, al den beschikbaren tijd in beslag.

De Unie-zaken moeten natuurlijk bij deze gelegenheid aan de orde komen. Wanneer de afgevaardigden zich nu echter houden aan 't verzoek der Commissie, dan zullen ook de aanhangige zaken in korten tijd afgedaan zijn. Alle op- of aanmerkingen of event. voorstellen of vragen in verband met de jaarverslagen van penningms. en administrateurs en begrooting, zende men vooraf aan de penningm der Unie. Dit ondervangt vaelal noodelooze besprekingen op de Vergadering.

Wat de voorstellen etc. uit de Gemeenten betreft, zijn we dit jaar in de gelukkige conditie, dat die maar tot één beperkt zijn.

't Is de Commissie dus aangenaam thans aan de bovengenoemde wenschen tegemoet te kunnen komen.

De 1e dag zal, na behandeling der Agenda nog een of twee referaten worden gehouden.

De 2e dag zal dan het karakter dragen van een Conferentie tot opwekking en verdieping van het geestelijk leven. De Agenda voor den 2en dag zal afzonderlijk worden gepubliceerd. Alle belangstellenden zullen op deze Conferentie welkom zijn.

Wij bevelen de Algem. Vergadering, alsook de daarop volgende Conferentie, in uw aller voorbidding aan.

B. PLANTING, U.-Secr.

De Agenda der Algemeene Vergadering.

De lijst van afgevaardigden voor de Algem. Vergadering is nog te incompleet, zoodat de Agenda eerst in het volgende no. van »De Christen« kan verschijnen.

A'dam. B. PLANTING, U.-Secr.

Haast U!

Secretarissen, die dit nog verzuimden geeft ten spoedigste de namen uwer afgevaardigden op aan den Secr. der Unie, bovenvermeld.

De Jeugdconferentie te Nieuwe Pekela.

Donderdag 5 Juli en Vrijdagmorgen 6 Juli a.s. moet in de komende weken onze belangstelling hebben in onze gesprekken . . . . ook in onze gebeden.

De Conferentie zal D.V. beginnen Donderdag namiddag om 2 uur.

1. Opening door den voorz. Ds. J. W. Weenink.
2. Begroeting door den vertegenwoordiger van de Jeugd te Nw. Pekela.
3. Referaat door Ds. J. Jeronimus.
4. Referaat door Ds. G. Bouritius.

Pauze tot 7 uur.

In de avondvergadering zullen D.V. twee toespraken worden gehouden en vrije getuigenissen worden gegeven. Tot mijn spijt heb ik nog niet op alle verzoeken om medewerking antwoorden ontvangen zoodat ik met de publicatie der namen nog moet wachten. Eveneens wacht ik nog op antwoorden van Zangvereenigingen, die uitgenoodigd zijn, om in een der bijeenkomsten te zingen. Maar dat het in orde komt, geloof ik stellig.

Ik reken op een opgewekte en opwekkende conferentie en verwacht veel gasten. De Jeugd te Nw. Pekela ziet om naar een groot gebouw. Er wordt n.l. op gerekend, dat de kerk dier gemeente te klein zal zijn.

Vooral de Jeugd uit de Veenkoloniën zal ongetwijfeld in groot getal verschijnen. Dit nog te meer, omdat de laatste morgen van de Unie-vergadering ook het Conferentie-karakter zal hebben en ook door onze jonge menschen, die nog geen leden der gemeente zijn, bezocht kan worden. Dus gaan natuurlijk vele jongen den geheelen dag naar Nw. Pekela.

Vrijdagmorgen, 6 Juli, zal een vergadering worden gehouden ter regeling van den goeden gang van zaken.

1. Notulen van de vorige vergadering.
2. Financieel verslag.
3. Verkiezing van een lid van het dagel. bestuur wegens periodiek aftreden van br. C. Mosterd, die herkiesbaar is.
4. Voorstel van het J. W. C. te Utrecht:

   Een gedeelte van de plaatsruimte van »De Christen« worde gewijd aan het Jeugdwerk, of er worde aan »De Christen« een blad toegevoegd

onder den naam: Jeugdrubriek. Deze rubriek hebbe tot inhoud:

a. 1. Ingezonden stukken v. Jeugdwerkers enz.
2. Bijbelsche opstellen.
3. Mededeeling i.z. Jeugdwerk.
4. Vragenbus.

b. 1. Raadgevingen over opstellen.
2. Antw. op vragenbus.

Toelichting: Het Centraal comité benoeme een redacteur. Deze zorgt voor plaatsing der ingezonden stukken. De redacteur stelt zich zoonoodig in verbinding met onze Brs. Voorgangers of derzelver echtgenooten voor de onderwerpen of toelichtingen.

Vragenbus: De redacteur beantwoordt zoonoodig de vragenbus of laat de ingekomen antwoorden plaatsen.

Met hartelijke groeten van den Secr. K. REILING.

Ds. G. Visser te Emmer-Erfscheidenveen, heeft het beroep van de gemeenten Hoorn en Workum aangenomen.

CORRESPONDENTIE.

J. v. L. te d. H. Advertentie kan niet worden opgenomen. Zoo iets biedt men niet per advertentie aan, doch wacht, totdat men door den Heer geroepen en door zijn gemeente aanbevolen wordt. E.-R.

---

a.g. DE KINDERVRIEND.

De twee laatste Nrs. van De Kindervriend zijn verkeerd genummerd.

No. 39 = No. 40.
No. 38 = No. 41.

UIT DE GEMEENTEN.

ZWOLLE. 't Zij ons vergund, mede te deelen, dat wij als Gemeente alhier het Pinksterfeest aangenaam hebben mogen herdenken.

Bepaalde het mooie weer ons bij de heerlijkheid der natuur, zoo stemde het mede onze harten, om onzen Heer en Heiland te loven en te prijzen als Schepper aller dingen.

Onze gel. br. Ouderling de Vries bepaalde den eersten feestdag ons bij de bekende Pinkstergeschiedenis uit Hand. 2 en legde er mede den nadruk op dat toen de Apostelen eendrachtelijk bijeen waren.

Als Gods kinderen betaamt dit ons ook. De eenheid in Christus kwam tot uiting bij het gehouden liefdemaal op den 2en Pinksterdag.

Het deed ons allen goed, dat zoo vele brs. en zrs. schippers van elders alle zeilen hadden bijgezet om juist deze feestdagen in de Gemeente te zijn. Alzoo waren vele leden aanwezig en mochten wij hooren bij getuigenis en zang dat de liefde in Christus ons bindt, en wij als nieuw geborenen met Hem gezet zijn in den Hemel.

Nog zij vermeld, dat het ons steeds meer en meer een behoefte wordt om een eigen Doopvont te hebben en wij danken hen die hiertoe alrede hebben medegewerkt en bij voorbaat allen, die alsnog zullen bijdragen ter verkrijging der middelen, om naar 's Heeren bevel te handelen.

Laten wij eens allen leeren verstaan, wie wij zijn en dan onze belijdenis getrouw zijn, zoo kan het niet uitblijven of onze bede is Uw bede en waar het gemeenschappelijk gebed alles vermag zoo zal de oogst niet uitblijven.

Geve de Heer ons te zijn als dienstknechten in Zijne hand.

Met hartelijke groeten namens allen,

H. DE VRIES, Ouderling, 1e Weidjesstraat 14.
J. BRINKHUIS, Secr. Deventerstr. 75.

KORT OVERZICHT
der 2de Jongelieden-Conferentie der Hollandsche Baptisten te Den Haag (2de Pinksterdag.)

Het Pinksterzonnetje scheen helder over onze stad toen zich van alle kanten de conferentieleden verzamelden in ons gebouw aan de Z. Binnensingel, dat spoedig stampvol was.

Alle aanwezigen waren getooid met een conferentiebloem hen aangeboden. Uit volle borst weerklonk bij den aanvang het „Looft, looft verheugd den Heer der Heeren, aanbidt Zijn naam, en wilt Hem eeren", enz. Na voorlezing en gebed betrad Ds. Planting van A'dam het platvorm met als onderwerp „Moed". Dit, aldus spr., ontbreekt helaas dikwerf Moed is noodzakelijk Jezus vraagt van Zijn discipelen ook goeden moed. Spr. waarschuwt voor overmoed. Dat is gevaarlijk Denk aan Petrus en zijn gaan naar de Raadszaal. Met de beloften des Heeren kunnen wij nooit meer vreezen, maar altoos goeden moed hebbende, strijden tot aan het einde.

De heer Zerbst van Utrecht spreekt over „Beleid". Hij wijst op de éénheid van „Moed, Beleid en Trouw". Deze drie zijn onafscheidelijk. Moed gaat gepaard met beleid als wij iets willen bereiken. Spr. toont ons Petrus waar hij nu staat op 't Pinksterfeest, goeden moed aan den dag legt, maar waar hij het beleid doorheen heeft gegeven. „Leid mij in Uwe waarheid en leer mij!"

Over het onderwerp „Trouw" spreekt Ds. Jeronimus van Den Haag. Alweer het drievoudig snoer „Moed, Beleid en Trouw", waarin Trouw het meest naar voren treedt. Denk u in, moed en beleid, zonder de kroon dezer drie, n.l. Trouw. Er is in de wereld een schreeuwende behoefte aan Trouw, waarachtige trouw; het is onze plicht, jeugdige Baptisten van Nederland, trouw te wezen in onze roeping, dan zal het ons eenmaal toeklinken: „Gij goede en getrouwe dienstknecht, over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal Ik u zetten; ga in, in de vreugde uws Heeren".

In de middagverg. na de koffiepauze. sprak Br. Molijn van Utrecht over „Zien op Jezus". Het nu nog onvolmaakte van de radio is naar de meening van Spr. daarin gelegen, dat wij de sprekers of zangers niet kunnen zien. Het *zien* op Jezus geeft ons het ware leven weer. Als Petrus den Heer aanziet, kan hij op 't water loopen, niet zoodra slaat hij 't oog naar beneden of hij verdwijnt. Daarom broeders en zusters, *blijft* zien op Jezus.

Br. G. Planting van A'dam, spreekt over „Aanraking met Jezus". Dit is een waarheid waar elke christen van kan getuigen. Spr. stelt hier den zondaar voor in zijn ware gestalte en daar tegenover den Heiland die overal rondgaat en in aanraking wil komen met allen, die naar redding smachten. Onbekeerde ziel, aldus spr., laat u door Christus aanraken en juich m e met ons „de nacht vlood heen, 't is helder dag, er is blijdschap in onze zielen".

Br. Mosterd van Den Haag, die de rij van sprekers sluit, bepaalt ons bij het „Blijven bij Jezus", om, aldus spr. van die plaats de zonde te kunnen weerstaan. Gelijk de moederhen hare kiekens onder haar vleugels beschermt, en de belager niet de kiekens, maar de moederhen ziet alzoo ervaart het de ziel die zich in Jezus' armen toevertrouwt; zoodat de ziel met en door Jezus strijdt en — heerlijke zekerheid dit te weten — overwint. Daarom „Blijven bij Jezus", daar is volmaakte zielerust.

De conferentie, welke werd afgewisseld met zang van het Amsterdamsche, Utrechtsche en Haagsche zangkoor, solozang eener Duitsche zuster, een korte bidstond, werd

om over 3 met gezamenlijk zingen gesloten. Hierna hebben wij nog een gezamenlijke wandeltocht gemaakt, die ons ook, zonder uitzondering, allen zeer goed voldeed.

Zoo mogen wij dan met dankbare harten terugzien op dezen heerlijken dag, waar God ons zegende met zulke rijke zegeningen. God schenke ons nog vele zulke dagen weer, tot eere van Zijn naam, en ons tot bemoediging.

Rijst op, rijst op voor Jezus,
Gij helden van het kruis!

A. GEBEL, Secr.

INGEZONDEN.

Nieuw Amsterdam, 28 Mei 1928.

WelEerw. Heer!

In De Christen van 18 Mei l.l. schrijft U over „Vroegdoop". Zou U enkele opmerkingen daarover als ingezonden in De Christen willen opnemen? Bij voorbaat mijn dank.

U schijnt belang te stellen in wat er alzoo omgaat in Ger. kringen. Wederkeerige belangstelling alleen is dan ook mijn motief. Laten wij niet onszelf, maar de Waarheid zoeken.

U schrijft: „Moeten kinderen gedoopt worden, is 't om een of andere reden geboden, dan moet het zoo gauw mogelijk gebeuren. Dat volgt dunkt ons hieruit, dat een kind sterfelijk is van de geboorte af".

Nu leert U toch ook, dat de doop geboden is, maar doopt naar ik meen, zooals wij dat in het boek de Handelingen meermalen vinden vermeld, n.l. zoo spoedig mogelijk.

In de Ger. bel. schriften vond U in art. 15 gel. bel. dat de doop de erfzonde niet ganschelijk teniet doet en spreekt even verder van doopoverschatting. Art. 15 handelt over de erfzonde, en spreekt van een verlost worden daarvan door den doop. Ongeveer? of geheel? 't zelfde wat wij ook vaak van Baptisten hooren n.l. met Hem begraven door den doop in den dood . . . . . *opstaan tot een nieuw leven.*

Zou 't voor deze niet leerzaam zijn het door U aangehaalde Art. 15 eens in zijn geheel te plaatsen ('k meen n.l. dat meer dan een Baptist het er mee eens is) U kon dan uw meening er naast plaatsen. Alleen afbreken is niet voldoende meen ik, ofschoon, bouwen is moeilijker.

Hoogachtend, R. HEIDELBERG.

(In het artikel over den Vroegdoop, waar de verklaring uit art. 15 gel. belijdenis over het niet ganschelijk teniet doen van de erfzonde door den Doop werd aangehaald als bewijs van den Roomschen zuurdeesem in de Ger. doopsbeschouwing, was niet ondergeteekende, maar Dr. v. d. Vaart Smit aan het woord. Staat de inzender dat niet aan, dan moet hij Dr. v. d. Vaart Smit daarvoor ter verantwoording roepen, niet mij.

Waarom wij onzen lezers art. 15 der Ger. gel. belijdenis, handelende over de erfzonde, moeten voorzetten, is mij niet duidelijk.

Dat wij niet alleen afbreken door het onbijbelsch karakter van den Kinderdoop aan te toonen, doch ook opbouwen, door te wijzen op wat de Schrift ons leert omtrent Gemeente en Doop, weet ieder, die De Christen leest. E.-R.)

Hamburg-Horn, 31-5-'28.

Aan de broeders en zusters in Nederland.

De Pinkstervacantie is weer voorbij en met vernieuwde krachten beginnen wij hier den arbeid, die nu nog slechts vijf weken duren zal, om dan in den daaropvolgenden tijd, de zomervacantie, ontspanning te zoeken. Ontspanning bestaat veelal uit inspanning. Voor ons gaat het van studeertafel naar kansel. En deze inspanning wenschen wij, wensch ik. Ik bied daarom gaarne mijn diensten gedurende de zomervacantie de gemeenten in Holland aan.

Mijn Pinkstervacantie was mooi; 'k had het voorrecht een paar keeren voor mijn vader een spreekbeurt te mogen vervullen. Gedurende die dagen werden mijne gedachten meerdere malen bij de geschiedenis uit Hand. 3 bepaald. Vooral

zooals Petrus en Johannes in 't eerste vers geschilderd worden trokken ze mij aan. Wat mij aan hen opviel? We lezen:

Petrus nu en Johannes gingen TE ZAMEN op naar den tempel.

Ik sluit mijn oogen en 'k zie Petrus. Een man van ongeveer vijftig jaar; een korte, krachtige gestalte, een breede nek, een forsche kop. De vastberaden trek om den mond, de klare, scherpe, vlammende oogen verraden de wilskracht, die aan ontembaarheid grenst. Naast hem gaat een jongere man van ruim dertig jaren, slank van gestalte, Johannes. De oogen spreken van groote liefde en trouw; zijn gelaat heeft de uitdrukking van het nadenken.

Petrus en Johannes, de handelende en de denkende, daad en gedachte, gaan samen op naar den tempel.

Deze twee, in leeftijd en natuur verschillend gaan samen, omdat ze gelijk zijn; *gelijk in één ding, in „het" voornaamste.* Ze hebben één Meester die over hen heerscht, één Geest die in hen leeft. Daarom hebben ze één gedachte, één wil, één daad. Door Hem zijn de tegenstellingen weggevallen, afstanden verdwenen. In Hem gaan ze samen. Hij is hun trefpunt. Van Hem uit en tot Hem heen is beider gang. Door Hem — tot Hem. Welk een macht in Hem.

Vereenigt Hij ons ook daar, waar natuur ons wil scheiden? Hebt gij wel eens geprobeerd door Hem tot elkaar te komen? Gij wildet zonder Hem samen gaan, maar daar openbaarde zich uw natuur, uwe neiging. Gij kwaamt in botsing. Waar botsing ontstaat, brengt zij vernietiging. Wanneer twee één voerman nemen, is botsing onder hen onmogelijk. In Jezus Christus een gezegend naast elkaar opgaan naar den tempel.

Nog iets kon hen scheiden.

Van Petrus zegt eens Jezus: „Op deze petra zal ik mijne gemeente bouwen". Van Johannes lezen we: „Indien ik wil dat hij blijve totdat ik kome, wat gaat het u aan?"

Twee mannen waarvan Christus wonderlijke, onverstaanbare dingen zeide. Iets geheimzinnigs omgaf hen sedert het oogenblik, dat deze woorden over hen uitgesproken waren. Ze waren dan ook *de mannen in de gemeente*; beide bemind, geacht, geëerd. En zij gaan samen op naar den tempel; twee vooraanstaanden; hoe is 't mogelijk. Ze verdringen elkaar niet, haten elkaar niet, trachten elkaar niet te dwarsboomen, geven elkaar geen steken onder water.

En juist onder tempelgangers vindt men dat zooveel. Om de heiligste dingen ontstaan de grootste moeilijkheden. Want ieder houdt zijn meening voor de beste, ieder meent toch ook de Geest Gods te bezitten. Maar niet zooveel dat ze samen kunnen opgaan naar den tempel.

Petrus en Johannes gingen samen. Groote mannen. *De een den ander hooger achtend dan zichzelven.* Hoe 't mogelijk is? Ze hadden Pinksteren beleefd. Ze waren beide vervuld met Gods Geest, beide aangedaan met kracht. In beide was het goddelijke gekomen. Daarom hadden ze nu slechts één streven, Jezus Christus. Hun weg was dezelfde, om Christus' wil.

Zij gingen niet hunne wegen, maar den Weg.
Zij leefden niet hunne waarheden, maar de Waarheid.
Zij leefden niet hunne levens, maar het Leven.
Ze leefden Jezus Christus.

Vandaar hun samengaan, vandaar hunne werken in 't verdere gedeelte.

Zijn wij christenen wel volgelingen van Christus?
Zijn wij allen wel aangedaan met kracht? F. E. H.

No 2032 VRIJDAG 22 Juni 1928 47ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer Eén geloof Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen — één — in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

Zendingslied.

Van strand tot strand, van oord tot oord,
In Oost en West, in Zuid en Noord,
Zal Jezus heerschen onbepaald
Totdat geen zon ons meer bestraalt.
Halleluja!

Ja, eens buigt alle knie zich neer
Voor Jezus, aller heeren Heer!
En oud en jong en arm en rijk
Bezingt Zijn heerlijk Koninkrijk.
Halleluja.

Waar Jezus heerscht, daar zegent Hij!
Gevangnen juichen: «Wij zijn vrij!»
Vermoeiden rusten van hun strijd!
En allen zijn in Hem verblijd!
Halleluja!

Dan zal het vrede zijn op aard',
Verbroken wordt het oorlogszwaard!
Breek spoedig aan, o schoone tijd,
Dat Jezus komt in heerlijkheid!
Halleluja.
(S. H. S. Naar 't Engelsch.)

De kunst van het vergeten.

Er zijn van die dingen in ons menschelijk zijn waarover men zich nu eens verheugt en dan weer beklaagt. Tot deze dingen behoort dunkt me ook het vergeten. Hoe lastig en onaangenaam is soms het vergeten. Hoe spannen we ons dikwijls in, om dingen die ons heilzaam en nuttig toeschijnen, in onze memorie vast te houden en toch, hoe vaak ontglippen ze ons weer ongemerkt en gelukt het naderhand met geen enkel middel ze weer uit het onderbewustzijn naar boven te laten komen. Zelfs de hooggeroemde Couê-methode helpt daar niet.

Hoe gelukkig is het tevens ook weer, dat onze geestesconstuctie van dien aard is, dat we kunnen vergeten. Hoevele smartelijke dingen komen daar niet voor in het leven van een mensch, en inzonderheid in het leven van een ernstig willend, tegen den stroom der algemeene meeningen oproeiend christen. In welk een heftige beroering worden daar soms niet de wateren zijner ziel gebracht, zoo zelfs dat zijn geest er bijna onder bezwijkt en zijn zenuwen het haast tegen deze geweldaandoeningen moeten afleggen. Stel u voor dat hier den zegen van het uitslijten, het vergeten hem niet te hulp kwam, dan zou hij er lichamelijk stellig aan ten gronde gaan.

Neen Goddank, het vergeten blijkt hier een machtige hulp ten goede, een rijke zegen. Want juist daardoor komen de zielewateren weer tot kalmte, nemen het oude spiegelbeeld weer aan.

Ja, maar zult ge zeggen, dat is geen vergeten, dat is alleen maar uitslijten. Vandaar dat men onder christenen nogal eens de uitdrukking hoort, ja vergeven kan ik het wel, maar vergeten niet. En omdat men meent het niet te kunnen, beschouwt men het ook onwillekeurig als een onuitgesproken recht, om niet te vergeten. Bij zulk een zienswijze behoeft het in 't geheel niet te verwonderen, dat men er zich zeer weinig of in ieder geval zich er zeer onvoldoende op toelegt om te vergeten.

Zoo gezien zou het vergeten, als zijnde een onmogelijkheid, ook niet tot onze plichten behooren. Dan zou het slechts een onafwendbaar proces onzer zieleconstuctie zijn.

Ik meen, dat het anders is, en dat het vergeten soms wel terdege plicht, ja zelfs gebiedende eisch is. En . . . . dat we ook *kunnen* vergeten, zoo we dit slechts ernstig begeeren. Ja, het vergeten is een kunst, alhoewel een heilige, die beoefend en aangeleerd kan worden.

Wat is dan eigenlijk vergeten. Het blijkt dat het oorspronkelijke woord is afgeleid van een woord hetwelk scheppen, bereiken, met den geest vatten, verstaan, beteekent, zulks in tegenstelling van uit den geest verliezen.

Laten we het liever een beetje praktisch beschouwen. En dan is vergeten een zeer natuurlijke zaak, door den Schepper in ons gelegd, zoodat de indrukken

te spreken. Hoe lang de gemeente nog wachten moet, kunnen wij echter onmogelijk zeggen. Wij behoeven dat ook heel niet te weten. Maar het heerlijke is, dat wij een geloof hebben, dat niet enkel het verleden in het heden trekt, maar ook het heden door de toekomstzekerheid rijk en kostelijk maakt. Welk een genade, dat ook in steeds donkerder wordende tijden te mogen weten!

Heft daarom uwe hoofden op, wetende dat uwe verlossing nabij is!

Er komt weder een edele reuke aan het geloofsleven der gemeente en ook over de ziel van den enkeling, en over onze nuchterheid komt wederom de versiering der bruid, de zaligheden der eerste liefde tot den Heer ontwaken weer.

Daarom: *Waakt!* . . . . Wanneer kinderen feest zullen vieren, kunnen zij 's avonds te voren den slaap niet vatten: de hoop op allerlei dingen is te groot; de blijdschap is te heerlijk; het geluk is te zalig!

En zou de blijdschap over de komende Verlosser ons niet wakende houden, dan moest de zorg, om de groote ure niet te verzuimen, het reeds doen!

En *bidt!* . . . . Steeds grooter wordt de spanning tusschen de praktische maar platte wereldsche gezindheid en het zalige hartgeheim der kinderen Gods. De wereld wordt steeds «natuurlijker» en steeds wordt het meer openbaar, dat het Christelijk geloof een vreemd iets in de van God afgevallen wereld is. En opdat wij niet door de wilde golven der wereldsche gezindheid weggespoeld worden, komt het er op aan, te bidden, te bidden om de zoutkracht en lichtkracht te mogen behouden tot aan het einde, en dat dit einde niet verre zij! O kom, Heer Jezus!

«Doet *handeling*, totdat Ik kom!»

Om ons heen ligt de groote, wijde Jezuslooze wereld, waarop Jezus wijst met de woorden: «De akker is de wereld!» En wij, met de zalige zekerheid, dat het *niet* aan ons jagen en loopen ligt, maar dat de wederkomende Heer zelf alles in orde zal maken, en Zijn Koninkrijk zal voleindigen, willen graag jagen naar het wit tot prijs der roeping Gods.

«En de Geest en de bruid zeggen Kom! En die het hoort, zegge: Kom! En die dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet!»

Want het blijft daarbij: «Ik kom haastelijk!» «Amen. Ja kom, Heere Jezus!»

N. P. G. B.

(Referaat, gehouden op de Veenkoloniale Bondsdag te Vriescheloo)

Rustig sterven zonder Christus.

Men zou het haast niet voor mogelijk houden, dat menschen zonder Christus rustig sterven. En toch gebeurt het. Ze sterven dikwijls veel rustiger zelfs als sommigen die in Christus ontslapen. Wie van het christendom eigenlijk niets meer verwacht of verlangt dan dat hij er rustig door zal kunnen sterven, die kan dus daarvoor ook buiten het christendom wel terecht. Vandaar dat we in een vorig artikeltje er ook de nadruk op legden, dat het christen-zijn niet in de eerste plaats een stervenszaak, maar een levenszaak is.

Doch hoe moeten we dat rustig sterven van menschen zonder Christus beschouwen, moeten we hen er om benijden of beklagen?

Om daarop het rechte antwoord te kunnen geven, zal het noodig zijn ze eerst een beetje van naderbij te beschouwen.

Ik meen onder dezen ook weer een zekere verscheidenheid op te merken.

Daar hebt ge allereerst de *Gallio's naturen*, die als hij zich geen van deze dingen aantrekken. Godsdienstige geschillen en vragen laten ze maar liever door anderen beslechten. Bij hun laait noch de vlam der liefde noch die van den haat op, het zijn van die vuur- en futlooze zielen. Het vraagstuk der eeuwigheid heeft de wateren hunner ziele nimmer in heftige deining gebracht. Ze kunnen zich onmogelijk indenken hoe andere menschen zich over zoo iets zoo kunnen opwinden en er zich zoo druk voor maken. Elke bewogenheid hebben ze steeds uit hun leven geweerd. Ze beminnen de rust, al zal die dan ook blijken te zijn een rust des doods. Ze weten, goed beschouwd, van geen zonde en genade. Zonde heeft bij hen nimmer hooger beteekenis gehad, dan ziekte en zwakheid, een onvolkomenheid die iedereen aankleeft, en waaraan men zelf geen schuld heeft. En God? Ja, als die er is, en dat zal haast wel, nu ja, die zal dan ook wel van dezelfde Gallio's natuur zijn, en het wel goed met ze maken. En onder protectie van den moordenaar van den beginne hebben ze zich zóó goed in de evenwichtskunst geoefend, dat ze zelfs bij hun sterven nog volkomen zichzelf blijven. Ook daar nog ademt alles Gallio en Laodicea. Ze glijden als 't ware maar zoo het leven uit, rustig zonder schokken of emoties. Ze vloeken noch aanbidden den Christus. Hebben ze zich vergist welnu, dan zal Hij zeker nog wel genoeg medelijden hebben, om hen niet verloren te laten gaan, of hen misschien aan de overzijde nog wel een tweede kans geven.

Hoe vreeselijk zal voor deze Gallio's het ontwaken zijn en dan te ontdekken dat het nu niet meer gelukt het geweten in slaap te sussen. Zullen we ze om hun rustig sterven benijden? O neen, ze zijn diep rampzalig en daarom te beklagen.

Op dezen mogen volgen *de wellevenden*. Ze waren te braaf en te godsdienstig om tot bekeering te komen. Ze waren zelfs bewonderaars van Jezus. Ze waren toch Zijne volgelingen? Ze zullen dan ook ongetwijfeld zijn daar waar Hij is. Hebben ze zich niet gaarne onder Zijn zegenende handen geplaatst als Hij van den berg Zijne zaligsprekingen liet hooren? Was Hij niet steeds hun bezielend ideaal, de leidstar dien zij trachtten te volgen? Wat kan hun nu anders wachten dan het goede? En per slot van rekening zijn niet alle menschen Godskinderen. En als dan onvolmaakte menschen het woord booze laten ze liever weg, hunne kinderen nog goede gaven weten te geven, zal dan God wel een menschenkind kunnen verderven? Neen toch zeker! Goed beschouwd is Christus de persoon die alleen hen maar iets heeft voorgedaan en niet degene die iets alles voor hen heeft gedaan.

Zondaar, verloren zondaar zijn ze nimmer geworden. Aan die overdrevenheden hebben ze nimmer meegedaan, daarvoor waren ze te nuchter en te goed-geloovig. Zij verwachten alleen maar het goede van God.

Die straft of verderft niet, maar vergeeft gelijk ook wij onze schuldenaren vergeven. Christus behoefde voor hun heusch niet te sterven. En al die zwaarmoedige woorden over verloren zijn, verdoemenis enzv. kan men gerust uit den Bijbel schrappen, die zijn er alleen maar ingekomen als gevolg van de dogmatische doorvloeiïng van de schrijvers dezer woorden. Ook ten opzichte van den Bijbel moet men het lancet weten te hanteeren. In de Bijbel is wel Gods Woord, maar de Bijbel is niet Gods Woord. Onder gedurigen bijval van de vader der leugen, den duivel, redeneeren deze wellevenden aldus. Satan bedient hun steeds ter rechtertijd van een zeker werkende slaapdrank als het gevaar des ontwakens zich kenbaar maakt. Is het wonder, dat zij met zijn hulp het ook nog tot rustig sterven brengen? Dat immers is een prachtdemonstratie van hem, waarmede hij allicht bereikt, dat ook de onbekeerde, Christuslooze omstanders, niet tot ontwaking des gewetens komen. Maar o, dat ontwaken op het sterven zonder Christus! We beklagen ze deze arme misleide, ingebeelde schepsels.

De derde groep dezer zonder Christus rustig stervenden moge zijn *die der verspillers*. Ik bedoel daarmede die menschen, die wel in hun leventijden hebben gekend, dat zij tot op zekere hoogte ernstig dachten aan de noodzakelijkheid der bekeering, doch die helaas hunne bekeeringskansen verspilden.

Hoe dat kwam?

Ach, door allerlei. Besluiteloosheid, uitstel, wereldlust en zondelust speelden daarbij een groote rol.

Ze hebben zich in de bekeeringskans en mogelijkheid verrekend. Ze hebben gemeend, dat deze zich wel tot het levenseind uitstrekte en er als 't zoover was wel gebruik van konden maken.

Maar hoe beschouwen ze dan de bekeering? Wel, als een zuiver op het menschelijk vermogen gebaseerde daad. Ze meenden dat dit vermogen ten allen tijde, zonder daarbij van de hulp van buiten afhankelijk te zijn, in werking gesteld kon worden. Eenvoudiger gezegd, zij geloofden, de mensch kan zich bekeeren wanneer hij wil. Juist daar ligt hun groote fout.

Voor mij staat vast dat er geen sprake van is, dat de mensch zich kan bekeeren wanneer hij wil, of 't zou moeten zijn een bekeering zonder goddelijk bestanddeel, een gemaakte of ingebeelde bekeering.

Ik kan niet anders zien, of bekeering is meer een goddelijke, dan een menschelijke daad. Ik weet wel, de menschelijke handeling en wil zijn daarbij niet uitgeschakeld, maar zijn ook niet het eenigste, ja zelfs niet het *eerste*. Het is God die in u werkt beide het willen en het volbrengen.

De bekeering is en blijft voor mij een Godswonder. Het is maar niet een zaak die ik vandaag neerwerp en over eenige jaren als 't mij uitkomt maar weer opneem.

Deze verspillers, deze arme stakkerds hebben alleen het element van het menschelijk willen in de bekeering gezien, en dat misschien wel als gevolg van het zien, dat sommige Christenen zoo weinig het goddelijke in de bekeering bewonderen, en er daarom zoo te zeggen er zoo raar mee omspringen, en zoogenaamd herhaaldelijk tot bekeering komen. Dat heeft gemaakt, dat zij toen, toen Gods geest bij hun aanklopte en aandrong op bekeering en overgave, zich verzet hebben en spraken: neen nu nog niet, dat komt nog wel.

Als gevolg van verkeerde voorlichting, te groote oppervlakkigheid en lichtzinnigheid van hen die zich christenen noemden »menscht« het te veel bij ze. Ze lachen om uitdrukkingen als »vindenstijd« Ps. 32 : 6 en »tijd der minne« Ezech. 16 : 8. Zij gelooven in de absolute zelfbeschikkingsmogelijkheid.

Arme, arme misleide zielen. Wat voor bekeering stellen zij zich dan voor? Een zonder overtuiging van zonde, zonder berouw? Nu dat wel niet, neen, dat hoort er bij, dat weten ze wel. Maar hoe moeten ze tot die overtuiging en dat berouw komen? Zijn dat zaken die alleen van de menschelijke wil afhangen? Neen, die moeten gewerkt worden door Gods geest.

Die de bekeering, als de nood der bekeering over hem komt, afwijst met de woorden, nu nog niet, dat doe ik later nog wel eens, die werpt zich eigenlijk zelf op als dictator die zelfs den Heiligen Geest dicteeren kan hem tot overtuiging en berouw te brengen wanneer het hem belieft. Arme dwaas, hoe blind zijt ge.

Kijk, bij zulke menschen gebeurt het, dat Gods geest hem tenslotte met rust laat. Ze worden niet meer verontrust. De kans is voorbij. En vandaar, dat ze zonder Christus en toch rustig sterven. Doch welk een ontwaken, welk een wroeging en zelfaanklage zal daarop volgen.

En daarom gij die nog zonder Christus, nog onbekeerd zijt. Ken uw tijd. En stel niet uit, wanneer de Heere God door Zijn geest u heden overtuigt.

Ik geloof sommiger bekeeringskans is reeds voorbij, vóór zij gaan sterven.

Ook voor hen die bekeerd zijn is mijn bede, dat ze het zullen leeren, meer het goddelijke het wonderbare in de bekeering te prijzen.

Op zulk een rustig sterven kunnen we dus ook al weer niet jaloersch zijn. Het is ook dan de rust des doods.

Nu zouden er nog wel enkele groepen te noemen zijn, doch ik mag van den E.-R. niet meer ruimte en misschien van u niet meer geduld verlangen. We laten het dus hier maar bij. We besluiten met de bede: »O God, zend ons Uw heilig en vooral Uw *reinigend* vuur opdat we beter in de zonde het zondige en in de genade het genadige zien!« Moge Jezus Christus onze hartstocht worden!

H. v. d S.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

De Zondvloed.

Gen. 6, 7 en 8.

Les voor Zondag 8 Juli 1928.

Men begint de vertelling het best door aan te sluiten bij de les van de vorige week en te spreken over het toenemen en overhand nemen der zonde. Dat was vooral het geval bij de nakomelingen van Kaïn. Gen. 4 : 19—24 geeft ons daarvan een sprekend voorbeeld. De menschen deden uitvindingen van allerlei aard maar niet ter eere Gods. Lamech gaf lucht aan zijn boosheid en ruwheid op een wijze, die doet vermoeden dat zooiets voor heldhaftigheid moest doorgaan. Ook 6 : 4 heeft die gedachte. Lettende op wat taalkundigen over die „reuzen" opmerken, hebben wij alle reden de hier bedoelde personen voor

roovers te houden, menschen die geweldig wat aandorfden. Dat zullen ook wel niet de kleinste gestalten zijn geweest, maar overigens denke men hier toch niet aan fabelachtige grootte.

Wij moeten aannemen, dat met verloop van tijd de Kaïn-stam [of misschien wel stammen] met de andere groep, onder wie een lateren zoon van Adam en Eva, Seth geheeten bijzonder is genoemd, in aanraking zijn gekomen. Dat laat zich licht verstaan. Zóó oneindig ver zal Kaïn niet weggegaan zijn. Gen. 6 : 2 en 4 — een paar verzen, waarvan de beteekenis heusch niet vast staat — lijken mij altijd nog het aannemelijkst, wanneer ik ze op die vermenging laat slaan. De mannen uit de Sethieten moeten dan beschouwd worden als 't meest schuldig aan die vermenging. Het feit, dat zij zich daar vrouwen zochten, sluit in, dat ze weinig afkeer hadden van en hun leven openden voor de daar heerschende gruwelen. Geen wonder, dat deze mettertijd de overhand over hen kregen. Let vooral op 6 : 11.

De zonde nam de overhand, zoo erg, dat God het niet langer kon verdragen, 6 : 5, 6. Men beschouwe deze verzen als menschelijke woorden, die moeten laten uitkomen hoe vreeselijk het wel was; dan is er geen reden om over dat „berouwen" te struikelen. Toen besloot God tot iets ontzettends: een geweldig oordeel over heel het menschelijk geslacht door een ontzaglijk grooten vloed.

I. De prediking van het oordeel.

Er was een man, die om zijn trouw en vroomheid de aandacht trok, zie 6 : 9. Aan hem maakte God zijn plan bekend. Nog 120 jaren.

Hem gaf God ook een opdracht. En Noach toonde door het gehoorzamen van Gods bevel, dat hij God geloofde. Tegelijkertijd werd hij een prediker der gerechtigheid, Hebr. 11 : 7; II Petr. 2 : 5. Tracht hem voor te stellen bij zijn arbeid; getuigende tegen nieuwsgierige spotters.

Dit gedeelte laat zich zonder moeite vertellen. Laat mij alleen nog opmerken, dat men de ark niet moet voorstellen als een groot gevaarte, dat van onderen even lang en breed was als van boven met ongeveer rechte hoeken. Zoo is geen enkel schip, en toch spreekt men van lengte, breedte en hoogte of diepte; dat is dan op een bepaald punt gemeten. — — Ook denke niemand, dat Noach de eerste schipper is geweest. Menschen, die reeds muziekinstrumenten (al waren die misschien ook nog primitief) hadden en ijzeren werktuigen gebruikten, zie 4 : 20—22, die aan rivieren geboren waren en natuurlijk heel spoedig bemerkt hadden, dat vele houtsoorten dreven, zullen ook wel spoedig uitgevonden hebben dat men met waterdichte bakken of booten over 't water kon drijven en zelfs vrachten vervoeren. Van dergelijke kundigheden heeft Noach natuurlijk gebruik gemaakt.

II. Het oordeel gekomen.

Vertel, hoe N. eindelijk de ark gereed kreeg, en die ging laden met levensmiddelen en .... met levende wezens volgens Gods bevel. Ze kwamen van zelf. Spot — — en misschien ook spanning, wat er toch gebeuren mocht, zullen zeker bij sommigen aanwezig zijn geweest, doch de massa trok er zich niets van aan, zie Mat. 24 : 38, 39.

Dan vertelle men 7 : 16; om daarna te vertellen van het losbreken der wateren neerstortend, alsof er vensters in den hemel waren; en opkomend uit den grond, alsof de aardoppervlakte vol sluizen was die losbarstten. Geweldige angst — spoedig voorbij. Allen verdronken 't Water rees bergen hoog. En het wat r, waardoor God zijn oor-

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

5

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg, verliet het oude landgoed om naar Zuid-Afrika te gaan. Bij de adellijke familie kon hij toch nooit eigendom verkrijgen. Het afscheid was zwaar, maar bij het zien van zooveel nieuws werd voor een poos alle weemoed op den achtergrond gedrongen De reis was eerst mooi, maar spoedig brak een epidemische ziekte uit, waaraan kleine Marie Zandberg bezweek. In zeildoek gewikkeld werd het kleine lijkje in zee geworpen. De moeder was te ziek om er bij tegenwoordig te zijn, de vader was wanhopig. — Het echtpaar Landman had ook een kind verloren, maar troostte zich met Gods Woord. De vrouw deelde tractaten uit en kwam zoo ook in nadere aanraking met de familie Zandberg. Zandberg moest er niet veel van hebben. Op een mooie, zonnige dag liet vrouw Landman aan andere vrouwen 2 Sam. 12: 23 lezen en ried aan hetzelfde te zeggen in zulk een geval als koning David: „Ik zal wel tot hem gaan!")

Velen hadden oplettend geluisterd en spraken nu verder over het »tot hem gaan«. Het werd een levendige bespreking. Menschen uit Noordelijke streken bleven kalmer dan de meer Zuidelijken; begrijpen kon of wilde niemand het.

Zandberg en zijn vrouw bemoeiden zich niet met hen, die debatteerden.

Maar vrouw Zandberg was toch innerlijk ontroerd. Wat moest zij gelooven? Zou zij zoo handelen als de beide Roomsch Katholieke vrouwen zoopas deden? Zij waren bijna razend geworden. »Daar, ga ook maar naar mijn Mientje, oud boek, ik lees er nu toch niet meer in!« schreeuwde de een en wierp in woedende smart haar gebedenboek over boord.

»Ik bid voortaan niet meer, ik heb al zooveel gebeden, en mijn lief Trijntje moest toch in het gruwelijke water!« riep met huilende, heesche stem een ander, en rozenkrans en gebedenboek vlogen met een groote boog het water in. Zou zij, vrouw Zandberg, ook zoo opgewonden worden als vele anderen en van het bijbellezen en bidden zeggen: »Het geeft allemaal toch niets?«

Zij keek weer naar vrouw Landman. Bij al het oproer en bij alle moedeloosheid om haar heen zat de geloovige vrouw met een traan in het oog, maar toch stil en vredig neer. Haar getrouwe Bijbel hield zij vast aan haar borst gedrukt. Ja, deze menschen waren met hun geloof toch nog het best weg, dat zag zij wel in.

Na eenige weken veranderde het gezicht van iedereen, die nog een weinig slaapdronken op het dek kwam.

De oogen werden ineens wijd opengesperd. Wat was er dan te zien?

Wekenlang waren zij niet anders gewend geweest, dan over de wijde, onafzienbare zeespiegel te kijken!

Maar nu zagen hun oogen eensklaps een donkere

deel voltrok, hief N. op. Op den vloed; beregend, bestormd, omgeven door het oordeel, maar in de ark — de door God verordende ark — veilig. Wie het doen kan, verzuime niet te wijzen op Jezus. Die in Christus zijn, zijn veilig; al omringt hen het oordeel, het treft hun niet.

III. Behouden gebleven.

Men leze zelf, hoe met verloop van tijd de wateren begonnen te minderen. De ark geraakte spoedig aan den grond op een gebergte. Wat er verder gebeurde kan ieder zelf lezen. Vers 7 versta ik zoo dat de raaf dagelijks vloog en toen de aarde nog niet weer in goeden staat was maar toch reeds vrij van den alles bedekkenden vloed, niet terug kwam De duif (v. 8) kon toen nog geen voor haar geschikte plaats vinden en kwam terug; na een week reeds met een olijfblad; weldra kon ook de duif alles op de aarde vinden, wat ze noodig had, en bleef weg.

Tenslotte — ja tenslotte kon Noach de dieren laten gaan en zelf gaan; God zelf gaf weer 't bevel. (8 : 15-17).

Wat zal M. zich dankbaar gevoeld hebben. Behouden!!! En 't eerste wat Noach deed was . . . . . . (zie 8 : 20). Ja, dat kunnen we ons begrijpen. — En God — menschelijk gesproken — verheugde er zich in en stelde tevens N. gerust voor de toekomst. 8 : 21, 22. K. R.

ZENDING.

(Gaarne plaatsen we bijdragen van br. J. de Jong te Langoan, Celebes, over onderwerpen, vooral het godsdienstig leven der heidenen rakende, en berustende zoowel op ingaande studie van desbetreffende werken en geschriften als eigen waarneming en praktische ervaring. In het onderstaande maakt hij een aanvang met het Animisme, waarvan hij in een vijftiental artikelen de voornaamste en meeste karakteristieke verschijnselen hoopt te bespreken: E.-R.)

ANIMISME.

I.

Inleiding. Met bovenstaand woord duiden we de godsdienst aan, zooals ze wordt beleden door die volken in Indië, welke op den laagsten trap van beschaving zich bevinden. Om 't Animisme in z'n ware gedaante te ontmoeten, hebben we ons te wenden tot de binnenlanden van Borneo en Celebes, waar Dajakkers en Alifoeren nog niet of nauwelijks de aanraking met hoogere Godsopenbaring ondervonden. Wij gaan naar de zwarte Papoea's van Nieuw Guinea, naar de eenzaam-verlaten eilanden der uitgestrekte Molukkenzee, waar de Hollander slechts zelden gezien wordt en waar donkere stammen in hun even donker geloof geboren worden en versterven. Het zijn de streken, waar *„vrees"* het leven beheerscht en waar de geest nooit uit knellende banden verlost zal worden tenzij Gods rijkste Openbaring gepredikt wordt en aan 't leven hooger vlucht verleent. In zuiveren vorm ontmoeten we in genoemde streken 't animistisch geloof; het zijn nog slechts eenige millioenen van 't groote aantal Inlanders, dat in dezen toestand voortleeft, onbewust van hooger levenswaarde. Maar wie meent dat 't Animisme zich slechts tot deze 2 à 3 millioen beperkt, vergist zich zeer. Op den garschen Indischen archipel heeft 't eenigszins haar stempel gedrukt. En geen wonder . . . . Animisten zijn alle Inlandsche volkeren in den oertijd geweest. En over deze animistische grondlaag henen gleed langzaam aan 20 eeuwen geleden de nieuwe stroom van Hindoeïsme en Boeddhisme, nu nog slechts op 't eiland Bali in stand gebleven.

---

bergrug voor zich. Zij waren 's nachts tot vlak voor Kaapstad gekomen.

De Tafelberg strekte zich in volle lengte voor hen uit. Dit gezicht was hun natuurlijk zeer welkom.

Toen de wacht de verwonderde menschen toeriep: »Dat is wat van jullie Zuid-Afrika!« riep een landverhuizer uit het zuiden van Duitschland: »Weest gegroet, mijn nieuw vaderland!«

Hun verwachting, nu reeds het doel te hebben bereikt, werd echter spoedig getemperd, want dezelfde stem van zoopas riep direct: »Ho, ho, man, langzaam aan; jullie wilt naar de Buffalo rivier, maar dit is nog maar Kaapstad«.

Op zoek naar een eigen thuis
in het wilde Kafferland.

Op de breede kade van de Tafelbaai was het een bont gezicht.

Vroeger hadden de reizigers zulke gestalten wel eens in prentenboeken gezien. Als kinderen zouden zij bang voor deze gezichten geworden zijn. Toen zij grooter werden konden zij nauwelijks gelooven, dat er zulke menschen op de wereld bestonden, en nu hadden zij in werkelijkheid een groote verscheidenheid daarvan voor zich. Allerlei soort kleuren kon men in de menigte opmerken. Zwart, bruin, geel en wit waren in allerlei schakeeringen vertegenwoordigd, al naar de dragers van deze huidkleur echte Kaffers, Hottentotten, Boschjesmannen, Maleiërs, Chineezen, Indiërs of Europeanen waren, of dat zij bastaarden van sommige volksgroepen waren.

Allerlei talen hoorde men en ook de kleeding was zeer verschillend. De een liep in lompen, een ander in voorname Europeesche kleeding, nog anderen droegen de wijde gewaden der Indiërs en andere Oostersche volken. Wat was er toch veel te bewonderen! Vele landverhuizers verwonderden zich misschien nog meer, toen enkele groote, breedgeschouderde gestalten van het Europeesche type op het schip kwamen en begonnen te spreken met een tamelijk verstaanbare taal. Het waren Transvaalsche Boeren, die zich bereid verklaarden, voor enkele families de overtocht direct te betalen, wanneer zij er in wilden toestemmen, een tijdlang bij hen voor goed loon te werken. Dat was geen geringe verzoeking voor de in storm en nood beproefde en zeemoede landverhuizers. Vooral omdat er bij gezegd werd, dat een goed en vrij bestaan in het Kafferland zeer onzeker was of het wel verkregen kon worden. Enkele reizigers lieten zich overhalen, met de Boeren mee te gaan, maar Zandberg en de vrouw wilden niet. Zij waren niet naar dit vergelegen land gegaan, om zich opnieuw door een contract voor geruimen tijd onvrij te laten maken.

De ankers werden weer geheschen en wederom voer het schip op het zilte nat; enkele dagen slechts zou het duren.

(Wordt vervolgd).

Met groote verdraagzaamheid gepredikt, heeft 't Animisme in z'n oorspronkelijken vorm zich veelal kunnen staande houden temidden der nieuwe leer. Eeuwen daarop kwam het Mohammedanisme Indië binnen en bracht langzaamaan meer dan zeven achtste der Indische bevolking onder z'n heerschappij. 't Mohammedanisme dat nòg zeven achtste der Inlanders in z'n macht heeft, is ook niet in staat geweest 't animisme te verdringen, neen, heeft integendeel veel bestanddeelen der oude wereldbeschouwingen eenvoudigweg geïslamiseerd, zoodat men niet verwonderd moet zijn, in zuiver Mohammedaansche streken animistische gebruiken aan te treffen, waarvoor Mohammedaansche termen zijn uitgedacht.

Wat is Animisme? Moeilijke vraag om in z'n algemeenheid te beantwoorden. Voor de eene streek anders geaccentueerd dan voor een andere. En toch . . . . we willen de gelijkheid opsporen in de verschillen en we komen dan tot drie stellingen, die we de dogma's van 't Animisme zouden willen noemen.

1o. *Alles herbergt een ziel.* Menschen (natuurlijk), dieren, planten en zelfs levenlooze voorwerpen kunnen tijdelijk „bezield" zijn.

2o. *Vrij rondwarende geesten bevolken de aarde.* Zij oefenen invloed uit op 's menschen lot en leven, zooals we later zullen zien.

3o. *Levenlooze voorwerpen kunnen door geesten bewoond zijn.* 't Bezit dezer voorwerpen kan voor den bezitter geluk en voorspoed beteekenen.

Is *dat* nu Animisme? Ja, voor zoover ge onder alle volken, die 't aanhangen, deze dogma's terugvindt. Neen, indien we, ons later meer in bijzonderheden verdiepend, aanschouwen zullen, hoe de practijk veel minder verheven, veel angstwekkender en knellender is, dan we uit bovenstaande, niet van eenige verhevenheid ontbloote dogma's zouden concludeeren.

Eigenaardig is 't, hoe bij sommige volken, al deze zielen en geesten onderworpen zijn aan één machtige Geest, de Algeest, de Hooge Vader, de Goedertierene genoemd, die ze als dienstknechten uitzendt, volbrengende Zijn wil. Daar licht 't in de ziel. Een ver verwijderd, en zwak schijnend lichtje is 't, maar 't zal nader komen en 't zal lichten gaan met helderen glans en dan zal Christus in Volheerlijken glans alle donkerheid verdrijven.

Langoan. (Wordt vervolgd). J. de J.

MEDEDEELINGEN

AGENDA

VOOR DE

48ste Algem. Vergadering

der Unie v. Baptisten-gemeenten in Nederland,

te houden te N. Pekela

den 4 en 5 Juli 1928.

Beide dagen beginnen om 9 uur met een bidstond. Den eersten dag wordt des avonds om 8 uur het Avondmaal gevierd.

1. Om tien uur precies. Opening door den

Voorzitter der Unie-Commissie Ds. J. Louw. Onderwerp: *EENHEID EN VRIJHEID.*

2. Benoeming door den Voorzitter van 2 commissies van stemopnemers.

3. Opname der Presentielijst. Afgevaardigden, die de Presentielijst niet geteekend hebben, hebben geen stemrecht.

4. Verkiezing van een Leider der vergadering uit de leden der Unie-Commissie.

5. Bespreking van de Jaarverslagen.

a. van den Penningmeester.
b. van den Zendingspenningmeester.
c. van den Administrateur van «De Christen».
d. van den Administrateur van «De Zaaier».
e. van den Administrateur van «De Kindervriend».
f. van den Depôthouder.

6. Vaststelling der Begrooting 1927—1928.

7. Jaarverslag door den Secretaris der Unie.

8. Verkiezingen.

a. Twee leden voor de Unie-Commissie.
Aftredend zijn: J. Louw en J. W. Weenink.
Candidaten zijn: A. P. Barendregt, R. v. d. Goot, J. Doornkamp, E. Harmsen, H. v. d. Heide, J. v. d. Heide, J. Hekhuis, J. Jeronimus, H. de Jong en H. Visser.

b. Redactie «De Christen».
Aftredende zijn: N. v. Beek, G. Bouritius, J. Louw en J. v. d. Schors.
Candidaten zijn: A. P. Barendregt, N. v. Beek, G. Bouritius, J. Louw en J. W. Weenink.

c. Redactie «De Zaaier».
Aftredend: B. Planting.
Candidaat: B. Planting.

d. Redactie «De Kindervriend».
Aftredend: J. Louw.
Candidaten: J. Louw en ?

9. Voorstellen van de Unie-Commissie:

a. De Gemeenten Eindhoven en Drachten op te nemen in de Unie.
b. De Commissie tot verzameling der gelden voor het Studiefonds opnieuw voor een jaar te benoemen.
c. De uitgave van een Kerstno. «De Getuige» '28

10. Voorstellen uit de Gemeenten:

Den Haag. De Algem. Verg. besluite, om be[…] slag te leggen op, voor de Baptisten beschikbar[e] Radio-uitzendingen. De Unie neme de eventueel[e] kosten voor haar rekening en regele de uitzendingen[.]

11. Referaat: »Het geloof als verbinding met God« A. P. Barendregt.

P.S. Agenda voor den 2en dag volgt D.V. in he[t] e.k. no. van »De Christen«.

Lijst van Afgevaardigden.

Amsterdam. P. Berkhout, G. Planting en W. Veenstr[a]
Apeldoorn. K. v. Beek en C. Brandt.
Arnhem. (Opgave ontbreekt.)
Delfzijl. W. Roest, Pleijzier en Brongers.
Deventer. K. Kuipers, G. Hulleman Gz. en R. v. d. Goo[t]
Em.-Erfsch.veen. G. Visser, H. Wilts, L. Kruit e[n] G. J. Olijslager.
2e Exloërmond. J. de Jonge Sr., H. Affring en F. d. Jong[e]
Foxhol. H. Mosterd en Joh. Sickman.
's-Gravenhage. J. Jeronimus, F. H. de Ruijter, […] Boiten, B. Niezen en C. Meijne.
Groningen. A. Bolman, A. v. Deemter, P. Deurze[n]

J. Doornkamp, A. Bos, H. Bos, T. Hof, C. Postma, C. v. Meekeren en J. Terpstra.
Haarlem. J. v. d. Schors, D. Bakker, G. Broertjes en J. Tiggelman.
Harlingen. A. P. Barendregt en M. Kuilman.
Haulerwijk. J. v. d. Heide en C. Schultz.
Heeg. J. Zoethout.
Heerlen. (Opgave ontbreekt.)
Hengelo (O.) H. Assink, D. ter Braak, H. Kruithof, M. Stenvers en G. Varenhorst.
Hoogezand. H. v. Komen en H. J. Meijer.
Hoorn. D. Osinga.
Leeuwarden. H. v. d. Heide, F. J. de Vries en S. v. d. Meer.
Muntendam. J. Hekhuis, J. Boiten, J. Bosma, H. van Deen en A. Faber.
N. Pekela. H. Enter en J. Wiersema.
N. Weerdinge. P. de Boer, K. Dokter, P. de Jong, J. Wierzema, J. Winter en L. Wijnsema.
Rotterdam. (Opgave ontbreekt.)
Sneek. H. Visser, H. de Jong en F. v. d. Werf.
Stadskanaal. J. v. d. Baren, F. de Glint, H. Huizing, K. Kosmeijer, J. Reiling Jr. en P. Smit.
Stavoren. J. v. Dongen, S. Visser en S. Venema.
Utrecht. D. Molijn en J. de Vries.
Valthermond. (Opgave ontbreekt.)
Vriescheloo. J. de Haan, R. Hamster en E. Kuilman.
Workum. H. Leenstra en T. Vlas.

Unievergadering op 4 en 5 Juli a.s. te N. Pekela.

Nogmaals *herinneren wij aan de mededeelingen* gepubliceerd in *„De Christen" No. 2029 (Vrijdag 1 Juni)* en voegen daaraan toe:

Dat *vroegtijdige opgave* voor de gemeenschappelijke maaltijden in 't bijzonder noodzakelijk is voor het platteland; de hotelhouders hier ontvangen zeer zelden zooveel gasten ineens. Wie zich niet direct opgeeft, kan niet op deelname aan die maaltijden rekenen. Het meenemen van een *rijwiel* is zeer gewenscht!

Voor de Afgevaardigden en Gasten naar de *Jeugdconferentie* geldt *dezelfde* regeling als voor de Unievergadering: Aanmelding voor nachtlogies enz. enz.

Secretaris van het regelingscomité is:

H. BONNES te Nieuwe Pekela.

—o—

Voor het gemak vermelden wij hier de tijden van aankomst en vertrek der *stoomtram* Winschoten tot Stadskanaal (Pekelderweg) V.V. Reizigers over Stadskanaal (Hoofdstation) dienen er op te letten dat zij *niet daar*, maar te Stadskanaal *(Halte Pekelderweg)* kunnen overstappen in de tram. Te Winschoten kan men ook direct in de tram stappen voor het station.

—o—

Stoomtram alle werkdagen.

Vertrek Stadsk. (Pekeld.weg: 4.15—6 25—7.10—9.15—10 23—12 08—2.00—4.26—5.42.
Aankomst N. Pekela. (Bapt. Kerk): 4.40—6.50—7.35—9.40—10.48—12.34—2.26—4.50—6.06.

Vertrek Stadsk. (Pekeld.weg): 7.*23*—8.*10*.
Aankomst N. Pekela. (Bapt. Kerk): 7.*43*—8.*35*.

Vertrek Winschoten: 7.45—8.39—10.35—12.18—1.35—2.22—4.22—5 46—6.*52*—8 *33*—9.*25*.
Aank. N. Pekela. Kerk: 8.30—9.23—11.13—1.04—2.18—3.06—5 07—6.*27*—7.*38*—9.*13*—10.*09*.

VOOR DE TERUGREIS.

Vertr. N. Pekela. Kk.: 8.30—9.23—11.13—1.04—2.18—3.06—5 07—6.27—7.38—9.13—10.09.
Aank. Stadsk. P.weg: 8.55—9.49—11.45—1.28—2.43—3.32—5.32—6.56—8.00—9.38—10.35.

Vertr. N. Pekela. Kk.: 4.40—6.50—7.35—9.40—10.48—12.34—2.26—4.50—6.06—7.43—8.35.
Aank. Winschoten: 5.20—7.35—8.20—10.25—11.25—1.18—3.15—5.36—6.47—8.28—9.20.

—o—

Maaltijd en Koffietafel	f 2.50	p. persoon.
Maaltijd alleen	f 1.75	„ „
Koffietafel alleen	f 0.75	„ „

G. B.

Voor de a.s Jeugdconferentie.

Stadskanaal zond nog 2 voorstellen, die als «nagekomen» nog aan de agenda moeten worden toegevoegd.

1. De algemeene vergadering overwege de mogelijkheid om wat meer voeling met elkaar te krijgen, b.v. Zij moedige aan het organiseeren van pelgrimsfietsclubs, waaronder wij verstaan fietsclubs van de jongelieden onzer gemeenten, die op een tocht van eenige dagen verschillende andere gemeenten bezoeken en onderweg in steden of dorpen evangeliseeren.

2. De Ned Bapt. Jeugdraad onderzoeke de mogelijkheid en zoo die gebleken is, organiseere een kampeerweek voor onze jongelieden.

Toelichting: Het komt ons voor, dat met betrekkelijk geringe kosten zulk een kampeerweek kan worden gehouden.

In elk geval zijn andere Jeugdorganisaties ons voorgegaan, waarom wij wel eens mogen overwegen of wij ze niet kunnen volgen. Misschien is Lunteren iets voor ons. De Secretaris van het comité der Jongelieden van Stadskanaal.

Het adres van kweekeling F. E. Huizinga die de vorige week zijne diensten de gemeenten aanbood is:
Prediger Seminar, Rennbahnstr. 119,
Hamburg—Horn.

Bond van Baptistengemeenten in de Veenkoloniën.

Voor de eerste maal vergaderde de Bond in de nieuwe kerk te Vriescheloo. Het schoone weer lokte een groote schare belangstellenden. Het ruime en gezellige kerkgebouw was dan ook meer dan vol. Wel een bewijs voor den bondszin der leden.

Br. J. Brongers, ouderling der gemeente Nieuwe Pekela, leidde den bidstond, die om 10 uur 's morgens begon. Uit Handelingen I werden de verzen 1—8 gelezen Br. Brongers wees op de belofte des H. Geestes, die den discipelen beloofd was, en die over hen kwam op den Pinksterdag. Deze kracht, die zij ontvingen, ging spreker voort, hebben ook wij noodig. Deze kracht, die de discipelen in staat stelde om te getuigen en een moed gaf, tegen alles bestand, wil de Heiland ook ons schenken. Deze kracht hebben wij noodig, om duivel, zonde en wereld te overwinnen. De discipelen moesten beginnen te Jeruzalem. Ook gij, kind van God, moet in uw huis, uw omgeving, de plaats waar gij woont, getuigen van hetgeen de Heere aan uwe ziel gedaan heeft. Laat dit uw troost zijn, dat 's Heeren Woord nooit ledig wederkeert. Al wat gedaan wordt uit liefde voor Jezus, dat houdt zijn waarde en blijft eeuwig bestaan. Men kende de discipelen in Jeruzalem, dat zij met Jezus geweest waren: kent men ook u als een werkelijk christen in de plaats uwer inwoning?

Na dit ernstige woord ter inleiding van den bidstond smeekten velen God om een rijk gezegenden dag. Na den bidstond gaf de voorzitter, Ds. Hekhuis, gelegenheid aan de Zangver.

„Euphonie" van N. Pekela, dir. G. Olijslager, om eenige liederen te zingen. De voorzitter sprak hierna een gepast openingswoord naar aanleiding van Hebr. 4 : 1 waarin vooral erop gewezen werd, dat niet het begin, maar het einde van een christen zijn christenloop kroont. Spreker was blijde met de blijden, daar het een dag van blijdschap was voor de gem. Vriescheloo, die de bondsvergadering voor het eerst in haar kerkgebouw mocht ontvangen. Hij feliciteerde de gem. hartelijk met zulk een ruim en vriendelijk gebouw.

Mochten ook wij, van heinde en verre hier saamgekomen, eendrachtelijk bij elkaar zijn, evenals de vergaderde schare op den Pinksterdag in Jeruzalem, dan zal de H. Geest ook op ons nederdalen en ons een heilige bezieling geven.

Ds. G. Bouritius van Nieuwe Pekela hield een boeiend referaat over het onderwerp: „Leven wij in de laatste tijden?" Het referaat vindt ge afgedrukt in ons nog veel te weinig gelezen blad „De Christen". Uit de bespreking die gehouden werd, bleek, dat de behandeling van dit actueele onderwerp in goede aarde was gevallen.

Het gehoor zal den referent voorzeker dankbaar blijven voor dit leerzame referaat.

Eenige vragen, die tijdens de koffiepauze bij het Bondscomité waren ingekomen, werden door Ds. N. v. Beek, Ds. Bouritius en Ds. Hekhuis behandeld.

Na de koffiepauze, waarin we lichamelijk verkwikt werden, liet zich „Euphonie" van N. Pekela weer op verdienstelijke wijze hooren.

Ds. Weenink leidde de bijbelbespreking over 1 Petr. 4 : 8—19. Dit was een practische, gezellige en gezegende bespreking. Nieuwe dingen werden uit den Ouden Bijbel naar voren gebracht Ds. Weenink werden verschillende vragen gesteld, die op een handige wijze beantwoord werden.

Tijdens het liefdemaal merkte men, dat de Pinkstergeest en Pinksterblijdschap aanwezig was, want vele brs en zrs. stonden op om de een na den ander bemoedigende, opbouwende en vermanende woorden tot de vergadering te spreken. Anderen weer vertelden, hoe ze van de geestelijke duisternis waarin ze verkeerd hadden, door God waren geleid in het heerlijke en eeuwige licht Zijner genade. Ouden en jongen getuigden met Pinkstervuur en Pinksterkracht.

De gemeente Vriescheloo zorgde voor goede bediening.

De uren vlogen voorbij Het zangkoor „Euphonie" bracht na het liefdemaal nog enkele nummers ten gehoore, die evenals de vorige uitstekend werden voorgedragen.

Ds. de Haan, voorganger der gemeente, sprak de vergadering nog enkele woorden toe, waarin hij als tolk der gem. er zijn vreugde over uitsprak, dat de bond nu eens in Vriescheloo vergaderd was; de gemeente is er door verkwikt geworden; de saamhoorigheid en eenheid gevoed; hij sprak den wensch uit, dat spoedig de 2e bondsvergadering in Vriescheloo zal gehouden worden.

Ook was Ds. Gebauer met enkele bestuursleden van de gem. Wiemeer, Duitschland, ter bondsvergadering aanwezig. Een bemoedigend en ernstig woord wat Ds. Gebauer de vergadering toesprak werd door den voorzitter vertaald.

Aan het einde der vergadering sprak Ds Hekhuis het slotwoord Hij dankte de gem. Vriescheloo voor haar hartelijke ontvangst en goede verzorging. Verder werd dank gebracht aan directeur Olijslager en het zangkoor voor de mooi ten gehoore gebrachte liederen, en aan allen die aan het welslagen van den bondsdag hadden medegewerkt.

Laat ons uit elkaar gaan, ging spreker voort, als geestesmenschen, bezield met Pinksterkracht, Pinkstervuur en Pinksterblijdschap. Dan zal ons Christendom een hemelsche verschijning zijn in deze wereld Wordt vervuld met den H. Geest! Dit wat Paulus de Gem. in Efeze toeriep, eischt hij ook van ons. God wil ons vullen met den H. G. Bij een vat, dat vol is, kan niets meer in. Als wij een vat zijn ter eere Gods, dan kan er ook niets meer in ons hart van de wereld en de zonde. Geven wij ons dan volkomen aan Hem. Als een luchtballon geheel gevuld is met gas, dan stijgt hij gemakkelijk omhoog Als wij vervuld zijn met den H. G., dan zullen ook wij opvaren met vleugelen, gelijk de arenden, loopen en niet moede worden, wandelen en niet mat worden. Spreker was blij dat er zoovele Oud-strijders in de vergadering waren; zij zullen ons straks ontvallen, maar laten de jongeren, laten wij dan gereed zijn om de ontvallen banieren weer op te nemen. Ik ben blij, dat ook Zr. Fenna Brink in ons midden is, die bijna 55 jaar Zondagsschoolonderwijzeres in Veendam is geweest en die voor haar zelfverloochenend en inspannend werk door Hare Majesteit de Koningin is opgenomen in de broederorde en ridder is geworden van den Ned. Leeuw en tevens een zilveren Ordeteeken ontving voor haar edele daden. De wereld is vol van leege levens, ging spreker voort. Zie naar de bioscopen, danszalen en kroegen. Die van het water drinkt, dat de wereld geeft die blijft dorsten. Wereldzin en wereldgeest laat ledig, maar die geloovig zijn hart aan Jezus geeft en bidt om den H. G., die wordt vol van vrede en zalige zielerust.

Laat ons dan bidden voor onze jeugd, voor elkaar en onzen bond, want wij hebben het heden weer ervaren dat bondszin bondszegen geeft. De Heere make ons allen een zegen voor anderen.

Nadat br. Joh Reiling, ouderling van de Gem. Stadskanaal, in dankzegging was voorgegaan, en gezongen was Gezang 180 : 1, gingen allen verblijd en geestelijk verkwikt huiswaarts.

M. J. H.

LEESTAFEL

Het Christelijk Sociaal Comité tijdens de Olympische spelen in 1928, zond ons een drietal harer uitgaven ter kennismaking en recentie:

1. Van 't Eenzame. - 2. De eer bij de Olympische spelen. - 3. De Olympische spelen.

Dit zijn geschriftjes, die tegenvallen. Veel woorden, maar weinig Evangelie. Wie de bezoekers der Olympische spelen gaarne met de blijde boodschap bekend wil maken, zal deze boekjes zeker ter zijde leggen en aan Voorhoeve uitgaven verreweg de voorkeur geven.

Behalve deze geschriftjes ontvingen we een blaadje met nuttige adressen voor bezoekers der Ol. spelen, en een blaadje vermeldende de godsdienstoefeningen in vreemde talen. L.

CORRESPONDENTIE.

Correspondent te Hengelo (O.) Zoodra ge den E.-R. uw naam mededeelt, wordt uw bericht geplaatst. E.-R.

Verslaggever «Groote Friesche Jeugddag» te Leeuwarden gehouden. Wanneer gij uw naam den E.-R. maar openbaart, wordt uw verslag opgenomen. E.-R.

Correspondenten! beschrijft uw papier aan één kant. — Wordt uw bericht wat gekortwiekt of gewijzigd, dan gelooft in de noodzakelijkheid daarvan. De E.-R. moet met heel den lezerskring rekenen en wil graag, dat allen uw vrienden blijven. Verdraagt zooveel liefde! E.-R.

Door Gods goedheid werden wij verblijd met de geboorte van een Dochter

Pieternella Johanna.

H. J. SCHÜPPERS.
E. J. SCHÜPPERS—Vis.

Zutphen, 6 Juni 1928.
Zaadmarkt 88.

Aan alle broeders, zusters en vrienden **onzen hartelijken dank** voor de vele blijken van belangstelling, ondervonden bij onze 25-jarige Echtvereeniging.

P. SMIT.
J. SMIT—Kosmeijer.

Musselkanaal, Juni '28.

Wij geven hiermede kennis van de geboorte onzer Dochter

Willemtje Jacobje.

J. B. SCHRAP.
J. Z. SCHRAP—Wiersema.

Terapel, 7 Juni 1928.

No 2032 VRIJDAG 22 Juni 1928 47ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

Zendingslied.

Van strand tot strand, van oord tot oord,
In Oost en West, in Zuid en Noord,
Zal Jezus heerschen onbepaald
Totdat geen zon ons meer bestraalt.
Halleluja!

Ja. eens buigt alle knie zich neer
Voor Jezus, aller heeren Heer!
En oud en jong en arm en rijk
Bezingt Zijn heerlijk Koninkrijk.
Halleluja.

Waar Jezus heerscht, daar zegent Hij!
Gevangnen juichen: «Wij zijn vrij!»
Vermoeiden rusten van hun strijd!
En allen zijn in Hem verblijd!
Halleluja!

Dan zal het vrede zijn op aard',
Verbroken wordt het oorlogszwaard!
Breek spoedig aan, o schoone tijd,
Dat Jezus komt in heerlijkheid!
Halleluja.

(S. H. S. Naar 't Engelsch.)

De kunst van het vergeten.

Er zijn van die dingen in ons menschelijk zijn waarover men zich nu eens verheugt en dan weer beklaagt. Tot deze dingen behoort dunkt me ook het vergeten. Hoe lastig en onaangenaam is soms het vergeten. Hoe spannen we ons dikwijls in, om dingen die ons heilzaam en nuttig toeschijnen, in onze memorie vast te houden en toch, hoe vaak ontglippen ze ons weer ongemerkt en gelukt het naderhand met geen enkel middel ze weer uit het onderbewustzijn naar boven te laten komen. Zelfs de hooggeroemde Coué-methode helpt daar niet.

Hoe gelukkig is het tevens ook weer, dat onze geestesconstuctie van dien aard is, dat we kunnen vergeten. Hoevele smartelijke dingen komen daar niet voor in het leven van een mensch, en inzonderheid in het leven van een ernstig willend, tegen den stroom der algemeene meeningen oproeiend christen. In welk een heftige beroering worden daar soms niet de wateren zijner ziel gebracht, zoo zelfs dat zijn geest er bijna onder bezwijkt en zijn zenuwen het haast tegen deze geweldaandoeningen moeten afleggen. Stel u voor dat hier den zegen van het uitslijten, het vergeten hem niet te hulp kwam, dan zou hij er lichamelijk stellig aan ten gronde gaan.

Neen Goddank, het vergeten blijkt hier een machtige hulp ten goede. een rijke zegen. Want juist daardoor komen de zielewateren weer tot kalmte, nemen het oude spiegelbeeld weer aan.

Ja, maar zult ge zeggen, dat is geen vergeten, dat is alleen maar uitslijten. Vandaar dat men onder christenen nogal eens de uitdrukking hoort, ja vergeven kan ik het wel, maar vergeten niet. En omdat men meent het niet te kunnen, beschouwt men het ook onwillekeurig als een onuitgesproken recht, om niet te vergeten. Bij zulk een zienswijze behoeft het in 't geheel niet te verwonderen, dat men er zich zeer weinig of in ieder geval zich er zeer onvoldoende op toelegt om te vergeten.

Zoo gezien zou het vergeten, als zijnde een onmogelijkheid, ook niet tot onze plichten behooren. Dan zou het slechts een onafwendbaar proces onzer zieleconstuctie zijn.

Ik meen, dat het anders is, en dat het vergeten soms wel terdege plicht, ja zelfs gebiedende eisch is. En . . . . dat we ook *kunnen* vergeten, zoo we dit slechts ernstig begeeren. Ja, het vergeten is een kunst, alhoewel een heilige, die beoefend en aangeleerd kan worden.

Wat is dan eigenlijk vergeten. Het blijkt dat het oorspronkelijke woord is afgeleid van een woord hetwelk scheppen, bereiken, met den geest vatten, verstaan, beteekent, zulks in tegenstelling van uit den geest verliezen.

Laten we het liever een beetje praktisch beschouwen. En dan is vergeten een zeer natuurlijke zaak, door den Schepper in ons gelegd, zoodat de indrukken

eener bepaalde zaak of aangelegenheid indien ze niet bijzonder verzorgd en vastgehouden worden, langzamerhand vervagen en door nieuwere, levendiger indrukken verdrongen worden.

Iets vergeten wil dus nog niet zeggen, dat het geheel buiten ons herinneringsvermogen is komen te staan. Neen dat niet, maar als bepaalde, misschien smartelijke indrukken niet opzettelijk worden vastgehouden, maken ze vanzelf plaats voor nieuwere, levendiger indrukken. Het vasthouden en verzorgen kan hierbij dus een groote rol spelen.

Vergeten kan zijn, dat men het feit nog zeer goed weet, maar dat de levendige indruk er van toch verloren is gegaan. Zooiets kan onder den zegen Gods geschieden.

Ik herinner daarbij aan Jozef, die zijn eerstgeborene Manasse noemt. «Want», zoo zegt hij, «God heeft mij doen vergeten al mijne moeite». Hij wil daarmede volstrekt niet zeggen, dat hij het niet meer weet, maar dat hij niet meer onder den smartelijken indruk van dat alles staat. Ook ontsloeg dit de broeders niet aan de plicht hunne zonde te belijden.

Als Rebekka besluit na het bedrog ten opzichte van den eerste geboortezegen, Jacob naar Haran tot Laban te zenden, dan hoopt ze er ook op dat Ezau zal vergeten hetgeen hem aangedaan is. Gen. 27 : 45.

Kon zij er op hopen dat Ezau zoo spoedig het *feit* zou vergeten? Neen dat niet, maar zij meende zijn karakter wel in zooverre te kennen, dat zij durfde hopen, dat hij de eerste smart en teleurstellingsindrukken wel niet zou verzorgen en vasthouden, en dat de tijd wel spoedig gekomen zou zijn, dat deze door levendiger en nieuwere indrukken verdrongen zouden zijn.

Dat zij zich in het karakter van Ezau niet al te zeer vergiste, blijkt naderhand als de broeders bij het ontmoeten elkander weenend aan den hals vallen, en met geen woord reppen van het voorgevallene. Ook Ezau heeft als Jozef, de moeite vergeten.

Het is een zegen dat we van zulk een zieleconstuctie zijn, dat we kunnen vergeten. Wie zou het op den duur bij hooge, heftige zielespanningen kunnen uithouden? Niemand zeker? Daarom, dank God, dat Hij ons zoo geschapen heeft.

Nu is het echter niet onverschillig *wat* wij vergeten. Van sommige dingen is het nuttig, plicht, van andere echter zondig ze te vergeten.

Dat de schenker een Jozef, zijn bevrijder zoo lang kon vergeten was niet goed. Dat David in Ps. 31 : 13 moest klagen: «Ik ben uit het hart vergeten als een doode» was eveneens niet goed. Dat de Heere moet klagen Jer. 18 : 15: «Nochtans heeft Mijn volk Mij vergeten», kunnen we natuurlijk evenmin goed heeten. En dat sommigen naar 2 Petr. 1 : 9 de reiniging hunner vorige zonden kunnen vergeten, is eveneens af te keuren.

In Matth. 16 : 1—12 hebt ge een mooie illustratie van dat het er wel terdege op aankomt *wat* iemand vergeet.

Uit Matth. 16 : 5 blijkt, dat de discipelen vergeten hadden brooden mede te nemen. Doch daarover bestraft hen Jezus met geen enkel woord. Wel echter neemt de Meester het hun kwalijk, in vers 9, dat zij vergeten hebben, er niet meer aan denken, dat Hij reeds twee keer een spijzigingswonder verricht had.

We zien dus, vergeten en vergeten is twee.
Het eene is een zegen, maakt ons niet schuldi terwijl het andere plicht is en ons bij nalatighe schuldig voor God stelt.
Bij het laatste komt het vooral op het willen aa Een mensch moet ook *willen* vergeten.
Hij mag dit vergeten niet afhankelijk stellen va de omstandigheden, van nieuwere, levendiger indrukke Neen, het moet een *bewuste* zielefunctie worden.
Het moet dus heusch beoefend worden. Vanda dat we spreken van de kunst van het vergeten.
En toch hoe noodig is het deze kunst te beoefene Nalatigheid ten deze straft zichzelf geweldig.
Waar het vergeten niet gevonden wordt, daar zet zich tenslotte de nijd. En nijd is immers een verrotti der beenderen.
Ik geloof stellig, dat waar niet gevonden wordt e zich ernstig toeleggen op het vergeten, daar wordt Geest gebluscht, daar *moet* het geestelijk leven ga kwijnen.
Daarom mijn broeder en zuster, legt u met al w in u is, op deze kunst des vergetens toe. Het is *nood* voor uzelf en ook voor uw omgeving.
Zet er u dus toe, bepaalde indrukken niet te ve zorgen of vast te houden.
Misschien zijt ge in menschen, in christenen, broeders en zusters zelfs, ontzettend teleurgesteld. D is heelemaal geen onmogelijkheid, dat gebeurt, hela maar al te dikwijls.
Maar, dat ontslaat u geenszins van de plicht d vergetens. Gij wilt toch immers ook dat God voor vergeet?
Begin nu niet allereerst te zeggen, ik *kan* het ni vergeten, ik kan er niet overheen, doch zeg allereer ik *wil* vergeten, Heere help mij, opdat ik eens a Jozef kan spreken: God heeft mij doen vergeten mijne moeite.
En ge zijt toch nog niet in de put geweest en ve kocht als Jozef?
Verzorg niet uw indrukken van ontstellende teleu stelling, want dat maakt u tenslotte onbillijk ook jege andere christenen. De duivel beweegt u dan zoo li tot generaliseeren.
Wat dat verzorgen dan is?
Wel, het steeds weer een plaats in uw gedachte te geven. Het toegeven aan den uitingsdrang en gedurig weer over spreken.
Ban het liever uit uw gedachten en vooral, wee het zooveel mogelijk uit uw gesprekken.
Hebt ge het niet reeds zelf ervaren, dat het u d steeds weer opnieuw ontroert en aan uw zenuwgest een knauw geeft.
Heusch, mijn broeder en zuster, het zal u zelf zo goed doen, wanneer ge u op het vergeten toeleg Het bewaart u voor onbillijkheden en het bevorde uw gemoedsrust en ook uw geestelijk leven.
Zoo lang ge blijft bij het niet willen vergeten, he er u niet op toeleggen, is uw geestelijk leven op he gevaarlijke doode punt, en zou daar zelfs zijn gr kunnen vinden.
O, het is zoo noodig en zoo goed in de rust de vergetens te zijn.
De herinnering aan het feit moge blijven, als da de indruk maar verloren gegaan, vergeten is.

Heeft uw broeder, uw zuster jegens u gezondigd, ij moogt verlangen dat hij of zij erkent en belijdt, mers: «Belijdt elkander de misdaden», maar het is an ook zijn of haar goed recht, dat zij vergeet, na-t gij vergaaft.
God leere u en mij vergeten. Vergeten zooals Jozef? een, vergeten zooals Hij, die de groote Vergeter is, in Wiens vergeten onze zaligheid wortelt.
H. v. d. S.

HET AVONDMAAL.

Over de opvattingen omtrent het Avondmaal, die in verschillende kerken heerschen, spreken we hier niet et is voor den geloovige voldoende te weten, wat de chrift leert. Een andere richtsnoer voor zijn geloof en andel aanvaardt hij niet.

1. Het Avondmaal is een instelling van den Heere zus. Het was in Israël gebruikelijk, dat men in den acht, voorafgaande aan dien, waarin het Paaschlam egeten werd, een openingsmaal hield. Die openings-echtigheid vierde ook de Heere Jezus met Zijne dis-pelen. Onmiddellijk in aansluiting daaraan, even over aalve, stelde Hij het Avondmaal in, 't welk te reke-n naar den tijd van zijn instelling, dus eerder Nachtmaal" genoemd mag worden.
Vier maal wordt ons dat in het N. Testament mede-edeeld. Behalve in de eerste drie Evangeliën, Matth. 6 : 26—30; Mark. 14 : 22—26; Luk. 22 : 19, 20, zen we het ook in 1 Kor. 11 : 23—29.

De Heere Jezus stelde het Avondmaal uitsluitend in oor de Zijnen. Het Evangelie is bestemd om aan *allen* epredikt te worden. Het is de boodschap der *ver-ssing* en de *aanbieding* des heils aan ieder, zonder nderscheid.
Anders is het met de beide instellingen: Doop en vondmaal. Die zijn voor hen, die de Boodschap der erlossing *gehoord* en het aangeboden heil *aanvaard* ebben. Doop en Avondmaal is voor de verlosten. Zij rukken — elk op hun wijze — uit, dat men *deel heeft* an Christus. Zonder geloof bij de ontvangers, dalen eze instellingen van onzen Verlosser tot bloote vormen, ot leege plechtigheden, die Christus onwaardig zijn.
Het Avondmaal is ingesteld voor de geloovigen. Van hen verwacht de Heere Jezus dat zij het vieren ullen, „totdat Hij komt".
De instellingen dragen dus geen tijdelijk of plaatse-ijk karakter. De Heere Jezus heeft gewild dat *allen*, ie in Hem gelooven zouden, op deze wijze Zijner ouden gedenken. Eerst door Zijn komst in heerlijkheid al dus de reden voor het vieren van het Avondmaal ervallen.

—o—

2. Het is een gedachtenismaal waardoor de her-nnering bewaard moet blijven aan den Verlosser en ijn werk, en aan de eigene verlossing.
Christus zeide: „dit is mijn lichaam, dat voor u ver-roken wordt". Dat zeide Hij van het brood, dat Hij rak en onder hen deelde. En bij het overreiken van en drinkbeker sprak Hij dit verklarend woord: „Dat mijn bloed, het bloed des Nieuwen Testaments, het-elk voor velen vergoten wordt, tot vergeving der onden".

„Voor u" en „tot vergeving der zonden" zijn hier gewichtige woorden. Niet doelloos werd Jezus' lichaam verbroken en Zijn bloed vergoten. Hij *gaf* Zijn lichaam *over*. Hij stierf welbewust, willens. Zijn dood staat in betrekking tot ons, geschiedde om onzentwil. Die be-trekking is niet later uitgedacht, niet eerst door Zijn discipelen gelegd. Neen: Christus zag haar. Zóó ver-stond en verklaarde Hij Zijn dood. Zóó wil Hij dat wij dien dood zullen zien. Hij zegt dat bij het Avond-maal telkens weer: „voor u" verbroken, „voor u" vergoten.
Stervende riep Christus: het is volbracht, het is af. En opdat die troost ons altijd bij zou blijven, gaf Hij brood en beker als teekenen van het voor ons ge-broken lichaam en vergoten bloed.
Zóó wil Christus in onze herinnering voortleven. Zóó moet Hij ons voor oogen blijven staan, zoolang wij nog zijn in dit vernederd lichaam. Wij hebben ál onze dagen een *Heiland noodig*, een *Redder van de zonde.*

Wie aan 't Avondmaal deelneemt, verricht een ge-loofsdaad. Hij zet dat „voor u" door den Verlosser gesproken, over in een „voor mij". En daar elke ge-loofs*daad* het geloof sterkt, beteekent de viering van het Avondmaal, geloofsversterking.
Wie Avondmaal viert, verkondigt den dood des Heeren en herhaalt de eens afgelegde belijdenis: „Hij stierf voor *mij*".

Oneindig heil!
Gij Heer, stierft mij ten goede,
Ik ben verzoend in Uwen dierb'ren bloede,
Mijn heil bij God hebt Gij, aan 't Kruis gestorven
Voor mij verworven!

—o—

3. Het Avondmaal realiseert de gemeenschap der geloovigen met hun Heer en hun gemeenschap on-derling als leden van een lichaam.
„De beker der dankzegging, die wij dankzeggend zegenen, is onze gemeenschap met het bloed van Christus". „Het brood, dat wij breken, is onze ge-meenschap met het lichaam van Christus".
Het Avondmaal drukt gemeenschap uit. Het brood wordt *genuttigd*, de wijn wordt *gedronken*. Het is niet slechts een *aanschouwen* van deze dingen, doch een *aanvaarden*. Christus zegt: „neemt, eet!" en „drinkt allen daaruit". Zoo is Christus het eigendom Zijner geloovigen en wordt het steeds meer. Hij neemt ge-stalte in hen aan. Zij worden minder; Hij wast op in hen.
Het Avondmaal spreekt ook van de eenheid der geloovigen, een eenheid, die besloten is in de gemeen-schap van elk hunner in 't bizonder met Christus. Zij zijn leden Zijns lichaams. Wat hen onderling ook on-derscheide, voor Christus zijn allen gelijk en tegenover Hem staan allen in dezelfde betrekking. Deze hooge eenheid in Christus belijden zij aan 't Avondmaal.
4. De Heilige Schrift verlangt dat ieder deelne-mer aan het Avondmaal vooraf onderzoeken zal in welke verhouding hij staat tot den Heer en tot zijn medegeloovigen.
Men kan „onwaardig" eten en drinken. En daar brood en wijn bij het Avondmaal gewijd zijn door het

eener bepaalde zaak of aangelegenheid indien ze niet bijzonder verzorgd en vastgehouden worden, langzamerhand vervagen en door nieuwere, levendiger indrukken verdrongen worden.

Iets vergeten wil dus nog niet zeggen, dat het geheel buiten ons herinneringsvermogen is komen te staan. Neen dat niet, maar als bepaalde, misschien smartelijke indrukken niet opzettelijk worden vastgehouden, maken ze vanzelf plaats voor nieuwere, levendiger indrukken. Het vasthouden en verzorgen kan hierbij dus een groote rol spelen.

Vergeten kan zijn, dat men het feit nog zeer goed weet, maar dat de levendige indruk er van toch verloren is gegaan. Zooiets kan onder den zegen Gods geschieden.

Ik herinner daarbij aan Jozef, die zijn eerstgeborene Manasse noemt. «Want», zoo zegt hij, «God heeft mij doen vergeten al mijne moeite». Hij wil daarmede volstrekt niet zeggen, dat hij het niet meer weet, maar dat hij niet meer onder den smartelijken indruk van dat alles staat. Ook ontsloeg dit de broeders niet aan de plicht hunne zonde te belijden.

Als Rebekka besluit na het bedrog ten opzichte van den eerste geboortezegen, Jacob naar Haran tot Laban te zenden, dan hoopt ze er ook op dat Ezau zal vergeten hetgeen hem aangedaan is. Gen. 27 : 45.

Kon zij er op hopen dat Ezau zoo spoedig het *feit* zou vergeten? Neen dat niet, maar zij meende zijn karakter wel in zooverre te kennen, dat zij durfde hopen, dat hij de eerste smart en teleurstellingsindrukken wel niet zou verzorgen en vasthouden, en dat de tijd wel spoedig gekomen zou zijn, dat deze door levendiger en nieuwere indrukken verdrongen zouden zijn.

Dat zij zich in het karakter van Ezau niet al te zeer vergiste, blijkt naderhand als de broeders bij het ontmoeten elkander weenend aan den hals vallen, en met geen woord reppen van het voorgevallene. Ook Ezau heeft als Jozef, de moeite vergeten.

Het is een zegen dat we van zulk een zieleconstuctie zijn, dat we kunnen vergeten. Wie zou het op den duur bij hooge, heftige zielespanningen kunnen uithouden? Niemand zeker? Daarom, dank God, dat Hij ons zoo geschapen heeft.

Nu is het echter niet onverschillig *wat* wij vergeten. Van sommige dingen is het nuttig, plicht, van andere echter zondig ze te vergeten.

Dat de schenker een Jozef, zijn bevrijder zoo lang kon vergeten was niet goed. Dat David in Ps. 31 : 13 moest klagen: «Ik ben uit het hart vergeten als een doode» was eveneens niet goed. Dat de Heere moet klagen Jer. 18 : 15: «Nochtans heeft Mijn volk Mij vergeten», kunnen we natuurlijk evenmin goed heeten. En dat sommigen naar 2 Petr. 1 : 9 de reiniging hunner vorige zonden kunnen vergeten, is eveneens af te keuren.

In Matth. 16 : 1—12 hebt ge een mooie illustratie van dat het er wel terdege op aankomt *wat* iemand vergeet.

Uit Matth. 16 : 5 blijkt, dat de discipelen vergeten hadden brooden mede te nemen. Doch daarover bestraft hen Jezus met geen enkel woord. Wel echter neemt de Meester het hun kwalijk, in vers 9, dat zij vergeten hebben, er niet meer aan denken, dat Hij reeds twee keer een spijzigingswonder verricht had.

We zien dus, vergeten en vergeten is twee.
Het eene is een zegen, maakt ons niet schuldig terwijl het andere plicht is en ons bij nalatigheid schuldig voor God stelt.
Bij het laatste komt het vooral op het willen aan Een mensch moet ook *willen* vergeten.
Hij mag dit vergeten niet afhankelijk stellen van de omstandigheden, van nieuwere, levendiger indrukken Neen, het moet een *bewuste* zielefunctie worden.
Het moet dus heusch beoefend worden. Vandaa dat we spreken van de kunst van het vergeten.
En toch hoe noodig is het deze kunst te beoefenen Nalatigheid ten deze straft zichzelf geweldig.
Waar het vergeten niet gevonden wordt, daar zetel zich tenslotte de nijd. En nijd is immers een verrotting der beenderen.
Ik geloof stellig, dat waar niet gevonden wordt een zich ernstig toeleggen op het vergeten, daar wordt d Geest gebluscht, daar *moet* het geestelijk leven gaa kwijnen.
Daarom mijn broeder en zuster, legt u met al wa in u is, op deze kunst des vergetens toe. Het is noodig voor uzelf en ook voor uw omgeving.
Zet er u dus toe, bepaalde indrukken niet te verzorgen of vast te houden.
Misschien zijt ge in menschen, in christenen, in broeders en zusters zelfs, ontzettend teleurgesteld Da is heelemaal geen onmogelijkheid, dat gebeurt, helaas maar al te dikwijls.
Maar, dat ontslaat u geenszins van de plicht des vergetens. Gij wilt toch immers ook dat God voor u vergeet?
Begin nu niet allereerst te zeggen, ik *kan* het niet vergeten, ik kan er niet overheen, doch zeg allereerst ik *wil* vergeten, Heere help mij, opdat ik eens als Jozef kan spreken: God heeft mij doen vergeten al mijne moeite.
En ge zijt toch nog niet in de put geweest en verkocht als Jozef?
Verzorg niet uw indrukken van ontstellende teleurstelling, want dat maakt u tenslotte onbillijk ook jegens andere christenen. De duivel beweegt u dan zoo licht tot generaliseeren.
Wat dat verzorgen dan is?
Wel, het steeds weer een plaats in uw gedachten te geven. Het toegeven aan den uitingsdrang en er gedurig weer over spreken.
Ban het liever uit uw gedachten en vooral, weer het zooveel mogelijk uit uw gesprekken.
Hebt ge het niet reeds zelf ervaren, dat het u dan steeds weer opnieuw ontroert en aan uw zenuwgestel een knauw geeft.
Heusch, mijn broeder en zuster, het zal u zelf zoo goed doen, wanneer ge u op het vergeten toelegt. Het bewaart u voor onbillijkheden en het bevordert uw gemoedsrust en ook uw geestelijk leven.
Zoo lang ge blijft bij het niet willen vergeten, het er u niet op toeleggen, is uw geestelijk leven op het gevaarlijke doode punt, en zou daar zelfs zijn graf kunnen vinden.
O, het is zoo noodig en zoo goed in de rust des vergetens te zijn.
De herinnering aan het feit moge blijven, als dan de indruk maar verloren gegaan, vergeten is.

wordt, moet geheel terug gegeven en nog een vijfde deel bovendien!
Dit is maar niet alleen een belangrijke orde- en zedenwet, maar wordt ons in den Bijbel vermeld als een symbool van al de eischen Gods jegens den mensch, waaraan voldaan moet worden om de verzoening tusschen den mensch en zijn Schepper een werkelijkheid te doen worden.
De verzoening, door middel van het gegeven zoenoffer, is van God uitgegaan en gaat nog steeds van Hem uit. «God was in Christus de wereld met Zichzelven verzoenende«, leert Paulus in 2 Cor. 5 : 19; maar laat er dan op volgen — en dat geldt voor den mensch: «Laat u met God verzoenen».
Denken we ons nu in de orde bij het schuldoffer, door God bevolen. Daar gold het nog de symboliek in Israëls godsdienst. De vervulling van die symbolische handeling zien in Christus, die, volgens Jes. 53 : 10 ons schuldoffer is. God eischt terug, naar heilig recht, wat Hem door den mensch ontnomen is op bedriegelijke wijze.
Dat toch is *de* zonde van den gevallen mensch, dat hij zich van zijn God afgewend heeft tot Satan, en in plaats van aan God getrouw en gehoorzaam te zijn, gehoorzaam werd aan Gods wederpartij.
De zonde van Judas tegen Jezus en de zonde van Adam tegen zijn Schepper zijn in den diepsten wortel gelijk.
De menschelijke natuur des zondaars berooft God zijn eer en recht door ongehoorzaamheid. De mensch is Gode eerbied, liefde en gehoorzaamheid verschuldigd, maar kan ze niet vergoeden naar den eisch der heiligheid en rechtvaardigheid Gods. Daarom is er een Middelaar Gods en der menschen — een Plaatsbekleeder.
Er moet een schuldoffer zijn en dat is Jezus Christus, Gode onstraffelijk (Hebr. 9 : 14) geofferd voor de schuldige menschheid, gehoorzaam geworden zijnde tot den dood, ja, den dood des kruises. Nu is al de schuld afgedaan voor den prijs des bloeds met zeker nog meer dan een vijfde daar boven! Er is *verzoening door voldoening!*
Treffend is in dit verband de onderwijzing van den Apostel Paulus in Rom. 5 : 18 en 19. De lezer sla dat gedeelte der Schrift eens op! En geloof met het hart!

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

In Fenicië en Dekapolis.

Marc. 7 : 24—8 : 10. Zie ook Mat. 12 : 21—39.

Les voor Zondag 22 April 1928.

Niet alleen in de omgeving van het meer heeft Jezus zich geopenbaard; ook in de grensdistrikten is Hij geweest. Het schijnt evenwel, dat Hij daar niet alleen maar toe is gegaan om te werken, maar ook om tenminste enkele dagen uit het gedrang te zijn, zie Marc. 7 : 24. In dien tijd begon de vijandschap tegen Jezus reeds zeer scherp te worden. Wel werd daardoor niet verhinderd, dat velen Hem zochten, maar het was toch zeer pijnlijk en vermoeiend voor Jezus.

Zoo zien we dan Jezus in de grensstreken van Fenicië. Een onbekende was Hij daar al lang niet meer, zie Marc. 3 : 7, 8. Onopgemerkt blijven ging dus ook hier bezwaarlijk. Trouwens, hoe zou Jezus het ook volhouden om zich te verbergen, terwijl zijn hulp zoo dringend begeerd werd. „Hij kon niet verborgen zijn". Hij voelde zich altijd veel te zeer aangetrokken door den Hem omringenden nood. En nood was ook in de plaats, waar Hij zich nu ophield. — — Vertel zoo duidelijk mogelijk, wat in vers 25*a* met een enkel woord is aangeduid.
Deze vrouw had reeds genoeg van Jezus gehoord. Dat blijkt uit den naam, dien ze Hem gaf en het sterke aanhouden om hulp. En dat nog wel een Heidensche! Ja, ze was geheel overtuigd, zooals er haast geen Joden gevonden werden.
Deze vrouw dan wist, dat Jezus in de buurt was. Ze zag Hem over weg gaan en riep. (Hier volge men 't verhaal van Mattheüs).
Jezus deed anders, dan wij van Hem gewoon zijn. Zweeg en ging verder. Zij riep vaker. De disc. zeiden: „Laat ze van U, want ze roept ons na" = ontdoe U van haar. Ik neem aan, dat ze bedoelden: Help haar maar gauw. Ik maak dit op uit Jezus' antwoord, dat toch aan de disc. gericht schijnt te zijn. Het is heel wel mogelijk, dat de vrouw dit antwoord ook gehoord heeft. Vreemd van Jezus! Wellicht heeft Hij haar aldus beproefd, om straks des te duidelijker belijdenis van haar te hooren.
Zij gaf het niet op. Kon niet ge ooven, dat Jezus niet helpen zou; kon ook niet los worden van den nood bij haar thuis. Ze liep Jezus na. Misschien, toen Hij ergens in huis ging, of anders heeft ze Hem op den weg ingehaald. Viel neer en bad.
En wat er toen nog gebeurde is eenig mooi. Vertel het met geheel uw hart.

Daarna is Jezus spoedig weer vertrokken. De evangelist Marc. leidt ons met onze gedachten naar Dekapolis (7 : 31). Denk hier aan de les over Legio.
Eens vroegen de menschen hier, of Jezus wel weg wilde gaan. Nu: zij brachten . . . . (32).
Een doove, die ook bijna stom was. Vertel.
Dat ze 't niet verzwijgen konden is geen wonder. Maar wij begrijpen niet recht, waarom Jezus hun gebood te zwijgen.
Voor dit gedeelte van de les zijn m.i. verdere „toelichtingen" overbodig.

„In die zelfde dagen". Dat is geen nauwkeurige tijdsbepaling. Doch is er m.i. reden om dit verhaal bij het vorige deel der les te voegen, daar de spijziging „in die zelfde dagen" en ook aan de overzijde van het meer plaats vond. Na dien moesten ze immers overvaren naar de Westzijde.
Mij dunkt, dat ook dit deel van de les geen moeilijkheden zal opleveren, en dus kan ik gerust de pen neerleggen. Ik doe dat gaarne, waarde medearbeiders

woord van Christus tot teekenen van Zijn lichaam en van Zijn bloed, stelt het onwaardig eten den mensch onder een goddelijk oordeel. Onwaardig eet en drinkt hij, die niet van harte gelooft, Christus zóó noodig te hebben, als Hij zich in het Avondmaal geeft: als een Heiland, die *stierf* voor de verlorenen.

Onwaardig eet en drinkt hij, die zelf de zonde blijft *dienen*, terwijl brood en wijn zeggen, dat Christus Zijn lichaam geven en Zijn bloed plengen moest, teneinde ons van de zonde te verlossen. Het Avondmaal vraagt van ons dat wij ons zullen beschouwen als zulken, die der zonde *gestorven* zijn. Wie daarentegen in de zonde *leeft* en Avondmaal viert, eet en drinkt zichzelven een oordeel. Het Avondmaal is niet voor „*rechtvaardigen*" maar voor *zondaren*, doch voor *berouwhebbende* zondaren.

—o—

5. *Het Avondmaal is profetie en onderpand van de gemeenschap met Christus in Zijn heerlijkheid, voorgesteld als „het Avondmaal van de Bruiloft des Lams".*

Het Avondmaal herinnert aan Christus' diepe vernedering: „gehoorzaam tot den dood des kruises". Die vernedering moest Hij ondergaan, omdat Hij zonde gemaakt was. Zoo alleen kon Hij die zonde kwijt worden, haar *te niet* doen. (Hebr. 9 : 26.)

Jezus komt echter eens weer. Dan echter anders, in een andere hoedanigheid en met een ander doel. Dezelfde Jezus doch dan niet, gelijk eens om zonde te niet te doen en zondaren te redden, maar zonder zonde, buiten de zonde om, om Zijn heiligen, zij die Hem verwachten, tot zich te nemen in Zijn heerlijkheid.

Op dat tijdstip was Christus' blik reeds gericht, toen Hij nog vòòr Golgotha stond. „Ik zeg u, dat Ik van nu aan niet zal drinken van deze vrucht des wijnstoks, tot op dien dag dat Ik met u ze nieuw zal drinken in het Koninkrijk Mijns Vaders".

„Nieuw", met geheel andere beteekenis gaat eens den beker rond, wanneer de Verheerlijkte Verlosser met de Zijnen zal aanzitten, na ze te hebben opgenomen in den hemel. Dàn zal de beker spreken van de eeuwigdurende gemeenschap met den Verheerlijkten Christus.

Dat zal zijn aan 't Avondmaal van de Bruiloft des Lams.

Daarvan is het Avondmaal, dat we op aarde vieren, profetie en onderpand.

„Zalig zijn zij, die geroepen zijn tot het Avondmaal van de Bruiloft des Lams". (Openb. 19 : 9.)

L.

OLYMPIA.

Men kan heden ten dage bijna geen Dag- of Weekblad in handen nemen of men leest iets (als men 't niet overslaat) over Olympische spelen, die thans in ons land, in de hoofdstad, gehouden worden.

Men spreekt en schrijft er over, alsof er heel veel gewichtigs aan vast zat. Dit doet men trouwens ook over voetbal-wedstrijden in verschillende steden en dorpen. Als men er slechts zin en oog voor heeft, ziet men er wellicht veel nuttigs in.

De O.-spelen zijn van oorsprong uit oud Griekenland en heeten »Olympische spelen« omdat ze reeds sedert vele eeuwen vóór Christus' geboorte (men beweert meer dan 7) om de vier jaar in Olympia werden uitgevoerd. Die tusschenruimte van 4 jaar noemde

men Olympiade, en eeuwen lang regelde men in Griekenland, de tijdrekening bij Olympiaden.

Olympia was een schoon dal, middendeel van het Peloponnesische landschap. Vele kostbaarheden van Griekenland waren er verzameld, honderden standbeelden opgericht; er was een heilig bosch en een prachtigen tempel van Zeus (een afgod dien de Romeinen later Jupiter noemden). Olympia was dus voor de Grieken, vooral voor de spelers, een soort heiligdom. Immers de Olympische spelen hadden voor hen ook godsdienstige beteekenis. Zij bloeiden eeuwen lang, en dien tijd noemt men in de geschiedenis den Heldentijd. Iedere man met voortreffelijke vaardigheid en lichaamskracht als Hercules werd vereerd en sommigen, die uitmuntten met goddelijke vereering. Die eigenschappen of bekwaamheden dezer mannen werden geschat naar hetgeen zij bij de Olympische spelen presteerden.

Wat betreft de spelen zelf, deze stonden onder priesterlijk toezicht en er werd alleen door mannen aan deelgenomen. Slechts ééne priesteres werd er in den regel bij toegelaten. De mannen moesten zich 10 maanden vooroefenen en de laatste 30 dagen in een gymnasium.

De feestviering, die 5 dagen onafgebroken plaats vond, begon den avond te voren met het brengen van belangrijke offers en den volgenden dag begon de plechtigheid met wedrennen, worstelen, springen, slingeren, ringsteken, en bijzonder hardloopen. Dit laatste vooral heeft zeker het meest de aandacht van den Apostel Paulus getrokken, en hij zag er, volgens 1 Cor. 9 : 24, een beeld in van den wedloop des geloovigen in Christus. Er waren bij de spelen prijzen te behalen, maar één prijs, de hoofdprijs, kon slechts door één looper in de renbaan behaald worden, en dien te behalen beteekende

---

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

6

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg, verliet het oude landgoed om naar Zuid-Afrika te gaan. Bij de adellijke familie kon hij toch nooit iets in eigendom verkrijgen. Het afscheid was echter toch moeilijk. Op zee brak een epidemische ziekte uit, waaraan kleine Marie Zandberg bezweek. Een zware slag. Het echtpaar Landman, dat ook een kind verloren had, troostte zich met Gods Woord. Zandberg wilde daarvan niet veel weten, maar zijn vrouw zag wel in, dat menschen als Landman het best weg waren. Op zekeren morgen zagen de reizigers de tafelberg bij Kaapstad. Menschen van verschillende huidkleur bewogen zich op de kade van de Tafelbaai. Enkele Transvaalsche Boeren wisten eenige landverhuizers over te halen met hen een arbeidscontract te sluiten. Zandberg wilde echter vrij blijven. De ankers werden weder gelicht om opnieuw voor enkele dagen zee te kiezen).

Zij verloren de kust nauwelijks meer uit het oog. O, het liefst hadden zij van die lange, donkere streek willen aflezen, wat de toekomst hen in dit land zou brengen. Zouden zij het doel wel bereiken? Zij waren wel dicht bij het land, maar toch nog altijd op het onzekere element.

»Hoei! . . . . Boeoe . . . .!« Wat begon de wind hier nog geweldig te huilen, en wat werd het schip geslingerd op de golven! Er was nog duizendvoudig plaats om schipbreuk te lijden. Een oude zeeman had de angstige blikken en het vragen en beraadslagen der reizigers opgemerkt.

Hij moest zichzelf vasthouden, maar het spotten en grootdoen kon hij toch niet laten. Zijn oude teerhoed, de zuidwester, had hij als een stormhelm over zijn hoofd getrokken, geheel in den nek zakte hij.

Met een stevige pruim in de eene hoek van den breeden mond, de knuisten in de zakken, kwam hij wat dichterbij. Breedbeening voor hen staande, begon hij hen bang te maken en meteen zich als een wereldwijze en wereldervarene voor te doen.

»Wat een mooi gehuil, niet?« vraagde hij, terwijl hij knipoogend over boord wees.

»Jaaa, Jaaa aa . . . .!« scheen de gierende stormwind te bevestigen.

»O wee, o wee«, ging de oude pikbroek bedenkelijk hoofdschuddend verder. »Kaap de Goede Hoop«, zegt zulk een landrat, de koning van de Portugeezen voor duizend jaar. Wij zeelui weten het beter. »Stormkaap« zei Diaz en Vasco di Gama, en ik zeg dat ook«.

Voorwaarts ging het, al ging het dan ook onder wild geslinger en gestommel van het schip en bij de wilde muziek van den wind.

Maar zij zouden toch het doel bereiken.

»Jullie bent er nu!« Het ratelen der ankerkettingen bevestigde, dat de raadgever van gisteren nu ten minste waarheid gesproken had. Hier verhief zich geen hooge berg voor hunne oogen, maar een geleidelijk stijgende kust, gespleten door de blinkende uitmonding van een rivier, aan de eene kant was het land prachtig groen, aan de andere kant was het meer zanderig, terwijl het hier verderop wat boschachtig en romantisch werd. Hier en daar zag men vestingachtige gebouwen en ook enkele kleinere huisjes naar Europeesche bouwstijl, verderop ontdekte men een aantal ronde kafferhutten met hun gewelfde daken van gras.

Reeds voor de ontscheping begon werd het reeds levendig aan het strand. Zij zouden zich spoedig het welkom hooren toeroepen in dit vreemde land. Allerlei wagens en ruiters waren reeds aangekomen. Trekossen en paarden graasden spoedig gemeenschappelijk op het groene veld.

De menschen aan land waren begonnen te roepen en te wuiven. Uit de kelen van deze als soldaten gekleede mannen, die zij zagen, klonk het maar gedurig: »Hoera! Hoera! Welkom! Welkom! Landgenooten. Welkom hier!« Eerst begrepen onze reizigers er niets van. Maar al spoedig bleek, dat deze landgenooten als soldaten dienden in het Engelsche leger, en dat zij gekomen waren om deze landverhuizers op hun reis goed en veilig door de onbetrouwbare kafferstammen te escorteeren.

wat! »Loopt dan alzoo, dat gij dien moogt verkrijgen« — roept de Apostel den Christenen toe. Doch daar hoorde inspanning en zelfverloochening toe, zoo erkende de Apostel, en zelf was hij daartoe een voorbeeld. In de renbaan des geloofs, wil de Ap. zeggen, moet eigenwil en vleeschelijk begeeren bedwongen, ten onder gebracht en gehouden worden, om ongestoord den loop te volbrengen . . . . en den prijs te behalen! De prijs in Olympia bestond voor de overwinnaars uit een krans van olijftakken om het hoofd en palmtakken in de handen, en dan het meeste, eer en hoogere roem van menschen, die even onzeker en vergankelijk waren als de saprijke olijven- en palmtwijgen. — De prijs waar het in de geloofs-loopbaan om gaat, is geheel anders en van onberekenbaar meerdere waarde.

De Apostel spreekt daarvan als hij aan 't einde van zijn aardsche loopbaan gekomen is, en zegt: »Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop geeindigd, ik heb het geloof behouden; voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in dien dag geven zal; en niet alleen mij, maar ook allen, die ZIJNE VERSCHIJNING liefgehad hebben«. (2 Tim. 4 : 7, 8).

De in wijden kring bekende Ds. G. Wisse zeide voor enkele weken in een rede over de Olympische spelen o.a. zeer terecht, het volgende: »De Olympische spelen zijn voor hem (de mensch) de trotsche, verleidelijke uitbeelding van de moderne opp rvlakkigheid, welke den mensch voor het heden voor en naar de stof doet leven. Zij zijn omzoomd door zinnelijkheid en zedeloosheid, want zulke zaken gaan onvermijdelijk gepaard met uitspattingen van het vleesch Men tracht

---

In het late avonduur van de derde reisdag in het binnenland moest de familie Zandberg voorloopig in een klein blokhuis overnachten. De eerste zonnestralen beschenen den anderen morgen de streek, waar zij zich dachten te vestigen.

Met de schop in de hand had Zandberg en enkele buren juist de grond onderzocht, toen zij achter zich reeds paardengetrappel hoorden. Twee kranige, flinke ruiters sprongen van hun paarden met een helder: »Goeden morgen!« De één kwam met uitgestoken hand op hen toe en stelde zich voor: »Ik ben kapitein Muller, en dat is Sergeant Wilkens. Wij komen om U eenige inlichtingen te geven, hoe gij hier in dit land het best terecht komt«.

Deze verklaring en ook menige andere goedmoedige raadgeving der beide mannen over de ontvangst van levensmiddelen, snelle huisbouw en zoo voort wekte onze landverhuizer geheel op.

»Zoodra u een plaats is aangewezen, moest u eerst een dag de grond flink omhakken en mais uitzaaien«.

Daarnaar deden zij, nadat zij een dag op den landmeter hadden moeten wachten en in het oerwoud bouwhout hadden geveld. De soldaat die zij hadden meegekregen om hen een geschikte plaats aan te wijzen, ontpopte zich als een echte Amsterdamsche jongen.

(Wordt vervolgd).

de diepste levensvragen weg te roeien, weg te draven, weg te sporten. Inplaats van den God der Openbaring heeft men den mensch in het middenpunt gezet en wel naar den lichamelijken kant«.

Zóó heeft Paulus in *zijn* tijd de O. spelen nog niet gezien. Hij zag ze nog meer bepaald als lichamelijke oefening (training), en van deze zegt hij, dat ze tot weinig nut is (1 Tim. 4 : 8); wijst dan vervolgens op de Godzaligheid (eigenlijk Godvrucht), die tot alle dingen nut is, hebbende de belofte des tegenwoordigen en des toekomenden levens.

Niet lang geleden werd er op een bondsvergadering onzer gemeenten ook de vraag gesteld: Mag een christen meedoen aan voetbalsport? Het antwoord — als ik mij wel herinner — dat er op gegeven werd, luidde ongeveer als volgt: In het geweldig wegschoppen der ballen op het speelterrein steekt zeker geen kwaad; maar het gezelschap, waarin men zich begeeft, als men met het spel meedoet is zeer gevaarlijk voor een christen, en daarom was het beter er niet aan mee te doen.

Hier voegen wij nog aan toe: De meeste spelen — en niet het minst het tennis- en voetbalspel — wekken zeer de hartstochten op en boeien vooral de jonge menschen zóó, dat ze slaven van het spel worden, en als men dan godsdienstig is aangelegd, geeft men — even als dat bij de Olympische spelen het geval is — er spoedig een godsdienstig kleurtje aan. De werkelijkheid daarvan en de hartstocht bij het voetballen kon men in onze dagen op menige plaats waarnemen.

Wat we aangaande het Olympische spel te Amsterdam lezen, doet duidelijk bemerken, dat de geheele voetbalbeweging een uitspruitsel is van de Olympische spelen der Grieken.

Ook spreekt men wel eens van christelijk tennisspelen. Men bedoelt dan christenen onder elkander. Daar spreekt zeker wel eenige vroomheid uit . . . . . maar wij begrijpen toch niet, dat een christen — jong of bejaard — die zulk een verhevene, ja, hemelsche roeping op aarde heeft, zijn tijd aan zulk spel kan opofferen — of er behoefte aan kan hebben!

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Na den vloed. — Torenbouw.

(Gen. 9 en 11.

Les voor Zondag 15 Juli 1928.

Wij sluiten aan bij de vorige les. Noach en de zijnen waren uit de ark. Dankbaarheid voor Gods genade vervulde hun harten. Zij waren bewaard gebleven. Een offer vertolkte hun gevoelens.

Nu begon er een nieuwe tijd. Wat was er veel veranderd! Wat waren ze maar met een klein getal! Hoe zou het gaan in de toekomst; zouden de wilde dieren hen ook overweldigen? Wat zou God met de menschen doen voortaan? En zou het nageslacht nu ook goddeloozer zijn dan het voorgeslacht was geweest? Dat waren ongetwijfeld vragen, waarmee Noachs gedachten zich bezig hielden.

Maar, had Noach vragen en zorgen, hij ondervond, dat God met meer dan vaderlijke teederheid aan hem dacht. God openbaarde zich aan Noach en sprak met hem, om hem en de zijnen te zegenen, gerust te stellen en te bemoedigen. Zij zouden niet met een klein getal blijven, zie 9 : 1 en 7. Zij zouden ook niet door de dieren overweldigd worden; de dieren zouden den mensch als hun meerdere vreezen. De mensch mocht ze beschouwen als tot zijn dienst beschikbaar, zelfs om ze te slachten en te eten — het bloed zou echter niet gegeten worden.

Het bloed moest als het leven gewaardeerd worden. Het bloed van een mensch te vergieten zou als bijzondere misdaad tegen den Schepper worden beschouwd. Het was het vernietigen van het leven. Zulk een misdaad eischte een zware straf zie v. 6.

Door zoo met Noach te spreken bemoedigde God de weinige menschen op de ontvolkte aarde; door zulk een gebod te geven beschermde God het leven.

Maar de Heer deed nog meer. Hij gaf ook een belangrijke belofte aan Noach — en tevens aan heel de schepping. God beloofde, dat zulk een verdelgende vloed niet weer over de aarde zou komen. Al beleefden ze later ook geweldige regens en hooge vloeden, de menschen behoefden voor een herhaling van den zondvloed niet te vreezen. Zelfs gaf God aan de menschen een zichtbaar teeken, waardoor ze zich steeds aan Gods belofte moesten laten herinneren. Dat was de regenboog Natuurlijk was die er wel eerder geweest, maar nu verbond God daaraan zijn speciale belofte. „Als gij dezen boog zult zien, dan moet gij er maar aan denken, dat ik mij zelf met mijn belofte aan u gebonden heb — alsof wij een overeenkomst hadden gesloten — dat de aarde niet door een tweede zondvloed zal vergaan." Zoo is dus voor den geloovige de regenboog meer dan een natuurverschijnsel, hij is tevens het teeken van Gods verbond met Noach en zijn nageslacht.

Natuurlijk moesten N. en de zijnen aanpakken om aan den kost te komen. Veeteelt en akkerbouw waren ongetwijfeld de meest voor de hand liggende bedrijven. Noach zelf legde zich toe op het laatste. Ofschoon het ons niet afzonderlijk beschreven is, mogen we m.i gerust gelooven, dat God wel voor zijn schepselen heeft gezorgd, zoodat hen ook in den aanvang niets ontbrak. En op den duur werd alles weer geregeld. Helaas, de zonde kleefde den mensch nog aan. Dat zal wel uit allerlei dingen gebleken zijn. Op zekeren dag liep het echter heel erg in 't oog: Noachs wijnstokken hadden goed gedragen en Noach ging zich te buiten aan den wijn. Veel te erg; straks dronken; zie vers 21; (de dronkenschap is zoo onteerend voor den mensch, omdat zij dikwijls tot oneerbare handelingen drijft. Dat zien we ook bij Noach. Er gebeurde echter meer. Cham, Noachs zoon, vond zijn vader, en treurde er naar 't schijnt niet om maar ging er over praten. Hij vertelde aan zijn broers, dat zijn vader daar zoo ellendig lag. Het staat er niet apart bij, maar ik krijg zoo den indruk, dat Cham er minachtend over gesproken heeft. Gelukkig deden zijn broers er niet aan mee, zie vers 23 en vertel, wat ze deden. Toen Noachs roes weer over was, zal hij zich wel geschaamd hebben. Over zijn twee zoons was hij zeer tevreden, maar tot Cham sprak hij woorden van afkeuring en voorspelde hem, dat zelfs zijn nageslacht zou lijden om zijn misdaad. Ernstige waarschuwing voor ons. „Eert uw vader en uw moeder."

Het menschelijk geslacht vermenigvuldigde zich snel. Helaas, de zonde nam ook toe. En toen de menschen zich sterk begonnen te gevoelen, bedachten ze booze dingen.

Zie 11 : 4, vooral 4b, en vertel e rst van die plannen. Hoe uitdagend voor God!

Dan vertelt ge, hoe langzamerhand de plannen vasteren vorm kregen. Bouwkundigen overlegden. En eindelijk begon het werk. Wat een drukte! Graven; steenen hakken, groote, uit de bergen. Wat fundamenten! Wat moest dat worden? Enz. Enz.

En daarna vertelt ge, wat God deed. Ja, God blijft toch God! Hij staat boven alles. Wie gelukkig wil worden, die doe van harte naar zijn wil.

N.B. Ik heb — gelet op de beschikbare ruimte — heel weinig geschreven over hoofdstuk 11. Ik vertrouw n.l., dat dit hoofdstuk niet al te veel moeite zal opleveren. Daarentegen kwam hoofdstuk 9 mij wel moeilijk voor.

K. R.

MEDEDEELINGEN

VOORZORG.

15de Jaarvergadering van de vereeniging tot ondersteuning van rustende Voorgangers «Voorzorg», te houden op Dinsdag 3 Juli 1928 te Nieuwe Pekela, des namiddags 3 uur.

Te behandelen punten:

1. Opening. 2. Notulen. 3. Mededeelingen. 4. Jaarverslag van den Secretaris. 5. Jaarverslag van den Penningmeester. 6. Verkiezing van twee bestuursleden, aftredend Br. A. Dijkstra 2de Voorzitter en Br. C. J. Louw 1ste Secretaris. 7. Rapport Commissie Statutenherziening. 8. Rondvraag. 9. Sluiting.

Te behandelen bij het rapport:

De Gemeente Utrecht stelt voor dat de Voorgangers der aangesloten Gemeenten een nader te regelen percentage van hunne salarissen betalen voor hunne Wed. en ouderdomspensioenen.

Toelichting:

Te Utrecht is men van meening dat door deze bepaling ten 1ste de inkomsten van bedoelde vereeniging belangrijk zullen worden verhoogd; 2de dat van de andere zijden ook onze Brs. Voorgangers recht hebben voor hunne belangen op te komen.

Het bestuur:
J. G. Olyslager, Voorzitter.
C. J. Louw Secretaris, Kanaalweg 5.

Scheveningen, 4 Juni 1928.

Verwacht worden alle Comitéleden. Afgevaardigden van niet aangesloten Gemeenten hartelijk welkom. Toegang hebben alle leden van aangesloten Gemeenten.

Agenda Jeugdkonferentie N. Pekela.

STADSKANAAL vraagt wat kan de Jeugdraad doen voor het Zondagsschoolwerk!

PROGRAMMA

2e dag der Algem. Vergadering

der Unie van Baptisten-Gemeenten in Nederland.

9 uur voorm. Bidstond onder leiding van Ds. J. Hekhuis.

10 uur. Conferentie. Leider Ds. K. Reiling.

1. Onderw.: »Menschen van de daad«. Inl. Ds. J. W. Weenink.

2. Onderw.: »Wanneer zijn we geschikt om door den Heer gebruikt te worden?« Inl. Ds. J. Louw.

3. Onderw.: »Onderlinge Verzoening«. Inl. Ds. B. Planting.

('t Laatste onderwerp in reserve).

De inleiding duurt 15 — hoogstens 20 min. Daarna een korte bespreking. Een en ander wordt afgewisseld door gemeenschappelijk gezang en zang van het zangkoor te N. Pekela en het dubbel quartet van Stadskanaal.

$12^1/_2$—2 uur. Middagpauze.

2 uur. Jeugdconferentie (zie programma in het vorige No. van »De Christen«).

Nederlandsche Baptisten (in 't bijzonder uit de prov. Groningen en Drenthe) maak u op! Kom, in dichte drommen of lange rijen, naar N. Pekela. 't Belooft een dag van hoog geestelijk genot te zullen worden, een Conferentie-dag bij uitnemendheid, een Baptisten feestdag.

Belanghebbende vrienden zijn op dezen dag ook hartelijk welkom.

Neem zelf uw proviand voor de middagpauze mee. Voor deze »daggasten« zorgt de Gem. N. Pekela voor de noodige koffie.

Komt allen, maar komt met biddende harten.

B. PLANTING, Unie-Secr.

UIT DE GEMEENTEN.

MUNTENDAM. Mochten we l.l. onze blijdschap over 's Heeren zegen uiten, dewijl 2 brs en 4 zrs tot de Gem. waren toegedaan, zoo kunnen we thans weer, door Gods genade, van gezegende dagen en geopenbaarde vruchten melding maken. Voorzeker, heerlijke dagen hebben we gehad, brs en zrs

1e. Den 26sten April was voor de Gem. een dag van groote blijdschap. Hierop mochten we gedenken den geboortedag van onzen geachten Voorg. Deze dag is dan ook niet onopgemerkt voorbij gegaan. 's Avonds was in ons kerkgebouw geen plaats onbezet. Zelfs velen, niet tot de Gem behoorende, kwamen onzen Voorg. feliciteeren. Wel een bewijs, dat onze Voorg. hier geliefd is Doch dit bewijs is niet enkel in goede woorden, maar ook terdege met de daad betoond. De naam des Heeren zij geprezen!

2e. Ook hebben we gezegende Pinksterdagen gehad. En op den eersten dag 's avonds, op onze huishoudelijke vergadering, werd onze Pinksterzegen nog vergroot, doordat we een br. en een zr. in ons midden hadden, die belijdenis voor de Gem. aflegden. Ja, Gods Woord keert niet ledig weder. Laat de satan werken, de wereld spotten brs en zrs, wij gaan voorwaarts in des Heeren kracht.

Den tweeden dag hebben we ons verspreid. Eén groep ging naar Vriescheloo, een tweede naar Zuidlaren en een derde naar Emmerdennen. En toen we later weer saamver-

gaderd waren, moesten we 't bekennen, dat de Heer aan geen tijd of plaats is gebonden Een ieder kon van de plaats waar hij geweest was getuigen: het was mij goed, daar geweest te zijn, want de Heere was in ons midden. Halleluja!

3e. Zondag 3 Juni was ons kerkgebouw des avonds wederom overvol. Onze br. en zr. bovengenoemd, zouden thans door den Doop in de Gem. worden opgenomen. Onze Voorg. las uit Gods Woord voor Efeze 4 : 1 t. m. 7 en Matth. 28 vanaf vers 16 Hij bepaalde ons voornamelijk bij vers 4 en 5 uit Efeze 4. Duidelijk werd gezegd dat het „van den beginne" was geweest: één Heer, één geloof, één doop. En al hebben de menschen het in den tijd veranderd, God is dezelfde gebleven en Zijn Woord staat vast. Het is nòg: eerst geloof, daarna doop. Er werd dan ook aandachtig door de aanwezigen geluisterd. Na de prediking werd de doop aan onze kandidaten voltrokken, waarna wij ons als Gem. met de nieuwe leden schaarden om den Disch des Heeren. Onze ouderling, br. Bolman, sprak een »hartelijk welkom in de Gem., welkom in den strijd», tot onze nieuwe br. en zr. En na den Heer te hebben gedankt voor Zijn vele zegeningen, gingen we zeer verblijd uiteen.

De Secr. A. F.

HENGELO. Groot is de genade van God en de liefde van onzen Heiland. Hij, onzen Heiland, heeft ons verlost en hoewel het Zijn bloed gekost heeft, nemen wij toch met groote blijdschap die genade en liefde aan, omdat wij er zalig door worden. Met blijdschap, want zalig worden wil toch ook zeggen vrij van zonde te worden en daarom te kunnen jubelen en zingen ter eere van Hem, die zulks tot stand heeft gebracht Ook met blijdschap omdat wij door Zijn volbracht werk hier op aarde reeds de wetenschap hebben: Mijne zonden, ze zijn vergeven.

Alzoo konden ook Pinkstermorgen een tweetal broeders en een zuster getuigen, die door den doop toetraden tot de Gemeente die zalig wordt, evenals een zuster 14 dagen vroeger. De Gemeente die zalig wordt en waartoe ook wij Gode zij dank behooren. Behooren wij er toe, wij allen die 's Zondagsmorgens als Gemeente te samen komen? Zou geen van ons allen verloren gaan? Ik vraag dit niet met betrekking tot hen die nog niet voor God en Zijne Gemeente beleden hebben 's Heeren kind te zijn, maar ik vraag dat met betrekking tot u mijn br. en zr., die met mij één Heer, één geloof, één doop belijden Terecht is er onlangs opgemerkt dat, waar onze Gemeente zulk een grooten omvang krijgt, het individueel gevaar grooter wordt. Maar verloren gaan? Smart zou in onze ziel zijn zoo ook maar één van ons allen niet zalig zou worden

Broeders en zusters bid voor elkaar, br. en zr bid voor u zelf. Zustergemeenten bid voor ons, wij bidden voor u.

De Correspondent.

3e Groote Friesche Jeugddag te Leeuwarden,

gehouden 2en Pinksterdag.

De vergadering werd geopend met het zingen van lied 166: „Grijp toch de kansen, door God u gegeven" enz, waarna de leider (Ds. Barendregt van Harlingen) des Heeren onmisbaren zegen vroeg voor dezen dag, en vervolgens een openingswoord sprak over de profetische rede van Christus. Het was een toepasselijk woord voor onze jeugd, die met een groot getal tegenwoordig was. Alle Friesche Gemeenten waren aanwezig als: Leeuwarden, Sneek, Harlingen, Stavoren, Workum, Heeg, Makkum, Drachten, Bergumerheide en zelfs Haulerwijk. Het weer was, in tegenstelling met het vorige jaar, prachtig, en de bovenzaal van hôtel Klopma leende zich er best voor. Verschillende sprekers lieten hun stem hooren. De gecombineerde zang viel zeer in den smaak. Er heerschte dan ook een volkomen orde. Tot slot van de morgenvergadering kregen we een kort referaat, onderwerp: „de Gemeente". Spreker zette dit zeer duidelijk uiteen, dat wanneer er van Gemeente gesproken wordt, een zichtbare gemeend is. Door velen wordt niet gemerkt, welk een fundament deze Gemeente heeft.

In de pauze van half een tot 2 uur konden we ons meegebracht proviand nuttigen.

Precies 2 uur begon de middagvergadering, met een nog talrijker bezoek. Enkelen moesten zich tevreden stellen met een staanplaats. We zongen lied 647: „Uw liefdedienst o God is heerlijk" enz., waarna Ds. v. Dongen van Stavoren het woord kreeg. Hij sprak over: „Jongeling, geef mij uw hart". De jongeling Samuël in den tempel, waar hij driemaal geroepen werd. Spr. ziet hier het beeld van een ieder mensch. God vraagt ons hart, wat is ONS antwoord?

Vervolgens kreeg een ieder de gelegenheid een getuigenis van den Heer te geven of een woord uit het hart te spreken. Gretig werd hiervan gebruik gemaakt.

Vrienden, wat is het goed zulk een dag te hebben, dan voelen we eens wat gemeenschap is. Gemeenschap met Christus door den Heiligen Geest, onder jonge Christenen.

We hadden hierna een bidstond of liever gezegd een dankstond. Danken is toch even noodzakelijk als bidden, nietwaar?

Zang, piano en viool verhoogden de gezelligheid nog. We voelden het allen: Gods Geest was in ons midden en Hij spijzigde ons met hemelsch brood. Verder hoorden we nog een opstel getiteld: „Zondagsheiliging", 't welk heel leerzaam was. Tot slot zongen we: „Iemand zal gaan door de paarlen poort" enz., en gingen we, nadat de dankzegging was uitgesproken, te ruim half vijf uiteen. Allen waren bemoedigd en gingen hun weg met blijdschap.

Verslaggever.

No. 2033 VRIJDAG 29 Juni 1928 47ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

De Heer en Zijn huisgenooten.

Veel deelt de Schrift ons niet mede over het gezinsleven van Jezus.

Hij is groot geworden in een gezin, dat tenminste uit zeven kinderen bestond. Er waren, behalve Jezus vier broeders, die met name genoemd worden (Mark. 6 : 3), en minstens twee zusters. Waren deze broers en zusters kinderen van Maria, dan was Jezus de oudste. Het is echter ook mogelijk, dat het kinderen waren uit een eerste huwelijk van Jozef. De «kindheidsverhalen» (Luk. 2 en Matth. 2) met de vlucht naar Egypte geven aan de laatste veronderstelling echter geen steun.

Er zijn geen aanwijzingen, die het aannemelijk maken, dat Jezus temidden Zijner verwanten een gelukkig leven gehad heeft. Steun heeft Hij van hen niet ondervonden. Als men Hem te Nazareth verwerpt, vernemen we er niets van, dat Zijn «magen» het voor Hem opnemen of de poging om Hem van de steilte te werpen ernstig zoeken te verhinderen.

Zijn huisgenooten hebben Zijn prediking niet geloofd en Zijn aanspraak niet erkend. Jezus zeide te Nazareth: een profeet is niet ongeëerd dan in zijn vaderland en onder zijn *magen* en in zijn *huis*.

Deze uitspraak is duidelijk: als profeet hebben Zijn *magen* en Zijn huisgenooten Hem *niet* erkend.

Johannes zegt uitdrukkelijk — wat de andere evangelisten vermoedelijk uit piëteit tegen de in *hun* tijd nog levende verwanten des Heeren verzwijgen — dat Zijn broeders niet in Hem geloofden. (Joh. 7 : 5.)

Eenmaal treedt in het Evangelie een zekere liefde van Jezus' huisgenooten tot Hem, aan den dag. Het was echter een liefde, die tegelijk een miskenning was van Zijn goddelijke zending. Het was in dien tijd, toen het konflikt tusschen Jezus en de Oversten van Israël een steeds ernstiger karakter aannam. Jezus' moeder en broeders geloofden nu, dat het hun familieplicht was om in te grijpen. Ze gaan samen naar Kapernaüm met het voornemen om Hem «vast te houden», maar 't schijnt dus om Hem te *dwingen*, door overmacht te *noodzaken*, Zijn werk op te geven en terug te keeren naar Nazareth. Hoe zij over het buitengewone karakter van Zijn optreden oordeelden blijkt wel duidelijk uit hun verklaring: «Hij is van zinnén». Hun geheele houding tegenover Hem komt hier sprekend tot uiting. Zij verstaan Hem volstrekt niet. Op dat oogenblik breekt Jezus dan ook geheel met hen en zegt: Wie is mijn moeder en broeder en zuster?

Bevreemden moet het ons Maria te zien op de zijde der ongeloovige broeders en verwanten. Nochtans behoeft daarom de juistheid der kindheidsverhalen niet betwijfeld te worden. Het leven is vol tegenspraak. Een mensch verstaat het leven eerst, als 't achter den rug is. Men doet onder den druk van omstandigheden soms dingen, waarover men later zelf verwonderd staat. Wie nooit inkonsekwent handelde zal de, zoo zeer zichzelf weersprekende Maria, historisch bestaan ontzeggen, maar wie het raadsel van het eigen hart kent, zal de mogelijkheid toegeven dat de Maria van Luk. I en II dezelfde is als die van Mark. III. Deze tegenspraak in de beschrijving draagt wel sterk het stempel der levenswerkelijkheid.

We kunnen op grond van deze gegevens niet aannemen dat Jezus een gelukkig familieleven gehad heeft. De Zijnen stonden daarvoor te vèr van Hem af, waren Hem te zeer ongelijk om een harmonisch samenleven om één tafel mogelijk te maken.

In de woorden, door den Heiland gesproken, spiegelt zich deze duistere ervaring weer. Beelden van een blij, gelukkig familieleven, heeft Jezus niet gebruikt. Wel spreekt Hij meermalen over de vernietiging, die geestelijk leven kan brengen over natuurlijke gemeenschap. Hij brengt verdeeldheid, niet vrede; het zwaard, niet harmonie. Hij maakt verdeeld ouders en kinderen, schoondochters en schoonmoeders. Hierachter ligt ongetwijfeld ervaring, ook de ervaring van 't leven in 't eigen gezin te Nazareth. Men moet vader en moeder, broeders en zusters bij Hem ten achter stellen — een harde eisch, waaraan Hij zelf eerst voldeed.

De oorzaak van deze verdeeldheid en verwijdering is niet moeilijk te vinden. Een leven zonder fouten en van zuivere liefde overwint niet op slag alle moeilijkheden.

Jezus' verwanten geloofden niet in Hem.
Gelooven is geestelijk zien. Gelooven veronderstelt iemands persoonlijkheid, zijn geestelijk wezen zien.
En iemand lichamelijk kennen en altijd gekend hebben, vormt een machtige hindernis om hem geestelijk, naar zijn dieper, ware wezen te leeren kennen.
De verwanten van Jezus stonden *te* dicht op Hem. Daardoor zagen ze Hem niet. Ze misten de distantie, die noodig is om iemand werkelijk te zien. Zijn lichamelijke verschijning, Zijn natuurlijk, menschelijk wezen verhinderde hen, Zijn geestelijke grootheid te zien.

Dit duurde totdat de dood van Jezus intrad en daarmede voor Zijn huisgenooten van voorheen de distantie ontstond, waarop zij hun Broeder geestelijk konden zien. Toen werd het anders. Toen zagen zij Zijn grootheid, Zijn anders-zijn, en toen geloofden ze in Hem.
Reeds op den dag van Jezus' hemelvaart vinden we Maria en Jezus' vier broeders bijeen met de apostelen in gebed en smeeking.
En Paulus kent de broeders «des Heeren» als reizende predikers.
Zòò heeft zich alles veranderd! Het vleesch bezweek en de Geest triumfeerde.

Deze dingen zeggen ons:
1. dat er in een gezin ongeloovige leden kunnen zijn zonder dat de schuld daarvan behoeft te liggen aan de geloovige ouders.
2. dat we de gehoorzaamheid aan God moeten stellen boven huiselijken vrede en gezinsharmonie.
3. dat, als we daarin maar met een rein geweten handelen en een oprecht leven leiden, tenslotte onze invloed zal overwinnen en 't ongeloof verdwijnen.

L.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

Paulus de bakens verzetten?

»*Want ik heb geleerd vergenoegd te zijn in hetgeen ik ben*«. Filip. 4 : 11.

Zou Paulus, zoo hij thans leefde, de bakens moeten verzetten?
Die vraag rees onwillekeurig in mij op, toen ik bovenstaand woord van den Apostel las.
Dat woord heeft voor dezen tijd, waar vergenoegd zijn steeds meer een ongekende weelde schijnt te zijn, een wegstervende klank uit een zonniger verleden, zoo langzaam aan een apocriefen klank gekregen.
Alles moppert, alles steunt en kermt.
En dat euvel vindt men onder alle standen en op elk terrein.
Vergenoegde menschen zijn bijna even zeldzaam als een komeet.
Vandaar dat voor een oogenblik bij mij de gedachte opkwam, ik zou wel eens willen weten, hoe de Apostel Paulus zou doen, indien hij eens in dezen moppertijd leefde, of hij dan van dezen moppergeest ook beroerd zou worden.
Nu kunnen we Paulus niet terugroepen in onzen tijd,

doch dat is ook niet noodig. We willen enkele prakti-sche vragen stellen, om zoo te weten te komen, o Paulus thans dezelfde zou zijn als in zijn tijd, of da hij de bakens zou verzetten en zich meer bij gewoon-ten en gebruiken van dezen tijd zou aanpassen.

We vragen dan allereerst:

Waren Paulus' omstandigheden anders en bete dan de onze?

Dat er in onzen tijd veel geklaagd wordt, daarove zullen we het zeker wel zonder meer eens zijn. En da er ontegenzeggelijk ook vele misstanden zijn geven w zeker ook allen grif toe.

In de beschouwing der misstanden laat het eenszij misschien wel iets te wenschen over. De een zal zeg gen, er is toch niets aan te doen, laten we maar be rusten, terwijl de ander heftig en in geestvervoering za uitroepen, als men maar van ernstigen wil was, 't lig hem slechts aan de slapheid en onwil der belangheb benden. Nummer drie zal zeggen, slechts langs wege der geleidelijkheid kan het tot beter komen. Doc nummer vier zal met heftig ontkennend hoofdschudde zeggen, neen man, zoo komen we er nooit, van he bestaande is geen goed meer te verwachten, dat is to verdwijnen bestemd. Alleen een algeheele omkeer me totale vernieuwing kan redding brengen. En daarom neer met alles, om dan op de ruïne van het oude he nieuwe gebouw op te trekken.

Zoo hoort men, als men met geopend oor door he leven gaat, bijna dagelijks de menschen onderling redetwisten.

Doch hoe zou het ook haast anders kunnen.

Hoe zou de van God afgeweken mensch ook vrede kunnen hebben?

Hoe zou hij vrede kunnen hebben, die zich van Christus, van de Vrede afwendt?

En hoe zou de mensch zonder vrede, tevreden kun-nen zijn?

We willen het ook heelemaal niet ontkennen, dat bedrog, speculatie en misleiding thans hoogtij vieren.

De zelfzucht vermomt zich in alle denkbare en on-denkbare gedaanten en hult zich in allerlei gewaad. En dat niet enkel het gewaad van de politiek, maar zelfs dat van de philantrophie en van den godsdienst. Deze laatste twee helaas maar al te dikwijls in combinatie.

Dit is met enkele woorden de toestand zooals die thans door velen gezien wordt.

Vandaar dat het zoo aangenaam aandoet eens te luis-teren naar iemand die vergenoegd was. Iemand die niet meedoet in dat onzalige jammerkoor.

Maar hoe was het dan met Paulus omstandigheden? Hoe was zijn maatschappelijke positie?

Was hij goed gesitueerd of zijn toekomst verzekerd?

Hij zelf antwoordt daarop: »ik weet honger te lijden«. (v. 12).

Wat dan, was hij gevierd, geëerd?

't Klinkt: »En ik weet vernederd te worden« (v. 12).

Was hij zwaarmoedig?

»Verblijdt u in den Heere allen tijd, wederom zeg ik: verblijdt u!« (v. 4).

Of was zijn toestand vooruitgaande en kwam hij er weer aardig boven op?

Wij sommen op: werkeloos, verlaten, gevangen, voor zijn leven ten hoogste onzeker.

Kende hij vrijheid van overtuiging en prediking?

Lees maar eens zijn 16 plagen uit 2 Kor. 11 : 24-28. Gegeeseld, gesteenigd enzv.

Of werd hij zoo bijzonder door God vertroost en had hij geen strijd?

Lees 2 Kor. 12 : 7 en gij vindt, dat hij met vuisten geslagen werd door een engel des Satans.

Is het met onze positie ook zoo erg? Ik geloof er is verschil, het zoo moeilijk als Paulus? Ik geloof er is verschil, maar 't verschil valt in ons nadeel uit. Het klaagt ons aan. Want immers, onze omstandigheden mogen moei-lijk, zwaar en onzeker zijn, toch zijn ze nog beduidend gunstiger dan die van Paulus.

Doch kunnen wij zeggen als hij, ik ben vergenoegd?

* * *

Een tweede vraag is:

Was deze uitspraak vrucht van Paulus' aangebo-ren aard?

Was hij teveel Joris goedbloed, te naïef, te onbe-wust. Had hij te weinig zelfrespect en was hij mis-schien door de vele ontberingen te afgestompt in zijn geest?

Of was hij in zijn levensbeschouwing te pessimistisch, zoodat hij niets geen goeds verwachtte en daarom ook over 't gemis niet kon treuren?

Neen, neen, Paulus was niet sentimenteel.

Hij was een man vol verwachting. Een optimist bij uitnemendheid.

Hoor hem slechts: »Ik vermag alle dingen door Christus« (v. 13).

Christus is de bron van zijn vermogen en dus ook van zijn vergenoegd zijn.

Van Hem, door Hem heeft hij geleerd vergenoegd te zijn.

Bij Jezus heeft hij geleerd het zelf niet te kunnen, te willen of te probeeren.

Hij heeft geleerd het aan Hem over te geven.

Let wel, *hij heeft het geleerd.*

Hij heeft het dus ook niet altijd gekund. Hij is met die kunst heusch niet geboren.

En wanneer heeft hij dat geleerd?

Eigenlijk heeft hij het nog niet geleerd, maar is hij nog altijd bezig het te leeren.

Begonnen is het echter op weg naar Damascus. Met zijn bekeering, zijn overgave, het neerleggen der wapenen.

Zijn bekeering was de eerste schrede naar de ver-genoegdheid.

Zijn bekeering was dus heusch een zinsverandering.

Ik ben zoo blij dat hij het geleerd heeft, en dat niet slechts in theorie, maar in de oefenschool des levens, ja in 's levens moeiten.

Nu is het mogelijk dat we het ook leeren.

We zijn toch immers ook bekeerd.

We hebben dus ook de eerste schrede gezet.

En hoe ver zijn we nu? Durven we het ook zeg-gen? Hebben we geleerd ziende op Jezus bij alle el-lende en eigen onvolkomenheid vergenoegd te zijn in en door Christus?

Nog niet? Dan vooral nog niet van school af. Dan doorgaan met deze heilige oefening.

* * *

Tenslotte nog een derde vraag:

Is het niet wenschelijk en mogelijk te zijn als Paulus?

Wenschelijk? Ja natuurlijk, maar hoe? Eerst mijn toestand verbeterd, mijn kruis verlicht enz.?

Neen, neen m'n broeder, dat juist niet. In de oude toestand kunnen zeggen, ik ben vergenoegd.

Ja, wie zou dat niet wenschen? Natuurlijk zou ik dat wenschen.

Maar is dat wel zoo natuurlijk? Rekent ge er wel voldoende mee, dat de klaag- en jammertoon veelal het natuurlijke hart streelt?

Er is in het klagen van het natuurlijk hart iets zeer bekoorlijks, vergeet dat niet.

Nu ja, dat is waar, maar vergenoegd te zijn als Paulus is in ieder geval wel wenschelijk, maar mo-gelijk . . . . . ?

Let wel, als Paulus spreekt van zijn vermogen, dan zegt hij niet dat hij de dingen geleerd heeft *van* Chris-tus of dat hij ze kan *met* Christus. Neen, het luidt, *door* Christus.

Christus is hem voor alles het middel. Of meer nog, hij kan het alleen »door tusschenkomst van Christus«.

Dus Paulus kan het niet *met* Christus, maar Christus kan het *door* hem.

Christus is de kunnende en niet Paulus. Vandaar dat Paulus er thans ook niet aan denken zou om de bakens te verzetten.

De vraag is dus niet wat Paulus of wij kunnen, maar wat kan Christus, wat kan Hij *door* ons.

Zou Hij het *door* u kunnen brengen tot vergenoegd-heid *in* u?

Hoeveel vertrouwt ge Hem toe en verwacht ge van Hem?

Alleen, in de steeds herhaalde overgave aan Christus had Paulus geleerd vergenoegd te zijn.

En ook voor ons ligt de mogelijkheid alleen op dien weg.

De groote vraag is zijn we ons zelf kwijt, voldoende kwijt en willen we ons zelf steeds weer en steeds meer kwijt zijn aan Hem. Daar ligt het geheim van het kunnen.

En ach m'n broeder en zuster, de wrang-zure wereld, vol van bittere vergiftigde menschen heeft een ten hemel schreiende behoefte aan door Christus verge-noegde menschen. Hij helpe ons voor deze arme ver-kleumden een zonnestraal te zijn.

H. v. d. S.

LOSSE SCHAKELS.

Leider, leidt!

Bescheidenheid siert ieder, maar men moet niet be-neden zijn taak blijven. Wie aangewezen is voor zeker werk, moet de verantwoordelijkheid aanvaarden. Hij mag die niet aan anderen willen overdragen. Het ver-trouwen dat hem geschonken is, moet hij probeeeren zich waardig te toonen. Zoodra een taak aanvaard is, moet de laatste aarzeling op zij gezet worden. Eigen inzicht en opvatting moet, hoe ernstig men ze ook toetse aan die van anderen, tenslotte gevolgd worden. Wie, geroepen om te leiden, zich stelt onder het inzicht van een ander, stelt hen teleur, die hem het leiderschap toevertrouwden.

Gij moogt van den leider van uw werk verlangen, dat hij met reine bedoelingen en een goed geweten handele, dus gelijk *hij* gelooft dat het goed is. Gij moogt nooit willen, dat hij uw meening en inzicht aanvaarden en volgen zal. Gij moet van uw leider geen stroopop maken. Doet hij 't niet goed, ontsla hem

dan van zijn taak, maar verlang niet van een man, dat hij den rol van figurant zal spelen. Verlangt gij van uw leider, dat hij zijn taak naar uw opvatting zal uitvoeren, dan grijpt ge naar de leiding en schept wanorde. Gij moogt ook niet indirekt naar de leiding grijpen. Dat gaat b.v. zoo: »zoolang dominee over Psalm 119 preekt, kom ik niet in de kerk«, of: »zoolang de kerkeraad dien en dien broeder niet onder censuur stelt, blijf ik bij het Avondmaal »weg«. Niemand moet zich »met eens anders doen bemoeien«. Van ieder wordt slechts verlangd, dat hij zijn *eigen* werk goed doet. En hoe zou iemand de verantwoordelijkheid kunnen dragen voor een werk, als hij zich vandaag naar 't inzicht van br. A. en morgen naar de opvatting van br. B. moest schikken?

Laat den Leider leiden en probeer gij niet door uw komen of wegblijven de leiding aan u te trekken. Dat voert tot anarchie en brengt grooter schade dan gij met uw luid of stil protest wilt voorkomen.

Ieder op z'n plaats; ieder z'n taak — dan alleen gaat het op den duur goed!

Gij en uw wereld.

»De zon ziet nooit anders dan een warme, verlichte aarde«, las ik dezer dagen. 'k Raakte die woorden niet zoo gauw weer kwijt. De aarde is niet altijd verlicht en verwarmd. Er zijn uren, dat ze in donker gehuld is; er zijn plaatsen, waar niet anders dan sneeuw en ijs te zien is. Maar . . . de zon ziet ze niet. Zij ziet de aarde altijd mooi en vriendelijk. Als zij verschijnt trekt de aarde haar feestgewaad aan en legt haar versiersel om.

Neen — de zon ziet nooit anders dan een verlichte en verwarmde aarde, maar 't ligt aan de zon zelf. Zij brengt licht en warmte mee bij haar verschijnen. En nu heeft ze zelf den mooien, vroolijken aanblik van een rijke, lachende aarde.

Hoe komt het nu, dat de een het leven zoo anders ziet dan de ander? Zou 't niet komen omdat de een is als de zon: zelf licht en warmte meebrengt en de ander — nu ja — meer van de maan heeft: koud licht afstraalt?

Vandaar allicht ook het verschil in oordeel over een en dezelfde gemeente. Voor den een is ze als een lachende, versierde bruid; voor den ander als een leelijk standbeeld. De een roemt en is gelukkig, de ander klaagt en is onbevredigd.

Er zijn geloovigen die, waar ze ook komen, licht en warmte meebrengen. Voor die warmte ontsluiten zich de bloemen, en bij dat licht gaan de vogels zingen. Maar er zijn ook christenen, die noch warmte noch licht verspreiden en nu beklagen ze er zich over, dat de bloemen voor hèn niet geuren en de vogels zich voor hen in zwijgen hullen.

Prettig is het leven der laatsten niet. Ze wonen in een Noordpoolgebied Daar is 't onaangenaam toeven. Maar . . . »wat klaagt dan een levend mensch? Een iegelijk klage vanwege zijne zonde«. (Klaagl. v. Jerem.) De Noordpool kan het niet helpen dat hij koud en troostloos eentoonig is. Uw omgeving kan 't niet helpen, dat de bloemen zich opsluiten en de vogels zwijgen — gij geeft geen warmte en geen licht.

Ieder, die meent reden tot klagen te hebben, moet eens tot zichzelf inkeeren, opzien tot Hem, die het Licht der wereld is, en bedenken:

Mij wil de Heiland gebruiken,
Een zonnestraal te zijn,
Die elken dag licht en warmte,
Verspreidt voor groot en klein.

Gemeentelijke arbeidsbeurs.

Er zullen weinig manlijke leden onzer gemeenten zijn, die, op jeugdigen leeftijd bekeerd zijnde, er niet eens over gedacht hebben, om Voorganger of Zendeling te worden. Ze hebben die gedachte niet allen even ernstig en even lang overwogen, maar er zich mee bezig gehouden hebben ze wel.

Een der redenen daarvan is, dunkt mij, deze: men voelde dat christen worden beteekende een dienstknecht des Heeren worden. Ze zochten een overgang, een zichtbare, insnijdende verandering in hun leven. Ze waren nu bekeerd, bijgevolg moet het »anders« worden. Daar ze echter reeds als kinderen op den drempel van 's Vaders huis hadden gespeeld en later dien nooit hadden verlaten, kon er na hun beslissing voor Christus, weinig in hun leven veranderen. Ze meenden echter dat het toch moest. Ze zochten een waartegen van hun christen-worden. En daarom kwam hun gedachte, zich geheel te moeten geven voor 's Heeren werk. Later merkten ze, door wijze raadgevers geholpen, dat ze zich vergist hadden. Niet allen natuurlijk — er waren onder hen werkelijk uitverkoren vaten, doch velen merkten dat niet de Heer, doch hun eigen hart hen geroepen had.

Iets anders licht echter in dit feit en dat wordt allicht niet genoeg bedacht: jonge christenen willen *dienen*. Ze willen hun christendom metterdaad betoonen. Er zit behoefte, drang in hen om nu te doen, wat ze voorheen niet deden.

Daarom moest men pas-bekeerden in deze behoefte tegemoet komen. Er moet voor iedereen werkgelegenheid gezocht worden en zoodra iemand den Heer belijdt moet aan hem of haar een bepaalden arbeid worden opgedragen. Men moet niet wachten totdat er om gevraagd wordt, doch als vanzelfsprekend werk opdragen.

Dit heeft velerlei voordeel: 1) jonge krachten worden bewaard. Wie iets goeds doet heeft geen gelegenheid om iets kwaads te doen. 2) Jonge krachten worden geoefend en 3) De gemeente kan zoodoende heel wat werk uit den weg zetten. Nu is menigmaal de organisatie slap en functioneert gebrekkig.

Elke gemeente van wat omvang stichte een arbeidsbeurs en leiders van de onderorganisaties richten daaraan hun aanvragen om werkkrachten!

L.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Abram geroepen. Eerste ervaringen in het vreemde land.

Gen. 12 en 13.

Les voor Zondag 22 Juli 1928.

Reeds verleden Zondag vernamen we, dat het

menschengeslacht na den vloed zich wel snel vermenigvuldigde, maar dat ook de boosheid toenam. De heele onderneming met het bouwen van een toren, welks opperste in den hemel zou zijn, is een uiting van verwatenheid, een uitdaging jegens God. De zonde openbaarde zich overal. En inplaats van den levenden God aanbaden de menschen zon, maan, sterren, beelden. Allemaal dingen, die God gemaakt had; — — alsof de zon en de maan zegen konden geven. Zij vergaten, dat God zegende door middel van deze deelen zijner schepping. Ook schijnt de gedachte, dat in verschillende voorwerpen geestelijke wezens huisden, al spoedig opgekomen te zijn, wellicht zoo, dat men eerst met het beeld een geestelijk wezen wilde afbeelden en toen langzamerhand geest en beeld vereenzelvigd heeft. Goddeloosheden en afgoderij namen zeer toe.

Toch was de kennis van den levenden God nog niet geheel verdwenen. Ten noorden van de rivier Frat of Eufraat ten minste vinden wij een familie, die God diende — ofschoon zij ook reeds aan de afgoderij mee deed, zie Joz. 24 : 2. De vader van deze familie heette Terach; zijn zonen Abram, Nahor, Haran. Haran stierf en zijn zoon Lot wordt later gezien vereenigd met zijn oom Abram. Aan dezen Abram openbaarde God zich op een bijzondere wijze. Abram geloofde ook met zijn geheele hart in God. Wij weten er echter niets van, hoe dit bij Abram zoo geworden is; maar dat het zoo is, blijkt duidelijk uit het feit, dat Abram, toen God een groote zaak van hem vroeg, daar in 't geloof op in ging en het waagde in 't vertrouwen op God.

Wat was die groote zaak? Zie en vertel 12 : 1, en vergelijk Hebr. 11 : 8. Tracht u voor te stellen, wat zulk een roepstem Gods beteekende; denk u in Abrams plaats.

God voegde er echter dadelijk een belofte bij, 12 : 2, 3. Abram geloofde vast, dat God zijn belofte ook zou vervullen. Dat was geen kleinigheid, want hij was 75 j. oud en kinderloos. En omdat hij God geloofde en liefhad, ging hij uit zijn land. Met God in den vreemde!

Gij moet echter niet denken, dat deze Abram een arme, eenzame man was, die toch niets te verliezen had. Hij had een vrouw en veel vee, geweldig veel, en veel slaven en slavinnen. 't Was een geweldige onderneming, maar hij ging, liet zich door God den weg wijzen en . . . . kwam na een langen tocht in het land Kanaän aan. God verklaarde hem: «Dit land zal ik uw nageslacht geven». Dus al weer gelooven. Hij zelf kreeg dat land niet in bezit. Maar Abram vertrouwde God en was dankbaar, dat hij nu op de plaats was, waar God hem hebben wilde.

Ongetwijfeld had God met deze afzondering van Abr. een doel. In Abr. en zijn nageslacht heeft God zich steeds op bijzondere wijze geopenbaard en daarmee de komst van den Christus voorbereid.

Abram trok in het vreemde land heen en weer en zocht weide voor zijn vele vee. Dat ging aanvankelijk ook goed. Maar toen de regen op zich liet wachten en 't land dor en droog werd, kwam Abram in moeite. Hij kon het beslist niet volhouden in 't land Kanaän en besloot toen maar om tijdelijk naar Egypte te trekken. Dat bracht hem echter in groote zorg, en toen heeft Abram, naar 't schijnt, ook niet heel sterk gestaan in zijn geloof.

Vertel van de despotie der koningen. Van Sarai's schoonheid. Van Abrams zorg. En hoe hij zich trachtte te redden. Vergel. 20 : 12.

't Vervolg behoeft geen toelichtingen mijnerzijds. Laat Abram weer terug komen.

Zoo was Abram dan weer in Kanaän. Die tocht naar Egypte zal wel zoo lang geduurd hebben, dat in Kanaän weer regens waren gevallen en de weiden weer groen waren. Abram trok weer rond; want een verdeeling van 't land als bij ons kende men destijds in Kanaän niet. Tusschen de steden en dorpen lagen heele velden zonder eigenaar, waarvan dus ieder mocht profiteeren. In de nabijheid van de dorpen was gewoonlijk alleen akkerland

Het ging Abram goed in Kanaän. Zijn kudden werden grooter, zijn schatten aan zilver en goud namen toe en zijn hart bleef bij Jehova, zijn God. Ook was Lot nog steeds bij hem. Lot diende ook Jehova. Maar toch was zijn liefde tot God veel flauwer dan die van Abram. Lot was ook getrouwd, en had ook eigen vee. Zijn kudden weidden echter altijd bij die van zijn oom.

Soms kwamen er moeilijkheden. Zie 13 : 6, 7, en vertel verder Abrams voorstel en Lots keuze. Let vooral op 13 : 12*b* en 13; deze keuze teekent Lot. Hij waagde zich, door gewinzucht gedreven, in een gevaarlijke omgeving.

Abram had geen schade van 't geen hij had gedaan, want God was met hem, dat was hem alles waard Toen Lot vertrokken was, openbaarde de Heer zich weer op een heel bijzondere wijze aan Abram; zie en vertel 13 : 14 en verv.

Gelukkig zijn zij, die God boven alles liefhebben en die gaarne doen wat God behaagt.

K. R.

ZENDING.

ANIMISME.

II.

De natuur is in de tropen een factor van veel grooter gewicht dan in Westersche landen. Verborgen onder dicht loover staan de onooglijke hutten der inboorlingen. Boven hen en om hen het oerwoud in zijn oververzadigden rijkdom van boomen en struiken, slingerende lianen van stam tot stam, parasiteerende slingers en klimmers over den grond en langs de stammen, één wirwar van stam en blad en tak.

In doodsche stilte ligt daar de nauw-vermoede dessa. Geen windzucht, geen vogelgezang verbreekt de drukkende stilte. Soms, in den regentijd 't ruischen van 't water uren achter elkaar door 't dicht geboomte als afwisseling der eentonige stilte. Die natuur vervult den onbeschaafden inboorling met heilige vreeze beklemt hem somwijlen zooals 't ons beklemt. En dan komen de gevaarlijke ziekten en slepen heele dessa's naar 't graf, dan komen

de tijden van groote droogte en verschroeien de rijst op den akker, dan komen de bandjirs (overstroomingen) en verwoesten 't veld, dan komen de aardbevingen en schudden de grond heen en weer, de vulkanen spuwen hun lava over de aarde, dat alles kan hij niet verwerken, de onbeschaafde, die nooit heeft leeren inzien verband en samenhang der verschijnselen. Voor wie geen natuurwet bestaat, en geen oorzaak en gevolg wordt doorgrond.

In zulk een omgeving tiert 't animisme. Men voelt z'n absolute machteloosheid, en nu zoekt men steun, verklaring op z'n eigen wijze. En men schept zich de bovennatuurlijke wezens die den mensch belagen en men wil hen verzoenen, ombuigen hun wil door 't brengen van een offer.

Mijn lezer, er is niets nieuws in dit alles. Al woont ge in een land vol beschaving en wetenschap, al weet ge, hoe de natuurverschijnselen ontstaan volgens vaste onwrikbare wet, hoe ziekten genezen door wonderdoende werking van vernuftig ontdekt medicijn, al kunt ge zelfs verklaren, hoe uw landbouwgewassen hun wasdom erlangen uit stoffen in aarde en lucht die op wonderbare, maar vaste wijze worden geabsorbeerd, ge kent ook de machteloosheid van een menschenkind.

En als ge 't niet wist, dat een Vader daarboven regeerde over uw leven, als ge niet aan uw ziel ervoert, dat deze Vader liefde is en geeft en in groot medelijden met ons een zichtbaar offer gaf in Christus, dan zou uw leven toch voor u een groote mislukking zijn? Maar nu geven we ons willig over, we wijden ons leven aan Hem en dat geeft ons rust, want nu weten wij, dat ons alle dingen medewerken ten goede.

Zoo is er samenhang tusschen ons leven en dat der zooeven geschetste inboorling. Maar hier ligt 't groote verschil.

Bij 't animisme 't zoeken naar den wil der geesten, 't zich overgegeven weten aan machten, den mensch vijandig gezind. Dat stempelt hun leven tot „vrees".

We zullen nu nader bespreken, hoe zich 't animisme den mensch denkt in betrekking tot de hem omringende bovenaardsche wezens en we zullen dan telkens tot den slotsom komen, dat deze vorm van godsdienstig leven alle vooruitgang ook op maatschappelijk, maar vooral op geestelijk gebied, moet tegenhouden, omdat men telkens vreest, toch op de een of andere wijze de zielen en geesten te mishagen. Daartoe zien we allereerst welke voorstellingen men bezit aangaande den mensch, ten opzichte van dieren- en plantenwereld, en omtrent de levenlooze voorwerpen. Daarover dus een volgend maal.

L. [Wordt vervolgd.] de J.

Nog eens de Jeugdconferentie te Nw. Pekela.

Daar de mededeelingen aangaande de Jeugdconf. door allerlei omstandigheden in een drietal nummers van ons weekblad terecht zijn gekomen wil ik gaarne het programma thans nog geheel publiceeren.

Aanvang Donderdag, 5 Juli a.s., 2 uur n.m. in het gebouw voor Christelijke Belangen.

1. Opening door den Voorz. Ds. J. W. Weenink.
2. Begroeting door den vertegenwoordiger van de Jeugd te Nw. Pekela.
3. Referaat door Ds. J. Jeronimus. Onderwerp: »De Jeugd van heden, de Gemeente van morgen«.
4. Referaat door Ds. G. Bouritius. Onderwerp: »De Jeugdbeweging der wereld en wij«.

In deze eerste bijeenkomst der conferentie zullen de Zangvereenigingen van Nieuwe Pekela en Hoogezand medewerking verleenen.

Pauze tot 7 uur.

Avondvergadering, aanvang 7 uur.

a. Toespraken van de broeders Joh. v. d. Baaren en Ds. K. Reiling.
b. Zang van de Zangvereenigingen van Stadskanaal en Hoogezand.
c. Vrije toespraken van wie het hart tot spreken dringt

Pauze tot Vrijdagmorgen.

Vrijdagmorgen, 9 uur, in de Bapt. Kerk.

1. Opening door den Voorzitter.
2. Notulen van de vorige vergadering.
3. Verslag van den Secretaris-Penningmeester.
4. Verkiezing van een lid van het dagelijksch bestuur wegens periodiek aftreden van br. C. Mosterd, die herkiesbaar is.
5. Voorstel van het J. W. C. te Utrecht: Een gedeelte van de plaatsruimte van »De Christen« worde gewijd aan het Jeugdwerk, of er worde aan »De Christen« een blad toegevoegd onder den naam: Jeugdrubriek. Zie voor bijzonderheden »De Christen« no. 2030.
6. Voorstellen van Stadskanaal.
   a. De algemeene verg. overwege de mogelijkheid om wat meer voeling met elkaar te krijgen, b.v. door het organiseeren van pelgrims-fietsclubs.
   b. De N. B J. onderzoeke de mogelijkheid en zoo die gebleken is, organiseere een kampeerweek. Zie voor bijzonderheden omtrent a. en b. »De Christen« no. 2031.
   c. Vraag: Wat kan de Jeugdraad nu doen voor het Zondagsschoolwerk?
7. Sluiting.

Onmiddellijk na deze bijeenkomst vergadert het dagel. bestuur.

De Jeugdwerkers van elke gemeente kunnen twee afgevaardigden zenden. Wij verwachten bovendien vele gasten. God zegene ons te Nw. Pekela.

De Secr. K. REILING.

UIT DE GEMEENTEN.

Te Nieuw-Buinen komt een nieuw kerkgebouw. Wie helpt mede!

NIEUW-BUINEN, een zeer nijvere landbouw- en fabrieksplaats heeft een dichte bevolking, en grenst in Westelijke richting aan Stadskanaal, maar met zeer weinig Evangelisatie.

Onze gemeente mocht er de laatste jaren met zegen reeds arbeidende zijn in Zondagsschool en Openluchtsamenkomsten. Toch meenden wij met meer vrucht daar werkzaam te kunnen zijn, indien een kerk of evangelisatiegebouw geplaatst werd. Wij maakten deze zaak den Heere bekend, de handen werden ineengeslagen, een wolk als een manshand werd zichtbaar, druppelen vielen neder en wij werden eigenaar van een perceel bouwgrond centraal gelegen in bovengenoemde plaats. En thans, de troffel van de metselaar wordt gehoord, de timmerman doet de spanen krullen, en zoo God wil, nog een

paar maand verder, en Nieuw-Buinen zal een nieuw Baptisten kerkgebouw rijk zijn. Wij zijn dankbaar. Maar nu! Wie helpt mede! Kent gij de geschiedenis van de kranke te Kapernaüm? Door anderen werd hij gedragen aan de voeten van Jezus en werd genezen. Mijn lezer, hebt gij bidden geleerd? Ja? Helpt dan mede en brengt met ons in uwe gebeden dezen arbeid en de zielskranken, die er nog zoovelen zijn in Nieuw-Buinen, aan de voeten van Jezus. Wij gelooven, de resultaten zullen verrassend zijn. Het eenparig gebed van Zijne kinderen doet wonderen.

Is de hulp, die wij vragen, tevergeefs? Neen! Wij rekenen op u! P. S.

WINSCHOTEN, 18 Juni. Zondag 10 Juni hadden wij het genoegen om onze nieuwe kerk in de Mr. A. J. Sitterstraat in gebruik te mogen nemen. Nadat onze geachte Voorganger, Ds. G. Bouritius, enkele verzen had laten zingen las hij voor Jesaja 54 en opende met gebed. Hij schetste toen in korte trekken de opkomst en het verleden van onzen broederkring, en sprak daarna een gloedvolle rede uit naar aanleiding van 1 Petr. 2 : 5—6. Nadat de gemeente was opgestaan, werd Gods zegen afgebeden over de hier te verrichten arbeid. Toegesproken werden o.m. h.h. Gebr. Wiersema van Stadskanaal, die het schilder- en glaswerk verricht hadden, de Fa. Jansen en Talens te Winschoten, die de leidingen en lampen geleverd had, de buren enz. De heer Bügel, aannemer te Stadskanaal, was wegens ziekte verhinderd te komen. Verschillende afgevaardigden van omliggende gemeenten voerden 't woord o.a. onze geachte ouderlingen van Nieuwe-Pekela, de moedergemeente, ds. N. van Beek van Stadskanaal, ds J. de Haan van Vriescheloo, ds. J. W. Weenink van Stadskanaal en ouderling Wiersema van N.-Weerdinge, terwijl schriftelijke gelukwenschen werden voorgelezen van ds. J. Hekhuis van Muntendam en ds. H. Visser van Sneek. Verschillende andere broeders hadden nog een goed woord voor ons. Daarna zong de Zangvereeniging „Euphonia", dir. G Olijslager, van Nieuwe-Pekela een paar mooie, gewaardeerde verzen. Daarna hadden wij pauze en genoten een kop koffie, in dien tijd is de voorgevel van de kerk met bestuur op een foto gekomen. Intusschen is het halfacht geworden en begon ons feestelijk samenzijn. Eerst liet de Zangvereeniging zich nog weer hooren en spraken nog vele broeders een hartelijk woord. En onze vroegere predikant, ds. J. Louw van Groningen, in dien tijd over gekomen, sprak een hartelijke rede en een goed woord voor ons. Wij waren recht verheugd, hem nog een oogenblik in ons midden te mogen hebben. Toen ging onze geliefde Voorganger Ds. Bouritius voor in gebed en heeft de gemeente nog staande gezongen: „'k Wil U o God, mijn dank betalen", waarna ds. Louw sloot met de zegebede. Hiermee was de plechtigheid afgeloopen en konden wij dan ook naar onze haarden terugkeeren Gode recht dankbaar voor zoo veel goeds aan ons bewezen. Het kerkje was dezen dag meer dan gevuld met belangstellenden.

De Heer geve dat ook in dit gebouwtje nog vele zielen gewonnen mogen worden tot uitbreiding van zijn Koninkrijk. De Heer heeft onze gebeden verhoord en wij vertrouwen, dat Hij ook verder zal helpen.

Aan allen onzen hartelijken dank, die een steentje hebben bijgedragen. Mochten er nog zijn die verder willen helpen, ons adres is bekend. Want het orgel dat wij bij de opening hadden, was maar . . . . . gehuurd!

Namens de Broederkring Winschoten. J. K.

5de Baptisten Zangersdag.

In het kerkgebouw der Baptisten Gemeente te Muntendam kwamen Zaterdag, 16 Juni j.l. de afgevaardigden der verschillende zangkoren bijeen, om de resultaten van het op Hemelvaartsdag te Veendam gehouden Zangersfeest te vernemen.

Nadat de Voorzitter, Ds. J. Hekhuis, de vergadering had geopend en de verschillende afgevaardigden welkom had geheeten, verkreeg de Secretaris het woord om verslag uit te brengen van een en ander.

Uit dit verslag memoreeren we het volgende:

„Hemelvaartsdag leverde voor ons niet zulke schitterende resultaten op als vorige jaren. Liet het weer zich tevoren reeds slecht aanzien, wijl het bijna elken dag regende, ook op den dag van het Zangersfeest bleven we hiervan niet verschoond.

Scheen het aanvankelijk een geheele mislukking te worden, wijl het maar nauwelijks droog en steeds guur weer was, toch hebben we nog rijke stof om den Heere te danken voor de zegeningen, ons in dezen geschonken. — Er kwam nog meer publiek dan we hadden verwacht.

Waren er ten vorige jare een 10-tal deelnemende zangkoren, benevens een 2-tal Duitsche, thans had zich dit beperkt tot een 8-tal, wijl de koren te Leeuwarden, Nieuw Weerdinge en Terapel zich van medewerking hadden onthouden, daar eendeels de afstand te ver was en anderdeels ze liever in eigen omgeving iets dergelijks wilden organiseeren. — En zooals begrijpelijk is, bestond er dit jaar ook geen animo bij onze Duitsche brs en zrs, om een tochtje naar Holland te ondernemen. Daartegenover stond dat het zangkoor te Stadskanaal, welke zich het vorige jaar van medewerking onthield, thans weer tot de deelnemende koren toetrad. Deze bestonden alzoo uit: „Looft den Heer" van Muntendam, „Euphonie" van N. Pekela, „Polyphonie" van Stadskanaal, „Jezus alleen" van Emmer-Erfscheidenveen, „Looft den Heer" van Foxhol, „Hosanna" van Hoogezand, „Looft den Heer" van Delfzijl en „De Lofstem" van Groningen.

Tegen 11 uur in den voormiddag werd met de repetitie voor den samenzang aangevangen, terwijl des middags om 1 uur het 5de Baptisten Zangersfeest officieel werd geopend door den Voorzitter Ds. J. Hekhuis, waarna door den Veenlust-tuin Gez. 144 : 1 weergalmde, begeleid door het muziekcorps „Elad" van Muntendam:

> Looft den Koning, alle volken,
> Looft Hem, Die boven lucht en wolken
> Ten troon stijgt, Hem, Gods eigen Zoon.

Na het openingswoord werden de gezamenlijke koren in de gelegenheid gesteld hun beide eerste nummers ten gehoore te brengen.

Ter afwisseling der verschillende zangkoren traden als sprekers op de Weleerw. Heeren Ds. J. Louw van Groningen, Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal en Ds. G. Visser van Emmer-Erfscheidenveen, welke het zaad des Evangelies in rijke mate uitstrooiden.

Niettegenstaande de telkens neervallende regen konden de koren tijdens hun optreden toch nog op de hiervoor bestemde tribune plaats nemen, doch de sprekers moesten nog wel eens de vlucht nemen onder de groote Laube, waar dan ook het grootste deel van het publiek zich had verzameld.

De verkoop der entrée-kaarten had tot resultaat, dat verkocht werden 417 kaarten voor volwassenen en 114 kaarten voor kinderen dus totaal 531 stuks.

Rekent men hierbij het aantal medewerkers, plm. 350 personen, dan komt men tot de conclusie, dat nog bijna 900 personen zich in den tuin van „Veenlust" hadden verzameld.

Mochten we vorige jaren steeds een voordeelig saldo boeken — zooals uit het verslag van den Penningmeester zal blijken, moeten we dit jaar met een nadeelig saldo sluiten, wijl de nogal hooge uitgaven verre de inkomsten overtreffen.

Een woord van dank aan onzen geachten Voorzitter Ds. J. Hekhuis, welke zich bij de voorbereiding alsook op den dag der uitvoering zoo bij uitnemendheid van zijn taak kweet, alsmede aan onzen geachten Directeur der samenzang, br. M. Mostert, voor zijn vele moeite en

opoffering, welke hij zich ook thans weer in zoo menig opzicht heeft willen getroosten.

Voorts willen we dank brengen aan onze geachte sprekers, voor hun bereidwillige medewerking op den Hemelvaartsdag".

Tot dusver het verslag van den Secretaris.

Hierna deed de Penningmeester mededeeling van zijn finantieel beheer. De inkomsten waren in totaal f 223.61^5, de uitgaven daarentegen f 315.72, zoodat er een nadeelig saldo is van f 92.10^5. — Het nog aanwezig zijnd kasgeld bedraagt f 201.53. Dit bedrag verminderd met het nadeelig saldo à f 92.10^5 blijft f 109.42^5 aan kas.

Vervolgens kwam aan de orde: Bestuursverkiezing.

Een voorstel van „De Lofstem" van Groningen, om geen leden in het Bestuur zitting te doen nemen welke geen deel meer van een of andere zangvereeniging uitmaakten, vond geen bijval. Wel kon men er zooveel mogelijk rekening mee houden doch om hiervan een bepaling te maken vond men niet goed. Er kon zich eens een geval voordoen dat een of ander persoon, die een warm hart voor de zaak had en zich er bijzonder voor interesseerde — hetzij hij reeds zitting in het Bestuur had of niet — om genoemde redenen moest worden geweerd.

Hierna ging men tot stemming over. Op voorstel der vergadering werd de Voorzitter, Ds. J. Hekhuis, bij acclamatie herkozen. De Secretaris wenschte voor een eventueele benoeming niet weer in aanmerking te komen. — Herkozen werden de broeders M. Mostert van Groningen, P. de Boer van Terapel, A. Hol'é van Muntendam en J. G. Olijslager van Emmer-Compascuum, terwijl gekozen werden de broeders J. Pleizier van Delfzijl en J. v. d. Baaren van Stadskanaal.

Enkele voorstellen van „De Lofstem" van Groningen werden in 't midden der vergadering neergelegd en zullen op de eerstvolgende Commissievergadering ter tafel komen.

Niets meer aan de orde zijnde, werd deze vergadering met dankgebed gesloten.

Gron. R. B.

MEDEDEELINGEN

In dank ontvangen

van de Gemeente Haarlem f 59.50;

„ „ „ Harlingen f 51.50;

„ „ „ Heeg f 11.50.

Voor contributie als lid van „Voorzorg».

Haulerwijk, 19-6-1928.

De Penningm. S. HOUKES.

Postrekening no. 134474.

Van den Zendingspenningmeester.

Ontvangen voor de Zending van de Kleine Meisjesvereen. Harlingen f 3.35; Gem. Apeldoorn voor de Congo f 58.—; Zending Kameroen f 10.—; Zending v. d. Weg f 10.—.

A. H. ZERBST, Rijnlaan 128bis,

Giro 68108 Utrecht.

Het adres van br. K. Brongers Jr., theol. student, is gedurende de vacantie:

Ommelanderwijk 103, Gem. Veendam.

Unievergadering N. Pekela 4 en 5 Juli a.s.

De Begroetingsvergadering is op Dinsdag 3 Ju 's avonds halfacht.

Wie een rijwiel kan meenemen en het niet doe berooft zichzelf en ons van een groot gemak!

H. BONNES, Secr. Reg. Com.

Lijst van Afgevaardigden.

(Wijzigingen en aanvulling).

Heerlen. J. R. Fijn.
Hengelo (O.) S. Vis.
Em.-Erfscheidenveen. S. Eisinga.
Leeuwarden. Inplaats van H. v. d. Heide – H. Visser.

B. PLANTING, U.-Secr.

TOELICHTING

op het voorstel Den Haag betreffende Radio-uit zendingen.

1. Het aantal uitzendingen wordt bepaald en ge regeld door de N. C. R. V.

2. De onkosten per zending variëeren (netto tusschen f 150—f 200, al naar de afstand.

(w.g.) J. Boiten.

CORRESPONDENTIE

Br. R. H. te N. A. maakt er opmerkzaam op, da in zijn ingezonden stukje van 28 Mei (De Christe No.) in den vierden volzin het woordje »niet ontbreekt. De zin luidt:

»Nu leert u toch ook, dat de doop geboden is maar doopt naar ik meen, zooals wij in het boek der Handelingen meermalen vinden vermeld, n.l. zoo spoedig mogelijk«.

Mij kwam deze zin ook vreemd voor, vanwege dat »maar« dat een tegenstelling deed verwachten die niet kwam. In een ingezonden stuk iets te ver anderen is echter een delicate zaak, waardoor men zelfs zijn vrienden tegen zich krijgt. We lieten he dus maar zoo. Daarom vinden we het wel wat vreemd dat we, op grond van het feit, dat de schrijver he woord »niet« vergat te schrijven, via Rom. 2 : 21 als volgt vermaand worden:

Die dan eenen anderen leert, leert gij uzelven niet die predikt dat men niet stelen zal, steelt gij?

Voorts verklaart hij ons niet ter verantwoording te hebben willen roepen. — Accoord.

En hij acht het »zeer noodig«, dat wij over de erfzonde gaan schrijven. — Wij niet.

E.-R.

Br. P. N. te Zwolle. Uw brief doorgezonden naar de Redactie.

J. L. M. te Noblefort. U is als abonnee geboekt ontvangt hiermee 't eerste exemplaar. 't Abonnementsgeld voor een jaar (f 5.00) reeds ontvangen.

De Adm.

No 2034 VRIJDAG 6 Juli 1928 48ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

O LIEFSTE JESU ZOET.

Ik wil mij gansch u geven nu
o liefste Jesu zoet,
den loop van al mijn leven u
mijn herte en mijn gemoed.
Aanveerd dat herte en 't uwe zij
O Jesu ook gegeven mij,
verwisseling van liefde doet
met mij o Jesu zoet.

'k Beminne u uit der maten zeer,
o liefste Jesu zoet.
Gij zegt dat ik u volgen, Heer
en u beminnen moet,
ik vrage u dan, o Jesu kind,
die kinderherten meest bemint,
dat gij mij 't allerhoogste goed
in u beminnen doet.

Van herten zijn wij één voortaan,
o liefste Jesu zoet,
ik wil door alle smerten gaan,
door allen tegenspoed
en sterven zal ik onversaagd,
zoo Gij mij in uw herte draagt
en nimmermeer daaruit en doet,
o Jesu, Jesu zoet.

GUIDO GEZELLE.

Eenheid en Vrijheid.

(Toespraak, gehouden bij de opening van de 48e Algemeene Vergadering der Unie, te N. Pekela 4 en 5 Juli 1928, door Ds. J. Louw.)

De beide deelen van dit onderwerp vormen tot op zekere hoogte een tegenstelling.

Waar eenheid tot stand komt, heeft een beperking van de vrijheid plaats, en waar de vrijheid niet opgegeven wordt, wordt de eenheid grenzen gesteld.

De eenheid wordt verkregen door de aanvaarding van en de gehoorzaamheid aan een middelpunt; de vrijheid wordt bewaard door een open periferie.

Versterking der eenheid wordt verkregen door de uitbreiding van den invloed van het middelpunt.

De vraag, die steeds van een definitieve oplossing verstoken zal blijven is deze: hoever de eenheid moet worden doorgevoerd, zal ze de vrijheid *ten goede* komen en hoever de vrijheid moet worden gehandhaafd, zal ze een levende, echte eenheid bevorderen.

Handhaving der *eenheid* is noodig, zal de vrijheid haar zuiver karakter behouden en niet in ongebondenheid ontaarden. De *vrijheid* moet worden gehandhaafd, zal de eenheid, echt, levend zijn en geen doode eenvormigheid worden.

Sommige hebben het vraagstuk, inplaats van in bestendige arbeid zoo dicht mogelijk bij zijn oplossing te komen en te blijven, vernietigd, door een zijner deelen te schrappen, zoodat óf de vrijheid werd opgeofferd aan de eenheid, of de eenheid aan de vrijheid. De namen dezer richtingen behoef ik hier niet te noemen.

't Behoeft niet gezegd, dat wij deze vernietiging van het vraagstuk niet begeeren. Wij begeeren zoomin eenvormigheid als anarchie. Wij wenschen bestendig zoekende te blijven om zoo dicht als mogelijk is te komen bij de juiste verhouding van eenheid en vrijheid; wij wenschen een eenheid, zoo krachtig, *dat de vrijheid ons ten zegen wordt* en een vrijheid, zoo groot, *dat de eenheid levenswerkelijkheid blijft.*

De eenheid moet nooit zoover worden doorgevoerd, dat de zegen der vrijheid er door verloren gaat en de vrijheid nooit in die mate gehandhaafd, dat de eenheid onvruchtbaar wordt.

Maar wel moet de gedachte worden afgewezen alsof ze steeds en zonder meer voor elkander schadelijk zouden zijn. Integendeel: een vrijheid, die de eenheid en een eenheid die de vrijheid opslokt zijn beide schadelijk. Wel *kan* de grens tusschen beide zóó getrokken worden, dat de eenheid de vrijheid of de vrijheid de eenheid schade doet, maar dat *behoeft* niet. De taak is beide zoo tegen elkander af te bakenen, dat ze ons beide en tegelijk ten zegen zijn.

Waar we hier samen zijn als leden van de Algem. Vergadering der Unie, behoeft het geen rechtvaardiging, dat we ter opening dezer Vergadering dit onderwerp onder uw aandacht brengen.

Onze diepe, geestelijke eenheid als Baptiste Gemeenten belijden we in onze Unie.

We gelooven in een gemeenschappelijk uitgangspunt, gemeenschappelijke verantwoordelijkheid en taak. We gelooven in de beveiligende en sterkende beteekenis en invloed van ons samen-leven.

De vraag, waarvoor we ons de laatste jaren steeds sterker geplaatst voelen, is echter deze: of de eenheid wel ver genoeg doorgevoerd is en krachtig genoeg werkt. En we meenen, dat onder ons het algemeen gevoelen is, dat eenheid én vrijheid ons meer ten zegen zouden worden, wanneer de invloed van het samenbindende op de deelen versterkt werd. Waar God ons tusschen anderen op de aarde plaatste, ware het zeker verkeerd, wanneer we gingen leven alsof we alleen op de wereld waren, al ware het dan ook alleen met God; en waar we andere Baptiste Gemeenten naast ons zien, moeten we ook vragen naar de grenzen onzer onafhankelijkheid. Autonoom mag eigenlijk geen gemeente wezen, dewijl in elke gemeente het pneuma, de Geest, den nomos de wet moet stellen. Uitgaande van deze waarheid vinden we de vanzelfsprekende, levensware beperking van de vrijheid van elke gemeente. Niet één gemeente mag zich aanstellen alsof zij alleen den Geest had ontvangen. Ook de anderen meenen den Geest Gods te hebben. Alleen door de praktische erkenning van deze waarheid, kunnen ze als leden van een grooter *geheel*, een *lichaam*, elkanders zegen ontvangen. Op grond van bovenstaande overwegingen wensch ik nu enkele opmerkingen te maken, de praktijk rakende.

Daar is in de eerste plaats *de gemeentestichting*.

Daartoe moest niet overgegaan worden zonder overleg met en goedvinden der Algem. Vergadering. Het stichten eener gemeente is een zaak van zooveel belang, dat Baptisten, die daartoe wenschen over te gaan, vooraf wel mogen overleggen met de reeds bestaande gemeenten. Waar werkelijk reden tot gemeentestichting voorhanden is, zal ieder er zich in verblijden, wanneer daartoe wordt overgegaan.

Maar hierbij mogen de redenen tot stichting en de bestaansmogelijkheid wel worden overwogen. Dit is des te meer geboden, waar zulk een nieuw gestichte gemeente in den regel de hulp van andere gemeenten en de hulp der Unie zal inroepen. Waar men echter moet helpen en terwille van het beginsel ook gaarne *wil* helpen, is het niet anders dan billijk, dat men ook reeds gekend worde in de stichting zelve.

De algemeene voorwaarden voor de stichting eener gemeente als: ledental, draagkracht en ontwikkelingsmogelijkheden, konden voor elke plaats, die in aanmerking komt, apart onderzocht en vastgesteld worden.

Daar zijn de *kleine* zelfstandige *gemeenten*, die nochtans niet alleen staan kunnen. Voor de leiding van hun huishouding en het werk naar buiten, moesten ze, in overleg met de Algem. Vergadering, een raadsman of consulent benoemen en de betrokken gemeenten

wier voorgangers daartoe worden aangezocht, dienden daarin te bewilligen. De dankbaarheid, in gunstiger conditie te verkeeren, moet offervaardig en dienstwillig maken.

Tegen de mogelijkheid van een verkeerd toepassen van censuur en tucht moesten de gemeenten zich beveiligen door de gelegenheid van beroep op de Algem. Verg. open te stellen. Dit is des te meer gewenscht, omdat verwacht wordt, dat elke gemeente de censuur en uitsluiting van welke harer zustergemeenten ook, zal erkennen. Op grond hiervan mogen de gezamenlijke gemeenten verwachten dat de enkele gemeente haar het recht toekenne om, wanneer de gecensureerde of uitgeslotene gelooft onschriftuurlijk behandeld te zijn, dat te onderzoeken en daarover uitspraak te doen. Wie de hoogheid der gemeente en den ernst eener tuchthandeling beseft, zal gaarne zijn ontzaglijke verantwoordelijkheid in dezen met anderen deelen. Zoo hebben we de meeste zekerheid, dat de tucht werkelijk *tucht des Geestes* blijve en geen uiting worde van kortzichtigheid, aan hoe groote welmeenendheid en oprechtheid ook gepaard gaande. We moeten tot elken prijs voorkomen, dat de gemeente een menschelijk stempel krijge, een vereeniging gaat gelijken en de heerschappij des Heeren in haar verkort wordt. Ter voorkoming daarvan hebben we elkanders inzicht en invloed noodig.

In de vierde plaats noem ik het *Voorgangerschap.* Gezien de beteekenis, die daaraan moet worden toegekend, wordt daaraan niet genoeg zorg besteed. Hierover moest een strengeren keur gaan. De Voorgangers zijn de representanten van ons werk, de leeraren der gemeenten en de geestelijke leiders der jeugd. En te gemakkelijk kan men in onze gemeenten tot nu toe deze positie innemen.

De jonge menschen, die zich voor opleiding tot het predikambt opgeven, worden sedert eenige jaren vanwege de Algem. Vergadering onderzocht. Dat onderzoek gaat zoowel over hun roeping als hun bekwaamheid en ontwikkeling. Hierbij kunnen, dunkt ons, in de toekomst de eischen nog wel hooger gesteld worden.

Hebben ze hun studie beëindigd of afgebroken, dan dienden ze, vóór ze zich beroepbaar mochten stellen, eerst andermaal onderzocht te worden. En elke gemeente moest zich verplichten om geen kandidaat te beroepen, tenzij de Algem. Verg hem beroepbaar verklaard heeft. Is alles in orde, dan gebeurt zulks natuurlijk, maar zijn er zulke ernstige bezwaren, dat men dat niet durft te doen, dan is zoo'n onderzoek slechts toe te juichen.

Desondanks moest de bevestiging en inschrijving op de predikantenlijst dan allicht nog niet onmiddellijk plaats hebben, maar b.v. na verloop van twee jaren, op voorstel van de Com. van onderzoek, gehoord de gemeente die hij dient.

Anders staat het met de personen, die niet gestudeerd hebben of niet gestudeerd aan een inrichting, die voor het predikambt opleidt. Daar het Voorgangerswerk zijn eischen stelt, behoorden zij eerst dáárop onderzocht te worden, of ze aan die eischen kunnen voldoen. Die eischen konden door de Algem. Vergadering worden vastgesteld en bekend gemaakt. Wie zich waarlijk door den Heer geroepen weet, zal niet schromen om zich te bekwamen om zijn roeping ook waarlijk te kunnen nakomen.

Tot nog toe bestaat geen andere bepaling dan dat zij, die niet aan een Baptiste inrichting hun opleiding hebben ontvangen, en Voorganger wenschen te worden, niet beroepen mogen worden, dan nadat de Algem. Verg. over hem advies uitgebracht heeft. De Algem. Vergadering kon verlangen, dat haar leden zulke adviezen als bindend aanvaarden. Vooral waar het predikambts-candidaten betreft, die men weinig of niet kent, moest zulk een onderzoek naar motieven, bekwaamheid en ontwikkeling, en het daarop berustend advies wordt erkend en aanvaard. Natuurlijk moest ook hun bevestiging en inschrijving onder dezelfde restrictie plaats vinden als van bovengenoemden.

Waarom zou men den hier voorgestelden weg niet betreden? Hij dient immers alleen om verkeerde of ongeschikte elementen te weren en te schiften onder hen, die een leidende plaats in de gemeenten willen innemen? Wanneer ergens, dan moeten we vooral op dit punt de grootste veiligheidsmaatregelen nemen. Door een dergelijke regeling te aanvaarden, beveiligen we onszelf en elkander op het gevoeligste punt van ons werk.

De Heere Jezus heeft, voor Hij de twaalf toekomstige leeraren Zijner gemeente koos, een nacht doorgebracht in het gebed. Hoeveel te meer past ons, waar het de keus van de leeraren onzer gemeenten betreft, de grootste voorzichtigheid en een ernstigen keus!

Een goedgemeend besluit — om van minderwaardige motieven maar te zwijgen — is niet voldoende. We moeten ook iemand durven teleurstellen. Den man, die geestdriftig riep: «Meester ik zal u volgen, uw dienstknecht zijn», wees de Heer af. En de genezene van Gadara, die zichzelf ook voor den dienst des Heeren aanbood, werd eveneens afgewezen en gezegd, dat hij er zich toe moest bepalen om bij zijn dagelijksch werk, getuigenis af te leggen.

Deze voorbeelden verplichten de gemeenten ook om te schiften en te keuren, daarbij rekening houdende met het feit, dat de belangen van elke gemeente, de belangen van alle gemeenten zijn.

Leven en orde, Geest en organisatie vloeken niet met elkaar. Ze sluiten elkaar ook niet buiten. 't Leven schept orde en de Geest organisatie.

Organiseeren is: het leven organen geven. Hoe beter die organen zijn en funktioneeren, hoe beter het leven zich kan uiten.

Organisatie brengt eenheid en die eenheid moet zooveer worden doorgevoerd, of zoover teruggedrongen, dat de vrijheid der leden den leden louter tot zegen is.

JAARVERSLAG

van de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland

(Juli 1928).

Geachte Vergadering.

De jaarvergadering onzer Unie is, in ons gemeenschapsleven, een bepaald hoogtepunt. Op zulk een verhevenheid dient men een oogenblik stil te staan, niet zoo-zeer om uit te rusten, maar om zich te oriënteeren.

Een van de voornaamste middelen daartoe is m.i. de terugblik in het verleden, of te wel, het jaaroverzicht.

Met begeerige blikken terugzien op hetgeen achter is, is zonde. Doch onder voorlichting van boven, den weg overdenken, die God ons geleid heeft, is eisch der H. Schrift

Bij zulk een terugblik zal steeds tweeërlei gevoelen op den voorgrond treden n.l. verootmoediging en dankbaarheid.

Verootmoediging wel allereerst, wanneer we denken aan zooveel wat anders, wat beter had kunnen zijn; aan zooveel uiting van zwakheid en gebrek; aan nalatigheid en tekortkoming; aan eigenliefde en zelfzucht; aan zooveel wat Gode in ons niet kan behagen.

Wij willen over dat alles geen klaaglied zingen. Dat dient nergens toe. Wij willen ons de werkelijkheid echter ook niet verheelen. Broeders wij zijn er nog niet, neen nog lang niet. Staande op dit hoogtepunt van heden, zien we hooger toppen van volmaaktheid. Wachten we ons dus voor de zonde van zelfgenoegzaamheid. Doch ook voor de zonde der ondankbaarheid.

Dankbaar blikken we terug, te meer, omdat we ons van schuld bewust zijn. Het vele gebrekkige en onvolkomene in ons, is voor den Heere geen verhindering geweest ons te zegenen.

Dankbaar gedenken we de weldaân onzes Gods en willen ook in deze dagen samen een „Eben-haezer" oprichten.

God de Heer heeft ons vereenigd (geunieerd). Door Zijne goedheid en trouw bleven we ook dit jaar voor elkander bewaard. Wij zijn geunieerd om elkander te dienen. In dienende liefde elkander alles te zijn, zij steeds meer ons streven.

Satans ziften zal dan slechts dit tot resultaat hebben, dat we ons vaster aan den Heer en dichter bij elkander aansluiten.

Ons overzicht kan, uit den aard der zaak, niet veel nieuws opleveren. Wetenswaardige gebeurtenissen in de Unie of hare Gemeenten worden, als immer, geregeld in ons orgaan „De Christen" onder uwe aandacht gebracht.

't Verblijdt ons zeer, dat we af en toe van heerlijke dingen in den arbeid onzer Gemeenten mogen hooren. Zondaars worden bekeerd en tot de Gemeente toegedaan. Ook worden de Gemeenten gesticht en meer bevestigd.

Aan het Australische leenfonds, dat door onze j.l. Algem. Vergadering vol verwachting is aanvaard, ontbreekt tot nu toe, maar één ding, en dat is, het geld De Gemeenten, die dus reeds van deze zijde op hulp hoopten, zullen zich nog wel wat in geduld moeten oefenen.

De Commissie tot inzameling van gelden voor de opleiding tot het predikambt, heeft zich goed van haar taak gekweten. Dank zij hun ijver en de offervaardigheid onzer Gemeenten, is in de onkosten voor twee brs. weer voor een jaar voorzien.

Het Kerstno. „De Getuige" is ditmaal in onderscheiding van dat van 1926, een succes geweest.

Br. Hekhuis heeft de Unie op de j.l. Conferentie van de Duitschen Bond vertegenwoordigd en daarvan in ons orgaan behoorlijk mededeeling gedaan.

Om finantiëele reden is de Unie dit jaar niet vertegenwoordigd geweest op het Congres der Baptiste Wereldalliantie te Toronto.

Het voorstel Heerlen, om ten behoeve der kleine Gemeenten een reizend prediker aan te stellen, heeft in de praktijk schipbreuk geleden.

Br. H. Bakker van Haarlem, hoopt met Sept. e.k. naar het Seminari te Hamburg te gaan.

Br. T. Jansma van Haulerwijk was o.i. nog te jong en te onervaren, om voor direkte opleiding in aanmerking te komen Hij is, mede door steun der Unie, in de gelegenheid gesteld praktisch voorbereid te worden. Hij colporteert thans te Hengelo en omstreken en helpt mede in het jeugdwerk der Gemeente.

Br. C. Brandt, wiens studietijd te Hamburg geëindigd is, hoopt eerstdaags als Voorg. der Gem. te Haulerwijk geïnstalleerd te worden.

Br. L. de Haan heeft gemeend, in strijd met het advies der Commissie, zijn studie in Hamburg te moeten afbreken, om ergens anders nog een jaar op eigen gelegenheid verder te studeeren.

Br. E. Huizinga hoopt zijn opleiding te Hamburg verder te zien voltooien.

Br. K. Brongers zet zijn studie te Groningen verder voort. Een paar aspiranten voor het predikambt moesten, na be-

hoorlijk onderzoek der betreffende Commissie, door de Com. der Unie worden afgewezen.

Br. Klickmann, onze toegewijde vertegenwoordiger in Engeland, is nog onverflauwd in zijne liefde voor Holland. God zegent hem met een schoonen levensavond. Ook bij, dezen betuigen wij hem onzen hartelijken dank!

Br. v. Beek Sr., eerelid onzer Unie, is, tot onze blijdschap ook nog onder ons en neemt aan den arbeid nog ijverig deel. Gods zegen zij ook met dezen broeder!

(Wordt voortgezet wegens plaatsgebrek.)

Mededeelingen over de Algemeene Vergadering te Nieuwe Pekela.

Begunstigd door prachtig weer kwamen vele afgevaardigden en gasten te N. Pekela aan. Toen echter de begroetingsavond Dinsdag 3 Juli aangebroken was, plaste de regen in stroomen neer. Het was nochtans een mooie avond.

De predikant der gemeente Ds. Bouritius sprak een hartelijk welkomstwoord en wees met den Apostel Petrus in zijn eerste brief op de »ongeveinsde broederlijke liefde« die gegeven zal worden en die verwacht zal worden van beide zijden. De Zangvereeniging van N. Pekela zong een welkomstlied, waarna de broeders Voorgangers Kuipers, van Dongen, Barendregt en Louw het woord voerden. De beide Ned. Hervormde Predikanten te Nieuwe Pekela Ds. Gijsman en Ds. van Veen, hadden door hunne tegenwoordigheid blijk gegeven van hunne belangstelling en de laatst genoemde sprak een hartelijk woord als belangstellende en medechristen.

Na nog enkele woorden van Ds. Bouritius sloot Ds. Reiling deze vergadering met dankgebed.

De eerste dag der Unie-Vergadering scheen een regendag te zullen worden, maar tijdens de vergadering werd het een dag van zonneschijn.

Een goede bidstond werd gehouden onder leiding van Ds. J. de Haan.

Daarna opende de Voorzitter der U.-Com. Ds. Louw de vergadering met gebed en sprak de openingsrede over: »Eenheid en vrijheid«, die met groote aandacht werd aangehoord.

Deze toespraak verschijnt in ons blad en het verdient aanbeveling dit woord goed te overdenken.

Twee commissies van stemopneming worden benoemd. Met overgroote meerderheid kiest de Vergadering Ds. Louw tot haren Voorzitter. Een hartelijk woord wordt voorgelezen van Br. Klickman te Londen, waaruit blijkt dat deze broeder 36 jaar lang met liefde en toewijding voor onze Unie heeft gewerkt, nu 87 jaar oud is en krank, maar dat zijn liefde en toewijding tot ons dezelfde gebleven is.

Zijn brief zal hartelijk beantwoord worden. De Duitsche Bond groet eveneens per brief, terwijl ook Zr. Reiling uit Yakusu hartelijk op dezelfde wijze laat groeten.

De jaarverslagen worden hierna besproken. Besloten wordt dat de Unie de kerk onzer gemeente te Valthermond koopt en het werk verder zal doen, daar deze gemeente zal worden ontbonden.

Een woord van erkentelijkheid wordt gesproken aan Br. Huizer te Haarlem voor het vele, dat hij belangeloos voor het Kerstnummer van ons blad en voor de andere bladen der Unie heeft gedaan.

De leden der gemeenten worden aangemoedigd meer te koopen bij adverteerders in ons blad »De Christen«.

Dit jaar zal wederom een Kerstnummer verschijnen Eind-redacteur van dit nummer zal zijn Ds. Weenink.

De gelden der administraties onzer drie Unie-organen »De Christen«, »De Zaaier« en «De Kindervriend« zullen voortaan één kas vormen. De verschillende verslagen en begrootingen worden goedgekeurd.

In de koffiepauze wordt Ds. D. Laansma uit Grand Rapids welkom geheeten en gelegenheid gegeven een woord te spreken. Gaarne werd zijn hartelijk woord beluisterd.

De gelden op de begrooting der zendingskas, bestemd voor de opleiding van Br. Fabrie, wordt een andere bestemming gegeven, daar de Alg. Vergadering op voorstel en na toelichting van de U-Com. geheel met Br. Fabrie als kweekeling breekt. De gemeenten weten nu hoe zij ten opzichte van deze broeder hebben te handelen.

Ds. Barendregt verklaart dat hij geen candidaat voor de Redactie van »De Christen« is, zoodat de overige vier candidaten gekozen zijn: Ds. N. van Beek, Ds. G. Bouritius, Ds. J. Louw en Ds. J. W. Weenink.

De Redactie voor »De Zaaier« blijft ongewijzigd.

Redacteur voor »De Kindervriend« blijft Ds. Louw, tot Administrateur wordt benoemd br. C. Brandt.

De gemeenten Eindhoven en Drachten worden opgenomen in de Unie.

De gemeente Eindhoven ontvangt een berisping over de houding, die zij heeft aangenomen inzake het beroepen eener Voorganger, daar verwacht kon worden dat deze gemeente na aanmelding tot het Unie-lidmaatschap zou hebben gehandeld overeenkomstig de statuten en het huishoudelijk reglement der Unie.

De asp. kweekeling Hornstra wordt in beginsel door de Alg. Verg. aanvaard, de U.-Com. zal hem *naar vermogen* steunen.

De Com. tot inzameling der gelden voor het studiefonds wordt herbenoemd.

Voor de aftredende U.-C.-leden Ds. Louw en Ds. Weenink worden gekozen Ds. Barendregt en br. J. v. d. Heide.

De U.-Secr. leest het jaarverslag, dat in »De Christen« zal verschijnen.

Het voorstel der Gem. Den Haag wordt door de Alg. Verg. aangenomen, de U.-Com. zal een Commissie benoemen die deze zaak zal regelen.

Ds. Planting spreekt de aftredende Com.-leden hartelijk toe en dankt hen voor het vele dat zij voor de Unie hebben verricht. De Verg. sluit zich door applaus hierbij aan.

De notulen worden hierna door de U.-Secr. gelezen en goedgekeurd.

N.-P. G. B.

ZENDING.

ANIMISME.

III.

De mensch heeft twee zielen. De eerste is de oorzaak onzer natuurlijke verrichtingen. Door haar groeien en eten en drinken we, door haar bewegen wij ons, zien de omgeving en hooren de geluiden. Door haar ook bewegen zich onze spieren en zenuwen. Maar de tweede ziel is de hoogere; zij veroorzaakt de geestelijke verschijnselen. Door haar vormen wij onze voorstellingen en begrippen, door haar denken en redeneeren wij. Die eerste, die lagere ziel zouden we kunnen zeggen, is voortdurend in 't lichaam, wordt alleen bij den dood daarvan gescheiden, maar die tweede ziel, die hoogere, is niet aan 't lichaam gebonden, zij vlucht vaak weg voor een tijd. Maar pas op! dat ze niet te lang in de ruimte vertoeft, want ze zou voor goed kunnen verdwijnen en dat zou de dood ten gevolge hebben. In *den droom* verlaat ze 't lichaam.

Ze waart rond op de aarde en hetgeen ze waarneemt vormt de droom van den mensch. Als *ge schrikt*, vlucht ze ook. Vandaar dat ge verbleekt en 't is noodig uw ziel dan te roepen. Men kraait als een haan, of kucht. of ook men prevelt bezweringsformulieren, alles om de ziel maar te lokken. Maar ook vlucht de ziel voor *de inwerking van een boozen geest* en dan is de mensch een bezetene gelijk, die ontdaan van zijn hoogere ziel, slechts doet, wat die geest hem beveelt. Hier voelen we weer verwantschap nietwaar!

Sterft de mensch zijn natuurlijken dood, dan gaat de ziel naar 't Zielenland der Gelukzaligen. Is gewelddadig of onnatuurlijk 't leven geëindigd, dan blijft de ziel op aarde waren. Ze zoekt 't verderf van den mensch, tenzij ze op allerlei wijzen wordt tevreden gesteld.

Iemand door verdrinking of moord, een vrouw in zwangerschap gestorven, veroorzaken vrees in de familie voor de ziel die nu wraak zoekt op de levenden. omdat ze ontijdig aan 't aardsche bestaan is ontrukt en nog gaarne een tijdlang de genoegens des levens had gesmaakt. 't Is daarom noodig. de ziel aangenaam te stemmen door een offer van spijs, geplaatst op 't graf, 't verlichten van 't graf in den avond, opdat de ziel niet in donkerheid de nacht doorbrengt en zoo, noodgedwongen, zijn toevlucht zoekt tot de huizen der levenden. Voorwerpen, door de overledene eens gebruikt, worden tentoongesteld, opdat hij daar ook de ziel uit neme en ter beschikking hebbe in zijn nieuw bestaan. De verhalen der ouden, zoo gaarne beluisterd, worden op zangerigen toon eindeloos herhaald, want de onrustige ziel zal daardoor worden gelokt en geboeid.

Al wat zulk een ziel zou verschrikken of verbitteren, wordt vermeden. 't Veroorzaken van plotselinge geluiden, opwekken van schrik. ongewone gebeurtenissen kunnen alle noodlottig worden voor den mensch, die ze veroorzaakte. En in tijden van hevige natuurverschijnselen, zal ook alles worden gedaan om de ziel tot rust te brengen. En als door vreemdelingen een nieuw gebouw, een brug wordt opgericht in de nabijheid, zoo is 't dikwijls noodig, een offer te brengen in den vorm van een dier of soms . . . . de schedel van een mensch is de eenige voorwaarde tot geruststelling van de ziel. Dan gaan de onbeschaafde stammen naar de naburige streken zij sluipen door de bosschen en om de kampongs en zoeken zoo lang, tot eindelijk een slachtoffer is „gescalpeerd" en als een triomf is de terugtocht naar 't eigen land en als een zegeteeken wordt de schedel van den verslagene meegevoerd in den stoet en begraven in de nabijheid, dikwerf onder de pilaren van het pas opgerichte gebouw. Wreed in z'n uiting is dit zuiver-godsdienstig verschijnsel, en we voelen afschuw van een geloof, dat tot dergelijke menschonteerende daden zijn toevlucht neemt

L. [Wordt vervolgd.] de J.

WAARDEEREN EN NEGEEREN.

Neen, het is heusch niet gemakkelijk om aan deze twee zaken steeds de hun toekomende plaats toe te kennen. En toch is het van zoo veel beteekenis er zich met allen ernst op toe te leggen zich aan geen van beiden te bezondigen, daar dit steeds in 't nadeel eener gezonde levensontwikkeling zal uitvallen.

We moeten het nu eenmaal als een der gevolgen der zonde aanvaarden, dat ieder mensch min of meer excentriek, spoedig uit het evenwicht gerakend, geneigd tot eenzijdigheid is. De mensch tuimelt zoo licht van het eene uiterste naar het andere. Niet dat ik daarmede de veelal gangbare stelling, dat de waarheid in het midden ligt, wil huldigen. Neen, ik geloof de waarheid moet veeleer in de diepte dan in het midden gezocht worden.

Wanneer men voorts bedenkt, dat de duivel gaarne den mensch in z'n eenzijdigheid stijft, hem daarmede veelal buiten de werkelijkheid houdende, kan het niet of nauwelijks meer verwonderen, dat de combinatie van waardeeren en negeeren een moeilijke is.

Daar hebt ge b.v. Wet en Evangelie. Hoevelen zijn er niet die tusschen deze twee schijnbaar de grens maar niet kunnen vinden. De een zal te veel de nadruk op het houden en doen der wet leggen en van het Evangelie slechts de aanvulling van z'n tekort maken, terwijl de ander een ziekelijke afkeer heeft van al wat gebod is.

Hoe weinigen bedenken, dat beiden eenzelfden auteur hebben en daarom ook eenzelfden geest ademen en tenslotte ook hetzelfde willen.

We zouden kunnen zeggen, bij de wet wordt het leven afhankelijk gesteld van het doen en bij het Evangelie het doen van het leven.

Anders gezegd, in de wet heet het *doe* en *leef*, in het Evangelie *leef* en *doe*. Bij de wet staat het *doen* voorop, bij het Evangelie het *leven*. Bij de wet moet het doen leiden tot het leven, en bij het Evangelie het leven tot het doen.

Wie goed toekijkt zal ontdekken, dat in het »Groote Gebod« het »Nieuwe Gebod« het gebod der liefde toch eigenlijk hetzelfde vervat is als in de wet. Het is eenzelfde geest, en ook eenzelfde zaak, in een nieuw kleed.

In het eene geval is Christus het einde, in het andere het begin. Het hangt er dus heelemaal van af waar men staat, en of men voor- of achteruit kijkt.

Dat Christus ons heeft vrij gemaakt van het doen en den vloek der wet is waar, goddelijk heerlijk waar, maar dat Hij ons van gebondenheid tot bandeloosheid gebracht zou hebben is niet waar.

Die in zijn vrijheidsopvatting te ver gaat zondigt jegens het gebod, zooals hij die door de wet gerechtvaardigd wenscht te worden, of op z'n best genomen het Evangelie gebruikt wil zien als dekking van zijn tekort in het doen der wet, zondigt jegens het Evangelie.

Ook hier heet het, het eene doen en het andere niet laten.

Weer anderen zitten met zonde en genade in de war.

Den een zal satan trachten te bewegen zoo angst-

vallig op de zonde te staren, dat hij het niet meer waagt den vertrouwensblik op de genade te slaan. Den ander daarentegen, zal hij in overdreven gerustheid op de genade doen zien, zoodat de zonde maar ternauwernood zijn aandacht meer heeft.

Beide is mis. In beide zal satan veelal bereiken een blijven leven in de zonde, of een verminken van het wezen der genade.

In het eene geval zal men uit te weinig waardeering voor de genade, zich door genade niet van de zonde laten verlossen en de kracht der zonde door de genade, in zich laten breken, en in het andere geval zal men door overdreven negeeren der zonde, haar niet vreezen en vlieden en daardoor tenslotte komen tot het zondigen op de genade.

Wat het ergste is weet ik niet, maar wel lijkt vooral het laatste me afschuwelijk. En ach helaas, hoeveel wordt het laatste gevonden. Hoevele zonden worden met een godsdienstig kleedje omhangen.

Er zijn in de christelijke wereld van die tooverwoorden, die alles goed moeten maken en vooral meer argelooze zielen gerust moeten stellen. Een dier tooverwoorden is het woord »Evangeliseeren«. Met dat mooie woord wordt ook menige zonde, menige verkeerde zaak besuikerd. Alsof de duivel er bezwaar tegen zou hebben, om zelfs menschen al evangeliseerend naar de diepte of uit de rechte koers te brengen.

Hoevelen laten zich helaas door dit suikertje verleiden. En toch blijven besuikerde zonden, zonden. Ga dus nooit op de suiker, het omhulsel, het uitwendige af, maar vraag naar de kern, de basis, en vraag vooral, waartoe kan of zal het leiden.

Laat me nog een moeilijkheid mogen noemen en wel de combinatie van oud en nieuw.

Het kan voorkomen dat een mensch in zijn leven tot iets nieuws komt, ziende dat het oude niet ten volle aan de waarheid beantwoordt.

Dat zijn in den regel tijden, waarin het gevaar der eenzijdigheid vooral naar voren treedt.

De mensch is dan zoo geneigd om het oude in zoo sterke mate te negeeren, dat hij er niets geen goeds meer in ziet en het alles loslaat of overboord werpt.

Dat is echter niet zonder gevaar. Het gevaar is, dat hij voortaan meer terug dan vooruit ziet, zijn kracht meer zoekt in de verwerping van het oude, dan in de aanvaarding en beleving van het nieuwe. Daardoor wordt hij meer negatief dan positief, meer ontkennend dan bevestigend. En waar blijft, dat een mensch van louter ontkenning niet kan leven. In ontkenning is geen opbouwend element.

Ik wil maar zeggen, er zijn christenen die zien meer terug op het oude leven waarmede zij vastliepen, dan dat zij acht geven op de eischen der nieuwe positie.

Gestel eens, dat wij vrijkerkelijke christenen met voorkeur bijna uitsluitend zouden spreken over de gebreken van de kerken waaruit wij kwamen, zouden we daarmede innerlijk wel vooruit komen? Ik geloof het niet.

Niet wat wij losgelaten hebben is hoofdzaak, maar wat wij aanvaard hebben. Wie dat verzuimt te bedenken, komt niet vooruit.

Gestel eens, wij Baptisten zouden er ons voornamelijk mede bezig houden er op te wijzen hoe onbijbelsch en donker het er in vele kerken uitziet. Zou het goed zijn, zouden we daarmede aan onze roeping getrouw zijn? Ik geloof het niet.

Zeker we willen ook zoo noodig op die donkerheid de aandacht vestigen, doch we hebben niet in de eerste plaats getuigen der duisternis, maar des lichts te zijn. En dan, hoe licht wordt hij die voornamelijk terugziet in vele dingen niet onbillijk. Hoe dikwijls wordt met het verkeerde ook het goede veroordeeld en verworpen.

Eenzijdige menschen worden in den regel onbillijk.

Tenslotte, hoe zal hij vooruit komen, die zich steeds oriënteert naar hetgeen achter ligt. In den regel staat hij die enkel terug kijkt stil, en wat vooral erg is, hij vergeet en verwaarloost daarbij zijn taak en roeping.

Er gaat thans een roep, een kreet door de wereld om het nieuwe.

Overal wordt zulk een eigenaardige nadruk op het woordje »thans« gelegd.

Men meent dat het eisch is het »thans« met een ruk los te maken van het verleden. Alles moet in eens anders worden. Al het oude is mis en wie er aan vasthoudt al is het dan ook maar ten deele, is kortzichtig en belachelijk. Een van beiden, men zet hem op zij of gaat met medelijdenden glimlach aan hem voorbij.

Nu is het echter wel merkwaardig dat juist »thans« zooveel menschen aan overspanning en zenuwachtigheid lijden.

Gelukkig hij, die nog rustig en bezonnen zijn weg gaat, wetende, dat Gods tijd ondeelbaar is en het dus ook niet aangaat het »thans« met geweld los te rukken van het verleden.

Ze staan heusch niet los van elkaar, maar grijpen in elkaar, hebben met elkander uit te staan.

Moge de Geest Gods in deze overspannen, onevenwichtige tijd ons in balans houden zoodat we weten te combineeren het waardeeren en het negeeren.

In rustige bezonnenheid bij het kruis blijven is eisch en behoefte ook voor thans. Niet alle geestdrift is een drijven van den Heiligen Geest.

God helpe ons om nimmer uit starre vasthoudendheid al het nieuwe te verwerpen, maar om dat nieuwe steeds te toetsen aan Geest en letter van het oude Evangelie.

En vooral beware Hij ons er voor, door de sensatie van het nieuwe de kern van het oude te verliezen, want daarmede is niet veel, maar alles verloren.

Nog vatten hooge boomen veel wind.
Nog valt hij die hoog klimt dikwijls zeer laag.

Niet separeeren, maar combineeren en dat met het kruis als eenigste verbindingsschakel.

Zooals het Evangelie ouden en jongen in Christus en Zijn dienst vereenigt, samenbindt in Hem, zoo wil het ook omvatten oud en nieuw.

Goed beschouwd is in het Evangelie het oude altijd weer nieuw en het nieuwe nooit anders dan oud.

En daarom, wanneer wij u toeroepen, wees nuchter, sta in de werkelijkheid, dan bedoelen we daarmede niets anders dan, sta in de nuchtere bezonnenheid van het Evangelie en laat U niet vervoeren door tijdleuzen en machtspreuken. Niet den hoeraroeper, maar den strijder is zege beloofd.

v. d S.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Lot in Sodom. De vernieuwing van de belofte aan Abram.

Gen. 14 en 15.

Les voor Zondag 29 Juli 1928.

Wij hebben in de vorige les Lot naar de *omgeving* van Sodom zien trekken. Herinner even, wat hem daarheen gedreven had. Aan den eenen kant zal het hem daar niet tegengevallen zijn. Het was een vruchtbaar land. Voor den veehouder was er wel wat te winnen. Maar hij beleefde er ook dingen, waar hij nooit op gerekend had.

Het Siddimdal, waartoe Sodom behoorde, was schatplichtig geworden aan Kedor Laomer, den koning van Elam. 1.] Een tijdlang had men dat verdragen, *maar* na verloop van 12 j. . . . . De verschillende steden uit het dal hadden zich tot een bondgenootschap vereenigd en waagden het er op, of zij ook vrij konden worden.

Kedor Laomer kwam en met hem kwamen zijn bondgenooten. Hij wilde niets liever dan zijn macht in Kanaän uitbreiden en maakte, naar het schijnt, van de gelegenheid gebruik om nog meer stammen en steden aan zich te onderwerpen. Toen hij heel de omgeving veroverd had begon hij den oorlog tegen het Siddimdal en behaalde daar een volkomen overwinning. 2.] Vertel maar, wat er gebeurde: Plundering, gevangenneming, wegvoering.

Een man, waarschijnlijk wel van Lots knechten [hoe kwam hij er anders bij, om naar Abram te *loopen*?] ontkwam, vluchtte naar Abr. en gaf daar verslag v. h. gebeurde. Abram schijnt zich toen niet lang bedacht te hebben. Hij had mannen, die afgericht waren als soldaat, 318. Vers 24 geeft reden voor het vermoeden, dat hij ten spoedigste zijn drie vrienden de zaak heeft voorgesteld, zie ook v. 13. In allerijl werd alles gereed gemaakt voor achtervolging en overrompeling. Vóór v. 15 zou ik willen lezen: „En nadat hij ze ingehaald had". De hier genoemde afstanden zijn te groot, dan dat dit *alles* in een dag en een nacht kon gebeuren.

Na den vijand beslissend geslagen te hebben, keerde Abr. dan tot de bevrijden terug. De koning van Sodom kwam hem tegemoet; wat *hij te zeggen had*, lezen we in v. 21. We vertellen dit maar eerst en pas daarna 18—20. Toelichtingen behoeft het gesprek tusschen Abram en Bera [zie v. 2] niet. Ten overvloede wil ik er nog op wijzen, dat Abr. geheel vrij van deze menschen wilde blijven; hij verwachtte zijn heil alleen van den Heer.

Nu laten we Abr. terug trekken en vertellen dan van de ontmoeting met Melchizedek, koning van Salem. Hij is een merkwaardige figuur. We kennen zijn geschiedenis niet. Weten ook niets van zijn afstamming; zie Hebr. 7 : 1—6. Zijn naam beteekent: „koning der gerechtigheid"; de naam van zijn stad: „Vrede". Hij schijnt een eenling te midden der massa te zijn geweest die den levenden God diende en behalve als koning ook als priester optrad. Hij wordt door de H. Schrift als een voorbeeld van den Christus voorgesteld, die om zijn betrekking tot God, speciaal om zijn priesterschap zelfs de meerdere van Abram was. Vertel, hoe hij Abram tegemoet kwam en hem en zijn mannen verzorgde. Dit heeft Abram wel aangenomen; ongetwijfeld zag hij er Gods hand in. En Abr. op zijn beurt gaf M. — ong twijfeld ook, omdat hij priester des allerhoogsten Gods was — de tienden van alles.

Nu laten we Abr. terug keeren tot zijn eigen kamp en in zijn eigen tent. Daar leefde hij dankbaar, geloovig . . . . en toch ook bedroefd. God vergat hem echter niet. Abr. had op duidelijke wijze getoond op God te vertrouwen; God wilde hem ook in zijn droefheid leeren, op te zien tot Hem. Vertel hfst. 15 : 1. Mij dunkt, dat hierbij terug gedacht moet worden aan wat Abram voor de bewoners van Siddim gedaan had.

Abram was echter bedroefd. Ach, hij was rijk genoeg, en begeerde niet meer; maar hij had geen zoon; hij zou straks alles moeten achterlaten aan Eliëzer, want omdat hij geen zoon had, kwam die er [om ons onbekende redenen] 't eerst voor in aanmerking. En Abr. legde God de droefheid van zijn hart bloot. Vertel nu ook, wat God sprak, hoe Hij Abr. naar buiten deed treden en wat Hij toen nog sprak, en vergeet dan vooral v. 6 niet.

Met vers 7 begint weer iets nieuws, ofschoon het wel bij 't voorgaande behoort. 't Gold n.l. het bezit v. h. land Kanaän. God herhaalde ook te dien aanzien zijn belofte. Abr. wilde er graag een teeken voor hebben, en God gaf 't hem ook. Wanneer destijds menschen elkander iets beloofden, en die belofte zeer vast wilden maken, deden ze, wat in v. 9 en 10 en 17 is verteld. Abram begreep dus, wat hem te doen stond en deed het. Toen wachtte hij, dat God tusschen de deelen zou doorgaan. Maar hij moest lang wachten, let op v. 11 en 12a. En dan vertelt gij van de angst, 12b, en de verklaring van Gods zijde, 13—16. — — Daarna was Abr. wel weer goed wakker en terwijl hij nog nagedacht zal hebben over wat God had gezegd, hield hij weer 't oog op de gedeelde dieren. De zon ging onder. De schemering begon zich over de aarde te legeren. Daar op eenmaal zag Abr. een dikke rookzuil, een vuurvlam er in, en . . . ja . . . tusschen de stukken door ging het. En Abram begreep, dat God hier vertegenwoordigd was en zoo 't verbond met hem sluit, de belofte vast maakte. Kanaän zou het land zijner nakomelingen worden en de volken uit de geheele omgeving zouden verdreven of onderworpen worden. Getroost en bemoedigd ging Abr. weer de toekomst tegemoet.

K. R.

1. Men ziet hier hoe oud de oorlogen zijn tusschen de streken van Mesopotamië en Assyrië met Kanaän.

2. Ik stel er prijs op, dat niemand vertelt van een „schitterende" overwinning. Wie een voorstander van den vrede is, moet den oorlog niet als iets moois voorstellen. Vooral bij jongens niet. Dit is reeds veel te veel gedaan.

Alles komt aan het licht.

1 Cor. 4 : 5.

Voor ongeveer 40 jaar stelde een Engelsche Arts, Faulds genaamd, aan de Londensche politie voor, zich te voorzien van vingerafdrukken van erge misdadigers in de gevangenis, teneinde te kunnen vergelijken of de misdadigers op te sporen. Noch de Engelsche, noch die in andere landen, wilden van die nieuwe „vinding" iets weten, ofschoon de Chineesche politie reeds sedert 1200 jaren met behulp van de Daktyloskopie, vingeronderzoek, misdaden aan het licht had gebracht, gelijk oude Chineesche oorkonden, met vingerafdrukken bewijzen.

Sedert bijna 20 jaar heeft ieder groot politiebureau der wereld een daktyloskopische speciaalafdeeling, de z.g n. ont-

dekkingsdienst. Het oudste bureau van dien aard is in Dresden gevestigd. In het jaar der stichting dezer inrichting 1903, werd één misdaad, 1910 reeds 33, 1920 niet minder dan 149 misdaden door middel van ter plaatse gevonden vingerafdrukken door de Dresdener politie ontdekt, zooals Dr. Heindl in zijn boek over de geschiedenis der Daktyloskopie beschrijft, en in beeld gebracht is.

Er leven ruim 1500 millioen menschen op aarde. Alle hebben de neus midden in het aangezicht, maar geen twee neuzen, minder nog de oogen of ooren van twee menschen en geen twee aangezichten zijn precies gelijk. Zoo zijn ook de handlinies bij alle menschen verschillend en eveneens de kleine gleuven der vingertoppen. Deze wijzigen zich ook nooit, en wie zijn huid eens door verbranden of kwetsen verliest, dien groeit ze precies met dezelfde gleuven weer aan. Zoo verschillend de menschen zijn, zoo verschillend zijn ook de vingergroefjes, daarom kan men hen naar de afdrukken der vingergrepen opsporen.

Wanneer de politie ter plaatse van de misdaad ook slechts de geringste vingerafdruk, hetzij in een hoop aarde, die de vluchtende inbreker aanraakte, in weeke modder of wagensmeer, zelfs op boter en andere weeke voorwerpen vindt, dan wordt het spoor van den misdadiger veelal gevonden. Zelfs ook wanneer de gezochten met bloed bevlekte of met roet, inkt of verf bezoedelde handen iets aanraakt en vlekken hebben achtergelaten, ja, ook als het onzichtbare vingerafdrukken zijn, de onderzoekingsdienst kan ze dan nog zichtbaar maken want onze vingers zijn met een vet- en zweethuid overtogen en door chemisch-photografische bewerking worden de afdrukken duidelijk zichtbaar.

Den 4den Juli 1914 werd te Dresden een ambtenaars-weduwe in hare woning dood gevonden.

Alle mogelijke middelen werden aangewend om oplossing te vinden voor dit raadselachtig geval. Opmerking en mededeelingen, hoe klein en gering ook, werden op papier gebracht door een menigte van ambtenaren, en al die stukken en akten kwamen in aantal van 4 tot 20 Juli tot een getal van 560 bladzijden. Het raadsel bleef onopgelost. Aan een zijde der deur van een kastje had men echter een bijna onzichtbare vingerafdruk ontdekt. Naar deze vondst kon de onderzoekingsdienst op 20 Juli de volgende aanteekening maken: De moordenares van de ambtenaars-weduwe L. is door mij in het dakyloskopische register, op grond van de ter plaatse teruggelaten vingerafdruk, herkend te zijn van de naaister Marie Müller als verdachte.

Op deze juffrouw was niet de minste verdenking gericht geweest. Ofschoon zij eenzaam woonde en haar adres nauwelijks bekend was, werd denzelfden avond nog opgespoord en in verhoor genomen. Zij ontkende eerst alles, maar de afdruk van haar vingertop had zoo nauwkeurige overeenkomst met de door de politie gephotografeerde en geregistreerde afdruk der politie, dat de verdenking zoo versterkte, dat de naaister doo de korf zakte. Nu werden meerdere misdaden, door haar uit gevoerd, openbaar.

Ziet, geliefde lezer, hoe dikwijls hier op aarde door d scherpe speurzin der politie, de booze daden aan het lich gebracht en bevestigd worden. Wat zal het eens zijn, meen gij, ten dage des oordeels van den hemelschen Rechter Denk niet, dat ge daar met één geheim gehouden zonde, e door komen zult. Wij moeten allen geopenbaard worden voo den rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrag hetgeen door het lichaam geschiedt, naardat hij gedaan hee hetzij goed, hetzij kwaad. De Heilige Schrift wijst daar meer malen op. Er is slechts één middel om van de zonde vrij t worden en aan den toekomenden toorn te ontvlieden. Allee het bloed van Jezus Christus reinigt, ieder, die zich bekee en in Jezus Christus gelooft, van alle zonden Belijden w onze zonden, zoo is God getrouw en rechtvaardig, dat H ons de zonden vergeeft, en ons reinige van alle ongerechtighei

—o—

Nog een merkwaardig voorbeeld aan de fijnheid de schepping Gods ontleend

In Minnesota, N. Amerika, vindt men zeer groote veehou derijen. Groote kudden van koeien worden onder toezich van herders 't veld in gebracht. Nu is het wel bekend, da eigenaars van zulke veestapels, elke koe merken met ee stempel, dat brandmerk heet, en waarmede het stempel de eigenaars in de huid des diers wordt ingebrand, dat geschied in verband met licht voorkomende diefstal. Nu hebben d boeren uitgevonden, dat even als bij de menschen de vinger toppen, de neusdruk bij de dieren een onbedriegelijk merk teeken is. Men pakt een koe eenvoudig bij de horens e houdt haar kop omhoog en smeert dan de neus met inkt in en drukt dan de neus op een stuk papier. De brandmerke kunnen van de huid afgebracht en voor een ander verwis seld worden; maar aangezien, dat het met de huid der koeie als bij de menschen is, en dat al hun neuzen verschillen, i met een afdruk van zulk een koeneus alle vergissing uitgesloten

Veeartsen hebben die methode ook op honden toegepast om door een onbedriegelijk teeken het eigendom van ee hond voor den eigenaar te beveiligen. Dit kan omdat ook d neuzen der honden allen verschillend zijn. Koeien en honde dragen zoo het merkteeken van hun meester en eigenaar.

Zoo moet het met ons, christenen, zijn, wij moeten he teeken vertoonen kunnen, dat wij des Heeren zijn, en Hij onz Meester en rechthebbende Eigenaar is.

Over Israël, over welk volk de Heere sprak als van Zijn kinderen (Jes. 1 : 2), moest Hij klagen als volgt: „Een os ke zijn bezitter en een ezel de kribbe zijns heeren, maar Isra heeft geen kennis; Mijn volk verstaat niet".

Zoo mag het met ons, christenen, niet zijn.

(Naar „Morgenstern".) N. v. B.

MEDEDEELINGEN.

In dank ontvangen
van de Gem. Deventer f 42.
„ „ „ Hengelo f 144.
Mej. G. Tilling, Groningen f 25.
Voor de kas »Voorzorg«.
De Penn. S. HOUKES.
Giro no. 134474.

Vriendelijk verzoek

aan die abonnee's welke in de loop der week van mij per pos een stortingsformulier ontvingen om nu direct het abonnements geld op mijn postrek. te storten

Bedenk het wel, uitstel is vaa afstel. Daarom doe het *nu*.

De Adm.

No 2035 VRIJDAG 13 Juli 1928 48ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Het geloof als verbinding met God.

(Referaat Ds. Barendregt).

»Ons hart is naar U heen geschapen o God en 't kan niet rusten voor het rust in U«, zoo spreekt Augustinus in zijn bekentenissen. Deze vrome uit het begin der Chr. Kerk heeft in dit woord geformuleerd, wat ieder dieper aangelegd mensch als werkelijkheid gevoelt, en waaraan het menschdom in zijn geheel lijdt en ten onder gaat. Onrustig is mijn hart, meer dan de popelblaren, klaagt een dichter van den nieuwen tijd en bevestigt zonder het te willen het woord van Augustinus. Onrustig, gejaagd, gedreven, onvoldaan is altijd het menschenhart geweest zelfs in den tijd van postwagen en trekschuit. Enkele onder de menschen hadden maar het majesteitelijke van de rust, en die enkelen rustten .... in God! God is de verpersoonlijkte rust. Bij Hem is geen verandering noch schaduw van omkeering. Immers is er geen andere Rotssteen zegt hij door Jesaja. Ik ken er geenen, Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en zal dat ook zijn in het morgen der eeuwigheid. Dat is *rust*. Niet zooals wij ons soms rust voorstellen als een in zekere zin vadzige ledigheid. Maar dat is rust vol activiteit. Dat is een werken Gods, een scheppen en herscheppen, een onderhouden en besturen, zonder zelf van de te voorschijn geroepene omstandigheden ook maar een oogenblik bewogen te worden in zijn wezen.

Wat zijn wij nietige menschen tegenover God? Wij ontketenen krachten en zij verteeren ons. Wij scheppen omstandigheden tot onze lust en ze keeren zich tegen ons tot ons verderf. Wij rekenen en verrekenen ons altijd. Daarom zijn wij in onrust. In innerlijke wezensonrust, in vrees en zorg. »Uw leven zal tegenover U hangen« zoo bedreigde Jehova Israël indien het van Zijn wegen afweek. Zoo is onze toestand. Ons leven hangt tegenover ons d.w.z. allerlei machten, geestelijke en natuurlijke, persoonlijke en machten der omstandigheden bestrijden elkander den voorrang ons te verderven. Als een speelbal worden wij van 't een naar 't ander geworpen en als die God, die zelf onbeweeglijk is een wenk geeft, vallen wij om niet meer op te staan. Voorwaar wij zijn toonbeelden van onrust.

In dezen onzen jammer komt God en wijst ons op Zichzelven. »Ik zal u rust geven«. En 't woord van Augustinus blijft eeuwig waar. Rust is er voor ons hart, als 't rust in God. Wij kunnen iets van dit Goddelijk onbeweeglijke aan ons krijgen indien wij met God in verbinding treden. Alleen de profeet roept het uit: »Gij zijt een God die zich verborgen houdt« en wij hebben de waarheid van dit woord zoo vaak ondervonden. Ja in een zekeren zin ervaren wij deze waarheid als doorloopende regel van ons leven.

»Gij zijt een God die zich verborgen houdt.

Hoe dan die verbinding met God Die ons iets van zijn rust schenkt te verkrijgen? Daar geeft de Schrift een antwoord op. »Door het geloof!« Een andere verbinding met den eeuwige is er voor het kind des stofs niet. Wij kunnen daarover klagen, jammeren, vloeken en schelden gelijk vele menschenkinderen gedaan hebben en doen. God, de onbewegelijke wordt ook van onzen erger daarover niet bewogen. Eén weg gaf hij ter verkrijging van Zijn rust, de weg van het onverwrikt vertrouwen op Hem, van 't gelooven zonder zien.

Wat is eigenlijk dit geloof? Laat mij eerst mogen zeggen wat het niet is. 't Is niet de instemming met een of andere formuleering. De Ned. geloofsbelijdenis heeft 37 Artikelen en men kan ze alle toestemmen en *niet* gelooven. Een artikel of een formule, of een leerstuk of dogma kan men met de beste wil van de wereld niet gelooven. Men kan zooiets aannemen, door zooiets zijn denken en spreken laten beïnvloeden, maar gelooven kan men het niet, want het geloof veronderstelt geen zaak maar een persoon. Men heeft gezegd: gelooven is het voor waar houden der dingen en in het dagelijksch leven schijnt deze definitie wel op te gaan, maar in de formuleering op zichzelve ligt reeds haar oordeel. Want aan het voor waar houden ligt een verstandelijk oordeel ten grondslag. 't Is een overeenkomst die men met zichzelven treft t.o.v. van wat ons te gelooven gegeven is.

Terwijl van 't geloof gezegd wordt, dat het met het hart, d.w.z. met de geheele innerlijkheid van den mensch geschiedt.

'k Geloof dat wij als menschen onderling elkander schenken bestaat eigenlijk in de uitwisseling van elkanders persoonlijkheid. Nemen wij b.v. twee menschen. De een spontaan, de ander terughoudend. De spontane geeft zich aan den terughoudende bloot, spreekt vol vertrouwen over 't een of ander en .... houdt dán plotseling op. Wat is geschied? Intuitief merkt hij dat hij zich te ver gegeven heeft. De ander zal zoo vrij niet met hem spreken. Dan heeft 't geloof van dien spontanen een gevoelige slag geleden. Hij vertrouwt den ander niet meer. Hij denkt van den ander dat die hem veracht vanwege zijn bijna kinderachtige openhartigheid. Toch behoeft dat in 't geheel niet het geval te zijn. Maar 't vertrouwen is geschokt en 't wordt niet hersteld voor dat de ander zegt: Hoor eens, u bent tegenover mij open geweest, ik wil 't ook tegenover u zijn. Dan kan hij een precies andere opvatting hebben. 't Vertrouwen is hersteld. Maar zegt hij 't niet, zoo kan zijn heele leven gaan in de richting door dien spontane aangewezen; 't wederzijdsch vertrouwen, dat innerlijke innige contakt blijft verbroken. *Geloof is een zielsgesteldheid die gewekt wordt door de aanraking met 'n persoonlijkheid en zich richt op de persoonlijkheid.*

't Geloof waardoor wij met God in verbinding komen en blijven is diezelfde zielsgesteldheid maar dan op God gericht. Natuurlijk is er wel eenig verschil tusschen 't geloof als verbinding met God en 't geloof als verbinding met den evenmensch. Dat verschil wordt gegeven door de persoonlijkheid Gods. Onder ons menschen geldt de regel dat wij zooveel verbinding met elkander hebben als wij ons aan elkander uitleveren. Maar de verbinding met God kan nooit proportioneel zijn. Hij, als de groote Persoonlijkheid vraagt ons geheel, eenvoudig door het feit dat Hij God is, en zich aan ons openbaart in 't rijk der natuur, der historie en der genade.

Of treedt God niet juist in het rijk der genade ons persoonlijk tegemoet? Is Jezus niet het uitgedrukte beeld Gods? Kon Hij niet zeggen: wie Mij ziet, ziet den Vader? Is onze gemeenschap met God niet door Hem? Maar voorts, is het ook niet Jezus, die overal en altijd eerst in ons leven intreedt als persoonlijkheid in hoogste instantie, door het woord Zijner waarheid? Hij is God en voert ons tot God. Niet langs onzen weg, niet naar ons begeeren. Wij zouden willen zien met vleeschelijke oogen. Hij roept ons tot gelooven, tot het ontsluiten van ons innerlijk voor 't bezit van Hem en voor Zijn schatten.

Hij is tot in eeuwigheid *de groote openbaring Gods* en toch omdat Hij God is, de verborgene, die eerst ervaren wordt door 't geloof, door de hartelijke toewending van ons innerlijk naar Hem.

Omdat Hij de zoo oneindig grootere is dan wij, omdat Hij zoo de geheel andere is dan wij, daarom past het ons niet Hem eischen te stellen. Hem te willen uithalen uit Zijn verborgenheid. Wat Hij van Zich en Zijn wezen heeft geopenbaard en nog openbaart, is reeds oneindig grooter dan de mensch. Daarom is 't geloof als verbinding met God het zonder meer zich openstellen voor God. Het bevel Gods hooger achten dan ons inzicht. Het bestuur Gods beter te vertrouwen dan eigen begeeren, het stellen van Hem boven de

schatten van Egypte. Met dit laatste woord zijn wij aangeland bij de praktische voorbeelden die ons de Schrift geeft. Mozes hield zich vast aan Hem *als* ziende den onzienlijke. Dit als moeten wij niet overlezen. Hij zag hem niet. 't Was hem voorloopig nog donker. Toch ging hij voort, want God *was* in zijn leven.

Als Abram geroepen werd ging hij, niet wetende waar hij komen zoude, 't behoefde ook niet. God was in zijn leven gekomen, moet men dan nog weten waar men op aarde brood zal eten? Asaf zegt: al bezwijkt mijn vleesch en mijn hart, d.w.z. al ga ik er lichamelijk bij onder. Zoo is God de rotssteen mijns harten. Habakuk zegt: Al ontvalt mij alles hier, zoodat wijngaard, vijgeboom, graanschuur en runderstal schijnt te liegen. In God spring ik op van vreugd. David zingt van Gods lof in het donkere, in den nacht van zijn leven. En Paulus: zoo God voor ons is. En laat zich vergenoegen aan Gods genade.

Of er veel verbinding met God is, door 't geloof? Ik betwijfel het. 'k Neem wel aan dat Gods genade over velen overvloedig is. Maar Jezus heeft het geloof vraaglijk gesteld. Als de Zoon des Menschen komt zal Hij ook geloof vinden op aarde?

Is er dan veel rust ook onder Gods volk? Is er onder ons in ons leven iets van die majesteit der helden van Hebr. 11? Is daar in ons leven werkelijk dat uitleveren van onze persoonlijkheid aan dien verborgen God? Vele Christenen verwarren ervaring met geloof. Zij willen al maar God ervaren, en zoet zalige oogenblikken staan hoog aangeschreven en zijn voor sommigen het doel. Maar de geloofshelden ervoeren God in 't harde leven. Abel in zijn sterven, Henoch in zijn verheerlijking, Noach in zijn werk, omdat zij God geloofden. Op Zijn woord ingingen, tot zichzelf zeiden: gij weet er niets van, God alleen weet het, alle menschen over-hoorden om alleen God te hooren. Wij zouden meer ervaring van God hebben als wij meer geloofden. D.w.z. als er meer een praktisch leven was uit het feit, dat God leeft en regeert. Uit het feit, dat wij een levenden Heiland hebben.

Laat ons staan naar die verbinding met God, die ons geeft van Zijn rust, ons doet ingaan in Zijn rust, die verbinding die tot stand komt door welbewuste gehoorzame openstelling der eigen persoonlijkheid voor God.

JAARVERSLAG

van de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland

(Juli 1928).

II.

De samenkomsten gehouden door zr. Reiling in onze Gemeenten, hebben er ongetwijfeld niet weinig toe bijgedragen, de liefde voor het werk der zending op te wekken. De offers, voor de zending gebracht, geven daarvan duidelijk blijk. Na een passend afscheid te Stadskanaal is zr. Reiling in 't begin van dit jaar weer naar haar arbeidsveld in de Congo teruggekeerd. 't Verblijdt ons zeer steeds goede berichten van haar te mogen ontvangen.

De zendingstournooi van Zendeling Bell door ons

Baptistisch deel van Nederland, is, in elk opzicht, een succes geweest.

In aansluiting aan de herfst-Com.-Vergadering te Groningen vond de Predikanten-Vergadering plaats, die ook ditmaal zeer animeerend en leerrijk was.

De Gemeente te 2e Exloërmond moest in 't najaar van 1927 haar Voorganger afstaan aan de Gem. Groningen, en br. G. Visser hoopt binnenkort Emmer-Erfscheidenveen te verwisselen met Hoorn en Workum. Wij hopen zeer, dat deze verandering de betreffende Gemeenten ten goede zal komen.

Volgens de statistiek zijn verscheidene Gemeenten in ledental een weinig achteruit gegaan n.l. Deventer 4, Em.-Erfsch.veen 10, 2e Exloërmond 24, Foxhol 1, Haarlem 14, Haulerwijk 2, Hoorn 7, Muntendam 11, N. Pekela 1, N. Weerdinge 11, Rotterdam 10, Sneek 7, Stadskanaal 16, Valthermond 14 en Vriescheloo 7. In Arnhem bleef het aantal leden gelijk In al de andere Gemeenten kan een meer of mindere toename worden geconstateerd, zóó, dat de reine toename in 't geheel nog 17 leden bedraagt. Deze af- of toename van leden vindt echter dikwijls haar oorzaak in 't vertrek of opname van leden met attestatie naar of van de Gemeenten. In 't geheel werden in 1927 82 nieuwe leden door den doop in de Gemeenten opgenomen. Het totaalcijfer van leden der geunieërde Gemeenten bedroeg 1 Jan. 1928 3510, verdeeld over 30 Gemeenten. Het aantal leden van Gemeenten buiten de Unie, kunnen we wel op rond 300 schatten, zoodat het aantal Baptisten in Nederland ruim 3800 bedraagt.

De gang van ons werk kan echter niet over een enkel jaar worden vastgesteld. Daarom herinneren w'u bij dezen aan de stand van zaken 10 jaar geleden.

Toen, op 1 Jan 1918, was het ledental 2103. Een vooruitgang dus met ruim 50 %, in 10 jaar. Ook hier geldt het »dankbaar, maar niet voldaan«.

Van het algemeene willen we nu overgaan tot het meer bizondere.

Voor ons vluchtig overzicht over den toestand der Gemeenten volgen we, gemakshalve, thans de alfabetische lijst in onze statistiek. Daar kortheid en zakelijkheid in dezen zeer gebiedend is, heb ik van de ingezonden mededeelingen een dankbaar, doch slechts sober gebruik kunnen maken.

In onze alfabetische lijst staat Amsterdam nog steeds bovenaan. In de Amstelstad heeft de arbeid der Gemeente geregeld voortgang. Vooral onder de jeugd wordt met veel toewijding gewerkt en G. z. d. niet zonder zichtbaren zegen.

Van Apeldoorn, dat nu volgt, valt niets bizonders te berichten. Vol vertrouwen en met goeden moed hoopt men voort te gaan. Dat is ongetwijfeld een prijzenswaardig voornemen.

De op de lijst nu volgende Gemeenten — Arnhem, Delfzijl en Deventer — zonden niets in voor het jaarverslag. Jammer, te meer omdat we vreezen, dat zwijgen in dezen niet iets goeds beteekent. Immers van het goede maakt men gaarne melding.

In de Gemeente Em.-Erfsch.veen was alles rustig, kalm. Op verschillende wijze werd aan oud en jong het Evangelie gebracht. Veel vrucht zag men echter niet.

Dank zij mede de hulp van elders gaat het de Gem. te 2e Exloërmond vrij goed. Zij hopen echter op beter; ook op de voorziening met 'n Voorganger.

Foxhol is de plaats waar in het jaar 1880 onze Unie het levenslicht aanschouwde. De Gemeente alhier verheugt zich thans weer een leerend ouderling te hebben en vertrouwt, dat dit den arbeid der Gemeente zeer ten goede komen zal.

Te 's-Gravenhage staat de Gemeente in het teeken van vooruitgang. Er heerscht een levendige, opgewekte geest. Verdieping van geloofsleven wordt echter zeer gewenscht. Het behoud van het lokaal aan de Z.-binnensingel wordt als Goddelijke voorziening beschouwd.

In de Gemeente Haarlem ging het in rustig tempo verder, ofschoon strijd en moeilijkheden haar niet bespaard bleven. Voor sommige gelegenheden blijkt het lokaal te klein; de noodige middelen tot verbetering ontbreken echter tot nu toe.

De Gemeente Harlingen verheugt zich in een gestadige bloei. Vooral onder de schippers wordt met vrucht gewerkt. Ook tracht men des winters in de omgeving het zaad des Evangelies uit te strooien. Dat een rijken oogst volge!

Van het vele goede uit de Gemeente te Haulerwijk wordt vooral melding gemaakt van het jeugdwerk. Zij hoopt, dat onder leiding van haar toek. Voorganger de zichtbare vrucht niet uit zal blijven.

De kleine Gemeente Heeg houdt dapper stand. Haar Zondagsschool met bijna 100 kinderen is iets, om er jaloersch op te worden.

De jonge Gemeente Heerlen — het eerste jaar van haar Unieleven — zoo spraakzaam, is thans zwijgzaam geworden, zoodat 'k u niets naders van haar berichten kan.

De Gemeente Hengelo is thans èn door toename in eigen kring, èn door overkomst van vele leden uit het noorden, èn door overgang van 30 leden uit de moedergemeente, tot de tweede grootste Baptiste Gemeente in Nederland geworden. Zij is zich haar verplichting als zoodanig bewust en hoopt voor velen in Twente en daarbuiten ten zegen te zijn.

Van de Gem. Hoogezand hoorden we niets.

Uit Hoorn laat de Gemeente een goeden klank hooren. Naar omstandigheden gaat het haar vrij goed. Zij hoopt (en wij met haar) op beter.

Met de Gem. te Leeuwarden gaat 't, over 't geheel genomen, ook vrij goed. Het vraagstuk van een Voorganger wordt hoe langer hoe meer urgent. Overigens is er veel toewijding en energie.

In Muntendam is het ledental der Gemeente in dalende lijn, vooral tengevolge van 't vertrek naar elders. Overigens gaat het de Gem. goed. Met lust en liefde wordt het werk des Heeren verder voortgezet.

Hoe 't onze geëerde gastvrouw, de Gem. N. Pekela gaat, daarvan kunnen we ons thans persoonlijk overtuigen. In de Gem. gaat alles zoo zijn geregelden gang. Te Winschoten heeft ze dezer dagen een eigen kerkje in. gebruik kunnen nemen. Ook te O. Pekela wordt de arbeid voortgezet. De jeugdvereenigingen zijn in een bloeienden toestand.

De Exodus uit de Veenkoloniale Gemeenten duurt nog voort. Niettegenstaande dat, gaat 't de Gem. te N. Weerdinge toch goed. Zij heeft zelfs een lokaal

naast de kerk kunnen laten bouwen, waardoor in een lang gevoelde behoefte voorzien is. Vooral de arbeid der Vereenigingen komt dit ten goede.

Van Rotterdam ontvingen we niets voor het jaarverslag. Ondertusschen meenen we toch te weten, dat de toestand der Gem. aldaar zeer ongunstig is.

De Gem. Sneek kan ook niet van groote dingen spreken. Nochtans het kleine wordt door haar gewaardeerd. Vandaar, dat we in de mededeeling een toon van dankbaarheid beluisteren. Door woord en geschrift brengt ze de blijde boodschap des heils aan haar stadgenooten.

De Secr. der Gemeente Stadskanaal zond eerst een verjaard, en daarna een zeer zakelijk, doch voor ons bestek te uitvoerig verslag in. Wij constateeren daaruit, dat de Gem. in een dankbare, toegewijde stemming verkeert; dat er met lust en opgewektheid onder oud en jong gewerkt wordt, dat de arbeid zich uitbreidt, zoodat een nieuw lokaal te N. Buinen in uitzicht wordt gesteld.

De Gem. Stavoren heeft een warm hart voor den Heer en Zijn werk, hetwelk blijkt uit groote offervaardigheid en dankbaar genieten van 's Heeren zegeningen in en door de Gemeente.

De Gem. Utrecht maakt dankbaar melding *1* van toename in ledental door doop en attestatie, *2* van de winterbijbellezingen, *3* van de aktie in de verschillende vereenigingen der Gemeente. De behoefte aan een eigen geschikt lokaal wordt steeds dringender.

Van Valthermond hoorden we ook dit jaar weer niets. Leeft de Gem. daar nog of is haar einde nabij? Wij weten het niet, doch vreezen.

De Gem. Vriescheloo moet ook af en toe van haar leden naar elders zien vertrekken. Dat werkt niet bemoedigend. Niettemin wordt de arbeid met toewijding, en niet ongezegend, voortgezet.

Als laatste in onze lijst verschijnt de Gem. Workum. De brs. ouderlingen kwijten zich met ijver van hun taak. Ook wordt de Gem. af en toe met zichtbare vruchten op haar arbeidsveld verblijd.

En hiermede zijn we met ons overzicht weer aan het einde.

Vraagt ge nu ten slotte, wat wij naar onze meening het meest noodig hebben, dan weifelen we niet te antwoorden:

Onze Gemeenten — wij allen — hebben voor alle dingen noodig: frisch, nieuw geestelijk leven, openbaar in een volkomene toewijding aan den Heer en heiligen ijver voor Zijn werk. Een gezonde, doorbrekende geestelijke opwekking, waardoor er een algemeene ontwaking komt en Gods naam verheerlijkt wordt in de redding van 't verloorne.

Dat een volhardend ernstig verlangen naar zulk een opwekking ons allen beziele!

B. PLANTING, Unie-Secr.

Mededeelingen over de Algemeene Vergadering te Nieuwe Pekela.

Na het lezen der notulen was er Woensdag 4 Juli nog tijd over voor het beluisteren van een referaat: »Het geloof als verbinding met God« van Ds. Baren-

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

7

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg, was naar Zuid-Afrika vertrokken om het beter te krijgen dan in het oude Vaderland. Op zee verloren zij door een epidemische ziekte hun dochtertje Marie.

Het echtpaar Landman, dat ook een kind verloren had, troostte zich met Gods Woord. Zandberg wilde daarvan niet veel weten, zijn vrouw leek deze vertroosting nog de beste. Te Kaapstad gingen enkele landverhuizers in dienst bij Transvaalsche Boeren. Maar de familie Zandberg ging met anderen nog verder.

Na drie dagen reizen onder escorte van eenige soldaten door de onbetrouwbare kafferstammen kwam men op de plaats van bestemming.

Een kapitein en een sergeant gaven inlichtingen, een soldaat, die mee het bosch in ging om aan te wijzen waar hout voor huisbouw gekapt kon worden, ontpopte zich als een echte Amsterdamsche jongen.)

»Jullie hebt heelemaal geen meisjes meegenomen«, waren zijn eerste woorden. Dat leek onze brave landverhuizers eerst onaangenaam verdacht toe. Maar later begrepen zij deze eigenaardige woorden ter begroeting beter, toen hun bekend werd, dat de regeering flinke geldelijke steun toezegde aan soldaten, die zich als kolonisten wilden vestigen en die een passende vrouw onder de nieuwaangekomen families konden vinden. »Ga nu maar rechtuit over het veld naar die twee groote boomen, ik rijd in dien tijd om«.

Met deze woorden wierp hij zich op zijn paard en de landverhuizers trokken rustig in de aangegeven richting verder.

Mannen, vrouwen en kinderen, zij waren allen vol verlangen om mee te helpen. Door de lange gedwongen werkeloosheid op het schip hadden zij allen lust in het werk gekregen.

»Wat is het hier eigenlijk voor een land, welke menschen wonen in deze streek, welke dieren en vogels zijn hier?« Dat wilden ze graag weten. Het was een land, doorsneden van ravijnen, met vele heuvels.

Spoedig zagen zij een paar kalkoenachtige vogels. »Het lijkt wel of de kalkoenen hier in het wild leven, en dan zijn ze ook nog extra groot hier. Zouden ze ook eetbaar zijn?« Eetbaar was dit soort vogel niet, zooals later bleek, maar de naam »wilde kalkoenen« behielden ze toch.

Verderop zagen zij een ander soort vogel. Deftig en op hooge beenen stapten zij rond; van tijd tot tijd bogen zij naar den grond en dan, men kon het enkele malen duidelijk waarnemen, slikten zij de opgepikte buit door; kleine slangen, hagedissen en dergelijk gedierte! Het was de Secretarisvogel, grooter en sterker dan de ooievaar; maar toen zij in Februari onze ooievaar in groote scharen zagen aankomen, kreeg deze Secretaris de naam van »Afrikaansche ooievaar«.

dregt. Een levendige bespreking volgde. Wellicht verschijnt ook dit referaat in ons blad.

's Avonds kwart voor acht begon het Avondmaal, dat geleid werd door de pastor loci Ds. Bouritius. Medebedienaars waren Ds. van Beek, Ds. Kuipers, Ds. H. Visser en Ds. Hekhuis. Verschillende sprekers voerden het woord.

Het was een echte ure van gemeenschap met onzen Heiland en met elkander als leden van 't zelfde huisgezin.

De bidstond, waaraan zeer vele broeders en zusters deelnamen, den volgenden morgen, werd geleid door Ds. Hekhuis.

Kort en krachtig werd er door velen gebeden.

Om 10 uur begon wederom de Unie-Vergadering, die ditmaal een geheel ander karakter droeg dan anders. De Zangvereeniging »Euphonie« van N. Pekela en het dubbelkwartet van Stadskanaal hadden met verschillende toehoorders een plaatsje moeten zoeken in de aangrenzende leerzaal, daar de kerk reeds meer dan vol was.

Ds. Reiling opende deze vergadering met gebed, las Ps. 84 en sprak een openingswoord daarover. Na een lied van het dubbelkwartet hield Ds. Weenink een inleiding over: »Menschen van de daad«, welke een interessante bespreking uitlokte.

Na het optreden van de Zangvereeniging van N. Pekela sprak Ds. Louw over: »Bruikbare menschen« of: »Wanneer zijn wij geschikt om door den Heer gebruikt te worden«. Het was uit de bespreking merkbaar, hoe de vergadering dezen morgen meeleefde met al het gesprokene. Het dubbelkwartet van Stadskanaal liet zich wederom hooren en daarna sprak Ds. Planting over: »Onderlinge verzoening«.

Een ernstig onderwerp, dat zich geheel aansloot bij de beide voorgaande. Geen bespreking volgde, maar een korte bidstond.

De Zangvereeniging van N.-Pekela zong wederom een paar schoone liederen, en daarna eindigde Ds. Reiling deze mooie vergadering met een slotwoord en dankgebed.

Wij hopen de verschillende onderwerpen te zien verschijnen in dit blad.

Er zijn wel minder aantrekkelijke Unie-Vergaderingen geweest dan die te N. Pekela gehouden is.

N. P. G. B.

ZENDING.

ANIMISME.

IV.

Offeren. Dat vooral is noodig om der geesten en ziel n wil te stemmen voor z'n eigen belang. Nergens wordt meer geofferd, dan waar een doode uitgedragen is. Daar zweeft de ziel in den aanvang nog op aarde rond, om eerst na een doodenfeest, door de overledenen hem aangeboden, het zielenland der Gelukzaligen te bereiken. Van velerlei aard zijn de offers, den doode gebracht. Het werktuig dat hij bij zijn arbeid gebruikte, wordt tentoongesteld op z'n graf. Daaruit zal hij zich 't bovenaardsche toeëigenen om hiernamaals te gebruiken. Spijzen worden bereid in groote hoeveelheden, waaruit ook de doode zich weer 't ethische, 't niet voor menschenblik te bespeuren geestelijk

---

Toen zij een dichtbegroeid ravijn doorliepen, jaagden zij eenige groene papegaaien op, die met veel geschreeuw wegvlogen. Zelf waren zij door dat geweldig gekrijsch bijna geschrokken.

Stom van verbazing, roerloos als pilaren stonden op eenige afstand twee donkerbruine kaffervrouwen. Zulke witte menschen hadden zij zeker nog nooit gezien.

Enkel zendelingen, die hen vertelden, dat zij niet aan tooverij moesten gelooven, menschen in militaire kleeding, die over hen regeeren wilden en heel zelden eens een fijne officiersdame. Andere witte menschen waren er nog niet geweest; deze voor den arbeid toegeruste witmenschen waren voor hen onbegrijpelijke verschijningen.

Verderop aan de beek zagen Zandberg en zijn kameraden een groot aantal jonge kaffermeisjes. Omdat deze hen direct niet zagen, konden zij hen rustig gadeslaan.

Zij waren bezig zich mooi te maken en babbelden daarbij onophoudelijk met elkander.

Sommigen spoelden herhaaldelijk hun mond en bezagen daarna hun gezichten in de waterspiegel, vooral hun groote, witte tanden. Anderen schenen dezelfde wensch te hebben als Europeanen, wanneer die hun schoenen glimmend willen poetsen; zij wreven met de kanten hunner voeten aanhoudend op de door het overloopende water glad geslepen steenen. Weer anderen maakten toilet, doordat zij met rood leem hun gezicht beschilderden, en wel zeer kunstvaardig, met allerlei figuurtjes. Wat waren ze toch ijverig bezig zich op te tooien!

Zij liepen naar elkander toe, bespraken de successen en fouten van hun schoonheidspogingen, snelden weer naar de waterspiegel om een eigen oordeel te hebben en begonnen opnieuw, tot één van hen en daarop ook alle anderen de eigenaardige groep witmenschen in het oog kreeg en hen even sprakeloos en verwonderd voorbij lieten gaan als even te voren de beide kaffervrouwen.

Zij waren nog niet geheel bij de aangeduide plaats aangekomen, toen zij reeds de stem van den legionair hoorden. Hij had zijn paard gekniehalsterd, d.w.z. met den kop op driekwart meter aan de knie gebonden en liet hem zoo grazen.

Hij zat zelf op een omgevallen boomstam te rooken.

Spoedig daverden door het bosch de bijlslagen van de kolonisten.

Er kwam spoedig ook nog ander leven bij. Allerlei apen en aapjes kwamen dichterbij, een klein soort was aardig opgewonden. Zij schenen kwaad te zijn op de vreemde indringers. Hun geluiden geleken op schelden en spotachtig gelach. Maar al spoedig begonnen zij streken uit te halen. Zij kwamen dichterbij en liepen weer weg, speelden met elkander en klauterden langs de slingerplanten op en neer en maakten kunsten, alsof zij de vlijtige arbeiders gymnastische toeren wilden voormaken.

(Wordt vervolgd).

deel zich toeëigent. Hetgeen overblijft kan door den mensch genuttigd worden. Dit heeft 't aanzijn gegeven aan de doodenmaaltijden van grootschen opzet en omvang, waar soms 20 en meer runderen, benevens veel kleinvee worden geofferd en verorberd voor 't heil van ééne ziel. Is een voorname gestorven, een hoofd of een koning zelfs, dan moet zulk één in 't zielenland zijn dienstbaren zich ter zijde zien staan. 't Is alzoo noodig, dat een aantal menschen hem in den dood volgen, waartoe men weer ter sneltocht trekt en na eenige „schedels" veroverd te hebben, deze den machtige wijdt met een uitgebreid ceremoniëel.

Vrees is alweer 't beginsel, waarop bovenstaande berust. Immers de ziel, nu de aarde ontvlucht, voelt spijt over z'n overgang, wil terug, benijdt hen, die bleven en zal zoeken hen te verderven, indien niet eigener beweging door hen wordt geofferd, wat anders met macht van bovenaardsche *wezens* op gewelddadige wijze zou worden geroofd. Vrees is er voor de ziel, die misschien nog terug zou kunnen keeren. Daarom brengt men 't lijk langs een omweg naar z'n laatste rustplaats, daarom wordt na de begrafenis spoedig schijnbaar alle bedroefdheid op zij gezet, want daardoor gelokt, zou de ziel zich mogelijk kunnen manifesteeren.

Ach wij Westerlingen begrijpen toch veelal zoo weinig van de ziel dezer natuurvolken. En wanneer de weduwe zich bijna niet los kan maken van 't lijk van haar overleden echtgenoot, wanneer ze nu haar verdriet nog uitsnikt en straks als de lijkbaar het huis heeft verlaten met opgeruimd gelaat u tegemoet treedt en zich op aangename wijze met u onderhoudt, dan denken we zoo gauw aan geveinsd verdriet. Dan zijn we er gauw bij om beschuldigingen uit te spreken over zooveel gemaaktheid, naast zooveel hardvochtigheid. Maar wij begrijpen dan dikwijls niet hoe dit alles slechts geweest is de ceremonie, die de overlevering der voorouders achterliet ter beveiliging van eigen ziel en huis en kind. En dat veel verder onder de oppervlakte 't wezenlijk verdriet huist. 't stille verdriet, de stomme smart, die wij kennen, wanneer één onzer ten grave werd gebracht. Maar wij zien dat niet, en men toont dat niet, bevreesd als men is om te zondigen tegen een gebruik, dat een voorvaderlijk geloof met zooveel nauwgezetheid betrachtte.

Verwondert 't u, dat onder de Christenvolken in Indië de animistische praktijken nog hoogtij vieren? Dat onder volken, die driekwart eeuw of slechts iets langer 't Evangelie zich verkondigd zagen, nog offers worden gebracht van velerlei soort? Och, zie dan om u heen in 't Westen en merk op hoe trots een Evangelieprediking van 14 eeuwen of nog meer, de decadente beschaving der 20e eeuw grijpt naar gelukspoppen en talisman, geestverschijning en somnabulisme en wij zien weer, dat er niets nieuws is onder de zon. En wij zullen moeten eindigen in 't besef dat er nog meer sympathie dient gevoeld te worden, voor een Indisch Christen-volk, dat slechts één kleine eeuw 't Evangelie (en dan dikwijls nog niet 't volle Evangelie) beluisterde, maar piëteitsvol de traditie van 't voorgeslacht in eere hield, dan voor een uit z'n geestelijk evenwicht geslagen Westersche menschheid, die een benauwend fetisjisme zegevieren deed over een zielenzaligend Christendom.

(Wordt vervolgd)

Langoan. de J.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Een verkeerde stap.
Het verbond der besnijdenis.

Gen. 16 en 17.

Les voor Zondag 5 Aug. 1928.

Abram geloofde God. De belofte zou vervuld worden. Maar toch verwonderde het hem en zijn vrouw hoe langer hoe meer, dat God de vervulling nog uitstelde. Ze konden het zich maar niet begrijpen. Nu, dat is op zich zelf zoo erg niet. Als wij God vertrouwen, kunnen wij wel aan Hem overlaten, wanneer Hij den tijd gekomen acht om zijn woord gestand te doen. Dat moeten wij allemaal leeren.

Maar Saraï ging in zichzelf overleggen. Zij dacht: God zal wel doen wat Hij beloofd heeft, maar misschien langs een anderen weg, dan wij het zouden willen. Vele mannen hadden in dien tijd meer dan een vrouw. Soms waren al die vrouwen moeders van kinderen, soms echter ook niet. Abram had maar een vrouw en zijn Saraï heeft zich ongetwijfeld gelukkig geacht boven vele andere vrouwen uit haar tijd. Ze behoefde de liefde van haar man niet met een ander te deelen. Maar, maar, . . . zoo dacht ze, . . . ik mag toch ook God niet in den weg staan. Als mijn man, evenals zoovelen, nog een vrouw had, dan kon het wel gebeuren dat God die vrouw wilde maken tot moeder van Abrams nageslacht. — — En ze dacht verder. Ze dacht aan een harer slavinnen, aan Hagar. Wellicht heeft ze daar veel van gehouden, dat ze daarom juist aan Hagar dacht En ze dacht: als ik Hagar eens tot een tweede vrouw aan mijn man gaf, en de Heer wilde haar een kind schenken, dan was dat feitelijk mijn kind ook, want Hagar is mijn slavin. Dan konden we er ons samen in verblijden En toen ze alles overdacht had, sprak ze er met haar man over. Misschien hebben ze er samen wel vaker dan één keer over gesproken. Jammer is het, dat ze hun gedachten — naar het schijnt — niet voor den Heer hebben blootgelegd. Zij vonden het — nadat ze alles overdacht hadden — beide goed. Hagar bleef lijfeigene van Saraï, maar werd tevens tweede vrouw van Abram.

Maar het is altijd verkeerd, als een mensch meent God den weg te moeten banen. Abram en Saraï hebben van dezen stap veel verdriet gehad. Het begon al spoedig, want Hagar betoonde zich niet dankbaar; integendeel, zij werd brutaal. 't Werd steeds erger. Vooral de gedachte, dat zij wellicht de moeder zou worden van Abrams kind, deed haar met minachting op Saraï neer zien. Saraï had er verdriet van.

Mijn ruimte laat niet toe, dat ik op deze wijze voortga; en ik hoop dat het ook niet noodig is. Indien gij, met behulp van deze weergave, slaagt in het vertellen van de voor kinderen zoo moeilijk te vertellen aangelegenheid, dan komt gij zonder mijn hulp wel klaar met de

rest van dit verhaal. Het „vernederen" in v. 6 beteekent natuurlijk, dat Saraï Hagar weer echt als slavin is gaan behandelen. De verzen 10 en 11 vertelle men ongeveer als volgt: „God zal u een zoon geven en gij zult een groot nageslacht hebben".

Dat het geluk van Abram en Saraï door dit alles geleden heeft, spreekt van zelf. Toen God een tijd later werkelijk een zoontje, Ismaël geheeten, aan Hagar gaf, was de vreugde daarover lang niet zoo groot, als men oorspronkelijk wel had gedacht.

De tijd verliep. Ismaël werd al een flinke, sterke jongen van 13 j. Zijn vader dacht, dat Ismaël zijn stamhouder zou zijn en hij had zijn jongen lief. God dacht er echter anders over. God wilde Abr. een zoon geven, waarvan Saraï de moeder zou zijn. En toen Abr. reeds 99 jaar oud was geworden openbaarde God zich weer aan hem, 17 : 1. Hij stelde zich zelf voor als God de Almachtige, voor wiens aangezicht men in oprechtheid moet wandelen. Geen uitvluchten zoeken, geen eigen weg maken. En God herhaalde nog eens, wat Hij reeds eerder had beloofd, verbond. Daar mocht Abram op rekenen. Ook veranderde God Abr.'s naam; vertel!

Abraham zou een groot nageslacht hebben [herinner u 15 : 5], en God zou aan dat volk steeds zijn bijzondere zorgen wijden, en het altijd sparen als een apart volk. Het zou zelfs groote koningen hebben, die ook over andere volken heerschappij zouden voeren.

Abr. en zijn nakomelingen moesten dan evenwel ook Gods beloften in eere houden en Hem trouw dienen. Alle mannelijke leden van het volk moesten het teeken van het verbond van God met dit volk in het lichaam dragen. Dat was de besnijdenis. Die te verwaarloozen zou het zelfde zijn als Gods verbond verachten [zie v. 14]. En niet alleen de afstammelingen ook de slaven moesten dit teeken ontvangen.

Dus, toch nog een groot aantal nazaten maar niet uit de lijn van Ismaël! Abr. werd, geloof ik, al een beetje sneu. Bewijs voor zijn liefde voor Ismaël. Doch . . . zie 18 en 20! Saraï zou de moeder zijn! En Saraï's naam werd veranderd in Sara niet de „vorstelijke" maar „vorstin" zou zij voortaan heeten.

Toen God dit alles zoo uitvoerig aan Abr. verklaard had, talmde Abr. niet maar voerde in zijn kamp de besnijdenis in. Hij wilde het teeken, dat God hem gaf, gaarne aannemen en met al de zijnen dragen, om daarmee ook te toonen, dat hij Gods beloften geloofde.

N. B. *1.* Het spreekt vanzelf, dat wij uit dit hoofdstuk geen verbondsbelofte voor ons lezen naar het model van het oude. Daarover wil ik niet schrijven. Maar ik wil toch nog even er op wijzen, hoe vreemd de leer omtrent den doop v. kinderen v. geloovige ouders bij dit hoofdstuk past, want hier worden de slaven er evenzeer in betrokken als de kinderen, zie v. 12 en 13.

2. De besnijdenis was bij meer stammen in gebruik. Maar bij Abrahams zaad alleen was zij teeken van Gods verbond.

K. R.

Indrukken van de 48ste Algemeene Vergadering, gehouden te N. Pekela, 4 en 5 Juli 1928

br. G. Visser te Emmer-Erfscheidenveen, schrijft:

Met vreugde hadden wij de aankondiging onzer Unie-Vergadering in Conferentievorm gelezen. Onze verwachtingen werden daardoor zeer hoog gespannen en . . . . Gode zij dank, niet teleurgesteld integendeel nog overtroffen.

Onze indruk is deze: dat Unie-vergaderingen als de l.l. zeer zeker ten goede zullen komen van de noodigende Gemeente en van groot belang zijn voor ons Unie-leven.

In dezen geest voortgaande, zullen de vruchten ons zeer zeker tegemoet vallen.

en br. G. Olijslager, eveneens aldaar:

Eenige dagen reeds achter de Unie-Vergadering zijnde willen we nog gaarne voldoen aan het verzoek van den Voorz. om onze indrukken weer te geven.

De begroetingssamenkomst bracht ons direct reeds in de stemming. Zooals door een der sprekers naar voren werd gebracht: „We verwachten groote dingen van den Heere".

En we zijn niet teleurgesteld, de Heere was in ons midden. Onze Unie-vergaderingen moeten steeds in dezen geest gehouden worden, dan worden het nog meer Geestelijke hoogtijden.

De zegen werkt ook in de gemeente na, want toen we verslag mochten uitbrengen leefden we allen weer recht mee.

Ook de Jeugdconferentie was heerlijk, vooral de avondvergadering.

Het devies voor oud en jong blijve: „De wereld voor Christus"

br. H. Huizing te Musselkanaal schrijft:

Mijn indruk van de Alg. Vergadering te N. Pekela is:

Wat het zakelijk gedeelte aangaat, zoo was er een aangename samenwerking te bespeuren, al was er een smartelijk feit. Het was niet: „wat wil ik?" maar „wat zou Jezus doen?" Het ging om het heil der gemeenten.

De tweede dag was voor mij een heerlijke hoogtij. Naast God dank ik alle broeders en zusters, die zich aan de leiding des Heiligen Geestes overgaven voor den grooten zegen dien ik daar heb ontvangen. Mijn geestelijk leven is verrijkt geworden. Ik zie dan ook met blijdschap naar dergelijke vergaderingen uit.

br. D. Bakker te Haarlem schrijft:

Ondergeteekende kan niet nalaten op deze wijze uiting te geven van zijn blijdschap over de ontvangen zegeningen, op onze Conferentie te N. Pekela j.l. 4 en 5 Juli.

Het was mij goed daar te zijn. De eensgezindheid en de liefde van onzen gezegenden Heiland Jezus Christus hebben wij daar in ruime mate mogen smaken. Onze zielen zijn daar weer verkwikt, ons geloof versterkt, onze geest verruimd geworden. 'k Heb reeds vele conferenties mede gemaakt maar zulk een nog nimmer.

Ongetwijfeld zal van deze conferentie ook een gezegende nawerking uitgaan.

br. H. Doornkamp te Groningen schrijft:

Het was de eerste Unie-Verg. die ik bijwoonde. Ik ben dus niet in staat een vergelijking met de vorige verg. te maken. Maar de indruk die deze Unie-verg. op mij heeft gemaakt is zoo, dat ik me vast heb voorgenomen nimmer thuis te blijven als er een dergelijke verg. wordt gehouden.

Wat heeft de Heer ons heerlijke dingen doen hooren en laten gevoelen. Vooral Donderdagmorgen toen de drie onderwerpen werden besproken: 1. „Menschen van de daad". 2.

„Wanneer zijn we geschikt om door de Heer gebruikt te worden”. 3 „Onderlinge verzoening”.

Ik geloof niet dat er één is geweest die niet gezegend, versterkt en verblijd huiswaarts gegaan is. Het waren dagen die wij niet weer zullen vergeten.

MEDEDEELINGEN

GEMEENTE UTRECHT VRAAGT HULP.

(En zij verdient het! oordeelt de Com. der Unie. Men helpe haar dus!)

Waarde Brs. en Zrs. in Nederland!

De Gemeente Utrecht is tegen October de huur van het lokaal opgezegd.

In een stad als Utrecht is het onmogelijk een lokaliteit te huren voor ons geschikt, omdat door de verschillende vereenigingen wij het iederen avond gebruiken moeten, de prijs voor 1 avond is hier f 7.50, dus huren is voor ons onmogelijk.

Wij zijn genoodzaakt een pand te koopen. Maar nu: Onze kleine Gemeente is in staat f 4000 à f 4500 bij elkaar te brengen, doch is niet genoeg.

Zij wenscht een Obligatie-leening te sluiten van f 2000 à 5 %, in stukken van f 10, dus voor iedereen te verkrijgen, doch is dan nog verplicht een 1e hypotheek te sluiten van plm. f 3000.

Om de 1e hypotheek te verlichten, zal de Gemeente een Broeder uitzenden met een lijst, gen. Br. zal in zooveel mogelijk alle Gemeenten huis aan huis komen, en nu is ons vriendelijk verzoek, gedenk onzer door op dezen lijst te teekenen, en tevens bevelen wij u ook onze Obligatie-leening aan.

Namens het Bestuur,

A. H. ZERBST,
Leerend Ouderling.

Adresverandering.

Het adres van den Eindredakteur is van Maandag 16 Juli tot Woensdag 8 Augustus:

Kanaalweg 5, Scheveningen.

Adres voor De Kindervriend van 16 Juli tot 8 Aug. ook: Kanaalweg 5, Scheveningen.

Br. L. de Haan, te Vriescheloo, stelt zich beschikbaar om in de zomermaanden Juli, Augustus en September onze Gemeenten te dienen.

Vanwege de vele Unievergadering-kopy verscheen het vorige No. van De Christen een paar bestellingen later.

De Gemeente E.-Erfscheidenveen heeft onder biddend opzien tot den oppersten Herder der gemeente tot haar herder en leeraar beroepen br. Ds. A. P. Barendregt van Harlingen.

De gemeente Workum deelt mede dat Ds. D. LAANSMA van Grand Rapids Zondagmorgen en 's avonds vijf uur voor haar hoopt op te treden.

Heden overleed, in haar Heer en Heiland, onze geliefde Moeder, Wed.

G. SIEKMAN-Woldendorp

in den ouderdom van 81 jaar.

Uit aller naam,
de Kinderen.

Foxhol, 5 Juli 1928.

Op Donderdag 5 Juli nam de Heere, na volstreden strijd, tot zich onze geliefde Zuster

G. SIEKMAN-Woldendorp

in den ouderdom van 81 jaar.

Haar betoonde trouw en toewijding zullen in dankbare herinnering blijven.

De Bapt. Gemeente.

Foxhol, 6-7-'28.

ATTENTIE s. v. p.!

Vele abonnee's voldeden reeds aan mijn verzoek en stortten hun abonnementgeld voor 3e kwartaal op mijn postrek. Anderen zijn er echter, die nog steeds niet het hun toegezonden formulier naar 't postkantoor hebben gebracht. Dezulken herinner ik er bij dezen aan om het uiterlijk voor 18 Juli te doen. Daarna geen geld meer zenden, omdat dan de kwitanties reeds zijn verzonden. De Adm.

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van een Meisje.

H. BRUINS SLOT.
D. H. A. BRUINS SLOT—Dethmers.

Hoogeveen, Juli 1928.

No 2036 VRIJDAG 20 Juli 1928 48ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer Eén geloof Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen

Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen — één — in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

Menschen van de daad.

(Toespraak gehouden op den morgen van den tweeden dag der Unievergadering te Nieuwe Pekela.)

Menschen van de daad!

Er zijn zooveel menschen van het woord.

Menschen, die bepaald schijnen te gelooven, dat de wereld alleen door de bekendmaking van het evangelie van den kansel of door urenlange besprekingen van degelijke inleidingen over allerlei onderwerpen, als b.v. de problemen der jongeren, wordt zalig gemaakt.

«Wanneer de hemel door preeken hier op aarde komt, moest hij er al lang wezen», hoorde ik eens een vrouwelijke officier van het Leger des Heils in een toespraak op een openluchtmeeting beweren. Ik geloof, dat ze, ondeugend genoeg, met deze opmerking heel eventjes de dominé's en hun preekgrage volgelingen onder handen nam.

Maar heeft ze eigenlijk ongelijk?

Er is gepreekt op allerlei toon, van den toon af, die even lang en golvend is als de slipjas of toga van den weleerwaarden preeker tot de huiskamer conversatie-stijl toe. Er is gepreekt met een kracht, vernietigender dan die van onze nieuwste explosiemiddelen. Er is geconfereerd, geconcludeerd en geconstrueerd met een wijsheid, die naar de vaste overtuiging van alle deelnemers de belofte van de toekomst in zich droeg.

Menschen van het woord! Menschen, die het woord gaarne voeren en menschen die het woord gaarne hooren.

Doch waar zijn de menschen van de daad?

—o—

Laat ons bedenken, dat *God een God van daden is.* Hij laat zich op bijna elke bladzijde van de Heilige Schrift zien als een God, die mooi spreken kan. Hoe ontroerend, overtuigend, hoop gevend zijn Zijn woorden. Wie is er welsprekender dan Hij? Doch grooter dan al Zijn welsprekendheden zijn Zijn daden. Hij mijmert niet en rust, gelijk de goden van de heidenen, o.a. die van den Olympus.

Hij staat en handelt: Israël ontworstelt Hij aan den drijversstok van Egypte en Hij ontbloot Zijn machtigen arm tegen de Syriërs om Zijn knecht Eliza te bevrijden. Wel mag de dichter stamelen: «De Heer is aan de spits getreden dergenen die mij hulpe biën». Waarlijk, onze God is een God van de daad.

Laat ons verder bedenken, dat *onze Heere Jezus een Heiland van de daad was.*

Wat kon Hij mooi spreken! Denk b.v. aan die schoone gelijkenis van den barmhartigen Samaritaan, of aan hetgeen ons is opgeteekend over Zijn bergrede, of aan Zijn twistgesprekken met farizeën en sadduceën. Geen wonder, dat het gewone volk Hem gaarne beluisterde. Maar Jezus kon nog oneindig veel mooier doen. Hij sprak kostelijke woorden, doch Hij ontroert ons tot in het diepst van onze ziel, wanneer Hij opstaat en door Samaria reist om een overspelige vrouw van een eeuwigen ondergang te redden, of wanneer Hij opstaat om de voeten der discipelen te wasschen, ook die van Judas. Bethlehem vervulde de hemelen met blijdschap en maakte de engelen zanglustig, doch ze was Jezus' daad! En wat zullen we van Gethsemané en Golgotha zeggen? Hoe vervullen beide ons met eerbied en den geest der aanbidding. Hier aanschouwen we den Heiland op Zijn grootst. Ja, op Zijn grootst, omdat Hij hier de Heiland van de daad is.

—o—

En laat ons bedenken, dat *de apostelen menschen waren van de daad.*

Welk een verschil tusschen de wijzen van hun tijd en wereld en de ijverige uitgezondenen van Jezus Christus! De Stoïcijnsche en Epicurische geleerden hielden zich onledig met de problemen, die het beschavingsproces op zijn weg ontmoette en daarbij deden zij hun best om wat nieuws te zeggen! Ze waren altijd aan het woord. Paulus daarentegen onderneemt de gevaarlijke en moeitevolle reis van Antiochië naar Griekenland en Athene om er Jezus Christus bekend te maken. Welk een daad! O, hij was een mensch van de daad en zoo waren al de andere apostelen.

—o—

Wat verhindert ons om menschen van de daad te zijn?

Is het niet in de allereerste plaats onze traagheid? Of zeg ik het wel goed? Ik bedoel die lusteloosheid, die in de gemeente van Laodicea werd gevonden en die door onzen Heer met lauwheid werd aangeduid.

Met welk een ambitie schijnen de menschen hun dagelijksche bezigheden te verrichten! Wanneer 's morgens de klokken luiden, springen honderdduizende arbeiders zonder eenige aarzeling het bed uit, schieten zich in de kleeren, gunnen zich nauwelijks tijd om te ontbijten en hollen naar de fabriek, werkplaats, of kantoor. Het lijkt precies alsof ze dolgraag alles willen offeren om te kunnen arbeiden. We weten echter wel beter. Achter die honderdduizenden plaatst zich bij het slaan der klokken het spook van den honger met een geesel in de hand. Wee hun gebeente zoo zij niet hollen!

En daarom hollen ze. Niet uit liefde voor den plicht maar vanwege den druk van het juk.

In de Gemeente van Jezus Christus zijn we niet meer onder het juk der dienstbaarheid.

Daar zijn wij vrij en danken we God op onze knieën voor de vrijheid, waarmede Christus ons heeft vrijgemaakt. En wat zien we nu?

Een opvallende openbaring van de traagheid van onze natuur. Daar missen we voor een zeer belangrijk deel de energie, ijver, nauwgezetheid en volharding van het juk. O, indien onze gemeenten eens voor de helft, zegge voor de helft mochten bezitten van datgene, waarop het juk bogen kan, welk een ander beeld van zichzelve zouden zij te zien geven.

Ook staat ons een gebrek aan moed in den weg. De ervaring leert, dat de menschen meestal zeer critisch zijn en steeds gereed staan om alles te veroordeelen, dat met de liederen, die den lof op hen zingen, niet harmonieert. Men hoort de ouderen de jongeren van zich afhouden met de opmerking, dat zij wijsneuzig en dweepziek zijn en eerst nog moeten zwijgen, aangezien zij geen ervaringen van het leven hebben opgedaan. Zelfs een zeer groot gedeelte van het orthodoxe publiek is niet in staat om een vrijmoedig belijden van de volle verzekerdheid des geloofs te waardeeren.

Ook gebeurt het dat een vertrouwelijke verhouding een verlammenden invloed op ons uitoefent. Wat wordt er door ouders weinig met hun kinderen gesproken over het heil hunner zielen! En valt het een broer om met een broer over de beteekenis van Jezus over het eigen persoonlijk leven te handelen, niet buitengewoon moeilijk? Heeft men soms niet het gevoel alsof het gemakkelijker is om als zendeling in het hartje van China te werken?

En toch is er geen zaak, die zooveel recht heeft op onzen moed als de zaak van het koninkrijk van Jezus. *Bovendien staat de bewustheid dat wij zondaars zijn geweest en het nog zijn ons soms in den weg.*

Maakt Gods Heiligen Geest ons wijs — hoe dikwijls toch sta ik versteld over de wijsheid van Gods eenvoudigste kinderen — de zonde daarentegen maakt dom en is in den grond der zaak laf. We moeten van de zonde af, zullen wij goede krijgsknechten van Jezus onzen Heer zijn. De zaak des Konings is een volledige overgave meer dan waard. O vrienden, heeft de daad in u niet tot rijpheid kunnen komen vanwege een aan-

gehouden zonde? Helaas, aan hoevele goede voor nemens heeft de zonde de dood gedaan!

—o—

Wat is het loon?

Menschen van de daad in het Koninkrijk van Go worden rijkelijk beloond. Gods Zoon vergeet de broeder niet, dien Hij op aarde liet.

En wat is dat loon?

Niemand begrijpt den predikant beter dan de ouder ling, die geen figurant is. Het loon voor doen is te allen tijde en onder alle geslachten kennis van liede die hetzelfde doen.

En wanneer wij menschen zijn van de daad o Jezus' wille, zal ons loon zijn, dat wij Jezus des t beter leeren kennen. Wij worden rijk in de kenni van Hem. We leeren het mysterie van Bethlehem bete begrijpen. We verstaan Hem beter in de opperzaa van Jeruzalem. We komen dichter bij Hem zelfs o Golgotha.

—o—

Hoe worden we menschen van de daad?

Door menschen te willen wezen, die denken.

Het is op de eenzame plaats, waarop we allee gemeenzaam zijn met onzen levenden Heiland, waa het heilig vuur in ons binnenste begint te brande Waren Elia en de Dooper geen menschen van de een zame plaats? En wat had onze Heiland dikwijls be hoefte aan de stille plek! Zullen wij menschen zij van daden, van groote daden, dan hebben ook wij d eenzame plaats noodig. God make van ons alle menschen van de daad.

P.S. In de bespreking, die volgde, werd o.a. ge vraagd, wat ik onder »daad« verstond. De voor mij bestemde tijd was reeds verstreken, zoodat ik meende niet verder te moeten discuteeren. Ik had echter reke ning gehouden met de mogelijkheid van deze vraag en dus mijn antwoord wel klaar, dat uit de volgende beide strophen bestond:

De dolende vriend, dien gij zoeken woudt,
Zoek hem terstond!
Uw sterke hand, die den zwakke houdt,
Reik haar terstond!
Help, Help toch, want de tijd vergaat,
Wellicht is 't morgen reeds te laat.
Toon allen dat gij 't woord verstaat:
Doen, doen terstond!

De vriendelijke daad, die den moede schraagt,
Doe haar terstond!
Het woord van troost, waar uw naaste om vraagt,
Spreek het terstond!
De tijd snelt o zoo ras voorbij,
En om te helpen mogen wij
Niet dralen, maar dienstvaardig blij,
Doen, doen terstond!

Derde Nederlandsche Baptiste Jeugdconferentie, gehouden 5 en 6 Juli 1928 te Nw. Pekela.

Nauwelijks was de Unievergadering gesloten of te Nw. Pekela werd de Jeugdconferentie geopend. 't Eene volgde wel wat heel vlug op het ander. Die ook aan de Unieverg. deelgenomen hadden — en het waren er velen —, moesten zich naar en van den maaltijd haasten om op tijd te komen. Natuurlijk deden de meesten dat niet en zoo was de voorzitter wel genoodzaakt — geheel buiten zijn schuld — wat later te beginnen dan bekend gemaakt was. Dat was echter minder. We begonnen met de beste stemming, en dat was de hoofdzaak.

Nadat de conferentie op de gebruikelijke wijze was geopend sprak de voorz. het openingswoord, waarna, als gewoonlijk, gaarne werd geluisterd. J e u g d en o n b e z o n n e n h e i d — aldus de voorzitter — gaan dikwijls samen. Dwaas, wie het anders zegt, want het Oude Testament en het Nw. Testament en de Algemeene Geschiedenis zijn vol van voorbeelden. J e u g d en b e z o n n e n h e i d moeten vriendschap sluiten, en dan doen ze samen groote dingen. Daarvoor zijn eveneens de voorbeelden voor 't grijpen. De Nationale Jeugdconferentie moge dienen tot bevordering van deze vriendschap.

Ds. Bouritius heette ons namens de Jeugd van Nw. Pekela hartelijk welkom. En dat zijn Eerw. dit werkelijk n a m e n s de Jeugd sprak, is door het comité van Nw. Pekela met daden bewezen. We waren welkom, dat bleek uit alles. Onze vrienden en vriendinnen te Nw. Pekela hebben veel werk van ons gehad, maar het was te zien, dat ze het een «pleizierige drukte» vonden; en dat doet gasten goed.

Daar de zangvereeniging «Hosanna» van Hoogezand niet in de middagsamenkomst aanwezig kon zijn, zong alleen «Eufonie» van Nw. Pekela en ze deed het goed. Juist die algemeene medewerking draagt zeer veel bij tot het welslagen onzer Jeugdconferenties. We hebben alle reden, om op den ingeslagen weg voort te gaan.

Ds. Jeronimus refereerde over het onderwerp: «De Jeugd van heden — de gemeente van morgen». Jammer, dat vele hoorders, die voor 't meerendeel in den voormiddag reeds drie uur met hoog gespannen aandacht geluisterd hadden, last kregen van vermoeienis en warmte. Dit kan echter niets veranderen aan het feit, dat ons een zeer leerzaam referaat is voorgelezen. Misschien was de inhoud wel een weinig te leerzaam voor deze conferentie. Ernstig wees referent op het gevaar voor vervlakking en wereldgelijkvormigheid; maar niet minder ernstig en zeer duidelijk werd gesproken over de mogelijkheden om aan het genoemde gevaar te ontkomen: Denk zoo over de gemeente, als God over haar denkt; Hij heeft zelfs zijn Zoon voor haar niet gespaard. Neem kennis, door ijverig onderzoek, van wat de bijbel omtrent de gemeente leert. Laat elk lid zich persoonlijk verantwoordelijk gevoelen voor de gezondheid en de ontwikkeling van de gemeente.

Tenslotte luisterden we nog naar wat Ds. Bouritius te zeggen had over «de Jeugdbeweging der wereld en wij». De actie van Mussolini in Italië en van de Sovjets in Rusland vroeg onze belangstelling. Het streven naar het doel, dat men zich voorstelt, is voorbeeldig. Ons doel — «de Jeugd voor Jezus» — worde met zooveel meer ernst nagestreefd, als het meer onze toewijding waardig is.

Vóór de avondverg. vertrokken velen, die de Unieverg. hadden bezocht en die ook van de J. Conf. het hunne begeerden. Vele Jeugdigen uit de omliggende plaatsen stroomden toe. Die over bleven, vonden in de pauze alles, wat ze noodig hadden, om tegen de avondverg. weer tot vergaderen geschikt te zijn. Opgewekt en met groote verwachtingen kwam een groote schaar jonge menschen tegen 7 uur bijeen in het gebouw voor Chr. belangen. Dat alleen reeds was hartverheffend. De zangvereenigingen van Hoogezand en Muntendam gecombineerd en van Stadskanaal alleen gaven zich zelf in hun liederen. En de aanwezigen gaven zich zelf in het luisteren. Het was een lust.

Het zou te veel ruimte eischen in ons kleine weekblad, indien ik wilde trachten u behoorlijk in te lichten over de toespraken van de brs. Joh. v. d. Baren van Stadskanaal en Ds. K. Reiling van Nw. Weerdinge. En er is ook een persoonlijke reden, waarom ik het liever niet doe. Wilt u dus voor dit deel maar wenden tot uw afgevaardigden. Zij kunnen 't ook vertellen.

Ds. Laansma van Grand Rapids kwam ook nog even aan 't woord. Het verheugt ons, dat zijn Eerw. getuigde in ons midden veel te hebben genoten, zelfs nog wat te hebben geleerd. De voorz. heeft hem onze hartelijke groeten meegegeven naar de overzijde van de Oceaan en dat dit volgens de wensch van allen was, staat vast. «Daar komt geen steek bij, en daar gaat geen haar af».

Een korte bidstond leidde de sluiting in. Enkele getuigenissen volgden. Op de uitnoodiging om toch tot Jezus te komen, werd een jongeling gedrongen om naar voren te treden. Dankbaar, geroerd waren we, toen daarna de verg. gesloten werd. En onderweg naar huis werd er druk na gepraat over alles.

Over de laatste verg., gehouden op Vrijdag voormiddag hoop ik de volgende week nog enkele bijzonheden mede te deelen.

K. R.

VRIJHEID.

Vrijheid — ziedaar iets, waar men veel over spreekt en schrijft en om roept. Vrijheid in de wereld! Vrijheid in den staat! Vrijheid bij den arbeid! Vrijheid op kerkelijk gebied! Vrijheid voor 't geweten!

Naar aanleiding van hetgeen wij over de laatst genoemde vrijheid lazen in het Orgaan van den Duitschen bond onzer gemeenten, en dat o.i.z. wel bijzondere overweging verdient, schrijven we over die vrijheid voor ons Hollanders als volgt:

Ja, hoe kostelijk is toch de vrijheid des gewetens. Voor die vrijheid hebben de veel gesmade »doopersen«

voortijds hun leven geofferd. Ook op onzen vaderlandschen bodem is er veel voor gestreden, veel op staatkundig terrein, maar ook wel om de trouwe belijdenis van Jezus Christus en Zijn Evangelie. Gewetensvrijheid is het door God den menschen gegeven recht, en de christen behoort er een eerbiedig, dankbaar gebruik van te maken in alle aangelegenheden des levens. Die vrijheid moet onaantastbaar geacht worden.

Toch heeft zij ook hare beperking, hare noodwendige correctie, in verband met de gehoorzaamheid aan God, aan Zijn Geest en Zijn woord. Gewetensvrijheid zonder deze correctuur is uiterst gevaarlijk. Ons geweten kan dwalende zijn. Ouden onder onze lezers zullen zich wellicht kunnen herinneren het in Engeland, zoowel als in ons land zoo geroemde boek van Ds. J. de Liefde, handelende over »Zeven gewetens«. In dat boek werd o.a. ook over het dwalend geweten geschreven, en de ontzettende gevolgen er van op aangrijpende wijze aangetoond. Aan ons geweten worden vele eischen gesteld betreffende inwendige en uitwendige levensvragen. 't Komt dan op gehoorzamen aan. Het woord Gods echter is onfeilbaar. Daarom kan ons geweten juist onderscheiden wanneer men onderworpen blijft en zich naar het woord regelt. In dat woord Gods vindt men klare en vastgelegde bevelen en openbaring, meer dan ons geweten ze geven kan. Daar gaat het gehoorzaam doen boven alle twijfelachtige overweging. Dit spreken we gemakkelijk uit, doch in menig bijzonder geval dikwijls moeilijk uit te voeren. Het ootmoedig, zonder voorbehoud gehoorzamen valt menigmaal zwaar! 't Gaat tegen vleesch en bloed in. 't Is immers ook geheel niet modern, teekent geen flinkheid van karakter, volgens menschelijk inzicht. En toch! en

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

8

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg, was naar Zuid-Afrika vertrokken om het daar beter te krijgen dan in het oude Vaderland. Op zee stierf hun dochtertje Marie. De familie Landman, die ook een kind verloren hadden, zochten troost bij Gods Woord. Vrouw Zandberg leek dit ook het best. Na aankomst van het schip reisden zij nog drie dagen het binnenland in onder escorte van eenige soldaten. Met een soldaat gingen zij het bosch in om hout te kappen voor het bouwen van een woning. Het was een heuvelachtig land met vele ravijnen. Zij zagen kaffervrouwen en meisjes, vreemde vogels en ook verschillende soorten apen.)

Een grooter soort aap, Baboon genoemd, kwam langzaam en waardig dichterbij. Vanuit de hoogte zagen deze apen op de menschen neer, alsof zij hoogmogende heeren waren, die op hun arbeiders moesten toezien.

Van hun rustelooze arbeid werd het echtpaar Zandberg echter plotseling opgeschrikt door de opgewonden stem van hun zoontje Willem. De spelende aapjes waren tamelijk dichtbij gekomen en Willem begon met steenen naar hen te gooien, terwijl hij, hen voor rare katten houdend, schreeuwde: »Oude

toch! Christus, des christens speciaal en hoogste voorbeeld, werd en bleef Heer en overwinnaar in de gehoorzaamheid! In de uiterst nederige en eenvoudige ondergeschiktheid onder 's Vaders wil, ook dan als het tegen de natuur in ging, overwon Hij, en werd ten laatste Triumfator.

Gewetensvrijheid zonder volkomen gehoorzamen voert al licht tot rationalisme (verheffing der rede boven het geloof) en liberalisme. Zulks is geheel natuurlijk en zeer wel te begrijpen. Men is immers vrij in zijn geweten, aan niemand dan God en zichzelven verantwoording schuldig, zooals men dan voorgeeft, en laat dan zijn vernuft den vrijen teugel.

Slechts hij, die altijd weer ootmoedig zich aan de Schrift houdt en gehoorzaamt, zich geheel aan 's Heeren woord onderwerpt, zal in bijbelschen zin als christen de gewetensvrijheid wel ter beschikking kunnen hebben. Met weemoed slechts is het als zekerheid te aanvaarden, dat wij op ons zelven niet kunnen verlaten en dat wij zelf niet te vertrouwen zijn, ook bij den besten wil niet.

Dit echter is intusschen iets zoo gewichtigs, dat wij er niet geheel van bevrijd zullen zijn voor wij geheel hemelsch geworden, aan de zalige overzij zullen zijn aangekomen. God moet dikwijls eerst ons in diepe wegen voeren, eer wij zulks ten volle erkennen. En wij vallen niemand hard, die zich nog in den heeten strijd bevindt.

Intusschen moet gewetensvrijheid, vrijheid om God te dienen naar Zijn onfeilbaar woord, zooals wij in ons goede Nederland mogen genieten, hoog en dankbaar gewaardeerd en teeder aangewend worden.

En nooit mag worden vergeten: Gewetensvrijheid eischt geheele gehoorzaamheid aan het woord des Heeren. Die gehoorzaamheid echter werkt een merkwaardig verdiepte en geadelde vrijheid, als een heilig geschenk Gods in ons leven.

N. v. B.

ZENDING.

ANIMISME.

V.

We merkten op hoe de ziel het lichaam voor een tijd verlaat en daarna terugkeert. Ziekte, schrik, ongeluk kunnen hiervan 't gevolg zijn. Niet de *heele ziel* gaat dikwijls zwerven, doch slecht ten deele. We vinden bij de meeste volken de voorstelling, alsof de ziel zou bestaan uit kracht, *zielekracht*, die uit 't lichaam wegvloeit en haar ook weer binnenstroomt. Een tekort aan zielekracht heeft dus gevolgen als bovengenoemd. Heeft iemand dus verschijnselen, die een tekort aan zielekracht doen veronderstellen, dan moet op eenigerlei wijze deze worden aangevuld. Men zoekt z'n eigen zielekracht terug of neemt die van anderen, opdat 't verstoorde evenwicht ten spoedigste worde hersteld en ook 't lichaam weer in normalen toestand terugkeert.

Eigenaardig is voorts te vermelden, dat deze zielekracht wordt gedacht als uitvloeiende van *een Alziel*, die al, wat op aarde leeft en ook wel levenlooze voorwerpen een deel van deze zielekracht schenkt. Een gevolg daarvan weer is, dat men zijn eigen ziel denkt als onderdeel van die Alziel en dus een gevoel van eigen verantwoordelijkheid voor zijn ziel ontbreekt. Alles wat dus de ziel wedervaart, is door de Alziel zoo verordineerd en men doet geen moeite, daaraan iets te veranderen. Aldus wordt 't aanzijn gegeven aan de noodlotstheorie, die onder verschillende volken van Indië ingang heeft gevonden.

Lezer, bovenstaande is een theoretische beschouwing, zoo eenvoudig en beknopt mogelijk gehouden, maar toch onmisbaar voor 't verhalen van vele dingen, die onophoudelijk in 't dagelijksch leven dezer volken gevonden worden. Uitgaande van deze grondgedachten staan we minder vreemd tegenover vele gewoonten en gebruiken, die wij, Westerlingen, niet kennen en bij oppervlakkige kennis van land en volk, dikwijls verkeerd beoordeelen ook.

Zielekracht bevindt zich 't heele lichaam door, maar verschillende deelen van 't lichaam bezitten deze kracht toch in meer dan gewone mate en deze deelen oefenen dan in 't leven ook veelal grooten invloed uit. Tot deze aan zielekracht zoo rijke deelen behoort in de eerste plaats:

Het Bloed. Is er een zieke in huis, iemand dus, die *gebrek aan zielekracht* heeft, dan zal inwrijven met bloed tengevolge hebben, dat de daarin aanwezige zielekracht in zijn lichaam overgaat en daardoor 't verbroken evenwicht hersteld en gezondheid terug verkregen wordt. Van een dergelijke maatregel wordt veel meer heil verwacht dan van eenig Europeesch medicijn.

Drinken van bloed geeft een overmaat van zielekracht, maakt sterk en dapper, vooral in den strijd. 't Is daarom, dat Dajakkers en Papoea's het bloed van hun verslagen vijanden gebruiken. Kanibalisme zien we dus niet in de eerste plaats als uiting van wreedheid, maar veel meer als een zich toeëigenen van waarden, die anders nutteloos verloren zouden gaan. Drinken van bloed, hoewel in minder afschrikwekkenden vorm, heeft ook plaats, waar pleegouders een kind als het hunne aannemen. Men prikt in den arm van het kind en zoodra het bloed zich vertoont,

---

katten, rare oude katten! Moeder, onze witte kat was beter!«

Toen Zandberg zijn zoontje gerustgesteld had, vraagde hij den soldaat op eenigszins bezorgden toon: »Zijn er hier ook nog groote wilde dieren?«

»Neen«, was het antwoord, «eigenlijk niet, maar toch, één zoo'n beest is er nog. De Engelschen noemen hem tijger. Maar het is geen echte tijger, het is slechts een luipaard.

Maar een spuit (geweer) moet ge er toch wel op na houden. Reeds wegens de rooden«.

»Wie zijn dat dan, de rooden?«

»Wel, ik bedoel de zwarten met roode lappen. Men noemt hier kaffers, die roode lappen dragen, »rooden«. Dat zijn wilden, die men niet vertrouwen kan.«

»Zijn hier dan nog wilde menschen? vraagde Zandberg, die opeens dacht aan de waarschuwing van den jachtopziener: »Wanneer zij opgegeten worden, zullen ze nog aan mij denken!«

»Nu, wat denkt gij dan, waarvoor wij hier zijn? De zwarten, die broeken dragen, zijn van de school, (zending) dat zijn tamme, die doen niets; maar de rooden maken soms oorlog.

Dat hebben zij voor een paar jaar ook gedaan en doen zij naar ik hoop gauw weer, dan is het niet zoo vervelend hier.«

De soldaat werd nu wat ernstiger, begon zich zelfs beschaafd uit te drukken en begon een historisch verhaal over de geschiedenis des lands op te hangen.

»Voor ruim twintig jaar«, zoo luidde zijn bericht, »trok de kafferkoning Hintze met duizenden krijgers over de vischrivier. Vele farmen werden platgebrand, alle blanken vermoord en honderdduizenden stuks vee weggedreven. Voor ruim tien jaar was er weer oorlog met Sandili, het hoofd der Gaika's, die nog rechten wil laten gelden over het gebied, waar wij hier leven. Dat was de zoogenaamde bijloorlog. Toen werd ook het fort Murray gebouwd.

Voor ongeveer acht jaar werden in de Boomapas vele blanken gedood. Zoo erg zal het niet gauw weer worden, sedert duizenden kaffers verhongerd zijn tengevolge van een onzinnige veeslachting, waartoe een toovenares hem opgestookt had met de belofte, dat dan alle blanken zouden sterven en het vee weer zou opstaan. Maar een klein oorlogje komt er toch nog wel weer. Oppassen moet men steeds.

Toen wij hier kwamen, durfden wij niet eens gras te snijden, zonder posten uit te zetten en ons zelf goed gewapend te hebben, omdat dikwijls kaffers in het lange gras werden aangetroffen. Ja, ja,« zoo ging hij nu weer verder op de oude manier, »er zijn hier nog wilde zwarten, maar dat hindert niets; en wanneer het niet spoedig weer bakkeleien wordt, teeken ik voor Indië.«

Hoe ernstiger de houthakkers gestemd werden, hoe ijveriger zij er op los hakten.

Het uit twee gedeelten bestaande, dertig voet lange en tien voet breede huisje met de muren van graszoden en het dak van meterlang gras zou eenige jaren lang hun woning en boereplaats in Zuid-Afrika zijn. Er waren geen vensters in, de deur kon den geheelen dag wel open zijn om licht en lucht binnen te laten.

In de eerste tijd had men in 't geheel geen deur, enkel een groot gat, en dat ging ook wel. Als het 's avonds donker werd en de tijd tot rusten gekomen was, riep vader Zandberg: »Ziezoo, kom nu maar binnen! Een reusachtig bos gras werd dan rechtop in de ingang getrokken, van binnen vastgemaakt, en dan was »de deur dicht«, goed gegrendeld en gesloten, en men genoot binnen na ijverig volbrachte arbeid een gezonde slaap.

Hoe stond het met de meubileering in huis? Eenvoudig natuurlijk. Stoelen? In 't voorbijgaan hadden zij wel eens een blik in een kafferhut geworpen, maar daar waren ook geen stoelen te bekennen. Aan tinnen schotels, vorken, messen, lepels hadden zij zelfs overvloed, namelijk vier van elk inplaats drie. Men had voor kleine Marie ook meegenomen. De landverhuizerskist was het hoofdmeubelstuk en kon afwisselend wel als tafel en als zitplaats gebruikt worden.

(Wordt vervolgd).

wordt dit door de ouders beurtelings opgezogen. Waar een natuurlijke verhouding tusschen ouders en pleegkind niet bestaat, meent men alzoo toch een zekere eenheid tot stand te brengen door 't in zich opnemen van een deel van de zielestof van 't kind. Ook geliefden, die gedurende eenigen tijd van elkander moeten scheiden drinken elkanders bloed, opdat men elkander niet zal vergeten door de zielekracht, die men zich van elkaar toeëigent.

L. (Wordt vervolgd). de J.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Bezoek van engelen bij Abram. Verwoesting van Sodom.

Les voor Zondag 12 Aug. 1928.

Een gemakkelijke les, waarover ik weinig ga schrijven. Niet, dat ditmaal deugdelijke voorbereiding overbodig is, maar elk kan het zelf wel doen. De les is ook zeer overzichtelijk, gemakkelijk in te deelen en daardoor gemakkelijk *in* te denken en weer *uit* te vertellen.

Het eerste deel, 18 : 1—15, make men niet te breed. Over beloften aan Abr. is reeds vaker gesproken, dus kan dat wel een beetje dunner toe. Dat slachten, kneeden en bakken kan men ook samen vatten door één opmerking: „Abr. liet ten spoedigste een maal voor hen gereed maken en [8] bediende zelf" — zonder mee te eten.

De drie mannen bleken drie engelen te zijn, waarvan een „de engel des Heeren". die voor den Heer zelf gehouden kan worden, zie, hoe reeds in v. 13 „Heere" staat.

„Schoonzoon" is in deze geschiedenis natuurlijk a.s. schoonzoon, verloofde.

Vestig vooral de aandacht op Abr.'s pleiten voor de rechtvaardigen, of eigenlijk voor Lot! Abr. betoonde zich werkelijk onbaatzuchtig, door de liefde beheerscht.

Ook moet m. i. vooral geattendeerd worden op 19 : 16: „De verschooning des Heeren over Lot". Is hier niet een voorbeeld voor de redding onzer zielen?

En nu nog een overzicht. De les laat zich gemakkelijk in drie deelen leggen.

I. Abraham had bezoek.
II. Abraham deed uitgeleide en pleitte voor Lot.
III. Lot verschoond.

Deel I loopt van 18 v. 1 tot v. 15.
- *a.* Drie mannen — genoodigd — verzorgd, 1—8.
- *b.* Een zoon beloofd over een jaar; Sara lachte en durfde het niet belijden, 9—15.

Deel II van 18 v. 16 tot v. 33.
- *a.* Gods mededeeling aan Abr., 16—22.
- *b.* Abrahams pleidooi, 23—33.

Deel III van 19 v. 1 tot v. 30.
- *a.* Lot noodigt vreemdelingen — krijgt er moeite door — wordt door de engelen behoed, 1—11.
- *b.* Waarschuwing — schoonzoons spotten — Lot en de zijnen buiten gebracht, 1—16.
- *c.* Lot en de zijnen, behalve zijn vrouw, behouden te Zoar; Sodom en omgeving verwoest, 17—30.

Nog eens: Men vertelle I kort, niet meer dan 2 minuten. Bij III zij nog opgemerkt, hoe laag de zeden in Sodom waren. Ook Lot valt ons, om zijn voorstel [v. 8], geweldig tegen. Men kan dit gedeelte wel afdoen door te zeggen, dat de Sodomieten dezen mannen [want daarvoor hielden ze de twee engelen] kwaad doen wilden; dat Lot naar buiten ging om ze daar af te praten en dat ze toen hem ook al kwaad wilden doen; dat echter de engelen juist op tijd hielpen, 19 : 10. K. R.

Indrukken
van de 48ste Algemeene Vergadering der Unie

De Unie-dagen hebben een verdieping van 't geestelijk leven en een versterking van 't geloof ten gevolge gehad. Eenig waren de besprekingen. Opbouwend was de conferentie. Gezegend niet minder was de Donderdagavond-verg. Veel hebben we in weinig tijd en met weinig woorden ontvangen. Veel kunnen we nu ook aan anderen uitdragen. Ongetwijfeld blijft er een zegen achter bij alle aanwezigen. En wij weten, dat Gods woord niet ledig tot Hem zal wederkeeren. Zijn Geest werkt door! Bezoekt zooveel mogelijk allen 't volgend jaar deze vergaderingen. U wint erbij.

Hengelo. T. JANSMA.

Ik heb verleden week eenige rijkgezegende dagen doorgebracht tijdens de Unievergadering te Nieuwe Pekela.

De bede van mijn hart was: „Daal als in tijden van ouds op mij neer" en reeds in de begroetingssamenkomst gevoelde ik dat er groote dingen zouden komen. 't Was alsof God sprak en zeide: „Er komen stroomen van zegen voor elk d i e g e l o o f t". Mijn verwachtingen waren voor deze Unievergadering zeer hoog gespannen, doch al deze werden verre overtroffen.

Als het anderen zoo gegaan is als mij (en daar twijfel ik niet aan) dan geloof ik dat Jezus Christus weer opnieuw verheerlijkt is in Zijn Gemeente.

W. M. ROEST.

Ondergeteekende kan niet nalaten te melden, dat de Unievergadering en Conferentie te N. P. een succes is geweest in ons Unieleven.

Mij dunkt, het is meer brs en zrs gegaan als mij: zij hebben hiervan heel veel zegen medegenomen, 't welk ook tot uiting zal zijn gekomen in de gemeenten.

En zeker is al reeds bij ons allen besloten, medewerking te verleenen om de Uniedagen in dit teeken te houden.

Mijn indruk over de Jeugdconferentie is deze, dat het mij wenschelijker voorkomt, om de Jeugd zooveel mogelijk bijelkaar te groepeeren, dus vooraan in de kerk of de zaal; de nog beschikbare ruimte te laten innemen door belangstellenden. J. v. d. HEIDE.

De laatste Unievergadering droeg een hoogst geestelijk karakter, te meer valt dit de brs op die in hunne gemeenten geen Predikant hebben.

In het bijzonder trof mij dit, dat juist na de zakelijke besprekingen het zoo heerlijk is, zich nog eens bezig te houden met de dingen van Gods koninkrijk. De laatste zijn toch onze hoop en verwachting voor de toekomst. Ik hoop dat er nooit meer een Algemeene Vergadering komt waar dit aan ont-

breken zal, het is voor de afgevaardigden teerkost voor het nieuwe Uniejaar en een verlangen naar de volgende Vergadering.

Met br.groeten,

D. MOLIJN,
afgev. Gemeente Utrecht.

Het was m.i. een zeer goede Unieverg. Den tweeden morgen waren de indrukken haast te veel in aantal, maar niettemin was het een zeer vruchtbare morgen.

K. REILING.

Onze jaarvergadering
Was heusch een prachtig ding,
Een vriendelijk onthaal;
Een kost'lijk middagmaal.
In de Baptisten kerk
Geschiedd' een heerlijk werk.
't Was daar niet al te ruim,
Bezet schier ied're duim.
Maar 't rooken was verboôn:
Dat vonden velen schoon;
De Kleppermarsch na 't Woord
Werd mee daar niet gehoord,
Zoodat men vrij van walm
Daar werkte, lustig, kalm.
't Ging anders dan voorheen,
Soms beter naar ik meen.
Veel mannen van het Woord,
Die werden daar gehoord:
Zij zeiden: „Het geloof,
Verbindt den mensch met God".
Zij spraken van de Daân,
Daar kwam 't vooral op aan.
Zij spraken van den Stroom,
Waarvan de kracht moet koom
Van onderlinge vreê,
Hersteld door Liefdesbeê.
't Debat was zeer beperkt
('t Program moest afgewerkt).
Maar nu is 't wèl de vraag:
Of menigeen niet klaag,
Ik had nog dit en dat
Te zeggen wel gehad.
Herkauw dus nu maar na
't Gehoord' in Pekela.

K. KUIPERS.

De indruk, dien de laatste Algemeene Verg. der Unie op mij heeft gemaakt, wel, ik dacht, in 't bijzonder den tweeden dag, aan de verheerlijking op den berg, waar Jezus Zijne jongeren iets van Zijne heerlijkheid en majesteit liet zien. Het waren voor mij, en ik denk voor velen, gezegende dagen, en ik wensch dat er meer zulke Verg. volgen zullen.

K. KOSMEIJER.

Na de rijkgezegende Unieverg. en Conferentie heb ik gelegenheid gehad, nu ik een verslag moest maken, om 't ontvangene nog eens te verwerken. Buitengewoon heerlijke uren hebben we gehad. Nu alles wat bezonken is, juist nog meer gezegend. I'k Geloof, dat het voor de Commissie duidelijk is geworden in deze richting voort te moeten gaan. De verg. komen op hooger peil en de zaken worden in beteren geest behandeld.

Hoorn. D. OSINGA.

MEDEDEELINGEN

van de 14e Jaarvergadering der Ver. „Voorzorg".

Dinsdag 3 Juli hield b.v.g.n. Vereen. haar 14de Jaarvergadering te N. Pekela, onder leiding van haar Voorzitter br. J. G. Olijslager.

Nadat de Voorz. de vergadering geopend had, hield hij een korte toespraak, herinnerde er aan, dat de oprichters allen nog in leven zijn, en dat we door ons gemeenschappelijk streven in staat zijn, eene uitkeering aan onze oude Voorganger br. v. Beek te verstrekken.

Hij betreurde dat nog niet al de gemeenten bij »Voorzorg« zijn aangesloten, en sprak den wensch uit, dat weldra al de gemeenten aan het fonds zullen deelnemen.

De notulen van de vorige jaarvergadering werden met een kleine aanvulling vastgesteld.

De penningmeester was verhinderd de vergadering te bezoeken en zond een schriftelijk jaaroverzicht van ontvangst en uitgaaf — welke voorloopig werden goedgekeurd, en door een paar broeders ter plaatse nagezien zullen worden.

Uit het jaarverslag van den Secretaris bleek dat het aantal aangesloten gemeenten hetzelfde was gebleven, doch dat het aantal leden dier gemeenten met plm. 100 leden was vermeerderd.

De aftredende bestuursleden de brs. A. Dijkstra en C. J. Louw werden met groote meerderheid van stemmen herkozen.

De door de Com. voor statuten-herziening voorgestelde veranderingen werden met algemeene stemmen verworpen en besloten werd op den ouden voet voort te gaan. Hetzelfde lot trof het voorstel Utrecht, mede betreffende statuten-herziening, dat met 1 stem vóór werd afgewezen.

Het bedrag aan de gemeente te Den Haag ten behoeve van haar Oud-Voorganger, werd zonder discussie als vorige jaren vastgesteld. De gemeente van Den Haag verheugde zich in het bestaan van »Voorzorg«, waardoor zij van een groote financieele zorg is ontheven.

18 gemeenten n.m.l. Amsterdam Apeldoorn, Delfzijl, Deventer, Den Haag, Haarlem, Harlingen, Haulerwijk, Heeg, Hengelo, Hoorn, Leeuwarden, N. Pekela, Rotterdam, Sneek, Stavoren, Utrecht en Workum, nemen aan het fonds deel.

Het bestuur is als volgt samengesteld:

J. G. Olijslager, 1e Voorzitter.
A. Dijkstra, 2e Voorzitter.
C. J. Louw, 1e Secretaris.
P. Mostert, 2e Secretaris.
S. Houkes, Penningmeester, Giro no. 134474.

P.S. Den 3 Sept. a.s. bestaat de Vereeniging »Voorzorg« 15 jaar. In verband daarmede besloot de vergadering tegen dien datum een collecte in al de gemeenten aan te bevelen, waartoe een verzoek aan de

Unie-Comm. zal worden gedaan, die bereids toestemming heeft gegeven tot die aankondiging in »De Christen«. De brs en zrs en belangstellenden verzoeken we nu reeds aan die collecte te willen deelnemen.

Aan hen, die de Vereeniging bij testamentaire beschikking wenschen te gedenken, wordt herinnerd dat de naam der Vereeniging is:

Vereeniging tot ondersteuning van rustende Voorgangers „VOORZORG", gevestigd te 's-Gravenhage.

De Secretaris.

Scheveningen, 11 Juli 1928.

De Vereeniging „Weezenzorg", Voorzitter Ds. Weenink Stadskanaal, en Secretaris br. H. Bonnes Nieuwe Pekela, heeft een hypotheek ten geschenke gekregen groot 9000 goudmarken.

In dank ontvangen voor de Kas „Voorzorg".
Van de Gem. Hoorn f 16 —.
„ „ Sneek f 51.50.
„ Haulerwijk f 33.50.
S. HOUKES, Penningm. Haulerwijk (Fr.).
Giro no. 134474.

UIT DE GEMEENTEN.

VRIESCHELOO. Zondag 8 Juli is voor ons een onvergeetlijke dag geworden Wij hadden dien dag br. Laansma van Grand Rapids in ons midden. Veel hadden wij van hem gehoord maar van aangezicht was hij ons allen onbekend. Biddend werd zijn komst verbeid en de Heer heeft ons door br. L. boven verwachting gezegend. De prediking des morgens zoowel als des middags 3 uur met het daaraan vast gekoppelde liefdemaal, zal door ons niet licht worden vergeten.

De wijze, waarop hij ons de volheid in Christus voorstelde, zal door niemand kunnen worden vergeten.

Ons gebouw was eivol. Er waren vele brs. en zrs. van elders, ook de ouderling der Gem Wijmeer, Duitschland.

Door allen is genoten. Vol keerden onze brs. en zrs. en gasten huiswaarts. God zegene onzen br. en make het zoo, dat al onze Gemeenten nog eens kennis met hem kunnen maken. 'E. K., Secr.

GRONINGEN. Het viel ons op dat in het jaarverslag van den Unie-Secr., zooals het in »De Christen" staat afgedrukt, de Gem. Groningen niet wordt genoemd. De reden hiervan is ons niet bekend. We meenen evenwel dat we dit stilzwijgen maar niet zoo zonder meer kunnen accepteeren. Integendeel. De Gem. Groningen heeft alle redenen om uiting te geven aan de dankbare stemming, voor de zegeningen des Heeren, die in zoo ruime mate haar deel zijn. Aan de verdieping van het geloofsleven onder de prediking van haar bekwamen voorganger, paart zich een geestelijke opgewektheid, die vooral tot uiting komt in de straatprediking des Zaterdagsavonds. Naast den predikant staat in dezen arbeid een staf van medewerkers. Zangers, muzikanten, sprekers, tractaatverspreiders, en zij die geregeld het bankje of kistje aansjouwen voor de sprekers. Allen doen hun best om de boodschap van Jezus Christus te helpen verkondigen.

Naast de stichting en opbouw gepaard met evangelisatie, heeft ook de uitbouw geregelden voortgang. Hadden we de vorige maand het voorrecht om vier nieuwe leden door den doop de Gem. te mogen binnenleiden, thans zijn er al weer enkelen die den wensch te kennen gaven om in het huisgezin te worden opgenomen. Dus brs. en zrs., geen reden om te zwijgen maar stof tot juichen. We ontveinzen ons echter niet, dat met het steeds

grooter worden der Gem., ook hare verantwoordelijkheid toeneemt. De Gemeente is de draagster van hoogere idealen. Onze Heiland vraagt van elk der leden zooveel persoonlijke toewijding dat de wereld in het leven Zijner volgelingen Jezus terug kan vinden. Van uit dit standpunt bezien kan en moet ons leven worden één voortdurend waken, bidden en strijden. De Corr.

INGEZONDEN.

Geachte Red.

Mogen wij s.v.p. eenige plaatsruimte vragen voor onderstaand verzoek. Bij voorbaat onzen dank daarvoor.

Gel. Brs. en Zrs.

De Gem. Hoorn heeft het plan opgevat om in de maand Oct. e.k. een Bazar te organiseeren om met de baten daaruit voortvloeiende de hypothecaire schuld van haar lokaal af te lossen en de verdere gelden die daar nog mochten van overblijven te benutten voor haar arbeid in deze plaats. Aan de secr. der verschillende Gem. is reeds een schrijven verzonden in ongeveer gelijken zin als deze, maar toch achten wij het noodig om ook door middel van ons blad nog even de aandacht hierop te doen vestigen.

Allen die voor dit doel iets willen afzonderen, worden vriendelijk verzocht dit zoo spoedig mogelijk te doen tot welslagen van deze Bazar. Wellicht hebt ge wel een en ander artikel hiervoor beschikbaar. Alles is welkom en wordt gaarne ontvangen.

Bij voorbaat onzen hartelijken dank daarvoor.

Namens de Bazarcomm.
W. SPANGER, w/n Voorz.
D. BROERTJES, Secr.
K. PROST—HULLEMAN, Penn.

Adressen voor te zenden goederen is:
D. Broertjes, Keern 3b,) Hoorn.
K. Prost—Hulleman, Keern 32,)

No 2037 VRIJDAG 27 Juli 1928 48ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

Wanneer zijn we geschikt om door den Heer gebruikt te worden?

(Inleiding, gegeven op de 48e Alg. Verg. der Unie te N. Pekela, Juli j.l. door Ds. J. Louw.)

Dit is, dunkt me, de hoofdvraag, voor ieder die christen geworden is.

De bekeering is de teruggave van het leven aan den rechtmatigen Eigenaar.

De verlossing is de geschiktmaking van het leven voor zijn bestemming.

De heerlijkheid en de vrede van het leven bloeit op uit het juiste gebruik, dat van het leven gemaakt wordt.

Te spreken van co-operatie, van samenwerking tusschen God en Zijn schepsel, lijkt ons niet alleen voor misverstand vatbaar, maar ook onjuist te zijn.

Samenwerking kan er zijn tusschen groot en klein, aanzienlijk en gering, maar niet tusschen twee, verschillend in wezen, gelijk God en mensch. In dit geval van samenwerking te spreken is even onzuiver als te spreken van samenwerking tusschen een boer en zijn paard, of een machinist en zijn machine.

Te zeggen, dat God met zijn mensch *mede*-werkt, of omgekeerd is ook onjuist. De verhouding tusschen God en mensch is niet zòò, dat de een het werk van den ander aanvult.

Wat we echter heel duidelijk waarnemen is, dat beide werken. We zien ook, dat dat werken van beiden de grondslag is, waarop de wereldhuishouding is opgebouwd. Gods werken kan niet gemist worden. Evenzoo is het werken van den mensch een onmisbare faktor voor het goed funktioneeren van het scheppingsgeheel.

De landbouw b.v. leert ons de noodzakelijkheid van het werken van beiden op sprekende wijze. De boer, die God laat werken en zelf niets doet, ervaart dat Gods werken alleen geen resultaat schept. Regen en zonneschijn en vruchtbaarheid geven alleen geen oogst. Eerst als de boer werkt en God werkt, treft het werken van den eersten zoowel als van God, doel.

De vraag is: in welke onderlinge verhouding staat nu het werken van God en dat van den mensch?

Geen co-operatie, geen *samen*werking, ook geen medewerking.

Wat dan?

I. *Wie christen is, is tweede geworden.*

Daarmede is voor zijn leven alles gezegd.

Daarmede is aan de eerste en hoogste voorwaarde voldaan om geschikt te zijn voor het gebruik van den Heer.

Noodzakelijk is het dan, tweede te blijven.

De verandering, waardoor de christen van middelpunt, ego-centrisch, tweede, theocentrisch werd, bracht in Zijn leven de zuivere, door God gewilde spanning.

Onder deze spanning moeten we ons leven houden.

De bekeering beteekent niet de stilzetting van ons leven, maar de overbrenging op een andere drijfas.

De bekeering is de «instelling» op God, de inschakeling, waardoor Gods werking in ons werken openbaar wordt.

De Schrift zegt niet, dat we door 't geloof *dooden*, maar *dienstknechten* worden. En dienstknechten zijn zij, wier werk eigenlijk het werk van een ander is.

Als 'k een gebouw zie staan en vraag: wie heeft dat gezet? dan zal niemand mij de namen noemen van metselaars en timmerlieden, van schilders en loodgieters. Immers — hoeveel zij er ook aan gedaan hebben en hoe onmisbaar hun werk ook was — 't gebouw was toch eigenlijk niet hun werk, maar dat van den architekt.

Zoo werken Gods kinderen wel, maar als dienstknechten, zoodat hun werken eigenlijk Gods werken is; openbaring van Gods willen en kunnen.

Dit maakt het christenleven gemakkelijk en moeilijk. Het is het gemakkelijk-moeilijke van «tweede» zijn. Hoe beter we dat zijn, hoe volkomener, hoe zui-

verder, des te hooger stijgt de bruikbaarheid van ons leven en daarmede zijn eeuwigheidsbeteekenis.

Onze bestendige zorg moet zijn om deze spanning in ons leven te bewaren: de spanning van het passief-actief zijn; van het werken geheel en al overeenkomstig Gods *in*werken.

Het eerste, waarop het aankomt is, dat we nooit *zelf* iets doen, maar steeds God met en door ons doende is. Zoo ervaren we door ons denken Gods gedachten, brengen door ons werken Gods werk tot stand, en maken door ons spreken Zijn Woord bekend.

Een christen moet niet *naast* God leven, maar *in* God. Ook niet *gedeeltelijk* naast God en *gedeeltelijk* in Hem, maar *geheel* in Hem.

Dàt is het eerste.

II. *Bruikbaar zijn we, als we onszelf reinigen.*

Er is onderscheid tusschen leven en leven; door God gewild onderscheid. Dat moet niet slechts geeerbiedigd maar blijmoedig aanvaard worden, zoodat het niet neerdrukt en onbruikbaar maakt.

Paulus spreekt daarover in 2 Tim. 2 : 20 en 21.

Er zijn, zegt hij, in Gods huishouding gouden en zilveren, maar ook houten en aarden vaten.

Dit is één onderscheid — het door God gewilde.

En er zijn vaten ter eere en vaten ter oneere.

Dit is het tweede onderscheid — door God *niet* gewild.

Het laatste onderscheid, dat van de vaten ter eere en ter oneere, loopt dwars door het eerste heen.

Het onderscheid van «ter eere» en «ter oneere», is dat van bruikbaar en onbruikbaar.

Er zijn onder de gouden en zilveren vaten bruikbare en onbruikbare, d.w.z. er zijn onder de begaafde christenen, onder de mannen en vrouwen, die talenten hebben, zulken, die God gebruiken kan en zulken, die Hij niet kan gebruiken.

En 't zelfde geldt van de houten en aarden vaten, de menschen van geringe gaven en talenten.

De bruikbaarheid van ons leven hangt niet af van onze gaven maar van iets anders.

Dat andere is de reinheid.

Het reine is het bruikbare.

Het reine beantwoordt aan zijn bestemming.

En nu zegt de Apostel: wie zichzelven reinigt zal een vat zijn ter eere, geschikt voor het gebruik.

Daar zijn twee vertrekken. Het eene heeft ramen met spiegelglas en in het andere zijn de ramen voorzien van ordinair, dun vensterglas. Maar de spiegelruiten zijn bedekt met een laag vuil en laten nu maar een zwak licht door. De kamer, voorzien van dat kostelijke glas, is in halfdonker gehuld. Het dunne glas echter is zorgvuldig afgenomen, gereinigd van elk stofje en de heldere zonneglanzen golven het vertrek binnen.

Om het licht Gods door te laten is reiniging des levens noodig. En dat is *zelf*reiniging, want het vuil zit aan den binnenkant.

Wij zijn geneigd om er ons over te bekreunen, dat wij maar houten of aarden vaten gelijk zijn en geen zilveren of gouden.

Hierin hebben we echter Gods bestel te eeren: de een gaf Hij veel en den ander weinig. Daarin kom nooit verandering.

Een houten vat wordt nooit een gouden vat en ka nooit den dienst van een gouden vat vervullen.

Het andere is echter gewichtiger: zijn we bruikbaa geschikt voor onze bestemming? Dat wil zeggen zijn we rein? Een houten vat, bruikbaar voor de eenvoudigen dienst, waarvoor het bestemd is, dewijl he rein is, is duizendmaal meer waard dan een gouden va dat terzijde gesteld moet worden, omdat het onrein is

Reinig uzelven en murmureer niet over uw geringe staat!

Reinig uzelven en verhef u niet op uw talenten.

Reinig uzelven en wees niet afgunstig op de rijke begaafden.

Reinig uzelven en veracht de geringer begaafden nie

Reinheid is beslissend.

Zijt ge als glanzend spiegelglas — het baat nie als ge niet rein zijt.

Zijt ge als eenvoudig vensterglas — het hinder niet, als ge maar rein zijt.

III. *Bruikbaar zijn we als we op onzen plaats zijn*

In bergachtige streken benut men de kracht van he stroomende water als drijfkracht voor machines. Me plaatst een scheprad onder het neerstortende water waardoor dit in bestendige beweging gehouden word en deze beweging van het rad deelt zich, door midde van een drijfas, aan de machines mee.

Neem het rad uit het water en de kracht van he neerstortende water is onnut. Het eenige wat noodig is, is dat dat rad in het water gelegd wordt en daa blijft. Al het overige doet dan het water.

In het water liggende, is het in staat de kracht van het neerstortende water over te brengen op de machines.

Dat is het, wat de christen moet doen om bruikbaar te zijn: *in den stroom blijven.* Zoo bedoelt Paulus het als hij zegt: ik vermag alle dingen door Christus, die mij kracht geeft.

De hoofdzaak is niet of 't rad groot of klein is. Het rad, groot of klein, *buiten* den stroom liggende, is onnut. Zeker, een groot rad kan meer kracht over brengen dan een klein, Paulus kon grooter dingen doen dan Timotheus, maar ieder christen vermag *alle* dingen, *waartoe hij geroepen is*, maar hij vermag ze allèèn door Christus, die hem kracht geeft — gelijk het scheprad, groot of klein, alles vermag, waartoe het bestemd is, wanneer het maar in den stroom is, maar dan ook allèèn.

IV. *Bruikbaar zijn we als we onder den invloed der Schrift blijven.*

De Apostel onderscheidt 2 Tim. 3 : 14—17 tusschen zalig worden en geheel toegerust zijn tot alle goed werk.

En beiden, zegt hij, geschiedt door de Schrift. Eerst: «gij hebt van kindsbeen de H. Schrift gekend, die wijs kan maken tot zaligheid», en dan: «alle, van Gods Geest vervulde Schrift, is òòk nuttig om den eenmaal bekeerde in den rechten toestand te brengen, waardoor hij tot alle goed werk geheel toegerust is». Dat kan

le H. Schrift, doordat ze kan leeren, wederleggen, erbeteren en tucht uitoefenen.

De H. Schrift is vervuld van Gods Geest en daaroor kan ze den bekeerden mensch in dien toestand rengen, dat hij tot alle goed werk volkomen geschikt s. Ze brengt ons in dien rechten toestand, doordat e het verkeerde wegneemt, het gebrekkige verbetert, et onvolkomene doet uitgroeien en het goede bewaart.

Kontakt met de Schrift, zooals een kind heeft met ijn opvoeder, een leerling met zijn meester, is voorwaarde voor bruikbaarheid. Gelukkig de christen, aan vien de Schrift zich kwijt kan; in wien ze, binnen de erken zijner persoonlijkheid, vleesch kan worden.

De christen heeft de Schrift noodig gelijk het ijzer et vuur. Het ijzer moet in 't vuur, opdat het vuur et ijzer doordringe en vervulle. Eerst, wanneer het zer van vuur doorgloeid is, kan de smid het zijn wil pleggen, voor zijn bestemming geschikt maken. Tegenover het koude of half doorgloeide ijzer, staat de smid zoo goed als machteloos. Maar is het ijzer zoo ol van vuur, dat het wit gloeit, dat elke atoom in uur ligt te baden, dan kan de smid het gebruiken oor het doel, dat hij zich voorgesteld had.

Zoo is de Schrift de haard, waarop het vuur des Geestes brandt en, gelijk het vuur het ijzer, zoo moet e Geest den christen doordringen, zal hij bruikbaar ijn tot alle goed werk.

De Heere leere ons de heerlijkheid en de rust kennen an het *tweede* zijn, van het *gebruikt* worden, van *dàt* werken, dat niet anders is dan een gevolg en penbaring van *Gods* werkzaamheid in ons.

Verlost te worden is de zaligheid voor den zondaar.
Gebruikt te worden is de vreugde van Gods kind.

Derde Nederlandsche Baptiste Jeugdconferentie, gehouden 5 en 6 Juli 1928 te Nw. Pekela.

Vrijdagmorgen. Laatste vergadering. Gelukkig! Dat leefde bij de meeste aanwezigen. Ieder begon naar huis e verlangen. En geen wonder; daar roept een taak. Toch waren de aanwezigen vol goeden wil om de agenda naar behooren af te werken.

Vrijdagmorgen regende het; en flinkop ook! Toch mopperden de conferentiegangers niet. Maar hun aantal was zeer klein!

Ongeveer kwart voor *10* opende de voorz. de vergadering.

De notulen der vorige verg. (te Sneek) werden gelezen en goedgekeurd. 't Verslag van den Sec.-Penn.m. gaf geen aanleiding tot bespreking en werd ook goedgekeurd. De commissie van controle verklaarde het finantieel beheer in orde te hebben bevonden. De verkiezing van een lid v. h. Uitv. Comité had tot resultaat, dat Ds. Barendregt weer zitting in dit comité kreeg. Voor de stemming was meegedeeld, dat br. C. Mosterd niet weer voor een plaats in het U. Comité in aanmerking wenschte te komen. De ijver en toewijding, die br. Mosterd in het verleden aan den dag heeft gelegd, is waard hier met erkentelijkheid te worden vermeld.

Het voorstel van Utrecht had ongeveer aller sym-

pathie. Men vreesde echter algemeen, dat een apart bijblad voor de jeugd meer kosten dan gewin zou opleveren. Aan de redactie van De Christen zal verzocht worden om een bepaalde Jeugdrubriek te openen. Wat men in die Jeugdrubriek behandeld wenscht kon niet nauwkeurig worden geformuleerd. Er zijn vele wenschen. Voor de redactie is dit ongetwijfeld een groote moeilijkheid. Laat ons hopen, dat zij geluk zal hebben en dat zal weten te geven, wat het meest noodig is.

De voorstellen van Stadskanaal hadden ook wel belangstelling, maar die belangstelling was voor een groot deel negatief. In de bespreking bleek, dat Stadskanaal niet bedoelde. dat er aanstonds fietsclubs zouden worden georganiseerd, maar dat men wenschte te weten, of de conferentie er wat voor voelde. Enkele personen, ik geloof vijf in getal, gaven door handopsteking te kennen, dat zij er wel voor voelden. Het voorstel om te onderzoeken naar de mogelijkheid van een kampeerweek werd na een amusante bespreking met zes stemmen tegen één verworpen. Het tweede deel van het voorstel, om, indien de mogelijkheid gebleken was tot organiseeren van zulk een week over te gaan, was bij de bespreking reeds losgelaten.

De vraag van Stadskanaal: »Wat kan de Jeugdraad nu doen voor het Zondagsschoolwerk« bleek iets anders te bedoelen dan men kon vermoeden. 't Is duidelijk, dat het Stadskanaal alleen te doen was, om een bespreking uit te lokken over de artikelen, die geregeld »voor de Zondagsschool« in De Christen verschijnen. Stadskanaal heeft haar doel bereikt, want die bespreking kwam, en zij was naar veler indruk zeer openhartig. De schrijver der bedoelde artikelen, die ook zelf zoo gaarne eens wilde vernemen in hoe verre hij onze Zond.schoolbroeders en -zusters dient, mag Stadskanaal wel dankbaar wezen, want zonder deze vraag zou ook hij niets te weten zijn gekomen. Enkele opmerkingen bleken in verschil van opvatting hun oorzaak te hebben. Over 't algemeen betuigden sprekers tevredenheid over de »Toelichtingen«.

Hiermee waren we aan 't slot gekomen. Bij de rondvraag bleek nog, dat ongeveer alle aanwezigen liever niet weer op Vrijdagmorgen wilden vergaderen. Het Uitv. Com. zal met dezen wensch rekening houden en D.V. een volgend jaar den eersten dag 's middags een referaat minder op het program plaatsen, om eerst enkele zaken betreffende de organisatie af te doen.

Met lied en dankgebed werd de vergadering gesloten. Ieder ging weer zijns weegs. God geve dat ook deze Jeugdconferentie er toe moge bijdragen dat de jeugdigen onder ons zich met geheel hun hart mogen wijden aan het Jeugdwerk . . . . aan den Heer!

De Secr. K. REILING.

Leervrijheid.

Dat van kerkelijke zijde allerlei bezwaren tegen ons als Baptisten worden ingebracht is bekend. We kunnen dat niet anders dan een verblijdend verschijnsel noemen. De strijd houdt de slaap uit de oogen, en dat is vooral in dezen dommeltijd een niet te onderschatten zegen.

We kunnen natuurlijk onmogelijk op al die bezwaren ingaan, doch ze alle dood te zwijgen is evenmin goed. Wie weet, dat zijn christen-zijn en ook zijn gemeen-

schap nog niet »af« maar nog altijd in de leertijd is, die moet in meer of mindere mate er ook mede rekenen wat anderen van hem zeggen. De mogelijkheid is nimmer buitengesloten dat de Heere hem door een »anderen« mond iets te zeggen heeft.

Een der bezwaren is dat wij Baptisten geen belijdenis, d.w.z. geen omschreven belijdenis, geen belijdenisschrift bezitten, en, zoo besluit men, daardoor de leervrijheid huldigen.

Vooral dat laatste, de leervrijheid, is voor vele kerkelijk »angehauchten« een onoverkomelijk bezwaar.

Nu wil het mij echter voorkomen, dat men met z'n conclusie wel een beetje te ver gaat, maar toch is het wel goed, dat we voor ons zelf ook eens over die dingen nadenken.

Hebben wij als Baptisten geen belijdenis ?

Natuurlijk hebben we als Baptisten een belijdenis. Alleen we hebben geen belijdenisschrift, geen omschreven belijdenis. En waarom niet? Wel, we zijn bang voor een starre, doode eenvormigheid. We beminnen meer een levende verscheidenheid dan een doode eenheid. En, we meenen in de geschiedenis de gegevens te bezitten, dat juist de belijdenisschriften een krachtige hulp zijn geweest voor de wording van het pausdom.

We zijn er bepaald bang voor dat de zetel van het christen-zijn, als gevolg van een omschreven en van buiten geleerde belijdenis, van hart naar hoofd verlegd zal worden. We hebben nu eenmaal een niet geringe angst voor machinaal christendom. We houden van *belijdende* christenen, doch we willen meer dan slechts *belijdenis*christenen. En voorts ontveinzen we ons niet om te zeggen, dat we vreezen, dat de begrenzing der leervrijheid, wel eens tengevolge kon hebben de bevordering der leefvrijheid. We meenen wel eens gezien te hebben dat dikwijls met meer nauwgezetheid over de leer dan over het leven gewaakt wordt. En wij meenen dat tenslotte het leven uitgaat boven de leer. Wij houden er aan vast, dat de leer *openbaring* van het leven moet zijn, maar nimmer mag worden *veronderstelling* van het leven. Beter leven zonder leer, dan leer zonder leven.

En dat het laatste een groote, een gevaarlijke mogelijkheid is, zal wel geen enkel ernstig willend christen ontkennen.

Maar zooals gezegd, met dat alles zijn wij niet zonder belijdenis. Neen, neen, want het geloof kan niet zonder belijdenis, het leven behoeft een openbaringsnorm.

Bij de grootste verscheidenheid zullen we als Baptisten zonder meer er ons mede kunnen vereenigen dat Christus zelf onze belijdenis is. Wij belijden Jezus Christus en dien gekruisigd.

Zoo min als het geloof zonder openbaring kan, kan het zonder belijdenis. Het geloof drukt zich uit in de belijdenis. En het is niet anders, wie gelooft kan niet zwijgen. Het is niet enkel zoo, dat de geloovige met het hart gelooft, maar ook belijdt hij met de mond. En aan dat belijden schrijft Christus een geweldige beteekenis toe wanneer Hij zegt Matth. 10 : 32: »Een iegelijk d. n, die Mij belijden zal voor de menschen, dien zal Ik ook belijden voor Mijnen Vader, die in de hemelen is«.

Zonder belijden en belijdenis gaat het dus niet.

Maar waar ik nu weet, dat ik belijden moet, daar mag ik toch zeker ook wel vragen, wat ik belijden moet. Let wel, ik spreek hier over hem, wien de Heere leerde gelooven. Mag die nu voor eigen oriënteering niet vragen, wat hij belijden zal. Ik wil de vraag anders stellen.

Is het voor geloovigen zondig en onbijbelsch een norm van belijden te aanvaarden?

Ik zeg nog eens we zijn bang voor starre en gedwongen eenvormigheid, maar, maken we er ons dikwijls niet al te goedkoop af met te zeggen, Christus heeft Zijne discipelen geen belijdenis verstrekt en ook de apostelen hebben geen bepaalde belijdenis nagelaten?

Eerlijk gezegd, ik geloof wij maken ons van deze dingen wel eens wat al te gemakkelijk af.

Uit bovengenoemd vers Matth. 10 : 32 blijkt wel, dat Christus de noodzakelijkheid van het belijden leerde. Ook meen ik, dat het Hem niet onverschillig was, *wat* de Zijnen zouden belijden, en dat Hij ook daarom aan Zijne discipelen vroeg: »Maar gijlieden, wie zegt gij dat Ik ben?« Luk. 9 : 20. We weten dat Petrus daarop antwoordt: »Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods«, maar we weten ook dat Petrus na deze belijdenis door den Meester zalig geprezen wordt: »Zalig zijt gij, Simon, Bar Jona! want vleesch en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, die in de hemelen is«. Matth 16 : 16, 17.

Wist de Heere dan niet, dat Petrus dat met zijn hart reeds geloofde? Natuurlijk wist Hij dat, maar het was voor Petrus zelf en ook voor zijne medediscipelen noodig, dat hij eens uitsprak *wat* hij geloofde. Het moest in de herinnering voortleven, waarom hem de Meester had zalig geprezen.

En, ze moesten ook niet vergeten dat het geloof van Petrus een bepaalde norm van openbaring behoefde en daarom had hem de Meester eerst gevraagd: »Wie zeggen de scharen dat Ik ben«. Luk. 9 : 18.

Waarom was dat nu noodig, wanneer het toch maar enkel op het persoonlijk geloof aankomt?

't Wil mij voorkomen, dat Petrus niet alleen moest leeren, dat zijn *geloof* hem van de scharen onderscheidde, maar dat ook zijn *belijdenis* een teeken, een kenmerk dezer onderscheiding was. Deze belijdenis moest voortaan zoowel als onderscheidingsteeken als voor herkenningsteeken dienen. »Hieraan kent gij den Geest van God: alle geest, die *belijdt* dat Jezus Christus in het vleesch gekomen is, die is uit God«.

In die belijdenis werd dus zelfs een keursteen voor den Heiligen Geest gegeven.

Met het oog daarop kunnen wij dus alreeds zeggen, het is niet zondig of onbijbelsch wanneer geloovigen een zekeren norm van belijden aanvaarden.

En hoe was het met den apostel Paulus, was die wars van elken norm van belijden? Dat Paulus de gemeenten niet voorzien heeft van een belijdenis van zoo en zooveel »artikels«, een leer met die en die »stukken«, dat is duidelijk. Maar toch, meen ik, was Paulus niet wars van elken norm. Hij wekt op om te zijn zijne navolgers. Daarmede stelt hij toch vast, dat in en bij hem iets specifieks is waarop men acht dient te geven.

Dan spreekt Paulus in Rom. 16 : 25 van: »naar *mijn* Evangelie en de prediking van Jezus Christus«. En in Gal. 1 : 6 van: »een ander Evangelie«. Paulus onderscheidt dus *tusschen* Evangelie en Evangelie en dat met de woordjes *mijn* en *ander*. En op dat *mijn* legt Paulus zoo sterk de nadruk, dat hij er van zegt: Doch al ware het ook, dat wij, of een Engel uit den hemel u een Evangelie verkondigde, *buiten hetgeen wij u verkondigd hebben*, die zij vervloekt!«

Mij dunkt, daaruit blijkt duidelijk, dat Paulus wel terdege waarde toekent aan een norm voor d e verkondiging en het belijden van het Evangelie.

En wie zou kunnen ontkennen, dat Paulus vooral in zijn brieven heel wat leert? Paulus staat er op, dat men zich zelf rekenschap zal geven van 't geen men gelooft en ook hoe men dat geloof belijdt.

En spreekt niet het N. Testament Judas : 3 van: »het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is«. Wordt daarmee ons eigenlijk niet gezegd, dat ook wij het geloof, het ware geloof hebben over te leveren en dat inzonderheid aan het nageslacht?

Met het oog op al die dingen zeg ik, het is in de verste verte niet zondig en onbijbelsch indien men voor het belijden een zekeren norm zoekt.

Heusch, m'n lieve broeder en zuster, de zaak is te ernstig, dan dat we er ons met een enkel goedkoop slagwoord mogen afmaken.

We hebben ons zelf in acht te nemen voor eenzijdigheid en bevooroordeeling. De gevaren liggen heusch niet aan een kant, ook aan de andere kant worden ze, en dat zelfs zeer talrijk, gevonden.

Ik wil volstrekt niet zeggen dat we een omschreven belijdenis moeten aanvaarden, maar wel dienen we te weten welke gevaren er zijn bij het achterwege laten van zulk een belijdenis. Het christendom en ook het geloof is nu eenmaal geen lukraak zaakje, of een zaak van louter willekeur. Er zijn normen en grenzen waarmede gerekend moet worden. In een volgend artikeltje hoop ik iets nader op de gevaren van geen belijdenis in te gaan, de andere veronderstel ik zijn u tamelijk wel bekend.

Dit is een ding wat voor mij vaststaat, alles wat zich als geloof in het Evangelie enzv. aandient is daarmede nog geen geloof.

Christus heeft nu eenmaal onderscheiden tusschen geloof en geloof, met te zeggen: »Die in Mij gelooft, gelijkerwijs de Schrift zegt, stroomen des levenden waters zullen uit zijnen buik vloeien«. Joh 7 : 38.

De ernst der zaak dringt dus om altijd weer te onderzoeken, is het wel het geloof gelijkerwijs de Schrift zegt.

En wie zich met Paulus een schuldenaar aller menschen weet, die weet zich ook een schuldenaar aller tijden en inzonderheid een schuldenaar der toekomst en der na hem komenden, het nageslacht.

De ernst der zaak vraagt, dat we alles wat in ons vermogen is aanwenden, om ook de schatten der genade en des geloofs te bewaren en vast te leggen voor hen die na ons komen. Wij zijn eeuwigheidsmenschen en geen ééndagsvlinders die slechts luchtigjes over de levensvragen heenfladderen.

Zoo God wil een volgende keer verder.

H. V. D. S.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL

Hagar en Ismaël uitgedreven.
De offerande op Moria.

Gen. 21 : 1—21 en 22 : 1—19.

Les voor Zondag, 19 Aug. 1928.

Bij deze les moet men er voor zorgen, voor het tweede deel voldoende tijd te hebben. Het is het belangrijkste deel van de les en het moet vooral rustig verteld worden.

Ter inleiding heeft men niet veel noodig. Een herinnering aan den aanvang van de vorige les helpt u van zelf „op glee".

Het eerste deel der les heeft duidelijk drie hoofdmomenten: Isaäks geboorte, het feest, Hagar en Ismaël in de woestijn. Ieder make zich met het geheel en met de onderdeelen goed vertrouwd. Dit is voor de vertelling zóó belangrijk, dat er nooit genoeg op aangedrongen kan worden. Alleen zij, die een goed overzicht over de les hebben, kunnen rustig en duidelijk vertellen.

Bij Isaäks geboorte mag natuurlijk niet verzuimd worden te wijzen op de groote blijdschap, waarvan v.v. 6 en 7 melding maken; en evenzeer moet de aandacht gevestigd worden op het feit, dat God woord gehouden heeft en de belofte heeft vervuld.

Bij het feest vermoeie men zich niet over de vraag, hoe oud Isaäk was. Hij was nu geen zuigeling meer — en dat was reden voor een feest. Maar op dat feest gedroeg Ismaël, die er natuurlijk ook was, zich slecht. Wat volgde, laat zich gemakkelijk vertellen. Voor Abraham was het zwaar. Ik veronderstel, dat hij in alles de vrucht zal hebben gezien van zijn verkeerden stap, waar twee lessen eerder sprake van was: Een smart die vele geloovigen kennen.

Bij de gebeurtenissen in de woestijn valle alle nadruk op Gods hulp. Hagar had alles verbeurd en Ismaël ook. Ze leden door hun zonden. Maar God, in z. genade kwam te hulp. — Er staat niet, dat die put toen door een wonder ontstond, alleen, dat Hagar die plotseling zag.

Het nu volgende deel v. d. les is een zeer belangrijke geschiedenis. Gewichtig genoeg voor een heelen middag. Men kon er geruimen tijd zeer verstandig over praten. Licht wordt het dan echter „preeken" en dat heb ik in de Z.school niet graag. 't Liefst heb ik, dat uw preek in uw vertelling als het ware tusschen de regels staat. Blijft steeds vertellen; 't geldt kinderen. Later krijgen ze er nog meer dan één preek over. Toch moet de vertelling meer zijn, dan een vermelding der feiten. En daarom is het zoo noodig, dat men „in" de geschiedenis zit.

We onderscheiden: Gods eisch en Abr.'s gehoorzaamheid; op den berg; Gods eed aan Abraham.

Wellicht had Abraham zijn hart wat al te zeer op zijn zoon gezet, zie v. 2: „Uwen eenige, dien gij liefhebt". Vergeet bij de beoordeeling dezer geschiedenis niet, dat Abr tusschen de heidenen woonde, onder wie kinderoffers niets vreemds waren. De eerste zin van v. 3 treft mij altijd bijzonder. Toen Abr. wist, wat hij doen moest, talmde hij niet. Hoe menig goed voornemen verging doordat er te lang mee gewacht werd! Bij de overleggingen, die Abr. onder weg ongetwijfeld in zich zelf gehad heeft, fantaseere men niet; men verzuime echter *vooral niet te letten op Hebr 11 : 17—19.* Abr. heeft eenvoudig gehoorzaamd en in het geloof God vertrouwt. Hij durfde wel in Gods weg te gaan. Dit blijkt vooral uit v. 5. Het volgende gedeelte is zeer ontroerend. Tracht niet het verhaal met veronderstellingen over gesprekken, enz op te sieren. Er zal, dunkt me, in de werkelijkheid niet veel bij gesproken zijn. Toen „die beiden te zamen gingen", was het gewis stil om hen heen.

Het lijkt mij niet goed het offeren al te uitvoerig te schilderen. Het feit, dat Is. als offer s t e r v e n moest, beheerscht alles. Maar verzuim dan vooral niet, de gedachte van v. 12 goed in te prenten: Abr. had God boven alles lief. Hij kon niet leven in conflikt met God. Hij kon God niet missen. Gods eisch afslaan, zou beteekenen Is. tot afgod maken.

De ram, door God voorzien is ongetwijfeld symbool van het werkelijke Godslam, door God ten offer voorzien in de plaats van Gods volk.

V. 15 en verv. geeft dan een verheven slot aan deze ontroerende geschiedenis.

N.B. Die de roosters nog niet betaald hebben moesten het nu maar gauw doen. Anders komen er onkosten op. Postr. 109502. K. R.

ZENDING.

ANIMISME.

VI.

We zagen, hoe b l o e d een overvloed van zielekracht bevat en als zoodanig aangewend wordt tot velerlei doel. Een enkel voorbeeld illustreere dat tenslotte nog. De gewoonte om wapens met bloed te bestrijken, alvorens ten strijde te trekken, is vrij algemeen. Is 't doel ons nu duidelijk? Men spreekt van 't „wijden" der wapens tot den strijd. 't Is niet anders dan toevoeren van kracht, zoodat men nu zijn levenloos wapen ook „bezield" denkt en dit geeft in den oorlog van stam tegen stam een moed en zelfvertrouwen en doodsverachting, die men bij in aanleg overigens vrij beschroomde volken niet zou verwachten.

't Is hierom, dat zij zich zeker weten „van hun zaak" en 't is hierom ook, dat er werkelijk dikwijls „zegen" op hun wapens rust.

Nu merken we voorts op, dat tot de deelen van 't lichaam met een overmaat van zielekracht ook behoort:

HET HAAR. Heeft een kind zich bezeerd door een val of anderszins, onmiddellijk is de moeder bij de hand om de pijnlijke plek te wrijven met het hoofdhaar. Dit gebruik vindt men door gansch Indië heen. Wij begrijpen de reden? De pijnlijke plek lijdt door gebrek aan zielekracht en dit tekort wordt nu uit 't haar weer aangevuld.

't Is komisch te lezen, hoe sommige „toeristen" die inlanders toch zoo v u i l noemen, dat zelfs de moeders de wonden van hun kinderen uitwasschen met haar, inplaats van hiervoor tenminste een schoon stuk doek te nemen.

Een boom lijdt aan een bepaalde ziekte. Men denkt er niet aan zooals wij, de oorzaken der ziekte op te sporen: die is dezelfde als bij den mensch: tekort aan zielekracht. Wat is natuurlijker, dan dat men iets van zijn haar legt op de wortels van dien boom, om aldus genezing te voorschijn te roepen.

We zagen reeds, hoe aan een doode ook dikwijls een ziel wordt geofferd om hem te vergezellen. Bij onbeschaafde stammen wordt daartoe een mensch „gesneld", bij beschaafdere slechts een dier, bij volken op nog hooger trap van beschaving een deel van het „haar". De zielekracht van dit haar is voldoende als offer voor de overledene.

Bij toenemende cultuur verdwijnt als zoodanig 't uiterlijke van 't offer en hier ook hebben we weer een aanknoopingspunt met 't offer, dat w ij moeten brengen ter vervulling van onze levensvreugd: „onze ziel", al onze vermogens omzetten in een Gode toegewijd leven.

Ziet ge hoe noodig 't is, vooral voor hen, die 't Evangelie brengen in deze streken, van alle deze verschijnselen zich op de hoogte te stellen, niet aanvangen met een afbreken van al, wat heilig is, maar een waardeeren en medeleven, een zelf d o o r voelen van wat al deze dingen voor hun zijn. En dan tenslotte aansluitend daarbij, langzaam-aan de zielen opvoeren en brengen bij Hem, die, ook van alle hunne geloofsgebruiken, de eindelijke vervulling is.

't Is daarom zoo verheugend, te lezen wat onze zendeling Bell u vertelde hoe men ook in China eerst sympathie zoekt met 't bestaande en dan al spoedig ontdekt, waar de negatieve punten zijn, waar het groote „tekort" is aan zielekracht, dat alleen Gods Heilige Geest vermogend is, te vervullen. Ach, hoe dikwijls werd hier, te goeder trouw veelal, een ijver betoond, die niet „des Heeren" kon zijn

Maar nu begrijpt ge meteen, dat niet de Evangelieprediker alleen, maar 't Europeesche korps van menschen, die op eenigerlei wijze onze Europeesche cultuur vertegenwoordigen, studie dienen te maken van deze „animistische" ondergrond. Den bestuursambtenaar en den pedagoog, den geneesheer zoowel als den rechter dient men niet onvoorbereid hun taak onder deze volken te doen aanvaarden, en bovendien is noodig dat alle deze komen met een ziel, die van Christus is vervuld, opdat uit hen spreke Zijn Geest, die alle duisternis van het „animisme" doorlichten zal.

L. (Wordt vervolgd). DE J.

UIT DE GEMEENTEN.

HAULERWIJK. In De Christen van 13 Juli j.l. lezen wij in het jaarverslag van de Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland. „Onder het vele goede uit de Gemeente te Haulerwijk wordt vooral melding gemaakt van het Jeugdwerk. Zij hoopt dat onder leiding van haar toek. Voorganger de zichtbare vrucht niet uit zal blijven". Ja brs en zrs, het was al eenigen tijd te merken dat de Geest Gods werkte in de harten veler jongeren, doch voor wij het hadden durven denken, heeft de Heer ons verrast, en mochten wij de blijdschap smaken, dat in de navergadering der Jeugdvereeniging op 25 Juni een jongedochter beleed en den wensch uitte om voortaan geheel voor den Heer te leven. Een spreekwoord zegt: wanneer er één schaap over den dam is, volgen er meer. Ja, zoo is het dikwijls. Ook wij mochten dit alhier ervaren, want de Geest Gods werd meerderen te machtig en wij hadden het genoegen sindsdien te mogen hooren, dat nog vijf jeugdigen beleden vergiffenis hunner zonden te hebben ontvangen door het geloof in den Zone Gods. Dankbaar voor zoovele zegeningen, kunnen wij dan ook niet zwijgen van de groote weldaden ons geschonken, en bidden, dat waar dezen zich aan den Heer hebben toevertrouwd, zij staande mogen blijven en ook den Heer in alle getrouwheid mogen volgen en zij meerderen tot steun mogen zijn en anderen mogen leiden tot den Heer. Waar de Heer ons deze blijdschap heeft geschonken, verwachten wij spoedig meerdere zegeningen te kunnen melden en hopen dat hetgeen wij mochten aanschouwen ook anderen mogen ervaren. De Sec. L. J.

MIJNSTREEK. Geliefde medeverbondenen in Christus. In het j.l. verschenen nummer van De Christen, inhoudende het jaarverslag van onze Gemeenten, schreef onzen Unie-Secr. aangaande onze Gem. het volgende: De jonge Gemeente te Heerlen, het eerste jaar van haar Unieleven zoo spraakzaam, deed thans niets van zich hooren. We willen deze fout herstellen en thans mededeelen dat het onze Gem. zeer goed gaat, de samenkomsten worden goed bezocht, de bidstonden zelfs zeer goed en met onze Zondagsschool gaat het uitstekend, zoo zelfs dat we ons genoodzaakt zagen, haar in tweeën te verdeelen.

Zondag den 15den Juli was voor onze Gem. een bijzonderen dag, een dag waarop onze Gemeente dankbaar kon opzien tot onzen Hemelschen Vader, omdat Hij het was, die onze broeders spaarde, bij de op 13 Juli plaats gehad hebbende mijnramp, waarbij 13 of 14 menschen het leven moesten laten; een dag van blijdschap was het, omdat we br. Jeronimus in ons midden mochten hebben, die ons de aloude boodschap des Evangelies zoo klaar en duidelijk verkondigde. Des namiddags was het een waar hoogtij, want behalve br. Jeronimus waren toen nog als sprekers in ons midden br. Wiersema uit Nw. Weerdinge en br. van der Mast van Het leger des Heils, die ons allen klaar en duidelijk brachten wat de wereld zoozeer van noode heeft en wat wij als kinderen Gods niet kunnen missen. Des avonds herdachten we nog de verjaring van de Echtgenoote van onzen geliefden br. Ouderling Fijn, wiens woning is geworden het middenpunt der Gemeenten. Geve de Heere dat ze nog te zamen Hem mogen dienen naar Zijn wil en welbehagen.

Het eerste vers van Gezang 180 vertolkte ons aller gevoelen toen we huiswaarts gingen.

Met br. gr. Namens de Gem. K. TEN CATE.

ZWOLLE. Met dankbaarheid vervuld, zij het ons door dezen vergund enkele mededeelingen te verstrekken betreffende de Gem. alhier.

't Is echter niet alleen voorspoed, welke onze bevindingen zijn, ook beproevingen worden ons niet gespaard.

Den 7den dezer stierf n.l. een kindje van een gel. Br. en Zr. Als Gemeente is veel voor ouders en kleine gebeden, doch de Heere heeft anders gedacht en we zwijgen Gode stil in 't bewustzijn, dat ook deze beproeving zal medewerken ten goede.

Zondag 15 dezer mochten wij de eerste Doopsbediening bijwonen in ons lokaal „Bethel". Moesten wij voorheen bij doopgelegenheid naar een andere Gemeente (welke we voor vrije beschikking nog dankbaar zijn) thans hebben wij dan eigen doopvont en 't geheel is best in orde.

Als gewoonlijk leidde Br. de Vries de samenkomst en tegen

10 uur was ons lokaal geheel bezet. Aanwezig waren mede een paar Brs uit Exloërmond en het verheugde ons allen dat deze Brs uit sympathie bij deze gelegenheid in ons midden waren.

De spreker bepaalde de aanwezigen bij het hoofdstuk Rom. 6, en wijl het in ons vrome Zwolle een buitengewone gebeurtenis was dat er iemand werd gedoopt, zoo volgde de schare met belangstelling de rede en wij vertrouwen dat dit woord nog zal doorwerken en velen moge brengen tot nader onderzoek.

Het geheel verliep in de beste orde en maakte een diepen indruk op de aanwezigen. Na de Doopsbediening herdacht de Gemeente 's Heeren instelling door 't gebruik van het Avondmaal en werd mede nog gebruik gemaakt van 't geven van kort getuigenis en dankzegging voor 's Heeren ontvangen zegeningen.

Zondag 22 dezer hopen wij, zoo de Heer wil, wederom een Br. en Zr. tot de Gemeente te zien toetreden. Kennelijk ervaren wij dat een biddende Gemeente alles vermag en in dit bewustzijn willen wij verder gaan.

Met Broedergroet, J. B., Secr.

Indrukken
van de 48ste Algemeene Vergadering der Unie.

Daar 't de eerste keer was, dat ik een U.-V. bezocht, wist ik ook niet wat er te zullen ontvangen, en kan ik dus moeilijk over andere U.-Vergaderingen meepraten. Deze heeft me echter niet teleurgesteld. We hebben een zegen genoten en hebben vele brs. en zrs. lêeren kennen. Ook 't zakelijke deel, was niet afmattend en de verschillende referaten waren de moeite van 't beluisteren waard. Kortom: We zijn niet beschaamd uitgekomen en zijn naar ziel en lichaam opgebouwd. Geve de Heere meer van deze Unie-Conferenties. H. HORNSTRA, Workum.

Het is ook mij een behoefte des harten nog even een „naklank" te sturen over de zoo heerlijk door mij meegemaakte U.-V. Het was duidelijk te voelen dat God in ons midden was, heerlijke gezegende dagen waarvan laag een „naklank" in ons hart zal blijven, hebben wij gehad. Het was de eerste U.-V. die ik meemaakte, maar ik kan dan ook van harte zeggen, niet de laatste (D.V.). Ik ben er dan ook grondig van overtuigd, dat allen die aanwezig waren, met een verbeurde zegen naar huis gingen. 'k Durf dan ook iedereen aan te bevelen er eens heen te gaan. God zegene ons. D. JONGERT uit Haarlem.

Mijn indrukken van de l.l. gehouden Unievergadering zijn de volgende:

In de vergadering heerschte een geest van elkaar begrijpen en vertrouwen en de conferentie was versterkend en opbouwend voor ons geloofsleven. De Jeugdconferentie bracht bezieling voor het mooie werk door en voor de Jeugd in onze gemeenten.

Dat de nog komende Vergaderingen en (of) Conferenties in deze teekenen mogen staan is de wensch van

R. VAN DER GOOT, Deventer.

[Hiermede wordt deze rubriek gesloten. Vriendel. groet aan schrijvers en schrijfsters. E.-R.]

MEDEDEELINGEN

Gemeente Utrecht vraagt hulp.

Waarde Broeders en Zusters in Nederland en ook in het Buitenland.

Mijn mededeeling in „De Christen" no. 2035 van 13 Juli vereischt een nadere toelichting.

Er staat: onze Gemeente is in staat f 4000 à f 4500 bij elkaar te brengen, doch van die bedragen is een kleine f 2000 onbelast, de rest zijn toezeggingen waarvan wij ook rente moeten betalen.

We moeten er, helaas van afzien om een Broeder uit te zenden, teneinde overal met de lijst rond te gaan, doch wij zenden nu aan de Besturen der Gemeenten lijsten, met verzoek uit hun Gemeente iemand te vragen om voor ons met de lijst te willen werken.

Broeders en Zusters! ons vriendelijk verzoek is nogmaals: help ons zooveel als in uw vermogen is, het geldt hier het behoud en de toekomst van een kleine, maar bloeiende Gemeente.

Namens het Bestuur,

A. H. ZERBST, Leerend Ouderling.

Het adres van de Eind-Redaktie is tot 8 Augustus: Kanaalweg 5 — Scheveningen. E.-R.

Ds. G. Visser te Emmer-Erfscheidenveen, hoopt 19 Aug. a.s. des nam. zijn intrede te doen, na des voorm. bevestigd te zijn door zijn vader, Ds. H. Visser van Sneek.

CORR. Br. Jb. P. te K. Wilt u zoo vriendelijk zijn voortaan mededeelingen betreffende de abonnementen te richten aan de administratie te N. Weerdinge? E.-R.

De Gemeente Workum deelt mede dat Zondagmorgen $9\frac{1}{2}$ uur en 's middags 4 uur br. D. Laansma voor 't laatst voor z'n terugkeer naar Grand Rapids, voor haar hoopt op te treden. 's Avonds acht uur zal een afscheids-samenkomst plaats hebben, waarbij allen hartelijk welkom zijn.

CORRESPONDENTIE

Br. P. N. te Z. schrijft: „'t Is ruim zeven jaar geleden dat ik te U. de Bapt. gemeente leerde kennen en met haar de Gemeenten in Nederland. Nadat ik in de gemeente te U. mijzelf en de Heiland leerde kennen, kreeg ik ook de overtuiging, dat er naast de Bapt. Gemeente geen gemeente in Nederland is, die de eerste gemeente te Jeruzalem meer gelijk is. Daardoor kreeg ik ook de vrijmoedigheid om mij in de gemeente door den doop te laten opnemen. In en door de gemeente ben ik vaster met haar en den Heiland, haar Hoofd, verbonden. Sindsdien zijn er jaren heengesneld en met veel vreugde mogen we elken Vrijdag ons orgaan De Christen lezen".

Doch deze vreugde is niet ongemengd. Er staan in De Christen regels, die, naar hij meent, in een blad van de Bapt. Gemeenten niet te pas komen.

En wat is dat dan, waaraan onze broeder aanstoot neemt en hem onbaptistisch voorkomt te zijn?

1. De Voorganger van de gemeente A. adverteert, dat hij er een *spreekuur* op na houdt.

Men probeere eens te verstaan, waarom men er toe kan komen zoo'n maatregel te treffen. Waarschijnlijk zullen er in elke gemeente wel leden zijn die over een of andere aangelegenheid hun Voorg. wenschen te spreken. Misschien wenschen ook niet leden wel eens met hem te praten. Nu is een Voorganger echter vaak afwezig. Bijgevolg kan 't licht gebeuren, dat men een en andermaal bij hem aanschelt en onverrichterzake terug moet keeren. Wie zal er dus niet dankbaar voor zijn, als de Voorg. laat weten:

op dien avond zoo laat, treft men mij thuis. Toch ieder? Want wie wil er nu graag tijd verliezen met onnutte wandelingen? En daarnaast bevordert zoo'n maatregel voor een Voorg., die zijn tijd volop noodig heeft, een nuttige tijdsindeeling.

2. De S cr. der gemeente B. noemt een harer leden *theologisch student.*

Maar als zoo'n broeder dat nu toch werkelijk *is?* Men mag toch immers wel theologie studeerer, ook wel aan een Universiteit studeeren, en dan is men toch theologisch student? 't Is ons niet duidelijk, waarom onze broeder zich daaraan gestooten heeft.

3. In de *Bapt. Pastorie* van de gemeente C. is door geboorte het gezin vermeerderd.

De uitdrukking *Pastorie* moet niemand hinderen. Pastorie beteekent: woning van den pastor of herder. Iedere gemeente ziet immers in haar Voorganger haar Herder en Leeraar en derhalve is het huis, speciaal bestemd voor woning van den Voorg., de pastorie. In dit woord zit, goed verstaan, geen kwaad.

4. De gemeente te D. noemt haar Voorg. *WelEd. Heer Ds. E. F.* Een Ds. noemt men eigenlijk WelEerwaarde Heer. We willen aannemen, dat br. N. dat meent.

Dominus beteekent „heer". Het gebruik heeft zich ingeburgerd, dat men de leeraren der gemeenten, inplaats van met het Nederlandsche „mijnheer" met het Latijnsche „dominé" aanspreekt. Daar is wat voor te zeggen, omdat men nu direkt weet wat voor een „mijnheer" bedoeld is. Verder moet men er maar niets in zoeken, gemakshalve en duidelijkheid halve gebruikt men den lat titel. Hem daarmede een heerscherspositie in de gemeente toe te kennen komt niemand in den zin, evenmin als een sterveling er aan denkt den bedelaar, dien hij met „mijnheer" aanspreekt, werkelijk als zijn *heer* te erkennen.

Of herders en leeraars „WelEerwaarde" heeren zijn? Ach, een broeder merkte eens op, dat Paulus zegt, dat men hen (ze dienen immers in het woord en in de leer?) *dubbele-eer-waardig* moet achten.

In deze dingen ligt dus geen hoogdravendheid, gelijk onze broeder meent. Gelijkvormigheid met de wereld evenmin. Die ligt — als ze er is — dieper.

Deze dingen raken niet onze gelijkheid met de eerste gemeente te Jeruzalem. Die „gelijkheid" ligt in eenheid van uitgangspunt, geest en bedoelen. De vormen wisselen; het wezen blijft.

Bef en Toga vreest onze broeder reeds over eenige jaren te zullen zien „als 't zoo doorgaat". Men zij ook hierin nuchter, onbevooroordeeld. Dat het gebeuren zal, gelooven we nog niet zoo gauw. Maar de zaak op zichzelf beschouwd: wat beteekent het eigenlijk? De portier, de veldwachter en tal van andere personen hebben een „dienstkleeding". Daarvoor zijn redenen van praktischen aard. We kennen een gemeente, die den koster verplicht heeft een jas aan te hebben als hij Zondags dienst heeft. Een andere gemeente wenscht, dat de dienstdoende diakenen zwarte kleeren en zwarte handschoenen zullen dragen. Een andere weer wenscht, dat haar koster een boord, en dat haar Voorganger een witte das zal om doen.

Hebben de Voorgangers niet eigenlijk reeds een dienstkleeding? Zou men niet vreemd opkijken, als een hunner Zondags zou optreden in grijs of paars kolbertcostuum? Waarom mogen ze, ja moeten ze zoo half en half een zwart pak dragen en zouden ze nu een *principieele* fout maken door een toga om de schouders te leggen?

Er zit aan dit dienstcostuum ook een practischen kant. 'k Herinner mij eens met een Herv. predikant naar zijn kerk te zijn gestapt. In de kerkeraadskamer gekomen legde hij de wijde toga over zijn eenvoudig colbertpakje. Is dat eigenlijk niet wel zoo practisch als het dragen van de dure ouderwetsche gekleede jas, dat overigens ook zoo onprettige en onpraktische kleedingstuk?

Ik wil maar zeggen men zie de dingen nuchter en onbevooroordeeld. Men zie het groote groot en het kleine klein. Wij Baptisten staan *voor de groote beginselen* des Nieuwen Testaments, en daarom struikelen wij niet over kleine, indifferente zaken.

Br. N. schrijft: „God heeft met de Baptiste Gemeenten van Nederland zoo veel heerlijks voor". Wij gelooven het ook, En daarom: breed den blik en ruim het hart!

„Petrus en Johannes waren de eerste Voorgangers en waren eenvoudige menschen". Dat gelooven we ook. Maar die eenvoud is een zaak des harten en is bij allerlei slag van menschen nog al eens zoek.

Kaasboer, kok en koperslager „haalt Hij uit hun werk om, evenals Petrus de visscher, het Evangelie te verkondigen. En maken wij er Dominé's met Pastorieën van?" Wat iemand geweest is doet niets ter zake. Maar Petrus heeft die jaren een speciale opleiding gehad volgens de in die dagen gebruikelijke onderrichtsmethode. En zij, die in het werk staan zullen de eersten zijn in de waardeering van een speciale opleiding voor de evangelieverkondiging. Spurgeon werd door een misverstand, niet op het Seminarie aangenomen, waar hij zich had aangemeld, maar stichtte later zelf een opleidingsschool.

Laat ons voor onze a.s. Voorgangers de beste opleiding zoeken, die mogelijk is, opdat ze zelfstandig hun gewichtig werk zullen kunnen doen.

En laat ons niet verzuimen hen te eeren om huns werks wil. We eeren daarmede onszelf en dienen den arbeid.

We hebben de bezwaren van br. N. hier zoo breedvoerig besproken, omdat we gelooven, dat ze wel door enkelen gedeeld worden en opheldering over deze punten misverstand weg kan nemen, 't welk, als het blijft groeien, slechts schade kan doen. E.-R.

Heden ontsliep in zijn Heer en Heiland onze geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader de Heer

JACOB ZOETHOUT

in den ouderdom van 73 jaar.

Namens de bedroefde Familie

Wed. ZOETHOUT— Bootsma.

Heeg, 21 Juli 1928.

Abonneert U op „De Christen".

Heeg, 21 Juli.

Heden overleed na een kortstondig lijden in zijn Heer en Heiland onze geliefde Broeder en Ouderling

J. A. ZOETHOUT

in den ouderdom van 73 jaar.

Namens de Gemeente van Gedoopte Christenen te Heeg.

No 2038 VRIJDAG 3 Augustus 1928 48ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

Onderlinge Verzoening.

„Zoo gij dan uwe gave wilt op het altaar offeren, en aldaar gedachtig wordt, dat uw broeder iets tegen u heeft, laat daar uw gave voor het altaar en ga heen, verzoen u eerst met uwen broeder, en kom dan en offer uwe gave" (Matth. 5 : 23, 24).

Niets werkt schadelijker onder de kinderen Gods dan onderlinge twist en verdeeldheid. Het geestelijk leven wordt er door gedood, de werkkracht verlamd, de liefde verdoofd en Gods naam gelasterd. Geen wonder, dat onze tegenpartijder — de duivel — juist op dit terrein zijn slag tracht te slaan. Elke gelegenheid neemt de vorst der duisternis te baat, om het zaad van twist en tweedracht met volle hand uit te strooien en, helaas, het vindt hier en daar op den akker van Gods Koninkrijk maar al te gereede opname.

De Heer laat het dan eendeels ook niet aan opwekkingen tot waakzaamheid ontbreken en anderzijds evenmin aan besliste en ernstige aanwijzingen, hoe men zich in dergelijke aangelegenheden te gedragen heeft.

Luister naar het bovenstaande woord des Heeren in Matth. 5 : 23, 24.

Met deze woorden wil de Heer volstrekt niet zeggen, dat wij *slechts dan* aan verzoening met onzen broeder (of zuster) zullen denken, wanneer wij ons tot het altaar begeven. De zin dier woorden is blijkbaar deze: «Wat gij ooit doet of doen zult, zij het werk nog zoo goed, nog zoo heilig of hoog noodig, laat alles liggen en verzoen u eerst met uwen broeder, als het allernoodzakelijkste».

Dat diegenen zondigen, die b.v. onverzoend zouden plaats nemen aan den Avondmaalsdisch, of ter wille van een onverzoende toestand zich zouden onttrekken, is vrij zeker; doch 't is ook zeer af te keuren, wanneer men slechts bij gelegenheid van Avondmaalsviering zich met elkander verzoend.

Ondertusschen is verzoening en een nauwgezet zelfonderzoek nooit dringender noodig dan bij verrichting van d' een of andere huiselijke of openbare godsdienstige verrichting. Alle godsdienst met een onverzoend hart, is ijdel.

Sommigen schijnen te meenen, dat hun verkeerde verhouding tegenover anderen geen wezenlijken invloed heeft op hun verhouding tegenover God. Schromelijke zelfmisleiding. «Ga heen», zoo spreekt de Heer, «verzoen u éérst met uwen broeder, en kom dan». Op dezulken is gedeeltelijk van toepassing het woord des Heeren in Jes. 1 : 13—15: «Brengt niet meer vergeefsch offer; het reukwerk is Mij een gruwel; het bijeenroepen der vergaderingen vermag Ik niet; uwe nieuwe maanden en uwe gezette hoogtijden haat Mijne ziel; ze zijn Mij tot eenen last; Ik ben moede geworden die te dragen. En als gijlieden uwe handen uitbreidt, verberg Ik Mijne oogen voor u; ook wanneer gij het gebed vermenigvuldigt, hoor Ik niet».

Geene taak valt echter aan menig Christen moeilijker, dan zich oprecht te verzoenen met iemand, die hem of haar beleedigd heeft. Een dierlijke zucht naar wraak en wedervergelding komt er in hunne ziel tegen op. De hoogmoed gaat schuil onder het masker van een zeker eergevoel. Men wil tot geen prijs afstand doen van zijn rechten en zegt: «anderen moeten zoowel tot mij komen, als ik tot hen»; «ik ben geen oorzaak van de twist geweest, waarom zou ik nu moeten doen alsof ik alleen de schuldige ware?» Het wederstrevig hart, hoewel van de plicht tot verzoening overtuigd, zoekt alsdan naar gronden van verontschuldiging, wanneer het weigert, den eersten stap te doen. Men vindt dan allicht allerlei uitvluchten om zich voor God, voor menschen en voor zichzelven te rechtvaardigen

Wij noemen ons navolgelingen van Jezus Christus. Doch met welk recht, indien de vergevensgezindheid van Christus niet bij ons gevonden wordt? Christus kwam tot ons, die Zijne vijanden waren; Christus stierf voor ons, toen wij nog zondaars waren, en maakte daardoor onze verzoening met God mogelijk. Hoe ernstig, dringend, klonk niet Zijn bede: «Laat u met God verzoenen!» Wij — de schuldigen — kwamen niet het eerst tot Hem, om vergeving te bidden; neen, Hij kwam tot ons — en, helaas! hoe menigmaal te vergeefs — en bood ons vergeving aan. Waarom? Christus had ons lief en wist, dat onze vijandschap

tegenover Hem in onze gewisse, eeuwige ondergang zou eindigen. Door Zijne liefde heeft Hij ons overwonnen — geprezen zij Zijn naam!

Hebben wij nu de eernaam eens navolgers van Christus verdiend, wanneer wij met een broeder of zuster onverzoend kunnen blijven?

'k Hoor echter tegen deze duidelijke aanwijzing des Heeren verscheidene «jamaars». Wij willen thans eenige van de meest gebruikelijke laten volgen; doch vooraf herinner 'k u aan 't woord des Apostels: «Vergevende de een den ander, zoo iemand tegen iemand eenige klacht heeft, g e l ij k e r w ij s a l s C h r i s t u s u v e r g e v e n h e e f t. (Col. 3 : 13).

De eerste tegenbedenking, die dan in den regel gemaakt wordt is deze: «Ja, maar ik heb geen schuld». Men weet dan meestal de betreffende zaak zóó voor te stellen, dat men zelven in het licht en de tegenpartij in de schaduw geplaatst wordt. Deze eenzijdige voorstelling is, op zijn zachtst gezegd, slechts *half waar*, en een halve waarheid is dikwijls gevaarlijker dan een heele leugen.

Waar twee kijven, hebben, in den regel, ook twee schuld. 't Is echter mogelijk, dat uw broeder (of zuster) meer schuld heeft dan gij; ook is het mogelijk, dat hij of zij de aanleidende oorzaak tot het geschil is geweest; ja wij willen zelfs eens aannemen, dat gij in zeer geringe mate, of eigentlijk in 't geheel niet schuldig zijt, wat trouwens maar zelden voorkomt. Juist dán zijt gij geroepen tot uwen broeder te gaan en de verzoening te bewerken. Immers het heet niet: «indien gij iets tegen uwen broeder (misdaan) hebt», maar «dat uw broeder iets tegen u heeft, ga dan henen, verzoen u eerst». Dit sluit natuurlijk niet uit, dat de eigenlijk schuldige partij *verplicht* is het eerst zijn schuld te erkennen en vergeving te vragen, doch bij verzuim — schuldig verzuim daarvan — hebt gij van uwe zijde hem of haar daartoe te bewegen. Een en ander geheel overeenkomstig het voorbeeld van Christus.

«Ja», zegt men, «maar ik behoef toch geen afstand te doen van mijn rechten. Ik heb mij in mijn gedrag niets te verwijten. Heengaan en verzoening verlangen, zou zooveel beteekenen, alsof ik mijzelven schuldig wilde verklaren, en belijden, dat het onrecht aan mijne zijde is».

Gij vergeet daarbij maar ééne zaak en dat is, dat een waar discipel moet trachten gelijk te zijn aan zijn Meester. De Meester handhaafde het goddelijk recht, daardoor, dat Hij vrijwillig onze schuld op zich nam en deed, alsof Hij de schuldige ware. Aldus heeft Christus onze zonden in Zijn lichaam verzoend aan het kruis. Wanneer gij nu als onschuldige doet, alsof gij de schuldige waart en daardoor uw tegenpartij tot verzoening leidt, dan toont gij u daarin een ware volgeling van Christus. Buitendien geeft niets ter wereld ons het recht onze eigene rechters te zijn en daardoor te handelen in strijd met het duidelijk bevel des Heeren.

«Ja maar», zoo hoor ik nog iemand zeggen, «ik vrees, dat 'k aldus handelende hem of haar ten zeerste schaden zou. Hij (of zij) wordt daardoor niet genezen».

Dit «ja maar» heeft ten minste een schijn van liefde, doch gewoonlijk is 't ook niet meer dan *schijn*. — Wanneer men tegen de uitvoering van 's Heeren wil wenscht te appelleeren, dan vindt ge nergens bespraakter en scherpzinniger advokaat dan 't arglistige h[art] des menschen —.

Laat ik in verband met deze tegenbedenking h[et] volgende mogen opmerken: In de eerste plaats is h[et] een openbaring van ongeloof, te meenen, dat men e[en] verkeerden of ondoelmatigen weg betreedt, wanne[er] men het door den Heer zelf aangewezen spoor vol[gt]. Zoodan is het een blijk van liefdeloosheid met e[en] br. of zr. in onverzoenden toestand te kunnen blijv[en] leven. En eindelijk is het in den grond der zaak vee[l] de hoogmoed, die ons verhindert de minste te zij[n]. Ge ziet dus, dat ook in dezen de drielingen: ong[e]loof, liefdeloosheid en hoogmoed samenspannen teg[en] het gehoorzamen aan des Heeren woord.

Wij zouden nog heel wat «jamaars» kunnen noeme[n]. Ons bestek en ook de gelegenheid leent er zich ni[et] voor, hier in bizonderheden af te dalen. De bespr[o]kene tegenbedenkingen zijn echter, dunkt mij, voldoen[de] om u aan te toonen op welken bodem die «jamaar[s]» groeien. Het blijft ontegenzeggelijk waar, dat, wie dezen wil handelen naar het Woord, in den Geest [en] overeenkomstig het voorbeeld des Heeren, henen mo[et] gaan en zich verzoenen met zijnen broeder. Zoo doen[de] wordt de duivel beschaamd, God verheerlijkt, andere[n] gezegend en gij zelf gelukkig.

Zijn er nog menschen, die gij tot hiertoe niet kond[t] dulden, leg den grond tot verzoening! — Het lev[en] is zoo beperkt en vluchtig; ons gemeenschappeli[jk] verwijl op aarde zoo kort. Waarom zullen wij — d[ie] straks eeuwig samen zullen zijn — ons 't leven doo[r] twist, toorn of drift verbitteren? En buitendien, w[ie] weet of hij, met wien gij in twist leeft, of dien g[ij] misschien hebt beleedigd, niet spoedig in het graf z[al] zinken? Moet hij de wereld al zuchtende over u ve[r]laten en met dien zucht voor God verschijnen? Ho[e] zult gij zulks voor God verantwoorden? — Of w[at] zal u zeggen, wanneer gij zelf het hoofd zult nede[r] buigen tot den slaap des doods? Zoudt gij onver[]zoend en echter toch blijmoedig kunnen sterven? D[at] niemand zich zelven misleide. Wie onverzoend te[n] grave daalt, die laat voor zijn erfgenamen een vloe[k] achter.

De verzoening met God vormt den grondslag va[n] onze onderlinge verzoening. Zonder het eerste is he[t] tweede niet mogelijk. Onze wederzijdsche verhouding tot elkander is echter ook de spiegel van onze ver[]houding tot God. En wanneer God uw gave weiger[t] aan te nemen, naar uw gebed niet wil hooren, zoolang gij niet met uwen broeder verzoend zijt, of ten minst[e] niet al het mogelijke tot verzoening gedaan hebt, ho[e] zou de Heer uzelven dan kunnen aannemen?

Ga dan heen, verzoen u met uwen broeder om uws broeders wil, maar ook om uws zelfs wil en niet minder om Christus' wil.

A'dam. B. PLANTING.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

Bij Paulus in de bidkamer.

»*Gelijk gij ook geleerd hebt van Epafras, onzen geliefden mededienstknecht, welke een getrouw dienaar van Christus is voor u;*

Die ons ook verklaard heeft uwe liefde in den Geest.

Waarom ook wij, van dien dag af dat wij het gehoord hebben, niet ophouden voor u te bidden en te begeeren, dat gij moogt vervuld worden met de kennis van Zijnen wil, in alle wijsheid en geestelijk verstand.« Kol. 1 : 7—9.

Met deze enkele woorden bewijst Paulus aan ons, [zij]ne lezers, een bijzondere weldaad en voorrecht. Hij [no]odigt ons daarmede als 't ware een blik te slaan in [zij]n bidvertrek, ja zelfs een wijle in dat heiligdom [bi]nnen te treden. Het is anders niet z'n gewoonte om [va]n z'n heiligdom een tentoonstellingsstand te maken [w]aar het publiek gelegenheid krijgt te bezichtigen, wat [d]aar zoo tusschen hem en God voorvalt. Neen, daar[v]oor is het gebed hem een te heilige zaak, maar er [ku]nnen toch omstandigheden zijn, die het wenschelijk [m]aken, dat hij het sluitgordijn voor een oogenblik weg[s]chuift en tot binnentreden noodt. Zoo ook hier. Hij [n]oodigt ons een enkel oogenblik in de heilige stilte [v]an zijn opperkamer in te gaan, om over enkele pun[te]n betreffende gebed en gebedsleven ons een weinig [n]ader in te lichten. Hij noodigt echter slechts diege[ne]n, die er ook zelf zulk een stille opperkamer op [n]ahouden, en zelfs voor hen geldt nog: »Trek uwe [sc]hoenen uit van uwe voeten; want de plaats, waarop [g]ij staat, is heilig land«.

—o—

Mag ik trachten u enkele dingen te vertolken die [P]aulus ons daar over het bidden wil leeren? Allereerst: *Het gebed bevordert en kweekt liefde.*

Een van de meest algemeene en oudste beweringen [e]n klachten is, dat er liefde moet zijn en dat er helaas [z]oo weinig liefde is.

Nu wil het mij voorkomen, dat men met een variant [o]p het woord van Filippus aan den Kamerling, hier [m]et recht zou mogen vragen, verstaat gij ook hetgeen [g]ij zegt. Het gaat er mee als met een echte straatdeun. [M]en hoort zoo'n ding zoo lang en zoo vaak »ten beste [g]even«, dat men tenslotte er de melodie van te pakken [h]eeft en zonder te weten wat de inhoud er van is, [ee]n een ondoordacht oogenblik er toe zou kunnen komen [h]et mee te neuriën.

Zoo wordt ook het gebrek aan liefde zoo vaak [o]nder de christenen afgedraaid, zonder zich van de [b]eteekenis der zaak ook maar een oogenblik reken[s]chap te geven, dat menigeen tenslotte onbewust en [i]n koor deze droeve symphonie mee instemt.

Doe slechts huisbezoek bij iemand die nalatig wordt [i]n kerkbezoek, zijn plaats openlaat aan den Disch des [H]eeren, en zeker acht op de tien keer zult ge hooren, [e]r is zoo weinig liefde onder de broeders en zusters.

Dat een volgeling van Jezus, van Hem, die niet in [d]e eerste plaats kwam om liefde in ontvangst te nemen, [m]aar om liefde te geven, ook als eerste tot zijn roeping [b]ehoorende, het geven der liefde moet rekenen, schijnt [t]ot slechts zeer weinigen door te dringen.

Dat Christendom altijd weer, en altijd eerst een zaak [v]an geven is, schijnen velen maar niet te kunnen zien. [N]iet altijd, maar toch wel zeer dikwijls is het dan [o]ok zoo dat deze klacht over gebrek aan liefde bij de

broeders en zusters een schermpje is, waarachter men z'n starre, kille zelfzucht zoekt te verbergen ..... en waarachter men met veel godsdienstig gebaar z'n portemonnaie hermetisch gaat sluiten.

Doch terug tot Paulus.

We mogen dezen gebedsheld bezig zien voor den troon der Genade.

Hij is bezig met den persoon en het werk van Epafras.

En wat zegt hij daar op zijn knieën van Epafras? 1. Hij heeft u het rechte geleerd; 2. Hij is een dienaar van Christus voor u; 3. Hij is onze geliefde mededienstknecht.

Weet ge wat ik daaruit lees?

Wel, dat Paulus in en door het gebed Epafras op één lijn stelt met zichzelf. Is dat niet schoon en heerlijk. Wat een erkenning van eens anders werk, niets van jaloezie. Niets van die afbrekende kritiek waar het geldt een werk niet door hem verricht.

Is dat op zichzelf al niet een heerlijke les?

Het gebed is hier de hand die aangrijpt en opheft en daarmede dus zijn opheffende macht bewijst. Wat een schoone les voor broeder Jaloersch en zuster Kleinziel.

Liefhebben is bidden, en bidden is liefhebben, dat is dus Paulus' groote les hier.

Dus, liefde is iets anders dan zoetelijke lieftalligheid. Heeft dus ook haar eerste en hoogste uiting niet in allerlei woordjes en streelinkjes, maar in het gebed, het gebed voor den medeverbondene, voor den mededienstknecht.

Neen, eerstgenoemde dingen zijn het niet die de liefde bevorderen In de stille bidkamer is hare voedingsbodem. Wie klaagt over gebrek aan liefde, moet van Paulus leeren, meer te bidden. Probeer het maar eens m'n broeder en zuster. Begin er eens mede om in stille eenzaamheid voor hen die u oorzaak tot klagen gaven te bidden, en dan zoo te bidden, dat ge uw bidkamer niet ontheiligt door er een klachtenbureau van te maken, maar zoo, dat ge ze opheft.

Zoo gezien verwondert het me weer niet, dat juist de weinig meelevenden in den regel het meest over gebrek aan liefde klagen.

—o—

Een tweede les die Paulus leert is:

Het gebed controleert ook de liefde.

Epafras heeft aan Paulus mededeeling gedaan over de levensopenbaring der Kolossenzen. Met die mededeeling is Paulus zijn bidvertrek binnengegaan. En daar op zijn knieën is het hem duidelijk geworden hoe het o.a. met hunne liefde stond, want ook daarvan heeft Epafras gesproken.

Paulus is zoo te zeggen met de mededeeling aangaande hunne liefde niet de lucht in gegaan, maar op zijn knieën gezonken.

En daar onder de gebedscontrole blijkt het Paulus eerst, dat hunne liefde van het rechte merk is. Wat dan, hebben ze Paulus een stevig cadeau gezonden, of zeer vereerend over hem gesproken? Ach neen, dat niet. Dat alles kan men doen zonder waarachtige liefde. Die dingen zijn nimmer een waarborg voor de echtheid.

Neen, het blijkt Paulus dat hunne liefde een liefde »in den Geest« is. Dat wil zeggen, een liefde gewerkt

door den Geest en zich bewegende binnen de grenzen van den Geest.

Welke liefde dat is?

Allereerst een liefde die niet het vragen maar het geven als punt no. 1 op haar programma heeft. Een liefde dus, die noch in wording, noch in voortbestaan zich afhankelijk maakt van de liefde van anderen.

Die liefde dus die niets anders is als de overstorting van Christus' liefde in ons. En we weten het immers. Hij kon liefhebben ook diegenen die Hem niet liefhadden.

Ten tweede, een liefde die waar blijft.

Er is op dit terrein, zoo ontstellend veel schijn en namaak.

Liefde met verkrachting der waarheid maakt steeds een bedenkelijke tuimeling naar beneden, en ontaardt veelal in een onloutere, ongoddelijke zoetelijkheid.

Zeker bij waarheid de eisch der liefde, maar bij liefde ook de eisch der waarheid.

Alsof het anders denkbaar was!

En bij deze liefde die waar moet blijven, denken we aan de liefde des Vaders, voorgesteld in: »Want dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geeselt eenen iegelijken zoon, dien Hij aanneemt«. Hebr. 12 : 6.

Liefde die terugdeinst voor kastijding, voor tucht, heeft haar goddelijk karakter verloren. Liefde, die met een vroom gebaar aan de zonde bestaansrecht toekent moge de bijval veler menschen hebben, de bijval des Heeren en des Woords heeft ze zeker niet. Ze is en kan onmogelijk zijn een liefde in den Geest, de Geest overschrijdt nu eenmaal niet de grenzen der waarheid.

Ten derde kan hier gesproken worden van een liefde die haar voorwerp geestelijk zoekt op te heffen.

En hoe zal men iemand opheffen ten koste van de waarheid, de waarheid die alleen vrij kan maken?

Liefde buiten waarheid ontaardt in vleierij, huichelarij of zondige, geestelooze gemakzucht, en kan nimmer zijn een liefde in den geest.

Het komt bij de liefde dus terdege op het *hoe* aan. Vandaar dat Paulus de liefde der Kolossenzen onder de controle des gebeds stelt.

En ja, nu zou ik nog gaarne over een derde hier voorkomende gebedsaangelegenheid willen schrijven, n.l. over de volharding in het gebed, doch daarvoor ontbreekt de ruimte.

Er waren nog schoone dingen te zeggen over het wezen des gebeds, het gebed als oefening en als kamp enzv., maar zoo gezegd de ruimte ontbreekt, ik moet hier wel afbreken. We willen maar hopen, dat ook dit afbreken, een afbreken in den Geest is, en dat bovenstaande tot uwen geestelijken wasdom en tot vermeerdering der echte liefde mag dienen.

H. V. D. S.

ZENDING.

ANIMISME.

VII.

Bloed en *Haar* zijn dus te beschouwen als vergaarplaatsen van zielekracht. Deze twee kunnen de ziel versterken in gevallen van tekort aan zielekracht, ze kunnen echter ook kracht verleenen aan levenlooze voorwerpen, die daardoor »bezield» worden. Niet alleen wapens met bloed bestreken zullen den bezitter de zege schenken, *hout* met bloed bedekt is eveneens van buitengewone kracht. Wordt een nieuw huis ingewijd, dan bestaat zulks in hoofdzaak uit 't slachten van een varken en een bestrijken van balken en ge-

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing

9

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg, was naar Zuid-Afrika vertrokken op hoop van betere levensomstandigheden. Op zee stierf hun dochtertje Marie. Veel indruk maakte een geloovig gezin, dat ook een kind verloor.

Na aankomst ging men onder escorte van soldaten het binnenland in. In het bosch moest hout gekapt worden voor een woning te bouwen. De begeleidende soldaat vertelde van wilde dieren, wilde kaffers en oorlogen met hen, waardoor de houthakkers ernstig gestemd werden Het huisje was zeer eenvoudig uit zoden en gras gebouwd, zonder deuren en vensters. Het voornaamste meubelstuk was de landverhuizerskist.)

Zandberg had direct het voornemen gehad, allerlei dingen zelf te maken en deed het later ook.

Maar voorloopig kwam het er op aan, eerst het allernoodzakelijkste te maken. Alle tijd kon dan besteed worden, om land te ontginnen en mais, hier melis genoemd, en andere zaden te zaaien.

Vrouw Zandberg kon nogal gauw wennen. Schalks zeide zij zelfs op zekeren keer: »Nu behoef ik ook niet eerst vloerkleeden te vegen en te kloppen en allerlei ander werk te doen zooals in ons heerenhuis, maar kan nu direct buiten aan het werk gaan. Dat is prachtig in de eerste tijden.«

Slechts eenmaal scheen de tot ontbering bereide vrouw iets te ontbreken. Toen zij uit het gastvrije blokhuis der soldaten in hun pasgebouwde hut waren getrokken, de kisten neergezet hadden en de bedden van gras gereed hadden gemaakt, stond zij met een boekje in de hand verlegen de wanden bekijkend.

»Wat zoek je toch?« vraagde haar man.

»Waar moet ik mijn klein Testamentje neerleggen, dat vrouw Landman mij gegeven heeft?« vraagde zij.

»Leg het toch in de kist bij je kerkboek!« antwoordde hij.

»Hier zal het steeds liggen!«

Met deze woorden legde zij het boekje op een uitstekende balk.

Zij wilden niet dat de Heilige Schrift verborgen zou liggen in een kist. Altijd moest zij het Woord van God bij de hand hebben, om zoo nu en dan, hoe druk het ook mocht wezen, een woord daarin te lezen tot troost en opbouwing harer ziel.

Om een stukje brood in het verre land
der Transvaalsche Boeren.

»Klein, maar mijn!«, waagden de landverhuizers te zeggen, wanneer zij met blijde verwachtingen uit de deur van hun hut naar hun land zagen.

binten met 't bloed van 't geofferde dier. En voor ons van veel gewicht is hierbij op te merken, hoe dikwerf dit bloed op 't hout wordt gesmeerd in den vorm van een kruis. Waar het bloed der verzoening voor de geesten geplengd, het huis beschermt tegen schade van buiten is reeds weer een aanknoopingspunt gevonden, voor 't prediken van Het Kruis, waar Het Bloed reinigt, wie bouwt op Hem, Die zich offerde voor een gansche menschheid.

Vindt ge niet, dat er wonderlijk veel overeenkomstigs is, en hoe 't toch niet te verwonderen valt, dat men bij 't verder onderzoek van animistische verschijnselen hoe langer zoo meer onder den indruk komt van alles, wat aanstuurt in dezen op een volkomen overgave naar lichaam en ziel? En 't kan ook niet anders, of de geloovige ziel moet meer en meer zijn geloof zien versterkt, indien hij hier bij onontwikkelde volkeren, nimmer met elkaar of anderen in aanraking gekomen, toch steeds weer overeenkomstige geloofspunten bemerkt, die allen heenwijzen naar eenzelfde doel.

Een ander deel van 't lichaam, door overmaat van zielekracht bekend, zijn de hersenen, hoewel ik hierbij moet opmerken, dat de hersenen niet als de zetel van denkkracht beschouwd worden. Veel kannibalen vergenoegen er zich mee, in de eerste plaats de hersenen van hun slachtoffers te gebruiken. Als zetel van denkkracht en gevoelen neemt men algemeen *de lever* aan. 't Hart treedt hier niet op den voorgrond. Daarom wordt ook de lever van een varken gebruikt, om daaruit de toekomst te lezen. 't Is om dezelfde reden, dat ook de lever van een offerdier vaak den geesten wordt gewijd, en de rest door de offeraars zelve genuttigd. Door 't offeren der lever tracht men dus ook zooveel mogelijk zielekracht als geschenk den geesten te wijden. Waar wij tenslotte nog op willen wijzen is de groote hoeveelheid zielekracht, die men aanwezig acht in:

Het speeksel. Deze omstandigheid heeft ook weer aanleiding gegeven tot allerlei misverstand bij buitenstaanders, die vaak als verregaande onbeschoftheid uitkreten, wat bij nader onderzoek niet dan een geloofsgebruik scheen te zijn. Zeker, 't moet voor onze Westersche oogen een vreemd gezicht zijn bij een begrafenis alle familieleden langs 't graf van den overledene te zien trekken en daarin spuwen, maar als we bedenken, dat men daardoor een deel van zijn zielekracht den overledene wijdt, om daardoor verder beveiligd te zijn tegen verdere ongemakken, die de ziel van den overledene de achterblijvenden zou kunnen bezorgen, dan zal men van ongemanierdheid toch niet meer spreken. Trouwens, speeksel bezit in de gansche Oostersche wereld een zekere macht. De Jood gebruikt 't immers om er z'n afschuw en verachting mee te kennen te geven. De Mohammedaan kent aan 't speeksel van zeer vrome lieden, die pas 't bedehuis verlaten hebben een zekere geneeskracht toe en 't is gansch geen ongewoon verschijnsel aan den weg naar de moskee menschen te zien zitten, wachtende op den terugkeer van geloovigen, wier speeksel zij opvangen en daarna huiswaarts brengen als een kostbare schat en aanwenden als geneesmiddel voor vrouw of kind. Inderdaad hier staan Oosten en Westen althans in 't uiterlijk gebruik, ver van elkaar. Wat onbeschaafdheid heet bij den een wordt door den ander met een zekeren eerbied beschouwd.

(Wordt vervolgd).

L. de J.

»Klein!« Dat was een woord van pas in elk opopzicht. Want klein was hun behuizing en klein was ook nog het bewerkte land. Hun dagloonerswoning die zij verlaten hadden, had toch nog enkele tafels, stoelen, keukengereedschap en allerlei andere dingen. Vergeleken bij deze hut van graszoden met de kist en de drie bedden van gras was zij nog een rijk gemeubileerde behuizing geweest.

Mijn of ons, deze woorden gebruikten zij reeds gaarne, hoewel zij het slechts in hope konden zeggen, want land, overtocht, voorgeschoten levensmiddelen, alles moest nog afbetaald worden. Maar het verontmoedigde hen niet, want eens, zoo geloofden zij, zouden zij een eigen huis en eigen landerijen bezitten en zouden zij onafhankelijke menschen zijn.

Dikwijls echter werd bij het aanschouwen hunner velden het hart met zorg vervuld. De halmen groeiden hier veel vlugger dan in hun oude vaderland, maar hun toch veel te langzaam. Want de levensmiddelen werden door de regeering maar zeer karig toegemeten. Dagelijks bezagen zij hun maisveld, en dagelijks kwam de vraag op: »Hoe zullen wij rondkomen?« Natuurlijk werd dikwijls aan het oude vaderland gedacht. Daar had men nog altijd genoeg aardappels gehad, wanneer in den herfst geslacht werd, kregen zij steeds een stuk spek in den schoorsteen, van de kippen hadden zij geregeld eieren gekregen; maar hier scheen eerst een slechte tijd aan te zullen breken.

Zandberg kon de gedachte niet verdragen, dat vrouw en kind misschien gebrek moesten lijden. Toen hij op zekeren nacht onrustig op zijn legerstede omwoelde, kwam een reddende gedachte, die hij den volgenden morgen direct aan zijn vrouw mededeelde. »Moeder«, zeide hij, »van nacht dacht ik er aan, dat ik de dichtstbijzijnde boeren maar moest opzoeken, om werk bij hen te vragen; dan zult gij met Willem genoeg hebben aan de verstrekte levensmiddelen, tot de melis goed is«.

»Dus gij wilt de wildernis ingaan, en wij moeten hier alleen achterblijven?« was het antwoord der zeer geschrokken vrouw.

»Ik heb alles overdacht gedurende de geheele nacht. Ik weet wel, dat de kaffers niet te vertrouwen zijn en dat een paar soldaten tegenover hen ook niet veel beteekenen. Maar wat zullen wij er aan doen? Je moogt toch ook niet verhongeren! Het beste is, dat ik direct maar probeer iemand mee te krijgen en dat ik dan hoe eer hoe beter heenga.«

Vrouw Zandberg kende de vastberadenheid van haar man en ook zijn goede zorgzame bedoelingen. Daarom vroeg zij alleen: »Hoe lang zult ge misschien wegblijven?«

»Vier weken dacht ik, dan zal de melis wel klaar zijn«.

(Wordt vervolgd).

RUSLAND.

Dit onmeetlijk ruime land, dat in de laatste jaren vooral zooveel van zich doet spreken, neemt wel een bijzondere plaats in in de geschiedenis van landen en volken der wereld.

Het is in Europa berucht geworden, jaren lang voor den grooten oorlog, die de meesten onzer beleefd hebben, wegens de bittere vervolging van de Joden, die bij vele duizenden in dat land woonden, en gemarteld zijn geworden en na den oorlog wegens de verwoestende revolutie, welker wrede beweging en veroverende heerschappij in eigen land tot heden toe alles 't onderste boven werpt en haar invloed tracht te laten gelden in bijna alle landen der wereld.

De aard, geest en richting daar van verschijnt en doet zich overal kennen in bolsjewisme en communisme. Ook in ons vredige land worden we er wel eens iets van gewaar.

De Russische staatskerk — de Grieksche of Oostersch Catholieke — heeft een geweldige stoot gekregen en ligt bijna verwoest. De Bisschoppen en Prelaten dier kerk, die vroeger, krachtig gesteund door de Tsaren, land en volk beheerschten en veel hatelijkheden tegen niet-kerkelijke christenen en meer nog tegen de Joden hebben aangestookt en het vuur der vervolging hoog hebben doen oplaaien, hebben nu hun oordeel. En benevens dat is de regeering des lands in beslist en wreed verzet tegen alles wat „godsdienst" heet of is.

Er zijn intusschen nog vele duizenden Evangeliebelijders in Rusland, en ze nemen voortdurend toe, ondanks de vele moeielijkheden, die hen in den weg gelegd worden. Hun geloof wordt zeer beproefd, maar het gaat hen als oudtijds de Israëlieten in Egypte: Hoe meer ze te lijden hebben, des te meer groeien ze en breiden zij zich uit!

Nu dringt zich bij ons wel eens onwillekeurig de vraag op: hoe verhouden zich nu eigenlijk de christenen daar tot de revolutie? Wij lazen dienaangaande iets in een Duitsch periodiek „Dein Reich komme!", waarin een broeder en leider onder de geloovigen, aldus verklaart: „In zoover wij in de revolutie gunstige hervormingen betreffende arbeid, handel en nijverheid zagen, hebben wij ons in een tegemoetkomende houding gesteld. Weliswaar zagen wij anderzijds ook het oordeel Gods over de schuldigen komen, en hielden dan de revolutie voor een loutering, die tot een vernieuwing van Rusland dienen moest. Onze voormannen hebben den aanvoeders van de revolutie dit bescheid gegeven: „Uw doel is goed, politieke en economische hervormingen zijn onafwijsbaar noodig, maar zij lossen niet de brandende vragen naar een wezenlijk volksgeluk op; want uw weg voert tot uitwendige verandering maar biedt voor de zielen niets. Edoch de ziel is het wezen des levens en niet het lichaam. Daarom stellen wij als hoogste eisch om tot opbouw eener nieuwe orde te geraken — absoluut het Evangelie. Wij willen een reformatie van den mensch, de vernieuwing der ziel. Door dit voorop te stellen kan er naar onze overtuiging doel bereikt en een blijvend gevolg verwacht worden. Zoolang de mensch nog egoïst blijft, zijn ook de allerbeste hervormingen en ruimste wetten reeds te voren ten doode gedoemd. De meesten van de burgers mogen geheel niet begrepen hebben wat eigenlijk de strekking van de Russische revolutie was; en toch is alles zoo eenvoudig. Wonderbaar waren de omzettingen (nog genialer de uitkomsten!); maar de stiefmoederlijke behandeling der zielen van de Russen heeft weldra getoond de totale verwildering, in zulk een mate dat al het goede door de revolutie verworven, verslonden is geworden. Deze waarheid veroordeelt de revolutie niet, integendeel de organische noodzakelijkheid onzer revolutie moet erkend worden, maar deze omwenteling algemeen ten nutte te maken, vermag slechts het Evangelie. Want het belangrijkste eener reformatie geldt de ziel. Dit alles betuigt de Russische christenheid tegenover de aanvoerders der revolutie, en tot heden constateeren wij deze profetie als feit".

Hoedanig was vervolgens de verhouding der revolutionairen tegenover de evangelischen, en welke beteekenis hadden de nieuw ontstaande verhoudingen voor de Evangelische beweging? De doorvoering van volslagen godsdienstvrijheid en de scheiding van kerk en staat waren natuurlijk machtige gebeurtenissen, die nieuwe verhoudingen schiepen.

Nu was op eenmaal — althans volgens wetsinhoud — iedere religieuze propaganda vrijgegeven, en er bestonden geen verhinderingen meer daar voor hen die zich openbaar voor het Evangelisch geloof verklaarden. Echter na de verschijning van de statuten der „Raads regeering" voor godsdienstige vereenigingen en gemeenschappen, volgde de bepaling en beperking, n.l. deze: Godsdienstige samenkomsten, afdeelingen van niet meer dan 20 personen in een privaatwoning zijn zonder bijzondere inwilliging geoorloofd. Ieder 20-tal heeft het recht, om een bijzondere lokaliteit voor zich in te richten en kunnen dan zich met de regeering in verband stellen om een zelfstandige gemeenschap te stichten en wanneer ze tot 50 menschen aangroeien mogen ze ook een eigen plaats van samenkomst hebben. Zoo zijn dan de gemeenschappen en hare bijeenkomsten door de wet nadrukkelijk beschermd. Volgens een criminaal-codex „zal ieder ingrijpen in de rechten der godsdienstige gemeenschappen, even als ook iedere rustverstoring bij godsdienstplechtigheden met gevangenis tot 1/2 jaar gestraft worden". „Niemand zal vooronderstellen dat deze wet der „Raden regeering", voor de godsdienstige gemeenschappen niet gunstig zoude zijn tot ontwikkeling van het religieuze leven en het goed recht voor alle belijdenissen", zoo verklaren het onze regeeringsbeambten. En zelfs het grove en brutale optreden der bolsjewisten tegen de oude Tsaristische orthodoxie — „dit bolwerk voor 't ondoordringbaar on- en bijgeloof en der onwetendheid" wordt door hen als een welverdiend, heilzaam oordeel aangemerkt. Geen macht ter wereld kon die taak beter uitwerken, dan het Sowjetbestuur. God gebruikt het om de vrucht des ongeloofs te niet te doen en om het volk de oogen te openen.

Het is een zware, maar zegenrijke operatie, beweert men.

N. v. B.

[Wordt vervolgd.]

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Sara's dood en begrafenis. Isaäks huwelijk.

Gen. 23 en 24.

Les voor Zondag 26 Aug. 1928.

Sedert de gebeurtenissen van de vorige les waren er al weer ettelijke jaren verstreken. Abr. en Sara hadden gezien, dat hun Isaäk tot den mannelijken leeftijd was gekomen, wat

ongetwijfeld voor beide oudjes oorzaak van groote vreugde is geweest. Nu kwam er echter een groote verandering, want de oude moeder stierf. Of zij lang ziek geweest is, weten we niet. We lezen op eens van haar dood. Dat was een heele gebeurtenis. Die twee waren zoolang samen geweest. Wat hadden ze veel beleefd! Te veel om er nu bij stil te staan. Het ligt voor de hand, dat Abraham diep bedroefd is geweest.

Abr. had echter niet veel tijd om stil te zitten en te treuren. Hij moest voor de begrafenis zorgen, en daar was heel wat voor te doen. Abraham wilde Sara niet graag zoo maar hier of daar begraven. Hij had in heel Kanaän geen grond in eigendom, maar nu wenschte hij een geschikt grondstuk te koopen voor een familiebegraafplaats. Hij kende een zeer geschikte plaats. Een akker met boomen er op, vooral op den rand (17), en een spelonk er in.

De eigenaar woonde niet ver af. In de poort der stad Hebron, waar Abr. toen in de nabijheid woonde, ontmoette hij hem en daar werd ook de koop gesloten. Voor 400 zilveren sikkelen ging de akker met alles, wat er bij behoorde, aan Abraham over. En nadat alles volgens de gewoonte van dien tijd in de poort der stad en onder getuigen in orde was gebracht, begroef Abraham zijn vrouw in zijn eigen grondstuk, in de spelonk van Machpela. Verschillende personen uit de familie zijn later in die zelfde spelonk begraven. (Aan dit deel van de les besteede men slechts enkele minuten).

—o—

Zoo gaat het steeds door in 't leven. Ouden sterven en worden begraven. Jongen komen en nemen de plaatsen der ouden in.

Na Sara's dood waren er weer nieuwe dingen, die de aandacht vroegen. Isaäk was al een man geworden: 40 j. oud, zie 25 : 20, maar nog ongehuwd. Volgens de gewoonte van dien tijd moest zijn vader zorgen, dat Is. een vrouw kreeg. Ongetwijfeld had vader Abr. daarover reeds meer dan eens gedacht, en ik denk: gebeden ook. Abraham wilde niet graag, dat Is. een dochter van een Kanaäniet tot vrouw kreeg. Tenslotte stond zijn besluit vast. Hij zou de zaak aan zijn ouden, trouwen huisverzorger opdragen en dezen zenden naar Mesopothamië, om vandaar voor zijn zoon een vrouw te halen. Natuurlijk is ook Isaäk met de zaak op de hoogte gesteld.

Voor het volgende geloof ik wel te kunnen volstaan met het geven van een overzicht en enkele opmerkingen ter toelichting.

a. Het gesprek tusschen Abraham en zijn knecht, v. 2—9.

Vertel, hoe Abr. dezen man tot zich riep, hem zijn plannen voorstelde en toen wilde, dat hij zich met eedzwering zou verplichten om den wil zijns heeren te volbrengen. Vers 2 „de hand onder de heup", noemt een gewoonte van dien tijd; iets als bij ons het opsteken der vingers. Let op, hoe ernstig ook de knecht de zaak op nam, v. 5 Abr. verwachtte, dat het goed zou komen, maar in elk geval mocht Is. niet terug naar 't oude vaderland: in Gods weg blijven! Waarschijnlijk is bij deze bespreking gerekend met de mogelijkheid, dat Abr. sterven kon eer de knecht terug was. De groote reis en de aangelegenheid, waarom het ging, konden wel eens heel wat tijd in beslag nemen.

b. De knecht bij de put, 10—27.

Van de lange reis is niets gemeld. Vul dit een weinig aan. 't Blijft echter een ondergeschikte kwestie. Die knecht schijnt geheel in het geloof van zijn heer te hebben geleefd! Tracht u v. 21 eens goed in te denken en vertel het duidelijk. Vergeet ook vooral v. 26 en 27 niet

c. De knecht in Bethuels huis, 28—60.

Het zal wel geraden zijn om niet alles over te vertellen aan de kinderen, wat Abrahams knecht daar wel vertellen moest. De tijd zou te kort zijn. Men kan ook wel volstaan met te zeggen, dat hij daar vertelde, „wat wij nu al weten" — n l. wat Abr. tot hem gezegd had; hoe hij zelf de zaak in Gods hand had gegeven en hoe treffend hij zich door God geleid had gezien. Daarop kan men dan vertellen, dat hij zijn eigenlijke boodschap deed.

Vers 33 ontga u niet. Hij wilde éérst zijn opdracht vervullen, dan pas een maaltijd genieten.

Laban maakt geen goeden indruk. Hij dringt zijn vader achteruit, in v. 50 is hij zelfs voor zijn vader genoemd.

Dat de knecht dadelijk terug wilde, valt op. Wellicht voelde hij zich door 's Heeren bijzonderen zegen ook tot bijzonderen spoed verplicht. Dat is goed gezien. Zegeningen mogen ons niet lui maken.

d. Isaäk ontving zijn vrouw, 61—67.

Weer is de reis verzwegen; even aanvullen. Na dagen reizen in de buurt van Abrahams kamp.

Isaäk ging in 't veld, v. 63. Rebekka viel = zij liet zich zoo snel glijden, alsof . . . .

Wat 65b meldt, eischte de lands gewoonte.

Of er veel drukte van de bruiloft gemaakt is, weten we niet. We hebben genoeg te vertellen en maken er daarover dus niet meer bij. Vergeet echter v. 67, midden, vooral niet.

We hebben hier een treffende geschiedenis; zij moge ons opwekken, om steeds alles voor den Heer te brengen. Ik moest opnieuw denken aan Fil. 4 : 6. K. R.

JACOBUS NIEUWENHUIZE.

Deze, zeker voor de meesten onzer lezers onbekenden broeder, overleed te Rosario, Argentinië, den 23sten Mei l.l. in den hoogen ouderdom van bijna 90 jaren.

Schrijver dezes maakt hiervan melding, omdat die broeder een vriend zijner jeugd was, en voor zooveel hij weet de eerste geloovig gedoopte in Zeeland, gewoond hebbende te Wolphaartsdijk. Bijna gelijktijdig — hij iets vroeger — vonden wij vrede voor het hart door het geloof in Jezus Christus en werden in de Evang. Vrije Gemeente te Goes opgenomen.

Br. N. 12 jaar ouder dan ik, gaf me menige goede wenk betreffende het christelijk leven. Hij zelf was een vrijmoedige en blijmoedige — gepaard met diepen ernst — belijder en getuige van zijn Zaligmaker. Zelfs was hij naar 't gevoelen van sommige oude christenen van dien tijd, wel wat erg rondborstig in zijn belijdenis!

Hij droeg toen een zwak lichaam om, en zeker heeft nooit iemand, die hem kende vermoed, dat hij oud worden zou.

Nadat ik Zeeland had verlaten en hij inmiddels gehuwd was, voerden we nog vaak briefwisseling, en in mijn vacantiedagen heb ik zelfs nog in zijn woonkamer gesproken.

Kommervolle tijden, wat het lichamelijke betreft, heeft hij doorleefd, in armoede en krankheid. Hij vond echter geloovig sterkte in God.

Op zijn dringend verzoek mocht ik, na zelf gedoopt te zijn, hem doopen in het water der zee, in de z.g.n. Zandkreek bij Wolphaartsdijk, en het ging hem toen als de kamerling. [Hand. 8 : 39.]

Later verhuisde hij met zijn gezin, uitgenomen een zoon, die in Holland wilde blijven, naar Argentinië [Z.-Amerika]. Daar vond hij lichamelijk herstelling en ook een vrij goed middel van bestaan. Ook vond hij in de stad Rosario broeders met wien hij gemeenschap kon oefenen, ofschoon de Spaansche taal, die daar gesproken wordt hem zeer hinderde. Hij wilde gaarne in de samenkomsten een woord spreken, maar dan moest zijn zoon zijn tolk zijn. Zelf heeft hij het Spaansch nooit kunnen leeren.

In later jaren toen hij geen bepaald bedrijf meer had, beijverde hij zich om Nederlanders te bezoeken, teneinde hen met den Zaligmaker van zondaren in aanraking te brengen en met ze te spreken over hun zieleheil. Velen is hij tot zegen geweest, schrijft zijn zoon. Nog eenige dagen voor zijn sterven ging hij, tegen den raad van zijn schoondochter, in minder gunstig weer er op uit — hij moest nog een bezoek afleggen. Op dezen tocht vatte hij koude, werd lijdende en stierf na enkele dagen.

Zijne kinderen hebben hem trouw verzorgd. Hij schreef daarover meermalen.

Zijn krankheid was niet erg smartelijk. Hij wachtte geduldig af wat God met hem doen zou. Medische hulp beviel hem niet.

Toen hij zelf niet meer zingen kon, moesten zijn kinderen, die om zijn sterfbed stonden, voor hem zingen.

Hij heeft mogen zien, dat al zijn kinderen op een na [de in Nederland achtergeblevene] bekeerd en geloovigen in Jezus Christus geworden zijn. Hij nam blijmoedig van ze afscheid. Een zijner laatste begeerten was, zijn groete te zenden aan schrijver dezes. Zijn zoon schrijft: „Zoo is de oude pelgrim afgereisd, naar de blijde zalen bij God, bij Jezus. Welk een ontwaken.! Daar is ook moeder en een aantal bekenden, en hij wacht daar ook ons".

Maran-atha — Halleluja! N. v. B.

UIT DE GEMEENTEN.

ZWOLLE. In aansluiting op onze vorige mededeeling in ons weekblad, deelen wij mede Zondag 22 Juli j.l. wederom een zeer zegenrijke bijeenkomst te hebben gehad.

Dien dag werden n.l. wederom een Br. en Zr. op belijdenis gedoopt. Br. de Vries bepaalde de Gemeente in 't bijzonder bij de vele plaatsen uit de H. Schrift, die het toedienen van den doop betreffen.

Ons lokaal „Bethel" was zoowel 's morgens als 's middags geheel gevuld en velen moesten zich met een staanplaats behelpen.

Onder de Prediking werden vele zielen geroerd en de doopsbediening geschiedde in alle plechtigheid.

Hierna vierde de Gemeente 's Heeren instelling n.l. het avondmaal en werden de nieuwe leden welkom geheeten.

Werd het onder de Prediking merkbaar, dat de Geest des Heeren werkte, zoo was het een plechtig oogenblik toen bij 't beëindigen der vergadering een der aanwezigen van buiten naar voren kwam en beleed, dat zij zich had leeren kennen als zondares. Gode zij dank werd het toen ervaren dat de Heer juist is gekomen om verlorenen te zoeken en kon de Gemeente mee bidden en danken in 't bewustzijn, dat er gejuich in den Hemel was over een zondaar die zich bekeerd had.

In 's Heeren kracht hopen wij voort te gaan.

23-7-'28 Met Br. groet, J. B., Secr.

INGEZONDEN.

Bij gelegenheid van mijn terugkeer naar eigen huisgezin en gemeente te Grand Rapids, Mich., U. S. A., wensch ik al de gemeenten, met hare voorgangers en dienaren in het oude Vaderland des Heeren rijksten zegen, naar ziel en lichaam. Allen, met wien ik bekend werd en die met ons bekend werden, gedurende ons bezoek in de verschillende plaatsen van Nederland, roep ik een hartelijk „vaarwel" toe. Vele waren mijne werkzaamheden, doch de Heere gaf lust en kracht, en ook ga ik huiswaarts met vele, dankbare herinneringen omtrent de liefde en achting, die ook mij ten deel viel. Ik hoop D.V. later door De Christen meer mededeelingen te doen, omtrent mijn vertoeven in Nederland, vanaf de 1e Juni tot en met 29 Juli. — De Heere zegene u allen. Bidt voor ons en onzen arbeid. Uw br. in Christus, D. LANSMA.

MEDEDEELINGEN

OPROEPING.

De meisjesvereen. der Bapt. Gemeente te Stavoren hoopt D.V. in October e.k. haar vijftig-jarig bestaan te gedenken. Alle oud-leden, verspreid door geheel het land, worden vriendelijk verzocht zoo spoedig mogelijk naam en adres op te geven, zoodat de feestcommissie hen kan uitnoodigen tot deze feestelijke herdenking.

Namens de Regelings-Comm.

Stavoren. TJAMKE DE BOER.
HILKJE ZWAAN.

Ds. A. P. Barendregt te Harlingen, heeft het beroep naar Emmer-Erfscheidenveen *aangenomen.*

Hiermede geven wij met een dankbaar hart kennis aan Familie, Geloofsgenooten en Vrienden, dat op Maandag 6 Aug. a.s. onze geliefde Ouders

Ph LINDEMAN
en
G. LINDEMAN—Danker

hunne

25-jarige Echtvereeniging

mogen vieren.

Geve de Heer, dat ze nog vele jaren bewaard blijven voor elkaar, voor Zijn Gemeente hier op aarde en voor Ons.

Namens hunne Kinderen
T. LINDEMAN.

Enschede, 1928.
Geraniumstr. 69.

Voor de vele blijken van belangstelling ter gelegenheid van onze 25-jarige Echtvereeniging aan Familie, Broeders en Zusters, in 't bijzonder van den Haag, ***onzen hartelijken dank.***

F. DE JONG en
Echtgenoote.

Den Haag, Juli 1928.

Abonneert U op „De Christen".

Met dank aan God geven wij U kennis van de geboorte eener Dochter, welke wij **JO** noemden.

K. B. AUKEMA.
S. AUKEMA—v. d. Akker.

Tjerkwerd, Juli 1928.

De Commissie der Unie

is als volgt georganiseerd: K. Reiling, Voorz., N. Weerdinge; B. Planting, Secr., Tolstr. 117, Amsterdam; A. H. Zerbst, Penningm., Rijnlaan 128bis, Utrecht; J. Huizinga, Hengelo (O.); G. Bouritius, N. Pekela; A. P. Barendregt, Harlingen; J. v. d. Heide, Veenhuizen.

Commissie tot inzameling van gelden voor het Studiefonds.

J. W. Weenink, Stadskanaal. H. Enter, N. Pekela A. P. Barendregt, Harlingen. D. Bakker, Haarlem.

Commissie voor de Gemeente Valthermond.

J. W. Weenink, Stadskanaal. R. Reiling, N. Weerdinge. J. Wierzema, N. Weerdinge.

Commissie voor de Gemeente Rotterdam.

J. Jeronimus, Den Haag. B. Planting, Amsterdam.

Commissie voor Radio-uitzending

J. Boiten, Den Haag. G. Broertjes, Heemstede. B. Planting, Amsterdam.
A'dam, 12 Juli '28. B. Planting, U.-Secr.

No. 2039 VRIJDAG 10 Augustus 1928 48ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

Leervrijheid.

In mijn vorig artikeltje over dit onderwerp beloofde ik reeds iets te zullen schrijven over de gevaren van het geen omschreven belijdenis hebben.

Alleieerst is daai het gevaar der leervrijheid.

Nu weet ik wel dat die vrijheid maar zeer betrekkelijk is en lang niet in die sombere mate bestaat als vele »outsiders« wel meenen en beweren.

Ik weet vast en zeker dat zoo a.s. Zondag in een onzer gemeenten door den predikant verkondigd zou worden, dat de mensch niet gevallen is en Christus niet zijn borg en middelaar behoeft te wezen daar tegen ongetwijfeld verzet zou worden aangeteekend. Ook de andere, de zustergemeenten, zouden daarover in heilige verontwaardiging hun afkeuring uitspreken. De Unie-Commissie zou misschien in 't geweer worden geroepen om dit gevaar te bezweren.

En gestel nu eens, dat de gemeente niet wegloopt, niet verstrooit, integendeel van vasten wil is bijeen te blijven en ook haar financiën op peil houdt, wat moet ze dan met haren leeraar doen?

Afzetten! Wegsturen!

Ja, met welk recht en op welke gronden?

Waar is het punt van afwijking in de belijdenis en de belofte?

Ja hij heeft nimmer een bepaalde belijdenis aanvaard, dus ook dienaangaande niets beloofd.

Van woordbreuk kan er dus geen sprake zijn.

Als zulk een predikant er op stond om te blijven, zou de gemeente niet bij machte zijn zich van hem te ontdoen.

Er is geen enkele gemeenschappelijk aanvaarde en vastgestelde basis, waaraan gemeente en leeraar gehouden zijn.

De gemeente heeft zich nu eenmaal in goed, maar ook blind vertrouwen aan haren leeraar overgegeven, en eigenlijk is zij daarmede een prooi van zijn willekeur geworden.

Nu weet ik wel, dat het hier een uiterste geldt, maar het is nu eenmaal zoo dat met uitersten gerekend moet worden, ze behooren nog altijd tot de mogelijkheden.

Men dient dus wel te weten wat men doet, wanneer men zonder eenigen basis of belofte met elkander in zee gaat. Of de zaak niet te ernstig en van te groote beteekenis is, dan dat men haar afhankelijk gaat stellen van de goedwilligheid van den predikant?

Of het èn voor gemeente èn vooral ook voor den predikant niet beter zou zijn, wanneer ook ten opzichte van de prediking een bepaalde basis was aanvaard, waarmede beide te rekenen hebben?

Ja maar, zult ge zeggen, zoo grof als u het daar schildert zal het wel nooit voorkomen.

Goed, maar kan men ook geleidelijk aan niet op het zelfde punt terecht komen?

Komt het modernisme niet juist langs wegen der geleidelijkheid?

Is het er niet mee als met een wal zonder hechte beschoeiïng? De oever, het keerfront, wordt door de deining en de golfslag steeds meer weggevreten. Als er maar eerst een begin is, dan gaat het als vanzelf.

Hoe bang ook voor doode en vormelijke eenheid, wij moeten met onze betrekkelijke leervrijheid rekenen met het gevaar van het modernisme.

»Daarvoor is ons de doop wel een waarborg«, heb ik eens iemand hooren zeggen.

En de Doopsgezinden dan, de oude Mennonieten? En helaas zoovele zustergemeenten over de groote oceaan dan?

Neen ook onze doop biedt geen afdoende waarborg. Ook die kan ontaarden in vorm zonder wezen.

Laten we gerust eens deze gevaren met open oog beschouwen en voor zoover noodig en mogelijk onszelf tegen dezelve wapenen. Er moedwillig de oogen voor sluiten is wel gemakkelijk, doch niet verstandig, en getuigt allerminst van een geheiligde levensernst.

Zeker, er is starre, doode eenvormigheid die vermeden, zeer ernstig vermeden moet worden. Maar er kan ook een verscheidenheid en een vrijheid zijn die licht ontaardt in een geestelooze ongebondenheid, en ook dat gevaar mag niet voorbij gezien worden.

* * *

Een tweede gevaar mag zijn: *Te veel vrijheid van leven.*

Voor mij is een belijdeniskwestie ook een levenskwestie.

Ik denk daarbij vooral aan het woord van Paulus in Kol. 2 : 6: »*Gelijk* gij dan Christus Jezus, den Heere, hebt aangenomen, wandelt alzoo in Hem«.

Paulus staat er daar dus ook op, dat het leven de belijdenis moet dekken.

Paulus zegt daar niet enkel: gij hebt Jezus aangenomen, wandelt nu ook in Hem. Neen, hij zegt: *Gelijk* gij Hem hebt aangenomen. Dat gelijk geeft dus ook voor het leven den norm aan.

Ze moesten zich dus van het *hoe* der aanname bewust zijn. Dat *hoe* moest hun dienen als de gouden draad door het levenslabyrinth. Het leven moet dus steeds weer aan dit *hoe*, dit *gelijk* georiënteerd worden.

Dit *gelijk* moet dus een veiligheidsklep voor het leven zijn.

Wanneer wij dus zeggen, ach het komt er niets op aan als de menschen Jezus maar hebben aangenomen, onthouden we ze tot op zekere hoogte toch een zekere steun en gids voor het leven. En nu is het wel zoo, dat wij den Heiligen Geest tot een leidsman en leermeester ontvangen hebben. De vraag is echter, of wij nu altijd wel *zoo geestelijk* zijn, dat we ten allen tijde en in alle scherpte de stem des Geestes verstaan en ons daardoor laten leiden Het is er mee als met een invallenden winter; zoolang de baan er nog niet door is, blijft het riskant om op diepe waters te gaan schaatsenrijden, is er eenmaal een baan dan kan men zien dat ook anderen daar gereden hebben. Ik meen, dat verhoogt de zekerheid en de veiligheid, alhoewel er altijd gevaar kan blijven.

Kijk met dit »Gelijk gij hebt aangenomen«, wijst Paulus eigenlijk op de baan, en zegt hij, ga daar nu niet buiten, daar is het bereden, beproefd, veilig.

Wie nu echter geen baan wil, van geen betreden pad houdt, maar op eigen gelegenheid wil gaan, die moet ook de risico geheel voor eigen rekening nemen.

En zou niet reeds menigeen die de baan versmaadde een jammerlijken dood hebben gevonden in de tochtgaten der zonde.

Of ik mijzelf en anderen onderschat ik weet het niet, maar het wil mij toch voorkomen dat we nog niet zoo geestelijk zijn dat we naast den Heiligen Geest geen andere hulpmiddelen meer behoeven.

Ik moet daarbij denken aan het woord van Paulus: 1 Kor. 3 : 1 en 2: »En ik broeders kon tot u niet spreken als tot geestelijken, maar als tot vleeschelijken, als tot jonge kinderen in Christus, ik heb u met melk gevoed, en niet met vaste spijs; want gij vermocht *toen* nog niet, ja gij vermoogt ook *nu* nog niet«.

Daar spreekt Paulus van menschen die niet vermogen. Waarom niet. den Heiligen Geest niet ontvangen? O zeker, ze mogen zich zelfs in rijke geestesgaven verheugen.

En zouden wij nu zonder onderscheid daar allen reeds boven uitgegroeid zijn?

Zoo niet, dan ook met het gevaar der zelfmisleiding gerekend.

* * *

Tenslotte zou ik willen wijzen op het gevaar van *geen éénheid in handelen.*

En dat vooral in zaken van tucht.

Waar geen gemeenschappelijke basis aanvaard werd, daar zal ook in de toelaat- en de ontoelaatbaarheid de grootste verscheidenheid zich doen kennen. Wat voor den een toelaatbaar is, is voor den ander weer ontoelaatbaar.

Dat moet onwillekeurig verwarrend en verbrokkelend werken, en dat vooral omdat dezelfde menschen niet altijd tot dezelfde gemeente kunnen behooren. Verandering van werkkring noopt dikwijls tot verhuizing.

En laat zoo iemand eens iets hebben, wat men in z'n vorige gemeente goed vond, doch in de gemeente waar hij thans lid is niet. Dan zal het er op aankomen of hij christen genoeg is zich te voegen. Zoo niet, dan zal hij allicht opposant worden met als ruggesteun de houding zijner vroegere gemeente.

En o wee, als de tegenwoordige gemeente nu eens overgaat tot de toepassing van tucht, dan is meteen Leiden in last.

Daar kan het zelfs voorkomen dat waar de een uitsluit de ander aanvaardt of handhaaft.

Wat blijft daar van de eenheid over?

Tuchtigen is altijd weer een zaak van teere ernst, een zaak van moeite en zelfverloochening. Hoe licht kan daar de vrijheidsidee, geen band der belijdenis tot gemakzuchtige verwaarloozing brengen.

Gestel u maar een geval in 1 Kor. 5.

Paulus spreekt daar van een aan Satan overgeven tot verderf des vleesches, opdat de geest behouden moge worden in den dag des Heeren Jezus.

Daartoe is noodig zegt Paulus dat zoo iemand uit het midden van u weggedaan worde.

Paulus vreezende dat de gemeente te slap en niet meer bij machte is zulks te doen, kondigt maar al vast zijn vaste voornemen aan.

Illustreert Paulus ons daarmede eigenlijk niet, dat zulke ernstige zaken niet enkel afhankelijk gesteld mogen worden van de goedwilligheid en de geesteskracht der gemeente?

Stel u voor een gemeente is te slap, te geestelijk arm om nog te kunnen handelen, moet dan de zonde maar vrijspel gelaten worden?

Zou daar een gemeenschappelijk aanvaarde basis geen goed werk kunnen doen, al zou het alleen maar ter oriënteering zijn?

En waar geen eenheid van handelen meer bestaat, zou daar een uitwendige eenheid nog wel veel beteekenen?

* * *

Kijk, dit zijn maar enkele gevaren uit vele, die zeker nog met vele aan te vullen waren. Doch genoeg.

Wanneer we maar eens over de dingen gaan nadenken, is mijn doel reeds bereikt.

Ik weet wel het is niet gemakkelijk tot een allen bevredigende belijdenis te komen.

Te breed zal deze ook nooit mogen zijn. Nimmer mag ze alle twistvragen der geleerden omvatten. Ze zal zich steeds tot de hoofdzaken moeten bepalen.

Doch versta mij wel. Het is in 't minst mijn bedoeling niet een lans voor een belijdenis te breken.

Ik wil alleen maar eens herinneren aan de gevaren van het geen belijdenis hebben.

Als Baptisten hebben we hooge vrijheidsidealen.

We mogen echter nimmer zoo idealistisch worden, dat we elk gevaar voorbij zien.

Dit weet ik wel, ons ideaal eischt menschen van diepen levensernst en geheiligd karakter.

Besluiten we dan ook met de bede, dat de Heere ons tot beide steeds meer vorme.

H. v/d S.

DE KERKGANG.

Wie zeventig jaar oud is, heeft 10 jaren Zondag gehad. Zijn die jaren goed besteed dan moet de invloed van den Zondag op zoo'n leven van groote beteekenis zijn.

Zondag staat voor den christen gelijk met Kerkgang. Voor den Heere Jezus beteekende Sabbatvieren de Synagoge bezoeken. Over onze kerkgang mogen we echter wel wat nadenken opdat het daarmede in orde zij.

Gaat niet onvoorbereid naar de kerk.

Zonder voorbereiding slaagt er zoowat niets. Goed voorbereid echter mislukt er maar weinig. In de kerk komen beteekent onder Gods Woord komen. Daar willen we een ontmoeting met onzen God hebben. Natuurlijke geschiktheid daarvoor bezitten we niet. En dat de beslommeringen van de werkdagen die gevoeligheid voor goddelijken invloed en inspraak niet hebben verhoogd, willen we ook gaarne aannemen. Daarom: bereid u voor, voor uw kerkgang. Schik uw hart vooruit; concentreer uw gedachten op het komende; gedenk de komende uren in 't gebed, zing met uw huisgenooten een geestelijk lied.

Ga op tijd naar de kerk.

Dat wil niet zeggen: kunt ge niet op tijd komen, blijf dan maar weg. Volstrekt niet! Het kan werkelijk zoo zijn, dat het er om spant om 's morgens op tijd klaar te komen. Zulke hard te vallen zij verre van ons. Te laat komen moet echter geen teeken zijn van mindere belangstelling of geringschatting van kerk en godsdienstoefening.

Ga niet alleen naar de kerk.

We hebben vaak genoten van den aanblik van kerkwaarts trekkende huisgezinnen. Laat de kinderen niet aan hun lot over. Ze hooren er ook bij. 't Zijn *uw* kinderen; ze hooren bij u. Laat ze niet kerkwaarts zwerven en zijn ze eenmaal in de kerk rondscharrelen als waren ze Niemands-kinderen, — tot verdriet van koster en andere kerkbezoekers. Neem ze mee en houd ze bij u.

Denk ook aan anderen. Hoe voelde Paulus voor zijn maagschap! Hoe gaarne had hij voor Christus gewonnen! En gij? Wat doet gij voor uw bloedverwanten en buren? Is Christus niet ook voor hen gestorven? Velen wachten op een uitnoodiging; op aangeboden gezelschap; op de verzekering dat ze welkom zijn.

Onze fout is vaak, dat we teveel als vanzelfsprekend aannemen. We meenen dat iedereen onze kerk weet te staan. We meenen, dat ieder wel weet dat bij ons ieder welkom is. We meenen, dat ieder wel weet, dat bij ons de zitplaatsen vrij zijn. We veronderstellen deze en nog vele van dergelijke dingen als bekend en . . . opereeren zoodoende naast de werkelijkheid.

We moeten ons noodig meer bij de feiten gaan aanpassen. Ieder, die wel eens een vreemde stad een niet Baptiste kerk heeft bezocht, weet, dat er daarbij iets eigenaardigs is te overwinnen. Er is iets dat tegenhoudt. Het is het gevoel van onzekerheid, een vreemde te zijn voor de binnenzijnden, het niet georiënteerd zijn.

Hoeveel te meer moeten deze bezwaren gelden voor de kinderen dezer wereld, die bovendien nog weten in een geestelijk gansch andere atmosfeer te zullen komen.

Onze Hollandsche afgemetenheid, die nergens heviger is dan in godsdienstzaken, kon hier de wijsheid wel eens bedriegen en de liefde onderhouden.

We zagen in 't Buitenland een kerk, waar ongeveer een kwartier voor den aanvang een groot bord op de open deur gehangen werd met de woorden: Nu is er dienst! Voor menige kerk hebben we gedurende ongeveer een half uur voor 't begin broeders zien heen en weer loopen, aan de voorbijgangers traktaten uitreikende en hen met een paar vriendelijke woorden tot binnentreden uitnoodigende.

Wanneer men echter er op let hoe traag wij veelal zijn om te doen wat we kunnen om bekendheid en invloed te krijgen, dan vraagt men zich af: hebben wij wel een boodschap? Een gemeente, die *een boodschap heeft*, een *roeping zich bewust* is, zal elk eerlijk middel aangrijpen om tenminste haar boodschap aan allen te laten hooren en *ieder* toe te roepen »kom!« Maar ach! wat zit ons de slaapmuts soms diep over de ooren. Er is wat sjorren en trekken voor noodig, voordat we mobiel zijn. Welnu: ga niet alleen naar de kerk! Heb een *boodschap!* De Geest en de Bruid zeggen »kom«. Doe het toch, o Bruidsgemeente!

»*Kunt ge nog zingen, zing dan mee!*«

Iedereen kan niet zingen. Wie daartoe behoort, zinge, in de kerk gezeten, maar in zijn hart, zoodat de Heer het hoort en hij anderen niet hindert.

Maar overigens: is er wel één land, waar — over 't geheel genomen — in de kerk zoo onvoldoende gezongen wordt als op dit stukje aangeslibde aarde? We vragen maar. Doch hoe komt dat? De Hersteld Apostolischen zingen goed, doch daar wordt de zang gesteund door een geoefend koor, hetwelk er zich blijkbaar op toelegt om praktisch nuttig te zijn. Kunnen wij dat ook niet?

Hoe staat het met ons kerkboek? Hebben we er een? Nemen we 't Zondags ook mee? Of rekenen we er maar op, dat we Psalm 42, 68 of 103 of een van 't dozijn andere overbekende Psalmen en Gezangen zullen zingen, terwijl omgekeerd de Voorganger zijn keus maar tot een van deze liederen bepaalt, omdat hij zegt: mijn leden brengen toch geen kerkboek mee.

Er zijn gemeenten, die een halve eeuw oud of nog ouder zijn en de Psalmen 61, 63, 104 b.v. niet kunnen zingen, evenmin als de mooie laatste verzen van de Psalmen 56 en 57. Ook zijn er Gezangen, die ze niet zingen; niet om principieele redenen, maar omdat ze 't niet geleerd hebben (54, 102, 106, 232, 233, 260, b.v.) Is dat in orde? We moeten den veelvoudigen lof des Heeren vertellen.

De Chr. Oratoriumvereeniging (Secretariaat Willemspark 72 te Amsterdam) gaf onlangs een boekje uit: »Eenige Psalmen, de Lofzang van Zacheria en een Oud-Hollandsch Kerstlied, bewerkt voor vierstemmig gemengd koor, door Hubert Cuypers«. Zou dat kunnen helpen?

In ieder geval: verbetering zij ons streven. 't Is recht verblijdend, dat we ook in dit opzicht vooruit gaan. Men voelt de waarde van het gemeenschappelijk gezang en broeders organisten halen dit deel van de openbare godsdienstoefeningen omhoog. Tenslotte verheugt zich ieder, als er goed, warm, met bezieling gezongen wordt, want het lied, goed en met toewijding gezongen treft en verkwikt huisgenoot en vreemdeling.

Amen. »Amen« beteekent niet »het is uit«. Meermalen ontmoet ge in 't N. Testament dit woord, voordat de brief af is. Het staat hier en daar midden in

den tekst, en dan niet achter een gebed, doch achter een lofverheffing. »Amen« beteekent zooveel als »zoo zij het«. Het is een bevestigingsformule. We spreken ook van iets »be*amen*«, iets aanvaarden, er mee instemmen.

Toen Mozes Gods wetten bekend gemaakt had, zeide al het volk »amen«.

Dat moet de Gemeente doen, als de dienstknecht des Heeren haar Gods heilswil verkondigd heeft. De kerkganger, tenminste de geloovige kerkganger, moet het gesprokene aanvaarden, bevestigen, er zijn instemming mee betuigen. Zoo wordt het getuigenis van den prediker aller getuigenis. Men zij niet bevreesd voor zijn eigen adem. Men zegge »amen« op de preek.

Paulus vraagt de Korinthiërs hoe iemand »amen« zal kunnen zeggen op een gebed in een vreemde taal gesproken. Hierin ligt een en ander. 1e. De Korinthiërs zeiden «amen« als iemand gebeden had. 2e. Paulus vond het niet vreemd en niet verkeerd. Maar 3e. het mocht geen bloote vorm zijn, geen gedachteloos gesproken woord, want Paulus veronderstelt dat men geen »amen« zal zeggen op een gebed, dat men niet heeft verstaan. Het moet »meenens« zijn. Is 't gemeend, dan is 't niet zinloos. Het heeft zin, dat in een samenkomst waar één gebeden heeft, allen dat gebed, om zoo te zeggen, onderteekenen en daarmede verzoeken het als ook van hen afkomstig te beschouwen.

Doe dat in uw kerk. Onderteeken de gebeden, door uw herder en leeraar als uw mond gesproken en opgezonden tot God. Zeg »amen« op zijn gebed en zijn dankzegging, opdat ook zoo openbaar worde, dat ge niet een willekeurige »vergadering« zijt, die samenkomt om een »spreker« te hooren, maar dat ge als *Gemeente* vergadert, die in leeraar, ouderlingen en diakenen, haar eigen organen erkent en eert.

L.

ZENDING.

ANIMISME.

VIII.

Een ziel, die eenmaal kracht verloren heeft, moet dat verlies op de een of andere wijze zien te herstellen. Op welke, dat behandelden we reeds. En men zal opgemerkt hebben, dat veelal uit een *andere* ziel »kracht« wordt toegevoerd aan de kwijnende. Niet alleen op deze wijze echter wordt 't verloren evenwicht hersteld. 't Is ook mogelijk, de eigen kracht, die verloren ging terug te halen. Schrikt iemand bijv., dan is 't niet ongewoon om de aanwezigen allerlei kuchende geluiden te hooren maken om de ziel, die wegzweefde, daardoor terug te roepen. Heeft iemand onderweg een ongeluk gekregen, is hij ergens in 't bosch van zijn paard gevallen en dientengevolge ziek geworden, dan is dus een deel van zijn ziel achtergebleven op de plaats, waar het ongeluk gebeurde. Dan begeven enkele lieden, dorpelingen met bijzondere vermogens begaafd meestal, zich naar de bewuste plek. Ze brengen een doek mee en leggen die uitgespreid op den grond. Daarna wordt de doek voorzichtig toegeknoopt en even voorzichtig naar het huis van den zieke gebracht, daar losgeknoopt en nu over het hoofd van den zieke gespreid, opdat de zielekracht nu in zijn lichaam dringe. Volgt geen beterschap dan gaat men redeneeren: »Waarschijnlijk zijn er booze zielen in de buurt van de plaats des onheils, die de zielekracht vastgehouden hebben«. Dan wordt een middel gezocht, om de goden tevreden te stellen. Een houten popje wordt vervaardigd, waaromheen enkele haren van den zieke worden gewikkeld. Haar is immers een zielekrachtreservoir en dat levenloos popje zal aldus door 't haar met zielekracht worden uitgerust. Nu gaat men nogmaals naar de plaats van 't ongeluk. 't Popje wordt neergelegd op den grond en de daar aanwezige zielen wordt verhaald, hoe men dit popje nu meegebracht heeft, gevuld met zielekracht van den overledene als geschenk, maar hoe men nu gaarne de verloren zielekracht terugontving. Dezelfde manipulatie van een vorig maal (uitspreiden van den doek) wordt nogmaals herhaald en men begeeft zich weer naar huis in de vaste overtuiging, nu beter geslaagd te zijn, en goede resultaten te zullen bereiken. Niest de zieke, zoodra de doek met zielekracht over hem wordt uitgestort, zoo is dat een gunstig teeken, want niezen is een teeken van terugkeer der ziel. Daarom niest men 's morgens bij 't ontwaken zoo dikwijls. De ziel, die tijdens den slaap in de oneindige wereldruimte is gaan zwerven, komt dan weer 't lichaam binnengetreden. Ook kan 't niezen omgekeerd beteekenen, dat de ziel zich klaarmaakt om 't lichaam te verlaten. Wil iemand op reis gaan en niest hij even voor zijn vertrek, zoo doet hij beter thuis te blijven, want zijn ziel verkeert in gevaarvolle omstandigheden.

Te veel verlies van zielekracht of te lang uitblijven van de ziel, die uit zwerven ging, kan uittering en tenslotte den dood tengevolge hebben. Wanneer dan ook alle middelen falen, om de verloren zielekracht terug te vinden, zoo vangt men aan, 't nog eens met anderer ziel te probeeren. De familieleden probeeren 't, door hun adem over 't gezicht van 't slachtoffer te blazen, ze besmeren hem met hun speeksel, ze gaan naar de graven van pasoverleden familieleden om zielekracht van hen te erlangen, men roept gestorven voorvaders op, voor wie men zich uitgesloofd heeft in 't brengen van talrijke offers, om nu eens een wederdienst te bewijzen.

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

10

(De daglooners familie Willem Zandberg, was naar Zuid-Afrika vertrokken op hoop van betere levensomstandigheden. Op zee stierf hun dochtertje Marie. De geloovige familie Landman had veel indruk op hen gemaakt.

Dezen hadden ook een kind verloren.

Onder geleide van soldaten ging men het binnenland in, waar een zodenhut gebouwd werd De levensmiddelenrantsoenen der regeering waren zeer karig en daar de mais, hier melis genoemd, pas over vier weken klaar zou zijn, besloot Zandberg gedurende dezen tijd naar de Boeren te gaan.)

Langzaam hief vrouw Zandberg het gebogen hoofd op, zag enkele oogenblikken peinzend naar haar bijbeltje en ging dan stil aan het werk, om met het nieuwe plan van haar man op de rechte manier verzoend te worden. Zij bracht ook deze zaak in het gebed tot God.

De uitvoering van zijn besluit viel Zandberg toch moeilijker, dan hij gedacht had. Om vrouw en kind in het onveilige Afrika alleen te laten, was voor hem nog moeilijker, dan eertijds het scheiden met vrouw en kinderen van het oude Vaderland. Hij wist wel, dat hij zelf door het gebied der luipaarden en vergiftige slangen moest, maar meer dan dit kwelde hem de vraag: »Zal ik de mijnen in gezondheid en veiligheid aantreffen, wanneer ik terugkom, en zal ik in dien tijd werk en verdienste hebben gevonden?«

Voorwaarts ging het echter, omdat hij geen ander middel zag, om de zijnen voor gebrek te bewaren.

Reeds den volgenden dag begon hij met een andere landverhuizer de reis, eerst door het bosch, later over het land, waar geen gebaande wegen en geen wegwijzers waren. Een weinig rechts van de middagzon aanhouden, wat in dit land ten zuiden van de equator beteekende, dat men naar het noorden ging, was de te volgen richting.

Wanneer zij 's nachts in het oerwoud lagen, moest één van hen beslist de wacht houden; meestal konden zij echter beiden niet slapen. Zij zagen maar voortdurend om zich heen, om zeker te zijn, dat geen wild gedierte of wilde menschen naderden. Allerlei angstige gedachten bevielen hem bij werkelijke of ingebeelde geluiden. Wat was dat voor een geritsel? Kruipt een gevaarlijke slang naderbij of is het een roode kaffer met de assagaai in de hand?

Waren dat de gloeiende oogen van een panter, die men zoopas zag?

Verheugd begroette men na zulk een nacht telkens het aanbreken van het eerste morgenlicht en marcheerde direct verder.

Eenige dagen was men zoo reeds op reis, toen onze beide reizigers een donkere plek ontwaarden vlak bij een rivier.

Dichterbij gekomen zagen zij eerst een lang en laag gebouw.

Daar achter lagen in een halve cirkel kleinere hutten, daarnaast eenige ronde kralen van steenen en struikwerk. Zij hadden werkelijk een Boerenfarm met Hottentottenhutten en veekralen voor zich. Met nieuwe hoop in het hart liepen Zandberg en zijn reisgenoot op deze boomlooze nederzetting toe. Zou hun wensch hier reeds worden vervuld?

Hun eerste begroeting was zeker niet zoo mooi, want zij werden ontvangen door het woedend gehuil en geblaf van een troep slecht gevoede honden. Direct werd echter de deuropening van het langwerpige steenen huis gevuld door een breedgeschouderde, eenigszins slordig gekleede patriarchengestalte. Een tweemaal herhaald: »koest! koest!« weerklonk en de wantrouwige wachters trokken zich langzaam, nog altijd nijdig grommend, terug.

Maar hierop volgde een vriendelijke groet: »Goeden dag, neef! Goeden dag, neef!« en met nog enkele woorden werden zij welkom geheeten.

Zij hadden hun hand nog niet in de uitgestoken hand van den baas kunnen leggen of de vette stem van de juffrouw binnen riep ook reeds: »Goeden dag, neef!« en kwam zij mede met uitgestoken hand de vreemdelingen tegemoet. Zij waren dus nu reeds dubbel welkom. Zonder verder over iets te spreken

Alleen . . . men zoekt 't nooit in rationeele bestrijding. 't Gansche animisme berust op offeren en bezweren. 't Draagt geen enkel element van vooruitgang in zich. 't Stelt overgeërfde ceremonie hooger dan alles wat de wetenschap der laatste eeuwen aan vooruitgang ook op hygiënisch gebied heeft gebracht. Welk een dom vooroordeel hier nog heerscht, daarvan zouden menschen u kunnen vertellen, die jaren aanéén in een dergelijke maatschappij tot volksvooruitgang en volksopvoeding geroepen waren.

We behandelden tot nu tot de animistische verschijnselen, voor zoover ze met *den mensch* in de eerste plaats in betrekking stonden. Groot is ook in deze wereldbeschouwing de invloed van *de dierenwereld*. Daarover schrijven we dus een volgend maal.

L. (Wordt vervolgd.) de J.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Abrahams dood en begrafenis.
Ezau en Jakob.

Gen. 25 : 7—10 ; 19—34 ; Gen. 27.

Les voor Zondag 2 Sept. 1928.

Bij deze les stel ik voor, dat Gen. 25 : 7—10 verteld worde na v. 26. De schrijver der gewijde bladzijden heeft eerst Abr.'s geschiedenis afgewerkt, eer hij over diens kleinzonen begon. Maar in werkelijkheid stierf Abr. pas toen deze jongens reeds 15 jaar oud waren. Hij heeft ze dus gekend ; wat zal die oude grootvader er wijs mee geweest zijn ! ! En ongetwijfeld is zijn blijdschap nog

werden hen reeds eenige ververschingen voorgezet. Ook kwam men spoedig aandragen met een stapel brood en een berg schapenvleesch.

Men mag zulke eenzame menschenkinderen niet kwalijk nemen, dat zij nieuwsgierig zijn.

Wanneer er een »smous«, een Joodsch koopman, aankwam, moest hij altijd goed »uitpakken«, zijn handelswaar zoowel als ook zijn nieuwtjes; maar men vertrouwde beide niet al te goed.

De thans aangekomenen echter kwamen pas uit het Vaderland, waren geen Joden en ook geen Engelschen, maar stamverwante broeders, menschen, die er niet op uit waren om hen te bedriegen, en daarom moesten zij aan 't woord.

Toen de beide gasten niet meer eten konden, ook niet meer na telkens herhaalde uitnoodiging daartoe, en toen zij ook niets meer te vertellen wisten, riep de baas enkele keeren naar buiten : »Peperkopje ! Peperkopje !« Hij moest nog verscheiden keeren dat woord : »Peperkopje !« herhalen, want er kwam niemand. Brommend en mopperend haalde de baas een instrument te voorschijn, dat wel op een rijzweep geleek, van anderhalve meter lengte. Eindelijk kwam een zestienjarige, gele Hottentottenjongen te voorschijn, die op eerbiedige afstand van zijn baas bleef staan. Onder veelzeggend schudden van de zweep werd hem gezegd, dat hij de beide bazen naar Mooifontein naar oom Klaas moest brengen.

(Wordt vervolgd).

grooter geweest dan die van andere grootvaders, want . . . Gods belofte werd vervuld.

Wij sluiten dus aan bij Isaäks huwelijk. Zij woonden in Abr.'s kamp; Rebekka woonde in Sara's tent. Isaäk leefde als de zoon en erfgenaam en begon geen eigen zaken. Het zou op den duur toch alles van hem zijn. Isaäk had zijn Rebekka hartelijk lief en wij mogen wel aannemen, dat zij gelukkig geleefd hebben.

Toch was hun geluk niet zoo groot, als het wel had kunnen zijn Ze hadden zoo graag kinderen willen hebben, maar de Heer gaf ze hun niet. Is. en R. spraken er dikwijls samen over. Maar ze deden nog meer, 21 ; ze baden samen. En hun gebed werd verhoord. Met nieuwe verwachtingen leefden ze verder. Allerlei gedachten kwamen bij hen op. Vooral R. dacht veel over de vraag, wat wel de toekomst brengen mocht. En zij besloot den Heer te vragen, of Hij haar over enkele vragen licht wilde geven. Haar gebed werd ook verhoord. God maakte haar bekend, dat ze twee zonen zou krijgen en dat beide stamvaders van groote volken zouden zijn, doch dat de meerdere [oudste] den mindere [jongste] zou dienen.

Het kwam precies zoo uit. Is. en R. kregen tweelingen. Wat een vreugde, bij de ouders en . . . vergeet den ouden grootvader ook maar niet.

Maar wat waren die jongens ongelijk ! Van het begin af, Ezau, de oudste heelemaal harig ; Jakob, de jongste, heelemaal glad. Nu dat was alleen nog maar een uiterlijk verschil. Hun karakters verschilden evenveel. En nu was er één ding bij, dat heel verkeerd was : vader had Ezau het liefst en moeder Jakob, zoodat er min of meer scheiding in het gezin kwam.

Toen deze jongens vijftien jaar waren gebeurde er iets, dat men waarschijnlijk reeds lang had verwacht. Vader Abr. was al zoo oud ! Hij had niets meer aan het leven ; hij had nog steeds zijn oog op God gericht en schrok niet toen zijn stervensure kwam. Misschien had men het reeds aan zien komen, en snel een bode naar Abr.'s zoon Ismaël gestuurd. Ismaël kwam. Of hij nog bij Abr.'s leven gearriveerd is, weten we niet, maar in elk geval voor de begrafenis, vertel v. 9 en 10.

Nu was Is. de eigenaar van heel het kamp en van al de bezittingen van Abr. Doch daar Is. ongetwijfeld reeds lang in het dagelijksch leven de plaats van zijn vader had ingenomen, veranderde er niet veel. Alles ging zijn gewonen gang.

De beide jongens, Ezau en Jakob, hadden, naar 't schijnt, niet zoo heel veel aan elkander. Ze liepen zoo ver uit elkaar. Beide groeiden ze natuurlijk op in 't bedrijf huns vaders, maar daarbij hield Ezau van de jacht, terwijl Jacob meer aan zijn moeder hing. Ezau gaf zich over aan 't geen hem op een oogenblik bezig hield ; Jakob daarentegen wist zich te beheerschen en uit alles zijn voordeel te halen.

Eens toen E. uit het veld kwam, moe en dorstig . . . vertel 29—34.

Intusschen verliep de tijd. Is. begon al oud te worden. Hij was ook reeds 60 jaar, toen E. en J. geboren werden. Is. had vroeg een slecht gezicht ; werd tenslotte geheel blind ; voelde zich naar 't schijnt niet al te sterk en dacht dat hij wel eens spoedig sterven kon, 29 : 1. Eer hij stierf, wilde hij echter zijn oudsten zoon naar Oostersche wijze zegenen. Hij hield zooveel van Ezau. Vooral omdat deze zoo precies naar zijn smaak het door hem geschoten wild wist te bereiden, en hem gedurig tracteerde. Natuurlijk was de oude gevoelig voor deze vriendelijkheden ; temeer,

daar Jacob zich meer aan zijn moeder hield. Is. wilde E. gaarne zegenen. Vertel nu Gen. 27.

Dit hoofdstuk behoeft m.i. geen toelichtingen. Ik geef dus alleen een overzicht:

a. De afspraak met Ezau 1—4.
b. Rebekka en Jakob, 5—17.
c. Jakob en Isaäk, 18—29.
d. Ezau's droefheid en haat, 30—41.
e. Rebekka's voorstel. 42—46.

Het komt mij niet gewenscht voor, dat deze waarlijk niet fraaie gebeurtenis al te breed wordt verteld. Men verzuime echter niet, zeer nadrukkelijk te zeggen, dat R. slecht handelde. God had gezegd: „De meerdere zal den mindere dienen". God zou ook wel zorgen. Zij mocht niet door bedrog God meehelpen. Dat is heel verkeerd.

Jakob maakt den indruk, dat hij niet bang was om te zondigen, indien hij maar niet betrapt werd, zie 11 en 12. Dat is ook heel verkeerd.

Aan het slot wijze men niet alleen op de bittere gevolgen van Jakobs zonde zooals we die zien in Ezau's haat, maar ook zooals die aanwezig waren in Jakobs geschonden geweten.

De stof van deze les is wel wat veel. Men vertelle daarom niet al te breed. De aandacht der kinderen blijft wel tot het einde, daar 't eerste deel hen niet erg inspant.

K. R.

RUSLAND.

(Vervolg).

Doch trots de erkenning van de heilzame werking van zulk een doorploegen van de volksziel door het geheele bedrijf der revolutie-leiders, mag toch de keerzijde er van niet over 't hoofd worden gezien. Want trots alle maatregelen der centrale regeering zijn er niet slechts vreeselijke daden des geweids tegenover de oude landskerk en hare vertegenwoordigers gepleegd, en schandelijke versmading van het christelijk geloof vertoond — vooral door de communistische jongeren — maar ook is het gekomen tot onderscheiden zware vervolgingen der Evangelischen.

Zoo zijn zeer vele Evangelische Predikanten en geloovigen — dikwijls op aanwijzing van beambten der kerkelijke organisaties, die de wet niet kenden — in de gevangenis gevoerd of naar Siberië verbannen geworden — hoofdzakelijk wegens militaire dienstweigering —; zoo zijn vergaderingen uiteen gedreven en vergaderlokalen gesloten geworden. Een groote samenwerking tot godsdienstige propaganda werd oorzaak van een nieuw verbod van alle religieuse beïnvloeding der jeugd tot den leeftijd van 18 jaar toe. Buitendien oefent de communistische jeugdorganisatie een enormen invloed uit op de christelijke jeugd- en studentenbeweging, die in de laatste jaren een geweldigen omvang verkregen heeft, en die sedert den zegenrijken arbeid van Baron Nicolaus (een der medearbeiders van Dr. Baedecker) op beslist confessioneelen grondslag staat. De hoogere onderwijsinrichtingen zijn door geloovige studenten in een zuiverder richting geleid. Voortdurend heeft de regeering de openbare bespotting van den godsdienst den communistischen jeugd verboden.

Bijzonder drukkend voor de christenen zijn de mateloos hooge huurbedragen voor lokalen tot het houden van samenkomsten en de hooge belasting, die de bedienaren en allen, die nieuw tot de gemeente toetreden, moeten betalen.

Nu kan de vraag volgen: welke uitbreiding heeft nu de evangelische beweging, bijzonder der Baptisten en Evangelischen, sedert de revolutie verkregen? In de eerste maanden der revolutie ontbrak het natuurlijk ook aan leidende personen en aan verbinding der gemeenten onderling. Gedurende den doorgaanden burgeroorlog was het land in verschillende deelen uit elkaar gereten. Eerst langzaam verhelderde de toestand, en het bleek nu, dat overal in dit groote rijk de evangelische groepen met goed gevolg hunnen arbeid voortzetten en in de bij uitzondering in autonome deelen des lands nieuwe gemeenten, vereenigingen en organisaties verrezen waren. Zelfs in het uiterst Oostazië had de zaak des Evangelies groote vorderingen gemaakt.

De opvallende stoot die kracht aan de beweging bijzette, werd gegeven door de terugkeerende krijgsgevangenen. Met hen keerden duizenden, die in de landen hunner gevangenschap waren bekeerd geworden, met hun Bijbels en met bezieling des geloofs onder hun landgenooten terug. Velen waren zelfs gedurende hun gevangenschap geestelijk geoefend en reeds dieper in de H. Schrift ingeleid geworden. En nu begon er een geweldige opwekking in het geheele groote Russische rijk. Pawlow, de overleden leider der Baptisten, heeft zelf verklaard, dat „sedert de menigte van bekeerde krijgsgevangenen terug gekeerd zijn, is bij ons de doorbraak gekomen". De vrijgelatenen begonnen nu zelf overal openbaar getuigenis af te leggen aangaande hun nieuw geloof. Door het eigenlijke nomadische leven veler Russen werd de uitbreiding van het werk naar alle windrichtingen bevorderd, en vele geloovigen togen mee uit met de roode armee van plaats tot plaats en verkondigden alom het Evangelie.

Zoo is het ledental van verschillende Evangelische gemeenschappen gedurende 5 jaar vier- tot vijfvoudig toegenomen. Op de algemeen Russische Bondsconferentie der Baptisten in den herfst van 1921 waren vertegenwoordigers aanwezig van 3000 gemeenten. Volgens het blad „Iswestia" van 1 Juli 1924 bedroeg toen het getal Baptisten 2 millioen. Thans zijn er in 't geheel minstens 8000 wel georganiseerde Evangelische gemeenten, en er wordt berekend, dat ongeveer 10 millioen menschen zich bij die gemeenten hebben aangesloten of onder directen invloed des Evangelies staan: terwijl er voor den oorlog hoogstens een half millioen leden waren te tellen. Bijzonder in Siberië, in Zuid-Rusland en Kaukasië deint de beweging zich geweldig uit. In Siberië zijn in één district op één dag 3000 menschen door den doop in de gemeenten opgenomen en aan beide zijden van den Siberischen spoorweg moeten 1500 nieuwe gemeenten ontstaan zijn. Groot zijn vooral de gevolgen in de Oekrainsche gebieden van Odessa, Nicolajew, Cheson en Kiew. In Podolië zijn in heel korten tijd 300 gemeenten gevormd. Ook onder de arbeidersbevolking in het Gouvernement Jekaterinoslaw breidt zich, gelijk een bolsjewistisch blad vermeldt, het Stundisme steeds uit. Het zelfde wordt door de arbeiders van het Donez-Rayons vermeld. Doch ook in de Noordelijke Gouvernementen heeft de beweging voet aan wal gezet. Feitelijk omspant thans een geweldig net van gemeenten het geheele reusachtige Russische rijk. Ook onder de nog ten deele heidensche en mohammedaansche vreemde bevolking heeft het geloof aan het Evangelie post gevat, vooral ook door middel van den arbeid, uitgaande van de zendingvereeniging Majak (Lichttoorn). Zelfs onder de Joden van westelijk Oekraine heeft het Evangelie overwinning behaald en er vormen zich daar „Joden-christelijke" gemeenten. Ook de tot Polen behoorende Blankrussische en Oekrainsche gebieden zijn door de Evangelische beweging machtig aangegrepen. Zoo vindt men in Poolsch-Wolhynië reeds honderde Evangelische gemeenten, en ongeveer evenzoovele Baptisten gemeenten.

(Voortzetting volgt). N. v. B.

Braakliggende Grond?

door U. de Vries.

De tijd ligt nog niet zoo ver achter ons, dat de christenen de meening waren toegedaan, dat zij geen roeping hadden te vervullen met betrekking tot de economische en de sociale aangelegenheden onzer samenleving. De christen toch gevoelde het als zijn duurste plicht, al zijn gaven en krachten te besteden in dienst van het Koninkrijk Gods.

Hiertegen is op zich zelf natuurlijk weinig in te brengen. Die roeping rust inderdaad op iederen christen persoonlijk. Wat evenwel te betreuren viel, was dat men de werkkring van het Koninkrijk Gods een weinig te eng begrensde. Het gebied der sociale, der maatschappelijke aangelegenheden werd geheel, althans bijna geheel, buiten beschouwing gelaten.

Dat zulk een opvatting tot droevige toestanden op dat levensterrein moest leiden, zal niemand, die zich van de universaliteit van het christendom bewust is, ontkennen.

Het zal evenwel niet in breeden kring bekend zijn welke onmenschelijke toestanden er in ons Vaderland in de niet bezittende klasse, speciaal in den arbeidersstand heerschten.

Het komt mij voor dat het niet van alle belang ontbloot is de geschiedenis eens te laten spreken, opdat men daardoor beter beseffe, welk een dank men God verschuldigd is, dat Hij menschen heeft verwekt, die begrepen welk een groot terrein hier braak lag, die den moed en de bekwaamheden bezaten, tegen deze slavernij protest aan te teekenen en ook dit terrein voor den christen opeischten en opdat men tevens zich er meer van bewust worde, dat de christen ook op dit gebied een hooge roeping heeft te vervullen en niet de leiding moet laten aan zijn socialistische medearbeiders.

In ons land was in de eerste helft der 19e eeuw van arbeiderswetgeving nog geen sprake, hoewel hier, evenals in het buitenland op 't gebied van den arbeid, schandelijke toestanden voorkwamen.

Zij die over deze aangelegenheden eens een nadere studie willen maken, vinden een schat van gegevens in het werk van Aalberse. Een onbekende enquête naar de arbeiders toestanden in Nederland (gehouden in 1841); in dat van Posthumus: Uit de voorgeschiedenis van de wetgeving tegen den handenarbeid in Nederland (verschenen in het Economisch historisch jaarboek, 4e deel 1918); in de artikelen van de Vries en Gorter in de Economist van 1919; in die van Van Zanten in Sociale Voorzorg van 1919, alsmede in het werk van Prof. Diepenhorst: „de Nederlandsche Arbeidswetgeving".

Toch waren er menschen die deze wantoestanden niet lijdelijk konden aanzien. Het Moordrechtsche schoolhoofd Lolleman vestigde in de Economist van 1855 de aandacht er op, dat in de Moordrechtsche touwslagerijen kinderen van 5 jaren en zelfs nog jongere van den vroegen morgen tot den laten avond aan het werk waren. 's Zomers van 5 uur 's morgens tot 8 uur 's avonds. 's Winters twee uren minder. Hij vertelde dat sommige kinderen nog half slapende naar de werkplaatsen werden gedragen, om eerst daar door de ruwe stem van den spinner, zoo niet door iets ergers, recht wakker te worden. Zijn betoog vond echter geen weerklank. De ellende der stakkers bleef voortduren

In 1863 bracht Cremer met zijn voordracht „Fabriekskinderen" de gemoederen in beweging. De Regeering benoemde in dat jaar een staatscommissie tot onderzoek, maar aan zelf ingrijpen werd niet gedacht. De commissie was een kapstok en de Regeering was er voorloopig van af. De ellende der kinderen bleef De commissie onderzocht hoeveel kinderen in fabrieken werkten, hun leeftijd, soort arbeid, werktijd, loon en invloed op ontwikkeling.

Eerst in 1869 verscheen haar rapport, dat schromelijke misstanden aan het licht bracht.

Met groote erkentelijkheid dient hier melding gemaakt te worden van het initiatief van het liberale Kamerlid Van Houten,

die in 1873 een ontwerp arbeidswet indiende dat in 1874, hoewel sterk besnoeid, tot wet werd verheven. De bedoeling van Van Houten was oorspronkelijk tweeledig : behalve het beperken van den kinderarbeid ook het tegengaan van kinderverwaarloozing. Van Houten zelf was evenwel weinig met zijn verzwakte wet ingenomen. Leerplicht, het middel om kinderarbeid tegen te gaan, kon hij niet doorgevoerd krijgen.

In 1886 nam Goeman Borgesius met eenige Kamerleden het initiatief tot het instellen van een parlementaire enquête naar de arbeidstoestanden. In October van dat jaar werd een commissie daartoe ingesteld onder leiding van Verniers van der Loeff.

Deze commissie bezocht enkele streken van ons land. Opzienbarende dingen werden door haar aan het licht gebracht. Uit dit rapport willen we enkele sprekende feiten aanstippen.

Er zijn nog velen, en helaas ook onder de christenen, die over de nadeelen, waartoe de productie-voor-de-winst geleid heeft en telkens weer leidt, luchtig heenstappen en vaak niets weten van de ellende, die voor een deel der arbeiders eruit voortvloeit en van de zedelijke ontaarding die het stelsel bij sommige ondernemers teweeg brengt.

De Maastrichtsche geestelijke Wynen verklaarde omtrent het halen van cassetten uit de bakovens der fabriek Regout (na gewezen te hebben op de onzedelijkheid waartoe het feit leidde dat ongeveer naakte mannen met vrouwen samenwerkten), dat dit werk onmenschelijk was. Zulk een oven werd op een vreeselijke, allervreeselijkste hitte opengebroken en dan moest na eenigen tijd van afkoeling, de werkman daar in dien oven gaan, waarin de fabrikant zijn jachthond of zijn paard niet zou wagen. Daar moest zoo'n mensch ingaan, zooals een zwemmer in het water gaat „en ik zou haast zeggen" zoo vertelde Z Eerw. „dat die nog fatsoenlijker gekleed is". Zijn verhaal luidt verder:

„Die arme drommels hebben doeken om het hoofd om zich voor de verschrikkelijke hitte te dekken. Het is mij door ooggetuigen verzekerd dat het gebeurd is, dat door de verschrikkelijke overmaat van hitte, die doeken op het hoofd verschroeiden. De man komt gansch buiten adem uit den oven, na 10 minuten of een kwartier daarin gewerkt te hebben ; hij valt op den grond of op een blok neer, rust een kwartier of wat uit en moet dan weder in den oven".

(Wordt voortgezet.)

INGEZONDEN.

VERSLAG VAN HET BEZOEK VAN REV. D. LAANSMA TE GRAND RAPIDS, NOORD-AMERIKA, AAN NEDERLAND IN 1928.

Het is ons een aangename taak om een kort verslag te maken over deze aangelegenheid, allereerst als familielid. We hadden het voorrecht om oom Laansma onder ons dak te hebben als logé. Hij was een logé die kwam en ging, daar stond heel wat op het program : persoonlijke bezoeken aan familieleden, bezoeken aan broeders en zusters hier en daar, die weer verwanten hadden in den kring der gemeente Grand Rapids. Ik wil nu kortelijk nagaan wat onze broeder Laansma aan geestelijken arbeid verrichtte. Het was 26 jaar geleden dat Nederland door hem bezocht was. Toen was de kring waarin hij vertoefde kleiner, 't bepaalde zich toen meer tot Friesland alleen, n.l. Workum, Makkum, Franeker, Stavoren, Sneek. Zondag 3 Juni mochten de gemeenten Makkum en Workum hem beide een dienst hebben, tevens als welkomstdiensten en begroetingssamenkomsten. In Makkum is br. Laansma geboren en opgevoed en in Workum kwam hij op 14-jarigen leeftijd. Toen was hij werkzaam in 't kleedingbedrijf. 6 Jaren was hij in 't midden der gemeente Workum en was een zeer geliefd jongeling en getrouw in zijn belijdenis. Toen werd door hem ook al reeds jeugdarbeid verricht onder kinderen. Hij hield Zondagsschool.

Dat hij welkom was in ons midden laat zich verstaan. Velen waren nog in leven, die hem toen kenden. Ook werden er gemist, waaronder twee zeer nauwe verwanten van br. Laansma n.l. wijlen br. H. de Vries en zr. M. Laansma. In die familie was zooveel met hem doorleefd, en als dit dan ook door br. L. in de welkomstdienst herdacht werd, was zijn gemoed bewogen en dat van velen met hem. Wij mochten ook nog met hem staan bij de laatste rustplaats van zijn en onze geliefden

omdat we hen als vader en moeder ook nog altijd dankbaar gedenken. Onder de overlevenden van br. Laansma's familie is ook nog een oude zuster, wed. G. de Boer van Makkum. Deze is een zuster van br. Laansma's moeder en is 83 jaar oud, nog gezond en vol christelijke geloofsmoed. Toen br. L. in Makkum was, was in dat huis zijn verblijf. Voor hem dubbel belangrijk, omdat hij in dat huis zijn kinderjaren mocht doorbrengen. Dus brs. en zrs., ge begrijpt door deze toelichtingen, dat deze beide gemeenten 't meest van zijn arbeid mochten genieten.

Na dezen Zondag is br. L. geweest in Sneek, Zwolle, Stavoren, Harlingen, Franeker, Vriescheloo, den Haag, Haarlem, Amsterdam en Groningen. 't Woord des Heeren werd in deze genoemde plaatsen door hem verkondigd en sommige plaatsen meer dan eenmaal. Het totaal aantal spreekbeurten vanaf 3 Juni aankomst Nederland tot en met 29 Juli afscheid, bedroeg 33. Wij mochten met belangstelling en aandacht deze broeder hooren en velen met ons op de verschillende plaatsen en wij gelooven 't zal niet tevergeefs geweest zijn. Hij heeft ons gebracht woorden des levens tot opbouw, vertroosting en vermaning. Ook zij nog er aan herinnerd, dat broeder Laansma de gehouden Unie-Vergadering bezocht heeft. Wij hopen ook dat al deze dingen voor ons en voor broeder Laansma mogen zijn tot zegen, leering en waardeering. Den laatsten Zondag 29 Juli, hadden we als gemeente van Workum, broeder Laansma in ons midden. 's Voormiddags prediking met viering H. Avondmaal, 's nam. prediking en 's avonds samenkomst tot afscheid, waar vele goede woorden werden gesproken van waardeering en liefde en bovenal woorden gesproken tot eer van den Naam des Heeren. Tegenwoordig waren vele broeders en zusters van elders en wij gelooven, dat allen heen gingen geroerd door het afscheid, doch ook verblijd, omdat God ons veel geschonken had door onzen broeder. Maandagmorgen 30 Juni ging hij heen van uit ons land naar zijne geliefde vrouw, kinderen en gemeente. Mij dunkt wij willen ook hier onzen dank toeroepen aan zijn geliefde gade die hem kon laten gaan, ook aan de gemeente Grand Rapids onze hartelijke dank en onze welgemeende groeten.

Wij roepen vaarwel aan broeder Laansma. God zegene u en tot w e e r z i e n. De Heere zegene u en behoede u! Uw arbeid, alhier gedaan uit liefde tot Hem, zal niet nutteloos zijn.

Met hartelijke groeten namens allen, uw broeder in Christus,

P. HORNSTRA, Secr. der Bapt. Gem. Workum.

MEDEDEELINGEN

Banden 2e Jaargang van De Kindervriend.

ROODBRUIN met gouddruk 50 ct. + 8 ct. port.

GRIJS met bruinen titel 45 ct. + 8 ct. port.

BESTELLINGEN v ó ó r 1 5 S e p t. Piet Heinstr. 58a.

Het ADRES VAN DE EIND-REDAKTEUR is weer :

Piet Heinstraat 58a.

No 2040 VRIJDAG 17 Augustus 1928 48ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

Geef, hetgeen ge hebt!

„Petrus nu en Johannes gingen te zamen op naar den Tempel omtrent de ure des gebeds, zijnde de negende ure.

En een zeker man, die kreupel was van zijner moeders lijf, werd gedragen, welken zij dagelijks zetten aan de deur des Tempels genaamd de Schoone, om een aalmoes te begeeren van degenen die in den Tempel gingen: welke, Petrus en Johannes ziende als zij in den Tempel zouden ingaan, bad dat hij een aalmoes mocht ontvangen.

En Petrus zeide: Zilver en goud heb ik niet, maar hetgeen ik heb dat geef ik u: in den naam van Jezus Christus den Nazarener, sta op en wandel.

En hem grijpende bij de rechterhand, richtte hij hem op; en terstond werden zijne voeten en enkelen vast, en hij opspringende, stond en wandelde, en ging met hen in den Tempel, wandelende en springende en lovende God.

En al het volk zag hem wandelen en God loven; en zij kenden hem dat hij die was, die om een aalmoes gezeten had aan de Schoone Poort des Tempels en zij werden vervuld met verbaasdheid en ontzetting over hetgeen dat hem geschied was". Hand. 3 : 1—10.

Dat was wel een merkwaardige ontmoeting daar aan de Schoone Poort des Tempels. De menschelijke ellende kwam hier in volle naaktheid te staan tegenover een paar apostelen der Gemeente van Jezus Christus en zij zagen elkaar in de oogen.

De Gemeente van Christus stond hier door hare vertegenwoordigers tegenover de sociale nooden van het volk. Wij ervaren hier wat Petrus doet. Hetgeen de kreupele hoopte, doet hij niet.

Integendeel, ronduit zegt Petrus tot de bedelaar: »Zilver en goud heb ik niet!« Maar nochtans geeft Petrus iets, geeft, hetgeen hij bezit, geeft iets veel beters dan zilver en goud: »In den naam van Jezus Christus den Nazarener, sta op en wandel!» Plotseling is er dus een derde partij bij gekomen; de verhoogde Heiland.

Aan de eene kant staat de nood der menschheid en der wereld, aan de andere kant de kracht van den verheerlijkten Christus, en daartusschen de dienst der Gemeente. Dat is een zalige dienst der Gemeente geweest; zij mocht met beide handen van de hemelsche schatten nemen, grooter dan zilver en goud, om die uit te deelen.

—o—

Het boek der Handelingen laat ons daarvan iets zien. De Gemeente groeit opeens tot 2000 leden, het Sanhedrin siddert van angst voor de gevolgen en beeft voor de toekomst, want de volgelingen van den gehaten Nazarener weten een kreupele radikaal te genezen in naam van den Gekruisigde. De apostelen worden vervolgd en bestemd tot martelaren voor de zaak van Koning Jezus, maar de Gemeente gaat spontaan in gebed tot God, de vergaderplaats wordt bewogen, de leden werden aangedaan met de volheid des Geestes en spraken het Woord Gods in alle omstandigheden met alle vrijmoedigheid.

—o—

Wanneer wij aan deze dingen denken, wordt ons hart bezwaard.

De vloed is voorbij, schijnt het wel, en het is eb geworden.

Zulke krachten, als daar geschiedden bij die Schoone Poort, zien wij niet meer gebeuren en door ons gebed wordt de aarde niet meer bewogen. Maar onze harten hielden toch niet op te beven bij het aanschouwen der duizendvoudige nood?

Zoolang het Heilandshart nog in erbarmen beeft, gevoelt Zijn Gemeente toch nog hare verantwoordelijkheid? Zoolang één zondaarshart nog klopt, staat Jezus' hart open om hem te ontvangen en zal de Gemeente niet Zijn naam brengen en zondaren den weg wijzen tot Hem? Dan zal ook de Gemeente niet ongezegend zijn!

Wanneer wij Hem slechts werkelijk bezitten, kunnen wij Hem verder geven. Wanneer wij als Petrus kunnen zeggen: »Hetgeen ik *heb, dat geef ik* u!« En dat we Jezus Christus, onzen Heiland, vaak niet levend genoeg hebben, maakt ons zoo vreesachtig en onvruchtbaar. Dat we dikwijls zoo veel meeslepen hetgeen we niet moesten hebben, maakt ons zoo belast en beladen en rusteloos.

—o—

Petrus zegt duidelijk wat hij heeft en wat hij niet heeft. Hij ontkent het bezit van aardsche goederen. »Zilver en goud heb ik niet!« Maar geeft dan de verzekering: »Wat ik heb, dat geef ik u: In den naam van Jezus Christus, sta op en wandel!« Bij de verlossing uit zonde en schuld is dat wel begrijpelijk. Niet door zilver en goud was de Gemeente verlost geworden, maar door het dierbaar bloed van Christus.

Maar hier scheen het toch heel iets anders te zijn. Deze beklagenswaardige begeerde verlichting van maatschappelijke ellende. Hij begeerde een gave. Hij zou met f 100.— heel blij zijn geweest. Met minder ook reeds.

Maar eenvoudig, bijna ruw, klinkt het den man in de ooren: »Zilver en goud heb ik niet!«

Petrus moet wel sterke redenen gehad hebben, om zoo op te treden. Er *was* wel wat zilver en goud. De duizenden leden der Gemeente hadden zelfs groote giften gegeven in de Gemeentekas.

Heeft deze ruwe visscherman misschien geen hart voor de bedelende nood? Er gingen immers honderden achteloos voorbij?

Maar Petrus ziet het wel, en Johannes doorziet het wel, tot diep in de ziel, al het onuitgesprokene en onuitsprekelijke leed des levens.

»Kreupel van zijner moeders lijf« . . . . . lam, gebroken, ongeneeslijk, bedelarm . . . .

En zouden deze sterke mannen, deze daadmenschen daarvoor ongevoelig zijn?

—o—

Petrus was met Johannes op weg naar den Tempel om te bidden.

Een bedelaar had zich daar neergelegd op den weg der bidders.

Er zijn voorzeker velen getuigen geweest van dit voorval. Deze beide Tempelgangers noemden zich apostelen, zendelingen met een machtige boodschap. De bedelaar klampt hen aan en houdt de hand op. Wat zullen de gezanten van Christus doen?

De verzoeker fluistert woorden van volksgunst en het verkrijgen van de door predikers veelbegeerde populariteit. Petrus heft zijn hand op: »Zilver en goud heb ik niet . . . . maar ik heb Christus . . . in den naam van Hem . . . . sta op en wandel!«

Hij stopt de bedelaar niet gauw wat in de hand zooals wij misschien zouden doen maar roept Christus er bij. Slechts met den gekruisigden en opgestanen Christus zullen wij de wereld kunnen overwinnen.

—o—

Wij weten heel goed wat grooter is, een goudstuk aan de kreupele geven of hem met Jezus' kracht een menschwaardig bestaan te verschaffen.

Laat ons uitgaan in de wereld, om in zelfverloochening een tegenwicht te geven tegen den giftstroom der wereld, de poel der goddeloosheid. »Neem den naam van Jezus mede!«

Laat ons de oogen wijd opendoen, en wij zullen ontdekken, hoevelen daar nog zitten aan den kant van den weg des levens, ongeneeslijk kreupel, arm. Zij zitten te wachten, zij kunnen niets anders meer, te wachten, met de heimelijke hoop in het hart, of niet iemand toch nog helpen kan. O geef, hetgeen ge hebt!

En dat ge dan een levende Heiland moogt hebben te brengen, en Zijn kracht en genade!

Hem zij de heerlijkheid toegebracht.

N. P. G. B.

Te veel bekeeringen?

Het klinkt misschien wel een beetje erg vreemd, maar ik vrees soms, dat er in de verschillende christelijke kringen en ook onder ons, wel eens te veel bekeeringen hebben plaats gegrepen.

Of dat dan kan? Ik meen van wel.

Er heerschte vóór de diverse opwekkingen in Brighton, Wales enzv. een zekere dorheid en matheid op het christelijk erf. Starre vormelijkheid en sleur speelden een groote rol. Geen wonder dus, dat velen, die deze gang van zaken betreurden met geestdrift en blijdschap de opwekking gingen begroeten. Het was als een frissche regen op een dor land. Vandaar dat op vele plaatsen gesmeekt werd om de uitstorting van dezen heerlijken zegen.

Het vuur bepaalde zich niet enkel tot dien eenen haard waar het het eerst gezien werd, maar deelde zich mee aan vele landen. Overal werd iets van dezen goddelijken zegen ervaren.

Natuurlijk ontbrak het ook niet aan verzet, verzet bij vroom en onvroom. En nog heden valt het aan velen zeer moeielijk dezen zegen te waardeeren. Nog zijn er vele vromen die een bepaalde afkeer hebben van al wat naar Methodisme riekt en vooral die plotselinge bekeeringen zijn hun te Leger des Heilsachtig.

Het neemt echter niet weg, dat de opwekkingen een rijken zegen gebracht hebben. Niet alleen dat velen bekeerd zijn geworden, maar ook velen onder Gods volk zijn wakker geworden. Het optreden der christenen in 't algemeen is meer agressief geworden. Men is zich meer gaan toeleggen op het Evangelisatiewerk, jeugdwerk, enzv. En we kunnen gerust zeggen, onze Evangelische samenkomsten, tentsamenkomsten enzv. staan nog steeds in het teeken van de opwekking. En ook is waar, dat in menige kerk de windselen van sleur en gewoonte verbroken zijn en men begonnen is uit te gaan naar de zielen. Menig predikant heeft geleerd te »handelen« met de zielen. De leeraar moest plaats inruimen voor den herder.

Maar toch, is het niet alles zonneschijn wat ons uit die dagen is overgebleven. Ik geloof we hebben ook wel eens te veel »gehandeld«. Ik herinner daarbij aan het feit, dat we in de Hand. der Apostelen gedurig lezen, dat Paulus »handelde« met de menschen, dus meer en anders dan enkel voor ze preeken.

En zou het zoo zijn, dat we niet te veel gehandeld hebben, dan is het toch zeker waar dat we veelal het te gauw gedaan hebben.

Hoe noodzakelijk dit »handelen« ook mag zijn, het vereischt een zekere wijsheid en omzichtigheid.

Ik kan maar niet aan het gevoel ontkomen dat *wij* dikwijls te veel gehandeld hebben. Leg daarbij vooral de klemtoon op *wij*. In onze voortvarendheid, hoe goed ook bedoeld, hebben we de zaak dikwijls vertroebeld. Gevolg daarvan was dat het in vele bekeeringen te veel »menscht«. Er is te veel »Ik« in.

Het goddelijk element is daardoor in de bekeering te veel op de achtergrond gedrongen. De getallenkoorts kreeg vat op ons en we zijn in meer of mindere mate

cijferslaven geworden. Het »dwing ze om in te komen« werd ons stokpaardje. Gevolg daarvan was, dat er ook wel eens bekeeringen tot stand kwamen waarbij de drang het tegen de dwang moest afleggen. Ik wil maar zeggen, er was soms veel meer menschelijk dwingen dan goddelijk dringen.

Dat moest zich op den duur natuurlijk wreken. Er moest teleurstelling op volgen. Nu, die is ook niet uitgebleven. Niet alleen de dwingers zijn teleurgesteld geworden, maar wat erger is, ook de gedwongenen. Het bleek naderhand, dat er gelijk in de gelijkenis van den zaaier, bij hen nog altijd een steenachtigen bodem was, het zaad ging direct op, het woord werd met vreugde aangenomen, helaas er was geen diepte van aarde. 't bleef alles te veel aan de oppervlakte, en met het komen der teleurstellingen en de moeiten des levens, kwam de ergernis. Er was te weinig geploegd en gezuiverd. 't Ging alles te haastig in zijn werk.

Ik herinner mij nog hoe ik een predikant het zijn gemeente hoorde voorrekenen, in hoeveel tijd de heele wereld bekeerd kon worden. Arme ziel, naderhand heeft hij bittere tranen moeten schreien om de onbekeerlijkheid zijner inmiddels volwassen geworden kinderen.

Ik vrees, dat er, menschelijkerwijs gesproken, in die dagen ook heel wat zielen verniëld zijn. De atmosfeer was veelal zwaar geladen en om zoo te zeggen, was het veelal zoo, de menschen konden met goed fatsoen haast niet anders dan bekeerd worden. Vooral in de gebruikelijke navergaderingen zijn er heel wat menschen als bij de haren bij gesleept. Men heeft gejubeld en vooral geteld. Maar o wee, de indruk van zulk een avond sleet langzaam uit, het kwam en moest weer komen tot het gewone, en met het gewone kwam ook weer de strijd, en eerst nu bleek het dat er geen kracht, geen kracht des nieuwen levens was. De menschen waren teleurgesteld, en het getal der afvalligen wies gedurig. En helaas, deze teleurgestelden, deze afvalligen zijn dikwijls naderhand de ongenaakbaren. Zij hebben alle vertrouwen verloren.

Ze hadden geen Damascusure doorleefd deze menschen. In de Damascusure zag Paulus zijn eigen wil doorkruist door Gods wil. En op het kruispunt dezer twee zonk hij neer met de vraag: »Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?«

Op dat kruispunt liet Paulus zijn eigen wil los, en voortaan leefde hij bij de vraag: Heere wat wilt Gij. Dat ging niet altijd als vanzelf. Het kostte soms heel wat maar toch hij bleef er bij.

Paulus erkende in zijn bekeering het goddelijk element. Zeker, hij sprak naderhand wel van »Ik ben niet ongehoorzaam geweest«, maar toch was het ook zoo dat hij »gegrepen« was. Het was veel meer Gods daad dan Paulus' daad. Paulus heeft slechts uitgewerkt, wat God heeft ingewerkt. Vandaar dat de bekeering voor Paulus ook een Godswonder bleef, en nimmer een zaak van menschelijke willekeur was. Het was voor hem niet iets wat men heden opneemt, morgen weer aflegt en dan overmorgen misschien weer eens opneemt enzv. Neen, 't is waar, Paulus wilde op dat oogenblik niet anders, maar kon tegelijkertijd ook niet anders. De Gekruisigde had hem gegrepen.

Dat gaf hem kracht en in moeilijke uren ook troost. Zalig hij die belijden kan, ik ben gegrepen. Daar ligt meer troost in dan in, ik ben gekomen, want het ik ben gekomen heeft slechts waarde als het rust op, ik ben gegrepen.

Die alleen jubelt over ik ben gekomen loopt kans dat hij slechts zijn eigen daad bejubelt, terwijl hij die er kan zeggen, ik ben gekomen omdat ik was gegrepen, Gods daad bejubelt.

En alleen van de Godsdaad wordt goddelijke vrucht gezien.

De Godsdaad gaat echter ook gepaard met overgave van eigen wil. Heere wat wilt Gij. En dat niet enkel in zaken betreffende het godsdienstig leven, maar dat over alles, over heel de levenslinie. Dus niet enkel betreffende belijdenis, doop, avondmaal enzv. maar ten opzichte van alles. Zelfs, en dat niet eens voor 't minst, voor ons uiterlijk. Ook voor de verzorging van ons uiterlijk geldt de vraag, Heere wat wilt Gij. Dus ook daar niet, wat wil Parijs, wat mijn vrienden, de omgeving, wat wil ik, neen wat wilt Gij.

Zelfs door dat Heere wat wilt Gij moet voortaan onze portemonnaie geopend en gesloten worden. Die vraag moet zelfs de beschikking over een eventueele nalatenschap beheerschen.

Misschien m'n broeder of zuster, zijt gij geneigd te klagen over de weinige bekeeringen in uwe gemeente. Laat ik u dan toeroepen, klaag niet. Misschien is de Godszegen over uwe gemeente thans wel veel rijker dan in dagen van vele bekeeringen. Vele bekeeringen loopen dikwijls op vele teleurstellingen uit. Wie weet of uw God niet bezig is op 't oogenblik er voor te zorgen dat er diepte van aarde komt, dat de steenen, de verborgen steenen, eerst worden weggeruimd. Hij maakt de bodem teelrijp en op Zijn tijd zal er stellig een heerlijke vrucht openbaar worden. Bid en werk vol vertrouwen verder.

Ik geloof onze God wil ons meer op de knieën brengen. We moeten meer van ons kunnen verlost worden. We moeten weer leeren dat uit de bekeering vooral het goddelijk element niet geweerd mag worden. Al ons doen is ten slotte afhankelijk van Zijn doen. Misschien is Hij thans bezig ons dat te leeren. En dat opzichzelf is reeds een rijken zegen. We leeren dan weer beter Hem te eeren, maar dan ook om te ervaren, dat Hij eert die Hem eeren. En inmiddels blijven we natuurlijk zuchten en smeeken om de bekeering van velen, die ons lief en dierbaar zijn, doch dan een bekeering van goddelijk karakter. We willen zelfs ingaan voor een opwekking, een opwekking als betooning Zijner goddelijke heerlijkheid. O Heere. zend toch den doorbreker voor ons henen en toon ons Uwe heerlijkheid!

H. v/d S.

ZENDING.

ANIMISME.

IX.

De dierenwereld. Die is ook volgens animistische geloofsopvattingen bezield. Het dier wordt dus ook met een zekere onderscheiding behandeld, ja sommige dieren worden met een zekere heiligheid begiftigd geacht. Wat wij reeds opmerkten over de zielekracht bij den mensch geldt nu als zoodanig ook voor het dier. Ook hier een kwijnen van de ziel door uitstroomen van zielekracht en dientengevolge een kwijnen van het lichaam. Ook hier dus een streven om verloren zielekracht terug te winnen, hetzij

door de eigen zielekracht van het dier te zoeken of om zielekracht van anderen [ook van den mensch] toe te voeren. Op drieërlei eigenaardigheid wenschen wij nu uw aandacht te vestigen.

1°. *Offers brengen* ook aan de ziel van 't dier om die daardoor gunstig te stemmen, komt veel voor. Ja, wanneer de veestapel niet goed gedijt, wordt er alles aan ten koste gelegd om de verloren zielekracht terug te lokken door offers en bezweringsformulieren. Een verbetering van den veestapel wordt dan ook niet het allereerst gezocht in verbetering van levensomstandigheden. 't Valt dus niet te verwonderen dat bij vele animistische volken de toestand van het vee beneden normaal is terwijl toch elk dier individueel met een zekere veneratie wordt behandeld. Is de veestapel ergens in goede conditie, zoo is dit veel meer aan bijzondere bijomstandigheden dan aan een goede verzorging te danken: De uitgebreide grasvlakten op 't eiland Soemba, de bijzondere zorg, die de Javaansche hoofden aan een goede veestapel besteden, hebben in die streken een gunstigen invloed uitgeoefend.

2° *De ziel der voorouders* kiest dikwijls een dier tot zijn woonplaats. Bij voorkeur wordt daarvoor 't lichaam van een tijger of een krokodil gekozen. Hoewel deze dieren zeer gevaarlijk voor de omgeving zijn, beschouwt men de jacht daarop toch als ongeoorloofd, zoolang nog geen stamgenoot hem ten prooi is gevallen. Heeft dat eenmaal plaats gehad, dan trekt men er gewapend op uit en tracht 't ondier te vangen of naar andere streken te verdrijven. Dit laatste in den regel nog liever. Wordt het dier werkelijk gedood, dan moet aan allerlei ceremoniën worden voldaan, opdat men niet in handen van de ziel valle. Op Bali denkt men zich in 't bijzonder de paling als drager eener menschelijke ziel. Eens reisden we op dit eiland en kwamen op onzen tocht ook aan een Hindoetempel, waar tientallen Hindoes bezig waren hun bloemenoffers te brengen en wierook te branden.

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing

11

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg, was naar Zuid-Afrika vertrokken op hoop van betere levensomstandigheden. Op zee stierf hun dochtertje Marie. Tevens leerden zij op reis een geloovig gezin kennen. Onder geleide van soldaten ging men het binnenland in, waar een hut van zoden gebouwd werd Daar de levensmiddelenrantsoenen niet ruim waren en de mais, of melis pas over vier weken klaar zou zijn, ging Zandberg met een andere kolonist naar de Boeren — om zoolang daar werk te zoeken. Zij werden hartelijk welkom geheeten, maar werden van de farm waar zij aangekomen waren, verwezen naar de farm van „Oom Klaas". Een Hottentot van zestien jaar ongeveer ging als gids mee).

Zij hadden dus bij de eerste Boeren hier geen werk gevonden.

Maar bij de Boeren, waar zij zouden komen, zouden zij waarschijnlijk het verlangde vinden. Zij volgden de jonge Hottentot, bij wien de grauwgele angstkleur weer een tint donkerder geworden was, en die zich direct voornam, de volgende keer, wanneer de baas weer roepen zou, hem flink lang te laten wachten! Want hij was immers ditmaal niet het minst met de

Maar achter dien tempel was een heilige vijver en daarin een heilige paling, waarin de ziel van één der voornaamste voorzaten der Balineezen gereïncarneerd heette te zijn. Driemaal kloppen op den steenen muur kon de paling te voorschijn roepen. Kwam hij werkelijk aan de oppervlakte van het water, dan zou een wensch, op dat oogenblik geuit, in vervulling treden. Velen verdrongen zich langs de oevers om hun wenschen kenbaar te maken. Niet eenmaal gedurende onze aanwezigheid daar had de heilige de beleefdheid om te voorschijn te komen.

3° *De ziel van een nog levend mensch* kan voor korten tijd in een dierenlichaam worden opgenomen. Hiervoor is dan vooral 't lichaam van een vuurvlieg aangewezen. Ge kent 't kleine diertje dat met zijn violet lichtend achterlijf door den donkeren avond snelt? Bij tientallen vliegen ze hier in de tropen 's avonds rond en 'k kan me voorstellen, dat dit lichtend lichaampje in den donker de fantasie van een natuurvolk in beweging bracht. Dat dus ook dit diertje een zekere onderscheiding geniet, behoeft toch zeker geen betoog.

Over de dierenoffers bij sterfgevallen verhaalde ik reeds. 't Is om den doode de zielen dezer beesten mee te geven naar 't zielenland. Bij sterfgevallen van voorname personen worden dan soms honderd of meer stuks vee geslacht waarvan dan 't voornaamste deel des lichaams den doode wordt geofferd en de restanten door de feestvierenden [want een doden*feest* is 't inderdaad] worden genuttigd.

Hoe ook de plantenwereld onder bezieling staat en wat daarvan de practische gevolgen zijn, zullen we een volgend maal nader onder de oogen zien.

L. (Wordt vervolgd). de J.

RUSLAND.

(Vervolg).

En deze geweldige beweging deed zich ten deele voor onder een volk, dat onder hongersnood en velerlei vijandelijke aanvallen en vervolgingen van de zijde der landsregeering en van de vertegenwoordigers der oude kerk gedrukt ging. 't Was een reformatie, die opkwam zonder dwang of drijverij, zonder ondersteuning van hoogerstaanden of van hunnen invloed, maar alleen door het gepredikte en gelezen Woord Gods.

Deze reformatie onderscheidt zich van die der 16de eeuw eigenlijk hierdoor, dat zij geheel van onderen opgekomen is en opkomt, terwijl eerstgenoemde meer van hoogerstaanden of met behulp en deelneming van mannen der wetenschap en priesters, zelfs wel met begunstiging van Graven en Vorsten, ja soms zelfs wel door daden van geweld omhoog kwam. „Hier in Rusland", schrijft br. Fr. Lieb, „zijn het allen eenvoudige lieden uit het volk, met weinig beschaving en kennis. 't Zijn boeren, arbeiders, herders en huismoeders, die alleen met den Bijbel in de hand de geestelijke omwenteling onder het Russische volk te voorschijn riepen." En zulks geschiedt onder de grootste opoffering, zelfs van gezondheid, have en goed, en onder ongehoorde ontberingen, honger en koude en eindelooze marschen, bij dag en bij nacht en in alle jaargetijden.

Het zijn geloovigen, die zingende de verbanning ingaan en ook in de gevangenissen onbeschroomd het Evangelie prediken — allen meest onbekende menschen, die in alle stilte den strijd ter eere Gods aanvaarden en vreugde en zaligheid verkrijgen.

Ook de orthodoxe landskerk kan zich kennelijk niet buiten den evangelischen *stroom* houden. Er sluiten zich vele priesters openbaar bij de beweging aan en meermalen bieden zij den Evangelisten hunne kansels aan om er het vrije Evangelie te prediken. Sedert 1921 maakte de orthodoxie een zware innerlijke crisis door. Deze werd veroorzaakt door de opposeerende reformgroepen der „levende kerk", bijzonder de „groep der wedergeboorte" en die der „oud-Apostolischen". De zoo ontbrande strijd binnen de kerk, droeg trots de hoogst onverkwikkelijke gebeurtenissen, eindelijk toch bij tot verdieping van het godsdienstig leven en tot bezinning onder de kerkelijk orthodoxen. Tegelijk werden de „Evangelie-christenen" meer aangespoord tot lectuur verspreiden, vlugschriften, waarin men de opwekking in de kerk blijde begroette en den lezers vermaande, om zóó in evangelischen geest voort te gaan. De „Evangelieroep" [zoo heet een vlugschrift] maakte een diepen indruk op de rechtzinnig kerkelijken en juist op de vooraanstaanden der verschillende richtingen. Het bleek wel, dat vele van die leidslieden in den diepsten zin vragen betrekkelijk het Evangelie in hun harten overwogen en betuigen moesten: De „Evangelieroep" is voortreffelijk; de geestelijke liederen [Gustli] der Evangelischen [die er in voorkomen] vormen een „Schatkamer". En nu geschiedden er geheel buitengewone dingen. De Evangelischen werden als het ware gedrongen, om in orthodoxe kerken vrijelijk te prediken en ook op kerkelijke conferenties te spreken. De woordvoerders werden overal zeer hartelijk ontvangen, ja, zelfs liet een priester voor zich openbaar in een kerk bidden. Ja het kwam zelfs zoover, dat de Methropolitaan [aartsbisschop] te Moscou zich met hem in hartelijk en eenvoudig gebed vereenigde. Ook kwam het nu wel voor, dat orthodoxe priesters met het Nieuwe Testament in de hand begonnen te spreken en in zuiver evangeli chen zin predikten.

Op 2 November 1922 verzamelden zich in de hoofdsteden en op andere plaatsen groote menigten in evangelischen geest, om gemeenschappelijk om een ware *reformatie* en de wedergeboorte des Russischen volks te bidden. Duizende menschen en leidslieden onder het volk, mannen uit verschillende kerken en gezindten, orthodoxen uit de landskerk Luthersch n, Abstinentser [de zoogen. Tschiricowtsy] Evangelischen, Baptisten, Heilslegermenschen en „Broeders" [Bratzy]. „Deze samenkomsten waren een getuigenis, dat er binnen de landskerk

zoo gevreesde zweep in aanraking gekomen.

De farm, de menschen en de begroeting waren op Mooifontein al ongeveer net zoo als zoopas.

Eerst het woedende geblaf van een troep honden, dan de baas die in de deur verscheen met zijn: »koest!« en daarop het »goedendag, neef!«, zoowel van de baas als van de juffrouw, die voor het venster zat. Ook hier begint men direct iets aan te bieden.

Toch zagen baas en juffrouw Van Dooren er heel wat voornamer uit dan de familie Smid, waar zij net geweest waren. Het huis was ruimer en de muren waren versierd met allerlei jachttropeeën, horens en dierenhuiden. Ook het geheel zag er beter en smaakvoller uit. Ook hier moest er weer gegeten worden en verteld.

Ten slotte werd er om werk gevraagd. Oom Klaas zag hen onderzoekend aan, rekte het gesprek nog een weinig en sprak toen, de hand op Zandbergs schouder leggend: »Jij blijft hier, neef Zandberg!« en Zandbergs kameraad werd door een van het »volk« naar Deventersdrift gebracht, waar hij werk vond.

Nu was Zandberg dus verzekerd van loon en brood voor wekenlang en de beiden thuis konden het beschikbare voedsel alleen gebruiken. Dat was allemaal weer goed gegaan en hij kon tevreden zijn, vooral omdat oom Klaas hem goed behandelde. Oom Klaas had echter wel reden daartoe, want hij had zijn leven lang nog geen mensch kennen geleerd, die zoo onverdroten den geheelen dag door aan het werk was. De gehate Engelschen wilden in dit land niet anders doen dan heerschen en handel drijven, de Boeren zelf wilden *ook* bij een ander meestal niets doen dan opzichter wezen over het volk en het vee, en het volk, de Hottentotten, deden alleen iets in de buurt van de zweep. Maar deze landverhuizers brachten met hun gewillige, ijverige arbeid een geheel nieuwe mode in het land.

Ook juffrouw Antje was zeer vriendelijk tegenover hem, bijna moederlijk, maar dat kwam misschien omdat haar twee oudste zonen mee op den »trek« waren met de kudden schapen naar betere weideplaatsen en zij er een moederlijke bevrediging in vond deze jonge werkman goed te doen.

Den geheelen dag zat deze Boerenvrouw in een bijzonder groote houten leuningstoel bij het venster, waar zij vlak bij zich de drie voor een Boerenfarm onontbeerlijke boeken had liggen: de Bijbel, het Psalmboek en de kalender. Vanaf deze plaats regeerde zij, bijna zonder den geheelen dag eens op te staan, het groote boerenbedrijf.

Het kaffermeisje, Grietje, haar dienstbode en adjudante, moest steeds in de nabijheid zijn en gereed om op haar wenken te vliegen. Haar eigen bezigheid bestond hoofdzakelijk in het hanteeren van den koffiepot en bij het minste ietwat ongunstige weder, het vuur in het stoofje onder de voeten.

Maar de Bijbel lag ook niet te vergeefs bij de hand.

Wanneer Zandberg in de nabijheid was, riep zij hem dikwijls bij zich om hem uit te vragen over zijn gezin en werk en vooruitzichten, en van haar kant begon zij dan van Piet en haar Andries te vertellen, over wie zij bezorgd was.

»Waar zou mijn Piet nu zijn, waar onze Andries«, begon zij meestal. »Zij hebben allebei een lang roer (geweer); maar de tijger is slim, en de roode kaffers zijn ook slim, en de kleine boschjesmannen met hun vergiftige pijlen zijn nog veel slimmer, en de platkopjes (de Hottentotten) zijn valsch«. En zoo telde zij steeds alles op, wat »slim« was, tot aan de slangen toe.

Dan volgde geregeld het tweede gedeelte: »Andries en Piet kunnen dikwijls niet in slaap komen. Zij liggen in een groote, lange zak van schapenpels; die is lekker warm. Maar zij moeten liggen met het roer in den arm, en dan huilt de wilde hond (jakhals) den geheelen nacht«.

Ten slotte ontbrak ook nooit het godvreezend besluit van het gesprek: »Onze Piet en Andries komen wel weer terug, en jij komt ook wel weer terug bij je vrouw en je kleine jongen, neef Zandberg. Vertrouw slechts op uw God!«

(Wordt vervolgd).

een aanvankelijke reformatiebeweging onder den invloed der Evangelischen, merkbaar was".

Doch nu deden er zich onverwachte gebeurtenissen voor. De tegenstanders onder de kerkgroepen ontwaakten. De z.g.n. „Tscheka" mobiliseerden. En nu werden plotseling verschillende vertegenwoordigers der vrije christenen ge arresteerd en langen tijd gevangen gehouden. Dit had plaats gelijktijdig met de behandeling van het proces tegen den Patriarch Tichon, dat hoofdzakelijk liep over kerkelijk oppositie tegen de regeering. Het is hier onmogelijk te zeggen welke monsterachtige intriges [kunstgrepen] daarbij aangewend zijn. Toch heeft door het ingrijpen der regeering alles een sneller verloop gekregen.

De steeds meer merkbare veranderingen binnen de land kerk laat zich vooral daarin zien dat zij openbaar voeling zoekt met het Protestantisme van het Westen, namelijk het vrij-kerkelijke. Bijzonder met het Methodisme heeft zij reeds engere verbinding aangeknoopt. Sedert toch in Mei 1924 de beide Methodistische bisschoppen, Nuelsen en Blake in de opvoedingscommissie der orthodoxe kerk gekozen zijn geworden is heel wat gewijzigd

Alle organisatie en veranderde kerkvormen echter zijn niet voldoende en baten niets wanneer het godsdienstige leven eener kerk als versteend is. Het christendom dat tot een doode scholastiek verworden is, en in een confessioneele ziellooze abstractie en bloote vormen als godsdienstige richting voortsleept, kan geen opwekkende kracht ontwikkelen. In 't ware christendom is de eisch wedergeboorte en vernieuwing des Geestes.

Het Russische volk wil nu afschaffing van alle religie, die het van hoogerhand wordt voorgeschreven of opgelegd, maar wil innerlijke vrijheid om te trachten God en de waarheid zelf te vinden. Moge het leeren inzien, dat de waarheid alleen in den levenden Christus te vinden is, zooals het Evangelie ons te verstaan geeft, ja in den Christus, gelijk ook Dostojewski bedoelt, als hij zegt: Hij is het Ideaal des Russischen volks, en als het Hem vindt, vindt het zichzelven.

(Slot volgt). N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Jakobs vlucht en verblijf bij Laban.

Gen. 28 en 29 : 1—30.

Les voor Zondag 9 Sept. 1928.

Het eerste gedeelte, v. 1—5 ; sluit geheel aan bij de vorige les en kan als inleiding dienen. Opvallend is hier de voorstelling, alsof de reis uit godsvrucht werd ondernomen, doch 27 : 41—46 blijft van kracht. Jakob ging als vluchteling. En dat heeft bepaald zelfs Isaäk zoo gewild, anders had hij Jakob toch wel een enkelen slaaf en een kameel meegegeven ; maar Jakob ging met zijn staf alleen, Gen 32 : 10, en vernachtte bij Luz in de open lucht

V. 6—9 vertelle men slechts ter loops ; niet breed uitgemeten.

Met v. 10 begint een spannend stukje. Stel het eerst u zelf goed voor en daarna den kinderen: Jakob vertrok; ik denk dadelijk na middernacht ongeveer*). Wat een naar vertrek. Wat droeve gedachten zullen bij het gaan zijn brein vervuld hebben ! En vrees dreef hem aan

Bij Luz overnachtte hij*) ; v. 11 schildert, hoe hij zijn nachtleger heeft ingericht. En dan vernemen wij van dien wonderlijken droom. Wat zal Jakob het — vooral in 't eerst — benauwd gehad hebben, zie v. 17. Wellicht is het hem wat ruimer geworden, toen hij goede woorden van God hoorde.

Ik neem aan, dat Jakob bij zijn vertrek en onderweg zeer bedroefd is geweest. Als God woorden van troost en bemoe-

diging spreekt, dan is er in den regel bijzondere behoefte aan. Gods barmhartigheid was ook over Jakob groot.

Bij v. 16 late men de gespannen aandacht even ontspannen. Men kan dat doen door Jakobs ontwaken een beetje omslachtig te vertellen, b.v. „oogen uitwrijven“, „even nadenken“, of iets dergelijks. Daarna winne men de aandacht terug voor de rest, 16—22.

Uit Jakobs gelofte mogen we m. i. afleiden, dat Jakob bewogen is geweest en met goede voornemens verder is gereisd. Evenals in hfst. 24 wordt ook in 29 : 1 nauwelijks aandacht aan de groote reis geschonken.

Eindelijk dan kwam Jakob in de landstreek, waar de familie van zijn moeder woonde. Dat hij naar een put ging is heel begrijpelijk. Daar zou hij zeker herders treffen, die hem op vragen omtrent zijn familieleden konden antwoorden. En 2—8 blijkt, dat hij zich niet vergist had.

Na dit gesprek met de herders volgt dan de ontmoeting met Rachel 9—12. Opmerkelijk is, dat Jakob den steen wel afwentelen kon. Waren die herders daar (v. 8) liever lui dan moe? — — De ontmoeting met Laban sluit zoo nauw aan 't voorafgaande, dat het niet als een apart onderdeel behandeld behoeft te worden.

Jakob kon niet altijd „zoo maar“ bij Laban blijven. Hij kon en wilde ook wel graag wat verdienen. Hij kwam immers om een vrouw**), en hij had niets om als bruidschat aan te bieden ..

Labans bedrog werd vergemakkelijkt door de sluiering der bruiden. Zijn voornaamste doel zal wel geweest zijn, Jakob vast te houden, zie 30 : 25—30; misschien heeft hij gevreesd van een ander nooit zulk een prijs voor Lea te krijgen als hij nu van Jakob bedong. 't Geval was echter wel beschamend voor Jakob. Hij werd bedrogen terwijl hij zijn oogen nog goed gebruiken kon.

*) Ik acht het mogelijk, dat Jakob voor 't eerst te Luz ging slapen, ofschoon de afstand feitelijk te groot is voor één dag. Maar vroeger kon men verder loopen dan thans. Oude menschen hebben mij verteld van afstanden, in hun jeugd afgelegd, die ongeveer gelijk zijn aan den afstand tusschen Ber-Seba en Luz. Men vertrok dan meestal om één of twee uur 's nachts. En dan moeten we nog bedenken, dat Jakob vluchtte!! Het bijbelsch verhaal zegt evenwel niet, dat het de eerste nacht was, het **kan** ook de tweede geweest zijn.

**) Dat werd ook wel tijd. Reken maar eens uit, hoe oud Jakob was: Gen 47 : 9; 41 : 46; 45 : 6; 30 : 22—36 en 29 : 27 geven u de noodige inlichtingen. Schrijf mij dan eens wat gij becijferd hebt. K. R.

UIT DE GEMEENTEN.

EINDHOVEN. Wij kunnen ons voorstellen, dat de lezers van „De Christen“ telkens iets verwachten van de gemeente Eindhoven, de belangstelling voor de kleine gemeente in Brabant, te midden van Roomsch bij- en Modern ongeloof, moet immers wel steeds in de harten der noordelijke gemeenten gedacht worden èn in liefde èn in gebed.

Toen wij voor bijna drie jaar, ons in deze plaats vestigden, heeft bange vrees ons wel eens de vraag afgeperst: „wat zullen wij hier beginnen, met onze heerlijke belijdenis, en met ons levend geloof?“ Zullen beiden niet, onder de groote machten, bezwijken? temeer omdat wel eens gepoogd is om ons naar „de kerk“ over te halen. Maar „hulpe van God verkregen hebbende, staan wij tot op dezen dag!“ en wij hebben volle zekerheid, dat de Heere bezig is om door Zijn kleine gemeente, een goed licht te laten schijnen in de duisternis.

Behalve dat er telkens brs. en zrs. met attestatie tot ons komen, zijn er ook jonge menschen die voor Jezus kiezen, en aan Hem hart en leven geven, waarvan eenigen reeds door den doop der gemeente zijn toegevoegd.

Op Zondag 21 April was Ds. J. Huizinga in ons midden, om voor het eerst te Eindhoven de plechtige handeling van den bijbelschen doop te verrichten, met twee jonge zusters die van te voren reeds belijdenis van hun geloof hadden afgelegd, en direct na den doop hun plaats innamen aan de tafel des Heeren.

Eenige weken daarna, mocht de gemeente weer tot een bijzonder doel samenzijn, dat was op Pinkstermaandag toen weer Ds. H. in ons midden was, om br. D. Prins, die uit Hengelo tot ons was overgekomen, te bevestigen.

Ds. Huizinga deed dit met eene prediking over 1 Kor. 15 : 58 en wees ons (doch vooral onze Voorganger) op drie dingen,

1e. standvastigheid in belijdenis, 2e. beslistheid in de prediking, 3e. heilig optimisme in den arbeid.

Na aan onzen Voorganger eenige ernstige vragen gesteld te hebben, welke met „ja, met Gods hulp“, werden beantwoord, ging men in gebed, terwijl aan de handoplegging ook werd deelgenomen door onzen br. Ouderling J Donker. Nadat nog gezongen was Ps. 134 : 4, deed onze Voorganger zijn intrede met de woorden van de Apostel Paulus uit Fil. 4 : 13 „Ik vermag alle dingen door Christus die mij kracht geeft“. Hij bekende niet bekwaam te zijn voor de taak, waarvoor de Heere hem thans plaatste, doch in de zekere wetenschap, dat als God roept Hij ook bekwaamt, durfde hij het in des Heeren kracht wagen, immers: door Hem zullen wij alles vermogen!

Brs. en zrs. waar wij u nu een overzicht hebben gegeven, daar kunt gij ons toch wel verstaan, als wij u toeroepen: „Laat ze voor den Heere Zijne goedertierenheid loven, en Zijne wonderwerken voor de kinderen der menschen ?!

God heeft een groot werk aan ons gedaan, en daarom gaan we moedig voort totdat Jezus komt!

De Secr. W. LINDEMAN.

P.S. Het adres van onzen Voorganger is D. Prins, Mauritsstr. 14, Eindhoven.

Het adres v. d. Secr. W. Lindeman, Sloepstr. 1, Eindhoven.

APELDOORN. Wie wat spaart „heeft later wat“. Maar dat is niet altijd goed te noemen. Daarom haast ik mij nu, voor het erger wordt. Ik zal dan beginnen met mede te deelen dat ons doopfont van dit jaar Zondag 5 Aug. voor de tweede keer geopend werd, een jonge dochter, die reeds lang met ons opging, deed een blijde, degelijke belijdenis van hetgeen in haar leefde en dat was, groote blijdschap omdat ze Jezus als haar Verlosser gevonden had en op deze belijdenis werd ze door den doop in de gemeente ingelijfd — ook groote blijdschap voor ons allen, ons kerkje was flink bezet met brs. en zrs. en enkele vreemdelingen. — Onze br. Voorganger sprak vol vuur en ernst naar aanleiding van Joh. 15: Ik heb u vrienden genoemd en schetste de vriendschap des Heeren en de vriendschap der wereld. Met aandacht werd de prediking door allen gevolgd 's Namiddags werd onze jonge zuster bij de tafel des Verbonds het welkom toegesproken.

Den 1sten April werd een dochter van een br. en zr. der gemeente op de gebruikelijke manier in onze gemeenschap opgenomen, wat niet minder blijdschap verwekte — Dan moet ik nog even melding maken, van de vreugde die wij smaakten toen onze geachte Voorganger den 19den Juni verjaarde. Groot was de blijdschap van allen, dat we dien dag blijde mochten zijn. Ach er waren zulke droeve dagen vooraf gegaan, hun jongste zoontje, aller lieveling, lag dagen en weken ernstig ziek ter neder tot den dood toe. Doch de Heere hoorde en verhoorde de vele gebeden die tot Hem werden opgezonden en daarom was er dubbele blijdschap

En nu geliefde brs. en zrs. gaan we weer moedig voort in des Heeren Naam. Ons in uwe gebeden aanbevelend.

Namens onze Gemeente, uw br. in Chr., R. ZWAAL, Secr.

Braakliggende Grond ?

door U. de Vries.

II.

Bij deze enquête bleek het opnieuw, welke verschrikkelijke toestanden er ook op het gebied van den kinderarbeid heerschten. Genoemde geestelijke Wynen deelde dienaangaande mede, dat kinderen van 7 en 8 jaren ook den geheelen nacht moesten werken. 's Nachts aldus Z.Eerw., gingen ze om 12 uur naar de fabriek en kwamen 's middags om 12 uur thuis en omgekeerd Ik heb het geval gehoord, dat men de kinderen 's nachts uit hun bed moest halen en ze op den grond in de koude moest nederleggen om ze wakker te krijgen, omdat die arme schelmen als ik ze zoo noemen mag, niet konden staan, zóó dronken waren zij van den slaap“. (Staatk. geschiedenis van Nederland in onzen tijd door J. A. de Bruyne en Dr. N. Japiks deel V, Pag. 151).

Wat betreft den vrouwenarbeid op dat gebied was het eveneens treurig gesteld. Aan de waskaarsenfabriek te A'dam b.v. moesten meisjes en vrouwen in den drukken tijd soms 36 uren aaneen werken. De 30-jarige vrouw Kamphuizen, wier man, een schildersknecht, den geheelen dag bij de kinderen zat, omdat hij beweerde geen werk te kunnen vinden, moest voor 4 gulden in de week, soms 36 uren aaneen bakken met stearine overgieten in de vormen en de kaarsen afsnijden. Alleen 's nachts van 12 tot 1 *mocht ze dan op een zachte plank wat op den grond liggen*. Als buurvrouw niet voor een warm hapje zorgde, liet zij een dubbeltje naar huis brengen voor de kinderen om een broodje te koopen. Die zelfde vrouw Kamphuizen ging een achttal dagen vóór hare bevalling van de fabriek en kwam veertien dagen na hare bevalling terug. Soms werd die tijd nog korter genomen!“ (Pag. 156).

Dat er zoodoende van het huisgezin niet veel terecht kwam behoeft voorzeker geen betoog. Geen wonder dan ook dat de drankflesch in die dagen stevig werd aangesproken.

Men meene nu evenwel niet dat de werkgevers allen van hetzelfde hout gesneden waren. Er waren loffelijke uitzonderingen, doch de concurrentie dwong velen tot het toepassen van methoden, die hun zelve tegen de borst stuitten.

Ieder die deze regelen leest zal gevoelen dat er *slechts* één middel over bleef om aan deze toestanden een einde te maken en dat middel was, wettelijke bescherming v. d. arbeider. Zoo toch alleen kon bereikt worden dat alle werkgevers dezelfde voorschriften hadden na te leven, tot heil van den arbeidenden stand. Sedert dien is er kentering gekomen in het droevige bestaan van den „loonslaaf“.

Toen men nu eenmaal zoo ver was, dat de overheid het zich als een plicht stelde, zoowel de jeugdige als de volwassen en de vrouwelijke arbeiders te beschermen, kwamen er niet alleen voorschriften tot beperking van den overmatigen arbeidstijd, doch tevens ter beveiliging van den arbeider tegen de zoo gevreesde beroepsziekten en bedrijfsongevallen.

Moeten wij allen, dit lezende, nu niet met dank aan God constateeren dat Hij op Zijn tijd, mannen, krachtige mannen heeft verwekt, die met kracht en met klemmende argumenten begeesterd door Zijn geest, tegen deze wantoestanden protest aanteekenden? Gode zij dank waren het niet alleen de socialisten, die moedig voor den verdrukten arbeider in het krijt traden. Wat te bejammeren blijft, is dat de christenheid als zoodanig niet immer streed aan de zijde van hen, die gedreven door een sterk ontwikkeld rechtvaardigheidsgevoel, voor hunne lijdende broeders recht eischten en herstel van het hun aangedane leed

Een en ander heeft de verbreiding van het evangelie sterk verhinderd terwijl juist geen enkele andere godsdienst of welk ander stelsel ook zóó in wezen gekeerd is tegen iedere onderdrukking van den medemensch. Leert het ons niet den rijkdom te verachten, den arbeider zijn loon waardig te achten, ja eischt het niet van ieder persoonlijk den ziel van den medemensch? Het moet ons dan ook allen tot verootmoediging strekken, dat het evangelie onder de breede lagen der arbeidende klasse, met een zeker wantrouwen wordt bejegend, ja dat velen zich met afkeer er van afwenden, terwijl het toch het na uurlijk bolwerk behoort te zijn tegen alle sociale misstanden. (Slot volgt.)

MEDEDEELINGEN

Van den Zendingspenningmeester.

Voor de Zending ontvangen Zr. Piek te Dinxperloo f 2.50; N. N. te V. f 1.—.

Deze kas wordt dringend aanbevolen.

Utrecht. A. H. ZERBST.
Rijnlaan 128bis. Giro 68108.

HAULERWIJK.

De gem. Haulerwijk maakt bij dezen bekend, dat D.V. Zondag 26 Aug. haar aanstaande Voorganger, Cand. Brandt, zijn intrede zal houden, 's nam. 3 uur. De bevestiging zal geschieden v.m. 10 uur door Ds. K. Reiling van N. Weerdinge. Zij noodigt bij deze brs. en zrs. van elders uit om dien dag in haar midden te zijn. Voor brs. en zrs., die 's av. moeten vertrekken is gelegenheid om 's avonds 5 uur te vertrekken naar Groningen, 's av. (?) uur naar Assen.

Namens de gem., de Scr. L. J.

BOUWFONDS GEMEENTE UTRECHT.

In vriendelijke dank ontvangen van de gem. Harlingen f 25,80 en N. N. f 3,50. Coll. B. de Vries.
Wie volgt dit goede voorbeeld. Onze girorek. is: Bapt. Gem. Utrecht no. 101892.
Namens het Bestuur, D. MOLIJN, J. P. Coenstr. 33.

In dank ontvangen van de gemeente Apeldoorn f 30,50 voor »Voorzorg«.
De gemeenten Delfzijl, N. Pekela, Rotterdam, Stavoren, Workum en Leeuwarden zenden s.v.p. alsnog hun contributie per Giro no. 134474.
Haulerwijk (Fr.). De penningm. S. HOUKES.

De Gemeente Leeuwarden heeft Ds. J. HEKHUIS te Muntendam *beroepen* tot haar herder en leeraar.

Banden 2e Jaargang DE KINDERVRIEND.
Bruinlinnen band met goudtitel 50 ct. p. ex. + porto. Grijslinnen band m. bruinen titelopdr. 45 ct. p. ex. + porto Bestellingen vóór 15 Sept. Piet Heinstraat 58a. E.-R.

CORRESPONDENTIE

Richard Martens, Laer bij Bochum (D.) Wij raden U aan Uw wensch per advertentie in De Christen bekend te maken. O.i. de beste weg. E.-R.

Br. P. te U., oppert in een vrij uitvoerig schrijven de vraag, of 't niet noodig is dat wij Baptisten ook eens op stoffelijk gebied gaan werken. Hij bedoelt daarmede dat wij er voor gaan werken dat de financieele banden, die er liggen tusschen den Staat en enkele kerkgenootschappen, losgemaakt worden. —
Om dat te bereiken zou 't noodig zijn dat wij ons op staatkundig terrein begaven.
Ds. Weenink heeft over dit onderwerp indertijd een referaat in ons blad gepubliceerd.
Natuurlijk zijn wij als Baptisten er over eens dat de Staat geen bepaalde kerkgroepen langer financieel moet bevoorrechten boven anderen. Zou de Staat al reden hebben te meenen dat het in zijn belang is de godsdienst te bevorderen onder het volk, vanwege de groote steun, dien de godsdienst aan het zedelijk leven van een volk verleent, dan zou de billijkheid nog eischen dat dan alle kerken gelijkelijk dezen steun werd aangeboden. Een kerk echter, die haar waardigheid en volledige vrijheid wou handhaven, zou voor zulk een steun moeten bedanken, naar onze overtuiging.
De z.g.n. historische rechten, waarop aan enkele kerken (niet één kerkgenootschap) elk jaar gelden worden uitgekeerd, zijn dunkt me nu wel vervallen. »Historische rechten blijven toch niet eeuwig van kracht«.
Bij de sterk gewijzigde omstandigheden wordt dat historisch recht op den duur een onrecht tegenover velen.
Als georganiseerde Baptisten daartegen te ageeren zal, gezien onze numerieke zwakte, ons niet baten. Baptisten, die hierin iets willen doen, kunnen o.i. nie beter doen dan zich aansluiten bij een van diè politieke partijen, die verandering in de financieele verhouding tusschen den Staat en sommige kerken nastreven. W achten het niet onmogelijk dat, zoo gezien, verschei dene onzer leden politiek verkeerd georganiseerd zijn. Ieder bestudeere maar eens het beginselprogram zijner politieke partij. E.-R.

Heden overleed onverwacht, zacht en kalm, in de volle zekerheid des geloofs, onze lieve Man, Vader, Behuwd- en Grootvader, de heer

HANS KALSBEEK,

in den ouderdom van 60 jaren.

Huizum, 11 Augustus '28.
Da Costastraat 4.

M. KALSBEEK—v. d. Meer.
B. KALSBEEK—Grasmeijer.
W. J. GRASMEIJER
Groningen.
J. KALSBEEK.
P. KALSBEEK. Huizum.
En Kleinkind.

Leeuwarden, 11 Aug. '28.

Heden nam de Heer plotseling uit ons midden weg onzen Broeder

H. KALSBEEK,

in den ouderdom van 60 jaren, waarvan hij ruim 27 jaren aan onzen arbeid verbonden was.

Namens de Gemeente,
HET BESTUUR.

INGEZONDEN.

Maandag 30 Juli was de laatste dag, dien broede Laansma op Vaderlandschen bodem doorbracht. De avonds zou hij met nog een vriend de reis naar he verre westen aanvaarden. Br. Laansma had Donderdag 26 Juli te Makkum zijn afscheid gesproken naar aan leiding van Jeremia 37 : 17 laatste deel. Is er ook ee woord van den Heere: En Jeremia zeide, Er is. Vrijda d.a.v. wachtte nog een gezellig samenzijn, waarb velen van buiten tegenwoordig waren. Zondags d.a.v sprak genoemde br. zijn afscheidswoord te Workum Des Zondagsavonds over onze toevergadering tot Hen naar aanleiding van 2 Thess. 2 : 1. Velen waren med gekomen om hem Maandag uitgeleide te doen. Vele van de Gem. Stavoren waren nog aanwezig om br. L voor het laatst de hand te drukken Onze reis wa heel gezellig naar Rotterdam. 's Avonds precies 7 uu voer de Batavier van wal, want men ging ove Southampton met de White Star lijn met het s.s Olympie, een schip van 46000 ton. Mij kwamen o willekeurig de laatste woorden uit Handl. 20 : 38 i de gedachte. Het afscheid was innig, maar niet over dreven. Toch blonk in veler oog een traan Onze gebeden vergezellen hem! De Heer stelle br. Laansma in Grand Rapids no voor velen ten zegen. Drie en dertig male heeft br. L. in Nederland gepredikt en 6 plaatsen bezocht. De Heere heeft hem o zijn reizen wonderlijk bewaard. In de Pro Groningen maakte hij een auto-ongeluk mede en hoewel hun voertuig onbruikba was geworden, bleef hij wonderlijk be waard, en bereikte hij, hoewel met veel ve traging, het doel van zijn reis. De Heer zij geloofd!
Met hartelijke br. groeten de uw in Chr.,

J. HELLINGWERF.

No. 2041 VRIJDAG 24 Augustus 1928 48ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

Hoe hebt gij aangenomen?

Als christenen zijn wij menschen, die Christus Jezus hebben aangenomen. En daarin ligt nu niet onze verdienste. Immers de verdienste ligt niet in het aannemen, maar in het aanbieden, het geven. En daarom, God is niet ons, maar wij zijn Hem dank verschuldigd. Waar blijft echter, dat we zonder dit aannemen, nimmer tot het bezitten zouden gekomen zijn. Dank God, dat Hij ons leerde aannemen.

Dit aannemen zullen en kunnen we natuurlijk met geen mogelijkheid vergeten. Het is heel wel mogelijk, dat we dag en uur enzv. vergeten zijn of niet eens met juistheid kunnen bepalen. Dat is echter voor 't minst geen bezwaar. We hebben aangenomen, dat blijft hoofdzaak.

Wat we nu echter niet vergeten mogen is, *hoe* we hebben aangenomen. Dit te verwaarloozen of te vergeten zou niet goed zijn, want daarin moet de aanwijzing voor het verdere leven liggen.

Paulus verlangde dat de Kolossenzen zich daarop zouden bezinnen. En dat niet enkel om zich voor een wijle in bijzondere zaligheidgevoelens te verlustigen, of om daarover eens een zeer bevindelijk en stichtelijk gesprek te hebben. Neen, ze moesten het weten. Het *hoe* der aanname, moest ook thans het *hoe* voor hunnen wandel zijn. Daarom zegt hij: »Gelijk gij dan Christus Jezus, den Heere, hebt aangenomen, wandelt alzoo in Hem«. Kol. 2, 6.

Hij vraagt hun als 't ware, hoe hebt gij aangenomen. Deze vraag heeft ook voor ons haar beteekenis.

Hoe hebben wij Jezus aangenomen. Niet allereerst dus wanneer, waar, door wie enzv., neen *hoe*.

Ik denk m'n broeder en zuster, we zullen het ons herinneren, vooral wanneer ik misschien enkele dingen memoreer.

Ik geloof het was zoo.

We waren ten volle overtuigd van onze doemwaardigheid, onze verloren staat buiten Christus. Alles stond in het teeken van louter genade. Alle eigen verdienste en eigen voortreffelijkheid was geweken.

Was het niet zoo, m'n broeder en zuster? Ik geloof het wel.

Maar nu de vraag, wandelen we nu ook zoo? Aanvankelijk wel. We gevoelden ons diep afhankelijk en toonden ons niet minder aanhankelijk. Helaas, we moeten erkennen, het is niet meer zoo, althans niet in die mate. Het zelfbewustzijn begon weer op te leven. En ook in het werk der genade liet de stem van routine en gewoonte zich hooren.

We zagen toen de vloek, het verfoeilijke der zonde, we vreesden haar, hadden er een intense afkeer van, we wilden met haar breken met al wat in ons was, onze kreet was, o God, verbreek nu voor altijd de zonde in mij. We zagen de zonde als de bloedwreker en vreesden haar doodelijken greep.

Zoo was het nietwaar broeder en zuster. Maar hoe is het nu? Is daar nog die vrees, die afkeer, dat van haar afwillen, dat sterke verlangen der verlossing?

Aanvankelijk was het er. Er was een heilige voorzichtigheid. We rekenden niet alleen met de zonde, maar ook met dat wat een aanleiding tot zondigen kon worden. In onze vrees en angst voor haar waren we dikwijls belachelijk in 't oog van velen.

Maar thans? Ach ja, in onze beste oogenblikken dringt het alles nog wel weer eens in alle levendigheid tot ons door, doch helaas het bepaalt zich veelal maar tot oogenblikken. O, daarom tot ons bestzijn de vraag, hoe hebt gij aangenomen.

We hebben aangenomen in 't gevoel van ootmoed en broederliefde. Hoe dierbaar waren toen voor ons Gods kinderen, de medeverbondenen, hoe hoog zagen we niet tegen ze op. We durfden ons maar nauwelijks tot hun rekenen. De handdruk van den vereelten werkmanshand was ons als de handdruk van een heilige. We vroegen in die dagen naar geen spiegelruiten of iets van dien aard. De eenvoudige werkmanswoning, ja zelfs de woonschuit was toen dikwijls voor ons als een woning Gods, waar we de glans van 's Konings heerlijkheid ontdekten. Het hinderde ons toen niet dat we naast iemand in de kerk zaten of op straat liepen wiens broek niet in de vouw was of wiens rok het noodige plissé miste. 't Viel ons

heusch niet op, dat deze menschen zeer ver achter de mode aanhinkten. We zagen het niet. Ze hadden met ons Jezus lief en dat was genoeg. Intellectueel in den gangbaren zin van het woord waren ze misschien allerminst, maar wat hinderde het, we hingen aan hunne lippen als ze iets mededeelden over hunnen omgang met God, en we leerden gaarne van hen.

Zoo was het toch, nietwaar broeder en zuster? En hoe is het nu? Ach, we hebben nu dikwijls veel meer noten op onze zang. Het komt er ons nu wel eens op aan, wie ons de hand geeft, ons staande houdt op straat, naast ons zit in de kerk.

En zijn we nu gelukkiger? Helaas niet. Nu, dan weer de vraag, hoe hebt gij aangenomen.

We waren in die dagen dienstvaardig en offervaardig. Niets was ons te veel als het gold de dienst voor den Heere. We dachten er niet aan om bij warmte, regen, wind of koude een keer thuis te blijven uit Gods huis. Het viel ons heelemaal niet in, om ter bescherming van een nieuwe hoed of nieuwe jas of mantel een dienst te verzuimen. Een lichte hoofdpijn of verkoudheid kon ons al evenmin thuis houden. Neen, we waren er elke Zondag twee keer en als er gelegenheid voor bestond ook drie keer. Er was honger, geestelijke honger, we leden nog niet aan die ontzettende zelfgenoegzaamheid en zatheid.

We hadden heel de week in de levensbranding gestaan we hadden gedurig en sterk de zuigkracht van wereld en zonde gevoeld, we hadden geworsteld, gekampt, getuigd, we waren bespot en gehoond, en daarom verlangden we nu Gods volk te zien, Gods Woord te hooren, Gods genade te prijzen in lied en gebed. Onze gedurige vraag was, wat kan ik zijn en waar kan ik iets zijn. Wat kan ik voor Jezus doen. En o, als we dan iets doen *mochten*, al was 't dan maar een enkele voorbijganger uit te noodigen mede ter kerk te gaan. Hoe gelukkig maakte het ons.

En we behoefden er heusch geen eereplaatsje of bijzondere erkenning voor Ook lieten we anderen gaarne op de voorgrond treden om zelf op de achtergrond en meer verborgen te blijven.

En offervaardig? We waren bereid elk genotmiddel prijs te geven om Jezus' wil. De collecteschaal won het toen nog zoo gemakkelijk van de sigarenwinkel enzv. We vonden het alleen maar jammer dat we niet meer konden geven. Er was toch ook zooveel noodig voor Gods Koninkrijk en we ervoeren het zoo heerlijk, dat het zaliger is te geven dan te ontvangen.

Heb ik te veel gezegd broeders en zusters? Ik geloof het niet. Ik weet wel er zou nog veel meer van te zeggen zijn, maar we willen het hier maar bij laten.

Doch hoe is het thans? Is daar nog diezelfde dienstvaardigheid en offervaardigheid?

Doen we nog even gaarne iets voor Jezus? En doen we het ook nog even onvoorwaardelijk, nog even bescheiden, met den traan der dankbaarheid in het oog?

Soms ja, maar niet altijd. Daarom gelijk gij hebt aangenomen, wandelt alzoo. Terug naar dat oude. Het maakt u en anderen gelukkig.

En offeren we ook nog even gaarne? Is het nog zoo dat het offer het eerste moet zijn dat er komt, dat doorgaat, of is het misschien zelfs wel eens zoo, dat het offer het eerste is dat overgaat, dat wijken moet voor andere belangen?

En dat terwijl er zooveel noodig is, en zoovele penningmeesters zuchten bij hunne kassen. O als wij allemaal ook ten deze eens wandelden gelijk wij hebben aangenomen, wat zouden dan met een slag vele dingen anders zijn. Hoeveel meer zou er niet gedaan en ondernomen kunnen worden.

En ach, als gij gevoelt, dat het ook bij u niet meer is als vroeger, wacht dan nu eens niet op anderen, maar verblijdt uw penningmeester nog deze of de volgende week eens en ge zult daarmede èn uzelf èn uw God verblijden.

En daarom geliefde broeder en zuster, nog eens hoe hebt gij aangenomen, bedenk dat en . . . wandelt alzoo. Onze God wil het, en wij hebben het noodig.

H. v. d. S.

LOSSE SCHAKELS.

Uit de sfeer van weelde en z.g.n. beschaving.

De prefect de police — preafect der Politie te Parijs, vermeldt van 3460 waarzegsters, die in Parijs haar practijken uitoefenen en er een eigen bureau op na houden. Haar dagelijksch inkomen bedraagt maar even f 100.000 (200.000 Franks). Deze bureau's, zoo deelt de preafector mede, kondigen »consulten« aan van astrologischen (op sterrekunde betrekking hebbende) en hypnotischen aard. »Consultaties der zwarte hen«, leggen kaarten, duiden handschriften aan, lezen de gleuven in de handen en profeteeren op occultische wijze. Aanwijzeressen van een gunstige toekomst, zoo noemen zich de vrouwen, die eigenlijk de zaken drijven, die in goede of in slechte tijden niet minder dan jaarlijks 36 millioen guldens opbrengen. Haar gezamenlijk bedrijfskapitaal bedraagt 300.000 Franks.

Ziet, deze bedrijven kan men zien in het deftige Parijs, de hoofdstad van een land, dat zich wel gaarne wil voorstellen als het brandpunt van Europeesche beschaving en wetenschap. Wij denken aan Paulus' woord: »heeft God de wijsheid dezer wereld niet dwaas gemaakt?« (of tentoongesteld).

N. v. B.

Een woord van Minister Baldwin op de jaarvergadering van het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap.

»Het Koninkrijk Gods moge nog verre zijn, maar dit Genootschap werkt in goede en kwade dagen in het geloof Ik wensch dit Genootschap alle goeds, en voor mijzelf wensch ik nog te zeggen eer ik eindig, dat als ik niet gevoelde, dat onze arbeid en de arbeid van allen, die hetzelfde geloof en dezelfde verwachtingen deelen, hetzij in de politiek of in het burgerlijke leven, waar het ook moge zijn, gedaan wordt in het geloof en in de hoop, dat eens het Koninkrijk Gods de geheele aarde zal vervullen, ik geene hoop kon hebben, geen werk kon doen, en dat ik nog heden mijn ambt zou overgeven aan ieder, die het zou willen aannemen«.

(Bible in the World).

A.

ZENDING.

ANIMISME.

X.

DE PLANTENWERELD. 't Valt gemakkelijk te begrijpen, dat ook hier de albezieling tot uitdrukking komt. De animist ziet, hoe z'n landbouwgewassen opwassen en vruchtdragen en hoe snel gaat dat alles in een tropisch land. Maar hij bemerkt ook, hoe op onverklaarbare wijze z'n oogst soms mislukt en hongersnood hem dreigt. Is 't wonder, waar Gods almacht nog niet werd ervaren, dat men de plant ook begiftigd denkt met zielekracht, evenals mensch en beest? Zielekracht, die uitstroomt en invloeit, en daardoor verzwakking of versterking van leven met zich brengt. En dat ook deze ziel een voorwerp van aanbidding werd, begrijpt ge nu ook. Vandaar offers, die gebracht worden bij 't uitzaaien, bij 't opgroeien, 't oogsten, maar offers en bezweringen vooral, die toegepast worden, als ziekte de planten aantast.

Rijst is de voornaamste aller landbouwgewassen. Rijst is 't hoofdvoedsel van $^3/_4$ der bevolking van Indië. Vandaar dat een mislukte rijstoogst groot ongeluk beteekent voor de bevolking. *Dus* is rijst ook een plant, die rijk bezield en daarom veel geofferd moet worden. Over de oorsprong van de rijst bestaan bij verschillende volken ook verschillende legenden. Maar één is hun gemeenschappelijken grond: de plant is van goddelijken of menschelijken oorsprong en dientengevolge rijker aan zielekracht en voedzamer in z'n samenstelling dan andere gewassen.

Hoort slechts één der vele legenden die onder 't volk gangbaar zijn en waarin ge tot uiting ziet komen de primitieve gedachtengang der ongecultiveerden:

't Ontstaan van de rijstplant. Een kinderloos echtpaar leefde in de groote oerwouden van Midden-Borneo. Kinderzegen werd door hen ten zeerste begeerd, maar tot dusver ontbeerd. Tot de priester van den stam den man ried naar 't bosch te gaan en een bepaald soort rottan te zoeken. Het was der vrouw verboden tijdens de afwezigheid van haar echtgenoot iets te verrichten. De man ging en zocht een jaar lang, maar vond niet, wat hem was opgedragen. En moedeloos keerde hij naar z'n stam en z'n woning terug. Maar wat was gebeurd? Z'n vrouw had 't gebod overtreden en was naar 't bosch gegaan om te werken. Een doorn had haar vinger opengereten, een hevige bloeding was daarvan het gevolg en de vrouw stierf. Maar na eenige weken zag men hoe uit 't bloed een plant was opgeschoten, die een uitstekend voedsel scheen te leveren. Het was de rijstplant. Op de plaats, waar het lichaam begraven was, groeide een pisangboom, welks vruchten tevens een voornaam voedingsmiddel der bevolking zijn geworden.

Hieruit merkt ge, hoe dus deze twee vruchten als hoofdvoedsel gebruikt, wel een groote hoeveelheid zielekracht moeten bezitten, waar ze uit 't lichaam van den mensch zelve ontstonden. In andere streken neemt men zelfs aan, dat de rijst uit 't lichaam van een godin is ontstaan en men begrijpt, hoe deze plant in zulke streken met nog meer onderscheiding wordt behandeld dan in de zooeven geschetste.

Waar vele planten een groote hoeveelheid zielekracht bevatten, worden ze dikwijls aangewend in geval van ziekte. De zieke wordt er mee gewreven en geslagen om hem zoodoende meer zielekracht toe te voeren, dus beter te maken. Bij exploitatie van bosschen komen Europeesche ontginners met deze wereldbeschouwing in aanraking. De Inlander zal niet toestaan, dat djati- of kamferboomen uit z'n bosschen worden geveld, voordat men aan allerlei ceremoniën heeft voldaan, die dienen moeten om de uit die boomen vrijkomende zielen tevreden te stellen.

L. (Wordt vervolgd.) de J.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD.

Het werk der Zondagsschool.

De Zondagsschoolarbeid heeft ten doel de kennis van den Heiland in te weven in het zieleleven der kinderen.

Ik denk niet dat daaromtrent onder ons verschil van meening bestaan zal. Min of meer duidelijk heeft van den aanvang der Zondagsschool dit doel haar vrienden voor oogen gestaan. Het werk werd aangepakt, zonder dat het eerst theoretisch doordacht was. Liefde tot den Heiland en tot de kinderen dreef er toe en zij wist menigmaal als bij intuïtie den rechten toon te treffen.

Denken en doen.

Toch moet, wat gedaan wordt, doordacht worden.

Wie kinderen wil onderwijzen, moet hun aard, hun behoeften, hun kansen kennen.

Deze nu wisselen in de jeugdjaren sterk.

't Kind van 4 jaar is een ander schepseltje dan een van veertien jaren.

't Ligt in den aard der zaak, dat men daarmede rekening moet houden.

't Gaat op de Zondagsschool om *het kind*. Het kind, met zijn geaardheid en behoeften is uitgangspunt. Voorop moet niet staan de onderwijzer, met de begeerte de kinderen naar zijn hand te zetten.

De onderwijzer moet *dienen*; hij moet zich geven, zich aanpassen.

't Is mogelijk dat hij dat niet zal kunnen in die mate, die het belang van het kind eischt. Gebrek aan tijd, gebrek aan kennis kan hem daarin verhinderen.

't Is ook zeer wel mogelijk dat de Gemeente de middelen niet op kan brengen of althans gelooft niet te kunnen opbrengen, die een doeltreffende wijze van onderricht eischt.

Deze dingen veranderen niets aan onze roeping om te onderzoeken *hoe* wij het kind moeten onderwijzen.

De praktijk zal dan wel zeggen, hoever deze eisch vervuld kan worden.

De Spreukendichter over ons onderwerp.

De Spreukendichter zegt: onderwijst den jongen naar den eisch zijns wegs; oud geworden zijnde zal hij daarvan niet afwijken. Niet »onderwijst maar«. Neen, 't is niet genoeg, als er maar onderwijs gegeven wordt. 't Moet zich aanpassen bij het kind. Zijn »weg« stelt een eisch. Die »weg«, dat leven, heeft een mond, een opening. Overeenkomstig dien »mond«, die opening van zijn leven, moet ge hem onderwijzen. Anders gaat uw onderwijs er niet »in«. Gij moet u bij zijn »weg«, zijn leven aansluiten. Daarom moet ge dat leven be-

studeeren. Dan alleen kunt ge hem zoo onderwijzen, dat de waarheid bij hem ingang vindt en met zijn ziel wordt samengeweven.

Daarom is bij elken leeftijd de vraag: hoe hier is de eisch van den weg; welken eisch stellen deze jaren aan mijn onderwijs? Welke stof is voor deze kinderen geschikt? In welken vorm moet ik haar gieten?

Een vraag van beteekenis.

Een vraag van beteekenis is hierbij: wanneer moet de Zondagsschool zich met de kinderen gaan bemoeien? Antwoord: met de geboorte alstublieft.

Men moet met den mensch rekenen, zoodra hij er is. Het Zondagsschoolbestuur moet zijn terrein kennen. De Zondagsschool heeft haar achterland. De kerk heeft een omgeving. Wie in die omgeving geboren wordt, moet worden ingeschreven We bedoelen die omgeving eerst geestelijk, maar denken dan ook aan het stratenkomplex, rondom het kerkgebouw.

Liefdevolle belangstelling in hun kinderen heeft maar zelden ouders afgestooten. Namens de Zondagsschool bezoeke men het gezin, dat met een baby verrijkt werd. Men noteere naam, sexe en geboortedag en — jaar op een aparte lijst en sture bij elken verjaardag den kleine, namens de Zondagsschool een felicitatiekaart of, wat nog beter is, brenge die persoonlijk. Natuurlijk blijve men ook met zijn belangstelling niet achter, als ziekte intreedt.

Het is niet zoo moeilijk gewaar te worden, waar een nieuwe adspirant-Zondagsschoolleerling zijn intrede in deze wereld deed. Oudere kinderen kennen in dat opzicht hun omgeving. Zooiets ontgaat hun niet. Men

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

12

Landverhuizing.

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg was naar Zuid-Afrika vertrokken in de hoop op betere levensomstandigheden. Op zee stierf hun dochtertje Marie. Zij leerden een geloovig gezin kennen. Onder geleide van soldaten gingen zij in het binnenland een hut bouwen. Daar de levensmiddelenrantsoenen schaars waren en het vier weken zou duren voor de eerste mais of melis klaar was, ging Zandberg om werk naar de Boeren en vond het verlangde tenslotte op de farm Mooifontein bij Oom Klaas van Dooren. De beide oudste zonen, Piet en Andries waren op de trek met de kudden Hun moeder maakte zich over hen wat bezorgd, maar troostte zich met haar God en trachtte ook Zandberg op deze wijze te troosten)

Willem Zandberg kon hier in elk opzicht tevreden zijn en was het eigenlijk ook. Want slechts twee dingen stonden hem hier niet aan. Het eerste was, dat hij vrouw en kind niets geven kon van het vele vleesch, dat hier gegeten werd, want men at hier dikwijls mager vleesch inplaats van brood en men belegde het met vet vleesch. En het tweede, dat hem niet aanstond, was, dat hij tegenwoordig moest zijn bij het Psalmzingen, wanneer oom Klaas zijn ambt als huispriester uitoefende, en dat de juffrouw hem

vrage dus des Zondags maar even en dan blijft men wel goed op de hoogte.

Wanneer moet de Zondagsschool zich echter geregeld en praktisch met de kinderen gaan bemoeien. Daarover D. V., een volgende keer.

L.

RUSLAND.

(Slot).

Wij gelooven echter ook, dat de Russische Evangelische christenen van de orthodoxe kerk, voor zooveel er leven in is, veel hebben te leeren. Zij kan hun niet slechts een rijke schat van oud christelijke overleveringen bijbrengen, maar er toe bijdragen om de christenen voor een te subjectivistisch piëtisme en moraliteit alsook voor de neiging tot afzwervend sectarisme te bewaren. Marzinkowski heeft niet geheel ongelijk, als hij zegt te gelooven, „dat in de synthese (begripsverbinding) tusschen de twee richtingen; de orthodoxie (der Oostersche kerk) en het Protestantisme, de historische worsteling van Rusland haar eindpunt hebben zal". De orthodoxe kerk dringt op ootmoed aan. De evangelische stroomingen voeren tot persoonlijke bekeering en heilsverzekering. Beide begrippen zijn zeer gewichtig. Het volledige christendom is ondenkbaar zonder die beiden. Wat toch is ootmoed zonder blijmoedigheid, en wat is blijmoedigheid zonder ootmoed? Een zoodanig christendom, dat noch slechts oude orthodoxie, noch eenvoudig Westelijk Protestantisme zal zijn, zal als „eeuwige religie", „religie der nieuw aanvangende tijden", niet slechts Rusland, maar ook andere landen voor den ondergang bewaren; want het christendom — zegt genoemde schrijver — „gelijk het tot nu toe zich vertoonde in Europa niet redden, dat namelijk, wat oorlogwekkend, allereerst in de kerken en in aanzienlijke huizen, aan te treffen is".

Thans toch is in het wereldverloop van de drie vormen des christendoms, van welke Snolowjew spreekt, de ure, de crisis, de d e r d e aangebroken. „Van den eersten vorm — de orthodox-kerkelijke — hebben we reeds genoeg gehad. De tweede bereiken wij grootendeels door het Protestantisme; zij, de derde stelt voorop, de persoonlijke bekeering en de toepassing des christendoms in het huiselijk en alledaagsch leven. M a a r d e r e v o l u t i e h e e f t h e t g e w i c h t i g e v a n h e t s o c i a l e, h e t i n t e r n a t i o n a l e e n e c o n o m i s c h e c h r i s t e n d o m h e t h o o g s t e g e s t e l d".

Op hun 9de Al russisch congres in September 1923 te Petersburg, hebben de Evangelische christenen een besluit genomen, waarmede zij hunne verhouding tot de regeering op grond van Rom. 13 hebben vastgesteld. En wat betreft hun standpunt betreffende krijgsdienstplicht, werd besloten, zich aan de wet te onderwerpen — naar deze kunnen n.l. menschen op grond van hun godsdienstige overtuiging van den krijgsdienst vrijgelaten worden — en, om met de wet niet in conflict te komen, het aan ieders geweten over te laten, hoe hij zich — principieel tegenover het dragen van wapens practisch zoude verhouden.

Een dergelijk besluit werd iets later te Moscou door het algemeen congres der Baptisten genomen, met deze bijvoeging: „voorzooverre de regeering de ware humaniteit zal in acht nemen".

Zelfs op de Communisten maakten de Evangelische geloovigen, in verband met hunne levensverhoudingen een diepen indruk, ja, zij begonnen feitelijk dien invloed toe te passen. Reeds het feit, dat in 't algemeen onder de Russische bevolking 80 procent analphabeten (niet lezen kunnenden) zijn, er onder de Evangelische Russen hoogstens 15—20 procent gevonden worden, en in hunne gemeenten overal bijzondere cursussen plaats hebben om het analphabetendom te overwinnen. Dit heeft de Bolsjewisten wel te denken gegeven. (Immers de geloovigen kunnen nu zelf de H. Schrift lezen en de waarheid navorschen). Zij gelden algemeen als de bekwaamste beambten. Ja, op een laatst gehouden communistisch congres werd, na een schildering der slechte toestanden in de boerenbedrijven, bijzonder na het ingrijpen der communistische tegenstanders van den godsdienst, het besluit genomen, om de voortreffelijke, beste krachten der Evangelisch gezinden tot zich te trekken, teneinde verbetering te brengen in de bedrijven der boeren. Ook het Bolsjewisme zal zich op den duur niet aan een ander inzicht kunnen onttrekken om op te merken dat het levend geloof in Christus krachtiger en vruchtbaarder is dan alle menschelijke titanisme en atheïsme, hoe ook georganiseerd.

In ieder geval er bestaan thans onbegrensde mogelijkheden voor de verbreiding van het Evangelisch onderwijs in Rusland. En het is hoog tijd, dat het Protestantisme in het Westen zich bewust worde van zijn verplichting tegenover de broederen in het Oosten en hulp verleene, waar men helpen kan — geestelijk en lichamelijk — vooral door ondersteuning van de opleiding van Predikanten en Evangelisten, en door toezending van Bijbels ter verspreiding. Er zijn geheele dorpen, waar geen Bijbel aanwezig is.

Doch hooren wij tenslotte, wat een vooraanstaande Evangelische leider opmerkte: De Evangelisatie neemt geweldig in omvang toe. De nood om getuigen ter uitzending voor de blijde boodschap is reusachtig groot. De geestelijke honger onder het volk is opvallend. Ons is het recht vergund om alles, wat wij wenschen te laten druk-

---

zoo dikwijls iets uit de Bijbel vertelde. En dan kwam menigmaal een heftig verlangen bij hem op om iets van vrouw en kind te hooren, want nooit vernam hij eenig bericht van hen. Vier weken moest hij, wanneer hij het doel wilde bereiken, wel blijven en tot een der trekkers teruggekomen zou zijn wilde men hem hier ook wel graag houden. Langzaam kroop die tijd dichterbij, en eindelijk was het dan zoover.

Juist had Zandberg zich op aandringen van zijn baas zich een oogenblik in de melisbladeren neergelegd, om een middagslaapje te houden, toen hij een kort paardegetrappel en direct daarop een geweldig hondengeblaf hoorde, dat echter onmiddellijk daarop veranderde in een vreugdegehuil. Hij rees overeind en zag, dat een slanke jonge man, die men het aanzien kon dat hij in het vrije veld had geleefd, met een lang geweer op den rug, zich langzaam uit het zadel van zijn zweet-druipend paard verhief.

»Goeden middag!« riep deze hem met een verwonderde en vragende blik toe. Juffrouw Antje liet direct zien wie hij was. Met een vaart, zooals Zandberg nog nooit van haar gezien had, vloog ze met haar tweehonderd pond de deur uit op de pas aangekomene toe, vloog hem om den hals, kuste hem en riep telkens weer: »Mijn Andries, mijn Andries!«

Oom Klaas kwam er direct achteraan, gevolgd door de broeders en zusters. Andries was met de kudden op komst. Omdat volgens berekening een der jongere broeders nog voor de avond viel de kudden zou kunnen bereiken, om het laatste gedeelte mee te begeleiden, was hij in snelle galop vooruitgesneld. De vijftienjarige Jan was gaarne bereid dit werk te doen, vol trotsch, over zooveel volk en zooveel schapen baas te mogen zijn. Vlug nam hij zijn groote broer het lange roer af en hing het zelf over de rug, riep luid en bevelend om een ander paard en het duurde niet lang, of hij gaf zijn paard een slag met de zweep en stoof in gestrekte draf over het veld, om als een herdersvorst terug te keeren.

Op zekeren dag werd de lucht vervuld met het geblaat en geroep der schapen en de dunnere, hoogere geluiden der lammeren, nog vóór men een enkel schaapje kon zien. Men zag echter voortdurend uit en . . . daar kwamen ze aan. Spoedig was het geheele veld bedekt met een wit, bewegelijk kleed. Als een nomadenvorst verscheen de jonge Boer, toen hij, hoog te paard, de geweerloop ver boven zijn hoofd uitstekend, te midden der kudde reed, het geheel overzag of van de eene bruine onderherder naar de andere onderherder reed om met uitgestoken hand zijn bevelen te geven.

Alles was gereed, om hen te ontvangen. Andries had reeds gezegd, dat de kudde met ongeveer dertig lammeren per dag vermeerderd was.

Het was dan ook, toen de weldoorvoede en vermeerderde kudde aankwam, een feestdag!

En een andere feestdag zou nog volgen, namelijk een slachtdag. Tien van de beste schapen moesten hun goede eetlust met hun leven boeten. Hun vleesch werd in reepen gesneden, in de zon gedroogd en zoo tot smakelijke biltong gemaakt, die het geheele jaar door goed bleef. Het was een groote dag, ook zelfs voor het volk. Want zij mochten zooveel vleesch eten, als zij wilden. En iedereen van het »volk« deed daarin gaarne zijn uiterste best.

Platkopje sidderde van genot, aaide zijn opgezette strakgespannen buik en riep den voorbijgaanden Zandberg toe: »Ik is dik, baas Zandberg, ik is dik!« Toen deze echter zijn lofwaardige toestand niet erg naar waarde schatte, riep hij harder, natuurlijk zonder op te staan, want dat kon hij haast niet: »Ik is dik, baas Zandberg!«

Voor Zandberg was echter de mooiste dag gekomen, toen hij de thuisreis beginnen kon, en waarlijk niet ledig. Hij kwam zich zelf bijna voor als Jakob, toen die uit Mesopotamië terugkwam, want ook hij had slechts één rok gehad, toen hij uitgetrokken was. En al was hij in deze vier weken dan niet bezitter geworden van twee kudden, toch mocht hij een prachtige eenjarige vaars (jonge koe) voor zich uitdrijven en had bovendien nog wat geld verdiend. Ook had de goedhartige juffrouw Antje hem wel voorzien van goedgedroogde biltong en allerlei soorten zaden.

Zelfs had hij kleine sinaasappelboompjes en perzikboompjes van haar meegekregen voor zijn nog aan te leggen tuin.

(Wordt vervolgd).

ken: Bijbels, brochures enz. Wij hebben vrijheid om scholen te stichten, cursussen te houden instituten op te richten waar wij het wenschen. Wij hebben veel literatuur voor Rusland noodig, en we zijn zeer dankbaar voor 't goede wat ons gezonden wordt. Maar de arbeid staat niet stil, wordt uitgebreider, en thans is blijkbaar de tijd gunstig voor reformatie in Rusland.

God geve middelen en zegene den arbeid!

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Jakobs verblijf bij Laban en zijn vlucht

Gen. 30 : 25—31 : 55.

Les voor Zondag, 16 Sept. 1928.

Zoo was Jakob dan nog 7 jaren de knecht van Laban om de tweede bruidschat te vergoeden. Hij genoot tevens het levensonderhoud voor zijn gezin.

Een heel gelukkig huisgezin had Jakob niet. Daar hij meer van Rachel hield dan van Lea, Lea daarentegen kinderen kreeg en Rachel aanvankelijk niet, was er steeds veel afgunst tusschen de zusters. Toen de tweede periode van 7 j. bijna om was werd ook Rachel verblijd met een zoon; in blijde hoop noemde zij hem Jozef, v. 24.

Jakob, die nu van zijn verplichting ontslagen was, sprak over vertrek maar Laban wilde hem gaarne behouden als herder, v. 27.

Vertel nu van

I. Jakobs loon en succes, 30 : 25—43.

II. Jakobs vlucht, 31 : 1—18.

III. Achterhaling door en scheiding van Laban, 31 : 19—55.

Ik laat hier eenige „toelichtingen" volgen, en hoop, dat het er licht door wordt.

30 : 27. Lees achter „oogen" in uw gedachten nog: „Zoo blijf nog wat hier".

31. „Niet met al". Jacob wilde wél wat. Bedoeld is: Als ik het volgende [zie 32] krijg, behoef ik anders niets.

32. In 't Oosten waren de geiten meestal zwart of donkerbruin, zelden wit of bont; de schapen daarentegen meest wit, zelden zwart of gespikkeld.

32. „En zulks zal mijn loon zijn". Het schijnt zoo bedoeld te zijn, dat dit geld voor de op moment aanwezige dieren en ook voor de jongen, die geboren zouden worden; ofschoon dat er niet bij staat.

35. Ik neem aan dat „hij" op Laban slaat en dat dus met „zijne zonen" Labans zonen bedoeld zijn. De schapen en geiten van Jakob zullen wel door eenige slaven geweid zijn onder toezicht van Labans zonen die zoo nu en dan eens gingen kijken. Jakobs oudste zoon was pas zes jaar. Misschien denkt iemand: Indien Labans zonen het toezicht hadden, kon Jakob later bezwaarlijk vluchten Maar ik vermoed, dat toen Jakob 6 j. later vluchtte alles reeds heel wat veranderd was. Jakob zal toen een trouwen slaaf wel liever als opzichter hebben gehad dan zijn zwagers, vergelijk 31 : 1, 2.

36. „Een weg van drie dagen". Daarbij het toezicht van zijn zonen. Nu zoo kon Laban er wel gerust op zijn dat Jakob niet stilletjes een paar van zijn rammen naar de kudde smokkelde, om veel lammeren van de gewenschte kleur te krijgen. Vers 32 is geen maatregel van Jakob maar van Laban.

37—42. Ik geloof, dat deze onderneming van Jakob uit bijgeloof voortkwam. Dat zooveel lammeren geboren werden met de door Jakob gewenschte kleuren is juist verklaard in 31 : 7—12 en 16*a*. Bij het vertellen van dit gedeelte houde met rekening met 31 : 7*a* en 41.

31 : 22 en 23. Hoe is 't mogelijk, dat Jakob zoo vlug in Gilead kwam en dat Laban hem niet eerder inhaalde? Jakob was een leeperd. De stemming van zijn vrouwen tegenover hun vader heeft hij natuurlijk wel gekend. Ik denk niet, dat Labans zonen nog bij Jakobs vee geduld werden. Tusschen 31 : 3 en 4 zal hij wel eenige dagen hebben laten passeeren; intusschen kon hij gerust zijn personeel opdracht geven dagelijks zoo ver mogelijk met de kudden in de gewenschte richting te verweiden. Toen hij eenige dagen later met zijn vrouwen en kinderen vertrok, v. 17 kon hij eerst een eind op kameelen rijden om zijn vee in te halen. Mogen wij dan nog vermoeden, dat Laban ook een goed eind van huis was te scheren v. 19 — en dat moet haast wel, want anders zou hij Jakob eerder gemist hebben —, dan is de snelheid, waarmee Jakob vluchtte, al niet zoo onbegrijpelijk meer.

31 : 19. Terafim; kleine beeldjes waarschijnlijk, een soort huisgoden.

31 : 30—32. Laban bedoelde: Ik weet wel, waarom gij gegaan zijt; 't is wel te begrijpen; maar waarom gestolen? 't Eerste verklaarde Jakob anders, 31: van het tweede wist hij niets; vandaar zijn woord in v. 32.

31 : 42 Met „de vreeze Isaäks" is natuurlijk bedoeld het voorwerp van Isaäks vrees, dat is God. Evenzoo in v. 53.

K. R.

Braakliggende Grond?

door U. de Vries.

(Slot).

Het is te betreuren dat velen, blind voor de vele voordeelen die de sociale wetgeving (d. z. die wetten die beoogen bescherming van de economisch zwakkeren) ons heeft gebracht, alleen oog hebben voor de vermeende nadeelen aan deze tak van Staatszorg verbonden. Moet het ons niet allen tot vreugde strekken dat de man, de vader, nu meer tijd en gelegenheid vindt om zich aan de opvoeding zijner kinderen te wijden! Velen onzer zullen zich voorzeker nog wel uit hunne jeugd herinneren, hoe weinig hun vader zich met hen heeft kunnen bemoeien Als hij naar z'n werk toog, sliepen zij nog, keerde hij afgewerkt 's avonds terug, dan sliepen zij reeds! Hoe geheel anders is dit nu geworden, en welk een onschatbaren dienst is hiermede het gezinsleven bewezen!

Welk een vooruitgang is er niet te bespeuren op het gebied der geheelonthouding. Overmatig zwaren arbeid bracht menigmaal met zich de lust naar opwekkende en z.g.n. krachtgevende dranken. Een redelijke arbeidstijd doet dezen drang verdwijnen, deze behoefte verminderen en maakt daardoor den mensch toegankelijker voor hoogere idealen. De moderne arbeider ziet tegenwoordig in den drank even sterk zijn vijand, als vroeger zijn vriend.

Door betere loonen in staat gesteld gezelliger woningen te betrekken en beter gevoed door het leven te gaan, wordt hij langzaam aan vatbaarder voor andere behoeften dan alleen de materieele.

Bovenal worden de zegeningen van de sociale wetgeving gevoeld daar waar Christus woning heeft gemaakt.

Meer toch dan vroeger kan de moderne arbeider deelnemen aan het gemeentelijk leven en kan hij zijn gaven en krachten besteden in den dienst van zijn Meester.

Meer dan vroeger kan hij deelnemen aan den evangelisatie-

arbeid en zijn collega's opzoeken, teneinde met hen te spreken over het heil hunner zielen.

Meer dan vroeger kan hij niet alleen tijd vinden om zich te wijden aan Bijbelonderzoek, doch beter dan vroeger is hij in staat met heldere hersens, zonder lichamelijke oververmoeidheid, de Heilige Schrift te doorvorschen.

Kortom voor den christelijken arbeider, die zich zijn roeping bewust is, is de sociale wetgeving van onschatbare waarde en verdient elke poging in die richting vollen steun.

Het was m. i. een vanzelfsprekend feit dat in den aanvang, die oververmoeide en ondervoede menschen in den eersten tijd zich enkel verheugden in en bijna uitsluitend vroegen naar betere levensvoorwaarden. Naar mate die bereikt werden, gingen hunne behoeften ook in een andere richting en ontwaakte het bewustzijn dat de mensch „niet alleen bij brood van leven".

Men begon hoe langer hoe meer te beseffen dat de Marxistische gedachte dat het geluk van den mensch stijgt met zijn betere economische omstandigheden, niet ten volle op waarheid berust. Het bewustzijn ontwaakte dat de ziel verarmde, door zich alleen te richten tot de materieele zijde van het leven. Op het naar ik meen dit jaar te Amsterdam gehouden arbeiderscongres is zelfs door den leider verklaard, dat het Marxisme als krachtbron niet meer te aanvaarden is!

In vele redevoeringen, uitgesproken door socialistische politici, wordt voortdurend er op gewezen dat ook de ziel verzorging eischt. Religieus socialistische organisaties worden gevormd (b.v. de „Woodbrookers"). Jammer genoeg, niet op den eenig juisten grond en dus gedoemd om de ziel onbevredigd te laten.

Hoort men echter in dit alles niet een roepen naar rust en vrede?

Ligt hier niet een geweldige, doch heerlijke taak voor ons christenen weggelegd?

Dat de christenen dan niet weer evenals in zoovele maatschappelijke aangelegenheden achteraan komen. Zich niet weer als zoovele malen te behoudend betoonen, op grond van vermeende, doch later als onjuist erkende Bijbelsche gronden, doch als wegbereiders, als toonaangevers zich plaatsen aan het hoofd van hen, die recht en gerechtigheid zoeken, ook in maatschappelijke aangelegenheden.

Dankbaar moet geconstateerd worden, dat de sociale taak reeds hoe langer hoe meer wordt erkend, doch we zijn nog niet waar we n. m. m. moeten zijn. M. i. ligt hier nog heel wat grond braak.

Laat ons onze socialistische broeders toonen dat het christendom d. w. z. het zuivere evangelische christendom, niet is, zooals men zoo menigmaal smadelijk zegt, een „brandkast bescherming", laat ons hun sympathie wekken voor de sociale (d. i. de maatschappelijke) tendenzen die het Evangelie in zoo rijke mate bezit en langzamerhand zal antipathie overgaan in sympathie, sympathie in liefde en liefde in knielen voor Hem, die enkel was „Recht en Gerechtigheid", bij Wien geen onderscheid geldt tusschen arm en rijk.

Jezus, de Kindervriend.

Markus 10 : 13—16.

Welk een eenvoudig en toch ontroerend tafereel, dat handelen van Jezus met de kinderen, dat ons door drie Evangelisten verhaald wordt!

Het is eenerzijds zoo echt menschelijk. Immers menschen met een goed karakter en eenigszins teer gevoelen, houden zielsveel van kinderen.

De kinderliefde des Heeren Jezus is onberekenbaar veel meer. Zij is Goddelijke liefde. De Heer zag in de kinderen de zuiver-natuurlijke eerstelingen van den menschenoogst der

aarde, en de zuivere afspiegeling van de menschen als schepselen zijns Vaders. De kinderliefde des Heeren was liefde tot de menschheid. De kinderoogjes weerspiegelden voor Hem de glans en heerlijkheid des Scheppers.

Hij zelf had immers ook als baby, als klein hulpbehoevend kindeke aan moeders borst en in een kribje gelegen; als knaap had Hij aan moeders hand getrippeld langs Nazareths straten. Hij was en bleef de ware, de volmaakte mensch, en paste zich het eerst bij de uitwendig nog onbedorven menschenkinderen aan. Zijn liefde was wezenlijke menschenliefde.

Hij zegende de kinderen met het oog op hun tijdelijk en eeuwigheidsleven. Die levens waren voor Hem niet gescheiden. Hij maakt het vergankelijke leven des menschen een eeuwig leven. Zoo wordt de mensch — door wegnemen der zonde uit des menschen leven — een „mensch Gods".

In kinderkens, die tot Hem gebracht werden, zag Hij de uitdrukking der ware onschuld en de voor alle menschen noodige eenvoudigheid. Zij waren de vatbaren voor den zegen Gods, die Hij hun wilde schenken. Daarom zeide Hij: laat ze tot Mij komen en verhindert ze niet. Christus droeg al den zegen Gods, al het heil der menschheid, in zich en wilde die op alle menschen overdragen. Teeken daarvan was de handoplegging.

De discipelen begrepen, wegens hun aardschgezindheid daar niets van. Zij kwamen tegen de handelwijs der ouders, die hun kinderen brachten, met bestraffing op. Zij meenden dat het gedrag dier menschen veel te familiaar tegenover den Meester was. Denk u, hun groote Meester zou zich met kinderen bezig houden!

Hoe worden zij, de eigenwijze discipelen nu zelf ontnuchterd, vernederd, bestraft, als de Heere zegt: Laat — niet zij — maar de kinderkens in 't algemeen, tot Mij komen, en verhindert ze niet! Dan trekt Hij de kleinen tot zich, drukt ze aan zijn hart en legt de handen op hun hoofdjes en zegent hen zoo! Kan het lieflijker? Kan het schooner en treffender?

We hebben hier weer een openbaring van Jezus Christus. Wij zien Hem in Zijn hemelsch karakter, werk en liefde. O, hoe gaarne wil Hij den menschen zegeningen mededeelen. Hoe weinigen zijn vatbaar voor den hoogsten zegen, die de Heere geven wil. Dit is zoo, omdat de meeste menschen, menschen van verschillenden leeftijd, de eenvoud der kinderen missen. Daarom stelt Jezus de kinderkens en hunne nuchtere gezindheid ten voorbeeld. „D e r z u l k e n is het Koninkrijk Gods". Dezulken, zóó onbevooroordeeld, zóó hulpbehoevend, zóó eenvoudig, die zóó eerlijk in 't gemoed willen zijn; zij worden door God groot en zegenrijk gemaakt en als kinderen des Koninkrijks aangenomen.

Dit is zeer ernstig en hoogst belangrijk; immers het handelt over eeuwigheidsbelangen, over een eeuwig Koninkrijk, dat eeuwige zaligheid insluit. Het is deel er aan hebben of er buitengesloten zijn en blijven.

Immers de Heere spreekt, in negatieven zin: „Indien gij het Koninkrijk Gods niet ontvangt, gelijk een kindeken, gij zult in hetzelve geenszins ingaan". Hier spreekt duidelijk de eenvoudigheid des geloofs, die geëischt wordt. Laat u behandelen als een kind en verlustig u in de liefde van uw Heiland en Zaligmaker! De nederigen worden verhoogd, maar de hoogmoedigen worden vernederd en ledig weggezonden.

Wordt als de kinderkens en geniet Jezus' liefde en genade.

N. v. B.

UIT DE GEMEENTEN.

EMMER-ERFSCHEIDENVEEN. Het leven wordt vaak vergeleken bij een zee, en ook het gemeentelijk leven kan hierbij best vergeleken worden. Nu eens rustig, kalm, vredig, geen rimpel haast zichtbaar, en dan weer razen de stormen en woeste golven komen opzetten. Gelukkig te weten dat de Heiland den wind en de golven kan gebieden. Het ging alles

rustig in de gemeente, eigenlijk wel een beetje heel stil. God de Heere gaf ons een heerlijk koeltje en ons gemeenteschuitje voer weer zachtjes voort.

Een zuster, die reeds langer met de gemeente opging, werd naar haar begeerte gedoopt op haar belijdenis en zoo der gemeente ingeleid Het was een goede ure. Br. ouderling Wilts heette haar hartelijk welkom toen we ons rondom de Tafel des Heeren schaarden.

De gemeenten Hoorn en Workum brachten een beroep uit op onzen Voorganger, die hieraan gevolg gaf, zoodat we een tijd tegemoet gingen zonder herder.

De stormen kwamen, de golven werden steeds hooger, maar juist dan is ieder aan boord gehouden mee te werken opdat het scheepje niet verloren gaat.

We hebben ons te zamen voor het aangezicht des Heeren gesteld en onder biddend opzien tot den oversten Herder der gemeente, werd Ds. Barendregt van Harlingen beroepen tot herder en leeraar onzer gemeente. In de gemeente was een voortdurend gebed dat de Heere dezen broeder licht mocht schenken om dien weg te gaan, dien Hij wilde, dat br Barendregt gaan zou. En hoe verblijd waren we, toen we hoorden, dat Ds. Barendregt vrijmoedigheid had ontvangen om tot ons over te komen.

Maar toch was er weemoed in ons hart, omdat we gevoelden, dat er banden der liefde moesten verbroken worden, want we wisten dat de gemeente te Harlingen en haar Voorganger innig aan elkaar verbonden waren. Onze bede is dan ook, dat de Heere ook in dezen weer in alles heerlijk moge voorzien, opdat Zijn naam moge worden verheerlijkt.

Zondag 5 Aug. was de dag, dat br. G Visser van ons scheidde. Voor een goed gevulde kerk hield Ds. V. zijn afscheidsrede. Ouderling Eisinga sprak den scheidenden leeraar toe namens de gemeente, br. Huizing namens de zangver. en br. Wiersema namens de gemeente Nieuw-Weerdinge.

In de navergadering namen alle leden afscheid en werd nog menig waardeerend woord gesproken tot den Voorganger en zijn gade en bleek uit alles, dat br. en zr. Visser in vele harten een warme plaats hadden ingenomen. Menige traan vloeide en diep geroerd sprak de Voorganger nog een kort woord, dankende voor de liefde hier ondervonden

God zegene hem en zijn gezin en stelle hen ten zegen!

Broeders en zusters, gedenkt ons in uw gebeden.

Met hartelijke broedergroeten De Correspondent G. O.

MEDEDEELINGEN

Ds. A. P. Barendregt hoopt Zondag 2 September om 5 uur afscheid te nemen van de gemeente Harlingen en den 9 Sept. d.a.v. zijn intrede te doen te Emmer-Erfscheidenveen, 's avonds 5 uur. Ds. K. Reiling zal als bevestiger optreden, 's morgens 10 uur.

Na afloop van den avonddienst zal een begroetingssamenkomst gehouden worden.

Van alle gemeenten worden twee afgevaardigden gevraagd.

Ook gasten zijn hartelijk welkom.

Indien vooraf bericht gezonden wordt, wordt voor logies gezorgd.

God de Heere geve ons een gezegenden dag en een heerlijken tijd met onzen nieuwen Voorganger.

Namens de gemeente te Emmer-Erfscheidenveen,
G. J. OLIJSLAGER te Emmer-Compascuum.

BOUWFONDS GEM. UTRECHT.

In vriendelijken dank ontvangen van N. N. te 's-Gr. f 2.50, N. N. te V. f 2.—, Bapt. Gem. te Budapest 24.72 Pengo = f 10.75, alle giften hartelijk welkom.

Denkt ook aan onze obligatieleening in stukjes van f 10,—, rente 5 %.

Bapt. Gem. D. MOLIJN, Secr.
Giro 101892. J. P. Coenstr. 33

a.g. DE KINDERVRIEND.

Bruinlinnen band met goudtitel 55 ct. p. ex. plus porto. Grijslinnen band m. bruinen titelopdruk 50 c. p. ex. pl. p. Complete gebonden jaargangen f 2.00 per stuk.
Bestellingen vóór 15 Sept., Piet Heinstr. 58a. E.-R.

Daar ondergeteekende met het begin van den derden jaargang het genoegen zal hebben de Administratie van De Kindervriend over te dragen aan den heer C. BRANDT, die alsdan predikant der gemeente Haulerwijk zal zijn, zou hij het op prijs stellen als men hem het verschuldigde over den tweeden jaargang nog in Augustus zond. — Men vermelde a.u.b. op de girostrook welke Nos. men betaalt.

Uw aller dienaar J. LOUW.

LEESTAFEL.

Evangelisatiebibliotheek, uitgave van J. N. Voorhoeve te Den Haag.

De 2de jaargang van deze bibliotheek bestaat uit:
1). »Om de dingen, die vergaan«, door Wilhelmina Riem—Vis. Een spannend verhaal.
2). Wu, de man die zichzelf doopte. Zendingslektuur uit China. Zal met genoegen gelezen worden.
3). »Zonnewijzerspreuken«.
4). 16 Traktaten van twee pagina's in 8 soorten. Allemaal lektuur, die ik zonder voorbehoud kan aanbevelen. L.

De Zware Eisch, door Marie Woltersdorff. Uitgave van G. F. Callenbach, Nijkerk.

Dit werk verscheen als derde deel van den een en dertigsten Jaargang van de Christelijke Bibliotheek.

Het beschrijft den strijd, die een moeder, vrouw van een zendeling-arts heeft, om zich, terwille van haar man en diens arbeid, van haar kinderen voor jaren te laten scheiden. In en dank zij dien strijd breekt ze echter door een persoonlijk geloof in den Zaligmaker. Deze scheiding om Jezus' wille, is »de zware eisch«. Dit boek is goede Zendingslektuur.

Dat een kinderbesprenging bij ons andere gevoelens opwekt dan bij de personen, waarmede we in dit boek kennis maken, behoeft wel nauwelijks gezegd te worden. L.

De Ketellapper John Bunyan, geïllustreerd, door B. L. Bijlsma. Uitgave van J. N. Voorhoeve.

Een poging om bij kinderen belangstelling op te wekken voor »de Christenreize«, — een poging, die steun verdient. L.

CORRESPONDENTIE.

In dit No. staat de laatste bijdrage van Redakteur Ds. v. d. Schors. Hij heeft gemeend zijn werk als zoodanig te moeten neerleggen. In het vervullen van de op zich genomen taak schoot hij niet te kort. Hij heeft dit werk gaarne gedaan en wij gelooven zeker, dat hij er mee ten zegen geweest is. Wij vernamen af en toe, dat zijn bijdragen met belangstelling gelezen werden.

Hem dankende voor hetgeen hij voor ons blad gedaan heeft, heeten wij zijn opvolger, Ds. Weenink, hartelijk welkom in de Redactie, en bevelen dezelve in de voorbede onzer lezers aan. E.-R.

No 2042 VRIJDAG 31 Augustus 1928 48ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

VRAGEN EN VERKRIJGEN.

Toen 'k om een gansch nieuw hart U vroeg,
hebt Gij het mij gegeven.
Toen ik U bad om »'t waar geloof«,
schonkt Gij me *in Christus 't Leven*,
En toen ik, weer al weifelend, zei:
»Is 't volle heil er wel voor *mij?*«
gaaft Gij mij duidlijk te verstaan:
»'t Heil is bereid, grijp *gij* 't slechts aan!«

Toen 'k om een Doop des Geestes bad,
ontving ik *liefd' voor zielen* . . . .
Reeds gaaft Gij er mij enkle, Heer,
die juublend voor U knielen!
Ik mocht ze leiden aan mijn hand
den weg op naar het Vaderland!
En 'k wéét nu, dat Gij, te allen tijd,
een Hoorder der gebeden zijt.

N. v. K.

NAVOLGERS GODS.

Intreêpreek, gehouden door Ds. G. Visser te Hoorn op Zondag 19 Aug. j.l.

Efeze 5 : 1, 2: *„Zijt dan navolgers Gods als „geliefde kinderen; en wandelt in „de liefde, gelijkerwijs ook Christus „ons liefgehad heeft, en Zichzelven „voor ons heeft overgegeven tot een „offerande en slachtoffer, Gode tot „een welriekenden reuk.*

Geliefden in onze Heere Jezus Christus! Het zij ons vergund bij U onze intrede te doen met 't zelfde woord uit de Schrift als waarmede wij van onze vorige Gemeente te Emmer-Erfscheidenveen afscheid namen, omdat 't zoowel een kostelijk woord is om elkander toe te roepen bij 't scheiden als bij 't ontmoeten. Immers ons gansche leven moet staan in 't teeken van 't volgen van God, ja, sterker nog, ons geheele leven moet zijn een volgen van God.

Gij, gemeenten Hoorn en Workum vergeet het immers niet dat wij, bij Uwe blijdschap die gij hebt, door ons zijn in Uw midden, een nog ongeheelde wonde in 't harte hebben vanwege 't losgerukt worden van onze geliefde Gemeente te Emmer-Erfscheidenveen. Iets wat in de liefde is samengegroeid en losgerukt wordt veroorzaakt pijn. Geve onze God dat gij, Gemeenten, moogt worden ingeënt in deze wonde en dat er opnieuw een samengroeien mag zijn in de liefde.

Dan alleen is samenwerking mogelijk.

Dan is mogelijk eendrachtelijk volgen van God.

Een woord van den Apostel Paulus wenschen wij dan U toe te roepen.

Hierbij zij allereerst opgemerkt dat 't bij de menschen onmogelijk is, hetgeen ons hier wordt voorgehouden. Immers, hoe kunnen wij, nietige stervelingen gelijke tred houden met God. Er is toch zulk een oneindig groot verschil tusschen God en de mensch.

Onze God is zoo hoog, zoo heerlijk, zoo ongenaakbaar.

Hij is onhoorbaar, onzichtbaar en ontastbaar.

Zijne wegen en Zijne gedachten zijn zooveel hooger dan de onze.

Voor de natuurlijke mensch is dit dan ook reine dwaasheid.

Willen wij Gods navolgers zijn dan hebben wij noodig op te klimmen tot de hoogte Gods. De mensch echter vermag het niet uit zichzelf dit te doen. Er is echter een trekkende macht, in Christus Jezus, Gods Zoon, door welken wij tot den Vader komen.

Is er dan bij ons een volgen van God, zoo is dat door Zijn kracht. Hij trok ons op! Dat is genade!

De mensch des stofs heeft iets noodig wat hij met zijn zintuigen kan waarnemen. Daaraan wordt deze mensch gehecht en verknocht. Willen wij echter gemeenschap hebben met God, zoo zijn daarvoor de fijnst ontwikkelde zintuigen nog ontoereikend. Wij hebben

noodig 't zintuig des geloofs, want dat is een bewijs der zaken die men niet ziet.

De mensch hangt aan 't stof.

De eene mensch volgt de andere mensch.

Evenwel de christen is iemand geheel anders. Bij hem is al 't oude voorbij gegaan, en alles is nieuw geworden. Hij is een nieuw schepsel, geschapen in Christus Jezus. Zijn levensbeginsel en levensdoel is gansch verschillend met die van de »natuurlijke mensch«.

Niet in dien zin is de christen een nieuw schepsel, dat hij met de aarde heeft afgedaan. Integendeel. Maar de christen heeft 't leven Gods, 't eeuwige leven in zich blijvende en wij zijn nog niet volmaakt doch wij zijn wordende kinderen Gods.

Hoe meer wij loslaten, hoe gemakkelijker zullen wij dan opstijgen tot Zijn hoogte.

1. Wat is navolgen van God?

Het is het doen wat God deed, het gaan, waar God ging, zijn wat God is.

Wat deed God? Hij gaf Zichzelf, onvoorwaardelijk, in Zijnen Zoon Jezus Christus.

Navolgen van God is 't geven van onszelf. Niet voorwaardelijk! Niet gereserveerd! Maar geheel, spontaan, met al de gaven, krachten, tijd en bezittingen in den dienst onzes Gods, aan Zijn Gemeente en aan elkander.

Waar ging God? Hij ging in Zijnen Zoon, Jezus Christus tot het verloorne.

Navolgen van God is dan ons gaan tot 't verloorne. Het te zoeken, om 't, zoo mogelijk te brengen bij Jezus, die nog 't verloorne begeert te vinden en zalig te maken.

Wat is God? Hij is vergevensgezind, jegens de zondaren, jegens degenen die tegen Hem rebelleeren en Hem beleedigden en Hem bespotten.

Die tot Hem komt, vergeeft Hij menigvuldiglijk en verwijt nimmer.

Hij wascht zondaars rein, door 't Bloed van 't Lam.

Navolgen van God is ons vergevensgezind zijn jegens dezulken die handelden tegen ons als wij tegen God.

Wie vergeeft, dien wordt vergeven.

Navolgen van God heeft nog betrekking ook op de toekomst. Deze is voor ons blind, donker. Dit komt, God staat voor ons. Hij houdt de geheimen der toekomst wijselijk voor ons verborgen. Hij (de navolger Gods) gaat echter schrede voor schrede de toekomst in, de toekomst, die bliksemsnel tot verleden wordt. Niet God vooruitloopen, Hem navolgen! Hem volkomen toevertrouwen ons gansche lot en leven, zie dat is 't wat de Heere vraagt.

Wij moeten navolgers Gods zijn. »als geliefde kinderen«. Er staat niet »als lieve kinderen«, want Gods kinderen zijn ook altijd niet even »lief«, maar als »geliefde« d. i. als degenen die geliefd worden, niettegenstaande de meerdere of mindere mate van »lief zijn«.

De een bedenke dat van de andere broeder of zuster, dat 't zijn »geliefden« en zulks in den Heere. Dit is een weg om veel oneenigheid en gekrakeel weg te ruimen.

2. Mogelijk is dit volgen van God alleen door 't geloof.

Door 't geloof worden wij verbonden met God. Door 't geloof overwinnen wij moeilijkheden, hinderpalen en vijanden.

Door 't geloof ontvangen wij 't leven, en hierdoor komen onze voeten in beweging om onze God na te stappen.

3. Wat voor vrucht het geeft.

Een christen doet alles opdat er vrucht zij.

Immers iets dat leeft brengt vruchten voort.

Doch elkeen »naar zijnen aard« (vergelijken wij hiermede 't Scheppingsverhaal).

Aan elkeen van ons is de genade gegeven, *naar de maat der gave van Christus.*

Wij mogen niet van onze medeverbondenen in Christus verwachten dat zij allen aan ons gelijk zullen zijn. Wij mogen van de christenen geen eenheid verwachten die alleen zou bestaan in absolute eenvormigheid. Naar de maat der gave van Christus, brengt een ieder kind van God zijn vruchten voort. En vruchten zijn

a. Overwinning van onszelf. En dit is veel waard.

b. Overwinning van anderen. En dit is een groote zegen.

c. Overwinning van zondaren. En dit is wel 't meeste waard.

4. Maar hieraan verbonden

is wandelen in de liefde.

Wie God navolgt, wandelt in de sfeer Gods en dit is de liefde.

Wandelen in, doet men in een hof.

Dit paradijs is voor Gods kinderen geopend.

In deze hof der liefde is 't rustig, stil, ver van 't gewoel der wereld. Hier wandelt onze ziel in verlustigingen en vergeet 't geen hierbuiten is, zich alleen latende bekoren door de liefelijke aanblik dezer hof der liefde.

Hier groeien de bloemen der liefde, die door ons geplukt, gebracht dienen te worden:

a. bij de treurenden en weenenden, de bloemen der vertroosting.

b. bij de kranken en lijdenden, de bloemen der bemoediging en medelijden.

c. bij onze vijanden, de bloemen der vurige kolen, om ze te hoopen op hun hoofd.

Ons heerlijk voorbeeld hiertoe is Jezus Christus. Hij alleen.

Hij gaf Zichzelf als een offer. Een bloem uit de hof des Hemels, met zeer welriekenden reuk.

En wij, wij nemen ons voor om Gods navolgers te zijn, in 't doen van Zijn wil, in 't dienen van Zijn Gemeente en in 't dienen en helpen van elkanderen.

Mijn al is op het altaar
En wachtend op het vuur.
Jezus, Heiland, 'k wacht daar
Verteer mij door Uw vuur.

LOSSE SCHAKELS.

Olympiade 1928.

De Olympische spelen zijn voorbij. Zij brachten christelijk Nederland in moeilijkheden. De Tweede Kamer verwierp een regeeringsvoorstel om voor een millioen gulden deel te nemen aan een »garantiefonds« naar we meenen. Sportief en sportlievend Nederland heeft toen voor dat bedrag gezorgd.

Met dat al bleef de vraag, welke houding ons als christenen paste. De inzichten bleken nog al wat uiteen te loopen.

Dr. de Visser, oud-predikant, sprak de wijdingsrede uit. Dat was een heel duidelijk en openhartig »voor«. Dat heeft andere dragers van den christennaam in ons vaderland zeer verbaasd en bedroefd. Wat ons bizonder verblijd heeft is, dat vele christenen de gelegenheid hebben aangegrepen den velen vreemdelingen en landgenooten, die voor de spelen naar Amsterdam gekomen waren, van dienst te zijn en met het Evangelie bekend te maken.

Tegen sportbeoefening kan toch moeilijk iets steekhoudends worden ingebracht. De lichamelijke krachten te oefenen kan toch evenmin verkeerd zijn als de lichaamskrachten door voedsel te onderhouden. Wij althans zijn het niet met die broeder eens, die in eten en drinken iets vernederends zag. Het N. Testament spreekt geen woord van afkeuring over de sport uit. Paulus deed er wel niet aan mee, maar ontleende er wel allerlei lessen aan voor 't geestelijk leven. En dat kunnen wij in ieder geval ook doen.

Wij hebben de uitslagen der verschillende wedstrijden met belangstelling gevolgd. Inderdaad, er werd wat gepresteerd. Maar 't waren resultaten van jaren oefenen. Zij, die op de Olympiade uitkwamen hadden langdurige en geregelde oefeningen achter den rug. Ze trainden zich dagelijks. Tot het laatste toe.

We stellen de geestelijke krachten boven die des lichaams. Natuurlijk: er ver boven. Maar *toonen* we dat ook? Is ons geestelijk leven ook een bestendige inspanning, een dagelijksche oefening om het hoogste te bereiken? We mogen aan sport doen. Ongetwijfeld. Maar in ieder geval moeten we er aan denken dat het geestelijk leven geen spel, maar een strijd is, en dat om de hoogste goederen. Ook hier wordt het hoogste niet in een keer gegrepen. Oefening is noodig. Inspanning wordt vereischt. Toewijding moet heel de houding verraden. Het is gemakkelijk, geringschattend te spreken over hen, die om de eer, zulke offers brengen. Maar beter is het te toonen dat men voor zijn geestelijken uitgroei, zijn innerlijke volmaking met gelijke volharding offers brengen kan.

Unievergadering 1928.

We ontvingen nog een naklank van deze vergadering. Te laat om te worden opgenomen. Deze broeder maakt een opmerking, die we hier graag grootere bekendheid geven. Hij schrijft o.a.:

»Drie referaten plus een maaltijd en een hooge temperatuur — 't was te veel voor een sterfelijk mensch. Laten we nuchter zijn. Op andere conferenties (inwendige zending, geheelonthouding,

enz.) die ik mee maakte, gingen we ons 's middags even verpoozen. 'n Tochtje met tram, boot of bus; een oogenblik eens »uit den band« op een mooi plekje, dat kost niet te veel en verfrischt den geest zoowel als het lichaam. Dan kan men 's avonds wel weer confereeren. Dus in den geest als te Sneek. Dat zal niet het peil doen dalen, maar houdt eenvoudig rekening met het uithoudingsvermogen van de gasten«.

Een gezegend Sovjetbesluit.

De pers bericht dat verscheidene Russische Baptisten gemeenten een verzoek hebben ingediend bij de Sovjet-regeering om haar toestemming te geven een groote stad te bouwen bij het meer Baikal (Siberië). De gemeenten verplichten zich met eigen geld en eigen krachten de stad te bouwen en zij beloven de autoriteiten, dat 't leven in deze stad volgens den Bijbel geregeld zal worden. De stad zal Ewangelsk heeten. — Naar men meldt heeft de Sovjet-regeering dit ontwerp beschouwd als contra-revolutionair en het verzoek afgewezen.

Ook wij gelooven, dat dat het beste geweest is wat de regeëring nemen kon. We verstaan de begeerte onzer Russische broeders wel. Ze is in de geschiedenis zoo vaak opgekomen. Het leven onder en met elkander als geloovigen heeft zooveel voor op het leven tusschen wereldlingen. Maar zoo'n samenleving is moeilijk te handhaven. De kinderen staan immers nog buiten het geestelijk bezit hunner ouders. Dat brengt reeds onmiddellijk een andersoortig element in de samenleving — een element, dat niet leeft uit de veronderstelling, waarop zoo'n gemeenschap is opgebouwd. En wat dan? De rijpende jeugd, die niet tot overgave komt, wegsturen? Op hen geweld toepassen, hen dwingen? We gelooven, dat het niet slechts op den duur onmogelijk is een christen-gemeenschap te handhaven, doch ook dat het voor de wereld beter is, dat de geloovigen tusschen de anderen leven. Een christen heeft een taak, die hij slechts goed kan vervullen, als hij *in* de wereld is. Onze behoefte aan een heilige Godsstaat moet wachten totdat het nieuwe Jeruzalem uit den hemel neerdaalt.

Het vrijheidsprobleem.

Naar De Nederlander verneemt heeft de kerkeraad der Chr. Ger. Gemeente te Lutten aan de Dedemsvaart besloten haar leden te verbieden zich op Zondag anders op straat te begeven dan om naar de kerk te gaan. Dit besluit houdt verband met het feit, dat één der leden op Zondag bij den veldwachter was geweest om daar belasting te brengen om af te dragen aan den gemeenteontvanger.

Het 3e Nat. Chr. Schoolcongres.

Men verzoekt ons mede te deelen dat dit congres op 25, 26 en 27 October van dit jaar te Utrecht zal worden gehouden. Mannen der wetenschap en mannen uit de schoolpraktijk zullen er het woord voeren.

Gesproken zal worden over:

hoe kan het geweten gevormd worden?

hoe kan het onderwijs in de geschiedenis het gevaar voor chauvinisme ontzeilen?

de verhouding tusschen vrijheid en dwang.

de nieuwere vrijheidsbeginselen en de chr. levensbeschouwing.

Aan de studie der zielkunde en de praktische schoolvragen als opleiding, beroepskeuze e. a. zal aandacht geschonken worden.

Het Middelbaar gymnasiaal onderwijs en het Bewaarschool- en Buitengewoon onderwijs hebben ieder een eigen afdeeling.

Alle leiders der chr. onderwijs- en onderwijzersvereenigingen in Duitschland, Tjechoslowakije, Gallicië, Zevenburgen, België, Zweden en Noorwegen zullen aanwezig zijn.

Aan het kongres zal een groote tentoonstelling verbonden zijn met een internationale afdeeling.

Voor schoolbesturen en partikulieren staat het lidmaatschap nog steeds open. De laatsten betalen f 4. Aanmelden bij het Secretariaat: Lindenhoutst: 31, Haarlem.

Wie onzer lezers denkt dit congres te bezoeken? Hij zij zoo vriendelijk, mij een kort overzicht te zenden voor De Christen.

Het Bapt. Wereldcongres te Toronto (Kanada).

Dr. Rushbrooke, thans algemeen Secretaris van de Bapt. wereldalliantie zond ook aan ons blad »enkele gedachten« omtrent dit congres.

De leus, waaronder ditmaal de broederen samenkwamen was: »alle dingen samen te vergaderen in Christus«. Het algemeene onderwerp luidde: »Bapt. leven in het leven der wereld«. Men vindt ons volk in meer dan 60 landen in alle werelddeelen, verschillend in ras, taal, staatkundige en maatschappelijke positie en tal van andere dingen, vereenigd in een soepele organisatie, samenverbonden door een groote geestelijke ervaring van en trouw aan den eenen Heere. De Leider der bijeenkomsten gaf uitdrukking aan aller gevoelen toen hij verklaarde: »Deze geestelijke eenheid der Baptisten is het wonder der wereld«.

Het allesoverheerschende gevoel van de fundamenteele eenheid in Christus was de voornaamste oorzaak van den blijmoedigen geest, die op dit congres heerschte. Afgevaardigden van Japan, China, Burma, Eng. Indië ontvingen gelegenheid hun kijk op het vraagstuk van de Gemeente op de Zendingsvelden mede te deelen. Enkele Oosterlingen zullen worden opgenomen in het Uitvoerend Comité van den Wereldbond.

Aan de Mac Master Universiteit werd een Bunyangedachtenisraam aangeboden. Deze Universiteit deelde enkele eeredoctoraten in de theologie uit o. a. aan Prediger F. W. Simoleit in Duitschland. Dr. Mullins is als President teruggetreden en opgevolgd door Dr. John Mac Neill.

»Het Toronto Congres behoort nu tot het verleden. We kunnen God danken met heel ons hart voor den geest die er heerschte en de boodschap, die het bracht. Zal de zegen blijven? Zeer zeker, hij zal grooter worden, wanneer de bede van de sluitingsdienst niet

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

13

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg was naar Zuid-Afrika vertrokken in de hoop op betere levensomstandigheden. Op zee verloren zij hun dochtertje Marie en leerden een geloovig gezin kennen. In het binnenland van Afrika bouwden zij een hut onder bescherming van soldaten. Zandberg zocht en vond werk bij de Boeren omdat de oogst nog niet gereed en de levensmiddelen schaars waren. Een der zonen van den Boer kwam van de trek met de kudden terug en toen was voor Zandberg ook de tijd gekomen om te gaan. Hij ondernam de terugtocht in het bezit van wat geld, een jonge koe en allerlei zaden en planten voor de aan te leggen tuin.)

»Hoe zou het wel met vrouw en kind zijn gegaan in al dezen tijd!« Met die gedachte was hij op de terugweg steeds bezig.

Ja, hoe zag het er thuis uit?

Hoe was 't daar wel gegaan?

Vrouw Zandberg was niet lui geweest tijdens de afwezigheid van haar man. Ze had gewerkt als een man, als een krachtige man, met schop en schoffel, met bijl en hamer.

Zelfs kleine Willem was vooruitgegaan in zijn Afrikaansch leventje, daar hij een zwart kameraadje van dezelfde leeftijd ongeveer gekregen had.

»Moeder, moeder, een zwarte jongen en hij heeft heelemaal geen hemd aan!« hoorde vrouw Zandberg het opgewonden stemmetje van haar zoontje roepen.

En ja, daar zag zij die *jongen staan* . . . . heelemaal in adamskostuum. Hij had zich echter toch opgeknapt voor het bezoek: een groote veer stak in het wollige haar. Wat hem om zijn hals hing, scheen een apenstaart met daaraan bevestigde dierentanden te zijn. Om zijn eene enkel had hij een reep apenvel en in de hand had hij een stok, die op verschillende plaatsen bij wijze van versiering was afgeschild.

Zoo stond hij daar grijnzend te wachten op een vriendelijke uitnoodiging. Maar Willem zeide niet: »Isaba!« (kom hier) en de blanke vrouw dacht daar in 't geheel niet aan. Zij wilde haar zoon naar lichaam en ziel beschermen en daarom ook zorgvuldig zijn schaamtegevoel bewaren. Daarom wilde zij van deze donkerkleurige gast zelfs in zijn versiering niets weten, maar jaagde hem met een handbeweging direct weg.

Men zou het haast niet kunnen gelooven, maar de kleine zwarte schelm had de berispende gebarentaal van vrouw Zandberg wel begrepen. Na enkele dagen hoorde zij weer dat Willems stem de kleine neger aanmeldde, maar nu met andere woorden. »Moeder, moeder«, riep hij nu, »de zwarte jongen is er weer en hij heeft een zak aan!«

En werkelijk, daar was de kleine zwarte weer, maar nu gekleed van het hoofd tot de voeten. Maar hoe! Hij had in de bodem van een zak een gat gemaakt voor het hoofd en bij de beide hoeken gaten voor de armen.

Zoo wachtte hij met een weer hoopvolle, maar toch vragende blik eerst het verdere af, deed dan een stap vooruit, nog een, en nog een, en ging dan zitten.

wordt vergeten en de Baptisten bereid zijn om »Hem te kroonen — niet slechts in woorden, maar in daad en waarheid — »aller Heer en Heer van alles.«

„Voorzorg”.

De Vereeniging »Voorzorg« gedenkt dezer dagen haar vijftienjarig bestaan. De Commissie der Unie stond haar toe bij die gelegenheid een collecte te vragen aan alle Baptiste Gemeenten. In een »Ingezonden« in dit Nr. vertelt ze een en ander en bepleit haar zaak.

De mannen van Voorzorg zijn *mannen van de daad*. Ze hebben de zaak van de verzorging van oud-Voorgangers, dezelver weduwen en weezen aangepakt. Er is wat gedaan; er is geholpen waar anders hulp achterwege zou zijn gebleven. Wel is volgens het oordeel van sommigen de tijd gekomen om andere wegen in te slaan en 't werk een anderen vorm te geven. En misschien zijn er wel enkelen, die klagen dat gelijk wel vaker ook met deze mannen van *de daad* slecht te praten valt. Laat ons nog wat geduld hebben en ondertusschen toonen dat wij het initiatief in deze goede, zaak waardeeren en voorts verzuime geen gemeente — 't zij door of naast Voorzorg — deze aangelegenheid te regelen. Niet slechts om der personen wil, doch ook omwille der gemeenten zelve. Iedere Voorganger is nuchter genoeg om te begrijpen, dat hij op zekeren leeftijd zijn gemeente niet beter kan dienen dan door emeritaat aan te vragen; maar als er geen emeritaatsfonds is?

Het Animisme.

We vestigen de bijzondere opmerkzaamheid onzer lezers op de artikelenreeks over dit onderwerp. Ze leiden op een uitnemende wijze in in de moeilijkheden en de hooge waarde van het Zendingswerk. Wel is de stof ongewoon en wat zwaarder dan een kalenderblaadje, maar ze zorgvuldig te bestudeeren loont de moeite.

Wat waard is te weten, wordt zonder inspanning niet verworven.

Dr. Nathan Söderblom zegt in zijn »Kompendium der Religionsgeschichte«, over het Animisme o. a.:

»Tot de belangrijkste hypothesen zonder welke de godsdienstgeschiedenis niet kan worden verstaan behooren de ontwikkelingshypothese en de hypothese van het Animisme«.

Deze laatste wil zeggen:

dat ook in de historische godsdiensten der beschaafde volken, die wij zullen leeren kennen nog talrijke overblijfsels te vinden zijn van een door het Animisme beheerschte godsvereering geheel zooals het met den godsdienst der onbeschaafde volken het geval is. . . We willen hiermede dit zeggen dat vele der eigenaardigheden in leer en godsvereering, in mythologie en godsdienstige gebruiken der beschaafde volken zich slechts uit animistische voorstellingen laten verklaren en dat het *daarom noodig is die animistische voorstellingen* en primitieve begrippen *te kennen.*

Vrouw Zandberg moest lachen, lachen trots de ernstige, zorgelijke tijd en ging dan heen.

Dit niet-weg-jagen zag hij aan als een bewijs van goedkeuring zijner garderobe en kwam van nu af aan vaker.

Op zekeren dag echter kwam de zwarte jongen in groote haast, steeds roepend en naar het bosch wijzend, aangestormd. Wat hij wilde, moest wel belangrijk zijn, omdat hij zijn kleeding, die hij thuis nooit gebruikte, vergeten had.

»Mlungo, mlungo!« riep hij onophoudelijk. Waar hij heenwees, zag men in de verte twee gestalten. De kleine zoon van Afrika had aan de manier, waarop ze naast elkander liepen, gezien, dat het geen kaffers waren, dus blanken zijn moesten.

Vrouw Zandberg zag scherp die kant uit, zij had reeds op haar man gewacht daar zij vermoedde dat hij nu spoedig moest komen.

»De een gaat bij het bosch een andere kant uit, maar de andere komt rechtuit hierheen, dat is vast onze papa«, zegt zij tot Willem.

»Papa komt, papa komt!« roept de verheugde knaap en stormt er heen. Zijn moeder zou het liefst met hem mee zijn gegaan. Maar neen, kalme voorzorg is het betere deel der huwelijksliefde. Vlug zocht zij droog hout bijelkaar om koffiewater te koken.

Vanuit de kookplaats ziet ze telkens uit en wuift de verlangend verwachte echtgenoot tegemoet. Maar wat loopt daar toch voor hem uit? Dat is toch geen hond?

Nu is Willem bij hem. Hij neemt hem op den arm en kust hem. Nu laat hij hem weer zakken. Willem drijft nu het kalf vooruit. Ja, werkelijk, het is een kalf en reeds tamelijk groot. Nu kon zij het vuur ook wel zoolang alleen laten branden, tot zij terug is. Zij vliegt haar man tegemoet. O, wat zijn zij alle drie toch blij, dat zij weer bij elkander zijn!

Wat waren die vier weken toch ontzettend lang geweest!

En nu begint het vragen en verbazen van beide kanten.

»Wat heeft vader daar toch! Een prachtige jonge koe. En ook nog een paar kippen? Och, het is zelfs een prachtig sterkalf! Zulk een witte ster had die eene koe thuis ook en was net zoo groot, toen wij trouwden. En is deze nu van ons?« vraagde vrouw Zandberg.

Maar voor de teruggekeerde man was er ook allerlei te vragen en te bewonderen.

Toen hij het land zag, schudde hij het hoofd: »Dat heb je allemaal zelf bewerkt?« En in het huisje om zich heenziende, moest hij weer vragen: »Wat heb je hier allemaal nog gedaan?

Hier is eerst wat vleesch te eten. Ik heb het alle dagen gehad en jullie de geheele tijd niets«.

Toen schoof hij het zwaarste pak, dat met biltong, naar hen toe.

»Maar vrouw, je hebt zelfs nog een tafel gemaakt en een stoeltje er bij! Zie, hier zijn ook sinaasappelboompjes en kleine perzikboompjes en allerlei zaad voor den tuin.«

»O vader, wat is het toch heerlijk, dat wij dit allemaal nu hebben en dat wij gezond zijn!«

(Wordt vervolgd).

Wie het Animisme bestudeert, leert zijn eigen tijd en omgeving kennen. Men erkenne dus de waardij dezer bijdragen! 't Gaat den schrijver persoonlijk in de eerste plaats hierom:

a. Sympathie te wekken voor de heidensche of half heidensche stammen.

b. Aanknoopingspunten zoeken in onze levensbeschouwing.

c. 't Prediken van Christus te laten voelen als *de* oplossing van het Animisme.

d. Versterken van het persoonlijk geloof, door telkens elkaar te herinneren aan: »den rijkdom in Christus.«

't Zal br. J. de Jong, Hoofd der Holl. Ind.-School, aangenaam zijn als er zich naar aanleiding van deze stukken een correspondentie ontwikkelt tusschen belangstellende lezers en lezeressen en hem. Zijn adres is: Langoan, Minahasse. N. O. Indië.

Van de bijdragen, die nog volgen, zullen er verschillenden geïllustreerd worden.

L.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Jakobs ontmoeting met Ezau.

Gen. 32 : 3—33 : 20.

Les voor Zondag, 23 Sept. 1928.

Een gemakkelijke les, bijna zonder moeilijkheden. Vooral met een beetje aardrijkskunde van Palestina er bij gewint men gemakkelijk een kijk op de geschiedenis. Waar men geen kaart van Palestina heeft, besluite men om er een aan te schaffen. Het geld is goed besteed.

Tevens is het voor de goede vertelling van belang dat gij, waarde brs. en zsts., de kinderen liefhebt en kent. 't Liefhebben is wel het voornaamste, waarbij echter niet als voorwaarde mag gelden, dat het ook „lieve" kinderen moeten zijn. Jezus heeft niet gezegd: „Laat de „lieve" kinderen tot mij komen". Uwe liefde moet ook het lastige kind in uw klas gelden . . . . . om Jezus' wil.

De liefde zal u ook helpen om het kind te leeren kennen; en dat is van groote beteekenis. Bestudeer het kind. Hebt gij iets bijzonders opgemerkt, denk er eens over na. Let op de kinderen bij u thuis. Tracht bekend te worden met hun ideeën en voorstellingen; kom in hun wereld. Die de kinderen liefhebben en kennen, zullen er zeer zeker in slagen om kinderlijk te vertellen.

Maar ik zou de les haast vergeten. Nu, ik denk, gij zoudt het ditmaal ook zonder toelichtingen wel stellen.

Toen Laban teruggegaan was, heeft Jakob zich blijkbaar niet meer gehaast De hier voorkomende plaatsnamen bepalen ons alle ongeveer tot hetzelfde gebied Ongetwijfeld heeft Jakob daar in het Overjordaansche zijn kudden geweid en zich opgehouden tot hij zekerheid had aangaande Ezau. Twintig jaren waren verstreken; toch was hij niet gerust. En Jakob besloot om zijnerzijds alles te doen, wat een botsing kon voorkomen. Tot een ontmoeting moest het komen; dus trachtte Jakob die voor te bereiden.

V. 3—6. Boden gezonden.

V. 7—12 Verwachting met vrees — gebed. Hier blijkt, dat Jakob toch langzamerhand geleerd heeft om meer op God te zien.
Wilt vooral dit gedeelte goed verzorgen.

V. 12—12a. Het vooruit gezonden geschenk.
Het getal der groepen is ons niet genoemd. Misschien mogen we elke soort als een groep beschouwen; dan tel ik er vijf.

V. 21b.—32. Alleen met God.
Ook dit gedeelte is zeer belangrijk. Vergelijk bij v. 24 Gen. 18 : 2. Die man is de bode Gods = Engel des Heeren.
Israël = Strijder Gods. De naam is samengesteld uit de woorden s t r ij d e r en G o d.

33 : 1—17. De ontmoeting met Ezau.
Vergeet niet, dat de groote beleefdheid echt Oostersch is Men mag dat gerust een beetje Westersch vertellen. „Genade vinden" beteekent: gunst genieten; zooiets als „wees mij toch ter wille".

V. 18—20. Naar Sichem. Dit is alleen volledigheidshalve te vertellen. V. 18 zegt niet, wanneer Jakob naar Sichem doorgereisd is. Waarschijnlijk zijn er wel eerst een paar jaren verstreken. Te Sichem was immers Dina al een heel meisje.

K. R.

Een overdenkenswaardig symbool.

„Gij zult ook een borstlap des gerichts maken". (voor den Hoogepriester).

Ex. 28 : 15*a.*

In genoemd hoofdstuk wordt een breedvoerige, duidelijke beschrijving gegeven van de ambtskleeding, die voor den Hoogepriester gereed gemaakt moest worden, naar Goddelijk bevel. De Hoogepriester was een Gode geheiligde persoonlijkheid, de vertegenwoordiger Gods onder het uitverkoren volk Israël, en vertegenwoordigde in zijn persoon en dienst het gansche volk voor God. God sprak door hem en hij sprak en handelde in plaats van het geheele volk. Zijn ambtsbediening was hemelsch heilig en geschiedde in Gods huis of heiligdom. Ook het ambtsgewaad moest in alle deelen het type van Gode geheiligd zijn vertoonen

Onder de verschillende voorwerpen, die tot des Priesters ambtskleeding behoorden nam de borstlap wel een geheel bijzondere plaats in, ofschoon zij niet apart, maar met gouden ketentjes aan de andere kleeding moest verbonden zijn. Zóó kwam 's Heeren éénheidsgedachte tot uitdrukking.

De borstlap dan, die de Hoogepriester op zijn hart (de zetel der liefde) moest dragen was een vierkant raampje — naar den platten grond van het Heilige der Heiligen in den tabernakel. De kleur moest gelijk zijn aan den Ephod of schoudermantel, die kunstig bewerkt was van hemelsblauwe stof, doorweven met gouddraad (Type van den mantel der gerechtigheid). Al die heilige kleeding moest dienen „tot heerlijkheid en sieraad".

Doch wij willen ons nu hoofdzakelijk in onze gedachten bepalen bij de „borstlap". Binnen de geweerde omranding en het daartusschen aangebrachte netwerk van gouddraad, waren 12 edele steenen 3 en 3 gezet, voor iederen stam een steen en in elken steen een naam gegraveerd van een der stammen Israëls. Al de steenen waren verschillend van kleur en soort. Geen eenvormigheid is er in Gods werk. In Openbaringen 21 : 19—21, vinden wij bij de beschrijving van de fundamenten, van poorten en straten van het nieuwe Jeruzalem, de steenen van den borstlap genoemd. Dit is zeker niet zonder beteekenis bij het overdenken van de vervulling van de profetische symbolen

onder de nieuwe bedeeling. Elke steen had bijzondere beteekenis, gelijk door de verschillende kleuren werd voorgesteld. (Men leze de verzen 16—21). De steenen door den Hoogepriester op het hart gedragen zouden eens de werkelijke grondslag van den geestelijken tempel Gods zijn — het nieuw Jeruzalem.

Voor het volk Israël had het dragen hunner namen in edele steenen onuitwisbaar gegrift de troostvolle beteekenis, dat het door God zóó bemind en bewaard werd en op het hart werd gedragen. Daarnevens nog droeg, mede volgens Gods verordening, de Priester op elken schouder (de zetel van draagkracht) een edele steen, elk weer met zes namen van Israëls stammen voorzien. Waardoor Jehovah Zijn belofte symboliseerde: Ik zal u dragen en redden!

Wat zeggen nu die symbolen tot ons christenen? — Wij leven immers onder de bedeeling der vervulling van alles, wat oudtijds profetisch door typen en figuren werd afgebeeld en beloofd. Ook wij hebben onzen Hoogepriester; doch niet meer in symbolischen zin. Alles is verwezenlijkt, is geestelijke realiteit geworden in onzen Heere Jezus Christus en Zijn Gemeente en Zijn Evangelie. Alles is in Hem hemelsch, goddelijk, volmaakt. Als wij door het geloof in Christus zijn, gevonden worden in Hem en leven, zijn wij in Hem volmaakt voor God en worden dan door die genade steeds meer en meer geheiligd. Dan weten wij ons met Christus gezet in den hemel!

De verschillende persoonlijkheden en gaven in de Gemeente, voorgesteld door twaalf stammen en twaalf verschillend-gekleurde steenen worden, gedragen op het hart van onzen Hoogepriester, tot eenheid gebracht, vullen elkander aan tot één volmaakt geheel. De borstlap bevatte de Urim en de Thummim (lichten en volkomenheden), waarmede de Priester Gods wilsopenbaringen leerde kennen en te verstaan gaf. De Heere wilde daarmede aanduiden, dat zóó de volle openbaring der bedoelingen Gods in en door de Gemeente zouden gegeven worden. (Eph. 3 : 10. 11).

Intusschen mag ook niet aan onze aandacht ontglippen, dat de borstlap ook „borstlap des gerichts" genoemd wordt Gericht beteekent recht om te regeeren en om te oordeelen. Zoo getuigde onze Hoogepriester ook aangaande Zichzelven: „De Vader oordeelt niemand maar heeft al het oordeel den Zoon gegeven". (Joh. 5 : 22).

Evenals de Hoogepriester des O. Verbonds, is ook onze Hoogepriester, in den verhevensten zin — koninklijk Hem met lichaam en geest gehoorzaam te dienen is ons zaligheid en vrede.

Jezus Christus is de eenige rechtmatige heerscher op aarde en in den hemel. Dit recht is Hem door den Vader gegeven. Als zoodanig staat Hij tegenover den moordenaar van de zielen der menschen den Satan, die zich het recht aanmatigt om de overste der wereld te zijn. Maar de overwinning zal des Heeren zijn en Zijns Gezalfden.

Het ongeloof weigert Jezus te eeren en wil Zijn genadedienst niet waardeeren. Het geloof is Hem aanbiddend en dankend eeren, en rust vinden aan Zijn hart. Daar weet de ware Christen zich alleen voor eeuwig veilig!

N. v. B.

ZENDING.

ANIMISME.

XI.

OVER LEVENLOOZE VOORWERPEN. Dat is 't heidendom in z'n meest primitieven vorm, waar 't ook 't levenloos voorwerp begiftigd denkt met een ziel. Dat men in z'n naïvieteit vervuld staat met ontzag voor mensch en dier en plant kunnen we vatten. Dat leeft en groeit en sterft en draagt vrucht en men fantaseert zich met z'n eenvoudigen geest achter die mysterieuze verschijnselen ook mysterievolle drijfkrachten en hulpeloos als men staat temidden der benauwende verschijnselen, bouwt men z'n eigen levensinzicht op, gegrond op ervaring in eigen leven eenerzijds en overlevering van vroegere geslachten anderzijds Ach, gaat 't ons ook niet zoo, dat, hoe meer we op de verschijnselen om ons heen letten, hoe meer we tot nadenken worden gestemd. Maar dan, en hier scheiden onze wegen en die van 't heidendom, dan eindigen wij ten slotte met een danklied voor den grooten Schepper aller dingen, die elks leven, ook ons leven stuurt en regeert. Die Schepper, die zich niet in mysteriën verbergt alleen, maar die ook woorden van licht en kracht gesproken heeft in een duistere wereld. Die Schepper, die ons is komen begroeten, persoonlijk in de zending van Zijn Zoon en ons de geheimenissen van 't Godsrijk heeft geopenbaard. Die Schepper eindelijk, die Zijn Geest uitstort over alle vleesch, over u en over mij, opdat wij nu steeds in Zijn gemeenschap leven en werken en strijden zouden en die ons vervult met eeuwigen vrede, die 't verstand niet vatten kan. Dàt is 't wat ons verheft boven 't heidendom, dàt is 't, wat wij aan een primitieve wereld kunnen prediken. Vrees niet, sta niet geslagen door de mysteriën om u heen, leef niet uw gansche bestaan als in een angstig-benauwenden kerker, want de vrijheid is daar, 't geheim is ontsluierd, God zelf komt met woorden van verlossing tot u.

Maar heden luisteren wij naar de denkbeelden, die men koestert over voorwerpen van alle groeikracht en leven ontbloot. Want ook die zijn met dezelfde zielekracht vervuld. 't Is daarom, dat men z'n strijdwapen met bloed besmeert, opdat de zielekracht grooter zal worden en de overwinning zeker zij. En daarom worden de balken van het huis eveneens met bloed besprenkeld bij 't inwijdingsfeest opdat de hechte bouw verzekerd zij. Geen grooten des lands kunnen de heerschappij uitoefenen, indien ze niet in 't bezit zijn van één of meerdere rijkssieraden, want daaraan juist ontleenen ze hun kracht om 't volk te leiden in goede banen Erfstukken van voorouders worden met groote zorg bewaard Hun wapens, hun hoofddoeken, de voorwerpen, die ze in 't dagelijksch leven gebruikten, bevatten nog iets van de zielekracht der afgestorvenen en men kan zich deze dikwijls ten nutte maken. „Poesaka" (erfstukken) vormen bij velen een heilig bezit. Men zal daarvan eerst afstand doen, door den uitersten nood gedwongen, want 't is, of men met 't wegschenken er van, iets van zijn eigen leven verderft. Een steen van bepaalde stof bevat veel zielekracht en de eigenaar, die hem steeds bij zich draagt, zal daardoor tegen ongeluk beschermd zijn.

Een eigenaardige gedachtengang wordt soms gevolgd. Iemand is op jacht en achtervolgt een stuk wild Daar is hij 't dier zóó dicht genaderd, dat een schot gelost kan worden. Maar op 't zelfde moment struikelt hij over een steen Deze steen neemt nu verder in het leven van dezen mensch een bijzondere plaats in; hij draagt hem mee naar huis en vereert hem daar op allerlei wijze. Tegen den steen worden gebeden gepreveld, aan den steen wordt dagelijks niet alleen geofferd, maar ook bij belangrijke familiefeesten, of vóór 't ondernemen van een belangrijk werk of een moeilijken tocht. Want die steen bevat zielekracht of een geest, die hem in z'n bedoelingen tracht te dwarsboomen en die dus tevreden gesteld dient te worden.

IJzer bevat ook veel „ziel". Vandaar dat ijzerwater ook in het leven der primitieven een belangrijke rol speelt. Ik hoop daar later nog van mee te deelen, wanneer wij zeden en gebruiken der Indische volken nader zullen beschouwen. Nu kan ik alvast dit zeggen, dat ijzerwater ook gebruikt wordt om het hoofd van kleine kinderen te besprenkelen om daardoor het kind beter geschikt te maken, zich tegen kwade invloeden te beschermen, maar ook, om de kwade invloeden, die 't lichaam reeds mochten zijn binnengedrongen, onschadelijk te maken. Een dergelijk gebruik, soms met bloed of gewoon water komt bij vele volken in den archipel voor in verband met de naamgeving van 't kind Of zich uit dit zuiver heidensch gebruik de kinderbesprenging in Europa heeft ontwikkeld? We zullen deze vraag later nauwkeuriger onder de oogen zien.

L. (Wordt vervolgd). DE J.

UIT DE GEMEENTEN.

HOORN. Tot onze groote vreugde deelen wij u mede, dat het met de hulp des Heeren, welke onze gebeden zoo heeft gehoord en verhoord, voor ons Zondag 19 Aug. een heerlijke dag is geweest. Toen hield onze nieuwe Voorganger, de Eerw. br. Ds. G. Visser, zijn intrede-prediking in onze gemeente, na des morgens bevestigd te zijn door zijn gel. Vader, de Eerw. br. Ds. H. Viss.r van Sneek. Deze sprak naar aanleiding van den brief van den Apostel Paulus aan de Romeinen, hoofdst. 10 vers 15. Ons gebouwjte was goed bezet, zoowel des morgens als des middags. Onze harten werden met dankbaarheid jegens onzen God vervuld, hetwelk dan ook in de avondsamenkomst zoo mooi tot uiting kwam. Onze Voorg. had tot tekst gekozen Efeze 5 v. 1 en 2. Het was, in een woord gezegd, weder een heerlijke dag waar Gods Geest kennelijk in ons midden was, die geve dat er veel zegen van onze kleine gemeente in deze dorre stad moge uitgaan en velen zich leeren buigen voor het kruis van onzen Heiland. Vele brs van elders vertoefden ten onzent, zoodat wij ook weder eens met anderen konden kennismaken. Ook van andere geloovigen hier ter plaatse was veel belangstelling en wij hopen, dat God het werk voor Zijn Koninkrijk moge laten groeien en bloeien Het is toch zeker waar, evenals onze br. Ouderling zeide: Ontberen leert waardeeren Wij hebben inmiddels weder ondervonden dat er na duisternis licht schijnt en God toch altijd weder een weg weet, waarop hij zijn gemeente *wil helpen en dat Hij dezelve niet verlaat.* Nogmaals, het was een onvergetelijke dag en wij hopen dat er meerdere gezegende dagen zullen volgen. Zij nog even vermeld, dat het bestuur der gem. alhier is samengesteld als volgt: br. D. Ozinga, Ouderling en de brs S. Prost en W. Spanger, Diakenen, die zooals het behoort in hun werk zijn bevestigd door den Eerw. br. H. Visser van Sneek.

Met vriendelijken groet verblijven wij, ons in uwe gebeden aanbevelend, uw br. in Christus, de Correspondent Jb. P.

INGEZONDEN.

Heil de Lezer.

Den derden September a.s. zal het 15 jaar geleden zijn dat de Vereeniging tot ondersteuning van rustende VOORGANGERS „VOORZORG", gevestigd te 's-Gravenhage, werd opgericht. Goedgekeurd bij Kon. besluit d. d. 29 Jan. 1916, No. 34. Staatsblad d. d. 19 April 1916 No. 94.

Voor de tweede maal is haar nuttige werking in actie; eerst heeft zij de Gemeente te STAVOREN, en thans de Gemeente te DEN HAAG geholpen in de vervulling van hare verplichtingen tegenover haar Oud-Voorganger.

De meeste geunieerde Gemeenten hebben zich bij haar aangesloten. EEN CENT per lid per WEEK voor onze invaliede of rustende VOORGANGERS kan haast door een ieder wel betaald worden, door aller deelneming zou jaarlijks ruim f 1500 worden samengebracht. Voorwaar het spreekwoord „eendracht maakt macht", zou hier dan wel tot zijn recht komen.

Daar helaas nog niet al de geunieerde Gemeenten bij *VOORZORG* zijn aangesloten en toch zeer vele leden met het doel sympathiseeren en we spoedig voor grootere uitgaven geplaatst kunnen worden, werd op onze laatste jaarvergadering mede in verband met het 15 JARIG bestaan, — waarin wij kennelijk GODS ZEGEN ondervonden — besloten, om onder goedkeuring van de UNIE-COMMISSIE (die verkregen *is) iedere Gemeente,* bij *VOORZORG* aangesloten of niet, te verzoeken een collecte voor VOORZORG te houden.

MITSDIEN BEVELEN WIJ DIE COLLECTE BIJ ELKE GEMEENTE TEN ZEERSTE AAN

Begunstigers voor een jaarlijksche bijdrage worden gaarne ingeschreven door onzen Penningmeester Br. S. HOUKES te HAULERWIJK, giro No. 134474.

Het Bestuur:
J. G. OLYSLAGER. Voorzitter, N. Pekela.
A. DIJKSTRA. 2de „ Deventer.
C. J. LOUW. Secretaris, Kanaalweg 5, Scheveningen.
P. MOSTERT. 2de Secretaris, 's-Gravenhage.
S. HOUKES. Penningmeester, Haulerwijk. Giro 134474.

WINT ABONNEE'S VOOR „DE CHRISTEN"

No 2043 VRIJDAG 7 September 1928 48ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

Overgave tot den dienst des Heeren.

Intreepreek uitgesproken door Ds. C. Brandt, te Haulerwijk, op Zondag 26 Aug. j l.

Daarna hoorde ik de stem des Heeren, dewelke zeide: Wien zal Ik zenden? en wie zal ons henengaan? Toen zeide ik: Zie hier ben ik, zend mij henen. Jes. 6 : 8.

Zoo is nu dan toch de dag aangebroken, broeders en zusters van Haulerwijk, dat wij onzen gemeenschappelijken arbeid in deze plaats zullen beginnen. Onwillekeurig ontvouwen zich op zulk een dag nieuwe plannen. Nieuwe idealen, nog met gulden dauwdroppelen der poëzie bepareld, ontrollen zich voor ons geestesoog. Even onwillekeurig zouden ons klinkende woorden, lichtende leuzen en vurige beloften ontvallen.

Zou dat juist zijn?

Voorzeker, waar wij ons vooral vandaag zoo bijzonder mogen laten beschijnen door de zon van Gods liefde hebben wij het recht, ja den plicht over de vreugde te juichen, want ze is door God gewrocht.

Maar nu is het gevaar zoo groot, dat we *eigen* woorden gaan spreken: en eigen woorden zijn licht als æther en verwazen als nevel in den morgenstond. En hoevele groote klinkende woorden verwazen per dag? . . . . .

En nu is het gevaar zoo groot *eigene* leuzen op de kruisvlag te schrijven; maar dan komt de critiek der werkelijkheid, en alle schoone leuzen, met warme gevoelens geschreven, verbleeken en verwaaien in den wind. En hoevele schoone leuzen waaien er niet per dag, ja per uur aan vlarden in de orkanen des levens.

En nu is het gevaar zoo groot, om *eigen* beloften te uiten. Er wordt niet aan gedacht, dat men niet voor eigen rekening staat, zoodat God door omstandigheden vaak moet laten zien, dat er heel wat anders noodig is, dan hetgeen men beloofd heeft. Bovendien ziet men veelal over 't hoofd, dat de mogelijkheden tot vervulling der beloften enge grenzen hebben. Zoo wordt in verheven stemming menige belofte uitgesproken, die men niet nakomen kan en mag.

Laat mij daarom den moed bezitten, deze gevaren uit den weg te gaan, moge het nog zoo tegenstrijdig klinken. Laat mij voor een kort oogenblik het vuur der geestdrift temperen, doordat ik in alle eenvoudigheid mijn werk met *een wensch* begin, echter ook een wensch, die groot genoeg is om haar als gebed uit te spreken.

Ik heb u als tekstwoord voorgelezen Jes. 6:8. Gij hebt daar een goddelijke vraag mogen beluisteren en daarbij het antwoord der kinderlijke bereidwilligheid. Welnu, mijn wensch, welke ik in uw tegenwoordigheid als gebed zou willen opzenden is, dat mijn verder leven een antwoord moge zijn op de goddelijke vraag, die Hij nog tot in onzen tijd doet weerklinken: »Wien zal Ik zenden?«

Laat ons een oogenblik onze blikken naar Jesaja wenden. Zou hij niet beseft hebben, welk een zwaar beroep hij koos? Zou hij het niet gevoeld hebben hoevele moeiten hij door dit ééne besluit zich op de schouders laadde? Zou hij niet een oogenblik gerekend hebben met de wisselende kansen, die de volksgunst maar evenzeer den volkshaat zouden kunnen gaande maken? Neen, dit alles zal Jesaja niet ontgaan zijn, want God blinddoekt Zijne arbeiders in den Wijngaard niet.

En nochtans spreekt Jesaja het beslissende woord: »Zend mij!« We willen overdenken, hoe het hem mogelijk was, zoo te spreken. Zou het anders kunnen zijn dan doordat hij zich met God verbonden voelde door het drievoudig snoer:

I. Geloof in God, II. Vertrouwen op God,
III. Liefde tot God?

I. *Geloof in God.*

Geloof is de holle hand die ontvangt. Jesaja wist het wel, dat hij het slechts van Jehova verwachten moest en mocht. Eigen woorden zouden het volk niet gebaat hebben. Want, wanneer menschenwoorden ook al zoo nu en dan een vaag licht kunnen verspreiden ter oriënteering in den donkeren doolhof des levens, — waar het moeilijk wordt is dit schemerig licht nooit toereikend. Waar toch steunt het menschelijke woord hen, die krank terneerliggen, waar troost het, als men zich voor een niets geplaatst voelt? Waar rooft het den dood zijn prikkel, en waar kan het den moeden zwerver de juiste richting geven? Neen, Jesaja voelt het wel, dat ook zijn woord niets uitrichten kan en daarom slaat hij zijn blik op God, daarom is hij bereid

Gods Woord te spreken, want Hij gelooft in Hem. Hij gelooft in Gods Scheppermacht, Die werken kan, wat hijzelf niet bezit. Hij heeft het ervaren en weet daarom, dat God Licht is, en dat God Zijn Licht laat schijnen over de wijde levenszee, om de eenzamen te vertroosten, om hen, die verlaten ronddobberen en misschien reeds lang naar den veiligen haven gezocht hebben, tot zich te trekken.

Omdat hij in dien God gelooft is Jesaja genegen, om het goddelijke woord op de lippen te nemen: daarom antwoordt hij op de goddelijke vraag: »Zie, hier ben ik, zend mij henen!«

Maar niet slechts het geloof aan Gods Scheppermacht, die niet voor moeilijkheden behoeft te blijven staan, waar de wijsheid der menschen ten einde is, maakte Jesaja gewillig om Gods Woord te verkondigen: het was

II. *Het vertrouwen op God,*

als op een God, Die niet laat varen het werk Zijner handen. Vertrouwen is de hand die omklemt. die niet loslaten wil.

Letten wij op den tijd, waarin Jesaja leefde. 't Zag er niet rooskleurig uit in de Joodsche natie. Men was den dienst van den ongezienen en onzichtbaren God moede geworden. Het oog, dat zoo graag iets stoffelijks ziet, blikte naar de afgoden der omliggende volkeren. Reeds lang was de strijd der trouwe Godsmannen met de neiging des volks om Baäl en Astar te dienen, uitgebroken. Hand in hand met deze religieuze inzinking ging de ontwikkeling van het zedelijk bederf. Daar werd de stem der profeten vaak dreigend, en ook Jesaja moest het komende oordeel verkondigen, namelijk dat het staatkundige bestaan van Juda en Ephraïm opgelost zou worden. Werd het nu niet moeilijk te vertrouwen, dat God Zijn werk door alle catastrophen en omwentelingen heen toch zou voltooien? Israël was toch zijn Volk en als zoodanig zijn werk. Leek nu de prediking aan het volk geen verloren zaak?

Maar nochtans ging Jesaja niet twijfelen, Hij vertrouwde op Gods trouw; hij twijfelde niet daaraan, of God zou Zijn werk door alles heen voltooien.

Mogen nu ook de kansen gering schijnen, mogen er ook donkere wolken aan den politieken kim komen aandrijven, ja, moge Jesaja zelf ook den dag des oordeels voor den stam van Juda aankondigen, toch richt hij vol vertrouwen en hope den blik naar de verre toekomst, wanneer de Spruit uit den afgehouwen tronk van Isaï de wonden Zijns Volks zal heelen, n.l. het Rijsje, wiens Naam men noemt Wonderlijk, Raad, sterke God, Vader der Eeuwigheid, Vredevorst. Dit vertrouwen deze hoop op God is het geweest, die het hem mogelijk maakte, het woord der bereidwilligheid te spreken: »Zie, hier ben ik, zend mij henen!«

Maar nog een derde snoer, welke hem met God verbond, bewerkte het gewilligzijn om henen te gaan in het werk. Het was

III. *De liefde tot God*

Dit is wel het innigste, het teerste; liefde komt met een offer, het raakt het hart.

Jesaja had God leeren kennen als een liefhebbend Vader, Die zorgt, hoewel de menschen zich van Hem afwenden; Die gedachten des Vredes heeft voor hen, die tegen Hem rebelleeren; Die genade aanbiedt aan hen, die tegen Hem gezondigd hebben.

Aan deze goddelijke liefde is zijn kinderlijke wederliefde ontbrand. Zoo ontstond de wensch zijne liefde

in dienst van Gods Liefde te stellen. En als God vraagt naar een arbeider, naar iemand die Zijn Woord wil verkondigen, dan is Jesaja daar, en door Gods Liefde gedrongen spreekt hij het woord van onzen tekst: »Zie, hier ben ik, zend mij henen!«

Wij hebben nu kort nagegaan, hoe het mogelijk was dat Jesaja zoo bereidwillig was, om zulk een zware taak op de schouders te nemen. We hebben gezien dat het de gemeenschap met God was door de band des geloofs, des vertrouwens en der liefde. Daardoor was hij in staat zich bereid te verklaren voor den dienst welken God van hem vroeg.

Ik heb nu den wensch uitgesproken, dat ook mijn leven zulk een antwoord moge zijn op de goddelijke vraag in onzen tijd: »Wien zal Ik zenden?«

Zal nu die wensch in vervulling gaan — ik ben er van overtuigd — zoo kan dat slechts, wanneer ook ik in God geloof, op Hem vertrouw, Hem liefheb.

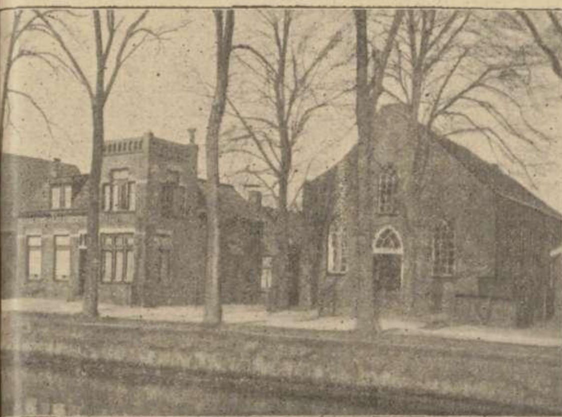
Ja, ook ik ben er mij wel van bewust, dat het menschelijke woord te zwak is tot troost en bemoediging; dat ook mijn woord te kort zal schieten om een lichtsein te geven op de levenszee. Maar — ook ik *geloof*, als Jesaja. in Gods Scheppermacht en scheppende Wijsheid. Ook ik wil in dit geloof mijn ledige handen uitstrekken om het goddelijk Woord van Jezus' verdienste te ontvangen. Ik wil gelooven, dat Zijn Woord het »maken« kan, waar menschelijke wijsheid niet toereikend is! Dit Woord wensch ik u door te geven.

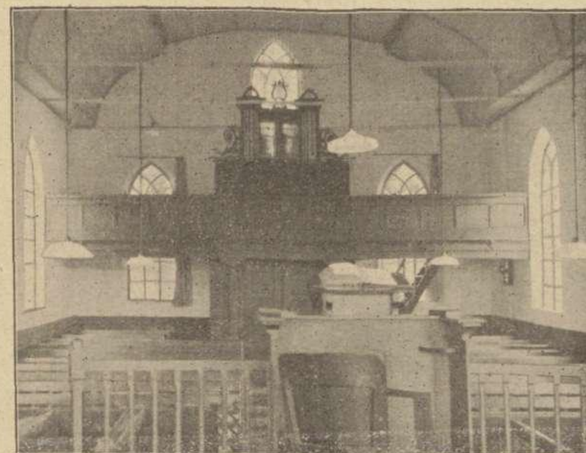
Ook ik wil op God *vertrouwen*, dat Hij Zijn werk zal voltooien door alle moeilijkheden heen. Wel is waar schijnt het vaak, of God ook in onzen tijd Zijn hand van Zijn werk aftrekt. Een breede schare gaat nu aan de kerkdeuren voorbij en zoekt vrede in de sport, of genot in de wereld, zonder op het evangelie te achten, op de blijde boodschap van het werk van onzen Christus. Een breede schare gaat uit en zoekt de wijsheid van een anderen Wereldleeraar of begeeft zich naar een of ander surrogaat der religie, waar men schouwen kan, waar het geloof aan de zoenkracht van Christus' Bloed niet noodig is. Een breede schare gaat uit om een Vrederijk te stichten buiten onzen Heiland om —; een Vrederijk waar het niet noodig is, door de enge poort der zelfovergave binnen te treden . . .

Neen, ook onzen tijd is niet rooskleurig. Maar nochtans hebben we grond om ons vol vertrouwen aan God vast te klemmen. Ook nu zal Hij Zijn werk niet in den steek laten, want door alle moeilijke tijden heen heeft Hij Zijn Woord doen weerklinken, door alle stormen heeft Hij Zijn werk gedragen. Hij heeft bewezen sterker te zijn dan alle moeilijkheden: daarom vertrouw ik daarop, dat Hij als een Overwinnaar Zijn werk zal voltooien.

Zooals Jesaja wil ik God *liefhebben* omdat Hij Zijn liefde ook mij heeft willen openbaren in Zijnen Zoon Jezus Christus, Die voor mij heeft geleden en is gestorven. Ook ik wil trachten deze liefde weer in Zijn Dienst te stellen, doordat ik de boodschap Zijner Liefde aan u doorgeef.

Ik heb den wensch geuit, dat mijn leven een antwoord mocht zijn op de goddelijke vraag: »Wien zal Ik zenden?« Mocht het Gode behagen, dat deze wensch in vervulling ga; Hij geve daartoe genade, Hij openbare ook verder Zijne Scheppermacht, Zijne Trouwe en Zijne Liefde opdat daardoor mijn geloof, mijn vertrouwen en mijne wederliefde gevoed worde.

De kerk te Nieuwe Pekela werd gebouwd in 1877 en den 9den Sept. van dat jaar feestelijk geopend. In 1875 was de gemeente, vroeger een afdeeling van de gemeente Stadskanaal, zelfstandig geworden onder de leiding van den vroegeren China-zendeling Kloekers, in wiens huis in den eersten tijd de vergaderingen gehouden werden. Later werd een woning gehuurd en nog later een huis met daarnaast liggend stuk grond gekocht, op welken grond de kerk werd gebouwd, terwijl in het oude huis een lokaal ingericht werd voor Zondagsschool enz. Br. Kloekers overleed in 1893, en na zijn dood werd de dienst geleid door de ouderlingen, en later om de beurt door de broeders K. A. van Beek, thans te Apeldoorn, en J. Huizinga, nu te Hengelo. In 1900 werd br. K. Kuipers, thans te Deventer, als Voorganger beroepen, die tot 1907 met zegen in de gemeente werkzaam was. Weer volgde een herderloos tijdperk tot 1912, in welk jaar br. J. Louw tot ons kwam, die met veel ijver gezegend arbeidde tot 1924. Onder zijn leiding werd het ledental verdubbeld, het oude huis naast de kerk afgebroken en een nette pastorie gebouwd met kosterswoning er achter terwijl een lokaal voor Zondagsschool enz. achter de kerk gebouwd werd. Ook het inwendige van de kerk onderging eene groote verandering: in plaats van een eenvoudig tafeltje, waarachter de Voorganger stond te spreken, kwam een net spreekgestoelte, en boven den ingang een ruime galerij, waarop een flink pijporgel, ter vervanging van het oude harmonium.

In 1925 kwam onze tegenwoordige Voorganger, br. G. Bouritius tot ons, in wiens arbeid de gemeente zich tot heden mag verblijden. De opkomst onder de prediking is zeer goed, zoodat de kerk met ongeveer 180 zitplaatsen in den regel tamelijk bezet is.

A.

De gezonde leer.

Bovenstaand opschrift is ontleend aan Paulus' woord dat hij richtte aan den dienaar der gemeente op Creta, Titus, dien hij zijn »getrouwen zoon« noemt. In den aanhef van het tweede hoofdstuk van den brief aan T. schrijft de Apostel: »Doch gij (in onderscheiding van vele dwaalleeraren) spreekt hetgeen der gezonde leer betaamt« — of: wat met de gezonde leer overeenkomt.

't Is een van de vele interessante uitdrukkingen, die we in het N. Testament aantreffen. Gezonde leer staat tegenover zieke of ziekelijke leer. Op deze laatste wordt in het eerste hoofdstuk gewezen. Gezonde leer vloeit voort uit een gezond geestelijk leven in gemeenschap met God, den Heilige. Alzoo ook ongezonde leer uit een ongezond of geheel afwezig zijnd bovenaardsch leven. Nochtans kan er wel een zuiver orthodoxe — d. i. volgens de voorgeschreven dogma's gegeven leer geleverd worden, zonder dat er nog van gezonde leer gesproken mag worden.

Welke is de gezonde leer? — Zie daar de brandende questie, ook en vooral in onzen tijd! In 't algemeen genomen, het is bekend, dat op kerkelijk gebied — hetzij Roomsch Catholiek, hetzij Luthersch, Calvinistisch of anders genaamd, de proefsteen of maatstaf ter beoordeeling van een gezonde leer is, de historisch geworden, reeds voor eeuwen door die kerken, elk voor zich, voorgeschrevene Theologie en Dogmatisme, is aangewezen. Dit heeft reeds ontzettend veel strijd en scheuring teweeg gebracht op christelijk terrein. Immers elk voorschrift, ook betreffende de leer is wettisch omdat er iets van buitenaf of van hooger af wordt opgelegd. Alleen de wet des Heiligen Geestes werkt van binnen uit. Het is met de leer even als met de christelijke belijdenis — ze moet om gezond t zijn een uiting zijn van wat in de ziel aanwezig is en leeft. Een bekend Hollandsch spreekwoord zegt: »het vat geeft uit, wat het inhoudt«. Gezonde leer is gegrond op de leer des Heeren en der Apostelen, zooals we die uit het Nieuwe Testament of het Evangelie kennen als het getuigenis des H. Geestes, en op de daarmede verwante zielservaring der geloovigen in Christus en zijn verzoenend offer.

Alleen degenen, die op dien grondslag in Jezus Christus gelooven en Hem zoo hartelijk liefhebben, kunnen een goed getuigenis van Hem geven. En op dat getuigenis komt het hoofdzakelijk aan. »Gij zult Mijne getuigen zijn«, heeft de Heere tot Zijne gezanten

gezegd, de gezanten, die tot taak hadden alle volken aangaande Hem te onderwijzen, te leeren. »Predik het Woord«, schreef de Ap. Paulus, met de kortheid van een telegram, aan Timotheüs (2 Tim. 4 : 2). En Petrus schreef: »Die spreekt, spreke als de woorden Gods«. Waar dat geschiedt, is de gezonde leer. Ieder, die het Woord bedient in de gemeente of daar buiten, moet zich overtuigen, dat hij Gods woorden spreekt.

In dit geval kan de leerende broeder of zuster geloovig arbeiden, geloof hebben in zijn arbeid, dewijl het woord, dat gebracht wordt, gezond, levend en krachtig is. Dan is er zekerheid, dat de arbeid niet ijdel is, in den Heere verricht. Het Woord Gods, als openbaring des Heiligen Geestes, ons allereerst gegeven in de H. Schrift en in verband daarmede in het hart en de consciëntie der geloovigen, die leeren en dienen, is de eenige kracht, waardoor kranke zielen gezond kunnen worden, terwijl zij geleid worden tot het van alle zonde reinigende bloed des Kruises.

Gezonde leer is geestesvoeding voor de gemeente en voor hare leden persoonlijk. Van 't hoogste belang is gezond voedsel. Als het is in ons lichamelijk bestaan en 't noodige voedsel, is het ook met ons geestelijk bestaan gesteld. De eisch is gezond voedsel door gezonde leer.

Is het een christen en bijzonder een bedienaar des Woords ernst met dien eisch, dan zal hij of zij zich allereerst bij het denken beproeven, of zijn of haar denken in volkomen overeenstemming is met de doorgaande gedachtenregel des Heiligen Geestes in de H. Schrift. Zóó is het ook alleen mogelijk geestelijk *gezond te blijven en zich aan de gezonde leer te houden* en bekwaam te zijn om in en met de gemeente mede te arbeiden en ter rechter tijd gezonde spijzen toe te dienen. Zoo doende wil de Heere Zijne dienaren en dienstmaagden vinden als Hij wederkomt (Matth. 24 : 46).

Een dikwijls gevoeld en uitgesproken bezwaar, als wij zeggen: de H. Schrift is de eenige maatstaf en regel voor ons denken en spreken, wordt vaak naar voren gebracht omdat de »verklaringen« van den tekst der Schrift dikwijls zoo verschillend zijn, ook nog als ze komen van geloovige zijde. Wij ontkennen en onderschatten dat bezwaar niet. Wij kunnen daar echter niets tegen doen; de oorzaak toch is te zoeken in verschil van opvoeding en van de innerlijke gesteldheid der lezers en onderzoekers van de Schrift. En dat innerlijke kan alleen Gods Geest maken zooals het wezen moet. En bij wie dat geschied is, zal er een begeerte zich openbaren, om maar niet de »verklaringen«, maar de Schriftleer zelf, zooveel mogelijk te onderzoeken en er het leven naar te richten. Dan geniet men den zegen van de gezonde leer der Schrift, onder leiding des Heiligen Geestes.

N. v. B.

Het werk der Zondagsschool.

De Jesuïten zeggen: Geef ons het kind tot zijn zevenden jaar en dan kunt gij het krijgen en er mee doen wat ge wilt. Langen tijd heeft men gemeend, dat de puberteitsjaren 12—16 jaar, de gewichtigste waren voor de ontwikkeling van de kinderziel. Thans helt men over tot het gevoelen, dat de jaren beneden zeven van grooten invloed — ik had haast geschreven: beslissend — zijn voor het latere leven.

Wanneer moet de Zondagsschool zich geregeld en praktisch met de kinderen gaan bemoeien?

Als ze vier jaren oud zijn.

De kleuters van 4—7 jaren brenge men in een kamer of zaal samen.

Men rekene er mede, dat de kinderen in deze jaren erg »druk« zijn. 't Is alles beweging wat aan ze is. Stil moeten zitten is voor hen de grootste straf. Ze verkeeren in een periode van zeer snelle lichamelijke ontwikkeling. Vandaar hun behoefte aan bestendige verandering en gestage beweging. 't Zijn op dien leeftijd rechte woelwaters.

Men zette dezen dus niet tusschen oudere kinderen, waar ze slechts tot last kunnen zijn. Ze hinderen de anderen en hinderen den onderwijzer 't meest. Ze moeten stil zitten en kunnen niet. Ze moeten zich concentreeren en hun jonge lichaampjes verbieden het hen. Wanneer ge deze kinderen tusschen ouderen in zet, zijt gij voor hen een kwelgeest en ze zijn u tot een plaag. Ze laten u naar huis gaan met den indruk van verloren moeite.

Deze leeftijd heeft een eigen »eisch des wegs«. Hij vraagt om een bizondere aanpassing. Het kind van deze jaren wil *doen* en nog eens *doen*. Gij moet het op de Zondagsschool dus bezigheid verschaffen. Al wat ge hun leeren kunt, kunt ge hun haast uitsluitend leeren door hen zelf te laten doen. En dan: veel afwisseling. Telkens andere spiergroepen laten werken. Het kind is erg van den hak op den tak; zijn lichamelijke groei in deze jaren brengt dat mee, eischt dat. Wordt het met kracht tegengegaan, dan schaadt dat zijn ontwikkeling. Inplaats daarvan moet het bezig *gehouden* worden, zijn bewegingsdrang *geleid* worden en dat overeenkomstig het doel, dat de Zondagsschool zich voorstelt. Dat is »vermoeiend«, maar een vermoeide onderwijzer is beter dan vermoeide kinderen.

De crisis van het zevende jaar.

In zijn zevende levensjaar gaat het kind door een crisis heen. Kinderen tusschen 7 en 9 passen niet meer bij de kleintjes. Ze worden wat rustiger. De lichamelijke groei schrijdt in wat langzamer tempo voort. Het kind van deze jaren kan zijn belangstelling wat langer concentreeren. Het is niet zoo gauw afgeleid. Het kan verhalen in zich opnemen. Het zijn de jaren waarin de bijbelsche verhalen verteld moeten worden. Maar niet vergeten, dat elken *in*druk, zal ze niet vervagen, niet onvruchtbaar blijven, *uit*drukking moet vinden. We hebben ooren, oogen en een voorstellingsvermogen, maar ook handen, ook drang tot daden. We moeten *eerst* luisteren en zien en dan doen. En heel het leven door moet den mensch geleerd worden dat het Evangelie geen *theorie* is, geen *weet*-werk, maar om de daad vraagt, in het *leven* wil worden opgenomen. Den kind-mensch moet dat bijgebracht worden naar den eisch zijner jaren: het leeren altijd gepaard laten gaan met daden, steeds gelegenheid geven dat de *indruk*, *uitdrukking* vinde.

Het kind van negen tot twaalf jaar.

Sla de kinderen gade en ge zult bemerken dat de

kinderen van 9—12 jaar zich niet gauw mengen onder die van 6—8 jaar. Ze voelen zelf dat ze anders zijn. Hun behoeften vinden geen bevrediging meer in 't geen kinderen eener jongere periode goed bekomt.

In het kind van 9—12 jaar komt de jongen of het meisje naar voren. Het krijgt iets »eigens«. Het begint zich te voelen als apart staande, als individu.

In deze periode heeft een snellere ontwikkeling van den geest plaats. Het geheugen wordt sterker. Een en ander openbaart zich in een begeerte naar feitenkennis. De voorraadschuren van den geest worden gevuld. Het gevoelsleven laat zich gelden. Het kind gaat daden van kracht, moed en trouw bewonderen. Niets maakt zijn verontwaardiging meer gaande dan »oneerlijkheid«. Men kan uit het hoofd laten leeren, men kan bijbelsche aardrijkskunde, zeden en gebruiken vertellen. — Het is een leeftijd, waarin men heel veel aan de kinderen kwijt kan worden. L.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Jakob te Beth-El. Jozefs jeugd.

Gen. 35 : 1—20; Gen. 37 : 1—11.

Les voor Zondag 30 Sept. 1928.

Verleden week hebben we Jakob nog juist naar Sichem laten trekken. Daar is hij ongetwijfeld geruimen tijd gebleven. Wat daar gebeurde, slaan wij maar over om dadelijk weer verder te gaan.

Toen Jakob, om hetgeen er te Sichem gebeurd was, noodig uit die omgeving moest vertrekken, openbaarde God zich weer aan Hem, v. 1. Dat was een herinnering aan zijn zonde en aan Gods barmhartigheid. Herinner even aan Jakobs droom te Beth-El, Gen. 28, en aan wat er aan vooraf ging, Gen. 27. Ongetwijfeld heeft Jakob ook gedacht aan de te Beth-El gedane gelofte Naar Beth-El gaan — en daar op Gods bevel een altaar bouwen, daar waar hij Gods stem had gehoord en zijn gelofte had afgelegd, ... dat was een ernstige zaak. Jakob had ook te Sichem een altaar gebouwd en geofferd, maar, ... hij had overigens in vele dingen toegegeven. Dat Rachel in der tijd de Terafim van haar vader gestolen had, wist hij niet, maar dat er in zijn kamp afgodsbeelden waren en andere met afgoderij verband houdende voorwerpen, dat wist hij wel. (Ik vermoed, dat de in v. 4 genoemde oorsierselen een soort amuletten zijn geweest, versierselen, die men tevens voor beschermmiddelen hield). Vertel, wat hij tot de zijnen sprak, v. 2 en 3. En dan natuurlijk ook, wat toen volgens v. 4 is gebeurd.

V. 5 kan wel overgeslagen worden. Het slaat terug op 't vorige hoofdstuk, wat toch door ons verzwegen is. Te Beth-El aangekomen, werd natuurlijk een altaar gebouwd — en ik denk daar zal wel veel geofferd zijn; denk maar aan Jokobs belofte, Gen. 28; ofschoon er nu met geen enkel woord aan herinnerd is. (V. 8 kan men wel overslaan). Toen verscheen de Heer weer opnieuw aan Jakob, vertel v. 9—13. De verzen 14 en 15 worden er dan natuurlijk meteen aan toegevoegd.

Niet lang daarna kwam er groote droefheid in Jakobs leven. Toen hij van Beth-El weer een weinig naar 't Zuiden trok kreeg hij er nog weer een zoontje bij, maar zijn geliefde Rachel, de moeder van dit kind, werd terzelfder tijd ernstig krank en stierf. Dit kind was zijn twaalfde zoon en heette Benjamin. (Het lijkt mij verstandig op de beteekenis van de namen in v. 18 niet in te gaan, daar die toch niet in verband met de betreffende omstandigheden kan worden verteld Benoni = zoon mijner smart; Benjamin beteekent waarschijnlijk gelukszoon, in dit verband zou dat dan beteekenen een troost tegenover het verlies).

Nu begint er een bijzonder interessante geschiedenis. De kinderen weten, dat Rachel reeds eerder één jongetje had gekregen, Jozef. De geschiedenis van Jakob bewoog zich geruimen tijd in hoofdzaak om dezen.

Jozef was heel anders dan de andere 10 zoons van Jakob. (Benjamin blijft vooreerst natuurlijk buiten beschouwing). Zij schijnen ruwe herdersknapen te zijn geweest, die het in 't veld niet zoo heel precies namen met de rechten van een ander. De herders leefden over 't algemeen op hun knots, d. w. z. ze wisten er zich wel door te slaan, en namen, wat ze hebben wilden, desnoods met geweld. Jozef ging ook wel mee met de kudden, maar de schanddaden van zijn broeders stonden hem tegen. En thuis gekomen kon hij er niet van zwijgen, 37 : 2; vertel, doch stel Jozef niet voor als een klikker. 't Is niet gezegd, dat Jozef met zekere voldoening en zelfverheffing sprak; 't kan ook zijn, dat hij het werkelijk heel erg vond en er afkeer van had. Lettende op Jozefs openbaring in later dagen, neem ik dat zelfs met veel gerustheid aan.

De broers zullen dat wel vervelend hebben gevonden van Jozef; ze hebben natuurlijk niet van hem gehouden. Daar kwam nog bij dat vader Jakob veel van Jozef hield en hem voortrok, v. 3. Dat leidde er toe, dat ze beslist een hekel aan Jozef hadden.

Nog meer kwam er bij. Jozef begon zichzelf wat al te gewichtig te voelen. Nu, dat was geen wonder, eerst al doordat zijn broers zich door hun gedrag een slechten naam bezorgden en dus maakten, dat ze minder achting genoten; en toen nog doordat zijn vader hem zoo voortrok. Jozef droomde eens een wonderlijken droom, v. 7. Nu, dat zegt op zichzelf nog niet veel; wie droomt er soms geen vreemde dingen! Maar Jozef ging heel gewichtig dien droom vertellen, zie v. 6. En dat aan menschen, die zoo erg aan droomen geloofden. Zijn broeders haatten hem toen nog meer, v. 5 en 8. Jozef werd daardoor evenwel niet voorzichtig. Hij droomde weer en vertelde ook weer, wat hij gedroomd had. Vertel den droom. Zijn vader werd het te erg. Hij vermaande Jozef. Toch dacht hij, dat die droomen wel eens wat beteekenen konden, en hij onthield ze. Maar de broers werden nog meer boos op Jozef. Als ze over hem spraken, noemden ze hem „Meester droomer". O, ze wilden hem wel dood maken. Dat was slecht van Jozefs broers. Ze hadden beter gedaan, niet zoo goddeloos te leven, dan zulke booze gedachten te koesteren want dat is gevaarlijk. Denken wordt zoo licht doen Zondige gedachten zijn heel gevaarlijk voor een mensch. De volgende week zullen we hooren wat er verder gebeurde. K. R.

ZENDING.

ANIMISME.

XII.

In onze vorige artikelen zagen we, hoe zich de heiden voorstellingen vormt omtrent mensch en dier, plant en levenloos voorwerp en hoe vele zijner handelingen zijn gericht op versterken van afgenomen zielekracht of tevreden stellen van zielen der afgestorvenen, die, indien hun toorn werd opgewekt, gevaarlijk voor de overlevenden zouden kunnen worden. Wanneer ge eenigszins aandachtig gelezen hebt, wat wij mededeelden, heeft zich zeker als vanzelf de meening bij u opgedrongen, dat de geheele eeredienst van 't Animisme zich concentreert om deze twee: z i e l e k r a c h t en z i e l. Er is echter meer. Men heeft zich ook te hoeden voor g e e s t e n. Het zijn bovennatuurlijke wezens, op aarde rondwarend en onderscheiden in *g o e d e* en *b o o z e*. De booze zijn verreweg in de meerderheid en men denkt zich deze met monsterachtigen kop, groote slagtanden, dik en vet lichaam, dat zwaar behaard is en veelal in 't bezit van een langen baard. Ze kiezen hun woonplaatsen vooral op bergen en in holen, in hooge boomen en op kerkhoven. Zij straffen de menschen, die de gewoonten des volks overtreden, of hun niet de noodige eer plegen te bewijzen. Verbitterde zielen van afgestorvenen zenden hen soms naar hun familieleden om ongeluk te brengen over 't gezin. Een bijzondere booze geest, die overal zeer gevreesd wordt, ook in de Christelijke Minahassa, is de z g n. „Pontianak". Dit is feitelijk de ziel van een vrouw, die in het kraambed gestorven is. Ze is daarover zeer verbitterd en tracht nu aanstaande moeders en kleine kinderen ongelukkig te maken Men denkt zich deze geest als een witte vogel met een gat in de borst, en een krijschend geluid voortbrengende. Men is daarom zeer bevreesd, kleine kinderen buitenshuis te brengen, zij worden van halskettingen van bepaalde pitten voorzien om de pontianak af te schrikken, men legt

doornige takken in de kamer opdat de booze geest zich daaraan zal bezeeren Men wacht soms eenige maanden met 't kind een naam te geven, daar men meent dat de „pontianak" meer invloed op 't kind krijgt door 't kennen van z'n naam. Een vrouw, die sterft bij de geboorte van haar kind en wier ziel dus „pontianak" kan worden, wordt met bijzondere ceremoniën ter aarde besteld. Men trekt haar de bruidskleeding aan, geeft al haar sieradiën mee in 't graf. Bovendien klemt men 't haar tusschen 't deksel van de kist. Men geeft haar eieren in de hand en omgeeft 't lichaam met een krans van doornen. Al deze handelingen dienen om 't ontsnappen van de ziel tegen te gaan, zoodat de nadeelige invloed van de pontianak niet te vreezen is.

Er zijn ook goede geesten, al is hun aantal veel geringer dan dat der booze Ze geven den menschen hulp bij hun ondernemingen en schenken sommige menschen bijzondere talenten. Een wapensmid bijv. geniet onder de primitieven hoog aanzien. Hij staat onder rechtstreekschen invloed eener goede geest en heeft dan ook veel meer te offeren dan een gewoon mensch. Ook moet hij aan allerlei ceremoniën deelnemen, opdat zijn talenten niet van hem weggenomen zullen worden. Eenzelfde hoog aanzien genieten ook de wevers, de kopersmeden, de dapperen en sterken in den strijd. Deze goede geesten waarschuwen de menschen ook door allerlei voorteekens voor naderend onheil of geven door die voorteekens hun wil te kennen.

En zoo zien we, dat tenslotte de invloed der goede geesten er toch nog één ten kwade is. Want 't aantal voorteekens, waarop men heeft te letten is zoo enorm groot, dat 't leven ook daardoor weer in een benauwenden band wordt geklonken. Juist dit geloof in voorteekens is een grooten slagboom op den weg der verdere ontwikkeling. Verder wordt die ontwikkeling nog tegengehouden door de z.g n. „pantangs". Pantang beteekent verbod. De pantangs geven aan, wat men in bepaalde omstandigheden moet doen of laten om de geesten te vriend te houden. Deze pantangs worden geacht *ook door goede geesten gegeven* te zijn, opdat de mensch zich tegen kwade invloeden zal kunnen wapenen. Een voorbeeld van dwaze gevolgen, waartoe een pantang leiden kan. Is iemand gestorven in huis, dan mag gedurende den rouwtijd 't rijstveld van de familie niet betreden worden. Valt dat nu juist in den oogsttijd, dan kan dit tot gevolg hebben, dat tientallen H.A. niet worden geoogst en aan verrotting worden prijsgegeven. Een volgend maal spreken we over deze pantangs en voorteekens uitvoeriger.

L. (Wordt vervolgd). DE J.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD.

ONS WERKPROGRAM.

Ziezoo nu zit ik weer achter de redactietafel van ons alom geëerd en hartelijk geliefd en veel besproken weekblad „De Christen".

Hoe lang is het wel geleden, dat ik voor het laatst deze moeitevolle plaats aan mijzelf heb mogen onderwerpen? Ik zou het haast niet meer kunnen zeggen. O, wat ben ik heerlijk ondergegaan in de rust, die er overblijft voor een redacteur die met een knapzak op den rug naar huis gestuurd wordt!

Ik ben zelfs in die zoete rust den kalender kwijt geworden, zoodat de weken en maanden en jaren in het eindelooze liggen vervlakt. Was het vijf jaar geleden, of vier, of drie en een half, dat ik geregeld de pen moest opnemen om een paar kolommen met oprecrige krabbels te vullen? Ik peins. Ik peins diep. Ik peins zelfs heel diep. Daar begint het te dagen . . . . de morgen breekt door . . het is licht! Het was in het najaar van 1926, dat ik heenging.

Is mij de rust niet goed bevallen, dat ik mij heb laten verleiden om terug te keeren tot de viermanschap, die het wel en het wee van onze gemeentebode in haar handen houdt? O zeker! Ik wilde dolgaarne blijven rusten. Wat is er eigenlijk begeerlijker dan dat! Maar de Meester riep en wie onzer buigt niet gaarne in gehoorzaamheid voor Hem neder, wanneer Hij roept?

—o—

Wanneer een dominee zich aan een gemeente verbindt, spreekt hij gewoonlijk een intreerede uit, waarin hij het werkprogram van beide partijen ontvouwt. Dat brengt het karakter van de gelegenheid mee en dat zal wel zoo voortduren totdat de Heer voor deze aarde geen gemeente meer noodig oordeelt.

Nu verbind ik mij niet aan een gemeente, maar wel aan een schare zichtbare en onzichtbare lezers en vrienden. Een intreepreek is hier natuurlijk niet op haar plaats. Maar waarom zou ik niet een intreeartikel schrijven? Is dat niet evenzeer eisch van het oogenblik als de intreepreek van den nieuwen predikant, wanneer deze voor het eerst voor de gemeente optreedt als haar herder?

Een intreeartikel dus!

Wat zal het onderwerp zijn? Mag ik daarvoor als uitgangspunt niet den eenen of anderen tekst uit den bijbel nemen? Ik zou heusch niet weten. wat er op tegen is. Dominees beginnen hun intreepreeken met teksten — ofschoon er tegenwoordig sommige zijn, die geen teksten meer op den kansel noemen, maar voor zoover ik weet, komen zij onder ons niet voor — laat mij mijn intreeartikel ook eens met een tekst opsieren. Welke tekst moet het wezen? Is deze geschikt: „De mensch gaat uit tot zijn werk en naar zijn arbeid tot den avond toe?" Ik heb nog een anderen bij de hand, maar hoewel hij zeer rijk aan inhoud is valt hij mij als bakermat van een inleidend woord niet mee. Hij is deze: „Hij was hooger dan al het volk, van zijnen schouder en opwaarts . . . . en zie hij kwam van achter de runderen uit het veld!

—o—

Ja, een intreeartikel moet dit episteltje wezen dat in algemeene lijnen het werkprogram aangeeft, dat ik mij heb voorgesteld. En nu stappen we zonder aarzelen met de deur in huis. Wat is dit werkprogram, zooals dat zich in al de wonderschoone kleuren van den regenboog voor mijn geest heeft geplaatst? Het spreekt als een boek, dat het verband houdt met wat de vergadering van de Nederlandsche Baptiste Jeugdbeweging te Nieuwe Pekela besloot aangaande het voorstel Utrecht om een eigen blaadje uit te geven Namelijk den redacteur, die in het uitvoerend comité van den N. B. J. R. zitting heeft, te verzoeken zoo mogelijk als Jeugdredacteur te willen optreden.

Mijn program vol sprekende kleuren is dus een jeugdprogram. Het is, ontdaan van alle franje, niets anders dan de tegenwoordige tijd van den aantoonenden wijs van het werkwoord helpen: ik help, gij helpt hij helpt, zij helpt, wij helpen gij helpt. zij helpen.

Niet de toekomende tijd, ook niet de aanvoegende wijs, — noch de onbepaalde of gebiedende wijs.

Maar de tegenwoordige tijd van den aantoonenden wijs, enkel- en meervoud!

Ik help!

En mijn hulp zal van allerlei aard zijn. Ik wil probeeren goeden raad te geven uit den schat der ervaring, voor zoover ik in staat ben dien schat aan te spreken. Maar al mijn raadgevingen zullen er op gericht zijn om tot de liefde op te scherpen. Een van de schoonste oden aan de liefde in de literatuur der wereld is die van den apostel Paulus in het dertiende hoofdstuk van zijn eersten brief aan de Korinthiërs. Wat hij daar van haar zegt, is volkomen waar: de liefde schenkt beteekenis aan de dingen,

hetzij deze dingen de wonderen van God in den hemel zijn, of de daden van menschen hier beneden. Zoo is het deze zelfde liefde, die vruchtbaarheid geeft aan ons werk: „al ware het, dat ik de gave der profetie had en wist al de verborgenheden en al de wetenschap . . . . en de liefde niet had, zoo ware ik niets".

Behalve deze raadgevingen ben ik van plan zoo nu en dan een boek te bespreken.

Leiders en allen, die het willen worden, hebben behoefte aan geschikte boeken, die hun den weg wijzen in de vervulling van de schoone taak, door onzen Oversten Leidsman hun toebetrouwd, of die hun kennis vermeerderen en hun blik verruimen en verdiepen. Dus boeken, die hun vrienden zijn en die zij in tegenstelling met menschen vrienden, voor een weinig geld kunnen koopen.

Ook zullen we een enkelen keer een jongens- of meisjesboek introduceeren. Onze bibliotheken behoeven wel eens aanvulling en dan weten we soms niet welke werkjes aangeschaft moeten worden, of we willen een scheidenden jongbroek met een boek vereeren en we tasten in het duister over titel en schrijver. Hoe vaak toch wordt mij over boeken om raad gevraagd, zoodat ik tot de conclusie kom dat een boekbespreking als hier is uitgestippeld, nuttig effect kan hebben.

Eindelijk nog ben ik voornemens mij met een vragenbus te bemoeien. Hebt gij vragen, vraag ze mij! Hebt gij over moeilijkheden in uw bijbel, in uw vereeniging? Deel ze mij mede. Zit ge verlegen met het een of ander probleem? Vertel het mij. Ik zal eerlijk mijn best doen die vragen voor u te beantwoorden of beantwoord te krijgen.

Tot zoover dan de tegenwoordige tijd eerste persoon enkelvoud van den aantoonenden wijs van het werkwoord helpen: Ik help.

—o—

Gij helpt.

Ja, vrienden, ik reken op uw trouwe medewerking.

En hoe kunt gij helpen?

Op velerlei wijze o. a. door mij goede jeugdliteratuur toe te zenden. Ik ben maar een dorpsdominee en mis dus het voorrecht dat elke Amsterdammer of Hagenaar heeft, om een uitnemend verzorgde leeszaal te mogen bezoeken. Ook is het voor mij niet doenlijk om mij op alle jeugdblad'n te abonneeren. En waar ik dolgaarne op de hoogte wensch te blijven van den stand van het jeugdwerk in gansch Nederland roep ik uwe welwillende hulp in. Krijgt ge het een of ander orgaan voor de jongeren, dat een lezenswaardige bijdrage bevat, in handen, stuur het door, aan mij.

Dan nog kunt gij de gansche Nederlandsche Baptiste Jeugdbeweging dienen door te schrijven en niet te zwijgen, wanneer er gelegenheid gegeven wordt om over een bepaald onderwerp van gedachten te wisselen. Ten minste, wanneer gij iets hebt te zeggen. Er zijn altijd en overal menschen geweest, die niets hebben mee te deelen en toch willen schrijven. Ik vind dergelijke lieden ver velende kwezels maar dit is mij tot troost, dat zij onder ons Baptisten niet voorkomen!

Ook is het mogelijk, dat er onder ons zijn, die gezichten zien. Zij hebben de eene of andere zaak te bepleiten, waarvan zij gelooven, dat zij, wanneer ze door ons allen wordt aanvaard, onze geheele beweging ten goede komt. Ik wil hun gaarne een open oor leenen en indien mogelijk eenige plaats inruimen.

Ten slotte: hebben uwe feestvieringen, uitstapjes, enz. enz. bijzondere glansmomenten, deel ons de bijzonderheden ervan mede. Misschien dat gij al onze afdeelingen een grooten dienst bewijst. Het is ons niet begonnen om den feestredenaar, aan wiens welsprekendheid niemand twijfelt; ook niet om de dienende Martha's, wier trouw door ons altijd onafgebroken wordt geroemd, maar om het bijzondere nummer van het programma, dat vrijwel onbekend is bij de meesten onzer.

—o—

Ik help. Gij helpt. Hij helpt. Zij helpt. Wij helpen. Gij helpt. Zij helpen.

En de Heer helpe ons allen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

P. S. Ik heb zelf een vraag in mijn vragenbus gedaan. Wie wil mij van antwoord dienen? De vraag luidt: „Staat sport ons geestelijk leven in den weg?"

Willen lieden, die aan sport doen ons hun ervaring vertellen?

UIT DE GEMEENTEN.

HAULERWIJK. De 26e Aug. was voor de gem. alhier een ware feestdag, want na bijna twee en een half jaar zonder Voorganger te zijn geweest had zij op dien dag het voorrecht, de vele opgezonden gebeden in dezen te zien verhoord.

Ds. Reiling, uitgenoodigd om den nieuwen Voorganger te bevestigen sprak voor een aandachtige schare over Hebr. 13 : 7—8. Welk een heerlijk woord mocht gem. en Voorganger beluisteren en welk een ernstig oogenblik, toen na de prediking, gem. en Voorganger de gestelde vragen met ja beantwoordden waarna de nieuwe Voorganger nederknielde en men onder mede-handoplegging van br. ouderling v. d. Heide in gebed ging. Des n.m. 3 uur deed onze Voorganger Ds. C. Brandt zijn intrede sprekend over Jesaja 6 : 8. De preek, zie voorpagina.

Des avonds 7 uur kwamen wij andermaal samen om eenige oogenblikken feestelijk samen te zijn. Het was ons ook goed daar te zijn. Veel goeds werd de gem en haren Voorganger toegewenscht. Menig hartelijk woord werd gesproken, afgewisseld door muziek en zang. Terwijl de Martha's onder ons tracteerden. Wij bidden dat al het gesprokene en afgebedene vervuld moge worden, opdat het onzen Voorganger en de gem. wèl moge gaan en vele zielen mogen gewonnen worden voor het Koninkrijk van onzen God. De Secr. L. J.

MEDEDEELINGEN

BOUWFONDS GEM. UTRECHT.

In vriendelijken dank ontvangen van Br. K. te B. f 10.— en van de Brs. en Zrs. te Hilversum f 7.—.

Bij ontvangst van postw. of giro worden de 5 pct. Obligatiën in stukjes van f 10,— franco toegezonden.

Bapt Gem. D. MOLIJN, Secr.
Giro 101892. J. P. Coenstraat 33

Br. P. Hornstra verzoekt ons mede te deelen dat D. Laansma hem bericht heeft dat hij op Donderdag 9 Aug. te Grand Rapids is aangekomen. Hij laat de broeders en zusters in Nederland hartelijk groeten.

Van den Zendingspenningmeester.

Voor de Zending ontvangen van O. D. te O. B. Z. f 10.—, de Gem. Hoorn f 25.—.

Giro 68108. A. H ZERBST.
Utrecht. Rijnlaan 128bis.

Van de gemeente Stavoren in dank ontvangen f 36,— voor de kas Voorzorg.

Delfzijl, Nieuwe Pekela, Rotterdam worden nogmaals vriendelijk gevraagd hun contributie te willen zenden op postrekening no 134474. De Penningm. S. HOUKES.

Ds. J. Hekhuis te Muntendam heeft voor het beroep naar de Gemeente Leeuwarden b e d a n k t.

ONZE DICHTERS en

ONS KERSTNUMMER.

Zijn er ook dichters in onze gemeenten, die mij aan geschikte Kerst- of evangeliegedichten kunnen helpen?

Wie wil zijn krachten eens beproeven?

De gedichten moeten niet langer zijn dan vijf coupletten.

Inzendingen worden vóór 28 September a.s. door mij tegemoet gezien.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Broeders Correspondenten

die het 3de kwartaal nog niet hebben afgerekend, verzoek ik bij dezen beleefd, dit nu ten spoedigste te willen doen. Bij voorbaat dank. De Adm.

CORRESPONDENTIE.

CORRESPONDENTEN! WAAROM stuurt gij de Redaktie het verslag van hetgeen er Zondags in Uw gemeente gebeurt in den regel zóó laat, dat het in De Christen van die week niet meer gepubliceerd kan worden?

WAAROM schrijft ge uw verslag niet even des Zondagsavonds en post het Maandagsmorgens, zoodat onze belangstellende lezerskring nog diezelfde week verneemt, wat in uw gemeente voorviel?

Gij wilt het voortaan doen? Ik dank u. E.-R.

Tot onze diepe droefheid ontsliep heden in zijn Heer en Heiland mijn innig geliefden Man en der Kinderen zorgdragenden Vader

Errit de Vries

in den ouderdom van 46 jaar.

Uit aller naam:

K. DE VRIES—Hoeksema en Kinderen.

Haulerwijk, 1 Sept. '28.

Zaterdag 1 September 1928 nam de Heer tot Zich onze innig geliefde jongste Broer

Errit de Vries

in den ouderdom van ruim 46 jaar.

Uit aller naam:

De Broers en Zusters S. J. v. d. Mei.

Haulerwijk.

Haulerwijk, 1 Sept. '28.

Heden overleed na een smartelijk lijden in zijn Heer en Heiland onze trouwe Broeder welke ons eenige jaren als Voorzanger heeft gediend

Errit G. de Vries

in den ouderdom van 46 jaar.

Namens de Gem. van Gedoopte Christenen.

Leestafel.

De leemen Wand, door Ids van der Ploeg. Uitgever G. F. Callenbach te Nijkerk.

Dit werk is het vierde deel van den 31sten Jaargang der Vereeniging „Christelijke Bibliotheek"

Een boek, dat ons in een Gereformeerde familie brengt. Twee der kinderen raken, volwassen geworden, los van de leer, waarin ze zijn grootgebracht. Daaruit ontstaan konflikten. De oplossing brengt het leed, de beproeving, d.w.z. God brengt de zielen terecht, die meer noodig hadden dan leerstelligheid en discipline. Ze vinden Hem zélf. — Het boek noopt tot de gevolgtrekking, dat de kerk zich meer toe moet leggen op de opwekking van persoonlijk geestelijk leven en minder op de vorming van leerzuivere kerkleden. L.

Van de Schaapskooi tot den Troon, door Dr. H. Rossier. Uitgever J. N. Voorhoeve te Den Haag.

Men kent de Bijbelstudie-bibliotheek. Dit boek is het eerste deel van Jaargang 1928. Elk jaar verschijnen twee beschouwingen over het een of ander bijbelboek.

Het bovengenoemde werk geeft een beschouwing over 1 Samuel. Het is geen bijbelverklaring in den gewonen zin van het woord. Het is meer een stichtelijke bespreking. Alles wordt geestelijk gezien en direkt toegepast op het leven der geloovigen. Ook de eenvoudigste kan deze lectuur genieten. L.

No 2044 VRIJDAG 14 September 1928 48ste Jaargang

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen

Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

Uw Koninkrijk kome.

Intreepreek gehouden door br. Barendregt te Em.-Erfsch.veen.

Deze dag is er weer een van bizonder gewicht in mijn en uw leven, gemeente!

Wij staan beide voor iets nieuws. U voor den omgang met een nieuwen Voorganger van wien ge een goed vertrouwen hebt, maar hem eigenlijk nog niet kent. Ik voor een nieuwen arbeid, die mij groot, zwaar en moeilijk, maar ook heerlijk en loonend schijnt. Zooals altijd in gewichtige oogenblikken, voelen wij ons in dit oogenblik nietig en klein en niet opgewassen tegen de groote taak, die ons wacht. Ziende op de veelheid van arbeid, en op de zwakheid van eigen kracht is het een gevoel van vrees dat ons hart beknelt. Ziende echter op Hem die ons hierheen geroepen heeft en op Zijn bereidwilligheid tot zegenen en weldoen groeit in ons de moed en zeggen wij het in 't geloof den dichter na. In den naam des Heeren zullen wij kloeke daden doen.

Wat zal voor dezen eersten dag in uw midden het woord zijn dat onze gedachten zal leiden? Het zal een woord zijn dat in alle eenvoud het program van ons werken onder u uitdrukt.

't Is de tweede bede van het heilig gebed des Heeren »Uw Koninkrijk kome«.

1. Dit woord richt onzen blik op God en Zijn werk bij ons.
2. Het wijst ons onze plaats aan in dat werk.
3. Het geeft ons de blijdste verwachtingen t.o.v. dat werk.

Wij hebben het noodig dat onzen blik op God gericht wordt, gemeente! De blik op onszelve of op de omstandigheden bewerkt bij ons altijd overmoed, of ontmoediging. Als wij tevreden zijn met onszelven, als wij in omstandigheden leven, die voor het vleesch aangenaam zijn, als wij succes hebben in ons pogen; hoe licht worden wij dan overmoedig. Heel wat kleinere menschen dan Nebucadnezar zeggen het den monarch na: Is dit niet het groote Babel dat ik gebouwd heb? Maar zulken overmoed voert ten val.

En menigeen, wien het niet zoo naar wensch ging heeft met Jacob gezucht: Al die dingen zijn tegen mij. Maar zulk een neerslachtigheid is niet uit het geloof en vermoordt de echte levensvreugde, die een kracht ten leven is.

Onze Heiland wijst ons van onszelve weg en naar God heen in de bede »Uw Koninkrijk kome«.

* * *

Dat »Uw« moet eigenlijk de grondtoon van ons leven zijn. De wereld kent het niet, zij heeft een ander motto. Maar dat moet gezegd worden, zij leeft naar haar beginsel. Zij beziet alle dingen vanuit dat eene gezichtspunt. Zij handelt altijd weer overeenkomstig haar principe. Zij weet niet anders en kan niet anders en wil niet anders, en in de doorvoering van haar motto kan zij voor alle christenen ten voorbeeld gesteld worden.

Zij heeft als grondtoon van haar leven het »Ik«.

De christen belijdt dat zijn eigen natuurlijk en zondig »ik« met Christus gestorven en begraven is. Wie herinnert zich niet het woord van Paulus? »Ik ben met Christus gestorven en ik leef; maar niet meer ik: Christus leeft in mij«.

Wij hebben afgedaan met het koninkrijkje van ons eigen ik. Jezus Christus wijst ons een beter en blijvend Koninkrijk. 't Is het rijk van Hem, wiens de koninkrijken zijn. »Vader in den Hemel, *Uw* Koninkrijk kome«.

* * *

Wonderlieflijk is de gedachte, dat hier het Koninkrijk of de heerschappij van onzen grooten God verbonden wordt met Zijn Vadernaam. Deze verbinding is tegelijk de sleutel tot het geheim, van de mogelijkheid dat een menschenkind zijn »ik« in den dood kan geven, om te gaan leven uit de aanbidding van God. 't Is namelijk het wonder der Goddelijke liefde ons in Jezus geopenbaard, wat onze zelfzuchtige harten van onszelve deed afzien, en ons verliezen doet in God. Dat is Gods werk bij ons. 't Begin, de voortzetting en 't einde. 't Is louter openbaring van Zijn vriendelijke gezindheid van Zijne liefde voor ons. Hoe meer dat Koninkrijk komt, hoe meer wij in aanbidding wegzinken, totdat wij niets meer kennen als het »Uw«. Uw is het Koninkrijk. Uw de kracht. Uw de heerlijkheid. Ja Vader, *Uw* Koninkrijk kome ook bij ons.

* * *

II. Hebben wij niets anders te doen dan zoo te

bidden? Is dat onze heele taak? In zekeren zin wel. Het Koninkrijk is van God en wij kunnen het niet op aarde brengen. Jezus heeft Zijne apostelen nergens de opdracht gegeven dat zij het rijk of de heerschappij van God op aarde moesten oprichten. Zij mochten het Evangelie van dat rijk verkondigen, maar zelf konden zij, noch wij, het brengen.

Dat moet ons recht duidelijk zijn anders komen wij nooit tot een waarachtig »Uw is het rijk en de kracht en de heerlijkheid«.

Het Koninkrijk waarvan hier wordt gesproken is eigenlijk de volvoering van Gods wil. In de volgende bede »Uw wil geschiede« wordt dus een nadere omlijning gegeven van dat Koninkrijk.

Overal waar Gods wil, d. w. z. Gods welbehagen geschiedt, daar aanschouwen wij iets van Gods Koninkrijk. Maar overal waar wij zulks aanschouwen was het God die het door Zijn liefde deed worden. Altijd weer zal het ook God zijn die zelve Zijn rijk doet komen. »Zoo is dan hij die plant *niets* en hij die natmaakt niets, maar God, die den wasdom geeft«. Paulus zegt niet dat planters en begieters weinig te beteekenen hebben, maar ze zijn *niets*. Daarom blijft er voor ons niets anders over te doen dan te bidden »Uw Koninkrijk kome«.

* * *

Bidden echter is ook een werk, en wel een groot en machtig werk, een werk waarbij voortdurend ons ik aan het kruis moet. Een werk dat als het waarachtig bidden is ons geheel verandert en wel naar het beeld van dat wat wij begeeren. Bidden wij om Gods Koninkrijk zoo worden wij vanzelve koninkrijksmenschen. D. w. z. Menschen in wier leven het welbehagen Gods tot zijn recht komt. Werkelijk bidden is een zich uitstrekken naar het begeerde goed. 't Is een zich openstellen met verwachting dat wij vervuld zullen worden.

* * *

Een van de helderste openbaringen van Gods Koninkrijk op aarde is een gemeente van gedoopte christenen, . . . tenminste als die gemeente in haar geheel en elk der leden in 't bizonder met een waarachtig hart bidt »Uw Koninkrijk kome«. De gemeente te E.-E.veen mag zulk een gemeente zijn. Dat is *onze* plaats in het werk Gods. Priesters en priesteressen moeten en mogen wij zijn in deze groote omgeving.

De belangen van ons persoonlijk moeten en mogen wij ondergeschikt gaan stellen aan de belangen van Gods werk onder ons. Als 't u gemeente werkelijk te doen is, om de komst van Gods Koninkrijk, om de uitbreiding van Zijn gemeente hier aan deze plaats, om Zijn wil beter te leeren kennen en te doen. Laten wij dan leven in den geest van deze bede »Uw Koninkrijk kome«. Dan leeren wij vanzelve dat er voor ons nog wat anders overblijft dan om Gods rijk te bidden. Niet wat anders, naast en losstaande van dit bidden. Maar iets wat er natuurlijkerwijze uit voortkomt. Namelijk, dat we onszelve gaan reinigen van mogelijke dingen, die de verhooring van deze bede zouden in den weg staan.

Zijn rijk komt alleen daar waar men het baan maakt. Zoo kwam ook Joh. de Dooper, de groote heraut van het Koninkrijk der hemelen met zijn boodschap: »Bereid den weg«.

Als wij gemeente op onze plaats zijn in liefde en

eendracht, in smeekend gebed en in dankbare aanbidding, dan mogen wij groote verwachting hebben van God, want onzen tekst geeft ons daartoe het recht.

* * *

III. Jezus heeft ons dit gebed niet geleerd, dat wij het zouden bidden en nog eens bidden en dan weer eens bidden en nooit de verhooring zien. Dat het een gebed is sluit in zich dat het verhoord wordt. »Die bidt die ontvangt«. Daar komt een tijd dat het zal heeten, zooals ons het boek der Openbaring bericht. De koninkrijken zijn geworden van God en Zijnen Christus. Dat zal de eindverhooring zijn van deze bede die reeds millioenen malen is opgezonden. Dat zal de tijd zijn dat Christus' vredescepter zal heerschen van zee tot zee.

Toch behoeven wij G. z. d. niet te wachten tot dien tijd voor wij iets van de verhooring zien. Uw Koninkrijk kome bidden wij en reeds komt het. Daar worden zondaarsharten overweldigd van Gods liefde en . . . wij zien het Koninkrijk. Daar beheerscht een broeder zich en vaart niet uit in drift ofschoon hij er toe geprikkeld werd en . . . wij zien het Koninkrijk. Daar beheerscht een zuster haar tong zoodat zij haar buurvrouw niet over den hekel haalt en zij doet dat om Jezus' wil en . . . wij zien het Koninkrijk. Daar groeit liefde en plichtsbesef en roepingsbewustzijn in de gemeente en . . . wij zien het Koninkrijk.

* * *

»Uw Koninkrijk kome« en het komt en het zal komen en 't zal zich ook hier uitbreiden, indien wij het verwachten van Hem, tot wien dit gebed ons leidt: van onzen Vader die in de hemelen is.

De Voorbede.

Dat in onzen veelbewogen tijd, en in verband daarmede de velerlei arbeid, waartoe wij, christenen geroepen en genoodzaakt worden, de drang tot gebed, niet slechts in 't openbaar, maar vooral in 't verborgen, levend moet zijn en bij ons behoort aangewakkerd te worden, zal ongetwijfeld door onze lezers worden toegestemd. Aan 't slot van menig bericht of mededeeling uit onze gemeenten in dit ons blad, kan men van tijd tot tijd de opwekking lezen: »Broeders bidt voor ons«.

Wij mogen toch zeker aannemen, dat zulks maar niet een ledige formule is. Neen, we weten het wel, er zijn vele ernstige redenen bij gemeenten en personen, waarom er voor hen gebeden behoort te worden. 't Is daarom zoo goed, dat wij de behoeften en aangelegenheden van elkander — voor zooveel ze voor openbaarmaking vatbaar zijn — kennen. Dan eerst kan er bepaaldelijk van bidden voor elkander sprake zijn, zonder telkens weer in dezelfde termen te bidden, waarbij vaak zoo vele looze klanken kunnen gehoord of uitgesproken worden.

Bidden voor elkander is nadrukkelijk naar den wil des Heeren. De Apostelen — vooral van Paulus weten wij het — hebben ons een voorbeeld gegeven, en van den verhoogden Heiland wordt zelfs gezegd, dat Hij voor ons bidt.

Wij moeten dan van elkanders toestanden en ervaringen afweten. Gemeentelijke berichten, al zijn ze ook kort in ons blad, mogen niet verzuimd worden. En bij het bidden voor en met elkander behoort ook danken. Dat is ook de beteekenis van des Apostels woord: »Verblijdt u met de blijden«. Ook het verblijdende moeten wij van elkander weten. Hoe gelukkig, dat we een Orgaan voor onze gemeenten hebben!

Er kan o zoo licht verflauwing in ons bidden komen, en dat te eerder, als de kennis-kring van anderer behoeften, smarten en nooden, zeer klein is. Men kan wel in algemeenheden komen en bidden voor veler arbeid en b.v. voor de Zending, maar bij vaak herhaling wordt het vormelijk en leidt tot verdorring in den ijver. Het gebedsvuur moet gevoed worden. Dan wordt het een vuriglijk bidden.

Zakelijke gebeden wekken op, sporen aan tot gebedsregel om volhardend te bidden, en in 't geloof te bidden. Ook leiden ze tot heerlijke ervaring van gebedsverhooring. Men weet dan waar men om gebeden heeft.

Geloovigen kunnen ook elkander behulpzaam zijn, als er gemeenschappelijk gebed is, ondanks het lichamelijk van elkander gescheiden zijn.

Er zijn voor hen vele gemeenschappelijke belangen en behoeften en op dat terrein vinden ze hun gemeenschappelijke onderwerpen voor gebed en dankzegging.

Er worden, naar ik meen, in ons land wel kalenders of programma's uitgegeven, waardoor dagelijks onderwerpen voor gemeenschappelijk gebed worden aangegeven, maar die kunnen licht veranderen als ze voor een geheel jaar in eens gegeven worden. In het Buitenland vindt men ze veel en worden ook door velen gevolgd. Ze zijn er ook die meer nieuw blijven, doordat er gedurig, naar de bijzondere, telkens voorkomende behoeften, gebeds-onderwerpen worden opgegeven voor gemeenschappelijk gebed. Om een enkel voorbeeld te noemen: te Riga gaat er van den uitgebreiden arbeid in den »heilstempel« ook een ordelijke gebedsgemeenschap uit. Men noemt ze »De gebedsketen«. Met die keten wil men alle medegeloovigen in alle landen omsluiten en in 't gebed vereenigen.

Schoon idee! Alle geloovigen hebben behoefte aan gebed. En toch het wordt zooveel verzuimd, tenzij men er door bitteren nood toe gedreven wordt. Bidden is de godsdienstvorm des harten. 't Is spreken en omgang hebben met God. Vele menschen bidden niet, omdat ze niet aan een gebedverhoorend God gelooven. Anderen nemen een ander uiterst standpunt in en beweren, dat God te heilig is om naar woorden van menschen te luisteren en bidden dan maar niet.

Voor den geloovige is bidden de ademtocht der ziel, zoo heette het vroeger, maar blijft een waarheid.

Het gemeenschappelijk gebed is een voortreffelijke zegen, ook al kan men niet persoonlijk samenkomen. De Heere Jezus heeft er een bijzondere belofte voor gegeven. (Matth. 18 : 19).

Hier vooral ligt het brandpunt en 't belangrijke van vereenigen tot gebed over dezelfde onderwerpen of geuite begeerten, vooral wat betreft den arbeid in het werk des Heeren en het lijden van anderen.

Geliefde medegeloovigen, laten wij beginnen al is 't eerst nog met een kleinen kring om dagelijks geregeld samen te bidden, zooveel mogelijk om dezelfde zaken en nooden te bidden. Gevoelt ge daarvoor iets en wenscht gij zulk een medebidder te zijn, zendt dan aan schrijver dezes daarvan een teeken, al zou 't slechts uw naamkaartje zijn. Wij zullen er notitie van nemen. En als er eenigen zijn, verzoeken wij onzen eind-redacteur om wekelijks of om de andere week een plaatsje te mogen innemen in dit ons blad, voor de ingezonden begeerten en aanbevolen voorbiddingen, om die zoo ter kennis te brengen aan alle belangstellenden. »Een krachtig gebed des rechtvaardigen vermag veel«. schreef Jacobus.

Zooals voorgesteld, een teeken van deelneming en opgaven van gewenschte voorbeden worden ingewacht door uw medebidder

N. v. B., Stadskanaal.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Jozef verkocht; in Potifars huis.

Gen. 37 : 12—36 en Gen. 39.

Les voor Zondag, 7 Oct. 1928.

De geschiedenis is het vervolg van die van de vorige les. Wij kunnen dus wel zonder inleiding verder gaan.

De les bestaat duidelijk uit twee deelen: I. Jozef verkocht; II. Jozef in Potifars huis.

I. *a.* Door vader Jakob uitgezonden om te zien, hoe het ging met Jakobs zonen en met zijn vee; 37 : 12—17.

De tien waren dus weg met het vee, maar Jozef was bij zijn vader gebleven. Ongetwijfeld wilde Jakob dat gaarne, en voor den vrede onder de broers was het misschien ook het beste.

V. 15 dwalende; het was aan hem te merken, dat hij zocht Misschien heeft hij wel eens op een hoogte gestaan en rond gekeken. In elk geval begreep de man (bedoeld in v. 15), wat hij wilde.

b. De plannen der broeders, v. 18—22.

Let op, hoe ze hem noemden onder elkander. Ruben schijnt eerst niet bij de anderen te zijn geweest. Hij was beter gezind dan de anderen, maar had niet den moed om zijn meening ronduit te zeggen. Geen wonder, dat hij zijn doel niet bereikte.

c. Jozef verkocht, v. 23—33.

Het is niet moeilijk, dunkt me, om voor te stellen, hoe de broers Jozef nauwelijks tijd gelaten hebben om te groeten. Dadelijk zullen ze wel op hem aangevallen zijn en aan de noodige ruwheid zal het ook niet hebben ontbroken, toen zij hem den mooien rok van 't lichaam scheurden. Ging die stuk, dan was het immers zooveel te beter.

De kuil, v. 24, zal wel een door herders gegraven put of soort regenbak zijn geweest, die het grootste deel van 't jaar water hield; dat hier de afwezigheid van water nadrukkelijk vermeld is, zal wel zijn omdat de lezers volgens den gewonen regel het tegendeel mochten aannemen.

Ruben schijnt zich ook naderhand weer apart gehouden te hebben. En in dien tijd kwamen de kooplieden, waardoor de negen op een nieuw idee kwamen. Voor dit deel der vertelling leze men ook 42 : 21, 22.

Wij kunnen ons Rubens teleurstelling voorstellen. Het was te laat. Men zette zich echter over 't geval heen. Ook Ruben kwam niet tot belijdenis.

V. 35 gewaagt van Jakobs dochteren. Wij weten alleen van Dina. Het is echter niet onmogelijk, dat er later dochters zijn geboren, die niet in den bijbel genoemd zijn. In de vertelling kan men wel volstaan met van „zijn kinderen" te spreken.

II. Jozef in Potifars huis.

a. Jozef, door God gezegend, wint het vertrouwen, 39 : 1—6.

Reeds in v. 2 wordt van den zegen des Heeren gesproken. Uit het geheel blijkt tevens, dat Jozef getrouw is geweest. Door hem kon de Heer zegenen. Bij ontrouw van Jozef zou alles heel anders zijn geloopen. Gebruik deze mooie gelegenheid, om tot trouw aan te sporen, onverschillig in welken stand.

b. Door een slechte vrouw slecht behandeld, v. 7—18 en verder tot 23.

In dit gedeelte hebben wij weer de moeilijkheid, dat we den kinderen het wezen der zaak niet kunnen vertellen, zooals dat bij volwassenen mogelijk is.

Bij zulke geschiedenissen komt het vooral aan op de fijngevoeligheid van de onderwijzers(-essen).

Mij dunkt, men moet voor dit moeilijke deel wel een kleine inleiding zoeken. B.v. „Jozef was wel slaaf, maar het ging hem toch bijzonder goed. Natuurlijk had hij gaarne zijn vrijheid terug willen hebben, maar hij zal toch wel dankbaar zijn geweest, dat de Heer hem zoo zegende. Er zouden echter nog dingen gebeuren, waaraan Jozef nooit gedacht had. Hij zou nog in veel moeilijker beproeving komen". Dan vertelt men verder: Potifars echtgenoote was een slechte vrouw, die over slechte dingen dacht. En ze probeerde om Jozef over te halen om ook slecht te doen. Maar Jozef was gelukkig een vrome jongeling en hij gaf haar dadelijk een goed antwoord. Hij zei: „O. mevrouw, dat mag ik niet doen; dat zou een groote zonde zijn in Gods oogen. Mijnheer Potifar heeft zulk een groot vertrouwen in mij gesteld. Hij gaat maar gerust uit en denkt: Jozef zorgt wel, dat thuis alles goed gaat. En nu zou ik slechte dingen gaan doen? Dat zou een groote

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

14

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg was naar Zuid-Afrika vertrokken in de hoop op betere levensomstandigheden. Op zee verloren zij hun dochtertje Marie. In het binnenland van Afrika bouwden zij een hut onder bescherming van soldaten. Daar het vier weken duurde voor de oogst gereed was ging Zandberg bij de Boeren werken in dien tijd. Hij keerde terug met een koekalf, kippen, zaad, vleesch enz. Kleine Willem had een speelkameraad gekregen, een zwarte negerjongen. Deze zag in de verte Zandberg naderen en Willem stormde er heen. Het werd een heerlijk wederzien.)

Met vragen, bewonderen en uitroepen van blijdschap beziet men elkander en het meegenomene zoowel als het nieuw-ontstane.

Bij de maaltijd neemt Zandberg zijn zoon op de schoot en leert hem hoe hij biltong moet eten. Dan weer neemt hij zijn vrouw bij de hand, voelt hoe vol eelt die geworden is en zegt:

»Wat moet je toch geweldig gewerkt hebben! Je hebt zeker nog harder gewerkt dan ik!«

Maar ten slotte wordt hij toch overweldigd door vermoeidheid.

Hij valt op zijn graszak neer, vervuld van blijdschap, weer thuis te mogen zijn en zulk een goede vrouw te mogen bezitten.

zonde zijn". En Jozef deed het niet. Maar die slechte vrouw begon er telkens weer over. Eens, toen Jozef weer niet naar haar hooren wilde, greep ze hem bij zijn overkleed; ze trok hem met geweld naar zich toe, en ze zei: „Nu kom je hier bij mij zitten". Jozef wilde echter beslist niet. Hij zag ook geen kans om zonder lawaai te maken weg te komen Hij maakte gauw zijn kleed los; en toen trok de vrouw wel het kleed naar zich toe, maar Jozef was vrij en liep hard weg.

Maar toen werd het nog niet beter. De vrouw was woedend. En wat deed ze? Ze begon te schreeuwen, alsof iemand haar aanviel . . . . enz. — Men probeere op deze of op soortgelijke manier dit deel der les te vertellen.

Het spreekt vanzelf, dat het er nu voor Jozef slecht voor stond, want hij was maar een slaaf en mijnheer P. zou natuurlijk zijn vrouw gelooven. Vertel, wat er gebeurde . . . . Dat was vreeselijk. Maar gelukkig had Jozef een vrij geweten. Hij durfde gerust alles aan den Heer zeggen en Hem om hulp en kracht bidden. Ook in de gevangenis zou God hem niet verlaten. K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD.

Er is groot verschil tusschen »hooren zeggen« en »met eigen oogen zien«.

Zijn wij Jeugdwerkers, die ons arbeidsveld met eigen oogen hebben bekeken?

„Waar zou hij nu toch weer zitten? Veertien dagen geleden was hij er ook niet", bromt de hoofdonderwijzer van de Zondagsschool, als de klok op het punt staat het aanvangsoogenblik af te kondigen.

De aanwezige leerkrachten kijken elkaar aan, alsof ze de situatie volkomen begrijpen.

„Hij moet zeker op de kinderen passen, omdat zijn vrouw er eens uit wil", stelt de een voor bij wijze van toelichting.

„Ze hebben mij van de week verteld, dat hij binnen kort bezoek zou krijgen van zijn rijken oom in Canada. Misschien zit hij al vast te wachten! . . ." merkt een ander op.

„Hij is precies levertraan, wanneer het een stukje werk geldt, dat de gemeente meent van hem te mogen verwachten. Zou hij in zijn dagelijksch beroep eenzelfde beeld van zich laten zien?" vraagt de oudste van de groep.

„Misschien wel en misschien niet. Daarmede hebben we op het oogenblik niets te maken. Waarmede we wel te maken hebben is het feit, dat hij maar willekeurig verzuimt, terwijl hij al herhaaldelijk gewaarschuwd is. Wat doen we toch met dergelijke schepsels. Je kunt er geen steek op aan. Ik zou ze niet in mijn dienst willen hebben al gaven ze ook geld toe en moet de gemeente zich met zulke elementen opbergen? Doch jongens, het is tijd. We zullen zijn klasse over de beide oudste verdeelen; dat zal het beste zijn", besluit het hoofd.

* * *

Het bovenstaande is een greep uit de minder prettige ervaringen, waaraan elk Zondagsschoolleven, jammer genoeg, zoo rijk is.

O, die achteloosheid, die trouweloosheid, waarmede geroepen medearbeiders in het Koninkrijk Gods meer bederven dan goed maken!

Waar vertoonen die lauwen en tragen en schemermenschen zich niet! Zij komen als vriendelijke boden van het licht en doven waar zij komen, het laatste straaltje van licht en sprankje van vuur! Zij nemen op zich hier op aarde het een of ander om Jezus' wille te verrichten en wanneer het tijdstip is aangebroken, dat Jezus Christus in den hemel op ze rekent, dan zijn ze met vrouwlief aan den wandel, of rooken een sigaar met den rijken oom van Canada of zitten aan het meer of strand of in het bosch! En het meest opmerkelijke van het geval is nog wel, dat wanneer het werk vooral door hun toedoen de blakering van het volle leven mist en den blos van den jubelenden bloei niet meer heeft, zij zeer luidruchtig zijn in afbrekenden critiek en zeer welsprekend in veroordeelende mimiek!

* * *

Er is groot verschil tusschen „hooren zeggen" en „met eigen oogen zien".

„Wat heeft dit nu met het bovenstaande te maken?" vraagt ge onwillekeurig.

Ik antwoord: „Veel en zeer veel en alles".

Het komt mij voor, dat wie als jeugdwerker zijn arbeidsveld gezien heeft, goed gezien heeft, gedrongen wordt om dat naar zijn beste kunnen te bewerken. Hij of zij is een man, een vrouw, jongeling of jongedochter zonder rust, zoolang hij of zij de taak niet heeft volbracht. Hij moet werken de werken desgenen die hem gezonden heeft. Niets is in staat hem van het plekje grond, waarop hij behoort te zijn, af te houden. Geen vrouw, die wandelen wil; geen rijke oom in Canada; geen zomeravond aan het meer of strand, of in het woud.

Wie onzer kent de geschiedenis van Nehemia niet?

Hij was, hoewel zoon van de ballingschap, een van de invloedrijkste ministers van zijn tijd. Toen hij in het land der vaderen aankwam ten einde zijn volk, door de vertegenwoordigers van het machtige Perzische rijk uitgemergeld en door de eigen leiders verdrukt, de helpende hand te bieden, werd hij als hooge commissaris met al de eer verwelkomd, waarop zijn positie aanspraak kon maken. Natuurlijk werd bij die gelegenheid niet verzuimd hem behoorlijk in te lichten over den toestand van de Joden en over de muren van Jeruzalem. Het spreekt als een boek, dat om eigen huid te bergen de blijde begroeters met bijzonderen nadruk hebben gewezen op de schromelijke overdrijving, waaraan bezoekers, op hun doorreis naar het Oosten, zich hebben schuldig gemaakt. Welnu, Nehemia hoorde de menschen aan en bedankte ze voor het nieuws, dat zij zoo volgaarne bereid waren te geven. Doch met dit „hooren zeggen" nam hij geen genoegen. Toen het nacht geworden was, trok hij stilletjes er op uit om met eigen oogen te zien. Hij ging door de Dalpoort en voorbij de Drakenfontein naar de Westpoort en hier en daar brak hij aan de muren der stad, welke gescheurd waren. Ook ging hij door de beek en brak aan een andere muur. Daarna keerde hij terug. Kort daarop is Nehemia aan het bouwen

»Zooveel heb je met de hand omgewerkt«, zegt hij ten slotte nog en valt dan in slaap om pas den volgenden dag, als de zon al aan den hemel staat, te ontwaken.

Bij de metselaars.

Met nieuwe hoop in het hart was de landverhuizer den vorigen avond ingeslapen.

Hij wilde nu zien vooruit te komen op eigen land en hier gelukkig worden met zijn gezin. Zou zich nu alles volgens wensch verder ontwikkelen, nadat hij door zijn verblijf bij de Boeren de moeilijke tijd overwonnen had? Neen, een groote teleurstelling zouden beiden reeds den volgenden morgen beleven en daardoor zouden de blijde verwachtingen van den vorigen avond den bodem worden ingeslagen.

Vrouw Zandberg had haar man den vorigen avond iets goeds willen vertellen, namelijk dat hij door hulp bij de metselaars bij het bouwen van een zendingskerk direct een goede verdienste in de nabijheid kon hebben en daarom niet weer zoo ver en zoo lang weg behoefde te gaan. Door zijn plotselinge vermoeidheid was zij er echter niet toe gekomen het hem te zeggen.

Maar den volgenden morgen zou zij tot haar schrik ontdekken, dat het den pas teruggekeerde echtgenoot direct weer wegdreef. Wat was de oorzaak?

Hij had eerst een ongedachte ontdekking gedaan, die hem het hoofd haast deed verliezen.

Uit een vaste, gezonde slaap ontwakend, vond Zandberg zich dus weer in zijn eigen huis.

Maar . . . . . wat zag hij daar?

Nauwelijks had hij een blik in de kamer geworpen, of hij ontdekte zulk een ongewoon iets en wel bij zijn eigen vrouw, dat hij het gevoel verloor, thuis te zijn.

Hij moest eerst tot zich zelf komen. Is zij dat wel? Wat doet zij daar toch? Ja, zij is het. Bij de groote landverhuizerskist knielt zij neer en heeft de handen gevouwen; het opengeslagen Nieuwe Testament ligt naast haar.

Zij bidt, ja, dat is het! Zij bidt!

»O wee«, dacht de man op zijn legerstede, nu wordt zij net zoo eigenaardig godsdienstig als de familie landman, die met ons op het schip was; die hebben haar zeker aangestoken.

Het werd hem zeer onbehaaglijk te moede. Terwijl hij nog met gesloten oogen lag, werd hij geslingerd door een voor en tegen in de dingen des geloofs. Intusschen was zijn vrouw van haar knieën opgestaan, maar hij liet niet merken, dat hij al wakker was. Eerst wilde hij omtrent deze nieuwe ontdekking een besluit nemen. Hij had niets anders bedoeld, dan in Afrika op vrijen grond en bodem zijn eigen brood eten, en nu kwam zoo iets daartusschen. — Waarom toch — Was dat dan noodig? — Waarom dan niet? — Was het dan zoo verkeerd? — Was het misschien niet noodzakelijk? — Moest hij het misschien niet zelf ook doen? —

Maar neen, dat kan ik niet, en dat wil ik niet, en mijn vrouw moet met zulk een bidderij ook niet beginnen.

Tot zulke gedachten, tot zulk een strijd, want dat was het nu geworden, kwam hij, die na lange afwezigheid zich zoo echt thuis wilde gevoelen.

Hij werd er warm van. Gisterenavond had hij zich nog zoo verwonderd over zijn goede en kranige vrouw, en nu kwam dat bidden daartusschen; dat kon hij niet uitstaan. Waarom niet? Ja, dat kon hij zich zelf niet verklaren. Maar het was toch zoo, hij had er een hekel aan.

Ten slotte, nadat hij langen tijd tevergeefs geprobeerd had, tot rust te komen en tot een beslissing, kwam hij na vele verstands- en gevoelsoverwegingen tot een besluit, dat hij den avond te voren niet voor mogelijk gehouden had. Zijn vriendelijke hem tegemoet komende vrouw verschrikte hij na nauwelijks beantwoorde morgengroet niet weinig met de woorden: »Ik moet Dinsdag al weer weg naar oom Klaas om nog vier weken lang wat te verdienen«.

De niets vermoedende vrouw sprong van schrik achteruit. Nauwelijks vond zij de woorden om te zeggen: »Wel neen, vader, dat is niet noodig. Gij behoeft niet weer de wildernis door om zoolang weg te zijn!«

»De melis kunt gij gemakkelijk alleen verder afwerken, zie ik, en ik heb het oom Klaas ook beloofd«, antwoordde hij, de ware reden, die hem wegdreef, verbergend.

(Wordt vervolgd).

getogen en wat ik daarbij het meeste moet bewonderen, zijn bezieling, die zich aan alle werkers mededeelde, of zijn volharding, waarmede hij zijn bittere tegenstanders machteloos gemaakt heeft, weet ik haast niet. Maar dit weet ik, dat indien hij als man van „hooren zeggen" met „hooren zeggen" tevreden geweest ware — evenals b.v. vele van onze overheidspersonen, die langs den hierarchischen weg hun inlichtingen krijgen en daarom met de koelheid van het vriespunt de smeekschriften om verbetering van droevige wantoestanden naar de prullemand verwijzen -- dan zou hij nooit dien ijver en dat doorzettingsvermogen aan den dag hebben gelegd.

Nehemia's toewijding en trouw en taai vasthouden aan hetgeen hij zich voorgenomen had, vloeiden hieruit voort, dat hij met eigen oogen zijn arbeidsveld opgenomen had.

Zijn wij jeugdwerkers, die ons arbeidsveld met eigen oogen hebben gezien?

O, ik ken ze, die, al staan ze ook op den menschenakker met opgestroopte mouwen, toch al den kennis van akker en arbeid van „hooren zeggen" hebben. Zij hebben den voorganger of ouderlingen of eigen ouders vaak hooren zeggen, dat er niets zoo noodig is voor het jonge geslacht dan kennis van Gods Woord en wil en dat niets het leven zoo sierlijk maakt, dan een uurtje besteed in den dienst van Christus en gemeente. Ja, zoo vaak hebben zij het hooren beweren, dat zij zelve er geen seconde meer aan twijfelen.

Deze brave lieden en werkers zijn de kloeke helden niet, tegen wie een wandellustige huisvrouw of verloofde, of een rijke oom in Canada, of een zomeravondzonnetje, dat wegkruipt achter geheimzinnig bosch of zich een bed graaft in de zee, niets vermag.

Onze kloeke helden zijn uit hetzelfde hout gesneden als Nehemia. Zij hebben een persoonlijken rondgang gemaakt en met eigen oogen gezien. Zij hebben met bewogen harten kennis genomen van den verloren toestand van de stad Menschziel. Zij hebben met deernis bemerkt hoe vreeselijk de muren van deze stad zijn gescheurd of neergestort. Zij hebben God gesmeekt en smeeken God telkens weer om hun te willen helpen als zij, met het zwaard in de eene hand ten einde de aanvechtingen van den Booze af te slaan, met inspanning van alle krachten willen herbouwen. Zij hebben hun gezichten, waarin zij het bouwwerk voltooid zien, voor zoover zij daarin aandeel mogen hebben: kinderen, die op rijperen leeftijd in woord en wandel belijden discipelen van Jezus Christus te zijn; jongelingen en jongedochters, die afscheid genomen hebben van den breeden weg en dus niet langer zichzelven leven. Zij droomen van het Boek des Lams, dat bij hun naam opengeslagen een lange lijst van namen bevat, alle van menschen, aan wier verlossing en zaligmaking zij hebben mogen medewerken.

O, er is zulk een groot verschil tusschen „hooren zeggen" en „met eigen oogen zien".

Zijn wij jeugdwerkers, die ons arbeidsveld met eigen oogen hebben bekeken? Ja?

Dan zal niets ons op het bepaald uur kunnen scheiden van de plek, waarop wij moeten staan.

Geen liefde van vrouw of verloofde, geen oom van Canada, geen zon, maan en sterren.

UIT DE GEMEENTEN.

AMSTERDAM. De gemeente alhier is in feestelijke stemming. — Reeds geruimen tijd was er een ruischen des Heiligen Geestes merkbaar. — Een tiental jeugdige personen kwamen tot bekeering en als vrucht daarvan zagen we j.l. Zondag drie zusters en twee broeders in 't watergraf afdalen. De gemeente was verheugd en voor sommige leden was 't een dubbele blijdschap, aangezien 't kinderen waren van Gods kinderen.

De leeraar sprak bij deze gelegenheid over 't onderwerp: „Uw wil geschiede, gelijk in den hemel alzoo ook op de aarde". Het gedenken van den dood des Heeren was 't waardige slot van deze plechtigheid.

W. VEENSTRA, Secr.

SNEEK. Van 18 tot en met 22 Aug. zijn voor de stad Sneek dagen, waarin Satan hoogtij viert. Het zijn n.l. de dagen van de Sneeker kermis.

Dit zijn dagen, waarin Gods Heilige naam grootelijks wordt

gelasterd en menige ziel in gevaar komt. Als gemeente meenden wij hier iets tegen te moeten doen; vandaar dat wij reeds enkele jaren onze anti-kermisactie voeren. Ook dit jaar hebben wij deze actie weer gevoerd, en we mogen met dank aan God, spreken van gezegende dagen. Bij monde van onzen br Voorganger, br. Ds. Hekhuis en br. J. Sevensma van A'dam, werd aan honderden menschen, welke zich 's avonds om onze tent schaarden, het blijde Evangelie verkondigd.

Ook werd door velen gebruik gemaakt van onze te koop aangeboden waar, zooals Bijbels, boeken, teksten enz., zoodat ook op deze wijze het Evangelie onder de menschen kwam.

Geve de Heere, dat ook deze prediking op het kermisterrein nog velen tot een eeuwigen zegen moge zijn geweest.

Met br.gr., de Secr. J. v. d. HEIDE.

HARLINGEN. Zondag 2 September nam Ds. Barendregt en echtgenoote afscheid van de gemeente Harlingen. De Heer had Zijn dienstknecht naar een ander gedeelte van Zijn Wijngaard geroepen en het is niet onze taak Gods wijze van doen te bedillen. Begrijpelijk is het echter, dat er droefheid was bij de gemeente en ook bij den Voorganger, toen het feit was beslist dat onze gemeente weer herderloos zou zijn.

Doch door dit alles heen was er toch nog een danktoon in ons hart voor de veelvuldige zegeningen, welke God in 't verleden schonk. We mochten ons verblijden over de goede verstandhouding, die er altijd heerschte tusschen Voorganger en gemeente. Zagen we begrijpelijkerwijs tegen het afscheid op, we hadden niet kunnen denken, dat de Heer dien dag ook nog tot een vreugdedag zou maken en wel door ons een tegenwicht te geven; een drietal zielen toch werden dienzelfden dag door den doop aan de gemeente toegevoegd.

's Avonds om 5 uur werd onder groote belangstelling de afscheidsrede uitgesproken, naar aanleiding van den brief van den Ap. Paulus aan de Hebr. 13 : 8. Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in der eeuwigheid. Spr. begon met te zeggen, dat hij nu drie jaar geleden bij zijn intrede in onze gemeente gesproken had over de woorden: „Wij prediken Jezus Christus den Gekruisigde en ons zelven dat wij u dienaars zijn om Jezus' wil" en thans nu de ure van scheiden was aangebroken wil hij voor de laatste maal nog Jezus Christus verkondigen en die gekruist. Vele, ja alle dingen wisselen hier op aarde, doch Jezus Christus blijft. Dit mag in de ure van scheidingssmart de hoop wezen voor de gemeente die achter blijft. Aan het einde der prediking dankte spr. de bestuursleden, die hem altijd zoo trouw hadden bijgestaan: alsmede de gemeente welke hem zoowel op stoffelijk als op geestelijk gebied zoo uitermate had verkwikt. Na deze woorden van bemoediging nam onze br. ouderl. het woord om in enkele woorden namens de gemeente zijn gevoelen uit te drukken, over de zegeningen welke de Heer door br Barendregt in deze drie jaren van arbeid in het Evangelie de gemeente ten deel waren geworden. Hij spoorde de gemeente aan tot dankbaarheid in tegenwicht van de droefheid welke de harten ongetwijfeld vervulde. Ds. Riemers, Herst. Evang. Luth. Predt. hier ter stede, sprak over de aangename en prettige samenwerking met Ds. Barendregt en de verschillende samenkomsten en den persoonlijken omgang en zegt dat de burgerij van Harlingen in het heengaan van dezen broeder een gevoelige slag treft. Hij sprak voorts de hoop uit dat spoedig weer de rechte man mocht gevonden worden, die de ledige plaats komt innemen. De Zangver., welke reeds voor den dienst een lied had gezongen, bracht nog een daarvoor speciaal gemaakt afscheidslied ten gehoore. Daarna werd staande door de aanwezigen den scheidenden leeraar met zijn echtgenoote Ps. 121 : 4 toegezongen, waarop Ds. Riemers voorging in dankgebed.

Des avonds om 8 uur kwamen we als gemeente nog eens te zamen om het H. Avondmaal te vieren. Ook hier hadden we een gezegende ure. Onze scheidende leeraar sprak ons nog toe naar aanleiding van Hand. 20 : 32, een woord van vertroosting, en wees verder bestuur en gemeente op hunne wederzijdsche voorrechten en verantwoordelijkheid. Door onze ouderl. en enkele anderen werd nog een woord van dank gesproken, terwijl ook de ouderl. van E.-E.v. een welmeenend woord sprak. Daarna knielden Voorganger en gemeente nog eens voor den troon der genade en werd door eerstgenoemde de belangen van Gods Koninkrijk in 't gebed aan den Heer opgedragen.

R. v. d. S., Secr.

EMMER-ERFSCHEIDENVEEN. Gaarne voldoen wij aan het verzoek van den E.-R, om het gemeentenieuws wat vroegtijdig op te zenden.

Het is Zondag 9 September een gewichtige, een heerlijke dag voor onze gemeente. Hoe heerlijk schijnt de zon, verlichtend en verwarmend. Reeds in den vroegen morgen trok men van heinde en ver op naar het kerkje aan het kanaal A. Hoe brandden onze harten, vol van verwachting want ook in onze harten scheen de zon n.l. de Zon der gerechtigheid. Bezield met den Heiligen Geest trok de gemeente op, om het verbond gesloten tusschen God, Voorganger en gemeente te bezegelen voor het aangezicht des Heeren.

Voor een overvolle kerk hield Ds. Reiling zijn toespraak naar aanleiding van 2 Thess. 3 : 1. Zijn Eerw. bepaalde ons er bij:

1e. Dat het woord des Heeren zijnen loop moge hebben en verheerlijkt worde. De gemeente en Voorganger zullen veel aan elkaar gedacht hebben, maar denkt nu eens niet te veel aan u zelf, aldus spreker, maar denk er aan dat het werk des Heeren zijn loop moet hebben, want het is een werk Gods dat in uw midden verricht wordt. Er is zooveel dat het woord in zijn loop tracht te verhinderen, daarom:

2e. Voorts broeders bid voor ons. Gemeente, de verantwoordelijkheid van de voortgang van het woord rust niet alleen op uw Voorganger, maar ook op u, daarom bid voor uw Voorganger opdat de verhinderingen weg mogen vallen en Gods Woord niet alleen zijn loop mag hebben, maar ook verheerlijkt mag worden. Als de gemeente zoo zijn plicht verstaat is er

3e. voor den Voorganger een verantwoordelijkheid.

Het is een zaak Gods, en er wordt door de gemeente gebeden, daarom moet gij in het woord Gods zijn en Gods Woord in u. Het is des Heeren zaak, daarom is ze uw geheele toewijding waardig. Als er zoo gebeden wordt, kunt gij de groote verantwoordelijkheid op u nemen en toch zal er ook komen een kinderlijke rust en vertrouwen.

Hierna had de plechtige bevestiging plaats. De gemeente beloofde in gebed en verder in alle dingen, die redelijkerwijs van haar verwacht mogen worden, den Voorganger te zullen steunen en met hem strijden opdat Gods werk in ons midden verheerlijkt worde.

Ds. Barendregt beantwoordde de vraag van den bevestiger of hij in alles de gemeente en de zielen wil leiden tot den Heere Jezus Christus en zijn geheele persoonlijkheid aan het werk des Heeren te E.-Erfscheidenveen wou geven met een „Ja, in Gods kracht".

Diep geroerd stelden we ons voor 's Heeren aangezicht, en we gelooven dat de Heere nog een groot werk onder en om ons wil doen.

Alle gasten en afgevaardigden trokken met leden der gemeente naar huis, en God geve, dat ze allen een gezegende namiddag mogen hebben.

D.V. wil ik hedenavond een verslag schrijven over de intrede en begroetingssamenkomst.

't Is Maandagmorgen dat ik weer mijn verslag vervolg want het werd gisteravond laat en de indrukken waren zoo vele, dat we na afloop der laatste vergadering geen kans meer zagen, om alles op schrift te stellen.

Om 5 uur begon de dienst waarin br. Ds. Barendregt zich aan de gemeente verbond naar aanleiding van de bede uit het Onze Vader: „Uw Koninkrijk kome". Hier over iets te schrijven is overbodig daar de intreepreek ook in ons blad zal worden opgenomen.

Ons kerkgebouw bleek te klein, overal hadden zich nog menschen opgesteld om toch den nieuwen Voorganger te hooren, zelfs buiten voor de deuren stond een schare met aandacht te luisteren en we hebben genoten, Gods Geest was kennelijk in ons midden.

Na de preek sprak br. Ouderling Wilts den Voorganger toe namens de gemeente. De Zangvereeniging zong een welkomstlied. Ds. Reiling bracht namens de Unie-Commissie de beste wenschen over voor Voorganger en gemeente. De heer van Veen, hoofd der Algem. Chr. School sprak namens bestuur en personeel der school. Ds. Weenink sprak een woord tot gemeente en Voorganger als collega van Ds. Barendregt en vriend der gemeente. Ook spraken nog de afgevaardigden van de gemeenten Vrieschelo, N.-Pekela en 2e Exloërmond.

Ds. Barendregt bracht dank aan allen die hun gelukwenschen aanboden en verder aan allen, die van hun belangstelling blijk gaven en vooral werd de Heere gedankt voor alle genoten zegeningen.

De menschen, die beslist weg moesten, reisden af met blijdschap terwijl de anderen een luchtje gingen scheppen, want het was in de kerk snikheet.

In de pauze zorgden dienstvaardige handen dat ook het lichaam een verkwikking ontving en konden we om halfacht de begroetingssamenkomst beginnen.

Ds. Reiling als leider aangezocht, hield een korte inleiding en verleende het woord aan den Eerw. heer Nijland, Voorganger bij de Herv. Evangelisatie. Spreker bracht de hartelijke felicitatie over van zijn gemeente en sprak de wensch uit, dat er een aangename samenwerking mocht ontstaan tusschen hem en onzen Voorganger. Br. Eisinga, ouderling der gemeente sprak een kort woord, evenals br. Huizing, die namens de Zangver. den Voorganger hartelijk welkom heette. Mej. Hardenberg voerde namens groote en kleine Meisjesvereen. het woord. Verder beluisterden we nog Ds. N. van Beek, Ds. Louw en afgevaardigden van Harlingen N. Weerdinge, Stadskanaal, Groningen en Den Haag. De Voorgangers der gemeenten Sneek, Hoorn en Haarlem hadden per brief hun gelukwenschen aangeboden, die in dank werden aanvaard.

Tot slot sprak onze Voorganger Ds. Barendregt nog een kort woord en beloofden we elkaar lief te hebben met de liefde, die Christus in onze harten heeft uitgestort.

Broeders en zusters gaarne had ik nog veel uitvoeriger willen schrijven, want er was zooveel te melden, maar dan houd ik geen vreemen den geachten E. R.

Bidt veel voor ons, opdat het Woord Gods zijn loop moge hebben en verheerlijkt worden ook in ons midden.

We zijn dankbaar en met blijdschap gaan we de toekomst tegemoet.

Nog even wil ik melden dat de gemeenten Vriescheloo en Exloërmond in grooten getale per autobus waren gekomen, eerstgenoemde zelfs met 23 personen.

De Heere zegene alle Bapt. Gemeenten in ons Vaderland.

De Correspondent.

's-GRAVENHAGE. Met dankbare harten mogen wij gewagen van de trouw en zegeningen onzes Gods.

Een 4 tal jonge zusters mochten wij, op de belijdenis des geloofs, door den Doop, in de gemeente opnemen. Twee hunner zijn als vruchten van het jeugdwerk te beschouwen, wijl de andere twee kinderen van gemeenteleden zijn, en o. m. één de jongste dochter van een zuster der gemeente, die wegens lichamelijke ongesteldheid, al in geen jaren met Gods kinderen kan opgaan, en nu het groote voorrecht heeft dat zij met haar 3 dochters, even als een „Lydia" den Heere dient. De Heere zegene en stelle deze weduwe met haar gezin, ten zegen. De 4de is het jongste kind van een onzer ouderlingen, br. F. de Jong. Geen wonder, dat die ouders, die nu met hun gansche huis den Heere toebehooren, aan de Tafel des Heeren, moeilijk woorden kunnen

vinden, om hun blijdschap en dankbaarheid te uiten, voor de groote weldaden des Heeren.

Eenigen tijd geleden hadden wij het voorrecht, een beter en krachtiger orgel, met electrische luchtaandrijving, in gebruik te nemen, waardoor onze zang, tot ons aller blijdschap, en tot vreugde van onze toegewijde organist, zooveel beter tot zijn recht komt. Vergeten wij den dag der kleine dingen niet! Vooral dan niet, als wij daarin mogen zien de verhooring onzer gebeden.

Met heilbede en br.groeten, P. B.

INGEZONDEN.

Aan alle onze zustergemeenten in ons Vaderland maken wij bekend, dat de aanvang onzer te houden Bazar, waarvan reeds eerder door middel van ons blad en ook door ons persoonlijk melding is gemaakt, zal plaats hebben D.V. op 10 Oct. e.k. Gaarne zouden wij nu van de gemeenten, die het plan hebben op onze schriftelijke aanvrage in te gaan, zoo spoedig mogelijk ontvangen datgene, wat zij ons toegedacht hebben. Daar het Schriftwoord, n.l. het vervullen van de wet van Christus door het dragen van elkanders lasten in elken gemeentelijken Bijbel voorkomt, verwachten wij natuurlijk dat iedere gemeente ons zal helpen. Alles is welkom. Niet alleen de groote giften, maar ook het penningske der weduwe, welke het kostbaarste kan zijn. Namens de Bazarcomm.

Ds. G. Visser, Voorz.
D. Broertjes, Secr.
K. Prost—Hulleman, Penn.esse.

Zendingen s.v.p. aan Mej. K. Prost—Hulleman,
Keern 32, Hoorn.

MEDEDEELINGEN
Van den Zendingspenningmeester.

Ontvangen voor de Zending van de Bapt. Jongel.ver. te Haulerwijk f 31.94.

Dat is prachtig, wie van de Jongel.ver. volgen?

A. H. ZERBST, Rijnlaan 128bis
Giro 68108, Utrecht.

Herfst-Commissievergadering.

Deze vergadering zal D. V. gehouden worden op 22 en 23 October e.k. te N. Weerdinge.

Voorstellen etc. voor deze vergadering moeten vóór 13 Oct. bij ondergeteekende worden ingezonden.

B. PLANTING, U.-Secr.

Amsterdam, Tolstr. 117.

CORRESPONDENTIE.

De Voorbede. Verwijzende naar het art. onder dezen titel van N. v. B. in dit Nr., betuigen wij gaarne onze instemming met zijn verzoek dat men door middel van De Christen mededeele welke aangelegenheden men gaarne door Gods kinderen voor den Heer gebracht zag worden in 't gebed.

Men adresseere aan Ds. N. v. Beek te Stadskanaal

N. Pekela, 8 Sept. '28.

Heden overleed, zacht en kalm, in zijn Heer en Heiland, onze Broeder

Jan E. Olieslager

in den ouderdom van bijna 75 jaar.

Hij was 54 jaar lang lid der Gemeente.

Namens de Bapt. Gem. te N. Pekela.

SOLI DEO GLORIA.

Zoo de Heere wil denken onze geliefde Ouders

KARL KRAMER
en
MARIE FLEISCHER

den 25 September a.s. hunne

25-jarige Echtvereeniging

te vieren.

Hunne dankbare Kinderen.

Eindhoven,
Jan Luikenstr. 9.

No. 2046 VRIJDAG 28 September 1928 48ste Jaargang.

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

OP DEN NEBO.

Van den Nebo Gods landouwen
Bij zijn heengaan nog te aanschouwen,
Bracht aan Mozes 't voorgenot
Van de ruste bij zijn God.

Toen ontsliep hij in Gods armen,
Hem omvangend vol erbarmen,
Voor een beter Kanaän
Dan de aarde bieden kan.

O wat voorrecht! Zien en sterven,
Straks ontwakend alles erven,
't Licht door d' adem Gods gebluscht,
Maar den geest voor eeuwig rust!

't Moede lichaam, door Gods zorgen
Eenzaam slapend, bleef verborgen;
God verbiedt der menschen eer,
Hij legt Zelf dien doode neer.

Want hem wachtte hooger eere,
Als de bode van zijn Heere,
Die Zijns Meesters weg bereidt:
Van het kruis tot heerlijkheid.

H. PIERSON.

Voleindiging onzer heiliging.

Nadat de Apostel de gemeente te Corinthe had vermaand om zich af te zonderen van de wereld en hare ongerechtigheid, en de gemeenschap met de ongerechtigheid en de duisternis te vermijden, — en haar gewezen te hebben op haar heerlijk verheven standpunt en hunne verhouding tot God als hun Vader (zie H. 6 : 18), begint de Apostel de leden aan te sporen tot »voleindigen« of voltooiïng van de »heiligmaking« — beter genoemd heiliging — »in de vreeze Gods«.

Als beweegreden tot deze vermaning wendt de Ap. aan de heerlijke beloften Gods aan de geloovigen gegeven. Hij denkt dan hoofdzakelijk aan de hun pas voorgehouden woorden: »Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere de Almachtige«.

De voleindiging der »heiligmaking« behoort te geschieden door zichzelven »te reinigen van alle besmetting des vleesches en des geestes«.

Heiliging beteekent afzondering en toewijding aan God en Zijn dienst. Opmerkelijk is de toevoeging des Apostels: »in de vreeze Gods«. Dat wil zeggen met e e r b i e d voor God, die onze V a d e r w i l z i j n.

Door Christus *is* de geloovige van de zonde (hare slavernij) vrij gemaakt en gerechtvaardigd. Door het geloof gerechtvaardigd zijnde, komt de mensch in een nieuwe verhouding tot God en wordt een ander mensch, vatbaar voor heiliging.

In de dagen der hervorming der 16e eeuw legden de zoogenaamde Doopersen en Mennonieten veel nadruk op »r e c h t v a a r d i g m a k i n g« door het geloof in Christus en Zijn verzoenend bloed; de leiders der hervorming spraken meer over rechtvaardig*verklaring*, en dat begrip is vastgelegd in de Luthersche en Calvinistische kerkleer. En zulks is dan ook, helaas, bloot leer geworden voor de aanhangers dier kerken. Vandaar dan dat men duizende orthodoxe, zoogenaamde christenen, aantreft, die de leer der rechtvaardigmaking door het lijden en sterven van Jezus Christus wel beslist en verstandelijk aannemen, maar nooit tot ware verootmoediging, schuldbesef en tot overgave des harten aan den Heere zijn gekomen. Zij willen niet bij de ongeloovigen ingedeeld worden, en toch hebben zij geen ervaring van wat Paulus schreef (Rom. 5 : 1): »Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God door onzen Heere Jezus Christus«. — Mitsdien ook geen b l ij d s c h a p en ook geen k r a c h t tot heiliging; zij leven nog volgens het begrip en den aard van den ouden mensch, waarbij het *Ik* meester is. Het uitwendige aangaande kunnen daarbij onder

den invloed der waarheid heel veel ruwe takken afgehouwen en ruwe zeden in hun leven getemperd zijn. De wezenlijk door geloof des harten en zelfovergave aan God gerechtvaardigde is een nieuw mensch door den Heiligen Geest.

Het door Christus verlost en gerechtvaardigd gesteld zijn voor God is dan een feit, geheel uitgewerkt, er behoeft niets meer bij, dan alleen de vrucht van wat Christus voor en in den mensch volbracht heeft. Die vrucht is de heiligmaking of heiliging. Deze wordt in dit aardsche bestaan niet voleindigd. En toch moeten wij in de practijk onszelven reinigen van alle besmetting des vleesches en des geestes — dan zijn we bezig met de voleindiging = voltooiïng van onze heiliging. Dan komen we immer nader in Gods gemeenschap, terwijl we een geopenden weg tot het heiligdom hebben en zien. Zoo worden wij ook meer en meer bekwaam tot den dienst en verheerlijking van God; niet wettisch gedwongen, maar uit de liefde, die God door Zijn Geest in het hart uitgestort heeft. Dat is Christus in ons wonende en werkende — tot heil van de menschheid.

Zoo wordt ons leven Christus en ons sterven gewin. En zoo wordt het doel bereikt van 't leven, 't lijden en 't sterven van den Zoon van God, om een eeuwige gerechtigheid voor de Zijnen aan te brengen.

Hierop is de heiliging gegrond, en daarin wortelt zij en vindt daarin hare kracht. Daarin heeft de geloovige ook kracht en genade om met het lijden van Christus gemeenschap te hebben, en dat toe te passen in 't eigen leven, en den ouden mensch te kruisigen.

Ook is zeer treffend het door Paulus aangewende beeld van »uitdoen« (uitkleeden) (Col. 3 : 9) en »aandoen« (aankleeden), b.v. in Rom. 13 : 14: »Doet aan den Heere Jezus, en verzorgt het vleesch niet tot begeerlijkheden«. (Zie ook Gal. 3 : 27).

De besmettelijke werken des vleesches door den Apostel als op de zwarte lijst gezet, zijn ons voor oogen gesteld in Gal. 5 : 19—21, en de gevolgen derzelve genoemd. Maar ook de vruchten des Geestes worden er tegenover gesteld; en deze worden openbaar als daar in des christens leven is een »voleindigen van de heiliging in de vreeze Gods«.

De eindelijke voltooiïng zal eerst dan zijn als wij aan den Heiland gelijk met Hem verheerlijkt zullen zijn. Maar dan ook zeker en voor eeuwig!

Thans geldt nog voor den christen: zonder heiliging zal niemand den Heere zien. (Hebr. 13 : 14).

N. v. B.

LOSSE SCHAKELS.

De invloed van het Evangelie.

De christelijke direkteur van een Japansche gevangenis legde in iederen cel een N. Testament ter lezing. Miyamoto, veroordeeld wegens moord tot levenslange gevangenisstraf, las de uitnoodiging: »Komt tot Mij«. Zijn nieuwsgierigheid was gewekt: Wie zou die woorden gesproken hebben?

De direkteur legde hem uit, dat het nieuwe leven geschonken werd aan ieder die het met berouw en geloof zoekt in de gemeenschap met Christus.

De moordenaar geloofde en werd een ander mensch. Na begenadigd te zijn, keerde hij terug naar zijn

geboortedorp. Hij werd welgesteld en wilde verhuize naar een andere grootere plaats. Zijn dorpsgenoote echter wisten hem te bewegen te blijven, omdat zij tegenwoordigheid en invloed algemeen op prijs werde gesteld.

In het verstreken jaar bezocht een kolporteur va het Britsch en Buitenlandsch Bijbelgenootschap di dorp. In de 430 woningen werden, op Miyamoto' aanbeveling 400 ex. van het N. Testament verkocht.

Het Britsch en Buitenlandsch Genootschap verspreid de groote uitnoodiging in honderden talen. Elke werk dag verkoopt het 30.000 geschriften, groote en kleine en dat tegen prijzen, die ook de armste betalen kan

Roomsche bijbelverkoop in Argentinië.

In het Roomsche Argentinië begint men den invloed van de Protestantsche Evangelieverkondiging te voelen en te vreezen. De methode der homoöpathen is voor de bestrijding van dit »gevaar« gekozen. De Roomschen hebben een organisatie gesticht, tot Verspreiding der Evangeliën. Een boekje, bevattende de vier Evangeliën is in 100.000 ex. gedrukt en meisjes bieden het in de straten van de hoofdstad, Buenos Aires, te koop aan. Het resultaat moge de bedoeling overtreffen!

Veranderend Socialisme.

Het Socialisme laat heden wel andere klanken hooren dan in de dagen van zijn opkomst. Het Duitschland overgekomen Socialisme was beslist anti-godsdienstig, anti-christelijk. Op staatkundig gebied streven wij naar de republiek, op maatschappelijk gebied naar het communisme en op *godsdienstig* gebied naar het atheïsme (de godloochening) zeide Bebel eens.

Opkomend zag het in de kerk zijn vijand. En waar de kerk nu eenmaal draagster en verkondigster is van de christelijke gedachte, openbaarde de vijandschap tegen den godsdienst zich in de bestrijding van de kerk, van elke kerk. De kerk heette beschermster te zijn van troon en brandkast. Ze was de dienares van het kapitaal en diende om de onderdrukten dom en gedwee te houden. 't Is bekend, dat zij de armen troostte met een »wissel op de eeuwigheid«.

Deze en dergelijke klanken zijn de ouderen onder onze lezers goed bekend. Men hoort ze tegenwoordig niet meer, althans niet uit den socialistischen hoek. De communisten schijnen zich te beschouwen als de erfgenamen van deze frasen.

Men schoof onder en achter den eisch van een nieuwen maatschappijvorm, de theorie van het historisch materialisme. Alles zou uit de stof te verklaren zijn. Heel de geschiedenis, ook alle godsdienstige bewegingen, zouden resultaat zijn van economische verschuivingen. De mensch zou in wezen stof zijn, wat wij »geest« noemen een produkt der stofwisseling.

Deze leer is ter ziele gegaan.

Het Socialisme echter is gebleven, d. w. z. de eisch van een nieuwen maatschappijvorm is gebleven.

Nu wordt deze eisch religieus gemotiveerd; althans gaat zijn verdediging niet meer gepaard met bestrijding van kerk en godsdienst.

Dit is niet »taktiek«, althans niet bij allen. Velen zijn de socialistischen maatschappijvorm toegedaan en overtuigd godsdienstig. Veelal zijn de georganiseerde socialisten, voor zoover ze godsdienstig zijn, vrijzinnig godsdienstig. Zij houden religieus-socialistische bijeenkomsten. Ons lijkt deze combinatie verkeerd. Wij achten het in elk geval verkeerd het Christendom of de christelijke religie te verbinden met een bepaalde maatschappijvorm. Het Evangelie hangt aan geen vormen. De vorm van samenleving heeft zich vaker gewijzigd en zal zich nog wel eens wijzigen. Het Evangelie is eeuwig en bestemd voor alle eeuwen. Religieus-socialistisch achten we even onjuist als religieus-kapitalistisch.

Verblijdend is het echter dat men inziet dat men godsdienst wil. Dat diepere behoefte naast sociale vernieuwing, gevoeld worden. De ziel overwint. Misverstanden verdwijnen; de fronten worden verlegd, onzuivere scheidslijnen uitgewischt.

Het Socialisme verandert zich en het Evangelie behoudt zijn invloed. L.

ZENDING.

ANIMISME.

XIV.

Hoe de pantangvoorschriften 't leven wringen als in een knellenden band zagen we een vorig maal. Voor heden bespreken we een tweede oorzaak van wilsen machtsverlamming in de animistische gedachtenwereld: *'t geloof aan voorteekens*. Hier bevinden wij ons op bekend terrein. Want ook in ons eigen Vaderland is dit bijgeloof nog niet geheel uitgestorven. Niet alleen in streken, die religieus en cultureel zijn achtergebleven in de loop der eeuwen, ook in onze overbeschaafde kringen herleeft dat bijgeloof in onzen tijd met ongekende kracht. Maar toch . . . 't aantal dezer teekens, waaraan men nog geloof hecht is gering en klein is ook 't aantal derzulken, voor wie 't geloof aan voorteekens een wezenlijke oorzaak van vrees uitmaakt. Een huilende hond, en een krijschende kraai of een onverwachte verschijning van den nachtuil geven over 't algemeen geen reden tot ongerustheid meer. Alleen geestelijk uit hun evenwicht geslagenen, zooals onze moderne maatschappij er nogal kent, menschen voor wie God dood is en Christus nooit bestond en de Bijbel een fabelboek werd, hebben daarmee hun arme ziel in een toestand van grenzenlooze hulpeloosheid gebracht en men grijpt naar 't oude heidendom terug om toch maar iets te hebben ter vervulling van de behoeften eener naar eeuwigheidslicht hunkerende ziel. Arme zielen, die nog meer ons medelijden opwekken, dan de heidenen, die tenminste in onkunde dergelijk bijgeloof aanvaardden.

Een voorname plaats nemen sommige dieren in dezen vorm van bijgeloof in. De slang in huis is aanbrenger van geluk of ongeluk, al naardat de richting is, waarin hij zich beweegt.

Een zwerm bijen, die gaat nestelen onder 't dak, zooals dat in de tropen dikwijls voorkomt, brengt steeds geluk aan. Zekere vogels zijn door hun geroep aankondigers van brandgevaar, andere daarentegen brengen ongeluk in 't gezin. 't Hart van een varken is uitermate geschikt om te bewijzen, of de opgewekte toorn der geesten bezworen is. Ook wordt daaruit veelal de toekomst voorspeld; ook de ingewanden van een geslachte kip spelen een groote rol. Deze worden meest op jacht geraadpleegd. Men is diep in 't bosch en een groote kudde wilde zwijnen op 't spoor; maar men leest uit de ingewanden: »een andere richting volgen«. De zwijnen laat men aan hun lot over en men volgt, soms dagenlang tevergeefs, een anderen weg. Uitgeput raken de mannen, maar de wichelaar zegt: »doorzetten« en men gaat door, al moeten sommigen 't met den dood bekoopen.

Onredelijk zijn dergelijke wichelarijen soms in de hoogste mate, en schadelijke gevolgen kunnen ze na zich sleepen.

Hiermee in verband staan ook de godsoordeelen. Ten onzent was dat in de middeleeuwen ook niet gansch onbekend. In onze ongecultiveerde streken tieren ze nog welig. Krijgt 't Nederlandsch bestuur echter vasten voet, dan behoort deze onmenschelijke wijze van rechtspreken onmiddellijk te verdwijnen. Om te onderzoeken of iemand onschuldig verdacht wordt, moet hij z'n vinger in kokende hars steken; ook laat men een kip los en ziet uit de bewegingen van het dier, wie de werkelijk schuldige is. Zijn er twee verdachten dan laat men hen onder water duiken: wie 't eerst aan de oppervlakte verschijnt, is schuldig. Soms laat men beiden een lans in den grond gooien: wie 't diepst gooit is onschuldig.

Onschuldig is 't bijgeloof in dezen vorm ook al weer allerminst. Veel talrijker dan hier vermeld, zijn natuurlijk de voorteekens van allerlei aard. De hier genoemde voorbeelden mogen echter eenigermate er toe bijdragen onze voorstellingen omtrent de primitieve gedachtenwereld te verhelderen.

L. (Wordt vervolgd.) de J.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Jozef en zijn broeders.

Gen. 42 en 43.

Les voor Zondag 21 Oct. 1928.

Na de vorige les in de gedachten terug te hebben geroepen, brengt de onderw. in deze les de belangstelling der kinderen eerst eventjes naar de aan Egypte grenzende landen, speciaal naar Kanaän. Daar was ook gebrek. Maar spoedig vernam men overal, dat er in Egypte koren te koop was. 1] Karavanen brachten het mee en de handelaars zullen er wel goede zaken mee gemaakt hebben. Zoo laat het zich verstaan, dat personen, die veel noodig hadden, het ondernamen om zelf naar Egypte te gaan en met eigen ezels of kameelen koren te halen. Ook vader Jacob sprak er met zijn zoons over, en ofschoon ze wel wat op elkander zagen en aarzelden, werd tenslotte besloten om te gaan. Benjamin zou bij vader en in het bedrijf blijven. De andere tien gingen. Dat ze zoo op elkander zagen en aarzelden, kon wel eens in verband gebracht moeten worden met het feit, dat zij Jozef naar Egypte hadden verkocht.

Zij kwamen behouden op de plaats van bestemming en meldden zich aan, daar waar de buitenlanders geholpen werden. 2] Daar zullen ze wel eerst aan een verhoor onderworpen zijn geworden, want natuurlijk moest men van buitenlanders weten, wat voor menschen het waren; het konden wel eens spionnen zijn. Jozef was zelt aan-

wezig [v. 6]. Dadelijk herkende hij zijn broers, maar zij kenden hem niet. Nu dat was ook geen wonder. — — Jozef dacht dadelijk aan wat hij lang geleden gedroomd had. Nu kwam het toch nog uit, *6b*. Wat Jozef nog meer gedacht heeft, weten we niet. Er zal wel veel in hem omgegaan zijn. Maar twee dingen kunnen we, dunkt mij, wel vermoeden: Hij wilde weten, hoe 't met zijn vader en met de familie ging; en ook, of zijn broers ook veranderd waren, sinds hij niet meer met hen verkeerd had. Wat was dat al lang geleden al ongeveer 20 jaar.

Jozef hield zich geheel als een Egyptisch regent; er was steeds een tolk tusschen beide en Jozef informeerde streng, of deze mannen misschien ook spionnen van den een of anderen koning waren. Hij sprak hard met hen. Toen zij beweerden geen verspieders te zijn, vroeg hij naar hun woonplaats en 3] familie, ja, naar alles, wat hij maar vragen kon, zie 43 : 7. En toen zij tenslotte van hun jongsten broeder vertelden, sprak Jozef: Dus, gij hebt nog een broer. Nu, dan zal ik u in dit eene punt van uw mededeelingen eens op de proef stellen. Komt het goed uit, dan kunt gij hier voortaan gerust zaken doen, en zoo niet, dan zal ik 't wel weten. Nu v. 16. Daarna werden ze alle tien opgesloten, doch reeds op den derden dag kregen, niet één, maar negen hunner verlof om te gaan, terwijl één als gijselaar achter moest blijven.

Vertel dan v. 21—24: Jozef vernam de zeltbeschuldigingen van zijn broers en werd bewogen. Hier kan — als toepassing — er op gewezen worden, hoe onze zonden — als ze niet beleden zijn — nog na jaren ons kwellen.

V. 25—28 levert m.i. geen moeilijkheden op. Het meldt ons van den terugtocht en de thuiskomst.

Toen de eerste opwinding al weer voorbij was, werd er natuurlijk nog steeds veel aan Eg. gedacht. Daar was Simeon nog, en daar moest men weer heen. Ook om koren. Maar vader Jakob kon er niet toe besluiten om Benjamin mee te geven. Eindelijk moest het wel, want het gekochte graan begon merkbaar te slinken. Ruben had reeds beloofd, de verantwoordelijkheid voor Benjamin op zich te nemen. Juda deed nog eens hetzelfde. En Jakob waagde het onvermijdelijke. Hij droeg hen op. een geschenk en dubbel geld mee te nemen, en goed voor Benjamin te *zorgen*; beval ze in de hoede des Heeren en boog zich bij voorbaat onder Gods beschikkingen, hoe het dan ook afloopen mocht, *14b*. Ook ditmaal volbrachten zij. naar 't schijnt, zonder ongelukken de reis en meldden zij zich weer als korenkoopers aan op dezelfde plaats als de eerste reis.

Daar de rest van het verhaal volledig en duidelijk genoeg is, schrijf ik voor dit maal maar geen „toelichtingen" meer.

Opmerkingen:

1]. We lezen dit niet in den bijbel. ook niet, dat groote afnemers zelf gingen. maar mij dunkt, wat ik hier geschrevenheb, ligt zoo geheel voor de hand, dat we niet behoeven te schroomen om het verhaal met deze veronderstelling te completeeren.

2]. Dat er een bepaalde verkoopplaats met een aanmeldkantoor voor buitenlanders was, is ook weer niet apart vermeld, maar ligt geheel voor de hand. Ik vermoed, dat de schrijver het daarom niet eens noodig vond, om dit nog nadrukkelijk te vermelden. Of dit ook aldus geregeld was door Jozef om misschien zijn broers te treffen, zou ik niet durven beweren.

3]. In v. 9—15 komen de mededeelingen wel wat onvoorbereid; zoo als 't hier staat is het, alsof Jozef zijn broers a.h.w. zoo maar op het dak gevallen is met de beschuldiging van spionnage; ook de mededeeling in v. 11, dat de broers ééns mans zonen waren komt geheel onvoorbereid. Hoofdst. 43 : 7 helpt ons evenwel om alles te begrijpen. Jozef heeft letterlijk alles gevraagd, wat hij maar vragen kon.

K. R.

VERVOLGVERHAAL

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

15

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg was naar Zuid-Afrika vertrokken in de hoop op betere levensomstandigheden. Op zee verloren zij hun dochtertje Marie. In het binnenland van Afrika bouwden zij een hut onder bescherming van soldaten. Zandberg ging vier weken bij de Boeren werken omdat de oogst nog niet gereed was en het voedsel schaars. Hij kwam terug met allerlei planten en dieren en vleesch. De blijdschap over het weerzien was groot. Op van vermoeidheid viel Zandberg in slaap. Den volgenden morgen zag hij zijn vrouw bidden, een ontdekking, die hem zeer onrustig maakte. Ten slotte besloot hij, weer naar de Boeren terug te gaan. Zij wist echter dat hij dicht in de buurt bij metselwerk even goed iets kon bijverdienen).

„Maar ik wilde je juist vertellen", sprak zij, „dat je hier dichtbij evenveel kunt verdienen. Landman moet voor de zending een kerk bouwen, en jij kunt hem daarbij wel helpen, het is slechts twee uur hier vandaan. Zie eens, dat wist je nog niet, hé? Is dit niet veel beter?" lachte zij, reeds zeker van de overwinning.

Zandberg schrok bij deze mededeeling. Ja, onder andere omstandigheden was dat prachtig geweest: dicht in de buurt werken en evenveel verdienen! Hij kon dan elke week gemakkelijk thuis komen.

Maar de arme vrouw mocht geen hoop koesteren. „Neen, neen, ik moet weg, ik heb het beloofd!"

Verder wist hij, verteerd door onrust, niets te zeggen. Zij vond het raadselachtig, maar het gaf niets.

Hij trachtte haar aan het verstand te brengen, dat hij weer naar de Boeren terug moest. „En hoe zal ik Landman kunnen helpen? Hij is metselaar, maar ik niet", hield hij haar voor.

Zij vond dat geen voldoend motief, maar hij bleef er toch bij.

Met deze vromen samen aan het werk gaan, dat wilde hij beslist niet. Het was al meer dan genoeg, dat zij zijn vrouw zoover gekregen hadden. En nu wilden ze zeker hem ook nog wel zoover brengen! Neen, neen, liever nog tot aan het einde der wereld loopen dan dat! Een zware druk, een doffe zwaarmoedigheid lag op beide, pas nog zoo verheugde menschen. O, wat sprak de langverwachte, pas gisteravond thuis gekomen man toch weinig! En wanneer hij wat zeide, was het, om zijn vrouw aan te sporen, het werk bij Landman af te zeggen. Hij kon het in haar nabijheid haast niet uithouden, hoe innig en vast hij anders met haar verbonden was. Maar nu moest hij eerst een tijdlang vrij en alleen zijn, om zich weer wat met zijn toestand te verzoenen.

Er zat ten slotte voor vrouw Zandberg niets anders op, dan te gaan.

Zij ging met een bedroefd hart, maar toch innerlijk zoo gesteld, dat zij gezegend kon worden door

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD.

HET WERK DER ZONDAGSSCHOOL.

III.

De jeugd van twaalf tot vijftien jaren.

Kinderen van dezen leeftijd zijn onderscheiden van de groep, die wij het laatst bespraken, die van 9—12 jaar. Het zijn de rijpingsjaren, de jaren, gelegen tusschen het kind-zijn en den jongelings- en jongedochtersleeftijd. *'t Is de overgangsleeftijd* bij uitnemendheid. De jongens en meisjes van dezen leeftijd zijn eigenlijk geen kinderen meer. Hun plaats is dus niet meer onder de kinderen en ook nog niet tusschen de jongelingen en maagden. Ze vormen een groep op zichzelf.

't Is helaas feit, dat verreweg de meeste leerlingen, die door den kinderleeftijd heen zijn, onze scholen vaarwel zeggen. *Men wou ze wel graag houden, maar ze* willen *niet.* Ze voelen, dat ze de Zondagsschool, dat kindergezelschap, ontgroeid zijn. Ze kunnen dat niet beredeneeren, hebben daar ook geen behoefte aan, maar de Natuur zelve leert ze dat. Ze zijn geen kinderen meer en vragen daarom een aparte behandeling.

Wanneer we de jeugd boven de 12 jaren willen behouden voor de Zondagsschool, dan moeten we voor hen aparte klassen organiseeren. Misschien is het ook het beste op een apart uur hen te ontvangen. In ieder geval moeten ze in een afzonderlijke ruimte worden ondergebracht.

In alle manier moet er mee gerekend worden: het zijn geen kinderen meer. Ze zijn in den moeilijken overgangstijd. Ze hebben hun bijzondere nooden en vragen. Daarop moet worden ingegaan.

Natuurlijk kan men de Zondagsschool met den kinderleeftijd eindigen, en de jeugd dan aan de catechisaties overgeven. 't Is echter beter, dat de Zondagsschool blijft voortgaan met het mededeelen van bijbelkennis en de catechisatie daarnaast geloofsleer onderwijst. Dan is de jeugd van twaalf jaar en ouder twee uur per week (althans 's winters) onder direkte godsdienstige bearbeiding. Moet de catechisatie die op de meeste plaatsen alleen 's winters gehouden kan worden, alles doen, dan is de tijd te kort om èn geloofs- en levensleer te onderwijzen èn in de Schrift in te leiden.

Wat eischt deze leeftijd?

Het onderwijs aan knapen en meisjes stelt aan de leiders groote eischen. Ze zijn in een periode van heel sterken overgang. Het is het gewichtigste ontwikkelingsstadium. In de jaren van 12 tot 15 ondergaan de jongen en het meisje een groote verandering, innerlijk, in hun geestelijken mensch zoowel als lichamelijk. Het speelgoed is verouderd voor hen; de wereld der fantasie verlaten ze. Er komt werkelijkheidsbesef en werkelijkheidsverlangen. De krachten des verstands groeien met wondere snelheid. De persoon komt kijken. Eigen, gedifferentieerd leven openbaart zich. De man of de vrouw in spe, in hope, komt uit het neutrale kind te voorschijn. De oordeelskracht, het wilsleven begint zich te vormen. De leider moet met den enkeling rekenen. Van een verzameling van gelijken vormt de klas nu een groep enkelingen.

De vorming tot persoonlijkheden.

Daarom moet men de knapen en meisjes zekere medezeggenschap geven. Ze moeten mede-verantwoordelijk gesteld worden voor den gang van zaken. De leider moet het werk niet alleen en vòòr hen doen, maar met hen. Aan hun verder gaande behoefte moet worden tegemoet gekomen. De zich vormende persoonlijkheden moeten gevormd worden door *hen in kennis* te brengen met groote persoonlijkheden, met helden. Ze weten in deze jaren heldendaden te waardeeren. De Ruyter is hun man. Ze groeien in Napoleon. We moeten hun den zin bijbrengen voor ware grootheid, door hen de geloofshelden des Bijbels voor oogen te stellen. Dus: geen geografie, geen verhalen, geen reisbeschrijvingen zoo zeer, maar vooral: biografieën, beschrijvingen van de daden der helden Gods uit Oud en Nieuw Verbond.

Zoo zullen we deze uitgroeiende levens, met hun tallooze kansen en mogelijkheden, brengen onder den dwingenden invloed van den Machtige Gods, den onvergelijkelijken Held, die op Golgotha in volstrekte zelfoverwinning en zelfovergave, ons verlost heeft.

De verstandige en geheiligde leider zal de moeilijkheden weten te overwinnen en de wegen weten te vinden om in het zieleleven der wordende menschen een plaats te bereiden voor den Koning. L.

---

den Heere. Hij bleef achter, ook met een bedroefd hart, maar zonder uitzicht op een weldadige rust. Weemoedig, maar toch ook met een zekere trots in het hart ging hij op weg.

Hij nam de gekregen zaden en boompjes en ging met de schop in de hand naar de plaats, waar de moestuin zou worden aangelegd Toen hij daar was aangekomen en ook al het werk zag, dat zijn vrouw op het land had verricht, moest hij haar toch weer prijzen voor haar ijver en bekwaamheid.

Och, wat zou het allemaal mooi geweest zijn, wanneer die bidderij er niet tusschen gekomen was! Had hij die gebedsmenschen toch nooit leeren kennen op de boot! Hij was den ganschen lieven Zondagmorgen aan het planten en zaaien. En overal, waar hij heenzag ontdekte hij het spoor van de arbeid zijner vrouw. Nu eens zag hij haar voor zich in haar werk op het land, dan zag hij haar weer terwijl zij bad. Bij hem begon de strijd met zich zelf weer.

Waarom zou zij ook niet bidden en waarom wil ik het eigenlijk zelfs niet? Het is misschien toch ook wel goed voor mij! Zulke gedachten kwamen soms bij hem op, vooral omdat hij diep in zijn hart de wensch koesterde, met zijn vrouw in de reinste harmonie samen te leven en haar niet onwelgevallig te zijn.

Maar aan den anderen kant kwam er uit zijn diepste gevoel een vastbesloten neen, wel is waar ongemotiveerd, maar toch onwrikbaar vast. En daarbij bleef het.

Vrouw Zandberg had gedurende dezen tijd bij de familie Landman genoten van de gemeenschap der kinderen Gods. Toen zij weer naar huis was teruggekeerd, moest zij hem voor het bescheiden middagmaal eerst van het land halen, daar hij bij al zijn werk in den tuin en in zijn binnenste den tijd vergeten had

Gearmd moest zij met hem naar huis gaan. Zij kon het niet laten zich tegen hem aan te vlijen. Och, kon zij toch iets van hetgeen zij genoten had en ervaren, aan hem overdoen!

Het werd hem zelf warm en weemoedig om het hart aan de zijde van zijn geliefde vrouw, die hem werkelijk boven alles dierbaar was en die nu in zekeren zin tegenover hem stond. Hij hoorde bijna niet, toen zij van het leedwezen van Landman sprak, omdat hij zich zoo vast verbonden had bij de Boeren en niet zijn collega en helper kon zijn.

Toen zij nog zeide: „Wij hebben ook een prachtige bidstond gehad!" toen hoorde hij dat wel, maar gevoelde meer dan hij hoorde en overdacht. De liefde zijner vrouw en de vermaningen van den Geest Gods hadden zeer te worstelen met zijn innerlijke tegenstand.

Eenmaal wilde hij geërgerd zeggen: „Wat beteekent toch die oude bidbeweging?" maar hij hield zich nog in en haalde door de dikwijls herhaalde opmerking: „Dinsdag moet ik weer weg, ik heb het beloofd!" weer eens adem.

(Wordt vervolgd).

HINDERNISSEN.

Dit is een onderwerp waarover veel valt te zeggen, maar dat we in onze beperkte ruimte slechts bij wijze van inleiding kunnen behandelen.

De hindernissen, die wij in onzen arbeid leeren kennen, hebben tweeërlei oorsprong: ze zijn òf binnen in ons òf buiten ons. Dat klopt, niet waar?

We leven in het driehonderdste geboortejaar van den grootsten allegorist der wereld, John Bunyan. Dit feit is in bladen van allerlei christelijke kleuren in herinnering gebracht met het gevolg, dat de werken van dezen prediker van onder het stof worden weggehaald en gelezen. Welnu, in zijn „Heilige oorlog" vertelt hij o.a. van de verovering van de stad „Menschziel" door Emanuël. Vele verdedigers zijn echter zoo gelukkig bij die gebeurtenis hun lijf te kunnen bergen in diepe holen en andere zeer verborgen schuilplaatsen der stad. Het zijn deze vijanden van Emanuël, die straks, als de gelegenheid zich voordoet, de hoofden bij elkaar steken en plannen maken voor een tegen-revolutie. Het gelukt ze zelfs contact te krijgen met hun grooten aanvoerder Diabolus. Door de gelijktijdige pogingen van de verstekelingen binnen en Diabolus buiten de wallrn, valt hun „Menschziel" bijna weer in handen! Bunyan laat niet na ons te vertellen hoe de verstekelingen heeten: Lord Afgunst, Lord Overspel, Lord Gierigheid, enz. Allemaal Lords! Wie onzer verstaat niet deze beeldspraak!

Het is mogelijk, dat de hindernissen binnen in ons gezocht moeten worden. In dat geval is een nieuwe overgave gepaard aan een algeheele doorzuivering noodig. Want wat is een stad, die tegen zichzelf is verdeeld, waard in een aanvals- of verdedigingsoorlog? En hoeveel is een jeugdwerker waard, die, wat de uitbreiding van Gods Koninkrijk betreft, in bovenstaande teekening zijn gelijkenis vindt?

Maar het is niet over de hindernissen in ons, dat we het met elkaar willen hebben. Wel over die andere.

* * *

Als jeugdwerkers moeten we verwachten hindernissen te zullen ontmoeten.

O, wat kunnen ze ons ontmoedigen, die hindernissen!

Ze slaan ons hart tot bloedens toe; ze sleepen al onze krachten weg, zoodat we het hoofd moede op een peluw neerleggen en met Elia stamelen: „Heer het is genoeg, neem mij maar op!" Vooral wanneer ze komen van de zijde van onze jonge mede-belijders, wordt het ons haast te machtig. We rekenen op hun toewijding en trouw en zie, zij gedragen zich als onverschilligen of als lieden op wier beloften je niet aan kunt.

Petrus zegt: „Geliefden, houdt u niet vreemd over de hitte der verdrukking onder u". We nemen dit woord over, maar lezen in plaats van „verdrukking" „hindernissen". „Geliefden, houdt u niet vreemd over de hitte der h i n d e r n i s s e n onder u". Is het soms niet, alsof we in de hitte der hindernissen zijn?

Toch hebben we te bedenken, dat in onze jeugdarbeid de hindernissen niet kunnen uitblijven.

Hoe veelvuldig werd onze Heer gehinderd! Zijn huisgenooten geloofden niet in Hem. Zijn discipelen begrepen Hem weinig. Een van de twaalve, een vriend, leverde Hem over aan de priesters. In den hof sliepen Petrus, Jacobus en Johannes. Als Hij voor Kajafas staat zweert Simon Hem af. Ik heb een woord van Petrus aangehaald. Laat mij er nog een in herinnering brengen: „Dewijl dan Christus . . . . geleden heeft, wapent u met dezelfde gedachte".

Indien de Meester werd gehinderd, zullen wij dan ongehinderd blijven?

Ook moeten wij er op rekenen, dat wij in onzen tijd ten behoeve van het Koninkrijk den Vorst der duisternis tegen ons hebben. En in zijn aanvallen maakt hij gaarne gebruik van belijders van Christus Jezus, omdat hij met hen veel doeltreffender werken kan.

* * *

Wat zullen we met onze hindernissen doen?

Ze overwinnen!

Met dat oogmerk laat de Heer toe, dat ze op onzen weg worden gelegd.

In sommige groote rivieren heeft men hooge, sterke, zware dammen gebouwd teneinde het water in zijn loop tegen te houden. En wat zien we gebeuren? Dat het water doelbewust tegen de muur opklimt, totdat het erover kan klimmen en met het blijde lied der overwinning zich in de diepte stort om verder te gaan. Intusschen wordt het in zijn strijd tegen de moeilijkheid een bron van licht en kracht, waarvan duizenden gezinnen en honderden fabrieken voordeel trekken. Het licht en de kracht waren in den stroom geborgen, maar de dam was het middel om beide uit hun slaapvertrekken te voorschijn te halen.

De dammen in onzen levensstroom hebben van Gods wege eenzelfde bestemming. Zij dienen om te voorschijn te roepen wat erin verborgen ligt. En zou onze Hemelsche Vader wel toestaan, dat er dammen in onze levensstroomen worden aangebracht, wanneer deze geen latente eigenschappen omsloten hielden, die straks gaan blinken als het fijnste goud van Ofir?

Hebt gij met hindernissen te kampen? O, gij gezegende des Heeren! Er woont in u veel licht en kracht en God is bezig om deze schatten los te maken.

* * *

Hoe kunnen we onze hindernissen onder onze voeten krijgen?
We gaan altijd in de richting van hetgeen wij zien.
En zien wij naar boven, dan gaan wij naar boven.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Gemeenschappelijk gebed.

Wij ontvingen nog niet zooveel teekenen van instemming met het geschrevene in no. 2044 van ons blad, ook niet zooveel voorstellen of verzoeken om „voorbede" als we verwacht hadden. Toch zijn er eenigen ingekomen:

Een broeder, die met Bijbels en geschriften colporteert, thans in dorpen in de Prov. Groningen, die grootendeels van het licht des Evangelies verstoken leven. Inderdaad een zwaar werk. Deze broeder wenscht, dat er met en voor hem en zijn arbeid gebeden worde. Dat willen wij immers doen.

Een andere broeder wenscht dat er gebeden worde voor te houden samenkomsten, die men voorneemt den komenden winter in zijne woonplaats (Ter Apel).

Dezelfde en ook een zuster elders vragen voorbede voor gemeenten, waarin troebelen ontstaan en voorkomen, waardoor zooveel schade en ellende geschapen wordt. Deze in de gebeden te gedenken is zeker van groot belang — maar als we hierover bidden, moeten we ons allereerst afvragen: kan ik iets doen en doe ik iets om die ellende op te heffen of te doen eindigen, anders helpt ons bidden niet.

Wij voegen hier bij: Laat er voor onze Voorgangers en Ouderlingen der gemeenten die zoo menigmaal voor moeielijke problemen en beslissingen geplaatst worden, en zoozeer veel wijsheid behoeven, om alles in en met de gemeente in goede banen te leiden, veel bidden. Dit ook voor de Commissie onzer Unie.

Een andere begeerte werd te kennen gegeven, n.l. gebed om een meer gemeenschappelijk geheiligd leven in onze gemeenten.

Ook werd herinnerd aan de Zending onder de heidenen, waarbij zeker onze zuster aan de Congo niet vergeten wordt.

Eindelijk is het van belang te achten, dat er veel gebeden wordt voor onze jonge broeders, die zich tot den dienst des Woords voorbereiden op onze school.

En . . . Heere stoot arbeiders uit in Uwen oogst!

N. v. B.

UIT DE GEMEENTEN.

2e EXLOËRMOND. Zondag, 2 September was voor onze gemeente een dag van ware blijdschap. Er waren een broeder en een zuster in ons midden, die de begeerte te kennen hadden gegeven dat zij naar 's Heeren bevel gedoopt wenschten te worden.

Nadat ze gehoord waren en belijdenis hadden afgelegd van de hope die in hen was, werd dan ook de Heilige Doop aan hen voltrokken. Onze oude Broeder van Beek, die ons elken eersten Zondag in de maand voorgaat in het prediken des Woords, was ook nu nog trots zijn ouderdom bereid, om

den Doop te voltrekken. Na een zeer ernstige en als met jonge bezieling uitgesproken rede naar aanleiding van Titus 3 : 4, 5, daalden Voorganger en doopelingen in het watergraf neder en werd onder stille aandacht deze plechtigheid aan onze broeder en zuster voltrokken Daarna schaarden wij ons aan de Tafel des N. Verbonds en werd onzen broeder en zuster een welkomstwoord toegesproken in de gemeente.

Mochten op deze enkelingen nog velen volgen, want hier staan nog velen te toeven. Mijn waarde vrienden, wat verhindert u nog? Kom, doe het nu en zie op Jezus, ja, op Jezus alleen. Wij gaan blijmoedig voorwaarts, wat of de toekomst ook zij.

Met Jezus kunnen wij altijd
De felste worst'ling wagen.
Dat is onze leus. P. DE RAAF, Secr.

INGEZONDEN.

Het Jeugdcomité te Eindhoven heeft besloten om een bibliotheek op te richten, staande de vergadering werden een 25-tal boeken beschikbaar gesteld maar... wat zijn deze onder zoo velen?

Er is hier zeer veel jeugd, en er is geen Christelijke bibliotheek te Eindhoven. Vandaar, dat wij zeer beleefd vragen aan Jongelings-, Jongedochters- of Jeugdvereenigingen, om eens te willen zien, of ze ook eenige van de gelezen boeken voor ons knnnen afstaan. Wij zullen ze zeer dankbaar en nuttig kunnen gebruiken. Men zende ze aan den heer

W. de Jong, Strijpschestraat, Eindhoven.

Aan mijn ambtsbroeders.

Waarde collega's!

Op onze e.k. vergadering te N. Weerdinge zal Ds. Reiling een inleiding geven over het bekende boek van Stanley Jones, „Christus langs den Indischen heirweg".

Om een vruchtbare bespreking mogelijk te maken is het noodig, dat ieder onzer het aanschaft. Ik overdrijf niet wanneer ik zeg, dat dit werkje zijn gewicht in goud meer dan waard is.

Het is door tusschenkomst van uw boekhandelaar wel te krijgen, of anders laat u een briefkaartje loopen aan den bijbeltentboekhandel, Singel 87, Amsterdam. De prijs is f 2.90 gebonden. Of het ingenaaid op de markt is gebracht, weet ik niet.

Met broederlijken groet,

J. W. WEENINK,
Voorzitter van de Broederschap
van Baptiste Predikanten.

Baptisten Gemeente Hengelo (O.).

Aan onze verstrooide leden berichten wij, dat de Gemeente a.s. Zondag 30 Sept. n.m. 4 uur haar jaarvergadering hoopt te houden, waartoe zij u vriendelijk uitnoodigt. De Secr., Dr.

MEDEDEELINGEN

Van den Zendingspenningmeester.

Ontvangen voor de Congo van Br. J. Meijer te N. Pekela f 5.—; van de Jongel. Ver. »Eben Haëzer« te Leeuwarden voor de Zending f 10.—.

Hartelijk dank, ik hoop dat hier het spreekwoord »als één schaap over de brug is, komen er meer« bewaarheid wordt. *Kom Jongelieden Vereenigingen in Nederland, laat uit uw gevulde kas ook iets afvloeien in de Zendingskas.*

Giro 68108. A. H. ZERBST.
Utrecht. Rijnlaan 128bis.

Belangrijk bericht.

De 5e predikantenvergadering zal D.V. plaats vinden te N.-Weerdinge op 24 en 25 October, aanvang 24ste nam. 2 uur.

Den Voorgangers wordt beleefd verzocht, tijdige opgave voor logies etc. bij den Secr. der Gem. br. H. DE JONGE in te zenden.

Agenda volgt zoo spoedig mogelijk.

Uw. dw.
Sneek. H. VISSER, Scriba.

Onze Kerstuitgave.

Waarde broeders en zusters in den gemeenschappelijken arbeid!

Er wordt hard aan ons extra Kerstnummer gewerkt. Ziehier een lijst van degenen, die zijn inhoud verzorgen: de predikanten Louw van Groningen, Hekhuis van Muntendam, Bouritius van Nieuwe Pekela, de Haan van Vrieschelo, Roest van Delfzijl, Reiling van N. Weerdinge, Barendregt van E.-E.veen, Huizinga van Hengelo, Kuipers van Deventer, Prins van Eindhoven, Planting van Amsterdam, Jeronimus van den Haag, v. d. Schors van Haarlem, Visser van Hoorn en Workum, v. Dongen van Stavoren, Visser van Sneek, Brandt van Haulerwijk, van Beek en ondergeteekende van Stadskanaal.

Verder: mej. A. Feisser van N. Pekela, mej. T. Hardenberg van E.E.veen, br. Hettema van Erica, Ds. J. Bell van Londen, br. Monsma van Antwerpen, Dr. Edwards van Londen en het Baptist Zendingsgenootschap aldaar.

Aan de uitvoering en advertentiën werken de broeders C. Huizer van Haarlem en Tj. ten Hove van Utrecht mee, terwijl de bijdragen voor zoover mogelijk verlucht zullen worden door iemand, die deze kunst goed verstaat en de voorpagina een oorspronkelijke plaat zal dragen van de hand van den bekenden teekenaar Moerkerken.

Het getal dergenen, die bij den inhoud van ons Kerstnummer zijn betrokken bedraagt niet minder dan *dertig*.

Wanneer nu elke Baptist in Nederland minstens *vijf* exemplaren voor zijn rekening neemt wordt de oplaag van 15000 stuks nog met *eenige duizenden* overschreden!

Maar heeft God niet onze kleine gemeenten in de groote steden geplaatst om een zeer groot geloof te hebben en om tegen de Kerstdagen een ongekend groote werkzaamheid aan den dag te leggen? Wanneer nu deze kleine gemeenten per lid 15, 20, 25 en meer kerstnummers verkoopen, dan zal onze oplaag van 15000 ex. nog verdubbeld moeten worden.

Gemeenten! Mik hoog en bestel bij honderden en duizendtallen!

De uwe in den dienst van Hem,
die Kindeke werd in Bethlehem,
Stadskanaal. J. W. WEENINK.

BOUWFONDS GEM. UTRECHT.

In vriendelijken dank ontvangen van N.N. te S. f 10.
Collecte Gem. A'dam f 121.50;
„ „ Haulerwijk f 26.25;
van N. N. te H. f 10.—.

Bapt. Gem. Utrecht. Namens het Bestuur,
Giro no. 101892. D. MOLIJN, Secr.
J. P. Coenstr. 33.

De banden voor „De Kindervriend", 2e Jaargang, zijn nu besteld en worden straks allen tegelijk verzonden, zooals indertijd bekend gemaakt is dat geschieden zou.

CORRESPONDENTIE.

Br. Tj. ten Hove, die met instemming van de Gemeente colportage- en evangelisatiewerk wenscht te verrichten onder de geestelijk onkundige bevolking van Noord-Oostelijk Groningen zou gaarne geschikte Evangelisatielectuur ter verspreiding ontvangen, als Zaaiers, Kindervrienden, Traktaten en vooral Evangeliën. Allicht zijn er onder onze lezers die dergelijke lektuur kunnen missen. Ze kunnen er bovengenoemden broeder en door hem allicht onbekende medemenschen mede verblijden. Zijn adres is: *Da Costastraat 47 te Utrecht.*

Schoolkongres te Utrecht. Wie denkt dit kongres, dat te Utrecht gehouden zal worden bij te wonen? Deelname voor partikulieren is f 4.00, waarvoor men den referatenbundel krijgt. Alleen daarom moest voor iedere gemeente zich iemand als lid opgeven, dunkt me. Zie voor bijzonderheden De Christen no. 2042.

Illustraties. We zouden gaarne achtereenvolgens in ons blad opnemen de foto's van onze kerken en gebouwen. Enkele gemeentesecretarissen verzochten wij er al om, doch alleen de gemeente N. Pekela voldeed tot nu toe aan ons verzoek.

Mogen we langs dezen weg alle gemeenten verzoeken mij gratis en franko te zenden een scherpe opname van hun kerk (bij voorkeur gevel en interieur) en andere gebouwen èn van hun predikant?

Wil men dan tevens zenden een bijschrift, behelzende beknopt overzicht van de geschiedenis der gemeente en der gebouwen, ongeveer zooals »A« dat deed voor N. Pekela?

Eerst komt een reproduktie van een foto van het gebouw te Winschoten en van Ds. Bouritius; daarna zullen de laatste vijf artikels over het Animisme geïllustreerd worden en vervolgens hopen we dan ongeveer elke maand een kerk in beeld te geven.

Teneinde de cliché's op tijd in ons bezit te hebben, zouden we gaarne zien dat met toezending der foto's niet lang gewacht werd. E.-R.

No. 2047 VRIJDAG 5 October 1928 48ste Jaargang.

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG.

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

GETROUW IN 'T KLEINE.

Getrouw te zijn in 't kleine,
Dat is een goed begin;
Dat dienen is het reine,
Naar 's Geestes waarheidszin.
Het teekent 't goede willen,
Zich geven voor het werk;
Zoo voelt men zorgen stillen,
En in den Heer zich sterk.

Getrouw te zijn in 't kleine
Maakt voor iets groots bekwaam.
De Heer zegt: gij zijt mijne —
Treed op in mijnen Naam!
Al spotten om u henen
Zij, die naar 't grootsche staan;
Zij zullen 't eens beweenen —
Uw werk zal nooit vergaan!

O, door het ware kleine
Maakt God de zijnen groot;
Dat klein is voor Hem 't reine,
En 't leven uit den dood!
Gehoorzaam aan Zijn wille
Is regel voor Zijn kind,
Hij maakt hun harte stille —
Tot Englendienst gezind!

N. v. B.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

Verhef u boven de natuur!

»Want de zonde zal over u niet heerschen; want gij zijt niet onder de wet, maar onder de genade. Wat dan? Zullen wij zondigen, omdat wij niet zijn onder de wet, maar onder de genade? Dat zij verre!

Weet gij niet, dat, wien gij uzelven stelt tot dienstknechten ter gehoorzaamheid, gij dienstknechten zijt desgenen, dien gij gehoorzaamt, òf der zonde tot den dood, òf der gehoorzaamheid tot gerechtigheid?

Maar Gode zij dank, dat gij wel dienstknechten der zonde waart, maar dat gij nu van harte gehoorzaam geworden zijt aan het voorbeeld der leer tot hetwelk gij overgegeven zijt; en vrijgemaakt zijnde van de zonde, zijt gemaakt dienstknechten der gerechtigheid«. Rom. 6 : 14—18.

De Apostel Paulus staat hier voor ons als een zielzorger, die het om de reinheid en hoogheid der gemeenteleden te doen is.

En met treffende beelden weet hij zijn onderwerpen te behandelen. Heldere en machtige klanken laat hij hooren: »Vrij van de slavernij der zonde! Uit de dooden levend geworden!« (vs. 13).

Waarlijk, dat klinkt heel anders dan hetgeen men in de moderne literatuur te hooren krijgt. Daar worden ons de menschen geschilderd, hoe zij toegeven aan hun natuurlijke neigingen en hartstochten. Men vindt algemeen dat dit van zelf spreekt. De menschen zijn nu eenmaal zoo, zegt men. En wat kunnen zij er aan doen, dat zij zoo zijn? Dat is hun natuur.

Ook wij weten zeer wel, welk een vreeselijke, taaie machten aan natuurlijke neigingen en driften in ons menschen wonen.

Wij allen hebben daarmee te strijden, en wij allen hebben daaronder te lijden.

Maar wij die van nature onvrij zijn, mogen de heerlijke boodschap der vrijheid beluisteren: »Verhef u boven de natuur, en heersch over haar! De zonde zal over u niet heerschen!« Dat is de grondtoon van Paulus' boodschap in ons tekstwoord. Want gij zijt niet meer knechten der zonde en der natuur, gij zijt nu onder de genade als vrije dienstknechten van God. Dus: De Geest staat boven de natuur; de vrijheid of liever het vrijworden boven de natuurdwang; God boven de zonde.

Dat is hier de grondgedachte, dat is ook de ervaring van een levend christen. Ook nu nog zijn geloof en gebed, wanneer zij echt zijn, nog de natuurbeheerschende machten.

—o—

Boven ons tekstwoord zouden wij willen schrijven: »Verhef u boven de natuur, want anders moet gij den weg der slavernij, der knechtschap bewandelen, die tot den eeuwigen dood leidt. Zoo gij u echter boven de natuur verheft, bewandelt gij den weg der vrijheid, die het eeuwige leven gewis maakt.

—o—

Misschien zou iemand willen beweren, dat Paulus zoo zeker spreekt, omdat hij, dit religieus genie, zooals hij wel eens genoemd wordt, de vreeselijke machten der natuurlijke neigingen en driften niet kende.

O, wanneer er ooit een mensch geweest is, die zijn overtuiging niet vanuit een koude, van de wereld vervreemde studeerkamer schreef, maar midden uit de storm en de nood van een bijna avontuurlijk lot en leven, dan was het deze eerste en grootste zendeling der eerste christengemeente.

Hij had met gemeenten te doen, wier leden nog allerlei van het oude heidendom meegenomen hadden en dat vaak openbaar werd.

En meer nog: hij zelf was een vulkanische natuur, vatbaar voor heete, natuurlijke hartstochten, die eenmaal Stefanus mee steenigen hielp en die later de zoo ontroerend, getrouwe christen Paulus geworden is, die de klacht uitspreekt: »Ik ellendig mensch — ellendig, omdat zijn *wil om Christus te dienen zoo sterk was* en zijn volbrengen zoo zwak — wie zal mij verlossen van dit lichaam des doods?« Hij mag daar op antwoorden: »Ik dank God, door Christus Jezus onzen Heere!« Maar, niet waar, de man kende het leven en zijn diepten en kende ook zijn eigen natuur met al haar neigingen en gevaren.

Wanneer gij u aan uw neigingen en lusten overgeeft, zegt Paulus, dan leidt dat onontkomelijk tot den dood. Wij spraken van den weg der slavernij, die ten doode leidt. Met Paulus zouden we nog beter kunnen spreken van het »hellend vlak«, dat u onherroepelijk in den dood laat glijden.

Of anders uitgedrukt, wat Paulus hier uitspreekt, is de oude waarheid: »wie a zegt, moet ook b zeggen«; of: »geef den duivel de vinger, en hij neemt de geheele hand«; of modern uitgedrukt: »de wet van oorzaak en gevolg«. Wanneer de geloofsgemeenschap met God minder wordt, verlamt de zedelijke kracht. 't Gebeurt niet plotseling. Paulus spreekt van: »de zonde *tot* den dood«.

Wie zondigt, verkeert in doodsgevaar, verwelkt, zooals een t.b.c. lijder, die zelf niet merkt, dat de dood snel nadert.

Het is de gruwelijke ironie der zonde, dat de menschen juist daardoor gevangen worden, dat hun vrijheid beloofd wordt, maar hen steeds meer in slavernij brengt.

Vrij wil de drinker worden van zijn zorgen; vrij wil de leugenaar worden van een pijnlijke situatie, waaruit de leugen hem redden moet; vrij meent de jongeling te worden, als hij de omheining van een christelijke opvoeding verbreekt en zich teugelloos het leven in de armen werpt; vrij wil de dochter zijn, die ouders

en broeders en zusters ondankbaar vergeet om eigen wegen te gaan; vrij wil de menigte zijn die alle overheid en autoriteit verwerpt. En eerst veel later bemerken die allen, dat de ware slavernij nu begonnen is. Slaven der zonde zijn zij geworden, tot den dood.

—o—

Deze slavernij is een onteerende slavernij. Want de ure komt, dat het geweten spreekt van hetgeen verzuimd is, een levensroeping, doel en taak.

Wie weet, of het niet voor altijd te laat is, het weer te vinden. Een vreeselijk woord: te laat . . . . . In het kristallen paleis te Londen is een reusachtig gedenkteeken opgericht van den broedermoordenaar Kaïn. Hij zit met de hand voor de oogen, een machtige, maar ruïneachtige gestalte. In zijn gelaat ziet men een onuitsprekelijke starre vertwijfeling. Aan zijn voeten zit zijn schoone vrouw, het hoofd op zijn knie gelegd en met hem treurende. En de kleine kinderen om hem heen kunnen het niet langer verdragen, zij liefkoozen hem en probeeren zijn hand voor de oogen weg te trekken, om weer een blik uit zijn oogen op te vangen, maar tevergeefs. Lezen wij niet in zoo menig menschengelaat deze versteende jammer van het »te laat«?

—o—

Een harde en hartelooze slavernij is de zonde, een zenuwsloopende slavernij, een steeds toenemende slavernij.

David begint met een weinig booze lust, en wordt tot moordenaar van Uria. Judas begint met een kleine diefstal en wordt de verrader des Heeren. Petrus begint met vurige zelfoverschatting en wordt een verloochenaar van zijn Heiland.

Het gaat als met de glazen overkapping van het station te Napels. Zachtjes daalde de asch van de Vesuvius er op neer, het werd al hooger en hooger, en niemand vermoedde iets, tot op zekeren dag met donderend geraas het station instortte, en een groote ramp veroorzaakte.

—o—

Paulus stelde al zijn leden ter beschikking van God. Alles maakte hij dienstbaar om den weg der vrijheid te bewandelen. En hij wekt allen op om »gehoorzaam te worden aan het voorbeeld der leer«. Paulus zegt eigenlijk, dat gij het »stempel« des Evangelies van Jezus Christus moogt ontvangen Zalig, wie door Christus gestempeld wordt. Zijn beeld treedt dan hoe langer hoe duidelijker te voorschijn. Drie trekken in dit beeld zullen vooral duidelijk zichtbaar moeten worden. 1. Gij *waart* dienstknechten der zonde. 't Is voorbij! Zalig die dat zeggen kan. 't Was eenmaal! Wel kloppen de zonden in oude vertrouwelijkheid bij u aan, maar hun macht is gebroken. »Heerschen«, zegt Paulus, »zal de zonde over u niet meer!« 2. »*Onder de genade*«. Dáárom kan de zonde niet meer heerschen over u, omdat gij »onder de genade« leeft. Een heerlijk leven. Daaruit moet volgen 3. »van harte gehoorzaam«. Niet schijnbaar, niet uit vrees voor straf, niet met lijdelijk verzet, maar »van harte gehoorzaam!«

Christus wil u verlossen van de zonde, en wil u zalig maken, wil u omvormen tot Zijn beeld. Wel u, wanneer gij met Paulus antwoordt: »van harte!«.

N. P. G. B.

LOSSE SCHAKELS.

De normatieve waarde van het feitelijke.

Dit onderwerp wordt tegenwoordig aan ernstige bespreking onderworpen. 't Gaat schuchter, want hier staat voor enkele richtingen veel op het spel. Maar vooral: het vraagstuk is heel moeilijk. Hoe te oordeelen over 't geen zich in de geschiedenis wist door te zetten? God regeert immers en moet derhalve het »historisch gewordene« niet worden aanvaard als uitdrukking van zijn wil? Heeft het »feitelijke«, het nu eenmaal voorhandene, normatieve waarde? Mag het als maatstaf bij de beoordeeling van het nieuwe gebruikt worden? Mogen wij *nu* veroordeelen, wat door vroegere geslachten als uit Gods hand werd aangenomen; waarin Zijn leiding gezien wordt?

We herinneren ons dat Dr. Slotemaker de Bruine bij de bespreking van den Volkskerk-Staatskerk, de vraag opperde, of *God* door de daad van Constantijn (die het Christendom tot Staatsgodsdienst verhief) niet iets nieuws in de geschiedenis had ingevoerd.

Wij meenen, dat de resultaten der geschiedenis niet zonder meer als uitdrukkingen van Gods wil mogen worden aanvaard, daar ook demonische invloeden in de geschiedenis werken.

Het N. Testament is, in zijn grondgedachten, normatief.

De gevaren der gezelligheid.

Als een geloovige de gemeenschap met zijn Heer en Meester verliest, dan geschiedt zulks niet zelden bij een feestelijke gelegenheid. Nooit is mij dit bij eene begrafenis overkomen, zeer licht mogelijk is het daarentegen bij eene bruiloft. In een klaaghuis, bij een krank- of sterfbed ben ik mijn Heiland nimmer kwijtgeraakt; maar in jubel en feestgeschal heeft mijn gemeenschap met den Heer meermalen schade geleden. Onze genoegelijkste oogenblikken zijn de gevaarlijkste. Zooals de giftigste slangen *daar* zich ophouden, waar de schoonste kactussen groeien, zoo dreigen ons juist te midden der vreugde de grootste gevaren. Gelijk Cleopatra een adder werd overgereikt in een bloemenkorf, alzoo wordt ook ons in vreugde menige slang nabijgebracht.

Wacht u derhalve, o kinderen Gods, in tijd van vreugde en vergenoegen, want dan zijt gij veel meer dan in tijd van kommer en verdriet aan gevaren blootgesteld. In den storm zeilt de geloovige het veiligste. Tijden van windstilte zijn hem meer gevaarvol dan orkanen. Niet op plaatsen van onpeilbare diepte, maar in ondiepe wateren bevinden zich de rots- en zandbanken, waar uw levensscheepje licht vergaat. Op hooge golven, waar niets dan de horizont te zien is, is het schip zelden in gevaar, maar in de nabijheid der kust, waar het oog van den zeeman reeds het land begroet, moet hij zijn gansche opmerkzaamheid op het roer vestigen.

In droefheid en lijden is God u bijzonder nabij, meer dan in tijd van vreugde. De kinderen van Job ervoeren tot hun schade, hoe noodlottig feesten kunnen worden en ook de kinderen Gods hebben deze levenservaring dikwijls op smartelijke wijze (zij 't ook zelden in die mate) te leeren. Voor David ware het vrij wat beter geweest, dat hij krank te bed gelegen had, dan dat hij op het dak van zijn paleis de avondkoelte genoot; evenzoo is het beter voor u in den smeltkroes des lijdens geworpen te worden, dan in de groene weide des voorspoeds te wandelen, waar de listige vijand u het gift der verleiding inblaast. Wees dus in tijden van voorspoed bijzonder waakzaam. Nergens hebt gij meer te vreezen, Christus' gemeenschap te verliezen, dan bij een feest. Gij vooral, die nog kort geleden tot Hem gekomen zijt en in deze week bij een gezellige kring genoodigd zijt, bedenk u wel ernstig. Ik zeg niet, dat gij niet gaan moet. Kunt gij Gods zegen over uw heengaan afbidden, zoo ga! maar dit moet ik u zeggen: »Wees op uw hoede! Wees op uw hoede! Zie vóór u! Trek de zeilen in, als gij daar komt! Zijt gij alleen, zeil dan zoo snel gij verkiest; maar in gezelschap: wees voorzichtig! Waak! Waak! Waak! zeg ik u; bijzonder als gij u in *gemengd* gezelschap bevindt.« Helaas moet ik hier nog aan toevoegen: Ook in zoogenaamd christelijk gezelschap: wees op uw hoede! want, wat merkt men somwijlen in zoodanige kringen?!

Wat zijn dat voor christenen, die altijd hunne medemenschen tot stof hunner onderhouding noodig hebben die nooit vrijmoedigheid hebben, den Heer Jezus te belijden of van Hem te getuigen; die geen vermaak kennen in de geboden des Heeren, zoodat zij 't zoeken in nietige verstrooiïng. Wacht u, in zulke twijfelachtige gezelschappen te gaan, want er komt gewoonlijk niet veel goeds van dergelijke samenkomsten terecht. Kan daarbij niet gebeden of van Jezus gesproken worden, blijf dan liever te huis! Hoe dikwijls gaat in samenzijn met anderen de bewustheid van 's Heilands tegenwoordigheid bij ons verloren! hoe menigmaal onttrekt Hij zich geheel aan ons! Onze Jezus bemint de eenzaamheid. Hij zal niet schreeuwen, noch Zijne stem verheffen op de straat, maar verwijlt gaarne bij de Zijnen in hunne huiselijke teruggetrokkenheid Hij zegt u: »Ga in uwe binnenkamer en sluit de deur achter u toe!« Daar verliest gij uw Heer en Meester niet! Heb Hem bij u in huis, daar zult gij Hem niet zoo licht kwijt worden, evenmin als gij met Hem alleen wandelt.

Ik zeg niet: Neem geen deel aan feestelijkheden! wees nooit eens vroolijk! Gij hebt het recht daartoe. Ook wil ik met bovengenoemde niet zeggen: »Kom nooit met uws gelijken te zamen!« Kunt gij elkander tot stichting zijn, zoo doet het, maar laat 't u gezegd zijn: Zie ernstig toe!

Maria verloor het Kind Jezus op een feest, en als gij niet voorzichtig zijt, kan het u licht evenzoo vergaan.

Vertaald uit 't Duitsch van Spurgeon.

Deventer, 1928. K. KUIPERS.

ZENDING.

ANIMISME.

XV.

We zeiden reeds dat de animistische gedachtenwereld deels steunt op de eigen ervaring van het individu, maar voor een ander, niet minder belangrijk deel aan de voorvaderen is ontleend. Degenen onder hen, die de voorvaderlijke denkwijze overdragen aan het nageslacht, zijn dus de geestelijke leiders,

DE PRIESTERS EN DE PRIESTERESSEN. Over deze personen willen we nog eens een enkel woord spreken. Ze zijn niet alleen de overdragers van oude denkbeelden, zij zijn ook degenen, die offers brengen en bezweringsformulieren uitspreken bij groote plechtigheden. Betreft 't zaken van beperkt belang, bijv. gebeurtenissen in den familiekring, dan kan ieder voor zich persoonlijk offeren. Zoodra echter een stambelang dringt, bij zaai- en oogstceremoniën, bij droogte of besmettelijke ziekte, dan worden de priesters te hulp geroepen. Ze worden geacht met de geesten- en zielewereld in nauw contact te staan en treden ook veelal als geneeskundigen op. Kruiden bereiden en toedienen, zielestof toevoeren aan zieken, gevluchte zielen terughalen, dat alles behoort tot hun bezigheden.

Over 't algemeen is 't met de ziekenverzorging in de Inlandsche wereld treurig gesteld. Van Gouvernementswege zijn weliswaar artsen aangesteld, maar we kunnen zelf begrijpen, dat een arts voor 50.000 menschen niet veel invloed kan laten gelden. Overal onder de bevolking heerscht dan ook nog 't gebruik van eigen medicijnen door eigen „doekoens" toegediend. Bij dat toedienen worden ook allerlei animistische practijken toegepast, zelfs in een meer ontwikkelde Inlandsche maatschappij Nu valt niet te ontkennen, dat verschillende der gebruikte kruiden geneeskrachtig zijn, hoewel ze in de officiëele geneeskunde dikwijls niet bekend zijn. De groote fout is echter, dat men niet weet, in welke verhouding en hoeveelheid deze kruiden dienen te worden toegediend. Bovendien wil een doekoen onmiddellijk resultaten zien van zijn arbeid. Helpt een toegediende hoeveelheid den lijder niet onmiddellijk, dan gaat men voort met toedienen eener grootere hoeveelheid. Soms probeert men 't met een andere soort, die zich met de eerste niet dan tot groote schade van den patiënt samen laat toedienen. Er zullen enkele genezingen voorkomen, zeer zeker, maar een veel grooter aantal staat daar tegenover, dat tengevolge van het gebruik dezer medicijnen gestorven is. We zien dus, dat dit deel der uitoefening van de priesterlijke waardigheid niet altijd tot heil is voor de primitieve Inlandsche maatschappij Het sterftecijfer is dan onder sommige stammen ook abnormaal hoog, ja overtreft soms dat der toch zeer talrijke geboorten, zoodat die stammen langzaam-aan uitsterven. De regeering werkt met groote voortvarendheid aan verbetering van den toestand, maar 't verslindt groote sommen zonder eenig direct voordeel voor de schatkist, men moet met beperkte middelen werken. Het zal dan ook nog vele tientallen jaren duren, voordat de westersche geneeskunde een merkbare invloed zal uitoefenen ook voor den kleinen man. Een samengaan van zendings- en geneeskundige arbeid is dan ook zeer goed gezien. Het heft de bevolking zedelijk, geestelijk en lichamelijk uit 't moeras.

We wijzen nu nog even op den persoon van den priester. In ontwikkeling is hij aan z'n stamgenooten meestal gelijk. In 't dagelijksch leven wordt hij dan ook niet hooger geacht dan anderen. Zijn priesterlijke waardigheid erft hij meestal van z'n vader; dus is 't ambt van priester veeal erfelijk zoowel in de mannelijke als vrouwelijke lijn. Een bepaalde belooning ontvangt hij dikwijls niet; hij is landbouwer evenals de andere stamgenooten. Soms wordt een deel der offers aan hem afgedragen.

Waar echter geneeskunde is uitgeoefend, wordt ook belooning in geld toegekend. Somtijds hebben ceremoniën plaats, waarbij de priester bezield door een vreemde geest, 't bewustzijn verliest en in dien toestand verschillende voorspellingen doet. Daarover hopen we een volgend maal te schrijven.

L. (Wordt vervolgd.) de J.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Jozef en zijn broeders (vervolg).

Gen. 44 en 45.

Les voor Zondag, 28 Oct. 1928.

Wij vervolgen onze spannende geschiedenis. Iets bijzonders ter inleiding hebben we niet noodig. Na een korte repetitie van de vorige les vertellen we zoomaar verder.

Na de verwonderingwekkende ervaringen, die zij bij het tweede bezoek in Egypte opdeden, maakten de 11 broeders

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

16

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg was naar Zuid-Afrika vertrokken in de hoop op betere levensomstandigheden. Op zee verloren zij hun dochtertje Marie. In het binnenland van Afrika bouwden zij een hut. Zandberg ging vier weken bij de Boeren werken. omdat de oogst in dien tijd gereed kon zijn. Het was een blij weerzien. Toen Zandberg den volgenden dag zijn vrouw zag bidden werd hij zeer onrustig. Hij weigerde om behulpzaam te zijn bij het bouwen van een zendingskerk in de omgeving, voorgevende dat hij beloofd had weer naar de Boeren terug te gaan. Zijn vrouw had hem van het land gehaald om te gaan eten.)

Zoo liepen de beide echtgenooten den weg van een kwartier gaans van het land naar huis arm in arm, maar met harten vol spanning. Soms kon hij zich niet stilhouden en moest even opvliegen.

»Vader«, zoo sprak zijn vrouw hem zacht aan, zich nog iets dichter tegen hem aanvlijend, »vader, ik weet nu ook heel zeker, dat mijn zonden vergeven zijn«.

Dat was hem toch te erg. Hij bleef staan. »Wat?« zeide hij, haar verbaasd en geërgerd aanziende. »Wie heeft je dat verteld? Landman zeker! Maar dat behoeft hij je niet te zeggen, laat hem dat maar liever tegen zichzelf zeggen of tegen mij!«

Een beetje verschrikt hield hij zich ineens stil. Wat had hij met de laatste woorden eigenlijk toegegeven? Hoe kon hij toch zoo onvoorzichtig zijn. Dat Landman het wagen durfde iets te zeggen over de zonden van zijn vrouw had hij willen afwijzen en nu was hem eigenlijk een belijdenis van eigen zonde over de lippen gekomen. Zoover had het toch niet mogen komen! En met zekere grimmigheid verzette hij zich tegen de ontwakende zelfkennis.

Hij ging nu werkelijk weer weg, weg van vrouw en kind, die hij toch zoo hartelijk lief had.

De onrustige wandelaar was nu voldoende met de weg bekend. Het moest nu om deze en ook om verschillende andere redenen gemakkelijker moeten zijn dan de eerste maal, maar het was veel moeilijker voor hem.

Hij wist, dat hij welkom zou zijn, ook nu, te Mooifontein, en ook, dat hij iets verdienen zou: maar innerlijk was hij vol strijd.

Allen, die op de boerenfarm thuisbehoorden, van de degelijke ouders af tot het tien-jarige Klaartje toe, verheugden zich over de terugkeer van de nauwelijks verwachte man.

Maar toch werd het niets met het tot-rust-komen bij hem, integendeel. Zonder hun weten en willen drukten oom Klaas en juffrouw Antje den prikkel bij bepaalde gelegenheden nog dieper in het hart. De boerenvrouw mocht evenals voorheen nog graag een praatje met hem maken over godsdienstige onderwerpen. Zij vroeg hem al heel spoedig naar zijn vrouw en of hij haar ook, zooals zij hem had aan-

zich dan weer gereed voor den terugtocht. Het geld, dat ze weer mee naar Eg. genomen hadden als bestemd voor het eerstgekochte koren, konden ze ook weer mee naar Kanaän nemen. De man, die deze dingen beheerde had gezegd : „Uw geld is tot mij gekomen ; uw God en uws vaders God heeft u een schat in uw zakken gegeven". Natuurlijk betaalden zij de nu gekochte hoeveelheid; en wat zij niet wisten, geschiedde: Evenals de vorige keer kreeg ieder zijn geld weer in zijn zak.

Ik stel mij voor, dat ze een gevoel van verlichting kregen, toen ze met hun beladen ezels door de poorten der stad gegaan waren. Gelukkig! Weer op den weg naar huis! Simeon er weer bij! Benjamin nog ongedeerd! Gelukkig. Nu maar zoo vlug mogelijk naar huis.

Een eind waren ze reeds gevorderd, toen ze in de verte achter hen iets zagen aankomen. Waarschijnlijk eenige ruiters met de overste van Jozefs huis (zie v. 4) als kommandant. En niet lang konden ze er over denken en spreken, wat dat wel beteekenen mocht, of reeds waren ze ingehaald en omsingeld. (Dit laatste is niet met woorden vermeld, doch kan als vanzelfsprekend worden aangenomen. Die overste kwam natuurlijk niet alleen tegen al de zonen van Jakob. Ook betwijfel ik, of deze man zelf wel de zakken doorzocht heeft. Hij zal dat wel hebben laten doen. Maar omdat hij hoofdman en woordvoerder was, is alles op zijn naam gesteld, denk ik).

Vertel nu wat de overste sprak, zie v. 4b. en 5. Tusschen 4 en 5 moeten nog wel enkele woorden gedacht worden; b.v. Waarom hebt gij den zilveren beker van mijn heer meegenomen?

Vers 5 doet aan waarzeggerij denken, waarschijnlijk is bedoeld het voorspellen uit kringen, figuren en blaasjes, die in den wijn ontstonden door het inwerpen van stukjes goud of zilverblik, of uit verschijningen, die door lichtstralen veroorzaakt werden. Hiermee is nog niet gezegd, dat Jozef zelf aan waarzeggerij deed, maar hij hield zich tegenover zijn broers geheel als een Egyptenaar.

Vertel dan wat volgde; en als gij ook v. 13 verteld hebt, geef dan de verklaring van dit alles. Uit v. 4 is het u bekend. Dit geeft wat afleiding voor de te zeer gespannen aandacht en tevens stof voor den tijd, waarin men de broers naar de stad terug laat trekken.

Met v. 14 begint dan een nieuw gedeelte. Verzuim niet, ook het uitwendige een beetje duidelijk voor te stellen : Jozef ongetwijfeld op een prachtigen zetel, de broers diep voorover geknield, met het gelaat naar de aarde.

V. 15b zinspeelt waarschijnlijk weer op waarzeggerij. „Gij begrijpt toch wel, dat zulk een man als IK ben, wel spoedig zou weten, waar mijn beker was".

Juda sprak in v. 16, wat waarschijnlijk allen onderweg overeengekomen waren.

Jozefs gedrag wekt wel verwondering. 't Schijnt, alsof hij zijn broers wilde plagen. Er is echter ook een andere verklaring: Jozef wilde ze op den proef stellen om te weten, of ze ook trouw voor Benjamin zouden opkomen en voor hun vader zouden gevoelen.

In v. 18 en vervolgens sprak Juda geheel voor zichzelf. Zijn besluit, om zelf in B.'s plaats te treden, deed hem nu ook vrijmoedig alles trotseeren; hoewel hij zeer beleefd sprak (zie 18b), toch was hij vrijmoedig; stond op; trad een weinig vooruit. Zijn rede is schoon in eenvoud en liefde.

In v. 19 kan men ter verduidelijking achter: „zijne knechten" nog wel „de eerste maal" denken.

Vertel Juda's rede.

Het eerste deel van hoofdstuk 45 is zeer aangrijpend. 't Is duidelijk te merken, dat de groote ontroering een geregeld door spreken onmogelijk maakte. Achter v. 1 moet tijd gedacht worden, noodig voor de aanwezige Egyptenaren, om zich te verwijderen. Achter v. 2 idem, onderwijl Jozef weende en zijn broers verschrikt waren, zie 3b. Dan volgt v. 3, een enkel woord tot de tien, ter geruststelling. Weer een kort moment, waarin niemand spreken kon ; en dan 4 en vervolgens meer geregelde besprekingen. De eerste aandoeningen waren overwonnen. Let bij dit gedeelte vooral op v. 5.

Wat na v. 16 volgt vertelle met kort. Farao stemde volkomen met Jozefs plannen in. Jakobs ontroering en vreugde geven stof voor een geschikt slot aan deze vertelling.

Mocht men, vanwege de veelheid der stof, niet in den gewoonlijk beschikbaren tijd klaar komen, laat het dan voor

---

geraden, gezegd had, dat zij veel in den Bijbel moest lezen, geregeld moest bidden en op God vertrouwen moest. Wat was dat toch een lastige vraag voor hem! En toch werd deze vraag hem herhaaldelijk gesteld. Een volledig en waar antwoord kon hij natuurlijk niet geven, want dan had hij moeten toegeven, dat zijn vrouw zeer graag in de Bijbel las en bad, zoodat het hem eigenlijk te erg geworden was. Bij zulke gelegenheden week hij steeds uit en probeerde zijn pijnigster onder allerlei voorwendsels uit den weg te gaan. Hij vond zich zelf een laffe kerel; maar hij wist er op een andere manier niet uit te komen. Eens echter, toen de door Gods Geest bewerkte maar zich verzettende man mee naar de kerk was geweest, bracht zijn welwillende baas hem ongewild in moeilijkheid en toen kon hij niet ontsnappen.

De eerwaarde dominé had namelijk in de preek strenge woorden gesproken over Christendom zonder gebed. Zandberg had het gevoel, alsof hij gegeeseld werd. Maar bij de preek bleef het niet enkel, want in dezelfde mate, als de woorden van den dominé Zandberg straften, was het oom Klaas best bevallen, zoodat hij er tijdens de terugreis, die twee uren duurde, nog eens weer over begon.

»Dat was prachtig«, had hij tot de juffrouw gezegd en zij had met een toestemmende hoofdknik »ja, Klaas« geantwoord en er ook nog een paar woorden aan toegevoegd. Oom Klaas wilde van Zandberg, waarmee hij nogal wat ophad, een dergelijke goedkeuring hooren en wendde zich daarom ook tot hem met dezelfde woorden.

Zandberg zat met het geloovige echtpaar op dezelfde rij.

Een »tante« zat slechts tusschen hem en de baas. Wat moest hij doen? Hij kon zich moeilijk onttrekken aan het gesprek; als hij gekund had, had hij het zeker gedaan.

Terwijl zijn oor alles hoorde wat er besproken werd door het echtpaar en zijn hart onrustig sloeg, deed hij, alsof hij met volle aandacht de velden gadesloeg en taxeerde.

Oom Klaas keerde zich opnieuw tot hem, zeggende: »Dat was prachtig, neef Zandberg!«

Het bloed steeg den aangesprokene naar het hoofd. Wat moest hij doen? Hij kon toch niet van den wagen springen en wegloopen? Zijn antwoord luidde nu: »Ja«, maar hij bedoelde in zijn hart niets anders dan neen. Hij was de regen ontloopen, maar was in de drup terechtgekomen, dat moest hij in deze vier weken nog dikwijls ondervinden. Ditmaal werd hij beschermd voor het geven van verdere antwoorden door de welmeenende juffrouw.

Zijn zichtbare verlegenheid bemerkend, meende zij dat hij vol heimwee aan vrouw en kind dacht en zeide daarom op moederlijke toon: »Vertrouw maar op God, neef Zandberg, en roep Hem aan! God is bij je vrouw en je kleine jongen net zoo goed als hier«.

(Wordt vervolgd).

ditmaal gerust 5 min. later worden. De kinderen zullen tot het laatst aandachtig blijven luisteren. K. R.

Gaarne ontving ik tegen 1 Nov. bericht, hoeveel roosters men denkt te nemen voor het volgende jaar. K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD.

ONZE BRIEVENBUS.

Ik heb zooeven de brievenbus geopend, waarin elke jeugdwerker zijn schriftelijke vragen, antwoorden, beschouwingen, enz. werpen kan.

De inhoud valt mij niet af: sommigen hebben uitvoerig hun gevoelens kenbaar gemaakt aangaande de vraag of sport ons geestelijk leven in den weg staat; anderen hebben voorstellen te doen, die een nauwere samenwerking en wederzijdsche hulpverleening beoogen. Weer anderen zitten met sommige Schriftuurplaatsen leelijk verlegen en verzoeken om helder licht.

We beginnen met de antwoorden onder de oogen te zien, die de vraag van eenige weken geleden heeft uitgelokt. Vervolgens zullen wij onze aandacht wijden aan eenige moeilijke bijbelverzen en daarna de overblijvende correspondentie afdoen.

We geven eerst het woord aan broeder de Vries van Dordrecht. Hij spreekt als man van overweging, maar ook als man van ervaring en wie luistert nu niet gaarne naar zulke menschen?

Staat Sport ons geestelijk leven in den weg?

Motto: „Der jongelingen sieraad is hunne kracht".
„Uw lichaam is een tempel des H. Geestes".
„Overdrijving schaadt".

Allereerst een woord van oprechten dank aan den Redacteur die dit onderwerp ter sprake heeft gebracht en dit „stiefkind" een openbare behandeling heeft waardig gekeurd. Het onderwerp is m. i. te algemeen om het in z'n geheel te behandelen. Daarom beperk ik mij tot die onderdeelen die ik zelf heb beoefend n.l. de Gymnastiek, de bal-, de zwem-, de wandel- en fietssport.

Naar mijne meening moet men onderscheiden:

1o. Die sport die *individueel kan* worden, en voor 't grootste gedeelte *moet* worden beoefend als de zwem-, wandel- en fietssport.

2o. Die sport die *massaal* d. w. z. in vereeniging moet worden beoefend als de Gymnastiek en de balsport.

Mij dunkt over het punt sub 1o. genoemd kan weinig verschil van opinie bestaan. Hoe hartverheffend is voor een geloovige ziel een wandeling of een fietstocht door Gods heerlijke natuur, in welk jaargetijde dan ook Jammer genoeg dwalen velen (niet het minst vaak de christenen) zooals naar ik meen Augusta de Wit zegt: „als bedelaars door de grootsche natuur". Zij hebben er geen oog voor! Voor iemand die de natuur heeft leeren liefhebben en God diep in het hart draagt, is een wandel- of fietstocht een voortdurende prediking van Gods almacht en liefde. Men behoeft daarvoor heusch niet de schitterende berg- en rivierlandschappen te bezoeken.

Conclusie: Deze sport staat zeer zeker ons geestelijk leven niet in den weg.

Thans de zwemsport. Hoe heerlijk het is, een oogenblik te kunnen spartelen in het natte element kan iemand, die dat nooit gedaan heeft, moeilijk begrijpen. Hoe staalt het den wil en de spieren. Hoe bevorderlijk is het voor de geheele ontwikkeling van ons lichaam, „de tempel des H. Geestes!" Elke spier in gezonde, krachtige beweging! Het oog schittert van levenslust en krachtsbewustheid. Het zelfvertrouwen neemt toe in dankbaarheid jegens den Schepper die ons zoo'n heerlijk lichaam schonk. Den geestelijken mensch stemt zulks tot stille erkentelijkheid en staalt in hem het voornemen God te dienen en te eeren.

Conclusie: Voor den recht religieuzen mensch staat de zwemsport het geestelijk leven *niet* in den weg.

2o De *massale* sport of wel de sport die in *vereeniging* wordt uitgeoefend.

Hierover kan het oordeel verschillend zijn aangezien men de sport op zich zelf moeilijk kan onderscheiden van de wijze waarop en de omstandigheden waaronder zij wordt uitgeoefend.

Het spreekt van zelf dat het op dit terrein aanbeveling verdient deze sport te beoefenen in vereenigingen van christelijke jongelui. Chr. Gymnastiekvereenigingen moesten er n. m. m. opgericht worden, waarin onder *deskundige* leiding de Gymnastiek een der edelste en meest beschaafde sporten kan worden beoefend. Schade voor het geestelijk leven valt van deze sport n. m. m. geenszins te duchten. Het houdt de jonge menschen krachtig, maakt ze lenig, doodt kwade neigingen, leert hen zich onthouden van tabak- en drankgebruik (dit laatste voo al) en doet hen met heldere hersenen en krachtig gestel door het leven gaan, gewend aan orde, regelmaat en tucht, die bij het houden der oefeningen i. d. eerste plaats gehandhaafd moet worden. Zou een en ander het geestelijk leven van zulke jongelui schaden? Ik geloof het niet. Zelf ben ik jaren voorzitter geweest van een groote Chr. Gymn.vereeniging. Schade voor ons geestelijk leven heb ik nimmer kunnen ontdekken, doch, dat is natuurlijk een zeer subjectieve zaak. Anderen, die fijner onderscheidingsvermogen bezaten, zullen misschien anders denken. Mijn ervaring is deze, dat vele jongelui, wien 't op de jongelingsver. e. d. te eng en te benauwd was, en de kerk reeds grootendeels den rug hadden toegedraaid, op onze vereeniging gekomen, zich daar thuis gevoelden en langzamerhand hunne houding t. o.z. van het godsdienstige leven geheel veranderden. Tegenovergestelde ervaringen heb ik niet opgedaan. Jongelui redeneeren gaarne en veel Ook op Gymn.ver., vooral zoo voor den aanvang en na den afloop der oefeningsuren. En ... het milieu bepaalt veelal de onderwerpen!

Conclusie: Schade voor 't geestelijk leven is n. m. m. (gegrond op persoonlijke ervaring) niet te duchten. Wat de balsport betreft, die is ietwat ruwer. Een gunstige uitzondering maakt de korfbalsport waar het vrouwelijk element de clementie van het mannelijk deel dringend eischt, en ook ontvangt. Bij voetbal is dat weer niet het geval. Doordat het hier een spel van winst of verlies betreft, hebben de minder faire elementen in den mensch meer gelegenheid om naar voren te treden, doch gelukkig niet ongestraft! Een valsch of ruw speler heeft de afkeer v. h. geheele team te trotseeren!

Jammer genoeg heb ik nog zelden gehoord van een voetbalclub van chr. jongelui. Schade voor het geestelijk leven acht ik ook hier niet aanwezig.

Natuurlijk wordt het oordeel geheel anders wanneer de jongelui de sport beoefenen in niet-Christelijke vereenigingen. Daar acht ik gevaar wel aanwezig. Doch let wel, niet vanwege de beoefening der sport, doch vanwege de omgeving waarin het gebeurt.

Daarom laat ons ijveren voor het oprichten van Chr. Sportvereenigingen (geen Secte-vereenigingen!) en het wil mij voorkomen, dat we daardoor inplaats van schade voordeel zullen boeken.

Dordrecht. U. DE VRIES.

HET WERK DER ZONDAGSSCHOOL.

IV.

Na het vijftiende jaar.

Als de kinderen het vijftiende jaar gepasseerd zijn, kunnen ze worden opgenomen in de vereenigingen voor de rijpere jeugd.

De Zondagsschool laat ze dan los — neen: geeft ze dan over aan de andere organisaties in de gemeente.

Is 't niet vreemd, dat dat zoo menigmaal niet gebeurt? Er moet samenwerking zijn tusschen de Zondagsschool en de vereenigingen. In kleinere gemeenten is die er vaak, dank zij het feit, dat dezelfde personen in de verschillende takken van arbeid werkzaam zijn. Maar wanneer dat niet het geval is, ware het goed, dat het Zondagsschoolbestuur de leiders der vereenigingen in kennis stelde met de namen en adressen van hen, die de Zondagsschool verlaten. Misschien ware het ook mogelijk, dat men deze leiders uitnoodigde op den afscheids-Zondag persoonlijk de scheidende Zondagsschoolleerlingen toe te spreken en voor hun vereenigingen uit te noodigen.

Alle jongens en meisjes van 15 jaren en ouder moet men echter niet losmaken van de Zondagsschool. Men heeft ze door den omgang van een rij van jaren leeren kennen en kan nu vaststellen wie van hen geschikt zijn om gevormd te worden tot onderwijzer of onderwijzeres. Deze noodigt men uit tot de Zondagsschoolcommissie toe te treden als volontair, als hulpkracht. De eerste jaren bestaat hun taak hoofdzakelijk in het bijwonen der Zondagsschoolcursus en het verrichten van hand en spandiensten in de jongere afdeelingen. Ze mogen de kaart en de plaat ophangen, Kindervrienden uitdeelen, felicitatiekaarten voor babies bezorgen, enz.

Op deze wijze wordt meteen het persceneelvraagstuk opgelost. Een Zondagsschool moet ruim in haar personeel zitten. Zal het onderwijs goed gegeven worden, dan is dat bepaald noodig. Ze moet kundig personeel hebben, *bijbel*kundig, *kinder*kundig personeel. We spreken daarover later nog uitvoeriger.

Het is de gewoonte, dat de kinderen die de Zondagsschool verlaten, dat op het Kerstfeest doen.

Er is, m. i., geen reden om van die gewoonte af te wijken. Het afscheid kan geschieden met een toespraak van den leider korte toespraken van vereenigingsleiders en het overhandigen van een diploma. Callenbach geeft zulke diploma's uit. Misschien is het doeltreffender een zakbijbeltje of kerkboekje te geven.

Natuurlijk ontvangen alleen die leerlingen deze belooning, die tot den vastgestelden leeftijd de Zondagsschool bezochten, dat is tot aan het vijftiende jaar.

Herhaling.

We krijgen dus een Zondagsschool bestaande uit:

Afdeeling I kinderen van 4—6 jaar.
„ II „ „ 7—9 „
„ III „ „ 10—11 „
„ IV „ „ 12—15 „

Voorafgegaan door een *onzichtbare Afdeeling*, die der babies van 0—3 jaar.

Dit zijn *Afdeelingen*, geen *Klassen*.

De Afdeelingen moeten vervolgens in klassen gesplitst worden.

Voor de 1e Afdeeling is dit niet noodig.

Een klas moet niet grooter zijn dan 12 leerlingen; men vorme klassen uit jongens, en klassen uit meisjes bestaande.

Jeugdkerk of Jonge Kerk.

Het verdient, dunkt me, aanbeveling om de 4e Afdeeling van de andere drie te scheiden. Men noeme haar de *Jeugdkerk* of *de Jonge Kerk*. De ingeschreven leerlingen zijn *leden* der Jeugdkerk.

De Jeugdkerk houde men *niet tegelijkertijd* met de andere Afdeelingen der Zondagsschool. Bij voorkeur niet in de leerzaal maar in de kerk wanneer tenminste hun getal niet *te* klein is. Worden de kinderen van 4—11 jaar in 't middaguur [12—1 b.v.] onderwezen, dan houde men de Jeugdkerk b.v. van 3—4 uur. L.

MEDEDEELINGEN

Gemeenten worden vriendelijk verzocht mij de contributie 1e helft te doen toekomen. Gemakshalve geef ik hierbij een lijst der Gemeenten met het verschuldigde bedrag. Br. Penningmeesters ter voorkoming van onnoodige correspondentie verzoek ik dringend spoedige opzending der gelden.

Amsterdam	f 24.80	Haulerwijk	f 13.40
Apeldoorn	- 12.20	Heeg	- 4.60
Arnhem	- 5.60	Heerlen	- 7.60
Bergumerheide	- 11.40	Hengelo	- 57.80
Delfzijl	- 17.40	Hoogezand	- 19.80
Deventer	- 16.80	Leeuwarden	- 13.—
Drachten	- 6.40	Muntendam	- 31.60
Eindhoven	- 5.40	N. Pekela	- 19.40
E.-Erfsch.veen	- 31.—	N. Weerdinge	- 51.40
2e Exloërmond	- 25.40	Sneek	- 20.60
Foxhol	- 11.—	Stadskanaal	- 57.80
's-Gravenhage	- 36.20	Stavoren	- 14.40
Groningen	- 102.20	Valthermond	- 3.60
Haarlem	- 23.80	A. H. ZERBST,	
Harlingen	- 20.20	Unie-Penningmeester.	

Giro 68108. Rijnlaan 128bis, Utrecht.

BOUWFONDS GEMEENTE UTRECHT.

In vriendelijken dank ontvangen: coll. Gem. Nieuw-Weerdinge f 48.95

Bapt. Gem. D. MOLIJN, Secr.
Giro 101892. J. P. Coenstr. 33.

Vereen. tot ondersteuning van rustende Voorgangers „VOORZORG"

L. S.

De secretaris van »Voorzorg« heeft bemerkt dat tot zijn spijt in *enkele* laatst verzonden brieven aan de besturen van verschillende gemeenten, uit de laatste zin het laatste gedeelte is weg gevallen.

De zin behoort in zijn geheel als volgt te luiden:

Wij veroorloven ons de vrijheid U beleefd te verzoeken — indien die collecte in Uwe gemeente nog niet gehouden is — deze alsnog op 30 September a.s. te doen houden, *en in het andere geval uwe gemeente hartelijk dank te zeggen voor de medewerking.*

De Secretaris.

Onze Kerstuitgave

Waarde Broeders en Zusters in den gemeenschappelijken arbeid!

Ziehier het voornaamste van den inhoud van ons extra Kerstnummer:

Rondom de Kribbe: stichtelijke bijdragen.
Kerstfeestviering in China.
« « Congo.
« « België.
Kerstfeestwenschen voor alle menschen.
Oorspronkelijk Kerstlied met muziek: »Het sluimerde diep in dien heiligen nacht«.
Kleine preeken voor kleine menschen.
Drie Kerstverhalen voor iedereen.
Kerstverhaal voor meisjes, die nog in de Een zijn met een cijfer er achter.
Kerstverhaal voor de kleinen: de Kerstboom.
Wat de Baptisten gelooven en doen, enz., enz.

Onze uitgave wordt zeer rijk geïllustreerd en op papier van goede kwaliteit gedrukt.

Wat voor den prijs van ongeveer tien cent aan de gemeenten wordt geleverd, is inderdaad ongehoord.

Ons extra Kerstnummer is een

uitnemend evangelisatie middel

en een

prachtig propaganda middel.

Wij zijn aan onszelf en aan ons gansche Nederlandsche volk verschuldigd om er mede te werken zoo hard als wij maar kunnen.

Hebt gij al overwogen om een

Kerstnummerbrigade

op te richten?

Zoo'n brigade brengt leven in de gelederen en zegen, waar zij komt.

Gemeenten! Mik hoog en bestel bij honderden en duizenden.

De Uwe in den dienst van Hem,
Die Kindje werd in Bethlehem.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ADRESSEN.

De brs. K. Brongers en L. de Haan, die thans beide te Groningen studeeren, zijn bereid de gemeenten des Zondags te dienen. Hun adressen zijn te Groningen:

K. Brongers, IIe Willemstraat 28a.
L. de Haan, Rabenhauptstraat 51a.

BANDEN DE KINDERVRIEND.

De banden zijn in bewerking.

Een band kost, gelijk bekend gemaakt is, 50 ct. plus 8 ct. porto en verpakking (bruin) en 45 plus 8 ct. (grijs).

Worden meerdere exemplaren aan één adres verzonden, dan is de prijs 55 ct. voor een bruine en 50 ct. voor een grijze band. L.

RECTIFICATIE.

Boven het stuk »Voleindiging onzer heiliging« in ons vorig no. is verzuimd den tekst aan te geven, die grondslag van het stuk was. Dit heeft de duidelijkheid niet bevorderd.

De bedoelde tekst was 2 Cor. 7 : 1. Deze luidt: Dewijl wij dan deze beloften hebben geliefden! laat ons onszelven reinigen van alle besmetting des vleesches en des geestes, voleindigende de heiligmaking in de vreeze Gods.

N. v. B.

LEESTAFEL.

De Olijftak. Christelijke Scheurkalender voor het jaar 1929. Uitgave van „De Olijftak" te Franeker.

Het Schild, voorstellende de Gemeente, als een Bruid, die op haar Bruidegom wacht, is ditmaal in zachte kleuren uitgevoerd. Maar daarnaast is ditmaal ook het blok op lossen wandtekst verkrijgbaar. Het blok kan zòò op den wandtekst bevestigd worden, dat deze onbeschadigd blijft en dus zijn waarde behoudt, als 't jaar om is. We denken, dat deze laatste combinatie — blok met wandtekst — wel in den smaak zal vallen.

Voor de degelijkheid van de leesstof staan de namen van de medewerkers borg.

Een Offer, het premieboek bij dezen kalender biedt het verhaal van een meisje, dat in donkere wegen door God bewaard, tot volle levensontplooiïng komt.

Scheurkalender voor het jaar 1929, uitgave van J. N. Voorhoeve te Den Haag.

Het blok van dezen kalender bevat 8 mooie kaartjes met voorstellingen uit het Heilige land. Deze Palestinakaarten zijn keurig uitgevoerd en kunnen als „Ansichten" verzonden worden.

Niet zoo goed geslaagd lijkt ons het schild, voorstellende een berglandschap met herder, die een toespraak schijnt te houden tot zijn schapen. Dat doet vreemd aan. Beeld en werkelijkheid zijn hier, dunkt ons, dooreen gehaald. De lektuur is — als steeds — hartelijk aan te bevelen. Er wordt met groote zorg aan dezen kalender gewerkt. — En een groote lezerskring waardeert dit.

De kleinzoon van den Hofprediker, door H. Jakobs en *Oog om oog*, door W. Schippers, zijn de premieboeken, die, beide gebonden, bij deze kalender worden verkocht. L.

Bij dezen *mijn hartelijken dank* aan alle brs. en zrs., die mijn 58e verjaardag tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt.
Wed. E. DE WIT, Delfzijl.

WILLEM RAADSVELD,
een zeer gel. br. van ons, ging na eene geduldig gedragen ongesteldheid van ons heen naar 't hemelsch Huis op 24 Sept. in den ouderd. van bijna 54 jaren.
De Gem. der Baptisten te Sneek.

No. 2048 VRIJDAG 12 October 1928 48ste Jaargang.

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

BEDE.

Als 't niet gaat, gelijk ik wil,
Maak, o Heer! mijn harte stil,
Laat mij ook in angst en strijd
Weten, God! dat Gij er zijt.

Is het leed mij haast te zwaar
Laat mij voelen »Gij zijt daar!«
Die in alle nood en pijn
Meer dan elke vriend wilt zijn.

Als verzoeking mij soms tart
En in opstand is mijn hart,
Geef, dat 'k dan alleen begeer
Dicht bij U te zijn, o Heer!

Als 't niet gaat, gelijk ik wil,
Maak, o God, mijn harte stil,
Laat hoe moeilijk het ook schijn
Uw wil Heer. de mijne zijn!

(»*Pniël*«).

AAN ZEER STILLE WATEREN.

De Vrijheid van Satan.

En daarna moet hij (Satan) een kleinen tijd ontbonden worden. Openb. 20 : 3.

Men leest deze woorden niet zonder eenige bevreemding.

Hier toch is sprake van het ontbonden, in vrijheid gesteld worden van Satan. En — zoo zijn we geneigd te vragen — wat is beter dan een *gebonden* Satan? Is hij niet de groote kwaadstichter? Brengt hij niet ellende, waar hij komt? Wat kan zijn gebonden, zijn onvrij zijn, dan anders dan heil voor de aarde beteekenen?

En daarom verwondert haast niets zoo zeer als dit woord van den Ziener, 't welk zegt, dat aan Satans gevangenschap een einde komt.

* * *

De eerste gedachte, die dit woord bij ons opwekt, is die van Satans afhankelijkheid.

Machtig is Satan. Oppermachtig is God.

Hij is geen god naast God; geen tegen-god.

Satan maakt zichzelven niet vrij. Hij breekt niet uit. Hij ontwringt zich niet aan Gods macht.

Heel anders zegt Johannes het: hij wordt ontbonden, vrijgelaten.

Zijn invrijheidsstelling is goddelijke beschikking.

Satans bewegingsvrijheid is beperkt. God trekt de grenzen en bepaalt de maat Zijner vrijheid. Gelijk elk schepsel, kan ook Satan zich slechts vrij bewegen binnen de grenzen, door den Schepper aan Zijn wezen gesteld.

Job's geschiedenis illustreert dit duidelijk. Op zeer eenvoudige wijze stelt het inleidend hoofdstuk de verhouding van afhankelijkheid voor, waarin God tot Satan staat. God bindt hem en God ontbindt hem.

Dienen was Satans bestemming en dienen is zijn bestemming en lot gebleven. Hij is niet uit den dienst zijns Meesters ontslagen.

God openbaart Zijn grootheid niet daarin, dat Hij den Booze vernietigt, maar dat Hij Satans bestaan en werken, dienstbaar maakt aan Zijn doel.

Als Jezus tot Zijn jongeren zegt: »de Satan heeft u zeer begeerd te ziften als de tarwe«, dan voegt Hij er niet aan toe, dat Satan daarin verhinderd is, maar dat Hij voor hun bewaring gebeden heeft.

Gods oppermacht is de rust voor het hart.

Woedt Satan, dan bedenk, dat hij nooit verder kan gaan en het niet langer kan duren, dan God het goed vindt.

Zeker: hij is Gods tegenpartijder, maar tevens Gods knecht.

Het is God, die ook dezen wijze vangt in zijne arglistigheid en wat hij ten kwade denkt, ten goede keert.

* * *

Een andere gedachte, in dit woord verscholen, is Satans noodwendigheid voor de volmaking der menschen.

Zedelijke volmaking is niet mogelijk zonder aan verzoeking te hebben blootgestaan.

Niet hij is heilig, die met het kwaad geen kennis maakte. Hem siert wel de onschuld der onkunde, maar niet de heiligheid der overwinning.

Heilig is, wie het kwaad leerde kennen en — afwees.

Heilig is, wie in den strijd geworpen werd en den vijand versloeg.

Daarom stond er in het midden van het paradijs een boom der kennis, des goeds en des kwaads en daarom kwam daar de slang om de zonde de kracht der begeerlijkheid te geven. . .

Niet hij heeft vol-zedelijk, echt-menschelijk leven, die rein is omdat hij de gelegenheid om te zondigen miste, maar hij, die de gelegenheid versmaad heeft.

Voor het innerlijk rijp worden der menschheid is het noodig, dat de verzoeking tot het hoogste klimme.

Daarom moet Satan worden losgelaten.

Dat *moet;* om uwentwil, opdat uw ziel in harden strijd de verzoeking overwinne en zoo de verzoekbaarheid te boven kome.

Niet volmaakt is de mensch, die rein wandelt in een paradijs zonder boom der verzoeking, maar volmaakt is hij, voor wien die boom alle verleidend vermogen verloren heeft.

Over de zoodanige heeft Satan zijn macht verloren.

En een menschheid, die God gehoorzaam is, omdat ze duizend jaren de goedheid Gods gesmaakt heeft, en niet tot ongehoorzaamheid verzocht werd, is niet rijp en kan dus niet geoordeeld worden.

Daarom *moet* Satan na de duizend jaren ontbonden worden.

* * *

Een derde gedachte, die uit dit woord geboren wordt is, dat God door Liefde regeeren wil.

Wanneer God in Zichzelven de macht het hoogst schatte, nam alles een anderen loop dan het nu doet.

Maar God stelt de mensch in vrijheid en Hij stelt tegenover Satans werken niets dan Zijne liefde. De mensch zal beide leeren kennen: de macht der zonde en de macht van Gods liefde. God opent naar alle kanten de mogelijkheden omdat God weet, dat de macht Zijner liefde alles-overheerschend is. God vreest Satan niet. God durft voor Zijn mensch de vrijheid aan. Hij geeft Satan den vollen kans, in den strijd om den mensch, wel wetende dat Hij het winnen zal, niet omdat Hij sterker, maar omdat Hij *goed* is en Satan *slecht.*

Liefde stijgt ten troon.

Liefde is zich haar meerderheid bewust.

Zij laat Satan uitkomen in volle vrijheid voor de laatste worsteling en de groote eindbeslissing.

Zij *weet,* dat ze zal overwinnen. L.

Onze Kerstuitgave.

Waarde broeders en zusters, medearbeiders voor ons Extra-Kerstnummer!

Wanneer Gideon met drie honderd helpers in staat was om de Midianieten te verslaan, die gelijk sprinkhanen waren in menigte en wier kemelen waren als het zand dat aan de oever der zee is in menigte, kunnen dan

twaalf maal drie honderd

Baptisten, die gelooven, dat hun Heiland Zijn sterkte in hun zwakheid zal volbrengen nog geen

vijftien duizend

Kerstnummers aan den man brengen onder een volk, dat ongeveer acht millioen zielen telt?

Ik kreeg deze week een bestelling van 150 ex. van een broeder, die in een dorp woont, waar geen gemeente haar licht laat schijnen. Hij en nog twee zusters zijn de eenigste Baptisten. Samen willen ze met Gods hulp hun medeburgers onze Kerstboodschap aanbieden. Hoevele broeders en zusters leven als zij noodgedwongen in de verstrooiïng. Zij kunnen en moeten dit mooie voorbeeld volgen. »Waakt op, waakt op, vrienden! Trekt sterkte aan!« en laat Christus u dezen keer eens gebruiken als Zijn gezondenen om Zijn heerlijk Kerstevangelie uit te deelen.

Gisteren kwam een broeder voorganger een poosje bij mij uitrusten. Hij zag in ons Kerstnummer prachtige evangelisatie- en propaganda-lectuur, maar ook een mooi middel om door de activiteit van zijn gemeenteleden

het bouwfonds

te stijven. En heeft hij geen gelijk? Immers zullen de gemeenten ongeveer 50 % op den inkoop kunnen verdienen, zoodat bij een verkoop van 1000 exemplaren plm. f. 50.- winst overblijft en bij een verkoop van het dubbele van dit getal een briefje van

honderd gulden.

Willen onze kleine gemeenten in onze steden en groote steden deze zaak haar ernstige overweging schenken? Is er wel iets verheffenders denkbaar dan dat de leden van een kleinen kring, door bezieling aangegrepen, de Kerstboodschap huis aan huis aanbiedt en daarbij gelden verzamelt voor het huis des Heeren?

Eene groote gemeente heeft haar bestelling van verleden jaar verdubbeld! Dat stemt tot groote dankbaarheid en sterkt de verwachting.

Broeders voorgangers, ouderlingen, diakenen zorgt ervoor, dat er in Uw gemeente

een Kerstnummerbrigade

komt.

Zullen twaalf maal drie honderd Baptisten nog geen vijftien duizend exemplaren kunnen omzetten?

Gemeenten! Mik hoog en bestel bij honderden en duizendtallen!

De Uwe in den dienst van Hem
Die Kindje werd in Bethlehem.

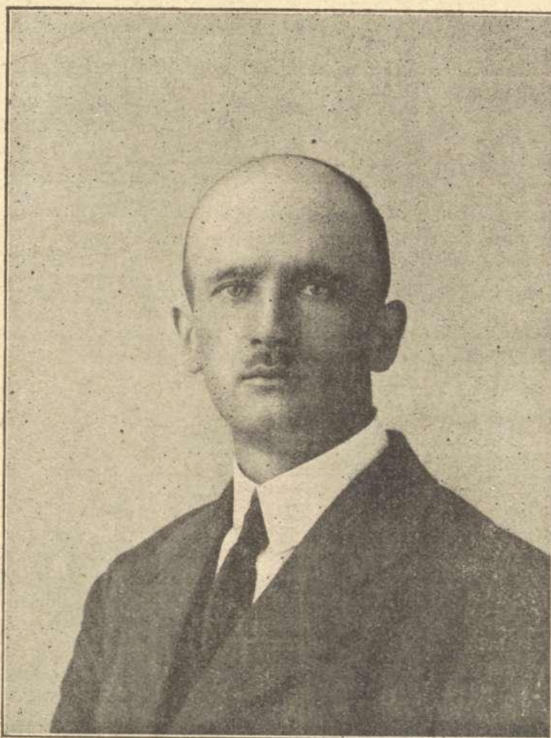
Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Evangelisatiegebouw

De Gemeente N. Pekela bezit te Winschoten dit Evangelisatiegebouwtje. Er kunnen honderd zitplaatsen gemaakt worden. Op Zondag, den 10den Juni 1928 werd het in gebruik genomen. Ds. Bouritius sprak de wijdingsrede uit. Vele broeders en zusters van elders woonden de plechtigheid en het aansluitende Liefdemaal bij.

Ds. Bouritius

Ds. G. Bouritius, werd geboren te Sneek, den 30sten April 1894. Hij volgde gedurende de jaren 1919—1923 de lessen aan het Seminarie te Hamburg. Nadat hij de gecombineerde Gemeenten Workum en Stavoren ongeveer twee jaren had gediend, deed hij in Mei 1925 zijn intrede in zijn tegenwoordige Gemeente te N. Pekela.

LOSSE SCHAKELS.

Reislektuur.

Wie druk reist, verslindt onwillekeurig veel lektuur. Wat de Stationsboekhandel aanbiedt, is langen tijd niet naar onzen smaak geweest. Positieve Chr. lektuur was daar niet in voorraad. Het was de tijd, dat het Evangelie met een plaatsje achteraf tevreden moest zijn. Op het terrein van het openbare leven had het zich te sluieren en moest het zwijgen. De wereld mocht haar waar uitventen, de christenheid mocht voor haar boodschap de opmerkzaamheid niet vragen. — Gelukkig komt in deze toestanden een kentering. Tegenwoordig is in alle spoorwegstations in ons land Chr. reislektuur te verkrijgen. Men toone dat te waardeeren, door deze lektuur te koopen en de aandacht van anderen er op te vestigen. Zoo steune men de wakkere uitgevers van het Chr. boek!

Baptiste Wereldbond.

In de organisatie van dezen Bond zijn enkele wijzigingen gekomen. Zij betreffen de uitbreiding van het Comité, de opname daarin van vrouwen en vertegenwoordigers van het Jeugdwerk en de aanstelling van een Algemeenen Secretaris.

De Oud-president van den Wereldbond, Dr. Mullins, is benoemd tot vast lid van het Uitvoerend Comité. Dit Comité telt nu 42 leden, waarvan er 15 wonen in de Ver. Staten van Amerika. Het aantal Vice-presidenten is uitgebreid van 5 tot 7. Tot nog toe bestond een Comité voor vrouwen en een Jeugd-Unie. Men vond het gewenscht meer eenheid en eenvoud in de organisatie te brengen en benoemde twee vrouwen (een Amerikaansche en een Duitsche) en twee leiders van Jeugdwerk (een in Amerika en een in Engeland) tot leden van het Uitvoerend Comité.

Dr. Rushbrooke werd Algemeen Secretaris en Dr. Clifton Gray werd toegevoegd Secretaris.

Binnenkort hoopt Dr. Rushbrooke verdere plannen van actie voor de naaste toekomst bekend te kunnen maken.

Wij wenschen de broeders en zusters in het Uitvoerend Comité wijsheid om te zien welken arbeid

de Baptisten der wereld gemeenschappelijk nog kunnen doen.

De President van den Wereldbond is thans Dr. John Mac. Neill. God zegene onzen Eersten Soldaat!

Het Baptisme in Europa.

Het Baptisme breidt zich gaandeweg over heel Europa uit. Naar het Oosten sneller dan naar het Zuiden.

Er zijn slechts twee landen in dit Werelddeel, waar het Baptisme nog geen ingang gevonden heeft, dat zijn Albanië en Turkije. Men heeft echter goeden grond voor de verwachting, dat het binnenkort ook daar voet zal krijgen.

God geve ons den Geest, om te leven bij het groote. L.

ZENDING.

ANIMISME.

XVI.

Veelzijdig, zooals we zagen, is 't werk der priesters in de inlandsche primitieve maatschappij. Op één onderdeel hunner werkzaamheid verwaarloosden we nog den nadruk te leggen. Enkele stammen zijn er, waarbij de priester de geest in zijn lichaam ontvangt en door dezen spreekt. Dit geschiedt bijv. op 't eiland Bali. Dit eiland hopen we later aan een nauwkeuriger beschouwing te onderwerpen, omdat we hier de belijders aantreffen van den Hindoeschen godsdienst. Ook hun eeredienst echter is met veel animistische bestanddeelen vermengd. Plechtigheden, die we in dit opzicht zelf bijwoonden, hebben ons daar een zeer goeden indruk van geschonken. Is 't noodig, de wil der goden te kennen, dan wordt de priester in een toestand van bewusteloosheid gebracht. Wierookdampen stijgen op, groote scharen van menschen loopen al zingend en dansend en wapens zwaaiend om hem heen. Krissen en pieken worden naar hem uitgestoken, als om hem te verwonden en door alle deze ongewone geluiden en gebaren en bedwelmende dampen raakt hij in een soort verdooving. Dan wordt 't plotseling doodstil, de menigte hurkt eerbiedig neer, want hoor! de priester opent zijn mond en stamelt eenige onverstaanbare klanken, die door zijn geleiders aan het volk worden uitgelegd. Soms ook verheft hij zijn stem met kracht en spreekt duidelijk onderscheidbare woorden ten aanhoore van al 't volk. Dat is 't glanspunt van de ceremonie. De godheid is neergedaald en z'n stem is door een ieder beluisterd. Men springt op, danst en joelt en maakt een oorverdoovend lawaai met wapens en trommen; ja, men dringt zelfs op den priester aan en zijn gezicht verhoogt nog de blinde uitgelatenheid van het volk, dat, denkende dat hij in dezen toestand onkwetsbaar is, hem tracht te verwonden met zijn pieken. Men is niet tevreden gesteld, voordat men bloed heeft gezien.

Nog een tweede voorbeeld leveren ons de »troebokvisschers«. Een bepaalde tijd van 't jaar is vóor 't uitoefenen van hun bedrijf 't meest gunstig. Men durft echter niet aan te vangen op een anderen datum dan die door de geesten worden bepaald. Nu wordt een vrouw uit 't volk gehaald en als priesteres vereerd. Men trekt haar een passend gewaad aan, ze wordt rondgedragen tusschen de menigte en daarna volgt een toestand van bewusteloosheid ongeveer gelijk aan de zooeven beschrevene. Dan wordt ze in een versierde prauw gelegd, de andere visscherspràuwen (meestal honderdtallen) omstuwen haar, men verlaat de haven en vaart een eindweegs zee op. Hoe ver? Dat is afhankelijk van 't oogenblik, waarop de zeegeest zich openbaart door den mond dezer vrouw. Ook hier zijn weer geleiders, die de dikwijls onsamenhangende taal van deze priesteres verduidelijken en aangeven, welke datum door de geesten voor den aanvang der visscherij is bepaald.

Daarna keert men terug naar de haven en de dag wordt verder feestelijk doorgebracht.

Al heeft er geen bedwelming van den priester plaats, toch gaan de ceremoniën veelal gepaard met veel muziek, vooral van slaginstrumenten. Ook worden oude zangen aangeheven. Dit alles om de geesten te lokken. Ook worden meestal dansen uitgevoerd, voornamelijk om booze geesten af te weren.

Mij dunkt, deze voorbeelden spreken voor zichzelf en ieder trekke daaruit zijn eigen conclusies. Maar niemand vergete, als hij in stille wijding nederzit in bedehuis of bidstond, of 's Heilands tegenwoordigheid ervaart aan 's Heeren disch, om ook zijn gebeden op te zenden als een stille offerande voor deze stammen in 't Verre Oosten, die wachten op de beschijning door 't Licht des Vredes, dat ook voor hen is opgegaan. (Wordt vervolgd).

L. DE J.

EEN ZENDINGSREIS.

In Juli j.l. werd weer het vijfjaarlijksch wereldcongres der Baptisten te Toronto (Canada, N.-Amerika) gehouden, waarover in ons blad slechts zeer kort iets vermeld is. Duizende geloofsgenooten, uit bijna alle volken, talen, tongen en huidskleuren komen daarbij samen om de werken Gods te vermelden en om te handelen over de taak, vooral de Zendingstaak, van al de gemeenten in de verschillende landen der wereld.

Onze Nederlandsche gemeenten waren niet vertegenwoordigd. De groote afstand en de enorme kosten zullen wel hoofdzakelijk de reden er van zijn. Er is nu reeds aanvankelijk voorgenomen, het congres in 1933 te Berlijn te houden. Dan kon 't ook voor ons Nederlanders weer gemakkelijker worden.

De Duitsche Bond was nu vertegenwoordigd door br. Hoefs, Redacteur van »Der Wahrheitszeuge« en de Duitsche Baptistische Zending in Camerun etc. door br. Simoleit, Directeur der Bapt. Zendingsver. in Neuruppin.

Laatstgenoemde heeft zijn reis en bevinding kort, maar zeer interessant beschreven, en geeft er een indruk door omtrent de voortreffelijken arbeid der Baptisten, ook der duizende Duitschers in Amerika.

Wij laten br. S. vertellen en wij vertalen.

Mijn weg voerde mij van Neuruppin naar Bremen, waar ik op het fraaie stoomschip van de Noord-Duitsche Lloyd »Columbus« stapte en mij een zeer

geriefelijke hut werd aangewezen, en waarin ik vervolgens een uitnemende behandeling en verzorging ondervond. Gedurende de dagen op zee vond ik gelegenheid tot vele overdenkingen en tot stillen arbeid voor den Heere en Zijn werk. Bij aankomst te New York ontmoette ik dadelijk vrienden en bekenden, die mij verwachtten. Ze leidden mij in hunne woningen, en ik mocht onder hen vele lieflijke uren doorleven.

Mijn reisplan wees mij het eerst naar de reusachtige stad Chicago. Reeds op mijn reis daarheen trof ik den algemeenen Secretaris van ons Duitsch werk in Amerika, Dr. W. Kuhn, aan, aan wien ik veel dank verschuldigd ben, wegens zijn leiding en voorzorg voor mij op mijn verdere reis en arbeid. Bij de familie Landsbergen vond ik een uitnemend kwartier, en kon van daar uit dagelijks de zittingen van het algemeen Zendingscomité bijwonen, om aan de hoogst gewichtige Zendingsoverwegingen deel te nemen en waartoe ik mij hoofdzakelijk naar Amerika begeven had. Ik heb zelden zulk een indrukwekkende schare van voortreffelijke Zendingsbeoefenaars, het werk in Gods Koninkrijk breed opvattende en broeders met zooveel geloofsmoed, bij elkaar gezien. Hier werd voorbeeldig zakelijk, dagen lang in vredelievende gezindheid over de belangen en eischen van het werk voor Christus gehandeld, zonder ook maar eenmaal uit den koers te geraken. De daden werden niet in een stroom van woorden ondergedrukt. De bekwame voorzitter, Dr. Kratt, wist alles in goede banen te leiden, en de besluiten werden spoedig en gemoedelijk genomen.

Onder deze behandelingen leerde ik de ruimhartige Zendings- en offervaardigheidszin onzer Amerikaansche broeders bewonderen.

Ook de Camerun-Zending (Duitsche) werd ter sprake gebracht, en het algemeen gevoelen was, dat dien arbeid nog op ruimer grondslag, met ruimere middelen en krachten aangepakt moest worden, en de gemeenschappelijke arbeid, zou ook een geestelijke vrucht voor de uitvoerders afwerpen. De Zendingsatmosfeer daar, zegt S., gaf mij een nieuwe inspiratie, verfrischte mijn ziel en wekte in mij heilige Zendingsvreugde.

Dankbaar prijs ik den Heere voor mijn verwijlen in zulk een broederkring.

Mijn reis werd vervolgd.

Br. K. maakte mij een uitgebreid reisprogramma op, zoo breed opgezet, dat het mij met schrik vervulde.

Bedoeling was om de tien weken, die mij nog voor het Congres te Toronto restten, aan te wenden om onze Duitsche gemeenten te bezoeken en in 't belang van de Camerun-Zending onder hen te arbeiden. Hoe gaarne had ik mij aan die taak onttrokken, en welk een rijken zegen heb ik er bij mogen beleven! Met veel her- en derwaarts rijden doorkruiste ik het reuzengebied der Vereenigde Staten, van 't Westen tot Zuiden, van 't Zuiden tot Noorden. Chicago — St. Louis — Los Angeles — Portland — Spokane — — Seattle — Vancouver, deze groote steden geven slechts de richting aan. Een ruim getal stedekens en landelijke gemeenten daar tusschen liggende bezocht ik. Door 21 Staten in Am. en Canada liep mijn reis. Meer dan 60 gemeenten mocht ik bezoeken. Meer dan 120 voordrachten, toespraken en predicaties kon ik houden. Meer dan 10000 Amerikaansche mijlen legde ik per spoortrein af en onberekenbaar zijn de mijlen, die ik in auto's aflegde! Het geweldige Canada met zijn reusachtig emigrantenterrein doorkruiste ik van zee (*Stille Oceaan*) tot zee (*Atlantische Oceaan*) — Edmonton — Winnipeg — Toronto — Rochester — New York waren mijn laatste der groote plaatsen, die ik passeerde.

Nu Toronto met het Wereldcongres der Baptisten. Dat was het hoogtepunt, zeer heerlijk. Welk een vreugde en zegen genoot mijn hart bij 't zien van deze scharen van verlosten des Heeren uit zoo vele volken, talen en natiën der aarde! Het loon van de verlossingsdaad onzes Heilands is waarlijk groot! Welke scharen zullen eens Zijn troon omringen! Voorwaar, het is wonderbaar een christen en een Baptist (een gedoopte), een huisgenoot in zoo'n groote familie te mogen zijn! De degelijkheid en vaardigheid in de wereldzending der Baptisten op te merken, de geest en de liefde, de kracht en het leven, zijn ontzaggelijke bewijzen van de onoverwinnelijkheid van ons verhoogde Hoofd in den hemel. Eere zij God in den hooge!

Op mijn verdere reizen had ik gelegenheid om in vele huizen intrek te nemen. Ik leerde meer dan 120 Predikanten kennen, confereerde met verschillende familiën, uit verschillende standen en bedrijfslieden. Hoogstaanden in de finantieele wereld, Plantagebezitters en boeren in verschillende posities beantwoordden mij toegenegen mijn vele vragen. Mannen en vrouwen uit de breede volksklasse brachten mij in kennis aangaande hunne aangelegenheden en verhoudingen. Emigranten uit ouden en nieuwen tijd vertelden mij welwillend hunne dikwijls aangrijpend ernstige of ook hun verkwikkelijk wedervaren. Mij was het alsof ik een groot interessant boek las, getuigende van de wonderbare leidingen Gods. Daardoor is mij, zegt S., het bidden, loven en danken gemakkelijker geworden.

Inderdaad, zulk reizen leidt tot veel inspanning. Doch ik heb mij steeds tot God gewend in gebed om kracht en bewaring en Hij heeft verhoord. Dat is onverdiende, heerlijke genade Gods! Loof den Heere, mijne ziel!

Ook ben ik veel dank verschuldigd aan vele medegenooten in Christus, die mij zoo in liefde hebben opgenomen en verzorgd! Hunne liefde sproot voort uit hun geloof, en hun geloof was een vrucht des Heiligen Geestes.

Natuurlijk denk ik er niet aan — zegt br. Simoleit ten slotte — alles in Amerika voorbeeldig schoon te vinden, alleen omdat het Amerikaansch is. In geen land dezer arme aarde woont de volmaaktheid. Ik ben ook niet van meening, dat we hier in Europa alles naar Amerikaansch voorbeeld moeten inrichten. Ik acht het echter onbetamelijk, een land en volk te beschimpen of verdacht te maken, betreffende zijn geloof en levenswandel, terwijl God door hen Zijn wonderen werkt. Ieder volk der aarde heeft zijn eigenaardige leefwijze. Alle natiën kunnen alleen over Golgotha naar den hemel reizen, en na mijn bezoek aan Amerika houd ik mij aan Petrus' woord: »Wij verwachten een nieuwen hemel en een n i e u w e a a r d e, op welke gerechtigheid woont«.

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Jakob in Egypte. Zijn dood en begrafenis.

Gen. 46—50.

Les voor Zondag, 4 Nov. 1928.

Het spreekt voor ieder vanzelf, dat deze 5 hoofdstukken niet opgegeven zijn om geheel te worden verteld. Wij nemen er het voornaamste en om te vertellen meest geschikte uit, maar zorgen dat we met dit deel der geschiedenis klaar komen. De les is veel minder spannend, maar toch belangrijk genoeg om de aandacht er voor te winnen.

Vertel blijmoedig van Jakobs voorbereiding voor den grooten tocht naar Egypte. Enkele dingen zullen, denk ik, verkocht zijn, ook enkele voorwerpen ingepakt om mee te nemen, voorwerpen waaraan men bijzonder gehecht was. Andere dingen — die van geringe waarde waren — werden geheel verwaarloosd, want Farao had gezegd: „ Maak u niet bezorgd over uw huisraad, want het beste van Egypte zal uwe zijn", zie 45 : 20. En bij dat alles dacht Jakob met toenemende vreugde: „ Mijn zoon Jozef leeft nog, en ik zal gaan en hem zien".

Toch schijnt Jakob niet geheel zeker te zijn geweest, of het ook 's Heeren wil was om naar Egypte te gaan. Toen de grenzen van Kanaän bereikt waren, hield Jakobs karavaan stil te Ber-Séba. Een bekende plaats uit de geschiedenis van Abr. en Isaäk. Daar werd geofferd. En het staat wel vast, dat bij een offer een bijzonder gebed werd uitgesproken; waarover Jakob dan te B.S. gebeden heeft, kan ieder wel vermoeden. Aftrekken naar Eg. was geen kleine onderneming en bovendien was aan zijn geslacht niet Eg. maar Kanaän door God als woonplaats aangewezen. Denk ook even aan 26 : 1—6. Wat wij hier in 46 : 2—4 lezen beschouw ik als een antwoord op Jakobs gebed. V. 4b. doelt op Jakobs dood; Jozef zal bij uw sterven zijn en u de oogen toedrukken.

Toen ging Jakob geheel gerust verder en kwam met heel zijn familie (66 personen te zamen) behouden in Eg. aan.

V. 8—25 wordt overgeslagen.

Nu volgt de aankomst in Egypte en voorstelling aan Farao, 46 : 28—47 : 12.

Jozef werd door een vooruitgezonden bode gewaarschuwd en trok zijn vader tegemoet. Die ontmoeting zal ongetwijfeld ook met veel ontroering gepaard zijn gegaan. Men sta er een oogenblik rustig bij stil, om daarna te beginnen over Jozefs verzoek aan Egyptische grooten aan 't hof, om voor hem tot Farao te spreken over zijn familie. Alles kwam prachtig voor elkander. Toen een vijftal van de broers aan F. werd voorgesteld en zij — wel onderricht door Jozef, om maar Gosen als woonplaats te krijgen — vertelden van hun bedrijf, werd hun dadelijk Gosen toegewezen, en wilde F. zelfs gaarne eenigen uit hen „tot opzichters over zijn eigen veehouderij. Gosen was voor vee zeer geschikt maar een grensprovincie, en Jozef wist wel, dat de Egyptenaars deze herders liever niet in 't centrum van het land zouden hebben, zie 46 : 34b.

Het gedeelte, dat over de verdere gevolgen van den hongersnood handelt, vertelle men heel kort, desnoods met enkele volzinnen, anders wordt de stof te veel. Men kan het mooi gebruiken om te doen gevoelen, dat de tijd verliep, om dan met 47 : 28 een nieuw gedeelte te beginnen . . . . . De hongersnood was voorbij, [alles herstelde zich weer in 't maatschappelijk leven, de Israëlieten woonden nog in 't land Gosen, zij hadden het er goed en leefden er als heeren en meesters van 't land zie 47 : 27. Intusschen was het vader Jakob aan te zien, dat zijn tijd spoedig voorbij zou zijn gegaan.

Dan vertelt gij van een vertrouwelijk gesprek tusschen Jakob en Jozef 47 : 29—31.

Weer wat later werd Jakob ziek. Jozef begreep, dat het nu niet lang meer duren zou en ging met zijn beide zoons hem nog eens bezoeken. Ga ook daarvan in 't kort enkele bijzonderheden vertellen. De verzen 5 en 21, 22 zijn van belang voor het begrijpen van enkele feiten, die wij later ontmoeten.

Eindelijk was het duidelijk, dat Jakobs einde gekomen was. Hij voelde dat, naar 't schijnt, zelf ook en riep daarom nog eenmaal zijn zonen bij zich Hij wilde allen zegenen en tot ieder ook een persoonlijk woord spreken. Wij kunnen dat niet alles navertellen, maar wat Jakob tot Juda gezegd heeft, is van bijzonder belang. Vertel het eerst letterlijk en licht het dan even toe. Silo beteekent rust, vrede, en wijst ongetwijfeld op Jezus, die rust, vrede zou brengen, ook in de profetie Vredevorst is genoemd. Wetgever, leze men als heerschersstaf; denk u Juda gezeten op een troon met de heerschersstaf tusschen zijn voeten op den grond steunende.

Nu volgt Jakobs begrafenis. Vertel er zeer kort van. Koninklijk, als een vorst van Egypte bijna, werd Jakob begraven.

Na dit alles werden Jozefs broers nog eens door de herinnering aan hun vroegere misdaad gekweld, maar Jozef bleek werkelijk te hebben vergeven en dacht niet aan wraak. Het bedroefde hem, dat zijn broers daar aan dachten.

Eindelijk sluiten wij met het bericht over Jozefs dood.

K. R.

Gaarne ontving ik voor 1 Nov. a.s. opgave van de benoodigde roosters voor 1929. K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD.

ONZE BRIEVENBUS.

Staat Sport ons geestelijk leven in den weg?

Wij allen hebben met dankbaarheid gelezen, wat br. de Vries van Dordrecht over deze vraag geschreven heeft in het vorig nummer van ons blad. Hij is een man, die de praktijk onder de oogen heeft gehad. Menschen van het studeervertrek — daaronder versta ik allen, die de werkelijkheid op een afstand hebben gadegeslagen en daarna. bepeinzen wat ze gezien hebben — zijn ons dierbaar. Hun conclusies getuigen vaak van bezorgde liefde en wie onzer zal weigeren zulke liefde met wederliefde te beantwoorden. Maar menschen van erva ing drukken wij aan het hart. Ik laat hier weer een brief volgen van iemand, die in de woelige werkelijkheid gestaan heeft en nog staat. Hij is van de hand van br. Mestert. die in een van onze noordelijke provinciehoofdsteden den wapenrok draagt, waarvan de mouwen versierd zijn met de gouden onderofficiersstrepen.

Majoor spreek!

Geachte Dominé!

In „De Christen" van 7 Sept. stelt u een vraag en naar aanleiding van die vraag zou ik u gaarne het een en ander willen mededeelen.

Ik doe veel aan sport. Dat komt ook daardoor, omdat ik onderofficier van beroep ben. Dus ben ik een Baptisten onderofficier en een Baptisten sportman.

Sport wordt door ons veel beoefend, want als de menschen in dienst komen zijn het dikwijls houten klazen en moeten dan wat leniger gemaakt worden (taaie klazen.)

Ik ben nu 14 jaar in dienst en deed mee in legerwedstrijden o. a. te Venlo, Amersfoort, Assen, Groningen en nog andere plaatsen. Heel wat prijzen (geen opschepperij hoor, dominé!) (Neen, neen, dat geloof ik graag. Majoors scheppen nooit op! Red.) zijn daardoor in mijn bezit gekomen. Als u in Groningen komt moet u maar eens een kijkje nemen . . . ('k ben dankbaar voor de vriendelijke uitnoodiging en hoop er bij gelegenheid gebruik van te maken. Red.)

Sport levert wel gevaar op voor het geestelijk leven d. w. z. als men er *hartstocht* van maakt. Vooral als men het in de sportwereld wat ver brengt, en men vermoedt, dat men veel eer kan oogsten is het gevaar groot om af te dwalen.

Ik heb dien strijd gehad, maar ben er nu Gode zij dank overheen. Een voorbeeld:

In het springen ben ik tamelijk sterk, al zeg ik het zelf. Nu werd ik door den leider van een athletische vereeniging verzocht aan een wedstrijd deel te nemen, die op een Zondagmiddag werd gehouden.

Ik wist, dat één der prijzen in mijn bezit zou komen, en dan Maandag in de courant! Wat zou ik doen? De leider ging mij bovendien vertellen, dat de burgemeester aanwezig zou zijn, die toch ook christelijk was. Dus kwam hij tot de conclusie dat ik het wel doen mocht. Dat was een verleidelijk geval de burgemeester zou er wel zijn en ik niet? Maar, Gode zij dank, kon ik *neen* zeggen en als er op Zondag weer wedstrijden zijn, heb ik geen last meer van dien leider die bijna mijn verleider was geworden.

Ik wil dit er maar mee zeggen: als men zich heelemaal in de sport begeeft en sport op den voorgrond plaatst zonder zich af te vragen of God het goed zou vinden, dan gaat het verkeerd. Ik dank mijn God iederen dag voor mijn gezond lichaam en dat Hij mij ledematen heeft gegeven, waarmee ik kan doen, wat ik wil. Maar laat ons ze dan ook gebruiken tot eer van Zijn naam.

Bij sportwedstrijden komt men dikwijls in aanraking met hooge autoriteiten zooals dit voor 2 jaar mij overkwam in de residentie.

Daar waren o. a. aanwezig Hare Majesteit de Koningin de Prins, eenige ministers en vertegenwoordigers van andere landen. (Schermsport). Dan is het in den regel na afloop van zulke wedstrijden . . . bal en daar kan en mag een christen natuurlijk niet aan mee doen. Dit staat vast, dat een christen, die zich aansluit bij *alles*, wat bij sport behoort, schaadt het geestelijk leven. We hooren en lezen tegenwoordig veel over voetballen.

Het eene land noodigt het andere tot een wedstrijd uit. Het elftal komt aan, wordt officieel ontvangen men dineert samen en dan komt bij de *sport* in den regel . . . *port*. Ieder nadenkend christen begrijpt dat wij ook daaraan niet mee kunnen doen.

Ik voor mij vind sport prachtig en als het goede sport is (boksen, stierengevechten en ruwe sport buitengesloten) fijn.

Eenige jaren geleden bezocht ik een christelijke voetbalbondsvergadering. Er werd natuurlijk heel wat geboomd. In het sluitingsgebed werd aangehaald dat we ons als flinke kerels op het veld mochten gedragen, en dat werd me wel wat eng om het hart. Men doet beter het woordje „christelijk” weg te laten, want dat is toch maar mijns inziens een christelijk tintje, iets chris*telijks*.

Nogmaals, voor mij persoonlijk staat sport mijn geestelijk leven niet in den weg, maar ik ben er stellig van overtuigd met al wat in mij is, dat sport m'n geestelijk leven wel in den weg zou staan als mijn dagelijksche bede niet was: „Leid mij niet in de verzoeking maar verlos mij van den booze”.

Dan blijft Jezus boven sport en is Hij onze Koning, dien we onvoorwaardelijk gehoorzamen en Hij zal ons dan ook leeren wat men moet *doen* en *laten*.

We kunnen dus wel aan goede sport doen; dat staalt de spieren en men krijgt zelf-beheersching. maar zooals de wereld zich er in geeft met hart en ziel, dat *kunnen* en mogen we niet doen.

Hier hebt ge mijn gedachten, dominé, over uw vraag. U hebt *natuurlijk* uw eigen gedachten daarover. Daarvoor ken ik u langer als vandaag, maar toch hoop ik ook uw gedachten eens te lezen. En bij voorbaat mijn dank

In afwachting teeken ik met de meeste hoogachting
Uw U toegenegen broeder in Christus,

N. B. Mostert.

(Ik ga voor br. M. gaarne in de houding staan met mijn pink op de naad van mijn linkerbroekspijp en mijn rechterhand aan het rechteroor — om hem zoodoende een eeresaluut te brengen voor het eerlijke woord, dat hij heeft geschreven en waarmede hij al onze jonge sporten andere vrienden een goeden dienst heeft bewezen. Daarom maak ik rechtsomkeerd en zwaai af met de belofte, dat we straks elkaar wel weer eens zullen ontmoeten.

Ik heb nog drie brieven over de hier boven besproken vraag, die ik de volgende week aan mijn lezers hoop door te geven. Red.)

HET WERK DER ZONDAGSSCHOOL.
V.

De toegangspoorten.

Wij gelooven niet dat een bekeering — laat ik het zoo maar mogen zeggen — uit de lucht komt vallen. elke bekeering heeft zijn geschiedenis. Bekeering is een crisis met heilzamen uitgang en aan een crisis gaat een proces vooraf. 't Is wel mogelijk dat dat proces de betreffende ontgaat en hij meent „plotseling” bekeerd te zijn, wanneer hij echter wat verder op den weg is, begint hij zijn geestelijke ontwikkeling beter te verstaan en in te zien, dat zijn bekeering voorbereid werd.

Bekeering stelt zijn voorwaarden. We zeggen niet, dat als aan die voorwaarden maar voldaan wordt, de bekeering niet uit kan blijven, want we hebben het niet met een plant te doen, maar met een mensch, die „neen” kan zeggen tegen zijn overtuiging en zich voor 't licht kan afsluiten.

Maar zonder dat aan bepaalde voorwaarden voldaan wordt, kan de bekeering niet plaats vinden.

Vandaar ons Zondagsschoolwerk, dat in het kinderleven de voorwaarden wil scheppen die tot bekeering kunnen leiden.

Dat geschiedt door het kind in aanraking te brengen met den Bijbel en door den Bijbel met Jezus Christus. Maar hoe ontstaat die aanraking nu? Het moet een kontakt worden tusschen de *ziel* van het kind en den *Geest* der Schrift. We mogen er nooit mee tevreden zijn, dat ze de Schrift *kennen*, maar ze moeten haar *verstaan*. Wanneer ze de Schrift *verstaan*, *ondergaan* ze de Schrift, dan, maar ook dán eerst krijgt de Schrift autoriteit, gezag voor hen. Eerst als zij zich aan hun geweten als waarheid *betuigd* heeft, hen in 't geweten *gegrepen* heeft, staan ze onder haar heerschappij en *kunnen* ze ten slotte alle uitwendige stutten missen, die hun toch eens ontzinken, tenzij men Roomsch wil handelen en het Kerkgezag de plaats van het Schriftgezag wil laten innemen.

Op hoeveel wijzen kan nu de kinderziel in kontakt gebracht worden met de H. Schrift?

We hebben, bij de bespreking der afzonderlijke afdeelingen er reeds op gewezen dat in de verschillende leeftijdskringen de ontvankelijkheid van het kind zich wijzigt, verlegt. We herhalen dat nu niet.

Door de oogen in het hart.

Op iets anders willen we echter wijzen, dat is op de eenzijdige vereering van het oor. 't Schijnt wel of kinderen maar één zintuig hebben; alsof er maar één poort tot hun ziel openstaat. Wat we er in willen hebben, moet door het oor naar binnen kunnen. Anders probeeren we 't maar zelden.

Het is echter een feit dat men, wat men gezien heeft,

veel beter onthoudt dan 't geen men gehoord heeft. 't Is een feit dat met één oogopslag ingezien kan worden, wat met een lang betoog niet duidelijk was te maken. Eén plaat van Brakensiek kan de politieke situatie begrijpelijker maken dan 6 dagbladartikels. Eén goede teekening spaart heel wat woorden uit.

Geef ook van het bijbelverhaal, of van het bijbelsch onderwerp, dat gij behandeld hebt, een *typeerende* teekening. Breng de pointe, het „punt waarom het gaat" in de les over in een paar lijnen op het zwarte bord. Die pointe, dat leerpunt, staat u natuurlijk al voor oogen voor ge de les begint te behandelen. Zij is op de cursus vastgelegd en dat leer- of doelpunt geeft ge, na het beredeneerd, *logisch* zichtbaar gemaakt te hebben, te *zien* in een eenvoudige figuur.

Dat men dat zoo maar niet „kan" zegt niets. Er is zooveel dat *geleerd* moet worden, *oefening* vereischt. Dat ook het *typeeren* van de les op het zwarte bord oefening vereischt en aanvankelijk gebrekkig zal gaan, weerlegt dus niet, dat het onderwijs er door gebaat wordt.

De *oogen zijn een paar poorten*, waardoor, vooral bij kinderen en minder ontwikkelde menschen, de waarheid er uitstekend in wil.

L.

MEDEDEELINGEN

BAPTISTEN GEMEENTE HENGELO.

Op onze j.l. gehouden jaarvergadering is besloten om de rest der nog niet uitgelote aandeelen af te lossen. Brs. en Zrs. die aandeelen bezitten, worden verzocht deze bij den penningmeester in te wisselen.

Van f 100.- de no. 1, 5, 7, 9, 10, 18, 19, 20, 22, 23, en van de aandeelen van f 10.- de no. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 31, 32, 33, 37, 38, 39, 41, 42, 45, 46, 47, 48, 50, 51, 52.

De Penningmeester M. STENVERS.
Geerdinksweg 7.

BOUWFONDS GEMEENTE UTRECHT.

In vriendelijken dank ontvangen: Collecte Gem. Deventer f 18.53. Collecte Gem. 's-Hage f 28.-

Bapt. Gem. D. MOLIJN, Secr.
Giro 101892. J. P. Coenstraat 33.

LEEUWARDEN.

Ds. J. v. d. Schors te Haarlem heeft voor het beroep naar Leeuwarden *bedankt*.

Heeg, 5 October 1928.

Heden verblijdde de Heer ons door de geboorte van een welgeschapen Zoon

Schelte.

P. J. DE VRIES.
G. DE VRIES—VISSER.

VRIENDELIJK VERZOEK ik *die* abonnee's, welke begin Oct. een stortingsformulier van mij ontvingen hun abonnementsgeld 4de kwartaal voor den 18 Oct. te willen storten. Na dien datum geen geld meer zenden s v.p., daar dan de kwitantie's worden afgegeven. De Administrateur.

PREDIKANTENVERGADERING

Mag ik de broeders Voorgangers, die de a.s. Predikantenvergadering willen bezoeken en dan logies behoeven, dringend verzoeken mij zulks nu o.g. te berichten.

Met 't oog op een goede regeling is zulks noodzakelijk.

Uw dw. H. DE JONGE
Nw. Weerdinge 73.

No. 2049 VRIJDAG 19 October 1928 48ste Jaargang.

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

Weet gij wat gij begeert?

Maar Jezus antwoordde en zeide: Gijlieden weet niet wat gij begeert. Matth. 20 : 22.

»En Jezus opgaande naar Jeruzalem nam tot zich de twaalf discipelen alleen op den weg en zeide: Zie wij gaan op naar Jeruzalem en de Zoon des menschen zal den overpriesters en den schriftgeleerden overgeleverd worden en zij zullen hem ter dood veroordeelen en zij zullen hem den heidenen overleveren om hem te bespotten en te geeselen en te kruisigen en ten derden dage zal hij weder opstaan«.

En wij, die weten, dat het verraad en de veroordeeling en de kruisiging, welke Hij van Zich uit gadesloeg in wilden dans, — binnen enkele dagen aan Hem werd voltrokken — wij lezen deze woorden, terwijl ons hart met deernis zich vult. En niet enkel met deernis. Ook met diepen eerbied en heilige bewondering.

Wat past bij zulk een Jezus?

Wat moet de achtergrond van de teekening zijn?

Wat anders dan mannen en vrouwen, wier aangezichten de trekken van groote bezorgdheid dragen en wier gestalten uitdrukking geven aan het besef, dat de vergankelijke dingen, hoe begeerlijk ook onder andere omstandigheden, thans waardeloos zijn bij hetgeen vermoedelijk staat te gebeuren.

»Toen kwam de moeder der zonen van Zebedeus tot Hem met hare zonen . . .«

O, wij zien ze komen en het verwondert ons niet, dat zij komen. Zij zijn Hem immers geheel ingeleefd en hebben reeds lang een voorgevoel gehad van wat Jezus te Jeruzalem wacht. Welk oog merkt scherper op dan het oog der liefde? Zij willen aan Zijn voeten neerhurken en die met hun tranen van sympathie bevochtigen. Elk hunner wil Hem aan den borst vallen en stamelen, wat eens Ruth tot haar schoonmoeder zeide: »Waar gij zult sterven, aldaar zal ik sterven en aldaar zal ik begraven worden. Uw God is mijn God!« . . .

»Zij zeide tot Hem: Zeg, dat deze mijne twee zonen zitten mogen de één tot Uwe rechter- en de ander tot Uwe linkerhand in Uw Koninkrijk!«

* * *

De onbegrepene Jezus, over wien de schaduw van het kruis zich zoo diep heeft afgeteekend, moet zich wel eenzaam gevoeld hebben te midden van Zijn discipelen en tegenover zulk een vrouw. Toch is Hij niemoede om haar — o. wonder van ontferming en lijdt zaamheid — in de waarheid te leiden. En Hij antwoordt ernstig: »Gijlieden weet niet wat gij begeert«. Met andere woorden: »Gij vraagt om heerschappij met Mij, maar gij begrijpt den inhoud van deze bede niet. Gij gelooft, dat gij om een lusthof bidt, doch eigenlijk smeekt gij om een slagveld, want mijn lusthoven zijn niets anders dan verheerlijkte slagvelden. En wilt gij strijd? Aanhoudenden strijd? Harden strijd?«

* * *

De Heer legt hier een beginsel bloot. »Zeg, dat ik een vaardigheid op mijn muziekinstrument krijg, die de menschen met verbazing aangrijpt. Zeg, dat ik met de grootste gemakkelijkheid de zuiverste toonen ontlok. Zeg, dat ik zulk een spel laat hooren, dat het gansch koninklijke hof in stil ontzag voor mij op de knieën valt«.

Dat is een troon! Och, dat ik toch op zulk een troon mocht zitten, van waar ik de menschen kan betooveren. Hoe zou ik zulks begeeren, ik, die oor heb voor harmonische klanken!

Maar om zulk een troon te kunnen veroveren, moet ik mij eerst kruisigen! Ik zal mij vele slapelooze nachten moeten getroosten. Ontelbare repetities. Ik zal mijn handen moeten plagen en vele jaren achtereen elken dag tijd en inspanning roovende dingen moeten doen. De weg, die tot mijn troon leidt, is smal en steil en hoog. Geen anderen weg is er om te heerschen op het gebied van de muziek.

»Heer, zeg dat deze mijne twee zonen . . . !«

»Kunt gij den drinkbeker drinken . . . ?«

* * *

Het zitten op een troon is geen zaak van vragen alleen.

Het is vooral een zaak van eerlijk strijden achter Jezus aan.

Ik ken menschen, die in betrekkelijke armoede verkeeren en toch wonderbare heerschappij uitoefenen. Zij spreken en iedereen luistert; zij bidden en allen buigen het hoofd. Zij bieden een hand aan en hun hand is onweerstaanbaar. Zij betreden de woning der smarten en hun komst is als die van een lentezon in een neveligen morgen. Zij zijn geen rijke kooplieden, geen beroemde geleerden. Zij zijn koningen, die den schepter met macht zwaaien. Wat is het geheim van hun heerlijkheid? Zij hebben de boosheden van het eigen hart bestreden, en zich geoefend in de godzaligheid. En nu staat achter elk woord dat zij spreken, de glorie van behaalde triumfen. Zij zijn in al hun eenvoud machthebbers.

* * *

Willen wij ook een troon? Dan moeten wij strijden.

En Hij, die met ons wil zitten in Zijnen troon, is dezelfde, die met ons in de vlakte den strijd wil deelen.

Hij neemt de worsteling voor ons niet weg.

Wat Hij, Wien alle macht is gegeven, wel doet, is, dat Hij ons bijzonder sterkt voor den strijd.

Hij velt den tegenstander voor ons niet.

Maar Hij staalt onzen wil en geeft richting aan onze wapenen!

Hij is met ons te allen tijd.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Onze Kerstuitgave

Zeer gewaardeerde medearbeiders in onze schoone Unie-onderneming!

Het spijt mij, dat ik het moet zeggen, maar het is niet te verhelpen. Ik heb bij de voorgaande aanbevelingen van ons Kerstnummer

iets vergeten.

Ten eerste: dat een broeder voorganger mij over den inhoud het volgende schreef: »Het menu voor de Kerstdagen ziet er smakelijk uit en wordt

vorstelijk opgediend.

Het geeft appetit en doet anderen tot eten aansporen. Wat een staf van medewerkers. Werkelijk, er is bij het menu voor elk wat wils.«

Ten tweede, dat gij erom moet denken om aan uw ouders in de stad of op het platte achterland, die wellicht van het evangelie weinig of niets willen weten; aan uw kinderen, die zich elders hebben gevestigd en zich met deze beweging niet inlaten; aan uw ooms en tantes of neven en nichten of kleinkinderen, van wie sommigen onzer er wel

meer dan veertig

hebben; aan uw familie in het zuiden of het noorden van ons vaderland; aan uw zonen en dochteren in Canada, Vereenigde Staten, Afrika, Indië; aan oude vrienden en kennissen en speelkameraden van de jaren van uw jeugd

ons Kerstnummer te sturen.

Zij zullen u dankbaar zijn voor deze vriendelijke daad, want wie vindt het niet heerlijk om tegen het einde van het jaar, als de koude bijt en de wind in een bittere stemming jegens ons is, een

palmtakje te mogen ontvangen,

dat zwijgend getuigenis aflegt van warme harten, die van liefde en trouwe overvloeien.

Ten derde, dat gij een paar werkeloozen in uw gemeente, die tegen het kerstfeest den bodem van hun buidel zien schemeren en met bezorgdheid de toekomst afwachten, eens

een heel lekker kerstbrood

moet laten verdienen, door ze als kerstnummer-colporteur aan den arbeid te zetten. Geeft ze eenige partijen kerstnummers in den koffer en stuur ze de steden en dorpen van uw provincie in. Gij helpt daardoor het evangelie verbreiden en maakt tegelijk een huisvader met vrouw en kinderen overgelukkig.

Kunnen twaalf maal driehonderd Baptisten in Nederland nog geen vijftienduizend exemplaren van onze kerstuitgave aan den man brengen? vroeg ik verleden week. O, broeders en zusters, wanneer wij wakker zijn, is de mogelijkheid binnen ons bereik om dat getal

verre te overschrijden.

Ik hoop tegen het einde van deze week of het begin van de volgende aan onze voorgangers en secretarissen een afdruk van de voorpagina te sturen ten einde hen te overtuigen van de

bijzonder groote verkoopkracht

van het uiterlijke van onze uitgave.

De kerstnummers kunnen vóór of op 1 Dec. reeds in het bezit der gemeenten en vrienden zijn.

De verkoopsprijs is 15 cent per nummer. De inkoopsprijs 10 cent. Verzendkosten etc. voor rekening van de afnemers.

Willen onze secretarissen en vrienden nu zoo goed zijn om mij

uiterlijk vóór of op 1 November a.s.

te berichten hoeveel exemplaren gewenscht worden? Gemeenten en vrienden! Mik hoog en bestel bij honderden en duizendtallen.

De uwe in den dienst van Hem
Die Kindje werd in Bethlehem.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ZENDING.

BRIEF UIT DE CONGO.

Yakusu, 4 Augustus.

Waarde broeders en zusters!

Reeds 6 maanden zijn voorbijgegaan sinds mijn terugkomst hier. In eenige brieven, die ik ontving, las ik,

dat met belangstelling werd uitgezien om het een en ander van het werk hier in ons blad te lezen. De tijd gaat hier zoo vlug en soms schijnt het, dat er zoo weinig nieuws te vertellen is. Zoodoende komt er van schrijven niet genoeg.

Voor ik van huis ging had ik reeds bericht, dat we een nieuw huis of huizen voor meisjes zouden hebben. Het plan was om steenen te bakken van de heuvels in onzen tuin, maar die aarde bleek ongeschikt te zijn. Toen werd een steenoven op ongeveer 100 Meter afstand voor ons huis gebouwd. Daar dicht bij is een mierenheuvel waarvan nu steenen gebakken worden. In Maart kregen de plannen vasteren vorm. Het bouwen begon. De ruimte achter ons huis werd opgemeten en na lang overleg werd besloten, dat het nieuwe gebouw aan ons huis zou worden verbonden Eerst moest er een nieuwe keuken en bergplaats voor ons gebouwd worden, waarna kamers voor de meisjes zullen volgen. Het geheel wordt dan een groot blok waarvan ons huis het voorste gedeelte vormt. In het midden blijft een groot open plein, zoodat de meisjes 's avonds buiten kunnen zijn zonder dat ze van huis kunnen gaan.

Bouwen gaat langzaam hier en onze keuken is nog niet gereed. Dus met de huizen voor de meisjes is nog niet begonnen. Of we daar zoo vlug mogelijk mee door kunnen gaan, weet ik nog niet. Bouwen kost geld. We rekenen dat er 240 gulden noodig is voor het bouwen van een kamer of huis dat voor 6 of 8 meisjes zal dienen. In ons plan zijn 12 zulke kamers en dan nog enkele bijgebouwen. Wie wil ons helpen om een kamer te bouwen?

Waarom we willen bouwen vraagt ge. In vele gemeenten heb ik iets mogen vertellen over het werk hier. Ik mag dus veronderstellen dat degenen, die dit lezen, zich eenigszins een beeld kunnen vormen van de ellende van het heidendom. »Ach, zij kennen Jezus niet«. Die enkele zin zegt genoeg. Maar om hen van Jezus te vertellen, hebben we een kerk, waarom dan een meisjeshuis? Ja, het Evangelie wordt gepredikt in de kerk en die prediking brengt vruchten voort. Maar zelfs hier, waar 26 jaar geleden de eerste 3 gedoopt werden, zien we nog steeds heel weinig vrouwen, die komen luisteren naar die prediking. We hebben 's namiddags school voor de vrouwen van onze arbeiders en daar komen ook enkele vrouwen van het dorp. Velen van hen komen ook 's Zondagsmiddags op een openluchtsamenkomst in het dorp of bij het huis van een der zendelingen. Maar 's Zondagsmorgens zien we maar weinig vrouwen. We hebben een meisjesschool en velen van de schoolmeisjes komen 's Zondags ook in de kerk. Maar toch het getal vrouwen en meisjes die komen luisteren is betrekkelijk klein. Nu willen we gaarne van de omliggende en verafgelegen dorpen meisjes hebben, die hier dag en nacht bij ons blijven. Zoodoende hopen we in staat te zijn om hen naar Jezus te leiden. In onze 400 dorpsscholen ontvangen vele mannen en jongens — maar heel weinig vrouwen en meisjes — onderwijs. Hoe vaak gebeurt het niet, dat inplaats van haar man te helpen, een onderwijzersvrouw het werk hindert, omdat ze zelf niet met het oude wil breken! Hoeveel meer kon er niet gedaan worden, als alle onderwijzersvrouwen Christinnen waren. Voor de vrouwen en meisjes schijnt het nog moeilijker om met het heidendom te breken, dan voor de mannen.

Natuurlijk zal ik niet beweren, dat ieder meisje, dat hier komt, straks als een oprechte Christin in haar dorp zal terugkeeren. Soms schijnt het zelfs dat al ons werk tevergeefsch is. Maar we willen niet wanhopen. We zijn overtuigd van de mogelijkheden en we weten dat er groote invloed uitgaat van het huisgezin. Daarom willen we graag vele meisjes bij ons hebben. Niet alleen opdat ze met wat ze hier leeren anderen kunnen onderwijzen, maar bovenal opdat we straks vele huisgezinnen mogen zien waar Christus het hoofd is en allen samenvereenigt. G. R.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Israël in Egypte. Mozes.

Exodus 1 en 2.

Les voor Zondag 11 Nov. 1928.

Wij gaan met deze les een heel eind verder Van den tijd na Jakobs dood weten wij niet veel. Alleen dit, dat de Israëlieten zich wel vermenigvuldigden, heel snel, zie 1 : 7, (en let op, hoe feitelijk wel vijf keer hetzelfde wordt gezegd). De Israëlieten groeiden aan tot een machtigen volksstam. Uit hun latere indeeling in stammen en familiën kunnen we gerust afleiden, dat ze reeds in Egypte hun stamhoofden en familie-oudsten gehad hebben. Ook blijkt uit latere gebeurtenissen, dat zij van de Egyptische cultuur heel wat hebben opgedaan. Waarschijnlijk zijn de stammen Ruben, Gad en half Manasse wel hoofdzakelijk veehouders gebleven, terwijl de andere stammen zich op land en tuinbouw en ook op ambachten hebben toegelegd. Goud en zilverwerken, bewerking van edelsteenen, lederbereiding, weven hebben ze ongetwijfeld in dezen tijd in Egypte geleerd. Daar was veel veranderd: Van een familie tot een volk geworden! Nu, er kan in een paar eeuwen ook heel wat gebeuren.

In Egypte zelf was ook heel wat veranderd. Verscheiden koningen en hun raadsheeren hadden hun tijd gehad En door heel wat binnen- en buitenlandsche verwikkelingen was zelfs een geheel nieuw koningshuis aan het bewind gekomen. De koningen uit dit nieuwe geslacht stonden tegenover de in het verleden gegroeide toestanden heel anders dan hun voorgangers en verplichting jegens Israël voelden ze allerminst. We lezen van een koning, die Jozef niet gekend had. Ik denk, dat hij met Jozef en zijn geschiedenis ook niets te maken wilde hebben. Ongetwijfeld vond hij de wijze, waarop men in Eg. de Israëlieten begunstigd had, geheel verkeerd. Hij zag in Israël gevaar voor zijn koninkrijk, zie v. 10b; dat machtige volk zou nog wel eens veel kwaad aan Eg. kunnen doen, dacht hij. Daarom overlegde hij, hoe hij er wel mee aan moest, en hij besloot om de Israëlieten tot slavendiensten te dwingen, vertel v. 11.

't Hielp echter niemendal, v. 12a. Dat konden de Eg. niet begrijpen en ze werden er verdrietig van, 12b. De verdrukking werd verzwaard, v. 13, 14; 't baatte niet.

In dien tijd gaf de Farao onmenschelijk wreede verordeningen: Alle jongetjes moesten dadelijk bij de geboorte gedood worden ('t komt mij voor, dat dit zooveel mogelijk in 't geheim gebeuren moest). Maar de personen, die dat volgens F.'s bevel doen moesten, vreesden God en deden het niet. We lezen, dat God ze daarvoor gezegend heeft.

Toen gaf F. een openbaar bevel: Alle pasgeboren jongetjes moesten in de rivier geworpen worden. En op het verbergen van zulke kleintjes zal wel zware straf gestaan hebben, vermoed ik. Dat was een tijd van angst. Natuurlijk zijn er aangestelde speurders (en misschien ook nog wel vrijwillige) genoeg geweest. Iedereen was bedrukt. Israël kermde van verdriet.

—o—

Er woonden in Gosen een man en een vrouw uit de stam van Levi, wier eene zoon ons bijzonder interesseert. Amram heette de man, Jochébed de vrouw (zie Ex. 6 : 19). Ze hadden — voor zoover wij weten — twee kinderen, een meisje en

een jongen, Mirjam en Aäron. En in dien bangen tijd kregen ze er nog weer een jongetje bij. Een allerliefst kereltje was 't; en ze waren er o, zoo blij mee, maar . . . het gebod . . . wat moesten ze wel doen? — — Zie Hebr. 11 : 23.

Drie maanden ging 't goed. 't Gevaar, om opgemerkt te worden, werd steeds grooter. Steeds meer werden ze bezorgd. Vertel 2 : 3 en 4. Dat heeft deze vrouw bepaald wel doordacht zoo gedaan. Ze heeft natuurlijk de gewoonte van de prinses gekend. Vertel nu v. 5—10.

Nu werd Mozes opgevoed als een echte Egyptenaar, zie Hdl. 7 : 22. Toch vergat hij nooit, dat hij Israëliet was. Zijn volk en de God van zijn volk had hij lief. — Aan het hof kreeg hij het steeds moeilijker. Eindelijk nam hij bij zichzelf een vast besluit. Hebr. 11 : 24--26. Mozes was toen 40 jaar oud.

Natuurlijk vertelde hij er niets van aan Farao, maar in zijn hart overlegde hij, wat hij doen kon. 't Is duidelijk, dat Mozes aan een bevrijdingsoorlog gedacht heeft. God zou hem gebruiken voor Israël; vertel v. 11 en 12 en let daarbij op Hdl. 7 : 25.

Maar Mozes, hoe goed hij 't ook meende, liep God vooruit. Hij stond nog teveel in eigen kracht: 't was Gods tijd nog niet; en God deed zijn plan mislukken Vertel v. 13 en vervolgens, Mozes' vlucht en verblijf *in Midian*, 40 jaar.

K R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD.

ONZE BRIEVENBUS.

Staat sport ons geestelijk leven in den weg?

'k Had gedacht dezen keer met de ingekomen antwoorden op deze vraag gereed te komen. Het blijkt echter, dat ik mij heb vergist. Er zijn nog vier brieven, die op behoorlijke publicatie aanspraak maken. Waar mij slechts een bescheiden deel van ons blad is gereserveerd, zie ik geen kans in dit nummer aan hun aanspraken tegemoet te komen. Twee ervan moeten dus nog een weekje wachten.

De eerste brief, dien ik voor het voetlicht breng is van *br. L. te Alkmaar*. Hij is een groot voorstander en ernstig beoefenaar van verschillende soorten sport. Het komt hem voor, dat de vraag, die wij nu al eenigen tijd overwegen, in vele gevallen bevestigend moet worden beantwoord, want, zegt hij:

„Wanneer ik aan het sporten ben, denk ik niet aan geestelijke dingen". Bij nadere overweging echter vindt hij, dat dit ook niet noodig is.

Vervolgens merkt hij op: „als wij sporten in een wedstrijd, gaat het in den regel om de winnende partij te worden, opdat de club met meer roem worde overladen". Vooral hierin ziet hij iets, dat niet in het voordeel van het hoogere leven werkt. Verder betreurt hij het dat:

„het tegenwoordig niets anders is dan sport en nog eens sport en dat de jeugd er uitsluitend voor leeft".

Hij zelf was vroeger ook het slachtoffer van de sport en offerde gaarne de rustdagen er aan op. Thans is hij dankbaar, dat hij het verkeerde hiervan heeft ingezien.

In weerwil echter van de gevaren, waaraan rasechte sportliefhebbers blootstaan, gevaren, die noodlottig zijn voor het geestelijke leven, gelooft hij toch, dat een behoorlijke beoefening op haar plaats is. „Ik wil niet zeggen dat wij als zoutzakken en slaapkoppen langs de straten moeten loopen. Integendeel: sport staalt spieren en dat geldt ook voor de christelijke jongelui: Gymnastiek en athletiek kunnen door ons dankbaar worden aanvaard".

Ten slotte verzekert hij allen, die deze woorden lezen, dat hij gaarne bereid is om met ze over zijn zienswijze te debatteeren indien zij zulks wenschen. Ik vermoed, dat debat wel uit zal blijven. Daarbij komt, dat wij met onze ruimte moeten woekeren en hoogst waarschijnlijk *geen plaats gemaakt kan worden voor een mogelijke reactie*. Intusschen zijn wij dankbaar voor de welwillendheid.

We laten thans een schrijven volgen van een broeder uit Groningen:

Waarde broeder jeugdrubriek-redacteur!

Als 't Uw bedoeling geweest is uitsluitend antwoorden

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

17

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg was naar Zuid-Afrika vertrokken in de hoop op betere levensomstandigheden. Op zee verloren zij hun dochtertje Marie. In het binnenland van Afrika bouwden zij een hut. Zandberg ging vier weken bij de Boeren werken. Na de blijde terugkomst zag hij zijn vrouw bidden, werd onrustig, weigerde om in de nabijheid te werken bij het bouwen van een zendingskerk en ging weer naar zijn vroegere baas op Mooi-fontein. Maar ook hier, o. a. na afloop der godsdienstoefening, werden hem allerlei dingen gezegd die hij liever niet hoorde.)

Oom Klaas scheen nu hetzelfde te denken als zijn vrouw, en liet Zandberg verder ongemoeid, vroeg althans niet verder, want Zandberg kreeg nog heel wat te hooren, daar gedurende de geheele tocht over de »prachtige preek« en het ellendige christendom zonder gebed en werkelijk geloof gesproken werd.

Was hij toch maar liever volgens de wensch van Landman en de smeekbede zijner vrouw metselaar geworden! Hij had nu reden genoeg, berouw te hebben van zijn besluit en naar huis te verlangen.

»Vader komt, vader komt!« riep na de afgesproken tijd Willem, die al een paar dagen op post gestaan had, zijn moeder toe en rende daarna op zijn vader toe en vloog hem in de armen. O, wat had de zorgzame man zich weer afgebeuld den geheelen langen weg langs in die ontzettende hitte!

Zijn loon had Zandberg ditmaal ontvangen in geld, maar de juffrouw had het niet kunnen laten hem nog allerlei geschenken op te dringen. Men had hem nog een paar prachtige kippen gegeven, goed aan de leg, en ook had hij heel wat biltong meegekregen alsmede een partij sinaasappelen, die net rijp waren.

Slechts zorgzame liefde kon zich zooals Zandberg deed voor vrouw en kind afsloven. Deze overweging deed vrouw Zandberg goed en tegelijk was het haar toch ook pijnlijk! De sinaasappelen werden in een mooie, lange rij opgesteld. Willem mocht elken dag slechts één opeten, en op 't laatst moest het nog meer gerekt worden, want vroeger kregen dagloonerskinderen ze zoo goed als nooit te proeven. Wanneer vrouw Zandberg er naar keek en de goudgele glans bewonderde, kwam steeds weer de gedachte bij haar boven: »Och, wat hebben wij toch een beste vader!«

Dikwijls werd zij daaraan herinnerd, maar even dikwijls moest zij denken: »Och, dat onze beste vader toch ook iets wist en weten wilde van de liefde des Heilands!«

Bij Zandberg was het na zijn terugkeer weer hetzelfde, hij had reden genoeg om zich van harte te ver-

te ontvangen van sportbeoefenaars, ben ik mij bewust in dit geval misschien onder de vervelende kwezels gerangschikt te zullen worden, niettegenstaande ik Baptist ben. Ik vlei mij echter met de hoop, waar ik toch enkele gedachten zou willen uiten door U met milde christelijke liefde bejegend te worden, wanneer inderdaad mocht blijken, dat ik onder deze categorie behoor.

„Staat sport ons geestelijk leven in den weg?

Gemakkelijk is de vraag niet; urgent is ze zeker.

Sport is (in den goeden zin) ontwikkeling van 't lichaam en wordt ingegeven door liefde tot het lichaam. Een veel zijdig goed ontwikkeld lichaam is zeer zeker een voorname factor bij de huisvesting van een goeden gezonden geest en ook van belang en van invloed voor ons geestelijk leven al is ze (en dit met nadruk) g e e n v o o r w a a r d e.

Immers gemis van lichamelijke gezondheid behoeft niet noodwendig ons geestelijk leven ongunstig te beïnvloeden, in vele gevallen wel het tegenovergestelde.

Voorbeelden in mijn omgeving.

Voor de lichamelijke opvoeding kan sport tot op zekere hoogte niet gemist worden. (Gymnastiek op scholen enz.)

Tot op zekere hoogte — dus een grens. Een grens voor de kwaliteit van de sport, maar vooral een grens voor de quantiteit tijd die er aan besteed wordt.

Hoeveel tijd voor onze lichamelijke ontwikkeling en hoeveel voor de geestelijke.

Ik kom in verleiding tegenover lichaamssport het woord geestessport te noemen.

Gebrek aan ijver en inspanning op geestelijk gebied (een soort geestelijke luiheid) is wel eens het gevolg van te veel ijver op 't gebied van lichaamssport.

Als leider eener Knapenvereeniging heb ik een voorvalletje meegemaakt, waarbij een knaap die in de week 2 sportavonden heeft niet genegen was één daarvan aan de Knapenvereen. op te offeren.

In mijn naaste omgeving een Jongelingsvereen. waarvan de uitkomsten van de sport-idee merkbaar zijn aan het wegblijven van onderlinge bijeenkomsten als bidstond en het niet kunnen leveren van geschikte toekomstige leiders van jeugdvereenigingen.

't Is mij niet anders duidelijk dan dat Gods Woord ons doet beslissen ons geestelijk leven te stellen boven het lichamelijke.

Naar een oorzaak zoekende voor het opduiken van de sport-idee (ik zoek naar één woord hiervoor) onder onze jongelui, vind ik die eendeels naar mijn meening in de invloed van de belangstelling welke de sport tegenwoordig in de wereld geniet en anderdeels misschien als reactie op overgeestelijke elementen in ons gemeentelijk leven.

Over deze laatste oorzaak uit te wijden valt dunkt me niet onder dit thema en overigens wilde ik mij ook aan de grens van één velletje postpapier houden.

De t ij d e l ij k e bestemming van ons lichaam (dat overigens volgens de Bijbel niet verwaarloosd mag worden) en de e e u w i g e bestemming onzer ziel zijn twee waarheden, die ons zullen helpen bij het vaststellen der grens.

Als lichaamsoefening en ontspanning kan sport goede diensten bewijzen, maar ik vraag nogmaals *tot hoever*. Mij dunkt dit is ook een vraag van een goed geweten tot God.

Dus broeder, hier enkele gedachten van een niet-sportman en aan alle wel-sportmenschen mijn broederlijke groeten.

CHR. MOSTERT.

HET WERK DER ZONDAGSSCHOOL.
VI.

Het oor is één poort tot de stad kinderziel. Het oog is een andere. Over 't eerste wijden we niet uit, want die wordt vlijtig gebruikt. Men zou, daarnaar geoordeeld, wel den indruk kunnen krijgen, dat het Christendom niets anders is dan een praatzaak.

blijden, maar ook wel een weinig om te . . . vreezen.

»Wat is dat toch?« riep hij uit, toen hij zijn land zag. »Het melisland is al weer om en ook nog ander land er bij, en het is nog wel omgeploegd?«

Dat er heel wat om te graven zou zijn, had hij zich steeds voorgehouden en had er op gerekend. Moest het hem niet zeer aangenaam zijn, dat deze zure arbeid in dit klimaat hem uit de handen genomen was? Maar wie had het dan gedaan? De zeer welkome oplossing van dit raadsel zou hem spoedig gezegd worden, maar zou hem tevens toonen, dat hij gevangen werd.

»Ja, vader, dat hebben de kaffers van de zending gedaan«, verklaarde zijn vrouw. »De zendeling wil zoo graag, dat je bij het bouwen helpt. En opdat je direct komen kunt en je door niets zult worden verhinderd, heeft hij het eenvoudig laten omploegen en gezegd, dat je nu wel graag zoudt willen komen.«

Hij wist nauwelijks, of hij zich daarover ergeren of verblijden moest. Zeer veel werk, en moeilijk werk, was hem en zijn vrouw van de schouders genomen, maar daarvoor had men hem nu ook gevangen. Wat moest hij beginnen? Hij kon niet weer terug naar de Boeren; en dat gaf hem toch ook niets zooals hij bij ervaring wist. Thuisblijven ging al evenmin, als hij geen luiaard wilde worden. En hij zou al een slechte huisvader zijn, wanneer hij deze goede gelegenheid om iets te verdienen zou afwijzen. Bovendien, nu de zendeling zooveel werk voor hem had laten doen, zou hij het vertrouwen niet waard zijn, in hem gesteld, als hij nu de zendeling, nog wel tegen goed loon, weigerde te helpen. Hij wilde een achtenswaardig en betrouwbaar mensch zijn voor alle menschen, daarom moest hij wel met Landman samen aan het gebouw meewerken. Overigens zou hij er wel voor zorgen, dat zij over zijn werk tevreden konden zijn; en dan zou hij toch ook mans genoeg zijn, om zich niet overvroom te laten maken.

Den eerstvolgenden Maandagmorgen vroeg was Zandberg stipt op tijd bij het bouwwerk aanwezig, bereid, om ijverig mee aan te pakken, wat werk hem ook opgedragen werd, maar tegelijk wantrouwend en in zich zelf gekeerd en gewapend tegen allerlei inzichten omtrent het bijbellezen en bidden.

Vriendelijk en met een vaste handdruk werd hij begroet door zijn voormalige reisgenoot Bijna werd hij er door ontwapend en had er berouw van, dat hij van deze trouwhartige man afkeerig was geweest als van weinig anderen. Bij het werk was hij bijna steeds met Landman samen, omdat alles nieuw voor hem was. Maar wanneer deze even wegging, om naar de kaffers te zien, die handlangersdiensten zouden verrichten, gevoelde hij zich toch iets verlicht. Hij hield zich nog maar het liefst op een afstand van hem.

(Wordt vervolgd).

Over het oog spraken we de vorige maal, en — we hopen niet tevergeefs. We hopen dat elke Zondagsschool het zwarte bord zal gaan waardeeren en ijverig gebruiken.

Het gebruik van landkaarten en platen in het lesuur berust natuurlijk op dezelfde overweging, waarop wij de *typeerende teekening* aanbevolen hebben. 't Is altijd begrepen dat men beter dan een *beschrijving* te geven van Palestina en de Oude wereld, eenvoudig het Heilige Land en de wereld er om heen in kleuren en lijnen de kinderen voor oogen kon stellen. Dan was in 't éénmaal duidelijk, wat men anders met vele woorden moest zeggen.

De platen zijn aan te bevelen omwille van den geografischen en kulturelen achtergrond van het bijbelverhaal. Misschien kan een extra kollekte de Zondagsschool, die ze nog mist, in 't bezit er van stellen.

En de daad?

Het kind heeft ook handen en voeten, die in dienst gesteld moeten worden van zijn geestelijke vorming.

Het kind krijgt *indrukken*. Het moet daaraan *uiting* kunnen geven. *Het moet het gehoorde leeren weergeven in daden.*

Wordt verzuimd het kind daaraan vroeg te wennen, dan bestaat het gevaar dat het gaat denken, dat het Christendom een *stelsel* is, iets dat men maar behoeft te weten om er zalig door te worden. Dat willen we natuurlijk niet. We wenschen, dat het gaat inzien, dat het Christendom *levenszaak* is, dat het Evangelie *nieuwe* menschen wil scheppen.

Wie van iets een diepen, levendigen indruk heeft ontvangen, zal behoefte hebben om dien om te zetten in een daad. Anders *drukt*, benauwt, zoo'n indruk.

Zoo moeten we kinderen dus leeren *doen* leeren handelen, leeren, het gehoorde in *daden* weer te geven.

Dat kan op verschillende wijze gebeuren. De praktijk wijst hier vele wegen. 't Zal nog wel eenigen tijd duren, vóór de Zondagsschool beschikt over zandbak en kleitafel, waarin men de kleine kinderen modellen kan laten maken, waarvoor het motief aan de vertelling ontleend is b v. het paradijs met zijn vier stroomen of de knots, waarmede Kain Abel doodsloeg of de kribbe, waarin het Kindeke Jezus lag enz. enz.

Reeds gemakkelijker is het den kinderen (de ouderen) papier een teekenboek) en een potlood of kl urkrijt te verschaffen. Daarin kunnen ze òf de typeerende teekening namaken van het bord òf een of ander uit het behandelde onderwerp, naar eigen keus. teekenen.

Daarnaast kan het besproken onderwerp aanleiding geven tot praktisch hulpbetoon. Is b.v. de les van den barmhartigen Samaritaan behandeld, dan kunnen twee kinderen worden aangewezen om namens de Zondagsschool een zieke leerling een paar bloemen te brengen.

Wie in deze richting gaat denken en zoeken, zal ontdekken, dat er verschillende gelegenheden zijn om de gewekte indrukken te fixeeren, vast te leggen, onuitwischbaar in te griffen in de kinderziel. Indrukken kunnen vervagen; door daden belichaamde gevoelens, vormen het karakter.

Daarom: acht dit geen onmogelijke nieuwigheid. Gij werkt en werkt met een doel; gij wilt graag iets bereiken. Gij wilt graag dat het Evangelie het leven uwer leerlingen gaat doordringen en beheerschen. Overweeg dan eens of het daarvoor óók niet noodig is hen den weg te wijzen tot christelijk *handelen*.

Wat door oor en oog het hart binnenkwam, vinde, door den dienst van hand en voet, uitdrukking. L.

UIT DE GEMEENTEN.

HENGELO (O.), 7-10-'28. Loof, loof den Heer mijn ziel met alle krachten, zoo hief de Gemeente Zondagmiddag 30 Sept. bij de opening harer 9e jaarvergadering aan.

Uit plm. 300 harten steeg dit loflied op naar den troon van God die de Gemeente weer een jaar gespaard en zoo bijzonder begenadigd en gezegend had. Vol was de kerk, ja zelfs de langs de banken geplaatste rijen stoelen waren bijna allen bezet en 't was ons allen, die daar als brs. en zrs. uit verschillende omliggende plaatsen bij elkaar waren, een behoefte om samen één van ziel en één van gedachte het uit te jubelen wat de psalmdichter schreef in Ps. 103 : 1.

Vol was ook ons hart bij het zien van zoovele brs. en zrs. en een terugblik naar de kleine schare die in 1919 voor het eerst bij elkaar kwam en het zien van deze Gemeente zooals ze heden is deed ons eenparig juichen: Loof, loof mijn ziel den Hoorder der gebeden. Vergeet nooit een van Zijn weldadigheden. Vergeet ze niet 't is God die z' u bewees. Ja zeker de psalmdichter heeft gelijk. Wij kunnen biddende zaad uitstrooien, 't is God die ons de weldaad bewijst het wasdom te geven en daarom: Loof, loof den Heer en niemand meer.

Hard is er gewerkt ook in het afgeloopen jaar. 22 brs. en zrs. werden op hunne belijdenis van zonde en schuld en getuigenis van geloof in Jezus en Zijn voor ons volbracht werk door den doop aan de Gemeente toegevoegd, 27 anderen kwamen met attestatie tot ons over terwijl een 35-tal, na lange scheiding, in den loop van dit jaar weer als brs. en zrs. begroet werden om nu samen in eensgezindheid naast elkaar voort te leven; één zuster, God zij haar ziel genadig, moest afgesneden worden, één bedankte, één ging naar haar Heer en Heiland en een 4-tal vertrok naar elders zoodat ons gemeentelijk huisgezin thans 349 leden telt tegen 272 't vorige jaar.

't Was geen wonder dat de respectievelijke verslagen van Secr. en Penningm., die beiden van een opgewekten geest getuigden, onze volle aandacht hadden. En hoewel we dezen zomer geen *openluchtsamenkomsten hebben kunnen houden* wegens gebrek aan geschikt terrein, voor de verkrijging waarvan enkelen zich veel? moeite hebben getroost, toch mogen we terugzien op een jaar waarin én door Voorganger én door dienende brs. veel en ernstig gewerkt is om de Gemeente Gods ook in Hengelo en omliggende plaatsen steeds excelsior op te voeren. God geve ons genade en werklust om ook het komende jaar Zijn wijngaard naar Zijn wil en welbehagen te bewerken. Dan zullen we het volgende jaar weer met een vol gemoed kunnen zingen: Loof, loof den Heer.

Daarom mijn broeder niet verflauwd,
Maar wakker Hem gediend, Wiens werk wij werken,
Hij zal, op Zijn tijd 't uitgestrooide zaad,
Met milden regen en zonschijn versterken.

De Correspondent.

APELDOORN. Den 7den October was voor onze Gemeente een ware feestdag. Een paar maanden geleden kwam een zoon Israëls, geboren Westerling, uit Suriname, die verscheidene jaren reeds in Holland woonde, tot onzen geachten Voorganger, om uit zijne mond den vollen Raad Gods te vernemen. Genoemde br. had den Messias gevonden als zijn Verlosser en Zaligmaker, had kennis gemaakt met verschillende kerkelijke richtingen, maar was nog onbevredigd. Na eenige besprekingen en uitleggingen vielen hem als het ware de schellen van de oogen, en zei hij met de kamerling: „Zie hier water, wat verhindert mij gedoopt te worden?" Zondag was het die verbeide dag. Ons kerkje was tot in alle hoeken bezet, en er werd met aandacht geluisterd naar de treffende, bezielende rede, over Psalm 87 vers 3: Zeer heerlijke dingen worden van u gesproken, o Stad Gods! Onze br. schetste de verschillende inwoners dier stad; wees er op dat ze van alle einden der aarde kwamen, verschillende kleuren hadden en oude of jonge menschen waren. God zelf was het die daar de boeken bij hield en de namen inschreef der geboren inwoners dier stad.

Na nog eerst met den doopeling gedankt te hebben, daalden ze beiden het watergraf in, en werd dezen broeder op zijne belijdenis gedoopt en alzoo tot de Gemeente toegedaan. 's Middags aan de Tafel des Heeren werd genoemde broeder het welkom door onzen geachten Voorganger toegeroepen en wederkeerig bedankte onze jonge broeder met een vol gemoed, eerst onzen br. v. Beek voor alles wat hij voor hem had gedaan en daarna ook de brs. en zrs. voor het vertrouwen in hem gesteld. Hij wenschte in de kracht Gods zijn jeugdig leven in den dienst des Heeren te besteden. God zegene onzen broeder en stelle hem ten zegen.

Daarna keerde ieder recht voldaan weer huiswaarts, de vele opgezonden gebeden door brs. en zrs., om een rijken zegen van onzen rijken Heiland te mogen ontvangen, zijn hierin ook alweer verhoord geworden, en zoo gaan we welgemoed onze weg verder. Ziende op den Onzienlijke!

Heilbiddend, namens de Gem., R. Zwaal, Secr.

HEEG. Den 21sten Juli was het voor de gemeente een dag van droefheid en rouw. Haar laatste overgebleven broeder J. Zoethout, die de gemeente mede heeft opgericht, was heengegaan. Hij is de rust ingegaan, die er overblijft voor het volk des Heeren. De gemeente heeft veel in hem verloren. Hij was een arbeidzaam, maar biddend lid. Den 5den Maart 1882 is onzen broeder tot de gemeente toegetreden. 43 Jaar is onzen broeder als bestuurslid werkzaam geweest, waarvan de laatste 10 jaar als ouderling. Ook was onzen broeder een getrouw bezoeker der Unievergaderingen. Zegene de Heere de Weduwe met hare kinderen.

Om nu in een nieuwe vacature te voorzien, kwam de gemeente Zondag 23 September gemeentelijk samen om een nieuwen ouderling te stemmen, waarna Pier van Netten als ouderling werd gekozen. In zijn plaats werd Schelte van Netten gekozen als penningmeester, waarna Ds. H. Visser verzocht werd om Zondag 7 October de gemeente te dienen met preek, bevestiging en avondmaal en daar wij des Heeren zegen rijkelijk hebben genoten en ondervonden, is het ons aller wensch en bede, dat de Heere verder hare leidsman mag zijn.

Namens de gemeente van gedoopte Christenen te Heeg.

P. de Vries, Secretaris.

P. S. Gelieve voortaan alle geldelijke aangelegenheden, contributies, Christengeld en ook de zaaiers te zenden en te vorderen van Schelte van Netten, Heeg

MUNTENDAM. Zondag 7 Oct. was voor ons wederom een dag van ware blijdschap. De werking van 's Heeren Geest wordt hier waargenomen. Reeds meerdere malen mochten we in dit jaar gewagen van dezulken, die gehoorzaam wenschten te zijn aan 't bevel des Heeren. Ook nu hadden we weer een br. in ons midden, die naar 's Heeren bevel gedoopt wenschte te worden. Van heinde en verre waren er in ons kerkgebouw saamgekomen, om van deze plechtigheid getuige te zijn. Nadat onze Voorg. naar aanleiding van Gal. 3 : 27 een zeer ernstige rede had gehouden, en 't zangkoor enkele mooie toepasselijke liederen had gezongen, werd de H. Doop aan onze br. voltrokken. Daarna schaarden we ons om de disch des Heeren en werd door br. Bosma onze nieuwe br. een woord van welkom in de Gem. toegesproken. En gingen we, na eerst den Heer voor Zijne genade en zegeningen te hebben gedankt, verblijd uiteen. Brs. en Zrs. we verwachten hier nog groote dingen van den Heer. Hij geve dat we wakende en biddende mogen blijven. De Secr., A. F

STAVOREN, 2 Oct. Wanneer men iemand niet zoo vaak treft en spreekt hem dan eens, dan verwacht men groote nedededeelingen en terecht. Nu zoo gaat het thans ook de Gemeente Stavoren. 2 Berichten in een No. van De Christen. Bovenstaande datum was het feest in Stavoren, niet alleen in de Gemeente, maar ook in de stad. De jongedochtersvereen. Ebenhaëzer vierde haar 50-jarig bestaan. Van heinde en ver waren oud-leden, afgevaardigden en belangstellenden aangekomen om in de prachtig met groen en bloemen versierde kerk te herdenken hoe voor dezen, ons de Heer heeft gunst bewezen. Onder de talrijke aanwezigen merkten wij o. a. op de Burgemeester van de stad Stavoren, br. en zr. Aukema, Ds Visser van Sneek en Ds. Visser van Hoorn, alsook brs en zrs van Workum, Sneek, Leeuwarden, Makkum en Hoorn. De feestleider, Ds. van Dongen, opende de verg. met gebed en besprak in het openingswoord de geschiedenis der Vereen. gedurende de voorbijgegane vijftig jaar. Daarna werd een uitgebreid programma van Voordrachten en Samenspraken afgewerkt, afgewisseld door zang en muziek. De zoon van den oprichter, br. Aukema van Tjerkwerd, voerde nog het woord en ook de Burgemeester sprak een woord van hulde, alsmede enkele kerkeraadsleden. Het was een goede feestavond waarop God groot gemaakt werd. Ds. Visser van Sneek sprak een kort slotwoord en sloot, nadat staande gezongen was Ps. 72 : 11, deze goedgeslaagde vergadering met dank aan God.

De Secr. J. W. Zwaan.

STAVOREN. Andermaal gingen wij met een danktoon in het harte kerkwaarts. Op de Gemeentevergadering van l.l. Donderdag had een jonge zuster die reeds maanden met ons saamvergaderde, blijmoedig beleden en getuigd Jezus te hebben gevonden als Borg voor haar ziel, en den wensch te kennen gegeven ook door den doop in de Gemeente te worden opgenomen. Met blijdschap werd aan haar verzoek voldaan. Voor een overvolle kerk sprak onze Voorganger, Ds. van Dongen, naar aanleiding van Rom. 8: „Wat zal ons scheiden van de liefde van Christus?" We waren één gehoor. Na de prediking beleed onze zuster nogmaals in het midden der Vergadering haar Heer en Heiland, waarna zij onder groote stilte met onzen Voorganger afdaalde in het watergraf. Wij gevoelden de tegenwoordigheid Gods. Daarna schaarden wij ons om den Disch des Heeren, waar onze zuster hartelijk werd toegesproken en welkom geheeten. Zichtbaar geroerd en met blijdschap in onze harten verlieten wij het kerkgebouw, met de bede: Och dat men op deez' eerstelingen een rijken oogst van voorspoed zag! Uw br. in Chr., de Secretaris J. W. Zwaan.

MEDEDEELINGEN

ONTVANGEN GIFTEN UIT ENGELAND.

Ds. W. L. Tweedy	f 6.—	Per Transport	f 188.70
Ds. T. W. Evans	- 6.—	Mrs. Douglas Smith	f 3.—
Ds. H. M. Greenwood	f 12.60	Mrs. J. A. Spurgeon	f 12.60
Ds. W. R. Bowman	f 3.—	E. A. Spaekman	- 1.50
Herbert Marnham	- 37.80	C. R. Wordsworth	- 6.—
P. R. Hopkins	- 6.30	Alfd. Botting	- 3.—
Th. Henderson	- 6.—	E. S. Springate	- 1.20
J. Bullough	- 60.—	Miss. Fr. Parker	- 3.—
Miss L. Priestley	- 12.—	Frank. R. Squire	- 1.50
M. Kingslake	- 3.—	J. North	- 1.50
Mrs. E. Nodes	- 3.—	Miss. Gardener	- 1.50
T. W. Parmiter	- 1.50	Mrs. J. L. Brown	- 1.50
R. A. Troster	- 1.50	The Misses Giles	- 3.—
Mrs. Goddard Clarke	f 24.—		
H. Ernest Wood	- 6.—	Totaal 19 p.st. of	f 228.—
Transporteeren	f 188.70		

Hartelijk dank aan de milde gevers en geefsters doch ook *hartelijk dank* aan onzen ouden Br. Klickmann. Waar wij met de laatste Unievergadering verontrustende tijding ontvingen omtrent de gezondheid van dezen Broeder, de Heer heeft alles welgemaakt. De Heer zegene en sterke onze gel. Broeder.

A. H. ZERBST, Unie-Penningmeester,
Rijnlaan 128bis Giro 68108, Utrecht.

Van den Zendingspenningmeester.

Voor de Congo ontvangen van de Gem. N. Pekela f 40.52; zonder bestemming van M. M. f 15.—

A. H. ZERBST, Rijnlaan 128bis.
Giro 68108 Utrecht.

In dank ontvangen van de Gemeenten
Delfzijl f 29.50.
Nieuwe Pekela f 13.10.
Heerlen f 3.51.

De Penningm. van Voorzorg, S. HOUKES.

BOUWFONDS GEM. UTRECHT.

In vriendelijken dank ontvangen van
N. N. te ? f. 1000.—
N. N. te E. f. 10.—

ZONDAG 28 OCT. 1928.

De Gemeente Utrecht hoopt D. V. 28 Oct. a.s. haar nieuwe lokaal aan de Kerkstraat no. 28 in gebruik te nemen.

Ds. B. Planting van Amsterdam zal des v.m. 10 uur de inwijdingsdienst leiden terwijl de Gem. des nam. om 5 uur Liefdemaal zal houden.

Alle brs. en zrs. in den omtrek (ook van verre) worden vriendelijk uitgenoodigd.

Bapt. Gem. D. MOLIJN, Secr.
Giro no. 101892. J. P. Coenstraat 33.

KERSTWENSCHEN.

Ons extra Kerstnummer, broeders en zusters, moet iets bijzonders worden, daartoe is noodig, dat er warmte en liefde van uitgaat.

Wij willen daartoe iederen Baptist in de gelegenheid stellen zijn liefste en beste wenschen daarin uit te spreken, opdat de koopers voelen dat we het goed met hen meenen. Welk een machtigen indruk moet het maken als een vloed van goede wenschen hun tegen komt.

Welnu, wij stellen in het Kerstnummer ruimten van 10 regels beschikbaar, waarin gij uw naam en woonplaats kunt laten plaatsen met uwen Kerstwensch er onder. Alleen is noodig postwissel te zenden met f 2.50, en op den strook voor mededeelingen uwen wensch voor het Nederlandsche volk.

Voor 1 Nov. a.s. zenden aan:
Tj. ten Hove, Da Costakade 47, Utrecht.

a.g. DE KINDERVRIEND.

Het besteladres is thans:
Bureel De Kindervriend te *Haulerwijk*.

Men storte de gelden voor dit blaadje op postrekening No. 139378 van den Administrateur:
Ds. C. Brandt te Haulerwijk.

CORRESPONDENTIE

Br. D. M. te U. De tegenwoordige Administrateur van De Kindervriend is nog niet aangesloten bij de postgirodienst. Tot zoolang storte men de gelden op mijn rekening en laat ons hopen dat ook de laatst bestelde band u nog geleverd kan worden! L.

LEESTAFEL.

De Evangelie Boodschapper. Administratieadres: Waterstraat 385, Delfzijl.

Van dit maandblad, dat op goed papier gedrukt wordt en 8 blz. groot is, werd ons het eerste No. toegezonden. De Voorganger onzer gemeente te Delfzijl geeft het uit en schrijft het vol. Het wordt in Delfzijl en de dorpen in de omgeving gratis huis aan huis bezorgd en bedoelt zoo het Evangelie te brengen, ook in die huizen, waar het anders niet zou komen en waar men voor een Evangelisatieblad geen geld wil uitgeven. De advertenties (4 pag.) moeten de onkosten dekken, terwijl de Redakteur tevens hoopt op giften van hen, die dat werk willen steunen.

We verblijden ons in elke poging om Gods groote Boodschap den menschen in 't hart te leggen en verheugen ons vooral, wanneer we merken, dat ook onze menschen daarin grooten ijver toonen!

De inhoud van het blad is voor het doel wèl berekend; varieerend en aantrekkelijk. Maar waarom is de gemeente in dien geestelijk dooden hoek, niet draagster, ook van dezen arbeid?

L.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

VERSCHIJNT ELKE WEEK

Abonnementsprijs: voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.-, voor 't buitenland per jaar f 5.- alles bij vooruitbetaling

Redactie-adres: Ds. J. LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen - Administratie-adres: H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge. Postrekening 42318

Advertentieprijzen op aanvrage Adres: Tj. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht - - - - -

LIJST VAN BELANGRIJKE ADRESSEN:

Commissie der Unie.
DAGELIJKSCH BESTUUR.
Ds. K. Reiling, Voorz., Nw. Weerdinge.
Ds. B. Planting, Secr., Tolstraat 117, Amsterdam.
A. H. Zerbst, Penningmeester, Rijnlaan 128 bis, Utrecht, Postrek. 6810
ARCHIVARIS.
Ds. K. Kuipers, Langestr. 143, Deventer.

„De Zaaier", Maandblad voor Evangelisatie.
Redacteur: Ds. B. Planting, Tolstraat 117, Amsterd.
Administrateur: Ds. J. Jeronimus, Kepplerstr. 326, den Haag, Postrek. 107005.

„De Kindervriend"
Weekblad voor Evangelisatie onder de jeugd.
Redactie: Ds. J. Louw, Piet Heinstraat 58 a, Groningen, Postrek. 102064.
Administratie: Ds. C. Brandt, Haulerwijk.

Nederl. Baptiste Jeugdraad.
Ds. J. W. Weenink, Stadskanaal, Voorzitter.
Ds. K. Reiling, Nw. Weerdinge, Secr.-Penningm.

Depôt voor geschriften.
Beheerder: Ds. K. Kuipers, Langestraat 143, Giro No. 50836. Deventer.

Zendingskas.
A. H. Zerbst, Penningm., Rijnlaan 128 bis, Utrecht. Postrek. 68108

„Voorzorg".
Vereeniging tot ondersteuning van emeriti Predikanten, hunne Weduwen en Weezen.
J. G. Olijslager, Voorzitter, Nieuwe-Pekela.
C. J. Louw, Secretaris, Kanaalweg 5, Scheveningen.
S. Houkes, Penningmeester, Haulerwijk (Fr.).
Giro No. 134474

No. 2050 VRIJDAG 26 October 1928 48ste Jaargang.

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvraag verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

HEDEN.

Een merkwaardig en belangrijk woordje, dat »heden«. Het bepaalt ons bij een beperkten tijd, die spoedig ten einde loopt, om waarschijnlijk door een ander heden verwisseld te worden. In de volkstaal noemt men het »vandaag«.

Elke dag van 's menschen leven is belangrijk. 't Kan zijn dat een dag voor ons zoo voorbijgaat, zonder eenige bijzonderheid voor ons leven, of zonder buitengewone vreugd of leed. 't Kan ook anders loopen, en 't loopt vaak anders, en het wordt zeker anders.

Er komen dagen met glansrijk licht, maar ook dagen met duisternis — o, zoo duister soms. Elke dag heeft genoeg aan zijn zelfs kwaad heeft de Heere Jezus gezegd.

De Heere wil dan ook, dat wij ons veel bij 't heden willen bepalen. Bijzonder ook met onze zorgen. Hij heeft in het bekende »Onze Vader« Zijne discipelen in den mond gelegd: «G e e f o n s h e d e n o n s d a g e l i j k s c h b r o o d«. Hij heeft hun willen zeggen: Heer hebt gij heden, de dag wanneer ge bidt, niet noodig. En dat moet u ook genoeg zijn.

Dat wil nu niet zeggen, dat men in het heden niet voor een toekomstig heden, dat mogelijk volgen zal, zou mogen werken en zorgen. Immers het kan den Heere niet behagen roekeloos te leven, en er des zomers niet op te rekenen, dat er een herfst en winter volgen zal. Het heden is er om er gebruik van te maken ter uitvoering van roeping en plicht.

Het heden is er om met den geschonken tijd rekening te houden, en geen tijd te verkwisten of nutteloos in ijdel door te brengen. Eén heden duurt slechts één dag. En hoe snel gaat zulk een dag voorbij, en is dan voor eeuwig weg. Dit is het geval met elken te beleven dag!

Het heden wil aan iedereen zeggen: stelt niet uit te doen, wat ge als uw roeping en dienst acht, maar doet het terstond. Dikwijls hebben vele menschen de gewoonte, te zeggen: morgen zal ik 't wel doen, daar is later nog wel tijd voor etc. Wat volgt daarop dikwijls veel teleurstelling, verzuim en wanorde, en ook ongewilde nalatigheid of onmogelijkheid. Dit komt wel voor met betrekking tot kleine alledaagsche dingen, maar ook wel met groote, belangrijke aangelegenheden. Dikwijls wordt men zelf en ook anderen in het ongerede gebracht.

Inderdaad, het is van belang niets, wat men heden doen kan uit te stellen tot morgen. Het heden hebt ge, het morgen moet nog komen, en is zeer onzeker. De tijd ons gegeven, is een schoone gave van God; wij behooren er prijs op te stellen.

In Psalm 90 : 12 leest men: »Leer ons alzoo onze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen«.

Veel kan er in elk heden gebeuren en veranderen, in ons persoonlijk, in ons gezin, in de gemeente, in de maatschappij. Vele honderden medemenschen op aarde sterven gedurende één dag, één heden. Elk heden herinnert ons aan onze zwakheid, hulpbehoevendheid, afhankelijkheid en broosheid en spoort aan tot bedachtzaamheid en wijzen wandel.

Elk heden biedt in den regel nog de gelegenheid aan, om veel goed te maken, wat men vroeger bedorven heeft, — hetzij tegenover zijn medemenschen of tegen God. Het heden is genadetijd. 't Is de gelegenheid om zich te bekeeren en zich te wenden tot en overgave aan Christus den Heere en Zaligmaker!

Gedurende een heden kan uwe ziel behouden worden of ook ten verderve gaan!

Het allergewichtigste heden voor ieder mensch is dat, waarin het Evangelie der genade tot hem komt en spreekt tot verstand en hart. Dan moet een beslissing genomen worden, geldende voor eeuwig. Wat kan er dan in zulk heden veel gewonnen, maar ook ontzaglijk veel verloren worden! In dit laatste geval wordt het heden een oorzaak van een eeuwig berouw en oordeel. Maar zalig heden, als het heeten mag: Zalig heden, zalige stond, waarin mijn ziel de redding vond, die Jezus mij heeft aangebracht, nu 't eeuwig heil mij tegenlacht.

N. v. B.

ZENDING.

INDISCHE BRIEVEN.

XVII.

Achtereenvolgens bespraken we de voorstellingen, die in de animistische gedachtenwereld bestaan over mensch, dier, plant, levenloos voorwerp. We zagen, hoe zielen en geesten aanbidding zoowel als vrees afdwingen en tenslotte hebben we de geestelijke leiders dezer primitieve maatschappij, benevens hun werkzaamheden onze aandacht geschonken. In kort bestek gingen we alzoo na, wat er leeft onder deze verschillende stammen. 't Spreekt vanzelf, dat we ons moesten bekorten, eenerzijds om niet teveel van uw aandacht te vergen, maar ook om door al te groote uitvoerigheid de hoofdzaken niet te vertroebelen. Onze voorbeelden uit 't dagelijksch leven bepaalden zich alzoo tot enkele in 't oog loopende, die vrijwel overal worden aangetroffen. Dit aantal zou schier tot in 't oneindige zijn uit te breiden, lieten we onzen blik nog eens weer op elken stam afzonderlijk vallen. De genoemde gevallen mogen echter reeds voldoende zijn u een voorstelling te geven van datgene, wat wij kortweg: »Heidendom« noemen, en wat in zijn uiting vol van donkere vrees is voor al 't bovenaardsche. Dat is 't toch, wat ons in hoofdzaak wel bijbleef: »Van de wieg tot 't graf blijft vrees de eenige drijfveer voor al 't godsdienstig handelen«. We willen nu nog enkele zeden en gebruiken nader onder de oogen zien en zullen dan hier ook meest een godsdienstigen achtergrond ontmoeten en daardoor ook dezelfde vrees weer als oorzaak van verschillende gewoonten. Daartoe willen we beginnen met veel eigenaardigs, wat wij opmerken in den

KINDERLEEFTIJD. Ik ga thans stilzwijgend voorbij al de voorschriften en ceremoniën, waaraan men zich gedurende de zwangerschapsperiode heeft te houden, hoe wonderlijk en wetenswaardig die verschijnselen ook mogen zijn. Ook de gewoonten bij de geboorte zelve vinde hier geen nadere beschouwing.

We merkten reeds op, hoe 't kind, kort na z'n geboorte reeds beveiligd moet worden tegen booze invloeden vooral die van den »Pontianak«, de ziel der vrouw, die in 't kraambed stierf en nu zoekt te benadeelen ieder, die den kinderzegen ongestoord geniet, zoowel als 't kind zelve. Doornige takken worden daarom voor den ingang van de wieg gehangen, terwijl ook veel bezweringsformulieren gepreveld worden. Een veel voorkomend verschijnsel is 't gebruik van een spiegeltje in de wieg. Men meent, dat de geest, zijn eigen beeld daarin ontwarend, terug zal deinzen en die plaats niet meer zal durven bezoeken. 't Is ons persoonlijk veel overkomen, dat tijdens onze afwezigheid een dergelijk instrument, meestal hier of daar verborgen, in de wieg onzer kleinen werd neergelegd. Ook is men bevreesd, het kind buitenshuis te brengen. Vandaar, dat men bij de inlanders zelden of nooit een wieg buiten op de voorgalerij ziet staan terwijl de natuur er hier als vanzelf toe noodt. Een Europeaan, die zulks durft bestaan, wordt eenigszins verwonderd aangezien en voor 't minst vindt men 't vrij dom, dat hij z'n kind op deze wijze aan groot gevaar blootstelt. Een van de eerste ceremoniën in 't leven van 't kind

is 't »baden«. Dit gaat met veel plechtigheid gepaard Soms worden hierbij uitgebreide handelingen toegepas Er is een stam, waar men aldus tewerk gaat: Wate wordt 's avonds gereed gezet in een opzettelijk daar voor bestemd koperen bekken. Den volgenden morge wordt 't vermengd met 't bloed van een pas geslach varken. Daarna wordt 't kind eerst met dit mengse besprengd en daarna nog met bloed bestreken. Einde lijk wordt een feest gevierd, waarbij 't geslachte varke gegeten wordt, nadat een deel aan de geesten geoffer is. Meestal gaat deze plechtigheid van 't uitspreke van den naam vergezeld. Veel gevariëerd, maar in hoofd zaak denzelfden grondvorm vertoonend, komt de ceremonie vrijwel bij alle stammen niet alleen hier i Indië, maar ook daarbuiten voor. 't Doel is geen ande dan wapening tegen invloed van booze geesten e voorkomen van gebrek aan zielekracht, daar water e bloed beide rijk zijn aan kracht en een afwerend werking hebben.

't Komt mij voor, dat onze hooggeroemde kinde doopers in Europa zich wel eens historisch moge bezinnen. Verkondigde theorieën over de voortgezet besnijdenis e. m. d. zijn wel heel aardig, maar m dunkt toch ook, dat er wel eenige overeenkomst be staat tusschen de zooeven geschetste ceremoniën e wat nog wekelijks in vele protestantsche kerken plaat heeft. Een ceremonie, die, van allen bijbelschen gron ontbloot en zoo overeenkomstig nog bestaande ge bruiken bij heidensche volken wordt gevierd, lijkt m eerder een voortgezet heidendom, zuiver animisme, da o zeker, tot symbool geworden, zijn kracht verloor maar toch allerminst past in 't kader van heilige han delingen eener christelijke gemeente.

L. (Wordt vervolgd.) de J.

God hoort het gebed.

Toen Hudson Taylor voor de eerste maal naa China ging per zeilschip, geraakte dit schip in groo gevaar om tegen de rotsen van een Kanibaleneiland t worden verpletterd. Er stond geen wind op het stran en het schip dreef al nader en nader naar de gevaa lijke kust. Zij zagen reeds de naakte inboorlingen bij honderden opgewonden op het strand heen en wee loopen, in afwachting van de dreigende schipbreuk. Hudson Taylor vertelt in zijn dagboek wat er verde gebeurde:

»Nadat wij eenigen tijd stil op het dek hadden ge staan, zeide de kapitein tot mij: »Wij hebben alle gedaan, wat wij konden doen, en kunnen slechts af wachten«.

Opeens viel mij een gedachte in en ik zeide: »Nee daar is nog één ding, dat we nog niet gedaan hebben«

»En wat is dat?« vroeg hij.

Ik antwoordde: »Er zijn vier christenen aan boord laat ieder van ons in eigen hut gaan, en daar in ge meenschappelijk gebed den Heere vragen, dadelij een bries te laten opkomen. Hij kan deze nu even ge makkelijk zenden als tegen zonsondergang«.

De kapitein, ook een oprechte christen, vond di goed. Ik ging de andere twee mannen opzoeken, en na eerst nog met elkander gebeden te hebben, trokke wij ons afzonderlijk in onze hutten terug, om he aangezicht Gods te zoeken.

Ik voelde sterken aandrang tot gebed, en wist, dat nze gebeden zeker zouden verhoord worden. Ik bad ort, en ging spoedig weer naar boven.

Zoodra ik boven was, voelde ik een zuchtje en roeg zelf om het razeil neer te halen, ofschoon een ngeloovige zeeman er zich vroolijk over toonde.

Spoedig was aan dat verzoek voldaan. Intusschen eed de beweging door het druk loopen op het dek, kapitein spoedig uit zijn hut komen, om te zien at er aan de hand was. En terstond merkte hij, dat bries werkelijk was komen opzetten.

Binnen enkele minuten zeilden wij weer heen en onden we zes of zeven knoopen per uur voort komen. e vele naakte inboorlingen aan het strand zagen des achts geen schipbreuk, want wij waren weldra buiten evaar«.

Tot zoover het verhaal.

Geve het ons aanleiding en ijver om — ook in erband met wat wij over gemeenschappelijk gebed n No. 2044 van dit ons blad schreven — vrijmoedig ot den troon der genade te gaan, om barmhartigheid n genade te vinden, tot tijdige hulp. (Hebr. 4 : 16).

N. v. B.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Mozes geroepen tot leidsman van Israël; terug naar Egypte.

Exodus 3 en 4.

Les voor Zondag 18 Nov. 1928.

De laatste verzen van hoofdstuk 2 moeten eerst en el zoo duidelijk mogelijk verteld worden. Kom ge- ust, gij mèt uw klas, onder den indruk van Israëls jden. Maar dan moet gij ook gevoelen, en uw klas evoelen laten, de trouw van God, die uit de verzen 4 en 25 spreekt.

Intusschen was Mozes in Midian; en verre van een orlogsheld te zijn, was hij een schaapherder, nu al 0 lange jaren. Hij werd oud. De tachtig had hij reeds. Hij kon er niet meer aan denken, dat hij nog krijgs- nansdaden zou verrichten. Hoezeer hij ongetwijfeld ook geleden heeft om het lijden van zijn volk, hij moest r in berusten, want hij kon zijn volk niet verlossen. Zoo dacht Mozes, maar God dacht anders. Voor een rijheidsoorlog zou de 40 jarige beter geschikt zijn dan de 80 jarige, maar om Gods dienstknecht te zijn was deze 80 jarige geschikter dan indertijd de 40 jarige.

—o—

Na ongeveer op bovenstaande wijze te hebben ge- sproken, begint gij met een voorstelling te geven van de verzen 1—5. Zie elk deel van de les eerst zelf en laat dan, wat gij gezien hebt, den kinderen zien.

Het volgende, 6—22, moet de onderw. zich zeer goed eigen maken, om het behoorlijk bevattelijk te kunnen vertellen. 't Is min of meer »droog« voor kin- deren; de schrijver der »toelichtingen« zou veel te uit- voerig moeten zijn voor de beschikbare ruimte, om dit voor allen »klaar« te kunnen maken. Ik denk ook dat het u allen veel meer voldoening zal geven er zelf mee te worstelen. Moeilijkheden zitten er, geloof ik, niet in, of het moest al v. 14 zijn; en wat daar be- doeld is, is ook wel te begrijpen. Denk aan Hebr. 13 : 8 : »Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in der eeuwigheid«. God blijft zichzelf gelijk. Hij is altijd de Zijnde, onveranderlijk. Daarom ook volmaakt betrouwbaar.

—o—

Met hoofdstuk 4 wordt de zaak weer veel levendi- ger. Daar vinden we niet alleen gesprekken maar ook handelingen. Er gebeurt wat; en dat vertelt goed!

Mozes was bevreesd, dat men hem niet zou geloo- ven. Vertel dan, hoe God hem wel drie teekenen mee gaf ten bewijze, dat God hem had gezonden en hij niet zichzelf opwierp, 4 : 1—9.

Toch was M. nog niet gerust. Hij had nog een be- zwaar. Doch God wist raad. Vertel v. 10—12.

Wat kon Mozes meer wenschen? Ach, hij was nog lang niet gerust gesteld, want . . . ja, want . . . . Mozes zag er zoo geweldig tegen op, dat hij zeide: »Och Heere, zend toch, wien gij zenden wilt, maar mij niet«. Dat ging echter te ver. Vertel v. 14—17.

Toen durfde Mozes niets meer tegen zeggen. Hij besloot om God te gehoorzamen en op God te ver- trouwen. Zijn schoonvader maakte ook geen tegen- werpingen; wenschte hem vrede. Zoo ging dan M. met zijn vrouw en zijn beide kinderen op reis naar Egypte

De staf, eens herdersstaf. maar die hem tot teeken van Gods wondermacht was geworden, nam hij in de hand.

God kwam hem bij 't afscheid nog verder gerust- stellen door de mededeeling, dat allen, die het op zijn leven hadden toegelegd, gestorven waren.

—o—

Daar de verzen 21—26 deels den gang der vertel- ling storen, deels minder geschikte kinderlektuur zijn, stel ik voor die over te slaan. De verzen 27—31 ge- ven goede stof voor een slot. K. R.

N. B. Ik ontving nog geen enkele bestelling van roosters. Het wordt toch niet vergeten? K. R.

Weinig tijd.

Ik bevond mij eens, zoo vertelde een rechter, in de wachtkamer van een beroemde dokter, tegelijk met andere patiënten en wachtte, tot het mijn beurt was. Een der aanwezigen, een flinke, nette man op middelbaren leeftijd, begon een gesprek met mij.

»Het is eigenlijk belachelijk, dat ik hier gekomen ben«, zeide hij.

»Het is maar een kleinigheid, dat vanzelf wel weer over zal gaan. Maar mijn vrouw stond er op, dat ik hierheen zou gaan. U weet hoe vrouwen nu een- maal zijn.

Het is niets anders dan een eigenaardig gevoel bij de punt van mijn long, een soort gevoelloosheid of verstijving«.

Op dat oogenblik werd hij in de spreekkamer van den dokter geroepen. Het consult duurde lang. Ein- delijk ging de deur weer open. De man kwam er uit; hij was bleek. Zijn gezicht was met zweetdrup- pels bedekt. Hij bleef staan en wendde zich nog eenmaal tot den dokter, en vraagde heesch: »Dok-

ter, is U dus wel zeker van uw zaak ? Kan er niets tegen gebeuren, . . . geen operatie . . . geen . . .?« »Ik zou niet weten«, antwoordde de dokter op gedempten toon. »Voor uw ziekte is tot nog toe geen middel gevonden.«

»En . . . hoe lang?«

Er volgde een oogenblik van stilzwijgen. »Niet meer dan twee maanden. Ga zitten! Ik zal een glas water halen«.

»Neen, neen!« Hij snelde naar de deur, terwijl hij fluisterde: »Ik heb geen tijd; ik heb zooveel te doen. Nog maar twee maanden!«

—o—

Ik hoorde later, dat hij nog binnen de genoemde tijd gestorven was. Maar ik heb nog dikwijls aan die waanzinnige haast gedacht, waarmee hij in die twee maanden gewerkt zal hebben, om alles, wat hij in de wereld te doen had, te volbrengen, om zijn vrienden nog zijn beste zijde te toonen, om vriendelijke woorden te spreken, om vrouw en kinderen te bewijzen, hoe lief hij ze had, en om nader tot God te komen. Zestig korte dagen! Hoe snel zullen ze omgevlogen zijn! Wat zal hij de uren, de minuten geteld hebben!

—o—

En toch, is het dan anders met ons? De tijd, die ons nog overig is, kan ook nog maar twee maanden zijn of twee dagen. En hoe gebruiken wij onzen tijd?

N. P. G. B.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD.

ONZE BRIEVENBUS.

STAAT SPORT ONS GEESTELIJK LEVEN IN DEN WEG?

Deze door mij geopperde vraag werd op een wekelijksche

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

18

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg was naar Zuid-Afrika vertrokken in de hoop op betere levensomstandigheden. Op zee stierf hun dochtertje Marie. In het binnenland van Afrika bouwden zij een hut. Zandberg ging een paar maal bij de Transvaalsche Boeren werken en weigerde eerst, mee te helpen aan het bouwen van een zendingskerk. Eindelijk bewilligde hij er in en werkte veel samen met Landman, een medelandverhuizer, die een Christen was. Liefst was hij echter zoo min mogelijk in diens nabijheid.)

Zandberg ontdekte spoedig, hoe nutteloos zulk een voorzichtigheid was, want als Landman aan het werk was, was hij met zijn handen zoowel als met zijn gedachten er bij, en hier, waar hij de leider was en als zoodanig ook toezicht had uit te oefenen over vele onbetrouwbare kaffers, was in 't geheel geen afwijking op eenigerlei gebied mogelijk.

's Avonds echter, wanneer zij hunne rustplaatsen in het gemeenschappelijk slaapvertrek opzochten, verborg Landman zijn bijbellezen en bidden niet. Hij was verstandig genoeg, den innerlijk zich verzettende niet met lange vermaningen en boetpredi-

vergadering van de Jongeliedenvereeniging te Drachte behandeld. Br. J. H. hield daarover een inleiding, die h mij in haar geheel heeft toegezonden en waaruit wij he volgende aanstippen.

Hij onderscheidt drieërlei sport:
1. Sport, die om de eer wordt beoefend.
2. Sport, die om het lichaam wordt beoefend.
3. Sport, die om den geest wordt beoefend.

Onder punt 1 brengt hij alle sport, die aan den eene of anderen wedstrijd is vastgekoppeld, van het turnen tot de motor- en automobielrennen toe. Hij keurt het be sluit af, dat christelijke sportvereenigingen hieraan mee doen. De Olympische spelen acht hij tot de gebieden be hoorend, waarop een christen zijn voet niet mag zetten. Het geestelijke leven ondervindt vooral daar veel hinder. Wat punt 2 betreft, gelooft hij, dat deze soort sport geen schade aan ons geestelijk leven behoeft te doen. Intusschen is hij ook hier niet blind voor het gevaar dat van de zijde van de eerzucht den christen beloert. Maar wanneer hij denkt aan den gespierden zwemmer, die een menschenleven redt, of aan den krachtigen jonge man, die een armen oude he vrachtje helpt dragen, dan vindt hij deze sport bepaal heel mooi en aanbevelenswaardig.

„Doch de edelste sport, die hij kent, is de geestelijk Paulus spreekt ervan: „Ik loop dan alzóó, niet als op he onzekere, ik kamp alzóó, niet als in de lucht slaande; ma ik bedwing mijn lichaam en breng het tot dienstbaarheid opdat ik niet eenigszins daar ik anderen gepredikt heb zelf verwerpelijk worde". Vervolgens wekt hij alle jong menschen op om vooral aan deze geestelijke sport te doen want de wereld gaat voorbij met al haar begeerlijkheden doch „die den wil van God doet, blijft in der eeuwigheid

We gelooven stellig, dat deze inleiding met evenve belangstelling werd beluisterd als deze wee gave van haa inhoud wordt gelezen. En wie onzer onderstreept nie

katies aan te komen.

»Dat is wel goed voor ons allebei, Zandberg«, zeide hij, opende zijn Bijbel, en las een kort ge deelte hardop voor.

»Voor zulk een les moet ik mijn God danken«. Met deze woorden legde hij den Bijbel weer weg en bad.

Zandberg had bij dit alles geen woord gezegd. Toen Landman knielend bad, was hij stil op zijn plaats blijven zitten en had bijna mechanisch zijn handen gevouwen, terwijl hij stil voor zich uit keek.

»Slaap nu maar lekker! Ik hoop, dat mijn vrouw en kinderen ook goed zullen slapen en die van jou ook«. Dat waren de laatste woorden van Landman. Daarop sliep hij spoedig vast in. Maar Zandberg kon nog niet direct in slaap komen. Dat bijbellezen en bidden was hem bij zijn collega zoo natuurlijk voorgekomen, dat hij er nog over nadenken moest. Volgens zijn innerlijke gevoelens wilde hij van zoo iets niets weten, maar zijn rechtvaardigheids-gevoel oordeelde anders daarover. Wanneer men dan werkelijk een christen wilde wezen, zoo dacht hij, dan moest men ook zoo met Gods Woord omgaan en niet enkel christen heeten door een zeldzame kerkgang. Dat men voor vrouw en kind bad, moest hij ook als een plicht van een christelijke huisvader erkennen. Hij wist niets daartegen aan te voeren, dat steek hield.

gaarne den wensch van br. H., dat alle jonge lieden toch bovenal de geestelijke sport ernstig beoefenen. Ook voor onze jonge menschen staat geschreven: „Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en alle deze dingen zullen u worden toegeworpen".

Tenslotte vraag ik aandacht voor wat vriend v. M. Jr. heeft op te merken.

Hij begint aldus:

„Staat sport ons geestelijk leven in den weg? en deze vraag wordt gesteld door een dominé. Een dominé iets vragen en dan nog wel aan sportlui! Er zijn menschen, die meenen, dat de dominé's het altijd weten en als dominé het maar zegt, dan is het in orde. Doch wij, Baptisten, denken hier wel eens anders over. Wij zeggen: wij moeten zelf zekerheid hebben aangaande hetgeen wij doen of laten".

Onze broeder heeft gelijk: „Er zijn menschen, die meenen, dat de dominé's het altijd weten". En ik voeg hieraan toe: Ook zijn er dominé's, die meenen, dat zij het alleen weten — en dergelijke dominé's passen bij dergelijke menschen als een pot op een deksel en niet als een deksel op een pot. Het is gelukkig waar, dat wij, Baptisten, over dominé's andere meeningen hebben. Maar zijn er misschien onder ons, die in het tegenovergestelde uiterste vervallen en gelooven, dat dominé's niets weten? Och, ik vraag slechts en wil het daarbij heel graag laten. — Ik acht deze vraag ook niet bijzonder geschikt voor discussie! Bovendien vermoed ik, dat ze weinig correspondentie uitlokt. Ze is beter thuis in een clubje dwarskijkers die den tong streelen met een smakelijk kopje koffie en het gemoed met geveinsde droefheid. Maar om terug te keeren tot de opmerkingen van onzen jongen vriend v. M.:

Zooals velen zullen weten, zijn er onder ons niet zooveel, die aan sport doen. Evenwel wanneer dezen hun meening mededeelden, kon men wel conclusie trekken, hoe men zich in dat opzicht moet houden. Willen wij een juiste diagnose stellen van de situatie, dan raadplege men den bijbel en hierin staat niets ter afkeuring van de sport, doch Paulus zegt: „die naar den Geest zijn, bedenke dat des Geestes is", en dit kunnen wij van één kant niet passeeren, doch van den anderen kant wel, daar men dan niet in die termen valt.

Ten eerste dan, staat sport ons geestelijk leven in den weg, wanneer wij meedoen aan de Olympische Spelen en kampioen wedstrijden, en dergelijke waar het wel eens meer lijkt op een vechtpartij dan een voetbalwedstrijd; immers wordt bij verschillende takken van sport soms met levensgevaar gestreden. Het is onnoodig hierover verder uit te wijden, daar de dagbladen hier genoeg over geschreven hebben.

In deze gevallen heeft men niet alleen sport op 't oog doch meer de *eer*. En dat is 't juist waar de bijbel zoo tegen is. Nu gaan wij den anderen kant eens bekijken n.l. sport staat mijn geestelijk leven niet in den weg, wanneer men zeggen kan: „ik vraag geen eer of heerschappij". En dat is het geval wanneer men voetbalt, zonder dat men ruw wordt, wanneer men altijd eerlijk strijdt al loopt het ons tegen, en tenslotte wanneer het geheele spel beschouwd wordt als ontspanning. Men kan hier verscheidene soorten sport aan toetsen, tennissen, korfbal, zwemmen (waterpolo) enz. doch niet alle.

Voorts gaat het ook met dit, als met alles, een ieder beproeve zich zelven.

Dit nog even. Wat de jongere generatie betreft vind ik sport voor hen veel beter dan zooals vroeger toen zij zich voor allerlei kattekwaad interesseerde.

Nu dominee, hier is dus een ervaring medegedeeld, veel zou hier trouwens nog over te schrijven zijn, doch zoo kan het eerst wel.

Zoo viel hij in slaap. Maar den volgenden morgen stonden tegenkanting en onwil wederom met hem op.

»Ik moet mijn eerste boterham uit mijn Bijbel halen, en wij hebben nog wel wat tijd«, zeide Landman en nam weer zijn Bijbel in handen.

Zandberg keek echter zijn makker even zijdelings aan, ging daarop naar de deur, en zonder een woord te zeggen, ging hij wandelen in het schijnsel van de juist opgaande zon.

Maar hij liet geen licht en warmte uit den hooge in zijn hart komen, daarentegen was het echt stormachtig en donker in zijn ziel.

Zandberg werd een zeer gewaardeerde kracht bij de metselwerken.

Spoedig werd hij tamelijk zelfstandig en kon er mee voor zorgen, dat de zwarte helpers niet steeds wegliepen, tevens kon hij hen reeds wat onderrichten.

Zulke goede vorderingen als in het bouwen maakte hij niet op geestelijk gebied.

Langen tijd bleef hij de gewoonte getrouw om 's avonds bij het bijbellezen en bidden stilzwijgend toe te luisteren en 's morgens direct na het aankleeden het vertrek te verlaten. Iets later antwoordde hij op de korte verklaringen van Landman ook wel eens: »Ja, dat is heel mooi!« en bleef dan verder ook 's morgens bij het bijbellezen aanwezig. Hij leerde zijn leermeester in het handwerk hoe langer hoe meer achten als een man, die uitleefde, wat hij beleed. Ja, dikwijls moest hij hem bewonderen om zijn blijmoedig wezen.

Waar heeft deze man dat toch van, moest hij denken. Hij heeft het toch net zoo moeilijk in het begin als alle andere landverhuizers! Zou dat misschien toch van zijn geloof komen?

Over dat laatste dacht hij echter niet zoo veel na maar begon aan andere dingen te denken, daar hij zich het antwoord had moeten geven: »Zeer waarschijnlijk« en dat wilde hij niet. Wanneer Zandberg drie stappen vooruit scheen te komen op den weg naar een waarlijk christenleven, ging hij direct ook weer twee en een halve stap terug. En zoo ging het helaas nog een geruimen tijd.

Landman was geen man van vele woorden. Ofschoon hij de leider was van een langzaam groeiende schare kinderen Gods, was hij toch niet gauw met vrome praatjes bij de hand.

Maar toen zij de eerste Zaterdag beiden op weg naar huis waren, brandde het hem toch in, Zandberg iets meer te zeggen, voor hun wegen uit elkander gingen. Het scheen er een geschikt oogenblik voor te zijn.

»Het is toch prachtig, dat wij dit werk hebben«, zeide Zandberg, terwijl hij de hand uitstak om afscheid te nemen.

(wordt vervolgd).

Br. v. M. is zoo goed bij zijn schrijven een knipsel te voegen uit de anti-revolutionaire „Standaard", waarvan ik deze regelen hier laat volgen:

Geenszins gaan wij zoo ver, dat we elken vorm van wederzijdsche krachtmeting op het terrein der lichamelijke oefening afkeurenswaardig achten. De moderne vereering van de sport soms bijna cultus geworden stuit ook ons tegen de borst. De bijna aan afgoderij herinnerende ophemeling van de spierbundels is niet alleen smakeloos maar zondig.

Doch dit standpunt brengt niet mee, dat we ons keeren tegen elken wedstrijd.

Als onze ruiters in Zwitserland of, zooals nu te Amsterdam, blijk geven in vaardigheid en bedrevenheid uit te munten boven die van andere volken, dan behoeft het hart nog niet te zwellen van trots, maar dan mag ook een goed Calvinist zich daarover op gepaste wijze verheugen. En als bij het balspel onze jongens van bijzondere rapheid en het snelle oog blijk geven, dan is ook daarbij een gepaste blijdschap niet misplaatst.

Zulks zou stellig onder ons ook wel vrij algemeen het geval zijn, indien deze wedstrijden niet zoo vaak aanleiding gaven tot ontheiliging van den dag des Heeren.

De wedstrijden op Zondag met al het daaraan verbonden gereis en met al den nasleep van extra-Zondagswerk, zijn onzerzijds onvoorwaardelijk te veroordeelen en telkens weer behoort daartegen te worden opgekomen.

HET WERK DER ZONDAGSSCHOOL.

VII.

De jonge kerk.

De kinderen van 12—15 jaar oud vormen dus de vierde Afdeeling der Zondagsschool. Deze Afdeeling noemden we De Jonge Kerk. Voor haar vroegen we een apart uur van samenkomst en dat 't liefst in het kerkgebouw.

Het onderwijs in de Jonge Kerk moet op *samenwerking* berusten. De kinderen hebben nu den leeftijd, dat hun verantwoordelijkheidsbesef gewekt moet worden en hun gelegenheid gegeven moet worden aan een taak mede te werken. De Jonge Kerk is „hun" zaak; zij moeten er mede voor zorgen dat alles goed marcheert. Het is onmogelijk, met kinderen van dezen leeftijd iets te bereiken, zonder dat ze er toe medewerken. Het onderwijs op de Middelbare Scholen wordt anders gegeven dan op de Lagere Scholen. De passieve houding maakt plaats voor een meer actieve. Het bloote ontvangen wordt meer een bewust aanvaarden en verwerken. De leerling wordt meer discipel.

Het Einddoel.

Hoe ouder het kind wordt, des te bewuster moet op het eigenlijke doel van heel den Zondagsschoolarbeid worden aangestuurd. Op 15 à 16-jarigen leeftijd is een kind kiesrijp. Een christelijk opgevoed kind zal dan een beslissing kunnen nemen. Deze beslissing kan wel ontweken worden, maar dit niet ongestraft. De innerlijke vrede, de rust, die eigen is aan een niet bewust verkeerdwillen, aan de onkunde dus is dan verdwenen. Het kind is innerlijk aan een beslissing toe, zonder tot een keus te komen; innerlijk, persoonlijk, voor zichzelf te aanvaarden de waarheid, die het geleerd heeft, blijft het niet gelukkig. Tweestrijd zal er zoo langzamerhand ontstaan in deze jaren, maar die moet eindigen in een overwinning, in een bewust kiezen voor wat het geweten als waarheid beamen moet. Strijken deze jaren voorbij, zonder dat de tweestrijd eindigt in een persoonlijke overgave aan den Heer, dan treedt het kind na deze jaren in het moeilijke leven van de nederlaag, van iemand, die weet, ik ben niet op mijn plaats.

Een keus, niet een onzeker wachten.

Teneinde onze aankomende jongelingen en jongedochters voor zoo'n donker leven te bewaren, moeten we hen helpen om een beslissing te nemen op dàt punt hunner innerlijke ontwikkeling, dat om deze beslissing vraagt. En dat is omstreeks het zestiende jaar.

Over het gevoel van schaamte en twijfel moeten zij worden heengeholpen. En vooral moet men alles verre van hen houden, wat bij hen de meening zou doen opkomen, dat bekeering een zonderlinge en onberekenbare gebeurtenis zou zijn. Want krijgen ze dien indruk, dan zullen ze allicht gaan wachten op iets, dat nooit komt. Bekeering is een wilsdaad, een keus, een innerlijk in overeenstemming komen met de openbaring der waarheid Gods in Jezus Christus, en elke voorstelling der bekeering, waardoor ze meer op tooverij gaat lijken, doet den menschen schade.

„O, blijde dag, o, zalige stond".

Nu hamere men niet op „bekeering". Sommige jonge zielen zijn met dat woord doodgehamerd. Zij hebben er een afkeer van gekregen. Alle ding moet zijn tijd hebben. Maar een enkel keer mag de leider van De Jonge Kerk zijn discipelen wel eens geestelijk peilen. Men stelle daarvoor een bepaalden Zondag vast; kieze een voor dit doel geschikt onderwerp, zette duidelijk uiteen, wat het zegt een christen te zijn, wat dat waard is en hoe men het wordt en vrage wie behoefte heeft zijn hart aan den Heiland te geven. We gelooven zeker, dat dat aan een diepe behoefte der jonge harten tegemoet zal komen en vele jongens en meisjes zal bewaren voor jaren van onvrede. Hoe goed is 't, wanneer zij in hun jongelingsjaren en groote meisjesjaren een Gids aan hun zijde hebben en geschraagd worden door een uitgesproken belijdenis

Mocht het in de gemeenten regel worden, dat de goede keuze gedaan wordt op den leeftijd, dien de Schepper daarvoor als aangewezen heeft. De jeugdarbeid richte zich op dat doel en God zal haar zegenen! L.

VRAAGTEEKENS!

„De strijd om het bestaan is alle eeuwen geweest een aangrijpend motief, dat de menschheid beheerschte. Rondom 's menschen stoffelijke behoeften groepeeren zich een reeks van verschijnselen (b.v. dat van de waarde der goederen, het verschijnsel der winst, der pacht, van de hoegrootheid van het arbeidsloon en dat van het loon zelve etc. etc.) die tot het voorwerp eener zelfstandige wetenschap is verklaard. Schoon reeds geslacht op geslacht met een liefde en ijver, als slechts spaarzaam wordt aanschouwd, zich heeft gegeven aan de systematische beoefening van deze wetenschap van het stoffelijk maatschappelijk leven, is toch de onzekerheid en twijfel op haar gebied angstwekkend groot. Voortdurend staan wij voor twijfel en verschil".

Aldus luidt het begin van „de voorlezingen over de economie (d. i. maatschappij-leer)" door Prof. Mr. P. A. Diepenhorst deel II Theorie I.

Dat zijn woorden die voorzeker ieder onzer, die diep doordrongen is van het wezen en de taak v. h. Christendom, uit het hart gegrepen zijn.

Hebben wij, levende „in deze wereld" met het bewustzijn „niet van deze wereld te zijn", in ons leven niet met talrijke vraagteekens te worstelen? Welke houding moeten wij aannemen tegenover tal van meeningen, stelsels en toestanden? Die vraag dringt zich voortdurend op aan den mensch, die niet geneigd is anderer opvattingen klakkeloos voor waarheid te accepteeren en het niet over zich kan krijgen op anderer ervaringen te vegeteeren of maar met de algemeene opinie mee te sjokken.

Een der vragen die velen zich zeker wel eens gesteld hebben is ongetwijfeld deze: „Welke plaats mag de zorg voor het maatschappelijk bestaan en daarmede heel het maatschappelijk leven in des menschen overdenkingen innemen".

„In de geschriften uit de eerste eeuwen der Christelijke kerk heerscht een toon van blijde overwinning, van een jagen naar de hemelsche zaligheid, dat met minachting van het leven op deze aarde gepaard ging. Martelaar zijn was het heerlijkste goed, dat den Christen kon toekomen. De martelaar was koning; zijn sterfdag zijn geboortedag.

Zoo ontstond een levensideaal, dat alle arbeid en beroep in het aardsch bestaan als iets van lager orde beschouwde, en met zekere minachting op menschelijke *nering* en alle bedrijf neerzag.

Toen nu de kerk de tijden van lijden en verdrukking te boven was, trachtte men wel dat levensideaal in overeenstemming te brengen met den werkelijken toestand, maar van hare ideale beschouwing moest te veel worden prijsgegeven, dan dat dit zonder reactie kon blijven Het monnikenwezen werd geboren als *een zichtbare poging om de koninklijke* levensbeschouwing der kerk in haren ongerepten luister te handhaven en verre van het gewoel der wereld, Christen te kunnen zijn. Zoo ontstond onder de Christenen tweeërlei orde, een hoogere van hen, die zich uit de beslommeringen van het aardsche leven terugtrokken en een lagere van degenen, die te midden van de wereld stonden'. (Zie Pag. 21 *en* 22 *van bovengenoemd werk.)*

Met deze leer heeft de Reformatie gebroken. Doch het wil mij voorkomen dat velen, zij het ook onderbewust, en in geheel anderen vorm deze leer nog aanhangen.

Leeft niet bij vele Christenen nog steeds de gedachte, dat ons arbeidsveld alleen ligt op het gemeentelijk, dus op het kerkelijk terrein? Toch kan deze opvatting m. i. niet de juiste zijn.

In mijn vorig artikel („Braakliggende grond") heb ik reeds aangetoond welke funeste gevolgen deze theorie heeft gehad. Thans wil ik probeeren eenige argumenten aan te voeren, die het onjuiste dier meening in het licht stellen.

Zooals reeds opgemerkt had de Reformatie met die „afzonderingsgewoonte" gebroken. De Christelijke volmaaktheid moet niet gezocht worden buiten, maar binnen de grenzen van het menschelijk beroep Luther zeide zoo terecht: „Glaube und arbeite, so wird dir nicht allein eine Taube, sondern auch wohl eine gebratene Gans ins Maul fliegen". (Geloof en werk, zoo zal U niet alleen een duif maar misschien ook wel een gebraden gans in den mond vliegen.)

Toch was m. i. de opvatting die Luther huldigde ten aanzien van het beroep en daarmede ten aanzien van het maatschappelijk leven nog niet de juiste. Immers voor hem is het beroep iets, dat de mensch als middel om in zijn levensonderhoud te voorzien, als Goddelijke beschikking moet aanvaarden. Hij beschouwt den mensch nog te veel als „martelaar" hier op aarde. Typeerend voor dien gedachtengang is Luther's geschrift „Ermahnung zum Frieden auf die zwölf Artikel der Bauerschaft in Schwaben". Stuk voorstuk worden de eischen der boeren nagegaan, maar bij nagenoeg alle verklaart Luther zich tot oordeelen onbevoegd en ongeneigd en dan rechtvaardigt hij die houding met deze wonderlijke uitspraak: „Zulke dingen gaan een Christen niet aan; hij vraagt daarnaar ook niet, hij laat rauben, nehmen, drücken, schinden, schaben, fressen und taben, wer da will', want hij is een martelaar op aarde (zie Pag. 23 van genoemde vcorlezingen).

Naar mijne meening huldigt het Calvinisme een juistere opvatting van de positie die de Christen in de maatschappij heeft in te nemen. Het Calvinisme ziet in het beroep b.v. een instrument om in de wereld tot verheerlijking van Gods naam werkzaam te zijn" (Pag. 22). Het beginsel door Calvijn op den voorgrond gesteld is de erkenning van Gods onbeperkte souvereiniteit. Gods majestueuse heerscherswil is de grond *aller gronden, de norm aller normen.* Aldus werd een beginsel beleden, dat op de gansche wereld der verschijnselen vervormend moest inwerken. *Met deze kosmologische (kosmologie beteekent wereldleer)* beschouwing werd een vruchtdragend en levenwekkend principe verkondigd, dat ook op economisch terrein reformatorisch moest werken (Pag. 21). Door deze leer komt er volle harmonie tusschen maatschappelijk beroep en christelijk denken.

Men gevoelt direct welk een verschil er tusschen het standpunt van Luther en Calvijn bestaat, Door de souvereiniteit Gods te aanvaarden zien wij het aardsche leven, zooals we dat in de maatschappij moeten leiden, in een geheel ander licht. Zoo wordt ons beroep, hoe nietig of gering het ook moge schijnen, een goddelijk beroep, dat bij de Gratie Gods wordt uitgeoefend. Zoo „is saambinding en organisatie tot technische en economische verheffing van bedrijf en arbeid niet langer muitende saamspanning. maar eisch van waarachtige solidariteit", roept Prof. Diepenhorst uit (Pag. 23). In dit licht bezien is het streven naar een billijke ondernemingswinst, de strijd om een rechtvaardig arbeidsloon, niet langer een voor den Christen onwaardige egoïstische strijd. Het is een strijd om het recht, die ook in de economische bedrijvigheid moet worden gevoerd, omdat gerechtigheid een volk verhoogt en de zonde, ook de zonde der economische onderdrukking een schandvlek der natiën is.

(Wordt vervolgd.)

MEDEDEELINGEN

BOUWFONDS GEMEENTE UTRECHT.

In vriendelijken dank ontvangen Coll. Gemeente Haarlem f 40.34.

De Gem. Utrecht deelt verder mede dat hare obligatieleening in zijn geheel is geplaatst geworden, wij betuigen ook langs dezen weg onze hartelijke dank aan alle Brs. en Zrs. die ons hiermede van grooten dienst zijn geweest.

Bapt. Gem. D. MOLIJN, Secr.
Giro 101892. J. P. Coenstr. 33.

Onze Kerstuitgave.

EEN LAATSTE WOORD.

Waarde mede-arbeiders in de verspreiding van onze Kerstboodschap!

Het belooft goed te worden met den verkoop van onze Kerstboodschap aan het Nederlandsche volk.

Reeds heb ik enkele bestellingen ontvangen, waarvan sommige zeer verblijdend zijn.

Ds. van Dongen laat mij weten, dat dank zij onze opwekkingen in »De Christen« de vrienden van Stavoren hebben besloten om hun gedane bestelling met

zes en zestig procent te verhoogen.

Gaarne geef ik eenige gemeenten in overweging om deze daad van dapper Stavoren ernstig te bepeinzen en daarbij zich af te vragen of er ook termen aanwezig zijn om zijn voorbeeld te volgen.

Van onze gemeente te Vriescheloo ontving ik de mededeeling, dat ze op toezending van twee honderd exemplaren rekent. Elke Baptist, die bekend is met de arme en zeer verspreide bevolking van dit gedeelte van de provincie Groningen, moet

grooten eerbied

hebben voor de liefde, waarmede de Vriescheloërs onze Unieonderneming begroeten en voor het vertrouwen, dat zij haar schenken.

Onze broeders te Emmer-Erfscheidenveen hebben mij zooeven laten weten, dat zij

duizend exemplaren

van ons Kerstnummer willen hebben. Is dit niet prachtig? Het lijdt geen twijfel of onze Overste Leidsman zal hen tot den zegepraal aanvoeren en zij zullen dit jaar Kerstfeest vieren als nimmer te voren.

Maar wanneer de gemeenten Vriescheloo en Emmer-Erfscheidenveen ons alzoo voorgaan in toewijding en geloof, wat moet dan wel de bestelling wezen van haar

beter gesitueerde zusters

in onze hoofd- en provinciesteden?

Ik geloof, dat het heel goed gaat worden.

De gemeenten en vrienden zullen ervoor zorgdragen, dat hun eigen Kerstnummer een oplaag krijgt, die geheel in overeenstemming is met de uitnemende kwaliteit van zijn inhoud alsmede met de appreciatie die de keurige uitvoering verdient.

Willen de secretarissen en leden der gemeenten er om denken, dat het Zondag a.s.

Kerstnummer-Zondag

is? Dat wil zeggen. dat dan dient te worden besloten hoe groot het kwantum zal wezen, waarmede de gemeente er op uit zal trekken. Want ik moet uiterlijk

vóór of op 1 Nov. a.s.

hiervan bericht hebben ten einde de oplaag te kunnen bepalen.

Gemeenten en vrienden

Zie op Stavoren! Zie op Vriescheloo!
Zie op Emmer-Erfscheidenveen!

De victorie is bij deze begonnen. Zet ze voort!

Mik hoog. Mik heel hoog en bestel bij honderden en duizendtallen.

De Uwe in den dienst van Hem,
Die Kindje werd in Bethlehem.
Stadskanaal. J. W. WEENINK.

KERSTNUMMER.

De omslagen van ons Kerstnummer hebben de Broeders Bestuurderen zeker reeds ontvangen. Broeders! verzuimt niet deze gelegenheid te benutten om Uw gemeente- en vereenigingswerk in deze uitgave meerdere bekendheid te geven.

Talmt niet maar zendt Uwe annonce onmiddellijk op aan Br. Tj. ten Hove, Da Costakade 47 te Utrecht.

Ook een stroom van Kerstwenschen verwacht ik nog dezen week. t. H.

Ondergeteekende deelt aan belanghebbenden mede, dat de volgende Nrs. der obligaties zijn uitgeloot: 7, 58, 155, 174, 178.

Namens de Comm. v. Afl.
J. VELLINGA.

---

a g. DE KINDERVRIEND.

Men neme nota van het adres en het Gironummer van den *Nieuwen Administrateur* (zie titelkop van De Kindervriend), en zende hem *schielijk* alles wat men hem schuldig is!

VOOR UW NOTITIEBOEKJE.

Vanaf heden is Secretaris der gemeente Deventer: A. DIJKSTRA, 1e Weerdsweg no. 114.

CORRESPONDENTIE.

C. de V. te Z. De Redaktie kan verstaan, dat er naar uw verslag in dichtmaat in den eigen kring uwer Gemeente met genoegen geluisterd is, maar acht het in dezen vorm voor opname in De Christen niet geschikt. E.-R.

VRIENDELIJK VERZOEK.

Wie zendt mij het t w. adres van Mej. D. van der Baaren, voorheen te Deventer?

Den Heer A Pas voorheen te Deventer?

Mej. M. Oltmans voorheen te Utrecht?

Bij voorbaat dank. De Adm.

Plaatst uw Advertentiën in „De Christen".

Het voorloopig adres der Secr. der Gem. Zwolle is:

H. PAALMAN Jr.,
Vechtstr. 18.

ummer 2051. VRIJDAG 2 NOVEMBER 1928. 48e Jaargang.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

VERSCHIJNT ELKE WEEK

bonnementsprijs: voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.-, voor 't buitenland per jaar f 5.- alles bij vooruitbetaling

Redactie-adres: Ds. J. LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen - Administratie-adres: H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge. Postrekening 42318

Advertentieprijzen op aanvrage Adres: Tj. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht - - - - -

No. 2051 VRIJDAG 2 November 1928 48ste Jaargang.

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

NAAR HUIS.

Wanneer de pelgrim doolt door ongastvrije dreven,
Grijpt hem een heimwee aan naar vaderlandsche kust.
Dáár, in den vriendenkring, zal hij eerst waarlijk leven.
Dáár wacht hem eigen haard en lang ontbeerde rust!

O troost, o vreugd, als hij den blijden dag ziet blauwen,
Die hem tot de afreis roept! Het anker wordt gelicht,
De koelte vult het zeil. Gezegende Landouwen,
Goddank, hij heeft in 't eind uw kusten in 't gezicht!

Waarom dan klopt uw borst zoo weinig van verlangen
Naar 't Hemelsch Vaderland, gij arme Karavaan,
Die zwoegt door 't stof des doods met tranen op de wangen?
Wat trekt uw hart dan toch in 't Land der vreemden aan?

Houd moed! geloof en hoop! Haast wordt de kust gevonden,
Maar kort is de overtocht. Uw hulkjen wankelt niet;
Uw Vader zit aan 't roer. De rust van zorg en zonden,
De groote Zaligheid verbeidt u in 't verschiet!

O Stuurman op den stroom van dood en leven beide,
Wek Gij de zielzucht op naar de Eeuwge Lustwarand!
Geef ons Uwe Englen meê tot vriendelijk geleide,
En roept ons 't welkom toe in 't Ware Vaderland!

TEN KATE.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

HEILIGEN.

Aan de Heiligen en geloovigen in Christus.

Dat is de titel, dien de Heilige Geest aan de geloovigen in Christus toekent. Ware, ootmoedige Christenen zouden nooit zichzelven dien titel durven aanmatigen. Als God hem hun geeft, dan mogen zij dat hoogelijk waardeeren.

De Roomsche kerk betitelt hare ambtsdragers er mee. De Heilige Geest bedoelt er allen mede, die gelooven, die in Christus zijn. Zij worden heilige broeders genoemd, ook wel vrouwen (1 Petr. 3 : 5).

Heilig beteekent — afgezonderd voor God en Zijn dienst — Gode gewijd. En dat geldt voor alle geloovigen. De gemeente is een »heilig Priesterdom«.

Men is in onzen tijd nog wel tuk op titels, op stand en rang; maar den titel »heilig« durven niet velen aan. Toch is hij de beste en hoogste, die een mensch verkrijgen kan. Omdat God hem geeft. Ook omdat hij de juiste en hoogste en innigste verhouding tot God beduidt.

De Heere Jezus heeft zichzelven gegeven, voor onze zonden, opdat Hij ons trekken zou uit deze tegenwoordige booze wereld, naar den wil van onzen God en Vader (Gal. 1 : 4). Waar dit geschiedt, voert de groote Herder der schapen ons tot Zijne kudde — »de Geemente der heiligen«.

Nu hebben de Christenen vaak nog al eens een en ander op elkander aan te merken. Zeker niet altijd ten onrechte. Intusschen ook wel eens onbillijk. Het hangt er van af of de aanmerker ook op zichzelven en allereerst op zichzelven iets aan te merken heeft.

Paulus de Apostel schreef aangaande zichzelven en in verband met het heilig zijn: »Niet dat ik het alreede gekregen heb of alreede volmaakt ben«. Zelf had hij 't niet gegrepen, maar wist zich er toe door Christus Jezus gegrepen (Filipp. 3 : 12 etc.).

Heilig beteekent niet zondeloos in zichzelven — maar heilig in Christus. Voor God zijn niets meer en niets minder dan dat, wat wij i n C h r i s t u s zijn. Vandaar de dringende vermaning des Apostels Johannes: »Kinderen, blijft in Hem«. Dat door het geloof in Christus blijven verbreekt de zonde in ons vleeschelijk bestaan en maakt ons onkwetsbaar tegenover de macht van satan en zonde, om zoo Gode gewijd te blijven.

Paulus had, op juiste gronden, nog dikwijls veel aan te merken op het gedrag en op de denkbeelden der gemeenten en hare leden persoonlijk, maar hij noemde ze toch »heilige broeders«.

Daar zullen vele wanverhoudingen voorkomen worden,

als geloovigen elkander meer leeren zien en beoordeelen in het licht van God en in de verlossing in Christus, hun Heere.

In Christus zijn wij volmaakt, en gaan wij de persoonlijke volmaaktheid tegemoet. N. v. B.

De zegen der hervorming.

In de laatste dagen werd weer, als jaarlijks, bijzonder aan de kerkelijke hervorming of aan het gebeurde op 31 October 1517 gedacht. De persoon van Luther wordt dan in de herdenking, aan de spits der beweging gedacht. En dit wel terecht, ofschoon er verschillende groote mannen op godsdienstig en kerkelijk terrein voorgingen. Wij denken aan den waardigen Huss, die ongeveer een eeuw vóór Luther leefde en in Bohemen den marteldood stierf en aan Hiëronimus van Praag; voorts aan de Moravische broeders en de Taborieten. Reeds in 1420 leefde in Groningen Wessel Gansfort, die door geschiedschrijvers wel de merkwaardigste onder de voorloopers der hervormers genoemd is. Deze en vele andere trouwe getuigen voor de waarheid, hebben hun protest tegen de Roomsche kerk en haar diepe verdorvenheid laten hooren, ondanks de toorn der Pausen en bittere vervolging door de kerkregeeringen. Trots alle tegenkanting hebben zij zich beijverd om de H. Schrift te vertalen en ze onder 't bereik des volks te brengen in de Latijnsche, Grieksche en Hebreeuwsche talen; niettegenstaande, dat een afschrift van den geheelen Bijbel alleen aan schrijfloon f 500 tot f 600 kostte.

Onder de liefderijke leiding Gods werd in dien tijd de boekdrukkunst uitgevonden en werd er een veel verbeterd papier vervaardigd. Dit heeft de snellere en goedkoopere verspreiding van den Bijbel weldra zeer veel bevorderd.

Taalgeleerden als Reuchlin te Parijs en Erasmus te Rotterdam hebben aan de vertaling des Bijbels belangrijke diensten bewezen.

Reeds in 1474 verscheen een Italiaansche overzetting; in 1475 een Boheemsche; in 1477 een Hollandsche en Fransche; in 1478 een Spaansche. En in weerwil van Rome's oppositie tegen den Bijbel werd hij bij duizenden verspreid, zelfs tot onder den rook van Rome en des Pausen vaticaan!

Zoo werd alles wel onder de heilige en wijze leiding Gods voorbereid tot de komst van den grooten, dapperen hervormer Luther. Hij heeft de kerk in haar hoofd en leden aangegrepen, bijzonder toen hij op 31 Oct. 1517 zijn 95 stellingen tegen den Paus en de kerkleer en vooral tegen den schandelijken aflaathandel, aanplakte voor ieders oogen aan de deur der hoofdkerk te Wittenberg.

Nu noemt men die beweging in den regel »Kerkhervorming«. Dit is zij echter niet geworden. De kerk, de eenige kerk van het Westen, de Roomsche, die zich nog Catholiek (= algemeen) noemt, is niet hervormd, maar is in aard en wezen dezelfde gebleven. Er zijn nieuwe kerken of gemeenten ontstaan, en duizende verstrooide en uit elkander gedreven Christenen zijn tot elkander gekomen, trots de voortgezette vervolging, zoowel door z.g.n. hervormden als door Roomschen.

In ons land was het in Luthers dagen Menno Simons met zijn vele volgelingen, die zich openbaarden als

een volk, dat zich tegen Rome en Roomsche dwalinge en gruwelen stelden door woord en practisch Chris tendom, en, helaas ook tegen hervormers en hervormde moesten getuigen. Ook in andere landen van Europ waren er vele duizenden, die niet geheel met de her vormingsbeweging van Lutherschen en anderen konde mede gaan, echter wel met de leer betreffende de za ligheid door de genade van Jezus Christus, of ook d rechtvaardiging des zondaars door het persoonlijk geloof

De Herv. Predikant, Ds. Steenbeek Jr., schreef voo eenige jaren in verband met de stroomingen in d hervormingsbeweging het volgende: »Opvallender no is de kentering ten opzichte van de Wederdoopers Waren deze stiefkinderen van het geluk, eens ook d stiefkinderen der geschiedschrijvers, thans zijn zij, dan zij de voorliefde van het tegenwoordig geslacht (?), d lievelingen der geschiedvorsching geworden om he oorspronkelijke, eigendommelijke en opvallende. Geen enkel mensch ziet thans meer in deze zwermgeesten (?) louter oproerlingen en blinde fanatieke geestdrijvers Integendeel, worden zij beschouwd als een machtigen en zelfstandigen zij-arm van de groote evangelische beweging, die eindelijk, door kleine beekjes en watertjes verbreed, uitloopt in het Baptisme«.

Op deze omschrijving moge men nog wel iets hebben aan te merken, dat zij dan zoo. Toch blijkt er klaarlijk uit de zegen der hervorming ook voor ons Baptisten en voor andere kerkelijk-vrije Christenen. Wij mogen en behooren God er voor te danken. Onze dankbaar- heid moet ons intusschen ook opvoeren tot een goed en practisch gebruik van onze verkregen vrijheden en tot waakzaamheid om ons niet door het zoet gefluit van hen, die een anderen weg bewandelen, te laten afvoeren van ons verheven beginsel of van gehoor- zaamheid aan Gods Woord.

Van den persoon van Luther, van zijn zielestrijd en bekeering tot God weten wij meer dan van anderen, die aandeel gehad hebben aan den strijd en de be- weging der hervorming. Daarom wordt hij in de historie ook 't meest besproken. God heeft hem willen gebruiken als een machtig werktuig en wonderteeken in de ge- schiedenis, niet alleen die der kerkhervorming, maar ook der volken. De kerkgeschiedenis is wereldhistorie geworden. Dit is geen vooruitgang, maar afzinken van de kerken der hervorming tot verwereldlijking.

Had men onder leiding der hervormers een goed gebruik gemaakt van den zegen der hervorming, en gelijk de oorspronkelijke gedachte van Luther was, een van de wereld gescheiden gemeente van geloovigen gesticht en met de noodlottige kerkelijke Roomsche kinderdoop gebroken, dan ware er, menschelijk ge- sproken, een wonderbaren zegen en een wereldover- winnende gemeente tot stand gekomen, en nooit kerken als de Luthersche en andere zich noemende Hervormde en Gereformeerde, zooals we die nu kennen.

In plaats van Jezus Christus alleen als Hoofd en Heer, te laten heerschen in de kerk, en de H. Geest te laten leiden in al de waarheid, kregen reeds vroeg de wereldsche overheden de heerschappij over en in de kerk in handen. De kerken werden politieke lichamen.

Reeds voor 1563 werd door Frederik III, Keurvorst van den Paltz, last gegeven een leerboekje, dat we kennen als Heidelbergsche Katechismus op te stellen, als leerboek voor kerken en scholen. Dit werk werd

opgedragen aan den Hoogleeraar Z. Ursinus te Heidelberg en aan Kasper Olivianus, Hofprediker en bijzonderen vriend van den Keurvorst.

Afgezien nu van de waarde van het leerboekje, is och het feit, dat een Keurvorst er bevel toe gaf het vervaardigen en uit te geven, teekenend voor de ichting, die de kerk, en wel de Gereformeerde insloeg.

Willen wij den zegen der hervorming, die God gewerkt en gegeven heeft, genieten en de kracht er van ervaren, dan moet alleen Jezus Christus als Hoofd en Gebieder in Zijne gemeente erkend en geëerd worden. Intusschen zingen en bidden wij met Luther:

Heilig Licht en Gids ten leven!
Breng ons door het Woord te zaâm!
Leer ons God ons harte geven
Met den zoeten Vadernaam!
Maak ons vrij van alle dwaling,
Vrij van alle fabelleer,
Trouw aan Christus, onzen Heer,
Tot onz' uiterst' ademhaling!
Halleluja, U zij d' eer!
U zij d' eer, Halleluja!

N. v. B.

ZENDING.

INDISCHE BRIEVEN.

XVIII.

Nog gewichtiger dan het z.g.n. „baden" is in 't kinderleven de NAAMGEVING. Door den naam toch, zoo denkt men, maakt 't kind zich meer los van de ouders, zoodat hun beschermenden invloed veel minder wordt. De naam toch stempelt het kind tot een individualiteit, een eigen persoonlijkheid. De naam stelt 't kind bloot aan allerlei inwerkingen van booze geesten, die door 't kennen van iemands naam een zekeren invloed op hem kunnen uitoefenen, in alle geval meer hun macht over hem kunnen doen gelden.

't Is daarom, dat de naamgeving soms gelijktijdig plaats heeft met 't „baden". Immers verkeert 't kind dan in een zeer gunstige positie. Water en bloed hebben 't innerlijk versterkt en voor invloeden van buiten meer immuun gemaakt. 't Offer aan de geesten op dien dag is tevens reden om van hen algemeene tevredenheid te verwachten, 't oogenblik waarop 't kind de naam moet ontvangen is dus nu feitelijk zeer gunstig. Maar meestal heeft dit toch niet gelijktijdig plaats en valt de naamgeving veel later, na eenige maanden of soms nog later, omdat 't kind dan intusschen zooveel sterker geworden en dus beter op verdediging ingesteld is.

Velen meenen, dat 't verkeerd is, iemand een mooie naam te geven, bijv. van een welriekende bloem of een sterk dier of een aangenaam geluid. Men denkt daarmee de toorn van de geesten op te wekken, die, jaloersch op zoo'n mooie naam, ongeluk zullen brengen over dat leven. Daarom geeft men soms leelijke, ja onwelvoegelijke namen, scheldnamen, vloekwoorden dikwijls. Ja, men geeft 't kind ook juist de tegengestelde naam van wat men graag wenscht, dat 't zou worden. Wenscht men bijv., dat 't kind later rijk zal worden, dan noemt men hem „a r m". Wil men graag, dat 't kind „knap" wordt dan noemt men hem juist „d o m". Dit alles dient om de geesten te misleiden. Een leelijke naam zal hun misnoegen niet opwekken, integendeel zullen ze misschien medelijden toonen met den drager van zulk een onwelluidenden naam en hem daarom in z'n leven meer begunstigen Noemen de ouders hun kind bijv. „de rijkaard", dan zullen de geesten daarover zoo vertoornd zijn, dat hij in z'n leven juist straatarm wordt. Maar 't omgekeerde wordt ook geloofd.

Nu begrijpt ge meteen, waarom er zoo dikwijls naamsverandering plaats heeft. Vier- of vijfmaal verandert men soms iemands naam, hetgeen vooral op de scholen en in regeeringsaangelegenheden tot lastige problemen aanleiding kan geven. Als iemand bijv. ternauwernood aan een groot ongeluk ontsnapt is, denkt men, dat de geesten hem ongunstig gestemd zijn. Men verandert zijn naam en noemt hem bijv. „de ongelukkige" om weer 't tegengestelde te bereiken van hetgeen de naam aanduidt. Is iemand door een besmettelijke ziekte aangetast en aan den rand van 't graf gebracht, maar weer hersteld, dan geeft men hem den naam van die ziekte of van iets, wat met die ziekte in verband staat. Maar ook andere gewichtige gebeurtenissen kunnen tot naamsverandering aanleiding geven.

Huwt een jonge man, dan neemt hij een naam aan, samengesteld uit die zijns vaders en des schoonvaders. Bij verhuizing is ook naamsverandering gebruikelijk evenals bij verandering van betrekking. Men meent, dat ook in den naam moet uitgedrukt worden, welke betrekking iemand bekleedt Op Java is 't op deze wijze gemakkelijk om iemands betrekking uit z'n naam af te lezen. Een politiedienaar heeft bijv. altijd „pranata" in z'n naam, terwijl de naam van een inlandsch rechter bijv. meestal 't woord „pradata" bevat. In deze laatste gevallen is de animistische invloed dus niet meer zoo groot, als in de bovengenoemde, waar geestenmisleiding weer zeer sterk tot uiting komt.

L. (Wordt vervolgd.) de J.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

De strijd met Farao.

Ex. 5; 6 : 1—12; 7.

Les voor Zondag 25 Nov. 1928.

Met innige dankbaarheid hadden de oudsten en vertegenwoordigers van Israël gehoord, met welke boodschap Mozes tot hen was gekomen. Eerbiedig aanbaden zij hun God, die hen niet vergeten had maar aandacht had geschonken aan hun verdrukking. Dit allereerste begin leverde dus geen moeilijkheden op voor Mozes. Maar het zou nog anders worden. Mozes en het volk Israël zouden nog moeilijke dagen beleven eer ze als een vrij volk Egypte konden verlaten. Doch God zou voor hen strijden!

—o—

Mozes en Aäron gingen, na deze eerste bespreking met Israëls oversten, tot Farao. Ze vroegen echter niet dadelijk om vrijheid; ook spraken ze Farao niet aan als een onderdrukker. Zeer beleefd verzochten zij een voor dien tijd niet ongewone gunst, zie v. 1. Farao's antwoord volgt in v. 2, waarop M. en A. hun verzoek nader gingen motiveeren. Ik noemde dit een niet ongewone gunst. Ons woord n.l. verhaald, dat de Egyptenaars zelf meer dan eens zulke bedevaarten op groote schaal hebben gehouden. Ook moest het voor Farao niet onbegrijpelijk zijn, dat de God der Hebreën voor een bijzonder offerfeest een plaats buiten den directen invloed van den Egyptischen godsdienst begeerde.

Maar Farao legde het verzoek oogenblikkelijk uit

als een poging om het werk te onderbreken. Daar moest een slavenvolk maar niet aan denken. Neen er kon heelemaal niets van komen. (v. 1—4.)

Vertel nu, hoe Farao met zichzelf en met zijn beambten overlegde en wat er gebeurde; v. 5—14. Het schijnt, dat stroo — fijn gehakt — met de klei is vermengd. Steenen met den stempel »Thutmes IV« schijnen deze beschrijving van steenfabricage geheel te bevestigen. Het stoppelen zoeken eischte natuurlijk veel tijd, waardoor men te weinig tijd overhield, om het gewone aantal steenen te bakken. De ambtlieden der kinderen Israëls waren stellig zooiets als de ploegbazen of voorwerkers bij ons. Dat was moeilijk voor Israël. Het is te begrijpen, dat zij een klacht indienden bij den koning. Maar hun teleurstelling was groot. Jammer, dat zij in hun kortzichtigheid M. en A. de schuld gaven.

Wij begrijpen de verzuchting van M. tot God. Maar God vernieuwde zijn belofte. (15—25).

—o—

In die dagen sprak God ook nog eens zeer nadrukkelijk tot Mozes over zijn naam, zooals Hij hem dien bij den brandenden braambosch genoemd had. In onzen bijbel lezen wij daarvoor het woord HEERE met 5 hoofdletters. In liederen zeggen wij soms »Jehovah«. Met beide is hetzelfde bedoeld. Geen van beide is precies juist, maar wij zullen het er voorloopig wel mee moeten doen.

Vers 2 bevat een moeilijkheid, want wij komen in Genesis dezen Godsnaam ook reeds tegen, Misschien mogen wij het zoo verstaan, dat de aartsvaders wel den naam *wisten*, doch dat voor hen meer de nadruk viel op Gods almacht (zie b.v. Gen. 17 : 1), terwijl God in den strijd met Farao en Egypte er den nadruk op wilde leggen, dat Hij de God der werkelijkheid was (de Zijnde), op wien men rekenen kon. Hij zou nu —zoolang nadat de belofte gegeven was — het verbond handhaven en de belofte vervullen. Het gekerm der Israëlieten was Hem niet ontgaan. Daarom moest M. aan de Israëlieten zeggen, dat de HEERE (- Jehovah of Jaweh) hen zekerlijk zou verlossen en toonen zou, werkelijk God te zijn. Mozes deed dat dan ook, maar . . . . . v. 8. Dan volgt de opdracht aan Farao, 9—12.

—o—

Mozes moest dus naar Farao, doch God gaf hem vooraf de verzekering, dat hij niets te vreezen zou hebben. Hij zou als een God tegenover F. staan. Maar het zou een harden strijd worden, want God zou F.'s hart verharden. De hardnekkige vorst zou door zijn gedrag aanleiding worden tot groote strafgerichten. Doch God zou overwinnen en Israël zou verlost worden. Met deze enkele opmerkingen acht ik 7 : 1—7 afgedaan. Het volgende laat zich weer fijn vertellen.

God zeide, dat M. en A. nu maar een stap verder moesten gaan, dan enkel een beleefd verzoek in te dienen. Ze moesten nu maar eens de teekenen doen, waaruit de Eg. Gods groote macht konden zien.

Vertel, hoe zij bij F. kwamen en het eerste teeken gaven. Dat de Eg. toovenaars hetzelfde deden mogen we m. i. op satans rekening schrijven. Dat hij een groote macht heeft is bekend. Maar dit eerste teeken kon wel een profetie zijn van den uitslag dezer groote worsteling om de bevrijding van Gods volk, zie v. 12*b*. F. liet zich evenwel niet waarschuwen.

Den volgenden morgen ontmoetten M. en A. op Gods bevel den koning bij het water, en toen deden zij andermaal hun boodschap, die zij nu bevestigden met het derde teeken, dat God aan M. gegeven had. (We vernemen niet, dat M. ook van het tweede teeken (4 : 7) gebruik heeft gemaakt). Vertel, hoe het toeging, 17—20, Dit teeken werd oorzaak, dat de visschen stierven en dat slechts met moeite drinkwater te krijgen was, want het duurde 7 dagen. En wel deden ook de toovenaars water in bloed veranderen, maar weer waren zij de zwaksten, want zij konden niet ongedaan maken, want M. en A. hadden gedaan. Geheel het volk voelde de macht van den God der Hebreën. De groote strijd was begonnen. De eerste slag was toegebracht. Wel bleef Farao zich nog verzetten, maar God zou toch overwinnen.

Daarvan later meer. K. R.

N. B. De eerste bestellingen van roosters zijn nu binnen. Wacht s. v. p. niet al te lang. K. R.

Onze Predikantenvergadering.

Onze 6e Predikantenvergadering, gehouden te Nieuw Weerdinge op 24 en 25 October, werd begunstigd door mooi herfstweer en verheugde zich weder in bijna algemeene deelname. Achttien dienende broeders waren verschenen, slechts twee bleven thuis, waarvan één, Br. Roest, met kennisgeving, dat hij verhinderd was door een sterfgeval in zijn familie. Besloten werd om per brief de deelname der vergadering bekend te maken.

—o—

In het openingswoord van den voorzitter, Br. Weenink, werden twee nieuwe leden begroet, namelijk de Broeders Brandt van Haulerwijk en Prins van Eindhoven.

Hetzelfde bestuur werd herkozen.

Voordat de verschillende onderwerpen behandeld werden werd een korte bidstond gehouden waarin de zegen des Heeren over deze bijeenkomsten werd afgebeden.

—o—

Het eerste onderwerp dat besproken zou worden werd ingeleid door Br. Reiling, dit was namelijk het bespreken van het boek: Christus langs den Indischen heirweg, geschreven door den zendeling E. Stanley Jones. Zendingslectuur van den eersten rang werd dit boek genoemd. Bovendien werd door een der Brs. gezegd dat dit boek de bevestiging is dat het Baptisme op den goeden weg is. Wij gaan uit van het beginsel, dat Jezus leeft. Christus wordt hoe langer hoe grooter. De geschiedenis heeft nog nooit ten volle geopenbaard, hoe groot Christus is; dat zal de toekomst openbaren.

Het was een zeer geanimeerde bespreking van dit boek, die den geheelen middag in beslag nam en die tot het besluit leidde, om ook volgend jaar wederom »boekbespreking« op de agenda te plaatsen.

—o—

Er was ook zeer veel belangstelling in het volgende onderwerp, dat door Br. Huizinga werd ingeleid: »Wat mag de Gemeente van een doopcandidaat vragen?« Spreker begon met mede te deelen,

hoe het in zijn Gemeente toegaat, waarna verschillende Br. over hun ervaringen spraken. Het was een leerzame bespreking.

—o—

Br. Hekhuis hield een interessante rede over het »wondermensch voorganger« met het opschrift: »De voorganger als Leeraar«. Sommige Brs. drongen er op aan dat dit referaat in »De Christen« zou verschijnen, maar mede omdat ook andere, eveneens interessante onderwerpen, niet voor publiciteit geschikt bevonden werden, werd besloten onze »Christen-lezers« niets van dit alles voor te zetten.

—o—

Br. Koopmans behandelde het ingewikkelde vraagstuk: »Mogen Christenen, uit den Echt ontbonden, met anderen huwen, of gehuwd worden?« Op verheven wijze werd het huwelijksleven door den inleider geschilderd en het algemeen gevoelen was, dat het onderwerp een belangrijk vraagstuk onder oogen zag.

—o—

Een zeer levendige bespreking werd uitgelokt door het onderwerp van Br. van Beek: »De doop en onze verlossingsleer«.

Telkens is schrijver dezes in verzoeking, een gedeelte van het besprokene weer te geven, maar dan zou hij teveel plaatsruimte vragen. Laat het aanduiden der verschillende onderwerpen daarom genoeg zijn.

—o—

Een voor vele menschen belangrijke vraag sneed Br. van Dongen aan: »Waar zijn onze Dooden?«

Met de plaatsbepaling van den inleider waren de meeste Brs. het niet eens, maar dat kan een bespreking juist interessant maken.

Niet minder dan vijf onderwerpen prijkten nog op de agenda, maar om des tijds wil kon slechts één daarvan behandeld worden. Dat onderwerp luidde: »Voorzorg« en werd ingeleid door Br. Reiling. Betoogd werd, onder aller instemming, dat deze zaak bezien moest worden, ook als een voorgangerszaak. Getracht moet worden met de vereeniging »Voorzorg« overleg te plegen. Een commissie, bestaande uit de Brs Reiling, Weenink en Barendregt zal een en ander voorbereiden.

—o—

De vergadering werd gesloten door een bidstond. Deze bidstonden voor en na de vergadering hebben bewezen te zijn een goede voorbereiding en sluiting en zullen volgende jaren zeker niet ontbreken.

In het slotwoord bracht de Voorzitter hulde aan de Gemeente Nieuw Weerdinge, die alles zoo goed geregeld had en de Brs. zoo gul had ontvangen. De gemeenschappelijke maaltijden der Brs. voorgangers, ook iets nieuws, vielen zeer in den smaak.

Verschillende Brs. dienden 's avonds in Evang. samenkomsten, die gehouden werden te Nieuw Weerdinge, Ter Apel en Valthermond.

N. P. G. B.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD.

STAAT SPORT ONS GEESTELIJK LEVEN IN DEN WEG?

Uit de correspondentie in ons blad gevoerd en uit hetgeen ik hier en daar heb opgevangen kom ik tot de conclusie, dat de vraag allerwege de aandacht heeft getrokken. En niet alleen bij de jongeren, maar ook bij de ouderen, die al de jongeren immers zulk een goed hart toedragen.

Ik begin met namens u allen een hartelijk woord van dank te brengen aan die velen, die in deze rubriek hun ervaring in de sport hebben laten spreken. Het was ons immers voornamelijk te doen om het woord van hem, die van ondervinding kon meepraten. De ondervinding is nog altijd en overal de beste leermeester, tenminste voor degenen, die willen leeren. Voor hen, die de oorpoort bezet houden met een regiment soldaten van kapitein Vooroordeel — om maar eens de stijl van Bunyan te bezigen — heeft geen enkele meening recht van bestaan, voor zoover deze contra de hunne is. Wij echter luisteren gaarne naar een Christen, die niet zoozeer den Heiland van de historie of den Heiland van den bijbel, doch den Heiland van zijn eigen leven roemt. Waarom zouden we dan niet met welwillendheid allen begroeten die den Zone Gods plaats hebben gemaakt en als beoefenaren van velerlei sport ons kunnen vertellen in hoeverre de sport van invloed is op hun verhouding tot den Heer?

* * *

Persoonlijk voel ik voor sport.

'k Heb vroeger vele jaren achtereen op bepaalde tijden achter een bal aangeloopen zoowel om te schoppen als te slaan, of te vangen. Voetbal, tennis, cricket, roeien en zwemmen hadden mijn volle sympathie. Menige match heb ik meegespeeld Mijn sportieve bekwaamheden waren nooit van de eerste orde zoodat ik niemand kan uitnoodigen om een dozijn gouden of zilveren eereteekenen te bewonderen en ik heb daarover tot op den huidigen dag geen enkelen traan laten vallen. Ik beleed toen reeds door genade een kind van God te zijn. Mijn kameraden wisten het en zij geloofden mij, iets waarvoor ik nog dankbaar ben. De sport verhelderde mijn geest, versleet mijn surplus aan krachten, dat mij anders misschien in groote verzoekingen zoude brengen, maakte gezond en sterk mijn lichaam, dat vermoedelijk een gezocht object was voor een ziekte. Mijn sportieve vermakingen waren voor mijn hooger leven geen hinderpaal.

En ik aarzel niet te zeggen dat ik thans veel meer aan sport zou doen, indien ik daarvoor den tijd beschikbaar had. Maar ik ben een gevangene van mijn arbeid, een blijde gevangene, die elke minuut van den dag moet uitbuiten om zijn plicht tegenover gemeente, gemeenten en Gods gansche koninkrijk naar behooren te vervullen.

* * *

Sommigen hebben het in hun correspondentie als een bezwaar aangevoeld, dat zij in de beoefening van de sport niet aan Christus konden denken. Ik weet niet, of dit in ons orgaan vermeld is. Onder het lezen van de brieven en het klaarmaken van de copie glipt mijn pen wel eens uit! . . . .

Dit bezwaar echter behoeft niet al te ernstig te worden opgevat. Ik vermoed, dat de meesten onzer bij het verrichten van den dagelijkschen arbeid zich maar weinig bij Christus bepalen. Natuurlijk zal, wanneer ons onderbewustzijn van Hem is vervuld, telkens een straal van Zijn heerlijk licht in ons bewustzijn doordringen. Hij is ons als een mooi lied, dat in ons opstaat en wegzinkt en sluimert voor een tijd en dan weer verrijst.

Hoofdzaak is, dat ons leven in de goede richting gaat. Het gebeurt vaak, dat als een schip de ankerplaats nadert de machines worden stopgezet. Het schiet dan rustig verder. Telkens slaan de propellers aan, telkens houden

zij op te werken, totdat het stil ligt op de plek door den kapitein gezocht.

Is dit geen beeld van ons Christen-leven?

Hoofdzaak is, dat het over de goede banen glijdt, zoowel op het terrein van de sport als op elk ander gebied. En het is van belang om de machine bij den aanvang van de dagtaak flink te laten werken . . !

* * *

Enkelen hebben op de groote gevaren van de beoefening van sommige soorten sport gewezen. Ruwheid en eerzucht vooral hebben ze gehekeld. En terecht. Menig spel, dat de belotte van een zegen in zich heeft, wordt door ruwheid en eerzucht geheel vernield.

Maar vieren deze gevaren uitsluitend op het erf van de sport hoogtij?

Ik meen van neen. Ik houd vol, dat ze ons overal beloeren en soms niet in het minst in onze eigen gemeente en vereenigingen. Ik ken christelijke jongelingen en jongedochters, die in den grond der zaak uitsluitend op eer en genot leven en daarbij niet weinig ruw zijn. En ik aarzel niet om te beweren dat een zeer belangrijk deel van al onzen christelijken arbeid meer gedragen wordt door eigen eer dan door den geest van Jezus, die ons aller dienstknecht doet wezen.

Goede sport kweekt uitnemende eigenschappen.

Ze ontwikkelt: volharding en doorzettingsvermogen. Ze leert ons ons best te doen om te winnen, ook al weten we vooruit, dat we niet winnen kunnen. Ze leert, gelijk mej. Kuyper het zegt: „dapper nederlagen lijden".

Zij leert de tegenstanders te eeren en diens successen ridderlijk te erkennen en ons individualisme een weinig te onderdrukken ten behoeve van het geheel.

Mogen we deze sport niet verwelkomen als een middel om christelijke deugden aan te kweeken?

Bovendien is goede sport een uitnemend hulpmiddel voor den jongen man om zijn pad rein te bewaren. Hij vindt daarin een veiligheidsklep van overtollige krachten.

* * *

Sport behoeft ons geestelijk leven dus niet in den weg te staan.

Ik ga nog een stap verder.

Sport kan ons geestelijk leven zeer ten goede komen

Beets schreef eens: „De roest verslijt nog meer dan het schuren".

Menig jongmensch zou zichzelf een grooten dienst bewijzen door zijn armen en beenen uit te gooien achter een bal aan of in het water.

Ik eindig met te citeeren, wat den bekenden Groninger predikant Ds. Knap eens in „Timotheus" over sport schreef:

„De sport, mits met mate beoefend en ondergeschikt aan de geestelijke ontwikkeling gemaakt, is op christelijk standpunt m. i. krachtig aan te bevelen. Geen virtuoos verwaarloost het instrument, waarmede hij zijn ziel uitzingt. En zoo is het de plicht van een Christen-mensch het fijn-bewerktuigde lichamelijke organisme zooveel mogelijk te veredelen, omdat de geest er zich door openbaart. Het is even on-vroom het lichaam te verwaarloozen als om het te ve heerlijken Voor den levenden Christen geldt deze waarheid in verhoogde mate, daar zijn lichaam niet slechts de woonstede van zijn eigen geest, maar de tempel des Heiligen Geestes is'.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

HET WERK DER ZONDAGSSCHOOL.

VIII.

De Zondagsschoolcommissie.

De Zondagsschool behoort van de gemeente uit te gaan. Natuurlijk, 't is beter dat particulieren het doen, dan dat het in 't geheel niet gebeurt maar normaal is 't niet. De gemeente moet het Evangelie den kleinen bekend maken. Ze kan dat doen door een Commissie voor dit werk aan te wijzen.

Deze Com. organiseert het heele werk. Ze brengt tenminste eenmaal per jaar verslag uit van den toestand der Zondagsschool en laat haar financieel verslag door de gemeente goedkeuren. Moeten er nieuwe onderwijzers en onderwijzeressen zijn, dan draagt zij h. i. geschikte personen aan de gemeente ter benoeming voor. De gemeente wijze den Voorzitter dier Commissie, die tevens de hoofdleider der Zondagsschool is, aan. De Com kieze zelf de Leiders der vier Afdeelingen en de bestuursleden: secretaris penningmeester en bibliothecaris. De Leidster der jongste afdeeling is tevens Leidster der „onzichtbare" Afdeeling (die der babies).

De Zondagsschoolcursus.

In meerdere gemeenten bestaat reeds de goede gewoonte om als Zondagsschoolpersoneel eenmaal per week of een maal in de veertien dagen samen te komen. Die gewoonte is uit de behoefte geboren.

Wanneer het ideaal bereikt ware en in iedere Afdeeling aparte stof werd behandeld, moest het personeel elke week afdeelingsgewijs vergaderen en éénmaal per maand samenkomen voor de behandeling der algemeene Zondagsschoolbelangen.

Zover is 't echter voorloopig nog niet. Dezelfde stof wordt nog in verschillende Afdeelingen d. w. z. met de verschillende leeftijden behandeld. Elke week komen dus allen samen.

De Leider moet o. i. de les behandelen. Hij geeft de noodige historische, geografische en archeologische toelichtingen. Bovenal laat hij het schriftgedeelte zien als openbaring van een stukje eeuwige werkelijkheid. Blijft dit laatste achterwege, dan blijft de Bijbel voor de kinderen dood. De Schrift moet gegeven worden als Openbaring.

De Leider stelt het „leerpunt" vast; het gezichtspunt, waaronder de stof gegroepeerd van waaruit ze belicht wordt.

Dan geeft hij een idee voor een typeerende teekening, en tenslotte vatte hij de les in enkele vragen samen. Dit laatste acht ik zeer gewichtig. De onderwijzers noteeren deze vragen en lichten ze voor de kinderen toe. Na de behandeling worden den kinderen deze vragen gesteld, teneinde te konstateeren of zij het gesprokene inderdaad gevolgd en in zich opgenomen hebben Hoe beter de onderwijzer de les verstaat, doorziet des te minder tijd zal hij voor een goede behandeling voor de klas noodig hebben.

De wekelijksche samenkomst voor behandeling van de stof heeft o. a. ook dit groote voordeel, dat men van elkander weet, dat men niet onvoorbereid voor de kinderen komt. En blijft deze samenkomst achterwege, hoe licht wordt de voorbereiding verschoven tot de laatste oogenblikken. En bovendien: welk Zondagsschoolonderwijzer bezit de bekwaamheid en het materiaal om zich alleen goed voor te bereiden? We moeten de kinderen het beste op de beste wijze geven, en dat eischt een serieuse voorbereiding.

Het vertellen.

Vertellen leert de adspirant-onderwijzer op deze wijze niet. Dat leert hij echter ook niet, doordat men de leerkrachten op de vergadering de les om beurte laat vertellen.

Wie wil leeren zwemmen, moet in het water. Men kan op het droge wel wat bewegingen maken, maar daaruit kan men geen vertrouwen putten voor eenige vaardigheid in het natte element.

In een vergadering van grooten kan men niet als voor kinderen vertellen. De psychologische voorwaarden daartoe ontbreken daar nu eenmaal.

Nochtans: vertellen moeten de onderwijzers leeren. Op den cursus zal de leider de theorie daarvan kunnen geven; voor de kinderen oefene men zich echter. De Leider zal b.v. eens een keer des Zondags de les aan de kinderen vertellen, in bijzijn van de jongere onderwijzers. Dan moeten dezen zelf van tijd tot tijd vertellen en op den cursus moet een bespreking (kritiek) volgen. L.

UIT DE GEMEENTEN.

GRONINGEN. Gel. medeverbondenen in Christus. Wanneer we ons zoo af en toe neerzetten om U deelgenoot te maken van onze vreugde en droefheid, dan doen we dit met een dankbaar hart. Zooals sommigen uwer bekend is heeft de gem. Groningen een commissie uit en door de gem. gekozen waarvoor candidaat-gemeenteleden hun belijdenis afleggen. Deze comm. kortweg belijdenis-comm. geheeten had op Zondag 28 Oct. tot taak om te luisteren naar het getuigenis van vier menschen die op grond van de vergeving hunner zonden aan de deur der gem. klopten om binnen gelaten te worden. Bij dit viertal was een echtpaar dat voor de tweede keer aanklopte. Donkere, zonlooze jaren waren het voor hen geweest, buiten de gemeenschap met God en de kinderen Gods. Nu was hun harmonie met God hersteld en ze wenschten niets vuriger dan terugkeer en wederopname ook in het geestelijk huisgezin. De twee anderen waren jonge menschen die beleden zich aan den Heer te hebben gegeven, en volgens de aanwijzingen van het N. T. zich nu ook aan de gem. gaven. Van een hunner trof ons de uitspraak: Ik heb eigenlijk geen bekeeringsgeschiedenis te vertellen. Dit treffen we meer aan bij kinderen van gem.-leden Ze zijn waar wij ze graag willen hebben, hun leven bewijst het, maar als ze u datum, uur en plaats zouden moeten aanwijzen van wat wij gewoon zijn bekeering te noemen, zouden ze het niet kunnen. Ze zijn er in gegroeid. Hun overgave aan den Heer is niet een moment geweest, maar misschien een proces van maanden.

Brs. en zrs. als onze kinderen er zoo komen, dan danken we God. Hier komen we op het terrein van de opvoeding.

Bedenken we het wel, dat de ziel van het kind, vooral van ons eigen kind, vooral reageert op het voorbeeld en de daden der ouders. Zoo hebben we dus in Gron. weer een heerlijke dag in 't verschiet Een dag waarop een vijftal zielen (een jonge br. deed reeds eerder belijdenis) zich voor het eerst of bij vernieuwing zullen scharen om den disch des Heeren. Aan God alleen de eer. De Corr.

VRAAGTEEKENS!

2.

In welk een verheven licht wordt in dezen gedachtengang het christendom gezet tegenover de socialistische leeringen. Neen het christendom predikt geen berusting in onrechtmatige en onrechtvaardige economische verhoudingen. Het eischt een krachtig en scherp protest tegen al wat onrecht is, maar doet zulks, niet in schreeuwerige betoogingen, noch in dikke, nietszeggende of niet te verwerkelijken leuzen, doch in biddend opzien tot Hem, die zelf recht en gerechtigheid is. Het predikt geen opstand, evenmin als een cynische berusting, doch het doet den mensch het wereldgebeuren zien in het rustige Goddelijke licht, dat rust geeft zelfs in de diepste vernedering en onmenschelijkste behandeling. Het maakt het menschdom niet willens en wetens ontevreden, het druppelt niet in de menschenharten het gif der zwartgalligheid, doch het stemt het menschenhart fijn, haarfijn af op datgene, wat ook op economisch terrein goed en kwaad is, het schenkt den mensch den moed, het kwaad te zien niet alleen, doch het te bestrijden tevens.

Van de christelijke religie gaat voor het economisch handelen en denken een rijk gezegende werking uit.

Dit erkennende beseft men dat een aandachtige overweging van de Heilige Schrift bij de bestudeering der maatschappelijke problemen niet kan worden gemist. Ten aanzien dezer noodzakelijkheid merkt Prof. Diepenhorst op Pag. 18 van zijn meergenoemd werk op: „Niet alsof men in den Bijbel mag zien een handboek met preciese aanwijzing van economische voorschriften, een wetboek met een aaneengeschakelde reeks artikelen. Teere voorzichtigheid betaamt hier Daar wordt onnoemelijke schade gedaan aan de heilige zaak der religie, indien, om eigen meening te dekken, een beroep wordt gedaan op de Schrift, terwijl zij duidelijke aanwijzing onthoudt. Een lichtvaardig schermen met Bijbelteksten, bij afgeleide vraagstukken als deze, ondermijnt de souvereine kracht van het Woord Gods. Rechte, diepe Schriftkennis en Schuchterheid in het heilige, behooren hier vereenigd te zijn. Slechts in dien zin opgevat, kan en moet een nauwgezet schriftverkeer voor de ontwikkeling der economische leerstukken rijke vrucht afwerpen. Ten aanzien toch van onderscheidene bijzondere problemen is die invloed onmiskenbaar en kan slechts bij een achtslaan op het Goddelijk getuigenis het rechte spoor worden gevonden. Zoo alleen ook kan het juiste antwoord gegeven worden op de vraag: welke plaats de zorg voor het stoffelijk bestaan in des menschen overdenkingen mag innemen".

In zijn werk „Sociologie en Christendom" sprekende over de vraag of het christendom „diesseitig" of „jenseitig" is, d. w. z. of het ook voor het aardsche leven een roeping stelt, dan wel slechts heenwijst naar het toekomstig hemelsch bestaan verweert Dr. Slotemaker de Bruine op blz. 96 en vlg. zich tegen hen, die oordeelen dat naar de christelijke levensopvatting het maatschappelijk leven en al wat zich daar aan vastknoopt, door den christen als iets minderwaardigs wordt beschouwd, als volgt:

„Er is een wereld onder God: zij moet hebben al de toewijding onzer krachten. Er is een wereld naast, tegen, boven God: zij moet worden ontvlucht. Maar dit laatste dan niet, om die achtergebleven wereld te doen wegzinken en intusschen zelf geborgen te zijn in de warme rust van het verkeer met den Vader. Doch dat ontvluchten, om straks weder te keeren en die wereld te heroveren voor haar wettigen Heer En mee te arbeiden, dat al haar inwonende krachten zich ontplooien tot een lof van haar Koning.

Dit is de christelijke diesseitigkeits-beschouwing. Eigenlijk is de tegenstelling: diesseitig--jenseitig hier overwonnen en zijn wij geheven op hooger plateau, waar wij niet arbeiden voor de wereld-van-nu, noch voor de wereld-van-straks. Maar arbeiden voor dien God, die de toewijding ontvangt van het gansche leven; ginder, ook reeds hier; hier, straks ook ginder. Het is de zieletoestand, waarin de aarde geen doel is, ook de hemel geen doel is; waarin God het doel der ziel is èn voor het aarde-leven èn voor het hemel-bestaan. Dan valt zonnige glans over de taak hier op aarde, maar in die taak als zoodanig gaan wij niet op'.

„Al de liefde van zijn hart kan de christen aan het diesseitig werken niet geven, het moet worden erkend en het mag niet worden verdoezeld. Onze hartstocht en ons hoogste enthousiasme en ons fanatisme is voor Hem, voor Hem; niet voor eenig aardsch streven alszoodanig; hoe noodig het zij, hoe oprecht wij ons wijden; hoezeer het ons meesleept; het is altoos middel: doel is Hij. Wij zullen nimmer verzadigd zijn, al zou door sociale bemoeienis aan allen het brood overvloedig zijn verzekerd, zoolang niet Christus het brood des levens voor de harten geworden is.

Zoo wordt het rechte standpunt verkregen, wij gaan niet op in de aarde, wij schuilen niet enkel in het bidvertrek. Wij wachten het niet van de aarde; wij wachten het niet buiten de aarde om. Zooals de duiker zijn werk doet op den bodem der zee, maar de versche lucht wordt hem toegevoerd van boven, zoo werken wij hier beneden, maar wij ademen omhoog. Of om het in een paradox te zeggen: toen Paulus verklaarde: „onze wandel is in de hemelen" sprak hij over den wandel op aarde.

Diesseitig of jenseitig? Beide: of — als ge wilt — geen van beide, hooger dan die beide".

In het bovenstaande vlei ik mij, zij 't ook grootendeels met woorden van anderen, te hebben aangetoond, dat de roeping van den christen niet alleen op het gemeentelijk, dus het kerkelijk gebied ligt, doch dat hij tevens een grootsche, zware, maar verheven taak heeft te vervullen op het gebied van het economische d. w. z. op het maatschappelijk terrein des levens.

Een volgende keer eens iets over een ander vraagteeken.

Dordrecht U. DE VRIES.

MEDEDEELINGEN

Van den Zendingspenningmeester.

Ontvangen voor de Congo Gem. Sneek f 70.—
A. H. ZERBST Rijnlaan 128bis.
Giro 68108 Utrecht.

BOUWFONDS GEM. UTRECHT.

In vriendelijken dank ontvangen
Giften Gem. Groningen f 81.—
„ „ Nw. Pekela f 47.50
Bapt. Gem. Utrecht. D. MOLIJN, Secr.
Giro no. 101892. J. P. Coenstr. 33.

Te *Oude Pekela* vergadert de gemeente bij Br. H. Wester, die thans woont tegenover »Ceres«, landzijde. Broeders schippers worden verzocht hiervan goede nota te nemen.

In beleefden dank ontvangen:
van de Gemeente Leeuwarden f 11.85
„ „ Bergumerheide f 9.75
„ „ Den Haag f 20.10
„ „ Apeldoorn f 15.32
Haulerwijk, 23/10 1928. De Penn. S. HOUKES.

BELANGRIJK NIEUWS!

De gemeente Stadskanaal heeft besloten, om op Vrijdag 9 Nov. a.s. haar nieuw kerkgebouw te Nw. Buinen in gebruik te nemen. Wij gelooven, dat al onze Baptisten broeders en zusters in ons Vaderland in deze gebeurtenis zich bijzonder zullen verblijden. De inwijding zal plaats hebben des avonds om 7½ uur.

De bede van ons is, dat God ons in deze een rijk gezegenden arbeid mag schenken.

De Secr. P. SMIT.

CORRESPONDENTIE.

G. O. te E. E. Uw bijdrage in dank ontvangen! U weet wel uit iets kwaads iets goeds te laten voortkomen. Gegroet, Koninklijk kind! E.-R.

LEESTAFEL.

Zondagsschooluitgaven van G. F. Callenbach, te Nijkerk.

We ontvingen de nieuwe uitgaven voor het Najaar 1928, bestaande in 34 boeken en boekjes.

Daar ons de tijd ontbrak, nader met den inhoud kennis te maken, plaatsen we vast deze aankondiging. We komen op deze uitgaven terug. L.

LIJST VAN BELANGRIJKE ADRESSEN:

Commissie der Unie.

DAGELIJKSCH BESTUUR.

Ds. K. Reiling, Voorz., Nw. Weerdinge.
Ds. B. Planting, Secr., Tolstraat 117, Amsterdam.
A. H. Zerbst, Penningmeester, Rijnlaan 128 bis, Utrecht, Postrek. 6810

ARCHIVARIS.

Ds. K. Kuipers, Langestr. 143, Deventer.

„De Zaaier", Maandblad voor Evangelisatie.

Redacteur: Ds. B. Planting, Tolstraat 117, Amsterd.
Administrateur: Ds. J. Jeronimus, Kepplerstr. 326, den Haag, Postrek. 107005.

„De Kindervriend"

Weekblad voor Evangelisatie onder de jeugd.
Redactie: Ds. J. Louw, Piet Heinstraat 58 a, Groningen, Postrek. 102064.
Administratie: Ds. C. Brandt, Haulerwijk.

Nederl. Baptiste Jeugdraad.

Ds. J. W. Weenink, Stadskanaal, Voorzitter.
Ds. K. Reiling, Nw. Weerdinge, Secr.-Penningm.

Depôt voor geschriften.

Beheerder: Ds. K. Kuipers, Langestraat 143, Giro No. 50836. Deventer.

Zendingskas.

A. H. Zerbst, Penningm., Rijnlaan 128 bis, Utrecht, Postrek. 68108.

„Voorzorg".

Vereeniging tot ondersteuning van emeriti Predikanten, hunne Weduwen en Weezen.
J. G. Olijslager, Voorzitter, Nieuwe-Pekela.
C. J. Louw, Secretaris, Kanaalweg 5, Scheveningen.
S. Houkes, Penningmeester, Haulerwijk (Fr.).
Giro No. 134474.

Nummer 2052. VRIJDAG 9 NOVEMBER 1928. 48e Jaargang.

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE-GEMEENTEN IN NEDERLAND

VERSCHIJNT ELKE WEEK

Abonnementsprijs: voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.-, voor 't buitenland per jaar f 5.- alles bij vooruitbetaling

Redactie-adres: Ds. J. LOUW, Piet Heinstraat 58a, Groningen - Administratie-adres: H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge. Postrekening 42318

Advertentieprijzen op aanvrage Adres: Tj. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht - - - - -

No. 2052 VRIJDAG 9 November 1928 48ste Jaargang.

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen

Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

Ons Christenoffer!

»Laat ons dan door Hem altijd Gode opofferen eene offerande des lofs, dat is, de vrucht der lippen, die Zijnen naam belijden. En vergeet de weldadigheid en de mededeelzaamheid niet; want aan zoodanige offeranden heeft God een welbehagen«.

Hebr. 13 : 15, 16.

In bovenstaande woorden is er sprake van offeren. Maar klinkt dat niet te veel Oud-Testamentisch?

Wanneer er van offeren gesproken wordt, moeten er toch ook priesters zijn en die hebben wij toch niet meer.

Is dat werkelijk zoo? Denk eens aan de woorden van Petrus in zijn eersten brief: „Maar gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig priesterdom om geestelijke offeranden op te offeren, die Gode aangenaam zijn door Christus Jezus." 2 : 7—9.

Gij zijt allen koningen en priesters, ouden en jongen, mannen en vrouwen! Koningen! Er zijn in de geschiedenis z.g. schaduwkoningen geweest, die op den troon een erbarmelijk figuur maakten.

Er zijn ook thans nog koningen, die geen troon meer hebben; zij hebben nog een titel, een naam, maar geen macht.

Er zijn ook nog veel dergelijke Christenen. Och, dat wij allen, broeders en zusters, zulke regeerende koningen waren, die zich niet laten overwinnen door allerlei machten, door de hartstochten en de luimen van het eigen hart, maar die heerschen in hun leven door één Heer, Jezus Christus.

En priesters moeten wij zijn. Dat woord moet voor de eerste lezers van het Nieuwe Testament een bijzondere klank hebben gehad; of ze nu van Joodsche of Heidensche afkomst waren, allen waren gewend aan een bijzondere priesterstand, die God offers bracht.

En nu kwam de boodschap, dat zij zelf zonder uitzondering allen zelf priesters mogen zijn. Hoe verheugd waren die harten, hoe wonderbaar schoon kwam hun dat voor.

—o—

Is ook ons hart niet verblijd, als wij die oude boodschap hooren: Gij zijt een koninklijk priesterdom? En omdat wij priesters zijn, moeten wij ook offers brengen. En van dit offer wordt in het bovenstaande Schriftwoord zoo schoon gesproken. Aan de hand van dit woord willen wij enkele gedachten zeggen over „Ons Christenoffer!"

Waarop berust dit? „Laat ons dan door Hem altijd Gode offeren". Door Hem! Wat is dat dan voor persoonlijkheid? Het is Dezelfde, van Wien in de Hebreënbrief zooveel gesproken is, de volkomen Hoogepriester en het volkomen Zoenoffer voor de zonden der wereld. Door Hem offeren wij. Wij kunnen niets doen zonder Hem. Wij moeten priesters Gods zijn, priesters des Allerhoogsten.

Dat zijn wij niet uit ons zelf, en kunnen het niet uit ons zelf.

Daarvoor hebben wij Hem noodig, Die op Golgotha Zijn groot offer voor ons bracht, Jezus Christus, Die ons den weg tot God baande.

Nabij door het bloed van Jezus Christus. En nu zijn wij kinderen Gods, nu zijn wij priesters en koningen.

—o—

In de O. T. offerdienst is veel, dat ons vreemd aandoet. En toch zijn er ook weer veel Christelijke gedachten in.

In hoofdzaak zijn er in het O.-Testament twee soorten offers: bloedige zoenoffers en aan den anderen kant dankoffers en offeranden des lofs. Bloedige zoenoffers moesten de zonde wegdrijven, de schuld wegmaken; en wanneer dat geschied was, was de weg vrij voor de offerande des lofs, in danken en loven, dat men God toonde door het brengen van de beste en zoetste vruchten der aarde.

De velebloedige offers, in het O. Testament gebracht, waren in zichzelf het bewijs, hoe onvoldoende zij waren.

Door het bloed van kalveren en bokken kan nooit de zonde weggedaan worden.

Maar Jezus heeft in een offer in eeuwigheid voleindigd, die heilig worden, en dat is Zijn groote daad op Golgotha. Door Hem brengen wij nu onze offerande des lofs aan God.

Twee woorden hielden mij bezig toen ik ze eens onder de oogen kreeg. Het eerste woord is van een beroemde theoloog uit de middeleeuwen, die een Latijnsch werk geschreven heeft over de verzoening, en hij stelt de vraag: „Hebt gij nog nooit overwogen, wat voor een last de zonde is?"

En dan dat mooie woord van een nieuwere denker: „Slechts hij, die groot denkt van zijn schuld, kan grooter worden dan zijn schuld!"

O, wanneer onze schuld, onze persoonlijke schuld des levens overweldigend groot geworden is, zien wij uit naar een Middelaar, zien wij uit naar den Heer Jezus! Mogen anderen in onzen tijd meenen te kunnen volstaan zonder het offer op Golgotha, wij niet. Wie kan het offer van Christus ontbeeren? Niemand! Het bloed van Jezus Christus Gods Zoon, reinigt ons van alle zonde!

—o—

Waarin bestaat ons Christenoffer?

Ons tekstwoord geeft daarop een treffend antwoord. Het laat zich in twee woorden samenvatten. Ons Christenoffer bestaat in loven en liefhebben.

Jezus Christus heeft voor ons dat eene groote offer gebracht, en nu is in de Gemeente des N. Testaments geen plaats meer voor zoenoffers, maar voor ons zijn er andere offers te brengen. Zij bestaan in loven en liefhebben. David sprak eens een bijna N. T. woord, toen hij de offeranden Gods noemde een gebroken hart en een verslagen geest.

Uit een hart, dat onder het kruis op Golgotha verbroken en verslagen wordt, ontstaat het loven en liefhebben. Dan hebben wij slechts één wensch: dat ons geheele leven één groot offer moge zijn voor God. Is het ook Uw wensch?

—o—

Tot het offer behoort, dat het ons iets kost, anders verdient het niet werkelijk den naam van offer.

En wat moeten wij offeren? Niets meer of minder dan onze wil. Die behoort God toe. Het was iets grootsch, toen Abraham op Moria het mes in de hand nam, om zijn eenigen zoon te offeren. Maar het is misschien even groot, wanneer wij het zwaard des geestes ter hand nemen en onze eigen wil probeeren te offeren.

Ons leven een offer voor Hem, dat gij Hem brengt als een koninklijk priester.

Bezie zoo Uw leven, wanneer gij in den winkel de klanten bedient, of wanneer gij kousen stopt of een geleerd boek door studeert. Bezie Uw leven als een offer voor Hem! Dan uit het zich ook in loven en liefhebben. Loven met den mond en offeren met het leven. Ook hier te samen woord en werk.

—o—

De eerste lezers van dezen brief waren Joodsche Christenen. Het is hen wellicht zeer zwaar gevallen, toen zij opgeroepen werden om buiten de legerplaats te gaan en Zijn smaadheid te dragen. Het schijnt dat zij oneindig veel opgegeven hadden, om Christus' na-

. volgers te worden. Maar nu zegt de Apostel hen hier „Uw leven behoeft geen klacht te zijn, neen, gij kunt God altijd offeranden des lofs brengen.

O, wij kinderen des N. T. hebben altijd stof tot danken en loven. Wanneer wij denken aan de wonderbare verlossing, die ons ten deel viel, en wanneer wij opzien naar de toekomstige stad, die wij zoeken dan heeft ons loven geen einde.

—o—

Anders bracht men altijd de vrucht der aarde aan God ten offer. Maar nu is er edeler offer: de vrucht der lippen! Wat is dat? Dat zijn de woorden, die onze tong spreekt. Een van de zeven wijzen van Griekenland werd eens door een koning bevolen, dat hij hem het beste en slechtste stuk zou brengen van een offerdier. Toen zond de wijze een tong, en wilde daarmee zeggen, dat de tong, naar dat men hem gebruikt het beste en slechtste zijn kan. Laat ons God meer loven door lofliederen te zingen en Hem te zeggen hoe lief wij Hem hebben! Kunt ge U een paar verloofden voorstellen, die elkaar nooit zeggen, hoe lief zij elkander hebben? Of een moeder, die nooit haar kind aan het hart drukt en kust?

—o—

Bij het loven komt het liefhebben. Hier staat eigenlijk het woord: Gemeenschap. Vergeet de gemeenschap niet! Er is zooveel noodig voor de Gemeente.

Geeft! Ons hart, onze deelname, ons medeleven, ons geld!

Wanneer wij het beste aan God offeren, behoort Hem ook het mindere toe. Maar zal God zich bekommeren om onze nietige gave?

Uw kind heeft in alle stilte iets klaar gemaakt voor uw verjaardag, en veel moeite er mee gehad. Van kunstoogpunt is het niets bijzonders. En toch is 't U ontzaglijk lief en dierbaar, gij hebt een welbehagen daarin, omdat de liefde er uit spreekt. „Aan zoodanige offeranden heeft God een welbehagen". Loven en liefhebben, dan hebben we reeds iets van den hemel op deze aarde. Wat zal in den hemel onze hoofdbezigheid zijn? Loven en liefhebben!

N. P. G. B.

ZENDING.

INDISCHE BRIEVEN.

XIX.

Een enkele opmerking nog over *den naam,* alvorens we van dit onderwerp afstappen. Het noemen van den eigen naam is veelal verboden. Wordt hij gevraagd, dan laat men hem door een ander zeggen, waardoor men zelf de nadeelige gevolgen ontgaat. Ook 't noemen der namen van bekende hoofden en geesten moet vermeden worden en eindelijk moet men z'n kinderen ook niet de namen van voorname of beroemde personen laten dragen, daar dit weer voor booze invloeden openstelt. Opmerkelijk is nog, dat men twee echtelieden, zoodra ze een kind ontvangen hebben, niet meer met hun eigen naam, maar met die van het kind aanduidt. Heet het kind bijv. Wongso, dan noemt men den vader *Pak Wongso* (de vader van Wongso) en de moeder *Bok Wongso* (de moeder van Wongso).

De niet-Christen inlanders dragen geen achternaam, ook al weer een omstandigheid, die voor registratie niet bevorderlijk is. In Christelijke landen evenwel heeft men in dit opzicht gemakkelijker taak, daar hier wel een achternaam voorkomt. De voornaam is dan aan den Bijbel ontleend, al of niet gewijzigd. Soms is er bij de voornamen ook nog ééne uit de eigen taal genomen De zendelingen, die hier met de registratie der namen belast zijn, staan toch soms nog voor eigenaardige moeilijkheden, daar men Hollandsche namen aan het kind wil geven, zonder voldoende met de Hollandsche taal op de hoogte te zijn.

Een paar voorvallen van recenten datum kan ik u uit de eigen omgeving nog meedeelen. Een man wenschte zijn dochtertje met den naam »*Juffertje*« gelukkig te maken. Toen daarop de opmerking gemaakt werd, dat die naam niet passend was, deelde de man mede, dit woord in 't woordenboek van Van Dale te hebben aangetroffen. Hij maakte zelfs aanstalten naar huis te gaan om deze dictionaire te halen en den zendeling van de waarheid zijner bewering te overtuigen. Waarop deze hem tegenhield en de zaak trachtte te verduidelijken.

Toen hij dan eigenlijk overtuigd was, werd hem gevraagd een anderen naam aan z'n kind te geven, waarop hij . . . . »*Mejuffertje*« als de meest sympathieke opgaf. Eigenaardiger nog was 't geval van den man, die zijn kind *Vrijdag 31 Maart* wilde noemen, omdat het op dien datum geboren was. De zendeling weigerde, deze naam toe te kennen en hieruit heeft zich een gansche onverkwikkelijke geschiedenis ontwikkeld, eindigende tenslotte in een ontslagname der persoon in kwestie als lid der Gemeente.

Soms worden de Hollandsche namen op een allerzeldzaamste wijze verdraaid. We kregen op School een jongen »Constantijn«, die »Fijn« als roepnaam had gekregen. In plaats van een meisje als »Anna« te boek te stellen, prijkte ze als »Annaatjie« op de officieële papieren. »Bernard« heb ik tot »Birnaar« zien verworden en »Filippus« tot »Pliepoes«. Al deze namen krijgen, indien ze niet geweerd worden, een zeker burgerrecht. Ze dragen mee tot verwording der Hollandsche taal en tot 't ontstaan van een z.g.n. Indisch-Hollandsch, een verbastering op dezelfde wijze als het Zuid-Afrikaansch-Hollandsch. Gelukkig zijn we nog zoo ver niet. Men kan over 't algemeen wel zeggen, dat 't door den inlander gesproken Hollandsch vrij zuiver is; gezuiverd althans van alle dialectische invloeden. De zinsbouw en 't gebruik van de werkwoordelijke tijden daarentegen laten dikwijls te wenschen over.

De voortdurende aanvulling trouwens van krachten uit de Europeesche maatschappij, het telkens terugkeerend verlof der ambtenaren, die tijdens een halfjaarlijksch verblijf in Europa weer nieuwe taalindrukken opdoen tevens, houden het peil van 't Hollandsch in Indië vrij hoog. We dwaalden voor ditmaal een zijwegje in. De lezer vergeve ons dit en leere er uit, dat er, behalve de godsdienstige, ook nog andere problemen zijn, die hier onze aandacht vragen. Maar laat ons een volgend maal weer op den hoofdweg terugkeeren.

(Wordt vervolgd.)

L. de J.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

De strijd met Farao. (Vervolg)

Exodus 8, 9 en 10.

Les voor Zondag 2 Dec. 1928.

Deze les behoeft weinig toelichtingen. Alleen 8 : 26 heeft een moeilijkheid. Met „gruwel" is in den bijbel wel eens „afgod" bedoeld; b.v. II Kon. 23 : 13. Dat doet denken, dat de Israëlieten dieren wilden offeren, die door de Egyptenaars als afgoden werden vereerd en dus heilig geacht. Maar Dr. C. F. Keil verwerpt deze gedachte, daar dit alleen van de koe zou gelden maar niet van stieren, kalveren en schapen. De gruwel zou hierin bestaan, dat de Israëlieten zich niet zouden houden aan de Egyptische voorschriften op de reinheid der offerdieren. Voegen wij daarbij nog een opmerking uit Dächsel's bijbelverklaring, dan geloof ik, dat we wel zullen weten, wat we vertellen willen. Hier volgt ze: „Het is geenszins een voorwendsel, dat Mozes hier zocht. In Egypte moesten alle offerdieren gekeurd worden, en, zoo niet een priester ten bewijze van goedkeuring het aan de hoornen verzegeld had mocht het niet geofferd worden. De geringste overtreding werd licht den dood waardig geacht. De Israëlieten mochten zich naar die voorschriften niet schikken; dat ware geweest deelnemen aan de afgoderij. Wilden zij Gods bevel doen, dan wachtte hen straf, daar menige diersoort den Egyptenaren heilig was en alzoo niet mocht geofferd worden, b.v. koeien. Mozes kon er dus niet mee instemmen, dat het offer in Egypte zelve geschieden zou." Men ziet, dat hier met beide gerekend is: Met de mogelijkheid van verbittering der Egyptenaars over het feit, dat niet goedgekeurde dieren geofferd werden, en dat heilig geachte dieren geofferd werden. Dit lijkt mij wel een goede oplossing!

In 9 : 15 is geen nieuwe plaag genoemd, (een tweede pest, nu misschien aan menschen), maar een herinnering aan de 5e plaag.

De stof is in deze les wel wat veel, maar we moeten er in eenmaal af, daar we ons anders bij deze dingen te lang ophouden. Och, 8 maal 2 minuten is toch ook maar weinig meer dan een kwartier! Natuurlijk hindert het ook niet, als sommige plagen wat uitvoeriger geschilderd worden en andere slechts even genoemd. Het laatste deel verzorge men goed met het oog op de volgende les. K. R.

De bestellingen van roosters komen nu langzamerhand binnen, ook uit gemeenten, waar men verleden jaar nog een anderen rooster volgde. In sommige Z.scholen schijnt men er echter nog geen aandacht aan te hebben geschonken. Doet het even brs. en zrs., opdat gij later niet teleurgesteld wordt, want ik kan bezwaarlijk veel op goed geluk laten drukken. Dan ga ik als uitgever te vroeg bankroet. K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD.

UIT DE VRAGENBUS.

Mej. G. P. te D. schrijft: In „De Christen" lazen we: „Ik wil probeeren goeden raad te geven". We maken daarom van de gelegenheid gebruik Uw raad in te winnen voor onze meisjesvereeniging. Wij zouden n.l. graag een korte verklaring hebben van het laatste vers van Matth. 16.

Het bedoelde vers luidt aldus: „Voorwaar zeg ik u, daar zijn sommigen van die hier staan, welken den dood niet smaken zullen, totdat zij den Zoon des menschen hebben zien komen in Zijn Koninkrijk".

Hetzelfde woord wordt ook door den evangelist Marcus weergegeven, maar in dezen voege: „Voorwaar ik zeg u, dat er sommigen zijn van degenen, die hier staan, die den dood niet zullen smaken, totdat zij zullen hebben gezien, dat het Koninkrijk Gods met kracht gekomen is".

De evangelist Lucas heeft het eveneens aan de vergetel-

heid willen ontrukken en wel in den volgenden vorm : „En ik zeg u waarlijk daar zijn sommigen dergenen, die hier staan, die den dood niet zullen smaken, totdat zij het Koninkrijk Gods zullen gezien hebben”.

Uit deze vergelijkingen blijkt, dat de schrijvers weinig of niet verschillen over het door den Heiland gesproken woord.

* * *

Allerlei verklaringen heeft men van dit „harde” gezegde gegeven. En sommige bijbelverklaarders, die blijkbaar als norm hebben aangenomen om te verklaren wat duidelijk en onverklaard te laten wat onduidelijk is, laten het on aangeroerd liggen. Er zijn er, die veronderstellen, dat het in verband moet worden gebracht met de Verheerlijking op den berg. Anderen zien de profetie vervuld in den Pinksterdag, toen de Heilige Geest werd uitgestort. Weer anderen gelooven, dat de Heer hier op den val van Jeruzalem heeft gezinspeeld.

* * *

We doen goed de aangehaalde woorden zorgvuldig te lezen en dan te lezen wat er staat en niet te lezen, wat er niet staat.

Jezus zegt niet, dat sommigen den dood niet zullen smaken. Hij zegt: „daar zijn sommigen van die hier staan, welke den dood niet zullen smaken, *totdat* zij den Zoon des menschen hebben zien komen in Zijn Koninkrijk”.

Zij zullen dus wel sterven. Maar eer dat zij het moede hoofd in den schoot van den dood moeten leggen, zullen zij de macht en kracht en majesteit van Jezus aanschouwd hebben. En zij zullen daarbij worden aangegrepen door het besef, dat een leven met Jezus en voor Jezus en als Jezus het eeuwige, onoverwinnelijke leven is, dat door geen lijden, hoe groot ook, kan worden onderdrukt.

Toen Jezus aan het kruis genageld was en daarbij zich richtte tot zijn moeder, tot een boezemvriend en discipel, tot een moordenaar, tot zichzelf en tot God, zagen enkelen onder anderen een Romeinsch hoofdman, dat Hij in Zijn Koninkrijk gekomen was. Deze laatste werd zoozeer door hetgeen hij gadegeslagen had, overmand, dat hij zich op de borst sloeg en getuigenis aflegde van de kracht van Jezus, ongekortwiekt als die was in weerwil van het mateloos lijden. Want de Heiland onderging het lijden niet en nooit, maar Hij *deed* het. En wie het lijden niet ondergaat, doch *doet*, blijft zichzelf en is sterker dan degenen, die het lijden toebrengen, al worden deze ook bij tienduizenden geteld.

Toen Stefanus van de hoogte werd afgestooten en gesteenigd en de haat het dierlijke in de vijanden had losgemaakt, sprak hij onder een wegebbend pogen om op te staan van geopende hemelen en van een Messias, die ter rechterhand Gods zich bevond. En toen deze zelfde martelaar voor de zaak van den Gekruiste zijn einde voelde naderen, ging hij in een heilig begeeren om zich geheel in Jezus te verliezen om vergeving smeeken ten behoeve van zijn belagers. Stefanus onderging het lijden niet. Hij *deed* het. Intusschen had de jongeling Saulus, zijn blakerenden ijver voor de kerk der vaderen ten spijt, den Zoon des menschen zien komen in Zijn Koninkrijk! En met Saulus ongetwijfeld zeer velen, van wie sommigen zich hebben verhard en anderen den knie voor Jezus hebben gebogen.

* * *

Het laatste gedeelte van hoofdstuk 16 verhaalt ons van den Heer die, Zijn einde voelende naderen, Zijn discipelen daarmede in kennis stelt. Hij vertelt hun, dat Hij naar Jeruzalem moet gaan en daar veel zal „lijden van de ouderlingen en overpriesters en schriftgeleerden” en gedood en ten derden dage opgewekt zal worden.

De discipelen begrijpen Hem niet. Petrus protesteert, waarop Jezus geen nadere verklaring geeft, van hetgeen Hij van zichzelf heeft gesproken, doch erop wijst, dat als zij trouw blijven aan Zijn beginselen ook Zijn volgelingen

VERVOLGVERHAAL.
BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

19

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg was naar Zuid-Afrika vertrokken in de hoop op betere levensomstandigheden. In het binnenland van Afrika bouwden zij een hut. Zandberg ging een paar maal bij de Transvaalsche Boeren werken en werkte later samen met een andere landverhuizer, Landman, een christen. In de bouwvakken bekwaamde Zandberg zich spoedig onder leiding van Landman. Zandberg achtte zijn collega hoog, maar wilde niet veel weten van diens christendom. Landman was geen man van vele woorden, maar den eersten Zaterdag, bij het afscheid nemen, nam hij toch de gelegenheid waar om zijn kameraad iets te zeggen.)

»O, zeker, het is mooi, dat wij dit werk kunnen doen,« zeide Landman, de ander bij de hand vattend »maar één ding is nog mooier. Zie, in de week werken wij samen; zouden wij 's Zondags niet doen, wat dan behoort te geschieden, Gods Woord overdenken? Kom morgen met je vrouw bij ons. En neem de kleine jongen ook mee, die kan dan wel met onze kinderen spelen. Zij spelen dan zooals kinderen dat doen en wij gaan met elkaar om op onze manier.«

Zwijgend had Zandberg zijn hand losgemaakt en probeerde reeds, met een ontwijkend antwoord rechts den zijweg in te slaan, toen Landman hem op vriendelijke wijze nog een weinig ophield.

»Zie«, zeide hij, »misschien ben je wel wat verwonderd dat ik anderen altijd zoo graag iets van Gods Woord zeg! Maar in mijn plaats zou je precies hetzelfde doen. Weet je, Zandberg, ik ben een mensch, die in zeker opzicht ziek geweest ben, maar gezond geworden ben, en nu vertel ik anderen van het geneesmiddel. Dat moet men toch doen, nietwaar? Wanneer men de zonde heeft leeren kennen, moet men zichzelf als een zieke leeren beschouwen. En nu heb ik het geneesmiddel tegen die ziekte gevonden. Het heet: Het bloed van Jezus Christus, God Zoon, maakt ons rein van alle zonde! En daarvan vertel ik anderen zoo graag. En ik moet dat geneesmiddel nog voortdurend gebruiken, opdat ik gezond zal blijven. Denkt gij ook niet, dat het goed is, om op Zondag met elkander Gods Woord te lezen? Kom morgen gerust, het zal beslist een mooie dag worden!«

Landman had warm gesproken en Zandberg werd met zijn gedachten als 't ware gedwongen, zich met deze dingen bezig te houden. Het was hem, alsof hij in een spiegel zijn eigen zieke ziel aanschouwde en den Gekruisigde daar naast, Die hem genezen wilde. Als ontwakend uit diepe gedachten, hief hij zijn hoofd op, toen zijn vriend eindigde, gaf hem nog eens de

een lot te wachten staat overeenkomstig en gelijkvormig aan het Zijne.

Hij dringt er verder op aan om toch het leven van de algeheele zelfovergave aan God uit te leven hier op deze donkere aarde. En voor dat uitleven noemt Hij drie redenen:

1] Omdat de ziel waardevoller is dan een gansche wereld, al woont die ook in den tabernakel van een werkman of arme weduwe. Aan haar belangen moeten die van het lichaam ondergeschikt worden gemaakt.

2] Omdat de Zoon des menschen zal wederkomen en alsdan een iegelijk zal vergelden naar zijn doen.

3] Omdat men zoo nu en dan in anderen kan bemerken, hoe Jezus Christus hun levens met macht en majesteit vervult.

„Voorwaar zeg ik u, daar zijn sommigen van die hier staan, welke den dood niet smaken zullen, totdat zij den Zoon des menschen zullen hebben zien komen in Zijn Koninkrijk".

* * *

Zullen wij niet naar den ernstigen raad van Jezus luisteren? Elke Jeugdwerker doe het. En elke jongeling of jongedochter neem hem ter harte.

Ik heb nog eenige vragen, die op antwoord wachten. Ze moeten een week geduld met mij hebben. Het komt wel voor elkaar, al duurt het naar de meening van sommigen misschien wat lang. Hier laat ik van de hand van br. J. Heijen Delfzijl, een schrijven volgen, dat ons aller overweging verdient:

Waarde Redacteur.

Uw intreeartikel als schrijver voor de jeugdrubrieken las ik deze week.

Over helpen gesproken. Ik beloof U te willen helpen. Dit helpen zal dezen keer hierin bestaan door hulp te vragen.

Toen ik Uw art. las dacht ik aan onze jongeliedenverg., die straks weer zullen aanvangen. Ik herinnerde me, dat we in de afgeloopen wintercampagne vaak zaten te sukkelen met moreel goede samenspraken, of beter gezegd *zonder* moreel goede samenspraken. Enkele bekende stukken hebben we aangeschaft, voorgedragen en netjes opgeborgen, om na verloop van jaren misschien nog eens te spelen of te vergeten. Ik neem aan, dat andere vereenigingen ook zooiets doen. Nu dacht ik dit. Als het goed mocht zijn in de oogen des redacteurs dan moesten we de titels van onzen voorraad bekend maken met het verzoek aan andere vereenigingen om het zelfde te doen ten einde zoodoende elkaar te helpen door te ruilen. Wij hebben hier b v. een prachtig stuk get. „De Engelenwacht", vertaald uit het Duitsch. Nu dacht ik misschien zijn in andere gemeenten wel jongelui, die zelf samenspraken maken. Deze stukken zijn reeds opgevoerd, maar men kan en wil graag met anderen ruilen.

Geachte Redacteur! ik verzoek U deze aangelegenheid eens door Uw Weleerwaarde's hoofd te laten gaan. Misschien kunnen we zoo door onszelf te helpen ook anderen hulp bieden.

* * *

We zouden dus nu met elkaar een ruilhandel kunnen opzetten, die alle partijen ten goede komt. In geval er bij dezen handel geen tegenwaarden kunnen worden aangeboden, wordt vermoedelijk crediet op korten of langen termijn verleend.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

HET WERK DER ZONDAGSSCHOOL.

IX.

Naast de bespreking van de les moet de cursus gewijd worden aan de verdere Zondagsschoolbelangen. Zaken, de

hand en zeide: »We zullen eens zien« en sloeg daarna rechtsaf naar huis.

Maar den volgenden dag moest Landman tevergeefs wachten.

Bij het gemeenschappelijk werk, dat beide mannen uiterlijk verbond, kwamen zij langzamerhand innerlijk toch ook dichter bij elkaar. Reverent Brantley, de Engelsche predikant, verstond het, deze beide ijverige werkers vast te houden. Hij betoonde zich daarin te zijn een echte Engelschman, maar ook een echte christen; berekenend maar ook vriendelijk. Wanneer beide mannen genoodzaakt werden hun werk te onderbreken, om op hun eigen farm te werken, dan bood hij direct zijn kaffers en paarden aan om er gebruik van te maken. Dat kwam dan beide partijen ten goede: zijn kerk kwam vlugger gereed en zij kregen het zware landwerk veel gemakkelijker gedaan en konden verder verdienen. Hij verraste hen bijna wekelijks met kleine, maar praktische geschenken, als zij naar huis gingen. Hij wist wel, dat zij dan nog veel beter aanpakten met het werk, om zich niet alles te laten schenken.

Toen op den eersten Zaterdag in zijn studeerkamer hun eerste weekloon werd uitbetaald, stond hij nog een oogenblik stil, als naar een goede uitdrukking zoekend, en zeide eindelijk in de taal der Boeren: »Wach e bietje!« Na enkele oogenblikken kwam hij terug.

»Klok, klok!« had men reeds gehoord. De eerwaarde heer kwam binnen en deed alle moeite, een erg tegenspartelende kip vast te houden; achter hem aan liep zijn vrouw; en daarachter verscheen nog een met het geheele gezicht lachende kaffermeisje, dat alle tanden liet zien.

Op Landman toestappend. zeide de geestelijke, hem de kip voorhoudend: »A present for your vrouw!« Zijn echtgenoote deed hetzelfde bij Zandberg. Toen de beide mannen nauwelijks begrepen, wat men daarmee bedoelde, herhaalden de dominé en zijn vrouw, terwijl zij allerlei moesten doen om te zorgen, dat de onrustige kippen niet wegvlogen, en met veel vriendelijke hoofdknikken: »A present for your vrouw! A present for your vrouw!« Tenslotte namen de mannen deze geschenken aan.

Bovendien ontvingen zij elk nog een korfje met ieder veertien eieren, dat het zwarte dienstmeisje gedragen had.

Dat was voor zulk een pasbeginnende farmhuishouding een zeer geschikt geschenk. De kippen werden op de eieren gezet om die uit te broeden.

Ontroerend was het, toen zij na verloop van drie weken voor het opfokken der kleine kuikentjes, elk een zakje met kleinkorrelig kafferkoren ontvingen. Want dit was alles een bewijs, hoe vriendelijk dit zendelingsechtpaar over de omstandigheden van deze landverhuizers dacht, die nu niet anders bezaten dan grootkorrelig mais. (Wordt vervolgd).

kinderen en de organisatie betretfende, worden daar onder 't oog gezien.

Daarnaast worde echter gewerkt aan de algemeene ontwikkeling van den Zondagsschoolonderwijzer. Wordt dat aan een ieder persoonlijk overgelaten, dan zal deze er vaak bij inschieten. Daarom worde op den cursus „gedaan" aan bijbelsche aardrijks- en oudheidkunde en bijbelsche zeden en gebruiken. Over het ontstaan, den groei des bijbels moet ieder, die bijbelsch onderwijs wil geven, op de hoogte zijn. Dan moet het kind als geestelijk wezen, voorwerp van studie blijven.

Bibliotheek.

Hieruit volgt de noodzakelijkheid eener Zondagsschool-Studiebibliotheek. Het personeel moet kunnen studeeren. Ieder kan zich de benoodigde lektuur niet aanschaffen, ofschoon dit het beste ware. Daarom stichtte men een bibliotheek, waarin die werken worden opgenomen, die het werk der Zondagsschool direkt of indirekt bestrijken.

Het Kind in het Midden.

Dit werk moest iedere Zondagsschoolonderwijzer bestudeeren. De oorspronkelijke (Engelsche) uitgave kost ongeveer een rijksdaalder. De Nederlandsche bewerking, verschenen onder bovenstaanden titel, als deel I van de „Westhill Bibliotheek", kost slechts f 0.80. Het oorspronkelijke werk, (de Ned. bewerking is ons niet bekend) geeft een uitvoerige en duidelijke uiteenzetting en aanprijzing van de nieuwe manier van Zondagsschoolhouden, de z.g.n. Westhill methode. Men leze dit werkje en overwege de wenschelijkheid en mogelijkheid van de toepassing van de daarin aanbevolen wijze van werken

De uitgaven van de Nederlandsche Westhill Vereeniging zijn verkrijgbaar bij de Drukkerij „Floralia" te Assen, die op verzoek gaarne een uitvoerig prospectus toezendt.

Het orgaan der Vereeniging heet „Jeugd en Godsdienst", een maandblad voor Jeugdkerk, Kinderdienst, Zondagsschool en Huisgezin kost f 2.90 per jaargang en wordt eveneens te „Floralia" in Assen uitgegeven. Hierin worden o.a. Zondagsschoollessen behandeld naar de behoeften van „Onze Kleintjes", en de „Juniors", de oudere kinderen.

Onze Zondagsscholen moesten Personeelbibliotheken hebben, vooral voor de opleiding der adspirant-onderwijzers.

The Sunday School Chronicle.

Het is zeer te betreuren, dat een blad als dit niet in 't Nederlandsch verschijnt. The Sunday School Chronicle is een weekblad, welks formaat ruim 2 maal zoo groot is als dat van De Christen en dat 16 blz. lektuur geeft. Behalve uitvoerige toelichtingen op de lessen voor de verschillende Afdeelingen, geeft het allerlei lektuur het kinderleven en het Zondagsschoolwerk rakende. We raden den Zondagsschoolonderwijzers die Engelsch kunnen lezen, aan, zich op dit weekblad eens een jaartje te abonneeren. Het kost f 6.50 per jaar plus buitenlandsche port. Men bestelle bij de National Sunday School Union. 57 en 59 Ludgate Hill, Londen, E. C. 4, Engeland. Bij het lezen van bovengenoemd weekblad zal men dan allicht lust krijgen ook met andere uitgaven van deze Unie kennis te maken.

The Baptist Teacher.

Voor onze bizondere behoefte wordt deze periodiek uitgegeven. Er verschijnen vier Nrs. van per jaar. De bedoeling van deze uitgave is om de beginselen, die onze Baptiste Gemeenten kenmerken en die in de algemeene lesroosters en bijbehoorende leiddraden uit den aard der zaak worden verwaarloosd op onze Zondagsscholen beter tot hun recht te doen komen. In de eerste drie Nrs. worden o a. besproken: de Gemeente; het Baptiste standpunt en zijn tegenwoordige kansen; het Avondmaal; de Doop; Waarom aansluiting bij een Gemeente? het Predikambt; een Zendingsles; de Bekeering; het Bapt. standpunt en de maatschappelijke vraagstukken, en een artikel over de Chr. opvoeding onzer jeugd.

Deze lessen zijn berekend van den leeftijd van 9—12 12—15 jaar en van 16 jaar en daarboven.

De periodiek kost 90 cent per jaar plus porto. Men neme ook van deze uitgave eens kennis. Besteladres:

Baptist Union Publication Department
4 Southampton Row, Londen, W. C. I Engeland.

Slot volgt. L.

Een groot werk.

In de pas achterliggende maand jubileerde en herdacht de Deutschen Bund der Baptisten, onder het motto Ps. 143: 5, het 100-jarig bestaan van zijn uitgevers-bedrijf.

De eerste stichter der Baptistengemeenten in Duitschland, J. G. Oncken begon zeer in 't klein, te Hamburg een boekhandel in 1828. De eigenlijke stichtingsdatum valt reeds in April, zegt „Der Wahrheitszeuge", maar om verschillende reden werd de feestelijke herdenking tot 9 October j.l. verschoven.

Reeds 6 jaar voor de verschijning van het Duitsche Baptisme begon Oncken, gedrongen door de liefde van Christus, in verband met zijn colportage-arbeid, een klein winkeltje ter verkoop van christelijke geschriftjes, die hij meest zelf schreef of vertaalde, en zoo maakte hij een begin aan het groote bedrijf, dat nu wereldbekend is geworden, bijzonder in de christelijke lectuurwereld.

Johann Gerhard Oncken was oorspronkelijk een Oldenburger, geboren te Varel 26 Jan. 1800. Reeds vroeg werd hij waarschijnlijk vaderloos, of ouderloos, want hij werd door zijn grootouders opgevoed. Hij zou vrij zeker voor den handwerkstand bestemd en opgevoed zijn, wanneer God niet iets geheel anders voor hem bereid had Een Schotsche koopman, die in zijn dorp vertoefde, ontmoette den opgewekten, vluggen jongen en wilde hem medenemen, om, zooals hij zich uitsprak, een man van hem te maken. Hierin werd toegestemd, de jongen reisde mee naar Schotland en vond daar een vriendelijk tehuis, terwijl hij in de groote wereldbeweging werd ingeleid. Ongeveer met zijn 20ste jaar werd hij voor zaken naar Londen gestuurd. Daar kwam hij ten huize van een geloovigen koopman, die hem meenam naar zijn kerk. Bij een van zulke bezoeken in Londen kwam hij in een Methodisten kerk onder de prediking tot diepe overtuiging van zijn verloren staat en verder ook tot persoonlijke aanname van Christus en het aangeboden heil. Hij werd een besliste christen. Nu wenschte hij ook iets tot heil van anderen te doen. Zijn lievelingswerk werd eerst tractaatverspreiden. Daar hem echter de middelen ontbraken om zich lectuur aan te schaffen, besloot hij van de 60 centen over welke hij kon beschikken voor een middagmaal, slechts 6 cent te gebruiken om een paar broodjes te koopen en voor de overige 54 cent tractaten. Daar hebt ge dus de man in den dop, die hij later geworden is De man, die bij zijn arbeid in het koninkrijk Gods steeds zooveel nadruk gelegd heeft op lectuur verspreiden.

Geen wonder, dat hij bij zijn eerste optreden weldra de aandacht van christelijke kringen of gezelschappen trok en ook spoedig zijn persoon en werk de opmerkzaamheid van menschen van invloed zich tot hem wendde. In het jaar 1823 richtte de Continental Society — dat is het zendinggenootschap voor het vaste land van Europa— de aandacht op hem met verzoek om als gevolmachtigde of vertegenwoordiger van het genootschap naar Hamburg te willen gaan. Oncken nam dit aan en den 16 Dec. 1823 landde hij in de haven van Hamburg.

De zedelijke en godsdienstige toestanden waren toen ter tijde te Hamburg op een zeer laag peil gezonken. Geheele stadsdeelen waren slechts bewoond door de armsten der armen, niemand bekommerde zich over hen. Scholen voor de

kinderen waren er niet; zij groeiden op zonder eenige opvoeding en opzicht en tot allerlei ondeugden. Oncken besloot drieërlei te doen: ten eersten door geschriften christelijke kennis aan te brengen onder 't volk; ten tweeden den strijd aan te binden tegen het vreeslijk kwaad van 't brandewijndrinken, waardoor nood en ellende steeds vermeerderde, en ten derden zich het droevig lot der kinderen aan te trekken en met Zondagsscholen aan te vangen, die toen nog geheel onbekend waren in Duitschland. Dit was een breed en gewichtig program voor een eenzaam persoon. Hij voelde zich wel gedrongen belangstellende vrienden te zoeken, die hem steunden.

't Was toen de tijd van het rationalisme. Wij kunnen 't ons nu nauwelijks meer voorstellen, dat men op de kansels niets met den Bijbel kon beginnen. Toch was het zoo. Mitsdien konden de predikanten in Hamburg maar niet begrijpen, dat die jonge man zooveel Bijbels verkocht. De geestelijke, die er van een Hamburg-Altonaer vereeniging een bijbeldepôt op na hield, verwonderde zich uitermate over Oncken's ijver. Toen een afgezant van Oncken eens bij hem kwam om Bijbels te halen wierp hij hem de deur uit, terwijl hij woedend riep: „Wat doet toch die mensch met zooveel Bijbels? Vreet hij ze op? Hij krijgt er geen meer!"

Onder deze omstandigheden was het voor Oncken een belangrijke uitkomst, toen het Schotsche Bijbelgenootschap hem in 1828 tot zijn agent voor Duitschland aanstelde. Hij kon nu zooveel Bijbels verspreiden als hij maar wilde. Wie had toen kunnen vermoeden welk ontzaglijke uitbreiding dit klein begin in de volgende jaren hebben zou? Onze oudere broeders weten zich nog wel te herinneren, hoe groot en winstgevend die Bijbelarbeiders voor onze drukkerij en binderij tot 1906 geweest zijn.

Onder allerlei tegenwerking, leed en lijden, vooral van de zijde der predikanten (Luthersche pastoren) dacht Oncken er aan te beproeven Hamburger-burgerrecht te bekomen. Dit zou zeker niet gemakkelijk lukken. Doch God hielp zijn dienaar. Hierover schreef docent Lehman in zijn geschiedenis der Baptisten als volgt:

Toen Oncken nog radeloos daar stond, omdat al zijn pogingen mislukten, trof hij op de straat een zekere heer Schröder aan, een bekende ambtenaar en oud-strijder uit den tijd van den Franschen oorlog in de jaren 1813-14, en met wien hij door middel van de Zondagsschool bekend geworden was. Deze, toen hij begreep waar het met Oncken om ging, zeide tot hem: zorgt u maar dat ge de benoodigde papieren in handen krijgt en geef ze mij, en laat dan alles aan mij over. Zoo werd gedaan en samen gingen ze naar de zoogenaamde „Wedde" of ambtenaren-bureau voor vreemdelingen. Toen zij daar aankwamen meldden zij zich aan door aan de deur te kloppen en van binnen uit hoorden ze als een „berenstem": Herein! (binnen). Binnen gekomen zagen zij een grijs geworden invalide, die, toen hij Onckens geleider zag, verbaasd uitriep: „Jongen, waar komt gij wel vandaan? Wilt gij nog burger worden?" 't Antwoord luidde: „neen, ik niet terstond, maar ik heb hier een jongmensch, jonge menschen moet men voorthelpen, en hij wil gaarne burger worden, daarom kom ik met hem hier". „Nu dan, zet je maar', was het gemoedelijk bescheid van den ambtman. Nu werd Oncken naar zijn naam en geboorteplaats gevraagd, en eindelijk ook naar zijn bedrijf. De gevraagde gaf nu te kennen M i s s i o n a a r (Zendeling te zijn). Missionaar, dat was een vreemd woord, dat kon de schrijver niet verstaan; maar het bleek wel, dat ik, zeide Oncken, als Missionaar geen burger zou kunnen worden. Bij dat kritisch moment trad zijn geleider en raadsman voor hem op en zeide: „Hij is C o m m i s s i o n a a r". Ik, zegt O., wil hem tegenspreken, maar hij zeide: „Wat, zijt ge dat dan niet? Handelt gij dan niet in allerlei kleine boekskens en blaadjes, papieren en wat al meer? Schrijf u maar Commissionaar". Zoo geschiedde het en, zegt O., met 14 dagen moest ik weerkomen en mijn koopwaar medebrengen.

Zoo werd Oncken op 25 April 1828 in het burgerregister ingeschreven, en opende toen zijn kleinen boekhandel. Dat was 't begin van den uitgebreiden boekhandel, thans te Cassel.

(Wordt vervolgd). N. v. B

UIT DE GEMEENTEN.

MIJNSTREEK. Het is al weer bijna vier maanden geleden, dat u door middel van ons Orgaan iets van ons mocht vernemen. Daarom willen we u weer eens een en ander mededeelen aangaande onze Gemeente. In 't begin van September hadden we het voorrecht br. L. de Haan drie weken in ons midden te mogen hebben, hetwelk weken zijn geweest waarin we veel hebben genoten van onzen jongen br. Het waren goede dagen voor ons en ook voor br. Fijn, onzen leerend Ouderling, die in dezen tijd een welverdiende rust mocht genieten. Den 14 October moesten we onzen Voorganger ruilen voor die van Eindhoven en dat is naar we vernamen voor beide Gemeenten ook een goede dag geweest. Voor ons had het als gevolg dat br. Prins hier om de 14 dagen des Maandagsavonds een Maranathalezing komt houden in het Prot. Christelijk Volkshuis te Treebeek. Dat het alles moge medewerken tot eer van Gods Naam en tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk, is onze wensch en bede. Ik wil eindigen, na u nog medegedeeld te hebben, dat we Zondagavond, den 28 Oct., de verjaardag van onzen br. Ouderling Fijn mochten herdenken. Ook daar was het te merken dat we allen één zijn in Christus Jezus.

Moge de zege des Heeren rijkelijk uw deel zijn in de donkere dagen die weer voor ons liggen, wanneer ge bij gezellig licht en vuur uw arbeid bespreekt of overdenkt. Maar denkt ook aan onze Gemeente en haar leden, die voor uw vuur en licht, moeten afdalen in den schoot der aarde, waar alles donker is, maar waar Christus ons licht wil zijn.

Namens de Gem. K. ten KATE, Secr.

HOORN. Woensdag 10 Oct. was dan de dag aangebroken, waarop onze reeds meermalen bekend gemaakte Bazar een aanvang nam. Door behulpzame handen goed voorbereid, had het geheele gebouw waarin de Bazar werd gehouden een gezellig aanzien gekregen. Om halfacht opende onze Voorg. Ds. Visser door een toepasselijk woord te spreken, waarna hij voorging in gebed. Hierna werd door de Mandolineclub „Geef Gode de eer" onder leiding van br. Spanger eenige nummers ten beste gegeven, wat door het inmiddels toestroomende publiek met aandacht werd beluisterd. Daarna begon onder het gezellig gehoor der Radio de verkoop. Elke avond mochten wij ons verheugen in druk bezochte standen en flinke verkoop, zoodat wij onze Bazar konden sluiten met een batig saldo van f 646,05. Wij hebben ook hierin Gods hand en hulp weer mogen ondervinden en werd Zijn Woord ook hierin weer bewaarheid, dat Hij Zijn hand niet van de kleinen zal afwenden. Wij willen dan ook Hem daarvoor dank brengen en daarnaast ook aan degenen, die mede hebben willen werken tot het slagen van dezen arbeid. Wel hebben niet alle onze gemeenten gehoord naar onze hulpkreet maar de gemeenten die wel hebben geluisterd en de behulpzame hand hebben uitgestoken hebben het dan ook flink gedaan. Ook aan verschillende brs. en zrs. elders, die zoo vriendelijk waren van ons loten te koopen en verkoopen onzen hartelijken dank. Wel is het volle bedrag nog niet bij elkaar dat wij behoeven, maar wij willen hopen dat er na het lezen van dit verslag nog gem. zijn, die zeggen: Wij willen ook nog iets doen en zullen voor Hoorn een collecte houden. Immers waar op deze wijze ook een andere gem. wordt geholpen, wil men het ook ons doen, want er zal bij de gem. evenmin als bij hun grooten Voorganger aanneming des persoons zijn en dus wat de een krijgt komt ook de ander toe. Wij hopen en wachten biddend af.

Met br.gr. D. BROERTJES, Secr. der Bazar-Comm.

INGEZONDEN.

BIJBELCURSUS VOOR ZUSTERS.

In het buitenland worden menigmaal Bijbelcursussen gehouden gedurende een aantal maanden tot vermeerdering van Schriftkennis en verdieping van geestelijk leven, welke ook in het bijzonder voor jonge Zusters worden georganiseerd.

Het is vaak als een gemis door velen gevoeld, dat in ons land iets dergelijks niet bestond.

Menig meisje, toch dat voor Zondagsschoolarbeid zich geeft, of in Vereenigingswerk arbeidt, zou wel

gaarne eens zelve zich eenigen tijd in de Heilige Schrift willen verdiepen, om te vruchtbaarder te kunnen werken.

Bij voldoende deelneming willen wij midden Jan. of Febr. te Apeldoorn een Bijbelcursus voor Zusters openen, waarvan de duur ongeveer 4 á 5 maanden zal zijn.

De deelneming staat open voor Zusters, die de Heilige Schrift als Gods Woord en dientengevolge als hun eenig richtsnoer voor geloof en leven hebben aangenomen, en wier verlangen het is hun leven in den dienst des Heeren te besteden.

Men vrage nadere inlichtingen bij Ds. W. D. Linthout, Huize »Vertrouwen«, Gardenierslaan, Apeldoorn.

Ds. W. D. LINTHOUT.
Ds. G. POST.
Doc. A. WINCKEL.

MEDEDEELINGEN

BOUWFONDS GEM. UTRECHT.

In vriendelijken dank ontvangen

van N. N. te Vr. f 5.—

Bapt. Gem. Utrecht. D. MOLIJN, Secr.
Giro no. 101892. J. P. Coenstr. 33

In dank ontvangen

van de Gemeente 2e Exloërmond f 10.50.
„ N. N. te N. Pekela f 10.—

De Penn. S. HOUKES.

CORRESPONDENTIE.

Br. J. Heynen, te Delfzijl, vraagt of iemand hem kan helpen aan korte kindersamenspraken en (of) gedichtjes, geschikt voor het a.s. Kerstfeest.

Wie iets heeft zende het dezen Jeugdvriend.

Jeugdrubriek. Alles, wat de Jeugdrubriek betre zende men rechtstreeks aan den betreffenden redacteu Ds. J. W. Weenink, te Stadskanaal.

Br. A. H. Z. te U. In dank ontvangen!

Br. B. N. te 's-Gr. Dito.

LIJST VAN BELANGRIJKE ADRESSEN:

Commissie der Unie.

DAGELIJKSCH BESTUUR.

Ds. K. Reiling, Voorz., Nw. Weerdinge.
Ds. B. Planting, Secr., Tolstraat 117, Amsterdam.
A. H. Zerbst, Penningmeester, Rijnlaan 128 bis, Utrecht, Postrek. 6810

ARCHIVARIS.

Ds. K. Kuipers, Langestr. 143, Deventer.

„De Zaaier", Maandblad voor Evangelisatie.

Redacteur: Ds. B. Planting, Tolstraat 117, Amsterd.
Administrateur: Ds. J. Jeronimus, Kepplerstr. 326, den Haag, Postrek. 107005.

„De Kindervriend"

Weekblad voor Evangelisatie onder de jeugd.
Redactie: Ds. J. Louw, Piet Heinstraat 58 a, Groningen, Postrek. 102064.
Administratie: Ds. C. Brandt, Haulerwijk.

Nederl. Baptiste Jeugdraad.

Ds. J. W. Weenink, Stadskanaal, Voorzitter.
Ds. K. Reiling, Nw. Weerdinge, Secr.-Penningm.

Depôt voor geschriften.

Beheerder: Ds. K. Kuipers, Langestraat 143, Giro No. 50836. Deventer.

Zendingskas.

A. H. Zerbst, Penningm., Rijnlaan 128 bis, Utrecht, Postrek. 68108.

„Voorzorg".

Vereeniging tot ondersteuning van emeriti Predikanten, hunne Weduwen en Weezen.
J. G. Olijslager, Voorzitter, Nieuwe-Pekela.
C. J. Louw, Secretaris, Kanaalweg 5, Scheveningen.
S. Houkes, Penningmeester, Haulerwijk (Fr.).
Giro No. 134474.

No. 2053 VRIJDAG 16 November 1928 48ste Jaargang.

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Jezus mijn — ik zijn.

Gij zijt mijn licht op al mijn wegen,
Gij zijt tot troost in al mijn leed;
Gij wilt mij heel-en-al verplegen,
Terwijl 'k mij gansch Uw eigen weet.
—o—
Gij sterke staf, waarop 'k mag leunen,
Geeft rust om stil in storm te zijn,
Op U wil ik vertrouwend steunen
In U verscheurde wereld en haar schijn.
—o—
Gij zijt mijn spijs — ik blijf mij voeden
Hier, op mijn aardsche pelgrimstocht;
Gij 't schild, dat mij steeds zal behoeden;
Ik zwak — maar Gij hebt overmocht!
—o—
Mijn Heiland, Gij zult met mij wezen
Tot aan en over dood en graf;
Wat deert mij dan, wat zou ik vreezen? —
Gij hebt m' ontrukt aan d' eeuwge straf!

N. v. B.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

Het hemelsche Gezicht.

Daarom, o, Koning Agrippa! ben ik dat hemelsch gezicht niet ongehoorzaam geweest.
Hand. 26 : 19.

Paulus heeft, nadat hij Christen geworden was, veel vijandschap ondervonden.

Met tal van wapenen, en daaronder zeer onedelen, is hij bestreden geworden.

Rusteloos heeft men hem achtervolgd en getracht zijn invloed te knotten.

Daarom treft het ons, dat wij onder alle middelen, waarmede men geprobeerd heeft hem schaakmat te zetten, één middel niet aantreffen: men heeft hem nooit beschuldigd van onoprechtheid.

Zijn leven was blijkbaar zòò volkomen in overeenstemming met zijn woord, dat bij niemand de gedachte is opgerezen deze beschuldiging te formuleeren.

Paulus stond zéér sterk onder den invloed van het moment, dat zijn omzetting-voor-eeuwig bewerkte. Eens, voor Damaskus' poort, had de Heere Jezus zich van den hemel uit aan hem geopenbaard en steeds meer was Paulus' leven gekomen onder de heerschappij van dat oogenblik.

Hij spreekt daarvan in het woord, waarmede hij voor den koning Agrippa getuigenis aflegt: ik ben dat hemelsch gezicht niet ongehoorzaam geweest.

—o—

De bekeering komt tot stand, doordat de hemel werkt.

Niemand geeft zichzelf de vernieuwing. Onder een gesloten hemel wordt geen leven anders. De kracht, die een mensch omzet en tot vrede brengt, is niet van de aarde, aardsch. Aan zichzelf overgelaten, blijft de mensch, wat hij is.

Er is *in* den mensch geen kracht en er is *naast* den mensch geen kracht, die 't leven vernieuwt. »Geen mensch zal zijn broeder immermeer kunnen verlossen«.

De wijzen zagen naar boven en lazen aan den hemel het antwoord Gods op het verlangen van hun hart: de ster wees hen op Christus en openbaarde hun de Verlosser.

Paulus zag een glans boven den glans der zon en in dien glans vond hij zijn Redder en . . . zichzelf.

De hemel leeft met ons mee.

De redding komt van boven.

Aleer iemand het visioen, het gezicht heeft, kan hij in Christus zijn heil niet zien.

Aléér de hemelsche wereld, de wereld der eeuwige werkelijkheden zich voor hem ontsluiert, kan hij haar niet vinden.

Mozes kwam tot het geloof toen hij den Onzienlijke zag, en Paulus toen het hemelsche gezicht hem geschonken werd.

—o—

Hier heeft òns werken zijn grens en zijn waarde.

De hemelsche dingen moeten zélf hun tegenwoordig-

heid bewijzen.

Wij kunnen van hen *getuigen*; ze moeten zichzelf *bewijzen*.

Zij spreken het laatste woord; zij brengen de beslissing.

Waar het gezicht uitblijft, kan geen oprechte omkeer plaats hebben. Waar de hemelsche werkelijkheid niet tot persoonlijke overtuiging wordt, heeft ze geen hartvernieuwenden invloed.

Wie werkt moet biddend werken.

De verhoogde Heer moet *zichzelf* openbaren, maar buiten den getuigendienst Zijner boden om, openbaart Hij zich niet.

Dat geeft hun dienst zoo hoog een waarde.

—o—

Wie voelt niet, hoe vreugde en dankbaarheid dit woord dragen?

Paulus ging aan een afgrond voorbij en .... hij stortte niet neer.

Drie dagen was het na de verschijning voor Damaskus, dat hij niet at of dronk; drie dagen was hij in strijd gewikkeld.

De overgang was wel geweldig: Hij die vervolgd en gelasterd had, moest gaan belijden en prediken.

Welk een vernedering werd daar noodzakelijk!

Welk een prijs moest daar neergeteld worden!

Geen wonder, dat de verzoeking hem aangreep om »neen!« te schreeuwen; om het hemelsche gezicht ongehoorzaam te zijn.

Paulus dééd het niet. Hij stamelde gebroken, bevende: »ja!«

En nu, na zoovele jaren jubelt hij, juicht al wat binnen in hem is: Ik ben dat hemelsche gezicht niet ongehoorzaam geweest!

Halleluja! L.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD.

UIT DE VRAGENBUS.

Br. T. J. te H. vraagt:

> Wat is de beteekenis van Rom. 2 : 25, 26 e.v.? Vooral dat de besnijdenis voorhuid wordt, is mij onduidelijk. Wat bedoelt de Apostel hier eigenlijk mee? Met betrekking hiertoe noem ik ook nog 1 Cor. 7 : 18 en 19.

In Rom. 2 : 25, 26 e. v. lezen we:

»Want de besnijdenis is wel nut, indien gij de wet doet, maar indien gij een overtreder der wet zijt, zoo is uwe besnijdenis voorhuid geworden.

Indien dan de voorhuid de rechten der wet bewaart, zal niet zijne voorhuid tot eene besnijdenis gerekend worden? En zal de voorhuid, die uit de natuur is, als zij de wet volbrengt, u niet oordeelen, die door de letter en besnijdenis een overtreder der wet zijt?«

1 Cor. 7 : 18 en 19 brengt ons het volgende onder de aandacht: »Is iemand besneden zijnde geroepen, die late zich geen voorhuid aantrekken: is iemand in de voorhuid zijnde geroepen, die late zich niet besnijden. De besnijdenis is niets en de voorhuid is niets, maar de onderhouding van Gods geboden«.

* * *

In het 2e hoofdstuk van zijn brief aan de Romeinen

richt Paulus zich o. a. tot de Joden, in wien hij he gevoelen wil benemen, dat zij door de kennis der we en onderrichting van anderen of door de besnijdeni of andere uitwendigheden in de bijzondere gunst va God zouden komen te staan. »Zie«, zegt de aposte als het ware, »de besnijdenis toch is nuttig, maar in dien gij een overtreder van de wet zijt, wat voor zi heeft dan uw besnijdenis? Indien een heiden de voor schriften der wet onderhoudt, zou hij niet voor ee besnedene gerekend kunnen worden? En is dan di lichamelijk onbesnedene, die heiden, niet een bescha mend voorbeeld voor u, die trots letter en besnijdeni zich weinig aan de wet stoort? Want bedenk, dat de echte Jood niet de man is, die het voor het uiterlijke is; evenmin is de besnijdenis in het vleesch de echte maar wie innerlijk een Jood is«.[1])

Of om het woord van den apostel eens over te nemen voor onzen tijd en voor onze gemeenten en vooral voor onze jonge gemeenteleden: »Want de doop is zeer nuttig, indien gij doet wat de wil is van Chris tus Jezus, doch indien gij eigenwillig blijft en u aa den wil van uw Heer niet stoort, zoo is uw doop een waardeloos ding geworden. Indien een ongedoopte de voetstappen van Christus Jezus drukt en diens wil tot zijn wil maakt, zal God hem dan niet aannemen, alsof hij gedoopt was? En zal dan de ongedoopte, de mensch die niet durft of kan belijden, maar die toch levens bevrediging vindt in het verrichten wat Jezus Christus welbehagelijk is, niet een beschamend voorbeeld zijn voor hen, die zich op hun belijdenis hebben laten doopen en die leven als zonen en dochteren van deze wereld?«

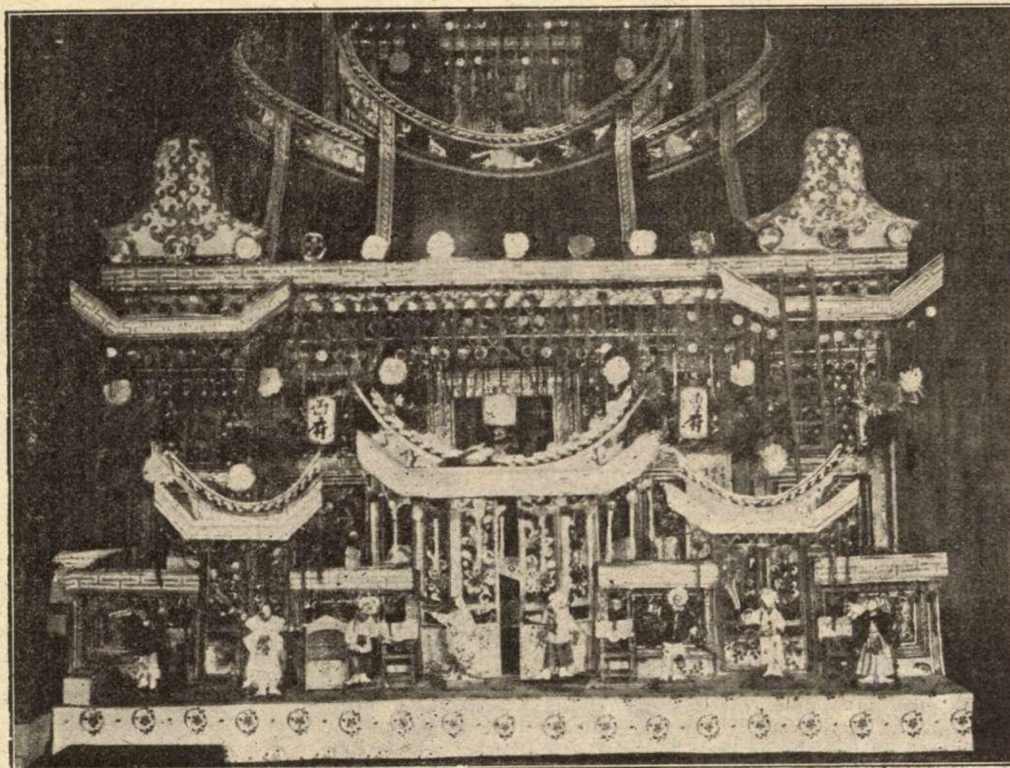
* * *

In de aangehaalde woorden uit den Corinthebrief roert Paulus hetzelfde beginsel aan, n.l. dat we vooral den nadruk moeten leggen op de hoofdzaak en niet op wat bijzaak is. Er waren in de gemeente te Corinthe geloovigen, die ernstig tobden over de vraag of zij wel langer met hun ongeloovige echtgenooten mochten samenwonen. Vermoedelijk stookten dweeperige ijve raars hun onrust aan, hun erop wijzende, dat God het oude Israël afgezonderd had van de heidensche volken en nu het nieuwe Israël eveneens uitsluitend voor zichzelf wilde bewaren. We kunnen ons gemakkelijk voorstellen, dat dergelijke schoonklinkende redeneerin gen vele eenvoudige zielen voor zich inpalmden. De apostel voelde zich gedrongen om een waarschuwend woord te laten hooren. Hij wijst erop, dat het in ons leven vooral op de vervulling van de roeping aankomt, waarmede God ons heeft geroepen en dat met onze bekeering die roeping niet met een handomdraai kan worden afgelegd. Dat is de kern van de kwestie. Daar gaat het om. En dat is niet alleen de kern van de kwestie voor zoover ze het huwelijksleven betreft. Maar ook de kern van elke kwestie — op elk gebied. Zijt gij Jood en gehuwd en komt ge tot bekeering? Dan moet gij met uw bekeering uw huwelijk niet als ongeldig

1) Naar de Leidsche vertaling

2) Niet dat de doop in de plaats is gekomen van de besnijdenis. We nemen maar eens aan, dat er een gedoopte christen is, die evenzeer in zijn doopsbeschouwingen doorvloeit, als sommige Joden in die over de besnijdenis.

(*Zie verder pag. 6*)

Een in bordpapier uitgesneden Chineesch huis van plm. 1 M. hoog Dit wordt na eenige dagen op 't graf geplaatst, geheel compleet met meubeltjes, poppetjes en ook eetwaren en dranken. Na eenige weken steekt men alles in brand. De ziel van den overledene heeft dan van alles nog eens genoten en men meent, dat hij daarna voor goed afscheid neemt en zich naar 't land der gelukzaligen spoedt.

ZENDING

INDISCHE BRIEVEN.

XX

Veel heeft men *na te laten*, zooals we reeds zagen, om het kind tegen de geesten te beschermen Evenveel echter heeft men *te doen* om zich te wapenen en bovendien treft men enkele handelingen aan, die zeer duidelijk ten doel hebben, zich van *de bescherming der geesten* te verzekeren In de eerste plaats speelt hier *het haaroffer* een voornamen rol. Zoo spoedig het hoofdhaar van 't kind tot eenige ontwikkeling is gekomen, wordt dit onder allerlei ceremoniën afgeknipt, en aan den geest gewijd. Soms doet men dit reeds de 7e dag na de geboorte. De schaar, waarmee men knipt, wordt vooraf in een schaal gelegd, met water en bloemen gevuld. Bovendien is ze tijdens de plechtigheid met bladeren en ringen versierd. Oude mannen zingen oude nationale en godsdienstige zangen.

De beteekenis van deze heele ceremonie is duidelijk. *Haar* immers was een belangrijke verzamelplaats van zielekracht. Een deel daarvan wordt aan de geesten gewijd. Het haaroffer heeft groote beteekenis in het leven der primitieven. Het wordt door de overlevenden geofferd aan een gestorven familielid terwijl men het legt op de wortels van een boom om diens groeikracht te bevorderen.

En dan wijzen we op de omstandigheid van *het verminken der tanden.* Veel inlanders toch hebben de gewoonte, hun tanden te vijlen en zwart te maken. Het vijlen heeft ongeveer plaats tot op de helft van de lengte der tanden en geschiedt met speciaal daarvoor vervaardigde instrumenten. Het zwartmaken geschiedt met een stof, die men zelf bereidt uit 't vocht van een kokosnoot, dat vermengd wordt met ijzerroest, zout en peper. Ook dit gebruik wijst henen naar offeren van zielekracht. Immers ook de tanden, die een groote hoeveelheid zielekracht bezitten, zijn geschikte objecten om den geesten te wijden. Men doet zulks in den regel op 13 à 14-jarigen leeftijd; 't is dus één der laatste godsdienstige ceremoniën, toegepast in 't leven van 't kind.

De laatste 2 verschijnselen: haaroffer en tandoffer wijzen op een wijden van een deel van zijn eigen lichaam aan de geesten, om zich daardoor onder hun bescherming te stellen. Gelukkig is dit beginsel hier in deze landen niet verder uitgewerkt, want wie onzer heeft niet gehoord van die uiterst-vromen in Engelsch-Indië, die door zelfpijniging en -kwelling de zaligheid trachten te vinden.

Het is daar de consequentie van wat hier nog alleen in beginsel wordt aangetroffen. Men verminkt zijn lichaam, slaapt op een bed van spijkers, werpt zich vóór de heilige ossen, trekt zich de haren uit, ja, wat voor gruwelijkheden niet al, waarmee men denkt een godgevallig werk te doen. En dan eindelijk, oud geworden, trekt men zich in de oerwouden

GROOTE OPENI S-UITVERKOOP

SPOTPRIJZEN! -:- -:- -:-

TALRIJKE BOEKEN VOOR HET EERST IN PRIJS VERLAAGD!

Het is hard noodig dat wij met den mee een groote Boek-Aanbieding doen. De belangstelling voor onze vorige was zóó geweldig, dat tal van boeken er finaal uit zijn. Dat was ook g. Wij hebben prachtige voorraden zitten en wij zullen — nu in ons nieuwe pand alles gereed is — eene uitverkoop organisee ruimheid van keuze en lage prijzen aangaat, de vorige vaak overtreft. Ook vindt men weer enkele nieuwe spotgoedkoope uitgaven. December maand. Voor cadeau wordt er veel gekocht. Welnu, hier is een Schitterende gelegenheid. Voor jongeren en ouderen. Alles weer franco aanbod! Zoolang de voorraad strekt!

1. Bunjan. Eens Pelgrimsreize naar de Eeuwigheid. Wereldberoemd, 150 bl. 38 ct.

2. Elberts. Gesch des Vaderlands, vanaf de Batavieren tot en met den Wereldoorlog, gr. uitg. met 150 platen 268 bl. in prachtb. 149 ct.

3. Been. De Ring en de Lamp. Schitterende vertelling 19e Eeuw. Met 11 pl 220 bl. in prb. 149 c

4. Twee groote Bijbelsche Teekenboeken. Inh. o.a.: Oostersche reiswagen, De Pottenbakker, Ploegen met een juk ossen. Druivenpers. Olijfpers, Filistijnsche afgod, enz. enz. Iets nieuws! Prachtig! Gemakkelijk! Samen 46 ct. Koopje.

5. C. Rivier. De Atheïst. Ontroerend verhaal uit het leven van een professor en zijn dochter, die uit de duisternis van het ongeloof tot het Licht gebracht wordt, 192 bl. rijk geb. 99 ct.

6. Penning. De Bestorming van Arnhem. Hist. verh. 268 bl. fraai geb. 125 ct.

7. Mevr. Bosboom. Een Leidsch student in 1593. Schitterend hist. verh. 378 bl. met pl. 85 ct., geb. 129 ct.

8. Mevr. Bosboom. De Graaf van Devonshire. Een familielegende uit de 16e Eeuw, e.a. verh. 398 bl. met pl. 85 ct, geb 129 ct

9 Mevr. Bosboom. Frits Millioen en zijn vrienden. Prachtverh, 394 bl m pl 85 ct geb 129 ct

10 Mevr. Bosboom Langs een Omweg. Beroemd verhaal, 415 bl met pl 85 ct geb 129 ct

11 Mevr. Bosboom De Engelschen te Rome en de Triomf van Pisani. Prachtig, 364 bl met pl 85 ct geb 129 ct.

DE schitterende verhalen van de vermaarde Mevr. Bosboom—Toussaint gaan thans voor een schuifje weg. Zorgt dat u er van profiteert!

12 Hoogenbirk Verborgen voor de wijzen. Keurig verh 128 bl fr geb 49 ct

13 Stamperius Het Veerhuis aan de Oester-Schelde, met pl 160 bl 75 ct fijn gec 99 ct

14 Stamperius Frans Naerebout Hist verh met pl 160 bl. 75 ct, fijn gec. 99 ct.

15 Stamperius Drie jongens op een Schip, met pl 160 bl 75 ct fijn gec 99 ct

16 Eigenhuis De Schout van Amsterdam. Prachtig hist verh 288 bl 59 ct

17 Het Dagboek van een ter dood veroordeelde. Treffend verhaal van de bekeering van Ruurd v Dijk in het tuchthuis te Leeuwarden (de beruchte moord te Balk, 5 Dec 1845) 130 bl 49 ct

18 Curwood Nomaden van het Noorden. Beroemd verh uit de barre wereld van sneeuw en ijs, fr uitg 190 bl 73 ct

19 Visser Swinda en Hildegrim Treffend verh uit het liefdeleven der Friezen 5e Eeuw Met pl 184 bl in prachtb 149 ct

20 Nelly Has Clara van Arkel Schitterend! prachtuitg 378 bl nu 250 ct, rijk geb 325 ct

21 Nelly Has Zusterliefde. Héél mooi! prachtuitg 268 bl nu 200 ct rijk geb 275 ct

22 Visser Het Beleg van Alkmaar. Hist verh met pl 200 bl 100 ct, fijn gec 124 ct

23 Visser Heemskerk op Nova-Zembla Hist verh met pl. 200 bl 100 ct fijn gec 124 ct

24 Vader Chinique Vijftig jaren in de Kerk van Rome. Treffende levensgesch o.a: Jeugd, *Als monnik, De biecht, Kijkje in het nonnenklooster*, Bekeering, In groot gevaar, Uitredding, enz. enz. 320 bl 112 ct.

25 Marj. Bowen Schimmen uit het Verleden Nieuw! 192 bl fraai geb 125 ct

26 Cl. Bauer Blondje Uit een meisjesleven, 258 bl geïll 72 ct

27 Cl. Bauer Vriendinnetjes Lief verhaal, 236 bl geïll. 69 ct

28 Marie Honig Vosje, e.a. Verhalen, 206 bl geïll, 66 ct

De drie mooie jonge-meisjesboeken no 26, 27, 28 ineens 195 ct

29 Penning De Olmhoeve Prachtverhaal, 214 bl fr geb 125 ct

30 v Lummel De Bijlhouwer van Utrecht, gr uitg 184 bl 79 ct

31 v. Lummel. De smidsgezel van Utrecht gr uitg 128 bl 79 ct

32 v. Maltzahn Osanna in Excelsis! Beroemd verh 316 bl fr geb 150 ct

33 Baker Aan land gespoeld Lotgevallen van een Schipbreukeling, Prachtig! 184 bl gr uitg met 8 pl in prachtb 149 ct

34 Biart Unac de Indiaan Heel mooi verh Mexicaansche oerwouden, 164 bl gr uitg met 8 pl in prachtb 149 ct

35 Reule Dokter Goudhaar De bedrieger bedrogen Bange winternacht, e.a. verh. met 50 pl 140 bl 64 ct

36 Reule Eindelijk thuis Een lafaard De Stiefmoeder, e.a. verh met 50 pl 140 bl 64 ct

37 Reule Eerlijk duurt het langst Weggeloopen. Zoo komen snoepers te pas, e.a. verh met 50 pl 140 bl 64 ct

38 Reule De Verloren Diamant Aan groot gevaar ontsnapt Valsche Mies, e.a. verh met 50 pl 140 bl 64 ct De Serie Jeugdboeken: 35, 36, 37, 38 ineens 240 ct

39 Aletta Hoog Alleen in 't nestje Keurig meisjesb. 190 bl 100 ct, fijn gec 124 ct

40 Schalekamp De Vrouw van den Strandjutter, 125 bl fr geb 49 ct

41 Riem Vis Een Schat in de Duinen, 116 bl fr geb 49 ct

42 Kapt. Marryat Japhet de Vondeling Beroemd, 140 bl fr pl Keurig geb 139 ct

43 J. v. d. Wal Echte jongens Een vroolijk verhaal, met fr pl 186 bl Keurig geb 149 ct

44 Ds. de Liefde Twee Veroveraars Jul. Caesar en Alex de Groote Heiden en sagen, 142 bl m 28 pl 36 ct

45 Brouwer Aan den Rand des A Mooie uitg fijn verh, 388 bl 196 ct fr ge

46 Prof. Heyns De Geref. Geloofslee tig Handboek en Bijbelgids Honderden werpen: De Bijbel Gods Woord, De Sc Zes dagen of zes perioden, 's Menschen ving en val, Verkiezing en verwerping, D De Ambten, Tucht, Eeredienst, Wederge Bekeering, Heiligmaking, Het gebed, De g voor den Kinderdoop, Een „Duizendjarig Jezus' wederkomst, De wederoprichtin dingen, enz. enz Populair volksboek, pag 300 ct fr geb 390 ct

47 Ten Kate De Schepping Dit be kunstwerk geeft een zeldzaam schoo klaring van Genesis I, 260 bl. Koopje

48 J. v. Brabant Lief en leed uit he van een Dorpsschoolmeester. Fijn hu 112 bl fr omsl 39 ct

49 Uddo Aller afschrapsel Uit de ver en gevangenschap der Afgescheidenen 150 bl 59 ct

50 Uddo De Hannekemaaiers Treffen ma van het eenzame Friesche plattelan jaar geleden 80 bl 36 ct

51 Brouwer Luther's Leven Prachtig bl met 22 pl 98 ct fr geb 148 ct

52 Dr. Wagenaar Willem Lodewijk Heit" Vermaard hist werk, 500 bl 198

53 Linde De Kruisweg der Waarheid lingen leven in Siberië. Diep ontroeren 206 bl 64 ct

54 Hocking De Overwinning der liefde sleepend verh uit een Huwelijksleven, 240

55 Anna Karën Het Noordsche bruidje E haal van de liefde Prachtig 122 bl in band

56 Schippers Oog om oog Zeer bo 160 bl fr geb 125 ct

57 Jacobs De Kleinzoon van den Ho ker. Prachtig! 160 bl fr geb 125 ct

58 Aletta Hoog. Een Gelukkig Viertal bl geïll 75 ct fijn gec 99 ct

59 Aletta Hoog Nanneke, 160 bl geï ct. fijn gec. 99 ct.

60 Aletta Hoog, Koninginnetje, 160 bl. 75 ct. fijn gec. 99 ct.

61 Nelly Has. De Blinde en zijn Vrouw. grijpend! Prachtuitg 160 bl 120 ct, rijk geb

62 Frieda v. Felden Ons Nestje Juwe Voor jonge menschen en ouderen met een hart. Groote innigheid, fijne humor. Prach 170 bl 120 ct, rijk geb 195 ct

63 Breevoort Vrouwenweelde en Vrou smart Schitterend, 200 bl fr geb 125 ct

64 Haardt Metella! Uit de vervolging

ro. Prachtig! 248 bl sierl geb 68 ct.
gendijk De Gids van Bergen op Zoom
Franschen tijd, 204 bl sierl geb 62 ct.
voort Vrouwen van beteekenis uit
uis. Vanaf Juliana van Stolberg
gin Emma Vooral 't intieme leven,
rl geb 58 ct.
ens De Grootvader onzer Koningin.
d van Waterloo, 10-daagsche Veld-
Mooie hist verh 260 bl sierl geb 61 ct.
Brouwer De Jonge Weduwe. Zeldz
190 blz Keurig geb 116 ct.
Spekkie, de pijper der Zeeleepers
192 bl 100 ct. fijn gec 124 ct.
De Portier van de Langepoort
250 bl 100 ct fijn gec 124 ct.
s De Zege bevochten. Uit Amerika's
orlog, prachtig 236 bl nu 91 ct.
er Chinique De afgoderij van het
Scherp strijdschrift, 64 bl 32 ct
r De Vagebond. Lotgevallen van een
die rijk werd, 128 bl fr omsl 69 ct
s Oostloorn Dorpsschetsen Wereld-
340 bl fr geb 250 ct
ppers De Pleegzoon van den Ketel-
0 bl 79 ct
ries Schetsen uit het Friesche Volks-
o a: De twee Weezen, Stroopers-
Hen", enz Vol humor 142 bl 33 ct
inson Crusoë Groote beste uitg 270
pl Keurig geb nu 149 ct
, de Pelsjager. Boeiend verhaal uit
n van West-Amerika, 142 bl gr
pl Keurig geb 146 ct
ne. Dora en Betty Jongemeisjesb
uitg fraaie pl Keurig geb 146 ct
ppers Beter dan goud Treffend verh
ct
er Chinique (Bekeerd priester) De
e Vrouw en de Biechtstoel 220 bl 96 ct
ps De Zwarte Profeet. Treffende
sch In prachtb met foto van de
non, 330 bl 196 ct
t De Vier Temperamenten Een Ju-
stgevend in 't gejaagde leven 82 bl 29 ct
s. v d Linden Waarheid of Dwaling?
Kerk en Secte, De Apostolischen,
ysme, Zevendedags-Adventisten, Het
ne enz Keurig handboekje in onzen
Secte-propaganda, 92 bl 29 ct
v. Hogendorp Josephine Butler, strijd-
n de prostitutie, Herinneringen geïll
4 ct
msz Tachtig kleine vertellingen, met
Groot Vertelboek 256 bl 79 ct Koopje!
het Kinderleven. Vertellingen voor
Prachtig, met 52 platen, 290 bl 69 ct

88 Wetenswaardig Allerlei Over uitvindingen, Uit vreemde landen enz Voor oudere kinderen, met 72 platen 290 bl 69 ct.

89 Stamperius De Ezel van den Bakker. Fijn jongensb 265 bl met pl 100 ct fijn gec 124 ct

90 Stamperius Drie Jongens en 'n vrije Zaterdag. Schitterend, 250 bl met pl 100 ct fijn gec 124 ct

91 Pluim Vertellingen, o a: Puk, Bocheltje, Het Heidekind, Trouwe Ilse, enz 198 bl met pl 64 ct

92 De Negerhut Wereldberoemd verh slavenleven N.-Amerika, 280 bl gr uitg fr geb met 50 platen 159 ct

93 Penning Neerland en Oranje hereenigd Schitterende verhalen uit bange dagen o a Napoleon's tocht naar Rusland 1812 — De slag bij Waterloo 1815, enz enz 320 bl met 80 platen 179 ct rijk gebonden 259 ct

94 Prof. v. Veen Vóór 200 jaren. Schetsen uit het kerkelijk leven onzer Geref vaderen f 3.25 nu 94 ct

95 Prof. Fabius Verzekeringsdwang. Schat van sociale gegevens f 3.25 nu 92 ct

96 Ds Kapteyn Uw Licht komt! Zeven Kerstpred 150 bladzijden 69 ct

97 Dr A. Troelstra De Naam Gods in den Pentateuch Studie Exodus: 6, f 1.25 nu 40 ct

98 J. F. v. O. Macht en Recht Prachtverh Transv Vrijheidsoorlog 1880—81 194 bl met fraaie platen in prachtband 112 ct

99 J. Schouten De man van de Boekenkist Fijn hist verh 108 bl mooi geïll 90 ct rijk geb 140 ct

100 Dr W. J. A. Schouten De Wonderbouw van het Heelal Over: de Sterrenhemel, De bouw van het heelal, Het einde der Wereld enz 184 bl fijn geïll 150 ct rijk geb 200 ct

101 Voordrachtenbundel 6. Inh o a: Soldatenlist, Drie Studenten, Kreupel wil voordansen De ledige stoel enz 100 bladzijden 55 ct

102 Bundel 7. Inh o a: Zeldzame genezing, De Koloniaal of: ter elfder ure, 'n Grap van Jan Steen enz 100 bladzijden 55 ct

103 Bundel 8. Inh o a; Het Pleegkind, Bloode Piet, De Pleegzuster, enz 100 bl 55 ct

104 Bundel 9. Inh o a: De Wandelende Jood, Boer Krelis, Bart en Elsje, Bram de Dichter enz 100 bladzijden 55 ct

105 Bundel 10. Inh o a: In de Smidse, Hoe Jaap een blauwtje liep, Een Noordpoolvaart enz 100 bladzijden 55 ct

No. 101—105 ineens 250 ct

VOOR DE DAMES.

Handwerkboeken Mevr v. Wessem.

106 Wollen kleeding voor Dames en Meisjes Gehaakt en gebreid 40 nieuwe Modellen met de patronen 46 ct

107 Wit Borduursel Voor Kleeding, Blouses, Tafelkleedjes enz 32 modellen, met voorbeelden, beschrijving en afstrijkpatronen 46 ct

108 Kleur-Borduursel Voor Kussens, Kleedjes, Blouses enz 35 modellen met voorbeelden, beschrijving en afstrijkpatronen 46 ct

109 Nieuwe Wollen Kleeding voor Kinderen Gehaakt en gebreid. Met volledige beschrijving enz 46 ct

110 Hoe maak ik mijn hoed op? Voll. Hand. voor zelfmaken van hoeden voor elke leeftijd. Met 105 Afbeeldingen, raadgevingen voor veranderingen, patronenblad enz 46 ct

De Serie 106—110 ineens 200 ct

111 Christaller. Ruth's Huwelijk Fijn verh. 240 bladzijden fraai gebonden 125 ct

112 Joh. Dose. Vrouwenadel Schitterend verh uit het leven 300 bl f 2.90 nu 98 ct geb 139 ct

113 Dr J. v. d. Valk Bilderdijk Bloemlezing uit zijn gedichten. Met levensbeschrijving keurige aanteekening, enz Deel I, 228 bl Keurig geb 68 ct

114 Idem Deel II, 224 bl Keurig geb 68 ct Bilderdijk I en II ineens genomen f 1.25 Kostelijke verzameling der schoonste dichtwerken!

115 Idsardi. Als door vuur. Treffend verh Friesche Volksleven 280 bl fraai geb 125 ct

116 Groot Kookboek voor Burgergezinnen. Honderden recepten 190 bladzijden 49 ct.

VOORWAARDEN:

1. Opgaaf der No's is voldoende.
2. Bestellingen per postw. of anderszins. Op de strook s.v.p. *duidelijk* de no's en uw adres. Kan ook per Giro op ons No. 31769.
3. Beneden f 1 leveren wij niet.
4. WIJ ZENDEN FRANCO THUIS.
5. *Naar het Buitenland met verhooging van 20 procent wegens extra vracht.*
6. *Dit aanbod is tijdelijk.*

LET OP ONS NIEUW ADRES:

Uitgeverij Boeijenga

Kleinzand 89 - - SNEEK

☞ Voor ieder gratis en franco:

1. *Catalogus van Nieuwe Boekwerken.* 2. *Catalogus van Tweedehandsboeken.* Zend briefkaart of naamkaartje. Honderden koopjes.

van den Himalaja terug, men eet en drinkt bijna niet; wat men nog noodig heeft, zoekt men zelf uit 't bosch en bereidt dat op de meest eenvoudige wijs. De gansche dag brengt men door met 't plengen van offers en in gebed, 't lichaam vermagert sterk en eindelijk sterft men in de grootste ellende.

Gelukkig is een dergelijke wijze van zelfkwelling in onze koloniën onbekend gebleven. Er zijn deerniswekkende toestanden, ongetwijfeld, maar een zekere nuchterheid in denken en handelen valt toch steeds te onderkennen. 't Is ook daardoor, dat 't Heidendom in ons Indië zooveel meer openstaat voor de prediking van ons Christelijk geloof als in Engelsche streken. Er is daar een schier fanatieke vasthoudendheid, een zich niet willen onderwerpen aan de bearbeiding door Gods Geest. Hoe anders leeren ons hier de opwekkingen op Nias, op Nieuw-Guinea, de voortschrijdende invloed der zending in de Bataklanden en ook de langzame, maar zekere invloed, die op Java onder de Mohammedanen doorwerkt.

Maar laat ons bidden, vooral voor die streken, waar men zich als met een pantser heeft omgeven, opdat 't Christendom toch maar geen vat hebbe op 't volk.

L. (Wordt vervolgd). de J.

(*Vervolg pag 2*)

beschouwen. Zijt gij heiden en in betrekking bij een heidensche meester, en komt gij tot bekeering dan moet gij niet op slag en stoot uw betrekking opzeggen en een christelijken patroon opzoeken. Vervul uw roeping! Het christendom heiligt den mensch in de vervulling van zijn taak.

Had iemand, toen hij nog Jood was, een contract loopen, hij doe dat contract van die Joodsche dagen niet te niet. Had iemand, toen hij nog heiden was, een dienstovereenkomst, hij doe die dienstovereenkomst van zijn onbesneden staat niet te niet. Niet de besneden staat noch de onbesneden staat spreken het beslissende woord in zake de vraag wat wij na de bekeering moeten doen, doch onze plicht en roeping. »De besnijdenis is niets en de voorhuid is niets, maar de onderhouding van Gods geboden«.

* * *

Verder vraagt dezelfde broeder: »Zoudt u tevens het verband willen aantoonen tusschen de besnijdenis en het uittrekken van het lichaam der zonden des vleesches, genoemd in Coloss. 2 : 11?

Het aangeduide Schriftgedeelte luidt:

»In welken gij ook besneden zijt met eene besnijdenis, die zonder handen geschiedt, in het uittrekken van het lichaam der zonden des vleesches«.

Ik kan niet beter doen dan hier de groote Calvijn te laten spreken. »Uit deze woorden blijkt, dat Paulus het niet eens is met de valsche apostelen, die de wet met het evangelie dooreen mengen en daardoor Christus als het ware twee aangezichten geven. Hij verduidelijkt zijn meening aan de hand van een bepaald voorbeeld. Hij toont aan, dat de besnijdenis van Mozes niet alleen geheel onnoodig is, maar zelfs Christus tegenstaat, dewijl ze de geestelijke besnijdenis van Christus te niet doet. Want de besnijdenis was den vaderen gegeven, opdat ze het schaduwbeeld zou zijn van iets, dat zelf niet aanwezig was. *Bijgevolg ontkennen allen, die na Christus' komst op aarde nog vasthouden aan het schaduwbeeld, dat de werkelijkheid is verschenen.* Laat ons bedenken, dat hier de uitwendige besnijdenis vergeleken wordt met de geestelijke, evenals een schaduwbeeld met de werkelijkheid. Het schaduwbeeld wijst op iets, dat nog afwezig is. Blijft men aan het schaduwbeeld vasthouden terwijl de werkelijkheid er is, dan schuift men de werkelijkheid op zijde. Wat Paulus aantoonen wil is, dat waar de besnijdenis, die met de handen geschiedt, voltooid is in Christus, is er geen vrucht noch voordeel meer van te verwachten. Daarom vervolgt hij, dat de besnijdenis, die zonder handen geschiedt, dus die des harten, de besnijdenis van Christus is, en dat juist daarom hetgeen uitwendig is geweest, niet meer op zijn plaats is, omdat bij de komst van de werkelijkheid het schaduwbeeld verdwijnt, want dit doet alleen dienst, als de werkelijkheid er nog niet is.«

Tot zoover Calvijn. Het zou ons niet verwonderen, dat sommige van zijn volgelingen, die met hand en tand vasthouden aan de meening, dat de doop in de plaats van de besnijdenis is gekomen, zich over deze verklaring van hun leider verwonderen.

Het behoeft zeker niet opgemerkt, dat de apostel zelf verklaart, wat hij onder een besnijdenis, die zonder handen geschiedt, verstaat, n.l. »het uittrekken van het lichaam der zonden des vleesches«.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

P. S. Br. H. Uw critiek op de beschouwingen van br. M. is veel te persoonlijk en te scherp om in drukvorm onder de menschen te worden gebracht.

Br. J. A. te N. Dank voor uw kort schrijven aan onze jonge geestelijke broeders over de vraag: »staat sport ons geestelijk leven in den weg«. Maar is u een jeugdwerker? of een jeugdige?

We hebben intusschen de discussie over dit onderwerp gesloten en het komt ons voor, dat we ze gesloten moeten houden, ten minste in deze rubriek.

J. W. W.

HET WERK DER ZONDAGSSCHOOL.

Slot.

Bizondere dagen.

De geregelde gang van het Zondagsschoolwerk moet door bizondere dagen aan beteekenis winnen.

We zouden gaarne zien, dat op onzen Zondagsschoolrooster b.v. vier Zondagen per jaar werden vrij gehouden voor onderwerpen van bizonderen aard. Dan moesten ter sprake komen die dingen, die meer het leven en het werk der gemeenten betreffen, als ons Zendingswerk (de arbeid van zr. Reiling aan de Congo); de gemeente (haar wezen en waardij); het geven (de noodzakelijkheid, wijze en zegen); de Doop; het Avondmaal enz. Men vergelijke maar verder de onderwerpen uit The Baptist Teacher in 't vorig art. aangehaald. Slechts zou ik er nog aan willen toevoegen: de geschiedenis van het Baptisme in Nederland.

Moederdag.

Over den dag, gewijd aan de bekeering en bedoeld om het innerlijk geestelijk resultaat van het Zondagsschoolwerk bij ongeveer zestienjarigen vast te stellen, spraken we reeds.

Men kent, aan gene zijde van het groote water, ook een Moederdag. Het Leger des Heils, wortelend in de Angel-Saksische wereld, heeft dien dag ook hier ingevoerd. Schuilt er niet iets goeds in, de kinderen op een Zondag in het jaar eens uitsluitend te bepalen bij den zegen, dien God hun in hun ouders schonk en bij de roeping, die zij tegenover hun ouders hebben?

Slechts zou ik, inplaats van »Moederdag« liever van Ouderdag spreken. Deze Ouderdag wel te onderscheiden van den Ouderavond, waarover wij straks nog iets in 't midden hopen te brengen.

»Ouderdag« als dag gewijd aan versterking van de liefde en eerbied der kinderen tot hun Ouders. »De Ouders« is dan het onderwerp van de les. We denken dan natuurlijk ook aan de *ouderloozen*. En getrouw aan 't geen we in Art. VI opmerkten, zorgen we er voor dat de kinderen van hun liefde tot de Ouders uiting kunnen geven. Men zorge dan voor een voorraad frissche bloemen en geve ieder kind een bloem mee om die den Ouders te overhandigen als uitdrukking en symbool van hun liefde en dankbaarheid. Dat men hun wél moet inscherpen zoo steeds uit te zien naar gelegenheden om hun aanhankelijkheid te *toonen*, spreekt vanzelf.

De Ouderavond.

Gaat het er op den *Ouderdag* om, om met de kinderen over hun Ouders te praten en hun den zegen, hun door God in hun Ouders geschonken, te doen beseffen, op den Ouderavond is het ons daarom te doen, den Ouders te doordringen van de voorrechten en de verplichtingen, die God hun in hunne kinderen voor oogen stelt.

Is dus op den Ouderdag »de Ouders« het onderwerp van de les, op den Ouderavond luidt het onderwerp, waarover we tot de Ouders spreken, »het Kind«.

We zetten het kind, zijn waarde en bestemming; zijn behoefte en toekomst in het licht van de openbaring des Scheppers. Zoo probeeren we de eenheid tusschen Huis en School te bevorderen en ons van den steun der Ouders voor ons werk te verzekeren. De Ouderavond geeft de Ouders gelegenheid om het personeel te leeren kennen en hen eens van aangezicht tot aangezicht te zien, dien ze misschien wel als broeders en zusters of als buren en dorpsgenooten kennen, maar nog niet als de medearbeiders en medebouwers aan het geestelijk leven hunner kinderen.

»De School aan de Ouders« kan, waar het de Zondagsschool betreft, niet gehandhaafd worden, omdat ze het eigendom der gemeente is. Maar daarom moet er wel kontakt zijn tusschen de Zondagsschool en de Ouders der kinderen. Ze moeten op de hoogte gehouden worden. En Ouders die dat worden, zullen het werk met hun sympathie steunen. En dat werkt gemakkelijk. L.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Laatste plaag. Pascha. Uittocht.

Exodus 11; 12 : 1—39.

Les voor Zondag 9 Dec. 1928.

De Farao was boos geweest. Hij had gezegd: 10 : 28. En Mozes had geantwoord : 29. Hoe kon M. zoo spreken? denkt ge bij u zelf! Dat zullen wij vandaag hooren!

Reeds voor dat Mozes zijn laatste bezoek aan F. bracht, had God hem gezegd, wat er nog gebeuren zou. 't Zou niet lang meer duren eer de Egyptenaars gewillig zouden zijn om Israël te laten trekken. God zou nog één plaag over Egypte brengen, en die zou den doorslag geven. Dan zouden de Eg. den Israëlieten niet alleen toestaan, maar hen zelfs aandrijven om weg te trekken. Zelfs zouden ze hun gaarne geven, alles wat ze maar vroegen, om maar van dat volk af te komen. Dat zou een vreeselijke bezoeking zijn. Vertel hier alvast in 't kort, wat er gebeuren zou.

Dat wist Mozes reeds vooruit, en dáárom zei hij tot den koning : 10 : 29. En meteen voegde hij er zijn laatste boodschap aan toe: Zoo heeft de Heere gezegd: Nog één plaag zal er komen; over eenige dagen zal 't gebeuren. Omtrent middernacht . . . . enz. enz. 11 : 4—8. Ik heb hier een paar zinnetjes tusschengevoegd, omdat ik mij anders niet kan voorstellen, hoe de Israëlieten de noodige toebereidselen konden maken. Ze moesten toch tijd hebben. Het zeer beknopte bijbelsche verhaal wordt met zulk een tusschenvoeging m. i. geen geweld aangedaan. Het geldt hier immers geen vertaling maar slechts het samenstellen van een vertelling.

—o—

Toen M. deze geweldige boodschap gedaan had, ging hij heen, om diezelfde boodschap over te brengen aan zijn eigen volk. Voor Israël had hij dan bovendien nog een bijzondere boodschap er bij. God wilde niet, dat zijn volk den dood der Egyptenaars en het leven der Israelieten als een vanzelfsprekende zaak zou beschouwen — alsof de laatsten zooveel beter waren in hun hart. Zij moesten verstaan, dat ze het aan Gods genade te danken hadden als ze bleven leven. Dat wilde God zijn volk heel duidelijk maken.

Mozes en Aäron vertelden, wat God als laatste plaag over Eg. zou brengen. Maar — zoo voegden zij er aan toe — God wil onze eerstgeboornen verschoonen, indien wij een ieder in zijn gezin een lam slachten, 12 : 5—7. Schenk bij 't vertellen eerst een oogenblik alle aandacht rustig aan deze verzen, zonder te haasten naar het volgende. Het lam stierf in de plaats van den eerstgeboorne. Waar het bloed aan de deur was, daar was in geloof aan Gods belofte en gehoorzaamheid aan Gods bevel gehandeld; de uitkomst zou hen niet beschamen, 12 : 13.

Nu gaan we weer verder: Dan had M. nog een boodschap over dat lam. Dat lam moest — ofschoon het een offer was, 12 : 27, — gegeten worden door de Israëlieten. Vertel 8—11. — En de Israëlieten moesten het goed onthouden, want voortaan zouden ze elk jaar zoo moeten doen, zie 12 : 14 en 24—27.

—o—

Het schijnt dat de Israëlieten gevoeld hebben, hoe ernstig nu de zaken stonden. Dit zou de laatste maar ook de zwaarste plaag zijn, die over Eg. kwam. Maar ook zij

zelf zouden op de proef gesteld worden. Ik denk, dat hoop en vrees in sommige harten hebben gestreden; hoop op bevrijding en vrees of onder hen ook dooden zouden zijn. Ze waren ongetwijfeld nog niet vergeten, dat de eerste plagen hen ook getroffen hadden. Ernstig en nauwgezet hielden zij zich aan Gods bevel. Ze namen zich tegen den 10den lammeren, hielden ze 3 dagen apart, maakten zich vervolgens tot de reis gereed, slachtten op den 14den de lammeren en streken het bloed aan de deurkozijns braadden daarna het lam om er op den bepaalden tijd metelkander van te eten.

Zoo naderde het uur van middernacht. En toen (vertel in zeer ernstigen toon) toen gebeurde het zooals God het had laten verkondigen. Geen familie in Egyte, waar niet iemand worstelde met den dood — een wanhopige worsteling, want allen moesten ze zich overgeven. O, wat een smart in Egypte! Vaders en moeders huilden. Groote zoons en groote dochters, en in sommige huizen ook kleine eerstgeboornen werden zoomaar ernstig ziek en stierven! Sommigen wilden een buurman roepen, maar buurman en buurvrouw hadden dezelfde droefheid. Sommigen liepen naar den koning om te zeggen: Laat Israël toch trekken, want wij zijn allen dood! Maar in het paleis was het precies zoo gesteld als bij alle andere menschen. Ook daar was de eerstgeboorne in stervensnood; nog even, en Farao's troonopvolger was niet meer, zie v. 30.

Toen was Farao's verzet gebroken. Israëls God had hem overwonnen. Hij stuurde boden uit, die M. en A. moesten roepen en toen zij gekomen waren, sprak hij: 31 en 32. En vele Egyptenaars liepen naar de Israëlieten en schreeuwden: „Gaat toch uit ons land! Gaat toch uit ons land!”

O, wat was dat een nacht in Egypte!

Maar bij Israël was blijdschap. God had hun eerstgeboornen genadig bewaard achter het bloed van het lam en aan zijn volk vrijheid gegeven. Nog in dienzelfden nacht begon de organisatie van de uittocht uit Eg. Klaar gemaakt had men er zich reeds voor overeenkomstig Gods bevel. Maar natuurlijk ging dat niet zoo maar even; 't betrof hier een heel volk. Maar dadelijk begon men volgens de vastgestelde plannen de karavanen te ordenen. Egyptenaars werkten niet tegen. „Veel vreemd volk” ging zelfs met Israël mee. En anderen gaven gaarne op Israëls verzoek goud en zilver en kostbaarheden als het ingehouden loon voor den dwangarbeid, die verricht was. De Israëlieten haastten zich. Ze brachten in dien nacht hun maaltijden nauwelijks ten einde. Nog minder konden ze des morgens vroeg bakken. Onderweg moesten ze maar verder zien. Ze zouden zich wel redden want God zorgde voor zijn volk. Dat was nu wel bewezen.

K. R.

CORRESPONDENTIE

A. te N. P. Bijdragen in dank ontvangen.

J. H. v. R. »*Strandzending*«. Hebben tot onzen spijt geen ruimte om het verslag van dien arbeid in De Christen op te nemen.

E.-R.

Heden ontsliep ten onzen huize wel wat onverwachts, doch vredig en kalm in Jezus Christus haren Verlosser, onze lieve Zuster en Tante

Aukje Kuiper,

Wed. Wassenaar.

Zij bereikte den leeftijd van bijna 68 jaren.

Openb. 14 : 13.

Namens de geheele Fam.
T. v. TUINEN.

Sneek, 13 Nov. 1928.

Aukje Kuiper

was voor ons een lieve en getrouwe Zuster in den Heere. Wegens een langdurig lijden aan haar voeten was oorzaak dat men haar dikwijls in haar wagentje ter kerk bracht.

Zij rust in Vrede.

De Bapt. Gem. Sneek.

Sneek, 13-11-'28.

Baptisten Gemeente EINDHOVEN.

Ons vergaderlokaal is veel te klein en kan ons elk oogenblik worden opgezegd; een ander is niet te huur.

Wij moeten spoedig een gebouw hebben.

Eenig kapitaal is aanwezig.

Meerdere hulp is dringend noodig.

Wij rekenen op de leiding en hulp des Heeren.

Onze Gemeente is een planting Gods op Roomschen bodem.

Wie kan helpen aan Obligatiën van f 50.—, f 100.—, f 200.—, f 500.— ?

Giften worden ook zeer dankbaar aanvaard.

De bouwcommissie verstrekt gaarne nadere inlichtingen.

Namens de bouwcommissie,
J. DANKER, Plataanlaan 47.
JOH. DE VRIES, Ekkadscheweg 109
—:— Eindhoven. —:—

MEDEDEELINGEN.

BOUWFONDS
GEM. UTRECHT.

In vriendelijken dank ontvangen. Giften Gemeente Hengelo (O.) f 67.—

Bapt. Gem. D. MOLIJN, Secr.
Giro 101892. J. P. Coenstr. 33.

---

a.g. DE KINDERVRIEND.

Gelden voor De Kindervriend moet men *uitsluitend* storten op de postrekening *No 139378* van *Ds. C. Brandt te Haulerwijk.*

E.-R.

Schippersknecht

gevraagd. 16—18 jaar (intern.) tegen December. Persl. of schriftelijk aan te melden bij:

J. H. NOORDIJK,
Van Zeggelenstraat 5, Haarlem.

No. 2054 VRIJDAG 23 November 1928 48ste Jaargang.

DE CHRISTEN

Orgaan der Unie van Baptiste-Gemeenten in Nederland

Eén Heer
Eén geloof
Eén doop

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

Redactie-adres:
Ds. J. LOUW - Piet Heinstraat 58a - Groningen
Administratie-adres:
H. DE JONGE, Nieuw-Weerdinge, Postrek. 42318

Allen
— één —
in Christus

Abonnementsprijs bij vooruit betaling voor Nederland en Koloniën per kwartaal f 1.—; Buitenland per jaar f 5.—

Advertentietarieven worden op aanvrage verstrekt door TJ. TEN HOVE, Da Costakade 47, Utrecht.

AAN ZEER STILLE WATEREN.

MAAR GIJ?

Jezus zeide tot hen; Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben. Matth. 16 : 15.

Het is treffend wanneer we opmerken welk een gelijkheid er bestaat tusschen de menschen, vooral de godsdienstigen uit den tijd toen de Heiland deze aarde bewandelde en die van onzen tijd, wat betreft hun denkwijze en spreken, bijzonder als het over Jezus gaat. Vreemde denkbeelden werden er over Hem geuit. Thans doet men dat nog.

De Heere Jezus had ongeveer het geheele land der Joden met Zijne discipelen doorgereisd. Zij waren met vele menschen en verschillend gezinde menschen, ook met vele streng godsdienstigen in aanraking gekomen. Thans waren zij genaderd tot dicht aan de grenzen des lands en aan die van Syrië, te Cesarea-Filippi. Zij hadden het voorrecht gehad om veel van hun Meester te hooren en te leeren, ook als Hij vele scharen toesprak, en niet het minst als Hij hen in de eenzaamheid onderwees.

Nu vraagt de Meester hun: »Wie zeggen de menschen dat Ik ben?« — Uit het antwoord der leerlingen bleek (zie vers 14) hoe verschillend de menschen over Hem spraken. Toch was de Heere in Zijn zelfopenbaring duidelijk genoeg! — Het was bij Jezus geen nieuwsgierigheid als Hij de Zijnen zoo vroeg. Neen, het geschiedde weer alles in het belang van de leerlingen zelf. Hen wilde Hij aan 't spreken hebben. Hen wil Hij te verstaan geven, dat elk hunner en elk mensch een p e r s o o n l i j k e o v e r t u i g i n g aangaande Hem moet hebben. Dit gold voor hen bijzonder, maar geldt ook voor ieder mensch. Jezus is de eenige behouder voor alle menschen. Buiten Hem is er absoluut geen behoudenis voor eenig mensch. Allen hebben dus noodig Hem te kennen, en moeten weten wie en wat Jezus voor hen persoonlijk is. Dit is het hoogste belang voor alle menschen.

Ook degenen, die gelooven, moeten w e t e n wat zij aan Jezus hebben, en wat zij van Hem mogen en kunnen verwachten.

Al te dikwijls wordt er, ook door Christenen, geluisterd naar wat de menschen van Jezus zeggen. Velen spreken anderen na, of spreken slechts uit wat anderen voor hen als vaststaande leer aangaande Jezus hebben gesproken en geschreven. Een eigen overtuiging hebben zij dan niet. De Heere stelt hun de vraag: »Maar gij, wie zegt gij, dat Ik ben?« — Ja, daar komt het op aan.

Stel u voor, lezers, de Heere Jezus nog wandelende op aarde. Hij nadert u en vraagt u: wat zegt g ij van mij? — Er moet een antwoord volgen. Gij hebt het hoogste belang voor uw hart bij Jezus, en bij het kennen van Hem en Zijn Woord. Kent gij Hem zóó dat Hij u voor den tijd en voor de eeuwigheid bevredigt. Wat hebben we aan iets onbekends of aan iemand, dien wij niet kennen. »Ik ken de mijnen en word van de mijnen gekend«, zegt de Heere. Eveneens: »Mijne schapen kennen mijne stem en zij volgen mij«. De stem van een vreemde volgen zij niet. — Zij kunnen onderscheiden.

Het is den Heere Jezus niet gelijk hoe er over Hem gedacht wordt. Denken is ziele-werk. Denken gaat aan 's levens handeling vooraf, anders zijn de handelingen — onbedacht verricht — in den regel verkeerd. Nu worden verkeerde handelingen wel door ieder zedelijk-denkend mensch afgekeurd; maar verkeerde, zelfs booze gedachten, worden meestal niet zoo sterk afgekeurd en veroordeeld als zijnde zonde. Toch is verkeerd en boos denken zonde. Dit komt wel het sterkst uit als het denken over God of den Heiland Jezus geldt.

Als God tot bekeering roept luidt het: »De goddelooze verlate zijn weg, en de ongerechtige man z i j n e g e d a c h t e n«. (Jes. 55 : 7).

Van verschil van meening aangaande Jezus mag er geen sprake zijn, wel van verschil van onze kennis en inzicht. Naarmate wij Jezus als onze Verlosser meer door het geloof leeren waardeeren en danken, zal ook onze kennis aangaande Hem toenemen. Dit niet slechts door studie, maar meer nog door innerlijke ervaring

en gehoorzaamheid en door vatbaarheid om door God geleerd te worden. Als Petrus, mede namens zijne mede-apostelen, belijdt en verklaart: »Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods« — dan antwoordt de Heere: »Zalig zijt gij, Simon, Bar-Jona! want vleesch en bloed heeft u *dat* niet geopenbaard, maar mijn Vader, die in de hemelen is«.

Hierdoor wordt de ware kennis van Jezus, de Zoon van God, verkregen. En zij is voor ieder onzer noodig en te bekomen. God wil Zich door Zijn waarheid en Geest openbaren en kennis geven. Daar is de onbedriegelijke oorsprong van kennis. Om die kennis is het steeds ware geloovigen en geheiligden te doen geweest. »O p d a t i k H e m k e n n e« riep Paulus uit. Daarvoor wilde hij de zwaarste beproevingen aanvaarden en de moeielijkste en diepste wegen bewandelen. Dat was voor die Apostel een onderwerp des gebeds.

Ware, diepe kennis van Jezus Christus is boven alles noodig voor den Christen, niet alleen tot zijn eigen vrede, vertroosting en blijdschap, maar ook om een gevestigde overtuiging te hebben, ten einde den naaste te overtuigen; en zelve verlicht zijnde, licht te zijn in deze geestelijk donkere wereld.

Ook zullen wij Jezus steeds meer liefhebben, naarmate wij Hem kennen bij Goddelijk licht.

N. v. B.

LOSSE SCHAKELS.

Oostersche vondsten.

De uitgravingen in het Oosten bevestigen telkens opnieuw de waarheid van de mededeelingen des Bijbels. Potscherven, eens achteloos op den mesthoop geworpen en thans weer opgegraven hebben de grootste waarde voor het vaststellen van data. Ieder ras en iedere periode had z'n eigen manier van pottenbakken. Scherven voor 3000 jaren in de keukens te Jericho gemaakt en op den vuilnishoop gegooid worden thans te voorschijn gehaald. Men vindt echter geen scherven, die dagteekenen uit den tijd daarna, d. w. z., dat Jericho niet als stad bestond nà den tijd waarin zij, naar de Bijbel zegt, door Jozua verwoest werd.

Een Oudheidkundige — zoo vertelt de Baptist Times verder — werkende in de bergachtige wildernis ten Oosten van Jeruzalem heeft voor kort een ontdekking gedaan, die voor ons van bizonder belang is. In een spelonk, in de nabijheid van de ruïnen van kerken en kluizen uit de zesde en zevende eeuw, vond hij een doopvont, uitgehouwen in een rots, waarin nog te zien was, dat het water er drie voet hoog in gestaan had en met Syrische inschriften rondom. Neen, de oudste gemeenten kenden geen besprenging!

Wij hebben hieraan een opmerking toe te voegen: waarom is men tegenwoordig niet meer zoo verstandig om vonten te maken, waarin drie voet water kan staan? Er staat in onze vonten zoo weinig water (2 voet nauwelijks), dat een dooper van hooge postuur steeds voorover dreigt te vallen, als hij zijn doopeling onder den waterspiegel wil brengen. Waar is dat goed voor?

De stallen van Salomo.

Genoemd blad weet verder te vertellen, dat het

Congres van Oriëntalisten te Oxford aan onze kennis nog iets heeft toegevoegd betreffende bovengenoemde stallen? In een beschrijving van het opgravingswerk te Megiddo heeft een der onderzoekers aldaar verteld dat ze gestooten zijn op een groep gebouwen die zeer wel mogelijk gediend hebben voor de stalling van Salomo's paarden. Hun architektuur verraadde de hand van Hebreeuwsche metselaars en zij beantwoorden aan de beschrijving, daarvan gegeven in het boek der Koningen. De stallen hadden een groote oppervlakte en toonden dat de eigenaar een leger van paarden moet hebben gehad.

Een Enakskind.

Tot hen, die wij op onze tochten door den Bijbel leeren kennen, behooren ook de kinderen Enaks. Toen Ds. Schofield in Palestina het Wereld Zondagsschoolkongres bijwoonde, bezocht hij ook een inrichting voor geesteszwakken op het Libanongebergte. Onder de patiënten was een man van reusachtige afmetingen. Men vertelde den bezoeker dat dit een »Zoon van Enak« was. Hij zeide dat dezen naar hij meende, reeds lang uitgestorven waren, maar men antwoordde, dat er nog altijd eenige nakomelingen van dit geslacht waren, en dat deze allen 6 vingers en 6 teenen hadden. En inderdaad, deze patiënt had, goed geteld, samen vierentwintig vingers en teenen. L.

Bijzonderheid.

Natuurlijk werd er op het Baptistisch Wereldcongres te Toronto ook gedacht aan den grooten Baptist John Bunyan, wiens 300sten geboortedag dit jaar, den 28sten Nov. herdacht zal worden.

Toen daarover gesproken werd bleek het, dat er een bejaard vrouwtje in de vergadering was, die nog een nakomelinge van de familie Bunyan was. Toen dat bekend werd, werd ze naar voren geleid, en werd ze begroet met zeer vele handdrukken.

Zij woont ergens in Canada en had een lange reis gemaakt om ter Conferentie te komen. N. v. B.

ZENDING.

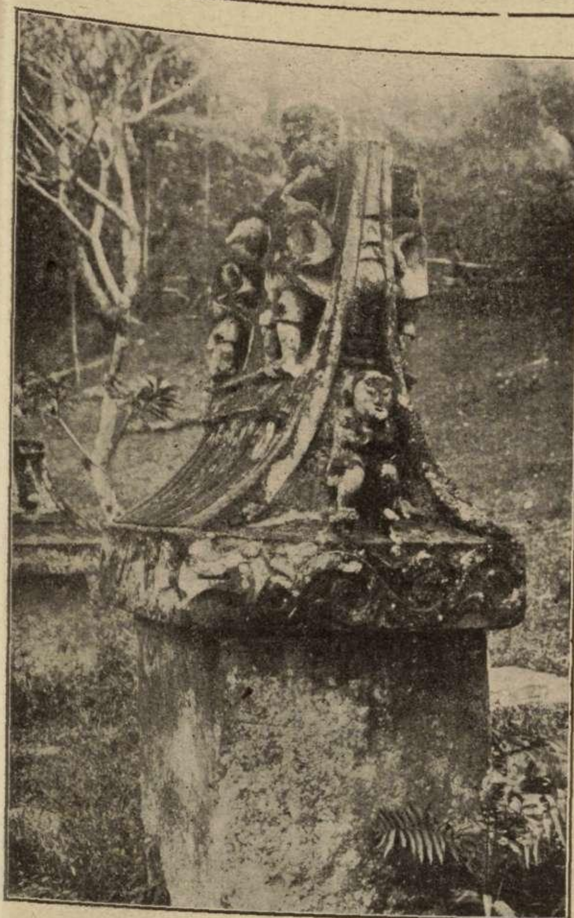
INDISCHE BRIEVEN.

XXI.

Wij wenschen nu stil te staan bij de verschillende gebruiken, die met een sterfgeval samenhangen. Reeds werd bij de bespreking van de voorstellingen der animistische volkeren aangaande de ziel een en ander meegedeeld, maar er is nog veel eigenaardigs, waarop we kunnen wijzen. Voor ditmaal spreken we dan eens over de

Lijkbezorging. Wat doet men met het lichaam zijner gestorven betrekkingen?

Natuurlijk gaan we nu de min of meer gekerstende stammen stilzwijgend voorbij, omdat zich hier allengs een *begraven* naar Europeeschen trant heeft ontwikkeld. De laagstontwikkelde stammen leggen hun lijken geheel onbedekt op een stellage in 't bosch. Men wacht, tot 't lichaam verteerd is, haalt dan de beenderen terug en rangschikt ze tezamen in een rotsspleet. Soms legt men 't lijk met opzet

aan den rand van een ravijn. Over eenige dagen komt men eens kijken en is 't lijk dan verdwenen, zoo wordt dit als een gelukkig voorteeken beschouwd. Doodenzorg bestaat hier dus eigenlijk *niet*. Op 't eiland Nieuw-Guinea heeft men al een zeer bijzonder soort van doodenbezorging. Men spreekt hier van mummificatie. De lijken worden uitgedroogd, door ze eenige weken lang op een zacht vuur te roosteren, om ze daardoor voor ontbinding te vrijwaren. Dan worden ze naar 't bosch gebracht, waar op een bepaalde plaats de lijken gehurkt naast elkaar worden gezet. Men kan zich voorstellen, welken indruk een verzameling van eenige honderdtallen van dergelijke mummies, naast elkaar geplaatst, op den vreemdeling maken moet. 't Vocht dat gedurende 't roosteren uit 't lijk vloeit, wordt opgevangen en later vermengd met de rijst, die bij 't offermaal voor den overledene genuttigd wordt. Ook wordt dit lijkenvocht bij de godsoordeelen gebruikt. Hij, die 't drinken kan zonder z'n gezicht te vertrekken, wordt als onschuldig aangemerkt.

Soms worden de lijken na 't roosteren mee naar huis genomen en dan in een hoek van 't vertrek of in een aparte kamer gedeponeerd.

Op 't eiland Bali, middelpunt van Hindoeïsme, zooals we reeds meldden, heeft verbranding (crematie) plaats. Een lijk wordt aanvankelijk gebalsemd, in doeken gewikkeld en dan in een aparte voor dit doel opgeslagen tent bewaard. Dag en nacht wordt

dan 't lijk bewaakt. Intusschen leeft men uiterst zuinig, spaart zooveel mogelijk, om de hooge kosten, die aan een crematie verbonden zijn, te kunnen dragen. Soms verkoopt men een deel zijner bezittingen om aan geld te komen. Eindelijk, soms na maanden, heeft dan de plechtigheid plaats. Van bamboe wordt een hooge, piramidaalvormige toren gebouwd met allerlei soorten gekleurd papier behangen met vergulde drakenkoppen versierd en gekroond door eenige beeldjes.

Deze toren wordt op de baar gezet en daaronder 't lijk geschoven. Het wordt nu naar de brandstapel gebracht en toren en al gaat in vlammen op. De asch wordt verzameld en in zee gestrooid.

Onmenschelijk was de vroegere bepaling, dat een vorst zich door zijn vrouwen in den dood moest laten volgen. Bij volle bewustzijn sprongen ze in de vlammen en lieten zich levend verbranden. Aan deze gewoonte is echter nu door onze regeering een eind gemaakt.

Een crematieplechtigheid in deze heidensche streken is dus nog wel iets anders dan in onze Westersche maatschappij, waar deze wijze van doodenzorg hoe langer zoo meer bekend wordt.

Wij, Nederlanders, bezitten ons crematorium in de buurt van Haarlem, in Duitschland zijn reeds een 15-tal van dergelijke inrichtingen. Sommigen zien in de uitoefening der crematie een terugkeer tot Heidendom. Ons dunkt, dat zulks, na kennismaking met de grondbeginselen van 't heidendom, niet vol te houden is. Anderen meenen, dat ongeloof, twijfel aan 't voortbestaan der ziel, de drijfveeren van zulk handelen zijn. Men wil, door absolute vernietiging van 't lichaam, de onhoudbaarheid der gedachte aan eeuwigheid bewijzen. 't Is mogelijk, dat dezulken voorkomen, maar wij ontmoetten ze persoonlijk nimmer. En tenslotte meenen we, dat bij de meerderheid der voorstanders van crematie gezondheidsredenen den doorslag geven. Nimmer verwarre men echter de crematie in de Hindoemaatschappij met z'n aanhang van heidensche gebruiken met die onzer moderne samenleving, welke ook de oorzaken mogen zijn van haar wederopleving gedurende de laatste tientallen van jaren.

L. (Wordt vervolgd). de J.

EEN BRIEF.

In Juni l.l. herdacht het Engelsch Bapt. Zendinggenootschap het 50-jarig bestaan van de Congo-zending. Wonderen van genade zijn in de geschiedenis van die 50 jaren te aanschouwen, zoowel in de zelfopoffering van zoovele zendelingen, mannen en vrouwen, die vooral in de eerste jaren, hun leven gaven voor het Koninkrijk Gods in dat donkere land, als in de heerlijke vruchten van bekeering en heiligmaking van duizenden heidenen. Volgens de laatste statistiek telt de zending onzer Engelsche broeders in 't Congoland 14 hoofdstations met 346 buitenposten, waar geregeld gearbeid wordt door 52 zendelingen, waarvan 37 gehuwden en 16 ongehuwde zendingszusters, waartoe ook onze zr. Reiling behoort, en 595 inlandsche helpers. De verschillende gemeenten tellen samen 11.739 leden.

Ook in 't Congoland zelf werd het feit herdacht, en treffend vooral is een brief gezonden door de gemeente te Kibentele en omstreken, mede-onderteekend door den hier ook niet onbekenden Nlemoo, een der eerstelingen en getrouwen helper van een der pioniers, dr. W. Holman Bentley. We laten de vertaling van dien brief hier volgen:

Aan de ouderlingen en leden der gemeenten van het Bapt. Zend. Genootschap.

Wij zijn zeer verblijd, nu wij gekomen zijn tot het vijftigste jaar van het komen van het Evangelie in ons land, Congo. Wij hebben God gedankt, dat Hij ons vrijelijk leeraars gegeven heeft, om ons het Evangelie te verkondigen. Wij hebben toen ook besloten, dat het billijk is, dat wij uit het diepst onzer harten u onzen dank brengen in deze kleine gave*), die wij u zenden. Het is ons dankoffer.

Wij bidden God, dat Hij u moge geven in uwen arbeid om het Evangelie te brengen in verschillende landen, opdat de volken verlicht mogen worden en Jezus Christus leeren kennen, den Zaligmaker der wereld.

Wij vragen u ook, of gij ons gedenken wilt in uwe gebeden, opdat onze gemeente sterk moge zijn in Christus Jezus.

Onze groeten zenden wij, vriendelijk en liefhebbend.

In den naam van de gemeente in het Kibentele district.

Wij zijn uwe kinderen in het Evangelie.

M. D. Nlemoo. Ndo Vwandu.
P. Lavwa. Ndo Dakala.

*) Deze »kleine gave« bedroeg 17,200 francs, of ongeveer f 1200! En dat van arme zwarten, die dankbaar zijn voor de kennis van hun Zaligmaker.

Een groot werk.

(Vervolg.)

Ongeveer 6 jaar na de oprichting van den kleinen boekhandel op 22 April 1834, werd Oncken door den Amerikaanschen Professor Sears met nog zes zijner vrienden in de Elbe gedoopt. Den volgenden dag werd de eerste Baptisten gemeente te Hamburg gevestigd. In den tijd der reformatie was de Duitsche Doopersbeweging in bloed gesmoord. Honderdduizenden zijn toentertijd verbannen of gedood. Na 400 jaar trad zij weer te voorschijn. Het Baptisme breidde zich nu snel uit over Duitschland en over geheel Europa, trots de bittere vervolging van kerkelijke en politieke zijde.

Met deze nieuwe beweging was natuurlijk de kleine uitgeverszaak ten nauwste verbonden. Hare verdedigings- en propagandamiddelen gingen daarvan uit en waren daar verkrijgbaar en stond er weldra een Hamburger tractaatvereeniging mede in verband, die bij de verplaatsing van het bedrijf naar Kassel den naam kreeg van „Christelijk Tractaatgezelschap te Cassel".

Het eerste boekje door Oncken uitgegeven droeg den titel: „Het drievoudig snoer". Voor drie jaar is er nog een nieuwe oplage van verschenen. Vervolgens eerst langzaam, later sneller, volgden andere uitgaven.

In 1837 verscheen het eerste deel van „Bunyans Pelgrimsreis", van hetwelk thans nog groote oplagen gedrukt worden; in 1850 verscheen de „Glaubensstimme", het gezangboek der Duitsche gemeenten; 1869 werd begonnen met de uitgaven van Spurgeons geschriften.

Sedert 1844 gaf Oncken ook een tijdschrift uit, het Zendingsblad — „Missionsblatt". Daar de Baptisten in Duitschland zulke vreeslijk gevaarlijke lie en waren — zegt „Der Wahrheitszeuge", verbood de politie het drukken van berichten uit de Duitsche Baptisten gemeenten. Dit ging zoo door tot 1848, toen de revolutie ook drukpers-vrijheid bewerkte. Toen nu het kleine „Missionsblatt", dat maandelijks uitkwam, zoowel berichten uit de gemeenten als uit de heidenzending kon brengen, kwam er behoefte aan meer plaatsruimte en werd er in 1865 een nieuw blad opgericht „De Zions-

VERVOLGVERHAAL.

BEWERKT DOOR G. B.

Landverhuizing.

20

(De dagloonersfamilie Willem Zandberg was naar Zuid-Afrika vertrokken in de hoop op betere levensomstandigheden. In de binnenlanden bouwden zij een hut. Nadat Zandberg een paar maal bij de Boeren gewerkt had, hielp hij een andere landverhuizer, Landman, bij het bouwen van een kerk. Zandberg had veel achting voor Landman, maar meed hem zooveel mogelijk omdat Landman een christen was. De zendeling, Rev. Brantley, bewees aan beide landverhuizers veel vriendelijkheid en verraste hen met allerlei geschenken.)

Het gebeurde ook dikwijls, dat de beide metselaars eerst mee naar den tuin moesten, vóór zij naar huis gingen. Dan was het weer dit en dan weer dat dat zij mee naar huis moesten nemen: soms sinaasappelen of perziken of andere vruchten. Later hadden zij eens een bijzonder goede week, en wel op deze manier. Rev. Brantley wilde hen het weekloon in de veekraal uitbetalen en bracht hen toen bij twee prachtige geiten, die beide twee mooie jongen hadden.

In de eene hand had hij het volle weekloon en in de andere een klein bedragje minder. Daarop vraagde hij, zich eerst tot Landman wendend: »What do you want this or that?« (Wat wenscht gij, dit of dat?) Daarbij hield hij de hand met de kleinste som geld boven de eene geit. De keuze was niet moeilijk. Hetzelfde deed hij ook bij Zandberg, en Zandberg koos precies als Landman, zoodat zij beiden met bijna het volle weekloon en een goede melkgeefster met de jongen naar huis konden gaan. Zulke geschenken waren uit het vee- en vruchtenrijke zendingsterrein, dat reeds dertig jaar ongeveer bestond, voor het zendingshuis gering, maar voor de beide landverhuizers ten zeerste welkom.

Vele anderen, die tegelijk met hen aan land gegaan waren, doorleefden moeilijke tijden. Toen de rantsoenen levensmiddelen schaars werden, werden zij in hongerlijden en hongerstillen leerlingen van de inboorlingen. Zij waren hen gevolgd naar het bosch, hadden van hen afgezien, hoe men eetbare kruiden zocht en evenals de zwarten oefenden de landverhuizers in het gebruik maken van den hongerriem.

Maar zoo ver was het bij de families Landman en Zandberg niet gekomen. Zij hadden altijd nog voldoende te eten gehad en waren zelfs in vele opzichten nog vooruitgegaan.

Daartoe hadden vriendenhanden en Gods Woord ook zeer goede diensten verleend, want Zandberg kon en wilde ook voortaan zijn vriend Landman, wiens godsdienst hij wel is waar schuwde, zijn vriendschap toch niet o thouden, en ook voor zijn vrouw het genoegen niet bederven voor het bezoek aan die godsdienstige bijeenkomsten. Ja, zelf kwam hij er hoe langer hoe vaker.

Sprinkhanen en andere verschrikkingen.

Enkele jaren hadden de landverhuizers al doorge-

pelgrim", door Jozeph Lehmann. 't Verscheen in quartoformaat met illustraties, weldra ook De Kindervriend („Kinderfreund").

Tot 1871 bleef de leiding van 't bedrijf in handen van den Hamburger koopman J. Braun. Toen deze zich terug trok, om een eigen zaak te beginnen, (groothandel in manufacturen), was Oncken 71 jaar oud; hij was door inspannenden arbeid en bezwaren op zijn ontzaggelijk vele reizen een afgeleefd gebroken man geworden en stierf na lang smartelijk lijden in Januari 1884 te Zürich, en werd te Hamburg begraven.

Daarna kwam er, ondanks alle moeite en zorg der ondernemers, immerdoor daling in het uitgeversbedrijf, tot in 1876, toen er een man uit Amerika, een oorspronkelijken Duitscher. genaamd Phil. Bickel in zijn vaderland terug kwam, met de opdracht van Am. Baptisten, om den arbeid in Hamburg op te nemen.

Deze man had in 1848 wegens de revolutie naar Amerika moeten vluchten, en was daar Baptistisch Predikant, Redacteur en eindelijk oprichter van de uitgeverszaak der Duitsch-Amerikaansche Baptisten in Cleveland geworden. Na menigerlei overleg werd hij met het bovenvermelde doel naar Duitschland gezonden. Bickel vestigde zich weer in zijn oude vaderland en vatte het zinkend bedrijf krachtig aan. Van dien tijd af begint er een nieuwe periode in de uitgeverij en drukkerij, benevens binderij der Duitsche Baptisten, welk bedrijf, thans te Cassel, een grooten en gezegenden omvang verkregen heeft, ten behoeve van het Duitsche volk, niet slechts binnen de grenzen des lands, maar overal in de wereld, waar Duitschers gevonden worden.

Er wordt alleen positief christelijke lectuur gedrukt en uitgegeven, en vooral veel evangelisatie-lectuur aangeboden.

En daar Bickel ook de opvolger van Oncken was als agent van het Schotsche Bijbelgenootschap, kon er ook steeds krachtiger gewerkt worden aan Bijbelverspreiding en drukken.

In 1890 kwam ook de oudste zoon van Bickel uit Amerika en is eenige jaren bedrijfsleider geweest. In dien tijd werd verkregen, dat grootendeels al de uitgaven van de werken van den Londenschen Baptisten Predikant Spurgeon, van welke vertalingen in 't Duitsch verschenen door 't Baptisch „Verlag" werden en nog worden uitgegeven.

Dr. Bickel Jr. verwisselde zijn arbeid in het bedrijf met de Zending en reisde af met een stoomschip om Zendingswerk te verrichten op Japaneesche eilanden. Bickel Sr. 70 jaar oud geworden, werd zwak en ontzonk aan zijn zegenrijk werk.

Daarna trad als Redacteur van het Orgaan der gemeenten, „Der Wahrheitszeuge", Br. Hoefs op, die tot heden nog als een krachtige figuur in den arbeid bezig is; terwijl een aantal helpers en redacteuren van andere geschriften, en bedrijfsleiders, den arbeid krachtig voortzetten. En een aantal menschen — niet ver van de 100 — vinden er dagelijks arbeid.

(Slot volgt.)

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD.

Een enkele opmerking over den criticus in ons midden.

Jonge menschen zijn critisch.

Willen de ouderen het leven wel eens offeren aan de vormen, de jongeren daarentegen offeren heel graag al de vormen aan het leven. Zij hebben vertrouwen in de liederen, die de bruisende levensstroom in ze zingt en ze wil gaarne de rotsige wanden verbreken, waarbinnen die levensstroom is ingeperkt. Zij verklaren den oorlog aan allen, die hen willen binden en sympathiseeren met degenen, die hen als grootheden eeren, waaraan het zelfbeschikkingsrecht van overlang is toegekend. Zij weigeren beschermd te worden; zij willen veroveren. Vandaar, dat ze op gezag weinig kunnen accepteeren en tegenover de geschiedenis met opgetrokken schouders staan. Het persoonlijk onderzoek der dingen en het persoonlijk concludeeren is een kolfje naar hun hand. Zij luisteren naar jonge leiders met ontsloten harten, maar heeft een welmeenende raadgever of voorlichter grijze haren, dan vermoeden zij, dat hij meer door conventioneele begrippen en conservatisme dan door de waarheid wordt bewogen.

Jonge menschen zijn zeer critisch.

* * *

bracht onder de warme zonnestralen van Zuid-Afrika in moeitevollen arbeid. En het was niet tevergeefs geweest, tenminste niet voor de familie Zandberg. Zij hadden gaarne hun levensbehoeften tot het uiterste beperkt. Onverdroten hadden zij zoo ijverig mogelijk hun werk gedaan, soms waren zij bij maneschijn nog druk op het land bezig.

En het resultaat was zichtbaar geworden. Zij waren vooruit gegaan.

Wanneer zij om zich heen zagen en aan het verleden terugdachten, moesten zij zich verblijden en nieuwe moed krijgen.

Zandberg rekte zich uit wanneer hij de uitkomst zijner arbeid zag.

Dat behoorde zoo bij zijn natuur. Vrouw Zandberg nam zich ook voor, ijverig verder te werken, wanneer zij de vooruitgang opmerkte; maar vóór alles dankte zij haar God eerst. Dat was haar gewoonte nu eenmaal.

Wat waren zij blij geweest, toen de eerste geit bij huis graasde en naar haar jongen blaatte die zoo vroolijk om haar heen sprongen; toen de eerste klokhen haar kuikentjes lokte! Maar nu was er nog veel meer vee bijgekomen.

Het kalf was een koe geworden en had een stier tot kameraad gekregen. In den laatsten tijd waren twee kalveren geboren en de kudde geiten bestond reeds uit een vol dozijn. In de vogelwereld kraaide, kwaakte en fladderde het steeds levendiger. Het was een genot dit alles aan te zien. Ging het zoo maar altijd door. Men rekende er zoo graag mee. Maar God rekent zoo dikwijls anders. Dat deed Hij ook nu. De landverhuizers zouden niet enkel de zegen des lands, maar ook de plagen des lands leeren kennen. Als een gewapend man zou eerst de eene, dan de andere en na enkele jaren nog weer een andere plaag het veld overvallen. De eerste plaag kwam, toen men het meest aan vooruitgang en het minst aan achteruitgang dacht.

Zandberg was met eenige producten naar de markt geweest en bevond zich nu op den terugweg.

»Laat mij een poosje sturen en ga zelf maar op den wagen zitten, vader!« had zijn nu negenjarig zoontje Willem gezegd, omdat hij veel lust had om de dieren te besturen. De weg was aardig goed en Willem een flinke jongen, dus kon Zandberg best de leidsels een poosje aan zijn zoon toevertrouwen en zich zelf gemakkelijk laten rijden. Nu zijn handen niets meer te doen hebben, laat hij zijn gedachten in het verleden dolen.

Tevreden lachte hij voor zich heen.

»Hebben wij het niet reeds ver gebracht? Ik rij nu met een vierspan, dat kan in het oude Vaderland zelfs niet ieder edelman«.

Zijn vergelijking met de hooge heeren leek hem wel wat belachelijk, »maar het is toch zoo. ik rij toch met een vierspan«, rechtvaardigde hij zich zelf in zijn gedachten. »Het zijn wel geen fiere paarden voor een galarijtuig op gummiwielen, maar dat is ook niet noodzakelijk, het is toch een wagen met een vierspan«.

(Wordt vervolgd).

Er zijn velen, die zich als critici bij ons aanmelden, maar met de ware critici niets gemeen hebben.

Onder dezen reken ik onze vrienden, die in den grond der zaak niet goed kunnen hebben, dat onze gemeenten, vereenigingen of welke naam ook het verband moge dragen, waarin wij ons bewegen, met stoffelijken en geestelijken voorspoed worden gezegend. Zij hebben hun ernstige bezwaren tegen ze. Deze zijn te eenzijdig of te veelzijdig! Of zij kenmerken zich door gebrek aan visie als gevolg van bijzondere enghartigheid! Of zij deinzen er zelfs niet voor terug om de waarheid geweld aan te doen, hetgeen wordt geïllustreerd met voorbeelden, die kant noch wal raken! Of zij zijn lang niet kieskeurig in de middelen, die worden aangegrepen om het voorgestelde doel te bereiken! Of zij missen een goed christelijk besef van de roeping, waarmede God roept! Of . . . . o wat hebben zij vele en veelkleurige en zware bezwaren, die bekommerden, die bezorgden, die critici! Maar zijn ze eigenlijk wel critici? Ik geloof het niet. Wanneer deze categorie menschen aan het woord is, moet ik gewoonlijk aan den man denken, van wien men bijna elke week in zijn dagblad lezen kan en die door de duisternis van den nacht omhuld, een balk op de spoorrails legt met het oogmerk om den eerstkomenden trein te doen derailleeren. Is dit heerschap een criticus?

Verder reken ik onder dezen onze goede menschen, die meenen elk te moeten afrakelen. Kent gij ze wel? Of komen ze op uw plekje in den grooten Wijngaard des Heeren niet voor? Zij hebben altijd wat aan te merken en op iedereen veel af te dingen. De leiders zijn te soepel; de volgelingen lang niet zelfstandig genoeg. Vriend A. kleedt zich als een ijdel jongmen ch; vriend B. komt niet netjes genoeg voor den dag. De secretaris van de gemeente houdt er afwijkende meeningen op na, die, wanneer ze algemeen bijval vinden, de deuren wijd open zetten voor de wereld. Zuster C. wordt door velen om haar vroomheid geprezen, doch die haar van nabij kennen, vragen zich af of zij wel grondig bekeerd is. Ons comité is niet veel bijzonders; het maakt zich van urgente zaken meestal met een Jantje van Leiden af. De dominee mag zich de waardigheid van het ambt wel wat meer bewust zijn. Schrijft Paulus niet aan Timotheüs, dat het woord deftig gepredikt moet worden? En wat zal ik van onzen penningmeester zeggen? Hij is trouw, ja, maar dat brengt zijn karakter mee, daarentegen weet een ieder heel goed, dat hij erg op zijn eer is gesteld . . .

In dezen voege kan men den criticus hooren spreken. Doch mij moet weer de vraag van het hart of hij wel een criticus is? Ik zie in hem groote overeenkomst met den schooljongen, die voortdurend een geschikte gelegenheid afwacht om zijn kameraden een speld in het lichaam te steken. Is deze schooljongen een criticus? Of is hij een deugniet, die verdient om over den knie behandeld te worden?

De Genestet zegt:

> Gij, die in alle menschen
> Slechts zonde ziet en schuld,
> Van leelijke gedachten,
> Is vast uw hart vervuld!

En heeft hij geen gelijk?

Eindelijk nog reken ik onder dezen allen binnen en buiten onze kringen, die ons oordeelen, terwijl ze weinig of geen kennis hebben van onze beginselen, beweging en streven. Vanwege hun behoudzucht schijnen zij niet bij machte te zijn ons te kunnen begrijpen. Als gevolg van hun onkunde en te betreuren vasthoudendheid aan den dag van gisteren en eergisteren, hebben zij aan ieder, die in zijn leven voor ballast ruimte heeft, allerlei onaangenaams van ons te verkondigen. Dat onze zaak schipbreuk lijdt, is in weerwil van al hun critiek toch eigenlijk niet het begeeren van hun hart. Dat onze zaak zich verder ontwikkelt tot voornaamheid en eerbaarheid is ook niet de wensch van hun leven. Wat ze eigenlijk willen, weten ze zelf niet. Maar ze zijn nu eenmaal niet van het nieuwe en wat zich op het gemoed tegen het nieuwe verzamelt, dat moet er dan af. Voor critici worden ze aangekeken en sommigen onder ze willen heel graag voor critici doorgaan, doch van den waren criticus zijn zij geen familie. Gewoonlijk moet ik glimlachen als ik dergelijke goede zielen ontmoet. Zij zijn als de hondekens die tegen de opkomende maan blaffen! En zijn deze hondekens critici? Of sterrekundigen?

* * *

Jonge menschen zijn doorgaans zeer critisch.

Maar er zijn er velen onder ze, die hun opmerkingsvermogen, hun gave om de goede en verkeerde zijde te ontwaren, misbruiken, zoodat ze afbreken in plaats van opbouwen.

Ze zien overal zwarte plekken en helpen anderen om ze ook te zien. Ze bespreken die leelijke, zwarte plekken; zij veroordeelen ze als leelijk, zelfs als vreeselijk leelijk. Zij vinden aan de gemeenschap met elkander „niets meer aan", alleen, omdat die zwarte plekken er zijn. Intusschen komen ze nooit op de gedachte om de handen uit de mouwen te steken en aan de verwijdering van die zwarte plekken te arbeiden, totdat hun pogingen met succes zijn bekroond. Zij zijn critici. Wat zij constateeren is de volle waarheid, die door geen enkel eerlijk mensch kan worden ontkend. —

Maar zij verknoeien de vereenigingsatmosfeer. Het zuur van hun zielen vreet langzaam maar zeker den band door, die samen houdt. Zij zijn critici en zij zijn nog veel meer. Zij zijn bovenal grafgravers of brandstichters. Wee de vereeniging, welker leden niets anders roepen dan ach! ach! ach! ach!

* * *

Er zijn gelukkig ook nog andere critici.

Steeds wanneer ik op reis ben, vind ik hen geportretteerd in den treinsmid, die als de trein tot stilstand is gekomen met een hamer de assen der wagens beklopt en luistert of de klank nog wel goed is. Meent hij een afwijking ontdekt te hebben, dan onderzoekt hij de oliehouders of waarschuwt zijn superieuren. De wagen wordt uitgeschakeld en verder door bekwaam personeel behandeld, totdat zij weer dienst kan doen.

Hooren of de klank wel goed is.

En is die niet in orde, dan onderzoeken of er gevaar dreigt.

En dreigt er gevaar, dan alle maatregelen nemen om het af te wenden.

Willen wij zoo'n criticus wezen in onze gemeente, vereeniging, club, krans?

De Heer was het en Hij verpandt ons Zijn hulp om ons zoo te maken.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

UIT DE GEMEENTEN.

SNEEK. 13 en 14 Nov. j.l. waren de dagen waarop wij onze eerste samenkomsten in dit jaargetijde hielden.

Naast onze br. Voorganger waren het Ds. v. Dongen en Ds. G. Visser, die met ernst en bezieling hebben gewezen op het groote offer, dat gebracht is op Golgotha's heuveltop

voor een verloren menschheid, maar ook, dat het aanvaarden van dat offer alleen vrede kan brengen in de ziel door verzoening met God.

Hoewel het bezoek goed genoemd kon worden, is het toch jammer, dat bij het verkondigen van zoo'n blijde boodschap niet meer menschen kunnen worden bereikt met het Heil, dat er is in Christus Jezus. Doch laat ons stille zijn! Wij menschen zien aan wat voor oogen is, maar God ziet de harten. Het is heel wel mogelijk dat door het gesprokene, harten zijn getroffen, die niet eerder rust zullen vinden dan dat zij de rust hebben gevonden aan Jezus' voeten. Ach! mocht het zijn dat zich zulks spoedig openbaarde! Wat zouden wij ons daarin verblijden en gij u met ons! God geve het.

De Secr. J. v. d. H.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

De eerstgeboornen Gods bijzonder eigendom Israël achtervolgd en verlost.

Exodus 13 en 14.

Les voor Zondag 16 Dec. 1928.

Hfst. 13 : 3—10 is geheel herhaling. We laten dit gedeelte eenvoudig uitvallen, en nemen allereerst de verzen 1, 2, 11—16, die handelen over de eerstgeboornen.

Nadat de vorige les in eenige vragen gerepeteerd is en allen weer voor den geest staat, wordt eventjes aangeknoopt bij den dood aller eerstgeboornen in Egypte en de bewaring der eerstgeboornen in Israël. Naar aanleiding daarvan sprak God: Alle eerstgeboornen zijn nu voortaan mijn eigendom. Gij zult ze mij geven. Ook de eerstgeboornen van uw vee. Ze moesten geofferd worden als ze 7 dagen oud waren. Nu waren er ook dieren, die niet geofferd mochten worden. Voor deze moest een ander dier in de plaats worden gesteld; daardoor werd het bedoelde beest gelost, vrij gemaakt. Wilde men dat niet doen, dan moest een dier, dat niet voor offerdier in aanmerking kon komen, worden gedood. Natuurlijk werden Israëls eerstgeboren zonen ook niet geofferd, maar gelost.

Vers 16 laat zeer duidelijk uitkomen, dat God in Israël deze dingen levendig wilde houden. Ze mochten volstrekt niet vergeten worden. Het komt mij voor dat hier een vergelijking wordt gemaakt met heidensche gebruiken om door het dragen van amuletten zich te beveiligen tegen rampen. Het onderhouden dezer instellingen zou bij Israël staan in de plaats van het dragen van amuletten en hen een betere veiligheid geven. 't Ligt voor de hand, dat de in v. 16 genoemde voorwerpen ook wel als sieraden golden. Wil men daarop een vergelijking maken, dan moet men zeggen: „Het onderhouden dezer dingen zal uw sieraad zijn! Beide opvattingen komen mij zeer aannemelijk voor. Beide illustreeren ons de gedachte Gods: „Ik heb u verlost; dus zijt gij mijn!"

—o—

Nu gaan wij verder de geschiedenis van de Israëlieten na, om te zien wat zij meer beleefd hebben. (De verzen 17 en 18 worden nu niet verteld, straks). Ze waren in groote haast opgebroken maar in goede orde. In oostelijke richting waren ze getrokken de eerste paar dagen, misschien ook eenigszins naar 't noorden. Dat was de richting, die de karavanen naar Kanaän ook gingen. Maar God had een ander plan, zie v. 17 en 18 en ook Ex. 3 : 12. Bovendien wilde God zich nog meer verheerlijken in de verlossing van Israël en Farao tot een voorbeeld stellen voor alle verzet tegen God.

Om al deze redenen gaf de Heer aan Mozes bevel om een andere richting in te slaan, voorloopig zelfs ongeveer terug te trekken. Een wolkkolom en een vuurkolom gingen voor en wezen den weg. Bijna in westelijke richting trokken ze nu eerst, een weinigje naar 't zuiden, om vervolgens zuidwestelijk en daarna geheel in zuidelijke richting te trekken totdat ze na eenige dagen den spitsen uitlooper van de Roode Zee (thans door het Suez-Kanaal met de Middellandsche Zee verbonden) aan hun linkerhand hadden.

Intusschen had Farao natuurlijk reeds kennis gekregen van de beweging der Israëlieten. Hij en zijn mannen kregen spoedig spijt dat zij dit volk vrij gelaten hadden; en nu Israël naar hun meening aan 't dwalen raakte, waren ze spoedig besloten, wat ze doen zouden; 14 : 5—7.

Maar Farao zou gewaar worden, wie Israëls Helper was. Israël was geen weggevlucht volk, dat men maar even terug kon vangen, zie v. 8b.

—o—

De rest vertelt gemakkelijk.

10—14 Israël met de Egyptenaren achter zich.

15—18 Gods bevel.

19—20 Verplaatsing van wolk en vuurkolom.

21 Een weg gebaand, waar geen weg was.

Het komt mij niet juist voor, wanneer wij de wateren hier als h o o g e muren gaan schilderen. Geeft v. 21 niet veel meer den indruk dat de wind veel water heeft weggejaagd?

22—31 Gods volk in Gods weg gered. In dien weg komt de vijand om.

Is hier niet een treffende symboliek voor den weg, waarin Gods geestelijk volk gered wordt? Waar geen weg was, dien menschen konden gaan, gaf God een weg in Christus. Maar Satan loopt in dezen weg in zijn eigen oordeel.

—o—

Hiermee nemen we eerst afscheid van het naar Kanaän trekkende Israël. We moeten toch tegen 't Kerstfeest in Bethlehem zijn! En dan gaan we ons eerst weer met Jezus bezig houden.

K. R.

Spurgeon anecdotes.

Van den beroemden prediker C. H. Spurgeon zijn er heel wat anecdotes bekend. Een paar laten we hier volgen.

De gemeente van Dr. Dale vierde haar jaarfeest, en Spurgeon zou de voornaamste spreker zijn. Een van de andere sprekers mocht graag een beetje minachtend iets over den doop der geloovigen zeggen, en dezen keer zei hij: »Wij hebben hier een grooten Baptist — den heer Spurgeon. Ik was eens met hem in een Londenschen boekwinkel en wees hem op een boek, dat de Baptistische beginselen bestreed, van een schrijver die Thorn (Doorn) heette, en ik voegde er bij: »Dat is een doorn in uw vleesch, mijnheer Spurgeon«. Toen Spurgeon later optrad, begon hij met te zeggen tot de hoorders: »Gij hebt zooeven gelachen toen gij hoordet over dat boek van Thorn, nu antwoord ik den spreker: Gij moet den tekst in zijn geheel aanhalen, want de Apostel verklaart verder, dat die doorn een engel des satans was«.

Spurgeon zeide verder, dat het hem een teleurstelling was geweest, toen hem gevraagd was om een toespraak te houden inplaats van een preek. »Een kroeghouder vroeg eens aan een schilder om een uithangbord voor hem te schilderen, met een engel er op. De schilder antwoordde, dat hij niet gewoon was engelen te schilderen, maar hij wou er wel een blauwen of een groenen of een rooden leeuw op zetten. Maar de kroeghouder wou er beslist een engel op hebben, en toen zei de schilder: »Ik wil dat karwei niet laten slippen, 'k zal er een engel op schilderen, maar hij zal wel wat op een leeuw lijken«. Dus zal ik ook een toespraak houden, die veel op een preek lijkt, maar ze is het toch niet!

En een der hoorders zei later: »De toespraak was geestig en vol humor, en boeide ons meer dan menige preek, en deed ons wenschen betere Christenen te zijn en bereikte dus het doel van een preek«.

Spurgeon vertelde o.a. dat hij eens gereden had naar een zeker dorp, en onderweg had hij met den

en weten niet dat hun vermeend licht valsch, misleidend is. 't Is de duisternis dezer wereld. Er is veel verlichting, kennis en vernuft onder de menschen, maar weinig kennis van het eigen hart, en zoo blijft men bij alle natuurlijke verstandsontwikkeling en vindingrijkheid, toch verduisterd in 't verstand en in zonde en dwaling bevangen.

Om in die duisternis licht te ontsteken, menschen te ontdekken aan zichzelven, en Zijn licht in hun ziel te doen binnenstroomen, kwam de Heiland op aarde en verbond zich op het nauwst met het menschelijk geslacht, om zoo één leven met de menschen te leven, teneinde zij een leven met Hem zouden deelachtig worden. Tot dat einde heeft God Zijn Zoon aan de wereld gegeven, Hem overgegeven, zelfs tot den vloekdood des kruises toe. Waarlijk, wie gelooft in den Zoon van God, en Hem volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben.

Reeds op de eerste bladzijden der H. Schrift, waar ons de eerste ontwikkeling van het menschelijk geslacht beschreven wordt, leeren wij verschil van menschen en hun levensrichting kennen: menschen als Tubal en Tubal-Kaïn, die reeds gevorderd waren in kunsten en wetenschappen, maar die in trotschheid levende, God niet eerden — en Henoch, van wien gezegd wordt, dat hij met God wandelde.

Twee richtingen dus, die tot op dezen dag toe nog gezien worden. Deze worden ons onder het beeld van duisternis en licht voorgesteld.

Ook gij, die wel de verlichting van Christus, uw Heiland, hebt ervaren, maar soms als in het stof en in grauwe schemering neerzit, omdat ge zoo weinig van Gods genade en gemeenschap schijnt te merken, — maak u op, blijf niet treurend in uwe bekommernis neerzitten, want uw licht komt. Keer u tot het licht en dankt God er voor. Dat is het rechte Kerstfeest vieren. Dat is geloofsversterking en moed vatten!

Wellicht is uw weg vaak moeielijk en duister; o terwijl gij het licht hebt, gelooft in het licht, opdat ge kinderen des lichts moogt zijn.

Er staan vraagteekens op uwen levensweg, en ge komt soms bijna in vertwijfeling, omdat ge niet weet waarheen u te wenden. Maak u op, wend u geloovig biddend naar Jezus heen — Hij is licht — het licht, dat ge op uw levenspad behoeft.— En uw licht komt.

Hij ons licht, wekt ons door Zijn licht de verhevenste en heerlijkste verwachtingen in ons hart. Duisternis moge ons voor een wijle insluiten, doch ziende op Jezus, zeggen, ja juichen wij: Hij komt weer, Hij zal mij tot zich nemen; ik zal aan Hem gelijk worden, en zal Hem zien gelijk Hij is. Halleluja! N. v. B.

LOSSE SCHAKELS.

De Gemeente-wagen bij de helling. Een broeder las in het orgaan der Duitsche Baptisten onderstaande verzuchting, en zag ze ook graag in ons blad een plaatsje gegeven. 't Geschiedt bij dezen, want 't kan tot waarschuwing zijn.

»Het prediken is gemakkelijk en licht, maar.... wat er aan voorafgaat en er op volgt is veel moeilijker. Hoe menig dienaar des Woords ligt des Maandags onder de Jeneverstruiken als weleer Elia en

spreekt: »Het is genoeg Heer, neem mijn ziel van mij, ik ben niet beter dan mijn vaderen !«

Is hij dan veel meer dan een kegeljongen? Met veel moeite plaatst hij zijn kegels overeind en menig kwaaddoener werpt ze weer alle onderste boven. Dat vermoeit, grijpt de zenuwen aan en rooft den slaap. Het doet de ziel schreien en bloeden. In dit licht moeten de volgende regels gelezen en verstaan worden, die dezer dagen door een leider in het Evangelisatiewerk aan de Redactie gezonden werd.

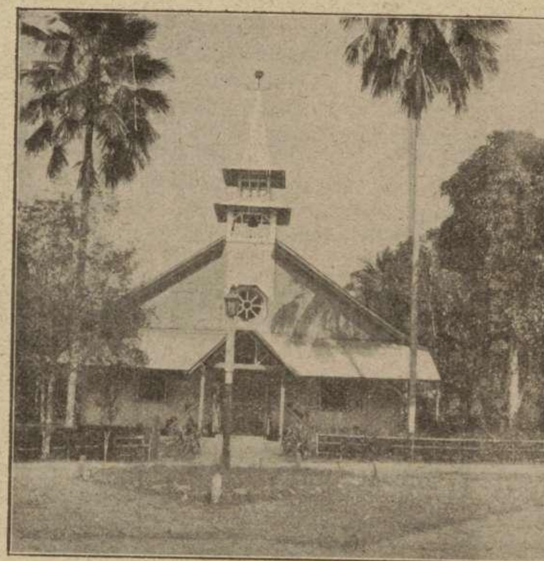
Vermoeid lag ik neder op m'n bed en dacht na. Twee keer had ik gepredikt en eenige huisbezoeken gedaan. Toen zag ik in den geest plotseling een grooten oogstwagen ons huis voorbijgaan, naar gindsche hoogte. Maar het was niet mogelijk. De koetsier gaf zich alle moeite, de paarden trokken ook wel aan, maar er kwam geen beweging in. Men kwam niet over den berg van moeilijkheden heen. Wat was toch de oorzaak? Toen ik goed toekeek stonden daar rechts en links van den wagen de pruttelaars, zij, die het beter meenden te weten, en zij, die altijd met zichzelf en anderen ontevreden zijn, en de met schuldenlast beladenen, en... en...de één zeide zacht bij zich zelf, anderen schreeuwden: »Menschen ziet toch, zoo kan het toch niet langer bij ons toegaan, al de raderen staan stil, de kleine en de groote, onze koetsier is niet meer de rechte persoon«. De paarden trekken ook niet meer aan zooals het behoort, en bovendien, de een trekt naar rechts en de ander naar links. Ik zag ook menschen naast den wagen staan die vroeger vlijtig meehielpen en door wiens hulp menige schoof was binnen gebracht. Maar nu stonden ook deze getrouwen als verlamd, door het gesis en geschreeuw der pruttelaars. En wat ontdekte m'n oog nog meer droevigs? Daar waren nog een menigte eerlijke lieden die hingen aan den oogstwagen en hielden zich krampachtig vast. Ze wilden met behulp van den wagen de hoogte bereiken. Als ik dit alles zag en er over nadacht werd het mij duidelijk dat deze oogstwagen een echte Chr. Gemeentewagen was, en één van die soort, die vroeger zoo prachtig over den weg rolde en elke hoogte zonder moeite opkwam en waarop menige schoof voor 's Heeren voorraadschuur geladen lag. Nu echter stond hij geheel stil en dat nog wel voor een geringe hoogte van moeilijkheden en bezwaren. Zou wel de prediker de voerman zijn die daar zoo radeloos bijstond? En de paarden, zouden dat de lieve lijdende broeders bestuursleden zijn, die elkaar zoo tegenwerkten? En zouden al die tragen, die aan den wagen hingen en al die pruttelaars werkelijk niets anders te doen hebben dan anderen af te kammen en te ontmoedigen? De koetsier, de paarden, en de raderen?

En toen zag ik in de schaduw nog een ander bij den Gemeentewagen. De Heer der Hemelsche Heirscharen, de Koning Immanuël groet u en ik groet u ook, gij die met stil gebed en verzuchting in heilige liefde met uw geheele hart hangt aan den Gemeentewagen (het huis des Heeren) en bezig zijt met geheel uw kracht mee te helpen de lasten te dragen en met biddend hart uw schouders des geloofs onder den wagen zet om maar voort te duwen.

Gij die met tranen zaait, zult met vreugde oogsten uw gebeden en krachtige handreiking zullen den wagen weer vlot maken. „'s Heeren zegen over u". L.

Graf van een Mohammedaansche heilige. De poort geeft toegang tot een holle ruimte. Alleen een nis in de westelijke muur wijst de richting aan waarin Mekka ligt. Daarheen wenden zich de moslims, als ze hier hun gebeden komen prevelen.

ZENDING.

INDISCHE BRIEVEN.

XXIV.

Men wil den overledene op ondubbelzinnige wijze laten zien, hoe gaarne men hem bij zich had gehouden. En daaruit is voortgevloeid de gewoonte om zich tegen 't wegvoeren van 't lijk te verzetten. In de Minahassa bestaan van dit gebruik nog de overblijfselen alleen. Onder andere stammen geeft 't soms tot de meest weerzinwekkende tooneelen aanleiding. Er zijn twee partijen, die elkaar tegenwerken: de eene trekt de lijkkoets voort, de andere trekt ze achteruit. 't Kan soms uren duren vóór men 't kerkhof heeft bereikt. Hier openbaart de gewoonte zich echter in den minst ergen vorm. Erger is 't op Timor, waar men de lijkdragers hindert om den doode weg te nemen. Men stelt zich vóór 't lijk op om hen tegen te houden, ja de hevigste gevechten hebben soms plaats. Weliswaar weet men wel, dat deze heele vechtpartij een ceremonie is, maar soms bestaan er tusschen de menschen onderling allerlei veeten, men koestert haatgevoelens, die in gewone omstandigheden niet aan de oppervlakte komen, maar die nu eerst uitgevochten worden en niet zelden heeft moord en doodslag in 't sterfhuis plaats.

Is men dan eindelijk zoover gevorderd, dat 't lijk buitenshuis is, dan komen de vrouwen naar buiten en begooien de dragers met steenen, vuil en allerhande rommel. Een verheffend schouwspel levert een begrafenis in deze streken dus niet op.

Tenslotte nog een enkel woord over *rouwgebruiken*. Als eerste bespraken we reeds het vieren van *'t doodenmaal*, waarbij soms grove uitspattingen plaats hebben. Dan openbaart zich de rouw in 't veranderen van de kleeding evenals ten onzent. 't Doel is, zich voor den doode onkenbaar te maken.

Als regel gebruikt men oude kleedingstukken; onder Europeesche invloed worden ook zwarte kleeren gebruikt, maar slechts in enkele streken.

Is de man gestorven, dan sluit de weduwe zich maandenlang op in huis. Haren worden niet gekamd of gewasschen; toonbare kleeren worden niet gedragen; de velden blijven onbebouwd liggen; alle sieraden worden omwikkeld met boomschors. Na enkele maanden eindigt de rouwtijd. Dan wordt 't geheele huis schoongemaakt, opnieuw gewit en soms ook de verdeeling in vertrekken gewijzigd. 't Is, alsof nu een nieuw leven begonnen wordt.

Nog vele zijn de gebruiken, die na de begrafenis zijn op te merken, maar voor ons doel zijn de besprokene naar ik meen voldoende.

We willen nu hiermee onze artikelenreeks afsluiten. Mocht 't doel slechts eenigermate bereikt zijn: »Dankbaar zijn voor eigen geestelijk bezit, behoefte tot gebed voor wie in 't duister zijn; en eindelijk eenig inzicht in 't wezen des heidendoms«, dan zouden we ons gelukkig kunnen rekenen. En een tweede reeks dergelijke artikelen, maar dan handelende over een ander terrein van 't godsdienstig leven in onzen Indischen Archipel, zou, indien daaraan behoefte bestaat, over eenigen tijd kunnen volgen. Mochten over de behandelde onderwerpen bij deze of gene vragen gerezen zijn of behoefte aan meer licht in één of andere zaak, zoo zijn we ten allen tijde bereid, in »De Christen« dergelijke vragen te beantwoorden of nadere inlichtingen te verstrekken.

L. (Slot). de J.

(De artikelenreeks van br. J. de Jong is hiermede geëindigd. Deze bizondere zendingslektuur, die ons een blik gunde in het zieleleven der natuurvolken, is door onze lezers ongetwijfeld met belangstelling gevolgd. Wanneer er vragen, dit onderwerp betreffende, bij hen opgekomen zouden zijn, of zij om andere redenen met den schrijver in correspondentie zouden willen treden, zal hem dat veel genoegen doen.

Br. de Jong is lid der Gemeente Haarlem. Hij is Hoofd der Holl. Ind. School te Langoan (Minahassa) N. O. Indië. E.-R.

VOOR DE ZONDAGSSCHOOL.

Waarschuwing tegen Farizeërs en Sadduceërs. Belijdenis. Lijdensaankondiging.

Mat. 16.

Les voor Zondag 27 Jan. 1929.

Wij zijn met deze les reeds in de laatste periode van Jezus' optreden. De vijandschap tegen Jezus nam toe. Maar het geloof der discipelen begon ook steeds vaster te worden.

1e deel v. 1—4. 't Gesprek met de Farizeërs en Sadduceërs. Hem verzoekende = iets verlangende, dat Hij niet doen kon, omdat Hij het niet doen mocht, vergel. Mat. 4 : 7. Ze verlangden, dat Jezus zoomaar, zonder een ander doel dan om te blinken voor de menschen, een teeken uit den hemel zou toonen, — iets bijzonders, voor allen zichtbaar in de wolken zou laten gebeuren. Natuurlijk deed Jezus dat niet. Hij deed zooveel teekenen op aarde, dat wie zien wilde er genoeg aan had. Vertel, wat Jezus sprak. Met teekenen der tijden zijn bedoeld : de teekenen, die Jezus' tijd kenmerkten ; vergelijk, wat Jezus tot de boden van Joh. den Dooper sprak, Mat. 11 : 4, 5. Het teeken van Jona den profeet is een zinspeling op Jezus' dood en opstanding.

Op dit gedeelte volgt 5—12, waarschuwing tegen de leer der F. en S. Het is duidelijk genoeg en behoeft geen toelichtingen. De »andere zijde« zal wel de noordelijke oever van het meer van Gennezareth bedoelen.

V. 13—20 verplaatst ons nog noordelijker. 't Schijnt wel, dat Jezus zich een weinig wilde onttrekken ; misschien wel om geen ontijdige conflicten uit te lokken ; en ongetwijfeld in het belang der discipelen.

Jezus sprak dikwijls met de disc alleen. Zoo ook hier. Vertel zijn vraag en de antwoorden. De menigte was niet eenparig in haar oordeel, maar allen zagen in Jezus een bijzondere persoonlijkheid.

Deze eerste vraag zal wel bedoeld zijn als een voorbereiding op de tweede. Petrus gaf — ongetwijfeld naar den wensch van allen — het antwoord. En Jezus prees hem daarom zalig ; de reden daarvoor is genoemd in v. 17*b*. Niet om een prestatie van Petrus, maar omdat Gods werk aan zijn hart hem het vaste geloof in Jezus had gegeven.

»Petrus« en »Petra« werden gebruikt voor »steen«

en »rots«. Later werd de mannelijke vorm meer eigennaam voor mannen, en de vrouwelijke vorm (uitgang *a*) kreeg beide beteekenissen, steen en rots. De eigennaam duidde dan natuurlijk op vastheid van persoon. Dat kon van Petrus gezegd worden, niet wegens zijn aard; hij werd soms maar al te licht bewogen; maar wegens Gods werk aan hem, 17*b*. Hier moet »Petra« niet verstaan worden als rots, waarop gebouwd werd, maar als steen, en wel eerste steen van het fundament, dat uit meer steenen bestond.

V. 19 brengt een nieuw beeld. De gemeente wordt wel weer voorgesteld als een huis, maar Petrus wordt zijn taak daarin gewezen, n.l. als een huisverzorger. Het bezit van de sleutelen (meervoud) wijst er op, dat Petrus in alle vertrekken en bij alle kasten kon komen, om ieder het noodige daaruit te verstrekken. Bij het tweede gedeelte denke men toch vooral niet aan binnenlaten of buitensluiten. Dat heeft Jezus aan zichzelf gehouden. Men brenge het dus ook vooral niet met de uitsluiting uit de gemeente in verband, alsof dat uitsluiting uit het Godsrijk zou zijn. Er staat immers ook niet »wien« maar »wat« gij zult binden. Hier is ongetwijfeld gedacht aan het geven van voorschriften, regelen voor het gemeentelijk leven. Ook daartoe zou Petrus, de huisverzorger, bevoegd zijn. Hij echter ook alweer niet alleen: zie Mat. 18 : 18. Wij vernemen, dat het voor een ernstige zonde moet worden gerekend, als iemand zich aan de regelen der gemeente niet houdt; ze worden in den hemel als rechtsgeldig erkend. Ze zijn, — als door menschen in verband met bestaande behoeften gegeven — voor verandering vatbaar. Op binden kan ontbinden volgen.

V. 21—28. Eerste lijdensaankondiging.

De discipelen waren nu, zie 17*b*, zoover, dat Jezus den tijd gekomen achtte om met hen te spreken over zijn lijden. Daar moesten ze op voorbereid worden. Nu sprak in Petrus het menschelijk gevoel. Hij wilde Jezus er wel afbrengen, en werd zoo werktuig van satan. Jezus moest hem met ernstige woorden terecht wijzen.

K. R.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD.

EEN OUDEJAARSAVOND-OVERDENKING.

Terwijl ik schrijf is het nog wel geen Oudejaarsavond, maar toch prijkt de naam van de laatste maand op den kalender en vertelt het dagnummer, dat de nieuwe tijdkring niet ver meer van ons is verwijderd.

De sneeuw valt dicht uit de lucht als i ze heel ernstig zich heeft voorgenomen om de oude wereld onder een dik kleed toe te dekken. Het zwijgend dwarrelen der vlokken en de gemakkelijkheid, waarmede deze haar werk verrichten, bewust als zij schijnen, dat geen sterveling ze in hun bezigheid kan tegenhouden, de korte, donkere dag en de zeer vroeg invallende duisternis, de opmerkelijke verlatenheid van straten en wegen, dit tezamen en nog veel meer doen de Oudejaarsavondstemming op je neerstrijken gelijk de ooievaar op zijn nest.

Wat gaat de tijd toch snel voorbij. Het is alsof hij met zevenmijls laarzen geschoeid is. Zouden de jaren voor de oude, nobele, heldhaftige strijders, die er niet tegen opzagen om een paar uur achtereen hun voeten uit de broekspijpen te gooien, ook zoo schielijk zijn weggehold?

Het leven met zijn omnibussen en trekschuiten en lange Goudsche pijpen was vroeger immers veel gemoedelijker dan nu. Wilt ge tegenwoordig niet tot de trage achterblijvers gerekend worden, dan moet ge toch lid zijn van minstens vijf en twintig nationale, locale en gemeentelijke vereenigingen en comité's. O, wat zijn we druk geworden. Soms heb ik het gevoel, dat we met al onze beslommeringen ten behoeve van de verbetering der jonge menschheid bezig zijn onszelf te vergeten, om maar niet te spreken van te verslechteren.

* * *

Laat ons een blik werpen op wat achter ligt.

We mogen ons van onze handelingen — goed of minder goed — niet afmaken met een optrekken der schouders en met de opmerking tusschen de tanden, dat we er geen steek aan kunnen veranderen, dewijl de erfenis van ons voorgeslacht, die we in ons lichaam meedragen, alsmede de omstandigheden ons doen en laten bepalen. Zoo redeneeren vele hoofd- en bijfiguren in onze moderne romantiek. Zoo redeneeren bedorven karakters in onze hedendaagsche samenleving. Zij hebben den strijd tegen het beest reeds lang opgegeven en hangen nu, alle beschaving ten spijt, het beest uit. Met de tijdgenooten van Jeremia wentelen zij hun schuld af op de ouders en grootouders en zeggen: „De vaders hebben zure druiven gegeten en der kinderen tanden zijn stomp geworden".

Wij weten wel beter.

Heeft Christus Jezus ons niet in den edelsten strijd betrokken, die er onder de zon wordt uitgevochten?

Ja, dat heeft Hij. Het is een strijd, waarbij het gaat niet om goud of zilver of roem, doch om dingen, die ontzaggelijk veel meer waarde hebben, namelijk om de vrijmaking en bewaring van jonge mede-levens.

Wij staren terug en vragen ons af, of we gedaan hebben, wat redelijkerwijze onze Generalissimus van ons kan verwachten?

Of hebben we wel eens ons eerstgeboorterecht verkocht voor een bord linzensoep? Ik bedoel, of we den plicht op vereeniging of Zondagsschool of comité of in gemeente — dien mooien plicht, die ons als lid of leider of medebestuurder is opgelegd — verzaakt hebben om iets, dat op genot leek?

En beteekent plichtverzaking niet ontrouw aan God en tekortdoening aan de jonge vrienden, die zich om ons heen scharen?

En wat zullen we zeggen over hetgeen onzen mond is uitgegaan?

Waren onze woorden soms niet die van eerzucht bitteren nijd en twistgierigheid? Hoe hebben sommigen zich gegriefd gevoeld! Hebben we steeds gesproken met het oog om te zegenen? Of hebben we door onze woorden, door onze ondoordachte woorden het werk Gods een hindernis in den weg gelegd? Het is zoo waar, wat onze dichter Vondel eens zeide:

Een goede tong is 't best, dat hier ter wereld is.
En weder 't slimste deel een kwade tong gewis.

En heeft Jacobus geen recht van spreken als hij waarschuwt: „Indien iemand onder u dunkt, dat hij godsdienstig is en hij zijn tong niet in toom houdt, maar zijn hart verleidt, deze godsdienst is ijdel?"

Dat onze zonden en tekortkomingen ons vervullen met berouw, met oprecht en diepgaand berouw en in onze harten geboren doen worden een ernstig voornemen om met 's Heilands hulp in den nieuwen tijdkring flinker te wezen.

* * *

Maar de afgelegde weg geeft ons niet alleen redenen tot droefheid.

Ook heeft hij ons oogenblikken gebracht, die wij thans met voldoening zegenen.

Wij werden voor een zekeren plicht geplaatst en met een beklemd gemoed zijn we begonnen. Of God riep ons om een bepaald stukje werk te verrichten, dat ons voor onze onervaren krachten te moeilijk leek, om een tierenden Jordaan over te steken of om de stad Jericho in te nemen. Toch hebben we in allen eenvoud gedaan, wat wij konden. En zie, na verloop van tijd zagen we de wateren zich inhouden en de muren vallen!

Ja, wij hebben op den dag van gisteren en eergisteren geproefd, hoe zoet succes smaakte in den arbeid voor onzen Heer en Koning.

Dankbaar rusten onze oogen op enkele groenende plekken in de vlakten van het verleden.

Niet om er in te blijven rusten.

Maar om er uit te leeren, dat als God voor ons is, wie zal dan tegen ons zijn? En om te concludeeren dat wij met God in ons hart en werk in het nieuwe jaar nog grootere dingen mogen beproeven.

* * *

Laat ons een blik werpen in ons hart.

Hebt gij wel eens een langen onderzoekenden blik in uzelf geworpen?

Vermoedelijk zelden, doch is er wel een avond, die zich daarvoor beter leent, dan de Oudejaarsavond? Hij is immers zoo rijk aan herinneringen, die tezamen zich tot een achtergrond vereenigen, waarbij uw eigen gestalte sterk afgeteekend komt te staan.

Weet gij, wat voor een mensch gij zijt?

O zie in uzelf eens rond!

Hebt gij anderen beschuldigd van dingen, die uzelf aankleven? Of erger nog, hebt gij op uw levenspad in 1928 anderen naar den keel gegrepen om iets, dat in u in dubbele mate wordt gevonden?

Blijf uzelf lang en onderzoekend aanstaren.

Is uw karakter even rein als de menschen gelooven?

Is uw ziel even blank als uw ouders of vrienden of verloofde meenen?

Of ben je blijde, dat de leelijke kanten van je innerlijk leven nog steeds achter het 'gordijntje zijn gebleven?

Kijk uzelf recht aan.

Ben je beter dan je dacht? Of slechter?

Jezus heeft eens verteld van een schat in een akker en van iemand, die alles dat hij had verkocht, om dien schat machtig te worden. Hij heeft daarmede te kennen willen geven dat men bereid moet wezen om alle dingen voor het Koninkrijk der hemelen op te offeren. Hebt gij dat gedaan?

Verkeerde dingen, en dat dingen die opzichzelve niet verkeerd zijn maar u schade berokkenen. Of hebt gij, in weerwil van uw ijveren, het Koninkrijk der hemelen tot nog toe juist gemist, omdat gij met de dichteres stamelen moet:

Mijn leven lijkt zoo vlekkeloos
naar d' uiterlijken schijn —
maar diep daarbinnen, daar is het boos
en van nature onrein.

Wel gaf ik dat heele hart aan U
en keerdet Gij het om —
maar diep daarbinnen — die zwarte plek —
bezoedelt mijn heiligdom.

God geve, dat het slot van het onderhoud met uzelf op den laatsten avond van het jaar de bede zij :

Ruk Gij, o Heiland, uit mijn hart,
Wat Uw genade tegenstreeft.
En dood, al kost het mij ook smart,
Al wat in mij voor U niet leeft.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VRAAGTEEKENS.

Een vorige keer hebben we ons afgevraagd welke plaats de zorg voor het maatschappelijk bestaan en daarmede heel het maatschappelijk leven in onze overdenkingen mag innemen.

Thans willen wij eens een andere vraag onder de oogen zien en wel deze: *„Welke zij onze houding ten opzichte van het socialisme".*

Dit is voorzeker een onderwerp, waarmede wij allen onze hersenen meermalen zullen hebben vermoeid. Als het u is gegaan als mij, dan heeft het u heel veel moeilijkheden gebaard uw houding tegenover het socialisme te bepalen. Het legt toch in menig opzicht de vinger op de wonde het bindt op krachtige wijze den strijd aan tegen al datgene wat ook door ons als onrecht wordt aangevoeld. En .... dat wekt sympathie. Er gaat van het socialisme, vooral op jonge, impulsieve naturen, een groote bekoring uit, doch ook oudere broeders en zusters zijn menigmaal sterk door de socialistische theorieën beïnvloed. Laat ons het socialisme daarom eens binnen den kring onzer beschouwingen trekken.

Sprekende over het socialisme moet men er zich wel rekenschap van geven, dat het hier niet betreft een voorgoed vastgesteld systeem van dogma's. Het is zooals Th. Kirkup het zegt in zijn „Geschiedenis van het Moderne Socialisme", een *beweging*, ontsprongen uit de werkelijkheid van steeds wisselende toestanden.

Het socialisme is van zeer ouden datum. Als *leer* heeft het zich echter eerst gevormd nadat de economie wetenschappelijk karakter had gekregen.

Zoowel omtrent den *oorsprong* als de ware beteekenis van den naam „socialisme" bestaat velerlei onzekerheid. Vooral ten aanzien van de verhouding van „socialisme" en „communisme" heerscht groote verwarring.

Wij moeten dus vooraf bepalen welke beteekenis door ons aan het woord „socialisme" wordt gehecht.

Het komt ons voor dat men het communisme moet beschouwen als een verzamelnaam, waaronder moeten worden begrepen al die stelsels die den particulieren eigendom in zijn wezen aantasten en daarvoor in breederen of engeren zin een goederengemeenschap willen invoeren.

Het socialisme is nu een der belangrijkste onderdeelen en is dat stelsel, dat de productie-middelen aan de gemeenschap wil brengen, welke gemeenschap dan tevens belast is met de leiding der voortbrenging alsmede met de verdeeling der producten.

„Socialisme" is dus een *soortnaam.*

Men moet niet uit het oog verliezen, dat er verschillende socialistische stroomingen bestaan, die echter alle dit gemeen hebben dat ze de inrichting van de moderne maatschappij beschouwen als lijdende aan allerlei ongeneeslijke gebreken, die binnen korter of langer tijd haar ondergang moeten bewerken.

De groote bron van die verkeerdheden wordt gezien in de opeenhooping van goederen in handen van een klein aantal menschen, hetgeen dezen de macht geeft, de groote massa uit te buiten en voor hen te laten werken. Zij zien dus uit naar een nieuwe maatschappij, waarin de kapitalistische eigendom en daarmede het loonstelsel, zoo niet geheel zullen zijn opgeheven, dan toch hoe langer hoe meer beperkt zullen worden. [Zie Prof. Charles Gide „Beknopt leerboek der Staathuishoudkunde", pag. 25]

(Wordt vervolgd.)

Gewestelijke Jeugddag te Nieuw Weerdinge

De middagvergadering begon om half vier, maar reeds om kwart voor drie waren verschillende jonge menschen present en was het half uur voor het nuttigen der thee reeds een zeer gezellig oogenblik.

Meerdere liederen werden hierbij gezongen en toen de voorzitter Ds. Reiling om precies half vier de vergadering opende, was er reeds een goede stemming. Neem mijn leven, laat het Heer, toegewijd zijn tot Uw eer, was het eerste vers dat gezongen werd en dit is ook onze bede gebleven tijdens dezen dag niet alleen maar ook nog vele uren daarna en de Heere geve dat het de bede mag blijven of worden van alle jeugdigen.

De voorzitter roept allen een hartelijk welkom toe, dit verblijd kunnende doen omdat blijdschap van veler aangezicht straalt.

In het bijzonder werd welkom geheeten Ds. Barendregt, die voor het eerst deze jeugdbeweging meemaakt, ook werd een welkom toegeroepen aan Ds. Hekhuis als afgevaardigde der N. B. J. R.

In zijn openingswoord wees de voorzitter er op dat we verwachten kunnen iets nieuws te ontvangen, zoo we daarvoor in rechte conditie zijn.

Om in deze conditie te komen, kunnen we niet beter doen, dan door het gebed.

Daarom werd een korte bidstond gehouden en gingen eenige jeugdigen voor in het gebed.

Biddend werd nog gezongen: Heer ik hoor van rijken zegen, en las de voorz. Math. 9 : 9—17 en plaatste als motto boven onzen jeugddag: »Kunnen ook de bruiloftskinderen vasten zoolang de bruidegom bij hen is!«

Jezus Christus is de Bruidegom, en Hij is in ons midden en we kunnen met Hem maaltijd houden terwijl anderen misschien vasten.

De zangvereeniging »Jezus alleen« van E. Erfscheidenveen zong het lied »Draag het kruis voor Jezus«, terwijl deze vereeniging later nog een lied ten beste gaf.

Ds. Hekhuis sprak over het onderwerp »Wat kunnen jonge christenen van de reclasseering leeren.«

Na eerst zijn vreugde te hebben geuit, dat hij hier als vertegenwoordiger der N. B. J. R. aanwezig mocht zijn, en de beste wenschen mocht uitspreken. bepaalde zijn Eerw. ons bij het werk der reclasseering.

Reclasseering wil zeggen, gevallenen en gegledenen terug te brengen op den weg, in de klasse, waarin ze geweest zijn.

Na ons verschillende werkzaamheden der reclasseering te hebben getoond werd ons er op gewezen dat het de plicht van iedere christen is, gevallenen en gegledenen terug te brengen tot God, naar wiens beeld de mensch geschapen is. Zielen leiden tot Jezus is de taak van alle jeugdige christenen.

Er zou nog veel gezegd kunnen worden over het onderwerp, door Ds. Hekhuis heel zakelijk behandeld, maar dan moet ik teveel ruimte vergen van den E.-R. daarom wil ik alleen nog melden wat in de bespreking, die op het onderwerp volgde, naar voren werd gebracht.

Ds. Barendregt meent, dat het niet altijd de hoogmoed is die ons weerhoudt om menschen te spreken over Jezus en ze zoo tot den Heiland te leiden, maar dat ook traagheid en bangheid soms een woordje meespreken.

Ds. Reiling zegt: »reclasseering brengt heel wat moeilijkheden mee, daarom moeten we in de leer bij den grooten Reclasseerder Jezus Christus.

We moeten anderen van dienst zijn, maar niet door met hen mee te gaan of mee te doen, vriendschap sluiten om met hen die gevallen of afgegleden zijn mee te gaan is verkeerd, zij moeten met ons mede naar Jezus.

Drie jonge menschen leverden opstellen die ons goed deden, het is zoo goed, dat ook deze mede in het front komen.

Het eerste opstel luidde: »Wat is Jezus Christus voor ons«.

Het tweede: »Nieuw Leven«.

Het derde: »Het persoonlijk gebed«.

Deze onderwerpen behandeld door vrienden, die met Jezus in aanraking waren geweest, maakten diepen indruk en konden we niet nalaten deze middagvergadering te besluiten met een bid- en dankstond.

In de pauze voorzagen de vrienden en vriendinnen van N. Weerdinge ons van koffie en thee en werden de meegebrachte boterhammen genuttigd.

De avondvergadering werd eveneens door Ds. Reiling geleid.

De voorzitter heet allen weer welkom, voor sommigen werd het een dubbel welkom, maar daar 's avonds de kerk geheel gevuld was en des middags niet geheel werden anderen enkel welkom geheeten.

»De gemeenschappelijkheid doet ons goed« aldus de voorzitter, »en de groote Vriend van alle menschen is in ons midden, dien we willen danken voor zijn tegenwoordigheid«.

Nadat de Heere gedankt was en gezongen »Welk een Vriend is onze Jezus«, beklom Ds. Barendregt het spreekgestoelte.

Het is spreker een groot genoegen de eerste jeugddag in deze omgeving mee te maken.

Naar aanleiding van Spreuken 8 werd door den inleider naar voren gebracht dat de wijsheid roept.

We behoeven niet naar wijsheid te roepen, maar de Wijsheid roept ons.

Wie is dan deze Wijsheid, het is Jezus, Hij roept tot ons als opperste Wijsheid. Als we deze roep beantwoorden staan we aan het eind niet met leege handen.

De stem der Wijsheid is er altijd, dag en nacht. Wat is wijs? Naar die stem te luisteren.

Er zijn velen, die niet wijs zijn en kloekzinnig.

Lot moest kiezen tusschen fijne vette landouwen en schralere gronden.

De Wijsheid zeide: laat Abraham kiezen, maar hij luisterde niet.

Vele jonge menschen doen evenzoo, het is hun te lastig, ze denken niet aan de eeuwigheid maar aan de tijd.

De opperste Wijsheid roept hen die nog niet kloekzinnig zijn, die Jezus nog niet kennen als hun Heiland.

Ze stellen het uit en zoo verknoeien ze hun leven.

De opperste Wijsheid roept en gij hoort Zijn stem jonge broeders en zusters.

Wijsheid is te doen datgene wat Jezus van u vraagt en te gaan waar Hij leidt.

De jeugd is de schoonste tijd om kostelijke zaden te zaaien, willen we het met Jezus niet eens wagen en Zijn kruis opnemen, Hij is een nimmer falend Vrind, we willen Hem zoeken, Hij geeft 't leven, het eeuwige leven.

Ds. Hekhuis hield nog een toespraak naar aanleiding van Lukas 8 : 40.

Ook de jeugd moet Christus verwachtende zijn.

Het zangkoor »Looft den Heer« van N. Weerdinge zong eenige mooie liederen.

Ds. Reiling sprak nog een slotwoord, daarin vooral naar voren brengende onze taak om medewerkers te zijn aan het groote werk van Christus, n.l. anderen te redden. Probeer het te doen en Hij zal ons zegenen.

Wij hebben Jezus gezien en gehoord, en we willen Jezus dichtbij zoeken en Hem de belofte geven, dat we de wereld vaarwel zullen zeggen.

Gezongen werd »O, blijde dag, o, zaal'ge stond«, waarna Ds. Barendregt met dankgebed sloot.

Het was een heerlijke en gezegende jeugddag en de nawerking zal worden gevoeld te N. Weerdinge, 2e Exloërmond, Valthermond, E. Erfscheidenveen en ook nog daar buiten.

G. E.

Jeugdkonferentie Drachten

Op Dinsdag 11 Dec. hielden wij hier een jeugdkonferentie. Des avonds om half zeven opende de leider, S. Veltman, dezen avond. Wij mochten ons verheugen dat de jeugd van Bergumerheide flink was vertegenwoordigd. Ook onze pas opgerichte zangvereeniging vereerde ons met haar medewerking. Overigens was er niet veel jeugd aanwezig. Toch kon dat niet verhinderen, dat de Heer in ons midden was. Wij hebben een rijk gezegenden avond gehad. Mochten wij niet van zichtbare zegeningen getuige zijn, toch werden wij innerlijk zeer versterkt. Met nadruk werd ook de jeugd gewezen op den eenigen grooten Gids, ook voor de jeugd, aan Wien wij ons veilig konden toevertrouwen. Verder werd deze avond opgeluisterd door zang, voordrachten, opstellen, samenspraken enz. Veel te vroeg was het 10 uur. Moge de Heer ook het werk, dat deze avond is geschied, met Zijn zegen achtervolgen. En eveneens al het werk onder de jeugd in dezen donkeren Zuid-Oosthoek van Friesland.

J. HANSMA.

Gemeenschappelijk gebed

Gedurende de week van 6 tot 12 Januari e.k. zullen er weer als jaarlijks vanwege de Evangelische Alliantie,

avond aan avond, bidstonden gehouden worden door geloovigen uit verschillende kerken over de gansche aarde. In ons land hebben zich nog slechts weinige Christenen bij de Alliantie aangesloten. In sommige andere landen veel meer.

Dit heeft waarschijnlijk ook mee zijn reden in de sterke kerkelijke partijdigheid onder onze natie.

Intusschen kunnen alle geloovigen, die op plaatsen wonen, waar geen afdeeling der Alliantie bestaat, toch in 't verborgen of in den geest medebidden.

Mocht iemand de opgegeven onderwerpen voor de gebedsweek gaarne kennen, die kan ze gratis bekomen, als men ze aanvraagt bij Ds. A. J. Roozemeyer, van Baerlestraat 136*b*, Amsterdam of bij Mej. S. M. Hoekstein, Jordenstr. 73, Haarlem. N. v. B.

UIT DE GEMEENTEN.

ZWOLLE. Zondag 16 Dec. j.l. was voor ons weer een gezegende dag, wat twee zrs. werden door den Doop aan de Gem. toegevoegd. Onze Leerend-Ouderling, br. de Vries, bepaalde ons bij Col. 2 vers 11 en 12, waarbij hij op een eenvoudige wijze den doop uiteenzette. Daarna had de doopsbediening plaats. Na afloop schaarde de Gem. zich om den Disch des Heeren, en heette onze br. Ouderling de twee zrs. welkom in de Gem., waarna allen gezegend huiswaarts keerden. En allen werden gesterkt om moedig voorwaarts te gaan.

Komt treên wij dan gemoedigd voort
In vass vertrouwen op Zijn woord.
Hoe moeilijk ons de weg ook schijn,
Het eind zal zeker zalig zijn.

Namens de Gem., de Secr. H. PAALMAN Jr.

MEDEDEELINGEN

Van den Zendingspenningmeester.

Ontvangen voor de Congo Gem. N. Pekela f 23.52.

Utrecht, A. H. ZERBST,
Rijnlaan 128bis. Giro 68108.

BOUWFONDS GEM. UTRECHT.

In vriendelijken dank ontvangen collecte Gemeente Stadskanaal f 72.

Bapt. Gem. Utrecht. D. MOLIJN Secr.
Giro 101892. J. P. Coenstr. 33.

LEESTAFEL.

Onze Koningin Moeder, door J. Snoep Jr. Uitgave van G. F. Callenbach, Nijkerk.

Een boekje voor kinderen. Alles heel mooi voorgesteld, dat brengt de goede bedoeling zoo mee. Wij zijn ook dankbaar voor de deugden van hen „die in hoogheid zijn", onze verhouding tot hen heeft echter een andere basis. Daarom kunnen we elke eenzijdigheid in de beschrijving van hun leven missen. L.

Bij den ingang van het Nieuwe Jaar alle Brs. en Zrs. van verre en nabij *Gods rijken zegen* toegewenscht.

J. H. STREEDER en Echtgen.
en
H. BLINKERS en Echtgen.

Bij de wisseling des jaars worden familieleden, broeders en zusters *Gods onmisbaren zegen* toegewenscht.

Wed. B. ROELES.
Arnhem, Koningstraat 62.

1929

zij voor *al* onze gemeenten en haar leden een jaar van onwrikbre trouw aan onzen God en ons heilig beginsel.

J. DE JONG
B. DE JONG—Bandstra.
Langoan, 1/1-'29.
(Celebes, N. O. I.)

Broederlijke heilwensch en voorbede voor al de gemeenten en alle medebelijders van Christus persoonlijk in Nederland en daar buiten bij de jaarwisseling.

Br. v Judas vers 2.
N. v. BEEK.
Stadskanaal, 1 Jan. 1929.

Dat het nieuw te beginnen jaar voor alle Brs. en Zrs. in Nederland en Buitenland *een rijk gezegend* jaar zij, en God de Heer uw aller deel moge wezen, worde U van harte toegebeden door Uw Brs. en Zrs.

N. ZERBST Jzn.
A. H. ZERBST
en Echtgenooten.
Rijnlaan 128bis, Utrecht.

Rev. D. LAANSMA en Fam. wenschen alle Broeders en Zusters in Nederland *Gods onmisbaren zegen* toe in het Jaar 1929.

Grand Rapids, Mich. America.

Alle B.B. en Z.Z. *des Heeren zegen* toegewenscht bij de intrede van 1929.

P. J. L. DE WIT en Echtgenoote.
Apeldoorn.

Brs. en Zrs. in den Heere.
Des Heeren onmisbaren zegen U allen toegewenscht.

Br. en Zr. BRINKHUIS,
Deventerstraat 75, Zwolle.

JURIËN PRINS, Zwolle.
H. G.

H. PAALMAN.
A. PAALMAN—Hulleman.
H. G.

H. DE VRIES en Echtgenoote
H. G. Zwolle.

Gods onmisbaren zegen wordt aan alle broeders en zusters toegewenscht bij de intrede van het Jaar 1929 door

P. DE RAAF
W. DE RAAF—Steenkamp.
1 Thessalonicenzen 5 : 23.
2e Exloërmond, kijl 7.

Dat onze brs. zrs. in Chr. i. h. komende jr. rijkelijk *Gods zegen* mogen ervaren, wenschen U

JAN POSTHUMUS en
IDS KLOMPMAKER.
Sanatorium, Appelscha.

Hamburg-Horn, 1 Jan. 1929.

Wij wenschen U allen de *genade* van den Heere Jezus Christus, en de *liefde* van God, en de *gemeenschap* des Heiligen Geestes.

HUIZINGA.
BAKKER.

J. LIST en Echtgenoote wenschen alle medeverbondenen in Christus Jezus *Gods besten zegen* in 1929.

Psalm 89 vers 1.
Apeldoorn, Vlijtscheweg 21.

